ACTA HISTORICA HUNGARICA TURICIENSIA
XXXVIII. évfolyam 3. szám

Sorozatszerkesztő: Csihák György

Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata
2023/A.

Szerkesztette: Darai Lajos

A ZÜRICHI MAGYAR TÖRTÉNELMI EGYESÜLET 127. SZ. KIADVÁNYA
ISSN 2297-7538*

Zürich, Budapest, Adelaide, Athén, Bangkok, Beijing, Beregszász, Boulogne Sur Mer, Brno, Carrigmore, Csikszereda, Felsőőr, Heidelberg, Helsingborg, Honolulu, Koppenhága, Lendva, London, Pozsony, Szabadka, Vancouver

*** Lévén svájci egyesület svájci kiadványa, svájci az ISSN-szám is.**

TARTALOM

MAGYAR ŐSTÖRTÉNET 4

Darai Lajos (Kápolnásnyék):
Őshazánk a Kárpát-medence 5

KÖZÉPKORI TÖRTÉNELMÜNK 21

Bátonyi Pál (Leányfalu):
Katonai tevékenységek és népmozgások a 9. századi Kárpát-medencében 22
Moravcsik Gyula (1892–1972):
A bizánci kereszténység és a honfoglalás előtti magyarok 35
Moravcsik Gyula (1892–1972):
A bizánci egyház szerepe a középkori Magyarországon 50
Péterfai János István (Budapest):
Hunok a Tejúton 65

LEGÚJABBKORI TÖRTÉNELMÜNK 229

Nógrády Mihály (Ottawa):
Igazságot Magyarországnak! Justice for Hungary! 230

MAGYAR JELKÉPRENDSZER 258

Végh Tibor (Budapest):
Ékkő a Korona homlokán 259

EMBERTUDOMÁNY 268

Z. Tóth Csaba (Pécs):
A dolgok állása – egy angol „beavatott” szemével. A fordító előszava 269

VALLÁSTÖRTÉNET, TÖRTÉNETFILOZÓFIA 276

Z. Tóth Csaba (Pécs):
Karácsony Csillagáról két szokatlan tanulmány kritikai bemutatása 277
Z. Tóth Csaba (Pécs):
Az örök Szent Johanna 296

TÁJAK, ÖVEZETEK, ORSZÁGOK TÖRTÉNETE 316

Darai Lajos (Kápolnásnyék):
Sokkal korábbi ellenkező irányú népmozgás 317
Rihmer Aurél (Budapest):
Turán „udvari” vonat 343

IRODALOM **483**

Darai Lajos (Kápolnásnyék):
Emberségünk emberisége 484
Gyimóthy Gábor (Zollikerberg, Svájc):
Ezer nyelvleckéztetés 528
Péterfai János István (Budapest):
Magyar mennyei arcképcsarnok 760
Péterfai János István (Budapest):
Szonettek 828
Szekeres István (Budakalász):
TŰZBEN HAMVADT HEGEDŰM maradék versei 942

FÜGGELÉK **1064**

E számunk szerzői 1065
Kiadványjegyzék 1065

MAGYAR ŐSTÖRTÉNET

Darai Lajos (Kápolnásnyék):

Őshazánk a Kárpát-medence

A magyar műveltségi és nyelvi kezdetek azonosítása egyedülálló jelentőséget mutat az egyetemes és az európai emberi őstörténet folytonosságának vonatkozásában. A magyar nép és nyelv jelenléte a Kárpát-medencében és annak keleti környékén az őskőkor óta folytonos, itteni élete, műveltségi működése őstörténeti bizonyosság, amint a magyar írás szintén az őskőkor óta jelen van, a későbbi írások alapjaként. A Kárpát-medencéből, ahol mindenki menedéket talált, a földművesek túlnépesedése miatt indult az elvándorlás, amelynek során átvitték a műveltségüket a Kárpátok keleti túloldalára, de még Dél- és Nyugat-Európába is. Ennek nyomait látjuk a mai európai élő és holt nyelvekben, és részben e földművesek utódjaként tekinthetünk az európai népességre. Így a magyar előtörténet nagyrészt azonos a modern ember megjelenésével és működésével, míg a magyar történelem az egyetemes európai történelem alkotója. S bár az idők során a sztyeppén a kultúra harciassá torzult, és hatása szétszóródott Eurázsiában, ugyanakkor a Kárpát-medencei hatékony, gazdag és nagy népességet eltartó földműves–állattenyésztő életmódja megőrizte a mellérendelés és egyenrangúság elvét és gyakorlatát, majdnem egyedülállóan a közeli és távolibb környezethez képest.

Az utolsó jégkorszak végi a Kárpát-medence és környezete

Az európai alapműveltséget adó népesség jelentős része a Kárpát-medencéből távozott el, először mintegy 14 ezer évvel ezelőtt, amikor a würm komolyabb fölmelegedésével a rénszarvasok északra vonultak, és követték őket a gravetti műveltség emberei is. Mert a würm fölmelegedése 20-22 évezreddel ezelőtt kezdődött és 18 évezrede váltott gyorsuló mértékre, majd még három kisebb-nagyobb visszahűlést követően (idősebb dryas 15 500 – 14 000, az ifjabb dryas 13 000 – 11 500 és egy rövid lehűlés 8–7500 évvel a jelen előtt) a világóceánok 7,5 évezreddel ezelőttre érték el a jelenlegi vízszintjüket. Azaz ekkorra fejeződött be a jégkorszak fölmelegedése, az északi féltekét borító jég elolvadása. A Fekete-tenger erre az időszakra területének a felére zsugorodott, mert kiszáradt édesvízi élet azért még volt.[1]

Ugyanis a würm leghidegebb időszakára a világtengerek szintje mintegy 150 m-t csökkent, és mivel a Boszporusz-hasadék akkor még zárt volt, a fölmelegedés első szakaszában az olvadékvizek a Fekete-tengerbe folytak, és az azonos szinten lévő Sakarya folyón át távoztak a sokkal alacsonyabb szintű tengerbe. Ezért annak korábbi sós vizét kimosták. Az újabb lehűlések alkalmával ennek a víznek egy része elpárolgott, és a Fekete-tó vízszintje fokozatosan csökkent – egyre nagyobb száraz területet hozva létre, ahol emberi élet vált lehetségessé. A további olvadáskor viszont már az északi területek terhelése lecsökkent, mert a rájuk rakódott jégréteg

[1] Ryan, William – Pitman, Walter (1998): *Noah's Flood. The New Scientific Discoveries about the Event that Changed History.* Simon & Schuster, New York. 104, 154–158.; Oppenheimer, Stephen (1998*): Eden is the East. The Drowned Continent of Southeast Asia.* Phoenix, London. 30, 37–38.; Lorius, C. et alii (1985): A 150,000-year climatic record from Antarctic ice. *Nature,* 316 **(**6029): 592.

vékonyodni kezdett, és az újabb olvadékvizek már nem a Fekete-tóba ömlöttek, hanem a Baltitengeren át a világóceánok felé távoztak.[2]

A dombvidéki műveltségek területén a legfelsőbb rétegeket a csapadékos időjárás elmosta, ezért nincs adatunk, hogy túlélték-e azok a műveltségek a jégkorszakot.[3] Mégis, két adattal rendelkezünk: a Subalyuk környékén egy egyéves gyermek csontvázát találták meg, akinél 20 évezredes kort mutatott ki a kormeghatározás.[4] A másik adat, hogy az újkőkorszakban, amikor a Kárpát-medence síkvidéki folyampartjaihoz (Körös–Tisza) Anatóliából gabonatermelő népesség érkezett,[5] a dombvidéki területeken túlélő emberek mintegy száz év alatt átvették az új típusú műveltséget és kifejlesztették az ún. *vonaldíszes kerámia bükki műveltségét*.[6] Ennek *kora* a korszerű adatok alapján a *JE 9. évezred*, azaz JE 8500 körüli.[7]

Ekkor volt a würm utolsó kisebb lehűlése, amikor Anatólia kiszáradt, és onnan a korábbi, immár kerámiát készítő műveltségek eltűntek. Az utolsó hirtelen olvadáskor a Boszporusz átszakadt és a Fekete-tenger ekkor rendkívüli gyorsan sós vízzel töltődött fel, az esetlegesen a partján lévő emberi települések részben elpusztultak, részben a környékre menekültek.[8]

A Boszporusz átszakadásakor a Fekete-tenger mentén megjelent egyszerre több műveltség is.[9] Jellemzőjük, hogy már a háziasított búzát és az árpát ekés földműveléssel termelték (fogatoltak), embert formáló edényeket készítettek, ismerték a rézöntés technikáját, és alárendelő szemléletük volt: isteneket tiszteltek. *A Kárpát-medencében a Duna–Tisza összefolyás mellé telepedtek,* és hamarosan fölváltották a tőlük északra virágzó Körös–Tisza műveltséget.

---

[2] Megjelenése óta Ryan és Pittman elméletét már módosították: korábbra tették és kibővítették, mert sokkal pontosabb mérésekből következtetnek. Ezt a fejleményt azonban arra használják, hogy a tudományba nem odaillő ugrásokkal „Noé leszármazóit" a fejleményekbe, következményekbe beszámítsák. Világos azonban, bár vitatkozhatnak azon, hogy miként állt be a Fekete-tó, majd a tenger élővilága, de számunkra egyértelmű, hogy volt egy száraz, édesvizes időszak, előtte meg egy nedves, ahogy az első olvadás leve itt folyt át, majd jött a kiszáradás és a 7 és fél évezredes hirtelen feltöltődés. Hogy mennyire volt hirtelen, vagy sem, az lényegtelen, mert a hajdani száraz területek víz alá kerültek, és az ott élők elmentek onnan. Hogy el is pusztultak-e, vagy sem, lényegtelen. A legenda szempontjából lehet ennek jelentősége, de a Kárpát-medence felől rátekintve, ezzel nem kell foglalkoznunk. Számunkra fontos, hogy a Vinča-műveltség ezt követően létezett már és rezet bányászott. Vö. Aksu, Ali E. et alii (2002): Persistent Holocene Outflow from the Black Sea to the Eastern Mediterranean Contradicts Noah's Flood Hypothesis. GSA [Geological Society of America] Today, May. https://www.geosociety.org/gsatoday/archive/12/5/pdf/i1052-5173-12-5-4.pdf; James Alcock (2002): Enthusiasm for Earth System Science Continues at GSA. *GSA Today,* Dec. https://www.geosociety.org/gsatoday/archive/12/5/pdf/i1052-5173-12-5-4.pdf; Kuman, M. (2018): The Mystery of the Black Sea Floods Solved. *Journal of Earth Science & Climatic Change,* 9 (9). https://www.researchgate.net/publication/328286667_The_Mystery_of_the_Black_Sea_Floods_Solved.

[3] Gáboriné Csánk Vera (1980): *Az ősember Magyarországon.* Gondolat, Budapest. 199.

[4] Gáboriné: i. m. 173.

[5] Mellaart, James (1981): *The Neolithic of the Near East.* Thames and Hudson, London. 244, 245, 247. Mellaart kifejti, hogy a Balkán-műveltség anatóliai kapcsolatokat mutat, és semmiképpen sem szíriaiakat (uo. 261. o.).

[6] Gimbutas, Marija (1982): *The Goddesses and Gods of Old Europe 6500–3500 BC Myths and Cult Images.* Thames and Hudson, London. 27.; Gimbutas, Marija (1991): *The Civilization of the Goddess.* Harper, San Francisco. 43. James Mellaart (i. m. 262.) is arra utal, hogy a Körös–Starčevo-kultúra északra terjedése lelassult, azaz nem az eredeti betelepülők viszik tovább, hanem a megmaradt őslakosok vették át.

[7] Gimbutas (1991): 45.

[8] Ryan–Pitman: i. m. 188–201. A hatalmas ár elől a földművesek délre és keletre, illetve északra és nyugatra menekültek. A tengerár 155 méterrel emelte meg a vízszintet, és 155 400 km^2 területet öntött el. Az édesvizű tóból Fekete-tenger lett e „vízözön" következtében Kr. e. 5550 körül.

[9] Mellaart: i. m. 101, 248–248.

Vinča a legjelentősebb telephelyük, ahonnan Vinča-műveltségnek nevezik őket. Rezet bányásztak.[10] A JE 8. évezred végén, több mint két évezreddel megelőzve a sumér műveltség megjelenését, rezet öntöttek. A Szegvár–Tűzköves (Szentes) mellett kiásott 7 évezredes szobor vállán rézsarlót lehet látni.[11]

Ez a műveltség már írt. Írásjeleiket nemcsak a tatárlakai táblákon,[12] hanem számtalan cseréptöredéken meg lehetett találni, de nemcsak a Kárpát-medencében, hanem a Balkánon is több helyen. Így pl. Thesszalonikiben, a Karanovó-műveltségben, majd Erdélyben is több helyen.[13] Torma Zsófia a XIX. században már ásott ki ehhez a műveltséghez tartozó írásjeleket tartalmazó cseréptöredékeket.[14] Az írásjelek mintegy kétharmada megtalálható a későbbi ún. lineáris A írásjelei között, aminek a fele viszont a még későbbi lineáris B jeleinek felelt meg.[15] A lineáris A jeleit találjuk meg aztán a ciprusi írásjelek között is. Az itt megtalált írás nem kereskedelmi, elszámoló jellegű, mint a másfél-két évezreddel később megszületett sumér írás, hanem minden bizonnyal vallási emlékeket rögzítő. A tatárlakai 3. tábla 13 írásjeléből nyolc megtalálható a székely/magyar rovásírás jelei között.[16]

A Kárpát-medencében ekkor három(fajta), alapvetően vonaldíszes kerámiát készítő műveltség van jelen.[17] A Tisza- (Vinča-) műveltséggel érintkezett nyugaton az alföldi vonalkerámiás műveltség, amely átterjedt a Dunántúlra is. Északon a Bükki-műveltséget találjuk, amely embertanilag nem hígult fel a tiszai műveltség emberével,[18] de nem vette át annak embert formáló kerámiáját sem. Később *kottafejes műveltség néven terjedt át a Kárpátokon*, egészen a Dnyeperig, és *alkotta a kukutyini (cucuteny-i) műveltséget JE 6 évezreddel*.[19] A földművesség mellett az ércbányászat, a fémöntés és a fémfeldolgozás jellemezte a műveltséget, olyannyira, hogy a tőle délre és keletre élő sztyeppei pásztor műveltségeket is innen látták el rézzel.[20]

---

[10] Rudna Glavánál egy 25 méter mélyre vezető bánya alján korabeli kerámiát találtak. Lásd: Renfrew, Colin (1973): *Before Civilization. The Radiocarbon Revolution and Prehistoric Europe.* Jonathane Cape, London. 209. https://doi.org/10.1017/S0003598X00054193.

[11] Ez is azt jelenti, hogy rezet önteniük kellett, mert természetes rézből ilyen eszköz nem készíthető. A szobor vállán lévő rézsarló egy példányát Zalaszentmihályon, régészetileg nem datálható helyen meg is találták. Lásd: Gimbutas (1982): 84.

[12] Forrai Sándor (1994): *Az ősi magyar rovásírás az ókortól napjainkig.* Antológia, Lakitelek. 24–26.; Gimbutas (1982): 88.; Rudgley, Richard (1999): *The Lost Civilizations of the Stone Age.* The Free Press, New York. 59. Vö. Lippai Bertalan (2020): Tatárlaka üzenete. *Acta Historica Hungarica Turiciensia*, 35. évf. 1. sz. https://epa.oszk.hu/01400/01445/00060/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2020_01_301-322.pdf.

[13] Gimbutas (1991): 310–347.; Rudgley: i. m. 59–70. Ezt az írást találhatták meg legutóbb a boszniai „piramisban" is. Vö. Friedrich Klára – Szakács Gábor (2007): *Tászok-tetőtől a bosnyák piramisokig.* Kiadó: Szakács Gábor, Budapest. https://mek.oszk.hu/05400/05403/.

[14] Forrai: i. m. 24–26.

[15] Rudgley: i. m. 70.

[16] Forrai: i. m. 25.

[17] Makkay János (1982): *A magyarországi neolitikum kutatásának új eredményei: Az időrend és a népi azonosítás kérdései.* Akadémiai Könyvkiadó, Budapest. 47–67.; Kalicz Nándor (1970): *Agyag istenek. A neolitikum és a rézkor emlékei Magyarországon.* Corvina, Budapest. 43.

[18] Gimbutas (1991): i. m. 26. Mellaart (i. m. 258.) szerint hosszúfejű, ovális arcú, vékony és alacsony termetű (163 cm), mediterrán. A helyi cromagnon ismert forrásaként a Lepenski Vir-i átmeneti kőkorszaki lakosságot kell érteni. A Tisza mentén a jégkorszakot követő fölmelegedés idejéről nincsenek sem emberi maradványok, sem szerszámok, eszközök.

[19] Gimbutas (1991): 103.; (1982): 33–36.

[20] Gimbutas (1991): 361.

A kottafejes műveltség terjedt aztán tovább Európa nyugati felére, ahol faluközösségek és mellérendelő szemlélet, istenek hiánya jelezte útját. Childe a vonaldíszes műveltséget öregeurópai, illetve Duna I és Duna II műveltségnek nevezte, és kiemelte békés jellegét meg azt, hogy más jellegű mezőgazdaságot folytatott, mint a korabeli folyamközi, illetve balkáni műveltségek. A gabonatermelés során kimerült földet itt elhagyták, de előbb betelepítették erdővel, majd amikor az megerősödött, az erdőt fölégették, és visszatértek. A hamuval ugyanis visszakerültek a termőföldbe a kilúgozott elemek. Éppen ezért nem a folyamközben megismert tellek jellemzik az itteni településeket, hanem időszakonként odébb költöztek, majd tovább, majd vissza, de nem pontosan ugyanarra a helyre. Virágzása tetőpontján több, még a tízezres nagyságot is meghaladó telepe volt, melyekre a városi szervezettség nem volt jellemző: hatalmas faluközösségeket alkottak.[21]

A harciasság és a fémművesség megjelenése

Erre az időre az orosz sztyeppe pásztornépei befogták a lovat, és a kőkést emberölésre alkalmas méretben készítették, majd kialakították a harci baltát – kezdetben kőből, később rézből –, és a JE 6. évezred közepén megindult délnyugat felé az első kurgán invázió.[22] Ennek forrása az orosz sztyeppe déli peremén élő halomsíros műveltség volt. Az invázió során a harci baltások fölégették a balkáni műveltségeket, és megjelent ott is a sztyeppén ekkorra már egyeduralkodó társadalmi tagozódás és annak jele: a gazdag ember sírja a szegény mellett. Különösen gazdagok voltak azok a sírok, amelyek fölé hatalmas dombot – kurgánt – emeltek, ahová a főnököt temették, gyakran udvaroncaival és ágyasaival egyetemben. Az első kurgán invázió még mindent fölégetett, és pásztor műveltséget vitt a korábbi földművelő helyére.[23]
Az inváziót követően néhány emberöltővel később azonban újra helyreállt a földművelés, hogy aztán a következő, a második kurgán invázió idején – a JE 5,5 évezreddel, immár az állatokkal vontatott kocsi birtokában – már ne égessék föl azt, hanem rátelepedve, úr és szolga viszonyt teremtve folytassák az alárendelő szemléletű műveltséget. Egyben a letelepedett és a rá telepedő társadalom műveltsége ötvöződött, ami a nyelveik ötvöződésével is járhatott: kialakultak a kettős műveltségek.[24] A kurgán műveltség lovas pásztor népének a forrása az orosz sztyeppe északkeleti területe, a Volga és Káma vidéke volt. A korábbi faluközpontok közösségi házai átalakultak urasági erőddé, ahol már az urak hitének megfelelő formájú kerámia és rézeszközök sorozata készült.

[21] Childe, V. Gordon (1954): *What Happened in History*. Penguin Books, Harmondsworth. 1954. 62.
[22] Gimbutas (1991): 358–359.
[23] László Gyula (1974): *Vértesszőlőstől Pusztaszerig.* Gondolat, Budapest, 1974. 75.
[24] Gimbutas (1982): i. m. 34.; (1991): 385.; Sherrat, Andrew (1998): The Transformation of Early Agrarian Europe: The later Neolithic and Copper Ages 4500–2500 BC. In: Cunliffe, Barry (ed.): *Prehistoric Europe. An Illustrated History*. Oxford University Press, Oxford. 169.

Ám ebben az időszakban jelent meg ezen a területen a bronz is, amihez a környezet bronzával ellentétben a Kárpát-medencében az ötvöző elemként nem arzént – később ónt – használtak, mint máshol, hanem antimont.[25] Ettől pedig a Kárpát-medence antimon bronzának a minősége olyan jó volt, hogy később még a vaskorszak megérkezését is késleltette, mert a Kr. e. 5. évszázadban ez a bronz még mindig olcsóbb és jobb volt, mint a korabeli vas.[26]
A második kurgán invázió elsősorban a Kárpátokon belül, a Tisza és a Duna mentén haladt északra, majd nyugatra, de nem hatolt be a dombvidéki műveltségi területekre. Ugyanakkor a Kárpátoktól északra is haladt, és ekkor a Dnyeper keleti oldalától a vonalkerámia műveltsége északra, északkeletre „menekül", és az Urál nyugati területeit foglalja el.[27] A glottokronológiai eredményekkel összhangban ekkor távozhatott az „ugor" műveltség (vogulok és osztjákok) és a szamojédek a kelet-európai síkság közepéről az Urál előterébe, majd mögé, és kezdett a nyelve lepusztulni, hogy mára mintegy harminc nyelvjárásban csak töredékeiben tartalmazza mindazt, amit a magyar nyelv még ma is bír.

A harmadik kurgán invázió forrása immár a Kárpát-medence nyugati fele volt. JE 5 évezreddel indult el Somogyvár–Vinkovciból az ún. harangedény műveltség nyugatra, teljessé téve Európa kurganizálását („indoeurópaizálódását").[28] Ezzel egyidőben jelent meg – ettől függetlenül – a már sumér nyelvűnek mondható városias műveltség a Folyamközben. A Kárpátok északkeleti területein – a medencén belül és kívül egyaránt – a vonalkerámiás műveltség szinte érintetlenül tovább élt eddig. Ez több mint három évezredes, viszonylag egységes fejlődést jelent. Ennek magva a bükki műveltség volt, aminek a maga korában a Felvidéken, egészen az Alföld pereméig, majd Erdélyben több mint 700 telepe ismeretes.[29] *Ha egy műveltség ennyi ideig viszonylag folyamatosan fejlődhet, akkor a műveltséghez tartoznia kell egy viszonylag fejlett nyelvnek is. Ha a továbbiakban nem találkozunk olyan eseménnyel, aminek során ez a műveltség kiirtódott volna, akkor a területen élők nyelvében még ma is meg kell találnunk a hosszú ideig fejlett műveltség nyelvét mint utódnyelvet.*[30]

A harmadik kurgán invázió most sem érintette az Északkelet-Kárpátok környezetét. Sőt, az egységes sírokat, azaz a gazdagok sírjának a hiányát egészen a Kr. e. VII. századig megfigyelhetjük, elsősorban Erdélyben.[31] Ekkorra pedig a kimmerekkel is találkozhattunk már, akiknek a vezértörzse erre a területre telepedett be, amikor a szkíták Kr. e. 700 körül elüldözték őket a sztyeppei területükről.[32]

Nem olyan fajta kereskedelemmel találkozunk itt, mint amilyet a Folyamközben folytattak! Az erdélyi területeken ekkoriban terjedt el a temetkezéseknél a csónakos temetkezési mód két madárral a csónak két orrában. A madár pedig lélekszimbólum.

---

[25] Bárczy Zoltán (1999): Újabb adatok a Kárpát-medence bronzkori kohászatáról. *Turán,* XXIX. évf. (Új II. évf.) 10–16.
[26] Bárczy: i. m. 11.
[27] Sherrat: i. m. 169.
[28] Gimbutas (1991): i. m. 392–393.; Renfrew, Colin (1987): *Archaeology and Language: The Puzzle of Indo-European Origins.* Jonathan Cape, London. 86-93.; László (1974): 94.
[29] Gimbutas (1991): 43.
[30] Különösen így van ez, mikor a nyelv mellé saját írás is társul, amint ebben az esetben valójában történt. Lásd: Lippai Bertalan (2020): Rovásírás hatása a nyelvre. *Acta Historica Hungarica Turiciensia,* 35. évf. 1. sz. https://epa.oszk.hu/01400/01445/00060/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2020_01_323-439.pdf.
[31] László (1974): 82.; Taylor, Timothy (1998): Thracians, Scythians, and Dacians. In: Cunliffe (ed.): i. m. 378.
[32] Taylor: i. m. 380.

A vaskorszak küszöbére érkeztünk. A Kárpát-medencében azonban nem ez az időszak az, amikor legelőször már vasat önthettek. A Tátra térségében a JE 4. évezred elejéről ismert vaskohó.[33] Ennél sokkal korábbról ismert olyan kemence, amelyik hőmérséklete már 1600 °C fölött lehetett, ami a vas olvasztásához kell. Korábban még a vastárgyakat szivacsos vasból kalapálással készítették el, mert a fémfeldolgozó, fémöntő műhelyek nem voltak képesek a vas olvadáspontjára fölmelegíteni a reakciós elegyet, és a vas szivacsos formában redukálódott az érceiből. A Kárpát-medencében mégsem terjedt el ekkor a vasolvasztás, mert a vaseszközök önmagukban alkalmatlanok voltak, pl. fegyverként mindaddig, amíg az acélt föl nem találták. A Kárpát-medence bronza pedig annyira jó minőségű volt, hogy egyszerűen nem volt még szükség a vasra.

Ebben az időszakban a Dunántúlon már az urnasíros műveltséggel találkozunk. Ez a műveltség hatott a későbbi etruszk területen lévő Villanova-műveltségre, ahová ugyanakkor Erdélyből szállítanak rezet.[34] Érdekes, hogy nemcsak a fémet szállították, hanem vele együtt ment a mester és a családja is, ott dolgozta fel a fémet, majd visszament eredeti telephelyére.

A sztyeppei „szkíta idők” fejleményei

A szkíta időkben a Kárpátok északkeleti környezetében nyugalmat találunk. Ugyan föltehető, hogy a szkíták „hatalma” átmenetileg kiterjedt erre a területre is, de a műveltséget illetően semmiféle drasztikus átalakulást nem lehet kimutatni. Hérodotosz maga is írta, hogy a szkíták nem egységesek, számtalan velük együttműködő, esetleg nekik adózó törzs tartozik alájuk, akiket egyaránt szkítáknak neveznek,[35] de ezek akár meg is tagadhatják a szkíták katonai támogatását – mint ahogy ez Dáriusz hadjáratakor megtörtént.[36] A szkíták sztyeppei uralma a Kr. e. 3. században megroppant, és a szarmaták elől részben Iránba vonultak, ahol megalapították a médek birodalmát,[37] míg másik részük a Kárpátokon belülre telepedett, ahol a helyi lakosságban feloldódtak.[38]

A Kárpát-medencei magyarság közvetlen turáni eredetét cáfolja, hogy a jégkorszak felmelegedését követő időkben az Aral-tótól délre nem sztyeppe volt, ott letelepedettek éltek, de erős pásztorság mellett.[39] A későbbi Khorezm állam eredete jégkorszaki népességre vezethető vissza, de az északról és délről jövő nyomás hatására az őslakos népesség a Kr. e. 3. évezred végétől keletnek mozog. A keletnek mozgók meg aztán majd az északi sztyeppére helyeznek nyomást, és ott a mozgás iránya nyugati. De ez csak Kr. e. 1000 körül lesz komolyabb, aztán fokozódik egészen a Kr. e. 500-as évekig. Később már csak átszáguldanak rajta a mongol–tatár lovasok, de azok is északon, nem pedig a Káspi-tengertől délre.

Akik a Káspi-tótól délre mennek, azok aztán Levantin felé veszik útjukat, nem mennek fel északra. Sztyeppe van még Irán északkeleti részén és vékony sávban a nagy hegyektől

[33] Uo. 377–378.
[34] Bárczi: i. m. 11.
[35] Újabban a Kárpát-medencén belüli tevékenységük, sőt a nevük is elkülönülni látszik a „klasszikus szkítaságtól”. Lásd erről: Fábián Sándor (2021): Történelmi „szürreál”: az igazság kálváriája. *Acta Historica Hungarica Turiciensia,* 36. évf. 1. sz. https://epa.oszk.hu/01400/01445/00061/pdf/.
[36] Herodotos (1972): *The Histories 4:87.* Penguin, Harmondsworth – New York. 243.; Taylor: i. m. 381.
[37] Ascherson, Neal (1996): *Black Sea.* Vintage, London. 223-224.
[38] László (1974): 103.
[39] Mellaart: i. m. 208–210.

északnyugatra is, de az jelentéktelen – bár lassabb pásztorvonuláshoz elegendő. A lényeg az, hogy nagyobb tömegben – törzsi vagy nagyobb keretben, azaz kocsikkal, asszonyokkal, s nem csak lóháton, katonaként – a déli útvonal nehezen járható. Főként nincs kapcsolat a Kaukázustól északra elterülő részek és az iráni fennsík között, mert itt csak lovas katonák tudnak közlekedni – ahogy a szkíták is katonaként törtek oda be, és viszont: később arabok is csak katonacsapatokat vezettek át ott – lóháton. Kínában is vannak sztyeppei területek, de azokra nem mehettek be – pedig akartak – a lovas nagyállattenyésztők, mert ott kínaiak gyakorolták a hatalmat. A későbbiek – a turkok – már a Kaukázus hágóit is használták délre törésükben, ahogy ezt korábban a szkíták is megtették. De akkor a Kaspi-tó nyugati szélén is levonulhattak – de azok csak lóháton ügetők voltak. A korábbiak – akik kocsikkal közlekedtek – ezeket az utakat általában nem használhatták, ezért, hogy délre kerüljenek nagyobb tömegben, az Aral- és a Káspi-tó közötti arid területen kellett átvonulniuk.

Érdekesség, hogy a szkíták egyenes utódai az alánok leszármazottai, az oszétek,[40] és ők, a kardot istenítők, a kovácsot is istenítették. Ugyanakkor tudnunk kell, hogy a sztyeppén – különösen annak déli területein – általában nincs fa, melyből a kovácsoláshoz feltétlenül szükséges faszenet lehetne készíteni. Ez lehetett a szkíták korlátja is: nem volt korlátlan mennyiségű nyílhegyük! És ugyanezért azokat, akiktől beszerezték, istenithették, azaz fémműves elődeinket is, s ami lényegesebb számunkra, hogy szerepkörükben meghagyták őket. Mert az isteni szimbólum, a kard imádata a sztyeppei kultúrákban igen mélyen gyökerezik.[41]

A kardimádat Sulimirski szerint az iráni nyelvű pusztai népeknél egészen szokványos. Ennek igazolására Hérodotoszt idézi, miszerint az észak-pontuszi tartomány szkítáinál a vaskardot, a „szkimitárt" a hadisten, a szkíta Árész[42] képmásának tekintették. Amint Claudius Marius Victor 5. századi marseilles-i rétor is *Alethia*[43] című művében említést tesz az alánok „primitív" vallásáról, eszerint a korabeli alánok áldozatokat mutattak be őseik tiszteletére, és a kard az ősi alánok vallásában is központi helyen állott. Sőt a kard sokkal több ajándékot kívánt, mint más

[40] A vonatkozót népek hitével kapcsolatban a következő érdekes nyugati összefüggéseket látjuk: Az Arthurról, Lancelotról és Batrazról szóló legendák feltételezett kialakulási menete szerint az északkelet-iráni alaptípus három alakban, illetve időben fejlődött tovább: a szkítáknál, a jazigoknál (szarmatáknál) és az alánoknál. A szkítáknál a „szkíta Árészig", a jazigoknál Arthurig, és az alánoknál két, nyugati és keleti részre oszlott. A galliai alánoknál jelent meg Lancelot, és az oszéteknél Batraz. Lásd Littleton, Scott L. – Malcor, Linda A. (2005): *Szkítiától Camelotig. Az Arthur királyról, a Kerekasztal Lovagjairól és a Szent Grálról szóló legendák eredetének radikális újraértelmezése.* Szkíta Szarvas Könyvkiadó, Nyíregyháza. 32. „A középkori Arthur-legendák az időszámításunk előtti első évezredben az ősi Szkítiában virágzó epikus hagyományban gyökereznek […] Batraznak, az oszét hősök, a nártok vezérének Arthurhoz hasonlóan varázserejű kardja van." Uo. 27. Vö. Dirr, Adolf (1925): *Caucasian Folk Tales.* Dutton, New York; Dumézil, Georges (1930): *Légendes sur les Nartes.* Librairie Ancienne Honoré Champion, Paris; Dumézil, Georges (1965): *Le livre des héros.* Gallimard, Paris.

[41] Hérodotosz: i. m. 4.59. 290–291.

[42] Sulimirski, Tadeusz (1873): *The Sarmatians.* McGraw-Hill, New York. 1970. 36.; Hérodotosz: i. m. 4.62. 190.

[43] Lásd: Cladius Marius Victor (1888): Claudii Marii Victoris oratoris Massiliensis Alethia. In: Schenkl, Carl (ed.): *Corpus Scriptorum Ecclesiasticorum Latinorum 16.* F. Tempsky, Vindebonae, Pragae, Lipsiae. I. 335–498, II. 189–200.; Bachrach, Bernard S. (1973): *A History of the Alans in the West.* University of Minnesota Press, Minneapolis. 31–32.; Courcelle, Pierre (1948): *Histoire littéraire des grandes invasions germaniques.* Hachette, Paris. 221. Joachim Werner pedig a marseilles-i alán temetkezések bizonyítékairól ír (*Beitrage zur Archologie des Attila-Reiches.* Munich, 1956. 16.).

istenségek. Arésznak hadifoglyokat is áldoztak.[44] Bachrach a kardkultuszt még a nem indoeurópai hunoknál is kimutatja, mivel azt átvehették alán és szarmata szomszédjaiktól.[45] A kardkultusz aztán az 5–6. század során Nyugat-Európába telepedő alánokkal megérkezett nyugatra is. E kereszténység előtti alán–szarmata vallás a csupasz kardot, illetve az általa képviselt természetfölötti erőt központi helyre tette.[46] Sőt, itt már csak az a harcos sajátíthatja el tökéletesen hivatása művészetét, aki képes kardot kovácsolni magának. S jóllehet a kőbe zárt kard motívumának e vetülete a keresztény kort megelőző időkből való, nem jellegzetesen alán–szarmata eredetű; a széles körben elterjedt észak-európai kovácsszimbolika megnyilvánulása inkább.[47] Valószínűsíthető, hogy az alánoknál és a szarmatáknál is ugyanez a hagyomány élt. S ahogy a kőbe zárt kard történetét – a hadistent földbe szúrt karddal tisztelő – galliai alánok vallása átalakította, ugyanúgy a Grál legendák kialakulását a varázskupáról szóló történetek hatásának tekinthetjük.[48]

Kárpát-medencei népi és műveltségi folytonosság

A fentiek azonban a magyar népi történetekből, regékből, mesékből, népművészeti alkotásokból hiányoznak, jóllehet a későbbi időkben a krónikáink alapján ezek jó eséllyel meggyökerezhettek volna a magyar népi kultúrában.

---

[44] Az emberáldozat másféle rendben történt, mint az állatáldozat: minden századik férfi fogoly fejére bort öntöttek, nyakát tál fölött elvágták, a tálat vérrel a halomra tették, s a kardot vérrel öntözték. Ez a gyakorlat hatással lehetett a legendákra, ahonnét a vérrel telt Szent Grál edény, ill. kehely történetei kifejlődtek. Vö. Littleton–Malcor: i. m. 8. és 9. fejezet.

[45] Bachrach (i. m. 111.) szoros tagolásában az egyes mesék sokkal inkább a három nemzetség lakóhelye szerint oszlanak el (földműves, állattenyésztő és harcos).

[46] A kardot itt már nem földbe szúrva ábrázolták, hanem kőbe zárva. A kard egyfajta világtengely (axis mundi), szent, központ, ahonnan a törzs származik. A szent kardot a kőből kihúzó aktus a harcost elválaszthatatlanul összefűzi a szent kiindulóponttal. Egyúttal felruházza a fegyver természetfeletti erejével, és teljes jogú harcossá teszi. S aztán a kőbe zárt kard a legtöbb nyugati, azaz arthuri szövegben módosul, mert a kard kovácsüllőből áll ki, és az üllő van kőbe ágyazva. Lásd Cowen, James (1969): *The Elements of the Aboriginal Tradition.* Element Books, Shaftesbury. 1969. I. 16. Kivételként az „Arthour és Merlin" című jelenetben üllőről nincs szó, hanem „a földön nagy kő hevert", melyből „egy szép míves kard kiállt". Lásd: uo. II. 27–29. Vö. Weston, Jessie L. (1910): *Chief Middle English Poets.* Houghton Mifflin, Boston. 119. Az üllő szerepét Udo Strutynski azzal magyarázza, hogy a Nibelung-énekben Siegfridet egy Mime nevű isteni kovács beavatja a fémmegmunkálás titkaiba, mely tudás révén a hős úgy jut a varázskard birtokába, hogy maga készíti el a fegyverét, amivel azt is igazolja, hogy már igazi harcos. Megjavítja a kardot, melyet apja, Siegmund húzott ki egy fából, miután a kardot Odin lándzsája kettétörte. Lásd: Davidson, H. R. Ellis (1964): *Gods and Myths of Northern Europe.* Penguin, Harmondsworth & New York, 49. Az Arthur-legendakörből Perceval kardját és a törött Excaliburt a Tó Hölgye cseréli ki Arthurnak.

[47] E szimbólumrendszer jelenik meg a *Kalevalá*ban Wayland kovács történetében és egyéb olyan regékben, ahol isteni vagy félisteni kovácsok őrzik az ércet fémmé alakító mágikus tudományt s annak művészetét, hogy a harcosok miként alkalmazhatják e tudást a gyakorlatban. Így például Arthur kihúzza a kardot az üllőből, s Perceval szinte „újrakovácsolja" a Grál-kard törött darabjait, amikor összeilleszti őket. A kovácsmesterség jelképéből kovácsolja meg a saját kardját, és Siegfriedhez hasonló jártasságot mutat a mesterségben.

[48] Az alán hitben a kupához és egyben a hordozó nárt-családhoz kötődő fő istenség a Napisten. A kupa az Alagáta-nemzetségről, az uralkodói szereppel felruházott nárt-családról a Borata családra, a marhapásztor nemzetségre szállt. Lásd: Littleton–Malcor: i. m. 517. Az utóbbi nemzetséghez társuló isten a tűzhely és a víz istensége, őket a nárt mondákban Szatana, illetve Batraz/Don Bettir képviseli. Lásd: Abaev, V. I. (1960): *The Prechristian Religion of the Alans.* Oriental Literature, Moscow. 12–14. Dumézil megjegyzi, hogy noha a nártoknál a hadistenhez az Ahszartaghta család, vagyis a második szerepkör nemzetsége kötődik, a többi nemzetség csöppet sem kevésbé harcias. Lásd: Dumézil (1930): 19.

Ekkor ritkul meg a Kárpátokról keletre ismert Przeworsk-műveltség, és későbbi ikertestvére, a Cjernjakov-műveltség.[49] E két műveltség emberei – bár hátrahagytak katonasírokat is, lovaskatonákat rejtve – zömmel közepesen gazdag emberek egalitárius telepeit alkották. Mozaikszerűen, hihetetlen változatosságot mutattak fel, ezért a kutatók képtelenek egységes nép alá rendelni őket. Ellenben mindezen sajátságok megfelelnek a mellérendelő társadalomnak, amely a magyarságot jellemzi. Telepeik voltak a Tiszától keletre a Dnyeszterig, az Al-Dunától északra az Odera és a Visztula völgyéig. Véglegesen az V. század elején, a hun időkben tűnik el ez a műveltség innen – és költözik el, vagy inkább átalakul mássá.[50]

S ha folytatjuk a Kárpát-medence keleti területei régészeti anyaga időbeli áttekintését, azt látjuk, hogy az írott történelmi időkben sem kerül ez a terület elnyomó hatalom igája alá. A kimmerek vezértörzse hatalmuk vesztésekor ide érkezik és beolvad.[51] Ugyanez látszik a szkítáknál néhány évszázad múltán.[52] A kelták megjelentek ugyan a terület nyugati részén, de jelenlétük nem feltétlenül uralmi jellegű, és a rómaiak elleni vereségüket követően ugyancsak a terület északkeleti részére menekültek és ott beolvadtak.[53]

A sztyeppén a szkítákat a szarmaták és a dákok követték, és jelenlétük a Kárpát-medencében hangsúlyosabb.[54] Az ő hatásuk már annyiban jelentkezett, hogy megszűnt a sírok egyformasága Erdélyben,[55] de a népesség átalakulásáról még ekkor sincs hírünk. Ekkor Erdély a dákok érdekeltségi területévé vált, de nem alakult ki ekkor sem igazi dák uralom. Ugyanakkor Josephus Flavius úgy értesült, hogy ezen a területen egyistenhit uralkodott, amit sokkal inkább úgy értelmezhetünk, hogy itt nem volt többistenhit.

Ezenközben nyugatról a kelták látogattak a Dunántúlra, majd a műveltségük (a halott hamvasztása) fokozatosan elterjedt a keleti területeken is, de a népesség átalakulása még ekkor sem figyelhető meg. A népességben a bükki kultúra utódnépe, a cromagnon B még mindig meghatározó mértékben megtalálható. A vaskohászat azonban erőre kapott már ebben az időszakban. De a vaskohók itt sem olyan hatalmas üstök, mint amiket ma használnak, hanem a faszénégető kemencékhez hasonlítottak; ilyen maradványokat, pl. Jósvafő határában, nemrég is lehetett még találni.[56]

A rómaiak sem kívánták átlépni a Dunát, nem kívánták kiterjeszteni hatalmukat a keleti területekre, jóllehet a Fekete-tengerhez vezető szárazföldi út biztosításában érdekeltek voltak, és erre lépéseket is tettek. A rómaiak a Kr. u. első században kiszorították a keltákat, akiknek utolsó csoportja az északi Felvidékre költözött, és az ottani népességbe beolvadt.[57] A rómaiak átalakították a Dunántúl műveltségét, de ők sem okoztak komoly mértékű lakosságcserét. Ugyan a hatalmukat átmenetileg kiterjesztették az erdélyi terület déli részére, de ez az uralom

[49] Todd, Malcolm (1998): Barbarian Europe, AD 300–700. In: Cunliffe (ed.): i. m. 452.
[50] Uo.
[51] Taylor: i. m. 380–381.
[52] László (1974): 103, 107.
[53] Szabó (1971): 17.
[54] Taylor: i. m. 401.
[55] Uo. 378.
[56] Cser: i. m. 5
[57] Szabó Miklós (1971): *A kelták nyomában Magyarországon.* Corvina Kiadó, Budapest. 17.

nagyon rövid idejű volt. Az ide telepített katonai erő idegen, például szíriai volt, ezért az utódnyelvként nem a latinnal analóg románt, hanem valamilyen arab nyelvet várhatnánk. A románok nyelve ezért innen nem eredeztethető.[58]

A letelepedett lakosságba való beolvadásra onnan következtethetünk, hogy az újonnan jöttek érkezését követően a műveltségi jegyek alapvetően nem változtak meg, a műveltségek nem ötvöződtek, ahogy azt a Kárpátokon kívüli területeken a kurgán hódítások alkalmával tapasztalhattuk.

Mindezekből arra következtethetünk, hogy a genetikai jegyek eddig az időig a számos betelepülés ellenére sem nagyon módosulhattak, hiszen a betelepülők számaránya töredéke lehetett az eredeti lakosságénak. Ezen a területen tehát a lakosság zömében eredeti, a jégkorszak utáni embertani jegyeit megőrizhette. Ha ez a jegy az Eu18 (M173) és Eu19 (M17) génjelzőket mutatta fel, akkor ezek a génjelzők ebben az időszakban továbbra is itt jellemző mértékben megmaradhattak.[59]

A rómaiak végül is időszámításunk kezdete környékén kerültek csak be a területre, majd itt találkoztak a szarmatákkal, akik mellett keletről – föltehetően a Kárpátok külső pereméről – megindult egy helyhez kötött földművelő társadalom betelepülése. A szarmata jelenlét régészeti leletekben elhanyagolható mértékű. A rómaiak idején kezdődött meg tehát a Kárpátokon kívülről való, tömegesnek tekinthető betelepedés, és szarmata törzsnek vélték a régészek azokat, akik Kr. u. 270 körül az Alföld északi peremére telepedtek be, holott sírmellékleteik között nem volt fegyver. Olyan szarmata törzset még más régész nem talált, amelyiknek a sírjaiban ne lett volna fegyver. Ezekében nem volt.[60] A szarmatákat az általuk felfegyverzett őslakosok a végén leverték.

Ekkor északról megindult a germán törzsek délre telepedése, és a Kárpátokon belülre előbb a vandálok, majd 400 körül a hunok elől menekülő ostrogótok települtek be a dunántúli sztyeppei jellegű területekre. Őket aztán a keletről beáramló hunok tovább kergették (Kr. u. 405). A hun betelepülés is csak a sztyeppei területeket érintette, ott sem százezres, hanem csak néhány tízezres tömeget, miközben a Medence lakossága több száz ezres lehetett, mely zömmel a nem sztyeppei, domb- és hegyvidéki löszös, földművelésre alkalmas területen élt. Az ostrogótok távozását követően folytatódott a lakosság betelepedése a Dunántúlra. A hunok összeomlását követően (456–458) érkeztek a langobárdok (500), akiket aztán az avarok tessékeltek ki (Kr. u. 558), illetve olvasztottak magukba.

Mindezen időkben a Kárpátok északi és keleti peremén nem tapasztalható népességváltozás, műveltségváltás. A bükki műveltség lakosságát még mindig itt érezhetjük, ezért a nyelvének ebben az időben még föllelhetőnek kell lennie.[61] Az egyetlen komolyabb mértékű változást az jelenti, amikor 670 körül az ún. griffes–indás nép áramlik be a Kárpát-medencén belülre, és telepszik le a földművelésre alkalmas területeken az eddigi itt élő őslakosság közötti helyeket

[58] Vö. Darai Lajos (2019): Cui prodest? Miért szervetlen Erdély román állami fennhatóság alá erőszakolása? *Acta Historica Hungarica Turiciensia,* 34. évf. 2. sz. https://epa.oszk.hu/01400/01445/00056/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_02_211-312.pdf.

[59] Vö. Cser Ferenc – Darai Lajos (2005): *Magyar folytonosság a Kárpát-medencében, avagy kőkori eredetünk és a sejti tulajdonság-örökítő kutatás.* Frig Kiadó, 2005.

[60] László (1974): 156–157.

[61] Cser Ferenc (2000): *Gyökerek. Töprengések a magyar nyelv és nép Kárpát-medencei származásáról.* Szerzői kiadás, Melbourne. 161.

kitöltve.[62] Eredetüket a Volgához teszi László Gyula, ám megjegyzésre méltó, hogy a griffes–indás műveltség népére semmi olyasmi nem jellemző, ami a korabeli Volga-menti népességet meghatározta.[63] Így pl. nem találjuk meg náluk azokat az edényeket sem, ami a Volga mellett településeket a környezetüktől megkülönböztette. A griffes–indás jelzőt a sírmellékleteken talált hímzés alapján kapták. Ez azt jelenti, hogy a műveltség felfogása nagymértékben egyezett a későbbi magyarságéval: nem azokat a jelképeket hímezték az eszközeikre, ruháikra, amik a sztyeppei nagyállattenyésztőket jellemezte, hanem olyanokat, amiket a letelepedett, a földműves ember használt. László Gyula bennük látja a magyarság első hullámát. Ez el is fogadható, csak azzal a megszorítással, hogy nem a Volga mellől, hanem esetleg éppen csak a Kárpátok szomszédságából indultak és telepedtek a Kárpát-medencén belülre, de a korábban már itt élő magyarok mellé.

A magyar állami lét megjelenése

Az avarokat Kr. u. 800 körül nyugatról a frankok verték le, keletről pedig a turk törzs, a bolgár terjesztette ki hatalmát a Kárpátokon belülre (Kr. u. 803).[64] Ekkoriban jelentkezik a híre annak a katona csapatnak, akik később Árpád „honfoglalóiként" a Kárpát-medencében főszerepet vívnak ki magunknak 895-től. A hivatalosan tanított elképzelések szerint Árpád népe hét törzs szövetségében több száz ezres népességet jelentett, s lovas nagyállattenyésztők voltak, de furcsa módon a Kárpát-medencébe településüket követően földművelő mezőgazdaságra tértek át a nem sztyeppei területeken.[65]

Továbbá különös módon közös temetőket használtak a Medencében lakókkal, akik számát a hivatalosan tanított felfogás képviselői csupán néhány tíz ezerre becsülik,[66] és akiket elsősorban szláv töredékeknek vélnek. Erre az Anonymus *Gestá*jában olvasható *sclau* latin szóból következtetnek. Ámde ama szó akkori jelentése kizárólagosan 'szolga, fogoly',[67] és nem szláv eredetű, merthogy Anonymus felsorolja a Kárpát-medencén kívül élő szerbeket, horvátokat, lengyeleket, ukránokat az akkor ismert saját nevükön.

Vita van arról is, hogy kik is voltak Árpád úgynevezett honfoglalói. A krónikáink szerint hun utódok, s Árpádot Attila családjából eredeztették. Erre vonatkozó adatok valójában vannak is.[68] Krónikáink azonban nem említenek törzseket, sem törzsi vezetőket, hanem csak kapitányokról, seregparancsnokokról írnak. A hét kapitánynak egyenként háromezer fős hadereje volt, s ez a turk törzsi szervezetek alapján[69] valóban csak egyetlen törzset jelent.

A föltételezett törzsnevekkel meg az a helyzet, hogy megfelelnek a turk hadrend csapatneveinek. Így nem feltétlen jelenti azt, hogy két helyen azonos nép vagy törzs élt volna, ha

---

[62] László (1974): 207.; László Gyula (1967): *Hunor és Magor nyomában.* Gondolat, Budapest. 51.
[63] László (1974): 219.
[64] Dümmerth Dezső (1977): *Az Árpádok nyomában.* Panoráma, Budapest. 510.
[65] Vö. Cser Ferenc – Darai Lajos (2015): A mellérendelő magyar társadalom kialakulása. *Acta Historica Hungarica Turiciensia*, 31. évf. 5. sz. https://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_5_0153-0297.pdf.
[66] Glatz Ferenc (1996): *A magyarok krónikája.* Officina Nova, Budapest. 8–9.
[67] Du Cange, Dominu (1954): *Glossarium Mediae et Intimae Latinitatis.* Tomus Septimus. (Az 1883–1887-es kötetek változatlan utánnyomása.) Akademische Druck, Graz. 357.
[68] Dümmerth: i. m. 40, 76–77.
[69] Padányi Viktor (1989): *Dentu-Magyaria.* Turul, Veszprém. 23–24.

Árpád ún. törzsnevei megjelennek, mert a hadrend szerinti nevek a különböző türk törzsek telepeit is egyazon névvel illethetik.[70]

Adatok vannak arról, hogy Álmos és katonái a IX. század első felében nyugat felé terjesztették hatalmukat, és ellenőrzésük alá vették a Dnyeper menti településeket.[71] Kijevben megszervezték a kardkovácsoló ipart, és ott találkoztak a Kárpát-medence bizonyos lakosságát képviselő küldöttekkel, akik kérésére telepedtek át aztán a Kárpát-medencének elődeik által uralt részébe.[72]

Az ún. vérszerződés az uralkodó nemesség és a letelepedett népesség közötti szerződésnek fogható fel. A „honfoglalás" során Árpád katonanépe elsősorban a legeltethető területekre telepedett be, a hegy- és dombvidéket viszont ellenőrzése alá vette. Anonymus a Gestájában utal is Bors vezérre,[73] akiről a helyi lakosok várat neveztek el (Borsod), és megjegyzi, hogy a -d képző azok nyelvén kicsit jelent.[74] Ezek szerint sem éltek szláv töredékek a Medencén belül, minthogy azok egyikének a nyelvén sem jelent a -d képző kicsit. A magyar nyelvben ellenben igen.

A „honfoglalás" krónikás története szerint akkoriban a Dnyeper és a Kárpátok között hét kunkapitány is élt a népével, és ők is betelepedtek a Medencén belülre. Folytatódott tehát az, ami a szarmata időben a jazigok által elkezdődött, majd az avar korszak alatt a griffes–indás népességgel is folytatódott: a Kárpátok külső peremén élő, hajdani kukutyini (cucuteny-i) műveltség maradványa a medencén belülre költözött. Ezért megállapítható, hogy a Kárpát-medence domb- és hegyvidékén élőkkel egyetemben ők alkották a magyar nyelvű és magyar műveltségű népességet.[75]

---

[70] A vezéri csapatok elnevezésére, elhelyezkedésére vonatkozóan több forrást és beszámolót ismerünk. Bíborbanszületett Konstantin *A birodalom kormányzásáról* című művében így idézi Vérbulcsút (aki Padányi szerint Árpád unokája): „Első a kabaroknak a kazároktól elszakadt törzse, második a Nyékié, harmadik a Megyerié, negyedik a Kürtügyarmatué, ötödik a Tarjáné, hatodik Jeneh, hetedik Kéri, nyolcadik Keszi." Lásd: László Gyula (1967): 90. A törzsnevek türk nyelven értelmezett jelentése pedig ez: „Nyék = sövény, védőtörzs; Megyer = főhely, központi hely (vezértörzs); Kürt = elővéd, és Gyarmat = hátvéd (vezértörzshöz tartoznak), Jenő = Gyenő = oldalvéd, Kér = hátsó, utolsó; Keszi = maradék, töredék." Lásd: *Hosszú vándorút. A hét törzs nevének az eredete.* Honfoglalás CD. Itt a Tarján név megfejtése nem szerepel, csak az, hogy Levéd, a Megyer törzs vezére nem vállalja a kazároktól a fővezéri megbízást, és a Tarján törzs vezérét, Álmost, illetve fiát, Árpádot javasolja. Pap Gábor szerint Tarján jelentése kovács. Ugyanő a nomád karaván szervezettsége alapján az egyes „törzsekhez" a következő szerepkört rendeli: Nyék = elővéd, Keszi = hátvéd, Kéri = oldal véd, Nyék = nyugati határ, Kéri = északi határ, Keszi (Gyula) keleti határ, Jenő = déli határ. Lásd: Pap Gábor (1996): *Hazatalálás.* Püski, Budapest. 122. Padányi is hasonlóan gondolja: Letelepedéskor a nyugati határ déli szakaszára kerül a Nyék, északi szakaszára kerül a Kéri. Az északi határt a kún (avar) csatlakozottak védik, a keletit meg a Keszi, a „gyula törzse". Csak a déli határra kerül szabír törzs (Jenő), az is csak azért, mert oda nem jutott „csatlakozott". Lásd: Padányi: i. m. 347.

[71] Padányi: i. m. 317–318.

[72] Uo. 353.

[73] Anonymus (1877): *Gesta Hungarorum.* (16. fejezet.) Magyar Helikon, Budapest. 96.

[74] Anonymus maga mondja tehát, hogy a -d kicsit jelent, de ha a -d képző a valamiben bővelkedőt is jelenti, akkor a Borsos későbbi alakot kapjuk, ami még mindig alátámasztja a magyar nyelvű őslakosság tézisét. Vö. a Buzád és Buzás névvel, ahol már csak az utóbbi használatos. Kiss Dénes is elismeri, hogy a -d lehet a magyar nyelvben sajátosan kicsinyítő. Lásd: Kiss Dénes (2004): *Bábel után. Esszék, tanulmányok a magyar nyelvről.* Püski, Bp., 319–320. (https://maghon.weebly.com/uploads/2/0/0/3/20035969/kiss_denes_-_babel_utan.pdf).

[75] Vö. Darai Lajos (2016): Műveltségünk és nyelvünk titka, írása. *Acta Historica Hungarica Turiciensia,* 31. évf. 5. sz. https://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_5_0427-0581.pdf.

Láthattuk, hogy a Kárpátok keleti oldalán több évezredig virágzott egy földműves és fémfeldolgozó műveltség, amelynek szemléletére az egalitáriusság és nem az alárendelés volt a jellemző. Az ilyen hosszú ideig élő műveltséghez mindenképpen tartozik egy utódnyelv. Minthogy azt is láthattuk, hogy ennek a műveltségnek és emberének az utódait mindvégig megtaláljuk a Kárpát-medencén belül, ezért a „honfoglaláskor" adott népek egyikének a nyelvét kell hozzájuk rendelnünk. A Kárpát-medencébe a műveltség virágzását követően betelepülő törzsek, népek nyelve zömmel a türk nyelvek közé sorolható, ezért elsősorban türk nyelvet kellene itt megtalálnunk. Ezzel szemben *a Kárpát-medencén belül élők* kis részben szláv vagy germán, ám *zömében magyar nyelven beszélnek*.

Beláthatjuk, hogy a magyar nyelv fejlettsége, hangzó- és szókészlete, nyelvtana mindmind hosszú idejű, letelepedett, zárt életmódot és nagy népsűrűséget igényel. Ezt a hivatalosan tanított „finnugor" vagy a „turáni" származási elképzelések képtelenek biztosítani. Egyszerűen azok szerint érthetetlen nyelvünk tömörsége, szavainak ősi jellege, a magánhangzó harmóniája, a ragozás következetessége és a szóképzés hihetetlen hajlékonysága. Ellenben logikusan összetartozónak foghatjuk fel a két jelenséget, azaz kijelenthetjük, hogy *a magyar nyelv és a magyar nyelvet beszélők az utódai ennek a hosszú ideig békésen fejlődő műveltségnek. Ezzel összhangban van a magyarság mellérendelő kulturális szemlélete, népi ábrázoló művészete, valamint népdal-, népmese- és regekincse, de embertani összetétele és genetikai jellemzői is*.[76]

Következmények

Eredményként – a valóság felszabadításával – rendeződik az immár 260 éve tévúton indult és folyó vita a türk és a finnugor származtatásunk között. Eszerint a finn népnek a későbbi skandináv túlnyomó hatás mellett voltak olyan rénszarvasvadász elődei, akik a Kárpát-medencéből távoztak északra a rénszarvasokkal együtt az utolsó jégkorszak felmelegedésekor, aminek igen régi idejét a glottokronológia is megerősíti a gyér nyelvi rokonság miatt. Valamint a szalagdíszes kerámia földműves népe a Dnyeperig megtalálható lösztalajra telepedett, akikből alávetettként a késői szlávok lettek, és a hódítás elől északkeletre távozókból és műveltségi hatásukból alakult a többi, finnugornak mondott nép. Az ázsiai „hunokkal", turkokkal való kapcsolatunk pedig tudományos cáfolat alá került.[77]

Mindezek nyomán világos, hogy a korai magyar történelem éppen annyira bonyolultan szerteágazó, mint az egyetemes őstörténet, éppen úgy nem köthető egyetlen népcsoporthoz, mint a többi népé se. Annyi különbség mégis van, hogy mi a Kárpát-medencéhez tudjuk kötni elődeink életútját a messzi őskőkorig vissza, ahol pedig minden más, máshonnan érkezett embertani és műveltségi jellegzetesség megkülönböztethető – és ezért meg is kell különböztetnünk – az eredeti és túlnyomó itteni jellegzetességtől. Ehhez azonban figyelembe kell venni az egymás után következő időrétegekben a helyi népkohó egyre megváltozott állapotát mint befogadási kiindulópontot a további külső hatásokhoz. Mert hatás volt rengeteg, aminek eddig tudósaink nem annyira itteni megvalósulását, hanem a sokszor inkább csupán feltételezett eredeti

[76] Vö. Cser Ferenc – Darai Lajos (2007): *Az újkőkori forradalom népe.* Fríg Kiadó, Pilisszentiván; Cser Ferenc – Darai Lajos (2008): *Európa mi vagyunk. Európa történeti kapcsai a sejti átörökítő jelzőkhöz és a Kárpát-medencei magyar népi, nyelvi, műveltségi folytonosság.* II. kötet. Fríg Kiadó.

[77] Lásd: Darai Lajos (2018): Árpád Atila örökén – a magyarok őseik útján. *Acta Historica Hungarica Turiciensia,* 33. évf. 11. sz.
https://epa.oszk.hu/01400/01445/00053/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2018_11_092-237.pdf

helyszínén talált jellegzetességeit kutatták. Miközben jól kirajzolódik, hogy a bejövők sora nem alapvetően tudta megváltoztatni a medencebéliek erőteljes – mert sikeres – eredeti jellegét, mert mindig kis arányt jelentett. Ugyanakkor az ellenkező irányt, a Kárpát-medencéből kiáradó hatást is nyomon kell követnünk az esetleges visszatérések felismerésén túl azért is, mert a Kárpát-medence valós szellemi eredményei, avagy találmányai valamiért háttérbe lettek szorítva az elmúlt időkben a világ többi részén fellelhető műveltségekhez képest. Pedig a kézművesség, a legkorábbi fémművesség, valamint a földművelés és állattenyésztés sikeressége miatt egyenesen a Kárpát-medencébe gyökérző népnek tarthatjuk magunkat, egyetemes névvel: magyaroknak, akiknek régészeti szinten megragadható elődei az emberiség kultúrájának kifejlesztői és elterjesztői voltak, mégpedig új európai földművelő területekre elvándorolva az itteni nagy népszaporulat miatt és révén.[78]

Az igen régi időkbe visszavisz bennünket a hely szellemének ápolásán túl magyar mivoltunk embertani megalapozása is, benne a genetikai, vércsoporti és alkati jellemzőinkkel. Szintén ezt teszi nyelvünk, különösen gyökszói megjelenésével a többi nyelvben, de saját írásunk is, mint az írástörténet meghatározó elsője, jelképrendszerünk meghatározója. Ám a magyarság legértékesebb vívmánya a – legjobban a mai tudományos felfogáshoz hasonlító – gondolkodása, világlátása, lelki tartalma, valamint igazságossága, egyenrangúságon alapuló együttműködése és a mellérendelő szemlélete. Ennek megnyilvánulása a közélete, ahol az irányítók és az irányítottak nem szakadnak kettős – hatalmi és alávetett – kultúrára, mint máshol, legalábbis a középkorban még általánosan ezzel találkozunk, s utána is búvópatakként.[79]

A magyar nyelv ennek a mellérendelő szemléletnek a kifejezési formája. A Kárpát-medence északi, keleti hegy- és dombvidékének műveltsége az újkőkorig visszavezetve mellérendelő jellegű volt. A mellérendelő szemléletben az egyes népek, népcsoportok önmagukat nem nevezik meg. Az alárendelő szemléletben viszont éppen a másikaktól való elkülönítés – és valamelyik szellemi fölötteshez való születési alapon való kapcsolatának kifejezése végett – önmaguk megnevezése fontosnak tűnhetett. A legkorábbi magyar nyelven írt dokumentum – a Halotti Beszéd – a Kr. utáni XII. századra tehető. Abban a mai, magyarnak nevezett nyelv szinte összes sajátsága felismerhető – azaz a közel egy évezred alatt a nyelv változása nem volt tetemes. Köszönhető ez ragozó jellegének és ősinek szókészletének.

Fontos megjegyezni, hogy a jelen tanulmányban még használt *finnugor* és *indoeurópai,* ill. *indogermán* kifejezések az eleddig ezen nevekkel megjelölt nyelvek csoportjára vonatkoznak. Tudván, hogy ezek a kifejezések mesterkélten rendelnek egymás mögé – és alá – nyelveket, holmi családfát alkotva belőlük. Használatuk alapja az volt, hogy ezek a nyelvek Eurázsi-

---

[78] V. Gordon Childe és tanítványa, Stuart Piggott egyenesen a civilizáció bölcsőjének tekintette a Kárpát-medencét. Lásd: Childe, V. Gordon (1925): *The Dawn of European Civilisation.* K. Paul, Trench, Trubner & Co. London, & A. A. Knopf, New York; Stuart Piggott (1987): *Az európai civilizáció kezdetei. Az őskori Európa az első földművesektől a klasszikus ókorig.* Gondolat, Budapest. Childe a Tordos–Vinča-kultúrát, amely fénykorában kitöltötte a Kárpát-medencét és a Balkánt, sőt még Kis-Ázsiában is vannak nyomai, összefoglalóan Duna-menti műveltségnek nevezi, Duna I. és Duna II. szakaszra osztva, mely utóbbi terjedt el aztán Nyugat-Európa felé az újkőkorban. Piggott pedig ugyan Eurázsia nyugati végét emlegeti helyszínként, de végig a Kárpát-medencéről ír, és szerinte bár az élet lehet gyakori, biztos, hogy a civilizáció igen ritka a világmindenségben. Ez a gondolat visszaköszön Gánti Tibornál is, biológiai szempontú érvekkel alátámasztva. Lásd: Gánti Tibor (1989): *Kontra Crick avagy Az élet mivolta.* Gondolat, Budapest. 56–60.

[79] Vö. Darai Lajos (2016): A magyar állam jelleme: képviselet, nemzet. *Acta Historica Hungarica Turiciensia,* 31. évf. 5. sz. https://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_5_0320-0426.pdf.

ában a nevükben használt területeken terjedtek el és használtattak. De az ún. *indoeurópai* nyelvek csoportjánál már ezt a gyűjtőfogalmat elhagyják a nyelvészek, merthogy valójában csak kényszerrel sorolhatók a nyelvek egy fa törzséhez, ágakat és leveleket alkotván. Az ún. *finnugor* nyelvek esetében ez még inkább igaz, a rokonítás csak laza kapcsolatokat jelent. Götz László inkább nyelvláncot említ, semmint nyelvcsaládot.[80]

Innen visszatekintve a Kárpát-medence régészeti adataira, és figyelemmel mind az embertani, mind a genetikai adatokra – a magyarnak nevezett nyelv a Kárpát-medence újkőkoritól ismert emberi településeihez köthető. Ezek közül is a korábban ott éltekéhez, akik az újkőkorszak mezőgazdasági technikáit a Medence déli részébe betelepülőktől eltanulták, átvették és továbbfejlesztették.

A kurgán hódítások idején nem mutatható ki a kurgán és a letelepedett emberek műveltségének itteni ötvöződése, ezért joggal feltételezhető, hogy a magyarnak nevezett nyelv – esetleg szókészletét bővítve, nyelvtani sajátságait és ősi szókészletét továbbra is megtartva – adódott át az utókornak.

Erre utal a lineáris A írás megfejtésével azonosított minószi nyelv szavainak a mai magyarral való nagyfokú hasonlósága.[81] Azaz a jelen előtt már 5 évezreddel a Kárpát-medencéből a Földközi-tenger szigeteire vándoroltak innen vihették oda a nyelvüket.

További utalás rá, hogy a tengeri népek vándorlása során (Kr. e. 2. évezred vége) a trák területek északi részéről – a Duna-völgyéből – a hettitákhoz vándorolt embertömeg vihette magával a Medence nyelvét, és alakíthatta ott ki az iráni szókészlettel, de a magyar nyelv nyelvtani sajátságával rendelkező örmény nyelvet.

A fent említett tudományágak mai magyarokra vonatkozó eredményeit összegezve, a Kárpát-medence jelenik meg mint egyetlen lehetséges őshaza, ahol a magyarnak nevezett műveltség, nyelv, ember és annak genetikai állománya kialakult és létezik ma is.

Abstract:

The identification of the beginnings of Hungarian culture and language shows a unique significance for the continuity of universal and European human prehistory. The presence of the Hungarian people and language in the Carpathian Basin and its eastern surroundings has been continuous since prehistoric times, and its life and culture here is a prehistoric certainty, as Hungarian writing has been present since prehistoric times, as a basis for later writings. From the Carpathian Basin, where everyone found refuge, emigration began due to the overpopulation of farmers, which transferred their culture to the eastern part of the Carpathians, but also to southern and western Europe. We see traces of this in the living and dead languages of Europe today, and we can partly see the European population as the descendants of these farmers. Thus, Hungarian prehistory is largely identical to the appearance and functioning of modern man, while

[80] Vö. Götz László (1994): *Keleten kél a nap.* Püski, Budapest.

[81] Lásd: Darai Lajos (2021): Révész szerint a Kárpát-medencei őshaza összeegyeztethető a finnugor nyelvészettel. *Acta Historica Hungarica Turiciensia,* 36. évf. 3. sz. 139–159. https://epa.oszk.hu/01400/01445/00063/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2021_3_139-158.pdf.

Hungarian history is the creator of universal European history. And although over time the culture on the steppes was distorted into a warrior and its influence was dispersed in Eurasia, at the same time maintaining the efficient, rich and large population of the Carpathian Basin meant that parataxis, coequality and its survival were preserved, almost uniquely compared to the near and far environment.

Keywords: *prehistory, erudition, parataxis, militancy, coequality*

KÖZÉPKORI TÖRTÉNELMÜNK

Bátonyi Pál (Leányfalu):

Katonai tevékenységek és népmozgások a 9. századi Kárpát-medencében

A Kárpát-medencében 567. év óta létrejött avar kaganátus hasonlóan, mint más lovas-nomád jellegű államok (hun, türk, mongol), több részből állt. A főbb vezetők által irányított keleti részen az avarok uralkodtak. Ez a terület a Balaton keleti partvonalától keletre eső területen történt. Míg a jelzett vonaltól nyugatra a fehér hun vezetők uralkodtak. Ez a határ egyébként már a Római Birodalom idején is létező határ volt, amikor 106-ban Pannonia tartományt kettéosztották *Pannonia Inferior* (Alsó-Pannónia) és *Pannonia Superior* (Felső-Pannónia) néven. A 8. század végén Nagy Károly frank uralkodó csapatai többször vereséget mértek a fehér hun csapatokra. Ennek következtében jelentős lakossági átcsoportosítást hajtottak végre a hunok. Így salok települtek a Salzburgi régióból Zala vármegye területére, és a mai Salgótarján térségébe is. Tulln körzetéből Tolna vármegye területére települtek, míg a mai Brno körzetéből Baranya vármegyébe települtek. A fehér hunok, másnéven konyok jelentős része is áttelepült az avarok vidékére. Ilyen települések Pakony (jelentése kis kony, vagyis hun), Balaton (jelentése nagy szeretett hun tó), Bakonszeg (jelentése nagy kony, vagyis hun), Kétsoprony stb.

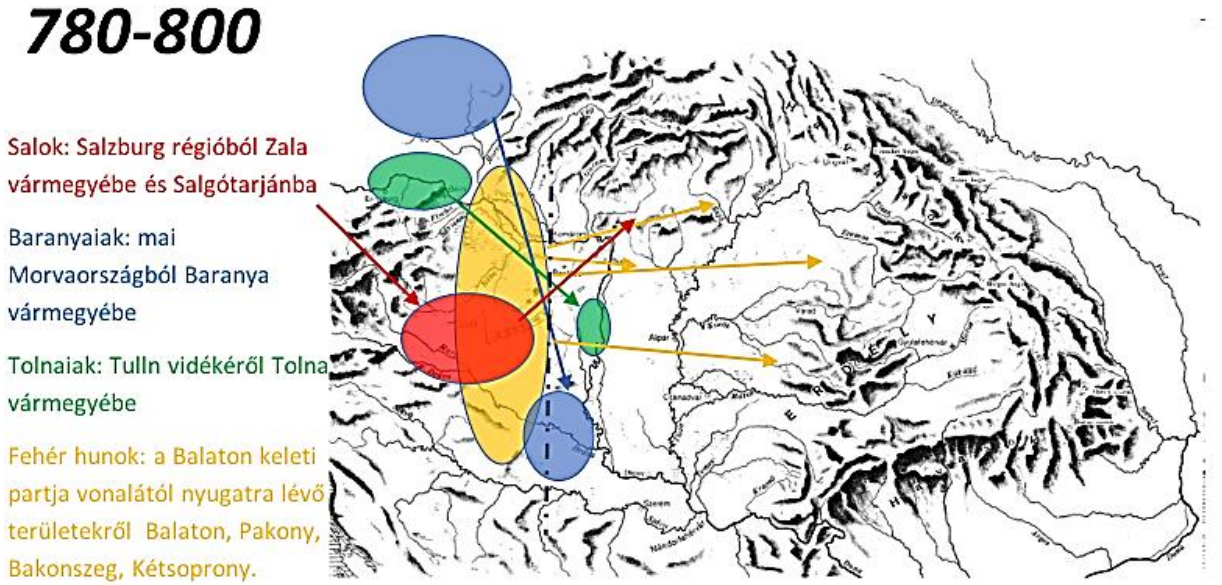

A bolgár katonai és telepítési tevékenységek

Az avarok belső megosztottságát (belharcok), valamint a nyugati fehér hun országrész meggyengülését kihasználva a bolgárok megtámadták a Kárpát-medence avarságát. A támadás oka lehetett, hogy az avarok résztvettek a bolgárok széttelepítésében (létrehozva a volgai, dunai, Kárpát-medencei és lombardiai bolgárokat). Krum bolgárkán csapatai 803. és 805. között elfoglalták a Kárpát-medencét és elüldözték az avarokat a lakóhelyükről. Az avarok új települései Kiskőrös, Nagykőrös, Kismaros, Nagymaros, másik nevükről Avas (Szatmár és Borsod vármegye), Vas, illetve Körös és Fehér vármegye (ma Horvátország), valamint a mai Bosznia és Dalmácia. Az utolsó avar uralkodó Teodorus, más néven Kajd 805-ben Nagy Károly engedélyével telepedett le Vas vármegyében – Kajd (ma Tanakajd) központtal, de még az évben elhunyt.[82] Krum hódításait bizonyítják a róla elnevezett települések, így Köröm, a mai Budapest területén Krumfürdeje, nyugatabbra Vas vármegyében Rum, Kám, valamint Krumvíř, Český Krumlov, Moravský Krumlov, Krumau am Kamp, Krumbach, Rumpód és Drumoly. Az utóbbi két település a fehér hun-székely csapatok központja Felsőkethely (ma Neumarkt im Tauchental, Ausztria) mellett van. A fehér hun-székely csapatokat Ábrahám (szombatos keresztény, majd római katolikus is)[83] kagán összevonta és kialakította az első őrséget. Ez a hadsereg a frankok, majd a bolgárok engedélyével ottmaradt, és településeik a mai napig megvannak, többségük a mai Ausztria területén Őribánya (ma Bergwerk), Felsőlövő (ma Oberschützen), Alsólövő (ma Unterschützen), Őribükkösd (ma Buchschachen), Felsőőr (ma Oberwart), Alsóőr (ma Unterwart), Őrisziget (ma Siget in der Wart), Lődös (ma Litzelsdorf), Őrállás (ma Oberdorf im Burgenland), Őridobra (ma Neuhaus in der Wart), Németlövő (ma Deutsch Schützen), Horvátlövő és Felsőcsatár. Ezt a hadsereget Ábrahám (hun nevén Ábrán, székely nevén Aba) és fia Adorján (hun nevén Odurján, székely nevén Csaba) hozta létre, mely 6 nemből, és nemenként 4 ágból állt.[84] Krum és Ábrahám egyezsége értelmében Ábrahám kapott egy bolgár-nándor helyettest (ebből alakult ki a nádori intézmény) és a központ Felsőkethely mellé települt két bolgár katonai bázis.

[82] Szádeczky-Kardoss Samu: *Az avar történelem forrásai 557-től 806-ig.* Budapest, 1998. pp. 306-307.
[83] Szádeczky-Kardoss 1998, pp. 306-307.
[84] Hermann Gusztáv Mihály (főszerkesztő): *A székelység története.* Csíkszereda, Sepsiszentgyörgy, Székelyudvarhely, 2012. p. 48.

800-805

AVAROK: a Balaton keleti partja vonalától keletre lévő területekről Avas, Avas, Kiskőrös, Nagykőrös, Nagymaros, Kismaros. Vas vármegye Kajd központtal, Körös vármegye, horvát és bosnyák területekre

FEHÉRHUN-SZÉKELY CSAPATOK. Összpontosítás Felsőkethely központtal, 1. őrség, Ábrahám-Ábrán-Aba kagán-király és Adorján-Odurján-Csaba királyfi.

BOLGÁROK 803-5 győzelem az avarok felett, Köröm, Krumfürdője, Krumvíř, Moravský Krumlov, Český Krumlov, Krumau am Kamp, Krumbach, Drumoly, Rumpód, Rum, Kám.

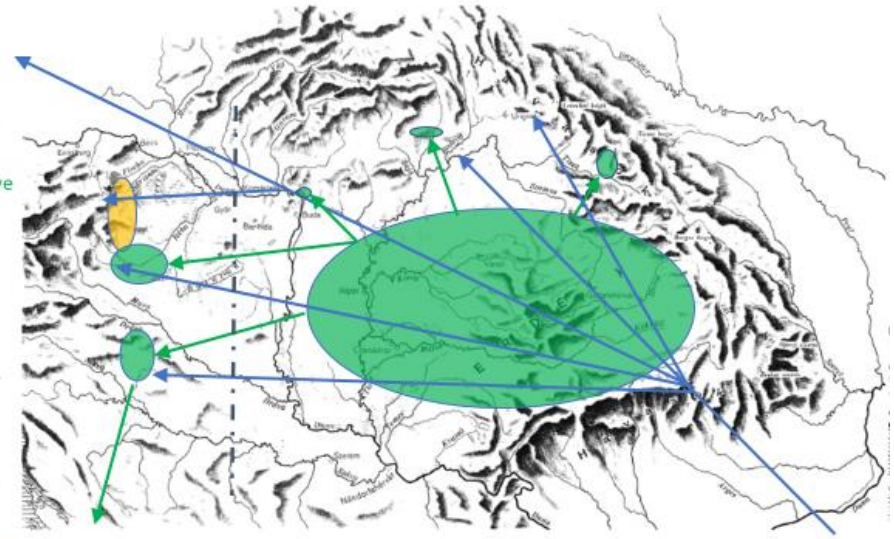

A későbbiek során Csaba királyfi Bizáncba távozott katonái egy részével, ezért Ábrahám unokája kiegészítette az Odurján nemet a Vácmán ággal.

ÖRLŐC	MEGGYES	ODURJÁN	ÁBRÁN	JENŐ	HALOM
Szovát	Dudor	Vaja	Új	Boroszló	Halond
Bod	Kürt	Telegd	Karácson	Balási	Náznán
Sepről	Gyáros	Vácmán	Gyerő	Új	Péter
Ecken	Meggyes	Poson	Nagy	Szomorú	György

Székely nemek és ágak katonai rendszere

Hamarosan Krum bolgár kán kiegyezett Ábrahám kagánnal és a volt fehér hun terület urának nevezte ki, ezt a bolgárok Balatoni Fejedelemségnek nevezték.[85] A központja a mai Ábrahámhegy lett, ahol kialakította a 2. őrséget (Badacsonyőrs, Kisőrspuszta, Kővágóőrs) és létrehozta Ábrahám települést a mai Szlovákia területén. Fia, Adorján Szent Adorján (ma Zalavár) központtal települt, létrehozta Adorjánháza, Lispeszentadorján, Királyfia településeket. Másik fia, Izsák (hun neve Kolon, székely neve Kolba) Nagykanizsa központtal települt és a Dráva-Száva közben hozott létre településeket. Krum bolgárkán ekkor megkezdte a morvák betelepítéséta Dunakanyar–Nógrád vármegye területére bolgár katonai ellenőrzés mellett, valamint délszlávokat telepített a Zemplén vármegyei területre. Áttelepítette az Északi-középhegység keleti felében élő bolgárokat a mai Észak-Macedónia területére, akik egy ideig megőrizték bolgár nyelvüket és szombatos keresztény vallásukat (Dávid, Mózes, Sámuel, Áron), majd elszlávosodva ortodoxok lettek. Nyugatról a frank hatalom elől számos római keresztény avar-fehér hun származású bajor nemes települt (menekült) be a nyugati vármegyékbe

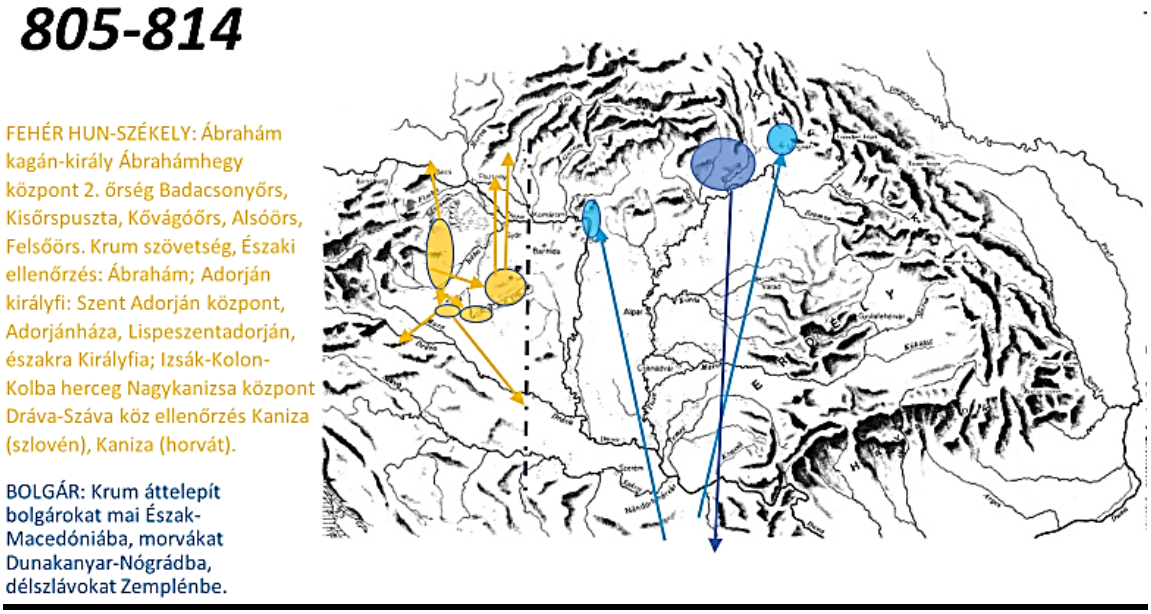

A vangar-venger állam vezetői és tevékenységük

814-ben elhunyt Krum bolgárkán és Nagy Károly frank uralkodó is. A Krum és Ábrahám közötti egyezség érvényét vesztette. Ábrahám megkezdte a Kárpát-medence visszavételét a bolgároktól. Először a morvák kitelepítését tűzte ki célul. Elfoglalta a mai Csepel-szigetet és új központot hozott létre, amely Ábrahámteleke, majd Szentábrahámtelke néven a mai Ráckeve.

[85] Pavlov, Plamen–Janev, Jordan: A bolgárok rövid története. Budapest, 2005. p. 21.

A keresztény szombatosok Ábrahámot és Adorjánt is szentként tisztelték. Egyességet kötött Ábrahám a bolgár-nándor őrséggel és a morvákkal, Csaba fia Piliscsabára települt és Ábrahám a mai Csehország morva területeire telepítette a morvákat. Ábrahám másik fia, Izsák folytatta a déli területek megszállását, és a mai Törökkanizsa, Magyarkanizsa betelepítését. Ábrahám a mai Bükkábrány központból Csaba fiával felszámolta a Zemplén környéki szlávok csoportját, majd Erdély északkeleti területe környékén alakított ki településeket (Nyírábrány, Vedresábrány – ma Abrămuţ Románia, Érábrány – ma Abram, Románia), mivel ott várható volt bolgár támadás. Csaba pedig Békéscsabán alakított települést. A bolgár támadás után nem sokkal Ábrahám elhunyt, Csaba görög földre távozott, Izsák pedig megegyezett a bolgárokkal. A bolgár követelések szerint a Dráva–Száva-közbe szlávokat telepítettek. (A későbbiekben Ábrahám udvartartásának maradékát a Székelyföldre, Szentábrahámba telepítették, míg Csaba udvartartásának maradékát Székelyudvarhelyre.)

Izsák a Duna–Tisza-közébe, a mai Izsákra települt és bolgárbarát politikát folytatott. Nagyobbik fia Bat, mint Bács tőle délre települt, középső fia Vat egy ideig a Kisalföldön tevékenykedett (Vát, Mersevát, Külsővat, Cirák), majd az apja mellé települt (Pusztavacs, Vacsidomb), kisebbik fia Pat, Páty a Duna mellett települt le. Izsák jelentős erőket is telepített a nevét viselő Izsák település környékére, amit a hun Kolon-tó és a székely Kolbaszék (ma Kolbászszék) nevei bizonyítanak. Nemsokára Vat apjával összekülönbözött és a Mátra mögé települt, neki a keresztény neve Sirák volt, míg a hun neve Baton(y). Kialakította településeit Nagybátony, Sirák, Sirok, Szirák, Borsodszirák, Szirk, majd őrségeit (Diósgyőr, Gömör, Őrhalom, Őrbottyán, Csömör, Ecser, Gyömrő, Dömörkapu, Győr, Dör), ez volt a 3. őrség. Új központja, fő települése 850 körül Vác lett, várakat építtetett (Vác, Sirok, Eger). Befogadott menekült skandináv eredetű burgundokat és letelepítette őket (Vác, Debrecen, Szeged, Kalocsa, Vál, Kocs, Tök, Dunaföldvár, Olaszliszka). Ezek a települések tehát ekkor már megvoltak. Megszervezte új hadseregét a kavarokat (lázadókat). Újabb burgundokat telepített a székely Bécsbe (neve a szeretett Bél apátról van), akik hozták fővárosuk Vienne nevét, amiből lett az osztrák Wien.[86]

[86] Bétonyi Pál: *Székely-fehér hun uralkodók a 9. századi Kárpát-medencében.* Vác, 2022. pp. 4-35.

814-840

FEHÉR HUN-SZÉKELY: Ábrahám kagán-király és Adorján királyfi áttelepíti morvákat a mai Csehország keleti részébe, felszámolják a Zempléni szlávokat, Bükkábrány, Abaúj, csata bolgárokkal Szilágyban, új központ Szentábrahám, ma Ráckeve és Békéscsaba, innen Csaba Balkánra, Izsák Magyarkanizsa, Törökkanizsa, bolgár kérésre délszlávok betelepítése. Sirák-Baton-Vat királyfi területe Külsővat, Mersevát, Vát, Cirák.

Bolgár: támadás Ábrahám ellen Szilágyban.

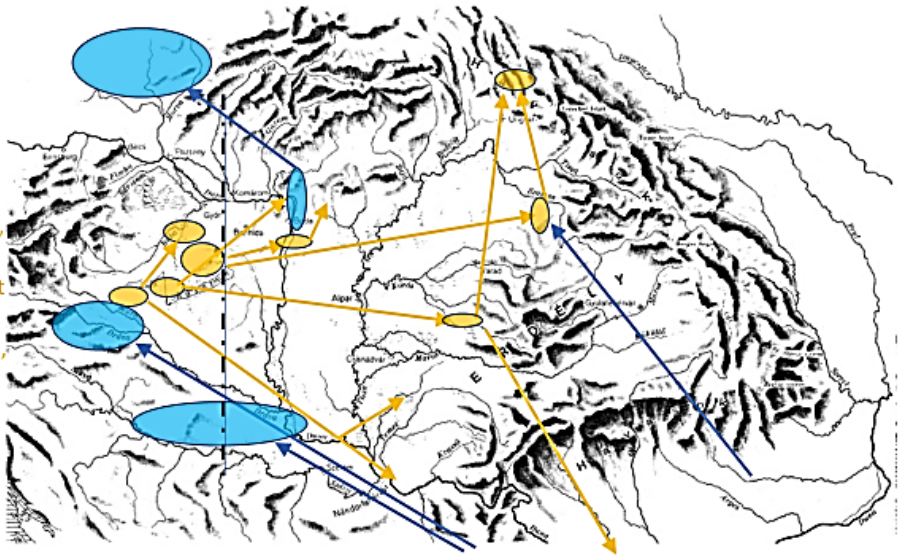

840-863

FEHÉR HUN-SZÉKELY: Izsák Izsákra település Kolon-tó, Kolbaszék, fia Bat Bács néven Bácsra település, fia Pat Patra település, fia Vat Vacs néven Pusztavacsra és Vacsidombra település, majd Nagybátonyba település létrehozza a 3. őrséget Gömör, Őrbottyán, Őrhalom, új központ 850 körül Vác nevéből Dömör-kapu, Kisvác, Csömör, várak Vác, Eger, Sirok, Kisvác, befogadja menekült burgundokat Vál, Tök, Vác, Dunaföldvár, Kalocsa, Szeged, Debrecen stb., Diósgyőr, Győr, Dör, Bécsbe telepít burgundokat Vienne.

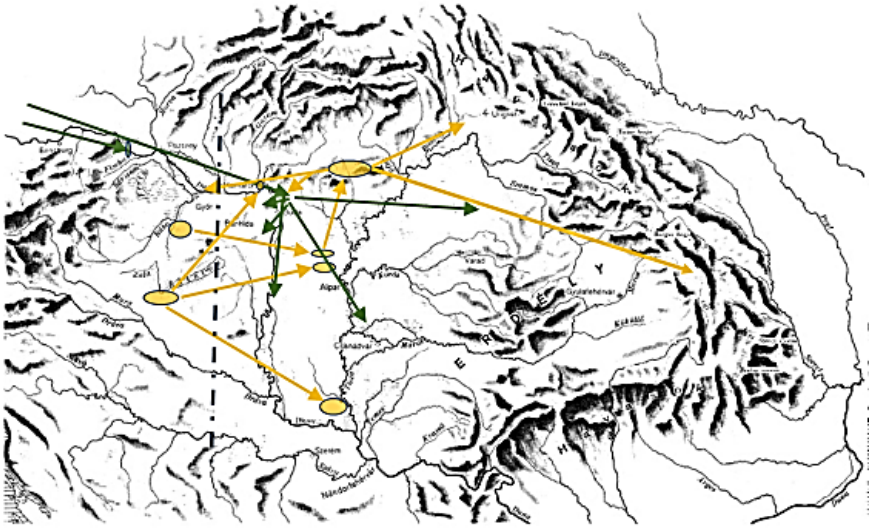

Watzmann király

Izsák halála után Vat uralkodó felvette a Vác nevet [87] (jelentése szeretett Vat, akár csak a Vacs és a Vál neveinek is). Csapataival, a székely és kavar katonákkal 864-ben megkezdte a frank területek felszabadítását, és a felszabadult bajorok nagy szeretettel fogadták Watzmann királyt. A frank megszálló csapatokat szétverték és az ott lakó népesség nagyon hálás volt, ezért az uralkodó nevét sok település, utca, hegy, sőt még monda is őrzi a mai napig. Ilyenek Watzelsdorf b. Neidling (Bécs Ny), Watzelsdorf (Bécs ÉNy), Watzinger (Linz É), Watzing (Linz D), Watzlberg (Salzburg ÉK), Oberndorf bei Salzburg (Watzmannstrasse), Salzburg (Watzmann Giselakai, Watzmannstrasse, Watzmann weg), Watzen (Fölöstöm É), Watz weg (Graz D), Watzmann-gleccser, Kühraintütte on Watzmann hegycsúcs 1420 m, Watzmannhaus, Haus Watzmann Dieckenweg, Watzmann Schönau am Königssee, Watzmann-Ostwand, Biwahschachtel, Watzmann Überquerung, Watzmann, Wimbachklamm, Ramsau, Berchtesgaden (Wohnung Watzmann, Watzmann Apotheke, Watzmann Therme), Watzling (München K), Mainburg (Watzlikweg, München É), Regensburg (Watzlikstrasse, Watzinger), Lappersdorf (Watzlikstrasse), Passau (Watzlikring), Hauzenberg (Watzlikweg), Ruderting (Watzlikring), Pocking (Watzlikweg), Schöllnach (Watzlikstrasse), Spiegelau (Watzlikstrasse), Bad Kötzting (Watzlikstrasse), Landshut (Watzlikweg), Wegscheid (Watzlikweg), Erbendorf (Watzlikweg), Neustadt an der Waldnaab (Watzlikstrasse), Grafenwöhr (Watzlikstrasse), Oberviechtach (Watzlikstrasse), Ingolstadt (Watzlikstrasse), München (Watzmannstrasse 7db), Vacov, Vacovice. Ő volt az, aki kiegészítette a székely hadrendet (Vácmán „ág") az Odurján „nemen" belül. Bár a német történészek a mai napig nem tudják, milyen király volt Watzmann, némely magyar történész szerint csakis német lehetett, és a székelyek Vácmán ágát is németnek nyilvánítják.

Összesen, mintegy 230 település nevében szerepel az őseink megnevezése a mai napig. A Weng, Wang, Wenger, Wangar, Wanger, Wengen, Wangen településnevek és több száz ma is Wenger nevű család bizonyítja Vác uralkodó tevékenységét. Bár az európai népek nyelvén többnyire a venger néven neveznek bennünket, ezt a megnevezést a magyar történelemmel foglalkozó értelmiségiek nem nagyon alkalmazzák. „881. Primum bellum cum Ungaris ad Weniam. Secundum bellum cum Cowaris ad Culmite."[88] Ez kutatásaim szerint azt jelenti, hogy a székely csapatok Vienne mellett, míg a kavar csapatok Culmitz mellett verték meg a frank csapatokat. A székely csapatokat Boso burgund uralkodó hívta segítségül. Boso uralkodónak ma is van emléke Vienneben és a székely csapatok közeli, a mai Svájc területén lévő „Hunvölgyi" helyőrsége is megvan. Vác uralkodó országa nyugati határa ma is észlelhető, és francia térkép ábrázolja a frankok akkori helyzetét. Mégis a Kárpát- medence frank befolyási övezetbe való tartozását állítják kutatóink. A kavar csapatok Egerből (ma Cheb, Csehország) kiindulva a bajor-szász határnál Culmitz mellett verték meg a keleti frank csapatokat. A római katolikus érintkezések hatására Vácon valószínűleg püspökséget hozott létre Vác király.

[87] Petrus Ransanus: *A magyarok történetének rövid foglalata*. Fordította Blazovich László és Sz. Galántai Erzsébet. Budapest, 1999.
[88] Tóth Sándor László: A honfoglalás előtti magyar kalandozások. *Hadtörténelmi Közlemények* 109. évf. (1996) 4. szám. 9–10.

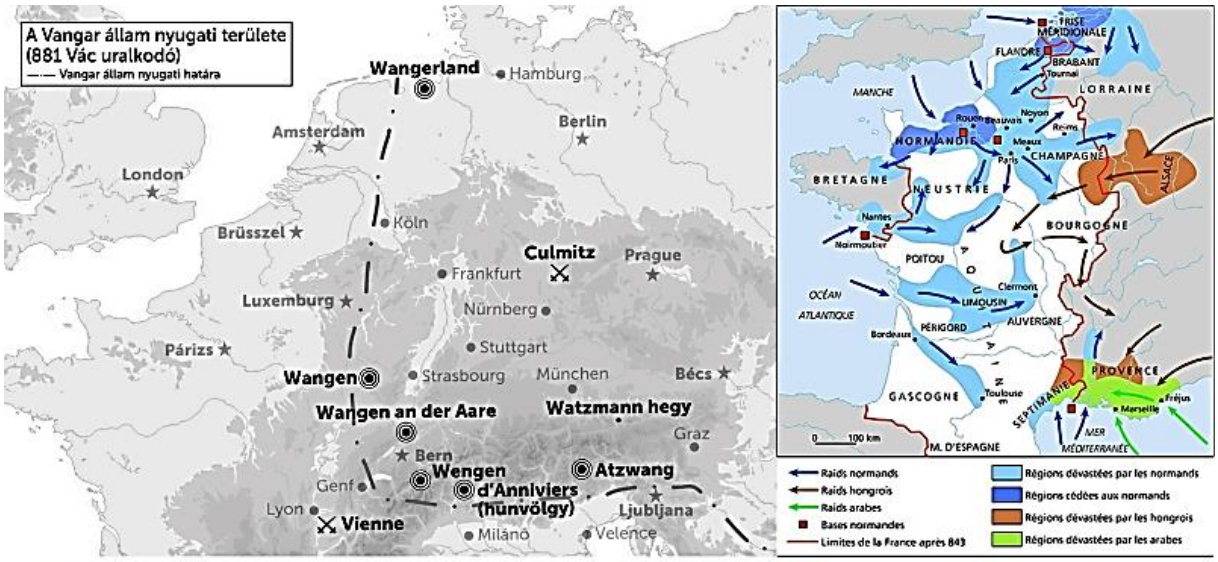

A 879-ben hatalomra jutó burgund uralkodó Boso-val szövetséget kötött Vác (németül Watzmann) uralkodóval és 881-ben Vienne mellett szétverte a támadó frank (francia) hadsereget, illetve a keleti frankokat Culmitznél. Ezt bizonyítja a Salzburgi évkönyv adatai és a mai francia térkép is.

A keleti irányba főleg diplomáciai tevékenységet folytatott Vác uralkodó. Felvette a kapcsolatot a Kijevnél megjelenő Álmosd vezette magyarokkal és házassági szerződést kötöttek, ebből született Szabolcs, Árpád féltestvére. A magyar-venger együttműködéshez csatlakoztak a skandináv eredetű ruszok is Rosd vezetésével. Vác király fiát küldte a besenyőkhöz Vata, (hun nevén Batonya, keresztény nevén Salamon) megbékítette a magyar-besenyő viszonyt. Korábban a magyarokat ért besenyő támadás következtében a magyarokhoz csatlakozott kabardok vereséget szenvedtek és leszakadtak a magyaroktól, a Kaukázus előterében telepedtek le. A besenyők egy csoportja csatlakozott a magyarokhoz Szatmár vezetésével, kinek felesége valószínűleg Szabolcs testvére volt.

A Vérszerződés és hatása a Kárpát-medencére. A Pozsonyi csata.

A 850-es évek elején elhunyt Vác uralkodó. A morvák fellázadtak és elfoglalták a Felvidék nyugati területeit, feltehetően a Garam folyóig. A széjjeltelepített katonaság nem tudta felvenni velük a harcot. A nyugati területeken állomásozó katonaság többsége és a helyi lakosság többnyire békésen tevékenykedett, de ahol lázadások törtek ki, ott a Vác uralkodó katonasága elvonult a hegyekbe („hun völgy”, Innsbruck környéke). Vata királyfi a helyzet megoldására a magyarokkal szövetkezett és a Vérszerződés értelmében megalakították Árpád vezérletével a 7 katonai alakulatot. A magyarok bevonultak a Kárpát-medencébe és a fontosabb utak, átkelőhelyek biztosítása mellett felvonultak a régi hun-avar határra. A bolgárok semlegesítésére hadsereget küldtek ki, és a magyar lakosság is bevonult a Kárpát-medencébe. Álmosd udvara beérkezése után elhunyt, udvarát kisebbik fia, Szabolcs örökölte, és mellé telepedtek Szatmár besenyői is. A besenyő katonaság Súr és Csór vezérek vezetésével szintén felvonult a határra, míg

a ruszok a mai Szentendrei-szigetre és környékére települtek. Jelentős számban magyar nemzetségek települtek a főváros, Vác környékére (Göd, Sződ, Rád, Kosd).

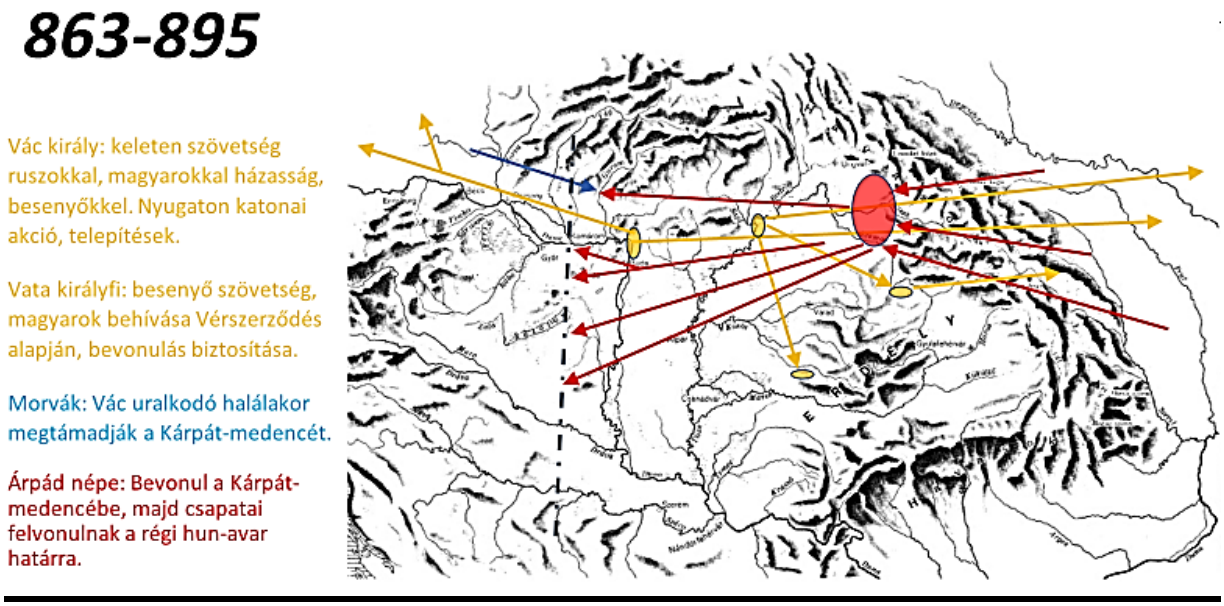

A Keszi katonai törzs[89] (alakulat) mai településeinek elhelyezkedése is pontosan mutatja, hogy a régi hun-avar határig vonultak fel a magyar alakulatok.

[89] Bátonyi Pál. A **Keszi** katonai törzs részeinek a mai Dunakeszi területére történő letelepedéséről. *Dunakeszi Helytörténeti Szemle* 3. évfolyam 3. Dunakeszi. 2010. pp. 8-9.

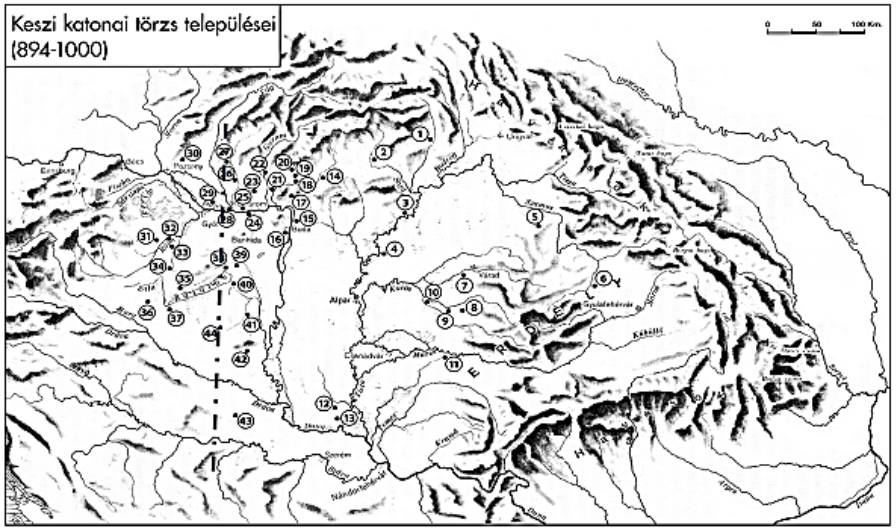

A Keszi katonai törzs számmal jelzett települései:

1. Delnekezy, 2. Sajókeszi,
3. Tiszakeszi, 4. Kesző, 5. Keszi,
6. Mezőkeszü, 7. Répáskeszi,
8. Somoskeszi, 9. Váraskeszi,
10. Keszi-puszta, 11. Lippakeszi,
12. Szentivánkeszi, 13. Bulkeszi,
14. Karancskeszi, 15. Dunakeszi,
16. Budakeszi, 17. Csalókeszi,
18. Ipolykeszi, 19. Kőkeszi,
20. Dacsókeszi, 21. Ipolykiskeszi,
22. Garamkeszi, 23. Bátorkeszi,
24. Zsitvakesző, 25. Kurtakeszi,
26. Bánkeszi, 27. Keszi,
28. Várkeszi, 29. Nagykeszi,
30. Keszi, 31. Kesző,
32. Várkesző, 33. Egyházaskesző,
34. Szentkirálykeszi,
35. Gyulakeszi, 36. Keszi,
37. Keszipuszta, 38. Papkeszi,
39. Sárkeszi, 40. Magyarkeszi,
41. Keszőhidegkút, 42. Keszű,
43. Kesző, 44. Keszőpuszta.

900 után megegyeztek a Dunántúl nyugati részén maradt székelyekkel a magyarok, és békésen bevonultak a területre. A Felvidék nyugati felén lévő morvákat pedig lerohanták, és országukat elfoglalták.

A Pozsonyi csatáról[90] kevés korábbi magyar megemlékezés maradt fenn, míg a német évkönyvek (Salzburgi, Sváb), a korabeli német halottas könyvek, és királyi oklevelek számos részletet megőriztek. A németek történetét Aventinus bajor humanista foglalta össze. Korunkban néhány magyar történetíró (Veszprémy László, Torma Béla, Tóth Sándor) ezeket dolgozta fel, és kevés, a magyarokat érintő megállapítást is tettek. Ezek alapján a csata Pozsonynál (*Braslavespurch) v*olt és a keleti frank-bajor csapatok, Gyermek Lajos király és tanácsadói döntésének megfelelően, két oszlopban, a Duna két partján, valamint a Dunán hajókon támadtak, míg a tartalék a királlyal Ennsburgban maradt. A csata feltehetően 907. július 4. és 7. között zajlott le, aminek során a betörő csapatokat részenként semmisítették meg a magyarok, majd üldözés után a tartalékot is szétverték.

A magyarok (beleértve a ruszok és besenyők) csapatai és az őslakosság (székely, kavar, illetve burgund) csapatai a 907. évi pozsonyi csatában is együtt harcoltak a mai települések helyeinek bizonyítéka szerint. A hét vezér közül Tétény vett részt a csatában, míg a besenyőket Súr és Csór vezér vezette. A hajóhadat Oroszvár területén Rosd rusz vezér irányította. A vengervangar csapatok Vata-Salamon király vezetésével tevékenykedtek. A burgundok tevékenysége volt Bécs kiürítése és Bécsújhely kialakítása. Göd magyar vezér irányította a csapatok Dunán való átkelését, amit a mai Németjárfalu és Horvátjárfalu helye mutat meg. A magyar szövetséges csapatok a magyar vezetés mellett a lovas-íjász harcmodor alkalmazásával döntő vereséget mértek a betolakodó keleti frank-bajor csapatokra, és ezzel biztosították az egységes Kárpát-medencei magyar állam kiépítését, és a jelentős európai hatalom megteremtését.

[90] Bátonyi 2022, pp. 4-35.

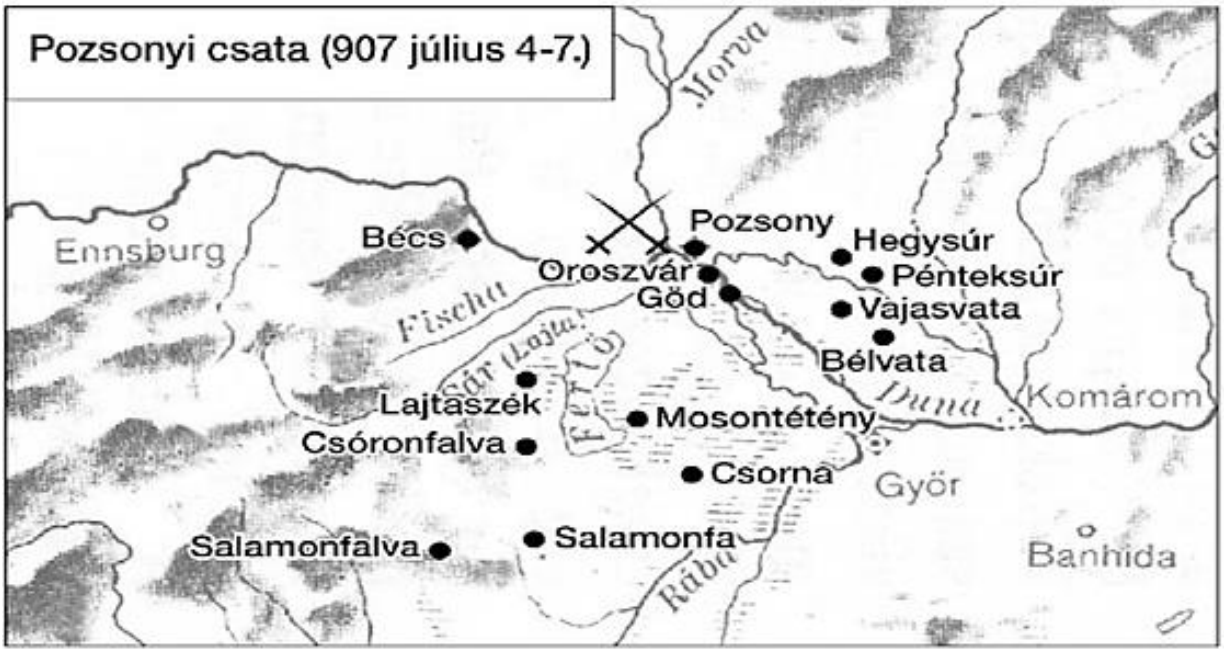
Pozsonyi csata (907 július 4-7.)
Morva
Ennsburg
Bécs
Pozsony
Hegysúr
Oroszvár
Pénteksúr
Göd
Vajasvata
Fischa
Bélvata
Lajtaszék
Duna
Komárom
Mosontétény
Csóronfalva
Csorna
Győr
Salamonfalva
Salamonfa
Rába
Banhida

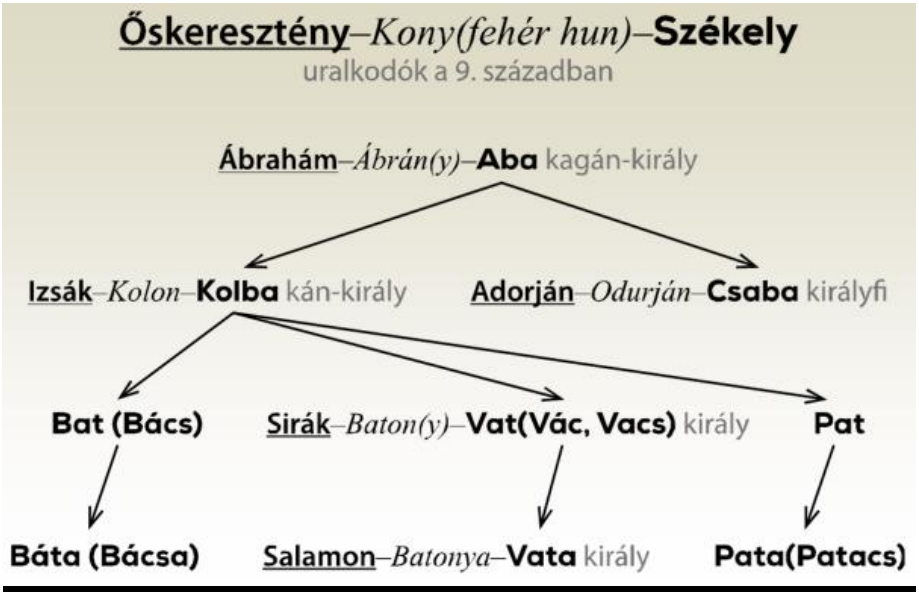
Őskeresztény–Kony(fehér hun)–Székely
uralkodók a 9. században
Ábrahám–Ábrán(y)–Aba kagán-király
Izsák–Kolon–Kolba kán-király
Adorján–Odurján–Csaba királyfi
Bat (Bács)
Sirák–Baton(y)–Vat(Vác, Vacs) király
Pat
Báta (Bácsa)
Salamon–Batonya–Vata király
Pata(Patacs)

A 9. századi székely-fehér hun uralkodók[91] családfája jellegzetessége, hogy a személyeknek volt keresztény (szombatos, az Ószövetségből való), fehér hun és székely neve is. A különösen szeretett személyeknek volt szeretett hangzós („l”, „cs”, „c”) neve is. Ábrahám és Adorján pedig szentként jelenik meg több település nevében is. Az uralkodó család tagjai több keresztény irányzat alapján is megkeresztelkedtek (szombatos, római katolikus, ortodox). A család címerei közül érdekes, hogy a békési Ábrahámffy és Ábránffy ág koronát mutat fel, vagy ajándékoz. A Vattai ág Wattay címere tartalmazza az ősiséget (unikornis), a polgári hatalmat (hármas halom) és a katonai hatalmat (arany nyílvessző). A családból származik sok jeles személy, így Aba Sámuel király, Vata vezér, leányágon az Esterházyak, Szemere Bertalan, Teleki László és Tisza István is.

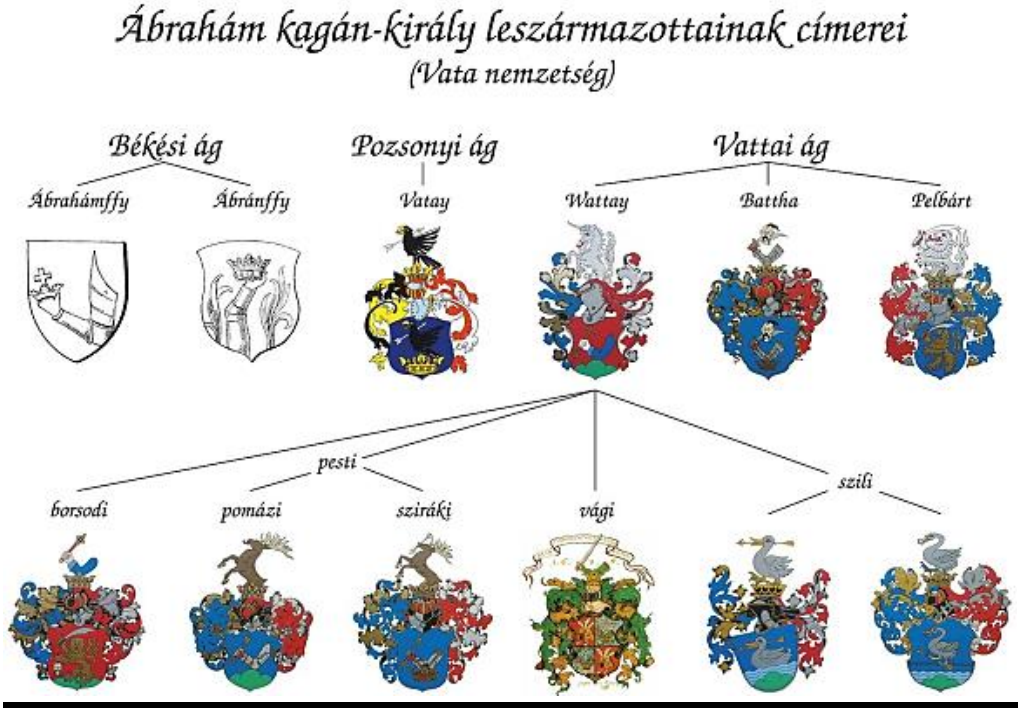

Irodalom

Bátonyi Pál: *Székely-fehér hun uralkodók a 9. századi Kárpát-medencében*. Vác, 2022. pp. 4-35.

Bátonyi Pál. A **Keszi** katonai törzs részeinek a mai Dunakeszi területére történő letelepedéséről. *Dunakeszi Helytörténeti Szemle* 3. évfolyam 3. Dunakeszi. 2010. pp. 8-9.

Fekete József: *Ábrahámhegyi krónika.* Tapolca, 1996. p. 11.

Gyalay Mihály: *Magyar igazgatástörténeti helységnévlexikon.* Budapest, 1997. 1325.

Hermann Gusztáv Mihály (főszerkesztő): *A székelység története.* Csíkszereda, Sepsiszentgyörgy, Székelyudvarhely, 2012. p. 48.

Hoppál Dezső: *A történelmi Magyarország címerei-1899.* Budapest, 2001. pp. 11-149.

Király Péter: *A honalapítás vitás eseményei.* Nyíregyháza, 2006. p. 156.

[91] Bátonyi 2022, pp. 4-35.

Lelekes György: *Magyar helységnév-azonosító szótár.* 2011. pp. 73-719.

Makkay János: *A magyarság keltezése.* Szolnok, 1994. p. 34.

Németh Zsolt: *A Kárpát-medence legkülönlegesebb Árpád-kori templomai I.* Szombathely, 2013. pp. 14-29.

Olajos Terézia: A Kárpát-medencei onogurok történetéhez. *Acta Historica* Tomus CXXXVIII. Szeged, 2015. 525.

Pavlob, Plamen–Janev, Jordan: *A bolgárok rövid története.* Budapest, 2005. p. 21.

Petrus Ransanus: *A magyarok történetének rövid foglalata.* Fordította Blazovich László és Sz. Galántai Erzsébet. Budapest, 1999.

Szádeczky-Kardoss Samu: *Az avar történelem forrásai 557-től 806-ig.* Budapest, 1998. pp. 306-307.

Szőke Béla Miklós: *Az avar kor vége. Évezredek üzenete a láp világából.* Kaposvár-Zalaegerszeg, 1996. p. 109.

Tóth Sándor László: A honfoglalás előtti magyar kalandozások. *Hadtörténelmi Közlemények* 109. évf. (1996) 4. szám. pp. 9-10.

Vékony Gábor: Protobolgárok a kárpát-medencében. *Magyar Múzeumok Közleménye* 5. Tata, 1997. p. 448.

Moravcsik Gyula (1892–1972):

A bizánci kereszténység és a honfoglalás előtti magyarok[92]

A turkok (= magyarok) hadiszervezetének leírásában a bizánci császár, Bölcs (VI.) Leó ismételten összehasonlítja a magyarokat a bulgárokkal, hangsúlyozva, hogy a magyarok szokásai csupán annyiban térnek el a bulgárokétól, hogy az utóbbiak már felvették a keresztény vallást, és alkalmazkodva a bizánci erkölcsökhöz, elhagyták mind a vad és nomád vonásaikat, mind a vallási pogányságukat.(1) Ezzel utal a tényre, hogy egyfelől a bolgár fejedelem, Borisz és népe keresztény lett már 864-ben, ami azt jelenti, hogy csatlakoztak a keresztény népek közösségéhez, másfelől utal a negatív tényre, hogy a magyarok, akik a 894-95. évi háború során váltak ismertté, de akik a műve megírása idején (904-912 között) már a jelenlegi országukban éltek, még nem tértek meg.(2) Az arab és perzsa feljegyzések egyike-másika szerint a magyarok valóban pogányok voltak, mielőtt elfoglalták országukat. A régészeti leletek és magyar néphagyományok is erre vallanak. Vannak azonban jelek, hogy kapcsolatba kerültek a kereszténységgel, mielőtt birtokolták volna a Kárpát-medencét. A tiszabezdédi honfoglalás kori temetőben talált tarsolylemez a régészek szerint a korábbi, levédiai szállásterületükön készült, s egy kereszt látható rajta, állatalakok között. Valószínűleg nem pusztán véletlen, hogy a nyelvészeink szerint szláv eredetű 'kereszt' szót a korábbi országukból hozták a magyarok. Így felmerül a kérdés, hogy vajon valóban kapcsolatba kerültek-e a kereszténységgel a hosszú vándorlásuk során, s ha igen, mikor, hol és hogyan? Erre a kérdésre szeretnénk fényt vetni az alábbiakban.(3)

Régóta bizonyította a nyelvészet, hogy a magyar nyelv finnugor eredetű, s hogy legközelebbi nyelvrokonaink a vogulok (manysik) és az osztjákok (hantik), akik a finnugor nyelvcsaládba tartoznak. Így a magyarok korábban az ugor nyelvrokonaikkal együtt Nyugat-Szibériában éltek, az Urál-hegységtől keletre, az Iszet, Tobol, és Pisma folyóknál. Mivel a nyelvészet megállapította, hogy a magyar nyelv egy korai periódusban bolgár-török jellegű kölcsönszavakat vett át, valószínűnek látszik, hogy az ugor-magyarok Nyugat-Szibériában találkoztak a bolgár-törökökkel, és velük költöztek a Fekete-tenger északi partvidékére a Kr.u. 5. században, ahol az első megjelenésükről vallanak a régészeti leletek s a muszlim és bizánci feljegyzések. Mivel a korai magyar törzsszervezet és etnikai jelleg török vonásokat mutat, s mivel számos törzs-, személy- és méltóságnevük török eredetű, így fel kell tételeznünk, hogy a finnugor nelvközösségből kivált magyarok erős török hatásnak voltak kitéve. A magyar nemzet kialakulásának periódusában, vagyis a Kr.u. 5-9. századok között, török törzsek és népek nagymértékben elfoglalták azokat a területeket, melyeken keresztül a magyarok vándoroltak az Urál nyugat-szibériai lábától a Duna-torkolatig, így közöttük kell keresni azokat a népeket, melyek részt vettek

---

[92] Fordította: Z. Tóth Csaba

Forrás: Gyula Moravcsik: Byzantine Christianity and the Magyars in the Period of Their Migration, in *American Slavic and East European Review*, Vol. 5, No. 3/4 (Nov., 1946), pp. 29-45. http://www.jstor.org/stable/2492084

a magyar nemzet kialakulásában, vagy erős befolyást gyakoroltak rájuk. Ezért a magyarok legkorábbi történetét tanulmányozva azokat a népeket kell számításba venni, akik a 9. századot megelőzően a dél-orosz síkságokon éltek. Néhány eredményhez juthatunk, ha a bizánci feljegyzések által összegyűjtött információkkal kezdjük. Ezekben a forrásokban a magyarokat három különböző néven említik (néhány archaizáló nevet leszámítva): Οὔγγροι, Οὖννοι, Τούρκοι (ungroi, unnoi, turkoi = ungrok, hunok, turkok). Az első, amely csak a magyarokat jelenti, az *onogur* névből ered (gör. ’Ονόγουροι), mely magában foglalja az *ogur* elemet.* A második (Οὖννοι), a magyarokon kívül nem kifejezetten a hunokra vonatkozik, hanem más népekre is. Ugyanígy a Τούρκοι a magyarok előtt más népek megnevezésére is szolgált.(4) Így bármi is volt az oka, hogy ezeket a neveket a magyarokra alkalmazták, a kutatásnak figyelembe kell vennie minden népet, akiket Οὖννοι-nak és Τούρκοι-nak neveztek, vagy amelyek magukban foglalták az *ogur* elemet.

Azokban a térségekben, ahol a magyarok vándoroltak az 5-9. századok között, mielőtt elfoglalták mai hazájukat, és ahol olyan népek éltek, akik részt vettek a magyarság kialakulásában, vagy akik különféle hatást gyakorolhattak a magyarokra a kialakulásuk folyamán, három kulturális szféra került kapcsolatba egymással. A Káspi-tenger és a Kaukázus körül a muszlim, perzsa és bizánci befolyás volt az uralkodó. Északról a vikingek és szlávok (= ruszok) terjeszkedtek dél felé, míg a Fekete-tenger északi partjai a bizánci szférához tartoztak. Ennek a térségnek a népei így a keresztény hatásnak csak Bizánc felől voltak kitéve, azaz, a bizánci kereszténységhez tartozó népek részéről. Csak akkor érthetjük meg a magyarok, vagy a kialakulásukban szerepet játszó népek kereszténységgel való találkozásának problémáját, ha számításba vesszük a bizánci térítések történetét a Kaukázus környékén és a Fekete-tenger északi partjai mentén, az 5-9. században, különösen a török népek tekintetében. Ez a feladat különösen érdekes amiatt, mert — kisebb tanulmányoktól eltekintve — még nem tárgyalták a kérdést a maga egészében.

Amikor Eusebius a 4. században írt Egyháztörténeté-ben elsorolja a térítő apostolok útjait, megemlíti, hogy András apostol Szkítiában is járt. A későbbi keresztény legenda kapcsolatot keres a távoli országokban terjedő kereszténység, és a térítő apostolok egyikének neve között. Néhány apokrif irat szerint András apostol és társai, akik a Fekete-tenger északi partvidéke környékén jártak, meglátogatták az alánokat, a szarmatákat, és az „emberevőket”, anthropophagokat is. Egy későbbi orosz egyházi legenda elbeszéli, hogy amikor András a Dnyepernél járt, eljutott egészen Kijevig, és meglátogatta a „mürmidónokat”. Így Andrásra, aki a bizánci hagyomány szerint a konstantinápolyi egyház alapítója volt, a későbbi korszakokban úgy tekintettek, mint a különböző, részben legendás, részben történeti népek első térítőjére, akik a Fekete-tenger északi partjainál laktak, beleértve az oroszokat is.(5)

Azonban a történeti kutatás kimutatta, hogy a kereszténység a Fekete-tenger északi partjainál csak jóval az apostolok kora után vert gyökeret.(6) Az első nyomok a 3. század végére mutatnak, a legrégebbi, dél-oroszországi keresztény feliratok pedig a 4. századra. A Diocletianus idején üldözött keresztény mártírok között találjuk a krími város, Kherszon lakóit. Boszporusz (= Kercs) püspöke jelen volt a 325. évi niceai zsinaton, így abban az időben már több keresztény egyháznak kellett léteznie errefelé. A 4. század folyamán a kereszténység nagyon erőssé válik a Krím-félszigeten. Számos keresztény lelettel rendelkezünk ennek az időszaknak a krími görög városaiból, a legrégebbi közülük egy kercsi sírfelirat 304-ből. A boszporuszi püspökség hatására lettek keresztények az ún. krími gótok, akik a 3. század közepe táján telepedtek le a félszigeten, s akiknek már az 5. század elején saját püspökségük volt, mely a későbbi

századokban jelentős szerepet játszott az ortodox kereszténység terjesztésében a barbárok között.(7) A kereszténység korán gyökeret vert a Fekete-tenger keleti partjai mentén is. Egy phasis-i (mai georgiai Poti) keresztény csoport létezett már az apostolok korában, és Pityus város püspöke jelen volt a niceai zsinaton.

Pál apostol tevékenységének eredményeként számos gyülekezet alakult meg Kisázsiában az apostolok idején. A Fekete-tenger déli partjain már a 2. században elterjedt a kereszténység, és előőrsei megjelentek a Kaukázus lábainál. Tanai innen szivárogtak Örményországba az első két század folyamán. Az örmények teljes megtérítése Világosító Gergely munkája volt. Ő keresztelte meg Tiridates királyt, aki népénél bevezette a keresztény vallást 285 körül.(8) Az örmény egyház azután tovább terjesztette az új hitet a környező népeknél, többek között Georgiában is.(9) Így a kereszténység elérte a Kaukázus vonalát a 4. század folyamán.

Az 5. században a térítés munkáját egy időre meghiúsították a barbárokkal való összecsapások, de a következő században nagy előrehaladás történt. A térítő propaganda szerves része volt Justinianus császár politikájának, mellyel a római világbirodalmat szerette volna helyreállítani.(10) A birodalom keleti határainak védelme és kiterjesztése magával hozta a harcokat nyugaton is. A régi római hagyományokhoz híven, a bizánci birodalom arra törekedett, hogy kiépítse a vazallus államok rendszerét a határai védelmére. Ezen államok népeinek segédcsapatai növelték a birodalom védelmi erejét, és emellett kénytelenek voltak harcolni más barbár népek ellen. A térítési politika, mely nélkülözhetetlen eleme volt az erőfeszítéseknek, mellyel a bizánci birodalmat körül akarták venni a szövetséges és kereszténnyé tett „határ-államok" egész láncolatával, ezt a védelmi és imperialisztikus politikát szolgálta. Így a bizánci misszionáriusok nem csak az Isten országát szolgálták, hanem a Római Birodalmat is, amely a bizánci felfogás szerint ugyanazt jelentette. Tevékenységük eredményeként a távoli országok barbár fejedelmei eljöttek a bizánci udvarba, hogy megkeresztelkedjenek s a császár ajándékokkal és címekkel halmozza el őket, majd hazatérve országaikba képviseljék a keresztény vallást, s a bizánci birodalom érdekeit.

A lázok népét, akik a Fekete-tenger keleti partvidékén éltek, az ősi, kolchiszi Phasis folyó térsége és a Kaukázus között, már Justinianus elődje, I. Justinos uralkodása idején megtérítették. Fejedelmük, Tzathius 522/23-ban ment Konstantinápolyba, hogy megkeresztelkedjék. A császár feleségül adta hozzá egy előkelő család leányát, elismerte őt, mint Lazika uralkodóját, és átnyújtotta neki az uralkodás jelvényeit. Így a lázok, akik korábban perzsa politikai befolyás alatt voltak, most Bizánc szövetségesei lettek. Justinianus rendbehozatott országukban egy régi, düledező keresztény templomot. Phasis lett az új keresztény ország püspöki székhelye, és a 7. században négy püspökség tartozott a phasis-i metropolitához.(11) A tzánok vad népét, akik a lázok és a Bizánci Birodalom közé ékelődtek, erővel hódították meg Justinianus seregei. Legyőzetésük után engedelmes keresztények lettek. Justinianus az 535. évi rendeletében büszkén említi őket, mint Bizánc alattvalóit.(12) A lázoktól északra, a Kaukázus és a Fekete-tenger között éltek az abházok, akiknek országában már korán gyökeret vert a kereszténység Pityus városában. De az egész nép megtérítése csak Justinianus idején történt meg. A császár Euphratast küldte hozzájuk, egy abház származású eunuchot, aki néhány pappal elvégezte a megtérítésük feladatát. A nép felvette a keresztény vallást, elűzte pogány fejedelmeit, és Bizánc oltalma alá helyezték magukat. A császár templomot építtetett nekik és papokat küldött. Abházia a kereszténység bástyája lett és aktívan részt vett más népek megtérítésében.(13) Így a kereszténység észak felé elérte a Kaukázust, és elterjedt a hegység északi lejtőin is. Az apokrif hagyomány szerint András apostol volt az, aki elültette az új hit első magvait az alánok között. Az arab és

örmény források szerint Világosító Gergely is érdemeket szerzett a megtérítésükben. Egy bizánci forrás már a 6. században kereszténynek nevezte őket, noha az egész nép úgy tűnik csak a 9. század végén tért meg, amikor az abház fejedelem kellően támogatta a bizánci misszionáriusok munkáját. De az kétségtelen, hogy a 10. század elején az alánok fejedelme keresztény volt, és a főpapjukat a konstantinápolyi pátriárka szentelte fel.(14) A zikhek az abházoktól északra éltek a Kaukázus távolabbi hegyeinél, a Fekete-tenger partján. A kereszténység terjedését mutatja az a tény, hogy Zikhia püspöke jelen volt az 518. és az 536. évi konstantinápolyi zsinaton is. Székhelye Phanagoria, tengerparti városban volt, a Taman-félszigeten. Ez a püspökség végezte azoknak a népeknek a térítését, melyek a Kaukázus lábánál és a Kubán-folyónál éltek.(15) Így a 6. század közepe táján gyakran találkozunk keresztény népekkel a Fekete-tenger északi és déli partjai mentén.

De a bizánci kereszténység nem csupán az ortodox egyház hivatalos szervei révén érte el a keleti népeket. Hatásával rivalizáltak bizonyos eretnek vallások. A manicheusok vallásának óriási elterjedtsége jól ismert. Követői üldözéseknek voltak kitéve a 4. században, amikor tömegével menekültek északra, s miután elértek egészen az Oxuson túli és turkesztáni vidékekre, mély kulturális hatást gyakoroltak a helyi népekre és a szomszédos területekre. Általuk jutott el a manicheizmus Kínába is. A nesztoriánus eretnekség Bizánctól Perzsiáig elterjedt, és a perzsa uralkodók támogatták Bizánc ellenében. Ismerjük, hogy II. Khoszrau, perzsa sah leromboltatta az ortodox templomokat a birodalmában, és egész hatalmával támogatta a nesztorianizmust — mely ettől kezdve elterjedt Közép- és Észak-Ázsiában is —, így a 7. század elején nesztoriánus közösségek alakultak Kínában is. A nesztoriánus eretnekség hosszan tartó, mély kulturális hatást gyakorolt az ázsiai népekre.(16)

Miután a fentiekben vázlatosan körvonalaztuk a kereszténység elterjedését a Fekete-tenger és a Kaukázus térségében, vizsgáljuk meg közelebbről a különböző hun, törökös és másfajta népek kapcsolatát a bizánci kereszténységgel.

Az ismert források szerint a hunok abban az időben kerültek kapcsolatba a kereszténységgel, amikor a Kaukázus közelében éltek. Első térítőik örmények voltak, akiknek apostola, maga Világosító Gergely (†331) terjesztette az új vallást a szomszédos népek és a hunok között.(17) Munkáját folytatta unokája, ifjabb Gergely, aki a „masszagéták" királyánál, a hun csapatok vezetőjénél tett látogatásán szenvedett mártírhalált 343-ban.(18) Az örmény missziós munka nem volt eredménytelen, mint az kitűnik Szt. Jeromos egyik leveléből: „*Hunni discunt psalterium*."(19) Ez a korai térítő tevékenység folytatódott. 523 körül egy örmény püspök és papjai terjesztették a kereszténységet a hunok között, és a Szentírás néhány részét lefordították hun nyelvre.(20) Később (682 körül) a kaukázusi Albániából, a Káspi-tenger mellékéről kiindulva Israyel püspök végzett térítő munkát a kaukázusi hunok között. Sikerrel járt a nép és fejedelmük megtérítésében s később a püspökük lett.(21) A hunok más tömegei, akik tovább haladtak nyugat felé, szintén kapcsolatba kerültek a bizánci kereszténységgel. E hunok, mint ismeretes, elérték a Dunát a 4. század vége felé, és 384 körül a csapataik már Thrákiát fosztogatták, rabolták. Így nem meglepő, amikor egy görög jelentésben azt olvassuk, hogy Theotimus, az al-dunai Tomi város és az ún. Szkítia egyházának püspökére olyan ámulattal és csodálattal néztek a hunok, hogy a „rómaiak Istenének" nevezték. Mint a különböző kortárs csodás történetből látható, a püspök megszelídítette a vad, tüzes hunokat, és valószínűleg sokakat megnyert közülük a keresztény vallás számára.(22) Később, Attila idején a hunok még szorosabb kapcsolatba kerültek Bizánccal. Követeik gyakran megfordultak Konstantinápolyban, miáltal —

noha erről nem tesznek külön említést a források — bőséges alkalmuk volt megismerkedni a kereszténységgel.

Az új hit a törökös népek között is terjedt, akik a Káspitól távolabb, keletre éltek. Az iranizált türkök, az ún. fehér hunok, vagy eftaliták, Perzsia északkeleti szomszédságában részint keresztények voltak már az 5. század végén, s ezen belül nesztoriánusok. Kérésükre a szír pátriárka papokat küldött nekik a 6. század közepén.(23) Cosmas Indicopleustes szavai az 547/49 körül írt műveiben (miszerint a hunoknak díszes keresztény templomaik van az országukban) valószínűleg rájuk vonatkoznak.(24)

Ezek nem az egyetlen feljegyzések a kereszténység sikeréről a türkök között. Bizánci feljegyzések szerint Khosrau, perzsa sah az általa 591-ben foglyul ejtett türköket a szövetségesükhöz, Maurikios császárhoz küldte, és a homlokukba volt vésve a kereszt jele. A kérdésre válaszolva, hogy honnan van rajtuk ez a jel, a türkök elmondták, hogy a keresztények tanácsolták az anyáiknak, hogy véssék a keresztet a gyerekeik bőrébe, mert így elkerüli őket a betegség a pusztító járvány idején.(25) A keresztények, akik a Perzsiától északra élő türköknek tanácsolták ezt a szokást, valószínűleg térítő nesztoriánusok voltak. A nesztoriánus eretnekség türkök közötti terjedéséről több figyelemreméltó kortárs feljegyzés maradt ránk, és ezek egyike, egy szír forrásban különösen érdekes. E szöveg szerint Elie, Merv metropolitája 644-ben meg akart keresztelni egy türk fejedelmet, aki azonban elutasította, mondván, hogy előbb bizonyos csodákat kell végrehajtania, melyeket a türk papok (a sámánok) nem tudnak elvégezni. Amikor a sámánok megidézték az ördögöt villámlás és mennydörgés közepette, Elie a kereszt jelének segítségével megállította ezt a jelenséget. Ennek a csodának megvolt a hatása s a fejedelem és ugyanúgy a népe felvették a keresztény vallást.(26)

A térítő tevékenység mindenütt nagyon sikeres volt a népek között a birodalom határai mentén, és hatását érezték a „hunok" is a Fekete-tenger északi partvidékén. A 6. századi bizánci feljegyzésekben a „hun" szó, mint ismeretes, a különböző türk népek gyűjtőneve, mint például az ogur törzseknek, melyeket az Uráltól a Kaukázus és az Azovi-tenger felé hajtott a népvándorlás nagy hulláma, Attila birodalmának összeomlása után. Így, amikor „hunokat" említenek ezeken a területeken, ez elsősorban ogurokat, utigurokat, kutrigurokat, onogurokat, és bulgárokat jelent.(27)

Számos külföldit találunk a 6. századi Bizánci Birodalomban. A hadsereg tele volt barbárokkal, akik részben külön egységekben harcoltak, részben szétszórva a bizánci csapatokon belül. Mint a bizánci erők tagjai, természetesen keresztények voltak. A barbárokon kívül, akiket meghódítottak vagy foglyul ejtettek és letelepítettek a birodalomban a háborúk folyamán, számos külföldi csatlakozott önként a bizánci erőkhöz, s miután felvették a kereszténységet, gyakran kerültek magas pozíciókba a hadseregben vagy a császári udvarban. Volt közöttük néhány hun is. Némelyik hunt, akik a seregben szolgáltak, név szerint is említenek a kortárs források, így például Akumot, aki 536-ban Illyricum „magister militium"-a volt. Őt maga Justinianus császár emelte fel a keresztelő medencéből, azaz a császár lett a keresztapja.(28)

De a birodalom határain belül élő hunok közötti krisztianizáláson kívül nagyon sikeres volt a különböző hun törzsek térítése a Fekete-tenger északi partvidékén. Régészeti leletek bizonyítják a szoros kapcsolatot a kutrigurok és a bizánci kereszténység között. A legutóbbi kutatások szerint a magyarországi avarok leletei két összetevőből állnak. Az egyik csoport bizánci hagyományokat és keresztény elemeket tükröz. Így a legvalószínűbbnek az látszik, hogy ezek a kutriguroktól származnak, akiket a népvándorlás hulláma sodort a Duna és a Tisza közötti

területre, de akik kb. egy évszázaddal korábban a Fekete-tenger északi partvidékén éltek, ahol alkalmuk volt kapcsolatba kerülni a bizánci kereszténységgel.(29)

Cosmas Indicopleustes fentebb hivatkozott művében említést tesz a bolgárokról, mint az egyik népről, akiknél a kereszténység befogadásra talált.(30) Ezt a tényt megerősíti egy későbbi, keleti forrás.(31) Itt a „hunok" — akiknek fejedelme 619-ben Konstantinápolyba jött, ahol megkeresztelték és megkapta a *patrícius* rangot — nyilvánvalóan a bolgárokkal azonosak.(32) Ez a hun fejedelem valószínűleg nem más, mint Organa, akinek unokaöccse, Kuvrat, „Nagy Bulgária" alapítója, gyermekkorát a bizánci császári udvarnál töltötte, ahol keresztény lett és Heraclius császár barátja.(33) Egy hasonló esetet jegyeztek fel később, a 8. században, amikor Telerig, a dunai bulgárok fejedelme elmenekült országából 777-ben. Konstantinápolyba ment, ahol IV. Leó császár szívélyesen üdvözölte, a keresztapja lett, *patrícius* rangra emelte, és hozzáadta a felesége egyik rokonát.(34)

Összefoglalva mindezeket az adatokat, megállapítható, hogy a keresztény térítési tevékenységek nyomai mindenütt megtalálhatók a törökös népek között a Káspi és a Duna között a 4-8. századokban. A Kaukázustól keletre élő török népek között a manicheus és nesztoriánus eretnekségek hódítottak, míg az ortodox egyház a „hunokat" térítette meg, akik a Kaukázustól északra és a Fekete-tenger északi partvidékén éltek, valamint a bolgárokat. Mivel a magyarok is a Kaukázus és a Don között kellett éljenek ebben az időben, a bizánci missziós munka a „hunok" és a bolgárok között — akik nyilvánvalóan fontos szerepet játszottak a magyar nép kialakulásában — valószínűsíti, hogy a magyar törzsek is kapcsolatba kerültek a kereszténységgel. Ezt a feltevést támogatja két fontos történeti adat, melyeket közelebbről meg kell vizsgálni.

A korábbit több bizánci krónika közvetíti számunkra. Az első feljegyzés Joannes Malalastól származik a 6. században, majd Theophanes-től a 9. században, és Georgius Kedrenus-tól a 12. században. Joannes Ephesus a szír nyelven írt 6. századi Egyháztörténet-ében, és Joannes Nikiu püspök a krónikája egyes részeiben — mely eredetileg görögül íródott, de csak etióp fordítása maradt ránk — szintén felhasználják Malalas szövegét.(35) Ezeken kívül ismerjük Theophanes munkáját, melyet Anastasius Bibliothecarius fordított latinra. Mivel nem rendelkezünk Malalas eredeti krónikájának szövegével, és az egyetlen oxfordi kézirat csupán egy rövid kivonatot tartalmaz belőle, így Theophanes, Joannes Ephesus és Joannes Nikiu szövegeit kell számításba vennünk, ha rekonstruálni akarjuk az eredetit.(36) Ezt elvégezve, Malalas közlésének bennünket érdeklő részlete az alábbi. Justinianus uralkodásának első évében (527/8) Gordasz, a hunok fejedelme, aki a krími Boszporusz város szomszédságában élt, valószínűleg egy korábbi bizánci térítés nyomán felvette a keresztény vallást Konstantinápolyban. Mivel előkelő barbár fejedelem volt, privilégiumokat is kapott a császártól, aki a keresztapja lett. Miután átvette a szokásos ajándékokat, visszatért országába, ahol, mint a császár keresztfia és szövetségese, a bizánci birodalom érdekeit képviselte, vállalva Boszporusz város védelmét, azaz segítve a bizánci helyőrséget abban az esetben, ha ellenség támadná meg. De a dolgok másképp alakultak, mint ahogy a bizánci udvar elvárta. Amint Gordasz hazatért, erővel próbálta megtéríteni a népét. El akarván törölni a régi hit minden nyomát, beolvasztotta a pogány bálványokat, és a fémet bizánci pénzre cserélte Boszporuszban. A pogány papok fellázadtak ez ellen és megölték, egyetértésben testvérével, Muagerisz-szel, aki azután a fejedelmük lett. A lázadók azután, tartva a bizánciak bosszújától, megostromolták Boszporuszt, lemészárolták a helyőrséget és elfoglalták a várost. Justinianus császár büntető különítményt küldött a szárazföldön és a tengeren a hunok ellen, de azok továbbálltak.

Malalas történetében, amely érdekfeszítő képet ad a 6. századi bizánci térítés politikai hátteréről, „Muagerisz” (Μουάγερις) király neve különösen érdekes, mivel, a magyar nyelvészek egyöntetű véleménye szerint, ez a „magyar” népnevet foglalja magában.(37) Természetesen ez nem jelenti azt, hogy a magyarok Muagerisz királytól kapták volna a nevüket — épp ellenkezőleg. A Gordasz név ehhez hasonlóan az „ogur” népnevet rejtheti.(38) De, ha a Muagerisz név eredetének magyarázata helyes, ez azt jelenti, hogy a hunok, akikről a krónika beszél, vagy magyarok voltak, vagy egy olyan törzsszövetség, melyben a magyar elemek szerepet játszottak, minden valószínűség szerint vezető szerepet. Ez újfent azt jelenti, hogy a magyarok, vagy egy részük kapcsolatba került a kereszténységgel már a 6. század elején, noha ez az első tértési kísérlet, a pogány elemek ellenállása miatt, sikertelen volt.

Van egy másik feljegyzés is kétszáz évvel későbbről, mely némi információt ad a kereszténység terjedéséről a magyarok között, a Krím-félszigetnél és a Don és a Káspi-tenger között lakó népek egyházszervezetével kapcsolatban. Régóta ismert egy püspökségi lista, mely a legutóbbi kutatások szerint 733-746 közé tehető, és nincs okunk kételkedni a hitelességében.(39) A lista felsorolja a krími gót-bizánci metropolita alá tartozó püspökségeket, melyek a következők:

ὁ Χοτζήρων (Khotzéron)

ὁ ’Α{σ}τήλ (A/sz/tél)

ὁ Χουάλης (Khouálesz)

ὁ ’Ονογούρων (Onogouron)

ὁ ’Ρετέγ (Retég)

ὁ Ούννων (Ounnon)

ὁ Ταμάταρχα (Τυμάταρχα *cod.*) (Tamátarkha, Tümátarkha)

Ami a nevek jelentését illeti, az első, ὁ Χοτζήρων, még nem elég világos. A listához csatolt függelék szerint ez a nép Phulloi és Kharasiu közelében élt. Mivel a Kharasiu (a jegyzet írójának pontos fordítása szerint „Feketevíz”) a krími Salgir folyó déli mellékfolyója, így ez a nép a Krím keleti részén élhetett. A név olvasata *Kočir*, vagy *Kačir*, vagy *Köčir*, és nem szerepel más feljegyzésben. Néhányan úgy tartják, hogy ez magában foglalja egy 5. századtól ismert nép nevét, az *Agačeri*-t (’Ακάτζιροι), mások szerint a kazárokra vonatkozik (Χάζαροι), akik ebben az időben a Krím egy részét birtokolták.(40) Bizonyosan tudjuk, hogy a név török jellegű, s így a Krím-félsziget egyik török népének püspökére kell vonatkozzék. A második név, ὁ ’Αστήλ (helytelen olvasata: ὁ ’Ατήλ, mint a kutatók hozzáfűzik), a kazár városra, *Itil*-re vonatkozik.(41) Más feljegyzések is megerősítik a tényt, hogy a 8. századi bizánci térítés rendkívül sikeres volt a kazárok között. Elég, ha megemlítjük, hogy V. Konstantin császár uralkodása idején (741-775) egy Kherszonba kiutasított bizánci katona Kazáriába menekült, ahol püspök lett,(42) s hogy a 8. század közepe táján számos keresztény közösség volt Kazáriában.(43) Egy 805-815 közötti püspökségi lista említi Kazáriát azon országok között, melyek a konstantinápolyi pátriárkátushoz tartoztak.(44) A harmadik püspök neve: ὁ Χουάλης, összevethető a Káspi-tenger régi orosz nevével (*Khvaliskoye*), és egy nép, a Χαλίσιοι nevével.(45) Véleményünk szerint ez

nem helynév: ἡ Χουάλη, hanem egy ragozatlan népnév, Χουάλης rejlik benne. A következő népnév: ’Ρώσσοι is gyakran szerepel a bizánci íróknál a ragozatlan alakjában (’Ρώσ). Így a Χουάλης az ὁ Χουάλης-ban birtokos többes szám, csakúgy, mint a Χοτζήρων az első püspök nevében. Az ötödik név: ὁ ’Ρετέγ valószínűleg hibás az ὁ ’Τερέγ helyett, mely magában foglalja a *Terek* folyó nevét, vagy az ilyen nevű városét (*Tarku*).(46) Nem tudjuk, mely nép tartozott ehhez a püspökséghez, de fel kell tételezzük, hogy az alánok. A hetedik név egyszerűen a régi Phanagoria török neve, mellyel először találkozunk, de jól ismert más forrásokból.(47) A negyedik és hatodik név, miként az ὁ Χοτζήρων és, véleményünk szerint, az ὁ Χουάλης, törzsi, népnévi eredetűek. Ezek: ὁ ’Ονογούρων, és ὁ Οὔννων.

Az ὁ ’Ονογούρων kifejezés azt jelenti: az onogurok püspöke. Ezt a népet jól ismerjük a bizánci forrásokból.(48) Tudjuk, hogy az onogurok az 5. század közepe táján jelentek meg a Kaukázus és a Kubán folyó közelében, s még itt voltak a 6. század folyamán. Jó okunk van feltételezni, hogy az uralkodó elemet alkották „Nagy Bulgáriában”, mely a 7. század elején alakult meg itt. Ez az ország a 8. század közepén összeomlott a kazárok érkezése miatt. Néhány bolgár törzs nyugat felé költözött, és megalapították a Dunai Bulgáriát. Egy 8. századi bizánci feljegyzés „onogur bolgároknak” nevezi őket. Ez mutatja, hogy az onogur elem volt az uralkodó a dunai bolgárok összetételében. Az a tény, hogy a néhány évtizeddel későbbi püspökségi listán ismét említik az onogurokat a Krím-félsziget és a Kaukázus között, igazolja, hogy onogurok maradtak a régi országukban azután is, hogy néhány bolgár törzs elvándorolt innen. Mármost, mivel a magyarok neve: Οὔγγροι (Ungroi) és más névalakjai (orosz *Vengri*, latin: *Hungari*, angol: *Hungarians*, etc.) a török *onogur* változatai, s mivel ezeknek így jelentős szerepe van a magyar nép kialakulásában, a püspökségi listán említett onogurokat magyaroknak kell tekinteni, vagy legalábbis a magyar nép egy alkotóelemének.

A „hun” püspökséggel kapcsolatban több elmélet létezik. Feltehető, hogy hunok éltek a Krím-félszigeten, s hogy ezek azonosak voltak a „fekete bolgárokkal” vagy a magyarokkal.(49) Véleményünk szerint ezekre a „hunokra” másképp kell tekinteni. Ha alaposabban megvizsgáljuk a listát, felfedezzük, hogy földrajzi sorrendben állították össze. A nyugat-krími város, Dorosz (a mai Mankup) gót metropolita székhelye után először a kočirok püspöksége szerepel (akik szintén a Krímben éltek), azután az itili püspökség a Volgánál, majd a kháliszok a Káspi-tenger nyugati partvidékén, és Terek dél felé. A lista Tamatarkhával végződik, szemben a Krímmel, közel a Kubán torkolatához. Ez előtt szerepel az onogurok püspöksége, akik a Don és a Kubán között éltek. Így a fent említett „hunokat” a Terek és az onogurok területe között kell keresni, azaz a Kubán és a Kaukázus között. A 6. században is éltek itt hunok. A szabirok, akiket a bizánci források gyakran neveznek hunoknak, szintén itt éltek.(50) AD 558-ban az avarok űzték el őket, és megmaradt csoportjaik a Kaukázustól délre költöztek a 6. század második felében.** De rendelkezünk bizonyítékkal arra, hogy a hunokon kívül más szabirok is éltek itt. Az egyik feljegyzés szerint a Káspi-kapukon túli termékeny síkságot egészen a Meótisz taváig hunok lakták.(51) Amikor Heraclius császár a kaukázusi háborúja során (624) menekült a perzsák elől, nehezen járható hágókon a hunok területe felé húzódott vissza.(52) Később, 820-ban a lázadó Thomasius csapataiban az abházokon és zikheken kívül hunok is voltak.(53) Így a hun elem a Kaukázus közelébe vezet egészen a 9. század elejéig. Véleményünk szerint a püspökségi lista, mint másutt említettük, erre a kaukázusi hun püspökségre hivatkozik. A bizánci egyház november 10.-én ünnepli Hitvalló Ephraim, Hunnia püspökének emléknapját.(54) A „Hunnia” szó (= hunok országa) ezt megelőzően csak egyszer szerepel a bizánci

forrásokban. Cosmas Indicopleustes az, aki ezen a néven említi a fehér hunok (eftaliták) országát.(55) De ez nem lehet azonos a kérdéses Hunniával, mert az eftaliták nesztoriánusok voltak, míg Ephraimot az említett feljegyzésben „hitvallónak" nevezték, így ortodoxnak kellett lennie. Ezen kívül az 'Ομολογητής (Omologetész) melléknév a képrombolás időszakára vonatkozik.

Mármost, ha összehasonlítjuk a krími gót metropolitához tartozó püspökségek listájának adatait más forrásokéval, a helyzet a következő: a 7. század második felében nagy változások zajlottak a Fekete-tenger északi partvidékén. A kazárok, kelet felől nyomatva, megdöntötték a meótiszi Nagy Bulgáriát, és néhány bolgár törzs kénytelen volt nyugat felé költözni, ahol elfoglalták jelenlegi hazájukat a Dunánál. A kazárok elfoglalták Phanagoria városát (Tamatarkhát) 689 körül, és Boszporusz városa lett a kazár kagán képviselőjének székhelye.(56) A kazárok abban az időben nem csak a Kubán folyó térségét uralták, hanem a Krím-félsziget keleti partjait is. A krími gótok egy ideig megtartották a függetlenségüket, de a kazár kagán elfoglalta Dorosz városát 787-ben.(57) Így a Krímnek csupán a nyugati része maradt bizánci uralom alatt. Ez valószínűleg annak köszönhető, hogy a konstantinápolyi pátriárka az akkor független gótok püspökségét metropolita rangra emelte, hét, alárendelt püspöksséggel. Ezek közül kettő (Itil és Tamatarkha), mint láttuk, kétségtelenül városneveket visel. Egy másik, Terek, földrajzi név, míg a többi — a kocirok, kháliszok, onogurok és hunok püspökségei — törzs- ill. népnevek. Ebből a tényből le kell vonnunk a következtetést, hogy a négy utóbbi püspökségnek nem volt állandó székhelye, és a félnomád népek területein kellett működniük. Ez újfent azt jelenti, hogy ezek missziós püspökségek voltak, melyeknek térítő tevékenységét püspökök irányították. A fent említett feljegyzések egyikében láttuk az ἐπίσκοπος Οὐννίας (episzkoposz Unniasz = hun püspökség) kifejezést az ó Οὔννων helyett, s amikor, a 10. század közepén a konstantinápolyi pátriárka felszenteli a a magyarok első püspökét, kifejezetten azért, hogy missziós munkát végezzen a népe körében, a bizánci feljegyzés az új püspököt az ἐπίσκοπος Τούρκίας néven említi.(58) Mindezek az adatok igazolják, hogy a 8. században erőteljes térítő tevékenység folyt a magyarok között, vagy, jobban mondva, az onogurok között, a későbbi magyarok alkotóelemei körében. Nem értesülünk ennek későbbi folyamatáról és eredményéről, de bizonyos fokig feltételezhetjük, hogy a magyarok egy része abban az időben közelebbről is megismerkedett a kereszténység tanaival.

A magyar nép kialakulása és vándorlásai hosszú századainak részletei nem ismeretesek. Muagerisz király és az onogur püspökség neve után a magyarokat nem említik újra a 9. század harmincas éveiig, amikor az Al-Dunánál harcoltak. Néhány évtizeddel később egy magyar csapattal bukkan fel a Krímben, amely találkozott Kirillel, a szlávok apostolával 861-ben, Kherszon városa közelében. A feljegyzések a következő beszámolót adják erről: „„És midőn Cherszónba érkezett… És ebből a városból eltávozván a Filozófus [Konstantín-Cyrill] továbbutazott. És itt ugor [magyar] harci csapatok rátámadtak, a Filozófus azonban elvégezte imáját, szólott hozzájuk, és [az ugorok] leszállván [a lovaikról], meghajoltak előtte és tisztelettel elkísérték őt." (59) Ez a beszámoló a keresztény legendák vonásait mutatja. Fő motívuma — a szent ember Isten segítségével csodás módon megmenekül a barbároktól, akiket megszelidít a szavaival — egy hagiográfiai közhely, mellyel gyakran találkozunk. Így például az egyik feljegyzés elmondja Theotimus püspök történetét, aki hun lovasokkal találkozott, mire a kísérői siránkozni kezdtek, de ő leszállt a lováról és imádkozott Istenhez. A hun lovasok nem törődtek vele, és továbbmentek. Egy másik alkalommal egy hun, aki meg akarta ölni a püspököt, kivetette rá a pányváját, de ismét csoda történt: a lendítő karja megbénult és csak Theotimus imájára szaba-

dult meg a láthatatlan kötelékeitől.(60) Egy hasonló történetet jegyeztek fel egy remetéről, Jacobusról, akit hun lovasok támadtak meg. Megcélozták az íjaikkal, de az íjfeszítő karjuk megmerevedett, és csupán azután mozdult meg, hogy a remete imádkozott értük.(61) Azonban mindez nem jelenti azt, hogy Kirill találkozása a magyarokkal nem történt meg. Van egy feljegyzés, amely bizonyítja, hogy a magyarok kapcsolatba kerültek a szláv apostolokkal, mielőtt elfoglalták hazájukat. Ez így szól: „Midőn pedig a magyar király („*ugor kral*") a dunai részekre érkezett, látni akarta (Metódot). És midőn némelyek mondták, és úgy vélték, hogy ezt nem éli túl kínszenvedések nélkül, elment hozzá. Ő pedig, mint uralkodóhoz illik, azonképpen tisztességgel, fényesen és örömmel fogadta. És beszélgetve vele, miként ilyen férfiaknak illett beszélgetni, megszeretvén, megcsókolván, és nagy ajándékokkal elbocsátotta, mondván néki: emlékezzél meg mindig rólam, tisztelendő atya, szent imáidban."(62) Ami a magyar király, vagy, jobban mondva, vezető identitását, vagy a találkozás helyét és időpontját illeti, csupán találgathatunk. Egy dolog bizonyos: 884 előtt kellett történnie, azaz, Metód püspök halála előtt. Tudjuk, hogy mielőtt a magyarok elfoglalták a hazájukat, ismételten meglátogatták a nyugati területeket 862 és 881-ben, és így néhány magyar vezető hallhatta a szláv apostolok tanítását a kereszténység elveiről. Ha a magyarok már magukkal hozták a szláv „kereszt" szót az új országukba, ez további bizonyíték, hogy kapcsolatba kerültek a kereszténységgel — szlávok révén is —, mielőtt elfoglalták országukat.

Összefoglalva kutatásaink eredményeit, megállapítható, hogy a bizánci egyház a török népek között végzett erőteljes térítő munkája folyamán már a 6. század elején próbálta megtéríteni a „hunokat", akik a Krími Boszporusz közelében éltek. Ezeknek a hunoknak egyike nevében felfedezhetjük a „magyar" népnevet. Az a tény, hogy voltak már keresztények a bolgár fejedelmek között a 7. század elején, valószínűsíti, hogy a magyarok a meótiszi Onogur-Bulgáriához tartoztak. Az onogur missziós püspökség a magyarok között is térített a 8. században, s a magyarok kapcsolatba kerültek a fiatal szláv kereszténységgel a 9. század elején. Figyelembe véve, hogy a magyarok századokon át minden oldalról keresztény népek és püspökségek szomszédságában éltek, még valószínűbbnek látszik, hogy amikor elfoglalták új hazájukat, már ismerték a kereszténységet, és így a bizánci egyház már felkészült, hogy megtérítse őket a keresztény vallásra, melyet aztán felvettek új hazájukban.

Ford.: Z. Tóth Csaba

Forrás:

Gyula Moravcsik: Byzantine Christianity and the Magyars in the Period of Their Migration, in *American Slavic and East European Review,* Vol. 5, No. 3/4 (Nov., 1946), pp. 29-45.
http://www.jstor.org/stable/2492084

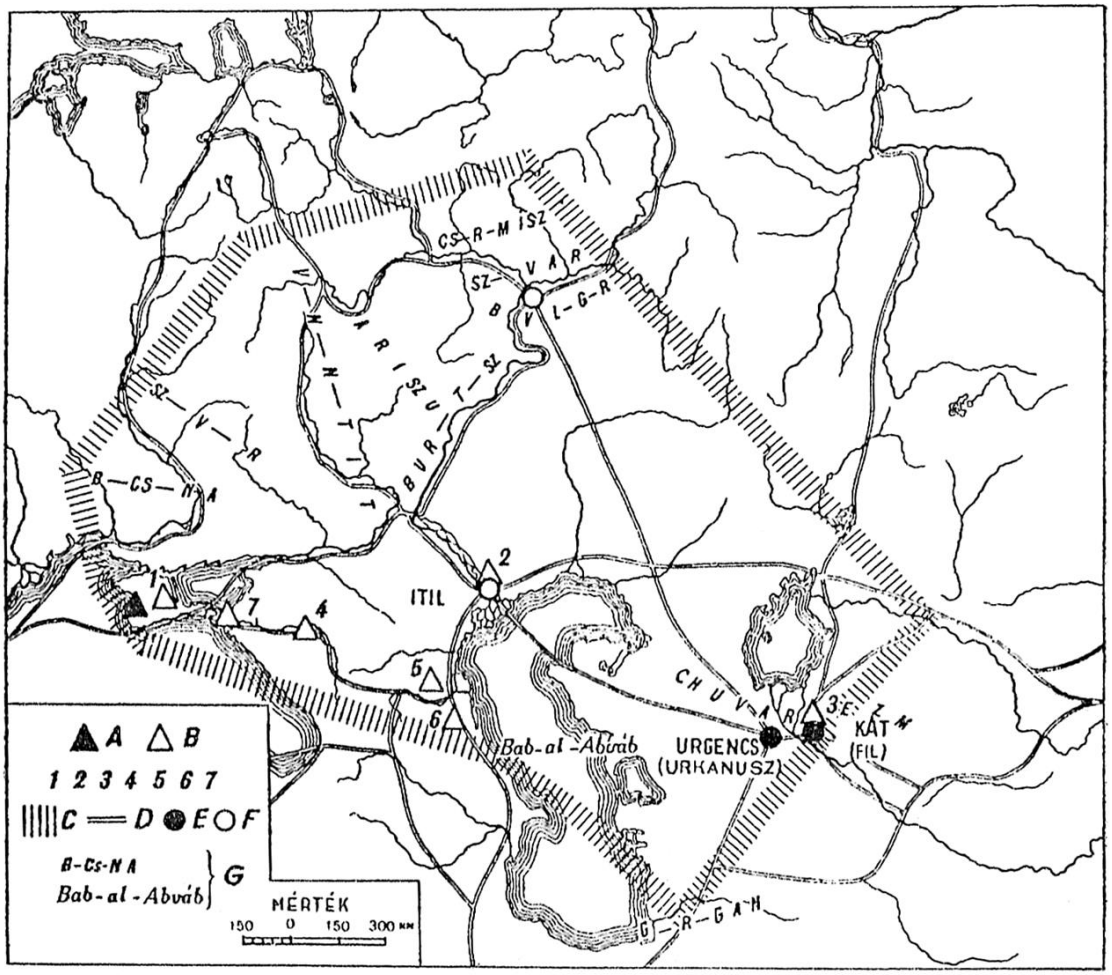

3. térkép. *A VIII. század közepén fennállt kazáriai-chorezmi métropólia központjai a Notitia Episcopatuum szerint.*
A) *Doroszi métropólia* B) *Püspöki székhelyek. 1. A kočirok püspöke (Karaszubazar); 2. az asztéli (Itil) püspök; 3. a khualisz nép (Chorezm) püspöke; 4. az onogurok püspöke (Kubán mellék); 5. a retegi (Tepek?, Tarki?) püspök; 6. a hunok (Voracsan-Szemender) püspöke; 7. a tamatarchi (Tamany) püspök.* C) *A kazár birtokok határai vázlatosan, József király levele alapján.* D) *Fő kereskedelmi utak.* E) *Chorezm legfontosabb gazdasági központjai.* F) *A források említette chorezmi gyarmatok Európában.* G) *A törzsek, területek és földrajzi pontok nevei József király levele alapján.*

A krími gót metropolita térítési központjai, feltételezhető kiterjedése a 8-9. században, in Sz. P. Tolsztov (1907-1976): *Az ősi Chorezm*, Bp., 1950, p. 232.

Jegyzetek:

1 *Taktika*, XVIII. 61, Migne, *Patrologia Graeca*, CVII, col. 960 D.
2 Ld. Moravcsik Gy.: *Byzantinoturcica* I (Bp., 1942.), pp. 238-245.
3 Kutatásaim eredményei megjelentek magyarul néhány évvel ezelőtt, in *Szent István Emlékkönyv* (Bp., 1938.) 1, 171-212.
4 Ld. Gy. Moravcsik, *Byzantinoturcica* II, *Sprachreste der Türkvolker in den byzantinischen Quellen* (Budapest, 1943), pp. 194-196, 199-204, 269-275.
5 Ld. S. B. Petrovskiĭ, „Apokrifičeskija skazanija ob apostolskoi propovedi po Černo-morskomy poberežju," *Zapiski Imp. Odesskago Obščstva Islorii i Drevnosteł*, xx (1897), 29-148, XXI. (1898), 1-184; V. G. Vasilevskiĭ, „Chožđenie apostola Andreja v strane Mirmidonjan," *Trudy*, II (1909), 213-295; A. Sedelnikov, „Drevnjaja Kievskaja legenda ob apostole Andreje," *Slavia*, III (1924-25), pp. 316-335.
6 Ld. A. Harnack, *Die Mission und Ausbreitung des Christentums in den ersten drei Jahrhunderten*, II, 761, 797-798; K. Pieper, *Atlas orbis christiani antiqui* (Düsseldorf, 1931).
7 A. A. Vasiliev, *The Goths in the Crimea* (Cambridge, Massachusetts, 1936) pp. 3-21.
8 Ld. Harnack, *Die Mission und Ausbreitung*, II, pp. 747-762; J. Markwart, „Die Entstehung der armenischen Bistumer," *Orientalia Christiana*, XXVII, 2 (1932), 141-236.
9 Ld. K. Kekelidse, *Die Bekehrung Georgiens zum Christentum* (Leipzig, 1928); P. Peeters, „Les débuts du christianisme en Géorgie, d'après les sources hagiographiques," *Analecta Bollandiana*, L (1932) pp. 5-66.
10 Ld. Ch. Diehl, *Justinien et la civilisation byzantine au VIe siècle* (Paris, 1901).
11 John Malalas, ed. Dindorf, pp. 412-414; Theophanes, ed. de Boor, pp. 168-169; Procopius, *De bello Persico*, II, 15, 28, ed. Haury, i, 217, 286; ld. Diehl, *Justinien*, pp. 380-381.
12 Procopius, *De bello Persico* i, 15, ed. Haury, i, 77-78, *De aedificiis*, III. 6, ed. Haury, III, 2, 97-99; Ld. Diehl, *Justinien*, p. 385.
13 Procopius, *De bello Gothico*, iv. 3, ed. Haury, II, 498-500; ld. Diehl, *Justinien*, p. 382, V. Latyšev, „K istorii christianstva na Kavkaze," *Sbornik archeologičeskich statei podnesennyj grafu A. A. Bobrinskomu* (St. Petersburg, 1911) pp. 169-198.
14 Ld. Harnack, *Die Mission und Ausbreitung*, II. 750, 762; J. Kulakovskiĭ, „Christianstvo u Alan," *Vizantiĭskiĭ Vremennik* 5 (1898), pp. 1-18; V. Grumel, „La date de la conversion des Alains et l' archevêché d'Alanie," *Échos d'Orient*, XXXVII (1934), pp. 57-58.
15 Ld. Pieper, *Atlas*, p. 49 és térkép 14 a.
16 Ld. W. Barthold, *Zur Geschichte des Christentums in Mittel-Asien bis zur mongolischen Eroberung* (Tübingen-Leipzig, 1901); F. Nau, „L'expansion nestorienne en Asie," *Annales du Musée Guimet, Bibliothèque de vulgarisation*, L (Paris, 1914), 193-383.
17 *Die Akten Gregors von Armenien*, neu herausgegeben von P. de Lagarde, [Abhandlungen der k. Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen, XXXV, 1.] 1888, pp. 115-116; *Aganthangelos*, neu herausgegeben von P. Lagarde, *ibidem*, p. 77.
18 *Faustus de Byzance* ... traduit pour la première fois de l'Arménien en Français par Jean Baptiste Emine [*Fragmenta Historicorum Graecorum*, v. 2. (Paris, 1884)] p. 214.
19 „A hunok zsoltárokat énekelnek, Szkítia hidegét a hit melege tölti be", Epist. 107,2, Migne, *Patrologia Latina*, XXII, col. 870.
20 *The Syriac Chronicle known as that of Zachariah of Mitylene*, translated into English by F. J. Hamilton and E. W. Brooks (London, 1899), pp. 328-330.
21 J. Marquart, *Osteuropäische und ostasiatische Streifzüge* (Leipzig, 1903), p. 302.
22 Sozomenus *Hist. eccl.*, VII. 26., Migne, *Patrologia Graeca*, LXVII, col. 1500.
23 Ld. Nau, *op. cit*. pp. 244-249.
24 *The Christian Topography of Cosmas Indicopleustes*, edited with geographical notes by E. O. Winstedt (Cambridge, 1909) p. 119.
25 Theophylact. Simocatta v. 10, ed. de Boor, p. 208.
26 Nau, *op. cit.*, p. 246-247.
27 Gy. Moravcsik, *Byzantinoturcica*, II, 199-202.

28 Malalas, ed. Dindorf, p. 438; Theophanes, ed. de Boor, p. 218; ld. Moravcsik, *Byzantinoturcica*, II, 66.
29 A. Alföldi, „Zur historischen Bestimmung der Avarenfunde," *Eurasia Septentrionalis Antiqua*, ix (1934), 285-307.
30 *The Christian Topography*, ed. Winstedt p. 119.
31 *Chronique de Michel le Syrien patriarche Jacobite d'Antiochie*, éditée pour la première fois et traduit en français par J. B. Chabot, II (Paris, 1901), 364.
32 Nicephorus Patriarch, ed. de Boor, p. 12.
33 *The Chronicle of John, Bishop of Nikiu*, ford. R. H. Charles (London-Oxford, 1916), p. 197.
34 Theophanes, ed. de Boor, p. 451.
35 John Malalas, ed. Dindorf, p. 431-432; Theophanes, ed. de Boor, p. 175-176; George Cedrenus, ed. Bekker, i, 644-645; F. Nau, „Analyse de la seconde partie inédite de Phistoire ecclésiastique de Jean d'Asie patriache Jacobite de Constantinople," *Revue de l'Orient Chrétien*, II (1897), 475, cf. *Chronique de Michelle Syrien*, ed. Chabot, II, 192; „*Chronique de Jean évêque de Nikiou*." Texte éthiopien publie et traduit par M. H. Zotenberg, *Notices et extraits des manuscrits de la Bibliothèque Nationale*, 24. I. (Paris, 1883), pp. 510-511.
36 Moravcsik, *Byzantinoturcica*, i, 184-189.
37 *Ibid*., II, 168.
38 *Ibid*., II, 108.
39 G. I. Konidares, *Aí μητροπόλεις καί άρχιεπισκοπαί του οίκουμενικο πατριαρχείου καί ή „τάξις" αύτών* (Athens, 1934) pp. 83-85; the text p. 100; ld. még A. A. Vasiliev, *The Goths in the Crimea*, p. 97-104; Moravcsik, *Byzantinoturcica*, I, 284; G. Vernadsky, „Byzantium and Southern Russia I, The Eparchy of Gothia," *Byzantion: International Journal of Byzantine Studies* xv (1940-41) 67-76. Vernadsky (p. 70.) arra a következtetésre jutott, hogy „a lista teljes összeállításának valóban kapcsolatban kellett lennie Konstantin kazár-missziójával", és „a gót eparchia működése... valószínűleg összefüggött a Konstantin-jelentés Photius pátriárka általi vizsgálatával." Vö. G. Vernadsky, *Ancient Russia*, I, (második kiadás, New Haven 1944) pp. 345-353. Vernadsky érvelése, aki nem ismerte Konidares kutatásait, vagy az általam magyarul írtakat, nem látszik meggyőzőnek számomra.
40 Ld. Vasiliev, *The Goths in the Crimea*, p. 98; Vernadsky, *The Eparchy of Gothia*, p. 72, 75. Moravcsik, *Byzantinoturcica*, II, 289-290.
41 Ld. Vasiliev, *op. cit.*, p. 98-99; Vernadsky, *op. cit.*, p. 71; Moravcsik, *ibid*., II. p. 80.
42 Menologium Basilii II imperatoris, Migne, *Patrologia Graeca*, CXVII. col. 181 C-D; *Synaxarium ecclesiae Constantinopolitanae*, ed. H. Delehaye (Brussels, 1902), pp. 263-264.
43 Ld. Fr. Dvornik, *Les légendes de Constantin et de Méthode vues de Byzance* (Prague, 1933), p. 164; E Peeters, „Les Khazares dans la passion de S. Abo de Tiflis," *Analecta Bollandiana*, LII (1934), 21-56; M. I. Artamonov, „Srednevekovye poselenija na Nižnem Donu," *Izvestija Gosud. Akademii Istorii Materialnoĭ Kultury*, CXXXI (1935), 85.
44 *Hieroclis Synecdemus et Notitiae graecae episcopatuum*, ed. G. Parthey (Berlin, 1866), p. 140; *Des Nilos Doxopatres Τάξις τών πατριαρχικών θρόνων*, armenisch und griechisch herausgegeben von F. N. Finek (Tiflis, 1902), p. 29.
45 Vasiliev, *The Goths in the Crimea*, p. 99-100; Vernadsky, *The Eparchy of Gothia*, p. 71; Moravcsik, *Byzantinoturcica*, II, 284, 290.
46 Vasiliev, *op. cit.*, p. 100; Vernadsky, *op. cit.*, p. 71.
47 Ld. Moravcsik, *Byzantinoturcica*, II, 251.
48 Ld. Gy. Moravcsik, „Zur Geschichte der Onoguren," *Ungarische Jahrbücher*, X (1930) 53-90.
49 Ld. Vasiliev, *The Goths in the Crimea*, pp. 100-101.
50 See Moravcsik, *Byzantinoturcica*, II, 201.
51 Procopius, *De bello Persico*, I. 10, ed. Haury, I, 46-47, *De bello Gothico*, IV. 3, ed. Haury, II, 497.
52 Theophanes, ed. de Boor, p. 310; ld. E. Gerland, „Die persischen Feldzüge des Kaisers Herakleios," *Byzantinische Zeitschrift*, III (1894) 354.
53 Genesios, ed. Lachmann, p. 33; ld. A. A. Vasiliev, *Byzance et les Arabes*, I (Brussels, 1935), 31.
54 *Synaxarium ecclesiae Constantinopolitanae*, ed. H. Delehaye (Brussels, 1902) p. 212.

55 *The Christian Topography*, ed. Winstedt, p. 69.
56 Theophanes, ed. de Boor, p. 373; Nicephorus Patriarch, ed. de Boor, p. 40-41.
57 *Life of John of Gothia, Acta Sanctorum Junii*, V, 190-194; ld. E. Peeters, „Les Khazares dans la passion de S. Abo de Tiflis," *Analecta Bollandiana*, LII (1934), 39-40.
58 John Scylitzes, ed. Bekker, p. 328.
59 Fr. Dvornik, *Les légendes de Constantin et de Méthode vues de Byzance*, p. 360. [magyarul: Király Péter: A magyarok említése a Konstantin legendában, MNY 70, 1974, p. 6]
60 Sozomenus, *Hist. eccl.*, VII. 26, Migne, *Patrologia Graeca*, LXVII, Col. 1500.
61 Procopius, *De bello Persico*, I. 7, ed. Haury, I, 31-32.
62 Fr. Dvornik, *Les légendes de Constantin el de Méthode vues de Byzance*, p. 392. [Moravcsik francia idézetben adja a legendát, a fenti magyar idézet forrása Király P., *A magyarok említése a Konstantin- és Metód-legendában*, Budapest, 1974.]

Moravcsik Gyula (sz. Budapest, 1892. január 29., † Budapest, 1972. december 10.) Kossuth-díjas bizantinológus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. Számos szaktudományos könyve és cikke jelent meg magyar és idegen nyelveken, munkásságát itthon és nemzetközileg széles körben elismerték élete során, több állami és szakmai kitüntetésben részesült.

* Ford. megj.: A bizánci íróknál a török nyelvű, de nem török eredetű ogurok számozott törzsnevei jelennek meg elírt formában: *utigur, utrigur, uturgur* = 3 és 30 ogur, *bittugur, bittores* = 5 ogur (n.b. 'baskir'), *altziagiri* = 6 ogur, *kutrigur, kuturgur* = 9 ogur („z" török tokuz-oguz), *onogur* = 10 ogur (Procopius, Jordanes, Agathias, Menandros, etc., ld. török ücs = 3, bes = 5, alti = 6, tokur = 9, on = 10, otur = 30). Ebbe a sorba szervesen illeszkedik Anonymusnál az elveszett őskrónikából vagy szóbeli közlésből származó elírt latin „*Dentumogeri*" név, mely a tör. jedi/hét számnévvel képzett hét magyar törzs összefoglaló nevét jelenheti (vö. hét magyar törzs és a csatlakozott „kabarok"/horezmiek, DAI 38-40; a „Dentu" nyilvánvalóan nem „Don-tövit" jelent, mint korábban feltételezték, mivel eleink nemigen használhatták magukra a Don folyó *szláv* nevét).

** Ezt a túl korai időpontot a szabirok elszakadásával kapcsolatban Czeglédy Károly vetette fel még az 50-es években, aki az örmény Kangark tartomány nevében tévesen a kangar besenyőket látta; a kangarok 711-ben még a türkök ellen harcoltak Dzsungáriában, a Bolcsu-folyónál, s a szabirok dél-kaukázusi letelepedése csak azután történhetett meg, hogy a besenyők megjelentek a Volga-Káma vidékén, valamikor a 8-9. század fordulóján (vö. DAI 38, és Dasxurantsi: *Hist. of Armenia*, www.rbedrosian.com, a sewordik keresztény fejedelmének vértanúságáról 855-ben).

* * *

Moravcsik Gyula, a magyar bizantinológia doyenje, múlhatatlan érdemeket szerzett a korai magyarságra vonatkozó bizánci források megismertetésében. Ezek fényében jó érzékkel, tömören, világosan vázolta a magyarság honfoglalás előtti történetének egyes epizódjait, főként az onogurokra vonatkozóan. A most közölt cikkeinek megjelenése óta eltelt több mint hetven esztendőben, és főként az utóbbi 10-20 év archeogenetikai vizsgálatai, valamint a régészeti és forráskutatások nyomán, melyek részint őt is igazolják, egyre jobban kirajzolódik a magyarság előtörténete Kelet-Európában, a hunok, ogurok érkezése előtt. Az elmúlt több mint két évtizedben a magam átfogó kutatásaival is igyekeztem feltárni őstörténetünknek ezt a rejtettebb szálát, mely épp a Moravcsik által lefordított *De adm. imp.* 38. fejezetében szereplő „régi nevünk"-től, a „*szavartiaszfali*"-tól vezet visszafelé az időben, a már jobban ismert bizánci, szír, örmény, perzsa, arab forrásokon át az

AD 1-2. századi klasszikus szerzők adataihoz, Pliniusnál a „*Sardi Scythae*” (Nat.hist. IV. 38), Ptolemaiosnál a „*Souardeni*” (Geogr. V. 9,16) népnevekhez, a Volga-Don szarmata kori térségében. Innen további nyomokat találhatunk az Urálon túlra, Szibéria névadóihoz, akikről a legutóbbi időkig „*szaper, soper*” néven rendszeresen megemlékeztek népköltéseikben egykori szomszédaik, a hantik (or. osztjákok) és a manysik (vogulok). A magyar nyelv „titka” is leginkább abban rejlik, hogy az Urálnál valószínűleg már i.e. 3. évezred végén megjelenő, feltehetően iráni eredetű szavárdok/ szabirok idővel kialakítottak egy közös nyelvjárást, egy uráli-iráni *lingua francát*, közlekedőnyelvet a szomszédos népcsoportokkal, s a magyarság ezt a nyelvjárást átvette, eltanulta a hosszú évszázadok alatt:

1.) vagy *eleve* szavárd/szabir népként (a ’Magyar’ vagy ’Megyer’ a szabirok egyik törzse volt), mint a dél-uráli Szintasta és utódkultúráinak népe („Andronovo-árják”), mely Transzkaukáziából érkezhetett a Dél-Urálhoz i.e. 2100 táján, majd 1750-1500 között egy részük az északi erdőövbe hatolt, ahol leleteik az ottani őslakókkal együtt jelennek meg (a másik, nagyobb részük 1000 körül visszaköltözött Iránba és elfoglalta Észak-Indiát, megalapítva az óiráni Aveszta és a szanszkrit Védák által fémjelzett magaskultúrájukat), vagy pedig

2.) a szavárdokhoz/szabirokhoz csatlakozást *követően*, talán egy kelet-kazahsztáni szkíta háttérből, a magyarság valamikor a korai vaskorban vált szavárddá, szabirrá, uráli nyelvűvé (ld. a tasmolai szakák lovastemetkezései és a honfoglaló magyar lovastemetkezések közötti szoros párhuzamok, női sírokban is részleges lovastemetkezés, az elhunyt fejjel nyugatra tájolása, lószerszámos, jelképes lovastemetkezések, in *Nomads of the Eurasian Steppes in the Early Iron Age*, 1995, és Hérodotosz „isszedonjai”, az Iszet-folyó menti Itkul- és Gorokovo-kultúra, i.e. 6-5. század, ld. az idevágó orosz régészeti kutatások összefoglalása, L. Koryakova, A.V. Epimakhov: *The Urals and Western Siberia in the Bronze and Iron Age*, 2007, Cambridge University Press, részleteket ford. Z.T.Cs., 2012, www.virtus.hu, valamint S. A. Grigorjev: „Investigation of Bronze Age Metallurgical Slag”, in: *Kurgans, Ritual Sites and Settlements: Eurasian Bronze and Iron Age*, Archeopress, Oxford, 2000, ed. J. Davis-Kimball et al., pp. 141-149, ld. még Z.T.Cs.: „Erődvárosok országa az Urálnál – és lehetséges szabir-magyar vonatkozásai”, in *Magyar őstörténeti tanulmányok, ZMTE*, Zürich, 2016, uő: „Isszedónia” I., *Mikes International*, Den Haag, 2013, és „Isszedónia” II., *ZMTE*, 2016, ill. korábban is Z.T.Cs.: „A hun-magyar eredethagyomány kérdései”, I-III., 1998, *Turán*, 2001-2002, „A szabir népnév és változatai”, *Turán*, 2006/3, „Magyarok, szavárdok, hunok a 2. századi Sarmatiában”, 2008 nyár, újraközlés *Turán*, 2009/1, és www.virtus.hu, www.ztothcsaba.hu 2012-ig).

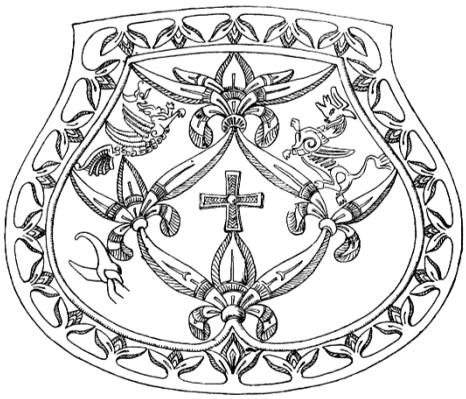

A tiszabezdédi tarsolylemez (Huszka)

Moravcsik Gyula (1892–1972):

A bizánci egyház szerepe a középkori Magyarországon[93]

A történeti forrásokban fellelt adatok szerint a bizánci keresztény térítés első hatásai a magyarokat még a jelenlegi Magyarország elfoglalását megelőzően elérték, amikor a Fekete-tenger partvidékén tartózkodtak. Mint részletesen igazoltam egy korábbi tanulmányomban, fel kell tételeznünk, hogy amikor a magyar nép elfoglalta jelenlegi hazáját, már magával hozta a kereszténység ismeretét.(1)

Azonban a bizánci térítés nem az egyedüli tényező volt, amely előkészítette, hogy a magyarság felvegye az új hitet. Ezt a folyamatot befolyásolták az új országuk korábbi keresztény hagyományai is. A római kortól (melynek őskeresztény emlékeit egyre nagyobb számban tárják fel) a magyarok megjelenéséig a kereszténység megszakítás nélkül létezett Magyarország területén. Valójában még azok a törzsek sem vonhatták ki magukat a hatása alól, akiket idevetettek a népvándorlás hullámai.(2) Ez a hatás, mely kiterjedt a kelet-nyugati nagy vízválasztó körül, két irányból érte el a magyar területet: Rómából és Bizáncból. Az itteni a kereszténység, bár követte a pannóniai mintát, római eredetű volt, de később bizánci hatás érte. A nyugat-római birodalom bukása után a magyar terület a bizánci kultúra és politika szférájába került, majd a 8. század végétől ismét erős nyugati hatások érték. A 9. században Kirill és Metód missziója Bizáncból indult ki Róma irányában, és így megnyitotta a kapukat a nyugati kereszténység előtt.

A honfoglaló magyarok az avar törzsek maradékain kívül bolgárokat és szlávokat találtak a jelenlegi Magyarország területén. Ezek a csoportok különleges figyelmet érdemelnek a magyarországi kereszténység eredetével kapcsolatban. Az avarok korai régészeti anyaga világosan mutatja, hogy a bizánci kereszténységet nem ismerték. A 7-8. századi avar sírokban már egy sereg nyoma van a keresztény szimbólumoknak, melyek között a bizánci, egyenlő szárú kereszt nem ritka.(3) A 9. század közepe táján (864) a bolgárok felvették a kereszténységet, noha ez már sokkal korábban terjedni kezdett közöttük, és Borisz Mihály fejedelem alatt kiterjesztették uralmukat a Dunától keletre fekvő térségben. A Metód által a pannóniai szlávok között terjesztett kereszténység a nyugati rítust követte, noha a thesszaloniki görög szerzetes, mint ismeretes, liturgikus ügyekben megszerzett bizonyos engedményeket a Szentszéktől.(4)

A 9. század végén, amikor a magyarok elfoglalták új hazájukat, gyakran találkoztak itt a kereszténység nyomaival. Míg a nyugati, pannóniai terület Róma egyházi igazgatása alá tartozott, a Dunától keletre és délre eső területeken a bizánci kereszténység hagyományai éltek. Mivel a magyarok a Fekete-tenger térségéből hozták magukkal a kereszténység emlékét, nem csoda, hogy a kereszténység bizánci formája vert gyökeret közöttük, és az első magyar egyházszervezet a bizánci mintát követte.(5)

---

[93] Fordította: Z. Tóth Csaba
Az angol kiadás forrása: http://www.jstor.org/stable/2491705

A magyarok honfoglalása közvetlen következménye volt a bizánci udvar politikájának. Miután részt vettek a bizánci-bulgár háborúban (894-69) Bizánc oldalán, Simeon, bulgár fejedelem megnyerte a keleti szomszédait, a besenyőket, a magyarok ellen. A besenyők megtámadták a magyarok szállásait, így a magyarok kénytelenek voltak új hazát keresni a Kárpát-medencében.(6) Magyarország területe századokon át a bizánci érdekszférába tartozott. A magyarok, miután letelepedtek itt, főként a hely földrajzi adottságai miatt, szorosabb kapcsolatba kerültek a Bizánci Birodalommal, melynek területére több támadást indítottak a 10. század folyamán. Seregeik gyakran elérték Konstantinápoly magas falait. Ezeknek a támadásoknak az emléke fennmaradt Botond vezér legendájában, melyet a magyar krónikák megőriztek.(7) E betörések során számos magyar esett bizánci fogságba, és a 943. évi békekötés után előkelő magyarok éltek kezesként Konstantinápolyban. Mindez lehetővé tette, hogy a magyarok közelről megismerkedjenek a bizánci kereszténységgel. Így nem meglepő, hogy egy honfoglaló magyar sírban egy ezüst gombon görög-keresztény felirat jelenik meg: + *K*(*yri*)*e boêthê E*(*ô*)*an* (*n*)*ê amê*(*n*). Magyar követek többször látogattak a császári udvarba, és ezen alkalmakkor a fejdelmi család tagjait és a magyar vezéreket is a vendégek közé számították. A „barbár" hercegek és vezérek e látogatásai az udvarnál általában a kereszténységre térítésükkel járt együtt. A bizánci feljegyzések részletesen beszámolnak ezekről a látogatásokról.

Az egyik ilyen beszámoló a 11. században Joannes Skylitzes-től származik, de művének eredeti görög szövegét még nem adták ki.(*) Viszont Georgius Kedrenus krónikája szó szerint lemásolta Skylitzes-nak azokat a részleteit, melyek bennünket érdekelnek.(8) A 12. században Joannes Zonaras is merített Skylitzes-től. Krónikájában szinoptikus formában szerepel a történet.(9) Ezekben a forrásokban megjelenik, hogy egy magyar vezér, Bulcsu, akit a magyar krónikákból is ismerünk, a bizánci udvarba látogatott és felvette a kereszténységet. Maga Konstantin császár emelte fel a keresztelő medencéből, vagyis a császár lett a keresztapja. Bulcsut megtisztelték a „patríciusi" ranggal, és bőségesen megajándékozták mielőtt hazatért. Nem sokkal később egy másik előkelő vezér, Gyula érkezett a császárvárosba. Ő is megkeresztelkedett, és tiszteletbeli rangot és ajándékokat kapott a császártól. Távozásakor Gyula magával vitt egy Hierotheus nevű szerzetest, akit Theophylactos szentelt fel Turkia (Magyarország) püspökévé, s aki azután komoly térítő tevékenységet fejtett ki. Gyula híven megőrizte keresztény hitét, leállította a Bizánci Birodalom elleni támadásokat, és szabadon engedte a bizánci foglyokat. Bulcsu azonban, akinek megtérése csak felületes volt, ismételten betört a bizánci területekre.

Ennek a beszámolónak a hitelességét néhányan megkérdőjelezték, azon az alapon, hogy Skylitzes munkája kb. száz évvel később íródott az említett események után. Ez a megközelítés azonban alaptalan. Megbízható kortárs forrásokból tudjuk, hogy Skylitzes a beszámolóját Bíborbanszületett VII. Konstantin császár korából merítette.(10) Skylitzes tudósításának hitelességét alátámasztja az egyes részek vizsgálata és összehasonlításuk más forrásokkal. Bíborbanszületett Konstantin császár, aki a történetben megjelenik, egyik saját munkájában említi Bulcsu látogatását Konstantinápolyban, hozzátéve, hogy vele volt Árpád fejedelem unokája, akit a császári szerző *philos*-nak nevez.(11) Kétségtelen, hogy maga a császár volt az, aki ezzel a baráti jelzővel tisztelte meg a magyar herceget.(12) Ebből ismét levonhatjuk a következtetést, hogy a herceg is felvette a kereszténységet Konstantinápolyban. Theophylactos, aki felszentelte Hierotheust Magyarország püspökévé, szintén jól ismert. Ő volt I. Romanus Lekapenos császár fia, és Konstantinápoly pátriárkája 933-956 között.(13) Végül az is világos a magyar krónikákból, hogy Bulcsu a német-római császár, I. Ottó kezére került 955. augusztus 10.-én, az Augs-

burg melletti csatában, és röviddel ezután felakasztották.(14) E tények alapján kikövetkeztethetjük a két látogatás időpontját. Mivel Konstantin császár műve 948-49 és 951-52 között íródott,(15) és mivel Bulcsu látogatása nyilvánvalóan Konstantin uralkodása idején történt (945-59), s minthogy Skylitzes azután számol be erről, hogy leírja az ifjú II. Romanus koronázását, amely 948 tavaszán történt, így a két látogatás 948 tájára helyezhető. A két magyar vezér keresztelőjének részletei jellegzetesen bizánciak voltak. A keresztelési szertartáson a császárt keresztapaként ábrázolták, ahogy látható a madridi Skylitzes-kézirat egyik miniatúráján.(16) Az előkelő magyar vezérek elnyerték a „patríciusi" rangot és gazdagon megajándékozták őket. Gyula, aki megtartotta a keresztelő alkalmával kötött egyezséget, a bizánci érdekeket képviselte országában. Ezeken kívül számos párhuzamot lehet találni a bizánci feljegyzésekben, melyek ugyanígy írják le a „barbár" vezérek és fejedelmek megtérítését.

A két magyar vezér megtérése nagy jelentőségű volt mind Bizánc, mind Magyarország szempontjából. A bizánci udvarnak nem csupán az volt a célja, hogy a magyarokat féken tartsa, mivel betöréseik a rettegés állandó forrásai voltak, hanem, a bizánci hagyomány szerint az is, hogy felhasználja őket más népek ellen, s hogy a még pogány magyarokat betagozza a bizánci politikai és vallási igazgatásba. Nem véletlen, hogy a két előkelő vezér Árpád dédunokájával együtt jelent meg Konstantinápolyban. A látogatások jelentőségét az is kiemelte, hogy Gyula hazavitte magával Hierotheust, akit a konstantinápolyi pátriárka szentelt föl Turkia (Magyarország) püspökévé. Ebben az eseménysorban hasonlót láthatunk, mint egy évszázaddal korábban Kirill és Metód tevékenységében. A püspök címében egy egész térség neve szerepel, nem egy városé, mint másutt szokott. Ennek stratégiai súlya volt; kihangsúlyozták vele a püspökség missziós jellegét, rámutatva, hogy Hierotheus, az első magyarországi püspök joghatósága kiterjed a magyarok egész területére. A források szerint Hierotheus tevékenysége rendkívül hatékony volt. A kérdés az, hogy vajon ezt megerősítik-e más adatok, s hogy mi lett a jövőbeli sorsa ennek a magyarországi térítő püspökségnek?

A püspökséggel kapcsolatban legutóbb kiadott egy pecsétet a New York-i Shaw Collection, melyen megjelenik egy felirat: Theophylactos, a turkok püspöke.(17) Nem lehetetlen, noha nem is bizonyos, hogy ez a püspök Hierotheus utódja volt.(18) Azonban sokkal többet tudunk meg Hierotheus térítésének további sorsáról egyéb forrásokból. Ószláv nyelven írt régi orosz dokumentumok között, melyek a „latinok" elleni vitákkal foglalkoznak, van egy mű, *Povjest o Latinjech. . .* címmel (19), amelynek rövidített változata megtalálható az ún. „Nikon Krónikában",(20) hasonlóképpen az ún. *Kormčaja Kniga*-ban.(21) E dokumentum befejező része a bulgárok, ruszok és magyarok térítésével foglalkozik. A névalakok bizonyítják, hogy a művet görögből fordították, és valószínű, hogy az eredeti görög kéziratot a 12. században írták. A bennünket érdeklő részlet (22) a peónokkal foglalkozik, „akik ugrok, de magukat mager-nek hívják." Ennek a népnek két vezére Konstantinápolyba ment és itt felvette a kereszténységet; de mielőtt görög püspököket küldtek volna az országukba, a Stephan nevű vezér meghalt. Mivel ebben az időben a bizánci birodalmat számos támadás és csapás érte, nem lehetett megerősíteni a peónok hitét, akik nem ismerték az írást. Így a latinok térítették meg őket a maguk hitére. — Ennek a tudósításnak a magva a két vezér megkeresztelése Konstantinápolyban. Mivel e vezérek egyikének jellemzése teljesen megegyezik azzal, amit Skylitzes ad Gyuláról, nem lehet kétségünk afelől, hogy a szláv szöveg Stephan-ja azonos Gyulával. Ebből az következik, hogy Stephan volt Gyula keresztény neve, melyet a megtérésekor kapott Konstantinápolyban. Ezek az egybeesések valószínűsítik, hogy mind a szláv szöveg, mind az eredeti görög beszámoló abból a 10. századi bizánci munkából származik, melyből Skylitzes is merített. Azonban a szláv

változat szerzője, mely munka az egyházszakadás után íródott és nyilvánvalóan polemikus szándékkal, egy későbbi korszak perspektívájából látta az eseményeket, és a szerző tudta, hogy a keleti egyház missziós munkája nem járt olyan messzeható eredményekkel, mint a nyugati latin egyházé. Ebből azonban semmiképp nem következik, hogy a keleti egyház szerepe befejeződött Hierotheus püspök térítő tevékenységével.

Az, hogy Skylitzes Gylas-a és a szláv forrás Stephan-ja azonos az idősebb Gyulával, akinek törzse a Maros folyó mindkét partján letelepedett, vitán felül áll. Így az első magyarországi missziós püspökség tevékenysége megkezdődött, és a magyar kereszténység első szervezett formája létrejött. Ezért nem véletlen, hogy kb. félszázaddal Gyula konstantinápolyi útját követően ismét rátalálunk a bizánci kereszténység nyomaira, ugyanazon a területen, ahol Hierotheus püspök működött. A Gellért-legendából tudjuk, hogy Ajtony, akinek tartománya a Kőrös folyótól Erdélyig és a Duna vonaláig terjedt, a görög rítus szerint keresztelkedett meg (*secundum ritum Graecorum*) Viddinben. Ezenfelül azt olvassuk, hogy hatalmát a görögöktől nyerte, és Marosváron egy görög monostort alapított Keresztelő Szt. János tiszteletére („*Accepit autem protestatem a Grecis et construxit in prefata urbe Morisena monasterium in honore beati Johannes Baptiste, constituens in eodem abbatem cum monachis Grecis, iuxta ordinem et ritum ipsorum*"). Később, amikor Csanád, Szt. István király hadvezére legyőzte Ajtonyt, az elesetteket a fent említett monostorban temették el, mert abban az időben nem volt más monostor ebben a tartományban („*quin in eodem provincia aliud monasterium illis temporibus non erat*"). Csanád alapított egy új monostort Szt. György tiszteletére, ahová átvitte a szerzeteseket és apátokat a Keresztelő Szt. János monostorból („*introducens illuc memoratos Grecos monachos de monasterio beati Johannes Baptiste una cum abbate*"). Ez az új monostor volt az oroszlánosi.(23)

E forrás beszámolójának hitelességét teljesen alátámasztják a régészeti leletek. 1868-ban felfedezték a marosvári görög egyház alapjait a keresztelő medencével a templom előtt. De vannak még más nyomai a bizánci kereszténységnek azon a területen, mely egykor Ajtonyhoz tartozott. Csanádtól délre, Nagyszentmiklóson 1799-ben megtalálták „Attila kincsét", melyben többek között van két arany edény, görög feliratokkal. A szöveg egy vízszentelő formulát tartalmaz, melyet általánosan használtak a görögök.(24) A kincset magát a legutóbbi kutatások bolgár eredetűnek tekintik(**) és a keletkezését kb. a 9. század második felére teszik.(25) Ezenfelül a legutóbbi kutatások kimutatták, hogy a 11. század elején Magyarország déli része, nevezetesen a temesi térség is a keleti egyházszervezethez tartozott.(26) Az, hogy Ajtony Viddinben keresztelkedett meg, elég valószínű, mivel a helyet 1002-ben foglalták el a bizánci csapatok, maga II. Basil császár vezetésével. Valószínű, hogy ekkor tért át Ajtony, és ennek egyaránt volt politikai és vallási jelentősége. A magyar honfoglalás előtt a Kárpát-medence keleti fele bulgár uralom alá tartozott, s így elég természetesnek látszik, hogy Ajtony a hódolatát kellett kifejezze a bizánci császárnak, aki a bulgárok ellen harcolt, és szövetségese volt a magyar királynak, Szt. Istvánnak. Később, a legutóbbi kutatások szerint 1028 körül, Ajtony fellázadt a király ellen és legyőzte a király hadvezére, Csanád.

Hogy mi volt az eredménye a bizánci térítéseknek Gyula és Ajtony személyével kapcsolatban Magyarország keleti felén, nem tudjuk, mert nincsenek róla adatok. Mégis, ha megfontoljuk, hogy a honfoglaló magyarok magukkal hozták az új hazájukba a bizánci kereszténység ismeretét, s hogy a Dunától keletre a kereszténységnek voltak már követői az avarok és bulgárok között, akkor feltehetjük, hogy a nyugati egyház térítő munkájának kezdete, a 10. század hetvenes évei előtt a bizánci egyház már számos magyart megnyert a keresztény hit számára.

Annyi mindenesetre bizonyos, hogy a bizánci misszió hatásai nem korlátozódtak egyedül a magyarokra a keleti térségben. Gyula konstantinápolyi megtérésnek és Hierotheus püspök térítő munkájának szálai közvetlenül Szt. István, az első magyar keresztény király udvarába vezetnek. Gyula leánya, Sarolt, Géza fejedelem felesége volt, és Szt. István anyja. Minden valószínűség szerint Saroltot Hierotheus püspök keresztelte meg. Egy nyugati feljegyzés arra utal, hogy a magyar kereszténység Gézával kezdődött, „*qua duce erat christianitas coepta*."(27) Így nem lehet véletlen, hogy az első magyar keresztény király ugyanazt a nevet kapta a keresztségben, mint korábban anyai nagyapja, Gyula-István, amikor megkeresztelkedett a bizánci császár udvarában. Jellemző, hogy Szt. István családjában több görög eredetű keresztnév fordul elő.

Korábbi kutatók gyakran jutottak téves következtetésekre, amikor Szt. István egyházpolitikáját tanulmányozva úgy vélték, hogy a magyar nemzet, mely felvette a kereszténység nyugati formáját s így a római egyházhoz kapcsolódott, ezáltal teljesen kizárta a bizánci egyházi hatások lehetőségét. Nem szabad elfelejteni, hogy a 11. század elején, noha hatalmi megfontolásokból létezett egy erős rivalizálás a keleti és nyugati egyházak között, és az ellentét egyre élesebb lett, a tényleges szakadás még nem következett be. Valójában épp abban az időben, a nyugat-római birodalom újraalapításának szándékával a bizánci befolyás erősen érezhető volt Itáliában, a nyugati kereszténység központjában. Ezzel összehangban alapította Nilus 1004-ben, Szt. István korában a bazilita görög monostort a Rómához közeli Grotta Ferrata-ban. Így, amíg a magyar király a nyugati civilizációs szféra és egy német-római érdekszféra mellett döntött, ugyanakkor szabad tevékenységet biztosított a bizánci egyháznak is.

A magyar királyság, amely a bizánci és a római érdekszférák találkozási vonalán feküdt, nem zárkózhatott el a bizánci befolyás elől. Szt. István lojális volt II. Basil császárral. 1004-ben, amikor a magyarok elfoglalták Skopjét, magukkal vitték Szt. György relikviáit.(28) A tények, melyek igazolják az erős egyházi kapcsolatokat Bizánccal, még világosabbak, ha felidézzük, hogy Szt. Istvánnak építtetett egy nagyszerű templomot Konstantinápolyban, és bőkezűen ellátta mindennel, amire szüksége volt.(29) Lehetséges, hogy a Pantokrátor monostor, melyet egy évszázaddal később alapított Konstantinápolyban II. Komnenosz János császár felesége, aki a magyar Szt. László király leánya volt, ugyanabban az épület tömbben épült, mint az ősi magyar templom. Magyarországon belül is megjelennek a bizánci egyházi művészet hatásának nyomai. Egy feljegyzés szerint Szt. István egy ajándékot kapott a görög császártól, melyben belefoglalták a Szent Kereszt egy darabját. Ezt a keresztet viselte Szt. István fia, Imre herceg, akit később szentté avatott a latin egyház.(30) Ezenfelül van egy bizánci keresztes ékszerdoboz az esztergomi érseki kincstárban, amely a 11. századból maradt fenn. A tárgyon görög felirat olvasható, és jellemző módon kb. még harminc bizánci relikvia került elő magyar területen. A márvány szarkofág, mely a hagyomány szerint a szent király maradványait tartalmazta, szintén bizánci stílusú. A koronázási palást hasonlóan bizánci mintát követ. A Szt. István korabeli katedrálisok is erős bizánci hatásokat mutatnak, különösen a veszprémi töredékes maradványai. Legutóbb a 11. századi bizánci stílus nyomaira bukkantak a zalavári apátság oltár-töredékén és a tarnaszentmáriai templomban. A feljegyzések megemlítik, hogy görög kőfaragó mesterek dolgoztak a budai templomon, melyet Szt. István építtetett.(31) Így nem meglepő, hogy Óbudán nem sokkal ezelőtt egy épület romjai között felfedezték egy templom nyomait, mely 11. századi bizánci stílusban épült. A feldebrői templom freskóin is bizánci hatás látható; ezek valószínűleg a 10-11. században készültek, és ezek a legrégebbiek, melyek ránk maradtak. A feljegyzések megemlítik, hogy görögök éltek Magyarországon Szt.István korában.(32) Szt. Gellért püspök, aki vezető szerepet játszott Szt. István udvarában, velencei volt, de tudott görögül. A legutóbbi

felfedezések igazolják, hogy görög forrást használt az egyik műve megírásához. A Szt. Istvánnak tulajdonított *Intelmek* hasonlóságot mutatnak a bizánci *Királytükrök*-kel. E művek néhány eleme kifejezetten bizánci jelleget mutat. Vegyük például az *Intelmek* híres mondatát: „Melyik görög igazgatná a latinokat görög erkölcsök szerint, avagy melyik latin igazgatná a görögöket latin erkölcsök szerint?" („*Quis regeret Latinos Grecis moribus, aut quis Latinus regeret Grecos Latinis moribus?*")(33), ez is igazolja, hogy legalábbis a görögök nagy hatást gyakoroltak a magyar király felfogására.

Bizánci egyházi hatás töredékes nyomai jelennek meg Szt. István görögül írt alapítólevelében, mely egy bizánci rítusú apácakolostor létezéséről tanúskodik Veszprémvölgyben. Noha ez a dokumentum csupán egy 1109-ben készült átiratban maradt fenn Kálmán király idejéből, a legutóbbi kutatás igazolta, hogy ez a Szt. István-i charta hiteles másolata. Kálmán király latin szövegéből, a *Renovatio*-ból kitűnik, hogy az eredeti dokumentum tekercsben készült és Szt. István pecsétjével volt ellátva. Ez a leírás összhangban van a bizánci császári charták általános jellegével. A charta görög szövege arról tudósít, hogy a magyar király a veszprémvölgyi apácakolostort a Szűzanya tiszteletére, a felesége, gyermekei, a maga, és egész Pannonia üdvéért alapította. A szöveg azután elsorolja az adományokat és kiváltságokat, melyekben az apácák részesültek, majd lezárásképpen elátkozza azokat, akik megrövidítik az apácakolostor tulajdonait.(34)

A Kálmán-kori *Renovatio* 1109. évi latin szövegéből kitűnik, hogy az eredeti alapítólevél görögül íródott, „*iuxta linguam auctoris monasterii*". Így nem Szt. István volt az apácakolostor alapítója, hanem egy másik személy, aki nyilvánvalóan szoros kapcsolatban állt vele. A magyar király csupán szentesítette az alapítást és ellátta az apácakolostort a szükséges támogatásokkal, ugyanúgy, ahogy II. Komnenosz János, bizánci császár ellátta a Pantokrátor kolostort, melyet felesége, Iréné császárné, korábban magyar hercegnő alapított, majd ennek halála után a császár kibocsátotta a chartát 1136-ban. Néhányan úgy vélik, hogy Szt. István felesége, Gizella királyné volt a veszprémvölgyi alapító; mások úgy gondolják, hogy a király nővére volt, a bulgár cár, Gavril-Radomir elűzött felesége. Sokkal valószínűbb azonban az a feltevés, hogy Szt. István anyja, a konstantinápolyban megkeresztelkedett Gyula leánya volt az alapító, noha ezt nem igazolja a fent idézett kifejezés, és az sem, hogy Szt. István egyáltalán nem említi anyját a chartában. Így minden jelből arra lehet következtetni, hogy az alapítót Szt. István családjában kell keresni. A Szt. Margit-legenda különböző változataiban azt olvassuk, hogy Szt. István fia, Szt. Imre herceg feleségének származását kétségbevonták. Néhány történet szerint atyja a görög császár volt; mások szerint a római császár. Szt. Imre bizánci kapcsolatait illetően néhány forrás fenntartotta, hogy 1109 körül voltak híresztelések arról, hogy Szt. Imre halálának órájában egy görög érsek látott egy angyalt, amint az ifjú herceg lelkét a mennybe viszi.(35) Kortárs feljegyzésekben azonban nincs nyoma annak, hogy Szt. Imre herceg felesége görög hercegnő lett volna, így ez a kérdés jelenleg nyitott. Ha a Margit-legenda közlése igaznak bizonyulna, feltárulhatna a titok a veszprémvölgyi apácakolostor görög anyanyelvű alapítójának személyéről.

Korábbi kutatók feltételezték Szt. István görög nyelvű oklevelével és a veszprémvölgyi apácakolostorral kapcsolatban, hogy egyaránt volt egy itáliai és egy német-bizánci befolyás is. Azonban kiderült, hogy a charta szóhasználata jellemzően bizánci és a nyelve teljesen megfelel a bizánci köz- és okirati nyelvnek, így ez a hipotézis nem igazolódott be. A chartát csupán a bizánci kulturális szféra alapján lehet értelmezni, melyet ismertek Szt. István udvarában, mivel nyilvánvalóan egy ott élt görög pap fogalmazta meg a dokumentumot, legvalószínűbben 1010

táján. Másfelől mindez azt bizonytja, hogy noha Szt. István a nyugati egyházhoz kapcsolta országát, mindazonáltal a kereszténység bizánci formája is utat talált udvarába.

Nem sokkal Szt. István uralkodását követően, a bizánci egyház új magyarországi nyomaira derül fény. I. András király (1047-60) alapított két monostort a kortárs források szerint: az egyiket Tihanyban, a másikat Visegrád közelében.(36) Számos okunk van annak feltételezésére, hogy mindkettő bazilita monostor volt. A legutóbbi kutatások nagyban valószínűvé teszik, hogy Tihany korábban bizonyos görög remeték lakóhelye volt, és a monostort számukra alapították.(37) III. Honorius pápa egy 1221. évi levelében beszámol arról, hogy a visegrádi monostorban régen görög szerzetesek éltek,(38) így nyilvánvaló, hogy az I. András által alapított monostor a bazilita szerzetesek által követett minta alapján jött létre. Mivel a trónralépése előtt orosz földön tartózkodó I. András felesége, Anasztaszija, Jaroszláv, kijevi nagyfejedelem leánya volt, nem vethetjük el azt a teóriát, hogy a görögökkel együtt szláv szerzetesek is éltek a visegrádi monostorban, s hogy amikor a csehországi Šazave kolostor szerzetesei 1055-ben Magyarországra menekültek, menedékre találtak a visegrádi kolostorban.(39) I. András neve is a bizánci-rusz kapcsolatokra utal, mivel ismert dolog, hogy Szt. András ugyanazt a szerepet játszsza a keleti egyházban, mint Szt. Péter apostol a nyugati egyházban, és a legenda szerint ő volt az orosz egyház alapítója. A Szt. Andrásnak szentelt visegrádi kolostorral szomszédos Szentendre város neve is utal erre a szentre. Ezenfelül I. András bizánci kapcsolataira utal az ún. „Konstantin Monomachosz korona", melyet a Magyar Nemzeti Múzeum őriz, és minden jel szerint a magyar király kaphatta adományként 1042 és 1055 között Bizáncból.(40)

A messzeható kutatásoknak köszönhetően biztos tudomásunk van három olyan görög kolostorról, melyek a 11. században léteztek Magyarországon. Későbbi adatokból még többet tudunk róluk. Egy 1324. évi dokumentumból, amely legutóbb jelent meg, arról értesülünk, hogy a mai Dunapentele falunál görög apácák éltek („*ubi Beginae sive moniales Grecales condam commorabantur*"); így ez is egy görög kolostor volt. Nyilvánvaló, hogy a falu neve kapcsolatban van a görög egyház '*agios Panteleêmôn* nevű mártírjával († 305). Ezt a kolostort említi egy 1238. évi dokumentum, de ekkor már nincs utalás a görög jellegére.(41) Ezt a kolostort nem alapíthatták a 13. században; ez sokkal korábbi volt, valószínűleg 11. századi. A pásztói kolostor is görög eredetű kellett legyen, mint később látni fogjuk. Hiteles bizonyítékunk van a szávaszentdemeteri görög kolostor létezésére, amelyet először III. Honorius pápa levele említ 1218-ban. VI. Kelemen pápa 1334. évi levelében világosan állítja, hogy ebben a kolostorban görögök, magyarok és szlávok éltek egymástól elkülönítve, az alapítás óta.(42) A keleti egyházközösség kiterjedését illusztrálja továbbá az a tény, hogy 1164-ben Szirmium tartomány (Szerém vármegye) népe és papsága teljes díszben és egyházi énekeket énekelve fogadta Mánuel, bizánci császárt.(43) Azt is tudjuk, hogy Bácska volt a Szerémség egyházi központja a 12. században, és egy görög rítusú prelátus, nyilván egy metropolita is itt székelt.(44) Ha megfontoljuk, hogy egy jegyzékben, mely a magyarországi kolostorok számáról készült a tatárjárás előtt, kb. 600 kolostor szerepel (eddig csupán 400-at azonosítottak közülük), és hogy a korábbi időkre vonatkozó feljegyzések rendkívül ritkák, valamint hogy, mint később látni fogjuk, a görög kolostorok egy idő múlva a nyugati szerzetesrendekhez kerültek, akkor arra a következtetésre jutunk, hogy a görög kolostorok száma magyar területen nagyon figyelemreméltó volt a 11-12. századokban. Ezt a következtetést alátámasztja továbbá a nagyon kevés adat, amely ránk maradt a görög kolostorok és szerzetesek spirituális életéről és írásbeli tevékenységéről.

Ezek a középkori magyar kolostorok görög nyelvű könyveket is őriztek a dokumentumok egyértelmű tanúsága szerint. Ha nem is fogadjuk el bizonyítottnak azt a feltevést, hogy Szt.

Gellért hozzájutott görög forrásokhoz a marosvári kolostor könyvtárában, de egy régi feljegyzésből tudjuk, hogy volt egy *Psalterium Graecum* a pannonhalmi apátság könyvtárában, a 11. században. A 12. század elején egy bizonyos Cerbanus, akinek személyét nem ismerjük, de aki nyilvánvalóan egy bazilita szerzetes volt, latinra fordította két görög egyházatya, Maximus és Damaszkuszi János műveinek egyes részleteit, a pásztói kolostor birtokában lévő görög kéziratról.(45) Ebből az következik, hogy a pásztói kolostor eredetileg szintén görög volt. A fordítás a pannonhalmi apátságban készült, és a fordító a munkáját a pannonhalmi apátnak, Dávidnak (1131-50) ajánlotta, hálából a vendégszeretetéért, melyet itt élvezett. Fontos kiemelni, hogy Damaszkuszi János művének első latin fordítása, amely Magyarországon készült, befolyásolta a későbbi latin fordításokat. Nyugati teológusok, közöttük Petrus Lombardus, e fordítás révén ismerték meg ezt a nagy görög egyházatyát.(46) A fordítás kéziratának fennmaradásából az ausztriai kolostorokban, és a fordítás hatásából, melyet nyugati teológusokra gyakorolt, jogosan következtethetünk arra, hogy a magyarországi görög kolostorok jelentős közvetítő szerepet játszottak a 11-12. századokban.(47) A görög egyházi irodalom néhány terméke a magyarországi bazilita kolostorok fordításai révén érkezett nyugatra, és több bizánci legenda és monda került ezáltal nyugatra. Ezt alátámasztja az a tény, hogy számos magyar monda és legenda bizánci eredetű. Így például a magyar krónikákban a Lél vezérről szóló történet tartalmaz néhány mozzanatot a bizánci Salamon-legendából, és a magyar Szt. László legenda egyik epizódja nagyban emlékeztet a Bizáncban népszerű katona-szentek legendáira;(48) különösen Szt. Demeter legendájára, aki Thesszalonika védőszentje volt, noha kultuszának eredeti szülőhelye Szirmium tartomány, ahol a magyar Szávaszentdemeter és a száv Mitrovica őrzik emlékezetét. Bizonyosan nem véletlen, hogy a II. Dukász Mihály, bizánci császár által I. Géza királynak 1075-ben küldött korona zománcképein Szt. Demeter képmása látható.(49) A régi, szegedi katedrális is Szt. Demetriusnak volt szentelve. A szent magyarországi ünnepnapja október 26, ahogy a keleti egyházban, s nem október 8, mint nyugaton. Szt. Demetrius mellett voltak más bizánci szentek is, akiket tiszteltek a középkori magyar egyházi életben. Említettük, hogy a magyarok Szt. István idején magukkal hozták Skopjéből Szt. György ereklyéit, akit különösen tiszteltek. A hagyomány szerint, amikor Csanád legyőzte Ajtonyt, ezt Szt. György nevében tette. Amikor 1072-ben Salamon király és Géza herceg seregei Nis-ig hatoltak, visszafelé magukkal hozták a mártír Szt. Prokópius kezét, melyet később, 1164-ben Mánuel császár vitt vissza Nis-be.(50) További kutatások, különösen a középkori magyar helynevek vizsgálata, növelik a számos bizánci szent előfordulását Magyarországon.

A bizánci egyház hatásának kiterjedését, hogy milyen messzeható volt, és milyen meghatározott színt és jelleget adott a magyar kereszténységnek, teljesen csak a legújabb kutatások tárják fel.(51) Napvilágra került, hogy a 11. század folyamán a magyar egyházat több vonás jellemzte, melyek elsősorban bizánciak voltak. Egy zágrábi magyar misszálében, mely híven tükrözi a 11. századi magyar liturgiát, miserendet, van egy vízszentelési formula, mint az „*ut mos est Gracorum*” szavak mutatják, mely a görög szöveg tükörfordítása. Az is jelentős, hogy a papok nősülése engedélyezett volt egy ideig Magyarországon, épp úgy, mint Bizáncban. Amikor a gregoriánus mozgalom követői tiltakoztak ez ellen, a magyar püspökök, László királlyal az élükön, a 691-692. évi trullos-i zsinat dekrétumára hivatkoztak (*Concilium Quinquesextum*), melyet a római egyház sosem ismert el. Csak 1112-ben fogadta el Róma álláspontját Kálmán király. A legmeglepőbb adatokat azonban a böjti szokások vizsgálata nyújtja. A szabolcsi zsinat 1092-ben megvédte a magyar böjtölési módot, amely, összhangban a bizánci gyakorlattal, hét hétig tartott; míg a latin egyház hat hétben, azaz negyven napban határozta meg a böjtöt. Mivel

a régi bizánci szokást a 7. században felváltotta a nyolc hetes böjt, így fel kell tételeznünk, hogy a magyar gyakorlat a régi bizánci szokás fenntartására még a 7. század előtti periódusból származott. Mindezidáig nincs kielégítő válasz arra a kérdésre, hogyan volt ez lehetséges. A feltevés, hogy a magyarok akkor ismerték meg a bizánci böjtölési módot, amikor még a Fekete-tenger partvidékén éltek, és olyan sokáig változatlanul megőrizték, kronológiai okok miatt aligha valószínű; az onogur térítő püspökséget csak a 8. század közepén alapították meg, így egy erős bizánci hatás csak ezt követően jöhetett létre.(52) Mégis, bármi legyen az oka a régi bizánci böjtölési gyakorlat átvételének, más dolgokkal együtt ez is bizonyítja, hogy noha a magyar kereszténység határozottan a római rítust követte, mindazonáltal megőrzött több bizánci vonást a 12. század elejéig. Ezenkívül a bizánci hatásról kézzelfogható nyomok is vannak, mint például a Besztercénél kiásott 12. századi tabernákulum görög feliratai.

III. Béla király korában (1163-96, uralk. 1172-től) a bizánci egyházi kapcsolatok új nyomai jelennek meg. Béla ifjúkorában majd' egy évtizeden át Mánuel császár udvarában élt, ahol áttért az ortodox hitre, és részt vett az 1166. évi konstantinápolyi zsinaton, mint a bizánci császár leendő veje. Hazatérésekor az esztergomi érsek nem akarta megkoronázni, nyilvánvalóan azért, mert áttért az ortodox hitre. A Mánuel halála utáni nehéz időkben Béla megkísérelt létrehozni egy magyar-bizánci úniót, de nem járt sikerrel.(53) Kétségtelenül ennek a törekvésnek köszönhető a bizánci kettős kereszt megjelenése a magyar államcímerben.(54) Valószínűleg Béla volt az, aki egyesítette a két koronát — Szt. István koronáját a bizáncival.(55)*** Azt is tudjuk, hogy 1183-ban ő hozta Esztergomba Rila-i Szt. Iván ereklyéit Sardicá-ból (Szófia).(56) Erről a korról érdekes beszámolót találunk Béla veje, II. Angelosz Izsák császár, és Jób, esztergomi érsek (1190 k.) közötti levelezésben, dogmatikai kérdésekről. Néhány legutóbb megtalált levél közül az egyik Demetrius Tornices császár nevében íródott, és kiderül belőle, hogy maga az esztergomi érsek a bizánci udvarba látogatott, és személyesen ismerte a császárt, aki azt az álmát dédelgette magában, hogy a két egyházat egyesíti a saját vezetése alatt.(57) Tény, hogy az esztergomi bazilika diadalkapuját az érsek készíttette bizánci minta alapján, és ez összefüggött a konstantinápolyi látogatásával.

A 13. század elején a görög kolostorokban az élet nagy változáson ment át. A legutóbbi kutatás kimutatta a kapcsolatot e változás és aközött, ami ezidőtájt végbement a görög államban és egyházban.(58) Mint már ismeretes, 1204-ben a negyedik kereszteshadjárattal összefüggésben Konstantinápoly a nyugat birtokába került, és ott egy latin birodalom, és egyúttal egy latin patriarchátus alakult meg. Ennek következménye volt az, amit „latinizációnak" neveznek. A görög püspökök a latin érsekek ellenőrzése alá kerültek, és latin kolostorok alakultak. Ezek a tendenciák Magyarországon is éreztették hatásukat. III. Ince pápa egyik, 1204-ben írt leveléből látható, hogy támogatta a magyarországi görög kolostorok egy külön püspökségben való egyesítésének gondolatát, mellyel a magyar püspökök nem törődtek.(59) III. Ince egy másik levélben, ugyanebben az évben azt írja, hogy számos görög kolostor van a magyar király országában.(60) Azonban a pápa terve nem valósult meg; helyette a konstantinápolyi latin birodalom alapításának köszönhetően a latinizáció Magyarországon is széles körben megindult. Az izolált latin környezetben a görög kolostorokat elvágták a bizánci szellemi gyökereiktől, és egymás után a nyugati szerzetesrendek birtokába kerültek. Így a ciszterciek foglalták el a görögök helyét Pásztón 1190-ben, Visegrádon 1221-ben, és Veszprémvölgyben a 13. század folyamát. A görög szerzetesek a legtovább szávaszentdemeteri kolostorban tartottak ki, melyet 1218-ban Honorius pápa vont a saját uralma alá.(61) Amikor helyreállt a Bizánci Birodalom, a helyzet

megváltozott. VII. Kelemen pápa egyik 1344-ben írt leveléből látható, hogy a szávaszentdemeteri kolostor egy ideig a konstantinápolyi patriarchátus közvetlen ellenőrzése alá tartozott, ami azt jelenti, hogy egy ún. *stauropêgiakê monê* volt. A jelzett évben azonban, mivel széke megüresedett az utolsó apát halála miatt (kb. tíz évre), a bencések birtokába került.(62)

Úgy tűnik, hogy a 14-15. századok folyamán a görög egyház nyája főként a Tisza-vidéken és Erdélyben élt nagyobb közösségekben. IX. Gergely pápa egyik 1234-ben írt levele szerint a kunok térítésére alapított új latin püspökség területén voltak görög rítusú „ál-püspökök" (*pseudoepiscopi Graecorum ritum tenentes*), akik befolyást gyakoroltak nem csak a vlachokra, hanem a magyarokra is.(63) A vlachok és a kárpátaljai rutének terjeszkedését jelentősen fokozta a bizánci egyházi befolyás ezeken a területeken. Érdekes fényt vet erre a kérdésre egy 1391. évi görög dokumentum, melyből kiderül, hogy a máramaros vármegyei Körtvélyesen egykor létezett egy Szt. Mihály kolostor, melynek patrónusai támogatást szereztek a konstantinápolyi pátriárkától, hogy a kolostor *stauropêgia* rangra emelkedjék, ami azt jelentette, hogy közvetlenül a konstantinápolyi pátriárka joghatósága alatt volt.(64) A munkácsi görög püspökség megalapítása a 15. század közepén történt. Ez minden valószínűség szerint kapcsolatban van Izidor, volt moszkvai (görög származású) metropolita budai látogatásával 1443-ban.(65) A görög egyház tekintélyes magyarországi közösségére utalt Aeneas Sílvius Piccolomini, a későbbi II. Piusz pápa. 1450-ben egy írásában a következő tanácsot adja V. Lászlónak, a későbbi magyar királynak: „. . . *dicerem autem etiam illa (sc. Graeca) tibi addiscenda, si facultas adesset; nam et ad regnum Hungarie melius dirigendum, cui Greci complures subsunt, non parum conducerent* . . ."(66) Ebből nyilvánvaló, hogy nagyszámú görög élt Magyarországon, akik a görög egyházhoz tartoztak, és a görög szertartási nyelvet használták.

Mint ismeretes, vannak ma is katolikusok magyar területen, akik a görög rítust követik — az ún. „görög-katolikusok", akiket X. Piusz pápa egyesített 1912-ben a hajdúdorogi püspökségben. Annak eldöntése, hogy vajon ők hogyan kapcsolódnak a bizánci egyház középkori követőihez, s hogy igazolni lehet-e etekintetben a folytonosságukat, a jövő kutatásának feladata.

Ford.: Z. Tóth Csaba
Az angol kiadás forrása: http://www.jstor.org/stable/2491705

Bulcsu (Bolosodes o tourkon) bizánci megkeresztelkedése, Madridi Skylitzes-krónika, p. 278 (www.wdl.org)

Bizánci típusú ereklyetartó mellkeresztek honfoglaló magyar temetkezésből, 9-10. század, Tiszaeszlár-Sinkahegy (A honfoglaló magyarság, 1996, MNM, katalógus, p. 193)

Jegyzetek:

1 „Byzantine Christianity and the Magyars in the Migration Period," *American Slavic and East European Review*, V, Nos. I 4-I (1946), 29-45.
2 Ld. Nagy L., „Pannonia Sacra," *Szt. István Emlékönyv* (Budapest, 1938), I, 29-148.
3 Ld. László Gy., „Die Reiternomaden der Völkerwanderungszeit und das Christentum in Ungarn," *Zeitschrift für Kirchengeschichte*, LIX (1940), 125-146.
4 Ld. F. Dvornik, *Les Slaves, Byzances et Rome au IXe siècle* (Paris, 1926), pp. 147-183; *Les Legendes de Constantin et de Méthode vues de Byzance* (Prague, 1933), pp. 212-283; P. Váczy, *Szt. István Emlékönyv* (Budapest, 1938), I, 213-265.
5 Kutatásaim eredményei megjelentek magyarul néhány évvel ezelőtt, in *Szent István Emlékkönyv* (Bp., 1938.) I, 387-422.
6 Ld. Moravcsik Gy., *Byzantinoturcica* (Budapest, 1942), I, 58-59; F. Dolger, *Archivum Europae Centro-Orientalis*, VI (1942), 325.
7 Ld. *Scriptores rerum Hungaricarum* (Budapest, 1937-38)., I, 87, 171, 310; II, 65-66, 144, 254.

8 *Cedrenus*, Bonn, p. 328. A szöveg kritikai kiadását ld. G. Moravcsik, *Szt. István Emlékkönyv*, I, 392.
9 *Zonaras*, Bonn, III, 484.
10 Ld. M. Sjuzjumov, *Vizantijskoe Obozrenie* (1916), II, 106-166; Moravcsik, *Byzantinoturcica*, I, 190, 192.
11 *De administrando imperio*, Bonn, p. 175.
12 Ld. F. Dolger, *Historisches Jahrbuch* (1940), p. 400.
13 *Les Regestes des actes du patriarcat de Constantinople* (Grumen, 1936), I, Fasc. II, Part V, 222. A. Vogt, *Echos d'Orient*, XXXVI (1933), 278.
14 *Scriptores rerum Hungaricarum*, I, 109, 169, 308.
15 Moravcsik, *Byzantinoturcica*, I, 2 1 2.
16 Ld. Moravcsik, *Szt. István Emlékkönyv*, I, 397.
17 V. Laurent (szerk.), *Bulletin de la Société historique bulgare*, XVI-XVIII (1940), 287-28.
18 Ld. V. Laurent, „L'Évêque des Turcs et le proèdre de Turquie," *Académie Roumaine, bulletin de la section historique*, XXIII (1942), 2.
19 A. Popov (szerk.), *Istoriko-literaturnij obzor drevne-russkich polemičeskich sočinenij protiv Latinjan* (Moscow, 1875), pp. 176-188. Ld. A. Pavlov, *Kritičeskije opyty po istorii drevnejšej greko-russkoj polemiki protiv Latinjan* (St. Petersburg, 1878), pp. 78-80. V. G. Vasiljevskij, *Trudy* (St. Petersburg, 1909), II, 95-96.
20 *Polnoje sobranije russkich ljetopisej* (St. Petersburg, 1862), IX, 70.
21 Ld. J. Hergenröther, *Photius, Patriarch von Constantinopel. Sein Leben, seine Schrifte und das griechische Schisma* (Regensburg, 1869) III, 862-869.
22 Popov, *op. cit.*, pp. 187-188.
23 *Scriptores rerum Hungaricarum*, II, 490-493.
24 Ld. I. Gošev, *Studi Bizantini e Neoellenici* (1940), VI, 139-146; Moravcsik, *Byzantinoturcica*, I, 163-165.
25 Ld. N. Mavrodinov, „Le Trésor protobulgare de Nagyszentmiklós," *Archaeologia Hungarica*, XXIX (1943), 207-208.
26 M. Gyóni, *Magyar Nyelv* (1946), XLII, 43-49.
27 *Monumenta Germaniae Historica*, IV, 607.
28 A. F. Gombos, *Catalogus fontium historiae Hungaricae* (1937-1938), Vol. II, No. 2354.
29 *Scriptores rerum Hungaricarum*, II, 386, 419.
30 Gombos, *op. cit.*, Vol. II, No. 3673.
31 *Scriptores rerum Hungaricarum*, I, 317.
32 *Ibid*., I, 192, 303; II, 63, 279.
33 *Ibid*., II, 626.
34 Kritikai kiadás szerk. Czebe G., *A veszprémvölgyi oklevél görög szövege* (Budapest, 1916) [*Az államalapítás korának írott forrásai*, szerk. Kristó Gy., Szeged, 1999, az oklevél görög szövege, Corpus Iuris Hungarici, *Magyar Törvénytár*, 1000-1526, Bp., 1899, p. 347]
35 *Scriptores rerum Hungaricarum*, II, 456.
36 *Ibid*., II, 503.
37 Csemegi J. kiadatlan kutatása.
38 A. Theiner, *Vetera monumen historica Hungariam sacram illustrantia* (Rome, I 859), I, 29.
39 Ld. St. Kniezsa, Archivum Europae Centro-Orientalis, VIII (0942), I59-i6i.
40 Ld. M. Bárány-Oberschall, „The Crown of the Emperor Constantine Monomachos," *Archaeologia Hungarica*, XXIV (1937), 89-90; Moravcsik, *Szt. István Emlékönyv*, I, 94-95.
41 Ld. Moravcsik, *Szt. István Emlékönyv*, I, 419.
42 Theiner, *op. cit.*, I, 9-11, 667-668.
43 *Kinnamos*, Bonn, p. 221. I. Rácz, Byzantina pouemata peri ton ouggrikon ekstrateion tou autokratoros Manouel [Ouggroellênikai Meletai] (Budapest, 194), pp. I9-20, 45.

44 *Kinnamos*, Bonn, p. 222.
45 Szerk. R. I. Szigeti, *Translatio Latina Ioannis Damasceni* (*De orthodoxa fide i.III.c. i-8.*) *saeculo XII in Hungaria confecta* [Ouggroellênikai Meletai 3] (Budapest, 1940). A. B. Terebessy, *Translatio Latina Sancti Maximi Confessoris* (*De caritate ad Elpidium i. I-IV*) *saeculo XII. in Hungaria confecta* [Ouggroellênikai Meletai 25] (Budapest, 1944).
46 Ld. Szigeti, *op. cit.*, pp. 22-35.
47 Ld. E. v. Ivánka, „Griechische Einflüsse im westlichen Geistesleben des XII. Jahrhunderts," *Archivum Philologicum*, LXIV (1940), 211-217.
48 Ld. G. Sántha, *Le Leggende bizantine dei santi combattenti* [Ouggroellênikai Meletai 22] (Budapest, 1943).
49 Ld. G. Moravcsik, „The Holy Crown of Hungary," *Hungarian Quarterly*, IV (1938), 656-667.
50 *Kinnamos*, Bonn, p. 227.
51 Ld. P. Váczy, „Les Racines byzantines du christianisme hongrois," *Nouvelle Revue de Hongrie*, XXXIV (1941), 99-108.
52 Ld. G. Moravcsik, *American Slavic and East European Review*, V, Nos. 14-15 (1946), 41-42.
53 Ld. G. Moravcsik, „Pour une Alliance byzantino-hongroise (seconde moitié du XIIe siécle)," *Byzantion*, VIII (1933), 555-568.
54 Ld. L. B. Kumorowitz, „Das Doppelkreuz des ungarischen Wappens," Turul, LV (1941), 45-62.
55 Ld. Moravcsik, „The Holy Crown of Hungary," *Hungarian Quarterly*, IV (1938), 666-667.
56 Ld. J. Bödey, „Die ungarischen Beziehungen der Legende des hlg. Ivan von Rila," *Archivum Philologicum*, LXIV (1940), 217-221.
57 Ld. V. Laurent, „Une Lettre dogmatique de l'empereur Isaac l'Ange au primat de Hongrie," *Echos d'Orient*, XXXIX (1940), 59-77.
58 Ld. E. v. Ivánka, „Griechische Kirche und griechisches Mönchtum im mittelalterlichen Ungarn," *Orientalia Christiana Periodica*, VIII, Nos. 1-2 (1942), 190-194.
59 *Significavit nobis 26. April, 1204* . . . , ld. *ibid.*, p. 191.
60 *Venientes ad apostolicam 14. September, 1204* . . . , ld. *ibid.*, p. 190.
61 Theiner, *op. cit.*, I, 9-11.
62 *Ibid.*, I, 667-668.
63 *In Cumanorum episcopatu 14. November, 1234* . . . , ld. Ivánka, „Griechische Kirche und griechisches Mönchtum im mittelalterlichen Ungarn," pp. 191-192.
64 Miklosich-Müller, *Acta et diplomata*, II, 156-157.
65 Papp G., *A munkácsi püspökség eredete* (Miskolc, 1940).
66 *Fontes Rerum Austriacarum, Diplomataria et Acta*, LXVII (1912), 138.

A ford. megj.:

* Ld. angolul, John Skylitzes: *A Synopsis of Byzantine History, 811-1057*, ford. J. Wortley, Cambridge, 2010, és Cedrenus görög-latin facsimile kiadása www.archive.org
** A Nagyszentmiklósi kincs legújabb kutatásai avar eredetére világítanak rá, ld. Bálint Csanád, in *A Nagyszentmiklósi kincs – az avarok aranya*, Bp., MNM, kiállítási katalógus, 2002, és Z. Tóth Csaba: „A Nagyszentmiklósi kincs és a régi kaukázusi művészet, I. Őstörténet, II. Motívum-párhuzamok", *Országépítő*, 1998/2,3., www.orszagepito.hu, „Még néhány szó a Nagyszentmiklósi kincsről – a 2. és 7. számú korsók figurális ábrázolásai és néhány párhuzamuk", *Mikes International*, 2013/2.
*** A későbbi kutatás már megállapította, hogy a Magyar Szt. Korona fölső része eredetileg nem korona volt, hanem valamilyen egyéb, Szt. Istvánhoz kapcsolódó tárgy (könyvfedél, a szent király ereklyetartójának része, etc.), melyet az I. Gézának 1075-ben küldött alsó résszel egyesítettek Béla herceg részére, míg Konstantinápolyban élt, a bizánci-magyar trón várományosaként (1162-72). Vö. Z.T.Cs.: „A jövő

emléke – III. Béla bizánci szent koronája”, *ZMTE*, 2019 (a 2017. márc. 25.-i pentagram-felfedezésem részletesebb tárgyalása), és „Újabb észrevételek a magyar Szent Korona életrajzához”, *ZMTE*, 2022.

Péterfai János István (Budapest):

Hunok a Tejúton[94]

A hunok magyar nyelvűségének bizonyítása, 28 fejezetben. A magyar krónikáknak van igaza, minden tekintetben, nem pedig a politikai szándékoktól vezérelt modern kori íróknak. A modern kori történelem hamisítók felkészültsége kicsi, arca pedig nagy. És nagy összegek vannak mögöttük az emberiség történetének összezavarására.

A hunok, amint látni fogjuk, europid népek, törzsek voltak, különböző magyar, szavárd, trák, kelta csoportokból tevődve össze. Nehéz a Kr. e. 5-6.000 év emberföldrajzát feltárni, de valamennyire azért mégis sikerülhet a régészet, a genetika és a magyar rovásírás segítségével, amelyből minden más írás is kifejlődött. Nem teljesen ismeretlen utakon kell járnunk, és ha tiszta a szívünk, nem vezetnek előítéletek, akkor az igazság, vagy a valóság feltárását is elvégezhetjük.

I. FEJEZET: RÖVID RÉGÉSZETI ÁTTEKINTÉS

A hunok a magyarok egyik katonai alakzata, ezért teljesen azonosak a magyarokkal, mint néppel. Emiatt nem szükséges elkülöníteni a szövegekben a hunokat a magyaroktól, amit nem is teszek meg. A szövegekben, az írott anyagban, a hunok mindig azonosak a ma magyaroknak nevezett néppel, akiknek fontos neve volt a szkytha, a heta, a szavárd, a székely, a szárd, a pannon és más nevek. Azonban, ahol a szöveg feltétlenül szükségessé teszi, külön is említésre kerül a magyar nyelv, a hunok bemutatása során. Azt az ősnyelvet, amelyet ma magyar nyelvnek neveznek, „magyar nyelv” név alatt kell érteni, tehát a különböző magyar nyelvű népek és törzsek ugyan más neveket viselhetnek, de a nyelvüket, a mai meghatározás alapján, a kavarodás elkerülése végett, magyarnak érdemes nevezni. Így értendő a magyar nyelv, amely egykor az egész világra kiterjedt. A magyar nyelv a Biblia szerinti ősi nyelv, amelyen az összes ember beszélt egykoron. Még az ókor tudósai is, százas nagyságrendben, azt állítják, hogy egykor az emberek egyetlen nyelven beszéltek, és ez a nyelv a magyar nyelv volt. Ennek az állításnak sok száz tudója volt, de a tudókat manapság sokan igyekeznek meghamisítani, hogy az ősök helyébe ülhessenek. A magyar írás azonban útját állja a hazugságoknak.

Mivel a magyar írás pontosan ezt a teóriát igazolja, vagyis az emberiség magyar eredetét, azt kell belátnunk, hogy a magyar írás szerint behatárolt területek egykor olyan emberek által voltak lakottak, ahol a magyar írás, és ebből fakadóan a magyar nyelv létezett. A magyar írás és magyar nyelv 40.000, vagy még ennél az időnél is sokkal régebbi időkbe nyújt bepillantást, másként történészeti bizonyítékokat, amit a sok félig képzett nyugati történész képtelen felfogni. Gondoljunk egy olyan harcosra, aki száz évre képes visszavetíteni őseit, de tőle nem kívánhatjuk azt, hogy akár sok ezer évre is visszatekinthessen, mert a mai magyarokat megszállt

[94] A nagy kiterjedésű földrajzi területekkel összefüggő esetleges fenntartásokkal kapcsolatban érvényesítendők azok az Acta Historica Hungarica Turiciensia korábbi számaiban közreadott kutatási eredmények, amelyek a földrajzi nevek ellentmondásos, irányzatosan elfogult és meghamisított használatára mutatnak rá, megoldást is adva a helyes, valósághű – Kárpát-medenceiségünk szerinti – szemléletre. – *A szerk.*

utódok gondolkodásában az ősiség fogalma nem terjed messzebb, mint ötezer év. Ezek a leszármazott népek (indoeurópaiak) kétségtelenül mind magyar eredetűek, és az is igaz, hogy csupán alig 4-5.000 éve jelentek meg az emberiség színpadán. A magyarok azonban, a bizonyítékok alapján, minimálisan 40.000 évesek, teljes ábécével, magas rendű civilizációval, félelmetes mágusi tudással. A mai Nyugat butaságát nem kívánom bemutatni.

Az emberiség eredete szorosan összefügg a hunok megjelenésével a Földön. Úgy gondolom, hogy a magyar nyelv volt az a nyelv, amelyet azok az emberek, vagyis ősapáink beszéltek, akik szétterjedtek Európában, Ázsiában és Afrikában, de áthatoltak Amerikába is, még a kezdetek idején. A magyar nyelv tehát alapnyelv, olyan végtelenül szétágazó nyelv, amelyből számtalan nyelv származhatott. Ha valaki a magyar nyelvből akarná szétágaztatni az összes mai nyelvet, akkor ennek nincs semmi akadálya, mert a szétágaztatás működni fog. De más, idegen nyelvből nem fog működni a szétágaztatás, mert a fiatalabb, a magyar nyelvből eredő nyelvek, saját, belső fejlődésük hatására olyan jegyeket is felvettek, amelyek az alapnyelvből hiányoztak. Az új, fiatalabb jegyek viszont már nem általánosak, csak egyes csoportokra érvényesek. A fejlődés folyamatosan zajlott és zajlik, a mai nyelvek közül számtalan már olyan jegyekkel rendelkezik, ami az ősnyelvben még nem volt meg. Az eredetiség felismerése is fontos, a nyelveket illetően, mert ha a legegyszerűbb nyelvi rendszereket sem sikerül felismerni, pl. az indoeurópai tudósoknak, akkor ne beszéljünk nyelvészeti tudományokról.

Két elmélet harcol ma egymással az emberiség eredetét illetően. Az egyik az Afrikából származás, a másik az Ázsiából származás elmélete. Az Afrikából való eredet mellett főleg Amerika (USA), az Ázsiából való eredet mellett főleg Kína áll ki. Azt gondolom, végül Kína győz, de még messze vagyunk e fontos tudományos kérdés megválaszolásától.

A régészet gyorsan fejlődik, az őslénytannal együtt. Folyamatosan kerülnek elő új és új leletek, felfedezések, amelyek jelentősen megváltoztathatják eddigi nézeteinket.

Az emberfélék családja legalább 8 millió éves. A Rudapithecus 10 millió éve járta a Rudabánya környéki erdőket, tehát az emberfélék és a Rudapithecus között nincs leküzdhetetlennek vélt idő. A Homo nemzetség (genus) különböző fajai közötti viszony ma még nem kellően tisztázott. Továbbá sok régészeti lelőhelyről hiányoznak az emberi maradványok, ami miatt nem lehet a lelőhelyet megfelelően emberekhez kötni. Máskor az emberi maradványok mellől hiányoznak azok a leletek, amelyek segítségével pontosabban be lehetne határolni a maradványok milyenségét és idejét. A tudás gyarapodása azonban bizakodással tölt el mindenkit, aki szeretné megtudni, honnan jött az ember, és hova tart.

A genetika tudomány sorompóba lépésével ismereteink arról, hogy kik vagyunk, megsokszorozódtak. Hála a genetikának, tudásunk egyre pontosabb lesz. Azonban ellentámadást indított a nemtörődömség is, hogy összezavarja a tisztuló vizeket. Egyik legfőbb fegyvere, hogy a mai viszonyokat visszavetíti a régi időkbe, amivel hatalmas károkat sikerül előidéznie. Ha ma Amerikában egy emberről megállapítják, hogy génjei a mai Libanonba vezetnek, akkor automatikusan azt állítják, hogy az amerikai polgár libanoni eredetű. De ez nincs így, mert Libanonban sok nép élt, akiknek ma is élnek, élhetnek utódai Libanonban. Mivel ma Libanonban arabul beszélnek, ezért az amerikai polgárt is arab származásúnak minősíthetik. Ez lenne a teljes csőd, sajnos, a genetikai vizsgálatok nagyon is a teljes csőd felé haladnak.

Hunokról nem érdemes beszélni, amint magyarokról sem, 300.000 évnél régebbről. Nincs bizonyíték, ami igazolná a hunok ennél a meglehetősen régi kornál is régebbi létezését. Csak azt lehet igazolni, hogy az ember, a Homo sapiens, nagyjából 200.000 évvel ezelőtt jelent meg.

Nagyon kellemetlen a francia Francois Bordes által talált, 200.000 éves felirat, amit őstulok csontra karcoltak. A barlang a Dordogne környékén van, 1968-ban került elő. Ha nem hamisítvány, akkor a felirat Meseseb olvasatú. Ezt értelmezhetjük Mesés Királyságnak is, az Eb jelenthet Királyságot is (Maghreb – Magor Eb, Magor Királyság), amit a mai arabok Nyugati Királyságnak értelmeznek. Vagy olvashatjuk „Meseseb" értelemben is a feliratot. Mese Seb a Mesésen Sebes isten, a Ló, aminek háziasítása az embert nagy sebességhez juttatta. Seb isten másik neve Geb isten, ami a Geb-E (gebe) szóban egyértelműen a lóra utal. Ha a felirat valódi, akkor Franciaországban már 200.000 éve megjelentek azok az emberek, akik magyar írást használtak és magyarul beszéltek. Ez tény, a többi mesebeszéd.

A következő leletek csupán Kr.e. 35.500 körül jelennek meg Franciaországban, amelyek biztosan magyar nyelvű népességhez köthetőek. Egyszerűen azért, mert tudtak írni, az írásuk fennmaradt, az írásokat pedig el lehet olvasni egyszerű mai magyar nyelven. Őket nevezzük cro-magnoniaknak, akik Európa nagy területein is elterjedtek.

A cro-magnoniak után keletről a gravettiek érkeztek Nyugatra. A gravettiek Kr.e. 32.000 körül már átléptek a Rhone folyón, és biztosan találkoztak a cro-magnoni népességgel. A két nép azonban egyértelműen magyar írást alkalmazott, tehát magyarul beszélt, ami miatt nem lehet őket egymástól elválasztani. Nyelvileg biztosan nem. A gravettiek és cro-magnoniak eszerint egységesen magyarok voltak.

Európa közepén a Kárpát-medence feliratos lelőhelyei közül a legismertebb Viszoko, ahol Kr.e. 32.000 éves jelek vannak. Más adatok Kr.e. 36.000 évről beszélnek. A Tászok-tető feliratait 30.000 évesre becsülik, a románok sokat összetörtek közülük. Kr.e. 8.000 óta nagy számban kerülnek elő magyar ábécével írt és magyar nyelvű leletek a Kárpát-medencéből. Torma Zsófia, az emberiség legnagyobb régésznője kutatta és gyűjtötte össze a feliratokat. Sajnos, a nagy régésznő munkásságát a románok zárolják, a mai napig is.

Szavárdu, a bibliai Szubartu, vagy másként Transzkaukázia területén a legrégebbi magyar betűs feliratok 27.000 évesek.

Közép-Afrika Kr.e. 17.000 éves magyar betűkkel bír. A további lelőhelyek felsorolása is igen érdekes lenne, de most az a fontos, hogy a legrégebbi adatok alapján valamiféle következtetést le tudjunk vonni az emberiség eredete felől.

Az ősi írás meglehetősen egységes, tehát egyetlen nyelv hangjaihoz alkották meg a jeleket. Ez a nyelv a magyar nyelv, aminek archaikus formája az emberiség nyelveinek őse. Az ősi, tehát sok tízezer éves feliratokat ma is lehet olvasni magyar nyelven. A magyar nyelv eszerint legalább 40.000, vagy 200.000 éves, de újabb adatok szerint 350.000 éves írással rendelkező nyelv. Ezt a tényt a mai nyelvek tudósai képtelenek felfogni.

Azután úgy tűnik, mintha az írás Franciaországban alakult volna ki. Innen terjedt Kárpátia, majd Szavárdia felé. Hosszú idő után Közép-Afrikában is megjelent, majd ezután igen sok területre is kiterjedt. Egyesek igyekeznek meghamisítani a tényeket, összezavarni az emberiséget, azt állítván, hogy ugyan a rovás egyetlen néphez köthető kialakulását tekintve, de alkalmazását sok néphez, és sok nyelvhez kell kötni. De ez nem igaz!

Nyelvészeti kutatások igazolják, hogy a mai nyelvek közül nagyon sok, közvetlenül a magyar nyelvből ered. Ennek az alapigazságnak politikai ellenségei vannak, de valamikor a politikai hazugságok korának is meg kell szűnnie. Elvégre nem az analfabéták irányítják a világot, mert ha igen, akkor az ember világának eljött a vége.

Ki kell emelni a neandervölgyi kérdést is. A neandervölgyiek szoros rokonaink, ami azt is jelenti, hogy nem pusztultak ki, hanem bekeveredtek közénk. Észbeli képességeik magasak

voltak, nem voltak butábbak a cro-magnoni és gravetti embernél. Talán ők találták fel az írást is, a számírásról nem is beszélve? Álláspontot nem lehet foglalni ebben a kérdésben sem, mivel kevés az adat.

Újabban fedezték fel a gyenyiszovai embert Szibériában. Nem tudni, kik ők, honnan jöttek, mikortól éltek. Megjelenésüket 1 millió évre taksálják. Annyit lehet tudni, hogy szintén bekeveredtek a modern ember közé, mint a neandervölgyiek. Különösen Ázsia keleti felében gyakoriak génjeik.

A kistermetű, hobbitoknak is nevezett Homo floresiensis eredete sincs tisztázva. A Palau ember szintén kicsi volt, alig tudunk róluk valamit. A törpe termetű emberek sok területen éltek, de keveset tudunk róluk. Egyes csoportjaik kipusztultak, de sok csoportjuk ma is él.

Az óriások népe még rejtélyesebb, mint a törpéké. Állítólag fél millió évig óriásnövés volt jellemző egyes afrikai fajokra, köztük emberekre is. Mintegy 280.000 éve tűnt le az óriások korszaka, amit földrajzi okok indukáltak. Az óriásnövés ma is jellemző az emberre, csak ritkán fordul elő. Génjeinkben őrizzük az óriások korszakát.

Ebből a rövid leírásból is láthatjuk, hogy az emberiség fejlődése felettébb érdekes és bonyolult volt.

Ahogy telik-múlik az idő, úgy sokasodnak meg a magyar jellegű leletek. A népesség a kezdetek idején rendkívül ritka volt. Az idő múltával, és a fejlődésnek köszönhetően, az emberek száma rohamosan növekedni kezdett. Amikor a nyelv fejlődése is elért bizonyos szinteket, a különválás és önálló út miatt, új nyelvek kezdtek kibontakozni az eredeti magyar nyelvből. Ennek az ideje 10-15 ezer évvel ezelőtt kezdődhetett. A nyelvészet legnagyobb tudósai, kivétel nélkül, következtetnek egy ősnyelvre, amiből a mai nyelvek származnak. Az írásos dokumentumok mellett a magyar nyelv egyéb sajátosságai is azt bizonyítják, hogy ez az a nyelv, amiről szó van a Bibliában. A Biblia írói is tudtak az egyetlen nyelvről, és azt is tudták, hogy ebből az első nyelvből jöttek létre a többi nyelvek.

Több eszközzel is visszamehetünk az időben. Az egyik eszköz a genetika, a másik a régészet, de nem ezekre a roppant fontos eszközökre gondolok. Azért, mert nehezen bizonyítható segítségükkel egyértelműen a magyarok jelenléte az ősidőkben. Az írás és számírás a köveken már jobb bizonyíték, megdönthetetlen tényanyag. De a hagyományok, jelek, jelképek is jó bizonyítékok, ha lenne magyar kutatójuk. De amire igazán gondolok, az a csillagászat és a magyar nyelvből kiszűrhető bizonyítékok sokasága. Az írott források segítségével vissza tudunk menni akár 40.000 évre is. Nem magyar írások segítségével, hanem főleg szumer és egyiptomi írások alapján. Mivel a szumer és egyiptomi írás is igen fiatal, a nagyon ősi korokról nyert információit kizárólag a magyar írások alapján nyerhette. Ez is alaptény, ami meghatározta az emberiség fejlődését.

A cro-magnoni, aurignaci, gravetti emberek keletről érkeztek Franciaországba, ami felveti annak a lehetőségét, hogy az írást, számírást is keletről vitték be Franciaországba, Németországba. Erre egyelőre még nincs tökéletes bizonyítékunk. De a mai ember keletről nyugatra irányuló terjeszkedése Európában azt igazolja, hogy a keletről érkezők is magyarok voltak, ha nyugaton magyar írással magyar nyelvű feliratokat vésték a kövekbe, barlangok festményeire. De Délnyugat-Európa sem elhanyagolható a vizsgálatokat illetően, mivel Afrikával a Gibraltár környékén nagyon régóta összeköttetésben állt.

Nem áll szándékomban Európa vagy Ázsia régészetének felvázolása, mert a hunokról kell itt beszélni. Ezért csak a legfontosabb régészeti tényeket említem meg, amelyekről viszont teljes biztonsággal tudni lehet a magyarokhoz, vagyis a csapásmérő hunokhoz való tartozása.

Van olyan régészeti elmélet, ami szerint Európába a jégkor megszűntével, földművesek kezdenek beáramolni. Ez igaz is. Csak az a lényege, hogy a beáramló földművelők szintén magyarok. Magyar nyelven beszélő emberek, akik a magyar nyelven beszélő vadászokhoz érkeznek. A földműveléssel is csínján kell bánni. A „Termékeny Félhold" mítosza nem igaz, a földművelés sokkal régebben, és sokkal több helyen is megjelent. Ráadásul a „Termékeny Félhold" területe nem más, mint Szavárdu, a magyarok egyik központi területe. Ságvár földművesei Kr.e. 18.000 éve már magas szinten művelték a föld megmunkálását. Honnan ment a földművelés tudománya más területekre akkor? Talán Ságvár felől Szavárdia felé? A Peloponnészosz kemencéi kenyérsütésre készültek. Nagyjából Kr.e. 34.000 évtől 28.000 évig működtek, ami önmagában is hihetetlen számunkra. De kinek van joga megcáfolni a görög régészek állításait?

Az indoeurópaiak, mint más nagy nyelvi csoportok, közvetlenül a magyarokból fejlődtek ki, mégpedig alig 4.000 évvel ezelőtt. Különben honnan lenne az a mérhetetlenül nagy nyelvi rokonság (gyakran 100 %) az archaikus jellegektől a legmodernebb nyelvi jellegekig magyarok és a lerövidült magyar nyelveket beszélő indoeurópaiak között? Ezért elválasztani, egymással szembe állítani a magyar népeket az indoeurópai népekkel nem lehet. Amint a többi nagy népi, nyelvi egységgel sem lehet a magyar nyelvet szembe állítani, mert a mai nyelvi csoportok mind egyetlen nyelvi csoportból fejlődtek ki.

Teljesen más látásmód szükséges a pár ezer évvel alig régebbi emberek gondolkodásának megítéléséhez, felderítéséhez, mint amit ma megszoktunk, mert belénk nevelték korunk tudományának megfelelően a mai indoeurópai viszonyok ősi viszonyok közé helyezését. A ma embere, az indoeurópaiak, vagy az arabok, folyamatosan öldökölnek. Elsősorban egymást öldökölik, de másokat is. Ezért, ha valamilyen emberi csoport életben akart maradni az öldöklésre berendezkedett indoeurópaiak között, akkor magának is el kellett sajátítani a harcászat tudományát, különben vége volt. De a régebbi emberek nem űztek háborúkat, világképüktől távol állt a másik ember kifosztása. A háborúhoz szükséges eszközök csak öt-hat ezer éve jelentek meg, bár az is igaz, hogy a vadászathoz használt eszközökkel is lehetett háborút vívni.

A haszon, és a kasztosodás az indoeurópai felfogáshoz kapcsolódik. Itt rejlik az osztálytársadalom keletkezése, amihez a magyaroknak és rokonaiknak semmilyen közük nem volt. De ha fenn akartak maradni, el kellett sajátítani az utódaik gondolkodását, haszonlesését, mások kifosztását, mert ha nem tették volna, ma már nem is léteznének (magyarok, baszkok, finnségiek, kaukázusiak, kínai-thai népek, malájok, japán-koreai népek, dravidák, paleoázsiaiak, tibeto-burmaiak, hamiták, kusiták és mások).

Izraelben emelkedik a Karmel-hegy, amelynek barlangjaiban az izraeli régészek két emberfélét találtak. Az egyik a Homo sapiens, 120.000 éves jelenléttel, a másik a neandervölgyi, akiről tudjuk, hogy sokkal régebbi embertípus. Sokat beszélnek egy 74.000 évvel ezelőtti katasztrófáról, valamint arról, hogy az ember 70.000 éve hagyta el Afrikát. De akkor mit keres a Karmel-hegyen és környékén 120.000 éve a mai ember? Azt kell mondani, hogy nem jó a 74.000 évvel ezelőtti Afrikából való kirajzás elmélete, mert egyszerűen nem igaz. A Toba-vulkán kitörése igaz, de nem volt hatással Afrikára, különösen nem a Homo sapiens népességre. A mai emberiség rendkívüli közeli rokonságát a magyaroknál kell keresni, és nem vulkánkitöréseknél.

A Karmel-hegy embereit ráadásul magyaroknak gondolom. Temetkezéseknél a halottra szarvasfejet, kosfejet, kecskefejet helyeztek, de nem csak itt, hanem más helyeken is. A szarvas, kos, bak agancsa, szarva egyértelműen Tejút jelkép. Azt segíti elő, hogy a halott lelke a csillagokba távozzon, majd onnan újra megszülethessen a földön. A csavart szarvak az aranymetszés

matematikáját tartalmazzák, amit őseink ismertek. Ha valaki azt hiszi, hogy 100.000 évvel ezelőtt a saját ősei nem tudtak számolni, akkor menjen pszichológushoz, aki majd megmagyarázza, hogy a számolást őseitől kapta, nem saját ensége találta fel. Még a hollók is jól tudnak számolni, akkor talán saját őseink is számolhattak valameddig.

Pavanaland-barlangnak nevezik Nagy-Britanniában azt a barlangot, ahol egy ifjú testét temették el 33.000 éve. A csontjai vörösek a rászórt okkertől. Ezt a temetkezést is magyarnak gondolom, mivel a magyar eszmerendszerben és nyelvben a vörös az élet jelképe. Az okkerrel beszórt halott fel fog támadni, ezt hivatott jelenteni az okker, a vér színe.

Angliában Sheffield környékén egy barlangban Kr.e. 14.000 és 13.000 év között, olyan temetkezés volt, ahol egy szarvast mintázó alkotást helyeztek el. Ebben az időben a jég visszahúzódott ezer évig, de utána újra előretört, az embereket déli irányba szorította vissza. A szarvas a Csudaszarvast jelképezte, ami a csillagos égbolt. Azt hivatott segíteni és biztosítani, hogy a halott lelke feljusson a csillagokba, majd megtisztulva, visszatérjen a földre. A halottkultusz már legalább 120.000 éve létrejött és elterjedt az Óvilágban.

Most Kr.e. 10.000 körülre ugrunk, Göbekli Tepe területére. Ez a terület Szubartu, vagyis Szavárdu, a magyarok egyik legősibb és legfőbb fészke. Göbekli Tepe „T" alakú oszlopain az állatvésetek mind halálos állatokat ábrázolnak. A halálkultusz jelenlétét olvassák ki a régészek az oszlopok ábrázolásaiból. Csak annyit kell hozzátenni, hogy a halál utáni feltámadás a régi művészek munkájának az oka. A csodálatos oszlopok feltárása még folyamatban van. Azt gondolhatjuk, hogy Göbekli Tepe népe magyar volt, a halálkultusz a hunokra vonatkoztatható, a harcos katonákra, akik a küzdelmekben eleshetnek.

További nagy népmozgást jelez Szavárdu népének nyugatra vonulása. Mintegy Kr.e. 8.000 környékén a hurrinak nevezett szavárdok átzúdultak Kis-Ázsián. Mivel a token-írás Solymos területén Kr.e. 9.500 táján jelent meg, biztosra vehetjük a terület népének magyar milyenségét. A szavárdok, vagyis magyarok, Sza név alatt, átkeltek a Balkánra, majd északra hatolva, megalapították a rejtélyes Kukutyin-Tripolje kultúrát. Később a trákok és géták (héták) a szavárdok utódai. Thesszália is hatókörükbe került, majd átkeltek a Kárpátok láncain, és más magyar törzsekkel is kapcsolatba léptek. Kukutyin Kr.e. 4.000 körül már létezett, mivel a város neve Kövek (Ku-Ku) Istene (Tin, Ten) értelmű. A város mellett nagy kőlerakatot találtak a régészek, ami a városnevet kétségtelenné teszi, magyar nyelvűségét igazolja.

Feltűnő, hogy Szvázi-föld aranybányái éppen Kr.e. 8.000 körül keletkeztek, és Kr.e. 2.000 körül szűntek meg. A Sza, vagyis magyar hajósok keresték mindenütt az aranyat, a Kr.e. 2.000 megfelel a magyar hatalom összeomlásának Mezopotámiában.

Kína hat területén váratlanul és hirtelen, egyszerre jelenik meg Kr.e. 8.000 körül a mezőgazdaság és kerámia. Úgy tűnik, magyar gyerekek, a 25 lány, 25 fiú elvnek megfelelően, ekkor gyarmatosították Kínát. A Gyarmat magyar szó nagyon régi hagyományra vet fényt. Gyakran 50 lány és 50 fiú volt a kiszemelt kivándorlók csapata, amire Aegiptosz ötven leánya is bizonyítást ad, de Magor és Hunor 50-50 vitéze sem beszél másról. Abban a korban az emberiség még nagyon kicsi létszámú volt. Bár a magyar és kínai kapcsolatok ennél a kornál sokkal régebbiek, de ez a kor feltétlenül kiemelkedő jelentőségű Kína történelmében. Kína történészei manapság nem megfelelő alapokról, és megfelelő intenzitással vizsgálják a magyar > kínai rokonságot. De ezt nem rovom fel számukra, mert mások sem járnak a helyes úton, de azért Kína mégis lehetne az első az emberiség helyes történelmének megírásában.

A vonaldíszes kerámia népét Unugnak nevezem, követve mozgásukat, ez a népnév illik talán rájuk a legjobban. Kétségtelenül kapcsolatban álltak a kukutyiniakkal. A Kárpát-medence

északkeleti részén Kr.e. 5.700-tól tevékenykedtek, majd hatalmas tömegekben szétrajzottak. Nyugatra, azután az Al-Dunához, a Meótiszhoz (Majótiszhoz), a Volga-könyökhöz és a Kaukázusba. Régi lakhelyükön az Ung nevek, nyugaton az Unug nép, a Kaukázusban az Unug-Úr népnév jelzi, hogy a nevük valószínűleg Unug volt. Mezopotámiában Uruk város neve Unug és Urog is volt. Felettébb fontos nevek. A Hiung-nu kínai népnévben a Hi, másként Xi, Nyugat, az Ung az Unug magyarok neve. Hsziung-nu alakban is írták ezt a népnevet.

A Kárpát-medencében Kr.e. 4.000 körül is biztosan magyar nyelvű népesség élt. Egyik feltárt telephelyük Mágor, ahol megdöbbenve tapasztalhatjuk, milyen fejlett volt a közösség élete. Százhalombatta környékén, amint a város nevéből is látjuk, rengeteg halom keletkezett. Az itteni nép egy része Itáliába ment, ők az etruszkok. Az etruszk származás ennél bonyolultabb, de az biztos, hogy Kr.e. 2.500 körül magyar nyelvű emberek hatoltak Itáliába. Egy másik nagy csoport Spanyolországba vándorolt, megalapítva a Tartesszoszi királyságot. Európa őstörténete a magyar törzsek vándorlásától hangos. Maga „Európa" is magyar név.

A régészet segítségével még rengeteg adatot ismerhetünk meg, amelyeknek jelentős része a magyarokhoz, vagyis a hunokhoz köthető. A finnségi népek mintegy Kr.e. 6.000 éve jelentek meg, az indoeurópaiak Kr.e. 2.000 körül. Mindkét csoport a magyarokból keletkezett, ezért ismerhetünk fel mérhetetlenül nagy számú magyar szót nyelveikben.

Európa eredeti magyar lakosságának nyomait ezer és ezer földrajzi név igazolja. A legelső emberektől kezdve, akik Kr.e. 36.000 körül már Nyugat-Európában voltak, a Kr.e. 4.000 körüli időkig, Nyugat-Európában a magyar nyelvű törzsek számtalan nyomot hagytak maguk után. Elsődlegesen az utánuk következő emberek nyelveiben, amely nyelvek nagy valószínűséggel magyar eredetűek voltak. Tehát nyelvi evolúció zajlott az emberi közösségekben, amit a betörő idegen hódítók is megzavarhattak, színezhettek, természetesen.

Közép-Európa szintén a magyar nyelvű népek területe volt. Ma sok szláv nyelv foglalja el az eredeti magyar, vagyis hun nyelv területét, mivel nyelvi evolúción estek át a közép-európai népek. Aki viszont szereti az eredeti ősapját, ősanyját, az a közép-európai ember vizsgálja meg a megmaradt magyar nyelvet, mert ez a nyelv őrzi az összes titkot, ami által igazolni lehet a szláv nyelvek magyar eredetét.

Kelet-Európa színes nyelvi világa szintén csak egy, egyetlen nyelv fejlődéséből jött létre. A magyar nyelv volt Kelet-Európa nyelve, amiből sok finnségi és szláv nyelv, nyelvjárás is keletkezett.

Ha megyünk Keletre, ott is erőteljes a magyar nyelv jelenléte. A keleti nyelvek legtöbbjében magyar szókincsi alapokat láthatunk. A magyar nyelv sokkal régebbi, mint a török, mandzsu, mongol, koreai, japán nyelv. Az a feladat, hogy e nyelvekből ki lehessen mutatni a színtiszta magyar nyelvi alapot. De nem az Akadémia segítségével.

A hun, vagyis magyar nyelv, minden nyelvben benne van. Azért, mert minden nyelv a hun, vagyis magyar nyelvből keletkezett. Ennyire egyszerű a képlet. A rokonság és származás fogalmai a magyar > indoeurópai nyelvészeti kategóriákban a legjobban érthető fogalom. A Rokonság és Származás két magyar nyelvi kategória. Mindkettő rendkívül fontos, de mindkettő rendkívül rugalmas is.

Ezért a hun > indoeurópai leszármazás tagadása a teljes hamisítás felé visz, mivel a hun > indoeurópai nyelvészet az igazi alap. A hun nyelv az összes indoeurópai nyelv alapja. Ha egy indoeurópai nyelv szakembere tagadja a hun > indoeurópai leszármazás tényét, akkor meg lehetne kérdezni tőle, miért vezethető le ezer és ezer indoeurópai szó a magyar nyelvből, a hun nyelvből, hacsak nem akarnak hazudni a kedves nyelvész társak az Akadémiákon.

A hun nyelv ellen bekódoltak valamikor régen a rabszolgatartók hamis, és aljas fogalmakat. A bekódolt hamis és aljas fogalmakat a mai nyelvészet, média és a nyugati tudomány éppúgy harsogja, mint ezer évvel mai korunk előtt is harsogta. A rabszolgatartó ordít a szabadságharcosok ellen, nehogy elvegyék tőle a szegények lemarcangolásából eredő koncokat. Ennyire egyszerű a gondolatok mozgatásának rugója. Csalj, lopj, hazudj, így a markodat sok pénz üti.

A magyar, vagy hun, vagy bárhogy nevezzük őseinket, a 108 törzs jogán, a magyar nyelv szókincse adja meg az az alapját az indoeurópai nyelveknek. Meg sok más nyelvcsoportnak, mint a hámi-sémi nyelvcsoportnak is.

II. FEJEZET: BEVEZETÉS A HUN KÉRDÉSBE

A HUNOK SAJÁTOSSÁGAI

Igen sajnálatos módon a magyarok és a világ is elfelejtette, kik voltak a hunok. Talán egyedül a kínaiak, és esetleg a japánok tudják az igazságot a hun kérdésben, de ők is csak felületesen, bár az igazság talaján állva. A legelkeserítőbb a magyarok feledékenysége, akik a legutolsó népcsoportját alkotják annak a hatalmas nemzetnek, amely egykor az Óvilág jelentős részére, de az Újvilágra, sőt Ausztráliára is kiterjesztette hatalmát. Még Új-Zélandra is, és ismerte az Antarktisz valódi körvonalait, a két kontinenst elválasztó nagy tengerszorossal együtt.

A hunok az őskor népe, azonosak a magyarokkal, mivel azon a nyelven beszéltek, amelyen ma a magyarok beszélnek. A két népet nem lehet elválasztani egymástól, mivel a két név, a magyar és a hun, ugyanannak a nagy népnek ifjabb és idősebb embereit jelöli.

A magyar népnevek száma nagyon nagy. Sokkal több, mint 108, bár még nem számoltam meg a magyar nyelvű népek és törzsek nevét. A 108 nemzetség fogalma csillagászati tartalom miatt alakult ki, amit a Bevezetés a magyar mitológiába III. Rész című munkában már bemutattam. A magyar népnevekkel egy külön könyvben foglalkozom. Ezért a népnevek felsorolásától tartózkodom, de a legfőbb csoportokat meg kell említeni. Ez azért is szükséges, hogy a hunokat behelyezhessük a rokon népek körébe. Sajnos, a nagyon régi, 40.000 éves, vagy annál is régebbi időkből egyelőre még nem sikerült kimutatni népnevet. Ellenben az ókort megelőző időkből többet is.

Először Nimrúd népét és birodalmát kell megemlíteni, aki talán Kr.e. 7-8.000 körül építette ki birodalmát. A birodalom a Fekete-tengertől az Indusig, déli irányban a Kék-Nílus és Fehér-Nílus összefolyásáig terjedt. Nimrúd a magyarok ősapja, ezért a népe is magyar volt. Más nagy birodalmak halvány nyoma is fennmaradt, amelyek őseinkhez köthetőek. Kiemelkedő közülük Memnon birodalma.

Atlantisz magyar népe Nyugaton élt, hatalmas kiterjedésű országot hozott létre, amelynek létét az Egyiptomba bevándorolt magyar atlantisziak hagyományozták ránk.

Murina nagy magyar királynő nevét a görögök, a magyar írások alapján Myrina formában adják meg. Murina hatalmas birodalmat alakított ki, véres harcokat folytatott az Atlasz területén is.

A szkythák népe a hattik és szumerok, másként kiengik, közvetlen rokonai. Mind a három népcsoport a magyarhoz nagyon hasonló nyelvet beszélt, illetve a szkythák magyarok voltak, a hattik viszont a szavárdok változataiként ismertek. A szkytha „csuda, csutha" olvasata egyszerűen arról szól, hogy a magyarok a csudák népe.

Ismertek a libek, akik Afrikában a libu (a lib többes száma) törzsek népét jelentik, Ázsiában meg a régi Lib-Nan, vagyis Lib-Hercegség népét. A Liba népe finnugor lehetett, a mai lív nép éppen a kihalás szélén áll. A kusok a Világfa népe, Afrikában és Ázsiában is élnek. Az etiópok (égett arcúak) szintén Ázsiában és Afrikában terjedtek el. A rusz magyar nép volt, igen nagy kiterjedtséget ért el. Ma a magyar származású oroszok viselik ezt a népnevünket.

A Naga törzsek neve a mai Nagy név őse. Na-Ga a Nagy-Ház, ami nem más, mint az égbolt, mivel az égbolt a legnagyobb ház. Meg kell értenünk őseink gondolkodását, mert másképpen nem juthatunk el szavakban megőrzött gondolataik jelentéséhez.

Csupán még néhány magyar népnevet említek meg, a teljesség igénye nélkül. hogy viszonylag bemérhessük a hunok roppant kiterjedtségét és ősiségét. Egyiptomiak, berberek, Nubia népe, hettiták, trójaiak, pelaszgok, kimmérek, türkények – türhének, paiónok – paeonok, etruszkok, thrákok, geták, dakák, masszageták, mayóták, neuroszok, amazonok, budinok, getorum és getulorum népek, az aboriginiszek, hurrik, és sokan mások adják ki a magyarok ősi népeit.

Nagyon sok a rokon népünk. A rokon népek nyelvét nem értjük, de egy kicsit alaposabban megvizsgálva e nyelveket azt látjuk, hogy magyar eredetűek. A magyar szavak, amelyeknek belső jelentése is van, már romlott fázisban jelennek meg a rokonoknál. Más szavaink tisztán felismerhetőek, de a nyelvészek az ilyen szavakat többségében a rokon nyelvekhez kapcsolják, mintha a rokon nyelvekből a magyarok vették volna át e szavakat. Ezzel az eljárással számos nyelvi szabályt súlyosan megsértenek, erőszakosságuk miatt. Mivel a magyar nyelv és írása 40.000 éves, illetve régebbi, lehetetlen, hogy a szavak a rokon nyelvek felől áramolnának a magyar nyelv felé, hanem az az egyetlen lehetséges magyarázat, hogy a rokon nyelvek magyar nyelvben is meglévő szavai magyar eredetűek. Ehhez nem férhet kétség.

Nagyon közeli rokon nyelvek a kelta, a germán, az italikusz, a baszk, a görög, az albán, a szláv, a finnugor, az iráni, az ind, a szemita, a hamita, a dravida, a kínai és rokonai, a tibeti és rokonai, a japán, a koreai, a polinéz, a kaukázusiak közül több, a szarmata, a török, a mandzsu, az indián nyelvek közül több, és sok olyan nyelv, bizonyára, amelyeket nem sikerült vizsgálat alá vetni. Ezekben a nyelvekben tömeges a magyar szavak jelenléte.

A hunok, vagyis a magyarok csapásmérő erői, több területen megtartották az emberiség eredeti legjobb szokásait, amiket törvényként alkalmaztak. A régi hagyományok közül, amelyek még a 40.000 évnél régebbi korokból eredtek, több nagyon sértette a fejlettebb, vagyis degenerálódott társadalmakat, elsősorban azoknak uralkodó osztályait. A hagyományok közül a legfontosabbakat ki kell emelni, hogy megérthessük a magyarok, vagyis hunok kiválóságát és ellenségeink végtelen embertelenségét.

1. Az emberek a csillagokból erednek, csillagokból születünk, majd halálunk után csillaggá leszünk. Emiatt minden ember egyenlő, mert a csillagok is egyenlőek. Ezért az egyik ember nem zsákmányolhatja ki a másik embert, mert ehhez nincs joga. Az egyenlőség életérzés és világfelfogás, ami nem illett bele a kínai és római birodalmak közfelfogásába, amit a kizsákmányolók irányítottak.

2. A rabszolgaság gyűlölete az egyenlőség zsigerből fakadó érzéséből eredt. Ezért a hunok, vagyis a magyarok, a csudák népe (szkythák), mérhetetlen utálattal néztek az egyik ember másik ember által való alávetettségére. A rabszolgaság elleni gyűlölet természetesen hadjáratokra indította seregeinket a rabszolgatartók ellen.

3. A szabadság végtelen szeretete, ami a csillagvallás tanításaiból ered. Mivel minden ember csillag, a Nap a törzsfő, ezért minden ember egyenlő. Az egyenlőség törvényét senki sem rúghatja fel, mert akkor magának a Világegyetemnek a rendje ellen vét. Aki felrúgja az isteni törvényt, azt meg kell ölni. Ez a szabály ma is érvényes.

4. A nők és férfiak egyenlősége szintén a csillagvallásból ered. Mivel minden ember csillag, a nők és férfiak is, mind egyenlőek. Ezért egy férfi mellé egy nő dukál. Aki ezt az alaptörvényt megszegi, az vét Isten Atya és a Világegyetem törvénye ellen. Aki pedig az Isten és a Világegyetem ellen vét, azt meg kell ölni.

5. A katonai demokráciának nevezett társadalmi formában minden férfi, és minden nő lehet harcos. Mivel gyakran megszegték az eredeti isteni alapelveket a különböző törzsek, népek, ezért gyakran hatalmas vereségeket szenvedtek katonai téren. Másokat akartak kirabolni, ami a csillagvallás szerint hatalmas bűnnek számított.

6. Mivel minden ember csillag, ezért minden ember egymásnak a testvére is egyben. Nem számít a nyelv, a bőrszín, a vallás, a testvériség örök. Ez az oka, hogy a magyarok, vagyis hunok, sok nyelvű, sok vallású, sok népből álló birodalmakat hoztak létre.

7. A csillagvallás visszakövethető legalább 40.000 évvel ezelőttre. Később a napvallás jött létre, ami a társadalomban már megosztottságot okozott, a király volt a Nap, a többiek őt követték. Az egyenlőség kora után az arisztokrácia uralma következett. Az arisztokrácia legfőbb vezetője magához ragadta a hatalmat, eljött a királyok kora. Majd a királyokat megdöntötték, a tőke uralma következett, az iparosok, kereskedők, gazdag burzsoázia uralkodott. A burzsoázia ellen lépett fel modern korunk számtalan szerveződése, amelyeket kivétel nélkül, haszonszerzők vezettek.

A csillagvallás már önmagában kereszténység volt. Az első ábrázolás Kr.e. 35.000 éves, ezért érdemes a Kr.e. 35.000 évtől Krisztus születéséig terjedő időszakot elő-kereszténységnek nevezni. Krisztus után a kereszténységet több korszakra tagolják. A hunok alapvetően keresztények voltak már sok ezer év óta, ezért a hun vezetőknek nem esett nehezére megérteni a különböző keresztény vezetők tanításait. Valójában a hunok, vagyis magyarok, alkották meg a kereszténység eszmerendszerét, aminek pusztulása végén Jézus Krisztus jött el, és vitte diadalra a hatalmas kozmikus eszmét, Isten és az ember kapcsolatát.

Még számtalan törvény szabályozta a hunok mindennapjait. Nem ehettek embert, mint a kannibálok. Ez a törvény azért volt fontos, mert az őskorban sok törzs vidáman felfalta a szomszéd törzs embereit. Tiltották a beltenyészetre vezető rokoni házasságot. A gyerekek és öregek feltétlen védelem alatt állottak. Az idősek tisztelete mindenek felett állt. Ha valakit sérelem ért, ha valakit valamilyen idegen kifosztott, akkor a teljes államhatalom megmozdult, és brutális csapást mért a sértőkre, fosztogatókra. Egyetlen ember miatt is háborúra kerülhetett sor, ha sérelmet akartak megtorolni.

A hunok, mint az Ég fiai, vagyis a magyarok, az Igazság Pajzsát alkották a rabló hajlamú királyok és katonáik ellen.

Más népek is a hunok eszmeiségén álltak. Sokáig nem voltunk egyedül, de ahogy haladt a tömegek szolgasorba való vetése, úgy csökkent az erőnk.

A HUNOK ELLENSÉGEI

Amint a rabszolgaság egyre nagyobb teret nyert, a magyarok, vagyis hunok, egyre nagyobb csapásokat voltak kénytelenek indítani a rabszolgatartók ellen. Általában hatalmas győzelmeket arattunk felettük, viszont az ellenünk való gyűlöletük megmaradt. Aki azt hiszi, hogy a rabszolgatartók eszmeisége kiveszett a modern korra, az nagyot téved. Szinte naponta lehet hallani a hírközlési eszközökben a rabszolgatartók híreszteléseit, csak fül kell hozzá.

A Kínai Birodalom rabszolgatartó volt. A kínai rabszolgák nem voltak azonosak a görög „beszélő szerszámokkal", de azért súlyos alávetettségben éltek. Kína magyar alapokról fejlődött ki, a kínai nyelv (a mandarin, vagyis északi) tele van magyar szavakkal. Az egész kínai nép nyelve magyar eszmeiségű. A hun, vagyis magyar, és a kínai érdekek hamarosan szétváltak, talán már Kr.e. 4.000 táján. A harcok hamarosan kirobbantak köztünk és a kínaiak között.

India területére az indek nagyjából Kr.e. 1.200 körül érkeznek. Már ekkor erősen tagolt társadalmuk volt, kasztok közé szorították az embereket. Rendkívül emberellenes társadalom volt. A páriák alkották a legalsó kasztot, akikhez hozzá érni sem volt szabad, ezért voltak az érinthetetlenek. India ellen ezért sok támadó hadjáratot indítottunk, felszabadítani India népét. Persze, sem Kína, sem India nem köszönte meg sosem az ő népükért vívott felszabadító háborúinkat. Ilyet ne is várjunk, mert a hála ismeretlen fogalom az emberek között, kivéve a hunokat, vagyis magyarokat.

Nagy ellenség volt Irán is. Irán a haszonelvűség egyik ókori központja, akiktől még a görögök is, a legelvetemültebb rabszolgatartók is, sokat tanultak. Hogyan kell leigázni másokat, hogyan kell kirabolni és megölni, hogyan kell becsapni a tárgyaló partnert, hogy aztán a javaihoz hozzá lehessen férni. Irán rabszolgatartó állam, de Turán, vagyis a magyarok a testvére. Mivel az északi magyar Turán megmaradt a szabadság oldalán, de Irán lesüllyedt a rabszolgatartás mocsarában, ezért a két terület rengeteg harcot vívott egymással.

Iránától nyugatra a Római Birodalom terült el. Rabszolgatartó hatalom, ami két részre esett, egy nyugati, és egy keleti részre, de mindkettő megmaradt rabszolgatartónak. Amikor a hunok fő erői átkeltek a Volgán, ennek a két birodalomnak a végét akarták. Egészen egyszerűen azért, mert a csillagvallás nem tűri el az emberi alávetettséget. Ezért kezdődtek meg a nagy hun-római harcok, aminek a végén mindkét római birodalom megsemmisült.

A rabszolgatartók dühe és pénze sok szerzőt serkentett a hunok, vagyis magyarok, elleni írásokra. Mindent hamisan, hazug módon írtak le, ahogy a megrendelők megkövetelték. Az igazságot pedig igyekeztek elkendőzni és egy velejéig hamis világképet rajzoltattak fel a bűnöző írástudókkal.

Nem Iordanes volt az első, aki megkezdte a hunok elleni hamisításokat. Azt sem tudni, ki volt ez a bizonyos Iordanes, mivel olyan írásokat is olvashatunk, hogy kb. 1.500 körül írta könyvét, amit aztán visszadátumoztak valamikor a VI. századra. De az biztosnak látszik, hogy germán ügynök, akinek a feladata a csalás volt. Az ügy végére kellene járni, de úgy látszik, hogy a hivatalos tudomány erre képtelen. Aminek megvan a súlyos oka.

A nyugati gótok vezetői, folyamatosan gyártották a hunok elleni hamisításokat. A nyugati gót hagyományok képezik aztán a német és francia hamisítások alapját. A nyugati gót hatás ma is létezik, sok nyugati szerző járja a hamisságok útját.

A hazai, magyar szerzők közül a többség, ebből a szempontból, a nyugati gótok követője. Igaz, csak a legutóbbi időktől kezdve ütötték fel fejüket, de számuk elburjánzott, igen sokan lettek, mindenhova befurakodtak. Kétségtelenül osztrák, német és szovjet hatásra.

Németh Gyula vezetésével állították össze az Attila és hunjai című munkát, 1940-ben. Németh Gyula erősen törökös párti volt, ami teljesen tévútra vezette munkásságát.

Központi terepük a hamisítóknak ma Budapest, az Akadémia, az egyetemek és főiskolák. A magyar nyelvet nem szeretők tábora igen nagy. Talán azért, mert nem értik a magyar nyelvet.

A HUNOK BARÁTAI

Kétségtelenül többen vannak a hunok barátai, mint az ellenségei. Valójában minden embernek a hunok, vagyis a magyarok, a legjobb barátai, mivel mindig kiállunk a csillagvallás mellett. A rabszolgatartók azonban elpusztíthatnak bennünket, és akkor vége a szabadságnak. Erre odafigyelhetnének barátaink, de általában nem figyelnek oda, csak saját magukra. Saját bajaikkal foglalkoznak, de azok nem kozmikus problémák. Az emberiség sorsa mindig Magyarország sorsában dől el.

Sok magyar krónika foglalkozik a magyar őstörténettel, a számuk 52, amennyit ma ismerünk. A krónikákat az ellenség össztűz alá vette, igyekezve hiteltelenné tenni a magyar krónikák szövegét. A magyar krónikák számtalanszor sértik a Biblia állításait, mivel teljesen más tényeket bizonyítanak. Emiatt néhány nem kellően felkészült kutató a magyar krónikákat támadja, ahelyett, hogy a Biblia állításaival összevetné, és megoldásra igyekezne, hatalmas eredményeket besöpörve a zsebébe.

A Képes Krónika, azután Anonymus Gesta Hungarorum című műve, Thuróczy János Krónikája, és Mahmúd Terdzsüman A magyarok története alkotja a krónikák által közölt tények legfőbb vázát. Mind nagy hangsúlyt fektet a hunok és magyarok azonosságára. Nekem úgy tűnik, hogy a szerzők már nem tudják felfogni a nevek jelentését, a hun és magyar neveket sem értik. Emiatt már a krónikák írásának korában kételyek merülhettek fel a hun és magyar azonosságot illetően. Mi sokkal könnyebb helyzetben vagyunk, ismerve sok őskori és ókori nép nyelvét, legalább alapvetően, ami miatt a gyanús hamisítók nem járhatnak túl az eszünkön.

Szász Béla hatalmas alkotása, a Húnok története, grandiózus munka. Sajnálatos, de Szász Béla nem kellően ismerte a magyar nyelvet, amit nagyon sok újabb kutatóra is érvényesnek kell tekinteni. Ezért Szász Béla nem értette meg a hun neveket. Ettől függetlenül mégis barátunknak kell tekinteni őt, mert hatalmas munkában összegezte a húnok, ahogy ő írta, viselt dolgait. Szegény töröknek vélte a húnok nyelvét, ami nem igaz.

A hunok, vagyis magyarok barátai a Kínai Akadémia tagjai. Ők tudják, hogy a hun nyelv azonos a magyar nyelvvel. Hirdetik is az igazságot.

A Japán Akadémia állásfoglalásáról még nem hallottam ebben az ügyben.

Baráth Tibor, a legnagyobb magyar történész szerint, a hunok egyértelműen magyarok. Baráth Tibor képes áttekinteni az egész ókort, és az ókor előtti időket is. Véleménye, írásai megdönthetetlenek.

A hunokról Badiny Jós Ferenc is írt, többnyire jót.

Az olyan írások, mint Gárdonyi Géza: A láthatatlan ember, Kovai Lőrinc: A Nagysámán, Fáy András: Attila, című regényei nem rosszak, de nem is perdöntők, nyelvi szempontból. Más regények is születtek, elsősorban Atilláról, amelyek nem voltak képesek bemutatni a hun nyelv magyarságát, de nem is ez volt a céljuk. Pedig a hunok magyarsága rendkívül fontos tény.

A Magyar Ház 2003-ban adta ki az „Attila nagy király” című művet, amit többen írtak. Csupán megjegyzem, egy ilyen könyvben, amiben Atilla nevét Attilára torzítják, nem jelentem

volna meg, ha felkérnek, akkor sem. Szerencsére nem kértek fel, mert azt sem tudták, hogy létezem.

A szerzők neve: Bencsik András, Kiszely István, Mesterházy Zsolt, Badiny Jós Ferenc, Bíró Lajos, Szőcs István, Vass Krisztián, Jókuthy Zoltán, Friedrich Klára, Szörényi Levente. A könyvben sok adat van, kevés hatékonysággal, ami a szerzők a magyar nyelvvel való nagy gubancaira mutatnak rá.

Meg kell mondani, hogy a magyar szerzők, az utóbbi pár száz évben, olyan műveket alkottak, amelyekben a magyar és hun nyelv azonosságára még csak kísérletet sem sikerült tenniük. Hagyatkoztak a krónikák adataira meg a külföldi szerzők írásaira. Ez a tény arra mutat rá, hogy a magyarok olyan mérhetetlenül nem ismerik saját nyelvüket, ami hátborzongtató. A többi rokon sem ismeri a nyelvét, a germán, latin, kelta, szláv, görög és a többi, de ez ne legyen nekünk diadal, hanem éppen a rettenet. Úgy belemenni egy nyelvi vitába, hogy egyik fél sem ismeri a saját nyelvét, az bizony maga a tudománytalanság. Így él ma a világ legtöbb népe, saját nyelvét illetően.

E. A. Thompson: A hunok című könyve sem ad megoldást semmire. De ne várjunk el egy jó írást Thompsontól, amikor a magyar akadémia különlegesen ellenséges és buta emberek kezében van. Nyugaton őket követik, mivel tudják, hogy a hunok magyarok. Thompson egész könyvében saját gyűlöletét mutatja be a hunok ellen, akiket nem ismer, nem tudja, hogy Trója harcosai, hanem számtalan hamis megállapítást gyárt a hunok ellen.

Atilla nevét a germán törzsek Attila alakban adják vissza, torzultan. Aki nem Atilla nevet használ, az valamilyen más, nem magyar nyelvű forrásból származó nevet erőltet elfogadásra. Atillát csak egy néven nevezték szülei, teljes rokonsága és a nép. Hiába van akár száznál is több variációja nevének, abból csak egy lehet az igazi.

Thierry Amadé sok történeti adatot gyűjtött össze. Keletre azonban nem tudott elérni, a keleti adatok nem jutottak el tudatához.

Iordanesz munkája, a Getica, erősen keveri a gótok és géták, vagyis héták történelmét. Mintha nem lenne tisztában a szerző a gótok, és a géták, vagyis magyarok, létezésével. Könyvében azonban a gótok, és a héta magyarok történetének is egy kis darabkáját leírja.

A Chronica Gallica, azután a Chronicon Dubnicense is foglalkozik a hunokkal, többnyire teljes tévedéssel. A Chronicon Paschale és a Chronicon Alexandrinum is közöl adatokat a hunokról.

Priszkosz rhétor járt Atilla udvarában. Feljegyzései elvesztek, de sok részlet fennmaradt belőlük. Priszkosz rhétor feljegyzéseit érdemes hitelesnek tekinteni.

Kánnai Zoltán három könyvet írt eddig a hunokról, vagyis magyarokról. Óriási érdeme, hogy a szír, örmény, perzsa forrásokat is megszólaltatja, ezáltal új ablakot nyit történelmünkre.

A hunok nyelvének meghatározására többen is kísérletet tettek. Eredményt nem értek el, mert nem értettek magyarul. Mivel az akadémia és az egyetemek vezetői igyekeznek a magyar nyelv minden szavát meghamisítani, ezért a nem magyar anyanyelvű kutatók természetszerűleg nem juthatnak a kérdés megoldásához. G. Doerfer és O. Pritsak igyekezett megfejteni a hun nyelvet.

Ucsiraltu professzor burját mongolnak határozta meg a hunok magyar nyelvét. Jellemző a mongol professzor álláspontja, mivel mongolnak nem tudta beállítani a hun nyelvet, ezért egy rokon mongol nyelvnek határozta meg. Sok kutatónak maga felé hajlik a keze, Ucsiraltu ezért jobb híján, kisajátította mongolnak ezt a keleti magyar nyelvet. Így működik a nyelvészet. Könyvének címe: A hun nyelv szavai.

Sima Qian A hunok legkorábbi története című munkája hiteles, a munka a Shi Ji 110. kötete. Zagd Batszajhan A hun népek története korszerű munka. Igen sok kínai szerző írt a hunokról. A hanok, vagyis az északi kínaiak, nagyon úgy tűnik, magyar eredetűek.

Ha valaki meg akarná oldani a hunok nyelvének milyenségét, akkor magyarul kellene vizsgálódnia és tanulnia. A kínai átírások megfejtése nagyon nehéz. De a többi név viszonylag könnyen érthető. Hozzá kell tenni, hogy a szumer és egyiptomi, hatti és szkytha nyelvek nélkül a hun nyelv nem érthető meg. A magyar, vagyis hun nyelv az alapja a szumernak, egyiptominak, hattinak, szkythának, tehát ezek a nyelvek azért szükségesek számunkra, mert a magyar nyelvből keletkeztek, és segítségükkel meg lehet akadályozni a tudatos megtévesztéseket, amelyek a hunok nyelvének esetében is elterjedtek. Tehát a felsorolt nyelvek a magyarból keletkeztek, és azért van szükség rájuk, mert segítségükkel bizonyítható a hun nyelv azonossága a magyar nyelvvel.

A hun nyelv természetesen magyar nyelv. Olyan tisztán magyar nyelv, mintha a pesti utca nyelvét hallanánk, vagy a somogyi nyelvjárást. Százával találunk tiszta magyar szavakat Keleten, de a nyelvünk alapjai megjelennek a polinéz, vagy a kínai hanok, vagy a japánok nyelveiben is.

A mai korban Németországban, nagy csoportok veszik fel a hun életmódot. Úgy hívják őket, hogy a hunkultusz követői. Ez a hunkultusz kétségtelenül az eredeti hun, vagyis magyar, eszmeiséghez vezet mindenkit.

Az angol és orosz népességtől is elvárható lenne a hunkultusz követése. Meg a többi hun származású nép esetében is. Mivel az oroszok és germánok magyar, vagyis hun származásúak.

III. FEJEZET: NYUGAT-EURÓPA HUNJAI

Nem tudni, a hunok hol jelentek meg először a Földön, de az teljesen biztos, hogy Nyugat-Európában nagyon régóta jelen vannak. Mivel azonosak a magyarokkal, a hun fogalmak is magyar nyelvűek, ezért a magyarok nyugati jelenlétét egyben hun jelenlétnek is fel lehet fogni. Fel is kell fogni. Elsősorban a rovásírásos tényanyagra, a régészeti leletekre, a régészeti leletekből kiolvasható hagyományokra, a számírásra, a genetikai bizonyítékokra, a germán névanyagra, valamint a mitológiára támaszkodom, de esetlegesen más források is a bizonyítékok közé kerülhetnek.

A mai Nyugat-Európa északon kelta és germán, délen újlatin jellegű. Azonban ez a terület Kr.e. 4.000 körül még egységesen magyar nyelvű népességgel bírt.

Nyugat-Európa őstörténete főbb vonalaiban megismerhető a régészet segítségével. A hagyományok, szokások magyar népességet jeleznek a területen, azóta, amióta megjelent a modern ember az Atlanti-óceán európai partjainál. Nyugat-Európa mai népessége kb. 80 %-ban az eredeti magyar népesség leszármazottja. Bár a mai népesség származásáról nagy vita zajlik ma is a kutatók körében, az teljesen egyértelmű, hogy a nyugat felé vándorló törzsek általában magyar törzsek voltak, ha különböző csoportokhoz tartoztak is.

Ma még nincs kellően tisztázva az emberiség eredete. Ezért a cro-magnoni ember, és a gravetti ember megjelenése sem kellően feltárt. Az viszont teljesen biztos, hogy mindkét csoport magyar rovásjelekkel írt, magyar nyelven, a mai magyar nyelvnek egy ősibbnek tűnő vál-

tozatán. Mindkét csoport csontleleteinek genetikai vizsgálata azt erősíti meg, hogy a mai magyar népesség elődeit láthatjuk bennük. A tények makacs dolgok, amit meghamisítani ugyan lehet, de nem érdemes, mert végül a hamisítók úgyis vereséget szenvednek, és mehetnek a felejtés országába.

A germánok mintegy Kr.e. 1.500 táján jelentek meg Dánia környékén, az ősgermán korszakot Kr.e. 1.500 és 1.000 közé teszik mérvadó tudósok. Természetesen a Kr.e. 1.500-as évek előtt is éltek emberek Dániában is, a germánok pedig valahonnan jöttek, valahogy kialakultak, nyelvüket is valakiktől örökölték, amint a testüket is. Az elfogadott nézet szerint a germánok valamilyen rejtélyes indoeurópai ősnéptől származnak. Csak az a baj, hogy a rejtélyes indoeurópai ősnépet sehol sem találni a földteke felszínén, ellenben mindenhol, ahol a rejtélyes indoeurópai ősnépet sejtik, hamarosan kiderül, hogy ott magyar törzsneveket viselő emberek éltek. Itt jegyzem meg, magyarul nem tudni annyi, hogy régi neveket ne merészelj vizsgálni.

A magyarok 40.000 éve írnak, van olyan adat, ami szerint 200.000 éve, Francois Bordes adata alapján, az indoeurópaiak kb. 4.000 éve vannak jelen a Földön. A tízszeres különbség azonban nem elég a helyzet valódi megértéséhez. Ugyanis egyrészt van 200.000 éves magyar nyelvű írásos emlék is, másrészt a modern ember 280.000 éves, újabb adat szerint 800.000 éves, de az is lehetséges, hogy a neandervölgyi ember is a mai magyar nyelvhez hasonló, de egyszerűbb hangállományú nyelven társalgott. A mai ember és a neandervölgyi ember az óriásoknak nevezett emberektől származik, vagyis rokon egymással, amit a mai emberben meglévő 4 % körüli neandervölgyi gén is bizonyít. Továbbá folyamatosan új felfedezésekről értesül az emberiség, amely felfedezések megváltoztatják az őseinkről eddig kialakult képet. Az egyik ilyen jelentős felfedezés a nyugati területeken feltárt számtalan magyar nyelvű felirat, amelyek közül a régebbiek 40.000 évesek, a 200.000 éves felirat felül áll a többi feliratnál.

Nyugat-Európa régészetének áttekintése könnyebb, mint a Kárpát-medence régészetének áttekintése, mivel a nyugati tudósok világosan és pontosan dolgoznak, ellenben a mi régészeink többsége ott ködösít, ahol tud. Persze nem mindenki. Ezért nálunk sokkal nehezebb kialakítani őseink életének megismerését, mint nyugaton, de nem lehetetlen. Különösen azért, mert a nyugati kutatók egész Európát is vizsgálják, ami miatt nehezebb a Kárpát-medence és környéke adatainak semmibe vétele, meghamisítása, amit a mai magyar ellenes elit szeret olyan nagyon véghez vinni..

Azt illene mindenki tudomására hozni, hogy Nyugat mai népességének döntő hányada hun, vagyis magyar eredetű. Nagyon sajnálatos, hogy sokan Nyugaton még mindig azt hiszik saját őseikről, hogy vad, barbár és eltipró emberek voltak, ami teljes tévedés. Azt sem tudják, hogy a hunoktól származnak, és azt sem tudják, hogy a hunok mindig a szabadság képviselői voltak.

Mivel a legrégebbi idők vizsgálata itt nem lehetséges, mert nem régészetről és íráselemzésekről van szó, hanem a hunokról, ezért elsősorban a hunok jelenléte Nyugaton képezi a vizsgálat tárgyát. Ráadásul a magyar tudomány általában meg sem említi a hunok nyugati jelenlétét, ezért teljesen új mezőkre hatolunk most be, olyan mezőkre, ahol kutatóink eddig nem jártak. Veszélyes olyan mezőkre betörni, ami nincs a köztudatban, mert sokan azt fogják gondolni, hogy a sorok írója nem helyes úton jár. De mindjárt meglátjuk, hogy a sorok írója jár a helyes úton, és az összes író, a mai tudatot meghatározó író és történész teljes tévedésben éli mindennapjait. A sok jóhiszemű vagy rosszhiszemű gondolkodó egy politikai csapdába került, ahonnan nehéz a menekvés.

Az ősgermán Hun szó rendkívül fontos számunkra. Jelentése Óriás, ami azonnal a mítoszok és az égbolt felé irányítja tekintetünket, ha nem vagyunk teljesen elvágva az őskori csillagászattól és a magyar mitológiától. A Hun szó tehát rendkívülien fontos, de mintha sem a magyaroknál, sem a nyugatiaknál senki nem érti a szó rendkívüli jelentőségét. A nagyon gyengén képzett, elsősorban politikai megfontolásokból a magyarság nyakára ültetett vezető magyar történészektől ne is várjunk semmilyen eredményt, ha az igazságot akarjuk megtudni. A Nyugat tudósai viszont többnyire nem tudnak magyarul, ezért a magyar nyelvet képtelenek vizsgálni, hagyományainkat nem ismerik, gyakorlatilag semmit sem ismernek a magyar kultúrából. Sajnos, a saját nyelvüket sem ismerik kellően, indoeurópainak minősítenek magyar szavak ezreit, más szavakról meg nem tudják, honnan erednek. Sajnálatos, de saját nyelveik csapdájába vannak zárva, ahonnan nem tudnak kitörni, súlyos és hamis előítéleteik miatt. Néhány nagy nyugati tudós azonban már áttörte a korlátokat, de a többiek neheztelve akarják gátolni őket.

Már az ókorban is sok tudós megállapította, hogy a magyarok az ősök népe, akiktől származnak az emberek. Mi vagyunk a legrégebbi nép. Nem a magyar népnevet használják, hanem a szkythát, akik magyarok, illetve hunok, természetesen. Még a Biblia is az egy nyelvűségről beszél, a Vadászról, Nimródról, aki a magyarokat testesíti meg, mivel magyar nevük van. A Vadász az Orion, a csillagképnek tucatnyi nevét sikerült eddig összegyűjteni, amelyek rendkívülien érdekes eseményekről beszélnek.

A kelta névanyagból nincs elégséges szókincs a birtokomban a hunokkal kapcsolatban, ezért a vizsgálata is elmarad. A kelták a magyaroktól erednek, a kelták eredetének lényege a mítoszok hagyományaiból jól kivehető.

A germán Beowulf csodálatos történetében is megjelenik az Óriás, a mítosz nyelvén a magyar ősanya. Maguk a germán Ászok a magyar Ászoktól származnak, lásd pl. Vad-Ász, a Ván istenek a Van igével azonosak, mint a Vala istenek, akik a magyar Vala igéből erednek, de a Volt magyar ige is él, pl. Volta nagy tudós nevében. A kelta mitológia rétegződései is szabályosan írják le az őskort, köztük a Fomori Óriások egy csillagimádó magyar népcsoportról beszélnek.

Hun szavunk után a Hunter angol szó talán a legérdekesebb. Hun a hunokat jelenti, vagy az Óriást, a Ter magyarul több jelentésű, elsősorban Csillag, azután Terület, valamint a „Ter csillagok" közti Tér is hozzá tartozik. Mivel a Ter Csillag, ami egyben Lakhely, vagyis Terület, ezért a Tér is Hely és Csillag is egyszerre. Súlyosan megtámogatja a Ter Csillag jelentését a szumer Tir, ami ismét Csillagot jelent. De a Ter, Tér, Tir egy nagyobb csoport tagja a magyar nyelvben, amihez a Tar, Tár, a Der, Dér és más szavak is tartoznak. Ebből pedig az következik, hogy a Hun-Ter jelentése Hun-Csillag.

Vajon fenn van-e az égen a Hunter, ha már hun csillag? Fenn van, Vadász a neve. A magyar Vadász név a Vadak Ászát jelenti. Nimród a nagy Vadász az Úr előtt, nevét helyesebb Nim-Rúd-nak írni. Hunter tehát egyben Óriás is, ami megint csak az Orion csillagkép neve. Érdekes, de az angol Hunter két eleme, a Hun és a Ter, magyar eredetű. Tudják ezt az angolok? Ha nem, akkor ki a felelős az ismeretek hiányáért?

A Hound Vadászkutya, de mondják Vérebnek is. A név a Hun szóból ered. Ami fenn van, lenn is – mondja Thoth, vagyis Hermész Triszmegisztosz. Az egyiptomi Thoth istenről tudható, hogy magyar isten, a Teut – Tejút tudója, Platónnál a neve Theuth, ami döntő bizonyosságot ad Teuta – Tejuta nevünk jelenlétére a nagy tudós Thoth, Theuth isten nevében. Thoth a Tejút istene, ez világos minden magyar számára, hacsak nem teljesen képzetlen saját nyelvében. Hound az Óriás, vagyis Hun követője, az égen kettő is van belőlük. A Nagy Kutya

és a Kis Kutya, a hűség jelképei. A kutyánál hűségesebb állat talán nincs is a bolygón, kitűnő segítő a vadászatokon, őrző és terelő, meg védő és nyomozó, nem is tudható, mennyi fontos szolgálatot tesz naponta az embereknek. Még van a Vadászebek csillagkép is, ne feledkezzünk meg róla sem, mert így három csillagkép is jelzi az emberek kutyák iránti szeretetét.

Hundred annyi, mint Száz. De valójában ebben az angol szóban is az égbolt ezernyi csillaga van benne. Hund-Red lehet Kutya-Vörös, ami szerint az égi csillagok kutyák és vörös színűek. De a Hun Óriás az ősgermánban, a Hund szóban speciális magyar nyelvű kicsinyítést láthatunk, ami Óriásocska, vagyis a nagyon magasban lévő Csillag. A csillag mindig kisebb, mint a csillagkép, vagy a Nap, őseink gondolkodása szerint.

De mi lehet a Hun-Dred, mert ne hagyjuk ki ezt az elemzési lehetőséget sem. A Hun az Óriás, a Vadász csillagkép, a Kilenc Vitéz, mert kilenc fő csillaga van. A Dred szót nem sikerült megtalálni, de van egy „Dredd bíró" című jó film, aminek a címében szereplő Dredd név hasonlít a Dred szóhoz. Ha a Dred „Bíró", akkor biztosan a Vadász csillagképről van szó. Vezér a lélekvezető, aki a halál után a lelket a Vezér csillagkép elé vezeti, vagyis Ozirisz elé. Vadász, Vezér Ozirisz névváltozata is magyar eredetű, Osz-Iri az eredeti névforma, Sok-Szem (sok csillag) jelentéssel. Etruszk rokonaink mondják, hogy a halál után a lélek egy bíróság elé áll, amelynek Kilenc tagja van. Itt is megjelenik a Hun-Dred bírói szerepe. Kilenc Vitéz azonos a bírósággal, csak éppen hősi cselekedeteket hajt végre. Királylányokat ment, hősi barátokat segít nehéz küzdelmükben. A csillagkép kilenc fő csillagát, gondolom, mindenki ismeri, mivel az emberiség történelmének legfontosabb tényeihez tartozik nevük ismerete. A Hun-Dred értelmét nem sikerült abszolút biztosan felfedni, pedig lehet, hogy elsődleges a Hund-Red formával szemben. Meg kellene találni a Dred „bíró" jelentését, akkor lenne teljesen bizonyos, hogy a Hundred nem a csillagos égboltra, hanem a Vadász csillagképre vonatkozik.

A Hun névre az angolok a Barbár, Pusztító értelmet is ráaggatják. Mivel a Hunter a halál csillagképe, ahová a lelkek távoznak a halál után, talán innen vették a Barbár, Pusztító értelmet. Mert valójában az Építő, Városalapító a Hun, mint Óriás valódi jelentése is ez. Az Ogárok az építők, az Og a nevükben Óriást jelent. A Pusztító nem más, mint Gad népe, az akkádok, akik az A-Gad-E (Nagy-Pusztítók-Háza) névből kapták népnevüket. Zecharia Sitchin rendkívül fontos adatokat ad az Úr-Gad névről, de megjegyzendő, hogy a Gad szabályosan fejlődve ma Gaz formában ismert jobban. A Gaz a Pusztító valódi neve.

Hungarian a magyar ember és nyelv neve. Az angolok tehát a magyarokat hunoknak tartják. A Hun Óriás népe, Kilenc Vitéz, Vadász, Hunter, Orion, Nimrúd, Ozirisz népe, de Ozirisz Dionyzosz is, ezért Dionyzosz népe is. A magyarok Európa ősnépe, még felsorolni is hosszú, hány nép beszélte a ma magyarnak nevezett nyelvet.

A Hundredarmed Százkarú fogalma azért fontos, mert a Százkarúak a görög mitológiában is szerepelnek. Kétségtelenül csillagképek, és kétségtelenül a magyarok csillagászairól, csillagászatáról beszélnek a görögök, amikor gorgó létükre másokat akartak ijesztgetni, éppen velünk, a rabszolgaság gyűlölőivel.

Hunger az Éhség angol neve, ami rendkívül rejtélyes eredetű szó. Maga a magyar Éh a Hé fordítottja, és Hé a Napisten egyik neve. Áldozni tiszta gyomorral, a szent Éh tisztaságában lehet, még ma is. De az angol jelentések között a helyőrség kiéheztetése is szerepel, ami a hun hadműveletek fontos eszköze volt. De az Áhítozik, Sóvárog, Olthatatlan vágyat érez, Szertelenül kíván, nos, ezek a jelentések az Ég, Isten, a Csillagok, vagy a szerelem utáni vágyat jelentik. Hun-Ger a Csillag-Gyerekek neve is, akik vágyakoznak valamire. Erősen felsejlik az angol nyelvben a magyar, vagyis hun alapréteg.

Hunk a neve a nagy darab sajtnak, süteménynek, a nagy karéjnak, kenyérnek, vagy a nagy darab embernek és púpnak. A Púp fogalmával sok más angol szó is összefügg. A Sajt szép kerek és sárga, mint a Nap, a kenyér kerek és aranybarna, mint a Nap, tehát a Hunk névben a Hun a Napcsillag neve, a Hun-k „K" hangja speciális magyar kicsinyítés, lásd Vaj-k nevét.

Hunt a Vadászat, meg a Vadászok, sok jelentéssel.

Az a helyzet, hogy az angol nyelv tele van Hun formájú szavakkal, amelyek jelentős része nem keletkezhetett az európai hunok megjelenése idejéből, kb. 375 utánról, hanem teljes biztonsággal tudományos tényként kell elismerni, hogy már Kr.e. 1.500 körül is léteztek az ősgermán nyelvben, és biztosan hunokat, magyarokat jelentett. De nagyon sok más germán szóról is elmondható ugyanez.

Feltétlenül meg kell említeni, hogy Nyugaton is a Hun gyakran Han kiejtésű. Ha nem figyelünk a Han kiejtési formára, akkor igen sok névben nem fogjuk felismerni a magyar eredetet. A hanok ma a kínaiak, akik hun, vagyis magyar eredetűek. De a Han hunokat nyugaton is érdemes keresni.

Honey a Méz. A méztermelők ma is a magyarok. A Honey angol szó tehát a Honi, vagyis magyar népeket jelöli.

Un a magyarok egyik legfontosabb istennőjének a neve, aki az Ég Királynője. Un Ég Királynője megjelenik etruszk rokonainknál Itáliában, Uni név alatt, ami az Un szó speciális magyar nyelvű becézése. Uni istennő, aki Un Ég Királynőjével azonos, több fontos névben is felismerhető, ezek közül az Uni-Verzum, vagy az Unus-Una-Unum kiemelkedően fontos. A római istennők között Iuno a legnagyobb, aki nem más, mint a magyar, vagy hun Un Ég Királynőjének a latinos neve. Ezért Un magyar istennő nevét beágyazottnak kell tekinteni utódnyelveinkben. Nevének jelentésében van egy tagadó vonás is, ami az angol nyelvben, mint fosztó képző jelenik meg. A magyar nyelvben Un több szóban tagadó értelmű, mint az Unni, Undor, Unalom stb. szavakban, ami a régiségének bizonyítékai. Mint An isten, aki olyan régi, hogy a szumerok sem emlékeztek uralkodásának idejére. Un talán még An istennél is régebbi. Sok magyar szóban azonban Un az Ég Királynője.

Az angol nyelvben Un többnyire tagadó, fosztó értelmű, de nem mindig. Mivel rengeteg angol szó kezdődik Un istenanya nevével, ezt a jelenséget is a magyar > angol leszármazás számlájára kell írni. A Nu a szumerban is, amely egy magyar eredetű nyelv, létezik, és két fő jelentése a Nő, Növekvés, Növény, valamint az ellentmondás, a No, a Nem. A Nő és No olyan régi lehet, hogy akkoriban még szumerok sem léteztek.

Az Unman angol szó Férfiatlanná tesz, és még egy csomó értelme azt világítja meg, hogy az Un a Nu, vagyis a Nő szóval teljesen egyenértékű. A Nő mindig mindenben okosabb, ezt egy férfi soha ne felejtse el. Un-Man annyi, mint Nu-Man, Nő-Ember. A Nuna, vagy a Bura-Nuna – Eufrátesz nevekben is ott a Nu, vagyis az isteni Un istennő neve. A Nu a No, aki mindig visszabeszél, az Örök Nő, a tagadás és a keletkezés letéteményese. No – Nem. A Nem meg Ném, a Nő, aki mindig okosabb a férjénél. A kelta hagyományokban világosan látszik, hogy a kelta férfiak tudatában voltak a nemek közti különbségeknek. A nőknek úgyis mindig mindenben igaza van. Az Un szó sok-sok angol szóban van jelen.

A magyarok az Urak és Úrnők népe. Minden magyar úr és úrnő, így szólítjuk ma is egymást. Angollá lett rokonaink, sajnálatos módon, már nem értik az Úr jelentését. Mindenféle tömegből kiemelkedők az urak. Az Úr, mint isten, Felfelé való, továbbá Északra való, mert mind a két fogalom a „Felső" elképzeléséhez tartozott. Felfelé, az Ég irányába, és északra, ami felfelét jelentett régen és felfelét jelent ma is. De sok más szó is bizonyítja az Ur jelentését. Ami

felfelé van, az a Hegy is, ami szintén Ur, lásd Ur-Al, Hegy-Magas, magyarul. Meg a városok is hegyek tetejére épültek gyakran, vagy a síkból kiemelkedő dombokra Szumerban, ahol sok Ur, Uruk nevű város jött létre.

Az Ég az Úristen lakhelye. Tehát az Úr az Ég, ahonnan esik az eső. De a vízcseppek is csillagok, sok ezer éves őseink szerint, mivel az égi csillag, és az eső csillaga, vízcseppje, nagyon hasonlatos egymáshoz. Ha nem látjuk a képeket a természetben, amit őseink nagyon jól láttak, akkor hogyan akarunk nyelveket vizsgálni? Az esőt megjelenítő Orion ezért kétségtelenül Urion is. Az Urológia a vizelet és vese tudománya. Sok olyan angol szó van, amit úgy hirdetnek, hogy más nyelvből vettek át, holott azok a szavak magyar eredetűek. Ilyen szó az Urán (Uránusz bolygó neve is), ami An Égisten Úr nevét adja ki, sok származékkal. Az Urban névben az Úr a Város, a Bán a Banda, néptömeg neve. E név változata az Orbán.

A csillagos ég fogalmából ered az angol Dear – Kedves, ami valójában csillagot jelent. A Deer angol szó Szarvas jelentése megerősíti a Dér magyar szó Csillag jelentését, amit megtámogat a szumer Tir – Csillag szó is. A magyar nyelvben nagyon gazdag ez a szócsoport is (Tér, Ter, Tir, Dér, Der, stb.), de a Csudaszarvas fogalmát most nem vizsgáljuk.

Folytathatnánk a nevek sorát, de ennyi is elégnek látszik azok meggyőzésére, akik elfogadják a magyarok európai elsődlegességét, és a mai európai népek magyarokból való leszármazását.

Mindössze a Hun, az Un és Úr nevek vizsgálandók most, mert ennyi is elégnek látszik, hogy bizonyítva legyen, nagyon rossz úton jár a nyelvészet az alapokat illetően.

A Han kiejtési forma a Hun változata, lásd Hunter – Hanter. Az egyik nagyon fontos név a Hand – Kéz, ami teljesen pontosan igazolja elképzeléseimet. A Hand, vagyis Kéz, valójában a Csillag neve. Nyissuk ki a kezünket, és látjuk a kéz központi, Napot megtestesítő részéből, a tenyérből kiáramló sugarakat, vagyis az ujjakat. Mivel a Hun Óriás, meg Csillag, Csillagkép, ezért teljesen világos a számunkra, hogy az angol, illetve germán magyarul beszél, amikor a Kézre Hand nevet ad. Han a csillag (Hun), a D speciális magyar kicsinyítő képző.

A svéd nyelvben igen gyakori a Hand előtagú szórész, ami az összes svéd szó magyar eredetét bizonyítja.

A Hund Kutya. Tehát a Vezért, Oziriszt követő két csillagkép a Kutya. A svéd nyelvben még sok olyan szó létezik, ami a hunok csillagokból jöttéről beszél. A Hundra Száz, a Hunger Éhezés, a Hundsa, Hunsa Gyötör, Nyúz, Kutyául bánik valakivel.

Az Under Csoda jelentése rávilágít Un Ég Királynője valódi természetére. A Der a magyarban Csillag, tehát Un-Der az Ég Királynőjének – Csillaga, ami azonos az égbolttal. Ha tudjuk, hogy a magyar Csu-Da Csillag-Föld, Csillag-Ország, akkor azonnal ráébredünk a svéd szó magyar eredetére, arra az ősi képre, amiből a magyar eredetű és tudatú svédek képezték az Under szót.

De van az Under szónak Alatt, Alá jelentése is. Ez a jelentés a Felső fogalomból, az égboltból keletkezett, mert az Alsó Világ is olyan, mint a Felső Világ, több vonatkozásban. Fekete, tüzes, pokoli, a halottak lelke azonban eredetileg felfelé szállt. Később a rossz lelkeket az Alvilágba is vihették a lélekrablók.

Az Under/bar Csodás, Mesés, Csodálatra méltó. Látjuk, hogy a Bar Ragyogás szó van összekapcsolva az Under összetett szóval. Mivel a Bar pl. a szumerban is megvan, pl. Bab-Bar, ne gondoljuk, hogy a szumer lenne az átadó, hiszen közel sem ér a magyar nyelvhez régiségét illetően. Arra viszont nagyon jó a szumer, amely közeli magyar rokon nyelv, hogy kiüsse a sok

hamisítási kísérletet, amivel a magyar nyelv jelentős szókincsét a nála sokkal fiatalabb, pl. indoeurópai nyelvekből akarják származtatni.

Az Ur a svédben Óra, Minden időben és -ból, -ből, ki, el, le. Ez a gazdag jelentés igen sokrétű. A magyar Óra az Ó + Ra elemekből tevődik össze, amit az itáliai A-Úr-Ó-Ra (Aurora) név is pontosan megmutat. Az Úr önmagában is lehet az Idő is, hiszen minden hozzá kötődik. A svéd Ur név eredete ezért továbbra is rejtélyes, bár leginkább a magyar Úr a valószínű eredetije.

Harmadik germán nyelvként, az angol és svéd után, a német nyelv érdekességeit szükséges megnézni. A német nyelv szintén alapjaiban tartalmazza a hunok, vagyis magyarok nyelvét, amint az összes germán (és indoeurópai) nyelv is, mivel a magyar nyelvből születtek. Abból a mitikus ősmúltból, ahova egyetlen mai nyelvből sem lehet visszamenni, kivéve a magyar nyelvet, ami ott született, a csillagok népének ősmúltjában.

A németben a Hund Kutya, de Csille is. A Csille jelentés azt bizonyítja, hogy a hunok, vagyis magyarok, szumerok, egyiptomiak, kínaiak, stb., nagyon vágytak az aranyra, a tiszta fémre, és feltalálták a bányászatot. A magyarokra vonatkozó összes ellenkező állítás hamis, amit a magyar nyelv rengeteg szava fényesen bizonyít. A Hund tehát a németben olyan kutya és csillag, ami csilleként a föld alól csillogó fémeket, aranyat, ezüstöt, rezet hoz fel a felszínre. Ha a hunokat a németek kutyának tartják, akkor bizony a csillét is, a Hundot is a hunoktól vették át. Ezt mutatja a csille német neve.

A Kutyafülű név a tündéreket, a csillagok népét, illeti. Mivel a magyarok a tündérek népe, meg a hunok, megnyugtatom a Nyugat népét, a fülünk kerek és nem hegyes. Tehát rosszul ábrázolják a nyugatiak a tündéreket, amikor hegyes füllel ábrázolnak minket, rajzokon, festményeken, kitűnő filmekben. A kutyáink füle viszont valóban hegyes, de ők nem tündérek. Elöl megy a Vadász, utána a két kutya, meg a vadászebek, de ettől még a Vadász nem lesz kutya, és a füle is kerek marad.

A német nyelvben is a Hundert Száz, ami megint az égboltra irányítja tekintetünket. Az égbolton van a sok Hun, a sok csillag, amit a magyar nyelv olyan fényesen bizonyít. A Dert névben a Der is Csillag, a Ter szócsoportba tartozik. Tehát a német Hun-Dert az égbolt sok csillagának a leírója.

A Hundstage Kánikula. Ez a német szó a latin Canicula – Kutyácska irányába mutat, de a latin névben a Kan, Kani van jelen. A kánikula a nagy meleg, amikor a kutyácskák nyelve is ki van nyújtva, lihegés, vagyis hűtés céljából. A német szóban a Hund a Kutya.

A Huhn a Tyúk, aminek a magyar nyelvben Csillagocska az értelme, Tyú a Csillag, Utu Napisten nevével rokon, a K a speciális magyar becézés, kicsinyítés. Ennek a Tyú-K névnek felel meg a szinonima Huhn, mert a Hun jelentése Csillag. Ha ezt képesek voltunk felfogni, akkor nagyon sok szóra a németben világos magyar értelmet nyerünk.

A német nyelvben is az Un hasonló, mint az angol nyelvben, jelentése Tagadó, de nem minden esetben. Un istenanya neve a német nyelvben is megvan, de jól látható, hogy a nyelvészek nem tudnak mit kezdeni vele. Nagyon sok német szóban benne van Un istenanya neve.

A német Urahn Ősapa. Ebben a pillanatban le kell csapni a német szóra, mert az Ur az Úr nép, a magyarok népe, az ősapák népe, az Urahn névben az Ahn név önálló, és az Ég, An isten neve, aki Egyiptomban Ehn, Ekn alakban fordul elő. Nem lehet játszadozni a szavakkal, és az emberiség szent és ősi nyelvével, hogy hamisítsunk, más megfelelést mondjunk az igazság ellenében. Az Urahn Ősapa szó világosan azt üvölti a németek fülébe, hogy az urak és úrnők

népe, a magyarok az ősnép, továbbá az Éghez, Ahn-hoz tartoznak, csillagászok, bizony. Meg az égbolt felfedezői, nevekkel ellátói, a csillagképek megalkotói.

A német Uralt Ősrégi és Vén. Ez a név is a magyar Úr névre vonatkozik. Világosan beszélnek a németek ősei, jó magyar világnézetben, nagy kár, hogy elfelejtették őseik szavainak jelentéseit. Az Alt jelentheti a régi fogalmát.

Az Ur szó sok német szóban Őst jelent. Az Urbewohner Őslakó, az Ur jelenti a magyar ősöket, a Bewohner meg a lakókat. Tehát az Urak a nagyon régi múlt urai, akiktől erednek az európai népek.

Még százával lehetne a német nyelvből is kimutatni azokat a magyar eredetű alaprétegeket meghatározó szavakat, amelyek abszolút biztosan kimutatják a germán anyanyelv magyar eredetét.

A hun ősiség mellett még rengeteg adat szól a germán nyelvekben. Minél régebbre megyünk az időben, annál tisztábban jelennek meg a magyar nyelvű szórétegek a germán alapnyelvben. Nem igaz az, hogy a germán ősnyelv kétharmada indoeurópai alapszavakból áll, a többi meg ismeretlen. Egyetlen germán, vagy indoeurópai alapszót sem tudnak kimutatni, ami a magyar nyelvcsoportban ne lenne meg! Nincs sem indoeurópai, sem germán alapszókincs, hanem minden szavukat a magyar nyelvből vették, mivel mind magyar eredetűek.

Összességében tehát a germán nyelvek nem a közismert hun invázió alkalmával szerezték be mérhetetlenül nagy hun, vagyis magyar szókincsüket, hanem valójában akkor, amikor keletkeztek. Vagy annál is régebben, amikor még magyar nyelven társalogtak, de nyelvük elferdült és önálló útra tért.

Még lehetne vizsgálni a holland-flamand, a fríz, a dán, a norvég, az izlandi, a gót és más nyelveket, de legyen elég ennyi. A politikai érdekek megölik a tudományt, így van ez több ezer év óta. Nem hinném, hogy a Nyugat, a germán nyelvcsoport sok tudósa a továbbiakban majd áttér a helyes útra, és helyes alapokról kezdi meg történeti és nyelvészeti vizsgálatait. Ezért aztán maradnak a kegyetlen sötétségben.

A Hun kérdés tehát a nyugati nyelvekben nincs feltárva. Még csak meg sem sincs piszkálva. A világ legnehezebb, vagyis legrégebbi nyelvén kevesen tudnak Nyugaton, ezért aztán a feltornyosuló kérdések elől a nyugati nyelvészek menekülnek.

Mivel a hunok megverték a nyugati gótokat, és egész Európán végigkergették őket, nincs mit csodálkoznunk azon, hogy a nyugati gótok nem szerették a hunokat. Hatáskörük alá tartozó írókat, vallási személyeket arra kényszerítettek, hogy a hunokról rosszakat írjanak. Ez az álságos elképzelés dívik ma is Nyugaton, aminek az alapja a nyugati gótok gyűlölete a hunok iránt. Pedig a hunok a szupercivilizáció népe, mérhetetlenül magas szintű civilizációval rendelkeztek, olyannal, amiről nem is álmodnak a nyugati kutatók. Itt lenne az ideje, hogy tegyék helyre a tényeket, mivel a nyugatiak saját őseikről beszélnek, amikor a hunokat becsmérelik. A gótok mellesleg elfoglalták Kelet-Európa magyar-hun népességét, a nagy hun támadás csupán a kínzók eltávolítására irányult.

A mai nyugati hun-kultusz azt mutatja, hogy bizony ébredeznek a kutatók, ébredeznek az emberek. A hunok a szabadság népe, a rabszolgatartók ellenségei, amit sokkal jobban meg kellene becsülni Nyugaton. A hun-kultusz elsősorban a németek között elterjedt. Azok az emberek, akik kedvelik a hunokat, valójában saját őseiket kedvelik, akik az ősgermán kor előtt éltek.

Azt a történeti adatot, ami szerint Kr.e. 700 körül a hunok és a dánok megütköztek Berlintől valahol nyugatra, mindenki semmibe veszi. Ez a jellemző a források tiszteletére. Jönnek

az akárhogy felkészült, nagy arcot mutató történészek, nyelvészek, akik saját prekoncepciójuk alapján átszabják a történelmet. A forrásokat nem veszik figyelembe, rosszabb esetben elpusztítják, amire annyi rettenetes esetet ismerünk. Alapjában véve minden ilyen kísérlet mögött jól kivehető politikai erők rejtőzködnek, akik meg akarják hamisítani az emberiség történelmét.

Tehát a hunok és a dánok Kr.e. 700 körül megütköztek, és a dánok győztek. Dániától délre húzódott Unug területe. Valószínű, hogy Unug serege ütközött meg a dánokkal, és vereséget szenvedett? Mellesleg Mezopotámiában Uruk neve is Unug volt.

Az olyan gyenge elképzelések, mint amelyek szerint a hunok buták lennének, a történelem szemétdombjára kerülnek. A hunok nem barbárok, nem pusztítók, hanem éppen ellenkezőleg, építők és a civilizáció legmagasabb szintű hordozói. Trója, Trákia, Etruria mai megjelenítői. Európa őslakói, akik régebben laktak Európában, mint a mai hunokat sanyargató szlávok, románok, germánok.

Arthur, vagy Artúr azonos Atillával. Roga és Atilla, Beowulf kérésére, Norvégiába ment, ahol Stavangernél szálltak partra a seregek. Ma is Rogaland a tartomány neve. Keletre hatoltak, megalapították Oslo városát. Osz-Ló magyarul Sok-Ember, vagyis város. Közvetlenül délre van West-Fold és East-Fold tartomány, mind magyar szavak. Ezután Svédországba mentek, ahol Beowulf, Roga és Atilla megütközött a gótokkal, és szétverte a gót seregeket. Ezután Atilla délre vonul, Galliába.

A Svéd nagyjából Is-Véd, vagyis Fény-Védő. A Nor-Vég Észak-Vég, őseink úgy képzelték, hogy észak felé vége van a világnak. Régebben jégmezők fedték a területet. A Nor, Nord, North a No-Ur, Nincs-Nap, kifejezésből alakultak ki. A Dánok neve Nagy értelmű. A Kapu-Dán jelentése a Kapu-Nagyja, innen ered a Kapitány mai szó. A Szaka magyarok nevéből ered a Szka, illetve Szkan név, a Szkan-Din-Ávia, a Skane, a Skagerrak innen származik.

Az Etheling királyi család Etele utódai.

A dánok tehát megverték csapatainkat, Berlintől nyugatra, szól erről egy adat. A germán és a kelta nyelvekben rengeteg a magyar-hun szó, ami igaz sok más nyelvre is.

IV. FEJEZET: LATIN NYELVI HASONLÓSÁGOK

Nekem nagyon úgy tűnik, hogy a latin nyelv, az umberrel és oszkkal egyetemben, a magyar nyelvből keletkezett. Itália legfontosabb földrajzi nevei magyar nyelvűek. A római mitológia magyar istenekről beszél. A latin írás a magyar írásból keletkezett. Róma magyar alapítás. Itt jegyzem meg, hogy Európa, és a világ sok tájékán épült városok magyar eredetűek. Most azonban nem Itáliáról és Rómáról kell írni, hanem a hunokról, a hunok esetleges jelenlétéről a latin nyelvben. Olyan bizonyítékokat érdemes keresni, amelyek az európai hunok megjelenése előtti időkből származnak, bizonyítékot nyújtva a hunok nagyon ősi európai jelenlétének.

Már említettem, hogy az etruszk Uni istenanya nem más, mint a magyar Un istenanya, aki az Ég Királynője. Vigyázat, több Ég Királynője is van, de talán a legelsők közé sorolandó Un is, aki Boldogasszony Ég Királynőjének közvetlen belső köréhez tartozik. Un nevének magyar nyelvű becézése Uni, akiről már meg lett említve, hogy rendkívüli jelentőségű, igen sok névben jelen van. Maga az Uni-Verzum az Égi-Forgó, Uni istenanya verdája. Mivel Un és Uni az Ég Királynője, világos, hogy az Ég, ami forog, hozzájuk tartozik. Az egyetemisták a világon hol tudják, hogy ahol hallgatják az okosságokat, az bizony a magyar Un és Uni istennők házai.

Univerzitas a nevük, Egyetemesség, Összesség, Világmindenség. Valójában Uni istennő Forgatása, vagyis az égbolt mozgatása és tudása a név jelentése.

Még néhány szó Uni istennőhöz kapcsolva: Uniformis – Egyforma, Unicornis – Egyszarvú, Unicolor – Egyszínű, Unigena – Egyszülött.

Iuno Iuppiter felesége, aki Un és Uni istennőkkel azonos. Mivel a csillagok tüzes helyek, nem lehet véletlen, hogy fia, Vulcanus, aki szintén magyar nevű, mert a Bul/Vul Tűz, a Kán pedig Király, és nem török szó, hanem magyar, szintén a tűzzel kapcsolatos isten. Ő a Tűz Kán, a tüzek királya. A Nagy Kan, vagyis a kán, amihez lásd még a latin Canis szót, meg a magyar Kani Kutya nevet, a canicula már említve volt.

Az Un szó a latinban igen terjedelmes, mint az angolban is. Azonban a latinban nem lehet felismerni fosztó képző jellegét, hanem inkább az Egy fogalma mellé szövődve, nagyon változatos alakokban jelenik meg. Unus, Una, Unum.

Az Unda – Hullám, Hab, az Unde Honnan?, Miből?, az Undo Ken, Megolajoz, Bemázol. Ezek a nevek kétségtelenül az Un és Hun magyar fogalmakból erednek.

Rendkívül fontos a latin nyelvben is meglévő Hum szó, ami a Hun szóval közvetlenül rokon lehet. A szumer Humbaba Hum része is kapcsolódhat a Hun (csillag) szóhoz.

A Humor „Nedvesség, Nyirkosság, Folyadék", a holdi Mare Humorum az Esők Tengere. Tehát a Humor Eső. Az eső az égbolthoz tartozik, a magasból esik le a földre. Az esőcseppek kis csillagok, csillognak, gömbszerűek, freccsennek, sok-sok újabb kis csillagra hasadnak széjjel. Tehát itt a Hun Csillag, és a Hum Csillag jelentése.

A Humus (humusz) Föld, Talaj. A Hum tehát csillag, ami az emberen kívül a növényekre is vonatkozik. Az Usz szó a szumerban Halott, Halál, a magyarban még Us, Üs, Ős. Ebből következően a Humus a temetkező hely, ahová az ember testét teszik, de a lelke felszáll a csillagokba, innen a kettősség. A föld és eső fogalmát így kell a latinban összekapcsolni.

Még a Humánus Ember, Halandó név is ide kapcsolódik. A Hum egyben Hun, csillagokból születik és csillaggá lesz földi élete után, ezért Ember, akinek a fogalma szótanilag szoros összefüggésben van az Eső, mint Csillagcseppek, és a föld, mint a csillag temetkezés, nevével. A Humó Eltemet, Elhantol jelentésű.

De meg szükséges említeni a Humán szónak azt a lehetőségét, ami a Hu és Mán elemekre mutat. Szerencsére, a Hu szó már figyelmem terébe került, és sikerült megtalálni jelentését is Tokarev mitológiai könyve segítségével. Menny Fia a Hu, azonos a Sza, szintén magyarok nevében jelenlévő szó jelentésével. A Mán Ember, tehát a Hu-Mán Meny Fia-Ember. Ez a jelentés egyértelműen az égboltra mutat, a csillagokra, vagyis azt fejezi ki, hogy az ember, a halandó az égboltról született. A latin nyelvben tehát rendkívül erős hun, vagyis magyar hatások vannak, amelyek kétségkívül a latin nyelv keletkezésének gyökereihez kapcsolódnak.

A Hungaria Magyarország, a Hunni Hunok értelmű. A rómaiak és utódaik a magyar és hun népnevek közé egyenlőséget tettek. Sokan azt gondolják, hogy egész Európa összes embere félkegyelmű volt, hogy a magyarokat és hunokat azonos nyelvűnek vélték, bezzeg ők olyan nagyon tudják, hogy a két népnév mögött nem azonos nyelvű nép húzódik meg, hogy az mindenek felett való! Ezek a mai „tudósok" mindenkinél okosabbak, különösen a régieknél.

A Homo Ember. Úgy tűnik, hogy a Hom = Hun szóról nevezték el magukat a rómaiak. A csillagokból jöttek népéről.

Honor a Tisztesség, Becsület istene. Ő bizony azonos Hunor ősapánkkal és istenünkkel. Nagyon szép, hogy a tisztesség és becsület fogalma ragadt benn a rómaiak fejében, akik e szerint is magyar eredetűek.

Nem lehet véletlen az a monda, hogy Honória császárlány feleségül ment Atillához, és gyereket is szült. Az akkori emberek kétségtelenül ismerték Hunort és Honoria nevének jelentését, valamint a hun-magyarok elképesztő becsületességét. Emiatt adták férjhez Honóriát Atillához.

Sokan írnak ma is a magyarok, vagyis hunok érdekében, de honoráriumot nem kapnak. A Hon süket és béna, a fosztogatóknak milliárdokat fizet.

Még rengeteg Hun, Hum, Hon, Hom latin szó bizonyítja a hun és latin nyelv rokonságát, még a latin nyelv születése idejéből.

Az Un és Hun szavak után vessünk egy pillantást még az Úr szó képződményeire. Mivel a magyarok egyik fontos neve az Úr, talán találunk a latin nyelvben is olyan szavakat, amelyek azt bizonyítják, hogy a latin bizony magyar (hun, trójai, szumer, szkytha, stb.) eredetű nyelv. A latin nyelv magyar eredetét bizonyító elmélkedéseknek nincs itt a helye.

Urania a csillagászat múzsája. Nevében az Úr a magyarokat jelenti, akik csillagok, napok fiai, az Úristen gyermekei és követői, nagy csillagászok, az éjszakai égbolt csillagképeinek megnevezői. Az An magának az Égnek, Mennynek az istene. Úr-Án nem más, mint az Ég-Ura. Ismert a görögöknél is, Uranosz név alatt. Mellesleg Urania nevében az i-a végződés szintén magyar eredetű, Mészáros Gyula mutatta ki a hatti nyelvből. Onnan terjedt el szinte az egész világon.

Az Urbánus Városi, az Urbs Város, értve alatta főleg Rómát. Szumerban az Ur igen elterjedt, több város nevében is jelen van. Uruk és Ur köztük a legismertebb, de más városok nevében is szerepel. Az Úr több jelentésű, Magas értelméhez kapcsolódik az Úr isten, az Úr, mint a magyarok királya, az Úr, mint Hegy, továbbá a városok, amelyek nagyon gyakran hegyre épültek, éppen Mezopotámia síkságán is. Az Uru a síkból kiemelkedő, írja egy kitűnő magyar kutató. Az is fontos, hogy gyakran Or formában jelenik meg, de közvetlen rokona az Er/Ér és Ar is.

Az Urbánus Bán része is magyar eredetű, a Pán zöngés alakja. Ismert Bánk formában is, amiben a K speciális magyar becézés, kicsinyítés. Lugal-Banda király a Banda Lugálja, a banda a sok gyerek és sok harcos neve is, lásd Bandérium. De az angol banda és magyar banda is létezik, becézve Bandi, Bandó, továbbá a Bandita is a csoportba verődött harcosokat jelöli, akik talán eredetileg a régi szabadságét és vallásért harcoltak az új kizsákmányoló rendszer ellenében. Összességében az Urbánus névben két magyar elemet láthatunk, de természetesen az –us is magyar eredetű.

Az Úró ige a csillagok és égbolt tüzével kapcsolatos, Ég, Elég, Éget és további jelentései mind az Úr isten, az Ég ura fogalmának felel meg. Az Ég ige kapcsolódik az Úrhoz, aki az Égben lakik.

Az Ursus, Ursa a Medve. Ő az Úr és Szusz magyar szóelemeket tartalmazza. Igazi alapja azonban a Nagy Medve, Ursa Major, és Kis Medve, Ursa Minor a latin ursus szónak. Már több helyen is leírtam, hogy az Úr Su az Úr Kezét jelenti, mert a Su fontos jelentése a Kéz. Az Úr Keze forgatja a Földet, voltaképpen Taweret istennő nevének magyar eredetét felfedezve kellett ráébredni arra, hogy őseink a Föld forgatását a Sarkcsillaghoz kötik, ahonnan az Úr Su-ja, vagyis Keze kinyúlik, és pörgést ad a bolygónknak. Nem kell nevetni őseink elképzelésein, mert zseniálisan írták le a Föld pörgetésének egyik lehetséges módját. Tehát a latin Medve név csillagászati eredetű és a magyar nyelvből táplálkozik.

Ha az Urtica – Csalán nevet vesszük szemügyre, akkor azonnal a csalán Égető szúrása jusson az eszünkbe, az Uro így kapcsolódik az Égi Úrhoz.

Az Urna két magyar szó összetétele, az Úr és a Na – Ház szavaké. Különösen a Hamvveder meg a Sorshúzó Edény jelentés mutat arra, hogy az Ur-Na két eleme valóban magyar eredetű és kapcsolatos az Éggel. A hamvak az urnába, a lélek az égbe kerül, vagyis az Úr birodalmába.

Az Urina – Vizelet, Húgy. Mivel a magyar Párta-Hugya jelentése Párta-Csillag, láthatjuk, hogy a latin Urina Húgy neve a csillagok felé mutat. Így az Urina név kétségtelenül összefügg az Úr nevével, ahonnan csillogó csillag alakú vízcseppek hullanak alá a földre. Mármint az eső az égből.

Az Úr gyakran a Nap nevét viseli, és gyakran Or formát ölt. A holland focisták azért játszanak narancssárga mezben, mert a narancssárga a Nap színe. Oránia magyar név, az Or az Úr, az Án An Égisten neve, tehát Or-Án Úr az Égen értelmű. Ő a Nap. Az Orániai uralkodó család a hollandok uralkodó családja volt, de a nevüket a magyar nyelvből lehet csak helyesen értelmezni.

Maga a Narancs is az Orange változata. Úr-An-Ge a helyes eredeti magyar nyelvű forma. Azt természetesnek kellene venni, hogy a Bel-Ga nép egykoron Bél isten Háza nevet viselt és magyar nyelvű volt.

Auróra a Hajnal istennője, nevének minden eleme magyar nyelvű. A-Úr-Óra a helyes értelmezés. Az „A" több értelmű, lehet egyszerűen csak névelő is, de minden névelő voltaképpen Isten valamilyen nevét rejti. Az Úr a Nap, az Óra meg azt bizonyítja, hogy létezett ez a szavunk a latinok előtt is, különben is összetett szó. Auróra tehát valóban a Hajnal, az Isteni Úr Órája.

Még az El-D'Or-Ado (Eldorádó) nevet érdemes elővenni, amiben az Or ismét a Nap, és az Arany a Nap színével azonos. Ezért Eldorádó lehet Aranyország és Napország is.

Az Umber tartomány északra fekszik Latiumtól, az oszkok területe pedig délre. A görögöknél Ombrikosz volt a nevük. Az Umbrella Napernyő, ami az Um felfelé mutató jelentését világosítja meg. Az Umber az Ember szó feltűnően közeli alakja. Az Umbráculum szintén Napernyő, és Lombsátor, Lugas, Tanterem. Valószínű, hogy az Um Magas értelmű, és kapcsolódik az Un és Hun magyar nevekhez, és a Hum elemekhez.

Mérhetetlenül nagy tömegben vannak jelen a magyar szavak a többi újlatin nyelvben is. Nem csupán a magyar szavak, hanem azon belül azok a szavak, amelyek egyértelműen hun jelenlétet mutatnak ki e nyelvekben. Könnyű azt mondani, hogy ez a szó egyiptomi, ez szumer, az hatti eredetű. Azt már nehezebb észrevenni, hogy e szavak mind magyar eredetűek? A magyar nyelv európai gyökerű, innen ágazott ki nagyon sok területre, Ázsiába, Afrikába, Amerikába, Polinéziába. Ha azonban nem érti valaki a magyar nyelvet, a szavak eredetét, akkor a történelemhez se szóljon hozzá.

V. FEJEZET: HUNOK EGYIPTOMBAN

Egyiptom kétségtelenül magyar alapítás. Ne gondoljunk arra, hogy a határai olyanok voltak, mint a vasfüggöny, se ki, se be, hanem inkább nem voltak határai, az ment be Egyiptomba, aki akart. A népek, törzsek ki-be jártak a Nílus mentén, a dús legelők vonzották az állattenyésztőket, a fekete földek (Ta Kem) meg dús termést ígértek.

Az első magyar megtelepedés, mai tudásunk szerint, nagyjából Kr.e. 11.500 körül történt a Delta nyugati vidékén. Fejlett mezőgazdaságot hoztak, de mintegy ezerötszáz év után

elhagyták a területet. Atlantiszból érkezhettek, vagyis Nyugat-Európából, esetleg a Kárpát-medencéből. Ők faraghatták ki a természetes sziklából a Nagy Szfinxet, amit sokkal később esetleg részlegesen átfaragtak az újabb betelepülők. Azokról a magyarokról, akik Kr.e. 17.000 körül Közép-Afrikába érkeztek, nem tudunk semmit. A Namíbiába érkező magyarokat, már jobban azonosítani lehet, mivel csak Kr.e. 3.000 körül jelenhettek meg a területen, aminek genetikai nyomai is vannak.

A Nílus völgyét emberevők lakták, amiről mitikus elbeszélések szólnak. Várkonyi Nándor a „Sziriat oszlopai" című remekművében szól erről. Az emberevést az újabb betelepülők, mint Vezér és társai, megtiltották, és végül megsemmisítették.

Egyiptomba sok betelepülés történt. Közülük fontos a gigászok megjelenése, az amazonok átvonulása a Deltán Murina királynő idejéből, Vezér és társai nagy támadása, akik elfoglalták egész Egyiptomot. Bizonyára volt még más bevonulás is, amiről források szólnak. De sok kitelepülés is volt, egyes nemzetségek elmenekültek a Nílus mellől. A nubiai, libüai és előázsiai betöréseket elég jól ismeri a régészet, kivéve a két hykszósz dinasztia milyenségét.

Az igazi magyar tudósok régóta kutatják Egyiptom történetét. Baráth Tibor, Cserép József, Németi Kálmán, legújabban a megdöbbentően tiszta központi magyar nyelvjárással dolgozó Borbola János említendő elsősorban. Természetesen még sok jó kutatónk van, akik nem jutnak könyvkiadási lehetőséghez Egyiptommal kapcsolatban.

Alsó-Egyiptom neve Hun. Bármely nyugati történeti atlaszt vizsgáljuk, mindegyikben megtaláljuk a Hun nevet a Delta területén. A Delta, Alsó-Egyiptom legfőbb területe, pár ezer éve sokkal mocsarasabb volt, mint ma. A tavak sokkal nagyobb területen hullámzottak, a folyó rengeteg iszapot hord magával, amivel folyamatosan feltölti a tavakat, mocsarakat, vizenyős területeket. Ennek a nagy területnek volt a neve Hun.

A névről az jut az eszünkbe, hogy itt hunok éltek. Nem is lehet vitás, a hunok valóban lakták ezt a területet. De kik voltak ők, hogyan jutottak ide, és mi lett a sorsuk? Mivel a Hun népnév Csillag értelmű, talán a csillagokból érkeztek ide? Megborzong a hátunk is a magyar nyelv szókincsének jelentéseitől. De azt gondolom, nem a csillagokból érkeztek ide, hanem a csillagvallás népe voltak. A magyar szupercivilizáció népe, ami már 40.000 éve igen magasra emelte az emberiség tudásszintjét.

Felső-Egyiptom neve Magaru, az U a többes szám, ami miatt Magarok országa a név jelentése. A magarok, vagyis magyarok, leigázták Alsó-Egyiptomot, a Hun királyságot. Magar neve igen elterjedt volt a Közel-Keleten, Wadi-Maghara a Magyarok-Vádija, a Szinai-félszigeten, vagy Ur-Magh az oroszlán szumerul, ami valójában Maghúr, Magor isten megtestesülése. A Nap, és a Nap jelképe, az oroszlán. A brit oroszlán természetesen Magúr (Magor), a Napisten. C. S. Lewis természetesen tudta, hogy az oroszlán a Napisten szimbóluma, amikor Narnia történeteiben szerepelteti. Mellesleg Narnia is magyar szó Etruriából. C. S. Lewis a Narnia nevet is a magyar történelemből vette.

Mivel Magar végül leigázta Hunt, bár nem teljesen érthető, hogy miért háborúztak, és a két név a háború előtt, vagy után keletkezett, el kellett volna tűnnie a két névnek. De nem tűnt el, hanem továbbra is létezett, a két eredeti ország megyei szervezete is fennmaradt. Az egyesítő Mén (Menész) volt, a Mennyei hős. Még a szegény gólyánknak is, akit megettek az arabok Egyiptomban, Ménes nevet adtak tudósaink, bizonyára konyítva valamit az igazsághoz.

A Hun egyik jelentése Huny, vagyis a halállal kapcsolatos szó. Ha a győztes déliek adták a nevet, akkor arra gondolhattak, hogy íme, elhunyt a Delta királya. De úgy lehet tudni, a Hun név régebbi, mint az egyesítés kora, mint Mén Felső-Egyiptom királyának a kora, tehát a Hun

országnév nem a vesztes háború miatt keletkezett. De akkor mi volt az oka, hogy a Magar és a Hun Kr.e. 3.100 körül már két népnév alatt létezett, amikor teljes bizonyossággal tudni, hogy a Magyar az ifjú Nap, a Hun pedig az idősebb testvér, egy családban, aki megy a háborúba, ahol el is hunyhat. De nézzük tovább az adatokat.

Németi Kálmán fantasztikusan nagy tudású kutatónk, aki írt a hunokról is, nem is keveset. Most néhány nagyon fontos közlését vizsgáljuk meg.

Mózes, aki szerintem magyar hős, ami tény miatt a zsidók magyar eredetűek, mint az összes szemita-hamita nép, írásban közli a Bál Czefón nevet. A Bál és Bél alapvető jelentése Nagy és Ragyogó, ma is elterjedtek a magyar nyelvben. Első írott formáját a hurrikhoz lehet kötni, a Kr.e-i III. évezredhez, ahol Bala formában Nagy volt az értelme. Bál és Bél több helyzetben a Nap, aki Nagy és Ragyogó is egyben. A sémi Baál a magyar Bala és Bál származéka. A Bala szó „Bála" származéka Nagy teher. A Czefón név ismét magyar nyelvű, amire Németi Kálmán sem gondolt. Egy bizonyos kőfőről van szó, amit akkor építettek, amikor a héber, szír, kopt nyelvek még nem léteztek, tehát az említett nyelvekből nem szabad levezetni egy sokkal régebbi nevet. Czefón nevét Kefón formában kell ejteni, a Ke a Kő, a Fón a Fönn, vagy csak Fő, ami egy N végződést kapott, esetleg a görögöktől. Így tehát Bál Czefón nem más, mint Nagy Ke-Fó(n), vagy Ragyogó Kő-Fő. De az a baj, hogy érthető a név a Nagy Piramisra is, meg a Nagy Szfinxre is. Mind a három Nimrúd, (Vadász, Hunter, stb.) övét megjelenítő piramis tetején arannyal bevont piramidion ragyogott, ami a napsütést visszaverte, és messziről látszott. De a Szfinx is kőből van, és kő feje van! Melyik építményre vonatkozhatott akkor a Bál Czefón név? Talán mind a kettőre? Az biztos, hogy a Szfinx sokkal régebbi, mint Kufu piramisa.

A kopt nyelv szerint, ami a régi pannóniai magyar nyelvből keletkezett, a Hit Éjszak jelentésű. A Bál Czefón kopt neve Belhit, amit több arab szerző is megemlít. Németi szerint ezért a Bel Hit név jelentése Észak Bélje. Azonban a Hit a Hét változata, a Heta-Magor pedig nem más, mint a Hét Magyar nép. Ana-Hita istennő is Anya-Heta, aki a Heták Anyja. Másként pedig Észak-Anya. Az biztos, hogy a heták északra voltak Egyiptomtól, és az is biztos, hogy sok nevünk volt, pl. az Uri, ami az Úr népére vonatkozott, és a szumeroknál és akkádoknál Észak volt a jelentése. Bel Hit ezért a Heták Bélje jelentést is tartalmazza, ami azt fejezi ki, hogy a magyarok építették a Szfinxet és a Nagy Piramist. De ne feledjük a Hét számnév jelentését, ami a Vadász csillagkép hét legfőbb csillagának lemásolását is jelenti a Föld felszínére. A csillagkép gyakran hét, máskor kilenc fő csillagban jelenik meg.

A Czefón nevet héber írással még Czafón és Tifon formában is írták. E nevek jelentése 1. Elrejtett, Rejtély, 2. Őr, Felügyelő, Gondviselő, 3. Éjszak. Megjegyzem, ha a magyarok ismernék saját nyelvüket, akkor tudnák, hogy a Rejtély magyar szó a Rejt és az Éj szavakból áll. De mit rejt az éj? Az bizony nagy rejtély, lehet gondolkodni rajta. Az Erecz-Czefón nevet Éjszak-Országa értelemben adja vissza több nagy tudós, mint Zachariás, Jeremiás és Ézsaiás. Úgy vélem, elég jó úton jártak, mert Erecz nem más, mint „ország", de az Éjszak-Országa egyrészt lehet északon, Európában, másrészt lehet az égbolton, mert az Éjszaka az égbolthoz kötődik. Mózes a Czéfón szónak Éjszak értelmet tulajdonított, írja Németi Kálmán. Összességében nagy tudósunk a Szfinxet nevezi Bál Czefónnak. Ezt értelmezhetjük magyar nyelven Bál Kőfőnek, ami természetesen lehet a Nagy Szfinx is.

Az Éjszak felfelé van, a térképen is felfelé, de kinn a szabadban felfelé az égbolt van. Ezért Bál Czefón lehet a Vadász is, amit hét piramis próbált megjeleníteni. Az égi úr, Hunor csillagait több helyen is kifaragták, vagy megépítették őseink. Egyiptomon kívül a Pilisben, Boszniában, Mayaföldön, Kínában, és bizonyára más helyeken is felfedezhetjük Hunort.

Igen fontos közlése Németi Kálmánnak, hogy a Szfinx neve szoborként Szesep, a Halottak Könyvében Ruti, azután a Nap földi képmásaként Hormachu volt, ami görögül Armachis formájú. De eredeti neve Hu.

De Németi Kálmán még azt is közli, hogy a Szfinx eredeti neve Hun, amit az Izisz szentélyben talált hieroglif tábláról olvastak le. A szöveget a IV. dinasztia idejében alkották. Elég nagy vita alakult ki azon kérdésben, hogy Hu, vagy Hun volt a Szfinx valódi neve? Arabul Abul Hun ma is, ami a Hun nevet vitán felül elismeri. Van még Abul-Hon és Abul-Hul neve is, az előbbi Fölszentelt király-Atyja, a második a Rém Atyja fogalmat tartalmazza. Azt is látnunk kell, hogy a Hon és Hol a magyar nyelvben a Helyre, földre vonatkoznak, és a Hun névvel is kapcsolatosak. Egy egyiptomi isten neve Hu, akit anyagistennek mondanak. Na igen, az „anyag" a Földanya. Abul-Hun értelme Hun-Atyja, Apuja, aki a Hunor csillagkép. Az egyiptomi Hu isten megfelel a magyar Hu neveknek.

Tifón állatja, az ureusz kígyó díszítette a Nagy Szfinx homlokát is. Még jó, hogy létezik a magyar nyelv, aminek segítségével megérthetjük, hogy a Kígyó (Ki-Jó) a Földet (Ki) átölelő Jó, vagyis a tenger csillogó képzete. A hullámok a pikkelyek, amelyeken csillog a fény. A germán mitológiában is jelen van a leírt képzet. De maga a Tejút (Teuta) is folyó, kígyó, néha gyík, de legfőképpen nyílás, fehér kuzu az Isten Atya éjszakai szövetén, ahonnan a túloldalról átömlik Teremtőnk fénye. Innen a folyó Nil (Nyílás) neve. A folyó éppúgy csillog, mint a Tejút, a hullámok jelképezik a csillagokat. Ami fenn van, lenn is.

Az Ureusz név pontos magyar értelme: Ur Háza Halál (Úr E Usz), ami a kígyó által képviselt Tejútra való kijutását jelenti a halott lelkének. A kígyót egy kobra is megjeleníti, aminek mérge megöli az embert, a lelkét a Tejútra repíti, gondoljunk Cleopatra halálára.

A hykszószokról tudjuk, hogy közeli magyar rokonok voltak. Apepi fáraó nevében az Ap Ház, az E-Pi Háza a Csillagoknak. Vitézei száma 240.000 fő volt, a hun magyaroknak 24 királya egyenként legalább egy töménnyel, vagyis tízezer harcossal rendelkezett, ami pedig 240.000 fő. A főváros Avarisz, az avarok pedig hunok. A magyarok a keltákat mindig testvérnek tekintették, ezért a galliai Avarisz nevében is hunokat kell keresni. Nemzeti istenük volt Tifon, amit magam a Hunor csillagképnek gondolok. A Tifont görög névnek mondják, holott abban az időben még nem léteztek görögök, de a magyar károk, vagy kérek igen. Maga a hykszósz név is magyar, mert a Hekau Haszut a Hékák Házai fogalmat jelentik, a hékások meg ma is mi vagyunk. A hykszósz és héber történések feltűnően egybe esnek. A hykszószok szemita eredete teljes tévedés, viszont Tifon imádása, valamint a szemiták Szettől való származása olyan perdöntő bizonyíték a zsidók és más szemita népek magyaroktól, hunoktól való eredetére, aminek hatálya alól nincs lehetőség kibújni.

Az akkádok és zsidók eredetére érdemes nagyobb figyelmet szentelni. Különösen a zsidók eredetére, mivel ők nagyobb mértékben magyar eredetűek, mint egyes sémi csoportok, bár a kérdés nincs kikutatva. Igaz, a férj-feleség rendszer isteni parancs egykor vonatkozhatott az arabokra is, tehát nem mérvadó az arab többnejűség az eredetet tekintve.

A Heka, vagyis Héka értelmét Varázslónak mondják. Valójában a He-Ka Nap-Házi ember, a Hé a Nap, a Ka Ház, mindkét szó a szumer nyelvben is előfordul. A Varázslók nem mások, mint a Mágusok, akik magyarokat jelentenek. A mágusok népe a magyar nép. A Mag-Usz név nem iráni, mint némelyek állítják, mivel tízezer évesnél régebbi kort jelöl, a nép európai, és a nép egy része Európából került át Egyiptomba. Egyiptom megalapítói Európából érkeztek, de a tudást magukkal vitték. Amikor a Halott Csillagok uralmáról beszélnek, akkor a

mágusok uralmáról beszélnek az egyiptomi papiruszok. A részletes bizonyításra itt nincs módom.

Még nagyon sok érdekességet ír Németi Kálmán, de tovább kell lépnünk. Baráth Tibor egyenesen a csodák országába visz minket, amikor a hun és magyar őshazáról beszél. Középkori krónikáink némelyike szerint az őshaza a forró égövben van, egy Dankália nevű területen, ami mellett járhatatlan sivatagok vannak, azután szó van Etiopiáról, Nubiáról, Egyiptomról és Eiulath földjéről. Az őshazában otthonos volt a tigris, és unikornis, sok mérges kígyó volt, és sertés nagyságú békák éldegéltek. Baráth Tibor Dankáliát Szomália északi részére helyezi, a Danakil-föld tényleg itt van. Megemlíti Uxbondot, aki a békákat az óriás teknősökkel azonosította, és a területet Indiába helyezte. A tigris Ázsiában él, Afrikában nem őshonos. A sivatag is azonosítható, Eiulath meg Evilath várossal (ma Eilat) van összefüggésben, bár több Evilath is lehet. Baráth Tibor az őshazát Afrikába helyezi. De ismertek más eredet mítoszaink is, amelyek a dzsibuti, szomáliai, afar és issza eredetünknek ellentmondanak.

A hunok Iránból erednek és Mezopotámiából, írja sok történetíró. Mind a dankáliai, mind az iráni-mezopotámiai eredet teljes bizonyossággal téves. Viszont ezen közlések mögött mégis reális mag van, ami szerint ezekre a területekre magyarok érkeztek nagyon régen, az ókor előtti időkben. Ha Dankáliát 200.000 évre helyezzük vissza, akkor érthetővé válik a magyarok Etiópiából való eredete, mivel egyes adatok az emberiség őshazáját valóban ide helyezik. A Homo sapiensét, természetesen.

Huni fáraó nevét Baráth Tibor egyértelműen a hunokhoz kapcsolja. A nép neve is Uni, vagy Huni volt. Azonban tudjuk, hogy Un Ég Királynőjének a fiai és lányai a magyarok és sok más rokon nép, ő az etruszk Uni főistennő is, ezért az Uni nép a csillagok népe, amit a Huni is jelent. Huni a III. dinasztia királya, a rejtélyes Hun nevet viseli királyi nevében.

A Hu névre visszatérek többször is. Kufu piramisának Hun neve tovább erősíti azt a tényt, hogy a piramisokat magyar nyelvű uralkodók építették. Kufunak, a Kőfőnek van Hufu neve is, ami szó szerint Menny Fiainak a Fője értelmet tartalmaz. Tehát a Hu név Egyiptomban is előfordul. A Hu-Fu olyan név, mint a Lufu (Lu-Fu), a Ló-Fók, vagyis emberek főinek a neve.

Unasz fáraó neve, aki Kr.e. 2340 körül uralkodott, Un Ég Királynőjének nevéhez kapcsolódik. Un-Ász fáraó nem más, mint Un (Uni, Junó) Ég Királynőjének Ásza. Az Ász a magyarok neve, a legfőbb táltosok is Ász nevet kaptak. Igen sok nem germán területen is megtaláljuk a magyar Ász rangnevet, amelyek közül az egyik a germán Ász, ami isteneket is jelent. De a magyarok nem istenek, csupán az emberiség igazi ősei.

Vezér és Szét harcának mítoszában az jut kifejezésre, hogy a Dél, Felső-Egyiptom, Vezér (Oszirisz) uralma legyőzi Észak, Alsó-Egyiptom, Szét, a Sátán uralmát. A győzelmet Hor vívja ki, aki Vezér fia, segít neki Anpu (Anubisz) féltestvére, aki szintén Vezér fia. Hor győz, Szét elveszti hatalmát, de nem ölik meg. Arról van szó, hogy Szét eredetileg az Éjszaka, a csillagok istene, ezért sokáig lehet nagy hadvezér, de még fáraó is viseli a nevét. Szét lekerül az Alvilágba, mert a későbbi emberek nem értik meg, hogy valójában az égbolthoz tartozik. Az egyiptomi észak az Éjszak, Szét országa, amit elvett tőle Hor, a Délszak, a Napisten ragyogásának helye. Hor a felkelő, reggeli, ifjú Napisten. A Nap délen nagyobb szögben éri sugaraival a felszínt, mint a sarkok irányában. Vezér legendájában még rengeteg titok lappang

Le kell szögezni, hogy E. A. Wallis Budge szótára nagyon sok nevet másként ír le, mint más szótárak. Heliopolisz, a Napváros nála An, ami megfelel a szumer és magyar An Ég, Menny isten nevének. An város nevét On formában adják vissza szemita kutatók, továbbá a Iunu a legelterjedtebb névforma a térképeken. A Iunu valójában Hunu, ami azt jelenti, hogy a

Napváros neve is Hunok volt, a Keopsz piramis, a Nagy Szfinx és Alsó-Egyiptom Hun neve mellett. Azt a kérdést is feltehetjük a témával kapcsolatban, hogy ki ferdít és kinek, annak érdekében, hogy eltüntessék Egyiptom régi magyar szakaszából a hun neveket?

Maghreb neve Baráth Tibornál összefügg a magyarok jelenlétével Észak-Afrikában. Maghr-Eb a helyes szóelválasztás. Maghr a Magor, Magar magyart jelentő népnév összevonódása. A Magor szónak sok jelentése van, amelyek közül kiemelkedő fontosságú a Nap, az Oroszlán, ami a Nap jelképe, a Csillagok Urai és a Csillag-Járók, a Varázslók fogalmat meg sem említve. Az Eb a Kutya nevével azonos másik szavunk. A kutya gyakran király, ezért az eb is lehet király. A Maghr-Eb tehát az araboktól, Mekkától, nyugatra fekvő királyság, a Magor-Eb, ez Egyiptom. Később a Magor-Eb átment egész Észak-Afrika nevére, az arab térhódítás után.

Az Ur szó nagy tömegben van jelen Egyiptomban, sok jelentéssel. Ez a sok Ur szó mégis mind magyar eredetű. Az Ur Flame – Láng, Fire – Tűz értelme az Úr Isten lángot és tüzet teremtő értelmével van összefüggésben, mivel az Úr a Fény teremtője. Ebben az esetben is az angol olyan tisztán beszéli a magyar ősnyelvet, hogy nincs kétség, az angol nyelv magyar eredetű nyelvekből és eszmeiségből ered.

Érdekes, hogy a Pig, Disznó is Úr nevű. Arról van szó, hogy a kedvenc háziállatokat, mint a kutyát, macskát, némely esetben a disznót is, úrnak nevezték őseink. Azért, mert egész nap henyélnek, uraságot játszanak, míg az emberek loholnak a munkáért, dolgoznak, az urak meg nem csinálnak semmit. Több név illette a háziállatokat, pl. a Nob is (Nap), vagy a királyt jelentő Kat (Cat) is, ami a macskák királyi dolgát bizonyítja. A Kat hatti szó, ami Angliában is elterjedt, de azt gondolhatjuk, nem az angol szó ment át a hattiba.

Az Úr a Nagy Isten is Egyiptomban. Kell-e ehhez a tételhez hozzáfűzni bármit is?

A Hu szó is sok formában van jelen Egyiptomban, Wallis Budge szerint. Egyik jelentése megdöbbentőbb a másiknál.

Egyiptom egyik magyar alapítását Kr.e. 4.000 tájára lehet tenni. Ez az évszám azonban nem zárja ki a régebbi magyar megjelenéseket sem a Nil folyó tájáról.

VI. FEJEZET: HUNOK MEZOPOTÁMIÁBAN

Nagyon is azt gondolhatjuk, hogy Szumer városállamaiban ismert volt a hunok neve. Mivel a szumerok többsége magyar eredetű volt, ezért a Hun szó előfordulásán nem is kellene csudálkoznunk a mezopotámiai névanyagban. Természetesen van hun hősről szóló történet Mezopotámiában. Az a helyzet, hogy a terület történetét időben három nagy részre lehet tagolni. Az első rész a magyarok, vagyis szavárdok ideje, a második a szumerok ideje, ezt Kr.e. 3.500 és 2.000 közé lehet tenni, meg még utána kétezer évig beszélhetünk szumer nyelvről, a harmadik rész a szemiták ideje, akik ma is lakják a területet. Akik elpusztították a csudálatos kultúrát, és ma is a sivatagot terjesztik, gondoljunk csak az arabokra.

Valamikor régen, a mítoszok idejében, tehát még a szumerok korszakától is régebben, élt egy nagy hős, Lu-Hun-Ga. Ez a nagy hős mindhárom nevében magyar szavakat visel, tehát magyar eredetű és nyelvű hős volt. Az egyik legnagyobb dicsőségű hősünk, aki megmérkőzött még az istenek hatalmát képviselő Gilgamessel is.

Északról érkezett Unug (Urog – Ugor és Uruk) városába, mert az istenek meg akarták állítani a hatalmas Gilgames terjeszkedését. Az állati erőket képviselte, az ősembert, gyakran

az is eszünkbe juthat, hogy neandervölgyi ember volt, egyike az utolsóknak, akik szabad életet éltek, és nem akartak földet művelni. Mivel északról érkezett, Uri területéről, így biztosan mondhatjuk, hogy a magyarokhoz (keltákhoz, germánokhoz, szlávokhoz, finnségiekhez) tartozott, mert abban az időben csak a magyarok léteztek, a felsorolt utódaik még magyarként küzdöttek az életben maradásért. Az Uri világ igen nagy volt, az összes északi területeket, Angliától Japánig húzódó földségeket jelentette. Maga Gilgames is Uri világából érkezett, ami miatt Gilgames és Enkidu, vagy Iz-Du-Bar és Lu-Hun-Ga, valójában testvér, a neveik alapján meg magyarok voltak. Az északi magyar nyelvű törzsek léte 40-70.000 évre nyúlik vissza, aminek bizonyítása egyrészt könnyű, másrészt nehéz. A könnyű bizonyítás a mai magyar szavakból lehetséges, és az írott rovásírásos feliratokból, a nehéz bizonyítás az elmúlt sok ezer év akadálya miatt vetődhet fel, továbbá az ellenség aknamunkája lehetetleníti el a felfedezéseket. Az aknamunkát pedig meg lehetne akadályozni, ha lenne hozzá politikai akarat.

Lu-Hun-Ga hősünk nevében valóban ott van a Hun név. A hős neve azt valószínűsíti, hogy a Hun név is közönségesen el volt terjedve Mezopotámiában, ha ilyen hatalmas hősök, mint Lu-Hun-Ga, viselhették ezt a nevet. Lu-Hun-Ga hősünk az Uri, vagyis észak hőse, ahol még abban a mitikus időben is a magyarok éltek majdnem minden területen, de már különböző nyelvjárásokat beszéltek. Kr.e. 6.000 körül a kaukázusiak, a finnségiek, és egyes szibériai népek már valószínűleg léteztek. Ha valaki nem ismeri a szumer szavakat, az ne kezdjen felülírni mindenféle képzelt nyelvi összefüggéseket a mai nyelvek alapján. A szumer szókincs dokumentált és régi. Ami ebből következik, nagyon súlyos tény, mégpedig az, hogy a szumer is csak egy sokkal régebbi nyelv következménye lehet, olyan régi nyelvé, mint amilyen a magyar nyelv. A szumer nyelv nem önálló, nem régi, nem tősgyökeres Mezopotámiában, nem is egységes, és nem kikutatott és feltárt nyelv. Tehát a szumer nyelv és nyelvjárások a magyar nyelv származékai, de a magyar nyelvből eredhetnek a szemita nyelvek is, meg még más nagy nyelvcsoportok is, mint a hamita és kusita nyelvek. Az indoeurópaiak pedig magyar utódoknak minősíthetőek.

A hunok, vagyis magyarok népe olyan korokból származik, amely korokat a mai nyelvtudomány nem képes értelmezni. A magyar nyelv és hagyomány azonban képes visszamenni 40.000 évnél régebbre is. Ebből a két különböző nézőpontból konfliktus származik, a magyaroktól származó népek pedig óriási irigységgel tekintenek a magyarokra, holott saját anyanépükre vetnek baljós pillantásokat. Az anyákat és apákat a jobb érzésű emberek szeretik, és nem gyűlölködnek ellenük.

A hunok, vagyis magyarok népe Mezopotámia legősibb népe, amint Baráth Tibor is állítja. Nagyon nagy kérdés, hogy az első nép, amelyik a városokat alapította, és a második nép, akiket többnyire szumeroknak nevezünk, azonos nyelven beszélt-e? Ha igen, akkor a bejövő szumerok nem mások, mint egy magyar nyelvjárás népe. Ha nem, akkor a bejövő szumerok egy magyarokkal rokon nép nyelvjárását beszélték, akik rátelepedtek az őshonos magyarokra, de csak Közel-Kelet egyes területein.

A Sza nép, másként a szavárdok, Kr.e. 27.000 éve írással vannak jelen Transzkaukáziában. A szavárd terjeszkedés Mezopotámiában Kr.e. 6.000 körül kezdődött. Mintegy Kr.e. 3.500 körül a területre idegenek vándoroltak be, ahogy sok könyvben állítják, vagy Afrika vagy Ázsia felől. A bevándorlók nyelve és kultúrája nem állt messze a szavárdok nyelvétől és kultúrájától, ezért háborús összecsapások nem történtek. A bevándorlók és a helyi lakosság összeolvadt. A harmadik nagy bevándorlás az akkádokhoz köthető. Az akkádok a III. évezredben jelentek meg, és hamarosan agresszív terjeszkedésbe és öldöklésbe fogtak. Ők a Pusztítók népe. Később a

gutik, qutúk az akkádokat szétverik, de a szumerok a gutikat is kiverik Mezopotámiából, és a III. Ur-i dinasztia alatt nagy és virágzó birodalmat alapítanak. Ennek a birodalomnak bukása után Mezopotámiában a pusztulás veszi kezdetét, ami ma is tart. A föld sivataggá válik.

A Guti ma is létező magyar családnév. Változata, a Qutu esetleg jelentheti a Kutyák fogalmat, de a Kutak is elfogadható értelmezés. Az Égi Kutak természetesen a csillagok, amely kutakból, lukakból ömlik a fény világunkra. A guti törzsek nyelvéből nagyon kevés adat maradt fenn. Néhány név azonban magyar jelenlétet valószínűsít a gutik között. A Gutin hegység is tartozhat a Guti néphez. A guti, vagy qutu törzsek önállóak, vezetőik önálló főnökök, akik mindig szabadon cselekszenek és kötnek szövetséget.

A gutik támadását az akkádok hadjáratai váltották ki. Három nagy akkád támadásról beszélnek a források a gutik ellen, de mind a három akkád hadsereg megsemmisült keleten. Az akkád agresszió azután kiváltotta a gutik ellencsapását, ami megsemmisítette az akkád birodalmat.

A gutik, vagy qutuk, sok király alatt éltek. Talán Közép-Ázsiából és Belső-Ázsiából is kaptak erősítést, nevezték őket a hegyek sárkányainak is. Ez a név arra utal, hogy a hunok mellett hanok is szerepelhettek a támadó hadseregben. Az akkád vérengzések nagyon felbőszítették a gutikat, ezért pusztították el az akkád központokat. A guti-qutu sok királyi központ hun jellegzetesség. Nem volt alávetett törzs, a törzsfők, királyok közösen határoztak a legfontosabb cselekvésekről. Ez vonatkozik a keltákra is. A Qutu esetleges Kutyák értelmezése arra mutat, hogy a kutyák igen fontos szerepet töltöttek be az őseink világképében. A szemiták is kutyáknak tartották magukat, pl. Ebla városában. Ebla az Eb Helye. Eb-La városa fontos emberi telephely, mivel a neve magyar nyelvű. Az Eb, mint Kan, egyben Király is.

Ebla városa közel feküdt Arpad városához. Az Árpád név nem török eredetű, ahogy azt agresszívan állítják, hanem magyar ősiségű. A katolikus naptárakban Árpád nevéhez sok bibliai konkrét helyet fűznek. Ezekből is kiderül, hogy a hamisítók mesterkedése nem vezet semmire, amikor az Árpád nevet töröknek akarják kikiáltani. Eb-La a Királyság Helye. Az Eb éppúgy jelenthet királyt, mint a Kan, mindkettő fogalom a kutyákhoz tartozik. Igaz a vadkan disznó, a kandúr meg macska.

Az elámiakkal keveset foglalkoznak történészeink. Ismert a Nakhunte, vagy Nahhunte királyi név, amiben a Hun név jelen van. Kutir Nahhunte Kr.e. 1.730-1.700, Sutruk Nahhunte Kr.e. 1.185-1.155, Kudur Nahhunte Kr.e. 693-692 között uralkodott. E nevekben a Hun név jelentőségét jelenleg nem lehet meghatározni.

A Kan, latin Canis (kutya), Kán, szemita Kon, azután a Gan, ami a Kan változata, továbbá az Eb, mind „Király” is egyszersmind. Baráth Tibor szerint a Maghreb Magor-Királyság, amit úgy kell érteni, hogy Magor, a magyarok ősatyja királysága, mivel az Eb, mint kutya, Király is. Maghor-Eb lehet az eredeti név. A török Kan, Gan Vér értelme onnan eredhet, hogy a török népek számára csak a magyar, vagy hun káni családokból eredők lehettek királyok. A vérek a török értelmezésben a magyarok, talán a virek (latin), verek (finnségi) és wirok (indiai) nevek is ezt bizonyítják.

De a Kút szavunk jelentése is fontos mitológiai tényező. Az égi Kutak a csillagok, amelyek nyílások, szájadékok Isten Atya éjjeli fekete szövetén, amit ránk terít, hogy aludjunk és pihenjünk. A Kút a föld felszínén lévő száj, a Ku=Száj és Kő, amit illene mindenkinek ismerni. Emiatt Földanya kútjai is a szájnak adnak vizet, de nyílást adnak az Alvilágba is. Az égi kutakból eső esik, apró csillagok özönlenek fentről, a cseppek, amelyek nagyon hasonlítanak a csillagokra. Magyar őseink mindezt pontosan látták, és ahhoz alkották meg isteni nyelvünket, amit

Isten Atya mutatott nekik. Ha nem őseink világképével gondolkodunk, sosem fogjuk megérteni a mai magyar nyelvet sem, de a magyarból eredő sok száz más nyelvet sem.

Így most eljutottunk Kuta szumer városhoz, amelynek lakói Kr.e. 700 körül Szamáriába vándoroltak, valamilyen ok miatt, és ott megalapították talán a legutolsó szumer (?) államot. Kuta neve a Ku és Ta elemekből áll. Onnan tudhatjuk ezt teljes bizonyossággal, hogy a város mellett volt egy lejárat az Alvilágba. A Ku, mint Száj, megfelel a Földanya testén lévő nyílásnak, kútnak, a Ta pedig mindig Ország, Táj, Hely értelmű, kivéve, amikor az ország ura, a Ta-Ta értelme kerül előtérbe. De a Tata is a Ta változata, ezen ne legyen köztünk vita. Kuta szumer város neve tehát nem a Kutya értelmével rokon, hanem egy alvilági lejárat nevével. Természetesen a Kutya neve is pontosan hasonló Kuta város nevéhez, csupán a jelentéstana mutat leghűségesebb szolgánk nevének irányába, akinek nagy szája van, harap is, ha kell, és ugatni is tud.

Uri országa a messzi Észak, vagyis a magyar urak területe. Erről beszél az Uri szó. Jobb lenne, ha a magyarok azt is értenék, hogy a Hit szó Észak jelentésű, amely fogalomból sok következtetést vonhatnak le, ha karnak. Szigorúan tudományos alapon.

Ninurta isten neve Nin-Úr-Ta elemekből áll, mind a három szó magyar nyelvű. Nin a Herceg, az Úr természetesen Úr, ami Isten is lehet, a Ta a Táj, Ország. Ninurta nevében is jól felismerhetjük a magyar Úr szót.

Meg kell jegyezni, hogy Mezopotámiában az Úr szót gyakran Ír formában is írták (magas hangrend).

Ur és Úr jelentése Hegy is, vagyis Város. Mivel a mezőn épült városokat elöntötte az áradás, az áradás után a házakat újjá kellett építeni, ezért a városok egyre magasabbra emelkedtek, a síksághoz képest. A házak agyagból voltak, az agyag elmállott, a málladék egyre magasabbra emelkedett. Sok város hordozza nevében az Ur nevet, amelyek közül a legismertebbek Uruk és Ur városa.

Mivel Uruk régebbi neve Unug volt, és az Unug név is több mezopotámiai város nevében szerepelt, kétségtelenné kell tenni, hogy itt Un Ég Királynőjének fiai és lányai alkottak városokat és államokat. A szumer nyelvben az Ug ugyanis Gyerek, ezért az Un-Ug név pontos jelentése Un Ég Királynőjének Gyerekei. Mivel a nyelvészet nem érti az Unug szót, ezért „közösség”, meg „letelepedett hely” értelemben akarják visszaadni, ami abszolút tévedés.

Unug, Uruk város neve még Urog. Az Urog név elemzése kapcsán vetült fel, hogy ez a név az Ugor variánsa. A görög Urgosz, Urogosz név több helyen is megjelenik, lásd a Lyk-Urgosz nevet Thrákiában és Spártában, ami Farkas-Ember jelentésű, vagyis teljes bizonyossággal bemutatja nekünk a hunokat Trákiában és Spártában. Urgosz és Ugrosz természetesen azonos nevek, csupán kis jelentéstani különbség van köztük.

Az Ogurok is az Ugorok, a mítoszokban Ogier, Ogár, és hasonló nevük van. Ők az Óriások, vagyis magyarok, a városépítők, vagyis magyarok, a tudósok népe, vagyis magyarok. Természetesen nem vagyunk óriások, csak az égbolt óriásait vizsgálták őseink, már sok tízezer év óta. Emiatt aztán ránk ragasztották a buták népei az óriás fogalmat.

Mezopotámia magyar népessége szerves összefüggésben állt az Óvilág többi magyar nyelvű birodalmával. A sok város és állam közti kapcsolat folyamatos volt.

Humbaba, vagy Huwawa ellen Gilgames és Enkidu nagy katonai támadást indított. Láthatjuk, hogy a cédruserdő királya, istene nevében tartalmazza a Hum és Hu neveket. A Baba alapvetően Tündér értelmű, míg a Wawa a finnben Tiszteletre Méltó Ember. Aki ismeri Edgar Sakson munkásságát, akiről Baráth Tibor is méltán emlékezik meg, az tudja, hogy Kr.e. 6.000

körül egész Európa magyar és finnségi népek által volt lakott. Indoeurópaiak még nem léteztek. Ezért Humbaba nevét a Hum – Hun név alapján érdemes értelmezni.

A kitűnő Zecharia Sitchin több könyvet is írt a szumerokról, vagyis egyik jelentős területünkről, ahol magas civilizációt hoztunk létre. Zecharia Sitchin orosz származású amerikai író, akiről feltételezhetjük, hogy nem tudott magyarul. Könyveiben azonban rengeteg nép, köztük a szumerok neveit is magyarul értelmezi. Nem tudni, miért tette ezt. A „Tizenkettedik bolygó" című könyvében Anu trónterméről beszél, amit isteni fegyverek őriztek. Tudjuk, hogy An a magyar isten, az Anu név az An akkádos változata. A tróntermet, ami az Égbolt lehet, két fegyver őrizte.

A két fegyver: Sar-Ur, a Királyi Vadász, és Sar-Gaz, a Királyi Pusztító. Zecharia Sitchin ért a szemita nyelvekhez, ezért ezeket a közléseit nincs értelme megkérdőjelezni. A Sar-Ur névben a Sar a Király. Valójában az akkád Sar a magyar Szárból ered, ami szintén Király. Az orosz Cár tehát egyenesen ered a magyar Szár – Király szóból. Az Ur akkád szó eszerint egyértelműen Vadászt jelent. A Vadász természetesen fenn van az égen, a Vadász csillagképet kell érteni alatta. Nimrud Vadász az Úr előtt! De az Úr magyar szó ám! A Vadász, vagyis Ur akkád név teljesen biztosan azt állítja, hogy a magyarok az ősnép, a vadászok népe, az égi Vadász népe, Nimrud népe, aki Vadász az Úr előtt. Az Úr nép a magyar, aki létrehozta a civilizációt. Ma is minden magyar úrnak, úrnőnek szólítja egymást.

A második fegyver neve Sar-Gaz, a Királyi Pusztító. A Sar ebben a szóban is Király, és magyar eredetű. A Ki-Sar és An-Sar nevek is ezt bizonyítják, e neveket Sitchin tévesen tolmácsolta. Nagyon fontos a Gaz – Pusztító jelentése, amit Sitchin tárt fel előttünk. A Gaz nem más, mint a Gazemberek névben is megjelenő szándék, ami a pusztításra vonatkozik. Továbbá a Gaz olyan növény, ami elpusztítja a kultúrnövényeket, ezért irtani kell. Régi filozófia. A Gaz szó a Gad szóból ered (A-Gad-E), de azt is meg kell mondani, hogy mindegyik szava magyar eredetű.

A Gad-Úr nevű város, amiről Bán János ír négy könyvet (Gadur kapui), nem más, mint Úr-Gad, vagyis az Úr-Gaz városa. Ha a magyaroknak olyan kiváló írói vannak, mint Bán János, akkor miért nincs nagyobb keletje a mitikus fantasy történeteknek, amelyek a magyar őskorról szólnak? Talán nem eléggé fejezik ki a magyarság ősiségét?

Ha tudjuk, hogy a Gaz a Gad szóból ered, akkor tudjuk, hogy az akkádok a pusztítók, mivel a palotájuk neve A-Gad-E, vagyis Akkád városa. Az akkádok leverésük után jobb útra tértek, tanultak hibáikból, ma aiszor néven a Közel-Kelet legfejlettebb népének tekinthetők. Az aiszorokkal, mint rokonainkkal, fel kellene venni a kapcsolatot. Keresztények, és nem érdemlik meg a pusztító nevet, mert a fiú és lány sosem felelős az apja, és anyja tetteiért.

Az arab invázió idejéből maradt fenn több folyónév az Urami-tó és Kaszpi-tenger közötti térségből. Az egyik a Gaihun, amit régebben Gíhonnak neveznek, a Bibliában is. A másik az Uizhun, amit a Biblia Pisónnak nevez. Nem szabad elfogadni ezt az értelmezést egyedüli igazságnak, mert az igazság ennél a levezetésnél és értelmezésnél is sokkal nagyobb. De azt elfogadhatjuk, hogy egy bizonyos korban, egy bizonyos magyar népességnél a megjelölt nevek ténylegesen igazak.

A Gaihun nevében a Hun értelem teljesen nyilvánvaló. Mivel ezt a folyót a Gihon édeni névvel is azonosítják, látni kell, a Gi-Hon és Gai-Hun nevek Hon és Hun neveinek azonosságát. Az arab támadók a Gaihun név alatt a hunok folyóját értették, amit az Araksz, Arasz folyóval azonosíthatunk. Az Arasz folyótól északra kezdődött a Hun fennhatóság, erről beszél az arab név.

Őshazáink egyikét kétségtelenül ide tehetjük, Kur-Tu név alatt. Erről a területről beszél Arany János is. A térségben rengeteg még ma is a magyar földrajzi név.

A másik folyó neve Uizhun, amit Pisón folyóval azonosítanak. Ismerjük a Biblia Édenének négy folyóját, amiből kettő a Buranuna és az Idiginna. Marad a másik kettő, a Gihon és a Pison. A Gihon egyik lehetséges helyét éppen most mutattam be, a másik folyó az Uizhun. Mivel az Uizhun név helyes írása Víz-Hun, minden kétség felett áll, hogy itt a magyarok Víz-Hun nevű folyóját láthatjuk. Másik neve a Pison, aminek a nevében a Pis kétségtelenül Víz értelmű, ami a pisa szóban is megjelenik. A Víz-Hun tehát a Hun-Víz, az a folyó, amelyik az arabok szerint határfolyó volt az ő idejükben, a hunok országa felé.

A Vadász, vagyis Ur, továbbá Un Ég Királynője, és a Hun, meg Hu név is megjelenik Mezopotámiában is. Irán lehet hun őshaza, ahogy Baráth Tibor állítja, de ezt a területet nem tudom megvizsgálni, elégtelen ismereteim miatt. Első látásra Irán nem hun őshaza, hanem csak egy fontos terület, ahol a hunok, vagyis a magyarok letelepedtek, és államokat hoztak létre. Az ősi államokból és népeikből azután, sok évezred alatt, irániak fejlődtek ki, akiknek nyelve kétségtelenül magyar eredetű, őrzi az ősök magyar nyelvét.

VII. FEJEZET: ÁZSIAI HUNOK

Mikor érkeztek magyarok, vagy egyik nevünkön, hunok Ázsiába, az Ászik, vagyis magyarok földrészére? Nem tudni, de valószínűleg 40.000 évvel ezelőtt már magyar ősi csoportok lakták a Léna-medencét is, több más fontos területtel együtt. A Léna-medence népe közvetlenül rokon a Don-medence népével, a két csoport közös központból származik. Tőlünk ered Ázsia (Ázsia) neve, mert mi vagyunk az Ászok népe. Szibéria neve is magyar eredetű, mivel a Szavár magyarokról kapta nevét. Szibériától délre élnek a kínaiak, akik viszont magyar és egy keleti ősi nép keveredéséből jöttek létre. Ezért érdemes a hunokat és hanokat külön értelmezni, fenntartva azt a jogot, hogy a kínaiak többségükben magyar eredetűek.

Kon-Fu-Cse, másképp Konfuciusz nagy kínai tudós értesít bennünket arról, hogy Kína északi vidékein Hung törzsek laknak, amelyek délebbre vonultak Kína irányába, ezáltal összeütközésbe kerültek a kínaiakkal. A nagy kínai filozófus mintegy Kr.e. 850 körülre datálja az általa említett eseményeket. Szerinte ebben az időben jelennek meg a hunok a Sárga-folyó völgyében. Ebből a közlésből az következik, hogy a Hungok csak Kr.e. 850 körül tűnnének fel a kínaiak közvetlen közelében, ami egyszerűen képtelenség.

Konfuciusz tehát Hungoknak nevezi a hunokat. A Hung név jól megfelel a Hung-Ár névnek, ami a magyarok egyik nagyon fontos és közismert neve. A Hungárok a Nap, a Hold és a Csillagok fiai, ami miatt az Éj (csillagok) fogalma is hozzájuk tartozik. Van olyan közlés, ami szerint az Ár szó a finnugoroknál „nép” jelentésű. Ebből levonhatjuk a Hung-Ár szóösszetétel pontos jelentését.

Huang-ho a Sárga-folyó kínai neve, ami azonban összevethető a magyar szótani megfelelőkkel. Hu a magyarok neve, egy önálló nép is Hu nevű volt. Ang az Ank változata, ami Élet jelentésű Egyiptomban, valójában An isten nevének kicsinyítése, speciális magyar kicsinyítéssel. A Ho a Jo (Jó) magyar szónak kínai változata, aminek Folyó (Fő-Jó) értelme is van, amit Kárpátiában lévő megfelelők igazolnak (Si-Jo Sió, Berek-Jo (Berettgyó), Sa-Jó, stb.). Ezért a Hu-Ang-ho neve három magyar szóelemből épül fel. Ha ilyen rendkívül fontos kínai nevek minden részletükben magyar eredetűek, akkor a kínai nyelvben még további sok magyar szót

is találhatunk, ha keresünk. Még azt is el lehet fogadni, hogy a Huang-ho a Hungok Jója, vagyis folyója. A Huang, mint Sárga, természetesen a Napot nevezi meg. Ezért a Huang-San – Sárga-Hegység, egyértelműen lehet Nap-Hegység értelmű is.

A hunok népnevét írták Hsziung-nu formában is. Ebben a névben is felismerhető az Ung, illetve Unug név, ami Un Ég Királynőjének Fiait jelenti. A kínaiak, sok keserű és haragos érzületük miatt, mivel sok támadást kaptak tőlünk, e neveknek Kutya és Rabszolga értelmet tulajdonítanak. A Hsziung két szó összetétele, a Hszi Nyugat a kínai nyelvben, a pinjin Xi alakot használ. Az Ung egyik hírneves népnevünk, lásd Ungvár, vagyis Un Ég Királynőjének Fiai. Hszi-Ung ezért Nyugati-Ungok értelmű. A Hsziung-nu név „nu" részének jelentését még nem sikerült közelebbről meghatározni. Ha magyar eredetű szó, akkor Nő, vagy tagadás, No, vagy pedig Úr lehet az értelme. An égisten nevét ismerjük On alakban is, ami No formában is él, pl. No-Ammon, Nu-Ah, de Théba neve is No volt. A japán Ten-No Isten-Úr. A Hunok Háza (Ga) meg nem más, mint az égbolt. Ott van fenn a két kutya, amint Vezért követi.

A hunok, vagyis magyarok, és hanok, vagyis kínaiak, testvérek. Ezt mutatja a két név is. Azt is tudni kell, hogy Nyugaton a Hun Han kiejtésű, amint ezt már bemutattam egy fejezetben. A kínai kultúrát hat helyen egyszerre hoztuk létre, a régi magyar gyarmatosítás segítségével, Kr.e. 9-8.000 körül. Ekkor született meg a kínai nép, jelentős magyar beolvadással.

Azt is olvashatjuk, hogy a kínai nép nyugati irányból érkezett a Kínai-alföld irányába. Nagyjából Kr.e. 4.000 körül, a keleti irányba nyomuló törzsek elérik a Huang-ho felső folyását. Vajon az említett törzsek nem hunok voltak-e? Europid típusú hun emberek, akiket később trójai, trák, etruszk, szumer, egyiptomi nevekkel illettek. Az újkőkor magyarjait láthatjuk bennük. De említésre került, hogy már 40.000 éve megjelentek a magyarok a Léna-medencében. Onnan átvándoroltak őseink Amerikába is, de ezt az utat most nem lehet követni, mert nem ez a téma.

Az északi hunok szabad társadalomban éltek a déli hanokkal ellentétben, akiket szigorú rabszolgaságra vetettek uraik. A magyar eszmevilágban mindenki csillag, vagyis egyenlő értékű ember, a rabszolgaságot a magyarok, vagyis hunok, soha nem viselték el. A hun ember oda ment, ahova akart, déli kínai testvéreink azonban nem hagyhatták el a számukra kijelölt területet. A hunok lelkületétől messze állt a despotizmus, ami déli, kínai rokonainkat már legyűrte, szabadságvágyukat megtörte. A két társadalmi forma közötti összecsapások elkerülhetetlenek voltak.

Újabban a kínai kultúra keletkezését multicentrálisnak, sok központúnak értelmezik. Mivel azonban a mezőgazdaság nem alakulhat ki csak úgy magától, kétségtelennek kell látni, hogy a magyar gyarmatosok alapították meg Kína összes földművelő központját. A bejövő magyarok és a helyi lakosok keveredéséből jött létre a kínai nép. A kínaiak tehát magyar és őslakos eredetű nép.

Kína első hat magaskultúrája magyar alapokról építkezik. A mezőgazdálkodás ismerete Ságvár környékén Kr.e. 18.000 táján már kialakult, de más adatok ennél is régebbi időket jelölnek meg. A Pallag-kultúrát 35.000 évesre teszik magyar kutatók. A Peloponnészoszon kemencéket tártak fel, Kr.e. 34-28.000 közöttről, amely kemencékben bizonyára kenyeret sütöttek. A „Termékeny Félhold" eszmének bealkonyult, mivel a mezőgazdálkodás és kenyérsütés sokkal régebbi Európában, mint ahogy az a Termékeny Félhold területén megjelent. Ebből is következik, hogy Kína felemelkedését magyar csoportok indították el, európaiak, és nem mezopotámiaiak, akik akkor nem is léteztek, mint magasan fejlett népesség.

A Yang-Sao kultúra tárgyi emlékei magyar elemeket tartalmaznak. A kultúra hordozói nyugatról érkeztek, szavárd és Don-Tu magyar, továbbá kimmer és szumer művészi elemeket visznek be Kína területére. A Yang-Sao kultúra Kína alapja, aminek viszont az alapja a magyar szupercivilizáció. Így forr össze a magyar nép a kínaival.

A Yang-Sao kultúra számos lelete magyar jellegű. Párducok fekszenek bal irányban, fejük jobbra néz. Pontos megfelelőik Catal Hüyükből ismertek, ami egy magyar város volt Kis-Ázsiában.

Sokan megemlítik a Kenkoli kultúrát a hunokkal kapcsolatban, ami a Tien San északi előterében fejlődött ki. A Kenkoli kultúra fontos, de túl kicsi kiterjedésű. Esetleg egy hun törzs régészeti hagyatéka, de semmiképpen a hatalmas törzsszövetségé.

A hun és han harcok sok évezredig tartottak, váltakozó szerencsével. Az europid hunok közül sokan folyamatosan beolvadtak a hanok közé, ami miatt a hanok erős europid génkészlettel is rendelkeznek. Amikor a hunok nyugatra vonultak, a kínaiakra gyakorolt katonai és kulturális nyomás megszűnt, ami miatt Kína gyors fejlődése megtört. A hun, vagyis magyar beolvadásoknak nyelvi hagyatéka is van. A kínai mandarin szókincs alaposabb vizsgálata nem történt meg. A magyar nyelvet, a szótag-rendszert, kevesen értik, ezért a két nyelv összevetése fel sem vetődött. A magyar a világ legfejlettebb nyelve, a kínai a második legfejlettebb nyelv, ami miatt aztán nagyon kevés olyan kutató létezhetne, aki képes lenne a két nyelvet összevetni. Az teljesen biztos, hogy a ragozó nyelvekből alakult ki az összes többi nyelvtípus, mint az izoláló, flektáló és bekebelező is.

Ligeti Lajos azt állítja, hogy a Hiung-nu értelme Hiung szolga, a Hien-jün Hosszúorrú kutya, a Hiün-jü meg Bűzös kása, vagy Kásaevő. Eme elképesztő neveket vajon a magyargyűlölő Ligeti csak kitalálta, vagy valamilyen forrásból vette? Ezt nehéz megállapítani. A nevek nem értelmezhetőek, mert gyalázkodó nevek, amelyek valamilyen régebbi szóformákból és eredetileg más jelentésű szavakból alakulhattak ki.

Kiváló nagy tudósunk Szász Béla, akinek csak annyi a hiányossága, hogy képtelen volt meghatározni a hun nyelv magyarságát. Aki nem ismeri a szumer, etruszk, szkytha, egyiptomi és más régi magyar nyelveket, mint Szász Béla, nem is tudja meghatározni egy nyelv milyenségét. Elsősorban magyarul kell tudni minden kutatónak, a régi magyar szótagnyelven, mert akkor feltárul a 2-10.000 év közötti nyelvek tartalma, de simán eljuthatunk 40.000 évig visszafelé, amikor nagy számban keletkeztek a magyar írásos feliratok. Szász Béla tehát képtelen volt értelmezni a hun szavakat, de mi tudjuk, hogy a hunok magyar nyelven beszélgettek egymással. Szász Béla mérhetetlen nagy tudásanyagát kötelező követni, hiányosságai ellenére ő a legjobb magyar hun kutató szerző.

HUN CÍMEK

A hun főkirály címe Groot szerint T'ing-li ko-to tan-hu. A címben legalább három magyar név ismerhető fel. A tan-hu a főkirály címe, Shiratori szerint San-hu, Sen-hu, Sen-jü alakja is van. Shiratori szerint régebben Zhen-ku, vagy Zhen-gu volt e címek kiejtése. A főkirály címe magyar nyelvű, ami az ázsiai hunok magyarságát is megdönthetetlenné teszi. A szavakat egyenként kell megnézni, hogy pontos ismeretekhez jussunk.

Tan-hu tehát a Főkirály. A Tan magyar szó, igen elterjedt, a Tana már mitikus jelentéseket is tartalmaz. Tanya értelemben Hon (Hun), ahol lakik a nép. A Hu viszont Isten, ponto-

sabban Menny Fia, amint a Sza szavunk is pontosan ezt jelenti. A Hu tehát Menny Fia, Tokarevtől eredeztethetjük ezt a jelentést, aki teljesen pontosan meghatározta a kínai hagyományokból eredő eme rendkívül fontos szavunkat. A Hu, mint Menny Fia, valójában a Csillagokat is jelenti, mert a menny fiai a csillagok, a magyarok népe. Ami fenn van, lenn is.

A Tan Hu tehát a Tan Csillaga, Menny Fia, Napja. A legnagyobb bölcselő, aki tanítja a népét. Eszerint a Tan Hu tanító is, főpap, a vallás meghatározója. Király és főpap egy személyben. A San-Hu a Hegyek-Csillaga. A Sen-Hu szóban a Sen Lélek, emiatt a Sen Hu a Lélek Isten, a Lélek Csillag. A Sen névhez kell kapcsolni a Tisza mellett felfedezett Sentes (s.nt.s) feliratú szobrot, Kr.e. 2.500-ból, amelyen szerepel a Sen név. A Sen-jü névvel nem tudok mit kezdeni, lélek-kása mégsem lehet a jelentése. A jü szóra egy kása jelentés ad magyarázatot, amit kétkedéssel kell fogadni.

Kétségtelen, hogy a Tan-hu rokona a Tan-ju is. A Ju a Hu és Jó közvetlen rokona. E nevek a szumer Szan-Gu nevekkel teljesen azonosak. Senki ne akarja a szumer-sumer kultúrát ráhúzni a hunokra, mert az irány fordított, a hatalmas hunok és magyarok hozták létre Szumert, meg a többi nagy kultúrát. Nevetséges az a sok erőlködés, hogy a szabad magyarokat Szumer, Egyiptom, Kína jármába hajtsák, holott e nagy kultúrákat éppen a szabad magyarok hozták létre. A Szan-Gu szumer rangnévben a Szan Úr, a Gu Fő, Fej. Ami miatt e rangnevek mind Úr-Fő, Fő-Úr értelmet tartalmaznak.

A Szan-Gu név változata a Szanju, továbbá a Sankó ma is létező magyar családnév. A Sankó inkább a Kó (Kő, Föld) Sanja, Ura, a San-Ju meg inkább a Folyó Ura, ha lehet hinni a szavak eredetiségének. Mindehhez járul még a Csangu, ferdítetten Csángó népnév is, ami nem a csángál kitalált szóból keletkezett. Csan Gu a San Gu fogalmával azonos, Fő Úr értelmében a főpap és a főkirály is benne van. Ezek a rangnevek magyar nyelvűek, megdönthetetlenül bizonyítják a magyar nyelv messzi keleti kiterjedtségét. A csangu nép talán Álmos nagykirály népe volt, akik nem keltek át a Kárpátokon nyugati irányban.

A Tan-ju előtagja, a Tan közvetlen párja a Ten, ami Isten jelentésű. Amennyiben a Ten-ju olvasat is létezne, akkor jobban megszilárdulhatna a Tan és Ten azonossága. Bár nem szükséges Tan-Ten kínai megjelenés, mert a magyar nyelv szabályai szerint a magas és mély hangrendű szavak a magyar nyelv belsejéből valók. Tehát eszerint a Tan azonos a Ten szóval, sok szövegkörnyezetben. A Ten (Tenni) sok nyelvben lévő rokonával azonos, a kínai Tien, a japán Tenno, Tien etruszk főisten, thai Ten, vagy a latin Ten>Tejsz/Dejsz>Deusz is ide tartozik. A Tenni rengeteg sok alakban létezik, bizonyítva, hogy a Föld nyelvei a magyar nyelvből keletkeztek.

A T'ing-li ko-to tan-hu cím Ko-To középső része több értelmű magyarul. Lehet a Kötő kínai változata. A Kötő az eget és földet összekötő király neve. A kun Köten (Köt-En) a Kötés Hercege, akit a félkegyelmű magyar urak megöltek a mongol invázió előtt. De a Ko-To lehet a Ku-Ta, vagyis a Kutya neve is. De lehet Kút is, Kuta alakban, idézve az égi kutak, a csillagok nevét. Feltétlenül tudni kell, hogy a Kút nem csupán a föld mélyébe jelent szájat, hanem az égbe is. Ha az ilyen legegyszerűbb fogalmakat sem értik a magyarok, akkor sehova sem tudnak jutni.

A T'ing-li szót Tinglinek kell kimondani. Egyes kutatók a Tingli nevet a Téngrivel azonosítják, nagy baklövést elkövetve. A Téngri török szó, a török nyelv Kr.u. 250 körül született, a déli hunok és a kínaiak keveredéséből. A törököknek nincs köze a régebbi történésekhez, amit sok kutató képtelen elviselni, saját önös elképzelései miatt. A törökök aztán nagy pusztítást végeztek a magyarok és finnségiek népei között, de ez a nagy pusztítás nem jelentheti azt, hogy

bármi közük lenne a Kr.u. 250 előtti történésekhez. Persze, a turkászok az ilyen egyszerű tényeket képtelenek felfogni, és össze-vissza beszélnek mindenféle ősi törökökről, akik nem is léteztek sohasem. A Tingli tehát a magyar Tingli szóval azonos, és nem a török Tengri szóval, ami amúgy a Ten-Ger szóból keletkezett.

A Tingli és Tangli a Föld tengelyének műszava. A Föld tengelye ide-oda inog, a Tingli-Tangli is így mozog. A Tengely (Tengel) szó is Tengli alakba mehet át. A magyar szupercivilizáció sok szavát nehezen értjük meg, a sok évezredes távolság miatt.

Ezért aztán a rangnév, a T'ing-li ko-to tan-hu jelentése Tengely Kötő Tan Huja, mennyei uralkodója. Az ilyen viszonylag egyszerű magyar nevek, címek azért nem érthetőek többnyire magyar nyelven, mert a magyarokra zúdított idegenek kezében van a magyar nyelv, lassan 200 év óta, az idegenek meg nem tudják megfejteni a magyar neveket, mert még magyarul is alig tudnak beszélni. A Tin, Ten és Din, Den mindenképpen Isten nevei.

Szász Béla is rámutat arra, hogy a szumer „Dingira" „Ég, Isten" szó rokon hangzású a Téngri szóval. Pedig így nem helyes a szótan. Ten és Ger a Tenger szülője. Ennek a Ten-Ger szónak a rokona az í-ző szumer Din-Gir. A Tenger-Dingir szabályos alak, a Ten-Gri már nem, fiatal képződmény, amit a Ger/Gir Gri származéka mutat.

Ebből az is következik, hogy a Tingli nem a török Téngri változata, hanem azonos a magyar Tingli szóval. A Tingli-Tangli a Föld tengelye, de a rossz uralkodó neve is, aki úgy hajladozik, mint a Föld tengelye a bolygó keringése közben. Manapság minden személy lehet Tingli-Tangli, akinek a szándékai nem eléggé határozottak, kötöttek. A lakása sem állandó, ide-oda mászkál, egyik helyről a másikra.

A Tingli és Tangli, a Tengő és Lengő szavakkal is rokon. Elképzelhető még az is, hogy a Ting-Li a Ting Királya, a Ting viszont Gyűlés. Ting-Király Kötő Szent Úr, vagy a Tan Csillaga (Ura, Napja).

A főkirály első feleségének címe Tsuan-ku. Groot úgy gondolja, ez a név feleséget jelent. De a Tsuan-ku megfelel a Csan-gu (Csangó) alakjának, a San-Gu szumer főpap címének. Egy férfinak nem lehetett egyszerre több felesége, ezért nem érthető, miért ragasztanak a hunokra, de más magyar népre is egyes szerzők olyan bélyegeket, mint a többnejűség, amelyek sosem léteztek nálunk. Ha a Tsuan-ku mégis nő lenne, akkor a névben a Ku vagy Száj, vagy becézés lenne, és a Csu-An-kó forma felelne meg a feleségnek. Csu a Csillag (és Víz), An az Ég, Menny, a Ku > Kó, becézés. Csu Anikó, Csillag Anikó, bár az An-Ku nem feltétlenül Anikó.

Kit-tsu (Groot), vagy Kü-tsa (Shiratori) az uralkodóház férjhez ment nőtagja, férjezett húga, aki minimálisan hercegnő is egyben. Ezek a kínai átírásban fennmaradt nevek kétségtelenül magyar nyelvűek. Kit-tsu amolyan Macska-Csillag, vagy az Ország-Csillaga. A Tsu a Csu magyar (és szumer) szóval azonos, jelentése Csillag, lásd Csu-Da = Csillag-Föld, vagyis az égbolt. A „Helló Kitti" figurát sokan ismerik, a Kat és Kit a magyar nyelvben voltaképpen „királynő" jelentésűek, a szavárd-hatti Kat Király (Mészáros Gyula). Kit-tsu ezért Királynő-Csillag. A Kü-tsa névben a Tsa a Csa változata, Víz jelentése mellett más jelentései is vannak, pl. becézés. A Kü lehet Ország, Ki (Kü, Kő) formában, ami miatt a Kü-tsa az Ország-Vize jelentést is hordozhatja. Ha Kücsa lenne, akkor valóban gondolkodhatnánk a Kutya jelentésen, mivel a Ty hangot igen kevés nyelvben írják le, helyette gyakran Cs betűt alkalmaznak.

A T'o-ki királyok neve mai formában Töki. A Tök király a kártyában is szerepel, a Tökély és Tökéletes fogalmak is benne vannak. Thököly és Tököl, a szumer Tukul, és Tukulti-

Ninurta is viseli a Tökihez közel álló nevet. Tu-Ki pedig nem más, mint Napja (Tu, Utu) az Országnak (Ki).

A kínai Hien értelme Kiváló, Szentséges, ami a magyar Ken, Kien névvel mutat hasonlóságot. Groot a török Doghri, Shiratori a török T'u-si névvel hozza kapcsolatba a T'o-ki (Töki) rangnevet. A török névformák jelentése „Hasonló, Egyenlő, Igazságos", de semmi közük sincs a hun nevekhez. Nagyon vicces, hogy az akár tízezer évesnél is régebbi hun szavakat a Kr.u. 250 után képződő törököktől akarják származtatni. Legalább a legalapvetőbb szabályokat be kellene tartani a nyugati, különben jól képzett és becsületes tudósoknak, hogy ne keverjék össze még a legegyszerűbb szótani levezetéseket is. Törökből származtatni hun neveket akkora tévedés, mintha valaki a répaföldön narancstermést akar betakarítani. Egyszerűen lehetetlen. A Tu-si Bölcs, ám legyen, kiejtése Tuki, mint írják. De a bölcs miért király? Schlegel szerint a türk megfelelő a Doghri, helyes kiejtéssel Dogru. De a Dogru nem T'o-ki, annyi bizonyos.

Egy fontos monda arról beszél, hogy az ősi kínai uralkodóház tizenhetedik tagját, Kiét elűzték zsarnoksága miatt, akinek a fia Sun-ui a Hia nemzetség 500 tagjával elvonult Kína északi hegyeibe, és ott a hunok ősévé vált. Az esemény Kr.e. 1766-ban történt. Az esemény megtörténhetett, nem vonható kétségbe, de akkor a Hia nemzetségről magyar eredetet kell feltételezni. Nagyon sajnálatos, de a kínai jelentéseket nem ismerem, de mégis szükséges értelmezni a régi kínai neveket magyar szempontból, mert Kínában kétségtelenül sok magyar élt az utóbbi tízezer évben, meg előtte is.

Úgy tűnik, a Hia név Napot, Égi Napot jelent. Kie, akit elkergettek zsarnoksága miatt, feltűnően hasonlatos Kufuhoz, vagyis Kevéhez. Ki-E az Ország-Háza, vagy a Kő-Háza, ami Kufu nevével szoros összefüggésben van. A magyar Kei, az orosz Kij is arra mutat, hogy Kie valamiképpen, mitológiai alapon, rokonítható Kufuval, a nagy fáraóval. Mivel Kufu nevét keresve a nyelvekben sok helyen meg lehet találni, azt kell gondolni, hogy a név mindig népszerű volt a magyarok között, népszerű ma is, és elterjedt. De nem gondolok irodalmi toposzra a sok előfordulás miatt, hanem inkább minden esetben valódi uralkodókra. Ez az elképzelés megilleti Kie királyt is.

Sun-ui neve Új Sun is lehet. A Sun lehet Nap, aki mindig a Gyerek, a Fiú, amint az angol és skót Son név is ezt mutatja. Sun-ui a Nap Új, vagyis az Új Nap. Valóban egy új nemzetséget nevez meg a szó.

A kínai uralkodólista Kr.e. 2.852-től kezdődik, de ez a lista magyar uralkodókat is jelölhet. A hun őshaza messze nyugaton volt, ahonnan a magyar és kelta törzsek keletre mentek. De azt is szilárdan tudni kell, hogy a magyarok akár 60.000 éve is már belakták Kelet-Ázsiát.

A magyar szupercivilizációból származó hunok és kelták óriási hatással bírnak Kína népeinek fejlődésére. Nem csupán a növénytermesztést hoztuk el az itteni népeknek, hanem ezernyi más vívmányunkat is.

A királyi listákat teljességükben nem ismerjük. Tou-Man tan-hu erősen visszacsap a kínaiaknak, és visszaszerzi a Huang-ho partvidékének jelentős részét. Neve Nap-Embert jelent. Mivel a Tou a Tu = Nap szóval is azonos, és a Tó, eredetileg Ton szóval is, a Man pedig Ember a magyar nyelvben, ezért a neve egyszerűen és jól érthető. A Toma és Tomán mai magyar családnevek is ebből a szóból származnak. Tou-Man egy kínai származású felesége hatására elsőszülött fiát meg akarta öletni, de a fiú megmenekült, és végül a kínai nőt, annak gyerekét, akit helyette akartak a hun trónra emelni, és végül áruló apját is megölette. A történet bizonyítja a kínai erkölcstelenséget, a kínai nők hatását a magyar uralkodóházra, és a véres tragédiákat, amelyek bizonyára gyakoriak voltak abban az időben.

A fiú neve Mao-Tun, amely névben a Mao talán a Már magyar szóval azonos. Ugyanis a kínaiban nincs R hang, csak egyes szavak végén ejtenek egy rövid R hangot nagy ritkán. Ezért a Már-Ton nevünket egyszerűen Mao-Tun alakban írták le, mégpedig nagy korhűséggel. Később, Szavériában Szent Márton is hun, vagyis magyar eredetű, ezért is valószínű a Mao-Tun Már-Ton eredeti kiejtése. Mao-Tun hatalmas király lesz.

Mao-Tun (Márton, az Ifjú Úr) először a Tung-hu népeket verte tönkre, akik meg akarták alázni az ifjú uralkodót. A Tung-Hu még magyar jelleget mutat, a Tung-Uz már esetleg az úzok török hatalmát mutatja be. Az viszont bizonyos, hogy eredetileg a tung-hu nép a magyarokkal, vagyis hunokkal volt nyelvi és vérrokonságban. Mao-Tun az óceánig elfoglalta a területet, Mandzsúriát is.

Ezután nyugatra fordult, és szétverte a jüe-csi, vagyis a viet-fiak birodalmát. Azért nem lehet vietnámiakat mondani a jüe-csi helyett, mert a vietnámiak délre mentek, amíg a jüe nép más törzsei meg nyugatra. Miután a viet népet többször megvertük, magyar-viet szövetségben elfoglaltuk Tibetet. Innen a nagy magyar-tibeti rokonság. Mao-Tun kivételes nagyságú uralkodó volt, aki képes volt összefogni 24 magyar törzset egységes birodalomba. De Kínát nem alázta meg soha, bár sokszor tönkre verte Kína hadait. A magyar-hun természetből nem adódik az ellenfél megsemmisítése, pláne akkor, ha tudjuk, az ellenfelünk valójában rokonunk is egyben.

Mao-Tun után Ki-Ok uralkodott, Kr.e. 175-160 között. Ki-Ok magyar név. A Ki az Ország, a Kő, a szumer Ki. Az Ok Csillag, ezért Nap is, meg Fiú. Ki-Ok az Ország-Napja, olyan uralkodónév, ami megfelel a magyar királyi névadó szokásoknak.

Ki-Ok után Kun-Sin (160-126) uralkodott. A Kun név önmagában is Napot jelent, viszont a Sin is Nap. Eszerint Kun-Sin királyunk neve Napok-Napja értelmű. Az ilyen fokozó nevek nem ritkák a magyar történelemben.

Utóda nem fia, U-tan, hanem testvére, I-ti-sa jobb kok-le király lett. Fia, U-Tan neve a Magasságos Isten fogalmat adja vissza, mert az U és Tan/Ten neveink ezt jelentik. De az Ut-An változat már Nap (Utu) az Égen értelmű.

I-Ti-Sa neve magyarul Háza az Élet Uralkodójának. A Sa a Menny Fia, később a rokonoknál Sah formát is felvett ez a fontos népnevünk.

I-ti-sa fia és utóda O-ui (114-105), akinek uralkodása alatt általában béke honolt a hun területeken. Az uralkodó neve talán Ó-Új? Utóda O-su-li (105-102), aki alatt a birodalom csak pusztult. O-su-li után O-ui öccse, Hu-li-ho következett a királyi trónon. Hu-li-ho nevében a Hu a Menny Fia, a Li Király, a Ho Folyó. A Folyó Menny Fia Királya esetleg a király nevének értelme magyarul.

Ezután Csu-t'e-ho következik a trónon (101-96), aki O-ui második öccse. Csu a Csillag, a T'e akár lehet Isten, a szumer Te és magyar Te Isten is, a Ho megint Folyó. Csu-t'e-ho neve lehet a Csillag-Istenek-Folyója értelmű, ami egyértelműen a Tejútra vonatkozik.

Ho-lok-ko lesz a főkirály (96-85), akinek a nevében a Ho a Folyó, a Lok Hely és a Ko Ország értelmű.

A hun nevek kínai feljegyzésekben olvashatók. El kell ismerni, hogy a kínaiak rendkívül pontosan jegyezték fel a neveket. Gyakran azonnal felismerhető a magyar név, néha azonban nem. Attól függően, milyen felkészültségű volt a kínai szakember, aki a neveket feljegyezte.

O-jen-t'e király alatt a hun hatalom gyorsan apadt.

Hi-li-kuan-ku király nevében a Hé-Li Nap-Király, és a kuang-hu, a Csang-hu (csangu) magyar neveket vélem felismerni.

Utána Ak-jen-ku-t'e király következik. Az ő neve Aki-en Kutye formában értelmezhető. Aki-En az Aki-Isten, a Kutye meg a Kutya változata. Ne feledjük, a hunok Isteni Kutyáknak is tartották magukat. A farkasoktól való származás is az égbolt csillagaihoz kötendő. Róma farkasai az etruszk magyar világképből származnak.

Ho-han-sa király testvére Csi-csi. Ho-han-sa behódolt a kínai uralkodónak, ezt fejezi ki a neve is. Ho a Folyó, a Han a kínaiak neve, a Sa a Sah, vagyis magyar eredete szerint Menny Fia. Ho-Han-Sa ezért a Folyó-Kínai-Ura. A folyó valószínűleg a Huang-ho, de vonatkozhat a név a többi folyóra is, mert a sivatagi környezetben élő hunoknak a folyó a túlélést biztosította. Ho-han-sa törzseivel délre vonult, de nem ők voltak az első magyarból lett kínaiak. A Déli Hunok népe már több évezrede a kínaiak fennhatósága alatt élt. Nyelvük is számtalan kínai jelleget vett fel, de megmaradt mindvégig magyar szerkezetűnek. A törökök ebből a népi közösségből keletkeztek, és törtek ki északra, az Altájba, 220 idején. Ebből azonban nem következik a hunok török nyelvűsége.

Csi-csi király neve magyar nyelvű, értelme Napok-Napja. A szabad hunok jelentős részével nyugatra vándorolt. Ekkor indult meg a hun invázió nyugati irányba. Csicsi sok magyar népet talál nyugaton, de ezt bizonyára tudta. Először az osunokat verte tönkre, akik Nagy Kun-Bi és Kis-Kun-Bi fejedelmeik alatt éltek. A Kun-Bi a Nap-Fi jelentést hordozza, mivel a Kun a Nap, a Bi a Pi-Fi változata. Ezután az O-k'u-tokra került sor, akiket szintén szétvert Csicsi király. Az o-kutok nem az ogurok népe, hanem az ó-kutyák, vagy ó-kutak népe. A kin-kunok nem a kirgizek, hanem Nap-kunok. A kirgizek majd csak több évszázad után jutnak el erre a területre.

Eközben, amíg Csicsi élet-halál harcot folytat nyugaton, addig Ho-han-sa délről kitört, és elvonult északra az Orchon folyó vidékére, Kr.e. 44-ben. Ho-han-sa népe lehet akár a mongolok eredeti ősnépe is. De Ho-han-sa rengeteg kínai népcsoportot is felvett magához, akiknek nyelve erősen befolyásolta az eredeti hun magyar nyelvet.

Csicsi nagy király haláláról egyes kínai hadvezérek mítoszokat szőttek. Ugyanis Kínában divatos volt a hadvezér és családjának kiirtása, ha nem sikerült teljesítenie királya parancsát. Ezért aztán Csicsit legyőzték a kínaiak, és nyugodtan mehettek haza. Ezért sem lehet elhinni, hogy Csicsit legyőzték a kínaiak. Mert, ha le is győzték volna Csicsi királyt a kínaiak, akkor is a hunok nyugat felé roppant gyorsan terjeszkedtek.

Keleten a hunok, vagyis magyarok déli és északi részekre tagolódtak. Az északi hunok nyugati hunok lettek, a déliek meg keletiek. Ezután a keleti hunok maradtak keleten, a nyugati hunok azonban nyugatra vándoroltak, sok magyar néppel és törzzsel találkoztak hosszú útjukon. Így a hun nép négy részre szakadt, északi és déli, valamint keleti és nyugati részre. Azonban a nyugati rész nem azonos a magyarokkal, hanem csak a magyarok egy kis része.

Amikor Ho-han-sa meghalt Kr.e. 31-ben, nagy birodalmat hagyott közel húsz fiára, akik közül hatan 77 évig uralkodtak egymásután. Ho-han-sa utóda Hok-csu-lui, akinek a nevében a Lui a Lajos francia formája. So-kai (Kr.e. 20-12) és Ku-ga (Kr.e. 12-8) után O-csu-liu (Kr.e. 8 – Kr.u. 13) következett a trónon. A következő évtizedek hun uralkodóinak neveit ismerni lehet, elsősorban kínai feljegyzések alapján.

A hun hu-yen törzs nevében a Jenő törzsünk nevét láthatjuk. A Yen a Ken, vagyis Nap változata lehet, nem török név.

Még sok hun név ismert. A Helian dinasztia uralkodója Helian Bobo (407-425), a Bobó név ma is elterjedt kutyanév. Még ismeretes Helian Chang és Helian Ding neve. A Helian név

a He-Li-An alapján Nap-Király-Égi értelmű. Heliosz Napsten neve valójában magyar eredetű, és Nap-Király a pontos jelentése.

Sok évszázadig tartanak még a hun és kínai harcok. Törökökről, mongolokról abban az időben még nincs szó, mert nem is léteztek.

VIII. FEJEZET: EURÓPAI HUNOK

Az európai hunok természetesen a nagy magyar népcsaládba tartoznak. Aki egy kicsit nagyobb látókörben vizsgálja a magyarok eredetét, mint a nagy magyar történészek és nyelvészek, abszolút biztonsággal tudja, hogy az európai hunok is magyarok. Azért érdemes leszögezni az európai hunok magyarságát, mert sok támadás érte az európai hunokat. Fizetett hamisítók, sok évszázad óta működve akarnak zavart kelteni a tiszta és világos emberi tudatban. A magyarság az Atlanti-óceántól a Csendes-óceánig, valamint délre a Csád-tóig élt, de Amerikába, Ausztráliába és rengeteg szigetre is átjutott, nem beszélve Afrika déli feléről. Mivel ez a tény sokak tudatát zavarja, megtesznek mindent az igazság elhazudása érdekében. Az európai hunok egyértelműen azonosak az ázsiai hunokkal, mindkét népcsoport a magyarokhoz tartozik, nyelve szerint.

Orosius a hunok őshazájáról azt mondja, hogy magas hegyektől körülzárt terület. A szumerok őshazája is magas hegyektől körülzárt terület. A magyar őshaza szintén magas hegyektől körülzárt medenceként jöhet számításba. A magas hegyektől körülzárt medencék közül elsődleges a Kárpát-medence. Rengeteg adat bizonyítja ennek a területnek legalább 40.000 év óta a magyar nyelvű lakosságát. Az időpontot akár 400.000 évre is ki lehet tolni. Más nagy medencék is léteznek, ahol azonban a hun, magyar, szumer és más népek őshazájának a léte nem egyértelműen bizonyítható. Erdély, Irán, Svájc, Badahsán, Kasmir valóban medencék, de nincs annyi régészeti bizonyítékuk, mint a Kárpát-medence területének.

A magyar Ország szó egyik jelentése is Hegyi-Főség. Az Or és Ur egyaránt jelentenek Urat és Hegyet, mivel a hegy egyben úr is, lásd Ur és Uruk városát. A Ság Főség, igen elterjedt a magyar nyelvben, különböző variációi léteznek. Az Or-Ság tehát lehet egy Hegyi-Főség, valamint lehet egy Úr által kormányzott Főség is.

Priszkosz szerint a hun őshaza a Maeotisz keleti partján volt. Egy szarvasünő vezette át a mocsáron a hunokat, mutatva az utat nyugat felé. A mítosz teljes mértékben megegyezik a magyarok eredetmondájával, amit a Csudaszarvas mese őrzött meg. A Maeotisz keleti partján a Majóták éltek, Maya istennő is innen származik, mint a magyarok egyik ősanyja. A majóta törzsek egyértelműen magyarokat jelölnek. A Szarvas, amint megfejtettem, Arany-Ezüst értelmű, és az Égbolt egyik magyar neve. Az égen valóban volt Szarvas csillagkép is, amit nemrég töröltek el a csillagászok. Tehát a Szarvastól való eredésünk az Égtől való eredésünket igazolja.

Sozomenos is beszélt erről a hagyományról.

Ammianus Marcellinus azt írja, hogy a hunok a Maeotis mocsarai és az Északi Jeges tenger közötti földekről származnak. Meglehetősen jó megközelítése a valóságnak. A Heta (Geta) magyarok valóban ősidők (40.000 év) óta lakták ezt a területet is, ezért a mai földrajzi nevek többsége Kelet-Európában magyar nyelvű. A magyarokból keletkező sok finnségi, majd szintén a magyar eredetű szlávok lakták be ezt a területet.

Zosimos a hunokat a szkítákkal hozza kapcsolatba. A szkythák természetesen magyarok, ahogy a hunok is. Zosimos tehát nagyon pontos közlést ad őseinkről.

Prokopiosz a cimmer néppel veszi egybe a hunokat. A cimmerek a kimmerekkel azonosak. A kimmerek egyértelműen magyarok, sok kelta vonással, a szumer kultúrkörhöz van sok rokonítható tényük. A szumerek, mint déliek Dél-sziget lakói, nagyjából Kr.e. 3.400 körül kapnak egy nem magyar bevándorlást, akik viszont, hozva nyelvüket, nem voltak ellenségesek a szumer magyarokkal, vagyis szavárdokkal. A cimmerek tehát magyar eredetű népek voltak.

Jordanesz azt mondja, hogy Filimer uralkodása alatt a germán haliurumnákat, a varázslónőket, keletre űzték. Vajon mi miatt? A haliurumnák a szkytha pusztákon „Vad Szellemekkel" párosodtak, amely párosodásból születtek a hunok. Ezek a hunok mocsarak lakói, beszédük nem emberi beszéd, külsejük ördögies, visszataszító. Jordanesz leírása nyitott fülekre talált sok nyugati szerző esetében, állításai ma is élőek a magyarokat illetően a nyugatakat illetően.

A hunok félig germánok, mert a haliurumnák germán varázslónők. Itt tévedés van, ami Jordanesz Getica című könyvében jól nyomon követhető. A szerző teljes mértékben összekeveri a gótokat a magyar gétákkal, vagyis hunokkal. A Haliurumna névből a Haliu Királyi Házak, nagyon közeli a Helian hun királyi dinasztia nevéhez. A Rumna magyarul Rum Háza, Rum Ember. A névben az etruszk magyarokat ismerhetjük fel, Rum és Ruma városaink, valamint Ruma és Róma itáliai alapításunk őrzi ma is e neveket. Még a Getorum (Heto-Rum, és a Getuló-Rum (Hetu-Ló-Rum) törzsnevek is magyarul beszélnek. Ebből következik, hogy Jordanesz nem ismeretlen csacskaságokat, hanem létező dolgokat beszél. A szkytha puszták „Vad Szellemei" mögött a magyar csillagvallás ismerhető fel. Csillagokból leszünk, csillagokká leszünk, a lélek szabadon vándorol a Világegyetemben. Jordanesz munkájának elemzésére itt nincs mód.

Egyes történeti adatok arról szólnak, hogy Közép-Ázsiából az oszétek, jászok, alánok húzódnak át a Kaukázusok északi előterébe először. Ennek ellentmondanak azok az adatok, amelyek szerint hunok is vannak köztük, sőt, a hunok alkotják a haderő zömét. Az örmény történetírók erről sokat írnak. Felvetül a kérdés, vajon az alánokkal hol kötöttünk szövetséget? Az Aral-tó vidékén, vagy a Kaukázus északi előterében? Mivel a szövetség biztosan létrejött, amiről krónikáink is szólnak, a szövetségkötés helyszínét ki kellene deríteni.

Alánország a Don, a Volga és a Kaukázus alkotta háromszögben terült el, egy bizonyos időben. Ekkoriban Kelet-Európa a gótok uralma alatt állott. Ezt a hatalmas térséget érte a hun támadás.

Közép-Ázsiában Csicsi király uralkodása idején egyértelműen magyar uralom volt. A népnevek, uralkodói nevek, isten nevek azok a nevek közé tartoznak, amelyeket csak a pusztulásuk árán hagynak el az emberek. Csicsi tehát magyar király volt, akit egy kínai tábornok megölt. Az esemény meglehetősen hihetetlen, ami miatt nem kell elfogadni a kínai történetet. Csicsi neve Csi-Csi formában a Napok-Napja. Mivel a Csi Nap, a kisbaba is Nap, ezért mondjuk Csicsijja-Babujja kicsi gyerekünknek. A Baba Tündér, a tündér nép értelmezésében. A Csík az a hely, ahol a reggeli Napisten felkel. Egy vékony csík a horizonton, ahol Hor Izzást Ont. Ez a Csík szó a Csi Nap és a speciális magyar becézés, a K összevonódása alapján jött létre. Ez a Vaj-K típusú kicsinyítés. Csík megye a legkeletebbi megye, azért is kapta Csík nevét.

Csicsi után a hunok megerősödtek az Aral-tó vidékén. A nyugatról érkező segélyhívásokra azután mindent elsöprő hun támadás indult Nyugatra. Az időpontról több adat ismert.

Az egyik szerint a hunok lerohanták Alánországot. A támadás valamikor 350 és 360 között történt. Alánország néhány nap alatt behódolt a támadóknak, akiknek vezére valószínűleg Balamber volt. Történeti adat nincs a harcokról, de az biztos, hogy az alánok hun, vagyis

magyar fennhatóság alá jutottak. Az időpontnak megfelel 350. Több történész is hun-alán háborúról beszél, aminek nincs bizonyítéka. Az a legvalószínűbb, hogy dinasztikus házasságok révén kötöttek szövetséget a hunok és alánok.

Nagyjából Kr.u. 374-ben, esetleg 375-ben megindul a nagy hun támadás az Amál királyi házból származó Ermanrik keleti gót király birodalma ellen. A keleti gótok heta (magyar) törzseket is leigáznak, finnségi és más törzsekkel egyetemben.

Balamber nagykirály, Menny Fia a támadás vezetője. A hun király neve a Bál, vagyis Nagy és Ragyogó, valamint az Ember-Amber nevekből állt össze. Az Amber Sárga és Borostyán, a mai angol gyakran használja az Amber nevet. Nincs kellő hely e nevek bemutatására, de az Ama-Eme Anya, a Bar és Ber Férfi. Így Bál-Am-Ber nagykirály neve lehet Ragyogó-Sárga is, ami egyértelműen a Nap neve. Elvégre a Nap a Ragyogó-Sárga. A magyar királyok neve pedig többnyire a Nap számtalan nevéhez igazodik.

A Volga, Rha (Nap), Atil folyó keleti partjáról indul a támadás, három irányban. Egy északi hadsereg észak felé veszi az irányt, a középső hadsereg középen támad a mai Kijev irányában, a déli hadsereg az alánokkal egyesülve előbb a Krímbe tör be, majd onnan tovább haladva a középső hadsereg irányába siet. A hármas támadásnak, az átkaroló hadműveletnek a gótok nem tudnak ellenállni. Nagy tömegekben menekülnek nyugati irányban.

Később, 395-ben, Basik és Kursik vezetésével, hun csapatok törnek déli irányba, a Don vidékéről kiindulva. Előbb Arméniát, Szíriát, Kilikiát foglalták el, megverve a bizánci csapatokat. Ezután Kánaánt foglalták el. Egyiptom és Dél-Arábia retteg a várható inváziótól. De a hun támadás nem következett be, a lovasok a Nílustól visszafordulnak, látva Egyiptom lehanyatlott állapotát. Ezután Galatia tartományában kalandoznak, majd visszafordulnak északra. A két hadvezér neve magyar nyelvű.

Basik neve Bá-Szik értelmű, ami Nap-Bá valójában. A Bá a magyar nyelvben idősebb férfi, a Szik pedig Nap. A Szik és rokonai nagyon gazdagon elterjedtek, de minden variáció a magyar eredetiségét bizonyítja. A magyar nyelvben ugyanis hatalmas gazdagsággal fordulnak elő e szavak, ide értve pl. a szumer megfelelőket, ami egyértelműen ősiséget biztosít nekünk, mivel az indoeurópai nyelvek csupán a Kr.e-i II. évezredben kezdenek létrejönni, magyar nyelvjárásokból. Az egyiptomi Ba Lélek az idősebb harcosra utal, aki lassan eltávozik Evilágból, és lelke csillaggá lesz.

Kursik neve helyes olvasattal Kur-Szik. A Kur a magyarok egyik édeni országának a neve, jelentése Ország, Hegy és Kör. Kur-Tu Ger-Matu törzsünk nevében is szerepel, Arany János is ír róla. A Kura folyó neve Kur-A formában Kur ország-Vize jelentést ad ki. Ma is létező folyó Kur-Tu északi részén. A Szik természetesen Nap, tehát Kur-Szik nevének értelme az Ország-Napja. Ráadásul a név Kur országhoz kapcsolódik, amerre a hun csapatok támadása irányult. A Kur-Szik változata a Szik-Kur, ami Szumerban Szik-Kur-Atu formájú. Oroszországban a Kurszk név mögött a Kur-Szék magyar eredet rejlik. Itt az oroszok legyőzték a német páncélos seregeket. Arra nem tudok választ adni, hogy a kurszki csatában milyen támogatást adtak spirituálisan a magyar ősök.

Bal-Amber nagykirály a Dnyeszter-menti csatában megverte az egyesült keleti gót és nyugati gót seregeket. A gótok tovább menekültek nyugati irányban. Sok rémséges tettet követtek el, ami miatt a helyi népesség a hunokat hívhatta segítségül.

Uldin a következő hun nagykirály. A hunoknál általában 24 király uralkodott, akik egy főkirályt választottak. A 24 misztikus szám, gondoljunk a nap 24 órájára, ami régebben 12 volt.

A 12 kettős órából született meg a 24 órás nap, ami megint csak magyar találmány. Uldin nevének két eleme az Ul, és a Din. Az Ul Fiú, Fia értelmű, a szumerban is. Rokona a magyar nyelvben az Ül és Öl főnév, és az Öl ige, továbbá az Ölő (Ulu), Ülő, és más szavak. A Din szintén jelen van a szumer nyelvben, ami magyar eredetű. A Dingir Csillag és Isten, asztrális istenek neve, a Din és Gir szavakból épül fel. Nagyon fontos szó. A Din sok nyelvben ma is élő. Ul-Din neve ezért egyszerűen Fia Istennek, magyar nyelvű, és megfelel egy vezető magyar király nevének.

Írták a nevét Uldes formában is. A Des (Desz) a Tesz – Isten magyar szóval azonos, tehát az Ul-Desz forma megerősíti, hogy helyesen lett értelmezve Ul-Din névalakja. Ul-Desz tehát egyértelműen szintén Fia-Istennek jelentésű. Ha legalább a legegyszerűbb igéinkkel tisztában lenne a hivatalosság, akkor nem írnának annyi sületlenséget őseinkről. Uldin az egyik legnagyobb király volt, folyamatosan nyomult nyugati irányba, és rengeteg népet felszabadított.

Karaton nagykirály szerepe nem kellően tisztázott. Úgy látszik, Uldin után valóban ő a nagykirály. Neve természetesen magyar nyelvű név. Kr.u. 409 után lett főkirály, de uralkodása idején több más hun király is jelentős szerepet vitt. Van egy téves török nyelvű eredeztetése is nevének, ami tökéletesen elhibázott próbálkozás. Kara-Ton lenne a hibás értelmezés. A Kara török lenne, a Ton valamilyen más szó lenne, esetleg magyar. Az értelmezés szerint ez a név Fekete-Tó lenne. Vajon van-e a Világegyetemben olyan egyetemi hallgató, aki elhiszi ezt a világegyetemes nagy tévedést? Természetesen van, Budapesten gyűltek össze képviselői. A név azonban Kar-Aton értelmű, ami Aton Napisten Karját jelenti. Ez már jól megfelel egy magyar uralkodó nevének. A Kara szó is magyar eredetű, Háza a Feketének az értelme. Ha valaki megtalálja őseink szövegeiben az eredeti jelentést, akkor azt az Akadémia nem fogadja el, saját véleménye védelmében. Ha mégis, akkor valaki el akarja rabolni a felfedező pontos leírását. Ilyen ez az Akadémia.

Donat hun király neve Don-Atya értelmű. Donatus névformája meg Don Atyus.

Mundzuk nevében a Mund megjelenik a későbbi Mundo, vagy a latin Mundus névben. A Mun és Men a szumerban is jelen van, Menny értelemmel. A magyar Menny szó néhány évszázada még Men formájú volt, azután Meny írásos alakot vett fel. Egyiptomban Mén király, Kértán (Krétán) Min-osz király viselte e nevet. Mundzuk nevében a Munduzuk, Mondózók értelem rejlik. Nagy hadvezér, Nyugat-Európa felszabadítója. Nagy Mondózó, talán varázsló is. Munduz-Uk egyértelműen a Mondók Fia értelmet mutatja.

Mun-Du-Zu pontos jelentése Mennyei Udu, Nap Tudása. Du a Nap, a Zu Tudás. Ezt a nevet Mundzsuk alakban írni tilos, bár a mai névátírók igyekeznek megtéveszteni a magyar népet.

Mundo hun hadvezér neve a Mun-Do szavak alapján Mennyei-Nap értelmet képvisel. Még a mai Monda szavunk is a Menny-Helye értelmet tartalmazza, olyan mennyei hősök cselekményeit, amiket nem lehet elfelejteni, el kell mondani.

A török nem ismeri a személynevekben a szókezdő M hangot. Ez nyelvészeti alaptény, amit a magyar akadémiai kutatók folyamatosan megszegnek, kényük-kedvük szerint. Így jelzik, hogy nem veszik figyelembe a nemzetközi nyelvészet eredményeit. A maguk útján járnak, a hunokat az alig 1.800 éves törökök nyelvébe akarják belökdösni. De ez sosem fog sikerülni nekik, mivel a hunok magyar nyelvűek, és nem törökök.

Rua a következő hun nagykirály. A Ru jelentése Írás és Vörös, az A több jelentésű, közöttük az Isten, Nagy, Magas, Víz (Eső) és névelő-névutó a legfontosabbak. Ru-A ezért az Írás Nagyja. Ruga alakú neve jobban ismert, a Ru-Ga az Írás-Háza tartalmat hordozza. Az ő

neve még a Roas, amit Ró-Ász formában kell ejteni. A rovás ásza, amely jelentés nagy tudósra utal. Ismert még a Róílas és Rugila névalakja is. A Roílas a Ró igének változata, a Rugila esetleg germán jellegű becéző név. Továbbá felmerülhet, hogy Rova neve is volt, ami a Rova Rof, vagyis Róva Rov királynévvel azonos. A Róva Rov magyar kifejezés. Egyesek, nem értvén Ruga neveit, még arra is vetemednek, hogy Rókának nevezzék nagy királyunkat. A Róka szó teljesen mást jelent.

Ruga, hasonlóan Uldinhoz, hatalmas hódításokat vitt végbe. Szinte teljesen bizonyos, hogy ő foglalta el Nyugat-Európát. Átkelt a szigetekre, az Angol-szigetről kiverte a rómaiakat. Ekkor szabadultak fel a szigetek a római elnyomás alól. Szinte teljesen bizonyos, hogy ő foglalta el Dániát, keleten Iránt, Perzsiát, így az Aral-tó és Írország között egy hatalmas birodalmat hozott létre. Az egyik leghatalmasabb magyar uralkodó volt, aki valaha is létezett.

Oktár király nevében az Ok és Tár magyar szavak ismerhetőek fel. De vigyázat, az Ok és Ék jelentése Csillag is, aminek a tárolása, tudása megfelel Ok-Tár nevének. De a Tár is jelent Csillagot, lásd Is-Tár (Isztár) nevünket, ami rövidülve Sztár formára Csillagot jelent. Amúgy a Tár-Tér-Tir egyértelműen Csillag, amit most nem mutatok be. Elég annyi, hogy a szumer Tir jelentése Csillag. Oktár talán csillagász volt, aki a csillagok, vagy az okok eseményeit tárolta. Uptár hun vezér talán azonos Oktárral, talán nem. Szerintem nem, de ebben a kérdésben nagyon nehéz állást foglalni. Az Up talán Magas, a Hup változata, ami miatt Up-Tár neve Magas Csillagot jelent.

Oébarse, vagy Oibársz nevében az Ó-É jelentése Ó-Ház. A Bar több jelentésű, Nap, Magas, Ragyogó, a Se Fény. Az Ó-Ház-Ragyogó-Fénye lehet a név jelentése, a névelemek a szumer nyelvből valók. Egyesek törökösítik ezt a nevet is, mondván, hogy a Barsz Párduc, az Aj Hold, az Ai Erdő. Végül az Aj-Barsz összetételnél kötnek ki, ami Hold-Párduc jelentésű lenne. Ha a névben lenne Aj, de nincs. Csak Oi előtag van, ami nem Aj. Mellesleg a magyar Aj Ajak, Száj, ami a Holdra is vonatkozik, vagyis a török Aj – Hold név a magyar Aj – Ajak névből származik. Oebarse nevét lehet tovább elemezni, pl. Ó-Ébar-Sze formában.

A későbbi Barszilok a Volga mentén éltek, nevük a magyar Bar-Zil-Lu – Bar-Szél-Lu, vagyis Bronz névből ered. Az akkád Barszillaj is Bronz, az akkád név kétségtelenül a magyarokhoz köthető. A Bar Felső, Bőr, a Zil Csillogó, Szél, a Lu Ember és Fény. Mivel a magyarok a Fény emberei, akik a csillagokból jöttek. A Bercel törzsnév összevethető a Barszil törzsnévvel. De a Barsz nem kell, hogy török legyen, hiszen a Barsz-il magyar névben is szerepel. Mindebből az következik, hogy Oebarse neve magyar nyelvű, és nem török, nem Hold-Párduc. Amúgy a török Barsz nem más, mint a magyar Parthusz, Párduc szavak erős rontása, és rövidülése. A Parth megfelel a Parsz, majd ebből a Barsz név ősének.

Mundzuk, Ruga, Oktár és Oibarse testvérek. Munduzuk fia Rova Rof,Buda és Atilla.

Buda neve azonos Buddha nevével, amit Buda alakban kell kiejteni ma is. A név magyar eredetű, mivel a Bu jelentése Fej, Fő, a Da pedig Nap és Hely, a Földanya egyik neve. Ebből az következik, hogy Bu-Da nevének értelme Fő-Nap. Mindez vonatkozik a magyar eredetű Buddha nevére is.

A magyar főváros sok évszázadon keresztül Buda volt. Őrzi a hun nagykirály nevét, aki elsősorban vallási ügyekkel foglalkozott. Van-e utca név róla elnevezve? Priszkosz írja, Li-Po-Szo adta ezt tudtunkra, hogy Buda feleségének háza előtt egy sztúpa magasodott, ami jelezte Buda valódi Buddha mivoltát. A magyarok fővárosa tehát Buddha, a későbbi Buda nevét viseli. Emiatt is szent és szakrális hely.

Vidin bulgár város neve a Bödön alakon keresztül a Budin és Budan felé mutat nyelvi gyökereket. Ez azért lehetséges, mert a bulgárok nem törökök, hanem eredeti magyarok, a macedónokkal együtt. Vidin nevei rokonok Buda nevével.

A Buda név elterjedt volt a magyarok közt. A Honfoglalásnak nevezett időszak után is közönségesen elterjedt divatos név volt.

Buda nevét Bléda, Bléba, Uebla, Uerla, Blebla, Bleva lakban is írták.

Atilla nagykirály nevét ma germán módiban írják a magyarok is, Attila formában. Ha az Attila Atyácskát jelent, azt el lehet fogadni, de ettől még germán jellegű marad a név. A magyarok-hunok soha nem fogadtak el mások által rájuk erőszakolt nevet, ahogy ma sem fogadnak el, csak a magyar bőrbe bújt idegenek. Atilla nevét tehát ebben a formában kell értelmezni.

A-Til-La a helyes névfelbontás. Az A Nagy, Isteni, Magas, Víz, a Til Csillag, Csillogó, a La Hely. Az áramló hatalmas folyók képzete lenyűgözte őseinket, bármerre jártak a Földön. Az áradó folyó ereje mindent legyőz, ezért a magyarok sok nevében megjelenik a folyó, mint isteni elrendeltetés fogalma. A Til Csillag a magyarban és szumerban is, a La Hely, lásd Amott-La. Atilla nevének tehát minden eleme magyar nyelvű.

Fontos névalakja az Atila, Athila. Vajon van-e neveknek köze az Acél, Aszil névformákhoz? Az összes fémet a magyarok fedezték fel. A Bar-Szil, Bercel magyar törzstől kezdve a Pán-Szél névig, ami egy pán (pannon, egyiptomi) harcos széle, vagyis a testét borító vas. Ez a Pán-Cél, amit a Panzer névből értelmeznek, holott teljesen világos, hogy a magyar névnek pontos értelme van, a németnek pedig nincs. Ezért kizárólag csak a német lehet az átvevő, és a magyar az átadó. A Til szóhoz javaslom a Til-Mun (Dil-Mun) elemzését. A Mun-Dil, Mendöl, Möndölöcskék, Mundial sem akármilyen nevek.

Italia nevét is a magyarok adták. Az Ital a Víz, ami körbeveszi a félszigetet. Az Ital rokon az Atil névvel, ami szintén magyar eredetű. Az A-Til jelentése Víz-Csillogó, vagy a Csillagok népének Vize. Ez a Volga. De Italia neve I-Tal formában Háza- a Bölcsességnek. Ám Itáliát legalább 4.000 éve kezdtük meg belakni, az Atil nevet meg csak Kr.u. 350 táján kezdtük használni. Szó mi szó, Atilla ereje olyan, mint az áramló hatalmas folyóé.

Atilla egyik neve Atura. Ez a név egyrészt bizonyítja, hogy az angol Artur király nem más, mint Atilla, valamint azt is, hogy Atilla, a magyarok és hunok egyik fontos bázisa volt Atura, vagy Tura országa. Az Atura a későbbi Asszíria eredeti neve. Teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy a Tigris felső folyásánál magyarok éltek még a Kr.e-i III. évezred végén is. Az asszír, vagyis szemita támadás Samshi-Adad nevéhez fűződik, aki elfoglalta a magyar nevű Asszur városát. Ez a város az Ász-Szur, vagyis az Ászok (magyarok) Bikája nevet viselte. Mivel minket a Lóval is összekötöttek, az Asz-Szúr jelenthet Ló-Bikát is. Mindez összefügg Atura nevünkkel, ami az egyiptomiaknál Szuri formájú lett. Szuri az eredeti magyar Atura neve, amit később elfoglaltak az asszírok.

Atilla születése talán mitikus erővel bírt. Születése helyét nem ismerjük, de van két fontos város, amelyeket megneveznek a korabeli szerzők. Az egyik Közép-Ázsia, a másik Mezopotámia északi részének városa. Nem lehet tudni, hogy valójában Atilla tényleges születési helyéről beszélnek-e a források, vagy misztikus térben gondolkodtak-e az ókori szerzők?

Mivel Attilának kutyafület rajzolnak sok nyugati ábrázoláson, el kell fogadnunk, hogy Atilla valódi kutyafülekkel bírt. A tündérek ugyanis nyújtott fülekkel bírnak ma is. Ez azt jelenti, hogy Atillát tündérként ábrázolták, vagyis félistenné nyilvánították Nyugaton. A nyugatiak elismerték Atilla isteni, vagyis tündéri, héroszi, hősi mivoltát a rajzolataikkal.

Atillának még szarvakat is rajzoltak, amiért köszönet jár. A Szarv a Szarvas jele, ami a Világegyetemre mutat. Maga a Szarvas név az éjszakai égbolt neve, ami a latinban Cervus nevű. Világos, hogy a Szár-Vas a Cervus őse. A szarvak az ősi magyar mitológiában a megistenülés jelképei. Szumerban például a legnagyobb isteneknek négy szarvkoronája, a legkisebbeknek meg egy szarvkoronája van. Az emberi hős, ha megistenül, akkor először egy szarvkoronát kap.

Mózes szarvkoronája tehát istenné válásának bizonyítéka. Mózes istenné, vagyis első fokon hőssé, tündérré vált, mert nagy tettet hajtott végre. Mózes természetesen magyar hős. Nagy Sándort is szarvval ábrázolják, ami az istenné válásnak fontos bizonyítéka. Igen sok király Kis-Ázsiában önmagát szarvval ábrázolta, azt kívánva elérni, hogy őt is istenné, tündérré nyilvánítsák.

Rengeteg olyan királyi ábrázolás létezik, amelyeken a király fején szarv látható. De a nyugati tudomány ezeket, a rendkívül fontos régészeti adatokat képtelen felfogni.

Etele névalakja szoros összefüggésben van az Étele és Itala fogalommal. Az istenné vált király teste az Étel és Ital. Nagyon közel járunk a név értelmezésével sok más isteni király sorsához. Az Etele név jelentése E-Tele, vagyis a Háza-Tele. De ennél az egy szerű megoldásnál is vannak bonyolultabb megoldások, amelyek igazak lehetnek. Étel-E is az Étel-Háza jelentéssel bír. Vajon akkor melyik az igazi név?

Az Atilla nevet a régi, mediterráneumi névanyagban is megtalálhatjuk, mivel a Földközi-tenger teljes térsége a magyarok területének ősi központi helye. Atilász nevével is illene elbirkóznunk.

Mamás nevét tökéletesen lehet érteni magyar nyelven. Talán a Mami, Mama neve is, amelyek létező nevek, az anyja szoknyája mögé elbújó ifjú neve.

Atakán és Atakám neve egyértelműen Ata, vagyis Atya Kán-Kám. Az Ata név eredetileg magyar szó, amit a Nagy-Atá-d városnévvel is lehet igazolni. Nem szabad az Ata nevet törökké nyilvánítani, amikor ennek a szónak az At az alapszava, ami a magyar nyelvben elterjedt.

Az Ata az Utu, vagyis a Nap, közvetlen rokona. A Kán és Kám a kutya Kan nevéből ered, király jelentése is a Kanság fogalmához köthető.

Mamást és Ata Kánt Atilla halálra ítélte, mivel árulókká váltak. A hun királyi családból származtak, de idegenek szolgálatába álltak, amit feltétlenül meg kellett torolni.

Atilla feleségének neve Arikán. Az Aran, Aranka nevek ma is Ari becézésűek a magyar nyelvben. Az Ari Kán annyit tesz, mint Aran Kán. A feleségek is bírták a Kán rangnevet, ez nem kétséges, mivel a kínaiak is átvették, sok ezer éve. Arikám egy becézési név, amit egy magyar nyelven beszélő úr a feleségének mondott, mármint: Arikám.

Mellesleg az Aran, Arany magyar név a hispániai Aran szóval azonosítható, ami az olaszban is létezik.

Atilla Réka nevű felesége neve Ré Háza értelmű, ő Arikán. Ré a Nap neve, akinek igen sok neve alakult ki utódaink nyelveiben. Ré és Rá Napisten neve olyan mérhetetlenül elterjedt név Nyugaton, Keleten és Délen, hogy nem is lehet pár szóban megbecsülni elterjedtségét. Ám ezek a nevek az ősnyelv elsődlegességét bizonyítják.

Réka nevét még írták Ríka, és Kerka formában is. A Kreka is Kerka, amit az az Erka és Rekan – Ré-Kán név is megszilárdít. Krk szigetének régi istennője Kirké, akinek neve megjelenik Réka nevében. A sok név Atilla feleségét jelöli. Kreka egyértelműen Köréka, a Kör pedig legtöbbször a Nap neve. Van egy Herkja formájú neve is, ami a Hősök Szülője fogalomra utal.

Ellak Atilla és Réka első fia. Ismert nevének Ilak és Elek formája is. Az Elek ma is élő magyar név. A név igazi, valódi jelentése El-Lak, ami egyértelműen Él isten Laka jelentésű. Ellak tehát szintén isteni név, amint a többi királynevünk is. Él isten az Élő isten, az Első, akinek nevét viselte Ellak, aki elsőszülött. Az Ilek névforma az Él-Ék, vagyis Él isten Fia jelentésre mutat rá. Az Ék és Ok mindig Csillag, a csillag viszont a gyerek neve is. A latinban, ami magyar eredetű nyelv, az Elementum szóban is megjelenik az El magyar alapszó. A Jelek név az Elek, Ilek változata. Maga a Jel szó az El, Él szóból jött létre, vagyis a Jel Isten figyelmeztetése, Isten akarata.

Dengizik Atilla második fia. A Dengizik magyar szó, mégpedig a Dengiz és az Ik szavaink összevonása. Dengiz az eredeti magyar Dengir szóból képződött. A Dengir természetesen azonos a szumer Dingir szóval, ami Isten-Gyereke értelmű. A Dingir csillag értelmezése úgy helyes, hogy a csillagok a magyarok gyerekei. Ez így volt akár 40.000 éve, és így van ma is. A Dengir, Tengir természetesen a Dingir és a mai Tenger rokona. Az R hang evolúciós fejlődési alakja a Z. Ezért a Dengir szabályos fejleménye a Dengiz, ami egyértelmű magyar nyelvűséget bizonyít, továbbá azokban a nyelvekben, amelyekben e szavaink megjelennek, egyértelmű e szavak magyar eredete.

A Ten, Den az Isten, de a szó sok más szavunkban is megjelenik. Erre példa a Den, Ten esetében a Víz, és az Úr fogalma. Szoros rokonok a Don, Ton – Tó, és más neveink. A Den-Tu, Don-Tu országnévben vajon az Isten, vagy a Víz neve jelenik meg? A mai Tengiz-tó helyesen Tengir-tó nevű. A Gir szabályos utóda a Giz, az R-Z hangfejlődés a szlávban, törökben, arabban, spanyolban, magyarban is megfigyelhető. Den-Giz-Ik neve tehát egyszerűen Isten-Fia, a Csillagok-Fia jelentést tartalmazza. Magyar név. Ten Köre a Nap, ami miatt Den-Giz-Ik a Nap-Fia jelentést is tartalmazza nevében.

Atilla harmadik fia Ernák, akinek a nevét ismerjük Irnek, Hernák, Irnik, Irnák, Irmak alakban is. Vajon az Ernő, Ernye neveink rokonok a hun királyfi nevével? A névben az Er, Ir, Her nevek az Úr és Nap nevei, a Her egyértelműen Hős, Férfi. A név második eleme a Nák, Nek, Nik a magyar nyelvben raggá alakult, ami azt igazolja, hogy egykor nagyon fontos szerepet töltöttek be e szavak. A Na a szumerban Ember, Ház (város), ami miatt az Er-Nák egyszerűen csak az Úr-Háza. A K végződés többnyire kicsinyítés, becézés a magyar nyelven, meg többes szám. Az Er-Nák név tehát az Úr Házából való. Ennek a fogalomnak felel meg a többi névalak is.

Irmak neve azonban a harmadik, vagy a legkisebb fiúra utaló név. Irmak azonos a mai Irmag szavunkkal. Az Ír a Nap, aki írni is tud, a Mag Csillag, Gyerek. Ebből pedig az következik, hogy Irmak valóban Csabával azonos, a harmadik gyerekkel. Ugyanis fontos szokásunk volt, hogy a legkisebb gyerek nem mehetett háborúba, nehogy a család utolsó tagja is elessen, és magva szakadjon a családnak. Az írmag kifejezés ebből a korból ered, A Mag és Mak (Nagy, Hatalmas) természetesen szoros összefüggésben vannak. Már Usz-Iri nevében jelen van az Ir, Iri szó, amit Szemnek mondanak, de valójában az Égi Szemek a csillagok, a Személyek, a Szemek az Éjben.

Emnezár is Atilla fia, amint mondják. Em-Ne-Zár nevének elemei érthetők magyarul. Em a Keletkezés, a Ne a Né és tagadás, a Zár magyar ige. De a Zár névalak gyakran más ejtésű is lehetett, pl. a Cár is megfelel a Zár névnek. A Cár a régebbi magyar Szár – Király szó leszármazottja az oroszoknál. A név értelmét nem akarom megfejteni, mert sok változata lehet, aminek felírására nincs mód.

Atilla fia Uzendúr is. A névben az Úr könnyen felismerhető. Az Üzend-Úr fogalom könnyen jöhetne, ha nem lennénk gyanakvóak. Az U-Szent-Úr, vagyis U-Szend-Úr már jobban elképzelhető a herceg nevének valódi jelentéséül. A nevet még sok formában lehetne értelmezni.

Mundo talán Atilla fia, de ez nem bizonyos. A névben a Mundus latin név is felismerhető, azzal az ajánlással, hogy a hun, vagyis a magyar, sokkal régebbi a latinnál. A Mundus – Világ a latinban, a magyar Mun a Menny, a Da a Föld, a Mun-Da és variánsai a Menny és Föld, vagyis a Világegyetem fogalmát tartalmazzák.

A regék szerint Honoria bizánci császárlánytól született Csaba, akit Irmak királyfival lehet azonosítani. Csaba nevének jelentése Víz-Háza, vagy a Víz-Ura. A név megfelel Atilla fiának, mivel atyja hatalmas folyó volt, aki elárasztotta a földeket és népeket. Csa a magyar nyelvben Víz, Folyó, Ba a Bá, az Úr, aki Háza a folyónak. A Csoba szintén ezt jelenti, a Cso Víz, ami nagyon sok nevünkben megvan. A Cso Folyó, ami egyben Folyamat is, így a Folyton Folyvást, vagy a Cso-Cso játéknevet is pontosan lehet érteni. Csoba nem „Fiatal Fiútestvér”, aki ezt írta, nem érti a magyar nyelvet. Sába nem rokona a Csaba névnek, bár a Sába is eredendően magyar nyelvű név.

Krimhildától született volna Aladár, a regék szerint. Krimhilda neve Krím-Hilda értelmű lehet. A Krím nagyon ősi magyar fészek, már 40.000 évnél régebben elfoglaltuk a területet. Krím Hildája esetlegesen egy Kimmer Hilda, Kimmer Ildikó nevét rejtheti. Tehát ez a feleség nem ölhette meg Atillát az esküvőn, mivel tőle született meg Aladár fia. A Krím és Kimmer fogalmak az ókor közepéig nyúlnak, szoros kapcsolatban a szkytha magyarokkal. Eszerint Krimhilda nem germán név, hanem éppen magyar, vagy kelta.

Aladár nevét is sikerült kikutatni. Meggyőzően merem állítani, hogy magyar nyelvű név. Ala-Dár a királyfi nevének két eleme. Ala jelentése Magas. Voltaképpen a latin is jól őrzi e nevet, Al jelentése Magas, Alacsony és El. A manysi Ur-Ala (Ural) Hegy-Magas. Vajon eredhet-e a latin a manysi nyelvből, ha ilyen megdöbbentő egyezéseket ismerhetünk fel a két nyelv között? A Dár és Dér Csillag a magyar nyelvben. Vagyis Fiú, Gyerek, a gyerek lehet lány is, mert a lányok is nálunk csillagok eredetileg. Nem úgy, mint egyes népeknél.

Ala-Dár tehát Magas Csillag, magasan született fiú. Úgy tűnik, megverte a Nedao-menti ütközetben Csabát, a testvérét, amivel jelentősen hozzájárult a hun birodalom vesztéhez. Azonban e cselekedete miatt mégsem nevezhetjük árulónak, mert nem ismerte, mire megy ki a játék.

Atillához kapcsolható női név még Micolt, és Ildico. Micolt és Ildico neve is magyar nyelvű. Micolt nevét így kell értelmezni: Mi a Fény, a Colt a Költ, Kelt ige neve. Szerencsére a szumer nyelvben is jelen van a Mi/Me és Mu, mint Fény, ezért nem szükséges sok helyre futkosni a név jelentését illetően. Mi-Kolt neve ezért Fényben-Kelt értelmű. A Kelt magyar szó Kolt alakja ma is élő, lásd a Koltai nevet.

Ildico neve már megjelenik Eriduban, ahol Ildi királynő, vagy hercegnő neve is ez. Il-Di jelentése az Isteni Di. Il, El, Él az Isten egyik neve a magyar nyelvben, több száz változata van, amelyeket itt képtelenség bemutatni. A Di nem más, mint Da Földanya nevének egyik változata, kettőzve is jól érthető. Ildi magyar női név, Eridu példája alapján már esetleg 7.000 éves. Az Ildikó forma valóban hun alakú, a magyarok Ildike, Ildika alakot mondanak, a hunok Ildikó formát. Mellesleg ennyi a magyar és hun nyelv közötti különbség is. A Hildegard germán névre, vagy az Ildikó „gyilkos” fogalmára ki sem térek, mert a magyarok népei nem vettek át sokáig, nagyjából II. Rákóczi Ferencig, senkitől sem neveket.

A Dalma és Zselyke is hun női nevek.

Atilla gyilkosság áldozata lett. Akkoriban, és sok évszázaddal utána is, rengeteg királyt eltettek láb alól. A királyok rettegtek az orgyilkosoktól. A rengeteg gyilkosság külön témát érdemel. Minden más nemzetnél is a király eltávolítása az új a hatalom útjából jól szervezett bűnbandák létezését bizonyítja. Kiváló terepe ez is a regényeket írók fantáziájának.

Atilla királyi udvarából is megmaradt néhány név.

Esla hun vezér nevében az Es a Ház, a La a Hely jelentést képviseli. Az Es jelenthet Ős, Űs, Is fogalmat is. Esla a királyi házat gondozhatta.

Eskám szintén a hun udvarhoz tartozott. Es-Kám formában az Es Ház, és esetleg Ős, a Kám a Kán változata lehet. De az is lehet, hogy ez nincs így. A Kám pontos jelentése még nincs felderítve.

Laudaricus valószínűleg az Aladaricus név változata. De ez nem biztos. Úgy tűnik, inkább önálló név. A Lau-Dar Ember-Csillag értelme közelebb vihetne a név helyes értelmezéséhez.

Edekon, vagy Edeko neve megjelenhet Edeka és Edika formában is a szövegekben. Az Ede magyar név, talán rokon az Édi Kán formával. Az biztos, hogy az Ede-Kán (Edekan) név megjelenik Edihun, vagyis Edi Hun nevében is. Édi Hun Itália ura lesz, Atilla halála után. Az Edeko változat az Ede becézése.

Edeko, vagyis Édi Hun fia Odoaker, akinek a neve színmagyar eredetű. Odo-A-Ker a név pontos értelme, ami Udu-A-Ker, vagy Udu A Kör fogalmat testesíti meg. Udu-A-Ker egy napkirály volt, magyar, vagyis hun eredetű, és a Turul házból származott. Neve tehát Nap-A-Kör. Őt is, mint számtalan nagy királyunkat el akarják ragadni tőlünk, mivel a jó érzésű kutatók sem értik a nevek jelentéseit.

Hun-Ulfus Edeko (Edi-Hun) másik gyermeke. A Hun Csillag, az Ul Fiú, a Fus Fős. Csillag-Fiú, aki Fő volt. Az Ulf germán törzsnév is.

Tulna Edeko unokája. A Tul sok szóban megjelenik, a Túl magyar ige azt jelzi, hogy mindenen túl lévő dolog. A Na magyar szó több jelentésű, Nagy, Kő, Ház, Ember, gyakran Nő és Igen. E jelentések közül Túl-Nagy (magas), vagy Túl-Ember lehet a név igazi jelentése. Tulln városa, és Tolna megye neve rokon lehet Tulna nevével.

Tulna neveként jöhet elő Oklán-Teklán neve, amit „kisgyerek” jelentéssel értelmeznek egyesek. Ez is tévedés. Ok Csillag, Lán az Oroszlán, Tek a Nap, Lán az Oroszlán. Ok-Lán-Tek-Lán neve tehát színmagyar nyelvű, és Csillag-Oroszlán-Nap-Oroszlán fogalmat képvisel. Az sem biztos, hogy azonos lenne Tulna vezérrel.

Berik vagy Berikh hun főúr. Ber a Férfi, Magas, (Em-Ber), Ik az Ék, Ok nevekkel azonos, ami szerint Ber-Ik egy Magas Ember-Fia (Csillaga).

Onogésius, vagy Onegésius neve magyar nyelvű. Az Onog-Észi nem más, mint az Unug (Un Ég Királynőjének Fia) Esze. A vezér nevében megjelenik Unug népnevünk (Un Fiai). A görögök nem tudták leírni az U hangot, helyette O jelet alkalmaztak. E név szerint a hunok Unugnak is tartották magukat. Valóban fővezér volt Atilla mellett.

Glones hun vezér neve a Gelones név rövidülése. A Gelónok népe egy ókori magyar nép.

Skotta szintén hun név, Onogesius öccse. A név nagyon hasonlít Szkottasz nevére, aki Egyiptom felől érkezett, és a skótok ősanyja. A hun Skotta neve tehát kapcsolatban lehet a keltákkal. De a Szkytha név is közeli a Szkotta névhez.

Chel-Chal vezér neve is magyar nyelvű. Két formában is értelmezhetjük jeles vezérünk nevét. A Kel-Kál alak azt jelenti, hogy Nap-Nagy. A Kel ige a Napra vonatkozik, a Kál Nagy

értelmű, a Gál változata. Lu-Gal pl. Ember-Nagy értelmű királyi cím. De a Csel-Csal értelmezés is érdekes, ami egy cselvető és csalogató haditaktikát alkalmazó vezérre utal.

Réka királyné udvarmestere Adames. A név lehet a Ház – Es Ádámja, első embere. Ádám az Udum, Napom, ősatyám variánsa, magyar nyelven. Adamis alakja is van.

Buda (Buddha, egy a tökéletesek közül) udvari bolondja afrikai berber származású törpe volt, akinek a bőre sötét, beszéde pedig mulatságos volt. A berberek és magyarok közti rokonság nagyobb, mint azt képzelik. Zerkon volt a neve, amit görögösen Zerkon formában írtak. Kérdés, ki adta ezt a nevet a törpének? Ha a hunok, akkor a Zerko lehet Serkő, amely madár kormos, és sokat fecseg. De a Zerko közel áll a mai Cerkóf majomnévhez is,

Kuridák keleti hun király. Nevében a Kur Hegy, Ország, a Kuri Hegyi. Ha valóban a Dák név van a király nevében, akkor további bizonyítékot nyertünk a dákok magyarságát illetően. A nevet lehetne tovább elemezni.

Tuldila hun vezér nevében a Tul szó ismét megjelenik. A név becézés is lehet. Toldila formában Toldi nevének régebbi, hun megjelenése. Ugyanis Toldi a Tölgy eredeti neve, Told településünk neve is ezt igazolja.

Arnegiscolus bizánci hadvezér volt, de szkytha származású. Megtartotta eredeti székely nevét. Az Ár-nyéki-Szikulosz elég pontosan megfelel nevének. A szikulosz a székely és szkytha görög változata, tehát a vezér valóban magyar, és valóban szkytha eredetű, amit a nevében is visel. De az Arnegi szónak lehet más jelentése is, mint Ár-Nyéki.

Több más név is ismert, amelyek nem feltétlenül magyar nyelvűek.

Kandak, Candac alán király nevének értelme Kán Dák. A Dák a magyarok egyik népe, akiknek az ura, kánja volt Candac.

Hormidák alvezér volt. A nevében a Hor a reggeli felkelő Napisten neve. A Hor-Midák névben az utótag, a Midák jelentésére eddig nem sikerült rátalálni. Talán nem a Midász variánsa.

Szent Szeverin pápa hun származású volt. Nevében a Szever (Északi), Szavár nevek vannak jelen. Szubar- Ki szumer, Szubar-Tu akkád névforma, a Ki és Tu Ország jelentésű. A magyar szavárok, szibérek, orosz szeverjánok, itáliai szabinok és sok más nép mind az ősi magyar Sza népből ered. Szent Szeverin pápa a második magyar pápa Jézus trónusán.

Busan vezér neve a Bu és San elemekből épül fel. Bu a Fő, Fej, lásd Buksi, a San az ázsiai hunoknál is Úr értelmű. Bu-San ezért magyar név, és Fő-Úr a jelentése.

Atilla halála után még léteznek a hunok, de később sok más név alatt. Egészen a magyarokig, és keltákig, sőt, a germánokig és szlávokig, irániakig és indekig. De mind eme népeknek a nyelve a magyar nyelvből ered.

Kattar, akit Kadarnak is neveztek őseink, fontos nagy király volt. Szerepel a Tarih-i-Üngürüsz krónikában is. Atilla őt küldte Hispánia felszabadítására. Átkelt a Pireneusokon, majd megverte a félsziget csapatait. Egy uralkodó, Katar jövetelének hírére, Afrikába menekült. Miramammona olyan király volt, akinek a nevét nem sikerült megérteni, de a harcot nem vállalta a hunokkal. Katar, Kattar, Kadar nem lehet azonos Karaton királlyal. A Kat-Ar, Kad-Ar értelme Háza a Fegyvereknek, ami beszélő név. Miramammona Csoda-Mammon esetleg, de nem ismeretes, milyen népet vezetett.

Orestes pannóniai származású volt, aki fontos szerepet töltött be a hun udvarban. A pannonok magyar nyelvet beszéltek. Orestes apja Tatulus, akinek a felesége hun nő volt, vagyis Orestes anyja hun volt. A Tatulus nevet több formában is értelmezhetjük, a Tatul lehet a kiindulási alap. Orestes fia Romulus Augustulus, az utolsó római császár.

Szent Márton Savariához, vagyis egy magyar pannóniai városhoz kötődik. Mivel a Márton nevet összekötöttem a Maotun névvel, számomra világos, hogy mind a Márton, mind a Maotun Ifjú-Úr jelentésű. Egyszerűen nehéz felfogni, hogy a szavak jelentését ismerő kitűnő kutatók hogyan nem képesek felfogni a Mar Ifjú, és a Ton/Don Úr jelentését? Ha pedig a kínai nyelv hangzóit is megnézzük, akkor világosnak kell lenni, hogy a Mao-Tun valójában Márton, mert a kínai nem használ R hangot, csak igen ritkán egyes szavak végén, egyszerűen nincs R hangja. Akkor egy kínai hogyan írhatta le a magyar Márton nevet? Valahogy így, Mao-Tun.

Odoaker király akár germán, akár magyar király volt, mindenképpen magyar anyától kapta a nevét. Udu-A-Ker nevének igazi jelentése, vagyis Udu, a Napisten, aki Kör alakú. Itália központi hegyeiben a magyar népművészet jelenik meg ma is. Az Appenninek hegyeiben lévő magyar motívumok azonban őseredetiek is lehetnek, hiszen mi népesítettük be Itáliát először.

Severus pápa a második magyar pápa Szent Péter után. Severus hun, vagyis magyar családból származik. Szent Péter és Severus után csak a harmadik magyar pápa következhet, igazából.

A hun vezérek többségének magyar, kisebb részének kelta neve van. A magyarok és kelták egy gyökérről erednek, pontosabban a kelták, hosszú fejlődés után a különböző magyar törzsek utódai. A kelták és szkythák, vagyis magyarok, gyakran egy településen laktak, amit régészeti leletek is bizonyítanak.

Gaál Mózes írásai alapján is sok adathoz juthatunk. Írásait átdolgozta Szántai Zsolt, egy olvasandó anyagot összeállított Dibás Gabriella. Eszerint Hadak Ura egy hatalmas ősi isten. Puszta az emberek ősatyja. Szerepelnek a Rif hegyek, amelyek esetleg messze keleten vannak. Ez nem így van, a Rif-hegyek az Atlaszban emelkednek az ég felé. Azon a vidéken az atlantiszi magyarok éltek.

Ménrót óriásnak volt két fia, Hunor és Magor. Amint látjuk, Mén-Rót a Mennyei-Rúd, a Vadász csillagkép, ezért óriás. Két fia is óriás, a hunok között a 220-240 cm-es harcosok nagyon gyakoriak voltak. Volt még egy bizonyos Dul király, akinek volt két lánya. Dul nevében a Du a Nap. A két fiú elveszi a két lányt, így jön létre a magyarok népe.

Hunor fia Bor, akinek a fia Tana. Tana két fia Érd és Keled. Érd fia Bendegúz (Bendekus), akinek három fia Rof, Buda és Atilla. Keled fia Keve. Atilla két fia Aladár és Csaba, akik nem tartottak össze.

Puszta fiai: Széptüzek Lángja, Józél Fúvása és Szépmező Szárnya. Puszta a Világfa tövében telepedett le. Szépmező Szárnya fia Tana (Thana, Dana, Tanka, Danka), unokája Ménrót.

Van egy erős kelta vonal is a hunok nevei között. A magyarok és kelták gyakorta egy faluban laktak, amit a régészet tárt fel. A mítoszok szerint Nimrúd, a magyarok ősapja, és Fénis, a kelták ősapja, testvérek, Bábel tornyait együtt építették. A nyugatiak gyűlölete a hunok ellen talán alább hagyna, ha felismernék, saját maguk ellen gyűlölködnek, mivel a hunok között sok a kelta, a germán, de a szláv is.

Dun Huang város neve Torony Sárga. A Dun azonos a kelta Dun, Dunum nevekkel, ma is létező név, pl. Cork város kelta nevében. Loulan Szépe hercegnő kelta ruhában lett eltemetve, mintegy Kr.e. 2.000 idején, a Takla Makán déli peremén. A fehér hunok délre mentek Indiába, Radzsasztán területén sok várost alapítottak. Sok város magyar nyelvű, de pl. Jodhpur 3 milliós város erődjének neve Amber, amely név a keltáknál sárga (Nap), azután borostyán, ma gyakori női név. Az Ama-Eme és Ana-Anya a magyar nyelvben Anya, tehát az Am-Ber és Em-Ber

gyakorlatilag azonos szó, a naphívőket jelenti. Maga Bal-Amber nagy hun király neve is Nagy-Sárga, vagy Ragyogó-Sárga értelmű, ami egyszerűen a Nap.

Szkottasz, vagy Scotta királynő Egyiptomból indult, Írországba jutott, majd később az írek Skóciába is bevándoroltak. Skócia a nevét Scottáról kapta. Atilla rokona és bajtársa Szkotta a Turulházból. Lehetetlen, hogy az ősi királynő, és Atilla hadvezére neve közt ne lenne kapcsolat. Maga Edekó nevében az Ede Fiú értelmű, rengeteg ma ismert angol névben szerepel, amely nevek magyar-hun eredetűek. Edward mellett sok ilyen név van, amelyek nem mentek át a köztudatba.

A hun nevek, a Turul dinasztia nevei, a magyar krónikákban folytatólagosan következnek egymás után. Abszolút biztosan igazolva, hogy az Első Korok népének uralkodói folyamatosan alkottak, új és új birodalmakat hoztak létre, amelyekben az emberek élete viszonylagos biztonságban volt. Sokaknak nem tetszik, hogy a magyarok, oroszosan matyerek az emberiség szülői. Ezért aztán mindent megtesznek, hogy az igazság, világosság és tisztaság területéről kivezessék az emberiséget a homály világába.

IX. FEJEZET: FEHÉR HUNOK

Az egyik legfontosabb hun, vagyis magyarul beszélő nemzet, a fehér hunok nemzete. A legtöbben azt hiszik, hogy a hunok ma már nem léteznek, holott ez nincs így. A magyarok ma is valódi és ősi (legalább 40.000 éves) hunok, de sok más nép génjeiben és nyelvében felismerhető a hun eredet. Az igaz, hogy az ősnyelv a sok évezredes fejlődés miatt, rengeteg változáson esett át. Viszont az is igaz, hogy a sok ezer éves nyelvi fejlődés ellenére, ma is rengeteg sok nyelvben felismerhető a magyar szókincs alapvető jelenléte. Az indoeurópainak minősített nyelvek Keleten is a magyar nyelvből származnak. Az oroszok, indek, irániak, továbbá a kínaiak, tibetiek, valamint a koreaiak, japánok is a magyar, vagyis hun alapnyelvből vették nyelvüket. Különböző irányokba fejlődött az ősi alapnyelv, amelynek létezési ideje csak tízezer évekkel mérhető, szemben a mai nagy nyelvekkel, amelyek csak néhány ezer esztendősek.

A fehér hunok, éppúgy, mint a többi hunok, a magyar nyelv egyik nyelvjárását beszélték. A magyar nyelv 40.000 éve foglalta el Európa, Ázsia és Észak-Afrika hatalmas térségeit, de behatolt Amerikába is, és a Föld nagyon sok zugába. Ez az oka annak, hogy olyan sok népnél találhatunk magyar szókincset ma is, e népek élő beszédében.

A kínai, vagyis han civilizáció magyar nyelvi és magyar írásos eredetű. Kína népe éppúgy az Édenből származik, vagyis az egyik magyar őshazából, mint bármely más népe a Földnek. Kína felemelkedése a hunoknak köszönhető, akik magas civilizációt hoztak Nyugatról Keletre. A Négy Világtáj Ura, a Menny Fia, Isten Fia, és sok cím mögött az Egyetlen Isten földi reinkarnációjának eszméje ismerhető fel.

Kr.e. 1.200 körül a Fehér és Vörös Ti törzsek a Huang-ho partvidékén tanyáztak. A színek azonosak Egyiptom színeivel, Alsó-Egyiptom, az észak, vörös, Felső-Egyiptom, a dél, fehér színű. A Ti szó Élet jelentésű. Szász Bélánál a Ti még Tik, vagyis Nap alakú és jelentésű volt.

A sok évezredes háború a hunok, vagyis magyarok, és a hanok, vagyis kínaiak között, rendkívül sok pusztításhoz vezetett. A sok harc azonban nem semmisíthette meg a magyarok és kínaiak közötti vérrokonságot. Mao-Tun, vagyis Márton uralkodása idején a hun-magyarok ismét a hatalom csúcsára kerültek, de később a hun birodalom összeomlott. A nyugatra húzódó

hun, vagyis magyar törzsek, olyan testvéri magyar nyelvű közösségekbe ütköztek, mint a fehér hunok, kidarita hunok, és az európai hunok nyugatra vándorló csoportjai. A későbbi zsuan-zsuan törzsek voltak az utolsó igazi magyar populációk, akik elhagyták Keletet, hatalmas nyelvi, kultúrális és genetikai örökséget hagyva hátra. Főleg az emberi tudatban, ami szerint egy tőről származunk.

Valószínűleg a későbbi Kusánok, a szasszanida irániak, a Parthusok, és a közép-ázsiai birodalmak uralkodó családjainak nevei között rengeteg magyar nyelvű uralkodói nevet találunk. Ezek a vezető családok magyar eredetűek voltak, ami miatt igen sok magyar eredetű nevet használtak. A nevek felderítése ma sem történt meg.

A korban több magyar eredetű nép is tevékenykedett. Az Avarok (Abarok), mint ázsiai avarok, akik u-ar-ok, és chunniak voltak, de az európai avarok is vár és hunn törzsekre tagolódtak, azután a szakauraka (Szaka Urak) törzsek, a kunok, a besenyők-pacinakok, meg a Dzsungárok, akik a Hungároktól erednek. A sok népnévből abszolút biztonsággal leszűrhető a nevek magyar eredete.

A fehér hunok a közép-ázsiai hunok egyik része. Történetükhöz van néhány adat, amelyek hitelesek. Csakis a hiteles adatokhoz szabad ragaszkodnunk. Sajnálatos módon a nemzetközi nyelvészek többnyire nem értenek magyarul, és a magyarok helyébe saját rokonaiknak vélt nyelveket igyekeznek helyezni, meghamisítva a tényleges történéseket.

Kidari király nevében viselte a Vas szót. Ám a Vas a magyar nyelvben Fehér értelmet is visel. Vasz, vagy a Vas színe fehér, ahogy Felső-Egyiptom fővárosának, Vasz-nak a neve is fehér, mivel a Fehér Korona városa elvégre Vasz-et. Ebből pedig az következik, hogy a Vas-Hunok, a kidariták, szintén fehér hunok. A fehér hunok magyar nyelvű nemzetségeinek többsége Indiába került, ahol az ind nyelvcsoport hatása megváltoztatta nyelvüket. Ma a nyelvük, nyelveik az ind nyelvcsoportba tartoznak, mivel nyelvváltáson estek át, és beolvadtak India népei közé.

A Hefta görög szó, Hét jelentéssel. A Heftalita a fehér hunok közismert neve. Hefta a Hét, a Li Király, Mészáros Gyula hatti szószedetében, a Ta Táj, ország. Ezért a Hefta-Li-Ta népnév pontos jelentése Hét-Király (Királyság)-Tája. A Heta (Hét) egyértelműen a magyarokra utaló név, változata a Geta. A görög Hefta – Hét jelentésű szó Hef tagja a magyar Feh fordítottja. Azt is kell tudni, hogy a Feh-Ér magyar szó a Fej-Ér szó változata, ami Fő-Úr jelentésű. Fejér megye és Székes-Fehér-Vár kapcsolata világosan megmutatja a két variáns jelentését. A Fehér a Fej-Ér (Fej-Úr) színe. A Fejedelem szóban is a Fej tűnik elő, az Edel Tündér, az Em Hely, mint az Om. Az Edel tündérek jelenléte több más szavunkban is felismerhető. Az Ede, Edelény, az Ete, Etel-E nevekre is rámutat. Persze, e neveknek egyéb jelentése is lehet, a fejedelem szóval együtt.

A római chionita névben a Cyon – Kutya, Farkas nevet láthatjuk. A Cyon név ma is használatos. Lukia (Lykia) nevével is rokon, ami a Fény (Lu) Országa (Ki) fogalmat tartalmazza. Mivel a Fény Földje az éjszakai égbolt, a csillagok világa, Lykia nevét Farkasföldnek is értelmezik, ami nem teljesen helyes. Apolló, a Fény Ura, Lukiában pihente ki fáradalmait, amely térség már legalább 12.000 éve magyar terület. A Lykia görög név, ám a Lukka forma régebbi, és megmutatja a névben rejlő U hangot, amit a görög nem tudott leírni.

A farkasok közé soroljuk a vörös farkasokat (Cuon alpinus), amelyeket vörös kutyáknak is nevezünk. A hiénakutyák (Lycaon pictus) szintén félelmetes ragadozók. A vörös farkasok széttépik a tigrist, a hiénakutyák az oroszlánt, ha szükséges. A vadkutyák éppúgy őseink tiszteletét élvezték, mint a négy nagymacska, illetve a ma már kipusztult kardfogú tigrisek fajai. A

sörényes farkas Chrysocyon brachiurus tudományos nevet visel. Kis-Ázsiában Sztrabon idején a lykian nyelvet beszélték, ami a szavárd nyelv egyik neve, és Lukia nevéből ered. A magyar őstörténet csak a jégkor alapján érthető meg, mivel a magyarok népe akár több százezer éves. A mai népek kutatói egyszerűen nem tudnak mit kezdeni a magyarok írásával, nyelvével, ezért aztán mindkettőt semmibe veszik.

A Khéta, Géta, Heta, Hetu, Yeta mind a hét-magyarok neve.

Az indiai Puránák, a szent hagyományok könyve, Turuszka néven említi azt a népet, amelyre az India feletti hatalom szállani fog. A Turuszka név a magyarokat jelenti, a Trószokat, a trójai tarján magyarokat. A Turuszka, mint Trószka, egyértelműen a trósz magyarokat jelenti. Ősük Feridun turk-turáni király. A Turk a Türkhen etruszk, vagyis magyar névből ered, mint a Turán szó is, aki szépségistennő is Itáliában, Turan néven. Feri-Dun nevének jelentése pedig Tündér-Úr.

Indiában sok adat szól arról, hogy hunok vándoroltak be a szubkontinensre, jóval a fehér hunok megjelenése előtt. A Kathiak a khétákkal lennének azonosak, hetu-magorok, akik Katmandu város nevében is élnek, továbbá a Kathiawari névben. Ez a név Kátja-Vári formájú magyarul, a Káta magyar nevek tkp. Királyi táj értelműek. A Kathi nép Kis-Ázsiából ment Indiába, egyik vezértörzse a Komani, Khuman, akiknek fővárosa Karkemis volt. A komanok 20.000 lovast tudtak kiállítani. Ko-Man jelentése Kő-Ember. A Kathiawari nép katonai törzse a koman, khuman, Indiában a Gujárok közt elvegyülve, ma is léteznek.

A hunok egyik törzsének a neve Makvana, akik Indiában ma is ismeretesek. A Makvana a Kathi nép egyik alosztálya. A név jelentése Mak-Vána, vagyis Nagy-Vánok. A Mak és Mag a magyar nyelvben Nagy, Csillag a Vánok a Van igéből eredő név, "isteni, királyi, felsőbbség" a jelentése.

A Puránákban a hunok neve Mauna. Ez a szó rokon lehet a Mana, a Manó és talán a Mak-Vana nevekkel. De Ma-Una formában a Föld (Ma) Elsői (Una). A latin Una is a magyar Un Ég Királynője nevéből ered.

Jauvala a Kr.u. 5. század fehér hunjainak vezető törzse, illetve Toramana, Mihiragula uralkodók családi neve. A törzs neve Jau-Vala értelmű, a Jau a Jó magyar szó változata a Vala magyar ige, amiből a Valák istenségei keletkeztek. A Jau-Vala törzs tehát a Valák Jója. A törzsnév önmagában is elkötelezettséget hordoz a Jóisten oldalán, csak ezt sokan nehezen értik meg.

A fehér hunok népnevei közül a kínai Yeda, Yanda, kiejtése Jeptal, magyar nevek. A Yeda egyértelműen a Yeta, vagyis Heta magyarok neve. Hetu-Moger forma is ismert. A Mo-Ger a Fény-Gyereke jelentést tartalmazza. Yanda a Kanda kínai változata, ami a Kende rangnevünkkel azonos. Ez a név Egyiptomban is létezik. A Jeptal az Ep-Tal alapján Háza a Bölcseknek. A görög Hefta – Hét szó eredhet a Hep-Tal – Ep-Tal magyar szóból, ami Háza a Bölcseknek értelmű. A görögök a magyarokat (szkythákat, hunokat) tartották a bölcsek népének, vagyis a Heta magyarokat.

Prokopiosz szerint a királyságra a dinasztia Heftal, Eftal nevét alkalmazták. A lakók neve Heftalita volt. A nevek jelentését bemutattam.

Szanszkrit forrásokban a nevük Húna és Szvetahúna. A Húna névalak rendkívül fontos, mert a név két eleme jól érthető magyar nyelven. A Hu Menny Fia, ami Csillag is. A Na több jelentésű, Nagy, Kő, Ház, Ember, Nő, Igen a legfontosabb jelentései. A Hu-Na, mivel népnév, egyértelműen a Hu nemzet Háza értelmet jelenti. Vagyis a magyarokat. Mivel a Na a szumerban is jelen van, igen nehéz elvitatni tőlünk e szót. A szumer nyelv ugyanis a magyar nyelvből keletkezett.

Az Ep-Tal (Heftal) törzs 400 körül elfoglalta Transzoxaniát, 425-ben átkeltek a Yakszarteszen, a Szir-darján, megtámadták Perzsiát, ahol Bahrám Gur megverte csapatainkat.

Ezután 456-ban I. Khingila (430-490) megdöntötte a kidarita dinasztia uralmát. Egyesítette az Uar és Hun törzseket, amelyek Uarhun és Alkhon néven is szerepelnek. 483 és 485 között Khingila lerohanta Perzsiát. Khingila neve magyar név, a Khin a Király, a szumerban Kin a formája. A Gila a Gyila szóval vethető össze, ismert Ghilasz magyar név is. Gil-Ga-Mes nevében is szerepel a Gil szó. Gilgames nagy hősünk nevének mindhárom eleme természetesen magyar nyelvű. A Gila a Gyula szóval is összevethető. Khin-Gila tehát Király-Gyula jelentésű név.

Firdauszinál Khingila neve Sengil, a kínai szövegekben Cha Li. Sen-Gil előtagja, a Sen jelentése Lélek, Szent, a Tisza mellett feltárt Kr.e. 2.500 éves istenasszony Sentes nevében is szerepel. A görögben, latinban nincs S betű, illetve az S-t Sz-nek kell mondani, emiatt a Sentes név előrészét később Szent formában írták.

Khingila utóda Toramana (490-515), aki megtámadta Indiát, és a Gupta birodalmat szétverte. Tehát a fehér hun indiai behatolást Toramana kezdte meg. Nevében a Tor-A-Mana, vagy Tora-Mana összetétel figyelhető meg. A Torol, Torlás szavunkat ismerjük, a Mana olyan elvonatkoztatott lélek, ami mindenben benne van.

A türkök és perzsák szövetkeztek, majd 557-558 körül legyőzték a fehér hunokat. A fehér hunok egy része Indiába menekült, ahol ind típusú nyelvet vettek fel. Másik részük 567-ben a Kaukázus avarjaihoz csatlakozott.

A nyugatra vonuló magyar nyelvű törzsek közé tartoztak a kusánok, az európai hunok, a fehér hunok, a szasszanida irániak, az avarok és mások. De ne feledjük el, nyugaton szintén igen sok magyar nép és törzs élt, egészen az Atlanti-óceán partjáig. Az indoeurópainak nevezett magyar nyelvi fázis népei a Kr.e. II. Évezredben jöttek létre, nyelveik a magyar nyelv evolúciós alakjaiból származnak. Ezért az ind, iráni, örmény és sokkal később a szláv királyi családoknál rengeteg magyar uralkodó nevet fedezhetünk fel, mert az indoeurópai nyelvek a magyar nyelvből keletkeztek. A királyi nevek feltárása magyar szempontból nem történt meg. Ellenben számtalan magyar királynévre indoeurópai jelentést akasztottak a nyugati nyelvészek.

Indiában Rajastán neve Királyország értelmű. A Raja – Radzsa név magyar eredetű, a Ra a Nap, a Raj névben kicsinyítés ismerhető fel, tehát Napocska az értelme. A Rani a Királynő, amiben megint a Ra Nap jelentése mellett a Ni – Nő értelmét láthatjuk. Ha a Maha – Nagy indiai szót vizsgáljuk, akkor szintén magyar eredetet kell felismernünk. Ugyan a szumerban is a Mah Nagy értelmű, de a Mah elé kell helyezni a Mag, Maga, és Mak, Maka szóalakokat, amelyek szintén Nagy értelmet is tartalmaznak. A Mag Csillag, a Mag-As viszont Csillag-Ház, ami az égbolt, aminél nagyobb, magasabb fogalom csak nagyon kevés volt a régi időkben.

A kínai Ye-ta királyi clanja névben a Heta királyi klánja fogalmat láthatjuk. A hangtörvények legelemibb alkalmazásával is pontos jelentés vetül dinasztiáink neveire.

Az iráni Haithal és Hétal népnevek szintén magyarokat jelölnek.

Szír nyelven a fehér hunok neve Abdel volt. E név jelentése Háza Délnek, ami vonatkoztatható a déli helyzetű szumerokra, vagy még inkább az egyiptomiakra. A fehér hunok neveként jöhet elő az Abdelita népnév is.

A görögöknél az Epthalitai névalak mellett ismert a Nephthalitai forma is. A Nep-Ta a Nép Tája, ami szintén a magyarokat, a Népet igazolja a fehér hunok névanyagában.

A kínai Hoa is a fehér hunokat jelöli, mint az indiai Huna is.

A heftaliták, vagy fehtaliták írásukat arany és ezüst táblákra rótták. Az arany és ezüst lemezekre karcolt történetek még előjöhetnek, de általában az írástudatlanok a megtalált táblákat beolvasztották, nem ismerve fel rendkívüli értéküket. Priszkosz rétor is beszámolt létezésükről. Úgy tűnik, a magyar ábécé szent volt bizonyos időkben, ezért vésték aranyra, ezüstre a magyar ábécével írt szövegeket.

A Kagán névben a Király-Kán értelem van jelen. Uru-Kagina szumer király nevében is felismerhető a Kagán rangnév elődje.

Kunkha király idejében a fehér hunok Közép-Ázsia felöl Baktria, majd Kabul és Kandahar irányába törtek előre. Nagyjából 470-ben elfoglalják Kasmirt (Ka-Sumirt?), majd az Indus völgyében hatolnak előre, azután a Gangesz folyásának középső vidékéig, délen egészen Malwáig. Toramana tegin lesz az indiai birtokok teljhatalmú ura. A Tegin rangnév magyar nyelvű, a Teg a Kör, a Nap neve, az In Isten, amely szó már In-Anna nevében is Istent jelent. Kunkha egyszerűen Napka értelmű. Priszkosz Kunkha nevét Koncha formában írta le.

Krisztus után 500 körül a fehér hunok birodalma a Kaszpi-tengertől India közepéig terjedt. Az északi részek uralkodója a Kagán, a déli részek uralkodója a Tegin volt. Az uralkodói rangnevek egyértelműen magyar eredetű családot igazolnak a királyi házban.

Mihiragula a nagy Toramana fia, 515 után lesz király. Nevében a Mihi a Méhi szó változata, talán a Mike királyi név is a rokona. Egyiptomi fáraó neve is. Mihi-Ra-Gula nevében a Ra a Nap. A Gula a Gúla szóval azonos, ami a piramisok tetején arannyal volt bevonva, és amiből ered a Gyula magyar rangnév is, a Julius családnévvel együtt.

Ha a Caesar nem Cézár, hanem mégis Keszár, Kadar olvasatú lenne, akkor Caesar egyszerűen Hadúr, Kadar értelmű, vagyis Kaiser, Császár. De nem Caesar neve az elsődleges, hanem a sokkal régebbi magyar rangnevek. Mihály arkangyal Méhely, Méheli is. A Méh a Fény szorgos gyereke, az anyaméh a csillaggyermek szülőhelye. A hun ötvösök sok méhet alkottak aranyból. A római Julius nemzetség a magyar Gyula nemzetségből ered, Trója-Torja városából.

Ismeretes egy Lae-lih királynév is, amit egyes nyelvészek szerint a Tegin rangnévből rontottak. Ez nem igaz. Lae olvasata Lé, a lih olvasata Lik. Összeolvasva a neve, Lé-Lik alak jön ki, ami a Lélek egyszerű változata. Lae-lih tehát egy Lil, vagy Lél Ék király, aki Lil isten fiának tartotta magát.

Az indoszkythák királya Sahi néven nevezte magát. Nem nehéz felismerni e névben a Sza magyar népnevet, ami a szumeroknál Szág/Ság alakra változott, amiből a Sah rangnév is kialakult. A perzsa, és más indoeurópai nyelvek a magyar és magyar rokon nyelvekből alakultak ki.

A szakák és szakaurak éppúgy a szarvas népei, mint a hunok és magyarok. Az Égi Szarvas az egész égbolt, viszont a Szarvas csillagképet eltüntette a dilettáns csillagász társadalom. Pedig a Szarvas csillagkép olyan régi időkből ered, ami az indoeurópai népek idejénél sokkal régebbi.

Kasmir vidékéről ismert Lankhaba neve, aki Khikhila, vagy Kinkhila testvére. Lan az Oroszlán eredeti magyar neve, a Khaba viszont Sólyom, még a Kaba kő nevével is azonosnak látszik. A kabasólyom ma is közismert nevünk. Az Oroszlán-Sólyom, vagyis Lan-Khaba név nem ritka fogalom. Urartu művészi állatábrázolásai között sok a rejtélyes lény, Lan-Khaba neve is ilyen rejtélyes lényt nevez meg.

Kaniska indiai uralkodó szintén a fehér hunoktól származott. Neve, a Kaniska, pontosan és jól érthető ma is magyarul. Bár több variációs magyarázattal is szolgálhatunk e nevet illetően, de felesleges, minden magyar érti a nevet. Nem török név, hanem eredeti magyar név. Egy

bizonyos Barha tegintől származott, akinek a neve szintén magyar nyelvű. Ha a Ház, a Bar több jelentést is visel, az egyik a Fekete Oroszlán.

A fehér hunok ellen harcolt Thaneswar királya. Tan-Es-Vár jelentése a Tan-Házának-Vára. A vár szakrális központ lehetett.

Azután Harcha Sziladitya csatázik a fehér hunokkal. A Harcha egyértelműen a magyar Harka rangnévvel azonos, a Sziladítja névvel nem kezdek semmit. Aki nem érti, magyar létére, az ne is értse.

Ismert még sok név. Prabhakara, és Radyavardhana királyok neveit érdemes még elemezni.

A törökök és perzsák, két rokon népünk, együttes támadása szétveri a fehér hun birodalmat. Phaganis hun király nem képes a támadást visszaverni. Nevében a Pha a Pa, Fa, Fő, a Ganis a Kanis, esetleg Kutya jelentést viseli. Pha-Kanis a Fő-Kutya, aki elveszti országát.

A fehér hunok beolvadtak India népeibe. Sok évszázad állt rendelkezésre, hogy a magyar nyelvű hunok nyelve ind nyelvvé váljon. De Gudzsara rádzsái a hunoktól, vagyis magyarokról származtatják magukat. Rajastan területén szintén sok hun utód él. Pandzsáb területe is a magyarok bázisa volt. Maradványaik ma is élnek Cilgitben, ahol a buriski nyelvet beszélik.

A Szikhek azt állítják, hogy nevük Oroszlánt jelent. A Szik magyar eredetű szó, Szumerban is Szik az alakja, értelme Nap. A Szik-Kur-At név lehetetlenné teszi, hogy a szlávok, vagy bárkik, elrabolják ezt a nevünket is. A Szik tehát Nap, igen sok magyar névvariánssal, a Nap jelképe pedig az Oroszlán. Valójában a Magor – Magyar is Napot és Oroszlánt jelent, bár van sok más jelentése is. A Székely népnév egyszerűen Nap-Hely értelmű.

A fehér hunok magyar nyelvűségét Indiában számtalan helynév hitelesíti. De India népei többszörösen magyar eredetűek. A földrajzi nevek, a munda, dravida, ind nyelvek, az indiai istenvilág nevei mind magyar eredetűek. Magam sem igazodom ki az időbeli viszonyokban, pedig azok a legfontosabbak. Az Idő segítségével tudnánk rendet tenni India nyelvei és népei közt.

A War és Wara nevek a magyar Vár és Vára nevek megjelenései Indiában. Különösen a Wara felel meg a Vára magyar névnek. A Vár ige is a magyar nyelvben, a Bar előzmények is igazolják a Vár magyar eredetét. E nevek az Ur, Uru szumer előzményekkel is közvetlenül rokonok. Az Uru Város, Kiemelkedés a síkon Az U-Ar – Vár – Város is egy szabályos fejlődési sorozat.

Sag-wara – Ság-vára, Bhil-wara – Bél-vára, Rani-wara – Ráni-vára, Pind-wara – Pind-vára, Til-wara – Til-Vára, Báns-wara – Báns-vára, Sar-war – Sár-vár, Al-war – Al-vár, Nathd-wara – Nathd, Nagy-vára, Nema-war – Néma-vár, Mana-war – Mana-vár, Mahesh-war – Mahes-vár (Nagy-Ház-vár), Badna-war – Badna-vár, Bhan-war – Bán-vár.

Továbbá Katchiawar, Rameshwar, Jhalawar, Marwar, Gohilwar.

A Vad és Vada települések nevei is magyar eredetűek. A magyar Vad, Vadász, Vadon és a hun Vatni azonos szavak. A Vad a Bad – Ház, Falu névvel is azonosak.

Vada – Vada. Luna-vada – Lunavada. Sana-vad – Sana-vad. Petla-wad – Pét-La-Vad. Chand-vad – Kánd-vad. Jhinjhu-vada – a Jhinjhu megoldása bizonytalan. Vadnagari – Vadna-Gari. A Gari a Garád magyar szó rokona.

Az indiai Pur – Város és Pörgés, azonos a szumer Pur szóval, lásd Nip-Pur, a Nép-Városa. A magyar nyelvben a Par, Per, Pur jelentése Ház, Város. A Pörgés a vár folytonos pörgésére utal, ami valamilyen csillag lehet, mikvel a csillagok is lakhelyek, őseink szerint. Ami teljesen igaz.

Raj-Pur – Rádzsa-Pur, vagyis Rá isten Háza. Mehid-Pur – Méhid-Pur. Sarang-Pur – a Sarang ismeretlen szó a számomra.

Sawai Madhopur, Kilchipur, Shajapur, Alirajpur, és sok más város nevének megoldása nem biztos a nevek nem kellő ismerete miatt. Barsal-Pur, Khan-Pur a Kán Háza, Karan-Pur, Ganga-Pur a Gangesz Városa, Padam-Pur, Jahaz-Pur és még sok település neve tartalmazza a Pur Város szót. De mégsem lehet megállapítani, hogy a szumer adta-e át e sok Pur nevet, mert nem ismerjük az időhöz kötöttséget. Nip-Pus neve egyértelműen a legrégebbi, ami a szumer Pur átadására mutat, az ind átadás helyett. Szingapur neve is ide tartozik.

Az Abad településnevek is magyar eredetűek. A magyarok sokkal régebbiek az irániaknál, minthogy az Abád iráni szó lehetne. Az Aba és Apa magyar szó, a D a szó végén speciális magyar nyelvi jelenség. A D jelöli a Helyet, Várost, ami miatt az Abád egyfajta Atyád, olyan hely, ahonnan kijöttél egy karavánal. A magyar Abád-Szalók város neve is ezt igazolja.

Ahmad-Abad város egy Ahmad nevű hódítóról kapta a nevét. Naszir-Abad neve megdöbbentő, mert a Naszir név a Magyar népnév variációja, még Jézus fogalmához is kapcsolódik. Fatah-Abad arab jellegű név.

Az ind Gar, Garh nevek a magyarból keletkeztek, város a jelentésük, amiket régen kör alakú védművekkel láttak el. A mai magyar Garád ezt bizonyítja.

A Nagar ellenben, Na-Gar olvasatban, Nagy-Ház, Nagy-Kar, amely települést védművek, karok védtek.

Nagar – Nagy Kar, Város, a finn Kar is Város, a kelta Kaer is innen ered. Visnagar, talán Magas Nagar.

Rai Singh Nagar – Királyi Oroszlán Város. Vagy Naporoszlán Város. Ebből is láthatjuk, hogy a Rai a Rá Napisten nevéből ered, a Singh az Oroszlán, ebben a névben a Szin a Nap, vagyis az Oroszlán, a Nagar, a Nagy-Garád a Váross. Csak ezek a nevek régiek, 3-4.000 évesek.

A Barna-Gar nevet érdemes lenne alaposan kikutatni.

A Sar, Sahr szavak jelentése Hegy. A Szár-hegy magyar név is megfelel ennek a fogalomnak. A Szár magyar szónak több jelentése van, pl. Láb-Szár, de ezek a jelentések inkább a Király, Száraz irányba visznek. Szárban álló hegyek, kövek lehetnek az ind nevek ősei.

Kapurisar nevében a Kapu külön elemzést igényel, a Ri és Sar értelmezése lehetséges a magyar nyelvből.

Mivel az indiai nyelvek, a dravida és ind nyelvcsoportok is, tele vannak magyar szavakkal, nem lehet látni a magyar-indiai nyelvi rokonságot, csak úgy, egyszerű eljárások segítségével. Ezért szükséges lenne alaposabb nyelvi vizsgálódás, ami legalább az utolsó tízezer év lehetséges folyamatait követné. Erre ma nincs lehetőség.

Az indiai településnevek között százával fedezhetünk fel magyar neveket. Az ind nyelvek, mint az indoeurópai nyelvek, magyar eredetűek. Nem szükséges a Tamana vizsgálathoz csatlakozni, azonban meg kell érteni a szavak jelentését, amiből levonhatjuk a magyar rokonságot.

India földrajzi nevei közül a legtöbb magyar nyelvű és értelmű.

Ind, Himalaja, Karakorum, Ghátok, nyugati és keleti, Dekkán, Isztán, Szri Lanka, Kasmir, Nepál, Thar-sivatag, és még rengeteg földrajzi név e területen magyarok jelenlétét bizonyítja. Ez a jelenlét sokáig létezett, Buddha idejéig is, de inkább Buddha kora előtt volt jellemző. Azután a nyelvi evolúció sodrása a magyar nyelvet félig lefedte Indiában.

X. FEJEZET: KIDARITA HUNOK

A kidarita hunok valójában a fehér hunokkal azonosak. Sajnálatos, hogy a nemzetközi tudomány másként értelmezi a hunok névanyagát, ami természetesen magyar nyelvű névanyag. A magyar nyelv a sumer, egyiptomi, és sok más nyelveknek őse, ezért azok a kutatók, akik a legelemibb ismeretekkel sem rendelkeznek a magyar ősnyelvről, folyamatosan nem megfelelő tényeket fognak írni a magyar nyelvű népekről. Ez zajlik ma is a világban.

A Kidarita, illetve Szidarita népünk létezését amolyan gyenge lábakon álló tézisekkel akarják értelmezni. Sajnos, a magyar kutatók nagyon keveset foglalkoztak kidarita népcsoportunkkal. Pedig létezett egy magyar, vagyis hun eredetű királyság Közép-Ázsiában, akiknek uralkodói az egykori magyar, sok írás szerint szumer, néptől származtak.

Nevüket Kidari királytól kapták, aki Kunkha apja volt. Kidari nevét Szidari formában is írták, ami perdöntően magyar nyelvi eredetet biztosít a királyi névnek. A háttérben a magyar nyelv evolúciója zajlik, aminek a végén megjelennek az indoeurópai nyelvek. Mindkét nevet, a Kidari és Szidari formát is, érdemes elemezni.

A Kidari centum, a Szidari szatem formában írt magyar nevek. Mivel a centum és szatem indoeurópai nyelvjárás is magyar eredetű, nem lehet kétségünk a kétféle név magyar eredete felől. De egy kis jelentésbeli különbség mégis van a magyar nyelv szabályai alapján, a Kidari és Szidari nevek között. Ki-Dari az Ország-Csillaga (királya), Szi-Dari ellenben Nap-Csillag értelmű.

Egyes írók azt állítják, hogy Közép-Ázsia neve Tokharisztán volt, a 4. században. Súlyos tévedés, ami ellen nehéz védekezni, ha nagy számmal terjesztik a tévesztők a tévedésüket. A terület Turán nevet viselt, és a mai napig is Turán a neve, legalább 9.000 éve. A Közép-Ázsia csak modern kifejezés.

Ebben az időben új törzsek jelentek meg keletről, az Uarok, másként a Vár nevű nép. Mivel a magyar Akadémiát megszállt idegenek mindig a saját néhány ezer éves létük nyelvét akarják ráerőszakolni a magyarokra, a Vár szó indoeurópaivá minősítése is sérti az időt, a Vár igével már nem tudnak mit kezdeni, a Bar alakokkal meg annyit sem, mint a Vár szóval. Az Uarok lerohanták Közép-Ázsiát, és elűzték az iráni nyelvet beszélő alánokat. Az alánok a Kaukázus északi előterébe vonultak. Az Uar – Vár népnévből nem következik tehát ennek a hun népnek az iránisága, hogy jó indoeurópai váljon belőlük. Inkább magyar nyelvű nép voltak.

Azt is írják, hogy az Uar törzsek élén a Vörös Hunok dinasztiája állt. Ez a közlés azért fontos, mert a Déli hunok színe volt a vörös, a magyar színkulcs szerint. Az Uar törzsek egy része, eszerint déli hunok, vagyis elkínaiasodott magyarok, más szóval, törökök voltak. Mivel a déli hunok 220 körül törtek ki Kínából az Altáj (Magas-Táj) területére, az időpontok nem jelentenek akadályt, hogy az Uar magyarok között törökök is legyenek. Az Uarok kínai neve Hua, ami viszont kizárja a török jelenlétet az Uarok között. Ezért a Vörös Hun vezető törzset nem vélhetjük déli hunnak, a vörös szín máshonnan is eredhet. A vörös ti törzstől, akiknek a neve Vörös Élet, illetve Vörös Nap jelentésű lehet. A vörös ti és fehér ti kiadja a piros és fehér színt, ami Egyiptomban is létezett. Felső-Egyiptom a fehér, vagyis Vasz-Vác, Alsó-Egyiptom a piros szín birtokosa. Vaszet városa a Fehér város, Felső-Egyiptom fővárosa.

A 350-es évek végétől a Hjóno, igazi nevükön a Hunni törzsek is megjelentek, keleti irányból. Előbb a kidariták támadóiként, azután a szövetségeseiként léptek fel. Rá kell mutatni arra a dologra, hogy régi magyar törzseink állandóan egymásnak estek, és hatalmi harcot folytattak egymás ellen. A belső harcok folyamatosan a pusztuláshoz vezettek.

Turán, vagyis Közép-Ázsia népessége legalább 40.000 éve magyar törzsekből állt. Az andronovói kultúra népe szoros kapcsolatban állt Szavárdia és Szumer népeivel. Az akkádok elől menekülő szumerok tömegei Turán felé vándoroltak, ahol rokonaik, vagyis a magyarok éltek. Az andronovói kultúra erős népe legalább Kr.e. 2.000 és 1.700 között igen nagy területeket lakott Közép-Ázsiában. Az irániak talán Kr.e. 800 körül képződnek, magyar nyelvi alapokról, amire számtalan bizonyíték van. Az alánok valamikor a perzsák nagy terjeszkedése idején juthattak Turánba. Azonban Kr.u. 150 körül erős hun támadást kaptak kelet felől, amire nyugat felé menekültek, a Kaukázus északi térségébe. Csi-Csi király Turánba húzódik a kínaiak elől. Bal-Amber király 350-ben, vagy 374-ben indítja meg hatalmas támadását a keleti-gótok ellen. Ebben az időben tehát feltétlenül magyarok uralkodtak Közép-Ázsiában, aminek sok bizonyítéka van. A kidariták azonban a magyarokhoz köthetők, nem az indoeurópaiakhoz, a magyarok legfiatalabb fázisához.

Most vizsgáljuk meg a Kidarita népnevet. Kidari király neve, a Ki és Dar magyar szavakból áll. A Ki Kő, illetve a szumeroknál Ország, a Dar és Dér jelentése Csillag. Ki-Dar tehát az Ország Csillaga, meglehetősen jól érthető magyar névösszetétel. Változata a Szidar. Ez a név Szi-Dar, vagyis Nap-Csillag értelmű. A Szi-Si-Csi sorozat mind Napot jelent. Szi-Dar tehát Nap-Csillag, ami azt is jelenti, hogy valaminek a kezdete, a reggel, amikor a Nap keletkezik, de még kicsi, csillag, és csillogó is. Tényleg dinasztia alapító volt.

A görög szókincs java része magyar eredetű. A Vas Sziderosz, illetve Szidarosz, ami jól mutatja a Vas feltalálóinak magyarságát. Ismert a Sziderit nevű vasérc is, a vaspát neve, ami a Szidariták nevét hordozza. A vas csillogó fém, és a többi fémmel együtt a magyarok fedezték fel. A Szi a Nap, de a Der és Dar változatok már a magyar nyelv jellegzetességét bizonyítják (magas és mély hangred).

Mivel igen sok ókori nyelvben a fémek neve mindig a magyarokat jelöli, kétségtelennek kell elfogadni, hogy a görög szidarosz típusú nevek a magyar nyelvből erednek, ezért a Szidariták magyarsága kétségtelen. Emlékeztetőül, a Kasszíterit neve is a Kasszi nép Tere, csillogója. A Kaszik a hetedik törzsünk, pontosabban népünk.

A Kidarita Királyság erősen támadta Perzsiát. A támadások mögött a perzsák elválása állhatott, mivel a perzsák éppúgy magyar eredetű nép, mint olyan sok másik nép az indoeurópaiak között. A perzsák Haithal néven illették a kidaritákat. Haj-Tal olvasatban a Haj, Hej mellett a Tal-Bölcs név sejlik fel a névben. Mivel a Haithal és Heftal egyaránt a hunokat jelölte a perzsáknál, nagyon úgy látszik, hogy a perzsák a két népet, a kidaritákat és a fehér hunokat, nem különböztette meg egymástól.

Amikor a hjóno, vagyis hiungnu törzs a kidaritákat 456-ban elűzte, a kidarita birodalom megszűnt létezni. Ez az idő Bál-Amber uralkodása után jó száz évvel történt, vagyis Atilla után. A kidariták egy része az avarokhoz menekült, más része beolvadt a hiungnu, vagyis hun törzsek közé.

Kidari király utóda Kunkha volt. Kunkha neve Kun-Kha értelmű. A Kun egyértelműen Nap, ami a Kundu, Kündü rangnevünkben is látszik. A Kha lehet becézés, vagy Király, esetleg Ház. Kunkha ezért elsősorban Nap-Király értelmű magyar nyelven. A Nap Házából való, vagy a Napocska jelentések lehetségesek, de nem valószínűek egy magára sokat adó napkirály esetében.

A kidariták 350-ben a szászanidák mellett harcoltak, II. Sápúr volt az iráni király. A kidarita király neve Grumbatesz, aki elesett a csatában. Kidari nagypapája lehetett. A Grumba-

tesz név magyar jellegű, valójában a kimmerekhez is közelít. A kimmereket szumer rokonságúnak kell tartani, és a velsziek is hozzájuk sorolhatók. Krum (Krom, Crom) a kimmer főisten, a Grum-Bá-Tesz megfelel a Krum-Bá-Tesz névalaknak. Grum a kimmer főisten, a Kor, Korom magyar szavak változata, a Bá tiszteletre méltó férfi, és Ba lélek, a Tesz Isten és fontos igéje neve. Grum-Ba-Tesz király neve tehát magyar nyelvű.

A kidariták után Turánban a fehér hunok dinasztiája uralkodott.

XI. FEJEZET: MAGYAR FÖLDRAJZI NEVEK

Hivatalos akadémiai tudományunk, amit inkább áltudománynak kellene nevezni, azt állítja, hogy a hunoknak nincs köze a magyarokhoz. Valaki pénzeli őket, azért mondanak ilyen égbekiáltó ostobaságokat. Sok földrajzi nevünk őrzi a hun királyok emlékét, amit letagadni lehetetlen. Mégis igyekeznek letagadni a tényeket. Olyan ez az eljárás, mintha valaki letagadná a csillagokat is az égről.

Buda fővárosunk Atilla testvére, Buda király nevét viseli. Mivel a Buddha név kiejtése Buda, kétségtelen, hogy Buda egyben Buddha volt. India nagy Buddhája magyar származású, hiszen Sakya volt, vagyis Szaka, ami a Menny Fiainak Háza jelentést tartalmazza. Atilla szeretete adta a városnak a Buda (Buddha) nevet, amit még ma is visel Budapest, vagyis Buddhapest.

A Bu-Da magyar szó jelentése Feje-Nap, amit Indiában „Megvilágosodott" alakban értelmeznek. Mivel a Búza is a Buda rokona, annyit kell fontos növényünk nevéről tudni, hogy felszívja a Nap fényét a magokba, és amikor megérik, akkor a feje, a kalásza fénnyel telítődik, ehetővé válik, sok energiát tartalmaz. Őseink ezt a folyamatot pontosan ismerték, ezért adták a búzának a Budához hasonló nevet. Kétségtelen az is, hogy előbb volt a Buda és Búza név a Buddha indiai variánsnál.

De Buda király neve általánosan elterjedt a magyar nyelvben, tehát a nevet sokan használják. Budafa Zala megyében van, Budafapuszta a szintén zalai Kiscsehi mellett fekszik. Mikebuda Pest megyében jött létre, a névben két hun király, Mike és Buda neve is szerepel.

Egyes szlavisták odáig mennek, hogy Buda nevét szlávnak minősítik, persze nem értik a nevet, mert nem is érthetik. Nincsenek meg az ősnyelvi etymonjaik.

Bulgária magyarjai, mert a bulgárok magyar nyelvű nép volt, a Budin városnévben örökítették meg Buda nevét. Ez a város ma Vidin formájú nevet visel.

Buzsák településünk helyén régebben Akcs és Magyare (Magyar-Ház), Mogorey, Mogurdi nevű két település állott. Kiss Lajos szlávista a magyar település nevét szerbnek tartja, mivel a Budzák „sarok, szöglet, zug", és az oszmán Bucak is ugyan az. De Bu-Szák jelentése Fej-Főség, a Bu-Sák alak a Bu-Zsák formához visz egyenesen. Vajon a magyarok miért adnának szerb neveket saját városaiknak? Buzsák nevünk a Buzák formával is rokon lehet, ami miatt Buda neve is szóba jöhet a név kialakulásánál.

Buziás régi magyar város neve a Buzjás – Bodzával benőtt hely – fogalmából keletkezett, Kiss Lajos szerint. Mi viszont mindig égi dolgokról neveztük el városainkat, tehát itt is a Budjás fogalom van jelen. Az elpusztult Magyar-Buzyas Zimony környékén szintén Budjás olvasatú.

Budvár Erdélyben kétségtelenül Buda-Vár értelmű. A Crna Gora területén lévő Budva szintén magyar eredetű, a Va/Ve kisebb isten, gyakran folyó, hegy, forrás, stb., a Bud előtag Buda nevének rövidülése.

Mike hun király nevét őrzi Mike Somogyban. Azután Pest megyében Mike-Buda községet kell ismerni, valamint Zalában Mikefa községet. Mikefa összeolvadt Karácsonyfa községgel, ma Mikekarácsonyfa a neve. Mike-Pércs Hajdú-Bihar megyében létezik. Mikes Erdélyben lévő település, a Mikó névhez kapcsolható Mikóháza, Mikófalva, Mikosszéplak. A Mike név Mingge alakban fordul elő a kínai írásokban. A név Mi-Ke formában Fény-Kő (Ország), amiből a Miklós és Mikael, Mihály nevek is erednek.

Miske hun király neve szintén megjelenik, Miske város nevében. A Mis-Ke névben a Ke hasonlatos nagyon sok rokonához, Kő, Föld értelemben. A Mis még több rokon formával azonos, „Ifjú Hős" jelentése női mivoltában Miss alakot vesz fel az angoloknál.

Sok variánsa van a Mis szónak is, a Mi Fény, a Si Nap, ami miatt a Mi-Si Fényes Nap értelmű. Így a Misina-tető színmagyar név, Mi-Si-Na a Fényes-Nap-Háza, ahová a Napisten szívesen leül pihenni égi útja járásakor. Ennek a mitológiai képnek még több magyar nyelvű kifejezése is van. Az ilyen nagyon ősi fogalmakat a mai emberiség kutatói nem ismerik fel, amivel óriási károkat okoznak. Őseinek kutatását minden ember szeretné, azt gondolom, ebben nincs vita egyetlen ember között sem.

Beszter hun király nevét a Kassától keletre lévő Beszter község is őrzi. Apaj felé terül el Bösztör-Puszta, aminek neve, engedelmükkel, szintén Beszter király nevét őrzi. Besz a háború istenkéje, Egyiptomban is létezik, tehát ősi fogalom, legalább 5.000 éves. A Besz a Basz magas hangrendű alakja. Ezt a tényt azért kellett kihangsúlyozni, mivel a szláv utódaink el akarják rabolni ezt a nevünket is, de így nehezebb lesz rabolgatni, a magas és mély hangrend, még nincs kidolgozva utódainknál. Besz-Ter a Háború-Területe, vagy Csillaga. Hatalmas nagy király volt, Bixtun alakban is ismert neve.

Becézve Beszter neve Beszter-Ce. Beszterce város Erdélyben fekszik, a nagy király nevét viseli. Van Beszterce megye is, amit később Beszterce-Naszód formában neveztek. A Beszterce több folyó neve is.

Besztercebánya jelentős városunk a Felvidéken, aminek neve a hatalmas Beszter király nevéből ered. A Bánya is magyar szó, a Ba'U-Na alvilágban is ismert istennő nevének változata, mivel mi találtuk fel a bányászatot is, tízezer évnél biztosan régebben. A szlávok időszámításunk után 500 táján képződtek, magyar és alán néptömegekből, de a fejünkre akarnak nőni, ami nem fog menni. A fiú ne legyen az apja, mert ezt tiltják az Egek!

Beszterce község ma Szabolcs-Szatmárban helyezkedik el. Állítólag valami Bisztró név alapján képződött a neve. Ez a Bisztró Gyors, Tiszta, Átlátszó, Büsztró formájú név lehetett, amiből a nyelvészetileg nagyon képzett magyar parasztok azt mondták, vegyünk fel a nyakunkra szláv nevet, mert az olyan jó. Na de hol van Beszterce község mellett egy gyors folyású folyó? Sehol, amiből az is következik, hogy a szláv nyelvészek nem ismerik az igazságot.

Torda városa a hun Torda vezér nevéről lett elnevezve.

Horka a fegyverek szállítója, Hor isten házából született. Aki Hor istent egyiptominak gondolja, nagyot téved. Hor nagyon ősi magyar, vagyis európai, ázsiai szó, sok tízezer évvel régebbi, mint Egyiptom felemelkedése. Hor-Ka tehát a Hegyek-Háza, a Reggeli Nap-Háza, aki a sereg után viszi a nehéz fegyvereket, faltörő eszközöket. Kraszna-Horka büszke vára tehát Horka vezérhez és társaihoz tartozott, mivel a neve tisztség név, sok Horka volt. A Kraszna névben a Kar-Asz-Na magyar név rejlik, ami elöl rövidült. Az Asz-Na az Ászok-Háza, ami mi vagyunk, magyarok (Asz-Falu), a Kar elsősorban az erődítményre és városra vonatkozik, mivel sok finnségi és kelta, de szemita nyelvben is a Kar Város.

Ám a Kraszna folyó neve lehet Kárász-Na is, ami a Kárász-halak – Háza értelmet tartalmazhatja eredetileg. A lengyel Krasna folyónév magyar eredetű lehet, mivel a lengyelek is magyar eredetűek.

Hunyad nevünk két nagyobb városunk nevében is létezik, úgy mint Bánffyhunyad és Vajdahunyad nevében. A Hunyadi család azért sem lehet román, mert őseik magyar neveket viselnek. Akkoriban a Havasalföld, vagy Havaselve még magyarok által lakott terület volt, ahonnan csak magyarok származhattak. A rumén nyelv csak később falta fel a magyar nyelvet a Havasalföld területén. Hunyad vármegye is volt, ahol a magyar nyelvet szintén felfalta a rumén nyelv. A Hun és Huny azonosságát remélhetőleg egyetlen magyar sem vitatja.

A Hunyadiak tehát tiszta magyarok, vagyis hunok voltak. Ezt a tényt is megtámadták a jeles magyarul nem értők.

Tanya nevünk nagyon elterjedt. E-Tana isten neve is viseli a hun, vagy magyar király nevét. Tana királyunk neve rengeteg mai névben is felismerhető. Fontos a Tanais név, ahol a magyaroknak központja lehetett valamikor, a mai Azovi-tenger keleti részén. Ezt a tengert Maeotis néven is ismerjük, a Majóták tengere, ahonnan származtatom Maja istennő nevét. Messze a római kor előttről, hogy ne morogjanak a nyugati nyelvészek.

Azután a Tana-tó térsége is ősi magyar terület lehet, amiből visszamaradt a magyar név. Baráth Tibor sokat ír erről a területről, de nála pontosabb rajzot ad Oláh Imre. A mai földrajzi képből ne következtessünk vissza a 6-8.000 éves helyzetre, mert akkor biztosan tévútra jutunk. Pedig a mai nyelvészet egyik kedvelt módszere a „visszakövetkeztetés”. Ezzel a módszerrel azt lehet mondani, amit akarunk, de egyetlen visszakövetkeztetés sem tény, csak kitaláció, amit politikai megrendelésre millió számra lehet gyártani.

Baráth Tibor is felismerte a Tana, Tania és Tanya összefüggéseit. Azt is, hogy ezek a nevek rendkívül elterjedtek a Glóbusz felszínén. Vajon mi akadályozza meg az Akadémia embereit abban, hogy Baráth Tibor megfejtéseit tovább fejlesszék? Talán csak nem az, hogy minden igazságot el akarnak titkolni? A Tanya tehát nagyon sok területen létező név. A magyarokhoz, vagyis a hunokhoz kapcsolható minden esetben, mert a Ta-Na magyar összetett név.

Atilla városát a szövetséges germánok, akik eredetileg is magyar eredetűek, Etzilburgnak nevezték. Maga a Burg és Berg is magyar eredetű, de az Etzil valami olyasmit jelenthet, hogy Acél, vagy Háza-A Csillagoknak. E = Ház, Hajlék, Til = Csillag. A germánok többsége testvérként tekintett ránk, de egy kisebb rész ádáz gyűlöletet táplált irántunk. Atilla városa azonos Buda városával. Biztosan vannak olyan kutatók és névanyag, aminek segítségével sokkal jobb leírást lehetne adni Atilla földrajzi neveiről, mint amit itt láthatunk.

Kadarkút városa Kadar király nevét viseli. Hatalmas nagy király, Kadar, Katar, Kattar volt a neve. Ő volt az a nagy magyar király, aki a megvert nyugati gót seregeket üldözve Hispániába jutott. Hispániában megalapította a Katalán népet, több nagy csatában megverte az ellenséget. Neve fontos magyar krónikákban is fennmaradt. A Katarok vallási harcai Katar királytól is eredhettek, nem kell kitalálni valamilyen latin szót Katar király nevének meghamisítása érdekében. Atilla catalaunumi csatájának egyik nagy hadvezére Katar volt. A csata 451-ben zajlott le, óriási magyar győzelemmel, a beérkező hun hadseregek egyik vezére volt Katar. Amint tudjuk, egy hun hadsereg létszáma 100.000 fő volt, vagyis 10 tömény (tuman, Nap a Mennyben). Katar fontos szerepet tölt be a Tarih-i-Üngürüsz krónikában is.

Kattar, Kadar király nevét a Kadarka nevű szőlő és finom bor is viseli.

Az iszlám Mohamed próféta győzelme után kezd terjedni a Földön. A 622 utáni világban a magyarok, vagyis hunok, nagyon megverik az az arabokat a Tajo menti csatában. A régebbi hun, és a fiatalabb magyar történelmi adatok között azért van bonyolult helyzet, mert a történeti szerzők összekeverték a történeti adatokat, amelyek mindig is a magyarokról szóltak. Katar is magyar volt, Falics is magyar volt, aki 948 körül a Tajo folyó mellett megsemmisítette a támadó arab seregeket. Az arab invázió visszavetését a frank királyok is nagy győzelmekkel segítették, de Falics volt az, aki olyan vereséget mért az arabokra, hogy többé nem tudtak nagy létszámú inváziós seregeket kiállítani Európa ellen.

Réka királynő nevét őrzi Ríka Erdeje és Ríka Pataka, ahol a hun királynőt eltemették. A közelben van Atilla Vára, ma Hegydomb a neve, ahol Réka királynő élt, vagy a kastélya állott.

A megfoghatatlan ellenség, aki el akarja ragadni tőlünk az emberiség eredeti népe rangot, mindent megtesz, hogy meghazudtolja a magyarság és hunság őshonosságát a Kárpát-medencében. Bizonyosan 70.000 éve vagyunk itt, de a további alapos kutatások ezt az időt még sok százezer évvel is megtoldhatják. A Terület megtartásához gyerekeket kell nemzeni és szülni, drága honfitársaim.

Fogalmam sincs arról, hogy egyes nagy magyar, vagyis hun királyok neve miért maradt fenn bizonyos területeken, más területeken meg miért tűntek el? De az biztos, hogy nagyon sok területen a nép megtartotta a magyarok, vagyis hunok nevét, imáiban, a szabadság utáni vágyakozásában, mítoszaiban. Az is igaz, hogy a szabadságot elhozó hunok ellen ezer hazugságot találtak ki a rabszolgatartók, hogy befeketítsék a hunok, és magyarok nevét. A szabadság minden ember születésétől eredő jog. De ezt az alaptörvényt nagy hatalmak támadják, akik a magyarokat és hunokat rendre befeketítik a világ előtt. Minél jobban aljaskodnak, végül annál nagyobb vereséget szenvednek.

XII. MAGYAR SZEMÉLYNEVEK KÖZTI HUN NEVEK

Ha valaki azt hiszi, hogy a magyar nyelvészetben és történetírásban idegen, a magyarsággal szemben ellenséges elemek alkotják a központi szerepet, akkor az a valaki jól hiszi. A magyarok az emberiség kultúrájának létrehozói, amit le kell tagadni. Ez az oka annak, hogy a személynevek között sem mutattak ki hun neveket a megjelenési joggal rendelkező kutatók, mivel a hun személynevek és a magyar személynevek közötti azonosságok perdöntő bizonyító erővel bírnának a magyarok és hunok közötti azonosságra, illetve rokonságra.

A magyar személynevek általános vizsgálata azt bizonyítja, hogy a magyar nyelvből erednek. Rengeteg személynevünket letörököznek, másokat finnugornak minősítenek, minden alap nélkül.

A magyar személynevek jelentése nincs feltárva. Ezért személyneveinkről azt beszélnek, amit akarnak. Pedig személyneveinknek is belső jelentése van, aminek kimutatása megakadályozza a hamisításokat, félrebeszéléseket. Ugyanez vonatkozik a teljes magyar nyelvre.

Fehértói Katalin „Árpád-kori kis személynévtár” című munkája 6.800 személynevet sorol fel a XII-XIII. századból. Kitűnő munka, amelyből most bemutatok néhány nevet.

Aba, Oba – Az Apa zöngés változata, magyar királyi nemzetség is, az arab becézése: Abu

Abadi – Az Abád tömeges Indiában. A név speciálisan magyar jellegű, a D-vel való jelzés Hely értelmű, esetleg becézés. Abád-Szalók nevünkben is megjelenik.

Abareus – Az Abar az avarok neve. Tehát van összekötő kapocs az avarokkal, nem tűntek el nyomtalanul, mint ahogy állítják.

Acel – Magyar név, belső jelentése A-Szél. A harcos szélét, a bőr feletti részt borította az acél, ami speciális magyar találmány.

Aladarus, Olodar – Hun név is. Ala Magas, Dar Csillag, Fiú, ezért az Aladár speciális magyar név.

Almus – Al Magas, Mus Ifjú, az Álmos variánsa. A Volga-kanyarnál is volt Almus fejedelem, aki eszerint magyar nevet viselt.

Ambreus, Ombreus, Ombruus – Bál Amber második nevével rokon. Az Ambrus mai név is hun, vagy szumer eredetű, Ember jelentése is kétségtelen.

Atakur, Otoqur – Ata az At magyar alapszóból eredő név, becézve Atya, a Kur Ország. A név jelentése Atyja az Országnak, Körnek.

Athila – Atilla király neve.

Bal, Balad – Bál Amber nevének első része.

Banc, Bank – A Bán, Pán kicsinyítve. A kínaiban is megvan rangnévként, magyar eredetű szóként.

Bestur, Bester – Hun király is viselte a nevet, Bixtun nem feltétlenül azonos vele. Beszterce városaink és folyóink neve is Beszter hun királyhoz kapcsolódik.

Buda – Magyar név, Bu-Da jelentése Fő-Hely, és Feje-Nap. Atilla testvére is, a főváros neve is, Buda-Pest alakban, de Buddha is Buda, és magyar származású.

Cabadi – Csabádi, vagy Szabadi. Az első esetben Csaba neve van jelen a névben.

Donat – Hun király is viselte a nevet. Don-Atya jelentése lehet Úr-Atya, vagy Víz-Atya is.

Heta – Magyar név, keleten Yeta, a görögöknél Geta volt az írása.

Hunche – Hun-Fény.

Hunda – Hun Föld.

Huned – Hun Ed.

Hunoca, Vnoca – Hun-Csillag, Hun-Fia.

Kewe, Keue, Quewe – Keve, Kőfő, Kufu, Kevély hun király neve.

Koch – A Kocs hun és magyar törzsnevet viselő személy.

Reuka – Réka, Atilla felesége.

Ruga – Nagy hun király neve is. Ru-Ga a Rovás-Háza.

Ruos – Szintén Ruga neve. Ru-Ász a Rovás Ásza. A nevet önállóan is használták magyarok.

A sok név között rengeteg érdekességet fedezhetünk fel. Érdemes bányászkodni Fehértói Katalin nagy gyűjtésében.

XIII. FEJEZET: IRÁN MAGYAR HUNJAI

Gyakran beszélnek a nyelvészek, történészek Iránról, miközben nem térnek ki arra, kik laktak a perzsa és méd uralom előtt a területen. Az iráni fennsík két részre tagolódik, a medence jellegű fennsík keleten Afganisztán, nyugaton Irán nevet visel manapság. Afganisztán északi részén terül el az Amu-darja felső medencéje, amit Badahsan névvel illetnek. Ez a mai név a magyar Ba'U-Dag-San több ezer éves szóösszetételből ered, Ba'U-Dug istenasszony nevével is rokon.

Nevezhetjük Boldog-országnak is. A mitikus János pap országához is köze lehet. Az iráni fennsíkot középen egy hegylánc választja két félre. Nyugaton a perzsák, keleten más népek alapítottak országokat.

Az ókor elején, nagyon úgy tűnik, a déli részen dravida törzsek éltek, az északi részen meg magyarok, vagy magyar rokonságú aziánusok. Az is valószínű, hogy az északi magyarok a déli dravidákkal szoros közösségekben éltek, emiatt a nyelveik között számtalan azonosságot lehet felfedezni. Az is lehetséges, hogy a magyar és dravida nyelvek egy tőről származtak. Azt viszont nem lehet megmondani, a kevés adat miatt, hogy a dravidák honnan jöttek, honnan ered a nyelvük. Csak az biztos, hogy a magyar nyelvvel a tamil rokon, rendkívül sok szó közös a két nyelvben. A dravidák eredete ma is nagy rejtély. Ausztralid és mongolid génjeiket, valamint magyar szókincsüket nem lehet ma még helyes elmélettel megmagyarázni.

Irán területén sok magyar törzs jött létre. A guti ma a Guti családnévben él tovább. Ennek a törzscsoportnak Qutu neve is volt. A Kassu csoport másik neve a Kasszita. Ők a Kaszi törzsünk, akiket gyakran ma Keszi alakban írnak. A Kaszpi-tenger névadói, de a Kassziterit érc is a nevükhöz fűződik. A rézkor népe, bronz feltalálói, Dunaújváros mellett Koszider-telep őrzi nevüket. Tőlük délre a Lullubi törzsek éltek, akik nevük alapján szintén magyarok. A bibliai Nod-földe érthető a mai Urami-tó környékére, bár a Nod lehet Nad, vagyis Nagy, ami Ázsiára is vonatkozhat, továbbá Ó-Nod (Ónod) híres hely a Kárpát-medencében terül el. Ónod neve azt mutatja, hogy területe az Ó Nod földje, vagyis régebbi, mint a bibliai Nod-földe. Édent is többen Irán északnyugati részére értik, de tudni való, hogy több is Éden volt. Kur-ország is létező hely, Kur-Tu Ger-Matu (Kürt-Gyarmat) törzsünk lakhelye volt. Gurgan környéke is fontos magyar telephely, a Kopet-Dag vidékével együtt. Itt terült el a híres Hyrkánia, aminek a neve Hur-Kán valójában. A Hur a Nap, lásd Csillag-Húr nevünket, meg a Húr szó jelentéseit, a Kán meg Királyság, a Kanság a kutya nevünk alapján képződött, nyugattól keletig. Gilán földjéről erednek a mai Gilányiak, de Teherán neve is magyar eredetű, rengeteg más perzsa szóval együtt. Délen Elam a dravidákhoz tartozott. Irán részletes őstörténete nincs kidolgozva.

Minket az indiai Purának, az ősi szent hagyományok könyvei érdekelnek legjobban. Továbbá az Aveszta, és a Sahnáme írásai. Igaz, a felsorolt írások nem túlzottan régiek, 3-4 ezer évnél nem tekintenek messzebbre, de mégis fontosak, mert segítségükkel régebbi időkbe is visszapillanthatunk talán a magyar nyelv segítségével. Továbbá minden könyv fontos, mivel a könyvek kincsek. Ezekben a könyvekben azt írják, hogy a Turuska nép, vagyis a magyarok, behatoltak Indiába, és a hatalom rá fog szállni erre a népre. A Turuska az etruszk magyarok neve is. Indiába mellesleg többször behatoltunk, az indiai népek jelentős része magyar eredetű. Mivel a hatalom gyakran vallási jellegű, azt kell mondani, hogy a prófécia beteljesült, mert Buda (Buddha) valóban hatalmat gyakorol nagyon nagy területeken, ő pedig magyar volt.

A Turuska nép ősének Feridun királyt határozzák meg indiai iratok. Megjegyzendő, hogy az indiai írások rendkívül sok adatot tartalmaznak az őskorra, a népek eredetére nézve. De azt is meg kell jegyezni, hogy az adatokat nagyon sok szerző félreérti, a mai viszonyok alapján vezetnek le sok ezer éves viszonyokat, ami teljesen tilos. Zajti Ferenc kitűnő meglátásai mellett teljesen téves elképzeléseket is leír munkáiban, amivel nagy zavart okoz a kutatni vágyó utódok fejében.

Nagyon fontos, hogy a Turuska népet a magyarokkal azonosítsuk. A Turkok magyarok, a Tur-Kén, vagyis etruszk néppel azonosak, bár sokkal nagyobb a magyarok elterjedési területe, mint az etruszkoké. A törökök viszont Kr.u. 250 körül képződnek, hun-magyar és mandarin-kínai együttélés után. Tehát török népről és nyelvről tilos beszélni Kr.u. 250 előttről. A nyelvek

megjelenési ideje rendkívül fontos az őstörténelem szempontjából, nem szabad felelőtlenül játszani az időpontokkal. Azt kell látni, hogy a mai történészek, nyelvészek nem ismerik az Idő fogalmát, és képtelenek levezetni a nevek keletkezési sorrendjét, gyakran tanult önhibájukon kívül. A nyelvek ugyanis egymásból születnek.

Feridun neve Feri-Dun, vagyis Tündér-Úr értelmű. Valamiképpen az égbolthoz tartozó név, azon kívül, hogy csakis a magyar nyelven érthető meg a neve. Feridun Szent Turán Sahja. Megjegyzem, hogy a Sah név a magyar Sza és Sa nevek származéka, Menny Fia értelemmel, ami az egész magyar nemzetre is vonatkozik. Elvégre a Sza-Vár-D nép az egyik legfontosabb magyar nép az őskorban. Feri mai magyar név is, a Fa-Iry a Fán, vagyis a Világfán lévő Szem = Iry neve, Fa-Iry, ami persze Tündér értelmű. Az Iri (Osz-Iri) meg egyiptomi magyar, Ozirisz értelmű, amit azért jegyzek meg, hogy a kegyelemben félig részesültek ne tudjanak indoeurópai hamisságokat irkálni. Bár, a bértollnokok…? Ők mindent meghamisítanak, de nem lesz bántódásuk, még akkor sem, ha egész népeket taszítanak a mocsokba. Ellenben valamikor csak eljön a büntetésük.

Ha igaz, Anahyta Szijavusz anyja. Anahyta magyar istennő, ami miatt a fia, Szijavusz is magyar herceg. Anahyta neve An-Áhíta is lehet, An természetesen a magyar Ég, Menny istene. De az Ana-Hűta lehet az Anya-Héták anyja is, a Hét mindig a magyarokat jelöli, mivel Nap a jelentése a Hét számnévnek. He-Ta a Nap-Ország. Mi vagyunk a Nap Népe.

Nimrúd is megjelenik az iráni és ind írásokban. További neve Azi-Dahaka és Bar-Kus. Nimrúd nevei magyar nyelvűek, elvégre egyik ősapánk. Nim a Magas és Oroszlán, a Rúd a Nimrúd csillagképben lévő Rúd, az Öv, és alatta a csillagkép Rúdja. Talán nem kell pontosabban megmondani, mi ez a rúd a csillagképben.

Azi-Dahaka neve az Ászi-Daháka nevet rögzíti. Az Ászik, Ászok a magyarok népe, tőlünk kapta Ászia=Ázsia kontinense is a nevét. A Dahák a Dakák magyar népe, akik Közép-Ázsiából betörtek Erdélybe, és dákoknak nevezik őket manapság, bár magyar nyelvűségüktől igyekeznek megfosztani őket.

Bar-Kus szintén Nimrúd neve. Alapvetően a Bar Fiú, bár valójában Nap. A Kus viszont a Világfa, másrészt a kusiták népe. Ezért Bar-Kus lehet a Világfa-Fia, de lehet Napja a Kusitáknak, vagyis uralkodója. Sajnálatos, hogy a régi korokat nem értjük, és akik rendbe akarják tenni a népek mozgásait, őket megtámadják, és a mai helyzetet akarják ráhúzni sok ezer éves teljesen más helyzetekre. Ez a történelemtudomány legnagyobb megcsúfolását jelenti. A mai történettudomány ókori vizsgálatairól azt lehet mondani, hogy a pénz ügynökeinek hálójában fetreng. Itt lenne az ideje igazi történelmet írni.

Ismerjük Tur és Afraszijab turk királyokat, akik természetesen magyarok Turánban. Kr.e. 1.000 körül éltek, ekkor még törökök nem léteztek, akik tőlünk veszik át népnevüket is. Turk az etruszk Turkény népnévből származik, innen a turk népnév. Afraszijab neve meg a magyar A-Frászij-Áb szóösszetételből. De az A-Frász-Íj-Áb is lehetséges névösszetétel, mert a magyarok íjától sokakat kitört a frász. Az Ab meg Ház is, ezt mindenki tudja (Magyar-Ab = Magyar-Ház, vagy Törzs). Egyiptomban lévő testvéreink neve a Magyar-ab.

Tur király mitikus uralkodó lehetett, mert a neve igen elterjedt a magyar nyelvben. A Tur név előbbi a Turk névnél, ezért nem lehet ráfogni, hogy a Tur a Turk névből eredt volna. Az a valóság, hogy a Tur és Turk is magyar szóösszetételekből ered.

Csak későbbi tétel, hogy Turk és A-Frászi-Ab királyok turáni népe az ellentét népe volna, mert valójában az ellentét, vagyis a Sátán népe az iráni nép, meg a többi déli népesség, akik a Sátánnak kezdtek hódolni, a mai napig is. Az igazi szósorok és a megfordított szósorok

akkor keletkezhettek, amikor az írás fejlett lett, a balról jobbra, és jobbról balra olvasatok kezdtek elterjedni. Az olvasatok eredeti iránya balról jobbra volt. Sokan ezt megkérdőjelezik, de eredményt így nem fognak elérni. Azt is lehet javasolni, hogy a sok ezer éves magyar írásokat először balról jobbra irányba olvassuk. Ha így nem jutunk eredményre, akkor kezdjünk hozzá a más irányú lehetséges olvasatokhoz.

Kei-Kobad Irán trónjára kerül, akit a hős iráni Rusztem tesz oda. Ő a Kejani dinasztia őse. Itt is meg kell állni. Rusztem neve magyar, mivel a Rusz a magyarokat jelöli. Persze, a Tem is magyar szó, Egyiptomban is létezik. A Rusz szót Baráth Tibor és Ipolyi Arnold is magyarnak minősítette, ezért aztán, mint kutató, megpróbáltam e nevek magyar eredetét felfedni. Nagyon sok szóra sikerült ráakadni, amelyek alapján a Rusz kétségtelenül magyarokat, vagyis hunokat jelent. Rusz-Tem tehát egy magyar király.

Kei-Kobad neve szintén magyar nyelvű. A Kei a Keve becézése, a Ke a Kő egyik magyar formája, az –i- speciális magyar nyelvű becézés. A mai Rác-Keve magyar város nevét a környéken élő magyar nép Kei néven is említi. Ez a Kei pedig perdöntő név, mert senki nem érti jelentését, csak a magyar nép, meg az olyan félnótások, mint akik a Keve szóból származtatják a Kei szót, mint e sorok szerzője. A Kei tehát színmagyar szó. A Kobad nagyjából Köb-Ád, ami Kovád formára is fejlődhet, mert fejlődik is. A név Kufu, illetve Hufu fáraó nevével is közvetlenül rokon. A Kejani dinasztia őse Kei-Kobad, de látjuk, hogy az ős neve magyar eredetű, ami miatt az utódok is magyarok.

Kei-Kobad, vagyis Kő-Köb-Ad utóda Kej-Kavusz lett. Kei-Kavusz két vezére, bizonyára jól megfontolt dinasztikus szándékból, vadászat alkalmával, egy gyönyörű turáni, vagyis magyar leányra bukkant. A két vezér a lányt Kei-Kavusz elé viszik, aki el is veszi feleségül, majd tőle születik Szijavusz. Szijavuszt Rusztem neveli fel.

A zsidóság tíz törzse Közép-Ázsiába került Kr.e. 722-ben, amikor az asszírok elfoglalják Szamáriát. Szamária magyar tartomány volt akkoriban. Néhány év múlva magyarok támadják meg az asszírokat, kiszabadítják a zsidó törzseket, akikkel északra mennek.

A Purának beszéltek Manu isten népéről, akik a manavák. A manavák az árjákkal azonosak, tehát eredetileg magyarok. Azután szó van a Nagákról, akiknek a neve Na-Ga értelemben Nagy-Ház magyarul, ami az égboltra vonatkozik. A nagák szkythafélék, vagyis magyarok a csudaországból. Zászlajukon kígyó a jelkép, de mi tudjuk, hogy a kígyó a Tejút egyik jelképe. A cigányok itt kapcsolódnak hozzánk, mint a kígyó népe, vagyis nagyon régi koroktól kezdve vehetjük a testvérséget. Arról nem beszélek, hogy a mai magyar és cigány vezetőknek mennyi bepillantása van az ősi korokba. A Devákat kínaiaknak minősítik, holott lehetnek éppen hunok is Kínában. A Daityák a Kaszpi-tengertől keletre hoztak létre államot, amely az Indus folyóig nyúlott, ők éppen lehetnek a Fehér Hunok is. De ez nem valószínű, a Daityák sokkal régebbiek a Fehér Hunok népénél. Az ország neve Hyrkánia volt, és Hiranya-Kashyapa volt az első királya. A felsorolt népek közös őstől származnak, az árják északon, a nagák keleten és délen laktak Indiában. De az is bizonyos, hogy a nagák népvándorlása valahol messze nyugaton kezdődött el. A népek leírása, az árják szerepeltetése miatt, nem lehet túlzottan régi, esetleg a Kr.e. 1.200 évekre tehető.

A ceyloni Jaksha nép neve ma is él a magyar Jaksa családnévben. A Nagák, mint tipikus magyar nép, nyugatról indultak útnak, és keleten messze Japánig jutottak. Japán egyik magyar törzse, akik betelepítették a nagy szigeteket.

A Purának azt is bizonyítják, hogy ismertük Amerikát, sok évezreddel ezelőtt is. Igaz, csak a keleti ismereteket bizonyítják, de mi tudjuk, hogy nyugaton is elértük Amerika hatalmas

térségeit. Keleten tehát Patala volt Amerika neve. Ez a név Pata-La formában a Halál-Földje értelemmel bírt. A nevet csak a nyugati értelmezéssel lehetne megmagyarázni, ezért Patala földjének a nevét inkább nem szabad értelmezni.

Hyrkánia urának leszármazottja Bali fejedelem. Mivel a Ba-Li a magyar nyelv szerint Bá-Király, kétségtelenül érthető királynév. Bali-sziget nevével is rokonítható. Mellesleg a Bál-I név is értelmes a magyar nyelv szerint Bali neveként. Hadvezéreinek nevei: Szumali, Mali, Malayavan, Maya. Maya hadvezére nő volt, vagy férfiú? Maya áthajózott Patalába, vagyis a Csendes-óceán felől hatolt be Amerikába. Rendkívüli adatok.

A Maya nép nyelve mégis inkább magyar szókincset tartalmaz. Azt nem lehet vitatni, hogy a mayák Európa, meg Ázsia felől is kaptak nyelvi szókincset. Az viszont nem lehet kétséges, hogy mindkét irányból magyarok is érkeztek Amerikába.

Feridun fiai Szelm, Tur és Eraj. Szelm a Szalamon, a szemiták atyja, Tur a magyarok, szumerok, kelták neve, Eraj pedig az irániak jelképe. Feridun fiainak hármassága a felsorolt három népnek (szemiták, magyarok-szumerok-kelták, irániak) testvérségét bizonyítja. A Biblia rokonításával szemben áll ez a rokonítás?

Zohák a Dahák névből alakult ki, lásd a T-D-Z hangevolúciót. Ő maga Nimrúd-Ménrót, aki a magyarok őse. Zohák sok tudós szerint azonos Zarathustrával. Zohákot arábiainak tarja a Sahnáme hőseposz, de abból a korból lehet ez igaz, amikor a mai Arábiát is magyarok (szumerok) lakták, akikből lettek az arabok.

Feridun három fia közül Tur és Szelm Nimrúd lányától született, tehát igazi vértestvérek. A harmadik fiú, Eraj, akinek a nevét Ireda formában is írták, Iránból való feleségtől született. Tur lesz Turán, Iraj lesz Irán ura, Szelm, illetve Sharm a nyugati részeket kapja örökül.

A Dahák, Dákok neve rokon Zohák nevével, Sarm királyfi neve meg a Sarmi-Segethusa dák főváros nevével, vagy a Sauromata népnévvel.

Zajti Ferenc közli: A szkytha erkölcsök díszeit Trogus nyomán Justinus gyűjti egybe, aki nyomán Bonfinius ezt mondja: „Mert legalább az Euthalan hunokat, a pacinákkal szomszédos szkythákat...", nem rontotta meg a métely.

Az európai szkythák másképpen Géták, vagyis Héták, a Hét-Magyarok népe. A Géta, Héta, Yeta, Khéta nevek mindig magyarokat jelölnek.

A Turuszka nép a magyar nép, Trószka, a jóslatok szerint Indiára a magyarok hatalma fog szállani. Ezt úgy kell érteni, hogy a magyarok eredeti isteni világlátása Indiára száll, amely hatalmas szubkontinens erkölcsi magasrendűségében az egész világnak utat mutat.

Feridun neve magyar nyelvű. Feri-Dun jelentése Tündér Úr. Lehet még a nevet más formában is vizsgálni, mint Fer-Id-Un alakban, de most erre nem érdemes kitérni.

Macudi (Maszúdi), egyezően a pahlavi Dinkard adataival, a turáni Afrasiab családját Turke, Turk személyén át rokonítja Feridun királlyal. Afrasiab talán a Megsegítő értelmével bír, de ez nem biztos.

Az Ain-i Akbari hódító turáni fejedelmeket sorol fel: Husheng, Jemshid, turáni Mirtász fia, Zohák, más nevén Nimrúd. Ezen nevekből a Hu-Sheng azt jelenti, hogy Menny Fia (Hu) Shenng – Lélek, szent isteni lény. Jemshid, aki a turáni Mirtasz fia, a Yem ország Shidje, vagyis ura, tündére. De ez az ország Afrikában van, de a magyar hatalom akkor több földrészre is kiterjedt, amin ma ne csodálkozzunk. A harmadik fejedelem Zohák, aki a turáni Mirtász fia Nimrúd. Ez a fejedelmi lista is rendkívül fontos a magyarok számára, mivel az ő fejedelmeiről beszélünk. A Jam és Jem ország messze Afrikában létezett.

Arjaspa hun herceg lett kijelölve az első csapás megadására. Ez a hun, vagyis magyar herceg, valamilyen cselekvést volt kénytelen megtenni, amire azonban nem vitte rá a lélek. Árja-Spa neve jelentheti az Árják, vagyis magyarok Szemét is. De Árjás-Pa formában az Árják Fője a név értelme.

A szkytha Tahmuraf és az ind Krishna között jó barátság alakult ki. Tahmuraf Huseng unokája, Krishna meg egy indiai Napisten. A két barát a magyarok és indiaiak barátságát jelképezi, isteni színvonalon, és az öröklét viszonyában.

Keresasp nevű generális Indiába tört be, Feridun parancsára. A hadvezér neve Keresasp értelmű. Keres a név első része, az Asp Szem értelme az Asz-Pár szavaink összevonódásából ered. A Keres és az Asp nevek sok magyar eredetű névben felismerhetők. India szanszkrit írásai számtalan vonatkozásban vizsgálhatóak a magyar nyelv szempontjából.

Azt is le kellene szögezni, hogy az ind, iráni mitológia alapjaiban magyar eredetű, mivel minden ízében a magyar mitológiából keletkezett. Az eredeti magyar mitológiát meg sok alkalommal elferdítették a későbbi mitológusok, akár jó, akár rossz szándék miatt.

A Turk névről tudjuk, hogy a Tur becézése. A Túr magyar ige, a sumer túró istennő neve Dur-Tur. Dúrni és Túrni a magyar nyelvben lehet, de a sumer is ismeri Dur nevet, aminek Torony az értelme. Nagy tornyok jellemzik Sumert, de más területeket is, köztük Szardíniát. A Tarján, Tárkány, Trója (Torja), Trák, Tyrhén, Etruszk és egyéb nevek mind magyarokat jelölnek, egyik nagy águnkat. A törökök felvették ezt a nevünket, így lettek ők is turkok.

Mellesleg a Varkocs szavunkban a magyar Kocs törzs neve ismerhető fel. A kocsok egyik települése Kocs, aminek nevéből származik a Kocsi szó is, ami Nyugat-Európában is elterjedt.

Közép-Ázsia területén magas műveltség virágzott, ami szoros kapcsolatban állt Szubartuval és Mezopotámiával. Turán és Irán harcai a hegemóniáért zajlottak. Turan neve, mivel szépségistennő is, Tu-Ran formában Nap az Égen értelmű. Vagyis annyira szép istennőnk, mint Nap az égen. A sumer Dur-An-Ki Ég és Föld (Kő) közötti Torony jelentésű. Ebből eredhet a Tur-An Torony értelme. Torontál megye nevében a Toron és Tál szavaink ismerhetőek fel. A Toron a Turán változata, a Tál Bölcsesség, olyan tál, amit a bölcsek használtak, amikor ételt kértek. Vagyis a Tál medence is lehet, a németben ez a szavunk Taal formában jelenik meg. Irán neve I-Rán formában Háza az Égnek.

A hun Vaesaka és az iráni Tusa ceremóniák azonosak, amivel Ardvisura Anahytának áldoznak. Vaeszaka nevében a Va kisebb isten, az Eszaka az Éjszaka. Az iráni Tusa kapcsolatos lehet a Tűz szóval. Mindketten Anahytának, vagyis az Északi, vagy Heta Anyának száz paripát, ezer ökröt és tízezer juhot áldoznak.

Mihiragula (Méhi-Rá-Gyula) építette Mihiresvara templomát, és ő alapította Mihirapura városát. Mihiresvara nevében a Mi-Híres-Vára értelmet láthatjuk. A Mi a Fény, ma a személyes névmások Mi szavában láthatjuk. A Mi a Mé és Mu testvére, amelyek Sumerban is léteztek, Fény jelentéssel. A Híresvára már sokak számára érthető. Megjegyzendő, hogy Hirus Ajtu neve régebbi Egyiptomnál is, az ajtó, vagyis átjáró biztosította a közlekedést Afrika és Ázsia között. Mihirapura nevében a Mihi-Rá két szóelem mellett a várost jelentő Pura szerepel. A sumer Nippur város neve magyar, jelentése Níp Város. Tehát a Pur, és Par, Per eredeti magyar név. Ma elterjedt név, lásd Szinga-Pur, indiai Nag-Pur és mások.

Kajumars alapította Balkh városát. Bal jelentése Nagy és Ragyogó, a Kh speciális magyar kicsinyítő hang, lásd a Vaj-k nevet. Balkh alapítója más iratok szerint Ádám, Kajumars pedig azonos lenne Ádámmal.

Magyar dinasztiák sok helyen uralkodtak a Földön. Maga a Dinasztia név is magyar eredetű. Azok a magyarok, akik már 200.000 éve megalkották a betű ábécét, meglehetősen értelmesek voltak, nem szabadna az ősökről lekicsinylően nyilatkozni. Az a nyelv, amelyen beszéltek, a magyar nyelv egyszerűbb, ősibb változata volt. Az ősi, egyszerűbb magyar nyelv számtalan ágra vált, miközben folyamatosan fejlődött. Ez az alapvető oka annak, hogy nagyon sok területen találunk magyar neveket, ha keresünk.

Németi Kálmán írja, hogy Agathangelosz, Tiridat örmény király titkára Kr. u. 305-ben a Nisibi díszoszlop feliratán ezt mondja, amely szöveg olvasható Sebeosz örmény történetírónál:

„Ezek a pártosok fejedelmei, kik atyjuknak, Arszaknak halála után uralkodtak Bálban, a kusokon. Az első pártos királynak, Arszaknak, 4 fia volt, kik közt roppant birodalmát felosztotta.

Az elsőnek adta az Euthalitáknak – Hunnoknak – országát,

A másodiknak az Indusokét, a harmadiknak a Pártusokét – Perzsákét, negyediknek az Örményekét.

Arszak 130 évig élt és uralkodott 56 évig; halála után fia Arszak uralkodott a Partusokon, Kuson, Bál városában."

A Pártus név a Párduc magyar név variánsa. Pár-Duc jelentése Háza a Csillagoknak, mivel a párducok bőrén kis csillagok láthatók. Az Örmény szintén magyar eredetű név, Ar-Mén, vagyis Mennyei-Hegyek a jelentése. Az Indus névben az In Isten, a D speciális magyar kicsinyítő. A név az Ind folyóra vonatkozott elsősorban, amely névből született az indiaiak neve. Az Indus latinos név, ezért az Ind, Hindu megbízhatóbb. Bál városának neve Nagy és Ragyogó jelentést visel. A Kusok Choreneinél Avarok, ami kétségtelenül igaz.

Arszák neve Hegyek-Fősége értelmű, az úrság és ország szavainkhoz hasonló szerkezetű. Sztrabón szerint Kr.e. 256-ban veri meg a görögöket, Chorenei Mózes szerint 31 évig uralkodott, utána fia, Ardaszesz 26 évig. Ez összesen 57 év. Mai magyar királylistákon Arszak 250-247 között volt király, ami 3 évet jelent. Még a görögöket sem ő veri meg. II. Arszak nevét Tiridatnak is írják.

I. Artabán neve Arta Bán, vagy Ar-Tabán lehet, valószínűbb az első forma. Priapati a Pir-Apáti forma szerint Nap-Apáti. Ismert még a Phraatész, Mithridatész, Gotarzész, Orodész királynév.

Szinatrukész, vagy Szanatruq a Trák Úr jelentést tartalmazza. Uralkodott még Vononész, Vardanész, Kinnamosz, Phraatak, Vologaiszész, Pakorosz, Oroszész, Artavaszdész, és Suren. Az örmény királyok hun származásúak. Az örmény királylista Kr.e. 188-tól kezdődik és Kr.e. 10-ig tart. Artavaszdész, Tigranész, Gurasz neveket ismerjük. A nevek erős görög hatás alá kerültek.

XIV. FEJEZET: KÍNAI TUDÓSOK IGAZSÁGAI

Kon-Fu-Cse mondta, hogy a hunok északról törtek be Kínába. Kétségtelenül igaza volt, mert igen nagy tudós volt, és a mondanivalóját óriási tudásanyagból összegezte. Konfuciusz (551-479) neve Kung Fu-ce, illetve Kong Fuzi volt a korabeli írások alapján. Az északiak hun mivolta számtalan régészeti lelet szerint is bizonyítható. Kína északi részén magyarok, vagyis hunok éltek, akik sok tízezer év óta voltak lakói a területnek. Amikor a magyar törzsek beha-

toltak Ázsia északi részébe, akkor a nevük nem magyar volt, de a kultúrájukat a „magyar” összefoglaló névvel lehet és kell illetni. Legalább 40.000 éve jöttek az első magyarok Szibériába, nyugati irányból, ami olyan nagy idő, hogy nem vagyunk képesek összekötni a genetikai és nyelvi hagyományokat a kínaiakkal, a nagy idő távolsága miatt.

Azonban ez nincs teljesen így. A kellő magyar nyelvi vizsgálatok pontosan megmutatják a magyar nyelv, és a kínai nyelv közötti genetikai rokonságot. A rokonság a magyar felől halad a kínai nyelv, nyelvjárások felé. A magyar nyelv az alapnyelv, amiből sok kínai nyelvjárás fejlődött ki. A bizonyítás iránya ebből az alaphelyzetből indulhat ki, bármilyen más koncepció csak késlelteti az igazság feltárását. A ragozó alapszerkezet az izoláló szerkezet felé fejlődött az évezredek múltával. A nyelvi szerkezetek kialakulására a társadalom felépítése hat rendkívüli erővel. De az is igaz, hogy kínai nyelv teljesen más felépítésű a ragozó nyelvekhez képest. Ezért a magyar és a kínai (mandarin) nyelvek rokonítása nagyon nehéz.

Még az is rendkívül fontos, hogy a magyar nyelv, valamikor az ősidőkben, két magánhangzó rendszert fejlesztett ki. A rövid magánhangzók mellett megjelentek a hosszú magánhangzók. Ez a két magánhangzó rendszer ment be Kínába, ahol további fejlődésen ment át. A kínai nyelvben négy magasságú magánhangzó jött létre, ami a két magyar magánhangzó rendszer megkettőződéséből eredhet. Déli irányban, a vietnámiaknál a rendszer már hat magasságú magánhangzóból állhat. Egy kínai szó ezért, a benne lévő magánhangzó magassága miatt, akár négy jelentéssel is bírhat. A kínai hangok is valamennyire különböznek a magyar hangoktól. A pinjin modern írás betűinek kiejtését külön meg kell tanulni, hogy kimondhassuk a kínai szavakat. Azután a kínai írás 3.500 éves legalább, a hosszú idő alatt a leírt jelek kiejtése változott, ezért a mai kiejtés más lehet, mint a régi kiejtés.

A kínai írás és nyelv rendkívül gazdag, értelmezni a szavait rendkívül kockázatos. Mivel a kínai szavak egy részét a magyar nyelvből kívánom eredeztetni, ezért nagyon ingoványos terepre merészkedem, olyan helyekre, ahol jó lenne vezető, aki jól ismeri a kínai nyelvet (a mandarint legalább). Mivel ilyen vezetőm nincs, a levezetések csak a mélységes meggyőződésemre alapulhatnak, ami szerint a magyarok, vagyis hunok, és a kínaiak rokon népek. Kon-Fu-Cse véleménye szilárd alapot ad a vizsgálatok természetéhez és szükségességéhez.

Kínában a modern, vagy mai ember nagyon régen megjelent. A kínai tudomány nem fogadja el az amerikaiak által erőltetett afrikai eredeztetést, hanem helyette ázsiai eredeztetést javasol. Az emberiség a kínai tudósok szerint Ázsiából ered. Ha engem valaki megkérdezne, mi a véleményem a két elméletről, én a kínaiaknak adnék igazat. De engem senki nem kérdez meg, ezért aztán be is fogom a szám.

A tupaják és a főemlősök ázsiai eredetűek, amint a méhlepényes emlősök döntő többsége is. A legújabb kutatások igen sok emberszabású fajt tártak fel Ázsiában. Az emberek közé sorolható leletek kora Afrikában és Ázsiában is igen régi.

A Pekingi ember Homo erectus lehet legalább 700.000 éves. Arcszerkezete nagyon hasonló a mai mongolidok arcszerkezetéhez, ami azt bizonyítja, hogy a mai kínai népesség és a Pekingi ember között genetikai leszármazás létezik. A Homo sapiens a Csou-kou-Tien barlangokban 50.000 és 35.000 között élt. A barlangok felső szintjei tartalmazzák a csontleleteket. Más adat szerint 60.000 éves az itteni bölcs ember (Homo sapiens). Ez a kor még belefér az Afrikából elméletileg kivándorló emberek idejébe, akik 74.000 éve hagyták el a nagy déli kontinenst. Természetesen a 74.000 évvel is problémák adódnak, mivel a Karmel-hegy Homo sapiens leletei 120.000 évesek. A Karmel-hegy Izraelben van, nem Afrikában. Nem tudni, mi

akadályozhatta volna meg a mai embert a további terjeszkedésben, ha már túljutott a Sinai földszoroson, amit mi Hirus Ajtunak nevezünk. Az Avas kőbányászai 150.000 éve kezdték meg munkájukat, akik bizonyára szintén mai emberek voltak. A Pekingi ember és a mai kínaiak közötti kapcsolat súlyos gátat szab a Homo sapiens afrikai kivándorlásának elmélete elé. Kétségtelenül nem igaz a Homo sapiens afrikai eredete.

A Gyenyiszovai ember, a genetikai vizsgálatok szerint, legalább egymillió éves Ázsiában. De a neandervölgyiek is behatoltak Közép-Ázsiába, továbbá a Homo floresiensis is meglepően régi. Flores sziget hobbitjai 800.000 éve jelentek meg Indonéziában, a kezdetekben még talán Homo erectus fajként, vagy esetleg nem is a Homo nemzetségbe tartoztak. A Palau-szigetek titokzatos törpe embereiről szinte semmit nem tudunk. Rengeteg más embertani titok van még Ázsiában, amelyeknek vizsgálata sokkal pontosabb képet adhat majd a jövőben az eredetkérdésekről, mint amilyeneket ma ismerünk.

A kínai őstörténet alig van feltárva, ami nem tér el a többi emberek lakta területek őstörténetétől. Azért, mert az őstörténet feltárása rendkívül nehéz. Ha a neolit kultúráktól számítjuk Kína létrejöttét, akkor a mezőgazdálkodás kezdeteitől kell Kína létezését számítani. Az első központok Kr.e. 9.000 és 8.000 táján jönnek létre. Azt kell feltételezni, hogy a növénytermesztés eszméjét máshonnan hozták be Kínába. Az olyan bonyolult gazdálkodási eljárások, mint a növények termesztése, csak rendkívül hosszú idő után jöhetnek létre. Az előzmények Pannóniában Kr.e. 19.000 táján már megvoltak, Ságvár környékén a kapák és ásók egyértelműen növénytermesztésre adnak bizonyítékot. A Peloponnészoszi kemencék Kr.e. 32.000 évesek, amelyekben már kenyeret sütöttek. Akkor még Pannónia és Hellász is a magyarokhoz tartozott.

Kínában manapság divatos a sokközpontú, vagy multicentrális civilizáció elmélete. Eszerint Kínában legalább hat központban, közel egy időben jött létre a neolitikus forradalom. Éppen ez a neolitikus forradalom köthető a magyarokhoz, pl. Göbekli Tepe népéhez, akik szétrajzottak a Földön, éppen a Kr.e. 9-8.000 évek táján. A Göbekli Tepe népe a szavárdokkal azonos. A sokközpontú elmélettel szemben áll a kínaiak nyugatról való származása. Ez az elmélet arról szól, hogy a kínaiak a nyugati magyaroktól származnak, az europid magyarok és helyi mongolid népesség keveredéséből jött létre a kínai nép.

Az északi tungid rassz magas termetű, a magyarok és őslakók keveredésből jött létre, a déli szinid rassz alacsonyabb termetű, eredetük talán az őslakókhoz köthető.

A Yang-Shao kultúra népe nyugatról érkezett Észak-Kínába. A kultúra idejét Kr.e. 5.000 és 3.000 közé helyezik, más adatok Kr.e. 4.000 – 2.500 közötti időről beszélnek. Ez a kultúra magyar eredetű. Képviselői nyugatról érkeztek, a múmiák számtalan lelete bizonyítja európai eredetüket. Az európai magyarok ebben a kultúrában keveredtek a mongolid kínaiakkal, így jött létre a han nép. Az europid népesség, amit a magyarok képviseltek keleten is, egészen Japánig hatolt. A magyarok szőke, vörös, világosbarna és fekete haja sok múmián látható Kínában. Egyes kínai, tehát han csoportok haja ma is szőke, ami a magyaroktól való eredés genetikai bizonyítéka. Ugyanis a régi korokban germán, kelta, szláv, finnségi népek nem is léteztek, ami kizárja a tőlük való eredetet. A több száz múmia, amit felfedeztek a kutatók Kína északi részén, egyértelműen europid, gyakran szőke hajú embereket bizonyít, akik a magyar írással érkeztek a területre. Ki tanította meg a kínaiakat az írásra? Csak nem a magyarok, akik minden más népességet is megtanítottak írni, gyakran úgy, hogy összekeveredve velük a saját magyar ábécéjüket fejlesztették tovább az adott kultúrában?

A Tarim-medencében felfedezett temetőt Small Rivernek nevezték el, egy kis folyó után. Itt a legidősebb múmia 3980 éves, a temetkezés Kr.e. 400-ig tartott. Victor Mair amerikai

kutató szerint a tokhár nyelvet beszélték, amit nem tudni, honnan vett. Egészen biztos, hogy nem a tokhár nyelveket (kettő is van) beszélték, amire nincs semmilyen bizonyíték. Arra viszont van, hogy Kr.e. 2.000 idején is a magyar ábécé már el volt terjedve Belső-Ázsiában. Victor Mair bizonyára nem hallott a magyar írásról, mert ha hallott volna, talán nem tokhározza le a múmiákat. A tokhárok amúgy 2.000 éve jelennek meg, és mára már kihalt a nyelvük, nem volt közük a múmiákhoz. Victor H. Mair és J. P. Mallory 1994-ben jelentették be, hogy kaukazoid típusú múmiákra bukkantak a Tarim-medencében.

Khercheni embernek is nevezik a leleteket. A hajuk szőke és vörös, a szemük állítólag kék. Skótkockás gyapjúszövetük volt, csizmák, övek, a kerék ismerete, a bronz ismerete volt rájuk jellemző. Ezek az adatok megfelelnek a magyaroknak. Az is elképzelhető, hogy kelták is voltak köztük. Tudni kell, hogy a keltákat mindig testvéreknek tekintettük, egyes telephelyeken a magyarok és kelták bizonyítottan együtt éltek Európában. Minket gyakran szkytháknak neveznek. A fémeket és a bronzot a magyarok fedezték fel.

Loulan Szépe egy magyar vagy kelta hercegnő lehetett. Ő Kr.e. 2.000 körüli, a Kherkhan melletti Kaurigalban fedezték fel.

Egy ötvenöt éves fehér férfi mellett három nő volt eltemetve Kherkhan közelében. Ideje Kr.e. 1.000. A szőke hajú zagunluki múmia Kr.e. 1.000 körül élt. Egy csecsemő, talán három hónapos, szintén Zagunlukban lett eltemetve. Szemét kék lazurit kövekkel rakták ki. Továbbá kockás mintájú szőttesek is előkerültek, olyanok, mint amilyeneket a magyarok ma is használnak.

A temetkezések csónakok alá történtek. A magyarok egyes nemzetségei is csónakokba temetkeztek. A csónak magyar eredetű szó, a Csó Csillagot és Vizet is jelent. A halott lelke a csónakban szeli át az űróceánt, hogy eljusson Isten Mennyországába. A vikingek és mások csak tőlünk vették át a csónakkal való temetkezést.

A Longshan kultúra 2.500 – 1.700 közé tehető. Még a Hsziaotuni kultúra jelentős, de vannak kevert kultúrák is, és további fontos kultúrák, amelyekről nehéz kideríteni, mennyi közük van hozzánk, magyarokhoz, vagyis hunokhoz. Kína őstörténete nagyon bonyolult, de nem annyira, hogy lehetetlen lenne a nyugatról jövő magyarok, vagyis hunok, és a helyi ősnépesség keveredésének feltárása. Talán egy külön dolgozat kellene a magyar-kínai rokonság alaposabb megismeréséhez.

Rövid áttekintés szükséges ahhoz, hogy a hun történéseket jobban bekapcsolhassuk a kínai időrendi viszonyokba. Csupán a legfontosabb kínai dinasztiákat lehetséges megemlíteni, akik a hunoktól eredhetnek, vagy a magyarokkal vérségileg keveredtek. A kínai történelem és a dinasztiák időbeli felvázolása most nem lehet cél, mivel a hun magyarokról kell most beszélni.

Huang Ti, a Sárga Császár volt az első uralkodó, akit a kínaiak ismernek. Uralkodása Kr.e. 2.698 körül történt. Az időpont meglehetősen fiatal az egyiptomi, a mezopotámiai, de legfőképp a magyar őskirályok uralkodási idejéhez képest. Huang Ti a mitikus aranykorban ült a trónon, eredetileg isten volt, utána még négy aranykori király következett. Azonban fontos azt is tudni, hogy van egy hármas királyi rendszer is.

A Szan Huangról, a három mitikus uralkodóról is ismertek írott feljegyzések. Fu-hszi, Szuj-zsen és Sen-nung volt a három uralkodó neve.

Az öt mitikus uralkodóhoz tartozik a Közép magasságok ura, Huang-ti, Kelet ura, Tajhao (Fu-hszi), Dél ura Jen-ti (Sen-nung), Nyugat istene Sao-hao, Észak ura Csuan-hszü. Mindegyik istenhez több segítő tartozik, saját jelképeik vannak saját templomokkal.

Az aranykor királyait Kr.e. 2.205-ben Nagy Jü által alapított Hszia dinasztia követte. Ismert az öt király közül Jaó, aki a magyar Jó névvel azonos, ma is mondjuk a Jó szót Jaó formában. Nagy Jü volt az aranykor ötödik királya. Azt is kell látni, hogy az aranykor királyai többen voltak, mint öten, mert a 2.698 és 2.206 közötti időt nem tölthette ki csak öt uralkodó. A Huang Ti meg, mint Sárga Isten/Úr, magyar nevekből is táplálkozhatott. Ami Huang Ti nevének magyar nyelvű valószínűsítését is realizálhatja, az a következő. A Hu-Ang Mennyei-Élet, a Ti a kínaiban Isten, Úr is, de más jelentése is van. A Huang Sárga, ami a Napot, mint az Élet Mennyei adóját is megnevezheti. Lásd Huang-ho, Sárga-folyó. A Hu a magyarok népneve, pontosabban az idősebb magyar ember neve, az Ang pedig az Ank-hoz nagyon hasonló szó, ez utóbbinak Élet a jelentése. Ezért a Huang – Sárga szó levezethető a magyar nyelvből, a Ti pedig a magyarban Élet és Borda, a kínaiban Isten és Úr, de a két Ti nép, a hunok két népe valószínűleg a Napistent jelöli nevében. A Hu név alatt a kínaiak a barbárokat is értették, vagyis a magyarokat. Természetesen a kínaiak a barbárok, mert mindenre mi tanítottuk meg őket, de a kölcsönös becsmérlés elterjedt volt a régi időkben.

A Hszia dinasztia, mint Nyugat, mert a Hszi jelentése Nyugat, Kr.e. 1.765-ig állt fenn. A dinasztiához 17 király tartozik, a dinasztia biztosan létező volt, amit azért kell kimondani, mert sok kutató megkérdőjelezte létezésüket is. Mivel a magyar nyelvet rendkívül erősen keverik a kínaival a legrégebbi írásos adatok, ezért a Hszia (Xia, Hun) neveket nem merészelem kutatni. Az utolsó Hszia királyt zsarnoknak kiáltották ki.

A Hszia (Hun és Nyugat) dinasztia (2205-1765) után a Sang dinasztia következik. A San a Hegy, ami mutatja a Sang jelentését is, vagyis a magasságot. Ebből a fogalomból ered a Sang-ti – Császár, vagyis Menny Fia fogalom is. A „San-Ga” a Hegyi-Ház magyarul, amiből eredhet a San-G név. Hátsó rövidülés adja meg a név magyar eredetét. Az ilyen nevek tömegesek az angolban is, a kínaiban is, kettőjük között van a magyar, amely alig. hogy létezik manapság.

A Sang dinasztia, amely jelentős részben hun, vagyis magyar eredetű, alapozta meg Kínát. Kezdete Kr.e. 1.765-től számítódhat. A Sang dinasztia Kína legnagyobb dinasztiája, a kínaiak és magyar nyugatiak szövetségéből létrejött hatalom. A Sang dinasztia utolsó királya, Csou Hszin, szintén megkapta a zsarnok titulust.

A Hszia (Xia) kultúra az Erlitou kultúrával azonos. A Hszia helyes kiejtése valamikor Hun volt, emiatt a Hszia kultúra egyértelműen magyar eredetű. A kőházak megjelenése Kínában a hunokhoz köthető. A kínaiak fával építkeztek, csak az alapok készültek kőből. De tisztán kőből épült házak is létesültek, amelyek a hunok hatására készültek. A szövés és fonás is a magyarok adománya a kínaiaknak. A kerámiát is a magyarok találták fel, Dolni Vestonice leletei 25.000 évesek, ahol kerámia töredékek halmait tárták fel a régészek.

Mivel a kínaiaknál a Nyugat ma is Hszi, vagy Xí a pinjin írásban, kétségtelennek kell látnunk, hogy a Hszia (Hun) dinasztia Nyugati eredetű, és azonos az europid magyarokkal, akik Kínába érkeztek már sok-sok ezer év óta. Kr.e. 9.000 körül már biztosan ott voltunk Kínában, és keveredtünk a helyi lakosokkal.

A Sang dinasztia után a Csou dinasztia következik. Kétségtelenül árulók voltak, a Sangok megdöntése érdekében sok hamis dolgot találtak ki. Kína történelmét átjárja a rengeteg árulás. A Csou dinasztia eredete is a hunokhoz köthető. A Sang dinasztia a Szung dinasztiában élt tovább Dél-Kínában. A Csou dinasztia sok évszázadig uralkodott, de végül őket is leverték. A sok házasodási szövetség miatt szinte lehetetlen megmondani, melyik uralkodóház melyik másik uralkodóházzal van vérségi kapcsolatban, ami a politikai tetteket is erősen befolyásolta.

A Tavasz és Ősz időszaka a Csou dinasztia első szakasza, Kr.e. 722-től 481-ig tartott. Az is biztos, hogy a Csou uralkodók felmenői „herceg" címet viseltek, ami bizonyítja, hogy árulók voltak a központi Sang uralkodókkal szemben. A Csou uralkodási rendszer nem sokban változik a magyar uralkodói szokásokhoz képest. Annyi bizonyos, hogy a kínaiak folyamatosan fölényre tettek szert az europid magyarokkal szemben. Ennek fő oka a térség mongolid jellegű népessége volt, ami a keveredés folyamán fölénybe jutott az europid jellegekkel bíró, de kicsiny részarányú magyarokkal szemben. De a magyarok hozták a fejlettségi haladás titkait, ezért aztán a helyi kínai uralkodók teljes szeretettel fogadták be a nyugati magyar, hun betelepülőket a saját családjaikba.

A Csou királyok őse is nyugaton élt. Adatok bizonyítják, hogy a család vallási szertartásai a Zsung és Ti törzsek rítusait követték, amelyekről később leszoktak. A Zsungok a Hungok lehettek, a Ti népek meg magyarok, mivel a vörös és fehér ti törzsek a magyar és egyiptomi színeket viselték népnevükben. Vu király volt az első Csou uralkodó, aki legyőzte a Mu-síkságon a Sang seregeket. Mu-síkság, vagy felföld a neve miatt is érdekel minket. Mu jelentése Fény, a magyarban, szumerban elterjedt szó. A kínaiaknál a Mu Anya. Van egy király is, aki Mu nevű, és arról híres, hogy távoli területekre vezetett hadjáratokat. Tetteit a legendák sorába utalják sokan. Egy alakalommal a Hszi Vang Mu – Nyugati Királyi Anya – nevű uralkodónőt látogatta meg. Az uralkodónő nem legenda, szerintem, hanem létező nyugati királynő volt. Mu királyról kiderült, hogy ő is létezett, valódi király volt. Mu eredetét itt kell keresni. A szó „kelet", vagyis Fény értelmű, létezését a magyarok (hunok) terjesztették el a földön. A Csendes-óceán régebbi neve is Mu volt.

Sosem gondoltam volna arra, hogy a kínai tartományok neveihez bármi közünk van. Azonban Hunan történetét felületesen megismerve, megdöbbenve a névtől, azt kellett látni, hogy Hunan neve Hun és An, az Égi Hunok területének bizonyult. Hunan a Jangce mellett van, a folyótól délre. Nem kínaiak lakták, hanem egy ismeretlen nép, szerintem a magyar hunok. Miután rájöttem, hogy a Szungok is lehetnek hunok, hiszen a Sangok délre vonult testvérei, akkor Hunan népe is lehet Hun, mert ezt mondja a tartomány neve. Hunan népe később keletre vonult, talán Kr.e. 1.200 környékén, először Tajvanon kötöttek ki, azután kihajóztak Polinéziába, Tahiti központra, ahova nagyjából Kr.u. 1.200 táján érkeztek meg. Innen vándoroltak szét Hawaii, Új-Zéland és a Húsvét-szigetek irányába, valamint még sok helyre. Mivel a polinézek nyelvében sok a magyar szórokonság, úgy tűnik, hogy Hunan volt az a kapcsolódási pont, ahonnan a testvérség eredhet. A polinéz írás 72 jele teljesen azonos az Indus-völgyi kultúra írásának 72 jelével.

Hunan fővárosa Cs'angsa, a Cs'u királyság fővárosa volt. A nép nem kínai volt, hanem más csoporthoz tartozott. Faszobrocskákat tártak fel, amelyek a polinéz, vagy a maori motívumokat viselik, pl. kiöltik nyelvüket.

Honan tartomány neve is a Hon és An magyar nevekből áll össze. Több más kínai tartomány neve is levezethető a magyar nyelvből, de ezeket a bemutatásokat akkor célszerű elvégezni, ha ismerjük a másik oldal, most jelesen a kínaiak értelmezését.

A „hegemón" korszakban a vezetők Pa nevet viseltek. A Pa megegyezik a magyar Pa szóval, a Pa-Fa-Fő-Fej sorozattal. A magyar Apa nagyjából A-Pa, vagyis Nagy Fő értelmű.

Azt kell megállapítani, hogy a dinasztiák neveinek többsége jól érthető magyar nyelven. A magyar, vagyis hun behatolás Kínába sok évezredig tartott. Számtalan régészeti lelet igazolja

a nyugati magyar bejövetelt, Kínába, ha azonban a kínaiak nem akarják a magyar-kínai rokonságot, akkor szóljanak, és soha többé nem fogok a testvérségről beszélni. Ami úgyis az istenek szférájába tartozó fogalom, mármint a testvérség.

Kína nyelvének, nyelveinek vizsgálata, magyar szempontból, még nem került előtérbe. Itt az idő, hogy a kínai nyelveket is alaposan megvizsgáljuk magyar alapokról. Ha nem ezt tesszük, akkor a kínai nyelvet, nyelveket is cserben hagyjuk. A kínaiak úgy hiszik, hogy ők valamilyen régi néphez állnak közel, de nem a magyarokhoz. Ez azonban teljes tévedés, a kínai nép a magyarokból származik, kisebb oldalági kapcsolatoktól eltekintve.

Kínának sok országneve van, amelyek mind magyar eredetűek. Csung-Kuo értelme Középső-Kő, vagyis Föld. Tudni kell, hogy nagyon régen, még a szumerok előtti korokban a magyarok a szárazföldeket Kő névvel illették. A Kő sok alakú a magyar nyelvben (Ku-Ko-Ka-Kő-Ke-Ki-Kü, továbbá Ga-Ge-Gi), ami miatt a kínai Kuo (és Guó a pinjin szerint) a Ku és Kő, vagyis Föld neveknek teljesen megfelel.

De a Szina is magyar név, mert a Szi a Nap, a Na a Ház, ezért a Szina az a terület, amit a Nap megsüt. Ebből ered a magyar Szín, pl. a Fel-Szín névben, ami természetesen a Föld. A Szín a ház hátsó része is, ahol a Színészek adták elő történeti játékaikat. Fel-Szina, Bel-Szina, Al-Szina a három etruszk terület, Felső, Belső, Alsó Etruria néven, ahol a 3 X 12 etruszk városállam megalakult. Kupu-Szina magyar település ma is őrzi a Szina nevet. A Sinantropus pekinensis a pekingi ember neve.

Szeria szintén Kína neve. A Szer a magyar nyelvben Királyság, tehát ez a fogalom is vonatkozhat Kínára. De a Szer sok más területen is létező szavunk. Szíria is a szerek területe volt, hat szer Észak-Szíriában, és hat szer Kis-Ázsiában adja ki a Hat-Tu (hattu, vagy hatti) államok tizenkét tagját. A Hat számnév is a magyarban, a Tu Ország, mint a He-Tu magyarokat jelölő szóban is, ami Nap-Ország értelmű. A szeres települések Hét házból állnak, Puszta-Szer a Királyok-Pusztája, ahol hét király szerződést kötött egymással.

Kína neve is magyar, mert a Ki Ország, Föld, a Na Ház, Város és Kő. De a China angol változatban a Csi a Nap, a Na Ház, tehát a Chi-Na nem más, mint a Nap-Országa, a Nap-Háza. Az értelmezés a kelet fogalmának is megfelel, mivel keleten kél a Nap. A Szi-Si-Csi Nap jelentése egyértelmű a magyar nyelvben. A Mandzsu-Kuo Mandzsúria neve, a Csi-Pan-Kuo pedig a Nap-Pán-Földje, vagyis Japán neve, ahova jelentős hun, vagyis magyar csapatok hatoltak be többször is, de Kr.e. 660-ban bizonyosan. Japán Zipangu neve a kínai, vagyis a magyar név változata.

A Csung-Kuo értelmén kívül, ami Közép-Földe, a többi Kínát jelölő név magyar jellegű. Kína keleti fekvését írják le az ország nevek, ami egy nyugati, központi fekvésű magyar területhez képest lehet csak igaz és helyes. Kína sok neve mind a magyar nyelvhez kötődik, nem a törökhöz, nem a mongolhoz, mivel ezek a nyelvek csak alig egy-két ezer évesek.

A filozófusok a birodalmat a T'ien Hszia névvel illették. Jelentése: ami a „Menny alatt van". T'ien a Menny, ami magyar Ten változata, a Tesz igéből eredően, a Hszia pedig a földeket jelentheti. A Hszia állítólag Hun is, ami miatt a Hon értelmére bukkantunk. Elvégre a Hon van az Ég alatt.

A magyar Gyarmat név rejtélyes és nagyon fontos, senki sem foglalkozott vele az utóbbi ezer évben. Mikor gyarmatosítottak a magyarok? Az biztos, hogy nem az utóbbi évszázadokban. A Gyarmat egy magyar törzs neve, régi alakja Germatu. Ger a Gyerek, a Matu Ország, a magyar Ma és Tu alapszavak összetétele. A Matu az akkádban is gyakori lett, mindig „ország" jelentéssel.

Volt egy olyan magyar szokás, még az őskőkorban, hogy 25 leány és 25 ifjú kivándorolt valamilyen más országba, ahol mind házasságot kötöttek a helyi családok fiaival és leányaival. A gyors szaporodás után hamarosan nagy nép lettek. A magyar nyelv szókincse ezzel a módszerrel is nagy ütemben terjeszkedhetett. A 25+25 fő változhatott, akár sokkal nagyobb mértékű kivándorlás is lehetett a magyar földek felől más földek felé. Az 50 leány és 50 ifjú is adatolható a mitikus hagyományokból. Ha 100 magyar fiatal 100 helyi fiatallal házasodott, és gyerekeik száma elérte az 5-10-20 főt, akkor egyetlen nemzedék alatt a nemzetség lélekszáma meghaladhatta az ezer főt. Gondoljuk ezt végig, milyen nagy számarányt kaphatunk ezer év után, miközben a magyar nyelv legalább fele részben megjelenik az új nemzetség nyelvében. Ez volt a magyar gyarmatosítás, ami merőben eltért a kizsákmányoló gyarmatosítástól.

Kína történelme szorosan kapcsolódik a magyar történelemhez, a magyar történelmi eseményekből következtek a kínai események, legalábbis az őskorban és ókorban. Néhány példát vizsgáljunk meg.

Kína alapítója, a mondák szerint, a Hszia, vagyis a Hun dinasztia. Alapító a mondabeli Sun és Jao császárok minisztere, Nagy Jű (Kr.e. 2205-2197). A San/Szan magyarul Úr, a Jao a Jó változata. De tudjuk, hogy nem Nagy Jű volt a legrégebbi uralkodó Kínában, akinek fennmaradt a neve.

Az írás Kínában kétségtelenül magyar eredetű. A magyar írás folyamatosan hatott a kínai írás létrejöttére. A Sang-kori piktografikus írás jelei rokonságban állnak nyugatabbra lévő piktografikus írásokkal. Az íráshoz papír is kellett. A Pap-Ír magyar szóösszetétel, mint a Pap-Írós (papirosz, papirusz) is. A papírt egy hun fogoly ismertette meg a kínaiakkal, ami tehát magyar találmány. Bár a Pekingi olimpián kínai találmányként mutatták be, ettől azért magyar találmány maradt. Az orosz Vojkunszkij-Lukodjanov szerzőpáros „A papír hercege” című novellájában leírja a papír kínai kézbe kerülését. A sokszorozáshoz használt nyomtatás talán lehet kínai találmány. Feltáratlan kérdés, hogy Egyiptomban, vagy a Hun Birodalomban találták-e fel a papír előállításának technológiáját őseink?

A kínai A jele megfelel a magyar rovásírás A jelének. Vizsgálatokat kellene folytatni a kínai írás magyar eredetéről, amit néhányan meg is valósítanak. Ők a legjobb magyar kutatók, de eredményeiket nem lehet közzé tenni.

A Sang dinasztiának hét fővárosa volt, ami speciális magyar jellegzetesség. A Dnyeperben talált mamutcsontra karcolt hajó ábrája mögött hét város látszik, hét kapu. A rajzolat 15.000 éves, a városok, mint kapuk, megfelelnek Erdély Hét Várának. Erdély címere ma is ábrázolja a Hét Várat. Természetesen a Hét Vár fogalma a régebbi, mert a rajzolat 15.000 éves, a Sangok hét vára ennél az időnél sokkal fiatalabb.

A bronz magyar találmány, első előfordulása a Kárpát-medencében Kr.e. 5.000, egy bronz buzogány alakjában, de később már nagyobb mennyiségben jelenik meg, Kr.e. 4.000 táján kezdődik a tömeges termelése. Kétségtelen, hogy a Kárpát-medence magyarjaitól került Szavárdiába, onnan Szumerba és Egyiptomba, Kínába egyenes úton Erdélyből, nyugatra pedig magyar kivándorlók útján, Hispániába, majd Angliába Pártol-Ón magyar vezér útján, mintegy Kr.e. 2.500 – 2.200 idején. A magyar bronz (Bar-An-Zu, és Bar-Szil, Bar-Szillaj) fejlődése a rézen kívül az antimon, az arzén és az ón ötvöző anyagán és a kísérleteken követhető nyomon.

A kínai bronzöntők többnyire üreges öntőformát használtak, ami nem jelent semmit. A viaszvesztéses eljárást sem használták mindenütt őseink. Vita volt azon is, hogy a rezet ónnal, vagy arzénnal, esetleg antimonnal ötvözzék, a vita legalább ezer évig tartott.

A bronz tokos baltákat a magyarok találták fel. Kínába is bekerültek a tokos balták, de egy másik fegyvert, a tőrbaltákat a kínaiak alkották meg. A tokos balták olyan harci fegyverek, amelyek a frontális harcokban nyújtottak jó szolgálatot. A Campaniai harci balta tokjának felirata Kr.e. 650-ből: „segítse intse szó és". Bizonyára az Él! A tőrbalták mintha nem a csatatérre készültek volna, hanem a sötétség alatt dolgozó bandák fegyvere lett volna. Az egyik fajta kínai bronzedény neve Hu, vagyis a Menny Fiai edénye.

A kínai harci szekerek a magyar harci szekerek változatai. Mi, magyarok találtuk fel a harci szekeret, az Alpok, a Kárpát-medence és a keletebbre eső területeken. A szláv területeken még 1.500 éve is magyarok laktak, nagy tömegekben. A harci szekér hősei a magyar harcosok, egyik nevünk Gigász. A Gig magyar szekér, két kerékkel, amelyek küllősek. Az Alpokban a rétiek és tiroliak magyarok, nyelvváltást szenvedtek el. A gigászok fején két nagy toll volt, a szaharai sziklarajzokon megmaradtak hőseink ábrái. A gigász magyarok Kr.e. 4.000 táján keltek át Afrikába, ahova már sok más és régebbi magyar behatolás is megtörtént. A gigen ülő ászok neve is magyar, a Lov-Ász, Hal-Ász, Juh-Ász és sok más nevünk mellett is az Ász ma is élő és önálló szavunk. Ászfalu az Alsó-Zab folyó medencéje, még ma is. A Tibeszti sziklarajzok a magyar gigászok megjelenését ábrázolják, néha szenzációsan jól megmaradt színekkel.

A kínai harci szekerek egyértelműen a magyar hunoktól erednek.

A Kengyel magyar találmány, a név szerint Kend Jel az eredete. A Kend a király neve is, meg a kendék népének neve is. A Jel eredetileg valamilyen jel lehetett, amivel a Kend futára, mint Jellel szaladt. Ez volt a Kend-Jel-Futó időszaka. Abban a korban még nem volt ló, hanem a kend jelével a kengyelfutó a két lábán száguldott. Később azonban a Kendék jele lett a Kengyel, ami a lovas harcokban szükséges volt. A kendék jele, vagyis a Kendjel (Kengyel) annyira fontos lett, hogy nélküle nem is lehetett lovas ütközetet megnyerni. Egyértelmű, hogy a Kengyel is magyar találmány, amit kínai testvéreink is átvettek. A kínai kengyel Teng nevű. A Ten Isten egyik legfontosabb neve, a kínaiak minket neveztek meg a Teng szóval.

A Sang cserépedények annyira megdöbbentően hasonlítanak a magyar cserépedényekre, hogy szó sem lehet arról elmélkedni, hogy nem függenek össze a magyar korabeli cserépiparral. Sentes istenasszony edénye a Tisza mellett csak Kr.e. 2.500 éves, de teljesen hasonló a Yang-Shao edényekkel. Ilyen véletlen pedig nincs.

A halottak az égbe jutnak. Ez az eszme ma is él a magyaroknál és utódaiknál, az indoeurópai, finnugor, kaukázusi, hámi-sémi, török és más népeknél. A gravetti és cro-magnoni magyarok (magyar írással és magyar nyelven írtak) hagyatéka világosan beszél az emberek csillagokból való eredetéről és haláluk után a csillagokba emelkedésükről. Kínai testvéreink ezt a hagyományt is magukénak vallották.

A Sang királyi nemzetség tíz csoportra oszlott. A Tíz a magyarban Isten neve, Tesz és Tisz a formája. A Sangok tíz csoportjáról alig van adatunk.

Az Égben Sang-Ti, a Magasságok-Ura kormányzott. A San, mint Hegy, Magas, a Ti Élet, meg Borda (az életet adó), Éva neve, szélesen el van terjedve a magyarok nyelvében, nyelveiben. A kínai Ti Urat is jelent.

A Csou dinasztia megdöntötte a szakrális magyarnak látszó uralkodóházat, amihez mindenféle hazugságot költött, hogy megbékítse a népet. A Csou korszak alatt Kína tovább fejlődött, egyre jobban eltávolodott őseitől, a magyaroktól, vagyis hunoktól. Sőt, kezdtek minket barbárnak nevezni, holott ők voltak a barbárok. Megkezdődtek harcok, amelyek sosem fejlődtek a másik megsemmisítéséig. A hunok sokszor tönkre verték a kínaiakat, de sosem gondoltak uralkodóink arra, hogy elpusztítsák a legyőzötteket. Más volt a magyar életfilozófia, így maradt

fenn Kína. Ellenben később, a mongolok, mandzsuk elfoglalták Kínát, de ők nem magyarok, csak származékok.

Kon-Fu-Cse nevét írják Konfuciusznak is, aki óriási hatással bír az emberiség gondolkodásának fejlődésére. A nagy tudós elsősorban filozófus volt, de nyelvi meglátásai is rendkívül fontosak számunkra.

A Hung szó és népnév, amiről Kon-Fu-Cse beszél, kétségtelenül a hunokat nevezi meg. De nem Kr.e. 850 körül támadjuk meg Kínát, hanem a magyar-kínai kapcsolatok sokkal régebbiek, legalább tízezer évre vezethetőek vissza. Kon-Fu-Cse adatai rendkívül fontosak, megmásítani nem lehet azokat, de a pontosabb ismeretek miatt szükségesek további kutatások a témakörben, mindnyájunk örömére. A Hungok tehát Hunok, amit Kon-Fu-Cse állít.

Ha a Hung népnévhez az Ár magyar szót hozzátesszük, akkor Hungár nevet kapunk, ami a mai magyarok közismert neve.

Lao-Ce neve Öreg Mester, másként Öreg Gyerek értelmű. Régebbi neve Li Er. Nagy könyve a Tao Te King (Út és Erény Könyve). A Tao, mint Út, a magyar Út szóból származik, az Uta alakból. A Lao, mint Öreg, a magyarok Lao, Lu, Ló, Lau, Loa neveinek Ember jelentésével függ össze. A kínai Lao – Öreg értelme a magyarok Lao – Ember értelmét tartalmazza, amivel a kínaiak elismerték a valóságot, a magyarok régiségét.

Lao-Ce egyik könyvében írja le, hogy a Hun jelentése Menny. Igaz, van más jelentése is, mert egy-egy szónak a kínaiban is több jelentése lehet, de a Menny jelentés perdöntő. A magyar Huny szóval rokon, mert a Hun Csillag is, a születő babák helye, valamint az idős elhunytak helye is a Menny, az Ég. Lao-Ce döntő bizonyítékot adott kezünkbe a Hun név jelentését illetően. A Mennyből születünk, és a Mennybe térünk vissza, őseink szerint.

Lao-Ce két Hun szavának jelentései is sokat segítenek. Az első Hun szó jelentése „állapot", „homály", „semmi", ami az égbolt ürességére (semmi), homályára utalhat. Az éji égbolton a nagy ürességben helyezkednek el a csillagok, az elhunytak lelkei. Hun-si értelme Homályosvilág, ami megint az égboltra irányítja figyelmünket, mert az égbolt titkai jelentik az emberiség előtt a legnagyobb titkokat.

A másik Hun szó Lao-Ce értelmezésében „magasba szárnyal", „fenti lélek", „égbe száll a halálnál" jelentéseket tartalmaz. Lao-Ce értelmezései pontosan megfelelnek a magyar nyelv és hagyományok jelentéseinek. A Fenti Lélek a csillag, aki hun, vagy huny. A Huny szónak van Csillag jelentése, lásd Párta-Hunya. Az Égbe száll a halálnál szintén a Huny magyar igének pontos definiálása. Az ember, mint csillag, száll az égbe, a halála után. Jellegzetes magyar hagyományokat ír le Lao-Ce, amivel megerősíti a hunok magyarságát, valamint a magyarok és kínaiak testvérségét.

A mai kínaiaknál is a magyar, vagyis hun hagyományok nagy jelentőséggel bírnak. Magor és Hunor 108 nemzetsége, valamint a precesszió 72-es száma sok helyen feltűnik.

A kínai Triádok Titkos Társaságában a 72 és származékai nagy fontossággal rendelkeznek. Aki a Triádok Társaságába szeretne belépni, annak belépti díjat kell fizetni. 360 pénz ruhakészítésre, 108 pénz a kasszának, 72 pénz parancsra, és 36 pénz az „áruló alany" lefejezésére. A felsorolt számok a magyar szupercivilizációból kerülhettek a titkos társasághoz. A magyar szupercivilizáció pedig bizonyosan régebbi 40.000 évesnél.

A mai Szingapúrban is van Triád Társaság. A belépésre pályázók belépti díjat fizetnek, a belépti díj a 36, 72 és 108 számok szerint mozoghat. Szingapúr neve a Szin, a Ga és a Púr magyar szavakból áll össze. Szin a Nap, Ga a Ház (város, nép), Pur a Város, mint Nag-Pur,

vagy Nip-Pur városok nevében. Szin-Ga-Pur tehát a Nap, a Naporoszlánok Házának Városa. De ez a városnév is miért magyar nyelvű?

A kínai Hung betű a Víz és Sok jelekből áll össze. A Hung tehát lehet Sok-Víz is, ami az Özönvízzel lehet azonos. Egy értelmezés szerint a hungok ezért az özönvíz népei is lehetnek, ami azt jelenti, hogy az özönvíz idejéből fennmaradt nép a hun. Atilla és Csaba neve is kapcsolatos a vízzel, ami nem lehet véletlen. Az Ár Hegy, de a hegyben áramló víz neve is, lásd áradás. Az áramló nép is özönvízként tör előre.

Létezik a Hung Szövetség, ami nem más, mint az ősi kínai vallás őrzőhelye. De miért hunokra bízzák a kínaiak a szent hagyományaikat, miért nem másokra? Egy hung beavatási rítusban a feltett kérdésekre a beavatandó 36 és 72, összesen 108 növényről beszél. Később, amikor munkába megy, megtudja a titkot, mi a 36 és 72 jelentősége. A Hung Szövetség legféltettebb titkai közé tartozik tehát Magor és Hunor 108 nemzetségének titka.

A kínai hagyományban Ti-Sa 72 csillag ártó szelleme. Ti a Föld, a Sa a Szellemek Ártó Hatása, voltaképpen 72 csillag ártó szelleme. A Sza és Sa egyébként a magyarok népneve, jelentése: Menny Fia.

A Ti-Sa szemben áll a Nagy Medve csillagainak 36 szellemével. A Nagy Medve neve Tien Kan, vagyis Égi Medve.

Egy ifjú mágus parancsol a Ti-Sa szellemeinek, a két erő, a 72 és 36 a 108 összetevője.

Egyszerűen lehetetlen, hogy az Öt Isten, a magyarban Öt a Nap, Utu, a Huang – Sárga név, a Hu név, a Hszia, mint Hun, és Xi, mint Nyugat, a Jo és Ho (folyó), a Sang, mint Magas, Hegy (San), ne magyar eredetű lenne. Lehetetlen, hogy a sok hagyomány a barbárokról, értsd a kultúra átadóiról, a régészeti leletek a szőke emberekről, a kínai írás, az istenvilág és hagyományok, a mérhetetlenül magas rendű kínai filozófia, ami minden részletében a magyaroktól ered, hogy ez a sok kapcsolódási pont ne lenne igaz. Persze, a kínai tudósok is letagadhatják a testvérséget, meg az eredetet, lelkük rajta. Amikor esetleg eljön a politikamentes kutatás időszaka, akkor majd szembe kell nézniük az igazsággal. Bár politikamentes kutatás lesz-e egyszer valamikor a Föld nevű bolygón?

Kína tudósai sok ezer tényt örököltek a hunoktól, vagyis magyaroktól. Azonban Kína tudósai nem kutatják a magyarok tetteit Kínában, hanem inkább belső fejlődésről beszélnek, ami jót tesz a büszkeségnek, de rosszat tesz az igazságnak.

XV. FEJEZET: MAYA ADATOK

Rendkívül kevés ismerettel rendelkezem az indián nyelveket illetően. Pedig azok az indiánok, akik a Bering-szoros környékén keltek át Amerikába, akár a földhídon, akár a tengeren, feltétlenül érintkeztek magyar nyelven beszélő emberekkel Szibériában, ami miatt mai nyelveikben is kell lenni magyar eredetű szókincsnek. Más indián csoportok meg egyenesen magyar eredetűek lehetnek.

Mivel a magyarok legalább 40.000 éve behatoltak a Léna-medencébe, feltétlenül azt kell gondolni, hogy Szibéria őslakóinak nyelvei sok magyar nyelvi jelleget tartalmaznak. A magyarok azonban később is, többször, újra behatoltak Szibéria hatalmas térségeibe. Az egymásra rétegződő hullámok között esetenként nagy távolság is kialakulhatott nyelveikben, a sok évezredes távolságok miatt.

A mai nyelveket elsősorban paleoszibériai nyelveknek minősítik, beismerve azt, hogy fogalma sincs a nyelvtudománynak, honnan származnak e nyelvek. A paleoszibériai nyelvek egymásnak nem rokonai. Bizonyára nincsenek kellően kikutatva, ez lehet a magyarázat az ismeretek hiányára.

Lassan új elméletek látnak napvilágot a szibériai népekkel kapcsolatban is. A szamojédeket már régóta a finnugor népek közé számítják, minden törzsükkel együtt. Újabban a jukagirokat is a finnugorokhoz kapcsolták, tehát a finnugorok erősen terjeszkednek kelet felé. Amerikában négy indián törzset is a finnugorokhoz kapcsoltak, amelyek Kalifornia államban élnek.

De az Amerikába behatolt népek nem csupán Szibéria felől érkezhettek. Jelentős behatolás történt Európa felől, még a magyar Atlantisz idején, nagyjából 20.000 évtől kezdődően. Az európai behatolók Atlantiszból indulva, a jégmezők déli szegélyén hajózva, jutottak el Amerikába. Ők is feltétlenül a magyar nyelvcsaládhoz tartozó nyelvet, nyelvjárásokat beszéltek.

Ausztrália felől közel 40.000 éve érkeztek ausztralid hajósok Óceániába, majd Amerika nyugati partjaira. Dél-Amerikába és Észak-Amerikába is. Ők valószínűleg nem magyar jellegű nyelveket beszéltek. Azután ismert egy-két titokzatos típus is Amerikában, akik esetleg az ainu névvel illethetők. Nagy rassz volt egykoron, de mára csak töredékeiben létezik, Japánban, a Csendes-óceán déli szigetein és Amerikában. Azután olyan ismeretlen eredetű törzsek is létezhetnek, amelyek a Pekingi Homo sapiens leszármazottai lehetnek.

Amerika benépesítése hosszú és bonyolult folyamat volt. Annyi biztos, hogy nagyon nincs feltárva a hosszú és bonyolult folyamat. De a magyar nyelvi jelenségek sincsenek kikutatva az amerikai nyelvekben. Pedig kétségtelenül lenniük kell, ha az írásunk 40.000 éves, vagy annál is sokkal régebbi.

A maya nyelvben sok magyar nyelvi érdekesség van, ami igaz más indián nyelvekre is. A maya kultúra magas teljesítményű, de a magas teljesítmények mellett tele van, vagyis volt igen primitív vonásokkal is. Ismerek maya szavakat, amelyeket nagy tudósaink a magyar nyelvből eredőnek tartanak. Most azonban eme szavakat figyelmen kívül kell hagyni, mert a hunokra kell koncentrálni.

A mayák az Ég és Föld teremtőjeként tisztelik a Hunaphu testvérpárt. A névben a Hunap értelme Egyetlen, a Hu Isten. Hunaphu a többi isten atyja a Yukatán-félszigeten.

A Hunap, mint Egyetlen, nem más, mint a Hu-Nap, az Isten-Nap, a Csillag-Nap. Az a feltűnő, hogy a Nap, és Hu szavunk is ilyen mérhetetlenül fontos maya névben van benne. Hu-Nap tehát magyarul Isten-Nap, amiben a Hu a Menny Fia, vagyis a Csillag értelmet is tartalmazza.

Mivel a mayában a Hu egyszerűen Isten, azt kell megállapítani, hogy a magyar Hu – Menny Fia csillag jelentése a csillagisteneket jeleníti meg a mayában. Ilyen közvetlen azonosság azonban nem lehetséges a magyar és a maya gondolkodás között, hacsak nem közös az eredetük. A Hu Isten jelentése nem lehet véletlen, mert jól beleillik a magyar rokonságú nyelvek isteni jelentéseibe. Tehát a magyarok és mayák között valamilyen őskori nyelvi kapcsolatnak kellett léteznie.

Hurakán (Egylábú) a mennydörgés, a vihar, a termékenység istene. Nevében a Hu az Isten. Ő az orkán és hurrikán istene is. A Hurrikán nevet azonban nem feltétlenül a Hurakán névből vezessük le. Azt persze nem mondom, hogy a hurri népnévnek köze van a hurrikán szóhoz. Inkább a Kör lehetne a név alapja.

A holtak birodalma a Metnal. Itt uralkodik Hunahau, nevének jelentése Törzsfőnök. Az Ahau Úr, a név tehát Hun Ahau felbontású. Az Ahau mellesleg az Ah, Aha magyar, vagy az egyiptomi Aha – Vitéz szóval lehet rokonságban.

A majáknak kultikus labdajátékuk is volt, amivel a nappályát szerették volna befolyásolni. A hős testvérpár, Hun Hunahpu – Egyetlen Virág, és Vukub Hunahpu – Hét Virág az alvilág halálisteneivel szemben játékot vesztett. A halálistenek neve Hun Came – Egyetlen Halál, és Vucub Came – Hét Halál. A labdát egy magasan a falba vakolt szűk kőgyűrűn kellett átrepíteni. A hun, vagyis magyar labdarúgáshoz nincs köze ennek a játéknak, csupán a labda maga hasonló a mi labdarúgásunk labdájához. Azt mindenki tudja, gondolom, hogy a magyar, vagy hun labdarúgásból fejlődött ki a mai labdarúgás, aminek a szabályait angol rokonaink alkották meg.

A Hun tehát Egyetlen a maya nyelvben, aminek az Egy fogalma az Ég irányába mutat. Mert az Ég az Egy és Egyetlen, a kettő a Nap, a harmadik a Csillag, magyar Tir-Tér, szumer Tir. Ebből az következik, hogy a mayák régebbi korból vették a Hun – Ég, Egyetlen jelentését, mint az indoeurópaiak a Tir, Tri (Tri = Három) jelentését. A maya nyelvnek ezek a szavai azt bizonyítják, hogy a magyar > maya kapcsolatok régebbiek, mint a magyarokból eredő indoeurópaiak létezése.

A maya Came (kame) a hun és magyar Kám szóval rokonítható. A Kám tiszteletre méltó öreg, a mayáknál ez a fogalom már Halál értelmű.

Chichén Itzá „Az Itzá kútjánál” értelmű. Itzá nem más, mint Ica istennő, másképpen Tündér Szép Ilona nevének becézett alakja. A Csics a becsiccsen szóval is rokon, ezért adják meg a Kút fogalmat a Csiccsen szóalakhoz.

Vezető maya törzs is viselte Ica, vagyis Ilona nevét. Tündér Szép Ilona neve nem csupán a kárpáti Magyarországban, hanem Egyiptomban, Mezopotámiában, Trójában, Nyugat-Európában, és más helyeken is nagyon fontos szerepet játszott.

Maya istennő Magor felesége. Olyan régi, amikor még semmilyen indoeurópai nem létezett. Ma-Ya a Földanya Jója, vagy Folyója, a víz mindig az Élet Vize fogalmat is tartalmazza. Az Élet Vize fogalmának elemzése most nincs a tárgykörünkben. Ezért a mayák népe feltétlenül kapcsolatban lehettek őskori magyarokkal. Hunor felesége Teja, vagy Deia, aki a Tejút úrnője.

A mayákról még nem született olyan mű, amelyik részletesen bemutatja a magyar – maya kapcsolatokat, nyelvi, mitológiai, genetikai és más tények alapján. Ahhoz, hogy egy ilyen tényfeltáró munka létrejöhessen, elsősorban a magyar nyelvre rátelepedett koszt kellene levakarni, mert a jelenlegi helyzetben kilátástalan a magyar nyelv bármely más nyelvvel való összevetése.

Amerika indián népeinek sokasága közeli rokonságban van a magyarokkal, vagyis hunokkal. Azt viszont nem lehet állítani, hogy az összes amerikai indián a magyar nyelvcsaládból eredő nyelven beszél. Viszont kétségtelen, hogy egész Amerikában, lenyűgöző módon, nagyon sok helyen feltűnnek a magyar nyelvből eredő földrajzi nevek.

Az Amazonász természetesen magyar név, de most csak az Usumacinta folyó nevét nézzük meg. A folyó neve még a XIX. században is Nil nevű volt. Ez a latin Nílus, görög Neilosz nevével azonos. A Nil az égi Nyílás, vagyis a Tejút neve. A Nyíl ige a magyar nyelvben sok fogalmat képez, ezek közé tartozik az Égi Nyílás, vagyis a Tejút, a Fehér Köz neve is. De hogyan került Mayaföldre ez a magyar név? Továbbá a mayák a Nil folyó mellett több piramiskomplexumot is felépítettek, amelyeket sajnálatos módon nem ismerünk részletesen. Bizonyára Vezér csillagképét hozták létre piramisok formájában a Nil folyó mentén, mint az egyiptomi

Nil folyó mentén is felépítették a magyarok Vezér csillagképét. Meg a Pilisben, (30.000 éve), a Viszokoi Piramisokat Boszniában, és még sok helyen dolgoztak őseink, amit a hite hagyott világ képtelen felfogni, saját lealacsonyodott természete miatt.

XVI. FEJEZET: A SHI JI 110. KÖTETE

Sima Qian kínai történetíró a Shi Ji Történelmi Feljegyzések című, nagyszabású történelmi munkának a szerzője, 130 fejezetben dolgozta fel Kína történelmét. Kínában két stílus létezett a történelmi adatok megőrzésére. Az egyik a krónika-stílus, a másik az életrajz stílus. A krónika stílus Kr.e. 814-től kezdődött, amikor a Nyugati Csou (Zhou, Dzso) dinasztia megkezdte az események évről évre való feljegyzését. A Tavasz és Ősz Évkönyv Konfuciuszhoz kapcsolódik, ő gyűjtötte össze a szövegeket a Kr.e. 5. században. Sima Qian munkája sokkal későbbi, Kr.e. 104-97 között írta az életrajz típusú könyvet. Sima Qian Kínában a történetírás atyja.

A Shi Ji Kr.e. 2.550-től Kr.e. 90-ig foglalja össze Kína történelmét. A hunok története négy részből áll. A mű nagy hibája, hogy nem ismeri fel a hunok kulturális szerepét, nem ismeri a legalább öt kontinensre kiterjedő hatásukat, nem ismeri fel ősiségüket, a 40.000 évnél is régebbi létezésüket, és azt sem ismeri fel, hogy a hunok hozták létre Kínát. Ettől függetlenül, Sima Qian a valaha élt történetírók között a legnagyobbak közé tartozik.

Sima Qian után a Nyugati Han dinasztia (Kr.e. 206-Kr.u. 24) történészei, és a Keleti Han dinasztia (Kr.u. 25-220) írói munkáiban követhetőek nyomon a hunok tettei. E két han krónika szerint Kr.u. 48-ban a hunok két részre tagolódtak, egy északi szabad, és egy déli, rabszolga csoportra. A déliek kínai fennhatóság alá kerültek. De Kína északi részén a magyar-kínai keveredés már Kr.e. 5.000 óta tartott, vagy még sokkal régebbi idő óta, ezért a Déli Hunok eredete nem egyértelmű. A Déli Hunok sok ezer éve keveredtek a hanokkal, ezért genetikailag magyar-kínai keverék népnek tekinthetők. Nyelvük magyar alapszerkezetét megtartották, rengeteg kínai szót átvéve nyelvükbe, de erős mongolid jegyeket is felvettek génkészletükbe. Ők lettek a törökök, a mongolok, a tunguzok és mások.

Sima Qiant a császár kasztráltatta egy tábornok megvédelmezése és az igazság miatt. Akkoriban a kínai vezetést jobban átjárta az ármány, mint más kormányzatokat. Egyetlen lánya volt, akinek volt két fia, Yang Zhong és Yang Hui. Leányára hagyta élete munkáját, majd a császár valószínűleg megölette. Unokája, Yang Hui elolvasta nagyatyja írását, látta, hogy nagyapja akkora ember volt, mint Konfuciusz, és nyilvánosságra hozta nagyapja munkáját. Így maradt fenn a Shi Ji.

A kínai szöveg hun neveit a magyar nyelvből próbálom azonosítani. A nagyon ősi kínai betűk és a Pin Jin betűk között hatalmas a távolság, ezért hangzósításuk nagyon nehéz. A legjobb kínai szakspecialista nyelvészeknek is nehéz feladatot jelent a sok ezer év áthidalása. De azért valahogy mégis fennmaradt a magyar nyelv a kínai átírások szövevényében is.

Sima Qian 110. kötetét magyarra fordította Du Yaxiong és Horváth Izabella. A fordítás nagy érték, közelebb hozza az ázsiai magyarok történeteit mai korunkhoz. A Pin Jin átírás azonban sok problémát okoz. A két szerző semmilyen útmutatást nem ad a nevek helyes kiejtését illetően. Ezért a szövegben lévő sok név értelmezése szinte lehetetlenné válik. Az is igaz, hogy a „Jegyzetek” részben sok jó, és néhány bizonytalan állítás van. Egyes mai török népneveket a hun korba vetítenek vissza, bizonyítás nélkül. A fordítók legnagyobb hibája azonban az, hogy a kínai neveknek nem adják meg a magyar értelmét, néhány kivételtől eltekintve. A magyar

őstörténetet egyik fordító sem ismeri, amin Du Yaxiong esetében nem lehet csodálkozni, Horváth Izabellának azonban illene legalább a legalapvetőbb ismeretekkel rendelkeznie. Horváth Izabella egyébként Du Yaxiong felesége. A munka angolul íródott, a feleség az angolból fordította magyarra a szöveget. Egy táblázatról és térképről is említés történik, amik azonban nincsenek benne a magyar kiadásban. A továbbiakban a Shi Ji legfontosabb állításait fogjuk megnézni, fenntartva a jogot a hunok magyar nyelvűségére.

A Xiongnu ős a Xia fejedelmi család leszármazottja, Chunwei volt. A Xiongnu a Xi – Nyugat, és Ong – Unug, Magyar nevekből áll össze. A Nu lehet a Kezdet is, a Nő neve, ami a szumer Nun-Ki (Eridu), egyiptomi Nun isten, a szumer Es-Nun-Na város, a Bura-Nuna folyó nevében, vagy a mai magyar Nu, Nuna és változataiban is jelen van. Amennyiben a Nu valóban a Kezdet, a Születés neve, akkor ebben a névben is azt mondják, hogy ez a nép az ősnép, a kezdetek népe. Ez a nép pedig a magyar nép. A Xia fejedelmi család neve Hszi, vagy Szi lehet, ami Nyugat, ráadásul magyarul Nap értelmű. Emiatt a nyugati fejlett törzsek a Nap vallását követték, ami a magyarok vallása. Erről beszélnek a nevek. Chunwei neve Hun-Fej értelmű, ami azt igazolja, hogy a Hunok Feje volt Chun-Wei. A Wei szónak még keresni kell a jelentéseit, mert a magyarban is létezik a Vej szó. A Yao (Jaó, Jó) és Shun (Shun – Nap) császárok idején is voltak shanrong, xianyun és xunyu népek, akik az északi vadonokat lakták.

Minden férfi ért az íjfeszítéshez, és páncélos lovas harcos lesz. Itt az egyik legfőbb bizonyíték, hogy a magyar hadsereg páncélos lovasokból állt. Persze, a nehéz páncélzatot, amit mi találtunk fel, csak az ütközetekben viselték őseink, egyébként könnyű fegyverzetben lovagoltak. Fő fegyverzetük a hunoknak az íj és a nyíl, a közelharcra pedig a dárda és a kard használatos. A kard is ősi eszköz, mi találtuk fel (Kar-Du a Kar-Napja).

A fiatal férfiak kapják a legjobb ételeket. Ez a szokás helytelen. Általában megvetik az öregeket. Ez is helytelen szokás, ha igaz. Inkább a székelyekre jellemző, de a magyarokra nem. Az apa után a fiú feleségül veszi mostohaanyját. Ez vérfertőzést jelent a magyar és kínai értékrend szerint. A mostohaanya nem vér szerinti anya, de a fiú megvédi az idegen rablók ellen, akik azért szeretnék elvenni a mostohaanyát, hogy a vele járó vagyonra is rátegyék ragadozó mancsukat. Nincs tehát általában szexuális viszonyról szó az ilyen szokások mögött.

A kínaiaknak három neve van, a családnév, az igazi név, és az udvarias név. Az udvarias nevet csak a család legszűkebb bizalmas körében mondták ki. A hunoknál ezek a nevek nem voltak ismertek. Azt viszont nem tudjuk meg, hogy a hunok milyen szabályok alapján adták gyerekeiknek a neveket.

Shang dinasztia (Kr.e. 1600-1100)

Amikor a Xia-dinasztia hanyatlani kezdett, Gong Liu, a csou törzs őse, elment a xirongok, nyugati-zsungok közé lakni, majd megalapította a Bin nevű várost. Ezután 300 évvel a zsong (zsung) és ti (di) törzsek megtámadták Gong Liu leszármazottját, Tan-Fu nagykirályt. Nem világos, ki volt ez a bizonyos Tan-Fu? Tan-Fu elmenekült a Qi hegység lábához, ahová Bin város összes népe követte. Ez volt a Csou állam kezdete.

Nyugati Csou dinasztia (Kr.e. 1066-771)

Ji Chang, a csou hatalom grófja megtámadta a quanji törzset. Több mint tíz évvel később Ji Chang fia, Ji Fa, mint Wu király, a Csou dinasztia megalapítója, megdöntötte a Shang-dinasztia utolsó fejedelmének hatalmát, Kr.e. 1066-ban, és Louyinál (Loujang) új fővárost épített. Ezután visszatért Fengjing és Haojing fővárosaiba, ahol letelepedett. A Zsung és Ti törzseket északi

irányba nyomta, a Jing és Luo folyóktól északra. Ezt a területet később „Behódolt Puszták” névvel illették.

Ji Man, a meggyengült Csou dinasztia idejében, 200 évvel később, megtámadta a quanrong törzset. Szerzett négy fehér farkast, és négy fehér szarvast, Kr.e. 976-ban. A szarvas és a farkas a magyarok szent jelképei közül valók, Róma farkasai is a magyaroktól (etruszkoktól) erednek. A Quanrong a Tyuan-Zsung kiejtéssel lehet azonos.

Keleti Csou dinasztia, vagy a Tavasz és Ősz kora (Kr.e. 771-476-ig)

Mintegy Kr.e. 704-ben a shanrong törzsek, átszelve a yan területeket, megtámadták a Qi országot. A Qibeli Li herceg megverekedett a támadókkal.

Ezután 40 év múlva, (Kr.e. 664) a shanrong törzs a yan népre támadt.

Majd 24 évvel később a zsung és ti népek a Luo nevű fővárosig nyomultak, és megtámadták a Csou birodalom Xiang királyát, aki uralkodott 640-618-ig.

Igen sok történetet ismerhetünk meg a Shi Ji szövegeiből. De most nem az a cél, hogy a kínai történeteket megismerjük, hanem a magyarok kínai jelenlétét, és a kínai nép összetételében való döntő jelentőségű részvételüket bizonyítsuk.

A Rong jelentése Katona, de Zsong, illetve Zsung a helyes kiejtése. Úgy tűnik, a Zsung és Zsong a Hung változata. A Zsong Yiqu törzs erődöket és védőfalakat húzott a kínai rablók ellen, de a Qin fejedelemség végül 25 erődített városukat elfoglalta , a Qin-beli Hu fejedelem vitte ezt végbe. A Yi-Qu törzs állítólag a Xi-Rong, vagyis Nyugati-Zsong (Hong) törzsek közé tartozott, származásuk egyértelműen a magyarok közé viszi őket.

A szöveg szerint a fejedelmek úgy irtották egymást, ahogy tudták. Han, vagyis kínai fejedelmek a hun, vagyis magyar fejedelmekkel gyakran összefogtak, egymás elleni háborúikban. A dinasztikus háborúk borzalmas pusztításokat végeztek a nép körében.

A jinbeli Wen herceg a Sárga-folyótól nyugatra, a Yun és Luo folyók közé űzte a Ti törzseket, akik ekkor fehér és vörös ti nevűek voltak.

Qin (Cs’in) hercege, Mu megtámadta a xirong (szi-zsong), vagyis nyugati zsong törzseket, és nyolcat meghódított. Ekkor a Longshan hegységtől nyugatra éltek a Mianzu, a Hunrong, Di, Yuan és más rong törzsek, Pin Jin betűkkel írva a neveket.

Északabbra éltek a Jiqu, a Dali, a Wushi, a Juan és más zsong törzsek. Jin tartománytól északra a Rong Linhu és a Loufan törzsek tartózkodtak, Yan tartománytól északra a Donghu és Shanrong törzsek laktak. Időnként száznál is több törzs összegyűlt, mindnek saját vezére volt. A törzsek gyűlése az összetartozást fejezte ki, de minden törzs független maradt, nem fogtak össze közös cél érdekében.

Hadakozó fejedelemségek kora (Kr.e. 476-220)

Wuling fejedelem, Kr.e. 400-ban, a harcosait hu ruhába öltöztette, és elrendelte, hogy hu módra lovagoljanak és íjazzanak. Ezután megtámadta a Linhu és Loufan törzseket.

Ekkoriban a fejrevalók és övek országa hét fejedelemségre tagolódott, ezt a kort Hadakozó fejedelemség korának ismerjük. A fejrevalók és övek a kínaiak között rangjelzők voltak. A hunok, vagyis magyarok is az öveken rangjelzést viseltek, viszont a fejfedők nálunk nem mutattak osztálykülönbséget. Nálunk minden férfi szabad harcos volt, míg Kínában nem ez volt a helyzet.

Cs'in dinasztia (Kr.e. 221-206-ig)

A Cs'in, vagy Qin fejedelemség legyőzte az összes többit. Cs'in Shi Huang-ti, a cs'inek és Kína Első Császára, minden han fejedelemséget meghódított. Seregeiben igen nagyszámú hun harcolt. Megtámadta a hunokat is, Kr.e. 215-ben. Meng Tien hadvezér százezer emberrel a hu területek ellen vonult.

A hunok jelentős része mezőgazdálkodásból élt. A Sárga-folyótól délre eső értékes területeken fejlett mezőgazdálkodást folytattak. A kínaiak a déli területeket elrabolták, a hunokat észak felé szorították. Sima Qian szövegéből pontosan körvonalazható a rablóhadjáratok célja, a hun földek elvétele. Meng Tien is földeket rabolt.

Shi Huang-ti ötezer km hosszú falat épített. Felhasználta a hunok falait, amiket a kínaiak ellen építettek, és a régebbi kínai falakat is beépítette hatalmas falrendszerébe. A Kínai Nagy Fal a Föld egyik csodája, de egyes részeit mi építettük. Jobb ezt is tudni, mint nem tudni.

Shi Huang-ti, az Első Császár idejétől kezdve jelennek meg a hun főfejedelmek nevei.

Kortársát ismerjük, aki Touman shanju névre hallgatott. A név ma is létezik a magyarok közt, mint családnév, Tomán formában. A név Tu-Man alakban Nap-Ember jelentésű. A Shanju rangnév a szumer Shan-Gu névvel azonos, ami Úr (Shan, Hegy) Fő, vagy Szent Fő értelmű. A Shanju rangnévnek is sok formája maradt fenn.

Touman fia Modu. Modu neve Mo-Du alakban Fényes-Nap értelmű, ő volt a trónörökös. Mu és Mo a magyarban Fény, a Du Udu napisten nevével azonos. Másik neve Maotun, ami a Márton név kínai jellegű átírása. A Már-Ton jelentése Ifjú-Úr. Továbbá a szkytha Madyész névben is a Madü nem más, mint Madu. Ma-Du jelentése a Föld (Földanya) Napja. Neve nagyon hasonló Modu nevéhez.

Touman meg akarta öletni fiát, ezért elküldte egy másik néphez túsznak. De Modu szerencsésen megmenekült, és később ő ölte meg apját, a kínai mostohaanyját, aki kitervelte Modu megöletését, és féltestvérét is, akit a jogos trónörökös helyébe akartak ültetni. Ezután ő lett a shanyu, Kr.e. 209-ben. Modu egyesítette a hunokat és óriási hadsereget hozott létre.

A Han dinasztia (Kr. e. 209-)

Modu először az erős donghu törzset csatolta birodalmához. Ő a xiongnu shanyu volt, addig a donghuk nem tartoztak a xiongnukhoz. A xiongnu és donghu országok között volt egy 500 km széles lakatlan terület, amit „outou" névvel illettek. Ez a név megfelel Utu nevének is, kicsit elhúzva a magánhangzókat, ahogy a magyarok még 50 évvel ezelőtt is beszéltek. Outou a Nap területe. De az angol Out – Külső, Kifele, Kívül stb., ami az Outou névnek szintén megfelel, azt mondja, hogy az Outou terület kívül volt a két ország határain. Aki angol nyelvi összefüggést lát a hun nyelvben, ne csodálkozzon, inkább kezdje meg az angol nyelvet kutatni.

A baiyang nép neve Fehér Juh jelentésű. A juhok Kínában ismeretlenek voltak, a nyugatról ide érkező magyarok hozták be Kínába a juhokat. Nevük „hun-kecske" értelmű, mert a kecskét ismerték, ezért a juhokra a kecske szót alkalmazták.

A Shanyu alatt állnak rangban a Jobb és Bal Bölcs fejedelmek, a Jobb és Bal Luli fejedelmek, a Jobb és Bal hadvezérek, a Jobb és Bal parancsnokok, a Jobb és Bal udvartartási irányítók, és a Jobb és Bal gudu márkik.

A Bölcs hunul Tuqi, ennek olvasata Tutyi. Vajon a Tutyi-Mutyi a két Bölcs fejedelem? A shanyu, a hagyományok szerint, a Bal Tuqi (Tutyi) fejedelem. A Luli magyarul Lu – Ember, Li – Király értelmű. A Gudu márki neve Kutu alakban megfelel a Qutu névnek.

Összesen 24 vezér volt, alájuk rendelve 10.000 harcossal. Mindegyiket tízezer lovas urának szólítják.

A Baloldali fejedelmek és vezérek az ország keleti részén laknak, a shangoktól keletre a huimo és a koreai népek országáig. A huimo egy ősi nép Mandzsuriában, bizonyára ők az eredeti magyar lakosok, akik miatt a terület Hungária nevet viselt a mandzsuk előtt.

A Jobboldali fejedelmek és vezérek nyugatra laknak, a shang tartománytól nyugatra a rhouzhi, di és qiang területekig. A shanyu udvara a dai és yunyung földektől északra helyezkedik el. A Gutu márkik a shanyunak segédkeznek. Minden vezérnek külön udvartartása van, miniszterelnökkel, főparancsnokkal, hivatalnokokkal.

A hunok az év első hónapjában kisebb gyűléseket tartanak. Az ötödik hónapban nagygyűlésük van, ekkor Longchengben, a Sárkányvárosban, áldozatokat mutatnak be az ősök szellemeinek, az égnek és földnek, az isteneknek és a szellemeknek.

Longcheng Long neve Hosszú is, a Longa név szerepel Alba Longa nevében is. A Sárkány, mint a Tejút megtestesítője, hosszúkás testével körbeöleli a Földet. Ázsia száraz területein a dinoszaurusz csontvázak a felszínen voltak, őseink a madármedencéjűeket griffnek, a hüllőmedencéjűeket sárkánynak nevezték. Nem a légből vették a titokzatos állatneveket, hanem a tényekből, amit a szemük látott. Más földrészeken is találtak a felszínen dinoszaurusz csontvázakat az emberek, mint pl. Észak-Amerikában. A Cheng városnév a Heng (Kör) változata is lehet, lásd Stone-Henge.

Ősszel egy újabb nagy összejövetelt rendeztek. Ekkor szertartásosan körüllovagoltak egy erdőt, áldozatokat mutattak be és népszámlálást tartottak.

A xiongnu törvények szerint, aki békeidőben fél singnél (31 cm) jobban kihúzza a kardját a hüvelyből, azt halálra ítélik. Ez a törvény a Turul-ház népénél is törvény volt, Szent István idejében is halál várt arra, aki békeidőben kihúzta egy bizonyos mértéknél jobban a kardját. A xiongnu törvény azt bizonyítja, hogy az ázsiai hunok a magyarok egy része voltak.

A börtönökben csak kevés ember volt, mert tíz nap múlva elengedték a kisebb bűnöket elkövetőket, a nagyobb bűnökért halál járt, amit akasztással hajtottak végre.

Hajnalban a shanyu elhagyja a tábort, és a felkelő Nap előtt arcra borul. Este a Hold előtt teszi ugyanezt.

Az ültetési rendben a bal oldal, vagy az arccal észak felé lévő rész a vendégek részére van fenntartva. A Wu és Ji napokat tartják a legszerencsésebbeknek. Du Yaxiong megadja a szerencsés napok sorszámát. Arról van szó, hogy a kínaiaknál a hétnek nem hét, hanem tíz napja volt. Pontosan úgy, mint az egyiptomiaknál, akiknél egy hónap mindig 30 napos volt, amit három tíznapos hétre tagoltak. Ez sem lehet véletlen Kína és Egyiptom időszámításában. A kínai napok nevei: Jia, Yi, Bing, Ding, Wu, Ji, Geng, In, Ren, Gui. A Wu az ötödik, a Ji a hatodik volt a napok sorában, mind a két magyar név, a Pén-Tek és a Szom-Bat a Nappal kapcsolatos.

A xiongnuk kettős koporsóba temetik halottaikat, egy külsőbe, és egy belsőbe. Nem emelnek sírdombot, írja Sima Qian, ami erős tévedés. Ha víz alá temették az elhaltat, akkor folyót vezettek a sír fölé. Más esetekben nagy sírdombot emeltek, vagy kisebb hantot, olykor hatalmas piramist. Ha uralkodó hal meg, akkor tucatnyi, vagy száznál több híve követi őt a halálba. Pontosan úgy, mint Szumerban, vagy Atilla temetésénél.

A Hold és a csillagok megfigyelése alapján támadnak, teliholdkor, holdfogyatkozáskor nem harcolnak.

Minden fogolyból rabszolga lesz. Azonban a hun rabszolgaság nem azonos a görög, római rabszolgasággal, inkább csak szolgaság. Ki lehet váltani a rabszolgát, de ha nem váltják ki, akkor a rabszolga magát is kiválthatja. Munkájáért bért kap, egy-két évnyi munkáért ismét szabad ember lesz. Ezért aztán nincs is a hunok között sok rabszolga.

Modu több hadjáratot indított észak felé a Hunyu, a Qushe, a Dingling, a Gekun és a Xinli hatalmak ellen, Kr.e. 206-ban.

MÁSODIK RÉSZ (Kr.e. 206-Kr.e. 141)

Ebben a részben a hunok és hanok közti küzdelmek folytatódnak. Liu Bang, a Han-dinasztia megalapítója 320.000 főnyi lovassággal támadt a hunok ellen. Modu azonban 400.000 főnyi lovassággal csapdába ejtette, de végül megkegyelmezett a hanoknak, és kiengedte őket a csapdából. Talán volt szíve, és nem vette a lelkére ennyi katona megölését. Azután meg valahol mégis testvérek voltunk a hanokkal (kínaiakkal), ami szintén számíthatott valamit.

A gyűrűben lévő kínaiakat a hunok körbevették, mégpedig fehér lovakkal a nyugati oldalon, zöld lovakkal a keleti oldalon, fekete lovakkal az északi oldalon, és vörös lovakkal a déli oldalon.

A színek bizonyítékot adnak arra, hogy a kínai mitológia és vallás a magyar szupercivilizációból keletkezett. A négy szín, valamint a kapcsolódó hagyományok nem érthetőek meg a magyar ábécé, vagyis a magyar betűk jelentései és formái nélkül. Mai táltos bizonyítja, hogy az egész kínai kultúra a magyar kultúrából keletkezett.

A négy szín a négy égtáj színe is a kínai mitológiában. A fordítók megjegyzik, hogy a magyar népmesék között több is van, amelyek a fehér, fekete, zöld és vörös királyról szólnak. De azt is hozzá kell tenni, hogy van más színkulcsunk is, nem csak ez az egy.

Modu után Ji Yu (Gyi Ju) lett a shanyu, aki a Lasoshang nevet kapta. A Lao Shang megfelel a Lu-Gal névnek. A Lao a Lu szóval azonos, jelentése Ember, a Shang Magas, a Gal Nagy. Lao-Shang tehát éppúgy Nagy Ember, Magas Ember, mint a Lu-Gál, amely nevet Ló-Gál formában is ismerünk.

Ezután megtudjuk, hogy Jizhou shanyu meghal, utóda fia, Junchen lett.

HARMADIK RÉSZ (Kr.e. 140-Kr.e. 90)

Ebben a részben is a hunok és hanok harcairól van szó. A harcok folyamatosan zajlottak. Junchen (Gyuncsen) Kr.e. 126-ban meghalt, öccse, Yizhixie, a Baloldali Luli király saját magát tette meg shanyunak. Junchen fia, Yudan, vereséget szenvedett nagybátyjától, és a hanokhoz menekült, ahol pár hónap múlva meghalt (talán megmérgezték).

Ezután a kínai gyorslovasság Kr.e. 121-ben megtámadta a Xiutu királyt, leverte és elvitte az aranyembert, amit akkor használt, amikor az eget imádta. Némely kutatók a buddhizmushoz kapcsolják az aranyembert, ami hatalmas tévedés. Az aranyból készült ruha a Naphoz kapcsolódik, mivel az arany a Nap féme.

A hunye király meggyilkolta a xiutu királyt, majd 40.000 emberrel csatlakozott a hanokhoz. A Xi-Utu névben Utu Napisten neve is látható, a Hun-Ye névben pedig a Hun név.

Meghalt Yuzhixie Kr.e. 114-ben, utóda Wu Wei követte őt a trónon. A hunok a sivatag északi peremére mentek, a Bajkált a kínaiak Északi-tengernek nevezték, ha igaz.

Wu Wei meghalt Kr.e. 105-ben, utóda a fia lett, Wushilu. Még nagyon fiatal volt, ezért Gyermek Shanyunak nevezték. Három év múlva meghalt Wushilu, utóda Goulihu lett, aki csak egy évig uralkodott. Utóda Jodihou, az öccse lett.

A hunok birodalma Pekingtől északra is erős volt. A sivatagtól északra is a hunok uralkodtak, de messze nyugaton is erős birodalmaik voltak. Nagyon nem jól ismerjük a hun hatalom természetét, pedig a kínai írott tényanyag nagyon sok bizonyítékot ad a kezünkbe.

NEGYEDIK RÉSZ (Kommentár)

Sima Quian néhány bölcs tanácsot fogalmaz meg ebben a rövid részben.

Du Yaxiong ezután a Jegyzetek cím alatt sok értékes útmutatást ad, de nem magyarázza meg többnyire a nevek jelentését, a kínaiakat sem, ami pedig a legfontosabb lenne számunkra.

Egyes népeket mai népek őseinek tekint, de magyarázatot nem fűz a meglátásokhoz. A Gekun ország népét a mai kirgizek ősének véli. Ez na név inkább magyar nyelvű, a Ge Föld, a Kun a Kun nép neve, ami amúgy Napot jelent. Ge-Kun ezért Kun-Föld, és nem kapcsolható a kirgizekhez. A Ding-Ling nép a Bajkál-tótól délre fekvő földeket lakta, őket a mai Ujgur és Jugur nép őseinek tartja. A Ding-Ling nép a Ting-Ling néppel azonos, akiket több kutató is a finnugorok közé sorol. Továbbá a magyar Teng-Leng feltűnően hasonlít a Ting-Ling névre, ami arra utal, hogy egy magyar rokonságú néppel van dolgunk a Ting-Ling esetében. Az ujgurok és jugurok származása amúgy bonyolult folyamat, a magyar eredetű ujgur népre később török nemzetségek telepedhettek.

A Wusun népről Du Yaxiong azt mondja, hogy a kazakok egyik törzse, akik még ma is Kínában élnek.

A magyar és a török nyelvet élesen szét kell választani a hunok esetében is. Ezért rendkívül zavaró, ha valaki egyes török népekre hun eredetet ragaszt. A kirgiz, a kazak török nép, az ujgur erősen eltörökösödött nép. A kazakok között is sok eredeti europid ember ismerhető fel, akik nem szlávok, finnségiek, kaukázusiak, hanem magyarok (hunok). Ha a törökök valóban a Kr.u. 220 körül törtek ki észak felé a kínai területekről, akkor nyelvük magyar-kínai keverék nyelv, és nem tartoznak az igazi hunok közé. Bár a testvérség emléke máig megmaradt.

XVII. FEJEZET: A ZSUANZSUAN BIRODALOM

Az egyik legtitokzatosabb hun birodalom volt. Aki azt hiszi, hogy őseink úgy élték mindennapjaikat, mint az állatok, legyen valamit enni, aztán menjünk rabolni a szomszédba, azok nem csupán tévednek, hanem meghamisítják az emberiség történetét. Olyan primitív embereket kreálnak, akik már 100.000 év óta sem léteztek, kivéve az emberevők törzseit. A zsuanzsuanok a hunok egyik nagy birodalmát hozták létre, szoros magyar és európai kapcsolatokkal.

A Zsuanzsuan név több formában is előkerült a kínai iratokból. Sajnos, a kínai írásos, és kínai nyelvű feljegyzésekkel keveset lehet kezdeni, sok ok miatt. Talán a Zsuanzsuan nem más, mint a Suhansuhan magyar név kínai átírása. Lovasok, akik suhantak a hatalmas térségeken. A Zsou Zsan névforma még a Szu Szan névformára is ablakot nyit. Ember legyen a talpán, aki bármely régi nép rengeteg feljegyzett neve közül kihalássza az igazi neveket.

Annyi bizonyos, hogy a hiungnu, szienpi, topa hanyatlás után a 4. század végén a zsuanzsuan hatalom jutott újra vezető szerepre. Hunok voltak, a mai Mongólia volt a központi területük. A mongolokhoz semmi közünk sincs, olyan értelemben, hogy mi, magyarok erednénk a mongoloktól. Ellenben a mongolok java része tőlünk, magyaroktól ered.

A nevekkel kapcsolatban meg kell említeni, hogy a kínai írás nem volt alkalmas a külföldi, nem kínai szavak lejegyzésére. A kínaiak egyes hun neveket olyan írásjegyekkel írtak le, ami pejoratív volt, az igazi név hangzásához nem volt köze. Vásáry István írja ezt, alighanem teljes joggal.

A zsuanzsuan népre a Féreg jelentést használják. A két kínai írásjel Nyüzsgő Féreg jelentésű. Más olvasatban a kínai írásjeleket Tekergőző Féregnek kell értelmezni. Természetesen nagyon büszke vagyok a kínaiak elismerésére. Különösen az angolok, de más mai nyugati kutatók is segíthetnének az értelmezésben, a helyes jelentések megfejtésében. A Tekergőző Féreg nem más, mint a Tejút, egy újabb név a kígyó, a gyík, a folyó, a Nil, és sok egyéb neve mellé. A Tekergőző szóban a Teker annak a törzsnek a neve, amelyik Pannoniából indulva megtámadta Egyiptomot, több más néppel szövetségben. Alsó-Tekeres az egyik központjuk. Maga a Teker ige a Tek – Nap, és az Er –Úr, magyar szavak összetétele. Az Er a szumerban is létezik. Teker-Es a Tekerek-Háza, Faluja jelentésű.

A Féreg rendkívüli szó. Nem csupán a Fríg és Bríg származik belőle, hanem benne van a Fér és az Eg (Fér-Eg) szó is. Az Eg az Ég, természetesen. A Fér ige, de voltaképpen főnévi formában a tündérek neve. A Fa-Iry, mint Tündér, a Fán lévő Szemeket jelenti, mert Iri jelentése Szem, lásd Osz-Iri (Ozirisz) Sok-Szem jelentését. A Fa a Világfa, rajta a Szemek a csillagok. A Fa-Iry, mint Tündér, a Fér szó alapja. Ezért a Feri magyar név Tündér Úr, a Ferenc nevűeknek meg a tündért, csillagot jelentő Fer az alapszava, etimonja. A Féreg Kr.e. 6.000 körül, az éghajlat enyhülése miatt megtámadta a húsvermeket. A hús, a melegedés miatt, ehetetlenné vált, az embereknek, pl. Érd környékén, új élelem-gazdálkodásra kellett áttérni. A vermekben, ahova a vert állatokat tették, a Vermesek szaporodtak el. A latin Vermes ugyanis Férgek értelmű! A vermelt hús férgei. De a Farkas is Féreg! Ő a Fába Szorult Féreg, aki nem tud lejönni a Világfáról. Igaz, népmeséink arról szólnak, hogy a farkas valamilyen fába szorult bele. Igazából ez a bizonyos fa a Világfa, a Tejút. A Farkas ma is fenn van az égbolton, nem tud lejönni a Földre. Fenrir farkast meg most hagyjuk.

A zsuanzsuanok eredete számomra nyilvánvaló, de a kínai tudósok bizonytalanok a kérdést illetően. Ők vannak az igazsághoz közelebb, viszont nem fordítanak gondot a magyar nyelvre, a szumer, egyiptomi, hatti, etruszk és más kultúrákra, amelyek rokoni kapcsolatban vannak a hunokkal. Végső soron Kína is a hunoktól, vagyis a magyaroktól született. A kínaiak szerint a zsuanzsuanok ősei a hiung-nuk, vagy a Tung-hu, a Keleti Barbárok, ismét mások szerint az Ordoszt elfoglaló szienpik leszármazottai. Ha mind a három elmélet igaz, ami valószínű, akkor teljes bizonyossággal mondhatjuk, hogy magyar nyelven beszéltek, továbbá az őseik magyarok voltak, amint a hiung-nu, a tung-hu és a szienpi ősök is! Nem lehet állandóan mellébeszélni, ködösíteni, ilyen-olyan politikai érdekek miatt meghamisítani az emberiség igazi történetét. Egyszer eljön az a helyzet, amikor nagy szükség lesz az igazságra, és akkor majd mit fognak mondani a hamisítók?

Ezért a Tekergőző Férgek név a kínaiak részéről helyes feljegyzés. Egy olyan korba viszi tekintetünket, amikor teljesen másként gondolkodtak az emberek, mint ma. A Féreg esetleg a Farkast és a Tejutat jelentette, a Tekergőző, vagy Nyüzsgő, meg a Tejút kígyózó alakját. Mivel a magyarok, és a magyar név alatt megjelenő sok száz törzs tagjai teljesen másképpen

gondolkodtak, mint a mai haszonra orientált emberek, ezért szinte lehetetlen a mai kutatóknak megérteni a régebbi magyar gondolkodást. Egyetlen híd vezet át a 40.000 évnél is régebbi, és a mai gondolkodás között, és ez a híd a magyar nyelv.

A zsuanzsuanok az Ordosz hiung-nu népét, ami még megmaradt, a birodalmukhoz csatolták. Ez a tény is a hiung-nu és zsuanzsuan rokonságát bizonyítja.

Van egy írás, ami szerint a zsuanzsuanok őse egy a 270 körüli években a topáknak szolgáló rab volt. Ezt el is fogadhatjuk, a kalandos életek rendkívül gyakoriak voltak őseink idejében. A topa eredetű Vej-dinasztia könyvében, a Vej-su szerint a Rab, a zsuanzsuan dinasztia őse. Itt le kell szögezni, hogy a Rab a szumer társadalomban nemesi rend neve, a Rá-Bá, vagyis Nap-Bá a magyar Rab szó eredete is. Jókai Mór Rab Ráby regényének címében a Ráby a Rab nemesei rendből eredő név. A zsidó Rabbi név is a magyar Rab-Bi nevekből ered, a Rab a nemesi rangnév, a Bi a Pi, Fi, a Rabbi tehát nem más, mint a magyar nemesi rend, a Rab (Rá-Bá) Fia. Ezért a Rab fogalomból eredő zsuanzsuanok éppen szumer nemesi rendből is eredhetnek.

A topák elfoglalták Kína északi részét, Topa Kuj, az első Vej császár lépett a trónra. Ekkor a zsuanzsuanok megszerezték Belső-Ázsia felett a hatalmat.

Sölun zsuanzsuan vezér 394-ben az Ordosz hiung-nu és szienpi törzseit birodalmához csatolta. Ez a dátum azt bizonyítja, hogy a zsuanzsuan hatalom valamivel 394 előtt támadt fel. Sölun nevét nem sikerült rekonstruálni. Talán az Un Égbolt, és a Sol Nap elemekből tevődik össze. Eszerint az Égbolt (Un Ég Királynője) Napja (Söl, Sol), a Sölun név értelme. Sölun a topákkal szakadatlan harcokat vívott.

A sok háború egyikében legyőzte Sölun (Sol-Un?) a Kara-Sahr vidékén a kaoküket. Ez a nép a Kao-Kü szóösszetétel alapján, a Kang-kü néppel lehet azonos. A Kaokü nem a Tielö másik neve, ahogy tartják többen. A Kü önmagában az Országot, a Kü-t jelenti, a Kő az Ország, igen elterjedten. Tehát a Kao-Kü valójában a Kao nép Országa jelentésű. Nem lehet neheztelni a nyugati, japán, kínai és más kutatóknak azért, mert nem tudják azonosítani a magyar nyelvű népneveket. Arra idomították őket, hogy ne ismerjék meg az igazi hun nyelvet, helyette mindenféle fiatal török, mongol, tibeti és egyéb nyelvekből építkezzenek. De így csak a semmibe jutnak.

A zsuanzsuan támadások elől a vuszunok a Pamírba húzódnak. Maga a Pamír magyar név.

Súlyos harcok dúlnak 400 és 550 között a zsuanzsuanok, akiket keleti magyaroknak tekinthetünk, és a kínaiak, akiket félig magyaroknak tekinthetünk, 150 éves időszakban. Ekkoriban a topák kínaivá váltak, és folyamatosan támadták a hunokat, vagyis magyarokat.

Taj Vuti kínai császár 423-452 között, két hatalmas támadást intézett a zsuanzsuanok ellen. Mind a két támadást sikerült visszaverni, a kínai hadakat súlyosan megverni. A kínai támadók seregei majdnem a teljes megsemmisülés kapujába jutottak.

A keleti Tien-San hegység Kaoki (talán Kaokü) törzsei a kínaiak szövetségesei voltak a magyarok ellen, 429-ben is.

A Jüe-Panok is megtámadták a zsuanzsuanokat, kínai szövetségben, 448-ban. A támadást győzelem koronázta, de utána nem sok tudósítást hallunk a győztesek részéről. A Jüe-Pán nép valószínűleg rokon a Jüe-Csi néppel. A Jüe a Viet nép kínai neve, a Pán magyar név, az Úr egyik formája. A Jüe-Pan csapatok legyőzték a magyar zsuanzsuan csapatokat, de a győzelmüket nem tudták kiteljesíteni.

Vásáry István szerint, a belülről jövő széthúzás törte meg a zsuanzsuanok hatalmát. Azt hiszem, hogy Vásáry István helyesen látja az eseményeket, a magyar/hun törzsek hatalmi széthúzásai okozták a zsuanzsuan birodalom megsemmisülését is. A bomlás 520 körül indult meg. Anakujt elűzte Polomen, aki egy kaokü támadás elől Kínába menekült.

Anakuj és Polomen harcából a kínaiak azt látták, hogy itt az idő a zsuanzsuan hatalom szétverésére. A két úr, Anakuj, és Polomen testvérharca a zsuanzsuan birodalom pusztulásához vezetett. Az Anakuj névben az An az Ég neve, a Kuj (Kui) talán a Kujon, a Kutya neve. A Polomen névben a Po-Lo-Men a Fő-Ember (Lo)-Mennyei fogalom ismerhető fel.

Amikor már a kínaiak átvették az irányítást, attól kezdve a magyar identitás haldokolt, majd megszűnt a térségben.

Tu-Men türk uralkodó, Bumin név alatt ismert, 546-ban feleséget kért a zsuanzsuan uralkodótól. De a zsuanzsuan uralkodó feleséget nem adott, vigyázva a vérvonalra. A török kan, gan – vér értelmű, amúgy. De ez a szó nem jelent semmit, csak a törökök agyában. Bumin a kínaiaktól kapott feleséget, emiatt elárulta a hun ősöket, és kínai szolgaságba keveredett. Tu-Men jelentése magyarul Nap (Utu) az Égen (Men, Menny). Jóféle hazaáruló uralkodó volt. Akkoriban így mentek a dolgok. Tu-Men rámutat a törökök teljes hazaárulására is.

Ezután 552-ben a türk, most már török név alatt, a törők seregei megtámadták Anakuj seregeit. Az árulók győztek, ahogy az lenni szokott. A zsuanzsuan vezér Kínába menekült a vereség után, neve Anlocsen. Ezután a kínaiak, az összes zsuanzsuan embert kiadták az áruló türköknek, akik az összes kiadott zsuanzsuan embert kivégezték.

Azt kell látnunk, hogy a kínai hatalom, amely gyökereinél fogva magyar eredetű, egyre jobban terjeszkedik. A másik vonal, a türkök, akik szintén magyar eredetűek, a magyarok ellen támadnak, ahogyan csak alkalmuk nyílik. A kínai (han) hatalom a magyar bevándorlóktól ered, Kr.e. 9-8.000 évből, vagy régebbről. De azt senki sem tudja megmondani, hogy a magyarok honnan erednek! Mivel nincs őshazánk, ahogy azt a mai népek elképzelik. ezért a magyarok másképpen képzelik el a Földanyát, mint a belőlünk eredő népek. A mi Őshazánk szinte az egész Föld.

A heftalita (Hét Magyar) uralkodó 551-ben elvett egy kínai nőt. Ez volt a birodalom pusztulásának a kezdete. Úgy tűnik, a kínai filozófia a világ pusztulását idézi elő, ezért tilos lenne a kínai filozófiával foglalkoznia a magyaroknak. A zsuanzsuanok jelentős része nyugatra menekült, a fehér hunok fennhatósága területére.

A Vadászok népe, a Vadász csillagkép népe, erősen eltért a tőle idegen rabló törzsektől. Amíg a Vadász fiainak mérhetetlenül nagy tudománya és erkölcse volt, addig a sok törzsnek nem volt semmije, csak a saját mitológiája, ami rendkívül fontos lenne számunkra, ha nem takarnák el előlünk. A többi szibériai nép mitológiája csakis a magyar mitológián keresztül érthető meg.

XVIII. FEJEZET: A TÖRÖKÖK

Az altáji törökök, akik a legősibb, legarchaikusabb török népesség, Kr.u. 220 körül törtek ki északra a kínai területekről. Ekkor szűnt meg a keleti han dinasztia. A kínaiak, vagyis a hanok, el voltak foglalva egymás öldöklésével, ezért a déli hunok, akik eredetileg magyarok voltak, ki tudtak szabadulni az alávetettségből. A vezéri család magyar eredetű volt, erősen megtartotta eredeti magyar öntudatát, amit a család neveiből tudunk bizonyítani.

A Déli Hunok népe legalább Kr.e. 5.000 tájától kezdve keveredett a kínainak mondott mandarin népességgel. A mandarinok genetikai anyaga ezért jelentős részben magyar eredetű, a mai Kína meghatározó népessége jelentős részben tőlünk ered. A régebbi, vagyis legalább 50.000 éves magyar-kínai keveredésről kevés a tényanyag, de annyi bizonyos, hogy ez a keveredés és érintkezés megtörtént.

A Déli Hunok elfogadták a kínai alávetettséget. Olyan magyar harcosokról van szó, akik kínaivá lettek, a kínai életmódot átvették. Mivel az északi legjobb folyóvölgyek a hun, vagyis magyar befolyás alá tartoztak, gazdag mezőgazdálkodás fejlődött ki ezeken a területeken. A népesség egy része őrizte eredeti magyarságát, más része mandarin kínaivá vált. Mivel a kínaiak lélekszáma sokkal nagyobb volt, mint a hősies vadászok lélekszáma, csak idő kérdése volt, mikor darálja be a han népesség a hun népességet. Azt a hanok is elismerhetik, hogy a hun testvérek legyőzése nem volt egyszerű. Elvégre sem a magyar, sem a kínai nem alábbvaló a másiknál, pláne, ha amúgy még testvérek is. A kínai nemzet fejlődése bonyolult, nem könnyen felderíthető.

A törökök létrejötte azonban meglehetősen világos számunkra. A magyar és kínai szókincs keveredéséből létrejött török nyelvet beszélők 220 után kitörtek északra, egészen az Altájig vonultak. Ők az altáji törökök. A nép vezetői egyértelműen magyarok, vagyis hunok voltak, amit a vezető családok magyar nevei igazolnak. A török nyelvekben meglévő óriási mennyiségű magyar szókincs is a törökök magyar eredetét bizonyítja. Igaz, a magyarországi nyelvészek döntő többsége a fiatal török nyelv alá akarja bevetni az ősrégi magyar nyelvet, amivel nagy károkat tudnak okozni a magyaroknak. A törököknek ez az eljárás meg tetszik, ezért a törököktől sem lehet várni helyes nyelvészeti vizsgálatokat.

A magyarokat rengeteg ókori forrás Turk, Türk névvel illette. Nagyon helyesen, az ókori szerzők tudták, miről beszélnek, a mai szerzők többsége meg nem tudja, miről van szó. A magyarok rendkívül ősi (40.000 évnél régebbi) népének sok neve volt, ezek közül az egyik a Türchén. Az etruszkokról van szó, akik magyarul beszéltek. Trójától délre is éltek, mint a nagy területű Kis-Ázsia egyik magyar népe. Thürszénosz királyfi a Paión területen lakott. A Kárpát-medence is etruszk népességű volt Kr.e. 4.000-től kezdve. Pontosabban a Kárpát-medence magyarjait etruszknak is lehet nevezni. Itáliába Kr.e. 2.500 körül kezdik meg a magyar nyelvű etruszkok a behatolást. A rómaiak még emlékeztek a Tarquinius, vagyis Tarjánius dinasztiára. A Türrhén-tenger is Türkény-tenger, a magyarok tengere. A Torony Kényei, vagyis a Torony-Királyok neve sok variációban fennmaradt. Keleten a hunok, akik természetesen magyarok, a turk, vagy türk nevet magukra, magunkra értették. Ezután a magyar királyi családok vezette törökök természetesen felvették nevünket, bár ők már nem voltak etruszkok. Nem beszélték tisztán a magyar nyelvet, de a vezető családok magyarok voltak. A türk vezetők nevei magyar nyelvűek.

A Tur Hegy, a Turk Hegyecske. A harcosok is nevezhették magukat hegynek, elvégre férfiak voltak. A harci eszközök is mind hegyesek. A Magas Tátra Tur-Tur nevű volt, a nagy Thor germán isten neve is a magyar Tor, Torol típusú nevekből származik, mint a Tor-hegy neve is Angliában.

A török nyelvek magyar eredtét bizonyító könyvek még hiányoznak. Inkább olyan könyveket írnak, ami a 220 körül létrejövő török nyelvből vezetik le a 40.000, de esetleg 200.000 éves magyar nyelvet, ami a szerzők lelkére vet árnyékot.

Azt mondják sokan, hogy a török nyelvet nagyon könnyű megtanulni. Azért, mert a török nyelv belső szerkezete teljesen azonos a magyar nyelvével. Kétségtelenül magyar > török nyelvi leszármazást bizonyít ez a tény is.

Amikor az 1848/49-es forradalom és szabadságharc elbukott, a Habsburgok nagyon sok embert, ügynököt, csalót, hazugot szerveztek be, hogy a magyar öntudatot a nyelven keresztül támadják meg. A folyamat azóta is zajlik, a magyar területek elrablói, és egyéb érdekek aknamunkája következtében. Ma nem a Habsburgok akaratából folyik a hamisítás, hanem a területrablók miatt. A magyarság gerincének megtörése a legfőbb feladat, aminek egyik eszköze az emberiség egyik ősének tartott nép betagolása a török népek közé.

További tévedésre ad lehetőséget a mai török népek számarányának sokkal nagyobb volta a magyar népek létszámához képest. Ezért a felületes gondolkodó arra gondol, hogy a török nyelvcsoportba kell betagolni a magyar nyelvet, nyelvjárásokat, a magyar tartozik a törökhöz, a magyar egy török rokonságú nyelv. De ez nincs így. Az arab, a latin, a szláv, a spanyol, a portugál is hatalmas területek elfoglalása után lett nagy nyelv, az angolról nem is beszélve. A török ráadásul elsősorban az eredetileg magyar nyelvű területeken tudott teret hódítani, éppen a magyar nyelvterületre telepedett rá.

Az orosz és török nyelvek közötti nagy nyelvi rokonság oka az, hogy mindkét területen eredetileg magyar népesség élt, a szláv és török nyelvek a magyar nyelvből keletkeztek.

Egy török nyelv van, aminek mintegy 30 fő nyelvjárása létezik.

A török nyelvre jellemző a magánhangzó-harmónia, a toldalékolás, a nyelvtani nem hiánya, és az alany-tárgy-ige sorrend. A 6-11. században török népvándorlás történt, ebben az időszakban foglalták el, elsősorban a magyaroktól, hunoktól, de az irániaktól, finnségiektől is, mai területeiket.

A török nyelvcsoport tagolása nem szilárd, a kutatók különböző felosztásokat mutatnak be. A fő ágak:

1/ Ótörök, a türk és orkhonival. Vajon az Ork Honiak kik voltak? Orkhon egy folyó neve is.

2/ Köztörök, ami sok ágra tagolódik.

a Délnyugati, Oguz, Azeri, Gagauz, Oszmán, Türkmén,
b Északnyugati, Kipcsak, Baskír, Karacsáj-Balkár, Karaim, Karakalpak, Kazak, Kirgiz, Krími tatár, Kumik, Nogaj, Tatár,
c Délkeleti, Ujgur vagy Turki, Sárga ujgur, Csagatáj – kihalt, Szalár, Üzbég (Özbek),
d Északkeleti, Szibériai török, Altáji (ojrot), ami Kumandin és Teleut két fő csoportra tagolódik, Hakasz, Sór, Tuvai (Tuba, Tofo), Jakut, aminek a Dolgán, Jakut és a Haladzs a három fő ága,
e Ogur, ahova a Csuvas tartozik.

Meg kell említeni, hogy egyes magyar nyelvészek gátlástalanul a török nyelvcsoportba sorolnak magyar törzscsoportokat. A nyugati, és más jobb nyelvészek ilyen gátlástalan erőszakot nem tesznek a nyelvtudományon, mint a magyar ügynök nyelvészek.

A hunokat a magyarnak mondott nyelvészek egy része töröknek mondja. Bizonyítani nem tudja. Az igazi magyar nyelvészek, akik nincsenek hatalomban, számtalan nyelvi bizonyítékkal igazolják, hogy a hunok nyelve nem lehetett török, mert az egyszerűen képtelenség. Olyan hangtani törvények akadályozzák a hunok töröknek nyilvánítását, mint pl. a török nevek nem kezdődhetnek M hanggal, és még néhány más hanggal sem..

A Kazár és az Avar sem török. Az avar nyelv hun nyelv, a magyar nyelvcsalád egyik tagja. A kazár két ágból áll, az egyik ág a magyar, a másik ág talán lehet török, vagy iráni. A

kazárok nem mások, mint a magyarok Kaszi népe, a kasszitá, akiktől ered a Kasz-Pi-tenger neve, ami Kaszok-Vize értelmű.

Nagyon fontos a Bulgár nyelv, ami a magyar nyelvcsoport egyik tagja. Igaz, hogy kihalt, a mai bulgárok szláv nyelven beszélnek, ami a magyar és az alán keveréke, de a bulgárok nem mások, mint a Szumert is alapító Unug Urak utódai. A bulgár nyelv magyar nyelv volt, amit a bulgár népnevek, vezér nevek, földrajzi nevek és a magyarokból való eredés hagyománya igazol. A bulgár népnév a Kaukázusoktól délre is megjelenik Krisztus előtt, mintegy 400-500 évvel az altáji törökök Altájba menekülése idejétől számítva. Akkor hogyan lehetnének a bulgárok törökök? Unug mellesleg Uruk neve, az Uroggal együtt. Un-Ug jelentése: Un Ég Királynőjének Fiai, Hamburg és Bréma között is létezett egy Unug nép, akiknek neve Ung is lehet, pl. Hszi-Ung-Nu Nyugati-Ung-Urak.

Macedónia szintén magyar eredetű. De a régi makedónok népe, és a mai macedónnak nevezett nép is magyar eredetű. Egy bizonyos Csaba Makedóniába ment, akitől a mai macedónok erednek, nyelvük azonban szlávvá változott. A Tarih-i-Üngürüsz Nagy Sándort magyarnak tartja.

A Volga menti bulgárok szintén magyarok voltak, az Unug népből eredve. A mai csuvasok a magyar mescserek, megyerek, és a szintén magyar bulgárokra rátelepedett törökök összeolvadásából erednek. Nagyon fontos felfedezés, a csuvasok nyelve nem török, hanem finnugor. Orosz kutatók alapos vizsgálatai nyomán kiderült, hogy a csuvasok nyelvére kevés török szóréteg rakódott a Kazányi kánság idejében, azonban a nyelv megmaradt finnugornak. Így az ogur ág nem török, hanem finnugor. Érdekes, hogy egy-két évszázadon keresztül a csuvasokat törököknek minősítették, azután kiderül a tévedés, a magyar nyelvészet képviselői hallgatnak. A csuvasok finnugorrá válását orosz nyelvészeknél lehet olvasni.

Élesen vissza kell utasítani bármely kísérletet, ami a magyar nyelvcsoportot a török nyelvcsoport alá akarja bevonszolni. Mi, magyarok vagyunk a sokkal régebbiek, ami önmagában is kizárja a törökség magyar rokonságát. Leszármazásról van szó, a magyar nyelvekből ered a török nyelvcsoport, ez a tiszta igazság.

A kun nyelv szintén a magyar nyelvcsoportba tartozik. A Kunok névanyaga egyértelműen magyar nyelvű. Sok kun harcos keletre került, pl. a mameluk hadseregben is sok kun volt. Keleten sokan arab, sokan török neveket vettek fel, de az alap megmaradt magyarnak. A kun törzsszövetséghez a mongolok elől menekülő török törzsek is csatlakoztak. A kipcsakok törökök, a Codex Cumanicus török nyelvű. Azonban a Kin-Kunok az Arany-Kunok, a Kin Arany jelentéséhez lásd a Kincs szót, amiben a Cs kicsinyítést jelent. Köten kun király nevét Ülepnek értelmezik, holott a neve a Kötés Hercege, vagy Ura jelentést tartalmazza.

A Besenyők szintén magyarok voltak. Ha igaz, ma Bosznia az államuk. Nem lehettek törökök, mivel sokkal régebbiek a törökök megjelenésénél. Közép-Ázsia őskori magyar központ. Az Andronovói –kultúra népe magyarul beszélt, a szumerokkal is szoros kapcsolatban állt. Ide nagyszámú szumer, vagy szavárd telepes érkezett, már az akkád kor előtt is. De a népesség áramlása Mezopotámia felé is folyamatos volt. Közép-Ázsia területein a masszageta magyarok mellett, a parnok népe is élt, ők a pecsenegek, vagyis besenyők. Egyszerűen lehetetlen török eredetük, mivel sokkal régebbiek a legelső törököknél is.

A török nyelv időbeli felosztása is azt mutatja, hogy a magyar, vagyis hun nyelv felől származik a török nyelv. Az őstörök szakasz 220-tól 600-ig, az ótörök 600-tól 900-ig, a középtörök 900-tól 1500-ig, az újtörök nyelvi szakasz 1500-tól mai korunkig tart. A felosztást a Kínai Akadémia is elismeri, vagy alkotta meg.

A török nyelv szakaszolásának ismeretében érthetetlen számtalan nyelvész azon szándéka, hogy a magyar, vagyis hun nyelvet a török alá vesse. A finnugorok megjelenését ugyanis Kr.e. 6.000 körülre teszik a hivatalos magyar nyelvészek is. Akkor hogyan lenne lehetséges a magyar nyelv számtalan szavának török eredete? Sehogyan, most megint rajtakaptuk hivatalos nyelvészeinket, hogy tudatosan mellébeszélnek.

Az Első Türk Birodalom 551-ben jött létre. Ekkor Bumin, és testvére, Istemi, legyőzte a zsuanzsuanokat, egy magyar törzsszövetséget. Bumin és Istemi a Nyugati Vej dinasztiával volt szövetségben. Bumin keleten uralkodik, Kagán a címe, Istemi nyugaton uralkodik, Jabgu a címe, de a Kagán rangot is felveszi. Istemi a Nyugati Türk Birodalom megalapítója.

Harmatta János szerint Bumin neve a szogd nyelvből való, Bumi-Na a Föld szó birtokos jelzős alakja, Föld királya az értelme. Istemi neve meg az óiráni stána = hely, ország származéka. Harmatta János elképesztő dolgokat képes kitalálni. Vajon a magyar-hun és kínai származású türk királyi család miért adna szogd neveket uralkodóinak? Talán azért, mert a szogdok indoeurópainak vannak minősítve, a primitív, félállati magyar-hun és kínai származású türkök meg, megismerve a szogdok nyelvét, elhatározták, hogy feladják őseiket, saját identitásukat, nem tisztelik többé családjukat, népüket, nőiket és harcosaikat, hanem felveszik az idegen, általuk nem sokra tartott szogdok neveit. Így gondolkodik Harmatta János.

A türk uralkodó réteg neve Gök-Türk, vagyis Égi-Türk volt. Nem pontos a fordítás, mivel helyesen Kék-Türk a név. A Kék magyar eredetű szó, a szumerban Gig, vagyis Kik a formája. A görög Kykl a Kékel, a Kykl-Opsz Egy-Arcú szóban a Kék az Ég, az Egy. A Küklopszok nevének értelmezése, mint Egy-Szeműek inkább Ég-Arcúak jelentést tartalmaz. Az Égből Egy van, ezért az Ég becézése az Egy. Vagyis Eg+Y, az Ég becézése. A Kuklopszok valószínűleg a Szicílián felfedezett törpe elefántok, amelyeknek koponyáján elöl egy nagy nyílás van, amit a szem helyének hittek a magyarok, és utánuk a görögök. A latin Cyklus is Kéklős. Ugyanis a Nap a kék eget borítja ránk, amikor felkel, amikor lenyugszik, akkor sötét lesz. Tehát a Cyklus, mint Kéklős, a napok egymás utáni-ságát írja le, magyar nyelven. Ha a görögök és latinok utána nem értették az eredeti szavak jelentését, az már nagy bajt jelentett régen is, ma is. Csupán a görög és latin megfelelőket azért vázoltam föl, hogy szétverjem azt az állítást, ami szerint a Kék és változatai török eredetűek lennének.

Ezután megérthetjük a Gök Kék eredetét, és azt, hogy a Déli Hun eredetű törökök a magyar Kék szót vitték tovább, értve alatta a Kék színű Eget. De a Kék sosem lesz az Ég szóval azonos.

A család neve A-Szi-Na, vagyis az Aszina-klán. A kínai írás pontosan rögzíti a család nevét. Aszi-Na formában az Ászi-Házat jelenti. Az Ászik a magyarok, akik Ászia nevét is adják, mint Európáét is. A Na több jelentésű szó, de a szumerban is jelen van Ember jelentése. Ászi-Na az Ászok (magyarok) Emberei. Ha az A-Szina nevet nézzük, akkor az A itt lehet Isteni, Nagy, Magas, a Szina a Nap és a Föld, mint az etruszkban is, vagy a magyar Kupu-Szina település nevében is. A család tehát feltétlenül magyar eredetű volt. De, mint széthúzók, éppen a többi magyar népet verték szét, jogos vagy jogtalan haragjukban.

Na-tu-lu volt Bumin és Istemi apjának a neve. Na a Nagy, Tu a Nap, Utu, Lu az Ember, mint a szumerban is. Na-Tu-Lu tehát Nagy-Nap-Ember értelmű a mai közönséges pesti nyelven.

Bumin másik neve Tu-Man. A Tu-Man egyértelműen magyar név, Tu a Nap, Utu, a Man Ember, mint a „manysi” népnévben, akiket feltétlenül hozzánk sorolnak. Ez a helyes eljárás, minden nép tőlünk származik, a manysik is, természetesen. A manysik és hantik mellesleg

szumerok is lehetnek, a Szintasta kultúrából. A Tomán mai családnév, valamint ismerjük Tou-Man hun uralkodó nevét is, ami szintén Nap-Ember értelmű. Bumin neve a magyar Bu és Min elemekből áll, jelentése Fő-Mennyei. A Bu a Buksi szóban is Fej, Fő, a Min a Min-Den szavunkban is a Menny (Men) neve. Bumin neve ezért egyértelműen magyar eredetű.

Istemi egyszerűen Isteni. Nem Isten, hanem csak Isteni. Ahogy Utnapistim nevét is el akarják venni tőlünk a nyelvészek, úgy Istemi nevét is meghamisítják az Isteni jelentést elvéve. Az N ~ M változás természetes, mint a Ma és Nő nevekben, mert az M és N mássalhangzó is a női tartományba sorolható. Istemi ezért valóban egyszerűen Isteni jelentésű. Akkoriban az uralkodók önmagukat az Éghez kötötték, az Ég akaratából uralkodtak, még a franciáknál is. Isteminek is van más neve, ami szintén magyar nyelvű. A stána – ország óiráni, Kr.e. 800 tájáról eredő név a magyar Isz-Tán (a Fény Tana, a Fény Tanyája) név erős romlása. Az Isztán éppúgy magyar eredetű név, mint az Iszten, ami már az akkádoknál Ishten = Egy alakot vett föl.

A zsuanzsuan nép erős birodalmát az éghajlatváltozás verte szét. Állítólag 535-től világméretű éghajlati katasztrófa történt, óriási szárazság köszöntött be. A szárazság meggyengítette a zsuanzsuan hatalmat. Tonjukuk felirata szerint a 7. században is a törökök seregeinek harmada gyalogos volt, mert nem volt lova. A zsuanzsuanok, az ázsiai avarok népe meggyengült, Bumin legyőzte az utolsó zsuanzsuan uralkodót, és megsemmisült megint egy magyar birodalom.

Bumin, vagyis Tu-Man 546-ban megtámadta az ujgurokat és tie-löket, akik mögött a tinglingeket sejtik a kutatók, és legyőzte őket.

Ezután 552-ben megtámadta az utolsó zsuanzsuan uralkodót, An-Ag-Uj-t, aki vereséget szenvedett, és öngyilkos lett. Bumin 552-ben meghalt.

Utána Kolo kagán, majd utána Mugan kagán (552-572) következett a trónon. Ko-Lo a Kő-Ló, a Kő-Ember, Mugan a Mu Kán, vagyis a Fény Kán nevet viselte.

Istemi 557-ben szövetséget kötött Huszrau Anósírván Sahhal, és együtt legyőzték a Heftalita magyarokat. Így veszett el Közép-Ázsia. A vesztes csata nagyjából 557-ben következett be.

A törökök további sorsa is rendkívül sok magyar érdekkel ütközött. Szerencse, hogy végül sikerült visszaverni az oszmánok 400 éven át tartó támadásait, és így megmaradhatott az ősnép.

Egyes török népek eredetileg magyar népek voltak. Az ujgurok magyar származásúak, de később erősen eltörökösödtek. Mivel Dzsungária a Hungária név rontása, és Dzsungáriában az ujgurok laktak, kétségtelen, hogy az Új-Gur név mögött az Új Nép fogalma van. Az ujgurok ugyanis valóban Dzsungáriából (Hungáriából) húzódtak délre, mai lakóhelyükre. A mai ujgur népben nagyon sok a magyar eredetű család.

A Kazak népben is rendkívül sok az eredeti magyar származású ember, vagyis hun család, klán, nemzetség. Az összes kazak, aki nem szláv, balti, finnugor, kaukázusi, vagyis mai nem török népekhez köthető, akik europid típusúak és szőkék, vörösek, barnák és feketék, ős mind magyarok, akik Bumin birodalma miatt lettek törökök. Csak annyit kell tenniük, hogy megtanulnak megint magyarul, hogy őseik nyelvén beszéljenek újra.

A karacsájok azt állítják, hogy ők is magyar utódok. A Kara Fekete, magyar szó, a Ka-Ra pontos jelentése Háza a Feketének. A Csaj Víz, Folyó, ugyanis a lányok haja, mint a vízesés, omlik alá a hátukon. Pontosan úgy, ahogy a Hajadon szavunk mondja, a lány Haja olyan, mint a Don folyó, mint zuhatag omlik, ömlik alá a hátukon. Az orosz Csajka Sirály, aki a Víz Királya.

Még meg kell említeni a török mitológiát is, ami egyértelműen magyar eredetre mutat. Három jelentős török mitológiai munka ismert. Mind a három a török korszakba tartozik, mind a három erős magyar eredetről beszél. A török korszak a hun korszak után jött létre, a török hagyományok a hun-magyar hagyományok egy részét, nagyon jelentős részét képezik. Tehát a török mitológia nagyon erősen a magyar mitológiából ered.

A török népek és nyelvük, nyelveik egyértelműen magyar eredetűek. Ezért nevezzük nyugodtan a törököket testvéreknek, mert ez a z igazság, de kutatói szempontból feltétlenül tudni kell, hogy a hosszú évezredek alatt a magyar nyelv felől fejlődött ki a török nyelv.

XIX. FEJEZET: A MONGOLOK

Olyan nevű nép, mint a mongol, természetesen nem létezett. Valamikor a 600-as évek idején a Góbi sivatag környéke kiüresedett, a törökök legtöbb törzse más területekre vonult, a visszamaradó törzsek továbbra is a sivatagos területeken élték nehéz életüket. Tehát Kr.u. 600 körül kezdődött meg az a nyelvi folyamat, ami a mongol törzsek létrejöttéhez vezetett.

A „Mongol" nevet Dzsingisz adta a népének. Addig azok a törzsek, amelyek később mongolok lettek, különböző nevek alatt éltek, és nem alkottak egységes népet. Dzsingisz, amint azt ő maga leírja a „Mongolok titkos története" című munkájában, a nevet az ősi szent néptől, vagyis a magyaroktól vette, amint saját nevét is. Ez a bizonyíték azt jelenti, hogy voltak magyar nyelvű könyvek a nagy kán birtokában, ahonnan kivette a neveket. A Mongol név eredeti alakja Mangal. A Man Ember, a Gal Nagy. Íme, a magyarok egyik valóban ősi neve, a Nagy Emberek megjelölés. Innen van krónikáink Mangalia országa, valamint a Mangalica neve, ami tehát nem szláv, vagy akármilyen név, hanem eredeti magyar név.

Dzsingisz felvett saját uralkodói neve a Dingir változata. A D hangból ered a Dzs, mellesleg a Dzsinn is ide tartozik. A Din és Tin (Ten és Den) az Is-Ten neve, a Gir és Ger a Gyerek. Dzsingisz tehát Isten Fiának tekintette magát. A Dingir szó végén az „r" gyakran módosul szabályosan „z" és „sz" hangra, ezt még az akadémikusok is tudják néha. Dingir, vagyis Dzsingisz kán haja vörös volt, mint a hunoké, és a szeme kék, ami magyar eredetét bizonyítja. Apja is vörös hajú volt, mint egész családja. Temüdzsin neve talán már mongol volt.

Természetesen a magyar nyelv, ami az etruszk, atlantiszi, egyiptomi, szumer, valamint az indoeurópai, kaukázusi, finnugor, afroázsiai, dravida és más nagy civilizációs és nyelvi közösségek alapnyelve, nagyon zavarja a mai mongol és más kutatókat. Mert az útjukban állnak a tények, hogy kisajátítsák az általuk is tisztelt őseiket, a magyarokat (hunokat), és mongollá, törökké tegyenek bennünket, amikor nem vagyunk sem mongolok, sem törökök. Ezek a kutatók képtelenek felfogni, hogy volt egy sokkal régebbi magaskultúra, amiből ők maguk is erednek, akár részben, akár egészben. Azok a kísérletek tehát, amelyek során a magyarokat mongollá, törökké, kínaivá, mandzsuvá, vagy bármilyen más néppé akarják tenni, nem fognak sikerülni, mert nem az igazság talaján állnak. Viszont a felsorolt népek magyar eredetét sem lehet megcáfolni, sok más nép magyar eredetével együtt.

A hatalmas ázsiai térség földrajzi nevei közül a legfontosabbak magyar eredetűek. Tehát a 10-7.000 éves kultúra adta nevek ma is élnek és magyar nyelvűek.

A mongolok nyelvén használt szavak, személynevek egy része bizonyíthatóan magyar eredetű. Batu neve Bá-Tu alakban Bá-Nap, tehát a kán egy napnevet viselt, az Utu napnév egy részét. Szubodáj Bagatur nevében a Bogát-Úr (Nap-Atya-Úr) magyar nyelvű összetétel, a

szumer Bagara város nevében is felismerhető a Bag, ami magyar város neve is. Az orosz Bogatirok szintén Bog-At-Urak. A Bátor magyar szó Bá, aki Torló értelmet visel. Ezt a magyar szót Ulan Bator nevében ismerhetjük fel. A város nevét újabban, pár éve Ulan Batar alakban írják. De a Batár nem Bátor, hanem egy kocsi, amiben utazni lehetett régebben.

Zagd Batszajhan írta „A hun népek története" című könyvet. A cím rögtön tévedés, mert csak egy hun nép van, igen sok törzzsel. Meg a sok leszármazott nép, akiktől a hun, vagyis magyar származást tilos megtagadni, mert ez az igazság. Z. Batszajhan kitekintése csupán az északi hunok és déli hunok időszakára terjed ki, ez az egyik legnagyobb hibája könyvének. Továbbá nem tud magyarul, nem ismeri a magyar írást, számírást, amit nem rovom fel számára, csupán megjegyzem, hogy sem ő, sem az összes kutató nem ismeri a magyar írást. Abban a hibában téblábol, ami megakadályozza a jó eredmények elérését. Az olyan beszűkült nézőpont, amit a kutatók alkalmaznak a hunokkal, továbbá saját őseikkel kapcsolatban, nem vezet sehová. Fel kell ismerni, hogy valóban volt egy hatalmas Nagy Nép, akinek tagjai az egész Földet bejárták, és terjesztették a kultúrát.

A hunok magyarok. A Hun szó mongolul Ember értelmű, ami nem azonos népnevünk eredeti jelentésével. Úgy látszik, minket azok az emberek „embernek" értelmeztek, akikből eredtek később a mongolok. A Hun, Hunn népnevünk több fejezetben is megtárgyalásra kerül. A mongolok minket ősükként tisztelnek, ami teljesen helyes szokás.

Több adat is bemutatásra kerül a hunok testi nagyságáról. A déli hun Liu Jüan Haj 193-198 cm magas, hosszú hajú, külső kinézete nem közönséges. Liu He 184-188 cm, szép arcú. Egy másik Liu Jüan Haj 214-219 cm, térdig érő hosszú keze van, eredendően fehér szemöldöke van, szeme vörösesen fénylő, szakálla kicsi, de a haja hosszú, vidám lelkületű. Liu Jin 10 évesen 172-177 cm, amikor felnőtt lett, furcsa arcú, különleges szépségű, 188-193 cm magas lett. A szemöldöke és halántéka szőrös volt, a haja a sarkáig ért. Haj Rá, te Rá napisten Hajából kibúvó hősi harcosok serege. Helian Bobo 195-200 cm magas volt. A hunok általában szépek és bölcsek. Magas szellemi tudásukat a források mindig megerősítették. Az adatok szórása a kínai mértékek szóródása miatt van, mivel az adatokat kínai mértékegységekből derítették fel a kutatók.

A hunok, mint Óriások kilétét, természetesen ismerem. Magasak, szép arcúak, többnyire világos hajúak, mint a Nap sugarai. Ezért Sárga-folyó a Huang-ho, nem pedig azért, mert sok a lösz benne, mint a Tiszában. A Sárga hajúak lakják a partjait, innen a név. A hunok nem mongolok és nem törökök, az teljesen biztos, ezért felesleges a török és mongol eredetet felvetni velünk kapcsolatban. Z. Batszajhán szerint a török és mongol kultúra közös eredete nagyon ősi időkre, Kr.e. III-II. századra datálható. A magyar meg 200.000 évre, minimálisan. Ebből is látható, hogy elbeszélünk egymás mellett a török, mongol tunguz eredetet illetően.

A hun ember europid volt, de egyes koponyákban mongolid jelleget is felismertek. Persze, mert kínai lányokat is vettünk feleségül. Azt viszont, hogy a hun ember heterogén jellegű volt, szilárdan visszautasítom, mivel europidok voltunk. Amit a régészet és embertan is bizonyít.

A hun fegyverzet a Si Csi 10. fejezete szerint a következő: íj és nyíl, kard, szablya, rövid dzsida, vasfogójú dzsida, vállas lándzsa, rövid kés, balta, lasszó, hosszú íj. Ezeken kívül rövid kard, lándzsa, kis méretű kés is előkerült a hun sírokból. A magyar fegyverzet ennél gazdagabb volt, ezért azt kell gondolni, hogy egyes fegyvereket hun őseink nem temettek sírokba. A buzogány, a hosszú kard, a szekerce, a csatabárd, a kilőtt dárda és más harci eszközeinket eddig még nem találták meg a hun sírokban.

A vért halpikkelyekhez hasonló. Ezek a pikkelyek hosszúak, a test felső részét fedik be. A jazyg, szarmata pikkelyes harcosok vértjéhez nem is hasonló, bár a szarmaták biztosan magyarok voltak. Viszont a hun leletek között ez a vért nem ismeretes, de azért mégis találtak pikkelyes páncélt a régészek.

Az igazi magyar vért sokrétegű volt. Olykor kilenc vagy tíz rétegű, amelyekben több láncing volt. A láncingek egymásra fűzése is magyar találmány.

A hun lovak csúcslovak voltak. Ebben a témában is sok tudatos megtévesztés járja a tudományos berkeket. Az első háziasított lovak Nyugaton lettek ábrázolva, legalább három kőbe vésett képet ismerünk, Franciaországból, a magyar kultúra egyik legősibb központjából. Keleten a hunok szintén csúcslovakkal harcoltak. A ferganai telivérekből erednek az angol és arab telivérek. Azt nem szabad állítani, hogy az ázsiai vadlovak a hun lovak ősei, viszont természetesnek látszik, hogy minden lófajtát elkaptunk és nemesítettünk, még Ázsiában is. Tilos tehát valamilyen politikai érdek miatt leszűkíteni bármely tudományos kérdést, akár a lovak mongol származtatását, mert könnyen jégre lehet így menni, ahol nagyot lehet bukfencezni.

A lovak az északi népeknél fontos szerepet játszottak. Az egyiptomi és asszír hadseregben is jelentős lovasság volt, de ezek a lovak nem mongol lovak voltak. A hun lovak sem mongol lovak voltak. A hun hadsereg pedig kizárólag lovas harcosokból áll, mint a magyar is.

Maotun (Márton) serege, Z. Batszajhán szerint, nyugaton fehér, keleten hóka (sárga), északon fekete, délen meg kékesszürke lovak hátán sorakozott fel. Ez a színkulcs különbözik az összes eddig megismert színkulcstól.

Egy kínai adat szerint a Sárga-folyótól délre lévő Bajan, Loufan törzsszövetség harcosai egyetlen nappal és éjjel 350 km utat tettek meg. Más adatok 500 km-ről beszélnek. Az ilyen félelmetesen gyorsan mozgó seregekkel szemben alig van védekezés. Mintha a világűrben haladnának a hun seregek, rakéta sebességgel. A Rakéta természetesen magyar találmány. Rá Khétái alkották meg a Ra-Kétát. A Khéták meg mi vagyunk, Rá meg a Napisten, aki segíti az emberiséget. A kínai gyorslovasság is a mi hatásunkra jött létre.

Z. Batszajhan felsorol sok földrajzi nevet, amelyeket érdemes lenne megvizsgálni magyar nyelvi szempontból. De az olyan név, mint a „Farkasos”, bizony nem mongol nyelvű, csak a mai akadémikusok számára.

Fergana neve Davan volt, amit Da-Van, Földje a Felsőbbségeknek formában is értelmezhetünk. A ferganai lovak csúcslovak voltak. A Csin-Haj név a Gyors-Ló neve volt a kínaiaknál, ami bizonyítja, hogy valóban voltak ilyen félelmetesen gyors hun, vagyis magyar lovak

A Kantár a Kán, vagyis a Nap Tára. A kantárt már sok ezer évvel Kr.e. 10.000 előtt, csillagokkal, napocskákkal díszítettük. Innen származik a Kan-Tár nevünk. A Kan török szó Vér jelentése bizonyára a magyar Kan, Kán kutya és hősi harcosok értelméből ered.

A Nyereg a Nyer ige, és az Eg/Ég összevonódásából született. A mi lovasságunk nyergeken ült, ahonnan rettenetes csapásokat lehetett osztani az ellenségre karddal, vagy lándzsával. Ezért volt a neve Nyer és Eg. A nyerget fából készítettük, bőrrel vontuk be, majd díszítettük, már Atlantiszban is. Amit Batszajhan mond, annak nincs köze a valósághoz.

A bronzot a magyarok találták fel, mint minden fontos fémet, mivel rajtunk kívül akkoriban csak emberevők léteztek. Az emberevőkkel meg háborúban álltunk, szakrális okok miatt. Ezért ott irtottuk őket, ahol tudtuk. Így jött létre az emberevés nélküli emberiség.

A bronzüstök természetesen magyar találmányok. Szerepük a temetkezéshez kapcsolódik. Voltaképpen az Üstökös névhez is közel áll az Üst neve. A rettenetes üstökösök egy hite-

hagyott emberiséget le fognak tarolni a Földről. Egyetlen üstökös becsapódása is elég az istentelen emberiség elsöpréséhez és teljes kiirtásához. Ne hívjuk ki az Istenek haragját ellenünk, ennek nincs semmi értelme. Az üstök az ősök tiszteletét fejezték ki.

Z. Bathajszan sok régészeti leletre mutat rá. De azt nem ismeri fel, hogy a szkythák és a hunok azonosak, mindkettő magyar nyelvű nép. Lehet hazudozni ezzel kapcsolatban, csak a sok hazudozásnak nincs értelme Igazság istenasszony előtt. Minden hazugság belehull a Pokolba, az elkövetőjével együtt.

Az összetekeredett kígyós dísz a hunoknál nem más, mint a Végtelen Fonat. Magyarok, székelyek és kelták használják ezt a motívumot, meg talán mások is. A Galaxis jelképe, a Nő és Férfi szexualitásának jelképe, a Végtelen Élet jelképe, de azt nem gondolom, hogy a DNS kettős spirálisát ismerték volna őseink. Fantasztikusan fejlett nép vagyunk, de azért nem ismertünk már sok ezer éve mindent.

A sámánizmussal kapcsolatban megjegyzem, hogy férfi és női oldala is volt, a kettő egymással harmóniában létezett. A magyar értékrendet a nyelv pontosan megjeleníti. Sem a nők, sem a férfiak nem gyakoroltak a másik nem felett soha túlhatalmat. Ezt bizonyítja a magyar nyelv. Ellenben utódaink között hol erre, hol arra billenhetett a hatalmi állapot, ami miatt jogos a matriarchális és patriarchális társadalom megjelenése. Ezek a társadalmak azonban már elnyomó társadalmak.

A rítusokat nem nők végezték, hanem férfiak és nők is. A Sámán szó magyar eredetű, Sa-Man azt jelenti, hogy Menny Fia-Ember. Li Po-Szo adott erről a szóról egy igen jó bemutatást.

Z. Batszajhan nagyon sokat téved. Az emberi őstörténetet nem túlzottan ismeri, de azért nagyszerű kutató, aki a magyar hunokból mongolokat akar csinálni. Az olyan tudásra éhes kutatók az igaziak, akik minden előítéletet képesek levetkőzni, és csakis az igazság talaján akarnak járni. A mongol előítéletek mostanában emelkedtek az égig.

A hangszerek kapcsán megjegyzendő, hogy kettős síp Európában 35.000 éves előfordulású. Furcsa a számomra, hogy Z. Batszajhan, kiváló mongol kutató, az ilyen alapismereteket nem ismeri. De nem szándékozom vele vitatkozni. A síp, a furulya, a kunhou és a dob hun hangszerek. A doromb is gyakori a hun szállásokon.

A nomád szó nem illik a hunokra, sem a magyarokra, sem semmilyen más nomádnak mondott népre. Maga a Nomad szó a No és Mad elemekből tevődik össze, a Numidák Afrikában is nomádok voltak. A nomádoknak mondott népek mindig fejlett mezőgazdálkodással bírtak, amit aztán a mezőgazdálkodást elsajátítók saját tulajdonuknak tekintettek, és hazudozni kezdtek a mezőgazdálkodás feltalálását illetően.

Téves az a buta állítás, hogy a földművelés sok területen, egyszerre jött létre. Ez az emberiség egyik legnagyobb mellébeszélése. A földművelés ezernyi titkát a magyar gyarmatosítók vitték körbe a Föld bolygó minden területére.

A hunok imádták a sast. A Sas név magyar eredetű. A Sa a Menny Fia. Amikor a sasok fenn vitorláznak az égbolt magasságában, akkor jól látszik, hogy a Csillagok jelképei. A Sza és Sa nevek S jelzővel adják ki a Sa-s nevet, ami tehát nem török szó, amint azt be akarják nekünk mesélni egyes akarnokok.

Az európai emberekkel Batszajhan jól láthatóan nincs tisztában. Talán nem ismeri az európai őstörténetet, amelyben indoeurópaiaknak nincs helye, egészen 4.000 évvel ezelőttig? Ázsia keleti fele europid és mongolid emberek hazája, az europidok magyarok, a mongolidok kínaiak. Legalább 50.000 éve kezdődött a két csoport összeolvadása, ami nem azt jelenti, hogy

jóval később nem történhettek meg újabb összeolvadások. A jóval későbbi, tehát 10.000 éves újabb magyar bevándorlásokból jött létre a hun nép, amit ezután több nyugatról érkező magyar, vagyis hun bevándorlás követett. Tény, hogy a hun területeken europid, gyakran sárga, vörös, barna hajú emberek éltek, valamint a magyar ábécével rengeteg feliratot írtak.

A temetkezések hasonlítottak a piramisokra, az eltemetett fölé tornyot, hantot emeltek, mint ma is a magyarok ezt teszik. A kerek formájú sírhalmok közül a kicsik 5-10 m, a nagyok 100 m átmérőjűek. Voltak négyszögletes sírhalmok is, és hangyasírok is. Megdöbbentő, hogy a kerek sírhalmok neve Kerekszúr, ami a mongol nyelvben „kirgizek holtteste" jelentésű. Batszajhan is azt mondja, hogy a mongol nyelvű jelentésnek nincs köze a sírokhoz. Egyes Kerekszúrok szarvasos kövekkel vannak körbe véve.

A Kerek magyar szó, amint a sírok többségének formája is ezt mutatja. A Kerek-Szúr név második része a Tur, vagy angolosan, keltásan Thur, ami Hegy értelmű. Kerek-Thur lehet az eredendő név, ami egy kerek alakú hegyet, földhányást jelent. Az angol Th kiejtése ma is Sz, vagy Tsz hangzású. Így a Kerekszúr nevű sírdombok neve a magyar nyelvből származik, vagyis a hunok nyelvéből. Azt is megengedjük, hogy a kelta nyelv is (ma az angol az utóda, valamint a sziget-kelta nyelvek) jelen van a Kerek-Thúr, vagyis Kerek-Szúr névben.

A „szarvasos kövek" a csudaszarvast jelképezik, vagyis a Csillagos Égboltot, ahová az elhunyt szelleme távozik. Ezt a jelképet sem értik a történészek, nyelvészek, régészek.

Ki kell térni pár mondatig a mongol Z. Batszajhan indoeurópai megjegyzéseire. Nem tudni, honnan veszi azt az elképzelést, hogy az europidok csakis indoeurópaiak lehetnek? Az indoeurópaiak nem régebbiek 4.000 évnél, viszont nagyon sok europid nép ennél az időpontnál sokkal régebbi. Ezért indoeurópaiakat látni a magyar nyelvű népek között felettébb helytelen. De még ma sem tudjuk, mi az indoeurópaiság jellemzője! A szkythák magyarok, hiába akarják az oroszok elorozni őseinket. Meg a szarmaták is. Az viszont igaz, hogy az oroszok a magyarokból jöttek létre.

Ezután sok név kerül előtérbe. A Vang – Király szó a magyar Van ige származéka, ami önmagában is Isten, de nyugaton is élő szó, pl. a krétai kéri Vanax – Másodkirály névben. A Vang régebbi kínai szövegben Van írású.

A hunok a magyarok, a magyarok idősebb harcosainak a neve. Egyes további hun népek neve is bizonyságot ad magyar eredetükre. Az Uhuanok nevében az U-Hu-An pontos jelentést ad, a Mennyei-Csillagfiak népe értelemben. Az uhuanokat tartják szienpi népnek. A Szi-En-Pi népnév abszolút tisztán magyar nyelvű, a Szi a Nap, az En az Isten, a Pi a Fi. Tehát a Szi-En-Pi nép neve a Nap-Isten-Fiai értelmet tartalmazza, és ők éppúgy magyarok voltak, mint a többi hun.

Az Amur-Fekete-folyó nevében a Mur a Halál, a Fekete, az „A" a Víz. Ha az Amoriták nevét vizsgáljuk, az egyik értelmezés szerint ide kell jutnunk. Van a Mor szónak Ifjú jelentése is, ezért nem minden Mur/Mor/Mar jelent Feketét, Halált.

A hun törzsek keményen öldösték egymást, amint ezt tették őseink, sok ezer év óta.

A topák a szienpik utódai, mint mondják. Tipe-topa. Itt a magyar Top és angol Top szavak tűnnek fel.

A wuszunok népét indoeurópainak akarják beállítani. Egy kis indoeurópai önteltség sosem árt. A wuszunokról nem tudunk semmit. Amit tudunk, az inkább egy hun, vagyis magyar népet tár elénk.

Egy huce, vagy cehu nevű törzsszövetség a hunokhoz tartozott, ők is europidok voltak. Vajon mi lehet a nevük jelentése? Csan Min szerint: „Abban az időben a magas orrú, nagy

szakállú emberek a fenti népek felét legyőzte”. Kik ezek az emberek, ha nem magyarok? A ce törzsek europid jellegűek voltak, amint írják a kutatók. Talán ők a Ti magyarokkal azonosak? A Sze magyarul Fény, a Sza nemzet, vagyis a szavárdok is lehetnek a Ce néppel azonosak.

Sok déli hun név is ismert, de ezek a nevek kínaiak. Nagyon nehéz kezdeni a kínai nevekkel valamit. Innen indul a törökök története, akik megtartották nyelvükben az eredeti magyar nyelvszerkezetet, de számtalan kínai, és más nyelvből vettek át szavakat.

A neolit korban a nyugatról jött magyarok, és a keleti mongolidok már erősen keveredtek. Zatbajszan a szkythákat elválasztja a hunoktól, ami óriási tévedés. Mindkét csoport magyar nyelvű, amit a feliratok százai bizonyítanak.

A Nyugatról jött szekeres katonák a magyarok, a gigen ülő ászok, akiket Gigász néven is ismernek. A Titánokat és Gigászokat mindig a magyarokra értik a görög történetírók is. Mi vagyunk az a hatalmas ősnép, akiktől származik a mai emberek legtöbb ága.

Egy Kunmog nevű kisgyereket később apja királyi rangjába helyeztek vissza. A Kun Nap, a Mog a Mag, ami Fiú formában is értelmezhető. Kun-Mag pontos jelentése Nap-Fia, de ez a név is magyar nyelvű. Persze, Magor nevét is írták Mogor formában.

Batszajhan azt írja, hogy a Jüe értelme Beszélni. Csak a kínai nyelvben a Jüe a Viet átírása. A Jüe-Csi nép neve azért nagyon fontos, mert a pontos értelmezéséből megtudhatjuk, hogy valóban Viet-Csi, vagyis a vietnámiak fiai a népnév pontos jelentése, avagy valami mást jelent. Miután tudjuk, hogy a vietek egészen Kantonig, Nankingik laktak, a Hunan nép meg velük szorosan érintkezett, egyáltalán nem lenne meglepő, ha északon, a hun-magyar területeken viet (jüe) törzsek jelentek volna meg. Így a mai Vietnám területén lévő magyar törzsek eredete is más megvilágításba kerülhetne. Nem délről, a tengeren keresztül érkeztek magyar csoportok Vietnámba, vagyis onnan is, de északról, a hun területekről is. Így a magyar-vietnámi rokonság új megvilágításba kerülhet.

Tehát a Bajcsi mongol eredete, a Beszélni, nincs igazolva, ráadásul egy erős magyar megfelelés is létezik. A Bá idősebb férfit, harcost jelent, Egyiptomban a Ba lélek neve közismert. A Bá a Ba lélek állapot felé halad, hiszen idős harcos. A Ba becézve Baj, ami igen sok névben van jelen, Gazdag jelentése mellett a Tündéri Bájolást is ismerjük a magyar nyelvben. Egyszerűen a Bajcsi nem más, mint a Bácsi, de a Bá „j” hanggal e szóban kicsinyítve van. A Bajnok szavunkban is a Baj jelenik meg, amint a Baj-Kál (Gazdag-Nagy) magyar tónévben is. Az V. században a maradék hunokból létrejött egy állam, vezetője Csibajcsi volt. Csi a Nap, ezért a Csi-Bajcsi név magyar név, Csi-Bácsi a mai magyar nyelvű kiejtése. A Ba, Bá és Báj szavak részletezése itt nem lehet feladatom. A Csi-Bajcsi nevet egy Ju-Bajcsi névvel szokták összekeverni. A Ju az Új és Jó, pl. Ju-Ven-Tus Új-Fény-Tűz is igazolja ezt a megállapítást. Ezért a Ju-Bajcsi egyszerűen Jó-Bácsi, vagy Új-Bácsi értelmű.

A hunok megjelenését és fejlődését a mongol tudósok teljesen félreértelmezik. Azt gondolják, hogy ők az örökkön ott élők népe, ami kolosszális nagy hiba. Bár ezernyi a figyelmeztető jel, régészeti és nyelvészeti adat, azokból semmit sem vonnak le igazságnak. Mongol törzseket nyomnak a magyar europid törzsek helyére, az europid magyarokat indoeurópainak képzelik, a figyelmük nem terjed Kr.e. 300-nál mélyebben. Nagyon csúnya jelzőkkel is minősíthetném a mongol, orosz, kínai és más kutatásokat, de megelégszem azzal, hogy nem értenek magyarul. Az analfabétizmus nagyon káros a tudományra. Ha valaki analfabéta, ráadásul nem ismeri az írás nyelvét, akkor vajon milyen eredményt érhet el a kutató? Olyat, mint a többi

szerencsétlen is eddig elért. Ezzel nem kívánom kisebbíteni a sok kutató régész, nyelvész, írásszakértő eredményeit, csak annyit kell leszögezni, hogy habosítják a habot. Nem tudnak semmit az isteni magyar nyelv nélkül megoldani.

Ucsiraltu könyve, „A hun nyelv szavai", szintén megjelent magyar nyelven. Ebben a könyvben azt láthatjuk, miként próbál egy 1.400 éves nyelvet beszélő a 40.000 éves, vagy 200.000 éves nyelvet beszélőkre ráhúzni a saját nagyon fiatal és modern nyelvét. Így működik általában ma a nyelvészet áltudománya. Mert a nyelvészetet tudománynak tekinteni nem lehet, csak azokat a vizsgálatokat, amelyek a magyar nyelvből eredő leszármazásokat igazolják.

Ucsiraltu nem ért magyarul, de munkatársai közül többen is Magyarországon végeztek egyetemet. Ettől függetlenül azonban a munkatársai sem tudtak segíteni a hun nyelv ügyében, mivel Magyarországon olyan nyelvészetet tanítanak, amelynek majdnem minden szava hazugság. Aki a magyar egyetemeken tanul magyarul, annak azonnal vége az igazság kutatását illetően. Bebetonozzák az agyát indoeurópai sületlenségekkel, a leszármazást és az időt eltüntetik, és a tanuló ott találja magát a mai nyelvföldrajzi környezetben, aminek köszönő viszonya sincs még a háromezer éves nyelvi jelenlétekhez képest sem. Mintha teljesen őrültek lennének a nyelvészek, a legelemibb tényeket is felrúgják, amikor sajátos, nácizmustól nagyon erősen fertőzött elméleteiket akarják a tudományra ráerőltetni.

A Hun név és variációi Ucsiraltu fejében nem állnak rendbe, mert a mongol nyelvből indul ki, ami eredendő hamisításokhoz vezeti a kutatót. Ha alaposan átgondoljuk Ucsiraltu szövegeit, azt kell leszögezni, hogy a mongol szerző és segítő munkatársai semmivel sem különbek, mint a német, angol, francia nyelvkutatók, akik mindenhol indoeurópai nyelvet láttak. De a többi nemzeti szemléletű nyelvkutató is ezt műveli, akik abszolút hamis alapokról kiindulva, közönséges megtévesztéssel indoeurópainak minősítették az ismeretlen nyelveket, nagyon sokszor a magyar nyelvű feliratokat meghamisították indoeurópai maszlagnak. Ilyen a mai történészet és nyelvészet.

A Hun szóról fogalmuk sincs a mongoloknak. Ha a Hun – Ember, akkor rendben van, de a Hun nem egyszerűen Ember. A Hun nevet húszféle alakban írták a kínaiak. Megjegyzem, hogy a Szavárd nevet is legalább húszféle alakban ismerjük. Egy ősi nép, mint a magyar, 40.000 év alatt is sok népnevet vehet fel, nem kell a szomszédba menni saját népnévért.

A Huna nevet nem érti Ucsiraltu, ami egyszerűen Hu-Na. A Hu népnév a Na szóval kiegészülve annyit tesz, mint a Hu nép Háza (népe, törzse). Kellemetlen ez a szumer nyelv, mert sokkal régebbi, mint a mongol nyelv, ami miatt a hunok szumer nyelvű eredeztetése sokkal egyszerűbb, mint a mai mongol gyenge kísérletek.

A Hun, Hu-Na, Hunna és hasonló népnevek a magyar nyelvből pontosan érthetők, míg bármely más nyelvből nem érthetők. A szumer nyelvcsoport, nagyjából kilenc nagy nyelvjárás, természetesen csak a magyar nyelv egyik déli kiágazása, igaz, nagy kultúrát hozott létre. Azonban a hun fogalom a szumer kultúrában is megjelenik. A Hun népnév szorosan összekapcsolt a magyar nyelvvel, azután Hunor ősünkkel, akiről a mongolok még csak nem is hallottak. Ucsiraltu népnevei közül a Hunyu a Huny-ok (többes szám) jelentést tartalmazza, értelme Csillagok. A Hunyi is ezt jelenti. A Qunu talán Kunu, vagyis Napok. A Wen-Na a fehér hunok neve, a Vének-Háza, vagy a Fény-Emberek tartalmat jelenti a név.

Ucsiraltu ezután felsorol néhány szót, ami egyáltalán nem hun, hanem mongol. Ilyen szó a Böge, aminek az eredete Bog-E, vagyis Isten-Háza. A Bog, Bög és rokonai a magyar nyelvben szélesen elterjedtek. A Bög-E nem samanizmus, nem természethit, hanem Nap-Hit.

A Kutug nem Üdvösség, Boldogság, Szent, hanem Kut és Ug, ami az égi Kút és az Ug=Fiú jelentést tartalmazza, pl. a szumer nyelvben is. A Kut-Ug tehát magyar szó. Az Égi Kutak (csillagok, fénykutak) Fiai. De az Ongon-Szellemős, és a Hitü-Erő, Hatalom nevek levezetéséhez most nem fogok hozzá.

A Hun nem hasonló a mongol Kümün-Ember szóhoz. Ucsiraltu és társai elméje gyakran elmegy vándorolni, amikor a hunok magyar nyelvét vizsgálja. Így történhet meg, hogy a Hun szót a Kümün szóval azonosnak vélik. Minden sületlenségnek azonban vagyon határa. Ez a mongolokra is vonatkozik.

Van egy Wen-na-sha formájú név a „Szogdok története" című munkában. J. Marquart azt írja, hogy ez a név a Hu-Na-Sha átírása. Azt kell mondani, hogy a Wen-na-sha magyar név, a Wen a Vén és Fény, a Ven-Dég első tagja (lásd a mai orosz Ven-gri, Fény-Gyerek), a Na a Ház, Ember, a Sha a magyar eredeti Menny Fia, aki aztán sok ezer év után Sah lesz az iráni magyar utódoknál. A Sha tehát a magyarok egyik legfontosabb népnevét adja, Sza-Sa-Csa alakban elterjedt a mai magyar nyelvben is. A lényeg, hogy a magyarok az irániak ősapjai. Ennek a tételnek az alapja csupán a régészet, és néhány tucat szótani bizonyíték. Sajnos, egy szót sem tudok perzsául, de igyekszem minél többet megtanulni, hogy a magyar és perzsa nyelvet egymással összevethessem. A hun nevekben meglévő Sa nevek tehát eredeti magyar nevek, jelentésük „Menny Fia". Mint a Sza-La, vagy a Szá-Va nevekben.

Ucsiraltu professzor azt állítja, hogy a hun személynevek, törzsnevek, és egyéb nevek 700 nevet is elérnek, a földrajzi nevekkel együtt ezer név is elénk kerülhet. Egyszerűen lehetetlen, hogy ezer névből ne lehessen megállapítani a hunok magyar nyelvűségét.

Ezután Ucsiraltu felsorol több szót is. Ilyen a Tangli, amit a Tengrivel azonosít. A Tangli nem a Tengri változata, mondom én, hanem a Tingli-Tangli név egyik része. A Tangli az imbolygó sátorlakó neve, és a Tengely szó is közelebb van hozzá, mint a Tenger/Dingir. Tanglizni ide-oda vándorolni értelmű.

Azután a Wugu értelme Elenyészni. A kínai szövegekben is a Wugu Eltüntetni értelmű. Ez a magyar Bugu, igei alakjában Bugáz, ami bárminek az elbugázását, ellopását, eltüntetését jelenti. Akár a lélekét, az életét, bármely tárgyét.

Mivel Ucsiraltu nem érti a magyar, vagyis a hun nyelvet, ezért nagyon sokat téved. A magyar nyelvészek hasonlóak Ucsiraltuhoz, ők sem értik a magyar nyelvet. A magyar nyelvészektől, akik természetesen nem magyar nyelvészek, ne várjunk segítséget a hunok nyelvének megértése érdekében. Ucsiraltu sokkal többet tett a magyar, vagyis a keleti hun nyelv megértéséért, mint bármely akadémikus idehaza. Sokat tévedett, megszállottan a mongol nyelvbe akarja belegyömöszölni a magyar szókincset, de legalább kutat. Néhány hun névnek most bemutatásra kerül magyar eredete.

Az Ata magyar szó, sosem volt Hata, amint Ucsiraltu állítja. Az At-Lasz Atya-Hegy, vagy az Ar-Ar-At Hegyek-Atyja. Kezdetben tehát At volt az Atya, de az At az Atlantisz névben is Atya. Viszont közeli rokona az Át, ami Ma-Át nagy istennő nevében Földön-Át értelmű. Szó sem lehet az Ata/Ada (Atya, Atyec) Hata eredetéről. Az Ana is An Égisten nevéből származik. Ana-Hita istennő az Anya-Észak fogalmat viseli, ami a magyarok istennőjét igazolja. Tehát az Ana az An névből származik, a Hana teljes tévedés.

Nagyon úgy látszik, hogy a mongol nyelvészek is csapdába mennek, amikor a H és K kezdetű népnevek, valamint a H nélküli nevek vizsgálatába kezdenek. Az Un, Hun, Kun, meg az An, Han, Kan nevek között nincs összefüggés, hanem mind eredeti önálló szó. A Kan a Gan, a Kun a Gun formával viszont rokonságban lehet.

A Tuqi Tutyi, esetleg Tucsi olvasata elfogadható. Az igazi bölcs amolyan Tutyi, de a királyokat is szidalmazta a nép eleget, hogy tutyi-mutyi, vagy a lugál lógálja a lábát, semmit sem tesz a nép megvédéséért.

A Shan-yu és Dan-hu nem feltétlenül azonos jelentésű, mivel Kr.e. 5.000, vagy még régebbi idő óta a nyelvünk keleten lassan változhatott. A Shan-Gu Úr-Fő (Csan-Gu), a Shan-Yu Úr-Jó. A Dan-hu Nagy-Menny Fia, a Tan-Hu a Tan Menny Fia. A további variánsokat is pontosan lehet érteni a magyar nyelvből.

A Tarján szó is előkerült a szövegben, mint Tarhan, Darhan. Ez a név Trójait jelent, a Tarján magyar törzset, akik Kis-Ázsiában találták fel a vasat. Mind a Hét Fém feltalálása a magyarokhoz fűződik, nem csupán a vasé.

Longcheng a Sárkány-Város, a mi egyik fővárosunk. Long a Sárkány, lásd Alba-Longa nevét. A Long, Láng Hosszú értelmű is, ami a Lányok nevéhez kapcsolódik. A Lányoknak van Hosszú Haja, a vadászoknak.

Egy mondatban a Zhuanju név jön elő (19.p.). Ez a Zhuanju a Csu-Anyu, vagyis Csillag-Anyu nevet viseli. A Csu a Csu-Da szóban is Csillag.

Dang, Tang névben a Dany, Tany formát látja Ucsiraltu. A Dány és Tány a Nagy fordítottja, lásd pl. Kapu-Dán, és Ka-Pi-Tány nevünket.

Az Ordu az Úr és Du fogalommal azonos. Az Úr Nap (Du = Udu) háza az Ordu. A mongol megfelelő szavakat a magyarból kell levezetni.

A Yanda népnév a keleten maradt hunokat jelenti. Az An-Da amúgy Tojás, vagyis An az Ég, Da a Földanya, az Ég és Föld adja ki a Tojást pl. a Nagy Gágogó történetében, aki a Világot tojta. De az An és Da magyar (meg szumer, egyiptomi, stb.) szavak. A Tojás fehérje az Ég, a sárgája a Nap, de más értelemben Föld, ezért a Tojás a Világ jelképe is. A Yanda nép ezért a Tojás, An-Da népe, a Kezdet népe, az eredet népe, vagyis a magyarok egyik ága.

A Szecse méltóságnév Szécse formájú, a Szécs-E jelentése Szécs-Háza. Ez a név a Szécsi mai név régi hun alakja.

Ismert egy Bode rangnév, ami a mai Böde családnevünkkel azonos. Böde Dani a Fradi játékosa.

A Decse méltóságnév jelenik meg Décse, Gyeücsa nevében. Decs városa a Decs-E formában Decs-Háza értelmű. Géza királyaink neve is előfordul Decse formában.

A Yu-Li udvara a Gyula udvara. Csornai Katalin azonosította a Yu-Li nevet a Gyula névvel. Hozzá kell tenni, hogy a Julius magyar név, amint azt Caesar maga is mondja, hogy Trójából, vagyis Torjából származnak ősei. A Julius név valóban szorosan összefügg a Gyula névvel. A Gyula a Gyú-La, Gú-La változata, a piramis tetején gyúló fény a Napisten feljöttét hirdeti a népnek. A Juli és Juci lánynév, természetesen szorosan összefüggenek a Gyula, Júlia, Julius nevekkel, amelyek mind magyar eredetűek.

A Jiu-zi lánynév a Ju-ci változata, királyi név, a Julius miatt is.

Egy másik hun szó a Keüked, és a Keüke. A mongol Keü – Lány, és Küü – Fiú nevek magyar eredetűek. A Keü a Kő, mint a Földanya, a Küü szintén Kő, mint az 'erős kő', ami a fiúkra illik inkább. A török Tas Kő, holott a Tas Úr a magyarban. De az Úr szónak Hegy jelentése is van, lásd Ur-Al, vagy Uru szumer Hegy szavakat. A Keüke szónak nincs nemi megkülönböztető jellege, állítja Ucsiraltu. Nincs is, mert a szó magyar nyelvű. Keüke a Keőke, pl. a „Kutya keűke vonyít" mondatban a Keüke a Kölyke szóval azonos. A pongyolán beszélő magyarok is magyarul beszélnek, jobb ezt tudni. A Kölyke – Keüke változata a Keüked, ami Kölyked értelmű. Maga a Kölyök szó a Kelek – Kölök származéka, ami a Napisten Kel nevének, és

az Ék Fia, Csillag nevének ötvözetéből ered. Kel-Ek Kel a Csillag, vagyis születik a gyerek, a kölyök ezért kicsi. Így a kínai iratokban lévő hun nevek kétségtelenül magyar nevek. A Kölyök lehet fiú és lány is, amint ezt ma is mondjuk.

A zhou-t úgy kell ejteni, hogy csihu. Hisszük, nem hisszük, de azért érdekes. Mivel a Csihu „Ütni, Vágni", ezért a Csihi-Puhi jól megy a Zhou-Csihu szóhoz, mint Csihi.

A Pecsét magyar szó is megjelenik a hun nyelvben, mint nemesi cím. Korai és középkori kínai nyelvű hangzása Piet'iugiei lehetett. A Pet az Ég (egyiptomi), tehát ez a Petyugyei valamiféle olyan rang lehetett, ami az Égi uralkodóhoz tartozott. Mai hangzása Bicheqi, (talán Bicegi), és Bicsigecsi, amit „pecsétőr" jelentéssel értelmeznek. A Bicsigecsi név mai szó, a hun eredetű szavak fejleménye, tehát az eredeti szóalakot vele meghatározni nem lehet. Ucsiraltu azt is írja, hogy a Petetse és Petsete alakok is létezhettek, ez a magyar Petécse és a Pecséte. Nem érdemes tovább merengeni a Pecsét kínai megfelelőin, abszolút biztos a kínai, mongol, török szavak magyar eredete. Pécs város neve is magyar eredetű, mint a Becs és Bécs, továbbá a Bács nevek.

A Guduhu, Gudouhoutang, Gutu nevek a magyar Kutu, Kutu-Hu-Tan, Kutu nevek zöngés mandarin alakjai, amiből viszont a mongolok és törökök örököltek sok szót. A Kutu Kutak, vagyis Csillagok értelmű. Alapszava a Ku, aminek Kő és Száj a jelentése. Az égi csillagok kutak, nyílások az égbolt fekete szövetén. A Kutat és Kutató magyar szavak jól megvilágítják az égbolt tudósainak tevékenységét. A csillag egy égi kút, nyílás, a kút mélyén is csillog a víz, ezért aztán őseink tudósai amikor kutattak, akkor az égen kutattak a csillagok titkainak megértése után. A Qutu – Guti nép, a Hunza-Kut nép, a magyarok sok Kút neve világossá teszi, hogy a kínai írással feljegyzett Gudu nevek a magyar Kutu nevek kínai alakjai.

Van egy Kutugu rangnév is, ami szintén magyar nyelvű. A Kutu a Kutak, a Gu Fő, Fej, ami miatt a Kutu-Gu a Kutak Fője lehet. Felvethető, hogy esetleg valóban volt a földi kutaknak is fője, felelőse. Továbbá a Kutu a Kutyu neve is lehet, ami a hűséges harcosok neve. Vezér halad az égbolton, követi őt a két kutyája. Az égi képből most azt is kiszűrhetjük, hogy Vezér a Fő, Gu, és a Kutu a két Kutya > Kutyu. Így áll össze a Kutu-Gu név, ami majd később a mongoloknál is ismert lesz. A Kutu-Gu a hun korban nemesi cím volt, ezt láthatjuk a magyar névben is.

A „Nagy Jüan-állam története" című műben Ucsiraltu ezt olvassa: „Az öt kutugtu a sors szentje, szerencsés, kívánatos, békés, érdemes, a sors adománya".

Van olyan szó, amiben a Yeti nevét ismerhetjük fel. A Yunyeti személynév volt. A Yeti, mint ősember, kapcsolódhat az emberiség őseihez, a magyarokhoz. Enkidu is az ősi vadászt jeleníti meg Gilgames barátjaként, amint a Yeti is az ősi vadász lehet, neve Heti valójában, amint a Yeta hun név Heta értelmű. A Hétmagyarok a Királymagyarok, mivel a Hét a számrendszerben Király.

A hun kori Öngür, Ongutai szó nem azonos, hanem kétféle jelentésű. Az Öngür az Ungur szóval azonos, az Ungureanu román családnév Magyart jelent. Világos tehát, hogy az Un-Gur, Un Ég Királynőjének népe, a Gur és rokonai, pl. a Gar, többértelmű szavak, de mindegyik tartalmaz nép, ország, isteni hatalom kiterjedése tartalmat. Az Ungurból lett az Öngür, ez teljesen világos. Az Ongutai viszont az Un-Kutyái magyar kifejezés romlása. Itt egy mongol törzs, amelyik egyértelműen magyar eredetű. Ők az Ongutok.

A Tong és Dong a Ton és Don magyar nevekkel azonos. Úr jelentésük mellett a Folyó, Tó és a Hosszú jelentést is tartalmazzák.

Az Altáj jelentése nem aranyos. Azt kell megértenie utódainknak, hogy amikor a Napisten az égen száll, minden hegyet bearanyoz, a síkokat fénnyel önti el. Gyakran megpihen égi útján, ahol megpihen, azok a helyek mind a Napisten különböző neveit viselik. Ezek a nevek egységes rendszert alkotnak, mert mind magyar nyelvűek. Az Altáj jelentése tehát magyar nyelvű, a Táj egyértelmű, az Al viszont Magas, Alacsony és El. Az Al-Táj tehát magas Táj, mivel hegység. De itt az Alsó Táj fogalom is jelen lehet, mert királyi temetkezések is történtek ebben a hegységben. A temetés pedig alulra, a földbe történik, lásd Pazar-Lik temetkezését. Tehát az Al-Táj nem „aranyos" jelentésű. Ha a manysi, görög, latin azonosságokra gondolunk, mint az Ural, vagy Altiplano, akkor láthatjuk, hogy az Alti is magas, az Altyn Arany jelentése csakis a magyar nyelven keresztül köthető össze a latin és görög hasonló szavakkal.

Az Iki Kettő a törökben, az Ikir-e a mai mongol nyelvben Iker. A török és mongol, meg a többi név is magyar eredetű szavakat használ. Ugyanis Ék-Er a Csillag-Úr, kettő van belőlük, akik valójában egyek, a fiatal: Magor, az idős: Hunor. Ők az Ikrek, az egyiptomiban Eker isten, aki egy oroszlán (Magor), aki azután két egymással szemben fekvő oroszlán lesz, Magor és Hunor. Az Ék és az Er/Úr a két alapszó. Az orosz Ikra, magyar Ikra, vagy a spanyol Iker, és még sok szó innen ered.

A hun –ko végződés nem más, mint a magyar –kó, a Ka/Ke becéző, kicsinyítő szavak változata. Ucsiraltu a mongol nyelvre is átviszi a ko, ku, go, gu elemeket, amivel megint magyar > mongol leszármazást igazol. Az olyan nevek, mint az Ildikó, Edekó, Takó, meg a japánban meglévő rengeteg név mind nyelvi rokonságot igazol. De mind a hunból, vagyis a magyarból való leszármazást.

Csornai Katalin több hun szó magyar nyelvűségét azonosítja. A Yu-Li olvasata Gyula, Yu-Li Wang meg Gyula Bán, a megoldás Csornai Katalin nevéhez fűződik.

Hogyan ejtették a magyar szavakat az ókorban, Kínában? Nem tudjuk. Nagyon sok kínai, vagyis han nyelvi kutatás kellene, hogy a magyar nyelvű hunok neveinek megértéséhez közelebb jussunk. Magyar oldalról erre nincs szándék, se akarat, de a kínaiak részéről lehetne érdeklődés, ha meg akarnák érteni saját népük és nyelvük kialakulását.

A kínai nyelv jelentős része magyar eredetű, de nem az altáji csoportba sorolandó. Mivel az izoláló jellege több ezer év óta eltávolodott a magyar alapnyelvtől, ezért szavainak meghatározása is nagyon nehéz. Egy kis kutatással rendkívüli eredményeket érhetnének el a kínai kutatók, ha akarnának.

Ucsiraltu könyvét nem érdemes alapmunkának tekinteni. Egyes részletei a könyvnek nagyon értékesek, más részletei, mint a mongol nyelv nyelvtani jellegeinek ráerőltetése a hun nyelvre, nyelvekre, teljes csődöt mutatnak. A hun nyelv nem mongol nyelv, az teljesen biztos. Ucsiraltu megmutatja nekünk, hogy ugyan tévúton jár, mégis bedarálja a magyar nyelvet a mongol nyelvbe. Hozzá hasonlóan dolgoznak a germán nyelvészek is, ott is indoeurópaiakat látnak, ahol magyarok vannak. Ha nincs ellenválasz, akkor győznek is, Ucsiraltu elkönyvelheti, hogy a hunok ugyan magyarok, de mégis mongolok voltak. Ilyen a világ nyelvészete.

A régi kínai nyelv feltárása sok gondot okoz, mert a magyar nyelv civilizálta a kínai (mandarin) nyelvet, és nem fordítva történtek az események. Ezért aztán, aki a régi kínai nyelvre hivatkozik, csak kitérőt keres problémáira. Tilos a kínai szókincsből levezetni a magyar szavakat általában, bár néha kínai szóból eredhet a magyar szó. A mandarin pontosabb megértése nélkül a hun magyarok nyelve is nehézkesen haladhat előre, de azért nem áll egyhelyben.

A fiatal mongol, és az ősi magyar nyelvek közötti rokonságot azért nem lehet kutatni, mert a magyar nyelvet megszállták az idegenek. A mongol nyelvből nyelvjárásokból meg nincs

egy jó szótár, amit össze lehetne vetni a mongol nyelv szavaival. Ráadásul a mongol nyelvészek képtelenek felfogni a magyar szupercivilizáció létezését, amely egykor az egész Földre kiterjedt.

XX. FEJEZET: A HUNZAKUTOK

A Képmás magyar folyóirat 2002. évfolyam egyik nyári számában Dr. Csáji László Koppány írt egy cikket a Hunza Királyságról, amely a Karakórumban van, Afganisztán, Kína és Pakisztán határán. A cikk szerzője a Duna Televízió megbízásából járt a Hunza Királyságban, Moór Péter operatőrrel és néptánc-kutatóval, ahol filmet készítettek. Ezzel kapcsolatban megjegyezhető, hogy a több részes filmet még nem láttam, 2014-ben sem. A nepáli magarokról is készítettek magyarországi kiutazók filmet, amit talán be is mutattak a tv-ben, de úgy állították össze a filmet kísérő szövegeket, hogy azt egyetlen árva magyar se értse meg, miről is van szó Nepálban.

Igazi magyar kutatók igen ritkán járják a Föld térségeit, rokoni kapcsolatokat keresve más népeknél. Az a legfőbb baj, hogy a magyar nyelv 99 %-ban meghamisított állapotban van, ezért még a jóindulatú kutatóink is egyszerűen elmennek a kincsleletek mellett, mert képtelenek felismerni azokat. Szerencsére nem mindenki.

Az ország a Hunza-folyó völgyében fekszik, közel van az Oltár-hegy 7.388 méteres csúcsához, ami ma is megmászatlan (kb. 22 évvel ezelőtt). Az Oltár-hegy valódi neve Ultár-hegy, ami nem azonos az Oltár szóval, bár Dr. Csáji László Koppány az Ultár szót Oltárrá alakítja. Az Ul-Tár jelentése Fiú-Csillag, vagyis olyan hegycsúcs, ahol a csillagok, önmagukban is gyerekek, szívesen megpihennek az éjszakai vándorlás közben. Amint a Napisten is gyakran leül megpihenni kimagasló hegycsúcsokon. Az Ol-Tár nevében az Ol Hely, a Tár Csillag, Csillogó, ami miatt az Ol-Tár Csillogó-Hely.

A monda szerint két herceg kőszáli kecskét űzve jutott be a völgybe, ezer évnél régebben. A hercegek neve Girkis és Moglot.

Apjuk, a király, a Trakhan dinasztia ura, nekik adta a völgyet. A jobb part Girkisé lett, ez a Hunza királyság, a bal part Mogloté lett, ez a Nagar királyság.

A két testvér később összeveszett, és párviadalban Moglot megölte Girkist. A gyilkosság az Ég haragját vívta ki, mondom én.

Girkisnek volt egy lánya. A hunza nagyvezér felkerekedett, és vőlegényt hozott a lánynak. Mégpedig egyenesen az Égből.

A mítosz sok rejtélyre mutat rá.

A völgy lakossága egy nyelvet beszél, ez a burusaszki nyelv. Ezen a nyelven Ayesho jelentése Égi, Égszülötte. Így lett az uralkodó család neve Ayesh. Megjegyzem, hogy Ayesha egy tündéri nő neve az angol irodalomban. Mivel az angolok a magyaroktól erednek, minden nevüket nagyon fontos kutatni magyar oldalról.

Itt álljunk meg. Szász Béla is írja a fehér hunokról, hogy amikor a türkök elől menekültek Indiába, akkor több évszázados harcok után lassan indiaivá váltak. Az egyik fehér hun csoport Gilgit város környékére ment. Nagyon úgy tűnik, hogy ez a Gilgit környékére ment csoport valójában a Hunza nép őse. A fehér hunok magyar nyelve, sok évszázad alatt az ind nyelvcsalád nyelveihez hasonult. Amikor a Gilgit környékére ment népcsoport vándorlásba

fogott, akkor már a nyelve erősen ind nyelvvé változott. De kétségtelenül meg kellett tartania az eredeti magyar nyelvi jellegzetességeket is.

Az ind, szanszkrit nyelvek magyar eredetének bizonyítása főbenjáró fontosságú. Az ógermán, pikt, kelta, szláv, és a délebbi nyelvek magyar eredetét is igazoló nyelvészeti kutatások azt is bizonyíthatják, hogy a keleti ind, szanszkrit nyelvek is magyar eredetűek. Így a hunza nyelv, a burusaszki kutatása is felettébb fontos lehet a magyarok szempontjából.

A felsorolt nevek közül a Hunza népnév jelentheti a Hun-Sza és a Hun-Da fogalmat. A Hun-Da a Hunok Országa, mert a Da név legtöbbször Dada Anya nevét jeleníti meg. A Sza meg a Királyság jelképe, a Sza a Csillagok Fia, az uralkodó neve, magyarul. Hun-Za ezért a Hunok Földje értelmet viseli. A folyó Hunza neve adja meg az ide menekült nép nevét. De a tibeti Hun-Za jelentése Hun-Föld, a Hunok-Szállásterülete. Meglepő a tibeti egyezés a magyarral, ami azonban nem változtat azon a tényen, hogy név eredetileg Hun-Da formájú és magyar nyelvű volt.

A Nagar királyság nevében a Nag (Nagy) lehet Mag is, jelentésük szerint azonosak, formailag is közeliek, mivel az N-M cserélődés gyakori ma is. A Mag és Mak jelentése is Nagy, amit a Nag is kiegészít. Na-Ga a Nagy-Ház, ami az égbolt, rajta a Tejút. Mivel a Tejút egyik jelképe a Kígyó (Ki-Jó), a lakható világot körülölelő folyóvíz, ezért a Tejút a Nagar királyság nevében is felismerhető. Kell ismerni a Naga nép magyar eredetét, vándorlását, valahonnan nyugatról indulva, Egyiptomon, Indián, Délkelet-Ázsián áthaladva eljutottak egészen Japánig.

Az indiai Nag-Pur nevében a Nag Kígyó, ami egy folyó, talán Tejút-jelkép, a Pur pedig Város, a magyar Par-Per-Pur Ház, Város tagja, lásd Nip-Pur szumer várost, ami Níp Városa jelentést tartalmazza. Szri, vagy Sri Nagar Kasmír fővárosa, ismét láthatjuk a Nagar szót a főváros nevében. Sri-Lanka nevéről most nem beszélek.

Burusaszkiul a Hunts jelentése „visszacsapó íj”, másként az „íjasok hazája”.

A kőszáli kecske űzése hasonlatos a Csudaszarvas űzésének mítoszához. A Kecske, vagyis a Bak, a szarva miatt tejúti jelkép. Tehát nem közönséges kőszáli kecskét űztek a testvértek, hanem az égbolti Bak csillagképet. Már 120.000 éves leletekből is kimutatható a Bak jelkép. Az izraeli régészeti feltárások akár 120.000 évre is visszamennek, ahol bakot, vagyis kőszáli kecskét, dámvad koponyát, és kos fejét tették őseink a halottak fölé. Azért, hogy a lelkük a Világegyetembe emelkedhessen, Isten és a Csillagok honába. A szarv a lényeg, ami az aranymetszés szabálya alapján csavarodik. A felemlített képzeteket még a magyar régészet is elismeri, mint gravetti és cro-magnoni hagyományt a Dunántúlon. Csak ez a 40.000 éves hagyomány ma is él a magyaroknál, és Európa szinte összes népénél.

Girkis és Moglot neve felettébb érdekes. Gir-Kis neve Kis város Gyereke értelmű, Moglot neve a Mag-Lód névhez közeli, de van Moglot nevű a hunok között is.

A testvérek közötti harc mítosza nagyon régi. Sajnálatos, hogy Moglot is megöli Girkist, de végül ő is éppúgy elbukik, mint számtalan őse.

A Trakhan dinasztia nevében a Trák-Han (Han-Kán) nevet ismerhetjük fel. A trákok egy magyar nép volt a Balkánon, akiket kifosztottak, megöltek, főleg a görög rabszolgatartók. A Trakhan dinasztia nevét értelmezhetjük Tra-Khan, vagyis Csillag-Kán formában is. A Tra a Tar alakja, ezért nem lehet vita, hogy a Trák népnév honnan ered.

Olyan királyi nevet is találunk, ami Trakand formájú. Az „Idő Kereke” nevű nagy fantasy műben, amit Robert Jordan írt, szintén szerepel egy Trakand nevű család, amit az író bizonyára a fehér hun Trakand királyi névből vett.

Nagarkut és Hunzakut testvérnépek, lélekszámuk mintegy 50-50 ezer fő. Újabb adat szerint 90.000 fő a nép lélekszáma, a hunzakutok számát 14.000 főre becsülik.

Pakisztán annektálta az országot, a túlerő ellen nem tudtak védekezni a magyarok. A pakisztáni kormányzat meghagyta a két kis nép uralkodóit és belső társadalmi felépítettségét, de az iszlámot rájuk erőszakolta. Ma a burusó nép iszlám iga alatt senyved. Az iszlám magyar eredetű vallás, de nagyon elferdült Isten Atya igaz útjáról.

Vajon a Trakhan dinasztia neve nem azonos-e a Tarkhan, vagyis Tárkány mai szavunkkal? Úgy tűnik, hogy igenis van rokonság a két névalak között. A Torjai, Tárkány, valamint a Traján név mind a Trójai, Tarján nevek változatai. A Tárkányok a Kovácsok, Kis-Ázsiában alakult ki a kovácsok egyik központja, ami valószínűleg a Kárpát-medencéből származott. Tehát nem Kis-Ázsia a vasművesség központja, hanem Kárpátia, a magyarok őshazája. Ide törököket hozni lehetetlen, a tárkányok nem törökök, hanem magyarok. A törökök elfoglalták Kis-Ázsiát, ami a magyarok egyik legrégebbi központja volt.

Egy hunza sámán neve Bitán. A Bit-Án értelmezése Bit-Ház, az Án-Ég. Bitán sámán neve ezért magyar nyelvű, jelentése nevének Ég-Háza, vagyis Bit-Án.

Hunza települések: Hon, Huru, Nagar, Baba, Sumayar (Su-Magyar), Ghanes.

A hunza hitvilág, erősen átmosva az indiai hitvilággal, talán mutat a magyarok számára valamilyen értéket. De ezt nagyon értő vizsgálatokkal kellene feltárni.

A Csudaszarvas motívuma Életfává alakul sok oszlop rajzolatán, ami azt bizonyítja, hogy a hunzák, vagyis hunok, a magyar szupercivilizációból származnak. Kemény bizonyíték, ami ellen kevés hamisítás hozható fel.

Második fontos hagyomány a Kör, amiben hat szirmú virág van, ami a Nap szimbóluma. Ez a rajzolat is legalább sok tízezer éves, az ősi magyar szupercivilizációból származó jelkép.

A Hunzakut hitvilág a magyar hitvilágból ered.

Samandar jelentése Hunza Hitvilág. Ezt a nevet Saman-Dar formában értelmezhetjük, A Sámán magyar név, Sa-Man az igazi jelentése. Li Po-Szo volt az, aki felderítette a Sámán szó jelentését. A Saman-Dar név ezért a Sámánok-Tára (Saman-Tár) nagy valószínűséggel. A Tár/Tér/Tir csillag is, ami az égbolt ismeretére mutat.

Hisznek a lélekvándorlásban, az állatoknak és növényeknek is van lelkük. Ez a tézis sok gondot okoz, mivel a Feltámadás során az Istenben hívő emberek támadnak fel, de arról kevés szó esik, hogy a növények és állatok is feltámadnak. Ha csak 500 millió évet vizsgálunk, akkor is olyan nehézségekbe ütközünk, mint a dinók feltámadása. De hagyom a feltámadás eljövetelét, mert nem illik témánkba.

A létformák egymásra épülnek. Ez a gondolat a magyar nyelvben mérhetetlenül szélesen elterjedt, valójában az evolúció felismeréséről van szó, amit több tízezer év óta felfedeztek őseink.

A koponya-alakítás szokása ma is él köztük. A magyarok sok ezer év óta alkalmazzák a koponya-alakítást. Többnyire koponya-torzításról írnak a szerzők, de ez helytelen kifejezés. A magyaroknál, és a magyar nyelven beszélő rokon népeknél, a koponya alakítása az Istennel való szorosabb kapcsolat miatt történt. A koponya lékelése, ha nem betegségről volt szó, akkor azért történt, hogy Isten sugalmazásait őseink jobban megértsék. Nofretéti (Napratéte) királynő Egyiptomban koponya-alakítási eljáráson esett át, így közelebb került Istenhez, vagyis önmaga is istenibbé vált ember lett. A hun uralkodók és köznép között is gyakori volt a koponya-alakítás, amit a régészeti feltárások bizonyítanak.

A gyerekek valódi nevét nem mondják ki. Ez a szokás Eurázsia nagyon sok népénél ismert, valószínűleg a magyaroktól ered. A levágott körmöt, hajat elégetik, nehogy a rossz szellemek hatalmába jussanak, ha azok megkaparintják a hajat, körmöt. Az egyiptomi magyarok szintén kiszedték a feleslegesnek vélt testi részeket, hajat, körmöt, hogy minél jobban hasonlítsanak az istenek tökéletességéhez.

A világ hét felső, és hét alsó világból áll, a középső világ a mi világunk. A legfelső világban lakik Insáan, a Lelkek Ura. Az ő hímzése a Tejút.

A felső világ legalsó szintje a tündérek hona. Mivel mi tudjuk, hogy a tündérek egyik fogalma a csillagokat jelenti, ezért azt is tudjuk, hogy a felső világ legalsó szintjén képzelik el a hunzák a csillagokat. Ez a képzet téves, sajnálatos módon. Az Ultár-hegyen lakik a Tündérkirálynő. Kristálypalotája van, itt van a világok közti átjáró. Milyen jó lenne, ha a magyar írók a magyar hagyományokból merítenének novellákhoz, regényeikhez témát, és ne más népek mitológiája alapján írnák meg történeteiket. Természetesen ezzel el is vesztik a külföld előtt hitelességüket.

Csáji László Koppány még sok adatot közöl. A fenti világ Dunyáa nevű. Az élőlények a Rúumutse Samandar-ból, a Lelkek Tengeréből keletkeznek. A Samandar szó jelentése nem illik a Sámán-Dár magyar fogalomhoz. Baráai a Baráti tündérek neve. A Deén az óriás démonok neve, akik kisebb hegy méretűek is lehetnek. Persze, ez a szó is magyarázható lenne a magyar nyelvből. A törpék a hunzák szerint is az alvilág lakói.

A sámánokat a tündérek választják ki. A Gonosz Pára neve Ghuniquish Pari. A Pára szónál meg kell jegyezni, hogy az magyar szó, Pár-A jelentése Ház a Víz felett. De a Peri, Pöri már valóban tündér név, mint a Feri is. A boszorkányok neve Síre Gús, a jövőbe látnak, és gyógyítani tudnak. A Síre szóban a Sí a Nő, a Gús a Világfa nevének tűnik. A Jaadugárok varázslók, fekete mágiát is művelnek. A Dugár név modern fantasy könyvekben is szerepel, teljesen rosszakaratú törpék neveként, ami miatt a Jaadugárok és a Dugárok neve között lehet valamilyen kapcsolat.

A hunza vezetők neve Thám, ami a magyar Tám, Tem nevekkel látszik azonosnak. A Lóisten neve This-Haghúr. Lóisten fogalmunk nincs. De a név Tisz-Hág-Úr formában elég jól érthető, egy termékenységi isten neveként elfogadható.

Pakisztánban, a legészakibb részen a hunza, nagar és jaszin völgyekben élnek a burusók. A terület 7.900 km2, a burusaszki, vagy biltum nyelv izolált, nem rokona a térség nyelveinek. Hunzai, Nagari és Jaszini nyelvjárásai vannak a burusó nyelvnek.

Nagy Sándor katonáiról is beszélnek, akik Indiába behatoltak, majd királyságokat is alapítottak. Ez így igaz. De a makedónok egy magyar származású nép, ami miatt nem véletlenül nevezi a Tarih-i-Üngürüsz Nagy Sándort magyar vezérnek. Nagy Sándor témájában az illyr, paion, pannón, moes, dardán, trójai kérdéseket kell alaposan feldolgozni, ami alapján kiderül, hogy valóban a Balkán népeinek őse a magyar nép. Ezért a makedónok, bár Nagy Sándor korára messze távolodtak a magyar ősnéptől, de azért még a nyelvi kapcsolatokat világosan fel lehet ismerni, a magyar rokonságba tartoztak. Nagy Sándor tehát helyesen foglal helyet a magyar hősök között.

Egyes indoeurópai megfelelések is ismertek. A Verthun egy völgy neve, a Morkhun egy falu, Zoodkhun szintén falu. A Hun-Khun jelentése náluk Otthon, Haza. Kétségtelenül a Hon szavunk megfelelői. A Ház a burusó nyelven Há. Ez a szó is magyar eredetű, a Ha, Ka, Ga magyar szócsoportba tartozik.

A Hunzakut névben a Kut értelmezése kérdéses. Mivel a magyar nyelvben igen szélesen elterjedt szó, ezért jelentésének értelme nagyon fontos. A Ku egyrészt a Kő (ország, rendíthetetlen), másrészt a Száj (nyílás, étek) jelentéseket tartalmazza. A Kővel szerzett Étel, ami a Száj felé halad. A Guti, Qutu népnévben, akik a Hegyek Sárkányai, a Kut szó világosan felismerhető. A Qutu szóban az U többes szám. Ezért a Kut (Qut) lehet Kutyák is. De a szumer Kuta város a Kő és Száj Tája. Egy mítosz szerint a hős itt egy Kúton keresztül ereszkedik le az Alvilágba, ami a Kút jelentést kétségtelenné teszi Kuta esetében. De a Kut-At magyar ige azt is bizonyítja, hogy a Kut, mint Száj, Nyílás, az égi kutakra vonatkozik, amik a csillagok. Ezeken az égi kutakon át ömlik le ránk Isten örök fénye éjszaka. Emiatt a Kut szó megértése nagyon fontos a magyar nemzet számára.

Az égi Gyémánt Kutyák titka egyszer majd megoldódik. A hűség a kutyák jelképe, de a farkasok éppen úgy magyar jelképek, mint a Tigris, az Oroszlán, a Párduc, és a Csudaszarvas.

XXI. FEJEZET: A SVÁJCI HUNOK

Több írásból is hallhatunk a Svájcban letelepedett hunokról. Az írások, kivétel nélkül, egy hun csapatról szólnak, amelyek valamelyik, jelesül Atilla hadseregéről leszakadt hun egység történetét mesélik el. A magyarok (hunok) rendkívül gyorsan mozgó seregei gyakran vesztettek el utánpótlási egységeket. Ha a főseregnek gyorsan tovább kellett vonulni, a kisegítő egységek bajba is juthattak, a főserég már elvonult, amikor a kisegítő egység emberei visszatértek a főtábor helyére.

Svájcban több ősi törzs emberei maradhattak meg, a hatalmas hegyek miatt, amelyeket télen elönt a hó és jég. Az egyik csoport éppen a hunokhoz tartozik, ami számunkra, magyarok számára, rendkívül fontos. Ez a népcsoport Wallis kantonban él, még ma is, lélekszáma nem nagy, talán 10-20.000 lélek tartozik hozzájuk. Vagy sokkal több, aminek végére nem tudunk járni. A keveredés, házasodás folytán ma már csak talán 2.000 fő az eredeti hunok leszármazottja. A beházasodás miatt azonban a hun génekkel rendelkezők száma sok tízezer főre becsülhető Svájcban.

A svájci hunokról sokan írtak, az egyik jó írás Sánta-Balog Csaba tollából származik. A Vallis tagállamban lévő Val d'Anniviers francia nyelvű völgy neve németül Eifischtal. A völgy a Rhone-folyótól délre fekszik, magas hegyektől körülvéve. Sánta-Balog Csaba a svájci hunok történetét jól foglalta össze, és közli a témában kutató legjelentősebb szerzők nevét is.

A völgy népének első igazi kutatója Anton Karl Ficher, erdélyi szász tudós mérnök. Ficher azt állítja, hogy a völgy lakói a magyar nyelvtől csak kicsit különböző nyelvet beszélnek. Ficher leírásából azt szűrhetjük ki, hogy a völgy lakói a magyar nyelv egy nyelvjárását beszélték. A szavakban az első szótagon van a hangsúly. Sok latin és olasz szó is bejutott a nyelvükbe.

Fisher az istállóajtókon lévő magyar rovásírásos feliratokra is felfigyelt. A rovásjelek a lakók nevének kezdőbetűit alkották, amely jelek a magyar ábécé jeleivel rokonok. Ficher kiemeli a völgylakók arcprofilját. Szerinte a homlokuk és hajuk a cserkesz típushoz közeli, ami miatt a kaukázusi magyarokat jelöli meg legközelebbi rokonként. Kiemeli a nők szépségét, és az emberek kiváló egészségi állapotát. Kiemeli, hogy a völgy lakói magyar írással írtak, ami miatt a hunok kétségtelenül magyar nyelven beszéltek.

Horváth Mihály azt írja 1881-ben, hogy a Wallis kantonban élő hun nép tagjai világoskék, vagy zöldbe, szürkébe játszó szemekkel, szőke vagy barna hajjal, széles csontos homlokkal, kissé kiemelkedő járomcsonttal bírnak. Igaz, vagy sem, ez a leírás az europid típusú ázsiai hunok embertani leírása. Talán még neandervölgyi jelleg is van bennük. Amint minden európaiban is.

A halott mellett sokáig sírnak, jajveszékelnek. A temetés után nagy tor következik. Erős hajlamuk van a kóborlásra.

A svájci hunok történetét külön összefoglaló műben meg kellene alkotni. Most csupán az a cél, hogy a legfontosabb ismereteket kiemelve, be legyen bizonyítva, hogy a svájci hunok magyar nyelven beszéltek. Ha lenne Svájcnak nemes akadémiája, akkor ezerszer többet törődne a svájci hunokkal, akiknek ősei valójában egész Svájc államnak az ősei. De úgy látszik, Svájcot nem érdekli Európa őstörténete abból a szempontból, hogy Európa első emberei magyarok lehettek. A Rétiek nyelvét kik kutatják? Na és ki Tell Vilmos? Bizonyára nincs köze a Tel magyar igéhez a neve, meg Toldi Miklóshoz se. Jobb, ha a svájci akadémia emberei úgy tesznek, mintha igazi nyelvi és történeti kutatásokat végeznének. Mivel akkor nem fogja egyetemi katedráikat kikezdeni a mai világtudatot eluraló előítélet.

Salamin Márton a völgy alján lévő Chippis községben született, később Magyarországra jött. Sok család viseli a Salamin nevet, aminek ejtése Szalamen.

Dr. Jean-Marc Caloz orvos a völgy lakóinak vérmintáit elküldte Oszakába, Hideo Matsumoto professzorhoz. Hideo Matsumoto professzor kimutatta a völgylakók egy részének belső-ázsiai eredetét. Csupán megjegyzendő, hogy a mongolid nagyrassz is magyar eredetű, amivel kapcsolatban a továbbiakban sok tudományos vizsgálatot kellene végezni.

Bernard Savioz munkája 1985-ben jelent meg. A szerző hun eredetű.

Vittay Győző 1987-ben írt a svájci hunokról.

Wilhelm Gyr jelentős összefoglaló munkát hozott létre 1942-ben.

Johannes Müller egy Hun nemzetségű, einsiedelni apátot említ meg, akinek a neve Konrad. Azután Mark Teodor Bourrit 1781-ben írt könyvében egy hun töredékről ír, akik menedéket kerestek a völgyben. J. J. Rousseau azt írja, az anniviardok igen egyszerűek, szorgalmasak, a tétlenség ismeretlen náluk. Vendégszeretőek és szimpatikusak. Bizonyára még sok szerző megemlítette a svájci hunok létezését.

Az alábbiakban a sok szerző állításaiból kivonatolt tényanyagot érdemes megvizsgálni. Ha egy kicsit értjük a magyar nyelvet, akkor sok olyan tényre bukkanhatunk, amelyek a hunok magyar nyelvűségét bizonyítják. Az első nagy kérdés, hogy a hunnak nevezett magyaroktól, vagy a későbbi magyaroktól származik-e a Hun-völgy népe? A Hun-völgy neve Val d'Anniviers franciául, németül Eifischtal. Sajnos, egyik nevet sem értem, a szerzők nem magyarázták meg a két nevet, pedig nagyon fontos lenne ismerni a nevek jelentését.

A szerzők többsége egyértelműen kiáll amellett, hogy a svájci hunok Atilla korából származnak. Az egyik rész az itáliai hun hadjáratban leszakadt csoportról, a másik szerzői csoport a galliai nagy hadjárat utáni hunokról beszél. A magyar hadjáratok kora elő sem kerül, bár erről nem lehetünk meggyőződve. A völgy lakói egyértelműen hun eredetűek, mivel a völgy előttük teljesen lakatlan volt. A völgyet senki sem lakta, az első beköltözők a hunok voltak.

A mongolid jegyekkel kapcsolatban azt kell mondani, hogy az európai régészet, nyelvészet, antropológia és más tudományok teljesen fertőzöttek voltak az előítéletektől. A genetikai kutatások sokat javíthatnak ezen a nagyon súlyos és ártalmas helyzeten. A hunok ugyanis nem mongolidok, ahogy a magyarok sem. Európa őslakói vagyunk, a cro-magnoni és

gravetti nép tartozik hozzánk. Ezt a tényt a magyar írás bizonyítja, más bizonyítékok mellett. A hunok a trójai, trák, szumer, hatti és egyiptomi népek rokona, nyelvük a magyar nyelv volt. Ha volt a hunok között mongolid jelleg, az csak a befogadó természetünket bizonyítja. De miért lenne a mongolid jelleg hátrányos? A mongolidok éppúgy szeretett rokonaink, mint az europidok. Mi vagyunk az ősnép, amiről az ókori szerzők százai írnak, ezért nem szabad az igazságot elveszni hagyni. Felelősek vagyunk az emberiségért.

Helynevek: Penszék, Kuimez, Luk, Náva, Návaszék, Kalló, Barma, Feja, és Viszoj.

Egy másik írás szerint, magyar betűkkel írva: Penszék, Viszoj, Ajer, Grimenc, Prász, Major, Külmez, Luk. Návaszék.

A helynevek közül Penszik, Penszék nevében a Pen a Nap. Egyiptomi Pen Nap, de tudjuk, hogy Egyiptom magyar alapítású, ezért a nyelve is Európából került át Afrikába. Pen-Szék ezért Nap-Szék, a Pen eléggé elterjedt magyar szó, pl. a Pen-Ge Nap-Kő, lásd Catal Hüyük kardjait, 8-9.000 év távolságából. Pendragon a Nagy-Sárkány, a Pen ebben a névben is a Nap, aki Nagy is, a Dragon a magyar Sárkányból ered, amit csak egyesek nem látnak. Szar-Gon, Tar-Kon a Szár-Kan, ami a Dra név Dar eredetijére mutat, a Gon meg amúgy is érthető egy angol számára is. Pen-Szék tehát tipikus magyar név, ami szinte egész Eurázsiára kivetíti vizsgálódó szemünket.

Kuimez és Külmez tényleg lehet Kül-Mező. Emlékezzünk Szép-Mező-Szárnya hősünk nevére. De a Külmez finnségi névre is hasonlít, egy hős neve. Tehát ne zárjuk ki a finnségieket rokonaink közül, vajmi előítéletek miatt. Vjatka meg Kalmez a történet címe, ami egy fontos udmurt mítosz.

Luk a Csillag neve. A Luk telephely a vadászok éjszakai szállása, akik 300.000 éve éjjelre lukat vájtak a földbe, amit betakartak, és ott aludtak a jégkorszakban. Ezek a lukak voltak az első lakások több százezer éve. A szél üvöltött, a hideg mart, a hóvihar dühöngött, miközben a vadászok békésen aludtak a lukban. Persze, a barlangok is Lukak, meg az égi csillagok is, akik Lukak az égbolt fekete bársonyán. És Kutak, ahonnan fény ömlik, víz helyett. Tudjuk, hogy a Lu alapszóból ered a Luk is, gazdag elterjedtséggel, mindenképpen magyar nyelvűséggel (a Lu-K „K” jele vagy többes szám, vagy kicsinyítés). Ez a nyelvtani bizonyítás még a Lukács, Lux, és hasonló neveinknek is magyar alapot biztosít.

A Major a Magyar név mai latinos előfordulása. Návaszék egyértelműen magyar név, de nem tudni, mi a Náva? A Viszoj a Vizsoly név megjelenése Svájcban. A Viszolyog név is rokon lehet Viszoj nevével.

Áldozati hely neve: Szervágó.

Szellemvilág: Gargantosz az óriás neve. Gargantoa egy másik név. Gargantua és Pantagruel egy novella címe, meglehetősen közismert alkotás, az argentin Borges műve. Az a kérdés, hogy a Gargan megfelel-e a Gorgon névnek? A Gorog-Gorgó, Gorgon, Gurgan város, Görög-Görgő, Görgőn egy szócsoportba tartozik. Mivel a görögöket azonosítani lehet a szörnyekkel, mert a Gorgó a Görgő magyar szóval azonosnak látszik, ezért felmerül, hogy Gargantoa és Gargantosz nevében a Gargan rokon-e a Gorgon névvel? Igen, persze, hogy rokon, amint látszik, de az összefüggést nem ismerni. Az óriás neve Gargan, a Toa, Tosz a névben helyképző. Megdöbbentő, hogy egy Óriás, akikhez elsősorban a magyarokat kapcsolják a mítoszok, Gargan nevű lehet. Az óriásokat mindig a csillagképekhez kössük, a csillagképek vizsgálói, megalkotói meg a magyarok, a tündérek népe.

Tupil a Gonosz Szellem. A Tu a Nap, Utu Mezopotámiában. A Pil a Pilla, Pillanat szavakban is jelen van. Mindettől függetlenül nem érteni a Tupil gonoszságát.

Kurtaczavas egy éjjeli szellem. A név a Kurta-Szavas svájci megfelelője. A Kurta szó magyar eredetű. Ha Kurta-Szavas lenne a szellem valódi értelme, akkor valamilyen suttogó szellemre kellene gondolnunk, aki rövid szavakban mondja el a jövendöléseit.

Ladonna éjjeli szellem. Akár La-Donna, akár Ladon-Na a szellem nevének jelentése, kétségtelenül magyar nyelvű. A La-Donna a Hely Donnája. Sokan nem tudják, hogy a Don és Ton magyar eredetű szavak, a kelta rokonaink, mivel magyar eredetűek, kétségtelenül tőlünk vették át e szavakat. A Ladon-Na egy éji sárkányra utal, aki nyomorgatja az embereket, a Na a szó végén Ember is lehet. Lado sárkány a Lado-Ga-tó nevében is megjelenik, finn testvéreinknél.

Follaton egy szellem. Valójában Föll-Aton a név értelme, Aton isten a Nap megtestesítője. Mivel a hun és magyar nyelvben több helyen is szerepel az Aton név, el kell fogadni, hogy mi adtuk Egyiptomnak az Aton nevet is, és nem fordítva történtek az események. Amikor Egyiptomot megalkottuk, akkor a magyar civilizáció már legalább 40.000 éves volt. Azt a beszűkült európai gondolkodást, amit a száz-kétszáz éves nyugati tudomány hozott létre, nem szabad elfogadni, helyébe az igazi tényeket tegyük őseinket illetően. Akik százszor különbek voltak nálunk, úgy általában.

Áldozati hely neve: Szervágó.

Egy bizonyos Tschudi (Csudi) nevű úr, Johannes Müller szerint idegen volt, az alemannok fogságába került madschare lehetett, vagyis madzsar, magyar. A család egy régi nemzetség, az egykori Waldstettenben élt, elődei Atilla hunjai voltak. A Tschudi család jelentős pályát futott be Svájcban. A családból hírneves harcosok származtak. A Csudi család kétségtelenül magyar (hun) eredetű. Az Észtország melletti Csúd-tó a szkytha magyarok nevének emléke, se nem orosz, se nem észt, hanem magyar, így mindkét néphez tartozhat. Mert mind a két nép a magyaroktól ered. A Csuda, Csudi magyar szavak összetételek, ami kizárja nem magyar eredetüket, a rengeteg rokon szó is ezt bizonyítja.

Családnevek: Bartha, Bond, Ruga, Kálló. A Bartha Bar szava Fény, Ragyogás, voltaképpen a Fekete Oroszlán neve, a szumerban is jelen van.

A Bond székely családnév, de az angoloknál is közismert. James Bond eléggé híres film hős, akinek a neve azonos a székely és svájci hun Bondok nevével.

Ruga elterjedt hun és magyar név. Nagy hun király is viselte a Ruga nevet, de a magyarok között is elterjedt volt a név. Ru-Ga az Írás-Háza, vagy a Vörös-Ház értelmet tartalmazza. Még szerencse, hogy a szumerban is jelen vannak ezek a szavak.

Kálló nevünk változata a Galló, meg a Lu-Gal. Nagy-Ember a jelentése, mert a Kal és Gal Nagy, a Lu, Ló és variánsai Ember értelműek. A Kálló, Kálla, Galló nevek ma is gyakoriak a magyar családnevek között.

Hunnengrotte – Hun-barlang, Hérémence falu mellett.

A völgy hegyhátainak nevei: Ponset, Sándolin, Tinyózsa, Ruaz, Tónó, Barnózsa, Náva, az aljában Návaszék. Irek, Vujbe, Bendéle, Ciruk, Cászele,

A Pon-Set a Fön-Vége, vagy Kezdete. A Set gyakori volt a magyar nyelvben egykoron. A Sándolin olyasmit jelenthet, hogy a Sán a Hegy, a Dolin egyfajta kőépítmény neve.

Tinyózsa nevében talán a Tin lehet benne, ez is szumer szó, meg magyar, a Ten változata. Ruaz viszont egyértelműen Ruasz hun király nevét viseli. Ruasz a Vörös Ász, vagy az Író Ász, mivel a Ru a Ró szóval azonos.

A Tónó jelentése is Domb, a Ton és Don lehet Úr, vagyis Hegy is. Náva a Neva finnségi névre hasonlít, de a Neva-Da is a hegyek neve. Az Irek, Bendéle, Vujbe, Ciruk, Cászele és hasonló típusú nevek értelmezéséhez több idő szükséges.

Patakok nevei: Navezsenc, Navizsenc, Gugra.

Legelők: Tarampon, Labarma, Leszeitisz. A Tarampon névben a Tar szó ismerhető fel. Tar legelő lehet csillag-legelő is, ami magasban lévő legelőt is jelenthet. Labarma a La, vagyis a Hely Barma értelmű. Ezen a legelőn az adott helység barmait legeltették. Labarna hettita királynév is rokon lehet Labarma nevével. A Leszeitisz név erősen grúz nyelvűnek hangzik.

Családnevek: Savián, Kálló, Visszó. A Kálló névről meg kellett állapítani ősi magyar, illetve szumer eredetét. A Savián nevet nem értem, a Visszó talán Visz-Szó, akik magyar nyelven beszéltek valamikor.

Régen a ruhájuk fekete színű volt, mert csak fekete színű juhokat tartottak. Ez a tény a fekete hunok közé sorolja a Hun-völgy népességét.

Sírkeresztjeiken a hatágú csillag szerepel, ami szavárd és szumer napjelvény. A magyar, székely, avar tárgyakon tömegesen szerepel, a zsidók, magyar eredetük bizonyítására, ma is az országzászlóban használják.

A svájci hunok nevében először a családnév szerepel, utána a keresztnév. A kínai, japán, magyar szokás azonban a nyugatiakra is érvényes, mivel a bibliográfiában visszatérnek eredeti magyar szokásukhoz, és a családnevüket teszik előre, és utána következik a keresztnév. Tehát a nyugatiak eredendően magyar névadási szokások szerint nevezték el gyerekeiket, majd egy csavarintással a keresztnév került a családnév elé, ezután azonban, ha komolyra fordulnak a névadási szokások, visszatérnek az eredeti magyar (kínai, japán, stb.) szokásrendre, és családnevükön nevezik meg magukat.

A svájci hunok magyar írással írtak, ami 40.000 évnél régebbi írás. A latin, gót, görög, orosz, és sok más ábécé is a magyar írásból keletkezett. Felettébb rasszista szemléletmód, hogy egyedül a magyar írást igyekeznek kitiltani minden íráskutatási könyvből, holott a magyar ábécé minden írás anyja. Vajon mire megy ki a játék, és mit akarnak a hamisítók elérni primitív próbálkozásaikkal?

Mark Theodor Bourrit 1781-ben írta le: „...egy hun töredék keresett menedéket a völgyben és kezdetben igen primitív körülmények között, nagy nehezen tornázta fel magát egy igen életrevaló néppé... Egyedüliek talán, akik az annak idején félelmet keltő hunok törzséből visszamaradtak”. Az idézet Varga Csaba „Jel, Jel, Jel” című könyvéből való.

Ostorszerű pásztorbotjukat, amelyen zörgő, csörgő alkalmatosság is van, Szargat néven nevezik. Ez a szó a Zargat és Zörget rokona. A Gat magyar gyakoriság képző.

Penszéken fennmaradt egy régi emlék, egy fagerendába rótt ősi szöveg. A szöveg némely szakértők szerint a 13-14. században keletkezett, akik természetesen nem tudnak magyar rovásírást olvasni, de ítélőképességük nagy. Elismerik a rovás magyar nyelvűségét, de azt nem, hogy a hunoktól eredne. A fagerenda egyik része elpusztult, csak a másik része maradt fenn. A völgy lakói megőrizték a megmaradt gerendát, ezáltal lehetővé tették a felirat elolvasását.

Szörényi Levente olvasata: Jővel Hegyúvó, Udjad Üdőjét! Djélu. Az olvasathoz lehet hozzászólni, csak nem itt, mert nincs hely.

A neveket tovább érdemes elemezni. A Csippisz értelme Csipp-Város is lehet. A Csipp a Csöpp változata, kicsi értelemmel. Az Isz viszont Város, Lakhely is, ahol sok a Fény, mivel

a városban éjszaka is világítanak. A grúz Iszi ma is Város értelmű. A Csipisz manók neve a történelem előtti időkbe viszi az érdeklődőt.

A svájci hunokat valamelyik nagy hun király harcosai utódjainak tarthatjuk. Szőkék és barnák, kék és zöld szeműek, Trója, Trákia, Atlantisz és Kárpátia, Egyiptom és Szumer utódai, akik Ázsiában (Ásziában) létrehozták a nagy kínai birodalmat, Japánt, Koreát, és még sok mai népet és országot.

XXII. FEJEZET: NÉPEK ÉS TÖRZSEK

A magyar rovásírás teljes bizonyossággal mutatja, hol és mikor tevékenykedtek magyarok egy bizonyos területen. Mivel a hunok magyarul beszéltek és magyar rovásírást használtak, nehezen különíthetőek el más magyar nyelvű népességtől. Ráadásul a fiatalabb harcos neve a magyar, az idősebb harcos neve a hun, ezért a hunokat gyakorlatilag képtelenség elválasztani a magyaroktól. Nem két népről van szó, hanem inkább két életkori népességről. A fiatalok és idősebbek két társadalmi csoportot alkottak, ami a hadseregben is megjelent, önálló katonai egységek felállításában. A magyar rovásírás számtalan helyen ma is megtalálható Szibéria központi területein.

Ismerjük Gilgames-Izdubar történetéből, hogy Agga király támadásakor a legények, kurusok (szumer gurus ifjak) a harc mellett döntenek, az idősebbek a behódolást javasolják. Kis királyának támadásakor ez volt a helyzet Unug városában. Amikor a szkythák megtámadják a kimmereket, a kimmer tanácsban a fiatalok a harc mellett döntenek, az idősebbek a terület átadását tanácsolják. Az idősebbek jobban félnek a haláltól, a csatavesztéstől, mint a fiatalok. Az elhunyás a hun réteg létezésére utal. Az idősebbek, a hunok viselték a csaták fő terheit, ezért a halál az ő soraikat ritkította jobban. Irodalmi toposzt emlegetni ott, ahol még nem fejlődött ki az irodalmi toposz fogalma, nehéz.

A Hun, mint Óriás, a germánoknál jelenik meg, még a Kr.e-i 1.000 előtt. Az óriások népe természetesen a magyarok. Egyrészt a csillagképek megalkotói, másrészt valóban magas termetű emberek. A Vadász csillagképnek van Óriás neve is a magyar mitológiában. A Jég Óriások az Ég Óriásai, de erre az alaptényre is csak a magyar nyelv vezetheti rá a kutatót. A Jégóriások szintén magyarok lehetnek, mivel a Jéger, Jáger Vadászt jelent. A Jég urai a Vadász csillagkép népe voltak.

A Fomori Óriások nevében a Fomori a Fő Mauri fogalmat tartalmazza. A Fő magyar szó gyakran jelenik meg Fo alakban. Ehhez lásd a Fő-Rum > Fó-Rum, vagy a Fő-Jó > Fo-Lyó neveket. A Fő-Mauriak az építő magyarok. A Maurer a németben Kőműves, ma is tartja a magyarok építő megnevezését. Az Ogrék, Ogárok az Ugorok, akik hatalmas piramisokat és városokat építettek. A Fomori Óriásokat esetleg a megalit-építők népével lehet a legjobban összekapcsolni.

A megalit-építők azok a magyarok lehetnek, akik Göbekli Tepe kőépítményeit létrehozták. Az unug-urak rövid története alkotja e könyv egyik fejezetét. Nyugati irányú vándorlásukat jól lehet követni régészeti hagyatékuk alapján. Málta, vagyis Mélita után a dél-spanyol Tarteszszosz következett. Gibraltár után északnak fordultak, Franciaország, Anglia, Skócia igen sok hagyatékukat őrzi. Dániánál a Balti-tengerre hatoltak be, és egészen Szent-Pétervárig követhetőek a nyomaik.

Egyiptom, vagyis Égi-Pitom több magyar behatolás területe. Az első behatolások ideje ismeretlen, talán Kr.e. 17.000 év körüli. Később Kr.e. 11.000, majd 8-7.000 táján érkeztek ide újra magyar törzsek. Ezután Kr.e. 4.000 körül Kárpátia és Szavárdia felől egyaránt érkeztek hódítók, akik földművelésbe fogtak a Nílus mellékén. A Gigászok Pannóniából érkezhettek, gigeken ülő ász magyarok.

Felső-Egyiptom Magaru, Alsó-Egyiptom Hun nevet viselt. Hun Szethez tartozott, az észak az éjszaka területe. Szetet legyőzte háromszor Hor, ami után az Istenek Tanácsa Alsó-Egyiptomot, vagyis Hun területét Hornak adományozta. Szet lekerült az Alvilágba, ami az Éjszaka világa is lehet. Tehát ne csak a föld felszíne alatt lévő világra gondoljunk az Alvilág esetében.

Rhamszesz dicsőítésére alkotott egyik felirat a Kr.e-i XIII. századból említi az Unna nevű népet. Az Un-Na jelentése Un Ég Királynőjének Háza, vagy Emberei. Az Unna népet azonban nem érdemes automatikusan azonosítani a Hunna néppel, mivel a két név nem azonos. Őseink tudták, mikor mit beszélnek, mikor mit írnak, mert rendkívüli emberek voltak.

Dareiosz, vagyis Dárius perzsa nagykirálynak a Kr.e-i VI. században adót fizet egy bizonyos Hunae, értsd Hunák-Háza, latinosak Hunok nevű nép. E hunok az Eufratesz és az Araxesz forrásvidékén laktak. Kétségtelenül a Kurtu országbeli magyarokról van szó velük kapcsolatban. A magyaroknak ebben az esetben is hun nevet adtak.

Szerepel az Avesztában is egy Húna nevű nép. Az Aveszta Húnái az Oxusz és Jaxartesz völgyeiben laktak. A földrajzi nevek ebben a térségben is magyar eredetűek. Az Aveszta tehát az igazságot írta, amit ma igyekeznek elferdíteni.

Indiában a Vishnu-Puránában említenek minket Húna néven, valamint a Kalidas Ragha Vancájában. Szász Béla megjegyzi, hogy e nevek a Fehér Hunokat jelenthetik, akik India történelmében jelentős szerepet játszottak. Az Aveszta esetében a Húna népnév azonosnak látszik az újperzsa Hjaonával, akik azonosak a nyugati szerzők Chionitáival. Szász Béla állításaival persze nem szükséges egyetérteni.

Buddha, vagyis egy igazi Buda, ismerte a huna nyelvet. Úgy született meg, hogy a hun nyelv mellett egy másikat is ismert, ez talán a hindi nyelv. Buddha idejében a Hun írás a világ első két legfontosabb írása közé számított, amelyeket Buddha könnyedén el is sajátított. Azt meg kell jegyezni, hogy egy írás van, ami a legfontosabb, és ez a magyar, vagy hun írás. A másik írást csak hazafias lelkesedésükben írták be Buddha életrajz írói.

Trójától keletre, a későbbi Bithynia helyén terült el Partahuina országa, a Kr.e-i XV. században. A név Parta-Huina formában a Párta magyar szót, valamint a Hui-Na, Huik Háza jelentést tartalmazza. Mivel a trójaiak valódi magyarok, a Tarján törzs az etruszkokkal szoros rokonságban van, a Partahuina nevet meg kellett említeni. Emlékeztető, a törökök törzsei csak Kr.u. 220 körül rajzanak ki Kínából, ezért török nyelvet a régebbi korokban ne keressünk.

Kis-Ázsiában sok magyar terület létezett. A hunok egyik központja az Eufratesz felső folyásánál volt, amire történeti források adnak bizonyítékokat. A terület délebbi része Kumaha. A név Ku-Maha formában Országa (Köve) a Magáknak, vagyis a nagyoknak. A Mah a Mag magyar szóból keletkezett, a szumerban is Nagy az értelme. Még a Mak – Nagy szó is ide tartozik, lásd Maksus istenünk nevét. A tartományt később Kommagéné névvel illették. A Komma a Koma és Komi nevekkel is azonos, amelyek értelme Ember, Homo.

Az északi rész neve Kammanu, ami a Komán – Kőember szóval rokon. Az Urartui Birodalom mindkét tartományt bekebelezi. A Kr.e-i IX. században a két terület a Hatti államszövetség tagja lesz, aminek Karkemis volt a központja. Ur-Ar-Tu országának régebbi előzménye a Hurri Birodalom.

Tabal országa a görög Saros, latin Sarus, vagyis az eredeti magyar Sáros folyó felső folyásánál feküdt. A másik folyó neve Pyros, vagyis Piros volt. Tabal neve Ta-Bal formában Tája Bálnak. Mivel Tabal azonos a bibliai Tubalkain nevű országgal, ahol fejlett volt a fémmegmunkálás, azt kell látnunk, hogy e nevek magyar nyelvű népességet jelölnek meg. Mivel a Tabal és Tubal jól megfelel a Szabar és Szubar magyarokat, vagyis szavárdokat jelentő népneveknek, nem megkérdőjelezhető a szavárdok jelenléte a területen. A szavárdok Szibéria névadói, vagyis a magyarok hozták létre Szibériát.

Urartu királya, I. Rusa (I. Rúzsa, mai nevén), hadjáratai érintették a Szevan-tó déli partján elterülő Kamaniu országot, amely körül Luaru, Uduri-Etiuni, Erekua és Kakhu nevű tartományok is az urartui támadás irányába estek. Kamaniu nevében felismerhető a Kamani szó. Talán megint a Komi népről van szó, mivel a Komi, mint Kamán is megjelenhet.

Létezett Atilla nevű város Kis-Ázsiában, a Levante területnév a Levente magyar hercegi névből származik. Levente másik neve Liuntika, ami szintén magyar nyelvű név.

Kammanu (Kumana) és Kumaha (Kommagéné) területén Sztrabon Cumana és Herpa nevű városokat ír le. Sztrabon még rengeteg magyar földrajzi nevet jegyez fel, de ebben az esetben a Herpa a Dunántúlon is előfordul, és közismert a Herpai családnév is.

A mai Dagesztánban élő Kumuk, vagy Kümük nép esetleg a rokonaink közé tartozik. Többen a kumuk nyelvet a kunok mai nyelvének tartják. Ez azonban nem bizonyítható, a kumuk nép nem a kunok utódai. Van olyan település, amely teljesen magyar nyelvű, ez Kakasuara, ami Kakas-Vára helyesen. Súlyos hamisításokat is gyártottak, ami szerint magyarországi szöveg kumuk nyelvű lenne. Így működik a nyelvészet. Dagesztán neve magyar jellegű, a Dag/Tag Hegy, az Esztán, Isztán a Fény Tanyája, vagyis eredetileg magyar fényemberek által lakott ország. Dag-Esztán nevének mai értelme Hegy-Ország.

Agrippa a hunokat Chuni Scythae formában nevezi meg. A Chuni jelentése Hunok, a Scythae jelentése Szkűthák. Agrippa szerint tehát a szkűthák és hunok azonosak, egyetlen népet jelentenek. Azt nem kell gondolni, hogy Agrippa értette a Hun és Szkytha szavakat, de azt igen, hogy tudta, mit beszél.

Németh Gyula is ráébredt, hogy a hun név igen általánosan elterjedt szó, de a hun szó jelentését nem kívánta feltárni. Azt állította, hogy közönségesen csak embert jelent a hun szó. Ez a vélemény még ma is él sokak írásaiban, holott teljesen téves. Németh Gyula azt is írja: "amennyiben török névről van szó, a hun név "h" hangja csak k-ból keletkezhetett". Ezzel a mondatával is elárulja, hogy fogalma sincs a hunokról, a hun nyelvről, a hun szó eredetéről. Németh Gyula azt is írja, hogy a török Kün Nép, a mongol Kümün Ember, a szamojéd Kum Ember, a zürjén Komi Zürjén (ember), stb., majd felveti a latin Homo Ember jelentését, és azt írja, hogy valószínűleg a latin Homo is ebbe a szócsoportba tartozik. Németh Gyulának tovább kellett volna kutatni. De a hun név nem török, ami arra mutat, hogy Németh Gyula és kora, nem ismerte a törökök létrejöttének eredetét, kínaiakkal való kapcsolatát. Ezért sok kutató, a török hódítások utáni kor ismeretében, a hunokat is törököknek szándékozott bemutatni.

A magyar Koma szó, amely vérszerződéssel szerzett testvért jelent, sok népnévvel rokon. A valóban ősi frátriák korában a Koma lehetett a Kő-Helye, vagy a Száj-Helye. Ku jelentése Kő és Száj, a Ma a Mama és a Hely.

A magyar hagyományok szerint a Székelyek a hunok utódai a Kárpát-medencében. Krónikáink ebben az esetben sem vizsgáznak jól, mivel a székelyeket az első ezredév történéseihez kötik. A székelyek azonban már szerepelnek a Tengeri Népek hadjárataiban is, Kr.e. 1.400-tól kezdődően. De még ennél az időnél is sokkal régebben megjelenik a Szik/Szék Nap név, ami azt bizonyítja, hogy a naphely nép neve már akkor létezett, amikor semmilyen indoeurópai vagy afroázsiai nép még nem létezett.

A monda szerint 3.000 hun férfi Csigla mezejére vonult, a hun birodalom összeomlása után. Tőlük származnak a székelyek, eme mítosz szerint. A székelyeket a szkűthákkal azonosítják sokan, ami nem teljesen igaz. Csig-La az erdélyi-medence régi neve, Csigla-mezeje tehát azonos az erdélyi Mezőséggel.

Szicília természetesen a székelyek földje, a név visszanyúlik a Tengeri Népek hadjáratainak idejére.

Igen jelentős erő és tényező a magyarság népi hagyománya, amely magyar-hun rokonságról beszél, a hunokat magyaroknak, és nem törököknek tartja. A hun hagyomány olyan elemi erővel él a magyarok között, hogy ellene nem tudtak tenni a jól pénzelt tudományos bűnbandák, amelyek háta mögött titokszervezetek ismerhetőek fel.

Mivel a rengeteg évezred alatt az Atlanti-óceántól a Csendes-óceánig terjedt a magyarok, vagyis a hunok birodalma, úgy tűnik, ilyen hatalmas területet nem volt képes birtokolni egyetlen hatalom, amely egyetlen név alatt fejlődött ki. A differenciálódásra serkentő folyamatok mindig léteztek. Gyorsan szétvetették az egységes kultúrát, amiből aztán sok új kultúra született.

Sokan összekeverik a Hun és Kun népneveket. A kunok nem hunok, tilos a két népnevet azonosnak venni. Ugyan szabályos hangtani folyamatok mindig, minden nyelvben zajlottak, de a Hun Hu eredete, valamint a Kun Nap jelentése kizárja, hogy a két népnév azonos lenne. A kunok vándorlása Mandzsúriából kezdődött nyugati irányba. Európába érve hét törzsük végül az Alföldön telepedett le. A kunok nevei között sok a magyar nyelvű, ami miatt ki kell jelenteni, egyes törzseik magyarok voltak. Ilyen név Ecsembő, ami egyszerűen Ecsém-Bő értelmű, aki valóban egy kun sereg vezérének öccse volt. Köteny király a Kötés Enje, vagyis Hercege, Édua kun hercegnő neve É-Du-A formában Háza a Nap (Udu, Du) Istennek. Édua neve tehát a Nap Isten Házából való hercegnőt jelent. Az Árboc kun vitéz neve a magyar Árboc szóval azonos, a magyar Árboc viszont az Ár-Bot magyar szóösszetétel fejleménye.

Halasy-Nagy Endre "Az uráli ősnyelv tundrát olvaszt" című írásában sok fontos adatot közöl. Paulus Orosius katalán szerzetes 418-ban írt Világkrónikájában azt rögzíti, hogy "Pannónia európai ország, amit nem régen a hunok foglaltak el, és amit ez a nép, saját nyelvén Hungáriának nevez". Paulus Orosius azt állítja, hogy a hunok 418 előtt foglalják el Pannoniát, valamint azt a nevet adták az országnak, amit ma is viselünk.

A Pannonok természetesen magyarul beszéltek egykoron. A Kárpát-medence már Kr.e. 36.000 táján magyar írással rendelkezik. A Pannon népnév Pán Hercegek, vagy Úr-Hercegek értelmű. A latin Pan – Kenyér azért Úr, mert a Napisten formáját viselte a kenyér, kerek volt és sárga színű. A szlovákok Pán neve Úr értelmű. Pán isten neve a Nap nevének tükrözése, Egyiptomból ismert a legrégebbről, Vezér, vagyis Ozirisz barátja volt. Pánhoz fűződik még a Hispán, magyar Is-Pán és a Pánik szó is, ami ikes igének is tűnhet. A Zsupán rangnév valószínűleg Su-Pán eredetileg, ami Keze a Pánnak értelmű. Pannonia területéről indult a Gigászok inváziója Kréta és Afrika felé. A Tengeri Népek később szintén a térségből indultak, több tengeri nép neve megvan Pannonia területén.

Az Illyrok szintén magyar nép volt. A hun támadás a pannonok és illyrok felszabadítása miatt is történt. Nevük helyesen Ill Urak.

A Monum. Germ. Ihist. S.S.R.R. Longob et. Ital.-ban olvasható, hogy az "Ugorok 590-ben elpusztítják Aemonia városát Friaulban". Az Ugorok, amint tudjuk, Uruk-Urog-Unug városát is építették, sok más várossal együtt.

Az Asexti kolostor Friaulban, 762-770-es években írt oklevelében "et sicut via Ungarorum cernitur", vagyis az ungárok, hungárok útjáról kapunk tényadatot.

Jordanes sok adata tévedés, de sok adata jól használható, amikor a hunokról ír. Jordanes tökéletesen bizonyítja a hunok magyar nyelvűségét. Ezt írja a Getica-ban: Szkitia azon részére, amely mellett a Danaber folyó vize folyik, s amelyet a nyelvükön Hunni Var-nak neveznek, azaz Hungváriának, ide mennek vissza a hunok. Itt meg kell jegyezni, hogy a Vár főnév és ige magyar eredetű, régi alakja a Bar, ami a szumerban és a kolcsban is létezik. Tehát indoeurópai eredetű nem lehet. Hunni Var természetesen Hunni Vár, a hunok vára.

Prokopius a II. De bello Persico, p. 179. helyén azt írja: "A hunok, akiket szabaroknak is neveznek", Perzsiától északra, Gjor városa körül élnek, letelepedettek és gazdagon termő szántóföldjeik vannak. Eszerint a hunok a szabárokkal, vagyis szavárdokkal azonosak, Gjor város neve Győrt jelent, ami a Kör, Gyűrű szóval azonos. Van Gori város Grúziában is, ahol egykor magyarok éltek, és ahol Sztálin is született. De Perzsiától északra lévő Gjor várost még keresni kell. A forrást azonban nem lehet kétségbe vonni.

Paulus Diakonus azt írja, hogy "Hunni, qui dicuntur saber". Tehát, a Hunok neveztetnek Szabernek is. Ebből ismét az következik, hogy a szavárdok és hunok azonos népesség.

A magyarok "Szabartoi Aszfaloi" neve, amit Bulcsú és Tormás hercegek ismertettek Bíborbanszületett Konstantinnal Bizáncban, a Szabar mellett az Ászfalu nevet tartalmazza. Az Ászok, vagyis magyarok Faluja az Alsó-Zab folyó alsó medencéje, ami minden nyugati térképen ma is rajta van. A Szavár ország neve Sza nemzet Vára értelmű, ahonnan Augustus telepített át sok magyart Pannoniába, mert ott az ő nyelvükön beszélnek. Szaváriának, mármint az Eufratesz felső folyásánál elterülő, Sza magyarok által lakott országnak igen sok neve van.

A Sza magyarok közé tartoznak a Szakák, a Szabeusok, a Szavárdok, és a Szabinok. A Szab ige is innen ered, a Szabók nemzetsége szintén a Sza – Menny Fia magyar nemzetségből ered.

Ammianus Marcellinus azt írja, hogy a hunok a Maeotis mocsarain túl, a Jeges-tenger irányában laknak. Helyes közlés, mivel a Kiev környékén élő magyarokat, hunokat nevezi meg.

Bizánci írók, nagyon helyesen, a régi kimmerek, szkythák között keresik a hunok őseit. Feltétlenül látnunk kell, hogy a nevek mögött magyarok rejlenek. A Kimmerek a szumerek rokonai. A Cymri walesi nép is tőlük származik. A Krím-félsziget ma is nevüket viseli.

Paulus Orosius térképén, a Kr.u-i I. században az Ázsiai Kaukázustól északra a chuni scythae nevű nép él. A hun szkythák ismét előkerülnek.

Strabon szerint a görög-baktriai királyság kiterjed Seresig, vagyis Kináig, és a Phaunoi népig. A Szer Királyság, ez Kína egyik magyar neve. Lásd hozzá Puszta-Szer nevét, ahol a Pusztán a Királyok gyűltek össze. Vagy az egyiptomi Szerek nevet, ami a Szer Éke, vagyis a Király neveinek helye.

A Phaunoi név rendkívül pontos, Strabon felkészültségét dicséri. A név Pha és Unoi elemekre bontandó. A Pha természetesen Fa, ami elsősorban a Világfa neve. Az Unoi egyértelműen Un Ég Királynőjének a neve, illetve Un népének a neve. Un és az etruszk Uni, valamint a római Juno nevek mellett más névformák is felbukkanhatnak, jelen esetben az Uno név. Pha-

Unoi tehát az Égen uralkodó Világfa egyik népe. Mégpedig a világ első népe, mert az Un Egy jelentésű is.

Plinius a Thuni és a Focari népekről ír, amelyek megdöntötték a baktriai királyságot. Plinius közlése rendkívül fontos, amint általában a többi ókori író közlése is nagyon fontos. Azért, mert az eredeti források igazi források, a mai politikai rendszerek által alávetett írók csak az eredeti forrásokat hamisítják, félreértelmezik, letagadják. Ezért a források mindig értéket jelentenek, a mai hamisítók írásai pedig értéktelenek maradnak, az idők messzi távoláig. Azért nem érdemes azt írni, hogy "az idők végezetéig", mert az időknek nincs végezete.

A Thuni nép Trójától keletre élt, a Tün magyar tündér népnek egyik ága. A Tun és Tün szavak a magyar nyelvben igék is, főleg a Tün változat. Manapság a Thun nevet a Ton, Tonhal névvel hozzák összefüggésbe, ami helytelen. A Thun és változatai, a Ton és Don, magyar eredetű szavak. A Focari név a Fő-Kári magyar nevet tartalmazza. A Kár nép ismét egy tündér nép, Qar alakban talán ismertebb. A Kér, ami a Kár változata, szintén tündér nép, lásd a görög mitológiát. A Thuni, Tüni és Fő-Kári csapataink tehát megsemmisítették a rabszolga tartó göröh-baktriai királyságot. Mindig utáltuk a rabszolgatartókat. Mellesleg némelyek a Focari név helyett a Tokari nevet alkalmazzák, bár az F helyére sosem léphet T hang.

Julius Honorius Cosmographiajában a Scieteicumi nép, a Scythae chuni, a Kaszpi-tengertől keletre, és a Masszagetáktól nyugatra lakik. A Scieteicumi névben sok értelmet ismerhetünk fel, amire nem érdemes kitérni. A nevet nem sikerült értelmezni. A leírás felettébb pontos, ennek a népnek lakóhelye pontosan lett leírva. A Scietei Szkítai, a Cumi Kumi, talán Ember értelmű.

A Magyar népnév a Magorból ered. A Mag Csillag értelmű, elsődlegesen. Igen elterjedt szó a mai nyelvekben. Mivel Napot is jelent, mint a Csillagok Ura, az Oroszlán is a jelképe. Az Oroszlán, kifejezetten a Lán szóval, a Tigris és a Párduc a legfőbb jelkép. Továbbá a Fekete Oroszlán, amely tízezer éve már kihalt. A Farkas, a Kutya és a Sakál a három kutya ős. Továbbá a Szarvas. A magyar mitológiában azonban még sok más állat is szerepel, mint totem. Az égbolt nevei sokukat megnevezik. A Mag, illetve Magyar, Megyer, a fiatalabb ember.

Hun az idősebb vértestvér. Ő már közeledik Istenhez. Lassan el fog hunyni, szeme csillaga kihuny. Az elmúló, idősebb testvér neve. Tehát a hun nem külön nép, hanem egy családon belül az idősebb testvér neve, akinek kötelessége háborúba menni, ahol megölhetik az embert.

A Szkytha népnévnek is sok variációja van. Csuda-Táj, azután Nap-Táj, valamint Ász-Kutya fogalom olvasható ki a sok variánsból. Kétségtelenül magyarok, akik alánokkal vegyülve alkották meg a szláv népeket.

A Szaka név pontos jelentése Sza nép Háza (törzse). A Szakaurak népnévben is felismerhető a magyar nyelv, hiszen az Urak az Úr szó többes száma.

A Geták helyes olvasata Heták. Mivel a görögnek nincs H betűje, kénytelen volt helyette a G betűt használni, mivel a G valóban rokona a H hangnak. Ez a Herman-German szabály. A Geták tehát egyértelműen a Heták népével azonosak, a heták pedig mindig a hét-magyarok. Heta-magyarok, Hetu, Hatti, Hatita, Hetita, Hettita, Hit (Észak kptul), Geta, Getulorum, Maszsza-Géta, Tissza-Géta, Yeta, Getorum, és hasonló nevek őrzik a hét népének egykori létezését.

Az Avarok vára Avarisz volt Egyiptomban. A Hykszósz Hékák városa. Az avarok megjelennek Galliában, ahol szintén van Avarisz város. A Kaukázus avar népe ma is él, sok magyar szót tartalmaz nyelvük. Az Avar Birodalom Kárpátiában létesült, az avar törzsek között több

magyar törzs is volt. Az Avar nevet az Uar hun névből is le lehet vezetni. Az avarokat álavaroknak nevezték, akik csak felvették az igazi avarok nevét. Nagy rejtélye az emberiségnek az avarok titka.

A Kazárok a Kaszi magyar törzs népe. Kaszárok a nép helyes neve. A csapatok Kaszárnyában laktak. A Kaszárnya szóban a Kaszár-Na értelme a Kaszárok Háza. Itil nevű fővárosukban egy europid, vélhetően magyar, és egy sötétebb színtónusú, vélhetően afrikai vagy ázsiai eredetű csoport lakott együtt. Az arab északi terjeszkedést megállították, véres harcok során legyőzték az iszlám vallású áradatot. Történelmi jelentőségük nagy, a Kasz-Kesz magyar törzshöz tartoztak.

A Türk név a magyar, vagyis etruszk Türhén névből ered. A Kínába hatoló magyarok, etruszkok, kelták viselték ezt a nevet is, amiből később, több évezred után, a törökök saját maguknak gyártottak népnevet. Mint az Ász magyar szóból is sokan alkottak maguknak népnevet. A Tur-Kény forma a Torony Kényurai fogalmat idézik fel. Ebből ered a Turk, Türk népnév is. Vagyis a Kr.u. 220 körül Kínából kimenekült hunok őseik egyik magyar nevét választották népnévnek.

A Mongol nevet Dzsingisz (Dingir) kán választotta a ma mongolnak nevezett törzsek közös nevének. Mangalia, és a mangalica nevek a Mangal eredeti formát igazolják. Man Ember, Gal Nagy, Gall, a név értelmezhető a keltából, vagyis a gallok nyelvéből is. De értelmezhető a magyarok nyelvéből is, mivel a Man és Gal is megvan a magyar nyelvben. A Nagy Emberek népe bizonyosan a hunok népe volt.

Fontos tényező az az ókori hagyomány, ami szerint a Kaszpi-tenger az Északi Jegesóceánnak egy mélyen délre kinyúló öble, amely elvágja Európát Ázsiától. Még Szász Béla is tett egy morgást, hogy ennek a földrajzi képnek az elfogadása jellemző fényt vet az ókori szerzők földrajzi megbízhatóságára. Pedig az ókori szerzőknek van igazuk! De honnan szerezték értesüléseiket? A népi hagyományból, vagy írásos szövegekből? Bizonyára az utóbbiakból, amelyek magyar szövegek lehettek.

A jégkor után a víz magasabban állt sok területen, mint ma. A Fekete-tenger két nagy csatornával kapcsolódott a Kaszpi-tengerhez. A Kaszpi-tenger messze keletre kiterjedt, egészen az Aral-tóig. Az Aral-tó észak felé is kiterjedt, és majdnem kapcsolódott az Ob-alföldhöz, amely tízezer éve még tenger volt, ma Nyugat-Szibériai-síkságnak nevezzük. A Turgaj-kapunak nevezett hely felé az Aral-tónak volt egy nagy öble, ami szinte érintkezett az Északi Jegestenger folyóival, az Ob és Irtis vizeivel, az Isimmel és Tobollal.

A Fekete-tenger és Kaszpi-tenger között húzódik a Kuro-Manicsi árok. Tőle északra a Don keleti hajlata és a Volga medre között szintén volt átjárhatóság. Ezt a két területet víz öntötte el, ami miatt Európa és Ázsia között tényleg nem volt átjárhatóság. A Kaszpi-tenger messze északra is kiterjedt, a Zsiguli-hegyig, amit a folyó melléki szinlők bizonyítanak. Nagyon úgy látszik, hogy valóban ki lehetett hajózni a Fekete-tenger vidékéről a Jeges-tenger felé, a jégpajzs elolvadása után, valamikor a Kr.e-i VIII. és VI. évezredekben. Ennek emlékét őrizték meg az ókori szerzők, csak azt nem tudjuk, hogy hogyan. Valószínűleg a magyar rovásírás által.

Tyrosi Marinos szerint a Hun nép Európa keleti felében lakik. Szerinte az alánok Ázsiában laknak, megemlíti az Alán-hegységet is, ami az Aral-tótól északra emelkedett.

Ptolemaios szerint a Hunok nagy nép, és a basztarnák és roxolánok szomszédságában laknak. Ptolemaios is pontosan közli a magyarok lakhelyét, vagyis Kelet-Európát. Ptolemaios a II. évszázadban alkotott, ezért közlései saját korából eredhetnek, de nem származhatnak több

száz évvel halála utánról. Mivel Balamber és seregei 350 táján lépik át a Volgát keletről, Ptolemaios róla nem beszélhet Kelet-Európa hunjaiként.

Dionysius Periegetes a hunokat a Kaszpi-tengertől nyugatra teszi, a caspii és albani népektől északra. A Caspii a Kaszok, vagyis hetedik törzsünk Fiai jelentést tartalmaz. Az Albani a kaukázusi albánok neve, Al-Bán jelentése Magas-Bánság, de lehet Alsó-Bánság is. A Kaukázustól északra élő magyarok rendkívül régen megjelentek a területen. A majkopi leletek Kr.e. 2.000 körülről magyarokat jeleznek, de teljesen bizonyos, hogy a térségben már tízezer évnél is sokkal régebben megjelentek őseink. Dionysius Periegetes szerint a masszageták (Nagy Heták) az Osus és Jaxartes között élnek, az alánok a Bor-Üstentől keletre tanyáznak.

Eliseusnak ismert a Historia Vartana (Vártanya Históriája) című munkája. A Teru Vardanu, vagyis Térülj-Fordulj (Fartanolj) kifejezés rokon lehet a Vartana névvel. A Teru Vardanu katonai kifejezés, a nyilak kilövése után a térülj-fordulj parancs megadja a tennivalót. Kár, hogy Vartana történelmét nem ismerhetjük. Padányi Viktor ír a katonai szóról.

Keleten, mivel a keleti emberekkel 12.000, de inkább 60.000 éve, kapcsolatokat építettünk ki, nem lehet megmondani pontosan, milyen időtől kezdve milyen törzs, vagy nép csatolható a magyarok őseihez. Ezért a történeti adatokhoz kell igazodni, amelyek nagyon fiatalok ugyan, de mégis lehetőséget nyújtanak a visszapillantásra.

Kiemelkedő fontosságú a Jüe, vagyis Viet népnév. A Jüe törzsek Kr.e. 2.000 körül a Santung-félsziget és Hong-Kong közötti területeket lakták, messze nyugatra is kiterjeszkedve. Kína Homo erectus lakói után a jüe törzsek azok, amelyeket névről ismerünk. A jüe törzsek délre hatolva, elfoglalták Hátsó-Indiát, ahonnan az ausztro-ázsiai törzseket részlegesen kiszorították. Azután Hajnan és Tajvan szigetekre is benyomultak, a fennmaradt régebbi törzsek a hegyekbe menekültek. Nyugati irányba is terjeszkedtek. A Nagy Jüe-Csi, és Kis Jüe-Csi népek birodalmakat hoztak létre. Egyes törzseik déli irányba hatolva megalapították Tibetet. Tibet tehát egy nagyon fiatal ország hozzánk képest.

Japán benépesülése nem ismert. Az Ainu csoportok már Kr.e. 10.000 táján elérték a szigeteket. Talán egy kipusztult nagyrassz törzsei közé tartoztak. Sokkal később a jüe törzsek a Ryu-Kyu-szigetek felől, nagy tömegben elárasztották Japán déli felét. Még később, a hagyomány szerint Kr.e. 660-ban, a magyar hunok foglalták el a szigetek déli részét, majd hosszú harcokban a mai Japán északi részét is meghódították. Mi vittük be a vasat és a bronzot a szigetekre, a vezető klánok magyar eredetűek.

A japán nyelv az ainu, a jüe-viet és a magyar-hun nyelvekből ötvöződött össze. A nyelv struktúrája a magyar szerkezetet őrizte meg. A nyelv szókincse az említett három nyelv szókincsén alapul, de nem ismert, hogy az ainu, jüe és magyar törzseken kívül hány másik törzs adta hozzá tudását Japán nyelvének és kultúrájának kialakulásához.

A koreai nyelvről és népről nagyon keveset lehet tudni.

Kína népeinek fő ága a Han. A hanok a magyarok és a jüe törzsek keveredéséből jöttek létre. Ezért igaz a kínaiak nyugati eredete, mivel a magyar-hun törzsek nyugatról érkeztek a mai Kínába. A magas termetű hanok a magyaroktól örökölték magas termetüket. Délen a jüe törzsek utódai, a mai napig is alacsonyabb termetűek maradtak.

Fontos törzs volt az O-Sun. A név Ó-Sun formában Ó-Nap értelmű. Kelta névnek megfelel, töröknek viszont nem. Csicsi támadása idején az o-sun nép a Nagy Kun-Bi és a Kis Kun-Bi fejedelmek vezetése alatt élt. A Kun-Bi magyar eredetű szó, pontos jelentése Nap-Fi. A Kun a Kun-du névben is jelen van, a Bi a Pi-Fi közvetlen társa, lásd bantu Bi Fiú, héber Bi a Rab-

Bi szóban Nemes-Fia. A Rabbi ma tanító értelmű, de ez a fogalom csak később rakódott rá a névre. Az O-Sun nevet a kusánokhoz kapcsolják.

Csicsi a Ting-Ling népet is megtámadta, akik az Irtis mellékén éltek. A Tin Isten, a Lin a Király szó felé mutat, a nevekben lévő "g" hangok kicsinyítések lehetnek. A Ting-Ling név a mai magyar Teng-Leng névvel mutat szoros rokonságot. Ha ők tengő-lengők voltak, vagyis sátrasok, akkor azért még komoly kultúrát hordozhattak.

Kang-Ki országa a mai Kokand környékén terült el. A Ki megfelel a szumer Ki-Ország, Kő jelentésének. A Kang a Kanság neve, valószínűleg kínai írással. Csicsi király Kang-Ki népével szövetkezett az o-sunok ellen. Nagy nyugati hun birodalmat hozott létre Nyugat-Ázsiában.

Sok nevet nagyon tévesen határoztak meg a régebbi kutatók. Elsősorban olyan népeket kerestek a régi nevekhez, amelyek később léteztek a régi kornál. Török, mongol, iráni törzseket láttak ott, ahol akkor még nem léteztek török, mongol, iráni törzsek.

A Kinkunok a Kirgizek lennének. A Kin-Kun szó szerint Királyi-Nap, a kirgizek viszont egy török népnek határozhatóak meg. Megjegyzés: a török népek valóban a rokonaink közé tartoznak.

A Hap-so nép adót fizetett Csicsinek. A Hap-so nevet nyugati kutatók Aorsnak értelmezik, de az Aors népnév az Örs magyar népnévvel lehet azonos. Országuk az Oxustól Európáig terjedt.

Ta-Van országa állítólag Ferghana környéke. Ez az országnév is magyar nyelvű. Ta-Van nevében a Ta az Ország, a Van a Van magyarok neve. A kínai Vang Király, ami a Bán (esetleg Bánk) szabályos fejleménye is.

A partusok országának An-Si a kínai neve, ami megmutatja a partusok megyer eredetét. An-Si neve Égi-Nap értelmű, ami szerint a kínaiak nagyon pontosan leírták a partusok eredeti nevét. An az Ég, Si a Nap. A partus uralkodók és a partus nép eredetileg magyar volt, de később a birodalom indoeurópai jelleget öltött, majd elpusztult. Megjegyzendő, hogy a sokkal régebbi An-San országa Égi-Hegyek értelmű, és régebbi Elámnál.

Ptolemaiosz Isszedon népével sokan azonosítják a Jie-Csi népet, vagyis a Jüe Fiait. Nagyon valószínű, hogy a két népnévnek semmi köze sincs egymáshoz. A Jüe a vietnámiak régebbi népe, ellenben az Isszedon egy Kígyó Urak (Donok) nép neve lehet. Isszusz a Kígyó, a Don Úr, és magyar eredetű szó. Haloun szerint a Jüe-csi kiejtése Zgudja, vagyis Szkűtha. Ez teljes tévedés. Az asszíroknál Ashkuzai a szkythák neve, ami Ász-Kuthai valójában. Az Ászok mindig a magyarok, és a magyaroktól származó hősök neve.

Ptolemaiosz említ egy Thagouroi nevű népet, akiket Kansi tartományba helyeznek többen. Itt volt egy Thagouron nevű hegység, és a Thagara nevű város. A magyar hagyományokban fennmaradt egy Togara nevű folyó, aminek a neve talán rokon lehet a Thagara város nevével. De a Togara neve mögött más jelentések is megbújhatnak.

Tahia országa azonos Baktria országgal.

A Szaka magyarokat a kínaiak Sseuk névvel illették. A Sza-Ka jelentése Sza nemzet Háza (törzse). A Sza nemzetnév egyik legrégebbi népnevünk. A kínai Sseuk népnévből a Sze és Uk szóelemeket lehet kiszedni, ami a Fény Fiai jelentést viselik. A Szakaurak népnévben a Szaka-Urak értelem ma is tökéletesen érthető. A szakák, a jüecsik elől kitérve, Drangiana (Seistan) és Arachosia (Kandahar) tartományokba vonulnak, amelyek neve ettől kezdve Cakasthana (Szakástanya). Ezek a magyar törzsek alapítják meg később az indoszkíta birodalmat, aminek számtalan nyelvi bizonyítéka is van.

Keleten az O-Huanok népe jelentős és rejtélyes volt. A mai Mandzsúria területén éltek, a Liao-ho vidékén. Egyes kutatók a népnevet Ó-Hungárok értelem szerint fejtik meg. Mandzsúria régi nevének Ó-Hunia formát tulajdonítanak. A Man-Csu jelentése Ember-Csillagok, ami jól megfelel a magyarok népelnevezéseinek.

A Szien-Pi népnév magyar nyelvű népet bizonyít. A Szi Nap, az En Isten, a Pi Csillag, vagyis Fi. A Szien-Pi nép a Nap-Isten-Fiainak vallotta magát. A Nagy-Hingán hegység körül élt.

A Ti, régebben Tik törzsek neve Napot jelent. A vörös ti, és a fehér ti Egyiptom két színét viseli. Ezért a Tielö népnév nem jelenthet türköt, törököt, amint a kutatók egy része ezt állítja. A Ti-Elö népnévben az Elő, vagy Élő magyar szavak mellett a Ti – Élet és Borda szó jelenik meg.

A Dzsungok a Hungokból alakulhattak ki.

Az O-K'utok nevét Ogur alakban értelmezik. Igaz, a kínaiban az R hang nagyon ritka, más nyelvek R hangjait a régi kínaiak kipótolták valamilyen jellel, ez azonban nem elég magyarázat az O-K'ut – Ogur azonossághoz. A Kut (Kutat) a tudósok egyik neve, aminek rokona a Kút és Kutya-Kuta is, ami miatt az O-K'ut inkább Ó-Kut formájú. A Guti-Qutu, a Hunza-Kut, a magyar Kut-at, szumer Kuta, hindi Kutta (Kutya) és más hasonló nevek az O-K'ut nevet inkább a magyar megfelelőknek, mint ogurnak állítják be. Tehát az O-K'ut név nem török, hanem magyar népnév. A Kut ráadásul a csillagok neve is lehet, mert az égi kutakon át ömlik Isten fény a világra, hasonlóan a Luk magyar szóhoz.

Hun törzs a Sadag. A nevet Szad-Ag formában Száz-Ágnak kell értelmezni. A Száz nevet Bárczi Géza hatására, még a magyar nyelvtudomány is magyar eredetűnek tartja. De a Sza-Dag forma a Sza magyarokat jeleníti meg, a Dag Hegy értelmű. A hegyesek általában a férfiak, mindenféle hegyes eszközzel felszerelkezve.

A Zemandrok népét származtának határozták meg. Mivel a származták magyarok, a zemandrok is magyarok. A névben a Szem-Andorok fogalom ismerhető fel. A Szem a Napisten, az Andor Égi-Torony, a szumeroknál a Dur-An-Ki névben is jelen van.

Kangár a besenyők három törzsének neve. A Kan-Gár a Kán Országa, hasonlatos a Hungár és Bulgár névhez. A Kangar és Kengir, Kien-gir nevek közvetlenül rokonok.

A Sorosg hun törzs nevét rendkívül eltorzítva Sara-ogurnak mondják, hogy törököt csináljanak a magyarokból. Teljesen helytelen a sorosg átirata, de jól rávilágít a hamisítók szándékaira és ügyetlenségére. A Sorosg névben a Sor és Soros magyar nevek látszanak, a G a név végén a többes szám jele, lásd Pelaszg, Leleg, Jazyg, stb. A Soros törzs a Sorosok törzse volt, amit valamikor, valahol végre kellett hajtani. Talán sorozott katonák voltak.

Az Angiskirok nevében az An az Ég. Az An-Gis-Kir elemek esetén a Gis megegyezik Gilgames becézett nevével, a Kir pedig a Gir – Gyerek párja. An-Gis-Kir Ég és Föld Gyerekei, ha nem tévedek. A Szkír germán nevet azért nem érdemes e népnévben fellelni, mert a hunok magyarok, továbbá a szkírek szürr név alatt éltek.

A Bardor névben a Bárd Urak értelem ismerhető fel. A Bárd énekesek a magyarok között is léteztek. A Bárd, mint fegyver, csillogó is, a Bar szumer szó is ezt jelenti. A germánok között a Bard Szakáll. A Bardor nevet tehát nehéz értelmezni. Bar-Dor, vagy Bard-Or lehet a szó eredete, de nehéz eldönteni, hogy mit is jelentett a név.

A Bittugorok hun törzsének neve abszolút biztosan magyarokat jelent. A név pontos jelentése Bit-Ugor. A Bit jelentése Ház, Hajlék, a Bat/Bet csoport egyik tagja. Megjelenik a Bit-Ang (Bitang) névben, ami Ankh Házába (Bitjébe) való elbitangolást jelenti. Baráth Tibor

szerint, a szavárdok a Kaukázus felől Egyiptomba hajtották a marhákat télen, majd nyáron viszsza a Kaukázus vidékére. Az elbitangolt marha Egyiptomban maradt. Innen ered a Bit-Ang (Bit-Ankh) magyar szó. A Bit tehát Ház, (város, törzs). Az Ugor a magyarokat jelenti, mivel mi alapítottuk Szumert, és benne Urog, Unug, Uruk városát. Az Urog az Ugor eredője, szumerokat jelent. Mi, magyarok azonban tudjuk, hogy az Urog és Ugor nevek között kicsi különbség is van. Az Ur-Og az Úr Óriásai, az Ug-Or viszont Fiai az Úrnak jelentést visel. Ettől függetlenül a görögök a két nevet egynek vették. A Bittugor törzsnévben tehát magyarokat kell látnunk.

Egyes szláv népek magyar neveket viselnek. Ennek több magyarázata is van. Az Ukrán, Ukraina nevekben az Ugor nevet láthatjuk viszont. A Kraina, mint Karaj, teljes tévedés.

A Rusz szintén a magyarok neve. Régi név, szerepel Szumerban és a magyar Galliában is.

A Cseh szó a magyar Cse – Fény eredetijéből származik. A Kecske, mint Kékcse, már Mezopotámiából is ismert, egy kék lapislazulival díszített kecske képében, amint egy fa mögött áll. A Kozel cseh szó a Kőszáli kecske rontott neve. A Szerbek a Szerződéses, vagy Királyi törzs, a Horvátok Hor Házából származnak.

A Lengyel népnév szintén magyar eredetű, a Len-Jel Oroszlán-Jelet jelent.

A Kárpok az Észak-keleti Kárpátok mellett laktak, a Kárpátok nevét is ők adták. Kári népünkhöz tartoztak.

A Neurosz nevet Hérodotosz jegyezte fel, a Né és Úr magyar szavak mellé az -osz görög végződés került. Ez a nép a Né Urak népe. Nagyon közeli rokon a szintén magyar eredetű Amazonok népével, akiknek népneve Anya-Urak jelentésű. Ama, Eme Anya, a Zon a Don későbbi alakja.

A Turciling népnév is magyar eredetű, a mai bajorok egyik népe. Tur-Ciling névben a Tur Hegy, a Tor eredeti alakja, a Ciling lehet Csiling is, ami viszont tündér jelentést biztosít a turcilingok népének. Sok magyar törzsnév tartalmaz tündér jelentést.

A Turku névre Badiny Jós Ferenc olyan etimológiát állít fel, amelyben a Tur Kisebb, Gyengébb, a Ku Erő. Ezért a Tur-Ku Kisebb Erő lenne, Badiny Jós Ferenc szerint. Ez a levezetés nem fogadható el, mint a törökök nevének eredeteként, mert ki nevezi magát kisebb erőnek? A finn Turku város nevének eredete sem egyezik ezzel a levezetéssel.

A Turukku szumer névben a Tur-Ukku, vagyis Ukkó Tornya jelentés ismerhető fel. Ez a név egyértelműen finnségi név, köze sincs a törökökhöz, akik csak 220 után jönnek létre, saját maguk szerint is.

Az Ászok rendkívül régi magyar csoport. Valódi jelentésük Hős, vagy Vezér. A Gig-Ászok a gigeken, a két kerekű kocsikon vágtázó ászok. Afrikába Kr.e. 4.000 táján hatoltak be, a Kárpát-medencéből, ahol a bronz már Kr.e. 5.000 körültől létezett. Unasz egyiptomi király Un Ég Királynőjének az Ásza. Asszur városa az Ászok Bikája nevet viselte a magyar korban. Aszina török, vagyis magyar vezető család neve Ászi-Ház értelmű. Szabartoi Aszphaloi magyar haza neve az Ász-Falu fogalmát tartalmazza. E néhány név is azt bizonyítja, hogy az Ász szó a magyarokhoz tartozik, akiktől az indoeurópaiakhoz sok szó került, mivel az indoeurópaiak magyar eredetű népek.

A Vad-Ász, Hal-Ász, Madar-Ász, Juh-Ász, Kond-Ász (Kondás), Lov-Ász, Guly-Ás, és még igen sok szavunk, rejtetten, az ászok táltosi vezetőinek nevét tartalmazza. A táltosokaz

1950 körül sikerült megölnie a kommunista hatalomnak, de csak a főtáltosokat sikerült elkapniuk, nagyon sokan túlélték a borzalmas hajtóvadászatot. Az öt táltosrend újra felvirágzott, bár a magam részéről egyetlen táltost sem ismerek.

Az Ászok, hősök adják a germán istenek egy részét. Azután a görögnek mondott történelemben is rengeteg ász van, Aeneász név Én-E-Ász formában színtiszta magyar név, Isten-Házából való Ász a nevének értelme. A jászok Ász neve, az oszétok népneve is magyar eredetet igazol. A Jász lehet Íjász, ezt sem lehet elvetni.

Mivel a Ló, Lau, Lu, Lao magyar nyelvjárási alakok, bizonyára a többi nyelvben is megjelenő szavak is magyar eredetűek. Így az Asinus a Szamár. De az Asinus névben az Ászi – Ló jelentés is felismerhető. Ami Asszur városának Asz-Szur nevét Ló-Bika formában is elénk hozhatja. Mivel a Ló, Lu Ember is, kétségtelen, hogy az Ászok előbb hősök voltak, azután meg nagy táltosok, talán táltos lovak. Az Aszó-út tényleg Ló-út, a régi magyar nyelvben.

Az Alánok neve A-Lán formában Nagy-Oroszlánok. A Lán Lány értelmű is, akik valójában oroszlánok. Az Alán név tehát magyar nyelvű. Lehetséges, volt egy magyar-alán házasság a királyi ifjak és királyi hercegnők között, amire mitikus hagyományok utalnak.

A Partus név helyesen Parduc értelmű, ami a latin Pardus (Párdusz) névben is megjelenik.

A Massageta a Nagy-Kusok neve, a Massza-Heta a heták tömegét is jelenti.

A To-Pa nép nevét nehéz megérteni.

A Daka, vagy a Da'A népnév is a szumer nyelvhez közeli. Közép-Ázsiában a szumerok erős jelenléttel rendelkeztek, de a magyarok erősebbel. Igaz, a szumer a magyar nyelvből eredt, ezért számtalan neve jól érthető magyarul.

A Zsuan-zsuan nép neve magyar eredetű. A Tekergőző Féreg a Tejútra és a Farkas csillagképre vonatkozik.

Sanesan alán király háborúja az örmények ellen fontos számunkra. A források Sanesan lovasseregében több törzset is megemlítenek. A seregben a hunok az elsők. Ebből az következik, hogy az alán hadsereg első csapásmérő ereje a hunok voltak. Sanesan nevét így értelmezhetjük: San-E-San, ami az Urak Ura, vagy Királyok-Királya jelentést tartalmazza. A seregben a Phokh, a Thavasbar, a Hedjmadag, az Ijmakh, a Kath, a Teguar, a Koukar, a Schischp, a Dchigph, a Pagashasdj, és az Eckersouan harcosok küzdöttek. A neveknek sok értelme lehet, de a magyar nyelv szerint is fontos megvizsgálni a csapategységek neveit.

A Phokh a Pók név mellett a Fők értelmet tartalmazza. A hunok után a Fők, vagyis vezérek haladtak. Mögöttük mentek a Ta-Vas Barók, a Vas Férfiak (Bar). Nem gondolható, hogy Tavaszbár lenne e csapategység neve. Mögöttük a Hedj-Madag, vagyis a Hegy, vagy Hetu Madák következtek. A Hedj-Hegy értelme a hegyes harci eszközökre vonatkozik. Az Ijmakh csoport az Íj-Mag. A Makh Nagy értelmű is, ezért ez az egység lehet a Nagy Íjasok csapata. Kath jelentése Király és macska. Ha a fők elöl mentek, a királyok mehettek-e a sereg közepén? A Teguar a Teg-Vár, vagy csak a Teg-Urak neve. A Teg kerek, mint a Nap. A Koukar a Kő-Kar. A Schischp, Dchigph nehezen értelmezhető. A Pagashasdj talán Pa-Hashasdj, vagy Fej-Hasadj jelentésű, ha a G olvasható H-nak. Az Eckersouan talán Ész-Ker-Sován jelentést viselt, akik a had körül járőröztek, mint Sövény védték a csapatokat.

Ermanrik keleti gót király uralma alá tartoztak a következő népek. E népeket Jordanesz jegyezte le a Getica XXIII. 116-ban. Szász Béla Kloos 1859 évi kiadása szerint közli Jordanesz neveit. Gothos, Scythas, Thuidos in Aunxis, Vasibroncas, Merens, Mordensimnis, Caris, Rocas, Jadzans, Athaul, Navego, Bubegentas, Coldas.

Momsen kiadásában a nevek így néznek ki: Golthescytha, Thuidos, Inaumxis, Vasibroncas, Merens, Mordens, Imniscaris, Rogas, Tadzans, Athaul, Navego, Bubegenas, Coldas.

A neveket már sokan értelmezték, a témának bőséges irodalma van. Sajnos, a magyar nyelv szempontjából kevesen vizsgálódtak.

A Gothos a Gótok nevet tartalmazza. Svédország déli középső része ma is három gót tartományból áll, és van egy Gotland nevű sziget is.

A Scythas név Szkűthákat jelent. A Golthescytha név mögött az Arany-Szkűtha név rejlik. A Gold Arany a germánoknál, a nevet Golde-Scytha formában értelmezhetjük. Eszerint volt egy arany-szkűtha nevű nép is. Mivel a Szkytha egyik jelentése Ász-Kutya, az Ász meg a magyarok neve, mint a Vadász csillagkép népe, ezért az arany-szkűthák kifejezés a Vadász környékén lévő csillagokra is vonatkozik. A Gyémánt-Kutyák már a hűség régi szimbólumai, a Nagy Kutya és a Kis Kutya, Vadászebek és a Farkas jöhet szóba.

A Thuidos in Aunxis, és a Thuidos, Inaumxis az észtekre vonatkozik. A Thuidos a Csúdok neve, de nem teljesen világos, hogy a Csúdok a magyarokra, vagy az észtekre értendő eredetileg? A magyar nyelvben a Csu-Da szó Csillag-Ország, több változatban is él nyelvünkben. A felsorolás helyett a Csudi, Csoda alakokat említem csak meg. Mindig azt gondoltam, a magyarok a Csudák, vagyis a Csillagország népe, az észtek és sokan mások a mi rokonaink. A Csúd-tó az egykori magyar birodalomról is kaphatta nevét, az észtek a Visztula torkolatától kezdve egészen a Finn-öbölig éltek, még a gót időkben is. A Thu-Idos jelent még Idős-Napot is.

A Vasibroncas így bontandó: Vas-i-Broncas. Ez Vas És Bronzos jelentést tartalmaz, tehát volt egy magyar törzs Észtország közelében, amelyik a Vas és Bronz előállításában jeleskedett, innen is kapta a nevét. A Vas és Bronz magyar eredetű szavak.

A Merens név mögött a Merja nép neve ismerhető fel. A merják kihalt finnségi nép, a Muromák rokonai. A Merens név tehát finnségi népet jelent.

A Mordensimnis és Mordens nevek a Mordvákat jelentik. Igen érdekes népnév, még a morvákhoz is lehet közük, mivel sokkal régebbiek, mint a morvák. A Mor a fekete és a halál neve, de nem ismert, hogy ez a nép miért választott magának ilyen jelentésű nevet.

A Caris és Imniscaris névben Kári népünket ismerhetjük fel. Hatalmas nép volt, Kréta, Kária, a Kárpok és a Karélok is hozzájuk tartoztak.

A Rocas, Rogas nép nevében Ruga nagykirály neve is megjelenik. A Ró Írás, a Ka és Ga Ház, ezért ez a nép az írás háza volt. A Rogastadzans állítólag Volgalakók értelmű, finnugor nyelven, és a Volgától keletre éltek, Marquart szerint. Azon érdemes kételkedni, hogy valamely nép a Volga lakója volt. Ró a Nap neve is, a Ka és Ga Ház, ami miatt ez a nép a Nap-Háza is lehetett.

Az Athaul névben az Atya és Ul neveket ismerhetjük fel. Az Atya Fiai, vagy Atyák és Fiúk a népnév értelme.

A Navego népnévben a Nav-Ego szóelemek szerint a Nap-Égő fogalmat ismerhetjük fel. Az Égő Nap népe bizonyára napvallású volt. A Nap-Nav fejlődésre sok példát lehet hozni.

A Bubegentas és a Bubegenas népnevekben a Bube és Gentas, Genas névelemeket különíthetjük el egymástól. A Bube lehet akár Búb-E, vagyis Búb-Házúak. De nem biztos, a Bube jelentését tovább kell vizsgálni. Viszont a Genas egyértelműen a Genakh névvel mutat rokonságot, ami a Jenő törzs neve. A Jenő törzsnév 1.100 éve még Genakh formában hangzott. A

Gén magyar eredetű szó, amit az etruszkból ismerünk, a Géniusz alapján. A Gen és Ken közvetlenül rokon szavak, ami miatt a Gentas is lehet Kentas, ami viszont a Kent-Kend fogalom felé irányítja az érdeklődést. A Bube-Gentas a Kend törzse is lehetett esetleg.

A Coldas névben a Kolcs magyar törzset láthatjuk. A Kolcs nevet írták Kolch, Colch alakban is. Grúzia magyar népe voltak, ma sok helyen felismerhetők a Kárpát-medencében. A Kold még rokon lehet a Kald, Kaldeus névvel. A Káldok Kis-Ázsiában laktak, a Kaldeusok délről érkeztek Mezopotámiába, egy magyar-szemita keverék népként. A Kolcsok Kolchisz formában léteztek Grúziában. Szibarisz nevű városuk Nap-Vár, amit Arany-Várnak is értelmeznek. Cold és Gold?

Ermanrik keleti-gót birodalmában más népek is éltek. A Herul germán nép állítólag a Maeotis vidékén is lakott. Her-Ul szó szerint magyarul a Hősök Fiai.

Szász Béla a finnugorok közé sorolja a Vesi népet. Talán ők a Vepszék? Azután a Vidiváriak is léteztek a Balti-tenger közelében. Ők a Vízivériak, nevük szerint egy magyar törzs.

Az Antok törzse szláv volt, mondják a kutatók. De a csecsenek is viselték az Ant nevet. Az An az Ég, a T (An-T) a Hely, Ta. Mivel az angol Ant hangya, és a magyar nyelvben a Han-Gya a Pokol-Háza, akik megeszik a holttesteket, el kell képzelni, hogy az Antok valamiképpen kapcsolatban voltak An istennel, és népével, a magyarokkal. A Karantán és Karinthia névben esetleg a Kara-Antok fogalma tényleg megjelenhetett, a Fekete-Antok nevében a Kara magyar szóösszetétel.

Szintén szlávnak minősítik a Veneta népet, akik Trója felől érkeztek Venétia, vagyis Velence környékére. A Vendek, akik a szlovének, a venetáktól vették vend nevüket. A Vén ugyanis Fény értelmű is, a vének a magyarok, a fény népe, akiktől számtalan nép származik, mint a szlovének is.

Téves felfogás, hogy szlávok éltek volna Közép-Oroszország területén a hunok korában. A szlávok a magyarok és alánok keveredéséből jöttek létre, amit az orosz nyelv szókincse bizonyít a legjobban.

Érdemes megállni egy kicsit töröknek minősített törzsneveinknél. Egyes magyar kutatók ugyanis akkora ámokfutást végeztek a magyar nyelvi és történeti tudományban, amilyet sehol másutt nem végezhettek volna. Talán azt gondolták, hogy ma a kérdéses területeken törökök élnek, ezért aztán a régi nevek is a törökökhöz tartoztak. De ez nem igaz, a törökök mindössze 220 körül törtek ki a kínai alávetettségből, így a török nyelv sem jelenhetett meg sehol a 220-as évszám előtt. Azt találták ki, hogy sok korabeli törzsnév török nyelvű, amikor még nem is léteztek törökök, saját maguk mitológiája és hagyományai szerint sem. Nézzük a neveket.

Sara-ogor, Saragur – Fehér ogur
Ücsogur, Ultzinzur – Három-ogur, Ücs-oguz – Három oguz
Besgur, Bittugor – Öt-ogur
Altiogur, Alcidzur – Hat-ogur, Alty-oguz – Hat-oguz
Tokurgur, Kuturgur – Sékiz-ogur, Nyolc-oguz
Kutrigur, Kotzagir – Kilenc-ogur, Tokoz-oguz, Kilenc-oguz
Onogur (az Unug-Úr helyett) – Tíz-ogur
Utigur – Harminc-ogur

Németh Gyula azt állítja, hogy a török népnevek az Ok-Nyíl szóra vezethetők vissza. Az Ok helyett általában az Og-Ur ismerhető fel a törzsnevekben. De az Ug, Uk Fiú, Gyerek a magyar nyelvben. Az Ok és Ék Csillag a magyar nyelvben, a csillagnak lehet nyila, ez igaz, de

azt kell mondani, Németh Gyula minden elképzelése hamis. Egyetlen állítása sem igaz. Németh Gyulának Hóman Bálint segít összeállítani a fenti táblázatot, ami rendkívül sokat ártott a hunok kilétének felderítésében. Szerencsére a kínai tudomány mérhetetlen fejlődése mellett más tudományok is sokat fejlődtek az utóbbi évtizedekben, a kínaiak a hunokat egyértelműen magyaroknak határozzák meg.

Maga az Ogur név sem török. Nem is nyíl az értelme, továbbá a török nyelv a magyarból ered, és aki ezt az alapszabályt megszegi, csak hamisságokra jut.

Saragur névben a Sar Király, az Agur a Agar népnévvel azonos. A rómaiak Agarénusoknak is nevezték a magyarokat. Ők a földművelés feltalálói. Agárd és Gárdon(y) is az ő városuk. Az agár kutya eredeti magyar vadászkutya, nevét az agar törzstől kapta. Az Agrárium is az Agarénusokhoz kapcsolódik.

Sadagok, vagy Szadagok volt egy dunántúli hun törzs neve. A névnek ismert Szadagar variánsa is. Sza a magyarok, a Menny Fiai neve. A Szad a Száz régebbi alakja, ami miatt Szad-Ag jelentése Száz-Ág. A Száz fogalma természetesen a csillag fogalomból alakult ki, rokon a Szatem indoeurópai és a Szat-Szet szélesen elterjedt nevekkel.

Az Akacirok ellen Atilla hadjáratot vezetett. A Kaukázusoktól északra laktak. A népnévben nem nehéz felismerni az A-Kasz-Ir nevet. A Kasz a magyarok klasszikus hét törzséből a hetedik, ők a Kassu nép, a Kassziták, a Kassziterit névadói, akik 6.000 éve már Dunaújváros mellett is a bronzkészítésen szorgoskodtak. Atilla idején a kazárok tehát a Kaukázus északi előterében voltak, törökök már csak ezért sem lehettek. A zsuan-zsuan vereségig a törökök nem tudtak nyugat felé terjeszkedni.

A Logadok név alatt nem törzset kell érteni, hanem a király mellett lévő vezetőket. A név Lo-Gad elemei Nagy-Ház értelműek. A Ló (Lu, Laó, Loa, Laú) Fény, Ember, Nagy és Paci, Equus. A Ló-Darázs, Ló-Hangya, Ló-Bab stb. szavakban a Ló tehát Nagy. A Gad Ház, ez a szó szerepel az A-Gad-E, vagyis Akkád névben is. A Lo-Gad tehát Nagy-Ház, amelyek vezetői kisebb királyokként segítették a királyok királyát. Több logad nevét ismerjük, akik valóban vezérek voltak.

Ultzindur nevében az Ul Fiú, a Tzin a Szin-Cin-Csin fogalmának felel meg, amelyek Napot jelentenek, bár a sémiknél Hold is lehet a Szin-Sin jelentése. A név tehát Fia a Napnak. Az Ul-Tzin-Dur harmadik eleme a Dur. Ebben a szóban az Úr is érthető. Ha valóban Ul-Csind-Úr a név igazi formája, akkor jelentése Fia-Napocska-Úr. Ha azonban mégis Ul-Csin-Dur a név eredeti értelme, akkor a Fiú-Nap mellett a Dur Torony valószínűleg. Népe az Ultzinzurok, Ultzindurok, az Al-Duna vidékén tevékenykedtek. Ez a hun népnév is magyar nyelvű, Ul-Tzind-Úr jelentése Fia a Napocska istennek-Úr jelentést adja ki.

Az Ultzinzur név teljesen hasonló az Ultzindur népnévhez. E törzsnév kétségtelenül magyar nyelvű.

Emnedzur hun királyfi Ultzindur testvére. Az Altziagir törzs szintén hun volt. A névben az Al Magas, a Tzi a Nap, a Gir Gyerek, ami miatt ez a törzs a Magas Nap Gyerekei nevet viselte. Nem lehetséges fontos törzsneveink török alávetése, csak azért, mert a hazai tudomány képviselői olyan otrombák, hogy semmilyen ókori nyelvet sem ismernek.

Tehát Altzindzur hun törzs a nevében az Al – Magas, a Csind – a Napocska, és az Úr nevet hordozza. Ez a hun törzs neve is magyar nyelvű. A Csin a Csinos szavunkban is felismerhető.

Unug Urai Urukból jöttek elő, nem tudni, mikor. De nem vagyunk szumerok, ez is igaz.

A magyarok ősidők óta a Hét népe voltak, a király népe, ezért nem lehet több és jobb pontosítás a témában. Hiszen Isten népének nem mondtuk magunkat, szerénységből, holott valójában Isten népe vagyunk. A Hét, Heta Királyt jelent, aki több fokkal is alant van az isteni szféránál.

Jordanes említi meg a fossaticiusok, árokvédők, és a sacromontisiak, szent hegyiek törzseit, akikről nincs közelebbi adat. Az árokvédők az Agatyrzosz, vagyis A-Gát-Őrzős néppel lehetnek kapcsolatban, akik, nevük szerint, még Dárius idejében, nagy sáncokat építettek a Kárpát-medencében és Moldvában. Mármint ha tényleg ők építették azokat a védműveket.

Irnik, másként Jonák utódai Uturg és Kuturg. Uturg és Kuturg törzsnévként is megjelenik az írásokban.

Szirmay a "Hungaria in Parabolia" című művében, a II. Kiadásban (Budas, 1807, 122. 1.) ír a Hadakúttya fogalomról, amit Lugossy József is ismertet. A részlet, szó ,szerint:

"A Tejutat, a csillagok tömegét a magyarok azért nevezik Hadakúttyának, mert Ázsiát elhagyva ennek a csillagképnek vezetésével érkeztek meg Európába. Az Útmutatót Út-Úrnak nevezték, azt pedig, aki a lovak itatásáról gondoskodott, Kút-Úrnak. Ami miatt egyes görög írók, akik nem ismerik az értelmét, Uturgurinak és Kuturgurinak nevezik őket."

Lugassy József azt is elmondja, hogy Szirmay ezt a szöveget Perecsenyi Nagy László "Léta" című verses munkájából szerezte, amelyben szerepel a Hadak uttya, és az Út-úri kifejezés. Az egész koncepció nem teljesen helyes, mert a magyaroknak olyan eredet-mítoszaik is vannak, amelyek nyugati, vagyis atlantiszi eredetet bizonyítanak. Tilos tehát ráállni egyes keleti leszármazási tanokra, amikor a keleti tanokkal ellentételes tanok is nagyon jelentősek.

Jonák (Irnik) hun királyfi utóda Uturg és Kuturg. A két fiú nevével két törzs is keletkezett. A két törzs nevét több féle alakban jegyezték fel. Az Utrigur és Kutrigur a hunok két népének neve.

Horváth Ádámnál 1817-ben Útigúr és Kútigúr népnevek szerepelnek.

A Kutrigur, Kuturgur nevekben sok értelmet fedezhetünk fel. A Kút a Kutat, Kút, Kutya nevek viselője, az Égi Kutyák Vadász, Nimrúd követői. E neveket sok formában lehet vizsgálni. Az Uturgur népnévben Utu, a Napisten neve van benne. Sok oldalt lehetne írni a lehetséges értelmezések szerint, amelyek mind magyar nyelviséget bizonyítanak. De ezt most nem érdemes elkövetni.

Az Utrigur, Uturgur névben Utu, a Napisten neve van jelen. A törzsneveket vizsgálhatjuk görög, római átírások alapján, de valódi kiejtésükhöz nehezen juthatunk el. A valódi jelentéseket a magyar nyelv adja meg. Kotragos király nevében a Kő-Trák fogalmat kell felismerni. Ebből a névből juthatunk el a hunokhoz is, akik tehát a trák magyarokkal is rokonok, de nem törökök.

A Kocs és Kolcs magyar, vagy magyar-rokon törzsek felfedezése is a hun időkhöz köthető. Mindkét jelentős magyar törzs után sok földrajzi nevünk maradt fenn. Bakay Kornél az avarok között Koch nevű népet azonosított, ők a Kocsok. A Kolcsok is sok mai földrajzi névben szerepelnek, ők a grúziai magyarok, akik Kolkhisz név alatt szerepelnek a görög szerzőknél. A mai, hivatalosnak tekintett akármi, ami a magyarok ellen dolgozik, természetesen nem érti neveinket, mivel a magyar nyelvnél sok tízezer évvel fiatalabb közegben gondolkodik. A mai hivatalos kutatók eredményei tehát csak a semmibe vezetnek.

A székely népről már esett szó. Ők nem a hunok utódai, amint több krónika is állítja, hanem sokkal régebbi magyar nyelvű népesség, akik legalább Kr.e. 2.000 körül már a Kárpát-

medencében tevékenykedtek. Tehát a székelyek egy nagyon régi európai ősnép, akik szoros rokonságban álltak a keleti hunokkal, a nyugati magyarokkal, meg a déli inváziós erőkkel.

A székelyek legalább Kr.e. 2.000, vagy esetleg Kr.e. 10.000 éve lakták a Kárpát-medencét. Mérhetetlen nagy jelentőségük van az európai civilizáció felvirágzásában és elterjedésében. A székely ősnemzet történelme ma sincs kikutatva.

Az Arimphaeusok a Ripaeus-hegység végénél laktak, Ammianus Marcellinus szerint. A Chronius és Vistula forrásánál, mellettük az alánok laktak. A Vistula név tehát régebbi a szlávok megjelenésénél, amit ez az adat is bizonyít. A Visz-Túl-A azt jelenti, hogy Visz-Túl a Vízen, és magyar nyelvű folyónév. Az Arimphaeusok neve az Arimaszpok nevére hasonlít, az Egy szeműekre. Ez az egy szem természetesen a Napisten, de valójában természetesen két szemük volt ennek a szkytha népnek is, csak napimádatukat nem értették meg a görögök. A Chronius folyó talán a Gronius, a Garam, aminek a forrásvidéke valóban közel fekszik a Visztula forrásához.

Kánnai Zoltán három könyvet is írt a magyar őstörténetet kutatva. Egyik könyve jobb a másiknál. Sok szerzőt felvonultat, különösen a Közel-Kelet szerzőit, akik tovább erősítik és bővítik a hun és magyar történelmet. Nagyon ajánlható mind a három könyv az ifjú kutatók figyelmébe.

A kelta vonal is megjelenik a hunoknál. Alapvetően Nimrúd, a magyarok, és Fénis, a kelták ősapjának testvérségéről van szó. Együtt építették a mitikus Bábel Tornyát, ami még a szumerok megjelenése, Kr.e. 3.250 előtt történt. Ebben az időben még nem léteztek szumerok, Mezopotámiát magyarok, pontosabban a szavárdok lakták. Keleten, a Tarim peremén fedezték fel Loulan Szépét, a nevet Lulan formában is írják. Az alacsony termetű hölgy ruházata megmaradt, kelta szövet volt, a magas termetű szőke férfiak is kelta típusú ruhát hordtak. A feltárás Kr.e. 2.000-ből származik. Ismert Dun Huang városa, a Dun kelta szó, Toronynak értelmezik, a Huang Sárga, tehát a város neve Torony Sárga. A Dun mellett a Dunum is elterjedt, Singidunum volt a kelta idők Nándorfehérvára. Balamber neve Bal Amber formában Nagy Sárga, vagy Ragyogó Sárga, ami a Nap. A Bál és Bél a magyar nyelvben is gyakori, Bál isten a magyaroknál alapvetően Napisten. A fehér hunok mai nagyvárosa Jodhpur, mintegy 3 millió lakóval. Mellette az erőd neve Amber, ami megint kelta szó, ma is gyakori női név. Az Amber az Ember közvetlen párja, mivel Ama és Eme Anya jelentésű. Kelták és szkythák, vagyis magyarok, egy faluban is laktak, a település egyik felén magyarok, másik felén kelták. Ez is bizonyítja, nagy volt a testvérség, és a barátság a magyarok és kelták között.

A Biblia Japhet, Háza-Hét, fiai között említi Gomert, ő a kelta, lásd pl. Mont-Gomery, és Magogot, a magyart. Ez a név a Mag, vagyis Csillag, és az Og szóból áll. Az Og a héberben Óriás, eszerint Mag-Og Csillag-Óriás, bizonyára csillagkép, elsősorban a Vadász (Hun-Ter), Nimrúd, a magyarok ősapja. De az Og a keltáknál Fia, ami miatt a Mag-Og név a Csillagok-Fiait jelenti. Nagyon fura, hogy a magyar, de a kelta, angol és más, kelta rokonságú szerzők sem kutatják a magyar-kelta rokonságot, kivéve egyetlen kiváló magyar szerzőt.

Az örményeknél a IV. Században a Madagh, Hétzmadag, Machor, és Gud-Makar nevek jelennek meg. A Madák a magyarok, a Hétzmadag a Hét-madák, a Machor a Magor, illetve Mak-Hor, a Gud-Makar névben a Makar a Kard, Herkules neve, aki a magyarok őse.

A hun törzsek elterjedése nagyon nagy, aminek határait nehéz felderíteni. Ha igaz erkölcsű kutatók kutatják a hunok kilétét, akkor azonnal a magyar nyelvhez jutnak, amiből sok rokon nyelve keletkezett.

XXIII. FEJEZET: HUN JELLEMZŐK

A hun magascivilizáció rendkívül fejlett volt. Belőle sarjadt ki a kínai civilizáció is, ami önmagában is megmutatja a hunok elképesztő fejlettségét. A hunok tanították meg a kínaiakat mindenre. Valójában a hanok az europid hunok és a helyi népesség keveredéséből jöttek létre, amit népnevük is mutat..

Genetikailag a hunok europidek voltak. Az europid hunok azonosak a magyarokkal, akiknek sok neve volt a sok tízezer év alatt, amely nevekből néhányat ismerünk. Az europid hunok és mongolid helyi lakosság keveredéséből, összeolvadásából több jelentős nép és népcsoport jött létre. Közöttük legjelentősebbek a japán, a koreai, a mandzsu-tunguz, a török és a mongol csoport. A paloázsiai népek között is keresni kell a rokonainkat, mivel a jukagirokról csak nem régen mutatták ki magyarokkal való szóegyezéseiket, és a finnugorokhoz való tartozásukat. Az ugor szó szumert jelent, vagyis az ugorokat a szumerokkal kapcsolták össze az ókori szerzők. Azután a tibeto-kínai nagy nyelvcsalád népei is sok genetikai azonosságot hordoznak velünk.

A kínai írás egyértelműen a magyar rovásírásból ered. A kínai írás eredetének megfejtése gyerekcipőben jár, mert a kínai tudósok nem a megfelelő módszerekkel keresik írásuk eredetét.

A Taó egyértelműen magyar eredetű. A négy világtáj isten mellett van még négy világtáj isten, akiknek mind a nyolc neve a magyar rovásírás alapján jött létre. Van továbbá még 512 variáció, kivétel nélkül mind a magyar rovásírás betűi alapján képzett fogalom. Így összesen 520 lapot lehet megalkotni a magyar ábécé szerint, ami a Taó alapja. Mivel a Taó témakörében is a magyar táltosok tudása jelenik meg, ezért erről a témáról nem lehet sokat írni. A táltosok tudása őket illeti.

A genetikai eredet mellett a hunok magyar nyelve két elsöprő erejű bázis, ami alapján abszolút biztonsággal bizonyíthatjuk a hunok magyarságát. Az íráshoz kapcsolódik a magyar nyelv, mert a magyar írást csak magyar nyelven lehet olvasni. A három fontos ténnyel, a genetikával, az írással és a nyelvvel, meghatároztuk a hunok magyarságát. Az ellenség, aki alaptételeinket támadja, az utolsó leheletéig küzdeni fog ellenünk, mert a Sátán oldalán állnak. Isten népét, a magyarságot, a sátánisták nem ismerhetik el ősüknek, mert ez már politika és vallás, semmi köze a tudományhoz. A sátánisták természetesen a hazugok népe.

A hun csudaszarvas monda Kézai Simon jóvoltából maradt fenn. Nemrót Persiába költözik, a szerző szerint. Nemrót nem más, mint Menróth óriás, aki a nyelvek összezavarása idején Eviláth földjére ment, amelyet ebben az időben Persia tartományának neveztek. Ott nejétől, Eneth-től, két fiat nemze, Hunort és Mogort. De Menróth óriásnak, Enethen kívül, több neje is volt, akiktől több fia és lánya is született, akik ma is Persia tartományát lakják, termetre és színre hasonlatosak a hunokhoz, csakhogy különböznek a beszédükben, mint a szászok és thüringek.

S minthogy Hunor és Mogor első szülöttek valának, atyjoktól megválva külön sátrakba szálltak.

Történt pedig, hogy a mint egyszer vadászni kimentek a pusztán egy szarvas ünőre bukkannak, mellyett, amint előttük futott, a Meotis ingoványaiba kergetének. S midőn az ott szemök elől tökéletesen eltűnt, sokáig keresék, de semmi módon nem találhatták. Végre is az említett ingoványokat bejárván, azon földeket baromtartásra alkalmasnak szemlélték.

Kézai Simon írása sokszor téves, ez igaz. Máskor azonban igazat mond. Ha a hun monda Kézai Simon írására épül, akkor azt mondhatjuk, hogy helyes a történet alapvetően.

Arról van szó, hogy a Csudaszarvas nem más, mint az éjszakai égbolt, a sok csillaggal. Ahogy az éji égbolt is halad keletről nyugatra, úgy haladnak a magyar-hun törzsek is kelet felől nyugat felé. Az égbolt a Csudaszarvas, csak ezt a képzetet sokan képtelenek felismerni. Pedig a magyar nyelv világosan beszél.

Abból a képzetből, hogy az emberiség ősei a csillagok közül születtek, és haláluk után csillaggá válnak, sok helyes, és sok félreértett írás született.

Meotis ingoványaiból visszatérve atyjokhoz, s búcsút vevén tőle, minden vagyonostól a meotisi ingoványok közzé szállának lakozni. Meotis tartománya pedig Persia hazával határos, s egy igen keskeny gázlón kívül mindenfelől tenger övezi környül, folyói teljességgel nincsenek. Nehéz oda bé, s onnan kimenni. Ott öt esztendeig mozdulatlanul maradának. A hatodik évben kimenvén, Belár fiainak nejeire, s gyermekeikre bukkanának. Történt pedig, hogy azon gyermekek közt az alánok fejedelmének, Dulának két leányát is elfogták, kiknek egyikét Hunor, másikát Magor vevé nőül.

A Szarvas neve szóösszetétel, a Szár és a Vas (Vasz) két magyar szó ötvözete. A latin Cervus (szarvas) már rontott alak, mint a többi indoeurópai szó is, de mind a magyar nyelvből keletkezett. A Szár több jelentésű szó, de itt a Sár (sárga) jelentés jön elő, a Vas pedig Fehér értelmű. Felső-Egyiptom nagyvárosa, Vasz, a mi a Duna mellett lévő Vác nevével azonos. Ebből a szavunkból erednek a germán Weis és hasonló szavak. A Szár-Vas tehát sárga-fehér, vagy arany-ezüst értelmű, és a csillagos égre vonatkozó szó. Az ég jelképe a szarvas, a borjú szőre több hétig pettyes, ami a csillagos eget jelképezi. Tehát, amikor a testvérek üldözik a csudaszarvast, akkor valójában az égbolt forgásának irányába haladnak. A magyarok 40.000 éve értek Galliába, a legenda eredete legalább ilyen idős.

Az Ünő jelentése Ü-Nő formában Magasságos-Nő, aki maga a csillagos égbolt. De Un-Ő (ünő) formában az Ég Királynője-Ő a jelentése. Un egyik legnagyobb istennőnk. A szarvas tehát nő, és nem hím. A csillagos égtől születtünk, amit a csudaszarvas valódi kiléte is bizonyít.

Ménróth a Mennyei-Róth, vagyis Rúd. Ő a Vadász csillagkép, a magyarok jelképe. Nevének más alakja a Nimrúd és Nimród.. A Nim és Num a Magas, és Oroszlán, a Rúd jelentése Vörös és Rúd. Ur-Nim formában "oroszlán", tehát Szepes Mária kitűnő magyar író "Vörös oroszlán" című regénye is ebből a közegből ered. Csak Numitor, Numa Pompillius és Numi Torem nevekre emlékezzünk, hogy nagyobb kitekintéshez jussunk. Ősapánk tehát a Vadász.

A Meotis valamilyen mitikus terület. Egyrészt a földön, másrészt az égben van. Az égbe a Tejúton, vagyis a Világfán lehet feljutni, amiről sok mese regél. A földön az ókorban már nem létezett olyan terület, amelyre csak egy helyen lehetett bejutni, kivéve a Krím-félszigetet. De ott vannak folyók. Viszont volt egy nagy szigetszerű föld, a Volga-Don és a Kuro-Manics törésvonal között, amely megfelel Meotis leírásának. A területen a Mayota törzsek éltek, akik nevéből Maya istennő nevét értelmezni lehet. Ezért Magor neje Maja.

Dula nevének jelentése Nap-Helye. Du a Nap, La a Hely. Az alánok neve az "A-Lán" formában az Isteni-Lányok jelentésű. Talán tényleg alán hercegnőket vettek feleségül a magyar hercegek, de ez nem valószínű. Egyszerűen azért, mert sem alánok, sem indoeurópaiak nem léteztek abban a régi korban. Az alánok megjelenése sokkal fiatalabb korban történt. Kézai Simon nem ismerhette az időbeli határokat, amit ma sem ismernek többségükben a történészek.

A Gesta Hungarorum szerint Hunor és Magor elsőszülöttek voltak. Egyszer egy szarvasünőre bukkantak, amelyet üldöztek. Így kerültek Meotis tartományba. Ott öt évig nyugton maradtak, majd a hatodik évben kijöttek Meotisból, és Belár fiainak nejeire bukkantak, és gyermekeikre. Történt, hogy azon gyermekek közt az alánok fejedelmének, Dulának két leányát is elfogták, akiket aztán feleségül vettek.

Belár fejedelmet a bulgárokkal azonosítják, a bulgárok egy magyar nyelvű törzsszövetség volt. Unug Urak voltak, Unug nagy népéből, egyik legnagyobb városunk Uruk volt, aminek Unug és Urog neve is volt. Belár nem török, ahogy sokan állítják, hanem magyar volt, a magyar nyelvcsaládhoz tartozott népe.

A Képes Krónika szerint Hunor és Magog a neve a két testvérnek. A pusztaságban szarvasünőre bukkantak, a Meotis ingoványaiba üldözték. A mocsarakban öt évig megültek, mikor kimentek, sátrak alatt Berekának feleségeire és gyermekeikre bukkantak, akik a kürt ünnepét ülték. Őket elrabolták. A vízözön után ez volt az első rablás. Úgy esett, hogy ama csatában Dul alán fejedelem két lányát is elfogták, akiket feleségül vettek. Tőlük erednek a magyarok és hunok.

A Képes Krónika azt állítja, hogy Magog és Hunor Japhet fiai. Japhet nagyon közeli rokonságban van Nimrúddal. A neve magyar nyelvű. Ap és Ep a Ház, a Het a Hét, Ap-Het ezért Háza a Hétnek, apja a hétnek. Magog nem azonos Magorral. Mag-Og jelentése Csillag-Óriás, ami a Vadász csillagkép egyik neve lehet. Mag-Or viszont a Csillagok-Ura, ami istennév, azután a Nap és Oroszlán, továbbá "magyar" jelentésű.

A vízözön utáni első rablás, a szerző elképzelésében, valamikor Kr.e. 3.900 előtt zajlott le.

Jordanes hun eredetmondája, amikor ilyen-olyan boszorkányokról beszél a hunokkal kapcsolatban, meglehetősen nehezen érthető . Viszont a hun ijedeztető motívumok tényleges megléte Jordanes írásában arra figyelmeztet, hogy nem értjük eleink gondolatvilágát, és gyorsan elvetünk mindent, amit nem értünk meg első szóra. Jordanes azt írja, hogy ezer vitéz vágtat a Csodaszarvas után. Azután a szarvas közli, hogy valójában ő vadászik a vitézekre. Nincs visszaút, itt rekednek, vissza többé nem mehetnek. Az ezer vitéz ezer csillag, akik itt rekednek a Földön, vissza már nem mehetnek az egekbe, a csillagok népe lejött a felszínre. Új országot kapnak a Csodaszarvastól. Ahol a Csodaszarvast királyukként ünneplik.

Egy csangu magyar regében a Csoda fiú szarvas a szarva között hozza a Napot, mellén a Holdat, homlokán csillag van, szarván ezer csillag. A szarva a Világfa egyik jelképe. Elindul az égi Duna fényes partjáról. Tehát a Duna a Tejút sokadik megtestesítője. A Duna neve Du-Na formában a Nap-Háza, a Tejutat számtalan nap, vagyis csillag alkotja. Világosan beszélnek őseink, csak meg kell érteni őket.

A csodaszarvas motívum indián törzseknél, a lappoknál, irániaknál is előfordul. A voguloknál is, akik neve Bog-Ul, vagyis Nap-Fiú oroszul, és szumer eredetűek. A török és mongol azonosságok a magyaroktól erednek, vagyis a hunoktól, és nem régiek, ha 1.800 év nem vethető össze a magyarok régiségével.

A farkas, az oroszlán és a sárkány szintén jelentős a hun hagyományban. A Féreg jelentése lehet Farkas és Sárkány. A Fába Szorult Féreg és a Toportyán Féreg a farkas neve, de féreg a sárkány is. Smaug sárkányra a tóvárosi emberek a Féreg szót alkalmazzák Tolkien nagyszerű

regényében. Az oroszlán és a sárkány fogalma is keveredik. Mivel az állatok csillagászati motívumokat testesítenek meg, teljesen világos számunkra, hogy a Féreg és Sárkány a Tejút, az oroszlán a Nap, a Farkas pedig egy csillagkép.

A madarak közül is sok szakrális volt, a szakralitásuk a nyugati magyar elképzelésekhez kapcsolódtak. A Turul a Nap-Rul való madár, a Turul-ház jelképe. A Turul-házból kapott Európa minden királyi háza hercegnőt, az Árpád-ház téves megnevezés, mivel az árpádháziak is mind turulháziak. A Turul-ház olyan hatalmas királyi család, amelyhez nincs mérhető, és még senki sem dolgozta fel a történetüket.

A magyar és bulgár hadsereg felépítése azonos. Hasonló volt a hun csatarend is. A hunok seregei déli irányban álltak, a jobb szárny nyugatra, a bal szárny keletre szerveződött. A teljes haderő lovas volt, gyalogság nem létezett. A török sereg harmada gyalogos volt, amikor megverték a zsuan zsuan, vagyis avar sereget. Később is rendelkeztek gyalogsággal, az eredeti magyar és bulgár sereg azonban lovas harcosokból állt. Nehézpáncélos és közepesen páncélozott lovasság alkotta a hadsereget, amikor kellett, könnyű viseletre tértek át.

Mivel az akkori, és a jelenlegi világ egyik legfejlettebb és leghatalmasabb népével, a kínaiakkal harcoltak, senki ne gondolja azt, hogy gyenge hadseregük volt. Mivel az erők nagyjából egyformák voltak, bár a kínai emberfölény akár ötvenszeres is lehetett,, a hun hadsereg nem volt alacsonyabb rendű, mert ha az lett volna, nem léphettek volna fel egyenlő rangú félként a kínai császárokkal szemben. Meg aztán egy idő múlva csak eltanulták a kínaiak fortélyait, akkor is, ha nem a szumer, etruszk, egyiptomi civilizációkból jöttek volna.

Hadúr Kardja rendkívüli jelentőségű. A kardot a magyarok találták fel. Vezér csillagképét 30.000 évesnél régebbi csontlapocskán is ábrázolták, amelyen jól kivehető a kard, mint nemi szerv. Kis-Ázsiában 8.000 évesnél régebbi kőkardokat őriznek múzeumokban. Mivel kőből készültek, harcértékük kicsi lehetett, ellenben szimbólikus értékük magas volt. A terület a szavárdok országához tartozott. Az Excalibur Hadúr Kardjának párja, amiről angol írók is beszélnek. Ruga, Atilla és más hun királyok is voltak Angliában a rómaiak kiverése miatt. Ekkor kerülhetett kelta rokonaink látókörébe Hadúr Kardja.

A követségek gyakoriak voltak a hun udvarokban is. Számtalan követ ment Kínába, és érkezett Kínából. A Követ szó eredetileg Kő-Vet értelmű, a kövön felirat volt, amit a király a követ útján átvetett a másik királyhoz, aki elolvasta az írást. De a Kö a Ku – Száj közvetlen rokona is, ami azt is jelenti, hogy a király a Száját veti át a másik királyhoz. A hun követeket gyakran visszatartották a kínaiak, ekkor a hunok is visszatartották a kínai követeket. A követ néha több évtizedig is távol volt hazájától.

A Kutyafejű király mondák a hunokhoz kapcsolhatók. A Kút és Luk a csillagok neve, a Kutya szó a Kút szóval közeli rokon. Mivel a tündérek hegyes fülűek, és a magyar népek tündéreknek tartották magukat, a kutya hegyes füle jól megfelelt a tündérek fülének. De erősen lehetett keverni a szumer Kuta, a Kutya, a Qutu (Guti), a Kút, Kutat – Kut és más fogalmakat.

A lovasnomád életmód Kr.e. 2.000 körül fejlődik ki. Kr.e. 2.000 előtt nem bizonyított a lovasnomád életmód. Az is feltűnő, hogy a nomádok megjelenése az akkádok hatalmas emberirtásai után történik.

Csaba története szoros leszármazást mutat a hunok és székelyek között. Az a helyzet, hogy a keleti magyarok, vagyis a hunok, és a székelyek két külön magyar nép. A székelyek Kr.e. 1.500 körül biztosan Európában éltek, a Csaba monda hunjai inkább csanguk. A mai eredeti, igazi hunok a csanguk, akik a székelyekkel valóban szoros rokonságban vannak.

Akár három Csaba herceg is lehetett, a történeti adatok alapján. Egy Csaba 15.000 harcossal Macedóniába ment, ők a mai macedónok magyar ősei. Továbbá 3.000 hun Csigla mezejére ment, akiket a székelyek őseinek tartanak. Ezt a mondát azért kell javítani, mert Csigla mezején talán 50.000 éve magyarok éltek, vagyis székelyek, akik befogadták a 3.000 hunt, de nem a hunok voltak a székelyek ősei. A történeti tények a krónikának súlyosan ellent mondanak. Azt viszont semmi sem cáfolja, hogy a székelyek és hunok azonos nyelven beszéltek.

Vajon volt-e magyar-hun monda? Nem volt, mert a magyarok, mint fejedelmek, egyértelműen tudták, hogy a különböző magyar népek magyar nyelvűek. Nem jutott eszükbe annak bizonyítása, hogy ami tény, azt egyszer majd a hazugok megtámadják. Mivel természetes igazság volt a hunok magyar nyelvűsége, a magyar táltosok és fejedelmek nem törekedtek arra, hogy bizonyítsák azt, ami Istentől valóan igaz.

A törzsszövetségek a magyarok fejlődési szakaszain is megjelentek. A hunok is törekedtek a törzsi szövetségekre.

Az udvar a hunoknál is létezett. A névben az Ud és Vár szavak ismerhetőek fel. Ud a Nap, szumerul Udu, ő a Nap nevében uralkodó napkirály. Egy várban lakik, ezért a lakhelye Ud-Var nevet kapott. A nép tagjai a királyhoz az udvarba mentek fel, ha ügyük a királyhoz szólította őket.

A trónöröklési rend szerint a király halála után a legidősebb testvére következett a trónon. Ezt a rendet gyakran megváltoztatták, amikor a király fia követte apját az uralkodásban. Hamlet a király fia volt, de apját az apja testvére gyilkolta meg, aki aztán király lett. Géza fia István lett a király, apja halála után, aki viszont Koppányt, apja testvérét megölette, mivel Koppány a trón felé nyújtotta kezét. A trónöröklési rend nem volt egyértelmű a hunoknál sem.

Az Országtanács a mai Országháza elődje volt hun testvéreinknél. Először az év első hónapjában jöttek össze, ez volt a kisgyűlés. Májusban aztán volt a második összejövetel, ez volt a nagygyűlés. Liong városnál, vagyis a Sárkányfalnál gyűltek össze a hunok. A város nevében feltűnő a Lion Oroszlán jelentése, ami egyértelműen a magyar nyelvből származó kelta szó. Lyon városa Franciaországban ma is létezik. A Lion Sárkány és Oroszlán kapcsolata innen is látható. Végül szeptemberben volt a nemzetgyűlés, Tai-Lim városban, Ma-Ji vidékén, délen. A gyűlés mindig kedvező napon történt, ami Vu (talán Fu, Fő) nevű volt. Rómában Dies Nefas és Fas (Fős) néven. Mivel Rómát is mi alapítottuk, a szokások rokonsága egyértelmű az igazak számára. Szász Béla nagyszerű kutatási eredményeihez nem fér kétség, csak ne törököz ne annyit könyvében.

A hun Üstök rendkívüli rejtélyek. Elsősorban bronzból készültek, és egy használat után bezúzták oldalukat. Vajon miért tették ezt? A név, az Üst, az Üstökös nevében is benne van. Az Üs az Ős, a Boryszthenész folyó nevében Bor-Üsten formában fordul elő. Az Ősök neve a szumeroknál Usz, ami Halott, Halál, és megjelenik a latin nyelvben, mint hím nem jelző. Az Üst az ördögök eszköze is, amiben megfőzik a gonosz embereket, és kifőzik belőlük a rosszat. Az Üst mai magyar szó rendkívüli rejtélyeket rejt.

A bronz üstökön négy domborulat látható, a szájadéka kör alakú, és különös díszek vannak rajta. Az Üst csillagászati fogalmakat tartalmaz, mint a Korona is. A Kör alakú száj a Nap jelképe. A négy bordázat a Nap járásának négy égi kiemelt helyzete. Ezek a napéjegyenlőségi, és napforduló pontok. Négy van belőlük, március 21 és szeptember 23, valamint december 23 és június 22. A Korona két pántja is ezt a csillagászati helyzetet mutatja meg. Az Égen a Tejút a Pánt, a Tejút pedig úgy mozog, ahogy azt ma is látjuk. A Szent Korona két pántjának megfelelően, vagyis a Szent Korona két pántja a Tejút égi mozgását írja le. A Pánt szóban nem nehéz

felismerni Pán istenünk nevét. Az üstök tehát Világegyetemes jelképek, a Világegyetem formai megtestesítői.

Van olyan ábra, amely egy üstöt ábrázol, benne egy ember feje, felmeredő hajjal. Ekkor Teutatesz istenre gondolunk, akinek a neve magyar, és két másik istennel az újjászületés misztériumában is fontos szerepet játszott. Teuta a Tejuta régies alakja, Ipolyi Arnold is a Tejutat Teuta formában írja, lásd még Hadakuta. A Tesz ige a Ten Istent jelentő alapszó alakja, fordítottja a Szet, vagyis a Sátán, már Egyiptomban is, ahol a Szetes névalak is előfordul. Tejuta Tesz tehát a Tejút Istene. Az újjászületéshez szükséges a hős halála, az üstben való megtisztítása, majd feltámadása. Ekkor a hősből király lehet, feleséget is vehet maga mellé, aki a földön, gazdaságon és nőkön uralkodik. Feleség nélkül senki nem lehet király. Teutatesz két társa Esus és Taranis volt. A kelták magyar eredete Dél-sziget mítoszához köthető, és Kr.e. 4.000 tájára tehető.

A hun kultúra rendkívül gazdag, a magyar kultúra egyik része. Nincs mód a földművelésről, állattenyésztésről, iparról, kereskedelemről részletesebben szólni. A juh a hunok által került be Kínába, úgy nevezik, hogy hun-kecske. Nincs a kínaiaknak szava a juhra. Az ipart megemlítve csak azt kérdezhetjük meg, hogy a rengeteg fém fegyvert, páncélzatot ugyan ki állította elő? Ki tanította meg a kínaiakat a fémek használatára? Ahogy a japánok is magyar eredetű fémeket használtak. A kereskedelem is magyar találmány, amint a pénz is.

A hun kereszténység az első a Földön. Jézus három apostola ment a hun országokba, ahol olyan hasonló, de legalább 35.000 éves tanokat ismert a nép, hogy a próféták magyarázatait azonnal megértették. A próféták a magyar, vagyis hun vallást hirdették, mint Jézus vallását. Ebből is következik a magyar-hun vallás rendkívüli ősisége, de az is, hogy a hunok azonnal megértették Jézus prófétáinak rendkívüli próféciáit. Jézus első követői a hunok, vagyis előbb vették fel a Jézus-hitet, mint az örmények.

Még sok ezer tény bizonyítja a hunok magyarságát. Szokások, a család felépítése, táncok, zene, ételek, vallás, temetkezés, rengeteg téma eszközeinek a neve. De ezekre a hatalmas területekre nincs mód kitekinteni ebben a könyvben.

XXIV. FEJEZET: UNUG URAK

Őseink egykoron, már több tízezer éve, rendkívül fejlett közösségeket alkottak. Azok a súlyos előítéletektől terhelt kutatók, akik nem ismerik el a felső ókőkor emberének fejlettségét, saját őseiket sem tisztelik, de ami a nagyobb baj, a felfedezett tényanyagot nem hajlandók figyelembe venni, rosszabb esetben a felfedezett régészeti leleteket egyszerűen megsemmisítik. Ami természetesen emberiség ellenes cselekedet.

A magyarság, különböző nevek alatt, de e nevek mögött lévő törzsek mind magyarul beszéltek egykor, Atlantisztól Kárpátiáig, Turántól Kináig, lakta egykor Eurázsiát. A bizonyítékok hatalmas és folytonosan növekvő tömege arra is segítséget nyújt, hogy az időben is nagy pontosításokat hajthassunk végre, meghatározva egyes törzseinknek mozgási területét és időben való jelenlétét. A bizonyítékok alapján csak egy kisebb időszakaszt kell kiragadni a végtelen időfolyamból, hogy az Unug Urak tevékenységét behatároljuk.

Un Ég Királynőjének fiai az unugok. Az Ug a szumer nyelvben is jelen van, Fiú, Gyerek értelemmel, ami egyben az Ug és Húg szavak között is kapcsolatot bizonyít. Un-Ug tehát az Ég Királynőjének Fiai jelentést viseli. A Mezopotámiában fellelt sok "unug" várost jelentő szó

értelmezése tehát hibás. A nemzetközi nyelvészet "lakott hely", "települési közösség" értelmezése becslés jellegű, tehát téves. Arról nem is beszélve, hogy az Un név közel áll a Hun névhez.

A Göbekli Tepe népe bizonyosan magyar volt. A nép Kr.e. 10.000 körül kezdte építeni a T alakú oszlopokat, az oszlopokat betemették egy idő után. A körbe helyezett T alakú oszlopokon belül volt két T alakú oszlop. Mintegy 60-80 évenként az egyes köröket betemették. Az oszlopok betemetési ideje félelmetesen kiadja a precesszió 72-es évszámát, az oszlopokra vésett állati jelképek többsége csillagászati jellegű. Mindebből azt lehet kikövetkeztetni, hogy a Göbekli Tepe népe rendkívül fejlett volt, félelmetesen magas rendű csillagászati ismeretekkel rendelkezett, de ezen kívül más tudományokban is jártas volt. Amikor Kr.e. 8.000 táján a Göbekli Tepe népe, akiket szavárdoknak kellene nevezni, szétvándorolt a Földön, több rendkívüli esemény történt.

A tudósok azon is vitatkoznak, hogy az oszlopokat kifaragó nép milyen gazdasági fejlettséget ért el? Azt is állítják, hogy Göbekli Tepe hagyatéka az első emberi magasan fejlett alkotás. A növénytermesztés mintegy 18.000 éves Pannoniában. Viszoko piramisai legalább 30.000 évesek, ami messze túlszárnyalja Göbekli Tepe korát. Ettől függetlenül, az oszlopok az egyik legnagyobb régészeti csodát jelentik.

Néhány rendkívüli esemény. Szváziföldön aranybányát nyitottak, Kr.e. 8.000 táján, nem a helyben lakók. Kínában több területen megindult a növénytermesztés, ami Pannoniában Kr.e. 19.000 idejéből már bizonyított. A Göbekli Tepe népe vándorlásra indul Nyugatra. Nagy bizonyossággal állítható, hogy a Megalit építők ők voltak. Afrika mélyébe is behatoltak. Egy ág a Balkán felé vette útját. Most csak a balkáni ág útját követjük.

Göbekli Tepe népének, akiket tehát szavárdoknak kell magyar nyelven nevezni, szétáradása a Földön, rendkívüli jelentőségű. Ez igaz, de más földrajzi területeken is éltek magyarok, akik legalább olyan fejlettek voltak, mint a szavárdok. Szavárdiából, ahonnan több Sza nevű nép kelt útjára, Kis-Ázsián keresztül népmozgások indultak. Kis-Ázsiában igen sok magyar jellegű nép maradt vissza, akik még a görögök idejében is magyaroknak tartották magukat. Tehát Kis-Ázsia nagyjából 2.000 évvel ezelőttig, magyar törzsek területe volt.

Thesszália nagyjából Kr.e. 6.000 körül kerül a magyar törzsek érdekszférájába. Thesszália neve ma is magyar eredetű név. A Thesz az Isten neve, a Szália a Szálás, Szállás neve, amely magyar szó sok helyen felismerhető Európában. Thesszáliát aztán kiürítették törzseink, és Trákiába mentek át.

Trákia és Trója, magyarul Torja, szervesen összetartozik. Annak a népnek, amelyik elfoglalta Trákiát, nagyjából Kr.e. 6.000 éve, a lelke magyar volt. A nyelvét csak onnan lehet magyarnak vélni, hogy a területen igen sok magyar írással írt magyar nyelvű dokumentum maradt fenn. Eme dokumentumok közül rendkívüli a Szófiában őrzött Arany Könyv, amelyet Macedóniában találtak. A könyv hat arany lapból áll, rajtuk magyar rovásírás. Más feliratok is léteznek, mégpedig nagy számban.

Ahogy megyünk vissza Trákia fennmaradt névanyagában, úgy jönnek elő a tisztábbnál tisztább magyar nevek. E nevek egy része a hun nevekkel azonosak. De miként lehetséges ez a rendkívüli rejtély, hogy trák, vagy görög nevek megjelennek a hun királyi névanyagban? Ami nem török, az teljesen biztos, mert a török nyelv csak Kr.u. 200 után keletkezik.

Az Unug nép, aki talán azonos volt Göbekli Tepe népével, Trákiából átvándorolt a Keleti-Kárpátoktól keletre lévő területekre. Egykor a régészet a Kukutyin nevet találta fel eme nagy nép neveként. De Kukutyin város neve teljesen magyar nyelvű. Ku a Kő és a Száj, a Ku-Ku a Kövek, a Tyin, Tin az Isten, Ten neve. Ku-Ku-Tin tehát az Isten-Kövei, a moldvai magyar

város mellett valóban találtak a régészek nagy kőlerakatot. A köveket Kukutyinból elszállították további területekre. Sok volt a kovakő, ami tűzgyújtásra alkalmas, ezért isteni kőnek tartották őseink. A Kukutyin-Tripolje kultúra népének története is rendkívüli. E nép kultúrális hagyatéka teljesen azonos a magyar nép kultúrális hagyatékával. Nem lehet kétséges, hogy a Kukutyin-Tripolje nép magyar nyelvű volt. A mérhetetlenül nagy számú magyar nyelvű felirat Európában azt bizonyítja, hogy Európát magyarok lakták be először, akiktől származnak mai lakói.

Kukutyin-Tripolje népe a Duna torkolatától északabbra vándorolt. Kukutyin városa itt épült fel, ki tudja, milyen régi időkben. A nép keletre terjeszkedett. Nagyjából Kr.e. 5.500 körül a keletre terjeszkedő nép elérte a Srednyij Stog kultúra népét, akiket egyetlen rohammal megsemmisítettek. Nem tudni, mi váltotta ki a támadást, csak az biztos, hogy a Srednyij Stog népe megszűnt létezni, a Kukutyin nép elfoglalta a területüket. Vagyis a magyarok, valamilyen csillagászati okok miatt elsöpörték a Srednnyij Stog népet, ami megsemmisült.

Kukutyin népe felgyújtotta és betemette településeit, 60-80 évente, amiből megint a 72-es szent szám olvasható ki. Mintegy 4.000 saját települést pusztítottak el, ami rendkívül hasonlít a Göbekli Tepe népének tevékenységéhez. Ez a szám összekötő kapocs a Göbekli Tepe, és a Kukutyin-Tripolje népek között.

Egy megtalált tripoljei gyékényen az életfa látható, a gyékény motívumai nagyon hasonlóak a későbbi magyar motívumokra.

A Duna-Dnyeper, majd a Duna-Don között húzódó terület ebben az időben biztosan a magyar törzsek fennhatósága alá tartozott. Később sok törzsnevet ismerhetünk meg, de mind, kivétel nélkül, a magyarokhoz csatolható nevek ezek is.

Blagoje Govedarica kutató asszony Hamburgban szintén foglalkozik az Unug nép terjeszkedésével, bár az Unug nevet nem használja. Azt írja a Zeptertrager-Herscher der Steppen című cikkében, 2004-ben, hogy a Jogarhordozók -A Puszták urai, Erdélyből indultak ki, Kr.e. 5.100 körül. Amint látjuk, a Puszták urai, és a Göbekli Tepe népének trákiai vándorlói ebben az időben, vagyis Kr.e. 5.100 körül, nagyon is találkozhattak egymással. De mivel egyik népet sem érte támadás a másik részéről, nagyon úgy tűnik, két rokon találkozott egymással. A szavárdok és a kárpáti unugok.

Az Unug név Észak-Kelet Kárpátiában igen gyakori. Itt terül el Ung megye, aminek a neve az Unug szóból származik. Van egy Ung nevű folyó is. Azután a térség fővárosa Ung-Vár, amit az oroszok, teljes tévedéssel, Uzsgorod névvel illettek. Ha Uzs-Gorod eredeti magyar neve Ős-Garád lenne, akkor az orosz névadók nem jártak messze az igazságtól. De ismerve az oroszok mérhetetlenül gyenge nyelvészeti teljesítményét, azt kell gondolni, hogy az Ung-Vár orosz Uzs-Gorod változata csak közönséges nyelvi tévedés. Ettől függetlenül persze az oroszok magyar eredetűek. Az Ung nevek mögött mindig az Unug neveket lehet keresni. Az Un szónak nagy kiterjedése van.

Öt központ állt kapcsolatban egymással, Blagoje Govedarica szerint:

1. A Kárpát-medence területe,
2. A Duna torkolatvidéke,
3. Etelköz,
4. Volga-Kaszpi körzet,
5. Észak-Kaukázus.

Eszerint volt egy rendkívül erős Kárpátia névvel illethető terület, ahonnan igen jelentős népi kivándorlás történt a megnevezett térségekre. Ez a régészeti elmélet szerint a magyarok Kr.e. 5.100 körül a Kárpát-medence keleti részét lakták.

Mivel az Unugok, továbbá az Unug Urak ténylegesen létező népek voltak, mérhetetlenül nagy hamisítás Németh Gyula On-Ogúr elmélete, aminek nincs semmilyen nyelvi és régészeti bizonyítéka. Csupán Németh Gyula találta ki két török szóból, az On – Tíz, és Oguz/Ogur – Nyíl szavakból, az On-Ogur nevet. Ami Tíz-Nyíl értelmű, amit tíz törzsnek értelmeznek.

Ha megszámláljuk a Kaukázus északi előterében élt onogurok, vagyis helyesen Unug Urak törzseinek számát, azonnal ráébredünk, hogy Németh Gyulának nem lehet igaza. Ugyanis a területen élt Unug nép törzseinek a száma elérhette a húszat is, ami pedig nem tíz. A bulgárok népe is eredetileg magyarok voltak, nem pedig törökök. Aszparuh, Tervel és a többi bulgár fejedelem magyar neveket viselnek.

Az Unug szó a Zagrosz területén is megjelenik, Kr.e. 2.000 körül, amikor még török nép nem létezett. Mezopotámiában meg egyenesen gyakori a szumernak minősített név. A Hamburg várostól délre fekvő Unug területek is magyar nyelvű népességet igazolnak.

Azt a nagy területekre kiterjedő ősműveltséget, amelyet több régészeti kutatói intézet magyarnak határozott meg, a magyar nemzet elől eltitkolják. Valaki tudja, hogy miért?

XXV. FEJEZET: HUN FÖLDRAJZI NEVEK

Korántsincs akkora tér, írásfelület, hogy akár csak megközelítőleg is felderíthető legyen Kelet-Ázsia magyar, vagyis hun földrajzi névanyaga. A részletes elemzésekre nincs mód, viszont a legfontosabb neveket górcső alá kell vetni. A nevek megértéséhez a magyar nyelven kívül a magyarból eredő egyiptomi, szumer, kelta, etruszk, szkytha nyelveket is figyelembe kell venni, mert ezek a nyelvek, és több más nyelv is, olyan szókincset tartalmaznak, amelyek segítenek megérteni a hun névanyagot, most a földrajzi neveket.

Keletről indul a felsorolás nyugat felé, ámbár a hunok nyugatról érkeztek kelet irányába.

Japán neve a Ja-Pán alakban Víz-Pánság. Pán és Bán nevünk a Nap fordítottja. A kínai Zsi-Pen jelentése Napkelte-Országa, amiből a Nippon és Japán nevet is levezetik. De az egyiptomiban és magyarban a Pen Nap, a keltában, vagy angolban Nagy, lásd Pen-Dragon, ám a Nagy jelentés a Naphoz fűződik. A magyar Csi-Pan-Kuo a Zipanku eredete is. Csi-Pan-Kuo a Nap-Úr-Országa.

Mivel a Nippon is két részből áll, a Nip és Pon részből, azt gondolhatjuk, hogy a Nip a Nép és Nap változata, a Pon pedig a Pánság, az uralkodás területe. Nip-Pon a Nap Pánsága. A Nip természetesen a Nép szóval is rokon, az etruszk Nepi város neve is ezt a fogalmat tartalmazza.

Összességében a kínai Zsi-Pen ered a magyar Csi-Pán névből. A Kuo kínai Ország név a magyar Kő szóból ered, ami igen szétterjedt. A szumerban Ki a formája, de a mai magyarban is igen sok változata van, amelyek olykor rendszert is alkotnak. A Gé az Ég fordítottja, az Ég fenn van, a Gé lenn van. Japán nevei tehát magyar eredetűek. Részletesebb vizsgálatot a Japán rokonság című munkában lehet olvasni.

Korea neve a Kör és Éa magyar vízisten nevéből képződött. A félszigetet körbe veszi a tenger, aminek istene Ea. Így keletkezett Kör-Éa neve, amiből egyenesen ered Korea. A nyelvtudomány azt mondja, hogy Koryo dinasztia nevéből származik az országnév, amely 935-1392

között uralkodott, az ő nevük meg a Kogurjo törzs nevéből származik. Annyi a bibi, hogy Koreának 935 előtt is volt neve, a Koryo és Kogurjo meg nem Korea.

Az Amur folyó neve Fekete-folyó. Tunguz és nyivh (gilják) jelentései helytelenek. A-Mur formában Víz a Fekete ország mellett. Ez északot jelent, a fekete éjszakot, ahol a Halál az úr.

Léna szintén nagy folyó, a Lé – Víz, és a Na – Ház szavainkból keletkezett név.

Fontos a Szelenga folyó neve is. A Szelén a Hold istennője, a Ga Ház. Ezért Szelen-Ga lehet a Hold istennő Háza . De a Szél En a Szél Isten, akinek a Háza szintén a Szelenga vidékén lehetett. Szélike királykisasszony természetesen a Szél király lánya, aki rokon lehet Szelén istennővel is.

Az Orhon, vagy Orkhon folyó neve az Ork-Hon fogalmat is megjeleníti. A mai névformák nem írhatják felül a sok ezer éves névformákat. Ennek a folyónak a neve is ok titkot rejteget.

Kínában rengeteg a magyar, vagy szumer, egyiptomi eredetű név. Nincs semmilyen feldolgozása a Kínába került magyar szavaknak. Csak azt tudjuk, hogy Kínának, mint országnak, legalább 4-5 magyar neve is van.

Urga fontos hun főváros volt, aminek a nevét csak nem régen változtatták Ulan-Bator (Batar) formára. Az Úr a magyarok egyik legfőbb istene, a király címe is úr, valamint a hegyekre is alkalmazható név. Mezopotámia és Nyugat tele van Úr nevünkkel, de a Bibliában is Isten neve ötször Úr formában íródott. Ur-Ga egyszerűen az Úr háza, színmagyar név. Nem is lehetne ennél egyszerűbb és beszédesebb fővárosnevet megalkotni. Ott székel az Úr isten, és nevében az emberek Ura, a király.

Hun-Chung jelentése a Hunok-Közepe. A kínai név megfelel a Chung-Kuo, vagyis Középső-Kő, Középső-Ország nevének, ami Kínát jelenti. A Hun-Jang a Hunok Északi Partvidéke, a tajga irányában. Azt feltétlenül látni kell, hogy ezekben a földrajzi nevekben a kínaiak minket hunoknak, és nem hiung-nu-nak neveznek.

Yüe-Pan az Oxus völgye volt. A Pan a Nap uralkodási területe, a Yüe a vietnámiak neve.

Lo-Lan ország a Lop-nor körül terült el. A jüe-csi nép foglalta el, majd a hunok, vagyis mi, megsemmisítettük az itteni jüe-csi uralmat, és elfoglaltuk a területet. Ez a vidék legalább Kr.e. 2.000 óta minket illet, amikor ide magyar-kelta csoportok érkeztek. A régészet is ezt bizonyítja. A viet népet nagyon szeretjük, a régi torzsalkodásoknak nem lehet hatása mai életünkre.

Az Altáj hegység neve Magas-Táj, színtiszta magyar név. A tőlünk eredő latinok (rómaiak) is pontosan úgy értik az Al szót, mint mi, a latinok ősei. Magas, Alacsony és El. Al-Táj tehát Magas-Táj, ahol a keleti részen az altáji ugorok is éltek, a régészet szerint. Vagyis altáji szumerok Urog városából.

Ezen a hatalmas vidéken van Pazarlik, jeles királyi temetkező hely. A névben a Pazar és a Lik magyar szavak ismerhetőek fel. A Pazar a Pádár magyar név szabályos fejleménye. Igaz, hogy a perzsa Pazargadai fővárosnévben is szerepel, de a Pazar ettől miért lenne perzsa eredetű? A perzsák még 3.000 évesek sincsenek a mi 40.000 éve írott nyelvünkkel szemben. Pazarlikban mérhetetlenül értékes kincseket találtak a régészek. Mivel jég borította a temetkezést, ezért a leletek nagy része megmaradt. A Pazarlik magyar (hun) nevet manapság tudatosan átírják Pazyryk formára. Az Altájban fedezték fel a Berel melletti temetkezéseket. Sok a Kurgán errefelé.

Azt illik tudni, hogy Európa, Ázsia (Ászia), Libua, az Óvilág három kontinensének a neve magyar. Erre utal Hérodotosz is, amikor megírja, hogy a három kontinens nevét nem a görögök adták, ezért nem is értik a földrészek neveit. Ászia az Ászok, vagyis magyarok kontinense. Az Ász hőst, félistent is jelent, a mai magyar nyelvben annyira régi, hogy tömegesen képzővé alakult. Az Ászok törzsei Kis-Ázsiában és Ázsiában is éltek. A germánoknál az ászok kifejezetten istenek, nevüket "áz" alakban is írják. Ázsia kontinens neve tehát magyar eredetű.

A Tundra is magyar név. A Tun-Dar (tündér) szóból ered, a Tünő Csillagok hazájának a neve. Realisztikusan a hópelyhek, mint csillagok, eltünésére, olvadására utalhat a név. A Tun-Dar szóból szabályosan rövidül a Tun-Dra forma.

A Tajga is magyar név. A Táj a területet jelenti, a Ga a Ház. A Taj-Ga olyan nagy vidék, ahol rengeteg a Ház. A Ház érthető törzsekre is, de érthető a házak anyagát adó fákra is. Ezért a Taj-Ga egyértelműen magyar név és kifejezetten fás terület.

Ordosz a hunok fontos területe volt. Az Ordo Rend értelmű, de az Ordas, mint Farkas is nagyon közel áll az Ordosz névhez. A Horda magyar szó, Hor, a reggeli felkelő Napisten neve, a Da Hely. Egy horda egy hadosztály, az egyiptomiaknál is. A mongolokra átment név a magyaroktól ered, mivel a mongolok nagy tiszteletben tartották magyar őseiket.

A Barkul-tó nevében a Bar Víz, a Kul Magas, Csúcs, az angolok ezt a szót ma Cool formában írják, és Kul-nak ejtik. A Bar, mint Víz, a Barana – Eufratesz nevében is megjelenik. Bar-Ana Víz-Anya, vagy Baranya, akinek nevében már lehet Ragyogó-Anya is a jelentés.

Dunhuang hun város nevében a Dun azonos a kelta Dún nevekkel, a Huang Sárga. Ezért ez a hun város Sárga-Torony, vagy Sárga-Város lehet. A városban rendkívül sok leletet tártak fel a régészek. Teljesen bizonyos, hogy a Dun-Huang város neve kelta-magyar, vagy inkább hun-kelta eredetű. A Dún igen elterjedt a keltáknál, ma is létező szó Írországban.

A Bajkál-tó neve is magyar eredetű, a Baj Gazdag, Bájoló, a Kál Nagy értelmű a magyar nyelvben.

Nyugatra terül el a Balhas, vagy Balkas-tó. A Bal a Nagy, Ragyogó jelentést viseli, majd a Bal oldalt is. A Kas és Has egyaránt magyar nyelvű, és mindkét alakjában Ház a jelentése. A Balhas eszerint Nagy-Ház, Ragyogó-Ház, aminek a felszínén a Napisten sugarai csillognak.

Az Aral-tó neve is magyar eredetű. Az Áral, Áralló nevek már a mezopotomámiai nevek közt is feltűnnek.

A Kaszpi-tenger neve is a magyarokhoz tartozik. A Kasz törzs Csillogója, Vize a Kaszpi, ami szerint a Kaszi hetedik magyar törzs ebben a térségben már nagyon régóta tevékenykedett. Ők a Kasszíták, akik birodalmat hoztak létre Mezopotámiában. Később a Kaszár Birodalmat is ők hozták létre, törökké nyilvánítani őket egyszerűen képtelenség. Ma inkább a Keszi név alatt ismeretesek.

Nagy folyó az Ob. Neve szintén magyar eredetű, mert az Ab változata. Az Ab több jelentésű szó, az egyik fontos jelentése Víz, Folyó. Mivel a szumerban is az Ab vizet jelent, nem lehet elvitatni tőlünk ezt a nevet sem. Ab-Zu isten neve Víz-Tudása, és nem a Ház-Tudása, amint sokan értelmezik. Mivel Abzu vízisten, kétségtelenül a neve is a vízhez kapcsolódik. Megjegyzendő, hogy a Hab magyar szó a Ha-Ab összeolvadásából keletkezett, ami Háza a Víznek értelmet ad ki. Az Abzu és Habzó így kapcsolódik egymáshoz. Az Ob tehát az Ab származéka.

Az Irtis nevében az Ir a Nap, a Tis az Isten neve. Ez a folyónév is magyar eredetű. Igaz a Tis helyett a Tisz helyesebb lenne, ami a Tisz-A (Tisza) nevében is előfordul, de így is fel lehet ismerni magyar eredetét.

Az Ural szintén magyar név. Az Ur jelent hegyet is, az Al magas. Ebből az következik, hogy az Ural jelentése Magas-Hegy.

Nagyon fontos az Oxus nevének megértése. Sokáig kellett kutatni a magyar nyelvet, amíg végre az Ok és Szu szavainkat sikerült pontosan azonosítani. A folyó neve tehát Ok-Szu volt eredetileg magyarul, a név végén sz jelzővel. Az Okszu-sz, vagy esetleg Ok-Szu-s alakult át a görögöknél Oxusz formára. Az Ok csillagot jelent, a Szu víz a magyarban és szumerban is. Ezért a folyó a Csillagok, vagyis a magyarok, hunok Folyója. Ezt jelenti az Okszus.

A Jakszartesz, vagy Yakszartesz folyó nevében a Yak a magyar Ják szóval azonos. A névnek több értelme is lehet. A Ja folyó is, de Isten is. A Szár jelentése Király, a Tesz, mint a Tisz, Isten, a Tevő Isten neve. Ják-Szár-Tesz ezért a Vadász-Királyok-Istene lehet. Igaz, a Vadász csillagképnek nevei között szereplő Jáger-Jéger a jég ura és az Ég Ura, mint fontos csillagkép, és a Jág nem azonos a Ják szóval, de sok nyelvben a K és G nem is különül el élesen egymástól. Ezért a Jákok nevét Vadásznak értelmezni nem teljesen lehetetlen.

Az Angara folyó nevében az An az Ég, Menny, a Gara magyar családnév, Fekete jelentéssel. A Gara és Kara Feketét jelent. Valójában a Ga és Ka Ház értelmű, és a Ra egyik jelentése Fekete. A hatti nyelvben megjelenő Ra Fekete sok szóban is felismerhető. Az Angara tunguz értelmezése elképesztő hibákra mutat rá. A Repedés meg Folyóágy jelentések azért képtelenségek, mert az Angara egy hatalmas folyó, és nem repedés meg folyóágy.

A Kara-Korum hegység nevében a Kara értelme Fekete. Pontosabban Ka-Ra, Háza a Feketeségnek. A Korum jelenti a Hegységet, a magyar és szumer Kur Hegy értelmű. Ennek a Kur Hegy szónak változata a Kor-um. Az Um és Om a Föld neve, lásd Um-Ma városunk nevét.

Az Ili folyó Tündér Ilona nevét viseli, akit Ilinek is becézünk. A környékének neve Szemirecsje, a Hétfolyó köze.

Liong a Sárkány városa, hun település neve. A Lion Oroszlán értelmű, van Franciaországban Lyon nevű város is. Mivel Kelet-Ázsiában az oroszlán Kr.e. 8.000 körül kipusztult, a név átment a sárkányra. A sárkány is magyar eredetű név, Szar-Kan a régi alakja. A dragon is ebből keletkezett, csupán a Szár-Dár szóban hangátvetés történt, a Dárból Dra lett. Az Oroszlán neve Oroz-Lán (Ipolyi Arnold), amely névben az Oroz egy ige, az állat neve valójában a Lán. A Lán a Lányok neve is, akik a magyaroknál eredetileg valódi harcias lányok voltak, amazonok, akik szintén magyarok voltak (Anya-Urak). A Lán sok alakot vett fel, mint a Leon, Lion, Leó, de ezek a szóalakok mind a Lán változatai. A Liong névben a G a Ga – Ház maradványa, ami a szó város jelentését bizonyítja. Lion-Ga az Oroszlán-Háza, ez a magyarokra vonatkozik, amiből lesz a Liong, a Sárkány-Háza. Az Oroszlán és a Sárkány közeli fogalmat tartalmaz.

Szemipalatyinszk városa is magyar neveket visel. A Szem, mint Király, a Hét szám magasságában foglal helyet. A Palota három magyar szóból tevődik össze, a Pa, a Lo és a Ta szavakból. A Szk végződés természetesen a magyar Szék összevonódása, ami megadja a név település nevét. Szemi-Palatyin-Szk orosz név tehát minden ízében magyar alapszavakból jött létre.

Taskent nevében a Tas Úr, a Kent a Ken, a Nap Helye. Tas-Kent tehát magyar eredetű városnév, amit a törökök elfoglaltak. A török név Tas-Kent jelentése Kő-Város lehet, ami már semmilyen szakrális jelentést nem tartalmaz.

Szamarkand nevében a Szamar a Szumer. Igaz, valamilyen kitalált iráni névvel is előjönnek azok, akik nem értik a régi nyelveket. A Kand Város értelme úgy alakul ki, hogy ahol a Kán, a Nagy Kutya lakik, az a hely kap egy magyar jellegű "d" hangot, ami a Da Anya nevének

rövidülése. Da Anya az egyik Földanya, nevének jele mindig helyet jelöl. A Kand és a Kent közeli rokon szó.

Érdemes bemutatni a Kök-Tengri csúcs nevét is. Annál is inkább, mert némelyek a török jellegű nevet akarják ráerőltetni a magyar nyelvre. A név Kék-Tenger formájú eredetileg. A Kék szó már az ókorban is több formát vett fel, a Cyklus szóban Cyk az alakja. Az Égbolt kékje egy kör, ami meghatározza a nevek létrejöttét. Ha képileg látjuk az égboltot, annak kékségét és kerekségét, akkor már megérthetjük a hozzá kapcsolódó névformákat. A Küküllő is Kékellő, és nem török névforma. A Tenger és Dingir közel állnak egymáshoz, a Tengri a két szóalakból keletkezett.

Az már csak hab a tortán, hogy a Jo-Tengrit (Jó-Tengerit) istennevet a magyarokra akarják ráerőltetni. A Jo-Tengrit istennév minden szóeleme magyar eredetű, tehát a törökbe csakis a magyar nyelvből mehetett.

A Beluha csúcs nevében a Bélu-Ha a Nagy-Ház, és Fényes-Ház fogalmat tartalmazza. A hegycsúcsokon a hó fényes fehér ragyogásként látható a síkságokról. Ezért a Belu-Ha csúcs neve is a magyar szókincsbe tartozik.

Szibéria területe nagyjából 12 millió km2, ami egy szubkontinens területével bőven felér. A név természetesen magyar eredetű, a régi Szubartu országnevünk változata. Szavárdiának sok neve van, amelyek közül egyik a Sziber. Ez a név a Szi és Ber nevekből kapcsolódott össze, jelentése Nap-Emberek. A Szabír név Sza-Bír formában a Sza Menny Fiainak Emberei jelentést adja ki. Eme nevek nagyon közeli rokonok, de mégsem teljesen azonos jelentésűek, bár egyes kutatók nem tesznek jelentésbeli különbséget a különböző szóalakok között, amelyekből legalább húszat ismerünk.

A rengeteg földrajzi név egyáltalán nincs feldolgozva Ázsiában, magyar szempontból. A Himálaja, Pamir, Tibet, Ind, Sri Lanka , Dekkán, és még sok száz név Ázsiában azt bizonyítja, hogy egykor, talán az ókor előtt, a területet magyarok lakták, akik a neveket saját nyelvük szerint adták a topográfiai objektumoknak.

XXVI. FEJEZET: MAGYAROK HUN SZAVAI

Mérhetetlenül fontos a népnév, és annak jelentése, mivel az ősök a népnév segítségével határozták meg önmagukat és különítették el rokonságukat másoktól. A népnevek a legfontosabb nevek közé tartoznak, hasonlóan fontosak, mint az istennevek. A tudomány ezt az alapigazságot már régen felfedezte. Ennek ellenére a népnevek jelentése többnyire ismeretlen.

Mivel a Hun név kapcsolatban van a halálkultusszal, ezért a szavárd területeken, vagyis a Kaukázusoktól délre előforduló régészeti leletek is utalhatnak a hun névre. Göbekli Tepe feltárásai, majd a Göbekli Tepe népnek vándorlásai sok adatot tárnak fel számunkra. A T alakú oszlopokon lévő rajzolatokból a régészek azt szűrték ki, hogy a nép, bizonyos fokig, a halálkultusznak is hódolt. Valójában itt is a csillagvallás van jelen, ami szerint csillagokból születünk és csillaggá válunk életünk után. A cro-magnoni ember már a csillagvallást követte.

A hun területeken máshol is fel lehet fedezni a halálkultusz jegyeit. Egy üstben egy ember fő, haja az égnek áll, az arca europid. A sémi törzseknél is volt halálkultusz, és más népeknél is. A latin -usz végződés jelentése Halott, Halál, ami az Us-Üs-Ős szavainkon keresztül az Ős fogalmát fejezi ki, mivel az ős már tényleg halott.

A Hu jelentése Menny Fia, ami csillagot jelent. A Mennyek fiai a csillagok. Több ázsiai nép nevében is előfordul, ami e népek magyar kapcsolatait bizonyítják.

Huba neve Hu-Ba formában Menny Fia – Bá jelentést tartalmaz. Huba nagy hadvezér, az egyik magyar törzs vezetője. Sisakján szarvasagancsot visel, ami az égboltra utal, mivel a Szarvas eredetileg az égbolt egyik neve. Szarvas csillagképünket csak alig száz éve törölték el. Ma is gyakori keresztnév a magyarok közt.

Huha a Hu Háza.

A Huta Hu-Ta alakban Csillag-Tája értelmű. A csillaghoz több fogalom is tartozik, mint gyerek, pici, tűz, hegy, magas, és hasonlók. Erősen képekben gondolkodó őseink elvonatkoztató képessége is jelentős volt. A Hu-Ta nevében a Hu, mint Csillag, a tüzet jelenti, a Ta itt is Táj, Hely. A Hutákban ércet olvasztottak őseink, akik feltalálták a Hét Fémet.

A Hu alapszónak minősül, de egy nagyobb szócsoportba is tartozik. Közvetlen rokonai a Hó, Ha (Havas), Hő, He (Heves) és Hé (Nap), Hi (Hideg), Hű. E szavak kapcsolódnak a hő, hideg-meleg fogalmakhoz. Igen jelentősen elterjedtek területileg is, nyelvileg is. Mivel nálunk egységes rendszert alkotnak, de más nyelvekben nem, alkalmasak a magyar nyelv elsődlegességének bizonyítására.

Huhog szavunk az éjszaka szava. A bagolyhoz kötjük ezt a szót, holott a Hu az éjszaka csillaga. A bagoly is éji madár, a csillagokhoz közeli, amikor száll a magasban. A Huhog ezért két magyar szó, a Huh és az Og összetétele. Nem hangutánzó ez a szavunk sem.

Huszár szavunk helyesen Hu-Szár, pontos jelentése Menny Fia – Király. Mindkét szórészt alaposan át kellett vizsgálni, hogy a jelentésre rá lehessen jönni. A Huszár szóról van több származtatás is. Az egyik szerint szerb származású a szó, jelentése „könnyű lovas”, ami egyértelműen a magyar szó szerb átvétele. Egy másik elég jó levezetés a hatti-mitanni városállamok felé vezet, ahol a Huszár szó előfordul. Húsz-Ár a jelentése, Húsz lovas alkot egy egységet, amit az egyiptomi rokonok is hamarosan átvesznek. A Hu-Szár fogalma a nép ajkán keletkezett, a dicső harcosok neve, amit Petőfi Sándor is megénekelt a János Vitéz című remekművében.

A Hús szó a Hú-s alakból képződött, a Hűs szóval rokon. A vadászott állatokat hűsítő gödrökbe helyezték, az örök fagy talaja egész télen frissen tartotta a vermelt állatokat. Gáboriné Csánk Verától tudjuk, hogy Érd határában Kr.e. 6.000 körül működtek az utolsó vermek, mert ekkoriban az örökké fagyott talaj felengedett, és a húst már nem hűsítette többé. Az etruszkok a Húslevest Húsléve formában írták, vagyis két magyar szót alkalmaztak a fogalomra, pontosan azt a kettőt, amit ma is használunk. A Hús szó tehát a hűsítés fogalmából származik.

A Hul-Hull, Hűl az alapja a Hulla, Hullám, meg a mezopotámiai Hull-Máll, de még a Holló szavaknak is. Még igen sok szó bizonyítja a Hu és rokonai fontosságát.

A Hun név értelme Ég, Menny, és ebből fakadóan Csillag. Alapvetően a Huna szóból származik, ami Hu-Na alakban Menny Fia – Háza (népnév), vagy Menny Fia – Ember értelmű. A Na szó a szumerban Ház, Kő és Ember jelentésű, amiből világos számunkra, hogy magyar eredetű szóösszetételt látunk. A Huna rövidül Hun formára, de a Hunn is előfordul az írásos anyagban. A germán Hun Óriás jelentése a hunok magas termetét, és a csillagokhoz való kötődését fejezi ki.

A Huncut magyar kifejezés nem német eredetű. A huncut a német, vagy huncut a bíró kifejezések szerint a huncut szóban pejoratív értelem is rejlik. A durva német káromkodás, a hundsfot, valójában a hun alapszóból ered. A Huncutka már a gyerekekre vonatkozik, akik kis

huncutok, bizonyos helyzetekben. A Hun szót jól értjük, a Cut a Kut párja, ami a Kutat igében is jelen van.

Huny igénk a csillag kihunyását jelenti. A szemünk becsukása is jelenthet hunyást. A „huny" tehát nem csak a halált, hanem a pihenést, alvást is tartalmazza. Elhunyni annyi, hogy a meghalt csillaga eltávozott az égbe. A délutáni hunyás viszont szemünk lecsukását jelenti, csak egy kis pihenést.

Pártahunya egy csillagunk neve, értelme Párta-Csillag. A magyar csillagászatban megőrződött a Hunya Csillag jelentése, ami abszolút biztonsággal bizonyítja a Hun csillag jelentését.

Van egy másik szavunk is, a Hugya, amely szintén Csillag értelmű. A Hugya családnév is, de e családok már gyakran nem értik saját nevüket. A Húgy az égből eső víz neve, az esőcseppek formája kis gömböcske, ami csillag formájú. Tehát az égben tüzes csillagok, és vizes csillagok vannak, az ég tengerén pedig lehet hajózni. A Hugya családnév ezért eredeti magyar, vagyis hun családnév, jelentése pedig a csillagokhoz kötődik.

Húg szavunk valószínűleg a Hu-Ug összetételből ered, aminek pontos jelentése Menny Fia – Fia. Az Ug Labatnál is Fia. A Hu-Ug összevonása Húg formát ad ki.

Ami fenn van, lenn is, mondja Toth, vagyis Theuth, Tejút istenünk. Ezért a Hun Ég, Menny fogalma a magyar nyelvben az alanti földekre is érvényes. Ebből eredően könnyen megérthetjük, hogy az Ég, Menny jelentés ellentéte a Föld felszíne, ami szintén viselheti a Hun nevet. Tehát a Hun területet is jelöl, amit az E-Hun, A-Hun kifejezésekben is láthatunk.

De az E-Hol, A-Hol, I-Hol szavaink is területet jelentenek. Bennük a Hol közös szó, a Hun közvetlen rokona. A Hon az a terület, ahol a csillagok fiai és lányai laknak. A Hon és Hun összefügg egymással, amit nem lehet letagadni. Még a Honn kifejezés is létezik, ami a Hunn közvetlen változata. Továbbá Han rokonaink neve is elterjedt Európában.

Abu-Hul neve jól illik a magyar, vagyis hun értékrendbe.

A Hon a kínaiban Hou átírással maradt fenn. Megjegyzendő, a kínaiak talán pontosan jegyezték fel, amit hallottak a magyar nyelvű hunoktól, akik gyakran erős nyelvjárási változatban beszélték a magyar nyelvet. A Hon helyett Hou-t mondtak.

Rendkívül fontos egy gyönyörű növénynemzetség, a Hunyor neve. A Hunyor a Hunor ősapa név változata. Virágainak öt szirma van, az Illatos hunyor szirmainak a színe liláspiros, a Pirosló hunyoré pirosas. Az öt szirom csillag alakú, nagyon nehéz nem észrevenni a csillag formát. A Hunyor tehát szintén csillag jelentésű. De nagyon izgalmas a tudományos neve is a nemzetségnek, ami Helleborus. Nézzük meg a latin nevet: Hell, Eb és Or elemekből épül fel. A Hell egyértelműen a Pokol, az Eb természetesen Kutya. Az Or az Úr változata, lásd Magor, Hunor. Hell-Eb tehát a Pokol Kutyák, akiknek az ura az Or. Vagyis Hunor, a Vadász csillagkép egyik neve a pokol kutyák, a Nagy Kutya és Kis Kutya, ura. Nagyon sajnálatos, hogy a magyar nép eredeti csillagászata ebek harmincadjára van vetve, ami miatt ezernyi értéket nem ért meg a magyar nép, de a z ősi tudásra éhes emberiség sem.

A Hunyorog ige Og neve Óriás értelmű. Huny-Or-Og a név helyes elemekre bontása. A csillagok hunyorognak, de a szemünk is hunyorog az erős fényben. A Személy nem más, mint Szem (csillag) az Éjben.

Hu, illetve Hun nevünk mellett a Sza és Mag népnevünk is gyakori. Természetesen nem csupán három régi népnevünk van, hanem sokkal több. Ha egy bizonyos nyelvet beszélő nép nagyon elterjedt, továbbá sok tízezer évig létezik, akkor természetszerűleg sok népneve alakul ki. De mindegyik népneve a mai magyar nyelvben benne van.

Kasmír egyik ókori neve Hun. Miként kapta a Hun nevet Nyugat-Kasmír, nem tudhatni? Keleti része Ladakh nevű. A Lad a magyar nyelvben Hegy, az Ak Felső. Talán Ladakh neve is magyar eredetű. Maga Kasmír a Ka-Sumír névből eredhet, ami a Sumírok Háza, Kapuja, Királysága értelmet viselhet.

A magyarok országa Hungária, a sportversenyeken HUN a magyar versenyzők jele. Hun-Gária nevet viselt Mandzsúria, azután Dzsungária, aminek eredetileg Hungária volt a neve, valamint Magyarország, azután Kaukázustól északra eső vidék, és a Volga-kanyar vidéke. Öt olyan Hungária országnév, ahol a hunok neve az államiság nevében is megjelent.

A Bibliában szereplő, genealógiai nevek többsége magyar nyelvű. A héberek, nagyon úgy tűnik, még magyarok voltak, majd a zsidók már teljesen szemitává lettek. Ez az oka a bibliai nevek eredeti magyar, majd későbbi zsidó jelentésének.

Az Unni, Undor, Unlak szavakban az Un ellentétes jelentésű lett, mintegy fosztó képzővé alakult az eredeti Égi jelentést elhagyva.

Huncut szavunk a kisgyerekekre vonatkozik, akik huncutkodnak. Hun-Szut formában csillag-keletkezés, vagy keletkező-csillag a jelentése, ami megfelel a felnövekvő gyerekek nevének. A Huncut szó tehát magyar eredetű, a Hun és Szut nevekből áll össze, amelyekből keletkezett a Huncut magyar szó. Amint feljebb ez már közlésre került.

Nagyon fontos még a magyar nyelvből megemlíteni néhány csatakiáltás nevét. Az egyik a „Huj, huj, Haj-Rá", a másik a Hur-Rá!". A Hur és Rá magyar szavak, a Bél-Húr névben a Húr a Nap, az Úr, a Rá egyszerűen a Napisten, valamint a Rá, mármint az ellenségre rá. Mivel a Hurrá csatakiáltás nyugaton is elterjedt, de a nyugatiak nem tudják, hogy magyar csatakiáltást hallatnak, amikor csatába indulnak, feltétlenül érdemes tájékoztatni őket csatakiáltásuk magyar eredetéről.

A Huj-Huj szóról tudjuk, hogy több száz éve Thuróczy azt írja, hogy a magyarok hujogatnak, hejegetnek. Ebből látszik, hogy már Thuróczy János sem tudta, mit jelent a Huj, vagy Hej. A „Huj, Huj", valójában „Menny Fiai, Menny Fiai" jelentést tartalmazott, kiejtése Hui, Hui. A „Hejegetés" szóban a He a Nap neve. A Haj-Rá jelentheti Rá hajából kijövő gyerekeit is. Amikor a Nap, Rá felébred, akkor kezdődik a csata. A mongolok Muhinál úgy verték meg a magyar sereget, hogy a magyarok még aludtak, amikor a támadás, még az éjszaka, elérte a tábort. Ebből is tanulva, nem lehet saját szokásunkat ráerőltetni az ellenségre, amikor az másképpen gondolkodik.

A Hun szó még sok területen jelen van, bizonyítva a területek egykori magyar érdekszféráját. Egyiptomban a Delta eredeti neve Hun. Kufu piramisa is Hun nevű. És még sok területen megtaláljuk hun népnevünket.

XXVII. FEJEZET: HUN SZÓKINCS

Sajnálatos módon, kevés hun szót ismerünk, amelyeket a források hunnak minősítenek. Ennek elsődleges oka a magyar nyelvtudomány gyenge fejlettsége. A kutatási területek, mint a kínai krónikák magyar szókincse, vagy a japán nyelv magyar szókincse, teljesen elhanyagoltak. A szibériai magyar rovásírásos feliratokat senki sem mutatja be, a hunokkal senki sem foglalkozik. Aki foglalkozik, mindent megtesz a hun nyelv magyar nyelvűségének eltitkolására. A kevés fennmaradt hun szó azonban magyarul szólal meg.

A nagyon fontos földrajzi nevek, hun személynevek, a magyar nyelvben meglévő személynevek, a magyarországi hun földrajzi nevek, a magyar nyelvben meglévő hun nevek nem kerülnek megismétlésre ebben a fejezetben. Csupán azokat a hunnak minősített szavakat szükséges itt megvizsgálni, amelyeket a hunok kutatói már régebben feltártak. Néhány szóval azonban érdemes kiegészíteni a rövid szókincset.

Priszkosz, (vagyis Piroskás) rétor, ránk hagyott néhány szót. Ezek a Kamosz, a Medosz, és a Sztrava. Mivel görögül írt, nem tudjuk, hogy a szavakban lévő Sz valójában esetleg S volte?

Kamosz – a Kámos görög alakja. A Kám "idős" és "fekete", Kám településeink nevét a Kánból eredezteti a nyelvészet, ami helytelen, a Kám nem Kán. Kám népe Afrikában él, ők a hamiták. A hamitákat sokszor Kám nemzetségének nevezik a források. Ez az ital az idősebbek itala, fekete, barna vagy vörös színű, magas alkohol tartalommal. Arany János is ír a Kám italról, tehát ismerte ezt az italféleséget.

Mivel a Kamosz közel áll a Kumisz nevéhez, ki kell jelenteni, hogy a Kumisz is magyar eredetű szó. Ku a Száj, Misz a Fiatal neve. A tejpálinka a fiatalok itala volt, a mongol nyelv örökölte tőlünk, mint sok más szavunkat is.

Medosz – ez az ital egyértelműen a magyar Mézos változata. A D-Z kapcsolat alapján valamilyen mézes ital volt, bizonyára mézsör. A Medosz egészen biztosan magyar szó.

Sztrava – halotti lakomákon használatos szó, amely ételt jelentett. A névben az Isz-Tár, ebből Sztár szó Csillagot jelent. A halott csillaggá válik, a halotti toron a Sztár Sztra alakra rövidülve jelzi az étel nevét is. A Sztra-Va Va szava ma képző a magyar nyelvben, de eredetileg kisebb isten, vagy istenné válás szava. A Sztráda amolyan Csillagút, de ma már csak a közönséges autópálya fogalmát értjük alatta.

Amint Bizánci Íródeák írja, amikor nagyjából a Temesközben haladtak észak felé, és szarmata területen szálltak meg, a vendéglátóktól megkérdezte, milyen módon főzték meg a vacsorájukat. A válasz: Honniasul. A szarmaták tehát magyarul válaszoltak, a Hon, Honn, Honni, Honnias és Honniasul szóelemeket mondva ki. A Honniasul szó végén magyar igeképző van. Egy ilyen fontos nyelvészeti bizonyítékot a magyar nyelvtudomány természetesen nem akar ismerni.

Hunalant a neve a Nagyalföldnek. Ez is magyar név. A hunok a mai Nagyalföldet Hun-Alant formában nevezték el. Vajon az alföld és az alant teljesen mást, vagy azonosat jelent? Természetesen azonosat. Az Alant magyar szó, ami a hun névben is benne van.

Hunnivár – A Dnyeszter melléke, ahol több hun vár is épült, de a Dnyeper is a területhez tartozik. A Vár főnév és ige magyar eredetű, régebbi alakja a Bar, pl. Szi-Bar-Isz nevében. A Hunnivár szó a hunok központi területét, vagyis Etelközt jelöli. A Hunnivár név a Várhun névvel szoros rokonságban van, ami a Várkony mai név régebbi formája. A Vár főnevet a hivatalos nyelvészet idegen eredetűnek tartja, nem tudni, miért. Szavárdia, a szavárdok nevében a Várda szó van jelen, ami a Várad párja, Kis-Várda, Nagy-Várad. Szubir-Ki szumer, Szubar-Tu már inkább akkád országnév, azonosak Szavartoi Aszfaloi országnevünkkel. De Sza-Vária nevében is szerepel a Vár, amely város népét Augustus telepítette át Szavárdiából Pannoniába, mert ott azonos nyelvet beszélnek velük.

Milu – A legnagyobb földi szarvas faj neve, amely az Amur környékén él Távol-Keleten. Nem hun név, erre nincs bizonyíték, de az biztos, hogy magyar név. Mi-Lu jelentése Fény-Ember, vagy Fény és Fény, Fények. Alapvetően az éjszakai csillagos égbolt neve, mint a Szarvas, és Rén. A szumer Amélu, Amilu nemesi rangnévben is jelen van. Ez a fogalom hozta

létre a Millió szót, ami az égbolt millió csillagának a számnévi megfelelése. Ha a Mi-Lu szót megfordítjuk, a Lu-Mi(neszcensz) alakhoz jutunk, ami szintén a fénnyel kapcsolatos, és szintén magyar eredetű, de latin szó.

Nemere István írja egyik Atilláról szóló könyvében, hogy a hun csatakiáltás "Uuuuun, Uuuuun" volt. Nem ismerni a forrást erről a csatakiáltásról. Ha igaz, amit ír Nemere István, akkor Un Ég Királynőjének, a magyarok egyik legnagyobb istennőjének nevét harsogták a hun seregek. A csatában elesett hunok lelke Un istennőhöz, az Égbolt Királynőjéhez, a csillagokhoz száll. A spártai csatakiáltás (Sza-Pár-Ta – Szpárta) is hasonló a hun csatakiáltáshoz. Csak a szapáriakból lett szpártaiak "ouuum, ouuum" kiáltást hallattak.

Huj, Huj, Haj, Rá – Mai magyar csatakiáltás. A "Huj, Huj" valójában Hui, Hui, vagyis Menny Fiai, Menny Fiai értelmű. A magyarok és hunok tehát azonosnak tartják magukat. A Haj Rá lehet Rá napisten haja, ami a hajnal jelzője. A Haj Hai formában Házak. Tehát a Menny Fiai, Menny Fiai, vagyis csillagok népe, Hai, vagyis Házak, tehát nemzetségek, törzsek szerint, Rá napisten nevében, rá az ellenségre.

Hurrá – Mai elterjedt csatakiáltás. Hur a Napisten, lásd Bél-Húr, Tyúk-Húr, Íj Húr, stb. Neveinket. A Rá ebben a névben is a Napisten neve, vagyis magyar név.

Avar – Hun népnév, Galliában Avarisz, Egyiptomban Avarisz formában ismert, az Isz a Város neve. A zsuan-zsuanok az igazi avarok, az avarok az álavarok egyes történészek szerint. A magyar avar a lehullott lombozat neve, továbbá az avar nép neve. A Kaukázusban ma mintegy félmillió avar él, akiknek nyelvében igen sok a magyar szó. Ez igaz az abházokra, grúzokra, csecsenekre, a peki nyelvre, és másokra is. Az "avar" színe sárgás, barnás, vöröses, ami az avarok hajára, továbbá ruházatának színére vonatkozhat.

Bakay Kornél írja, hogy amikor Klaproth a kaukázusi avaroknál járt, több ma is élő hun nevet feljegyzett. Ezek az Attila, Bléda-Buda, Uldin, Ellák, Dengizik, Balabér, Eskám hun nevek, továbbá hallott Álmos, Lél, Zolta, Geiza és Sarolta nevekről is. A kaukázusi avarok rokonai a hurrik és urartuiak, akik viszont nekünk is közeli rokonaink. Ha Baján avarjai a kaukázusi avarokkal azonosak, akkor természetesen a rokonaink, és nem törökök.

Saper – Bakay Kornél szerint Úr jelentésű. Nagyon érdekes, hogy Kr.e. 15.000 körül Seber felirat van több, lovat ábrázoló barlangfestményen Nyugaton, vagyis a magyar Atlantiszban. Mivel a Ló Ember, meg Nagy, mint a négy lábú kedvencünk, harmadik társunk, a Seber (Rebes) meg Saper is akár, vagyis Úr, a nevek erősen kavarognak, de annyi bizonyos, szoros jelentéstani rokonság van köztük. A Szavárdok 20-25 nevének alapos elemzését el kellene végezni.

Liang országa – Talán a Liang Oroszlán, vagy Sárkány. Liang fejedelme Mu-Kien, tatár származású. Mu a Fény, Kien az Enki névvel azonos, a magyar nyelvben több variációja van. A Fényes-Kien egyértelműen szumer nevet viselt. A címe Csükü-hun volt.

An-T'sai – Suk-Tak ország újabb neve. Vajon az An-T'sai lehet Égi Csajok jelentésű név? Mivel a terület később A-Lan-Na nevű lett, ami a Nagy Lányok Háza is lehet. Az Égi Csajok a királyi feleségek, természetesen.

Ts'uan-ku – Feleség. Csu-An jelentése Csillag az Égen, a Ku Száj.

Ven-Chi – Feleség. A Ven a Fény neve, lásd a római Venus nevet, a Chi olvasata Csi, ami Nap. Ven-Chi tehát egyszerűen Fényes Nap. Nem akármilyen név.

Ki-Ts'u – Férjhez ment hun hercegnő. Ki az Ország, mint Szubir-Ki nevében, a Csu Csillag. Ki-Ts'u nem más, mint az Ország Csillaga. Változata a Kü-Tsa.

Tan-hu, San-hu. Sen-hu, Sen-jü és más szóösszetételeknek mindnek önálló jelentése van. A Hu a Menny Fia, és a nép, a Tan természetesen Tan, a Sen Lélek és Szent, a Jü a Jó, a San-Gu az Ura a Főknek értelmű. A Sangu a szumer Sangu szóval teljesen azonos, lehet Szent Fő is a jelentése. A Csangu magyar nép a Sangu nevét viseli. A csangúk a hunok királyi népe.

King-lu, King-lo – Kard. A King király, a Lu és Lo Fényes és Ember. A King-lu tehát a király-fényese, vagy a király-embere. Egyetlen angolt sem zavar, hogy itt is megjelenik a King szó.

Kim-liu-li – Kanál. Valójában Kím-lió-li, Kémlelő. Mágor múzeumában lehet látni Kr.e. 4.000 (újabban 3.500) idejéből hatalmas üstöt, benne egy kémlelő kanalat, amivel kémlelték a főzők az étel milyenségét. Ha a Li Király, vagyis nagy, akkor Kémlő Li a kanál neve. Amolyan 2 méteres kanálról van szó.

Pi-Sa – Fésü. A Pi Csillag, a Sa Menny Fia, Uralkodó. A név hasonló a Fisch névhez, a halak csontvázát lefaragva fésű formájú eszközhöz juthatunk. A magyar Fé-Sü jelentése Tündér-Kéz, meglehetősen költői név.

Se-Ppi, Su-Pi – Övcsatt. A Pi Csillag, a csattnak csillogó felszíne van, és általában valamilyen lényt helyeztek rá. Su-Pi jelentése Kéz-Csillogó.

T'ok-To – Teve. A Teve Tova, a T'ok-To azt írja le, hogy a teve döcög, Tok-Tok-Tok, mint az óra ketyegése, Tik-Tak. A To a Tovább alapszava. Mellesleg a mai Takta nevünkkel nagyon közeli.

Vuku – Varázs. A Vudu afrikai és jamaikai varázslás. A magyar Vutu, és Vata a Vudu közeli rokona, bizonyítva afrikai jelenlétünket és kapcsolatainkat. A Vuku a Vudu és Vutu rokona lehet.

Ten-Lo – Sír. A Ten természetesen Isten, a magyar Ten ige a Teremtő Isten neve. A Lo több jelentésű, Fény, Ember, Nagy, Ló, de a franciáknál még Folyó/Víz is. A hun temetkezés milyensége megmutatja, hogy milyen módon temették el halottaikat, és a Ten-Lo alatt mit kell érteni. Ten irányába folyón kell haladni, amit a csónakos temetkezések mutatnak, ahogy a tündérek magyar törzsei is temetkeztek, vagy kurgánt emeltek, aminek a mai sírdombaz egyszerűbb alakja.

Eu-Ta – Pokol. Ez a név helyesen E-Uta inkább. Az Eu-Ta egyszerűen Igazi, Valódi – Ország, Táj. E-Uta a Ház-Útja, amikor a Házat jelképező személy utolsó útjára indul. Az Eu-Ta nem Pokol, hanem az Igazak-Országa, ami az égen van, Csillagországban. A Pokol fogalmának több jelentése van.

Lo – Italfélék. A Lo a francia L-Eau, kiejtve Lo -Víz jelentésű szóval nagyon közeli rokon. A hunoknál is a Lo folyadék, ital.

Rengeteg a nevek közt a kelta, angol, francia név, a magyar nevek mellett. De az probléma, hogy a kínai átírások mellet melyik szó miképpen olvasandó.

A hunok rangnevei is sok rejtélyt tartalmaznak.

Kok-Le – Királynév a harcrendben. A Le a Déli irányt jelenti, az egész hun harcrend Kína, vagyis a dél irányába helyezkedett el, ahonnan a legtöbb támadás volt várható. A Kok Kemény is, ma pl. a Koki névben is él. Tehát Kok Le egy Kőcsapás Lefelé.

Bookol-Abras – Egy név, talán az avarok közül. Pokol-Ábrás az értelme, mivel tényleg varázsló volt. Bakay Kornél is megemlíti. Bókol-Ábrás nem teljesen érthető, viszont a Pokol-Ábrás jelentését pontosan megérthetjük. A Pokol-Ábrás fogalmat már Fáy András is felfedezte. A varázsló ruháján csillagok, a Nap és a Hold lehetett, fekete szöveten. A Pokol lehet az Égbolt is, nem csak az Alvilág, a magyar mitológiában.

Csornai Katalin kitűnő magyar kutató. Több magyar szót is kimutatott a kínaiak által feljegyzett hun szavak közül. Érdemes meglátásait közölni.

Juci – Egy másik törzsbe beházasított lány általános neve. A Juci a Jolán becézése, a Jolán magyar szóösszetétel, Jó-Lán (Lány) a pontos értelme. Mivel a Jolanta, Jolanda nevek is ismertek, kétségtelen, hogy a portugál, spanyol, olasz nevek, és a kínaiak által feljegyzett Juci nevek a Jolán, Juli, Julcsa nevekből erednek. A nevekhez tartozik a Julius nemzetség neve is, mert maga Julius Caesar mondja, hogy nemzetsége a trójaiaktól származik, akik a Tarján törzsünkkel azonosak.

Yuli – Gyula. Ismét a Julius nemzetség nevét láthatjuk, ami magyar eredetű név. Alba Iulia értelme Fehér Gyula, vagyis Gyulafehérvár. A Gu szó fejlődése során jutunk el a Gúla és Gyúl szavakhoz, amelyek a piramisokhoz kötendők. A Gyúl változik szabályosan Júl alakra, és máris a Yuli – Gyula fogalomnál vagyunk.

Magyar Bán szabályosan alakul Wang – Király alakra.

Maodun – Bagatur, Bátor. Ez tévedés, szerintem, mert Maotun a Már-Ton (Ifjú-Úr) kínai alakja, amit bizonyít a későbbi, Savariában lakó Szent Márton neve, aki szintén hun volt, vagyis magyar. Az M > B hangváltozás felismerése helyes, lásd pl. A magyar Mé (Méh) az angolban Bee alakra változik. A Bátor magyar szó, Bá, aki Torló (Bá-Tor). A Bagatur mongol szó magyar eredetű, nem azonos a Bátor szóval.

Outuo – Csornai Katalin talán Udvarnak értelmezi. Ez a szó az Utó szavunkkal azonos, ami lehet a Nap uralma alatt is. Az Udvar pontos jelentése Ud-Vár, vagyis a Nap (Király) Vára. Ud az Udu – Nap névnek az alapszava.

Eshi - A Tanhu első, esküdt felesége. Az Esh értelme Ház, ami miatt az Eshi magyar szó, jelentése pedig a Ház Úrnője. Ismert az Eshi Katun, és a Mu Eshi forma is. A Mu Eshi pontos jelentése Fényes Eshi.

Lan – Több névben szerepel. Wulan folyónév, Hulan személynév, Zhelan talán méltóságnév, Alan népnév. A Lan a Lány eredeti alakja, lásd Jolán (Jó-Lány). De a Lány Nap, Oroszlán és Hosszú. A Lány hosszú hajú, lásd Haja-Don (hajadon), vagyis a haja Don folyóként omlik a hátára. A Láng a Naporoszlán Háza (Lan-Ga). Az oroszlán meg hosszú sörényű, hosszú hajú, ami a Naphoz teszi hasonlóvá.

Az Alán népnév helyesen A-Lán, a török és mongol nevek nagyon kevés idejűek ahhoz, hogy a magyar és kínai szavak jelentéseihez bármit hozzáfűzzenek. A kínai Lan Vörös Orchidea, a türk Al Vörös, a mongol Wulan – Ulan is Vörös. Ragaszkodni kell az időhöz, melyik nép mikor jelent meg, mert ha nem ragaszkodunk a korokhoz, óriási káoszba futhatunk bele, amiből nehéz kikeveredni. Csornai Katalinról ennyit most, de szenzációs nagy magyar kutató, érdemes őt olvasni és követni.

Van egy Büün szó, amit a magyar Bűn szóval vetnek egybe.

A hun nyelv szavait fontos összegyűjteni egy szótárba, amiből megismerhetjük hun testvéreinknek magyar nyelvét, amiben sok szumer, kelta, angol és francia szó is van, kaukázusi és ismeretlen eredetű nevek mellett. A kínai han nyelv és írás alapján érdemes kutatni a hun nyelvet, a török, mongol és más nyelvek sokkal fiatalabbak a hun nyelvnél, nyelvjárásoknál, amelyek a nagy magyar nyelvcsaládba tartoznak.

XXVIII. FEJEZET: BEFEJEZÉS KIRÁLYLISTÁKKAL

Semmilyen szándék nem vezet arra, hogy azokkal, akik nem fogadják el Isten igazságait, bármilyen egyezségre lépjek. Az igazság szent ügy, náluk viszont csak a romlás mondatai kószálnak laza felhőkben, fertelmes szóesőt zúdítva az igazságot áhítókra. Nincs közös út az igazak és a hazugok között.

A hunok, akik alapvetően magyar nyelven beszéltek, Írországtól Japánig civilizálták az embereket és alapítottak nemzeteket. Mivel azonosak a magyarokkal, ezért az Elsők Népe címre is jogosultak. A Nagy Nép hatalmas területekre terjedt ki, továbbá tényleg nagy termetű volt. A férfiak 200-240 cm, a nők 180-205 cm magasságúak voltak. Ezért is a germán Hun Óriás értelmű. Egyiptom, Mezopotámia, Irán is a fennhatóságuk alá tartozott, Kínában több dinasztiát alapítottunk. Az emberiség eredete és származása egységes, az emberiség a magyaroktól, egy másik nevünkön, a hunoktól ered.

Krónikáink egységként kezelik a magyar népet, sok nép neve alatt is magyarokat értve. Bár a magyarok eredetét bemutató krónikák sem tökéletesek, de abban egységesek, hogy más népek mellett, mint az egyiptomiak, sumerok, a hunokat is magyaroknak tartják. Krónikáink valódi királylistákat is közölnek. A hivatalos magyarnak nevezett történészek, akik természetesen nem magyar érzelműek, azt találták ki, hogy a királylistákat a krónikaírók a fejükből szedték ki, magyar településnevekből állítva össze a leszármazási sorrendet. Természetesen ez nem igaz, a hazánkat megszállni igyekvő idegenek annyira képzetlenek, felszínesen ismerik csak a magyar nyelvet, hogy nagyon könnyű cáfolni minden gonosz ferdítésüket. Az ellenséges megnyilvánulásokkal való küzdelem apasztja energiáinkat, ezért nem is szabadna törődni állításaikkal.

Thuróczy János A magyarok krónikája című művében közli az uralkodók listáját: Noé, Khám, Kús, Nimród, Hunor, Bor, Dama, Keled, Keve, Kér, Belér, Kádár, Ottmár, Farkas, Bondorfark, Bökény, Csanád, Budli, Beszter, Mike, Miske, Ombód, Kölcse, Levente, Lél, Zámor, Zombor, Balog, Bulcsu, Szultán, Berend, Kadicsa, Opos, Ete, Szemény, Torda, Bendegúz, Etele, Csaba, Ed, Ügyek, Álmos, Árpád.

Amint látjuk, a királylista Noéval kezdődik, ami természetesen nem igaz. A magyar királylista sokkal régebbről ered. Ősünk maga Ádám, de még Ádámnál is léteztek régebbi királyaink, akiknek fennmaradt a neve. A középkori európai történetírók minden népet és királyi családot igyekeztek visszavetíteni a Biblia származástanára. Azonban a magyar krónikák más témákban is teljesen eltérnek a Biblia szövegeitől. Abszolút biztosan úgy kell látnunk krónikáink szövegeit, mint amelyek hitelesebbek a Biblia állításainál, amelyeket jóval később fabrikáltak össze, mint a magyar krónikák állításait. Számtalan olyan írás is fennmaradt, amelyek egyértelműen a magyar krónikák állításait teszik hitelessé a bizánci elképzelésekkel szemben.

Mivel több királylistánk is ismert, a bennük foglalt nevek jelentéseit érdemes összehasonlítani. Most a nevek részleges bemutatására kerül sor.

Noé, Noah – A magyar An és No is Úr, Égi Úr. No-É az Úr-Háza, No-Ah az Úr-Vitéze. Nu a Keletkezés, de a No-Ammon, vagy a Ten-No nevekben már Úr a jelentése.

Khám, vagy Hám – A Gigászok Kr.e. 4.000 táján törtek be a Szaharába a Kárpát-medencéből. Utódaik a berber csoportok, tehát tényleg van magyar-szaharai kapcsolat nyelvileg is. A Khám a hunoknál Kám, a magyaroknál is Kám alakban szerepel, de a Hám szó is ismert. De más magyar krónikák a Noé – Japhet leszármazást hangsúlyozzák.

Kús – Kús királyunk nevét a Világfával sikerült azonosítani. Afrikában és Ázsiában is sok kus törzs élt. Bizonyos fokig a Kaszik, Kasszitákkal, és a Kusánollal is összevethetők. A Kos csillagzat népe

Nimrúd azonos a Vadásszal, a magyar nyelvben több neve is van. A Nim jelentése Magas és Oroszlán, a Rúd egy rúd, de Vörös jelentése is van. Ezért Nim-Rúd lehet egyszerűen a Vörös Oroszlán is, amiről Szepes Mária írt regényt.

Hunor – Nevében a Hun és Or=Úr szavakat ismerhetjük fel. Hun-Or tehát a Csillagok-Ura, az Őriások-Ura. Több Hunorról is tudunk, az egyikük Magor testvére vagy ikre. Magor az idősebb, minden esetben.

Bor – Rendkívüli királynév, alapvetően Víz a jelentése. A Bor-E-Ász névben Északi Isten, a Bor-Ysthenész (Dnyeper) névben Bor-Üsten, a Bor-Víz névben Víz az értelme. Bar alakban Ragyogó, de nem illik sorolni neveit, a magyarok amúgy is ismerik saját nyelvüket. Vagyis Bar és Bur formája van a Bor névnek, amiből csak keveset igyatok, mert megárt. Egy deci bor még vérképző is lehet. Arany Jánosnál "Bor vitéz már messze vágtat".

Dama – Ez a királyunk a hírneves Dumu, aki Dumu-zi néven inkább ismert. Dama-Sek még lehet a Dámás Napja, vagyis fősége.

Keled nevében a Kel a Nap, és ige jelentéssel bír. Az Ed Istent jelent, Id és Ud formában. Kel-Ed meglehetősen régi Napkirályunk volt.

Keve – Sok névben szerepel, első megjelenése, amiről tudunk, Kufu.

Kér – A király neve Tündért jelent. Kéri, illetve Kari népünk neve tőle származhat.

Belér – Ő nem más, mint Bél Úr, aki szintén Nap.

Kádár a Kadar és Kattar magyar nevek változata A Kád Ház, és a Víz Háza. Kades város nevében a Kad és Es is Ház, Város jelentésű.

Ottmár – Az Utu-Már összetétel szerint Nap-Ifjú lehet a név értelme.

Farkas királyunk neve természetesen Farkas értelmű, de a név két fő eleme, a Far és a Kas sok egyéb jelentést is tartalmaz. Ráadásul a királynévnek van más írott formája is.

Bondorfard – A Bondor és a Far-d nevek ötvözetéből született királynév. A Bon-Dor esetleges Jó-Torony értelme elképzelhető. De a bondor szőrzet, haj és szakáll kézenfekvő értelmezés, de még nem értjük a Bon-Dor szóelemeket. A Far-d a Far – Ház jelentésén alapul. A Far és Vár közeli alakok, mind a Par-Per-Pur formákból alakultak ki.

Bökény király neve két alakban is érthető. A Bök-Ény formában a Bök egy nagy szócsoport tagja, a Nap alapvető jelentéssel. Az Ény az En kicsinyítése, vagyis Istenke. Bök-Ény ezért Nap-Istenke jelentésű név. De a Bő-Kény is értelmes, Bő-Kényúr jelentéssel.

Csanád – Ebben a királynévben a Csa-Nád a Víz, vagy Csillagok – Nagyja jelentést adja. A Csan-Ád változatban a Csan a San, az Úr neve, az Ád ige.

Budli – Ismeretlen király. Talán egy régi Buda, akinek becézett neve volt a Budli.

Beszter – Maotun, vagy Márton másik neve. Magyar település név is, Kassától keletre. A Besz az egyiptomi Besz kisisten nevével is azonos. A Bészek a Vészek. Mély hangrendben Basz a neve, a nyomorgatás igéje, Baszt istenasszony kedvelt foglalkozása. Beszter két nevének részletes bemutatása majd máshol történhet meg. A Ter jelentése Csillag (Lény), Terület és Tér.

Mike király nevében a Mi Fény értelmű, a Ke lehet Kő, pl. A Piliske, Pölöske névben is. Mi-Ke, mint a fény köve, jól értett a kőbe rótt betűkhöz, az íráshoz. A Mikó székely név a Mike hun királynévhez igen közel áll. Mike telepe Somogyban van.

Miske – Magyar-hun király, van települése az Alföldön. A Mis jelentése Ifjú, a Ke lehet becézés, vagy Kő. Esetleg Király, bár a Ka gyakrabban Király értelmű.

Ombód király nevét nehéz értelmezni. Az Om Föld, a Bód közepesen gyakori szó, de nem ismert a jelentése. Az O.K. kifejezésre Ombódi Károly (O.K.) névmonogramja adhat eredetet, annál is inkább, mert Ombód egy isteni király volt egykoron. Detroitban, a Ford Művekben jött létre az OK kifejezés, magyar eredettel.

Kölcse – Egykori királyunk neve a Kolcsoktól ered. Kolcs-E azt jelenti, hogy a Kolcsok Házából való király. A Kolcsok Kolkhiszból, vagyis a mai Grúziából, Georgiából valók. A Kolcs szót Kölcs alakra az erős E magas hangrendje viszi Kölcs formára. Kölcs-E a Kolcsok-Háza, Kölcsey nevét legalább sikerült meghatározni.

Levente – Nagy magyar király. Arra is kell gondolni, hogy hatalmas királyaink nem sorban következnek a királyi listán, hanem csak a legnagyobbakat tették be a 40 király közé azok, akik egykor a névlistát megalkották. Levente király nevének változata Levante, ami földrajzi névként megjelöli Levente egykori uralkodásának területeit. A Névben a Lev az Oroszlán, mint magyar, az En Herceg, a Te Isten. Lev-En-Te tehát Isten-Oroszlán-Hercege jelentést viselt nevében.

Lél hun király neve a szumer Lil isten nevével azonos. Lél hun király En-Lil isten utóda, egyenes leszármazottja, legalábbis a nevében.

Zámor király – Neve Szám-Or, vagyis Szám-Úr értelmű. Talán matematikus volt, vagy másmilyen tudós. A magyar királyok között feltűnően sok a nagy tudós, a tudományokkal foglalkozó koronás fő.

Zombor király – Nevét mai magyar város is őrzi. Zombor a Dombor névből ered. A Szambár szarvas neve is hasonlít a király nevére, amit egy magyar kutató fedezett fel. De a Domb-Or a Hegyek-Ura fogalmat erősíti, mert a Domb kisebb Hegy.

Balog király – Neve a Bal és Og elemekből épül fel. Jelentése Nagy-Óriás, és Ragyogó-Óriás. A király valamelyik csillagképből vette nevét.

Bulcsu – Egy magyar, vagy hun király, akinek a neve a Bul és a Csu magyar nevekből épül fel. A Bul jelentése Tűz, Fény, Izzás, a Csu Csillag. Igaz, a Csu lehet Víz is, de a Tüzes-Csillag fogalom jobban megfelel egy király nevének, mint a Tűz és Víz.

Szultán – A név jelenléte királylistánkon messze Atilla előtt azt igazolja, hogy a "szultán" rangnév eredetileg magyar személynév volt. A név két eleme a Szul és a Tán. A Szül ige az alap, amelynek a Szülő, a Szőlő (Szöllő) és a Zöld is közeli rokona. A Szőlő fürtje termékenységi szimbólum, istennői jelkép. A Zöld a tavasszal megújuló természet színe, az újjászületés jelképe. Ezért a szultán színe is a zöld. A Szól ige a Szóból ered, Sol alakban Nap a jelentése. A Szul, Szül és Szöl nem feltétlenül rokona a Szól szónak, bár nagyon közel állnak egymáshoz. A Tán a Ten és Ten változata, ami Tudás és Isten jelentésű. Zolta, Zsolt, Solt, de még a Zsold is a Napot jelenti, a zsold a Napot jelképező arany pénzek neve.

Berend király – Nevét több formában is lehet értelmezni. A "Be-Rend" alakban a Rend szó jelenléte egyértelmű. A "Ber-End" formában az End jelentése Istenke, az En Isten (Herceg és Én, Enség) miatt. A Ber szerepel az Em-Ber szavunkban is.

Kadicsa – A név a Kadocsa és Kadosa változata. A Ka egyik jelentése Király, emiatt a Ka-Dosa értelme Király-Dósa. Magában a Dósa névben a Dó a Nap és az Út neve. A Kadicsa névben a Kád a Ház, a Kadocsa névben a Kad mellett az Ócsa Ó-Csillag, vagy Ó-Víz jelentésű. Ócsa városunk neve is ide tartozik.

Opos – A királynévben az Op és Os, vagyis Ős is jelen lehet. Az Apás, Apus, arab változatban Upos is rokon lehet a névvel.

Ete – Érdekes és nehéz név. E-Te formában Háza-Istennek a jelentése. Et-E formában a név nem teljesen érthető, mert az Et értelme nincs még teljesen felderítve. Ét értelme nem valószínű.

Szemény – Szem a Napisten, Izraelben Szemes a formája, lásd Bet-Szemes nevét, ami a Szemes Háza értelmet tartalmazza. Szem-Ény hun, vagyis magyar nemzetség is. Az Ény szó egyértelműen Isten, az En miatt, a lágyulás egyben kicsinyítés is, amit az "y" jelez. Szem-Ény jelentése tehát Nap-Istenke.

Torda – Ezt a királynevet a Tor és a Da elemek alkotják. A Tor jelentése Hegy, annak minden szinonimájával egyben, a Da Hely, vagy Nap.

Bendegúz – A név eredetileg Ben-De-Kus formájú. A Bende, Benda családnevek ma is léteznek. Ben a Ben-Ben-kő nevében is ismert, ezért jelentése Fény. A Pen értelme Ég, ami szintén ragyog. A héber Ben – Fiú szó úgy jön ide, hogy a Fiú Csillag, ami szintén ragyog odafenn az égbolton, ahonnan származunk, őseink szerint. Ben-De ezért lehet a Ragyogó-Hely, a Kus a Világfa egyik népe.

Etele – A királynév Atillához kapcsolódik, akinek Atura, Artúr neve is van. Az Etel folyónév, lásd Etel-Köz, amely hét folyó köze. Etel-E eszerint a Folyó-Háza. Az Etel változata az Etöl és Atil, mind magyar név. Az Atil szumer szóösszetétel, A-Til a Csillagok-Vize, továbbá Atilla nevének része (A – Víz, Folyó, Til – Csillag, Csillogás).

Csaba – A király nevében a Csa Csillag és Víz, a Ba Bá, és esetleg Ház – Ab értelmű. De maradjunk a Csa-Ba formánál.

Ed – A név egyértelműen az Id változata. Ez onnan tudható, hogy a magyar eredetű Idász és Idomeneusz testvérek neve megjelenik Ed és Edömén testvérek nevében is. Ilyen véletlen márpedig nincs. Ed, illetve Id neve kisebb isten, vagy Folyó értelmű, lásd szumer Id – Víz, pl. az Idiginna, vagyis a Tigris nevében.

Ügyek – A hun és magyar királyok listája szervesen egybeforr. Aki nem a krónikáinknak hisz, amiket magyarok írtak, hanem a politikai ügynököknek, akik a magyaroknak rosszat akarnak, az vessen magára követ. Ügyek neve az Ügy-Ek névelemek szerint az Ügy-Fia (csillaga, éke) értelmet tartalmazza. Az Ügy mai szavunk eredhet az Id szóból, aminek Folyó jelentését mutatja a Fekete-Ügy mai folyónevünk. Eszerint Ügy-Ék a Csillagok Fiainak – Folyója, Ügye. Mivel az Ügy mai jelentése olyan, mint a Köz-Ügy szóban is láthatjuk, Ügy-Ek egy bizonyos Ügy fontos vezérlőcsillaga is volt.

Álmos – Királynevünkben az Ál itt Magas értelmű, a Mos jelentése Ifjú Hős. Mellesleg az Álom szó olyan Föld – Om, amely nem valódi, hanem Ál. De az Álmodó hősök nélkül az emberiség nem jutott volna sehova. Ha az Almus nevet nézzük, akkor az Almuska névhez jutunk, az Alma pedig kifejezetten magyar női név.

Álmos után a Turul-házban már Árpád jön, aki az Áradó nép Csillaga fogalmat képviseli nevében.

Hirth Frigyes munkájára Götz László hívja fel a figyelmet, aki a Thuróczy Krónikában szereplő nevek közül többet hun királyokkal azonosított, akik a kínai krónikákban szerepelnek.

Kínai források:	*Thuróczy Krónika:*
Mao-tun, vagy Bak-Tur	Beszter, vagy Beztur

(Kr.e. 175)
Lau-Schang, vagy Mingi
(Kr.e. 160)
Hu-Lu-Ku
(Kr.e. 85)
Hü-Lü-Küan-Kü
(Kr.e. 60)
(Kr.e. 173)
Mike
(Kr.e. 140)
Kulche, vagy Kulke
(Kr.e. 41)
Leunte, vagy Eleunte
(Kr.e. 8)

Mao-tun ókínai ejtése állítólag Bektuen, Biktun, Bektun. Ezek a nevek rokoníthatóak az óbulgár Bixtun, Vixtun névformákkal. Omeljan Pritsak kutató kimutatta, hogy a bulgár fejedelmi család hun eredetű, tehát a magyar Turul-házból származnak.

A Dulo nemzetség neve nem Dúló, hanem Du-Lo, vagyis Nap-Ember értelmű. Mondáink Dúl királya azonos a Dulo nemzetség nevével. Dúl és Dulo nem alán, hanem unug, vagyis mezopotámiai magyar név.

Kézai Simon szerint a hunok Hunortól és Magortól származnak, akiknek feleségei Dula két leánya volt. De Dula neve Nap-Helye értelmű, a Gyula névvel is rokon közvetlenül. A két királylány nevét Maya és Teja formában azonosítottam. Maya a Mayótisz-tenger nevével rokon, Teja pedig az egyiptomi Teje, illetve a magyar Tejút nevével. Herkules magyar hős Deianeira nevű feleségének a nevében szereplő Deia a Teja változata.

A hunok kijöttek Szkítiából, az Úr hétszázadik esztendejében. Ha az Úr új időszámításának kezdete Kr.e. 4.400, akkor a hunok Kr.e. 3.700 körül jöttek ki Szkítiából. De hol van Szkítia? Az égben, ahogy a Szkytha, vagy Csuta (Csuda) szó mutatja, vagy a földön?

Királyaik négyen voltak, Béla, Csele fia, a Szemény nemzetségből, kinek testvérei Köve és Kadocsa, valamint Ethele, Bendeguz fia, kinek testvére volt Rova Rof (Róva Rov) és Buda, az Érd nemzetségből. A hunok népe állított egy Kádár nevű bírót a Torda nemzetségből az ügyes-bajos dolgok megítélésére. Ez a szokás Takoson fia Géza idejéig fennállt, de utána is, töredékeiben fennmaradt ez az ősi hagyomány. A hun királynevek természetesen mind magyar nyelvűek.

Különösen fontos a Bulgár fejedelmi névlista, amellyel bizonyítani tudjuk a bulgárok és magyarok, valamint macedonok közeli rokonságát. Ez a lista valójában magyar nyelvű. Fel nem fogható, hogy miért akarják magyar "kutatók" törökké nyilvánítani a magyar neveket!

Avitochol – Abi, vagyis Api Tokol a név igazi értelme. A Tok-Ol a Nap-Helye, de itt kétségtelenül a Tok-Ul, vagyis a Nap-Fia értelem van jelen. A Tukulti-Ninurta névben is megjelenik a Tuk-Ul. A magyar nyelvben még a Tököl, Thököly nevek is rokonok a Tokol névvel. A Tökélyről ne is szóljunk.

Irnik – Valószínűleg Atilla Irnik nevű fiával azonos.

Gostun – A név Kos-Tun formájú. A Gos a Sos-En névben is megjelenik, Kos értelemben. A Tun a Dun – Úr változata. Gos-Tun tehát a Kosok Ura értelmű név.

Kurt király – A Kurt a magyar Kur-Tu név rövidülése. Kur ország a Kura-folyótól délre fekvő magyar, vagyis szavárd ország. Erről a földről beszél Arany János is. Egyes könyvekben Éden a neve, ami szintén színmagyar országnév. Kurt király tehát a Hegyek Országának királya. Semmi köze a törökökhöz, annál több a köze a szumerokhoz.

Bezmier – A név Beszter nevének változata lehet.

Aszparuh, vagy Esperikh, Isperik király neve jól érthető magyar név. Az Ász a magyarok neve, Asz-Par az Ászok-Háza. Az Asz-Par-Uh királynév utótagja az Uh nem más, mint a

régebbi Ug, ami Fiút jelent. Asz-Par-Uh tehát nem más, mint az Ászok-Házának-Fia. Az Esper, Isper az Ász-Pár variánsai, az Ikh, Ik pedig az Ék, a Csillag, aki a Fiú, vagy Lány.

Tervel bulgár király neve magyar ige is. A Terv szó a Tervel rövidüléséből eredő főnév. De van magyar Tervel királyi név is, ami a magyar és bulgár dinasztiáknak közeli rokonságát bizonyítja. A Tervel ige Ter előtagja valamilyen csillagra, vagy területre vonatkozik. A Vel Vél, vagy Bél rokonsága is kézenfekvő.

Sevar király – Neve a magyar Szevár, Szavár változata. A Szavár népnevünknek sok alakváltozata van. Ilyen a Saper is, ami Úr értelmű a manysik nyelvén.

Kormisos – Egy királynév.

Telets – Egy királynév.

Vinekh – Egy királynév, a Jenő változata.

Umor – A királynév több formában is értelmezhető. Um-Or a Föld Ura, vagy Hegye. De Hunor neve azért mégis messze áll Umor nevétől.

Annyi bizonyos, hogy a bulgárok testvéreink, egy másik magyar nép, a macedónokkal együtt, akik ma szláv nyelvet beszélnek.

Vannak más királylistáink is.

Őstörténetünket a neveink sziklaszilárd biztonsággal hordozzák.

Aki nem is meri a magyar neveket, a magyar írást, és ellenünk beszél, nem lehet a barátunk, az igazság harcosa. Aki igazat szól a magyar nyelvről és szavairól, igazi jó barátunk, és az igazság harcosa. Az igazság mindenek felett!

LEGÚJABBKORI TÖRTÉNELMÜNK

Nógrády Mihály (Ottawa):

Igazságot Magyarországnak!
Justice for Hungary!

Az óceánrepülés indítóoka

Az első világháború végén a győztes nyugati hatalmak azt az országot büntették meg legjobban, amelyiknek miniszterelnöke nem akart háborút.[95] Osztrák nyomásra azonban gróf Tisza István vonakodva módosította elhatározását, azzal a feltétellel, hogy az Osztrák–Magyar Monarchia nem fog idegen területeket hozzácsatolni a birodalomhoz. Erre a megállapodásra azonban nem került sor, mert az Antant hatalmak győztek, és számunkra érthetetlen módon főleg Magyarországot hibáztatták a háború kitöréséért.[96]

Gróf Tisza István magyar miniszterelnök 1913-1917.[97]

Az is különös, hogy Tisza Istvánt „ismeretlen tettesek" a kommunista rémuralom kezdetén, 1918. október 31-én meggyilkolták. Magyarország ezzel elvesztette az egyetlen államférfit, aki eredményesen tudta volna védeni az ország háborúellenes állásfoglalását a párizsi békekonferencián. Így a magyarságot, igazságtalanul, mint a háború elindítóját rágalmazták és kezelték. Ehhez még hozzá lett adva az a valótlanság, hogy a magyarok mindenkit elnyomtak történelmük folyamán. Azonban mi soha senkit sem nyomtunk el, hanem a magyar volt elnyomva saját őshazájában 1848-ig, a jobbágyság felszabadításáig. A gyakorlati életben az ország Ausztria gyarmata volt 1867-ig. A legfurcsább pedig az, hogy az elnyomási vádat a gyarmattartó győztes országok képviselői emelték a magyarság ellen.

---

[95] Molnár 2003: 241.
[96] MacMillan 2002: 247.
[97] Sisa 1983: 218.

Az igazság az, hogy az első világháborút a szerb terrorizmus robbantonta ki amikor 1914 június 28-án Szarajevóban megölték az osztrák Ferenc Ferdinándot a Monarchia trónörökösét. Az is meglepő, hogy az Antant hatalmak a terrorista államot védelmezték, és a végén az áldozatot büntették meg. Az elkövetkező 60 év alatt Szerbia folyamatosan elnyomta Jugoszlávia más népeit, de senki sem figyelt fel rá addig, amíg a nyilvános nemzetiségi tisztogatás, gyikosság el nem kezdődött. Európa ekkor kényszerült egy igazságtevő háborúba, és feloszlatta Jugoszláviát.

Minden nép és terület visszakerült az első világháború előtti állapotához, kivéve a magyaroktól elvett területet. A délvidéki magyarok továbbra is szerb elnyomás alatt élnek, senki sem szólal fel érdekükben.

De nem csak a Szerbiához csatolt terület magyarsága részesül mostoha elbánásban, sőt üldözésben, hanem más elcsatolt területek magyar lakossága is. Minden szomszédos állam kapott részeket Magyarországból 1920-ban. Így Magyarország lett az egyetlen állam a világon, amelyik saját magával határos. Legnagyobb területtel Romániát ajándékozták meg, odaadták neki egész Erdélyt, a Részeket (Partiumot) és a Bánát keleti felét. Ezzel Románia több mint kétszeresére növelte a háború előtti területét.

Két új országot létesített az Antant, ezek azóta megszűntek: Jugoszláviát és Csehszlovákiát. Így a Trianon palotában velük kötött szerződés érvényét vesztette.

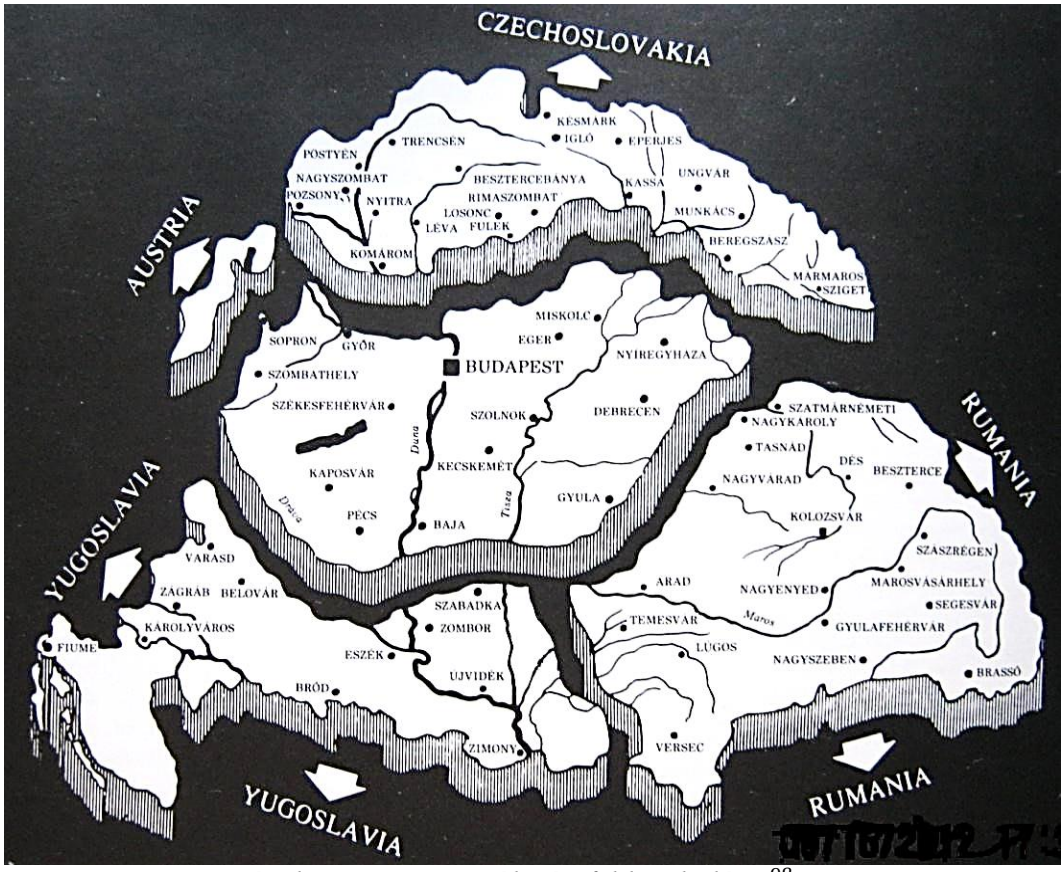

A történelmi Magyar Királyság feldarabolása.[98]

[98] Sisa 1983: 228.

A menekültek özöne hagyta el az elcsatolt területeket abban a zavaros időszakban. A maradék ország, a ráerőszakolt feltételek miatt, nem tudta védelmezni őket. A magyarüldözés a tetőfokán állott az 1920-as évek végén, és az Észak-Amerikába kivándorolt magyarság tehetetlenül nézte népe szenvedését. A világ figyelmét fel kellett hívni a ránk erőszakolt igazságtalanságokra. *Ezt a célt szolgálta az óceánrepülés*.

Megjegyzés

Magyarország feldarabolása súlyos csapást mért a terület őstelepes magyarságára. Ez a nyelvében egyedülálló nép szolgasorban tengette életét 1848-ig, amikor fel lett szabadítva a jobbágyság igája alól. Sajnos történészeink elhanyagolják a sok bizonyító anyag reális feldolgozását, amely szerint az úgynevezett „honfoglalást" Álmos és Árpád vezérek török csapatai hajtották végre, hogy a szintén török hun és avar uralkodó osztály hatalmát fenntartsák. A helyi lakosság magyar volt és genetikailag azonos az ukrán és a lengyel nép többségével, és az ország körül élő más szláv- és németajkú lakosság tekintélyes részével.

E téma bővebb tárgyalása elérhető a világhálózaton *Nógrády Mihály: A Magyarok* cím alatt.[99]

A *Justice for Hungary!* óreánrepülés előkészítésének története

A 25 éves Charles Augustus Lindbergh, aki Detroit-ban (Michigan, U.S.A.) született, de Little Falls-ban nőtt fel, 1927-ben, a Spirit of St. Louis nevű repülőgépen egyedül árepülte az Atlanti Óceánt New Yorkból Párizsba 33½ óra alatt.

Ez az esemény három magyarnak szolgált alapul, hogy hasonló teljesítménnyel kellene a világ figyelmét felhívni Magyarország megcsonkítására az 1920-ban Párizsban a Trianon palotában aláírt békeszerződéssel: a torontói 29 éves Wilczek Sándornak és a windsori magyar református lelkésznek, dr. Molnár Jenőnek és feleségének, szül. Waldmann Rózsának. Azonban Wilczek ekkor még nem ismerte Molnárékat.

Lindbergh világrekordja lelkesítette fel Wilczek Sándort, hogy keservesen megtakarított pénzét pilótavizsgára költse Torontóban. Ő is át akarta repülni az óceánt és Budapesten leszállni. Vezetéknevét megváltoztatta *Magyar*ra, és mint Magyar Sándor átköltözött az Egyesült Államokba, ahol igyekezett tervét megvalósítani, de sikertelenül.

Az események időrendi sorrendben

A terv elindulásának időpontja nincs tisztázva, de annyi bizonyos, hogy valamikor 1929-ben kezdődött. Abban az időben Magyar Sándor a kanadai Windsor (Ontario Provincia) városban egy magán repülőiskolában mint pilóta volt alkalmazva.[100] Akkor lehetett alkalma dr. Molnár Jenő windsori református lelkésznek és nejének elmondani az óceánrepüléssel kapcsolatos elgondolását. Valószínű az volt az első alkalom, hogy Molnárékat, akiknek szintén hasonló gondolataik voltak, a sors összehozta Magyar Sándorral.

---

[99] Nógrády Mihály: A nevek bizonyítanak. A magyarok nevei, kilétük és őshazájuk. *Acta Historica Hungarica Turiciensia* 31. évf. 5. sz. (2016.)
https://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_5_0933-0978.pdf.

[100] Czapáry 1930: 235.

Dr. Molnár Jenő (1891-1986) a Csongrád vármegyei Szentesen született. Theologiai tanulmánait Kolozsvárott végezte ahol 1915-ben filozófiai doktorátust szerzett. A pápai Theologiai Akadémián magántanári oklevelet kapott 1923-ban. A kanadai Magyar Református (Presbiteránus) Egyház meghívására 1926-ban kivándorolt Kanadába, ahol a Saskatchewan-i Békevár volt első missziói állomása.

Ott kötött házasságot Waldmann Rózsával, aki előzőleg a budapesti Nemzeti Zenede tanára volt, s Kanada-szerte mint koncertzongorista magas hírnévre emelkedett.

Dr. Molnár lelkipásztorként szolgált azután Windsor (Ontario), Hamilton (Ontario), Calgary (Alberta), Lackawanna (New York, U.S.A.), San Bernardino (California, U.S.A.), Bathurst (New Brunswick) skót református egyházaiban, majd Edmontonban (Alberta). Utolsó éveit Edmontonban élte, ahol fia, György egyetemi tanár és az orvosi fakultás elnöke. Baleset következtében 95 éves korában meghalt.[101]

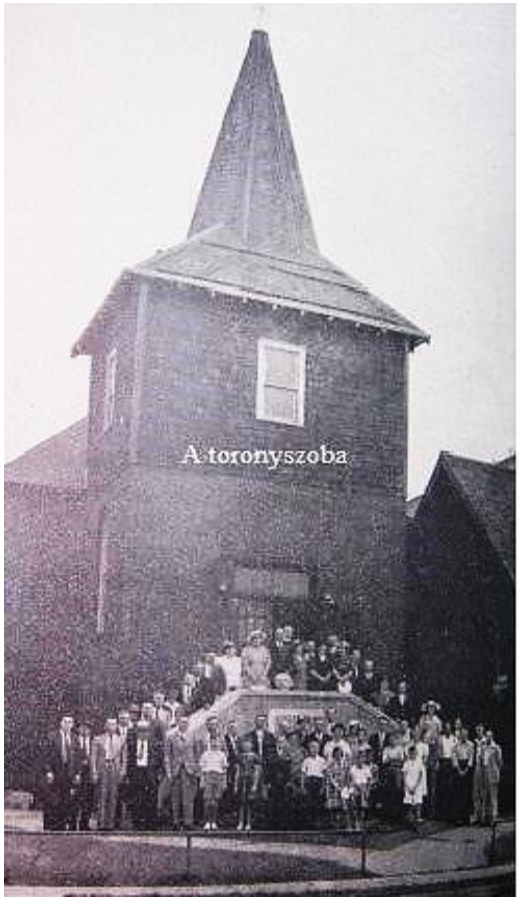

A windsori református templom.[102]

Windsori szolgálata idejére esik a *Justice for Hungary!* óceánrepülés (1931), aminek gondolata dr. Molnáré és feleségéé volt, és megszervezése a windsori magyar református templom toronyszobájából indult el.

Nincsenek megbízható adatok az óceánrepülésről való beszélgetésekről, magának az eszmének az eredete és a szervező bizottság tagjairól is kétféle feljegyzés létezik. Itt, főleg dr. Molnár Jenő és dr. Tóth Kálmán református lelkészek jegyzeteire és feljegyzéseire támaszkodva, a kanadai változat lesz ismertetve.

Annyi bizonyos, hogy mielőtt a szervező bizottság megalakult Windsorban, Magyar Sándor kapcsolatba került a U.S.A. és Kanada akkori repülő társadalmának tagjaival, így Charles Lindbergh-gel is. Így eshetett a repülőgép kiválasztása a Lockheed Sirius 8-ra, amivel a nagy tekintélynek örvendő Lindbergh amerikai távolsági rekordot repült.

Az akkori észak-amerikai magyarságnak, akiknek nagy része az elcsatolt területekről menekült el, majd telepedett le Kanadában és az Egyesült Államokban, nagyon fájt a magyar nép szétszakítása, hazánk feldarabolása. Molnár Jenő is Erdélyből érkezett és érezte a magyarokkal való kegyetlen bánásmód fájdalmait. A windsori református egyház tagjai között is sokan voltak frissen jött erdélyiek, székelyek. Átérezték, hogy a magyarságnak van létjogosultsága ezen a földön.

[101] Dr. Tóth Kálmán hagyatékából.
[102] Ruzsa 1940: 262.

Az óceánrepülés gondolatát először a windsori Első Magyar Református (Presbiteránus) Egyház templomának toronyszobájában beszélték meg az egyház presbiterei, akik közül ott volt, dr. Molnárék vezetése alatt, Kovács László gondnok, Kőrösi Bálint, id. Boda József és Somodi János. Az akkori közfelfogás szerint, dr. Molnár Jenő és felesége Rózsa nélkül a kanadai magyarok e nagy kezdeményezése soha sem történt volna meg.[103]

Bizottság alakult, amely a gondolat megvalósítását kiterjesztette az Egyesült Államok magyarságára is. Az elnök Eördögh Elemér pápai prelátus, a toledói (Ohio, U.S.A.) Szent István Katolikus Templom plébánosa lett. Alelnök dr. Molnár Jenő windsori református lelkész. A titkári teendőket Prattinger Ferenc, a detroiti Magyar Újság szerkesztője vállalta el. Az újság tulajdonosát, Fodor Gyulát is sikerült az ügynek megnyerni, ez lett a bizottság hírközlő lapja.

Az Amerikai Magyar Óceánrepülő Bizottság székhelye Detroitban. 8005 West Jefferson Ave.

Windsor Kanadában. Flint, Detroit és Toledo az U.S.A.-ban.

[103] Tóth 1981: 8.

A vállalkozás költségeit elsősorban külön e célra nyomtatott levelezőlapok eladása, bankettek és ünnepségek rendezése és gyüjtés által gondolták előteremteni. Harmincezer levelezőlapot nyomtattak, melyeket kiküldtek a magyar egyházközségekhez és társadalmi szervezetekhez, hogy egy dollárért árúsítsák darabját.[104]

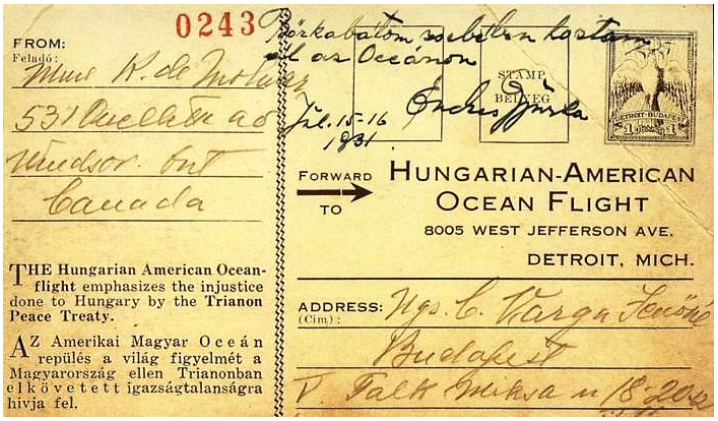
0243

FROM:
Feladó:

Windsor Ont
Canada

THE Hungarian American Ocean-flight emphasizes the injustice done to Hungary by the Trianon Peace Treaty.

AZ Amerikai Magyar Oceán repülés a világ figyelmét a Magyarország ellen Trianonban elkövetett igazságtalanságra hivja fel.

STAMP
BÉLYEG

FORWARD TO
HUNGARIAN-AMERICAN OCEAN FLIGHT
8005 WEST JEFFERSON AVE.
DETROIT, MICH.

ADDRESS:
(Cim):

Budapest

A harminc ezer levelezőlap egyike Endresz György megjegyzésével.

Rimaszombathy István.[105]

Rimaszombathy István 1883-ban született Karcagon és 1923-ban vándorolt ki Kanadába. Windsorba 1928 decemberében érkezett és ott ismerkedett meg Magyar Sándorral a *Justice for Hungary* repülőgép egyik leendő pilótájával, akivel dr. Molnár Jenő református lelkész hozta össze. Rimaszombathy volt az első, aki az óceánrepülés céljaira adakozott 30 dollárt, bár akkor éppen munka nélkül volt. Magyar Sándor a református templom kis toronyszobájában állította ki a nyugtát az összegről, miután nem tudta lebeszélni róla. Azonkívül még vett 15 óceánrepülő levelezőlapot 1 $-ért darabját és elküldte a világ akkori közéleti tekintélyeinek, hogy közreműködésükkel segítsenek letörni a bilincset a megcsonkított, sokat szenvedett magyar haza testéről. Nem volt boldogabb ember a világon mint ő, amikor a repülőgép elindult a két magyar pilótával Budapest felé.[106]

[104] Czapáry 1930: 235.
[105] Ruzsa 1940: 484.
[106] Ruzsa 1940: 274-275.

Azonban a pénz összegyűjtése, a nagy lelkesedés ellenére, a nyomasztó gazdasági helyzet miatt nem valósulhatott meg. A teljes bevétel nem volt több mint 900 dollár, ami a levelezőlapok bevételéből végül 3,000-re emelkedett.[107]

A bizottság azonban bízott a magyarság segítőkészségében és megkezdte a tárgyalásokat a Detroit Aircraft Corporation vezetőségével egy Lockheed Sirius 8 tipusú repülőgép megvételére és lefizette az 1000 dollár lekötési díjat. Mivel a bizottság még bevételi forrással nem rendelkezett, annak tagjai magukra vállalták az összeg kifizetését. A gyár pedig vállalta, hogy további 5000 dollár lefizetése után a gép gyártását azonnal elkezdi és egy hónapon belől készen leszállítja. A 18,000 dollár vételár teljes lefizetése a gép átvételekor lenne esedékes.

Ezenkívül a gyár egy többszemélyes repülőgépet bocsátott pilótával együtt díjtalanul a bizottság rendelkezésére hírverő repülések céljára.[108] Négy hírverő repülés történt egy Ryan-Brougham tipusú négyszemélyes gépen áprilisban, egymást követő hétvégeken.

Időközben Magyar Sándor a Detroit Aircraft Corporation által fenntartott St. Louis-i Parks Air College-ben légitájékozódási kiképzést kapott.

Molnár Rózsa a Ryan-Brougham pilótafülkéjében.

1930. április

Az első repülőút Chicago-ba vezetett ahova Eördögh prelátus és Magyar Sándor utaztak el. A második út New York volt ahova április 5-én érkeztek. Ide Eördögh prelátus, Prattinger Ferenc és Magyar Sándor mentek de a Hudson River másik oldalán, a Newark-i repülőtéren szálltak le New Jersey államban. Ez emlékezetes út volt mert egy repülést ellenző csoport, verekedéssel egybekötött tüntetést rendezett, aminek a rendőrség vetett véget. A következő két út Cleveland és Betlehem volt.[109]

[107] Molnár Jenő emlékezése.
[108] Czapáry 1930: 236.
[109] Magyar 1940: 162-167.

Amerikai Egyesült Államokban tartózkodott ebben az időben Lord Harold Sidney Harmsworth Rothermere, akinek Eördögh prelátus, aki az Amerikai Magyarok Országos Szövetségében (AMOSZ) is helyet foglalt, megemlítette az óceánrepülés tervét. A lordnak tetszett a gondolat, kivihetőnek találta, elvállalta fővédnökségét és tizezer dolláros díjat tűzött ki a New York-Budapest távrepülés megvalósítóinak. Az észak-amerikai kontinens elhagyásának helye később meg lett változtatva de a kitűzött cél Budapest maradt. A megvásárolandó repülőgépnek pedig a *Justice for Hungary* nevet adta.[110]

Közben az Óceánrepülő Bizottság kapcsolatba lépett a magyarországi repülő és állami szervekkel az ügy támogatását illetően.

1930. május

Ennek a kérelemnek eredményeként május 6-án Endresz György pilóta, Grosschmid István a Magyar Aero Szövetség elnöke és Czapáry Jenő alezredes, május 6-án megérkeztek Detroitba. Kiderült azonban, hogy a tanácsadó csoport meghívása elhamarkodott volt. Nem volt pénz az elinduláshoz. A repülőgépgép még meg sem volt rendelve, csak lefoglalva.

Grosschmid István visszautazott Európába, hogy Párizsban részt vegyen a Fédération Aéronautique International (F.A.I.) vagyis a Nemzetközi Repülő Szövetség azévi konferenciáján. Endresz György és Czapáry Jenő visszamaradtak.

Hosszas ülésezések és tanácskozások után a bizottság belátta a mozgalom anyagi kilátástalanságát, illetve az eddig követett gyüjtési módszerek csődjét és elhatározta, hogy egy utolsó kísérletet tesz és a New Yorkban élő vagyonos magyarokat egyenként és külön-külön adakozásra fogja felhívni. E célból Magyar Sándor május végén elutazott New Yorkba ahol sikerült neki az ottani Amerikai Magyar Kereskedelmi Kamara vezetőségével összeköttetésbe lépni. Azonban e kísérlet végeredménye csak a Kamara erkölcsi támogatásának megnyerése lett.[111]

1930. június

E hónap 11-én Szalay Imre, aki Emil utónéven volt ismeretes Flint város üzleti köreiben Michigan államban, felkereste a detroiti előkészítő bizottságot és felajánlotta, hogy a repülőgép árát kifizeti. Ennek a kereskedelmi egyezménynek végeredménye úgy alakult, hogy a repülőgép tulajdonosa Szalay lett és június 16-án szerződést kötött egy Lockheed Sirius 8 megépítésére a Detroit Aircraft Corporation-el miután a 10,000 dollár előleget lefizette. Azonban a megrendelést Eördögh plébános intézhette, mert a Lockheed gyár nyilvántartási kimutatásában az ő neve szerepel: *Monsignor E.G. Eordogh for the Hungarian American Ocean Flight*.

A szerződés szerint a gyár kötelezte magát, hogy a gépet július 20-án átvevésre készen leszállítja és a repülés elhalasztása esetén azt ingyenesen tárolja. A szerződés Endresz és Czapáry aggodalmainak ellenére lett megkötve, mert az idő előrehaladottsága miatt a repülést nem lehetett abban az évben végrehajtani, valószínűen el kell majd halasztani a következő évre.

Ez alatt az idő alatt a gyüjtés folytatódott de számottevő pénz nem gyűlt össze.

1930. július

14-én Czapáry, Endresz és Magyar gépkocsival elindultak Burbankba, hogy a gépet 20-án átvegyék de erre csak Augusztusban került sor.

[110] Czapáry 1930: 235.
[111] Czapáry 1930: 237.

1930. augusztus

A gép 7-én repült először a gyár berepülő pilótája által, azután átrepült egy másik repülőtérre, a közeli United Airport-ra, ahol még három bemutatás következett. E repülések közben derült ki, hogy a gép hajlamos a beperdülésre úgy a nekifutás mint a kifutás alatt. A gurulás pedig, a törzs rövidsége miatt, csak kerékfékkel kormányozható.

Több akadály merült fel az átvétel körül. Ezek egyike a teljes terheléssel, 630 gallon üzemanyaggal való kipróbálása volt amit a gyár nem volt hajlandó végrehajtani. Azonban Szalay, jobb belátása ellenére úgy határozott, hogy a gépet vegyék át úgy ahogy van. De a Czapáry vezette csoport ragaszkodott egy túlterhelt felszállási próbához ami megnyugtatóan meg is történt 17-én 400 gallonos üzemanyaggal. A következő nap Szalay a gép hátralékát 12,133 dollárt kifizette.[112]

Endresz augusztus 20-án repülte először a gépet és az észlelt kisebb hibákat a gyár kijavította, kivéve a benzinvezetékek kapcsoló csapjait, melyek szivárogtak. Ezek javítása a detroiti gyárra várt.

A repülőgép végül is 26-án elindult El Pason (mexikói határ), Wichitán és St. Louison keresztül Detroitba ahol 29-én délután 2:10-kor szállt le a Ford repülőtéren. Megérkezés után a Detroit Aircraft Corporation azonnal megkezdte a benzincsapok kijavítását.[113]

A Burbank-i tartózkodás alatt Magyar és Endresz a Los Angeles-i Weems-féle légitájékozódási és térképészeti irodánál tovább képezték magukat, főleg a szintező buborékkal ellátott asztrológiai bemérésekre használt sextans használatában.

1930. szeptember

A gép 4-én átrepült Flintre ahol Szalay lakott és az óceánrepülés hívatalos kiindulási helyére, ahol a Kereskedelmi Kamara a repülők és Szalay tiszteletére ebédet adott. Ezen a repülőúton a benzin megint elkezdett szivárogni de nem a csapokból. Azok jók voltak. A gyár a gravitációs tartályra gyanakodott, amihez csak úgy lehetett hozzáférni ha a törzset leemelték a szárnyról. Valóban a gravitációs tartály egyik forrasztott pontján szivárgott a benzin.

De baj volt a 40 gallonos olajtartállyal is ami túl volt méretezve és súrlódott a szárny elülső élével, ami tetemesen ledörzsölődött az előző 28 órás repülés alatt. Új olaj- és gravitációs tartályt kellett csinálni, ami további 10-14 napi időveszteséget jelentett. Mivel ez az időpont egybeesett a kedvezőtlen óceáni időjárás beáltával, a repülést el kellett halasztani a következő évre.[114]

A repülőgép tehát megvolt a terv végrehajtásához és a gyár ingyen tárolta a tél folyamán a Detroit melletti Gross Isle repülőtéren. A várakozási időt felhasználták a szükséges javítások és változtatások kivitelezésére, hogy a gép megfelelő állapotban legyen az 1931-es elindulás idejére. Czapáry Jenő alezredes és Endresz György hazautaztak Magyarországra, Magyar Sándor és a bizottság tagjai pedig tovább folytatták a pénzgyüjtő mozgalmat amely körülbelől 3,000 dollár végösszeggel zárult.[115] Ez azt jelenti, hogy az akkor Kanadában és az USA-ban

[112] Czapáry 1930: 240.
[113] Czapáry 1930: 240-242.
[114] Czapáry 1931:242.
[115] Czapáry 1930: 235.

nehéz körülmények között élő 13,000 magyar családnak 23%-a hozzájárult a gyűjtéshez. Ilyen arányú visszahatás magasan felette áll a manapság tapasztalt 3-4%-os gyüjtési átlagnak.
Bár az óceánrepülés a lelkes amerikai magyar Szalay család áldozatkészségének köszönhető, ez nem von le semmit az amerikai és kanadai magyarság erkölcsi színvonalából és hazafias magatartásából. Bárkitől eredt is a gondolat, a tény az, hogy az *Igazságot Magyarországnak* eszméje erősen élt a tengeretúli magyarokban és élni is fog egészen addig míg ez orvoslásra nem talál. Áldozatkészségükben és hazafiasságukban nem lehet kételkedni.

1930. március

A Detroit Aircraft Corporation értesítette Szalay Imrét, hogy tekintettel az április elején kezdődő repülőgép kiállításra, a gép összeszerelését kénytelen e hónap közepén elkezdeni. Ekkor építették be az új benzin- és olajtartályt, az aluminium csöveket kicserélték vörösrézre.

Ekkor történt a függőleges vezérsík megnagyobbítása jobb stabilitás céljából és a futóművek nagyobbra és erősebbre való méretezése, áramvonalas borítás nélkül. A motor összes kábelvezetékeit páncélkábelekre cserélték, a gyújtógyertyákat pedig burkolattal látták el. Mindez Magyar Sándor jelenlétében történt.

1931. április

E hó 4-én a Magyar Aero Szövetség kiküldöttei, Czapáry Jenő és Endresz György ismét megérkeztek Detroitba Bánhidi Antal repülőmérnökkel együtt. A gép összeszerelése ekkor már befejeződött és a gépet április 6-án átrepülték a modernebb Ford repülőtérre ahol Bánhidi Antal mérnökpilóta irányításával megkezdődtek a gyakorló és bemérő repülések, a terhelési és üzemanyag fogyasztási próbák. Bebizonyosodott, hogy gazdaságos motorjáratás (fordulatszám) betartásával a gép 28 órahosszat tud a levegőben maradni, ami bőven elég a Harbour GraceBudapest közötti távolsághoz.[116]

A gépen való változtatások a Ford repülőtéren folytatódtak. A földindukciós iránytűt ki kellett javítani, a futókerekek gumijait ballonméretűekre cserélték mert az addigi kerekek csak kétezer font megterhelésre voltak garantálva. Ezért kellet kerékburkolat nélkül hagyni őket.

Az üzemanyag szolgáltatást az a cég amely az elmúlt évben ingyen adta, ezt tovább nem vállalta. Dr. Urbach Lajos közbenjárt egy hasonló szerződés megkötésében a Valvoline olajtársasággal. Így az ingyenes üzemanyag ellátás biztosítva volt.

1931. május

A repülőgép előkészítése tovább folyt a detroiti Ford repülőtéren. Mindkét fülke felszerelésébe tartozott a botkormány, gázkar, kézi üzemanyag szivattyú és műszerfal.

Az erre az alkalomra külön tervezett rádiókészüléknek kipróbálása május 1-én kezdődött a Detroit Edison Co. egyik vezető mérnökének, Earl Glatzel-nek személyes részvételével. A rádió 600 méteres hullámhosszon működött és a KHNZA hívójelet kapta.

Endresz és Magyar a gépet május 18-án átrepülték New Yorkba ahol az iránytűket a Pioneer Co. beállította és elvégezte a mágneses eltérés kiegyenlítését. New Yorkból átrepültek Hartfordba ahol a Pratt gyár a motort leellenőrizte és a légcsavar szögét 21-ről lecsökkentette 19.5-re.

[116] Nagy 1981: 67.

Erre az időre esett a Lord Rothermere utasítására történt megegyezés, hogy az óceán feletti útvonal mentén haladó angol hajók figyelemmel fogják kísérni a gép repülését. Ugyanakkor felvették a kapcsolatot az Egyesült Államok Időjelző Szolgálatával és megállapodtak az óceáni időelőrejelzések továbbításában. Május 27-én a gép visszatért Detroitba.

A Lockheed Sirius 8A vezetőfülke műszerfala.

Műszerek

Első pilótaülés: Sebességmérő (MPH); mesterséges horizont; kapcsolók; magasságmérő; olajnyomásmérő; olajhőmérő; üzemanyag nyomásmérő; dűlésmutatók; emelkedés-süllyedés mérő (variométer); motor fordulatszám mutató (RPM); mágneses iránytű; indukciós iránytű; időóra.

Második navigátorülés: Motor fordulatszám mutató; sebességmérő; variométer; dűlésmutatók; az indukciós iránytű mutatója; két mágneses iránytű; időóra; a rádiókészülék szerelvényfala; sextans.[117]

1931. június

E hó 17-én a rádiókészülék hivatalos átvétele megtörtént. Másnap, 18-án korán reggel átrepültek a Wayne County Airportra amely akkor a leghosszabb volt Detroitban. Ott végezték el a próbarepülést 450 gallonos üzemanyag terheléssel főleg azzal a céllal, hogy milyen fordulatszámon lehet vízszintesen tartani a gépet és a fő üzemanyag tartály szelepei működnek-e.

Azonban ismét le kellett repülni New Yorkba az iránytűk közti különbség kiküszöbölése végett.

A gép indulását Detroitból június 20-ára tűzték ki. Azon a napon, délután 1 órakor elrepültek Cincinatiba, ahol Endresz György elbúcsúzott ott élő szüleitől. Onnan 21-én átrepültek New Yorkba ahol hajóraszállás előtt alkalmuk volt elköszönni Endresz feleségétől és Szalay Emiltől egy budapesti viszontlátásra.

[117] Bánhidi 1931: 278.

Czapáry Jenő és Bánhidi Antal szintén útrakeltek június 20-án a New Foundland-i Harbour Grace-be, az óceánrepülés kiinduló pontjára. Ott várták az alkalmas időjárási körülményeket, hogy a New Yorkban várakozó *Justice for Hungary* oda tudjon repülni.

Azonban az időjárás kedvezőtlen volt július 13-ig. Ekkor Endresz és Magyar odarepültek és másnap átvizsgálták a gépet, feltöltötték üzemanyaggal, friss olajjal és várták a kedvező időjárást az Atlanti óceán átrepüléséhez. Július 15-én délelőtt befutott a bíztató helyzetet ismertető időjárásjelentés.

De a repülőtéren tartózkodó Bánhidi Antal azzal a hírrel fogadta a pilótákat, hogy a fő üzemanyag tartálynál szivárgást talált. Ugyanis Bánhidi, mérnöki teendőinek becsületes elvégzése közben, átvizsgálta a gépet és többek között a fő üzemanyag tartály töltőnyílását is kinyitotta. Látta, hogy abból körülbelől 5-6 gallon hiányzik amit azonnal utána töltött. De akkor láthatóan szivárogni kezdet a benzin. A tartály hibás részének tehát az előző benzinszint felett kellett lenni.[118]

Hirtelenjében ezen a helyzeten csak úgy lehetett segíteni, hogy leeresztette az előbb feltöltött benzinmennyiséget, mire a szivárgás megszűnt. Elhatározták, hogy elindulnak. Az óra Geenwichi idő szerint 16:20-at mutatott.[119]

Indulás előtt a Harbour Grace-i repülőtéren. A pilóták bent ülnek, a motor már jár.

Ekkor már meglehetős meleg és majdnem teljes szélcsend volt, pedig egy kis nyugati szél a felszállás miatt nagyon elkelt volna. Hatalmas porfelhőt vert fel a felszálló gép amely teljesen eltakarta az elindulás helyén állók elől. Csak akkor lett ismét látható amikor elemelkedett a földtől és aggasztó lassúsággal haladt a felszálló sáv nyugati végén kezdődő domboldal fái felett, azt a látszatot keltve, hogy belerepül a domboldalba. Örökkévalóságnak tetszett amíg elérte a domb tetejét, amely mögött széles völgy következett, amiben egy pillanatra eltünt a gép. De felbukkant és lassan emelkedni kezdett majd enyhe félkör forulóval keletnek vette az irányt.

[118] Czapáry 1931: 251.
[119] Czapáry 1931: 251.

Körülbelől 10 perc múlva elérte a nyílt tengert és eltünt a szem elől.[120]

***

Newfoundland, egy nagy sziget közel a kanadai szárazföld észak-keleti partjához Labrador mellett, ahol a Gulf of St. Lawrence érintkezik az Atlanti Óceánnal. Anglia gyarmata volt 1949-ig amikor Kanada részévé vált. Jelenlegi neve *Province of Newfoundland and Labrador*. *Harbour Grace,* amely mint halászfalu volt nyílvántartva abban az időben, a *Conception Bay* (Fogantatás öble) nyugati oldalán. Az akkori repülőtér csak egy 50 méter széles és 1250 méter hosszú fel- és leszálló egyengetett földsávból állt, északkelet és délnyugati irányban. Az 5%-os lejtése miatt csak délnyugat felé lehetett felszállni.

A repülőgép története

A Lockheed repülőgépgyár rövid története

Két testvér, Alan Haines Loughead és Malcolm Loughead 1912-ben kezdtek el vízirepülőgépet építeni. Céget nyitottak Alco Hydro-Aeroplane Company névvel. Ezt a nevet később megváltoztatták Loughead Aircraft Manufacturing Company-ra, Santa Barbara Californiai városban. De a gyár nem tudott eredményesen működni és tönkrement.

Ezt követően, Alan Loughead új gyárat alapított 1926-ban Lockheed Aircraft Company néven a Californiai Burbank-ben. Az új név hangalakban a vezetéknevéhez hasonló de más betűkkel írt formát öltött. Abban az időben Burbank egy isten háta mögötti kisváros volt az amerikai tanyavilágban. Az egyik nagykiterjedésű területen a Lockheed Repülőgépgyár felszálló sávja mellett állt a hangár és a Mission Üveggyár épülete. Itt épült a nevezetes Sirius repülőgép sorozat amely építése közben vette át a Lockheed gyárat a Detroit Aircraft Corporation 1929 júliusában [].[121]

A Lockheed Sirius sorozat története[122]

Az Ohio állambeli Cleveland-ban tartották az amerikai országos repülőversenyt 1929 augusztus 27 és szeptember 2 között. Charles Augustus Lindbergh, a hires óceánrepülő, ebben az időben keresett egy nagyteljesítményű, hosszú távra alkalmas repülőgépet saját használatra. Feltételei között volt: mélyfedelű (alsószárnyú), széles nyomtávú futómű, rövid nekifutási távolság és jó kilátás a pilótafülkéből. Ezen a repülőversenyen találkozott és beszélt a Detroit Aircraft Corporation főmérnökével Gerard (Jerry) Vultee-vel. Ez a detroiti repülőgépgyár vette át a Lockheed gyárat az előző hónapban.

Vultee elmondta neki, hogy feltételeinek megfelel a Lockheed gyár burbanki hangárjában egy akkor épülő repülőgép amely A. Harold Bromley, volt repülőtiszt részére készül, aki Csendes Óceán-i rekordot akar repülni vele Amerikából Japánba.

Amikor Bromley először bement a Lockheed hangárba, észrevett egy befejezetlen alacsonyszárnyú, furnér-héjszerkezetű repülőgép törzset egy távoleső sarokban. Mondták neki,

[120] Czapáry 1931: 251-252.
[121] Groves 1973.
[122] Groves 1973.

hogy azt a gépet Jack Northrop kezdte el építeni Hollywood-ban Hubert Wilkins számára de annak elfogyott a pénze és így az építés abbamaradt. A törzs tulajdonképpen a már létező Vega tipusú felsőszárnyú repülőgép alsószárnyra módosított változata volt.

A Vega és a Sirius törzse is új, különleges eljárással készült. A hosszában félbemetszett áramvonalas törzs pontos mása beton teknőben lett kiformálva. Ebbe préselték bele és ragasztották össze a furnér lemezeket amely a héjszerkezetet alkotta. A két törzs-fél összeállítása után alakították ki az üléseket és minden mást ami a tözshöz csatlakozott.

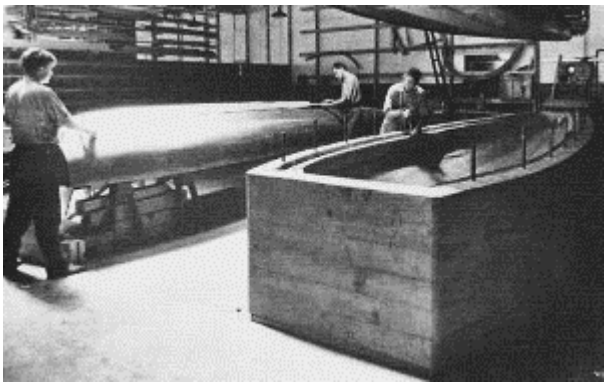

A cement teknő amelyben a Sirius törzse készült.

Bromley felhasználhatónak találta az elhagyatott törzset. Ezek után ő, Vultee és a gyár két rajzolója Jimmy Gerschler és Dick Von Hake megcsinálták az áttervezést és elkezdődött a gép építése. A gép 1929 június 18.-án lett kész és a *Lockheed Explorer* nevet kapta. A széles, egyenes szárnyak V-beállítás nélkül csatlakoztak a törzshöz. Sikeres berepülés után Bromley hazarepülte gépét Tacoma-ba, hogy Csendes Oceáni útját előkészítse.

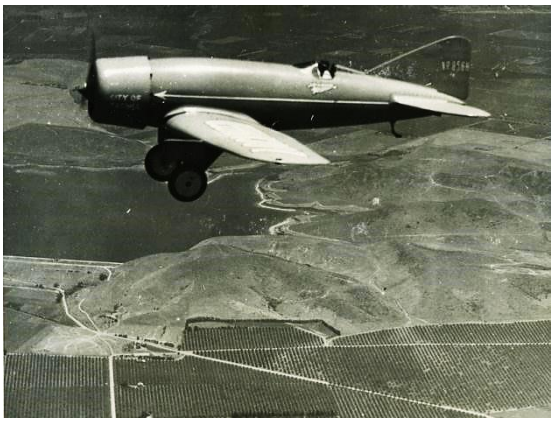

Bromley gépe a Lockheed Explorer „City of Tacoma" névvel.

De az óceánrepülésre való induláskor, a narancs színűre festett *Explorer*, nekifutás után imbolyogva felemelkedett majd lezuhant. Megállapították, hogy a problémát a meleg időben kitágult üzemanyag okozta amikor a biztonsági szelepen keresztül a pilóta arcába csapódott és elvakította. Bromleynek szerencsére volt annyi lélekjelenete, hogy a motor gyújtását kikapcsolja, így tűz nem ütött ki.

Azonban Bromley nem adta fel, gépét visszavitte Burbankba kijavítani, de az is szerencsétlenül járt, bár több áttervezésen és módosításon ment keresztül. A további áttervezés és kísérletezés már Charles A. Lindbegh közreműködésével történt, akinek Vultee abban az időben keltette fel érdeklődését a gép iránt. A gép új változata már Lindbergh elgondolása szerint készült Lockheed Sirius név alatt.

Lindbergh és felesége Anne a Lockheed Sirius 8 előtt.

Az átalakítások leírása nem ad tiszta képet ami a különböző Sirius tipusok számozását illeti de a gép amit Lindbergh átvett minden valószínűség szerint a Sirius 8 fedőnevet viselte. A fedőnév *Sirius* (Szíriusz) a Canis Maioris (Nagy Kutya) csillagkép legfényesebb csillaga. Más Lockheed gépek is csillagneveket kaptak, úgymint *Vega* a Lyra csillagkép egyik tagja, az *Altair* pedig egy fényes csillag neve az Aquila konstellációban.

Ennek a Sirius 8-nek az első változata, ami a magyar megrendelők által előírt módosításokat is tartalmazta, a Sirius 8A fedőnevet kapta.

A törzs ugyanolyan hosszú maradt mint az eredeti együléses terven, de a pilóta fülke mögött kialakítottak egy második kabint Lindbergh feleségének. Mindkét fülke nyitott maradt. A szárnyakat kissé rövidebbre és vékonyabbra változtatták és 2 fokos V-beállítást adtak hozzá. A függőleges vezérsíkot egy lábbal magasabbra és kerekebbre építették. Új 450 lóerős Pratt & Whitney R-1340 Wasp, 9 hengeres léghűtésű csillagmotorral lett felszerelve.

Lindbergh majdnem mindig jelen volt az építés alatt és nagy szerepe volt a gép kialakításában. Az építés alatt rendszeresen bejárt a Lockheed hangárba és közreműködött a személyzettel a változtatások megvalósításában. Majd 1930 januárjában átvette a kész gépet miután Marshall Headle a Lockheed berepülő pilótája a kísérleti repüléseket befejezte. Ezzel a repülőgéppel Lindbergh és felesége Anne beutazták a világot a következő négy év alatt. Az eredetileg

nyitott kétüléses Sirius 8, Lindbergh feleségének kérésére, előre és hátra tolható fülke-tetővel lett ellátva és a Lockheed Sirius 8A nevet kapta.

Lockheed Sirius 8A. Nem azonos a Justice for Hungaryval.

Justice for Hungary műszaki adatai[123]

Fesztávolság 14 méter. Törzshossz 9 méter. Üres súly 1540 kg.
Üzemanyag tartályok száma: 8.[124] Üzemanyag 630 U.S. gallon (2,384.5 liter).
Teljes felszállási súly összesen 3,780.56 kg.
Motor:[125]Pratt & Whitney R-1340 Wasp. Kilenc hengeres, léghűtéses csillagmotor. Lóerő 2000 fordulatszámnál: 420.
Repülési adatok:[126] Csúcssebesség 260 km/ó. Utazó sebesség 230 km/ó. Leszálló sebesség 120 km/ó. Csúcsmagasság 8000 méter.

Az óceánrepülés előkészítését megörökítő film története

Az eredeti 8 mm-es filmet az óceánrepülés kanadai elindítója, dr. Molnár Jenő készítette. Ez, az ellentmondásos feljegyzések ellenére a kutatás folyamán nyívánvalóvá vált. Ezt az eredeti filmet később dr. Tóth Kálmán felvágatta és átrendezte.[127] Ez, a kezdettől fogva az óceánrepülésre való elindulásig történt események megörökítésének benyomását kelti.

A valóságban a jelenlegi film tartalma csak Detroitban a Ford repülőtéren történteket örökítette meg. Azoknak is csak azt a részét amelyek rákerültek a szétdarabolt filmből a végső tekercsre.

Ez leszűkíti a filmen látható Lockheed Sirius 8A repülőgéppel kapcsolatos eseményeket 1930 augusztus 29, a gép Detroitba való megérkezése, és szeptember 20 közé, amikor a gépet átrepülték a Gross Isle repülőtérre tárolás végett. Ettől az időponttól kezdve a gép majdnem állandóan javítás és tárolás alatt volt. Ezt megerősíti az a tény is, hogy a filmen látható Sirius

[123] Bánhidi 1931: 278.
[124] Czapáry 1930: 271.
[125] Czapáry 1930: 271.
[126] Czapáry 1930: 271.
[127] Tóth: 1961. nov. 30-ai levél.

8A függőleges vezérsíkja kerekebb és a futóműveket áramvonalas borítás takarja ami hiányzik az óceánt átrepült gépen.

Mindez azonban nem kisebbíti a film történelmi értékét és az ügy érdekében lefolyt szervezőmunka példamutató jelentőségét.

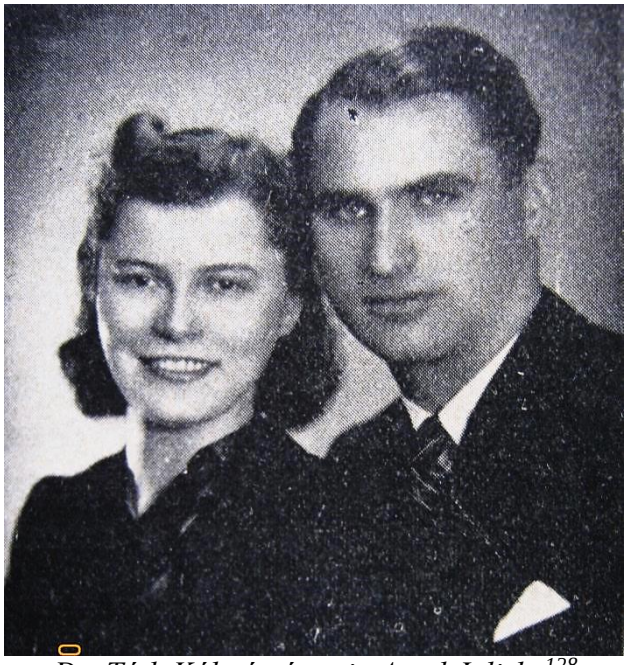

Dr. Tóth Kálmán és neje Antal Juliska[128]

A film történetét illető legrégebbi forrás dr. Tóth Kálmán levele amelyben értesít egy Károly utónevű egyént, hogy *…Jenő bácsi* [Molnár Jenő] *szekrényei mélyéről előkerült az 1930néhány-as Justice for Hungary óceánrepülés filmje. Amatőr munka, de emlékképpen és dokumentum képpen jó. Persze fekete-fehér és néma. Vállalnád-e, ha időd engedi, hogy karácsonyi szünetedben összevágod? Végeredményben így is jó, ahogyan van, nyersen de lehetséges, jobb volna kissé feldolgozotttabban. Esetleg Fekete Jánossal ko-operációban? Csak úgy, ha nem teszel bele túl sok időt s nem megy tanulmányaid rovására. Jan. 8-án szeretnénk itt bemutatni. Egykor majd hangot is csinálunk hozzá, valami kísérő szöveget és háttér zenét szalagra. Az azonban erősen a jövő zenéje. Majd ha Jenő bácsi is visszakerül Arizonából…*[129]

A 8 m.m.-es film később össze is lett vágva és feldolgozva. Ezért nem következnek a mozzanatok logikus sorrendben a 16 mm-es másolaton és ezért kelti azt a benyomást, hogy az események közvetlenül az óceánrepülés előtt történtek.

Dr. Molnár Jenő 1967 körül készíttetett másolatot az eredeti filmről[130] de nincs feljegyezve a szélességének mérete. Zuma Edgár egy 16 m.m.-es másolatot készít,[131] valószínűen egy másik másolatról.

[128] Ruzsa 1940: 22.
[129] Tóth 1961. nov. 30.
[130] Tóth 1982. márc. 22.
[131] Zuma 1982. ápr. 19.

Nemes Endre, volt második világháborús repülő százados, az Oshawaban levő Magyar Repülő Múzeum elnöke szerint *…sikerült másolatot készíteni a filmről. Az eredeti film nem használható sem vetítésre, sem pedig másolat készítésére… Edgár bizonnyal elmondta azt is, hogy a legjobb tárolni a* [az eredeti?] *filmet, mert ha így marad, akkor végleg használhatatlan lesz. Mi szívesen vennénk az eredetit a majdani felszabadulás utáni hadimúzeum részére, amenyiben nt. Molnár hajlandó volna azt részünkre átadni. Miután ő elég koros, esetleges elhalálozása esetén nagy kérdés az, hogy az utódok is azt oly becsbe fogják tartani, mint ő, vagy ahogy azt mi tartanánk.*[132]

Itt megjegyzendő, hogy az oshawai múzeum már nem létezik, értesülésünk szerint Domonkos János lakóházának pincehelyiségében volt, de a rendszerváltás után az ott tárolt anyagot elküldték Magyarországra. Az is kétes, hogy Domonkos őrmester még élt 2012-ben ezen anyag feldolgozásának évében.

A filmmel kapcsolatos további események ismeretlenek egészen 1991-ig amikor dr. Tóth Kálmán meghalt Ottawaban. Ezt követően az ő szellemi termékének anyaga Demmer György magángyüjteményébe került, hogy dolgozza fel és adja át a Kanadai Nemzeti Levéltárnak (National Archives of Canada) megőrzés céljából. Ez meg is történt, az anyag le lett adva, kivéve a filmeket és fényképeket. Ugyanis a levéltárban külön tárolják az írott anyagot a fényképektől és filmektől. Demmer György nem tartotta célszerűnek az egybetartozó anyag szétválasztását és a filmeket visszatartotta. Ezek között volt az óceánrepülés filmje is.

Demmer György 2009-ben megkérte Nógrády Mihályt, hogy nézze át az óceánrepülési filmtekercseket is tartalmazó csomagot és írjon egy angol nyelvű ismertetést a film tartalmáról. Amint kiderült, három tekercs 16 m.m.-es film volt a csomagban melyek közül kettő tartalmazta az óceánrepülés előkészítését. Ezek közül egyik volt vetítésre alkalmas diapozitív, a másik pedig ennek negativ másolata.

Mivel 16m.m.-es vetítőgép bérelése nehézségekbe ütközött, a pozitív film kézzel át lett húzva egy dia vetítőgépen és nehézkesen de ki lett elemezve. Tartalmának szövege a pozitív filmekkel együtt át lett adva Demmer Györgynek leadás céljából.

Ennek megtörténte után semmilyen tevékenység nem volt 2011-ig. Ekkor Nógrádyéknál, egy családi beszélgetés közben vetődött fel a gondolat, hogy az óceánrepülés előkészítésének történetét és filmjét részletesen ki kellene dolgozni és elérhetővé tenni minden érdeklődő számára. Hiszen külföldön teljesen elfelejtették, Magyarországon pedig nem is tudtak róla rendszerváltás előtt.

Nógrády ismét érintkezésbe lépett Demmer Györggyel, elmagyarázta tervét ami teljes beleegyezést nyert és kölcsönkérte a pozitív filmet.

Mivel a filmen szereplő fontos egyéniségek kilétének megállapítása bonyolult lett volna vetítéses eljárással, egy sűrített korongot (Condensed Disk) kellett csináltatni. Ennek számítógépes lejátszása, előre-hátra való mozgatása lehetővé tette az események és a résztvevők kiderítését. Demmer György készségesen rendelkezésre bocsátotta dr. Tóth Kálmán e témakört érintő levelezését is ami nélkül a kiértékelés nem lett volna ilyen eredményes.

Hozzásegítettek a kutatómunkához Bálint Balázs (Budaörs) és Nógrádi László (Szeged) magyarországi küldeményei és tanácsai melyeket önzetlenül ajánlottak fel.

■

[132] Nemes 1982. aug. 26.

Az rendelkezésre álló anyagból kiderül, hogy az eredeti felvételről több másolat is készült melyek holléte ismeretlen. Az is kiderült, hogy az oshawai Magyar Aero Museum által tárolt anyagot, beleértve a filmet vagy filmeket, valószínűleg elküldték a Magyar Hadtörténeti Intézet és Múzeum-nak a magyarországi 1991-es rendszerváltás után.

Az oshawai múzeum a Magyarországi rendszerváltás után megszünt, tagjai a második világháború generációjához tartoztak és e sorok írásakor (2012) már vagy kihaltak, vagy öreg otthonokban élnek ahol nagyon nehéz lenne rájuk találni.

A filmen megörökített kiemelkedő egyéniségek

Vitéz Czapáry Jenő alezredes technikai tanácsadó és Magyar Sándor (szül. Wilczek Sándor) a Justice for Hungary repülőgép másodpilótája és navigátora.

Eörgögh Elemér pápai prelátus a toledo-i (Ohio, U.S.A.) Szent István katolikus templom plébánosa, az előkészítő bizottság elnöke és Szalay Imre (Emil) flint-i (Michigan, U.S.A.) húsárúgyáros aki a Lockheed Sirius 8A repülőgépet megvásárolta. A háttérben Magyar Sándor.

Endresz György a Lockheed Sirius 8A Justice for Hungary repülőgép pilótája.

Szalay Imre (Emil) az általa megvásárolt Lockheed Sirius 8A repülőgép előtt. Nélküle az óceánrepülés soha sem történt volna meg.

Dr. Molnár Jenő windsor-i református lelkész, az óceánrepülési mozgalom elindítója és a kanadai szervező- munka irányítója. Az ő kezdeményezése nélkül soha sem lett volna magyar óceánrepülés.

Dr. Molnár Jenőné, született Waldmann Rózsa aki az akkori feljegyzések és közvélemény szerint az eszmei elindítója volt az óceánrepülésnek.

Rimaszombathy István a Purity Dairy egyenruhájában a Munka Ünnepe felvonuláson. Ő volt az első adakozó, egyhavi fizetés összegét adományozta, bár akkor éppen munkanélküli volt.

Bartók Tibor a New York Times riportere, angol nyelvű riportjaival hívta fel a nemzetközi lapok figyelmét az óceánrepülésre és annak céljára.

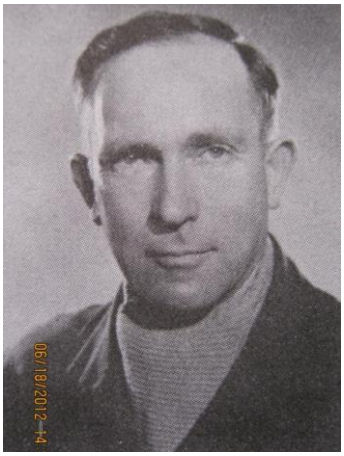

Bánhidi Antal repülő mérnök. Ő nincs rajta a filmen de fontos szerepet töltött be a repülőgép előkészítésében 1931-ben Detroitban.[133]

vitéz Grosschmid István a Magyar Aero Szövetség elnöke.

Prattinger Ferenc a detroiti magyar újság szerkesztője. Az óceánrepülési mozgalom magyar nyelvű terjesztése az ő újságján keresztül történt.

[133] Nagy 1981: 74.

Endresz, Czapáry, Fodor Gyula és Eördögh prelátus. Fodor Gyula a detroiti magyar újság tulajdonosa is tevékenyen résztvett a szervezésben. Az ő újságja lett az Előkészítő Bizottság magyar nyelvű hírközlő lapja.

Lord Rothermere, aki a Justice for Hungary nevet adta és 10,000.00 dollárt ajánlott fel a repülés végrehajtóinak.

A film tartalma

A film a windsor-i Purity Dairies Limited (Minőségi Tejüzem Kft.) tevékenységével kezdődik amint készülnek az 1931 szeptember első hétfőjén tartott Labour Day (Munka Napja, Ünnepe) felvonulásra. Ez már az óceánrepülés megtörténte utáni jelenet amely hozzá lett adva a filmhez mert a tejüzem is adakozott a mozgalom javára. Rimaszombathy István ekkor már munkát kapott a tejüzemnél.

A 16 mm-es filmtekercsen egy kézzel írt megjegyzés van közbeiktatva átlászó filmen a május elsejei felvonulás után ezzel a szöveggel: *Czapáry alezr., Endresz György, Magyar Sándor fogadtatása Detroit Mich. 1920 május 11-én Gross Isle repülőtéren…* A felírás többi része olvashatatlan.[134]

A filmen lévő felvételek sorrendjét nehéz leírni mert a műkedvelő filmező össze-vissza irányította a gépet, de a kiemelkedőbb mozzanatokból meg tudjuk állapítani a repüléssel kapcsolatos legtöbb személy kilétét.

1. **Felirat: 1931 Purity Dairies Limited. Használd ezt a tejet! Tiszta! Reinste Milch-Beste Milch!**
2. A film a Purity tejüzem alkalmazottjaival kezdődik amint tejeskannákat rakodnak.
3. Rimaszombathy István a tejüzem egyenruhájában beszélget más munkásokkal majd a felvevőgép elé áll és feltartja mindkét kezét.
4. A Purity tejüzem épülete.
5. Megint Rimaszombathy István amint egy tejszállító gépkocsi előtt áll és integet.
6. Valaki „I drink Purity Milk‟ felírást tart (Magyarul: Én Purity tejet iszom).
7. Egy fiatalember „I don‟t‟ felírást tart (Magyarul: Én nem).
8. Felvonulás. Egy fiatal férfi két lánnyal az oldalán. Ezek valószínűen hollandok mert a lányok fején lévő kalapok Holland népviselet, később poni lovakat vezetnek.
9. Ismeretlen szemüveges férfi fehér ingben nyakkendővel félreválasztott hajjal, előre-hátra megy.[135]
10. Molnárné (Rózsa) beszáll egy gépkocsiba.
11. Tejszállító gépkocsi hajt el az útcán.
12. Egy személygépkocsi hajt le az útcán, [valószínű Molnárék].
13. Megint a Purity tejüzem épületei látszanak.
14. Egy tejszállító gépkocsi.
15. Felvonulás, elől motorkerékpárosok. Tengerész csoport és mások követik őket.
16. Egy sor Purity Dairies tejszállító gépkocsi. 17. Esküvőről jönnek ki a windsori református templomból. Az utolsó négy személy balról jobra: fehérkalapos nő; világosszürke ruhás férfi; dr. Molnárné (Rózsa) szőrmegalléros kabátban; ismeretlen nő.
18. Kislány a hintán.
19. Sakkozás a templomban.
20. Csoport a templom ajtaja előtt, valaki integet hátul.
21. Nő fehér galléros ruhában.
22. Mosolygó férfi.
23. Nő és férfi az útcán jönnek.
24. Magyar kislány.
25. Erdélyi kisfiú, két keze a nagykabátja zsebében.
26. Kőrösi Bálint magyar boltos felesége az üzletben, majd az üzlet előtt fehér ruhában.

[134] Az 1920 is elírás lehet 1930 helyett.
[135] Valószínű valami féle intéző lehet.

27. **Felirat: American-Hungarian Oceanflight July 16, 1931** (Magyarul: Amerikai-Magyar Óceánrepülés 1931 július 16). Ez félrevezető mert a címet követő események Detroitban történnek 1930-ban, valószínűen a Ford repülőtéren.
28. Detroit, Gross Isle repülőtér 1930 május 11. Lockheed Vega felsőszárnyú utasgép gurul be leszállás után.
29. A gép megáll. Nagy tömeg veszi körül. Endresz György, Magyar Sándor, vitéz Czapáry Jenő alezredes és vitéz Grosschmid István a Magyar Aero Szövetség elnöke kiszállnak.
30. Endresz György, Magyar Sándor és Czapáy Jenő kalappal a fején, cigarettával a szájában.
31. Repülőgép a bizottságot fogadó tömeggel.
32. Fehér blúzos nő.
33. Fehér blúzos nő és Molnárné (Rózsa) fehér kalappal a fején.
34. Kisgyerek virággal.
35. Öt férfi. Balról jobra: vitéz Grosschmid István; Magyar Sándor; Endresz György; vitéz Czapáry

Jenő; dr. Molnár Jenőnek csak a feje látszik.

36. Grosschmid István és Endresz György két kisgyerek mögött.
37. Dr. Molnár Jenő fekete zakóban.
38. Grosschmid István fehér sapkás gyerek mögött.
39. Magyar Sándor, Endresz György, Czapáry Jenő, dr. Molnár Jenő.
40. Magyar Sándor és Endresz György.
41. Czapáry Jenő cigarettával.
42. Czapáry Jenő és dr. Molnár Jenő.
43. Endresz György.
44. Dr. Molnárné (Rózsa) világos színű kalappal a fején.
45. Egy kisfiú virágcsokorral a kezében.
46. Dr. Molnárné, Magyar Sándor és Endresz György a tömegben, elől gyerekek.
47. Magyar Sándor és Endresz György.
48. Megint Magyar és Endresz.
49. Gyerekcsoport virágokkal.
50. Czapáry Jenő cigarettával a kezében.
51. Fehér inges férfi mögött Rimaszombathy István integet.
52. Rimaszombathy és felesége.
53. Magyar Sándor virágcsokorral.
54. Egy női csoport.
55. Ismeretlen egyének és Grosschmid István.
56. Magyar Sándor egy kisgyerekkel a karján.
57. Magyar Sándor virágcsokorral a kezében száll be egy gépkocsiba.
58. A Detroitba hajtó kocsisor, több felvételen.
59. Magyar Sándor két nővel, az egyik dr. Molnárné.
60. Férfi és nő egy erkélyen.
61. Svájcisapkás nő.
62. Endresz György háttal a felvevőgépnek, majd megfordul.
63. Kardos díszőrség a detroiti magyar katolikus templom bejárata előtt ahol ünnepélyt rendeztek a pilóták és technikai tanácsadók tiszteletére.

64. Oly nagy volt az érdelődés és a tömeg a templom előtt, hogy rendőrökkel kellett a rendet fenntartani.
65. A diszőrség parancsnoka zászlóval.
66. A díszőrség tagjai elvonulnak.
67. Nagy tömeg a templom előtt.
68. Női és férfi csoport a templom előtt.
69. Prattinger Ferenc fehér díszzsebkendővel.
70. **Felírat: "Munkában a bizottság", Eördögh plébános az elnök.**
71. Elöl Szalay Emil, Eördögh Elemér elnök, Magyar Sándor aki eltakarja Endresz Györgyöt. Mögöttük Fodor Gyula a detroiti magyar újság tulajdonosa, Prattinger Ferenc a magyar újság szerkesztője és Czapáry Jenő alezredes technikai tanácsdó Magyarországról.
72. Magyar Sándor a tervezett légiút vonalát magyarázza a bizottság tagjainak. Endresz György cigarettázik.
73. A kép bal oldalán dr. Molnár Jenő feje látható néhány másodpercig, mellette Fodor Gyula, Prattinger Ferenc, Czapáry Jenő, ilyen sorrendben. Elöl Szalay Emil, Eördögh Elemér, Endresz György és Magyar Sándor.
74. Ugyanaz a jelenet megismételve.
75. Endresz térképpel a kezében, Magyar és Czapáry.
76. Szalay, Endresz, Czapáry, Magyar, dr. Molnár, Eördögh és Fodor a légiút tervét vizsgálják. Úgy látszik megegyeztek mert Czapáry kézbeveszi a térképet és mond valamit.
77. Endresz, Czapáry, Fodor, Eördögh, Magyar, Szalay és dr. Molnár.
78. Endresz, Czapáry és Magyar.
79. Endresz kezetfog Szalayval és felmutatja a térképet a véglegesített légiúttal.
80. Endresz György és Magyar Sándor interview-t ad a szemüveges Bartók Tibornak a New York Times riporterének.
81. **Felírat: Repülő nap Windsoron: Katholikus tábori mise, Rev. Matty. Evangélikus tábori tisztelet, Rev. De Papp. Református tábori tisztelet, Rev. Molnár.**
82. Páter Matty szabadtéri katolikus misét mond.
83. Hívők.
84. De Papp evangélikus istentiszteletet tart.
85. Hívők.
86. Dr. Molnár Jenő református lelkész prédikál.
87. Magányos férfi a zászlók előtt.
88. Dr. Molnár Jenő és az istentisztelet résztvevői.
89. Dr. Molnár Jenő befejezi a prédikációt, leveszi sapkáját.
90. Felvonulás zászlókkal.
91. **Felírat: Nagy diadalt aratott a magyar reviziós világpropaganda! Windsori lelkes magyarok szivében született meg az eszme.**
92. Molnár Rózsa, dr. Molnár felesége a hírverő repülésekre használt Lockheed Sirius 8A előtt jönmegy, majd nézi a függőleges vezérsíkot.
93. **Felírat: A repülők: Magyar Sándor és Endresz György. Szalay Emil, aki húszezer dollárt adott! Rimaszombaty az első 30 dollárt adta.**
94. Balról jobbra a repülőgépen Szalay Emil, Endresz Gyögy és Magyar Sándor kezet fognak, beszélgetnek.

95. A Lockheed Sirius 8A függőleges vezérsíkja a magyar címerrel és NR-115-W lajstromszámmal.
96. Egy filmfelvevő riporter.
97. Endresz György az elsőpilóta fülkénél.
98. Kíváncsiskodó tömeg a repülőtéren egy bemutató repülés alkalmával.
99. Endresz György, Szalay Emil és Magyar Sándor a *Justice for Hungary* repülőgép előtt fényképészeknek pózol. 100. A pózolás folytatódik.
101. Közeli felvétel Szalayról és Endreszről.
102. Magyar Sándor és Endresz György interview-t ad egy filmriporternek.
103. Tömeg és rendőrök.
104. A pilóták szállnak be a gépbe.
105. Elfoglalták helyüket a pilóta fülkékben.
106. A függőleges vezérsík a magyar címerrel. 107. Prattinger Ferenc.
108. A hátsó ülés most üres, Magyar Sándor beszél Endresz Györggyel aki az első fülkében ül.
109. A földön a gép előtt balról jobra: Prattinger Ferenc, dr. Molnárné (Rózsa), Jánosyné és egy ismeretlen kalapos férfi.
110. Molnárné közelebb lép a szárnyhoz.
111. Magyar Sándor az első fülkében ülő Endresszel beszél, Molnárné Prattingernek magyaráz, Jánosyné és két férfi.
112. Magyar még mindig beszél Endresszel.
113. Magyar elköszön Prattingertől majd beszál a második fülkébe. Előrehajol és tárgyal Endresszel. 114. Mindkét pilóta bent ül a gépben, Prattinger kezet fog Endresszel majd Magyarral beszél.
115. Molnárné elköszön Endresztől és megy el a géptől a felvevőgép felé.
116. Prattinger is távozik a géptől. Most dr. Molnár, a felvevőgép táskájával a vállán, elköszön a pilótáktól majd jön a felvevőgép felé.[136]
117. A Justice for Hungary, járó motorral a hangár előtt amint a féktuskókat elhúzzák a kerekek elől. Kigurulás a felszálláshoz.
118. Felszállás és emelkedés.
119. **Felírat: Isten áldd meg a magyart!**

Felhasznált irodalom

Bánhidi Antal. 1931. "Műszaki előkészítés" in *Aviatika*, augusztusi szám, 277-288 oldalak.

Czapáry Jenő. 1930. "Az Amerikai Magyar Óceánrepülés" in *Aviatika*, októberi szám, 235-242 oldalak.

Czapáry Jenő. 1930. "Az Amerikai Magyar Óceánrepülés II." In *Aviatika*, novemberi szám, 270-275 oldalak.

Czapáy Jenő. 1931. "Az amerikai magyar óceánrepülés előkészítésének története" in *Aviatika*, augusztusi szám, 238-253 oldalak.

[136] Ezt a felvételt valószínű felesége Rózsa csinálta.

Dreisziger, F. Nándor. 1982. With Kovács, Márton. L.; Bődy, Paul; Kovrig, Bennett. *Struggle and Hope. The Hungarian-Canadian Experience.* Toronto: McClelland and Stewart Ltd.

Dreisziger, F. Nándor. 1985. "The „Justice for Hungary‟ ocean flight" in *Hungarian Studies Review*. Vol. XII, No. 2 (Fall edition). Toronto: University of Toronto Press. Pp.: 24-27.

Groves, Patricia T. "Lockheed Sirius History" in *American Aircraft Modeler*, April 1973. ("A
Lockheed Sirius története").

Israel, Fred L. 1967-1980. *Major Peace Treaties of Modern History, 1648-1967.* Commentaries by Emanuel Chill. With introductory essay by Arnold Toynbee. New York: Chelsea House Publishers. In association with McGraw-Hill Book Co. New York, Toronto, London, Sydney. (Volume III. *Treaty of Trianon*, June 4, 1920. Volume IV. *Hungarian Peace Treaty*, Paris, February 10, 1947.)

Kara Jenő. 1930. "Justice for Hungary" in *Aviatika*, áprilisi szám, 76-78 oldalak.

Kara Jenő. 1930. "Az óceánrepülés 1931-re marad" in *Aviatika*, szeptemberi szám, 203-204 oldalak.

Kelemen János, M. Fejes Ágnes, Jávor Géza szerkesztők. 2011. *Ég és föld között. A magyar óceánrepülés 80. évfordulójára*. Komárom: Endresz csoport.

MacMillan, Margaret. 2002. *Paris 1919. Six months that changed the world*. Foreword by Richard Holbrooke. New York: Random House.

Magyar Sándor. 1940. *Álmodni mertünk*. Budapest: Révai Nyomda.

Molnár Jenő emlékezése és levelei.

Molnár Miklós. 2003. *A Concise History of Hungary*. Translated by Anna Magyar. Cambridge: University Press.

Nagy Kornél. 1981. "Justice for Hungary. Igazságot Magyarországnak. A magyar óceánrepülés" In *Magyar Szárnyak*. Oshawa, Ontario, Canada. (63-75 oldal).

Ruzsa Jenő. 1940. *A Kanadai Magyarság Története*. Toronto: Magánkiadás.

Tóth Kálmán 1961-1982. Levélváltások Bíró Margaret, Gyarmati Sándor, Molnár Jenő, Nemes Endre, Zuna Edgár és Zsigmond Andrással.

Tóth Kálmán. 1981. "A magyar óceánrepülés margójára" in *Magyar Élet* hetilap, december 5. Toronto: 8. oldal.

MAGYAR JELKÉPRENDSZER

Végh Tibor (Budapest):

Ékkő a Korona homlokán

A Magyar Megszentelt Korona homlokán, elöl középen (a Krisztus-kép alatt) különleges alakú ékkő látható: lekerekített sarkú, domború oldalú „háromszög”. Ennek az idomnak szerkezete van. A szerkezet alapja egymáshoz szorosan illeszkedő, azonos nagyságú 3 kör, melyeknek a burkoló görbéje (a háromszög oldala) úgy állítható elő, hogy 2 kör közös átmérőjét az egyik köz középpontja, mint forgáspont körül elfogatjuk addig, míg az átmérő hosszabbik szakasza elérkezik a 3. kör középpontjáig. Ezután forgáspont váltás következik (1. ábra).

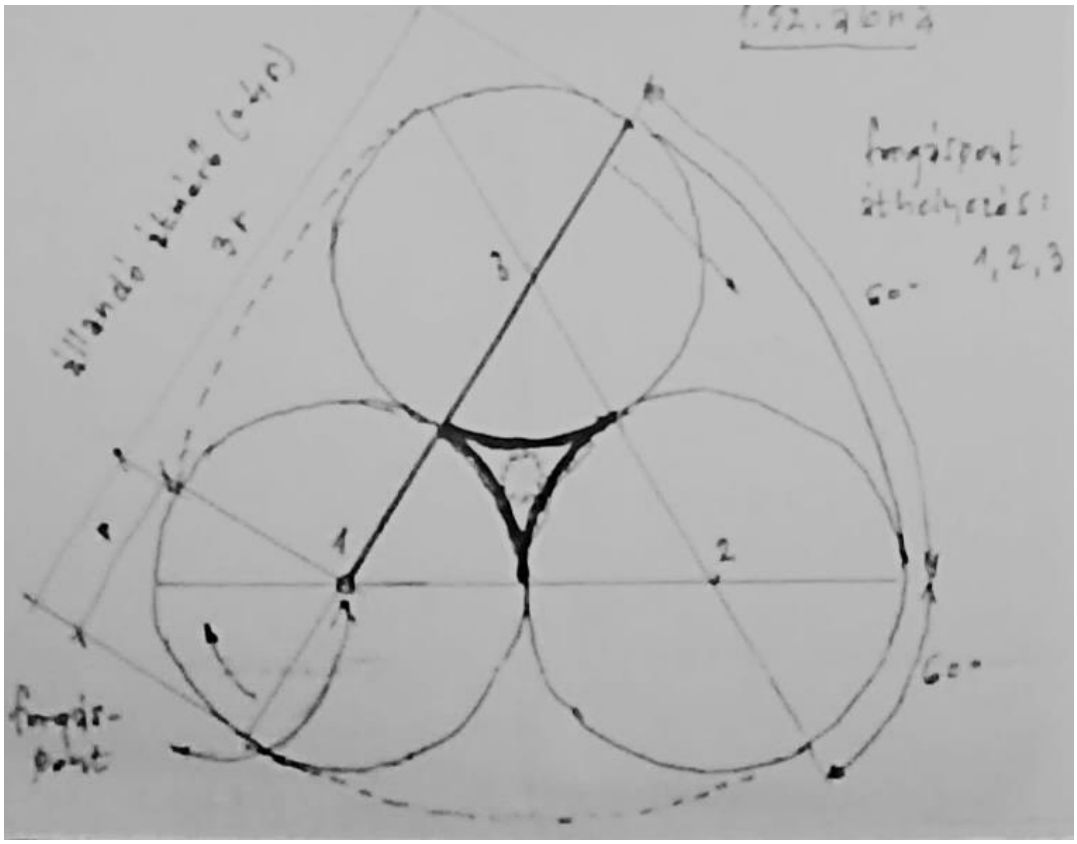

1. ábra.

A Koronán és annak szerkezetében, méreteiben, arányaiban semmi sincs véletlenül, mindennek jelentése van. Vajon lehetne-e a Szentháromság–Egyisten fogalmához ennél kifejezőbb jelképet találni és valóságának egyértelműbb magyarázatot adni? A 3 kör kerülete és a közéjük írható legnagyobb (és egyúttal a szerkezetben megrajzolható legkisebb) kör egyetlen folytonos vonallal megrajzolható (2. ábra).

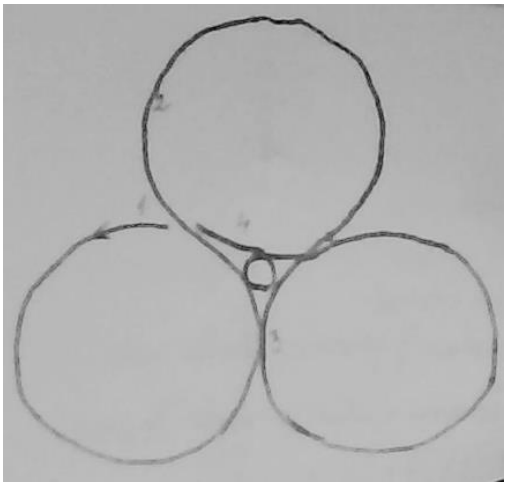

2. ábra.

A szerkezet kitüntetett pontjaira alapozva (körök középpontja, kötök metszéspontja, stb.) már jónéhány köt írható. Ezek jelentéseinek felismerése még várat magára, de minden bizonnyal ezek is a Szentháromság–Egyisten jelképét erősítik meg. A középponti kis kör vonatkozhat pl. a Szeplőtelen fogantatásra, mint a Teremtő és a Szentlélek együttműködésére. (3. ábra).

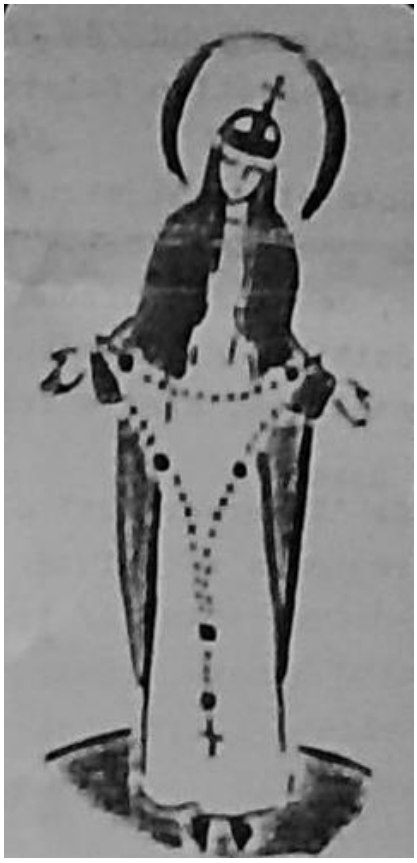

3. ábra.

A cserkészvezetők „Táborkereszt” c. folyóiratának 2006. májusi száma címlapján levő rajzon a rózsafűzér 2 alsó szakasza a gravitáció hatásáról függetlenedve ívben (!) lóg. Így ez emlékeztet az ékkő közepén adódó homorú oldalú háromszögre.

Az ékkő témáját egyébként már a 2006-os „Mit üzen a Szent Korona?” című tanulmányom[137] 5. fejezetében érintettem. Most e fejezetet ide idézem:

„A Szt. Korona abroncsán elől középen levő ékkő különleges alakja is felkeltette a figyelmemet és elgondolkoztatott. Ez az alak nem könyvelhető el csak úgy, hogy ‘lekerekített sarkú háromszög’. Sokkal több annál. Ennek az alaknak sajátosan bonyolult belső szerkezete van: egyforma nagyságú, egymással érintkező 3 körből áll, és az alakot határoló külső vonal ott is ívelt, ahol nem a körök kerületének egy része képezi a határoló körvonalat. (Az ékkövet természetesen nincs módomban megmérni, de szemmérték alapján úgy találom, hogy a 3 kör éppen érintkezik egymással. 2-2 kör között nincs hézag, és egymásba sem hatolnak.) Lásd a *4. ábrát*.

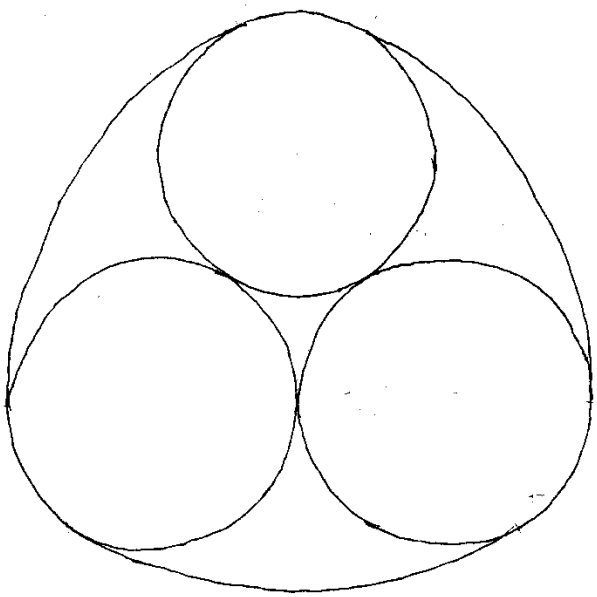

4. ábra. A Szent Korona abroncsán elöl középen levő ékkő alakjának szerkezete.

De hogyan kell megszerkeszteni a határoló külső vonal körök közötti szakaszának ívét? (Az alak az újkori geometriában a Rouleau-féle idomok egyik eseteként ismert. Azért egyik eset, mert más páratlan számú sokszög, pl. ötszög, hétszög felhasználásával is szerkeszthető hasonló felfogású alakzat. A legújabb korban a háromszögön alapuló ezzel az alakzattal a Wankel-motorban találkozhatunk, de úgy látszik, hogy a régiek is birtokában voltak ismeretének és gazdag kifejezőkészségének ennek a szép alakzatnak.)

A kiindulást képező, egymást érintő 3 kört ugyanis könnyű megszerkeszteni: megfelezzük az egyenlőoldalú (azaz szabályos) háromszög oldalát, és ezt a fél oldalhosszot a csúcsokból, mint középpontokból sugárként használjuk. Lásd a *5. ábrát*.

[137] A tanulmány évekig fenn volt ezen a honlapon: https://www.scribd.com/document/226763926/Dr-Vegh-Tibor-Mit-Uzen-a-Szent-Korona#

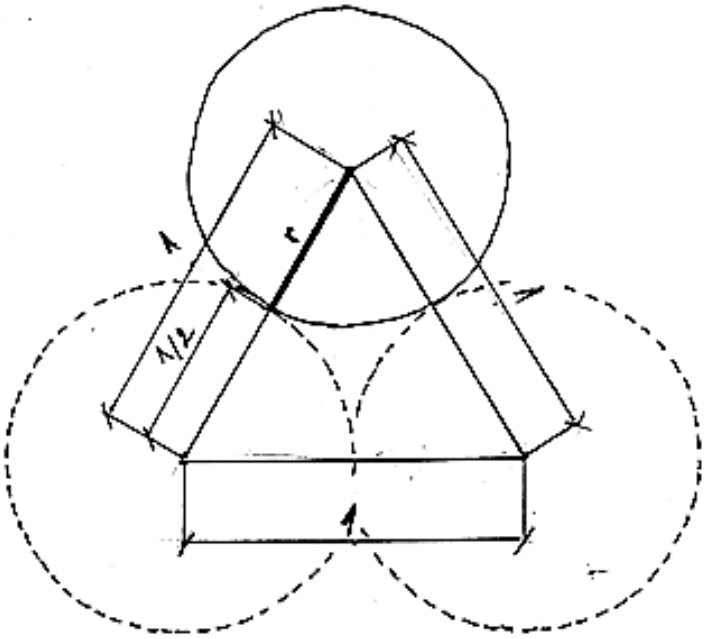

5. ábra. A három kör megszerkesztése.

A körök közötti ívszakaszt pedig úgy kaphatjuk meg, hogy a háromszög oldalainak vonalát a csúcsokon túl a körök kerületéig meghosszabbítva a körök középpontjától a mellettük levő kör túlsó széléig tartó távot sugárnak véve a meghosszabbított oldalvonalak között ívet húzunk. Lásd a *6. ábrát*.

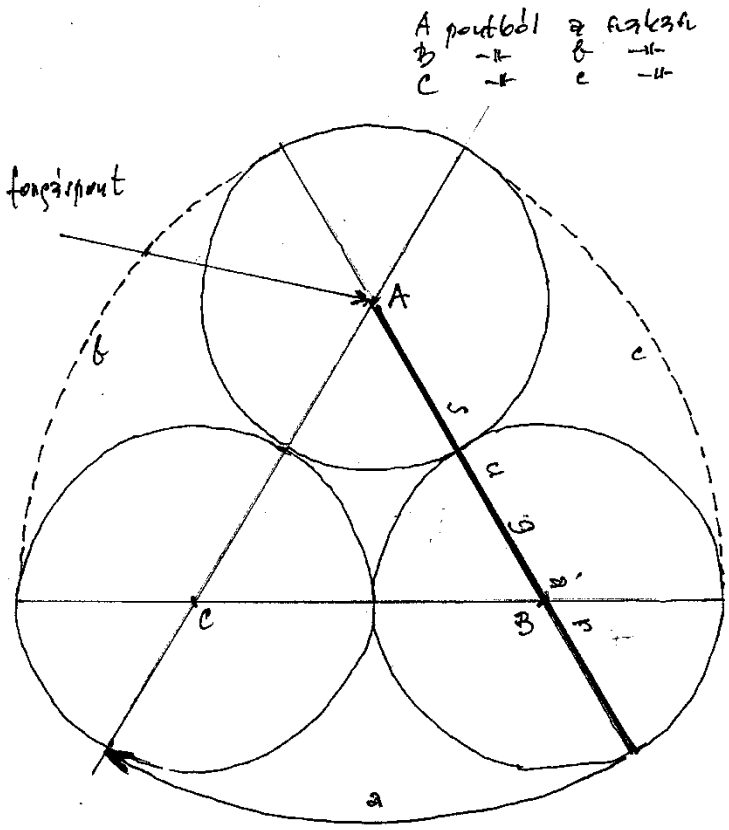

6. ábra. A körök közötti ívszakasz megszerkesztése.

Ezt a műveletet természetesen mind a 3 csúcsból elvégezzük. Az alakzat különlegessége az, hogy ugyanúgy van ‘átmérője’, mint a körnek mint idomnak, de ez az átmérő nem az idom középpontján megy keresztül, és forgáspontja nem a felénél van! Lásd a *7. ábrát*. (Az átmérő teljes körülforgatása 3 szakaszból áll — a forgáspontnak egymás után mindig a következő kör középpontjába történő áttevődésével.)

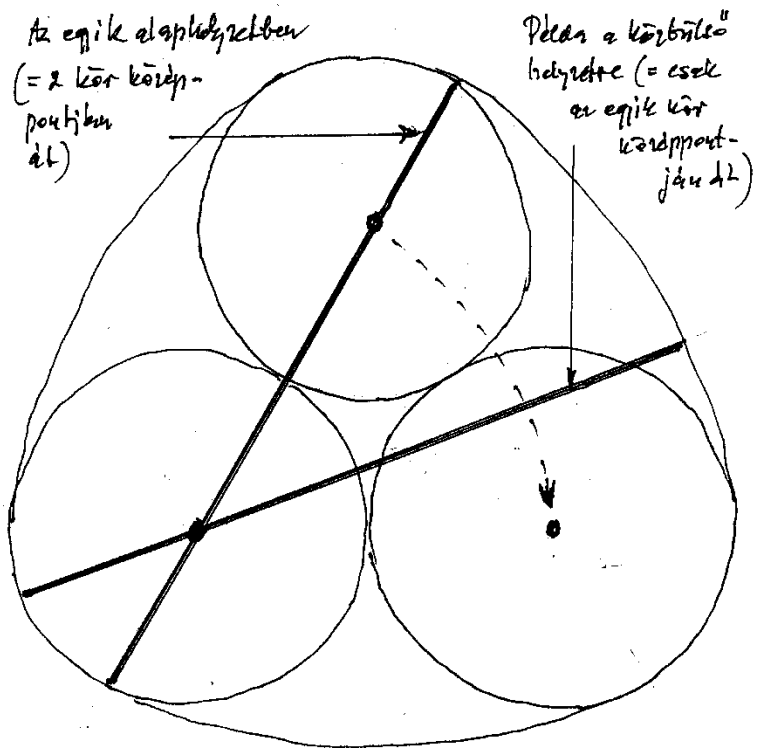

7. ábra. A különleges átmérő.

Az átmérő hosszának állandósága bizonyíthatóan fennáll olyankor is, amikor az átmérő nem 2 kör középpontján megy keresztül, hanem az elforgatás során közbülső helyzetben van. Ugyanis mindig 2 szakaszból tevődik össze: a kör sugarából (a forgásponttól az egyik irányban, azaz az átmérő rövidebb szakasza), ehhez ugyanannak a körnek a sugarából mégegyszer, továbbá a másik kör átmérőjéből (a forgásponttól a másik irányban, azaz az átmérő hosszabb szakasza). Úgy is mondhatjuk, hogy a 2 – azonos – kör átmérőjéből. Lásd a *8. ábrát*.

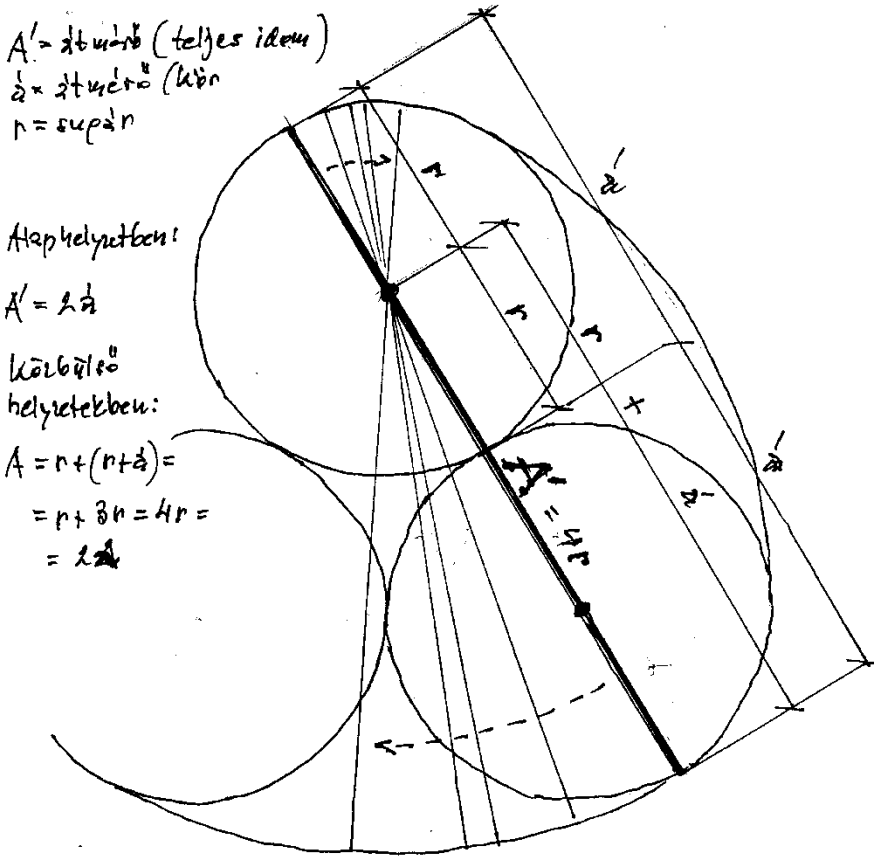

8. ábra. Az átmérő hossza állandóságának bizonyítása

És a különleges átmérő felezőpontja a 3 csúcsból megtörtént körülforgatás során épp azt a – homorú ívekből álló – ‘háromszöget’ rajzolja meg, ami az egész alakzatnak a közepe. Lásd a *9. ábrát*.

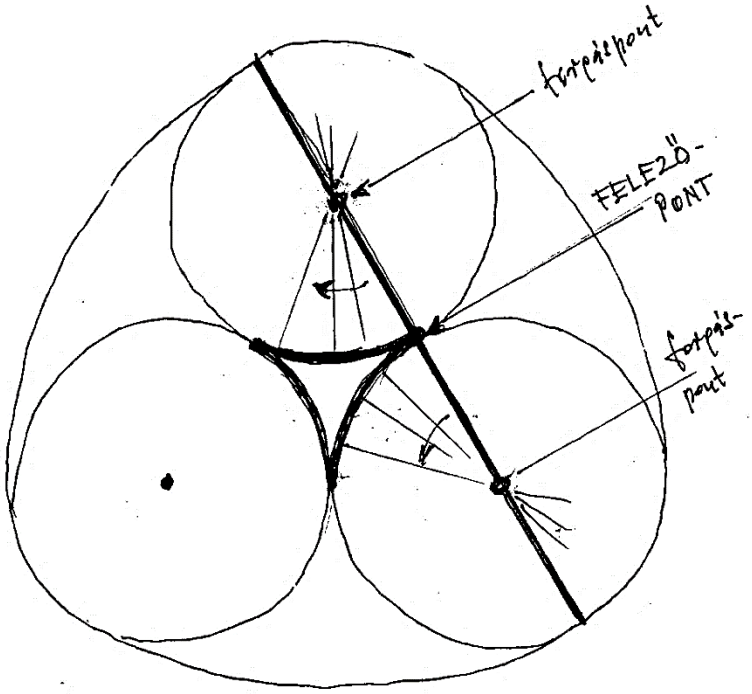

9. ábra. Az átmérő felezőpontjának mozgása.

Ennek a különleges alakzatnak többféle rejtett jelentése is lehet. Igen szépen fejezi ki a Szentháromság 3 személyének egymáshoz való viszonyát (az állandó átmérővel) a 3 kör kapcsolatában" de egyúttal a Boldogasszony-központúságot is. Az utóbbit azáltal, hogy az alakzat középső része – és ez egyáltalán nem profán, és különösen nem obszcén hasonlat, hanem a legszentebb jelkép! – megfelel az anyaölnek is. Lásd a *10. ábrát*. Testrésznek a szereplésével kapcsolatban a szent Koronán ne felejtsük el, hogy legfelül a kereszt is a Mindenható képéből az emberalak köldökének megfelelő helyről emelkedik ki!

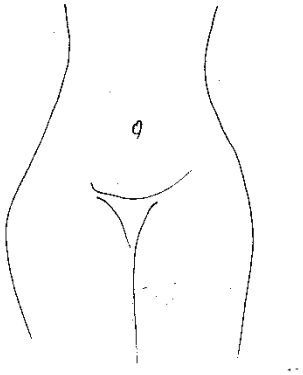

10. ábra.

És azt se felejtsük el, hogy a homlokon (volt vagy) van az u. n. 3. szemünk is...!

Gondoljunk tehát nagy-nagy tisztelettel azokra a mesterekre, akik ezt a drágakövet meg tudták csiszolni ilyen alakra. Vajjon milyen (u. n. kényszerpályás) lengőmozgást végző segédszerszám(gép)et, milyen befogószerkezetet találtak ki ehhez a munkához, és milyen alakú csiszo1ókövet használtak a kő megmunkálásához? Hiszen az elképzelhetetlen, hogy szabad kézzel és csupán szemmértékre dolgoztak volna. A Szt. K. tervezőit és kivitelezőit egyaránt csodálat illeti meg.

Remélem, hogy az általam (is) felvetett kérdéseket – és még sok más, eddig megválaszolatlan kérdést is – a nálam avatottabb kutatók előbb-utóbb meg fogják tudni válaszolni, és ehhez talán észrevételeim is hozzásegíthetik őket. Munkájukban segítse őket is az Ég."

EMBERTUDOMÁNY

Z. Tóth Csaba (Pécs):

A dolgok állása — egy angol „beavatott" szemével. A fordító előszava[138]

„…kinőttük (vagy épp kinőjjük) azt a tudományos módszertant, amely gyakorlatilag kizár a megismerés területéről minden tapasztalást, ami nem az érzékszervek útján adódik, és kinőttük a teológiát, ami az imperializmuson alapszik, és a római jogtudomány elveivel összhangban dolgozták ki." (részlet a szerző bevezetőjéből)

„Bölcsességet pedig a tökéletesek között szólunk; ámde nem e világnak, sem e világ veszendő fejedelmeinek bölcsességét, hanem Istennek titkon való bölcsességét (gör. theosz szofia) szóljuk, azt az elrejtettet, melyet öröktől fogva elrendelt az Isten… mert a Szellem mindeneket vizsgál, még az Istennek mélységeit is." (1.Kor. 2,7-10)

Charles George Harrison (1855-1936) szűk körben tartott s ma már túlnyomórészt feledésbe merült londoni előadásainak 1893-as elhangzása óta igen nagyot fordult a világ, de az előadások tartalma szinte világítótoronyként magasodik az eltelt százhúsz esztendő viharos történései fölött. Az előadóról, aki 1923-ban és 1929-ben kiadott még két kötetet (The Fourth Mystery, The Creed for the Twentieth Century), alig tudunk valamit, de ránézve érvényes a mai szlogen fordítottja: „nem az a fontos, hogy ki mondja, hanem az, amit mond". Mert Harrison minden szava valódi, mély ismeretekről tanúskodik, melyek önmagukért beszélnek, anélkül, hogy az előadójuk címeit, iskoláit, életrajzát kellene firtatnunk, bár természetesen nem lehet teljesen elvonatkoztatni a személyt a mondanivalójától, sőt bizonyos „kegyes", anglo-okkultista elfogultságaival is számolni kell, mellyel egyes dolgokat visszanyes, hogy másokat beoltson a gondolatok „fáján". A kör, amely előtt beszélt, egy bizonyos „Bereai Társaság", melynek 1893-ban az elnöke volt, s közli, hogy ez a nevét az Apostolok Cselekedetei 17,11. verséből vette, a Pál apostol által meglátogatott macedóniai közösség lakóhelyéről, „kik befogadták az igét teljes készséggel, naponként tudakozva az írásokat, ha úgy vannak-é ezek." Harrison hozzáteszi, hogy hallgatósága elméleti okkultistákból állt – merthogy vannak „gyakorlatiak" is, mint mondja –, vagyis a „rejtett", szellemi dolgok kutatóiból, akik a szigetországban rég szokásos módon ötvözték az anglikán „High Church", vagy „anglo-egyetemes" (ebben az értelemben „katolikus") egyházi, és a szabadkőműves „páholy-impulzust", ami valamelyest érthető, ha tekintetbe vesszük, milyen nagymértékben száműzte a kereszténység a saját „ezotériáját" kezdettől fogva.

[138] C. G. Harrison: *The Transcendental Universe* címmel 1896-ban megjelent hat előadásának magyar kiadása elé

C. G. Harrison szavaiból világosan kitűnik, hogy ő maga is „beavatott" volt, szellemi látásában bizonyos fokig iskolázott ember, noha leginkább „függetlenként" határozza meg önmagát, aki mintha nem lett volna tagja szabadkőműves páholynak (mint mondja „nem szeg esküt" a közléseivel), de aki bevallottan szorosabb kapcsolatban állt, egyeztetett a nála beavatottabb személyekkel. Talán az egyidejű kívül- és belülállása miatt történhetett, hogy egészen kivételes információkat hoz nyilvánosságra a 19. századi okkultizmus történetéről, melyek egyúttal bevilágítanak a 20. századot formáló nagy világtörténelmi események hátterébe, nagyon hasonlóan az 1891-ben épp a filozófia-doktoriját megszerző Rudolf Steinerhez (1861-1925), aki az I. világháború éveitől kezdve – a számára is csalódást jelentő teozófus korszaka után –, részben helyreigazítóan reagál Harrison gondolataira, több előadásában magyarázza fogalomhasználatát, felvetéseit (GA 167/3, 4, 9., 173/3., 178/7, 8, 9., 184/4, 6., 198/6, 7, 8., 254, ld. katalog_ga_2002.pdf). Sőt, Harrison különös módon mintha magára Steinerre utalna, amikor „a tudományos szakramentalizmus eljövendő pionírjáról" beszél a 3. és 4. előadásában, noha 1893-ban Steiner még nem volt ismert széles körben, 1882-1897 között Goethe természettudományos írásait szerkesztette és jelentette meg a Kürschner-féle Deutsche National-Litteratur sorozatban.

Ami Harrisont az előadásai megtartására késztette, az elsősorban a Teozófiai Társaság, mozgalom megjelenése volt az 1870-es évektől, és az alapító, Helena Petrovna Blavatsky asszony (Jelena P. Blavatszkája, 1831-1891), valamint egy Sinnett nevű szerző könyveiben közzétett nagy mennyiségű „ezoterikus" információ, melyet korábban csak a titkos társaságok tagjai ismerhettek. Ezek az információk „rivalizálni" látszottak a kereszténységgel, sőt kifejezetten anti-keresztény, nem csupán egyház-kritikai éllel fogalmazódtak meg, s tele voltak egy diffúzus „kelet-imádattal" – mindkét jelenséggel kapcsolatban a kifogásait hangoztatta Steiner is, aki egy ideig a Teozófiai Társaság német szekciójának titkára volt, majd a Krishnamurti-ügy után végleg szakított velük –, egyúttal nem kis megerősítést kaptak e teozófiai közlések a kor egyes tudományos eredményei, hipotézisei részéről. Harrison arra törekedett, hogy összhangba hozza a három, lényegében kapcsolódó szellemi terület, vallás, tudomány és ezoterizmus igazságait az ember és a világ titkaira, a történelemre, a népek fejlődésére vonatkozóan, s hogy igazi „gnózist", tudást nyújtson, megalapozzon egy valódi szellemtudományt. „Beavatottként" látta, hogy bár az emberiség materializmusra, vagy mondjuk inkább így, „tiszta érzékelésre", józan összefogottságra való hajlamának kialakulása a fejlődés velejárója volt, mivel ez valóban az ember szabad lénnyé, „felnőtté" válásának követelménye, „tünete", ahogy az egyedfejlődésében is a gyerekkort a kamasz-, ifjú- és felnőttkor önállósodása követi, de látta azt is, hogy az emberiség immár elérkezett egy új korszak küszöbére, amikor újra lehetőség nyílik a teljesebb valóságmegismerésre, a külső világ „fátyla" mögötti „érzékfeletti univerzum" megismerésére, miként maga Jézus mondotta, jövendölte, bár ezt valójában csak azok fogadják el „érvként", akik „hívők" s már maguk is valamelyest előbbre haladtak az ismeretszerzésben: „kitárom, amik e világ alapítása óta rejtve vannak" (Máté, 13,35), s „eljő az idő, mikor nem példázatokban beszélek majd néktek, hanem nyíltan beszélek néktek az Atyáról." (Ján. 16,25).

A Teozófiai Társasággal kapcsolatban Harrison, elismerve pozitívumait, elemzi megalakulásának hátterét, milyen körülmények vezették Blavatsky asszonyt ebbe az irányba, és sokszor félre, összefüggésben a 19. század másik jelenségével, az újsütetű spiritiszta szeánszokkal, melyek

médiumai segítségével a titkos társaságok két frakciója, az „ezoterikusok”, a feltétlen titkosság hívei, és a „liberálisok”, a megfontolt közlés hívei mintegy tesztelni akarták a közvéleményt, hogyan reagál a tényre, hogy *valóban van szellemi világ*. Bizony, nem könnyű ezekről a dolgokról beszélni, mint Harrison többször megjegyzi, mert a történet hajmeresztőnek, morbidnak tűnhet, és a valódi szellemtudomány (egy Szt. Pál-i „egészséges tudomány,” sana doctrina), amely tiszta szándékkal eredne a titkok nyomába, emiatt meg nem érdemelt elutasításra találhat a nyilvánosság részéről. Mint Harrison bennfentesként rámutat – majd a nála kétségtelenül magasabb fokon álló, termékenyebb, önzetlenebb szellemű Rudolf Steiner a saját szellemi kutatásai alapján megerősíti ezeket az értesüléseket –, ez is volt az egyik célja bizonyos egyéb háttérköröknek, az ún. „bal bestvéreinek”, akik értesülve a médiumokkal kapcsolatos kísérletezésről, a mi világunkkal közvetlenül határos szellemi világban illegitim műveleteket hajtottak végre, minek következtében a kísérlet kudarcba fúlt, lejáratták, mert a médiumok azt közölték, hogy pusztán a „holtak lelkei” nyilatkoztak meg nekik (ld. Steiner GA 178/7, 8, 9, angolul a GA 118-hoz csatolt 10, 11, 12. előadások). E kudarc után, és azt követően, hogy Blavatsky belépését elutasították a párizsi és amerikai páholyok – akik Harrison szerint tudtak a létezéséről, még mielőtt fölbukkant volna (1. előadás) –, megjelent a színen, mintegy dacból is, a hatalmas teozófiai, okkult ismerethalmaz. A „Bal Testvérei” folytatták elterelő, hipnotikus hadműveleteiket, melyeknek terepe részint maga Blavatsky asszony médiumi hajlamú lelke, személyisége lett, és sok tekintetben sikerült további zavart előidézni a rejtett világ titkairól, a „dolgok állásáról” szóló ismeretek megjelenését és külső fogadtatását illetően. Mintha egy „drótnélküli”, wireless hacker viadal tanúi lennénk, a „függöny mögött”…

De ez a küzdelem az „okkult frakciók” között nemcsak az ezoterikus igazságok nyilvánosságra hozásával kapcsolatban zajlott, hanem folytak bizony a 20. század intenzív előkészületei is, hiszen a beavatottak egyfajta előretudással rendelkeznek, és bizonyos „kulcsokkal” az emberek, események befolyásolásához, bár ezek többnyire „fekete” ismeretek, a rombolás erőihez kötődnek (provokációk, megtévesztések, merényletek, háborúk, a hiszékenység, nincstelenség, tudatlanság, ösztönök kihasználása, etc.). Mindemögött világformáló törekvések állnak, a legfontosabb épp az említett „bal testvéreké”, kikről Harrison elárulja, hogy ezek magas fokú beavatott *jezsuiták és szabadkőművesek*, utalva ezzel arra is, hogy ők vezették be a „szocialista kísérletet”, mint Harrison nevezi, a Londonnak, Rómának egyaránt riválisi, keleti ortodox oroszok számára (ld. az „illuminátus” ex-jezsuita, Adam Weishaupt, és a „left-hand path”-ről Aleister Crowley: Magick without tears, XII. fejezet, www.hermetic.com). Vagyis a „bal testvérei” külső értelemben a politikai baloldal konzervatív s persze tőkepénzes, bankos „dadáit”, „bébiszittereit” jelenti, ami egy igazi, világszenzációnak minősülő közlés, köztudottá kell válnia, fel kell vértezni magunkat vele a még ma is itt támolygó „szép”, andalító, sőt „liberálisnak” álcázott hazugságok ellen, melyeknek vajmi kevés köze van kereszténységhez, demokráciához, vagy akár a valósághoz. Emögött megjelenik az a törekvés is, ami sajnos ott van C.G. Harrison egyébként nagymértékben jószándékú felfogásában: az angolszász faji önzés, amely – bár ez a viktoriánus alkonyán még úgy-ahogy érthető volt – igyekszik kiterjeszteni és prolongálni, időben is elnyújtani a világhatalmát, „iskolamesteri” befolyását a többi nép fölött, „új világrend” címen átmenteni a régi hatalmat, melyet a pénzre, a „Mammonra” alapoznak (ld. az 1 dolláros bankjegyen a „Novus ordo seclorum” felirat). A konzervatív „bal testvérei”, azaz lényegében a régi, római hatalmi impulzus „kísértetének”, „árnyékának” időszerűtlenné vált képviselői egy háttérkoalíciót alkotnak, melynek alapvető törekvése, hogy megakadályozzák az emberiség

szellemi ébredését, visszatartsák a materializmusban, szellemtagadásban, korábban részint a szándékosan torz formájú, diktatórikus „szocializmussal", amit főként Kelet-Európa számára agyaltak ki, mely a jövő igazi letéteményese – benne a magyarsággal, melyet Harrison lekezelően csak „jelentéktelen turáni elem"-nek nevez –, és ott, ahol a stratégiai érdekek kívánták, részben pedig Nyugaton, a kapitalizmus további erősítésével, főként az állam és a gazdasági élet illegitim összefonódásai révén, uzsorakamattal és „fiat money"-val, Fed-es pénznyomdával. Mint a magyar vicc szellemesen mondja, az a különbség a szocializmus és a kapitalizmus között, hogy a nyugatiak (eredetiben „a" zsidók, ám ez csak egy féligazság) a kapitalizmust maguknak, a szocializmust meg nekünk találták ki… A „Nagy Terv", vagy inkább trükk tehát az volt, hogy a szociális és a megismerési kérdésekről leválasszák a szellemiséget, lényegében az igazi Krisztus-impulzust, mellyel pedig fokozatosan elérkezik az emberiség teljes, spirituális felnőtté válásának lehetősége – ezt az egyház már régóta igyekszik aláásni (ld. a 869. évi zsinat XI. kánonját, és az 1311. évi zsinat 1. dekrétumát), bár ennek eleinte még volt egy előrevivő jellege, hogy a gondolkodás megtisztuljon a múlt elhaló, egyre zavarosabbá váló imaginációitól, az ún. „érzőlélek" még individualitás nélküli maradványaitól. A „bal" páholyok arra törekszenek, hogy fennmaradjon a kevesek, gazdagok, intézmények, végsősoron az állam régi típusú uralma, kiváltsága a manipulált többség felett, a demokratikus álca mögött is, és egy nyugati irányítású „világállamot", egy globális „Rómát" kreáljanak s ehhez kapcsolódott a Rhodes-Milner, vagy Kerekasztal csoport is, nagyjából Harrison előadásainak elhangzása idején (ld. Carroll Quigley: The Anglo-American Establishment, Tragedy and Hope, és Antony Sutton Wall Street-könyvei és America's Secret Establishment, a Skull & Bones titkos társaságról, melyben benne van a Bush-elnökök szinte egész családja, rokonsága). Ami azt illeti, a meghamisított, diktatórikus, egyoldalúan materialista jellegű „szocialista kísérlettel" sikerült óriási pusztítást végezni, szinte nagyobbat, mint ha fegyverekkel tették volna (v.ö. Mt. 10,28), de lényegében az igazi kozmopolitizmus, világpolgárság fogalmát is megfosztják a szellemi tartalomtól, ami az embert felemelhetné eredeti rendeltetéséhez.

Harrison behatóan foglalkozik a szellemtudományos időszámítás, korszakolás titkaival, melyet régóta ismernek a titkos társaságok, de sajnos még ma sem fogadja el a nyilvánosság, holott nagymértékben rávilágít a dolgok valódi állására, igaz, hogy egyes körök épp ezt nem akarják, s az egész okkultizmust a felszínen félretolják, mint ami „obskúrus", „ósdi", miközben ők maguk, a „beavatottak" alaposan elmélyednek benne, s gyakorlati, világpolitikai értelemben önző célokra használják. A szellemtudományos korszakolás (ld. két ábra az előadások végén), nem pusztán lineárisan, az évek egymásutánjában méri az időt, mint a szokásos történetírás, hanem ismeri az univerzum és az emberiség, kozmosz és én-tudat mélyebb összefüggéseit (Harrison 2. alaptétele, a Tabula Smaragdina alapelve, „mint fent, úgy lent", ahogy a Miatyánkban is), melyek igazán csak annak számára válnak láthatóvá, aki képessé válik, képessé teszi magát, hogy kiemelkedjen a földi-agyi-érzékszervi tudat síkjából, bár az is megértheti, akinek nincs ilyen látása, de képes logikusan, becsületesen és jóakarattal gondolkodni. Ennek a magasabb látásnak a születése, mint Rudolf Steiner leírja (GA 20, Ausblicke, New Perspectives), ahhoz hasonló, mint mikor az álomból felébredünk a mindennapi éber tudatra. Nos, épp ennek a felébredésnek a küszöbén áll, toporog a mai emberiség, miközben szellemi és életerejét, egész egzisztenciáját lekötik az evilági vélt és valós küzdelmek, melyek az emberiség vezetése, a civilizációs, nemzeti, kulturális önmeghatározások és kényszerek körül dúlnak, rendszerint a

„kicsi bandák” között, a többség rovására. Ezek a sokszor felesleges küzdelmek megszüntethetők lennének egy ilyen „küszöbön túli” felébredésre, megismerésre neveléssel, mely által valóban felül tudnánk emelkedni a különbségeken, szintézisben tudnánk látni a dolgokat, belső kapcsolataik szerint.

A szellemtudományos korszakszámítás szerint ma az atlantiszi vízkatasztrófa, vagyis az utolsó jégkorszak utáni Ötödik Főkorszak Ötödik Kultúrkorszakában élünk, amely a személyiség, az intellektus civilizációjának korszaka, immár a keresztény, de joggal mondhatjuk, az *eredeti* zsidó-keresztény igazságosság világtörténelmi princípiumának csírájával az emberi lélekben, hiszen a jahvei „Vagyok” kinyilatkoztatásához szervesen kapcsolódott a jézusi „Én Vagyok” impulzusa, ahogy ezt a János evangélium hangsúlyozza Jézus mondásaival, az egyes szám első személyre is utalva („Én vagyok” a világ világossága, a jó pásztor, etc.; a manicheizmusban is fennmaradt, hogy Jézus Krisztus a „mi teljes énünk”, ld. We Would Fulfill: Mani's Hymn to Jesus, the King, www.gnosis.org). A földi korszakokat egy konkrét, csillagászati jelenség, a földtengely ferdeségéből adódó kettős kúp-mozgás, és ezáltal a tavaszi napéjegyenlőség pontjának ún. precessziós mozgása jelöli ki, mely kb. 72 évente 1 fokot hátrál az ekliptikán (csak hozzávetőleges matematikai precizitással számolhatunk a korszakhatárok esetében), és ezzel analógnak tekintették az emberiség fejlődését (így pl. az ember 1 napi légzéseinek száma ugyanannyi, mint a Nagy Év földi éveinek száma, 25.920). A mi Ötödik Kultúrkorszakunk AD 220 körül kezdődött, amikor a tavaszpont átkerült a Kosból a Halak jegyébe, és mint minden kultúrkorszak, világhónap, ez is kb. 30 x 72 = 2160 évig fog tartani, azaz kb. 2380-ig, majd ebben a főkorszakban lesz még két kultúrkorszak, és egy „kis világvége” után még két hetes főkorszak, ezután pedig a fizikai Föld valóban megszűnik létezni, mindazzal és mindazokkal együtt, amik, akik túlságosan csak a fizikaisághoz kapcsolódtak, tehát mintegy 2 x 15.120 + 2 x 2160 év, azaz kb. 34.500 esztendő múlva – csak hogy világosan lássunk a „világvége” kérdésében, bár ma valóban nagyon sok múlik az ember személyes akaratán. Az Ötödik korszaknak a szellemtudomány a „Keresztény-Germán”, vagy „Keresztény/Közép-Európai” nevet adta, nem valamely nemzeti vagy vallási önzésből, hanem mert egyfelől Krisztusban valóban a legmagasabb isteni princípium kivételes földi megjelenéséről, az emberiség lelki-szellemi megváltásának, újrafelemelkedésének kezdetéről van szó, másfelől Európában, mintegy Kelet és Nyugat között kezdett kibontakozni ennek a princípiumnak az első, jelentős csírája, a Halak-jellegű dualitás jegyében, amikor a Római Birodalom két részre szakadt a 4. században, és mintegy megjelent a jövő a keleti térfélen, Bizáncban, majd a lehanyatlott római impulzusból részint szükségszerűen kialakult a múlt meghosszabbítása, a római egyetemesség, a katolicizmus, és a Frank Birodalom, amely Nagy Károly uralkodása alatt érte el csúcspontját, majd következett a Német-Római Birodalom s végül a Brit és az Amerikai Birodalom kialakulása, mely utóbbi rövid száz év alatt világhatalommá vált, a maga „talpraesettségének”, technológiai ügyességének, és nem kevés „diplomáciai” ravaszságának köszönhetően (ld. még GA 167/3, az ősi ezoterizmus öncélú átalakítása az angol páholyok által, pl. a soron következő Szláv-Ázsiai, Filadelfiai kultúrkorszakot le akarják cserélni a maguk hatalmára). Anélkül, hogy a részletekbe belemennénk, a Halak-korszak 1300 körül tetőzött (± 1-200 év), amikor a gótika, skolasztika virágzott a művészeti, szellemi életben – Steiner ezt vette a korszak „kezdetének”, mivel egy-egy korszak fő vonásai általában a kulmináció, zenit táján jelennek meg, ahogy pl. a telihold a legfényesebb holdfázis, és a zenitek valóban egybecsengenek a főbb történeti eseményekkel –, és azután egyéb áramlatok és ellenáramlatok hatására is, mint amilyen a legnagyobb,

a középkori arabizmus tükrözött, lunáris tudományossága volt (nem saját, hanem antik indiai, perzsa, szír, görög tudományt hoztak magukkal, átalakítva, ld. a „gondishapuri impulzust"), és ide tartozik a reneszánsz és a reformáció megjelenése.

Ezt a nagy civilizációs folyamatot árnyaltan kell szemlélni, nem csupán egy „diadalmenetről" van szó, mint ahogy általában visszatekintenek rá a mai, műszaki-tudományos haladás felől, mely az egész életünk elgépiesítéséhez is utat nyitott, hiszen, mint Harrison helyesen rámutat, az intellektualizmus megjelenése lényegében visszafejlődést, halált jelent a spiritualizmushoz képest, azonban ez együttjárt az emberiség individuációjával. Mai helyzetünket világosan mutatja, hogy a Halak-korszak végén járunk, amikor a lassan alámerülő, mondhatni túlérett nyugati, római-germán-atlanti impulzusok felszíne mögött már érezhető a következő, Hatodik nagy korszak, a Vízöntő hullámzása, melynek vezetői a szláv népek, oroszok, és az ázsiaiak lesznek, akik lelki alkatukban, népszellemükben egy spirituálisabb moralitás, testvéribb szintézis lehetőségét hordozzák s valójában ennek csírája él a magyarságban is. Ez lesz a valódi „új világrend", ennek „előszobájában" vagyunk ma, ennek felébredő szellemiségéhez, lelkiismeretéhez nyitott kaput „Michael győzelme 1879-ben" (ld. 4. előadás, Trithemius nyomán), ehhez kell fölnőni minden nemzetnek, embernek. Harrison kinyilatkoztatja, hogy a szláv-orosz néplélek a maga „gyermekkorában" alkalmas a „szocialista kísérletre" (2. előadás), de ezzel egy irtózatos csúsztatást követ el, ő is a „bal testvéreinek" terveit visszhangozza, melyek a meghamisított, diktatórikus, materialista szocializmussal nem elősegítették a szláv népek fejlődését, hanem épp ellenkezőleg, lelassították, hátráltatták, pontosan annak az elképzelt Európa-térképnek megfelelően, amely 1890-ben megjelent a The Truth, londoni szatírikus magazin mellékleteként, Oroszország helyén „Russian Desert", Orosz Sivatag felirattal, korántsem a német kaiser „álmaként" (a „bal testvéreinek" elképzelései tükröződnek már az ún. Nagy Péter Testamentumában és az ún. „Cion Jegyzőkönyveiben" is). Harrison a Nyugat számára egy kifinomultabb szocializmust látott jónak, ahol a vallás a merev tekintélyelv helyett a gondolatszabadságra épül, a tudomány pedig a materializmus helyett a „pneumatizmusra", szellemi megismerésre. Mi tagadás, valahogy így kellene kinézzen az életünk, az őseredeti értékrend szerint, s el kell ismerni, hogy ez hasonlít a Steiner által felfedezett társadalmi hármas tagozódás, a *Dreigliederung* eszméjéhez, amely a szabad szellemi-kulturális élet, a jogegyenlőségen alapuló állami-politikai élet, és a partnerségen alapuló gazdasági életszférák önállóságán és együttműködésén alapszik, e három életterület valóságos princípiumaival a középpontban, túl azon, ami a francia forradalom idején jelszószerűen napvilágra került. Mint Harrison mondja, a legfontosabb, hogy ne veszítsük el az önbizalmunkat, és megkülönböztessük a valóságot az illúzióktól. Mélyen igaz, s Harrison bizonyára örül a szellemi világban, ha a tévedéseit kijavítják, megkülönböztetve búzát az ocsútól, „Michaelt" a „Sárkánytól", az egész emberiség jövője érdekében.

Talán ennyit ízelítőnek C.G. Harrison „univerzumáról". Jól látható, hogy a szerző a világtörténelem ütőerén tartotta a kezét, és nagy horderejű, kivételes közléseket tett az emberiség fejlődésének hátteréről, a segítő, világos, és az akadályozó, sötét hatalmakról s a velük együttműködő, különböző rendű, rangú okkultistákról, akik ismereteik révén próbálják pro vagy kontra befolyásolni a történelem menetét, a népek sorsát (v.ö. Zsolt. 64,6-10). Nem „összeesküvéselméletről" van itt szó, hanem bizonyos esetekben rendkívül ártalmas gyakorlatról: egyes csoportok és a befolyásuk alá került pénzemberek, politikusok, szellemi vezetők tudva-tudatlanul megpróbálják elterelni a történelem menetét, „megtenni, amit lehet", minden szinten, „odaát"

is, hosszú távra, a maguk érdekeinek megfelelően. Ám ezek a próbálkozások, még ha katasztrófákon is kell átvezessenek, legfeljebb átmenetiek lehetnek, mert a szellemi világ is alá van vetve egy ciklikusságnak, melyből minden más fakad, és minden tett, gondolat, szándék magában hordozza a „karmáját", kiegyenlítését is. A részletesebb tájékozódás érdekében ajánlható még C.G. Harrison 1993-as új kiadásából Christopher Bamford és Thomas Meyer kommentárja, s magam is még néhány kiegészítést iktattam az előadások menetébe.

Z.T.Cs.

Jegyzetek:

C.G. Harrison művének említései a magyar nyelvű nyomtatott és elektronikus sajtóban:

Rudolf Steiner: Memorandum, 1917, *Országépítő*, 1996/2. Kálmán István bevezetője (www.orszagepito.hu)

Z. Tóth Csaba: „Halálfejesek" a világpolitikában, *Országépítő*, 2003/4., —: Angolszász geopolitika és „turanizmus", *Mikes International*, 2010/1, —: Carl Bernstein: A szent szövetség (The Holy Alliance, *Time*, 1992, febr. 24, ford., bevezető: Z.T.Cs., 2012, www.virtus.hu), valamint 2016 óta több ízben a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület online periodikájában (Acta Historica Hungarica Turiciensia), pl. A „velencei metódus" diadalútja, történeti-politikai szöveggyűjtemény, 2012, Acta HHT 2017/1. (www.orszagepito.net oldalon is)

Gerald Brei: Hogyan nyitottak utat a Harmadik Birodalomnak elit nyugati pénzügyi körök, Szabad Gondolat, 2009/4., p.19., 22. jegyzet (www.szabadgondolat.hu)

Ld. még az orosz okkultizmus történetéhez Markus Osterreider: From Synarchy to Shambhala, 2007.

Rudolf Steiner művei a neten (GA: Gesamtausgabe, Összkiadás): németül www.anthrowiki.at, vagy www.anthroposophie.byu.edu, angolul www.rsarchive.org, C. G. Harrison németül: *Das transzendentale Weltenall*, Stuttgart, 1898, ford. Carl Graf zu Leiningen-Billigheim, új kiadás 1990.

VALLÁSTÖRTÉNET, TÖRTÉNETFILOZÓFIA

Z. Tóth Csaba (Pécs):

Karácsony Csillagáról két szokatlan tanulmány kritikai bemutatása

Rudolf Steiner:

Et incarnatus est

— a történelmi események ciklusai

Bázel, 1917. dec. 23.

Rudolf Steiner:

Et incarnatus est

— a történelmi események ciklusai[139]

Bázel, 1917. dec. 23.

Létezik egy igazság, mely bensőségesen kapcsolódik az emberi fejlődéshez, és századokon át összefonódott az emberi szívek nagy ünnepével, melynek jelképe a karácsonyfa. Ezt az igazságot azok a szavak fejezik ki, melyek a Golgotai Misztérium óta visszhangoznak, és ez az igazság egyre mélyebbre hatol a földfejlődésben, leragyog korszakokon át: *„Fogantatott a Szentlélektől és született Szűz Máriától.”*[140]

A mai emberek többsége ugyanúgy nem tulajdonít nagyobb jelentőséget e szavaknak, mint a Feltámadás húsvéti misztériumának. Azt is mondhatjuk, hogy a kereszténység középponti misztériuma, a halálból való feltámadás a modern gondolkodás számára, melyet többé nem befolyásolnak a szellemi világ igazságai, nem jelent többet, mint a Karácsony misztériuma, az „Ige testté lett” misztériuma, a szűzen fogantatás misztériuma. A mai emberiség nagyobb része sokkal inkább azokkal a tudósokkal ért egyet, akik a szűzen születést az „emberi ész megcsúfolásának” tartják, mintsem azokkal, akik ezt a misztériumot szellemi értelemben akarják megközelíteni.

Mindazonáltal, kedves barátaim, a Szent Szellem általi fogantatás és a Szűztől születés misztériuma elkezdte kifejteni a hatását a Golgotai Misztérium óta, és éreztette magát már ezen esemény előtt.

Azok, akik az arany, tömjén és mirha jelképes ajándékait hozták a jászolban fekvő Kisdednek, az ősi csillagbölcsesség révén ismerték a szűztől születés karácsonyi misztériumát. A „Háromkirályok”, vagy mágusok,[141] akik az aranyat, tömjént és mirhát hozták, az ősi bölcsesség értelmében vett asztrológusok voltak, ismerői azoknak a szellemi folyamatoknak, melyek a kozmoszban működnek, amikor bizonyos jelek tapasztalhatók a csillagos égen. Egy ilyen jelet felismertek, amikor a december 24. és 25. közötti éjjelen, abban az évben, melyet ma Jézus születési évének tekintünk,[142] a Nap, a Megváltó kozmikus szimbóluma, a Szűz csillagképéből

---

[139] Fordítás, jegyzetek: Z. Tóth Csaba.
Forrás: *Mysterienwahrheiten und Weihnachtsimpulse, Alte Mythen und ihre Bedeutung*, GA 180, 1. előadás, *Et incarnatus est*. Die Umlaufszeiten geschichtlicher Ereignisse, a fordítás az angol kiadás alapján készült: https://rsarchive.org/Lectures/GA180/English/MP1983/EtIncar_index.html http://wn.rsarchive. org/Lectures/GA/GA0180/19171223p01.html#sthash.DSbGJ2Bm.dpuf Címlapon: *A mi Urunk születése*, A. Rubljov 15. századi ikonja, a bizánci és pravoszláv egyházi művészet kánonja szerint egyetlen képen ábrázolták a két Jézus-gyermeket, a napkeleti bölcseket és a pásztorokat, a Máté és Lukács evangéliumok Jézus-családfáinak megfelelően.

[140] Szó szerint, latinul: „*Quod enim in ea* [Maria] *natum est, de Spiritu Sancto est*”, „Ami benne [Máriában] fogantatott, a Szent Lélektől van az”, Mt 1,20-23, és hasonlóan Lk. 1,31-35, míg az Ige megtestesüléséről, „*Verbum caro factum est*”, Jn. 1,14.

[141] „*Magi ab oriente*”, Mt. 2,1., mágusoknak hívták az iráni Zarathustra által alapított Mazda-vallás papjait, akik Jézus születése idején e vallás szűzi Anyaistennőjének, Anahitának egyik kultuszhelyéről érkezhettek Betlehembe.

[142] Vö. Robert Powell: *The Horoscopes of the Birth of Jesus* (Jézus születésének horoszkópjai, ld. a fordításunk végén): „Mint Rudolf Steiner rámutatott (első ízben 1909-ben, ld. GA 114, 117, 123, 131, anthrowiki.at), a Máté és a Lukács evangéliumok kétféleképp írják le Jézus genealógiáját, ami arra utal,

ragyog a föld felé.[143] Azt mondták: „Amikor megjelenik ez az égi konstelláció, a Nap a Szűzben, december 24. és 25. között, egy jelentős változás történik a földön. Ekkor elérkezik az idő számunkra, hogy aranyat vigyünk – az isteni vezetésről szóló tudásunk jelképét, melyet ezidáig csupán a csillagokban kerestünk – annak az impulzusnak, amely most az emberiség földi fejlődésének részévé válik. Ekkor eljön az idő számunkra, hogy tömjént ajánljunk fel, az áldozat jelképét, a legmagasabb emberi erény szimbólumát. Ezt az erényt oly módon kell felajánlani, hogy egyesüljön a Krisztusból származó erővel, Aki abban az emberi lényben testesült meg, akinek a tömjént hozzuk. És a harmadik ajándék a mirha, az emberiben élő örökkévaló jelképe, melyet évezredeken át azokkal az erőkkel éreztünk kapcsolatban lenni, melyek a csillagok konstellációiból szólnak hozzánk; tovább keressük ezt azáltal, hogy ezt a mirhát, mint ajándékot, Annak hozzuk, aki egy új impulzus az emberiség számára; ezáltal keressük a saját halhatatlanságunkat, melyben egyesítjük lelkünket a Krisztus-impulzussal. Amikor a világ középponti erejének szimbóluma, a Nap a Szűz csillagképében ragyog, egy új korszak kezdődik a földön."

Ez volt az a hit, ami évezredeken át fennállt, és mivel a mágusok szükségét érezték, hogy a Szent Gyermek lábaihoz helyezzék az istenek bölcsességének, az emberi erényeknek, és az emberi halhatatlanság megvalósításának szimbólumait, az aranyat, a tömjént és a mirhát, ezzel a történeti valóságban megismételtek valamit, amit jelképesen számtalan misztériumban kifejeztek, és számtalan áldozati rítusban, évezredeken át. Ezekben a misztériumokban és rítusokban annak az eseménynek a prófétikus jelzését fejezték ki, ami akkor történik, amikor a Nap december 24. és 25. között éjfélkor a Szűz jegyében áll, és aranyat, tömjént és mirhát ajánlottak fel ezen a szent éjszakán az isteni gyermek szimbólumának, melyet az ősi templomokban mint a Nap képviselőjét őrizték.

---

hogy valóban két Jézus-gyermek született, akiknek szerepük volt a megváltás-történetben. A Máté evangéliumban leírt Jézus-gyermeket (salamoni Jézus, Mt 1,6) látogatták meg a mágusok, ő i.e. 6. márc. 5-én született, amikor a Nap a sziderikus Halak-jegy közepén tartózkodott. A másik Jézus-gyermek születését a Lukács evangélium írja le (nátáni Jézus, Lk 3,31, és 12 évesen a templomban, amikor egy rendkívüli „lélekvándorlás" következtében megkapja az ezelőtt elhunyt salamoni Jézus „Zarathustra-énjét", Lk 2,42-52), őt a pásztorok látogatták meg, és i.e. 2. december 6-án, röviddel éjfél előtt született, amikor a Nap a sziderikus Nyilas közepén volt. Ez utóbbi gyermek az, aki 33 és 1/3 évig élt, majd elszenvedte a kereszthalált." [előtte a Jordán-keresztelőnél befogadta a kozmikus Igét, a világteremtő, isteni Logoszt kb. 3 évre]

[143] Steiner itt jelképesen fogalmazott, nem a valós asztronómiai helyzet szerint, hiszen 2000 évvel ezelőtt a Nap dec. 24-25.-én a sziderikus Bakban állt, és a *Halak-jegyben* lévő Napról, és *vele szemben* a Szűz-jegyben lévő *Földről* kellett volna beszélni, mind a *salamoni* Jézus-gyermek *születésekor,* mind a *nátáni* Jézus-gyermek *fogantatásakor* (a szabályos, 9 hónapos terhesség esetén, ld. ábra az „átfedésekről"; a „Nap a Szűzben dec. 24-25.-én" majd csak 4540-6700 között lesz), ill. Powell számításai szerint a *telihold* is a Szűzben volt a salamoni Jézus-gyermek születésekor (ld. függelék, és GA 202, 1920. dec. 23, a perzsa mágusok csillagismeretéről, az Ikrek-Szűz „kvadrátról", vö. *Greater Bundahishn*, trsl. B.T. Anklesaria, Bombay, 1956, II. 2, és V./A. 2, a Szűz-jegy nevei „Kalász" és a „Testvérek Háza", és az Ikrekkel a Merkur kapcsolja össze, mely az uralkodó planétájuk; az iráni őshagyományban a Zarathustra „magvából", szellemi testéből származó, egy szűzi foganás révén inkarnálódó *három* világmegváltó egyike megfelelhet a nátáni Jézus-gyermeknek, vö. Darmesteter: *The Zend Avesta,* 1883, p. 195, n. 2, pp. 225-226, archive.org, és *Gr. Bundahishn*, XXXIII. 36-38, avesta.org). Ld. még Krisztus által „új teremtésben" élünk, Jn 12,32, ApCsel 3,21, 2Kor 5,17, Gal 6,15. Meg kell jegyezni, hogy Rudolf Steiner nem volt híve a vak tekintélyelvnek, így lehetségesnek tartotta, hogy a szellemi látásait külső értelemben pontosíthatja egy nem-látó, az egészséges, logikus gondolkodása révén (ld. *A szellemtudomány körvonalai*, első magyar kiadás, p. 111).

Így, kedves barátaim, kétezer évvel ezelőtt ezek a keresztény szavak visszhangoztak a világban, *„fogantatott a Szentlélektől és született Szűz Máriától”*, és ez így volt, mióta csak az emberi gondolkodás létezik a földön. Korunkban feltehetjük a kérdést: „Az emberek valóban tudják, mit tesznek, amikor a Karácsonyt ünneplik?” Létezik ma egy igazi tudatosság a tényről, hogy a kozmikus magasságokból, egy kozmikus jel alatt, egy kozmikus erő jelent meg egy szűztől születés révén – szellemi értelemben –, és hogy a karácsonyfa ragyogó gyertyáinak fényt kell gyújtania a szívünkben annak a ténynek a felismerésére, hogy az emberi léleknek bensőségesen és bensőleg egyesülnie kell egy eseménnyel, ami nem pusztán földi, hanem egy kozmikusan földi esemény? Az idők komolyak, és ezekben a komoly időkben szükséges, hogy komoly válaszokat adjunk a komoly kérdésekre, olyanokra, mint az itt említettek. Ezzel a tudattal vetünk most egy pillantást a 19. század vezető személyiségeinek gondolataira, hogy lássuk, vajon Krisztus Jézus eszmeisége oly módon él-e a modern emberiségben, hogy felébressze a gondolatot: a Karácsony misztériumának jelentősége abban a tényben rejlik, hogy az ember valamilyen örökkévalót akar ünnepelni a karácsonyi gyertyák fényében.

Elsőként egy író, Ernst Renan szavait vizsgáljuk meg, aki sokat tanulmányozta Jézus személyiségét, és aki próbált képet adni Krisztus Jézusról a 19. századi tudatból fakadóan. Hallhatjuk a 19. század néhány vezető gondolkodójának hangját. Ernst Renan a palesztinai városokat a fizikai szemével, egy igazán materialisztikus módon tekintette. Fel akarta idézni a saját lelkében, egy materialisztikus nézőpontból, annak a személyiségnek a képét, akit századokon át a világ Megváltójának tekintettek. Ezt mondja Renan:

„Egy gyönyörű külső emberi természet hajlamos volt létrehozni egy sokkal kevésbé szigorú szellemet – egy kevésbé élesen monoteisztikus szellemet, ha szabad ezt a kifejezést használnom –, mely egy elragadó és idillikus karakterben testesítette meg Galilea minden álmát. A legszomorúbb térség a világon talán Jeruzsálem körül fekszik. Galilea viszont egy zöld, árnyas, derűs vidék, az Énekek Énekének igazi otthona, és a hőn szeretett daloké. Március és április folyamán az országrész a legszínesebb virágszőnyeggé válik. Az állatok kicsik és rendkívül barátságosak – kedves és szelíd gerlék, kékmadarak, melyek oly könnyűek, hogy még egy fűszál sem hajlik meg alattuk, búbos pacsirták, melyek szinte az utazó lábaihoz merészkednek, kis folyami teknősök a jámbor tekintetükkel, komoly és méltóságteljes gólyák, melyek híjával vannak minden félénkségnek; egyaránt közel engedik magukhoz az embert, szinte elébemennek a közeledésnek.”

Ernst Renan sosem fárad bele ennek a galileai idillnek a leírásába, mely oly távol van a világ történeti eseményeitől, hogy szinte természetesnek látszik, hogy ebben idillben, ebben a gyönyörű tájban, ahol gerlék búgnak és gólyák sétálnak, megtörténhetnek azok a dolgok, melyeket az emberiség századokon át a világ Megmentőjének életéhez társít.

Így tehát, kedves barátaim, az igazság, mely értelmet adott a földnek, az igazság, melyre az emberiség századokon át tekintett, a 19. század egyik gondolkodója számára úgy jelenik meg, mint egy idill, gerlékkel és gólyákkal.

Ernst Renan így folytatja: *„A gyermeki kereszténység egész története ily módon egy bűbájos pásztorénekké vált. Egy Messiás az esküvői ünnepen, a kurtizán és a jó Zákeus, akikkel együtt ünnepelt, a mennyek országának alapítói, mint egy lakodalmi menet – ez az, amit Galilea felajánlott és amit a világ elfogadott.”*

Ez, kedves barátaim, a 19. század hangjainak egyike. Hallgassunk most meg egy másikat, John Stuart Mill hangját, aki ugyancsak a 19. század gondolkodásából szeretné megtalálni az útját ahhoz a lényhez, akit az emberiség évszázadokon át, és a prófétikus emberi lélek évezredeken át, a világ Megmentőjének tekintett.

John Stuart Mill azt mondja: *„Bárhogy is rombolja egy racionalista a kereszténységet, Krisztus egy kivételes alak marad, aki ugyanúgy különbözik az elődeitől, mint a követőitől, s azoktól is, akik személyes vezetésének kiváltságát élvezik. Ennek a megállapításnak az érvényét nem csökkenti, ha azt mondjuk, hogy az evangéliumok Krisztusa nem történeti személy, mivel nem vagyunk abban a helyzetben, hogy megállapítsuk, mennyi a saját belső értéke, és mennyit tettek hozzá a tanítványai, vagy ezek követői, akik képesek voltak olyan gondolatokat közölni, melyek Jézusnak tulajdoníthatók, vagy elképzelni az ő életét és személyiségét úgy, ahogy az evangéliumok ábrázolják. A galileai halászok, vagy Szt. Pál bizonyosan nem tettek hozzá, mely utóbbinak egész jelleme és hajlama teljesen más volt, és a kora keresztény írók sem. A szavak jellege, melyeket hozzátehetett egy tanító, megmutatkozik Szt. János evangéliumának misztikus részében, aki szavakat kölcsönzött Philo-tól és az alexandriai platonistáktól, és a Megváltó szájába adja őket, aki számos dolgot mondott magáról, melyeknek leghalványabb nyoma sem jelenik meg a többi evangéliumban. A Kelet tele volt olyan emberekkel, akik számos hasonló mondásokat kölcsönözhettek, ahogy számos gnosztikus szekta a későbbiekben. Jézus élete és tanításai azonban magukon viselik egy olyan mélységes és személyes eredetiségnek a bélyegét, amely, ha félretesszük a tudományos precizitás igényét, a názáreti prófétát a leginkább tisztelt emberek közé helyezi, akit magasztalhat az emberiség, még azok is, akik nem hisznek az isteni inspirációban. Mivel ez a rendkívüli szellem rendelkezett a legnagyobb reformerek és mártírok tulajdonságaival, akik valaha éltek a földön, azt mondhatjuk, hogy a vallás egy rossz döntést hozott”* (döntést hozott! még választhatunk a 19. században!) *„amikor úgy állította be őt, mint az emberiség eszményi képviselőjét és vezetőjét; mi sem könnyebb, még egy hitetlennek is, jobb módot találni az erény absztrakt törvényeinek konkrét kifejezésére, mint úgy elfogadni Krisztust, mint egy mintát az életmódunk számára. Végül, ha elismerjük, hogy még egy szkeptikus számára is marad lehetőség, hogy Krisztus ténylegesen az a személy volt, akinek vallja magát, nem Isten – ő sosem hagyott kétséget efelől, és ezt ugyanolyan nagy istenkáromlásnak tartotta volna, mint azok, akik ezzel vádolták* [ti. hogy Istennek mondja magát] *–, hanem egy olyan ember, akit Isten egyedülálló küldetéssel ruházott fel, hogy az emberiséget az igazsághoz és erényhez vezesse, bizonyosak lehetünk abban, hogy a jellemére alapozott vallás hatásai, mely vallás megáll a racionalista kritika legvégső vallásellenessége előtt is, megőrzik értéküket, s noha ezek nélkülözhetik a közvetlen bizonyítékot más hiedelmekhez képest, melyek jobb bizonyítékokkal rendelkeznek, a moralitásuk nagyobb igazsága és helyessége több, mint ennek a hiánynak a kompenzálása.”*

Itt van tehát a 19. század racionalistáinak elképzelése, akik tagadva a saját szellemüket, ábrázolják azt, akit az emberiség századokon át a világ Megváltójának ismert. Hallgassunk meg most egy másik hangot, a nemzetközi szellem hangját, Heinrich Heinét, aki a következőket mondja:

„Krisztus az Isten, akit legjobban szeretek, nem azért, mert az öröksége folytán Isten, akinek Atyja volt az Isten, ki mérhetetlen időktől fogva uralkodik a világegyetemen, hanem, mert nem szerette az előkelő, szertartásos külsőségeket, bár a mennyek fejedelme volt; szeretem Őt, mert nem volt arisztokratikus Isten, nem volt páncélos lovag, hanem a nép alázatos Istene, a városok istene, a jó polgárság istene. Bizony, ha Krisztus nem lett volna Isten, annak választanám, és sokkal inkább hallgatnék Őrá, a választásom Istenére, mint egy önjelölt, abszolút Istenre...” „Mindaddig, amíg a vallások nem rivalizáltak egymással, és inkább üldözték, mint követték őket, gyönyörűek és méltóságteljesek voltak, lelkesedést, áldozatot, mártírokat és pálmaágakat látunk bennük. Milyen gyönyörű, szent és szerethető, milyen mennyeien édes volt az első századok kereszténysége, ahogy az isteni alapítójához hasonlóvá akart válni az Ő szenvedésének hősiességében – fennmaradt egy mennyei Isten gyönyörű legendája, aki kedves ifjú

alakjában vándorol Palesztina pálmái alatt, hirdetve a szeretetet és kinyilatkoztatva a szabadság és egyenlőség tanítását –, melynek értelmét felismerte a legnagyobb gondolkodók némelyike, s amely hatást gyakorolt korunkban a francia evangélium révén" (ti. a Szabadság, Egyenlőség, Testvériség révén).

Így hangzik Heine hitvallása Azzal kapcsolatban, akit az emberiség századokon át a világ Megváltójának tekintett, mint imádatra méltót, mert mi magunk választottuk Őt, a magunk demokratikus módján, még ha Ő nem is volt ebben a fennkölt helyzetben, és mivel Ő ugyanazt az evangéliumot hirdette, mint a későbbiek, a 18. század végén. Ezért Ő alkalmas volt, hogy olyan nagy legyen, mint azok, akik megértették ezt az evangéliumot.

Nézzünk egy másik 19. századi gondolkodót. Önök tudják, hogy én nagyra értékelem Eduard von Hartmannt. Most csupán azokat említem, akiket értékelek, hogy megmutassam a módot, ahogyan kifejeződött a 19. század gondolkodása Krisztus Jézusról.

„Látjuk," mondja Eduard von Hartmann, a filozófus, *„hogy Jézus szellemi képességei nem értek volna el olyan jó eredményeket a megnyerő és szerethető személyiségének varázsa nélkül. Ez a személyiség rendelkezett egy szokatlan szónoki erővel, de az Ő nyugodt méltósága és személyes érzékenysége volt rendkívüli hatással a követőire, nem csak a férfiakra, hanem a nőkre is, akik követői nagy részét alkották, vegyesen, prostituáltakkal (Lk 7,37), előkelő férjes asszonyokkal (Lk 8,3), és minden rendű és rangú leányokkal. Ezek főként különc figurák voltak, epilepsziások, lelki betegek, vagy őrültek, akik hitték, hogy Ő meggyógyítja őket. Jól ismert tény, hogy az ilyen nők nagyon hajlanak arra, hogy kivetítsék vagy megszemélyesítsék a vallási érzelmeiket és lelkesedésüket egy jó fellépésű férfiban, akit rajongással vesznek körül. Semmi sem nyilvánvalóbb, mint hogy ezek a nők ilyenek voltak, s hogy ha nem is voltak tudatában Jézus messiási mivolta eszméjének, ezt mégis olyannyira táplálta az imádatuk, hogy mély gyökeret vert. A modern pszichológiai és pszichiátriai vélemény szerint egy egészséges vallási érzés nem fejlődhet ki egy ilyen egészségtelen talajon, és ma azt tanácsolnánk bármely vallási reformernek vagy prófétának, hogy amennyire csak lehetséges, szabadítsa meg követőit az ilyen elemektől, különben a végén kompromittálják mind őt, mind a misszióját."*

Még egy másik hangot szeretnék felidézni, az egyik fő személyiség hangját a regényírás területén, amely széleskörű és erőteljes befolyást gyakorolt az ún. „művelt" közönség ítéletére a 19. század utolsó harmadában. Paul Heyse könyvében, *Die Kinder der Welt* (A világ gyermekei), a könyv egyik szereplőjének, Leának a naplójából olvashatunk. Ez Krisztus Jézus egyfajta kritikáját tartalmazza, és azok, akik jól ismerik a világot, felismerhetik Lea nézetében azt, ami általános volt számosaknál a 19. században. Paul Heysenél ezt írja Lea: *„Tegnapelőtt abbahagytam a naplóírást, mert késztetést éreztem, hogy újra az Újszövetséget olvassam. Régóta nem nyitottam ki az Újszövetséget; rég volt, mikor a fenyegető, baljós és érthetetlen szavai eltávolították a szívemtől. Most, hogy már elmúlt ez a gyerekes félelem, és meghallhattam a csalhatatlan és mindentudó szellem hangját, mivel megláttam benne az emberiség egyik legnemesebb és legcsodálatosabb alakjának történetét, sok mindent találtam benne, ami felüdített és vígasztalt." „De a komorsága ismét letaglózott. Mi más lenne felszabadítóbb, nagyszerűbb és vígasztalóbb, mint a világ szépsége, jósága és fensége felett érzett öröm? Azonban ezt a könyvet* (Újszövetséget) *olvasva a várakozás és remény félhomályában lebegünk, sosem teljesedik ki az örökkévalóság, ami csupán akkor derül fel, ha elérkezik halálunk órája; az öröm teljes dicsősége sosem ragyog, nincs vidámság, nincs nevetés, az evilági öröm hiúság – így a jövőbe irányítanak bennünket, ami a jelent értéktelenné teszi, és a tiszta és kedves gondolatokba merülésünk legmagasabb földi öröme is felébreszti a gyanút, hogy csak azok léphetnek a mennybe, akik a szellem szegényei. Ilyen vagyok, de ez boldogtalanná tesz, ugyanakkor, ha áttörhetnék ezen a korláton, többé nem lennék az, aki vagyok, így az üdvösségem és kegyelmi állapotom*

nem bizonyos, mert ami felemelhetne, nincs többé. És akkor ez a kedves, istenszerű ember, aki az egész emberi fajt képviseli, elhagyja saját népét, egy oly különös keménységgel, hogy hontalanná válik – ennek így kellett lennie, de ez megdermeszti az érzéseim. Ellenben minden nagyság, amit korábban szerettem, akkor is, ha méltóság övezte, boldogítóan és könnyen kapcsolódott a lényemmel, az emberi kívánság kötelékei által."

Itt láthatják, hogy az Újszövetséget úgy állítják be, mint aminek kielégülést kellene nyújtania a 19. század egy jellegzetes személye számára. Így a regény szereplője azt mondja, hogy minden nagyság, amit korábban szeretett, akkor is, ha méltóság áradt belőle, boldogítóan és kényelmesen kapcsolódott a lényével, az emberi kívánság kötelékei által. Mivel az Újszövetség egy olyan erőt tartalmaz, amit nem lehet leírni ezekkel a fogalmakkal, ezért az evangélium nem elégíti ki a 19. századi személy igényeit.

„Amikor olvasom Goethe leveleit, vagy Schiller szűkös családi életéről, Lutherről és követőiről, és az összes régiekről, egészen Szókratészig és házsártos feleségéig – érzem az anyaföld lélegzetét, melyből a szellemük magva kihajtott, amely táplál és felemel engem is, a sokkal kisebbet." Lea így kerül közel az inkább olyan karakterekhez, mint Xanthippe, mintsem az Újszövetség alakjaihoz, és a 19. században ez volt a véleménye az emberek ezreinek. *„De ez a kép egy elhagyatott világról megriaszt és eltávolít engem, és képtelen vagyok elfogadni bármely hitnek, hogy mindent Isten irányít."*

Helyes-e tehát, kedves barátaim, hogy ezekben a komoly időkben megkérdezzük, milyen a mai emberek valódi lelki magatartása a gyertyákkal kapcsolatban, melyeket Karácsonykor meggyújtanak? Mert a lelki magatartás az olyan hangok összessége, melyeket az imént megvizsgáltunk, és ez százszorosan és ezerszeresen megsokszorozódik. Ezért nem helyes a komoly időkben figyelmen kívül hagyni és félretenni azokat a dolgokat, melyeket a földi fejlődés legnagyobb misztériumáról mondtak. Sokkal inkább meg kell ma kérdezni, hogy a számos keresztény felekezet és szekta hivatalos képviselői mit tesznek egy jelenség megállítására, ami az embereket eltéríti egy bensőleg igaz és valódi hittől, melynek tárgya a karácsonyi időszak fényei mögött rejlik? Ünnepelhet-e az emberiség hazugságokkal, melyeken a legjobb gondolkodók fenti véleményei is alapulnak, ahelyett, hogy a Karácsonyi Misztériumot egy olyan impulzusnak tekintsék, mely a kozmoszból érkezik, hogy egyesítse magát a földi fejlődéssel? Mire törekedtek a napkeleti bölcsek, amikor a bölcsesség, az erény és a halhatatlanság isteni ajándékait hozták a Jászolhoz, azután, hogy a jelet látták az égen december 24. és 25. között, az időszámításunk első évében? Mit akartak ezek a keletről jött emberek? Azt akarták ezzel a cselekedetükkel, hogy közvetlen történeti bizonyítékot nyújtsanak arra, amit megértettek, hogy ettől az időtől kezdve azok az erők, melyek eddig a kozmoszból a földre sugároztak, többé nem érhetők el az ember számára a régi módon – vagyis az égre való feltekintés által, a csillagok konstellációinak tanulmányozása által. Meg akarták mutatni, hogy az embernek mostantól a történeti fejlődés eseményeire kell fordítania a figyelmét, a társadalmi fejlődésre, magának az emberiségnek a magatartására és hozzáállására. Meg akarták mutatni, hogy Krisztus alászállt a mennyei világokból, ahol a Nap a Szűz jegyében ragyog, egy világból, melyből a csillag-együttállások valamennyi ereje származik, melyek lehetővé teszik, hogy a mikrokozmosz a makrokozmosz hasonmása legyen. Meg akarták mutatni, hogy ez a szellemiség most közvetlenül belépett a földi fejlődésbe, és a földi fejlődést ettől kezdve csupán a belső bölcsességgel lehet megérteni, ahogy korábban a csillag-együttállásokat megértették. Ez volt az, amit a mágusok meg akartak mutatni, és erre a tényre kell ráébrednie a mai emberiségnek.

A mai emberek hajlanak arra, hogy a történelmet úgy tekintsék, mintha a korábbiak változatlanul a későbbiek okai lennének, mintha az 1914-től 1917-ig terjedő események megérté-

séhez egyszerűen csak vissza kellene mennünk 1913-ra, 1912-re, 1911-re, és így tovább; a történeti eseményeket úgy tekintik, mint a természeti fejlődést, melyben az erőtől a hatásig jutunk, és a hatásban megtaláljuk az okot. Ebből a gondolkodásmódból származik az a „fable convenu", szokásos mese, amit történelemnek nevezünk, mellyel be van oltva a mai fiatalság, a maga kárára.

Az igaz kereszténység, amely tiszteletteljesen és őszintén tekint a Karácsony és a Húsvét misztériumaira, élesen fel kell emelje a szavát a világtörténelemnek e természettudományos karikatúrája ellen. A kereszténység kozmikus misztériumokat hozott összefüggésbe az év folyamatával; december 24. és 25.-én ünnepli az 1. év eredeti konstellációjának emlékezetét, a Nap megjelenését a Szűz csillagképben; ezen a napon ünnepeljük minden évben a Karácsonyt. A Húsvéti ünnepet is megüljük minden évben egy bizonyos égi konstellációnak megfelelően, a tavaszi napéjegyenlőség utáni első teliholdat követő vasárnapon, noha a jelenkor materialisztikus szemlélete nem sokat törődik ezzel a megközelítéssel.

Azok számára, akik tiszteletteljesen és őszintén akarják a gondolataikat harmonizálni a Golgotai Misztériummal, a Karácsony és a Húsvét közötti időszak mintegy Krisztus 33 éves földi életének képe. A Golgotai Misztériumot megelőzően, mellyel együtt értem a Karácsony misztériumát, a mágusok az eget tanulmányozták, amikor az emberi fejlődés titkait, vagy más titokzatos eseményt akartak kikutatni. Tanulmányozták a konstellációkat, és az égitestek viszonylagos helyzete megnyilatkoztatta számukra a földi események természetét. De abban a pillanatban, amikor felismerték azt a fontos eseményt, ami a földön történt a jel alatt, melyet a Nap-Szűz összefüggésben láttak december 24. és 25.-én, azt mondták: „Mostantól fogva az égi konstellációk magukban a földi, emberi viszonylatokban közvetlenül nyilatkoznak meg."

Észlelhetők a csillag-konstellációk az emberi vizsonylatokban? Kedves barátaim, most ezt az észlelést követeli meg tőlünk a fejlődés, az olvasás képességét abban, ami megnyilatkozik a csodálatos kulcs révén, melyet a keresztény évkör misztériumai adnak nekünk, melyek más népek és korok évszámításának minden misztériuma számára is vezérfonalat jelentenek. A Karácsony és Húsvét közötti időtávolságot 33 évnek tekinthetjük. Ez a kulcs. Mit jelent ez? Azt, hogy az idén (1917) megünnepelt Karácsony a 33 év múlva következő Húsvéthoz tartozik, míg az idei Húsvét az 1884. évi Karácsonyhoz. 1884-ben az emberiség olyan Karácsonyt ünnepelt, mely valójában az idei (1917) Húsvéthoz tartozik, és az idei Karácsony nem a következő tavaszi Húsvéthoz tartozik, hanem a 33 évvel későbbihez (1950). Ez a periódus – a 33 év – egy emberöltő, így egy teljes nemzedéknyi idő telik el a Karácsony és a Húsvét ünnepei között, ami kapcsolatban van ezekkel. Ez a kulcs, kedves barátaim, az új asztrológia olvasásához, melyben a figyelem a csillagokra irányul, melyek magán az emberiség történeti fejlődésén belül ragyognak.

Hogyan gyakoroljuk ezt az új asztrológiát? Úgy, hogy a Karácsony ünnepét arra használjuk, hogy felismerjük az eseményeket, melyek hozzávetőlegesen a jelenben történnek (csupán hozzávetőlegesen beszélhetünk ezekről a dolgokról), utalva a történeti kapcsolataikra, olymódon, hogy képesek vagyunk észlelni a születésüket vagy kezdetüket a 33 évvel ezelőtti eseményekben, és a mai eseményekben is azoknak a születését vagy kezdetét lássuk, melyek a gyümölcseiket a következő 33 év folyamán hozzák meg. A személyes karma irányítja az egyéni életünket. Ezen a területen mindenki felelős önmagáért; itt el kell viselni, bármi rejlik az ember karmájában, és meg kell várni egy közvetlen karmikus kapcsolatot a múlt eseményei és a későbbi következményeik között.

De hogyan állnak a dolgok a történeti összefüggésekkel? A történeti kapcsolatok a jelenkorban olyan természetűek, hogy nem észlelhetünk és nem érthetünk meg semmilyen eseményt, ami ma történik, kivéve, ha visszavezetjük a megfelelő Karácsony-évének idejére, azaz jelenleg

1884-re. Így 1914-gyel kapcsolatban 1881-re kell visszatekintenünk. A korábbi nemzedékek minden cselekedetének, a tevékenységükkel együtt jelentkező minden impulzusuknak, mely beleárad a történeti fejlődés áramlatába, van egy 33 éves életciklusa. Azután jön a húsvéti idejük, a feltámadás ideje. Mikor volt elültetve annak magva, aminek húsvéti idejét 1914-ben és utána tapasztaltuk? 33 évvel korábban.

Azok a kapcsolódások, melyek egy 33 éves intervallumra esnek, lényegesek a történeti fejlődés időritmusainak megértéséhez, és el kell jönnie, hogy az emberek a Karácsony előestéjével kezdődő szent időben azt mondják maguknak: „Amit most teszek, az folytatja működését, de csak 33 év múlva fog kibontakozni külső tényként vagy tettként (nem személyes, hanem történeti értelemben). Ezenkívül megérthetem, hogy mi történik most a külső világ eseményeiben, ha visszatekintek a 33 évre, ami szükséges volt a jelen események bekövetkezéséhez."

Amikor az 1880-as évek elején a mohamedán próféta, Mahdi felkelése az angol uralmat eredményezte Egyiptomban, amikor nagyjából ugyanekkor háború tört ki francia befolyásra Indokínáért az európai ellenőrzési szférák miatt, amikor a Kongói Konferenciát tartották, és más, hasonló természetű események zajlottak – mindez, kedves barátaim, most érte le a 33 éves beteljesülését[144]. Az egykor elvetett magvak kikeltek a mai eseményekben. Korábban azt kellett volna kérdezni: mit tartogatnak az év karácsonyi eseményei a húsvéti beteljesülés számára 33 évvel később? Mert, kedves barátaim, a történeti fejlődésben minden dolog átalakul 33 év múlva, mintha sírból támadna fel, egy erőhatás révén, ami kapcsolatban van minden megváltás legszentebbjével: a Golgotai Misztériummal.

[144] Ami a történelmi „szimptomatológiát", a történelem szövetének „egy sima, egy fordított" mintázatát illeti, az 1880-as évek elején a nagyhatalmak afrikai és ázsiai gyarmatosítási „láza" volt a világesemények *egyik* fő vonása, és lényegében ehhez kapcsolódik egy 4 x 33 éves ciklus egészen 2014-ig, szinte töretlenül jelentős évekkel: ***1882*** + 33 = ***1915/16*** „béketapogatózások" kezdete + 33 = ***1948***, EU, ENSZ, NATO kezdetei + 33 = ***1981***, Reagan-Wojtila „szent szövetség" Kelet-Európa „felszabadítására", és közben az amerikaiak orosz-afgán proxy-háborúja + 33 = ***2014***, kijevi puccs, a szlávság és Kelet-Európa megosztása, egy újabb világháború réme a „demokrácia" nyugati terjesztésének szlogenébe csomagolt önző érdekek miatt (vö. Imran Hoszein sejk, *Writing on the wall*, 2014, a neten). Ezek az események nyilván nem egy „tisztán krisztusi" impulzus megvalósulásai, hanem kiegyenlítődések, általában külső, hatalmi túlsúllyal, mivel a szellemi impulzusok keverednek az emberekben, akik nincsenek tudatában a fejlődés valódi irányának, vagy a maguk csoport-egoisztikus céljait követik. A helyes irány, az Igazság és Szeretet impulzusa, a világkarma *másik*, krisztusi fő vonása lett, mely a 20. századtól egyre inkább „michaeli", egyetemes jelleget ölt, a korszellemnek megfelelően, és lényegében a steineri „hármas tagozódás" megértését igényli, túl a „jobb-bal", nemzeti-nemzetközi társadalmi megosztottságokon, hiszen immár az „1% és a 99%" közös útkereséséről kellene beszélnünk, a „globális faluban" (ld. „zwei mächte", GA 178, 1917. nov. 25, és ehhez a Naplójegyzetek, *Országépítő*, 2003/2, p. 60; a kb. 2160 éves precessziós korszakolásról a függelékben, a Szláv-Ázsiai/Vízöntő-, vagy Filadelfia-korszak a következő, azután „esedékes" egy Amerikai/Bak-, vagy Laodicea-korszak, és az „arkangyali" korszakvezetésekről Trithemius: *De septem secundeis*, 1515, ford. Z.T.Cs., 2015. Vö. R. Powell: *A zodiákus története*, Bp., 2011, p. 142, i.sz. 220, a Kos-korszak csillagászati vége, és tőlem a kulminációs vagy zenit időszakok kiemelése, *Mikes Intl*. 2012/4, p. 71, ill. i.sz. 215-ről T. Boardman: *The Millennium in the Light of Anthroposophy*, 1999, valamint GA 323/6., a platóni Nagy Évről, in Z.T.Cs.: Krónikai ősnévsorunk, mint „Hadak útja", Függelék IV., *Acta HHT*, Zürich, 2021; ld. még az „idők előretudásáról", Mt 24,6, Jn 15,15, 16,12-13). Érdekesek a 2022 előtti 33 évek is: *1989-1956*, ill. az 1933-1966-1999/2000-2033 évek, melyekben elkezdődött Krisztus *étertesti* újramegjelenése, a „Parousia", lelki síkon (Mt 24,27, ApCsel 1,11, JnJel 22,4), de megnövekedik közben az ellenerők hatása is.

Azonban nem elég érzelegni a Golgotai Misztériummal kapcsolatban. A Golgotai Misztérium megértése a bölcsesség legmagasabb erőit igényli, amire az ember csak képes. A legmélyebb erőkkel kell tapasztalni, ami felrázhatja az emberi lelket. Amikor az ember a mélységeit kutatja a bölcsesség által felgyújtott fénynek, amikor nem pusztán beszél a szeretetről, hanem lángra gyúlik azáltal, hogy a lelke egyesül a kozmikus lélekkel, amely keresztül áramlik és lüktet ezen az időbeli fordulóponton, csupán ekkor szerzi meg a betekintést és megértést a létezés titkaival kapcsolatban. A régi időkben a bölcsek, akikhez tanácsért fordultak az emberi ügyekben, a csillagokat kérdezték, és a csillagok válaszoltak; ma pedig azoknak, akik bölcsen akarnak cselekedni az emberiség társadalmi életének vezetésében, a történeti fejlődés folyamatában kell figyelemmel lenniük a csillagokra. Éppúgy, ahogy kiszámoljuk az égitestek ciklikus körforgásait, úgy kell megtanulnunk kiszámolni a történeti események ciklikus körforgásait a történelem igazi tudományának segítségével. A történelmi idő-ciklusok mérhetők az intervallummal, ami Karácsonytól Húsvétig terjed 33 éven át, és ezeknek az idő-ciklusoknak a szellemei szabályozzák azt az elemet, melyben az emberi lélek él és hullámzik, amennyiben nem pusztán személyes lény, hanem része a történeti fejlődés szövete színe-visszájának.

Amikor elmélyülünk a Karácsony misztériumában, ezt leghatékonyabban úgy tehetjük, ha megszerezzük azoknak az élet-titkoknak a megismerését, melyeknek ebben a korban kell megnyilatkoznia, hogy gazdagítsák a keresztény hagyomány áramlatát a Golgotai Misztériummal kapcsolatban, és a Karácsony misztériumának jelentését. Krisztus ezekkel a szavakkal szólt az emberiséghez: „Veletek vagyok a világ végezetéig."[145] Azonban azok, akik ma az Ő tanítványainak nevezik magukat, gyakran azt mondják: „Noha a szellemi világból érkező kinyilatkoztatások bizonyosan itt voltak, amikor Jézus Krisztus a földön élt, de mostanra megszűntek, és istenkáromlást követnek el mindazok, akik azt állítják, hogy a szellemi világ csodálatos kinyilatkoztatásai ma is tapasztalhatók". Így a hivatalos kereszténység számos tekintetben tényleges akadályozója lett a kereszténység további fejlődésének.

Mi maradt meg ebben a helyzetben? A szent szimbólumok, a legszentebbek egyike, melyet a Karácsony misztériuma ábrázol – ezek önmagukban fenntartják az eleven tiltakozást az igaz kereszténység elnyomása ellen, amit oly gyakran elkövetnek a hivatalos egyházak.

A szellemtudomány, melyet az antropozófia révén kifejezésre juttatunk, arra törekszik, egyebek között, hogy megmutassa a Golgotai Misztérium és a Karácsony misztériumának nagy jelentőségét. Feladatai közé tartozik, hogy tanúságot tegyen arról, ami értelmet ad a földnek, és jelentőséget az emberi életnek. Mióta a karácsonyfa, amely csupán néhány száz éves hagyományra tekint vissza, a Karácsony jelképe lett, azoknak, akik a karácsonyfa alatt állnak, kedves barátaim, fel kell tennie maguknak a kérdést: „Igaz-e számunkra a mondás, melyet a történelem tanúsága a karácsonyfa fölé írt: „Fogantatott a Szentlélektől, és született Szűz Máriától"? Ennek az igazságnak a befogadása szellemi megismerést igényel. Nincs olyan természettudós, aki választ adhatna a szűzen születés és a feltámadás kérdéseire; ellenkezőleg, minden tudósnak tagadnia kell mindkét eseményt. Ezeket az eseményeket csak akkor érthetjük meg, amikor a létezés magasabb síkjáról szemléljük őket, melyben sem születés, sem halál nem játszik lényeges szerepet, melyek a fizikai világban jelennek meg. Épp úgy, ahogy Krisztus Jézus átment a halálon oly módon, hogy a halált illúzióvá tette és a feltámadást valósággá – ez a Húsvét misztériumának lényege –, Krisztus Jézus ugyanúgy átment a születésen is oly módon, hogy a születést illúzióvá változtatta, és a szellemi világon belüli „átalakulást" valósággá, mert a szellemi világban nincs sem születés, sem halál, csupán állapotváltozások, csupán metamorfózisok.

[145] Mt. 28,20.

Amikor az emberiség alkalmassá válik, hogy feltekintsen arra a világra, melyben mind a születés, mind a halál elvesztik fizikai jelentőségüket, a Karácsony és a Húsvét ünnepe visszakapják igazi jelentőségüket és szentségüket.

Akkor, és csakis akkor, kedves barátaim, a szívünk és lelkünk a belső melegség hangulatával telik meg, mely által megerősödve képesek leszünk ismét beszélni a kicsinyeinknek, még a legkisebb gyermekkorukban is, arról a Gyermekről, aki a Jászolban feküdt, és a három bölcsről, akik a bölcsesség, az erény és a hallhatatlanság ajándékait hozták neki. Képesnek kell lennünk beszélni ezekről a dolgokról a gyerekeknek, mert amit mondunk nekik a Karácsony misztériumáról, azt ünneplik majd Húsvétkor, az jelenik meg újra az életükben, amikor átélték a 33. évüket. Mert a történeti fejlődésben az emberiség kötelezettségei olyanok, hogy az egyik nemzedék csak a karácsonyi impulzus erőit fejezheti ki, melyeket a következő nemzedék húsvéti impulzusként tapasztal. Ha ezt tudatossá tesszük magunkban, kedves barátaim, akkor az egyik nemzedék az őt követőre így fog gondolni: „A Karácsony csillagával azt tanítom neked, hogy befogadd a lelkedbe, ami Húsvét csillagaként fog felkelni 33 év múlva". Ha tudatossá tesszük ezt a kapcsolatot a jelenlegi nemzedék és a következő között, mindegyikünk azt mondhatja: „Befogadtam egy működő impulzust, amely messze kiterjed a naptáron túl, mert a Karácsony és a Húsvét periódusa között nem pusztán az ünnepek közötti hetek telnek el, hanem valóban egy 33 éves periódus; ez egy impulzus valódi ciklusa, melyet elültethetek egy gyermek lelkében, mint karácsonyi impulzust, és ez 33 év múlva fog felébredni, mint húsvéti impulzus."

Ezeknek a dolgoknak, kedves barátaim, nem pusztán az elméleti tudásra vonatkozó hiúságot kell felébresztenie; ezek csak akkor válnak értékessé, ha gyakorlati tettekben fejeződnek ki, amikor a lelkünk olyannyira megtelik bizonyossággal velük kapcsolatban, hogy nem tehetünk mást, mint ennek fényében megcselekedjük őket. Csupán ekkor telik meg a lélek szeretettel a Nagy Lény iránt, Akiért a tettek, ennek fényében, megtörténnek; akkor ez a szeretet egy konkrét dologgá válik, megtelik kozmikus melegséggel, és teljesen különbözik attól a szentimentális ömlengéstől, amit ma minden ajakról hallunk, de ami ezekben a katasztrofális időkben az emberek közötti gyűlölködés némely nagy impulzusához vezetett. Azoknak, akik oly régóta beszéltek szeretetről, nincs többé joguk erről beszélni, amikor ez átfordul gyűlöletté; az ilyen személyeknek inkább meg kellene kérdezniük magukat: „Mennyiben tagadtuk meg a szeretetről, a karácsonyi szeretetről való beszédünket a gyűlölködés tetteivel?" Az emberiségnek azonban azt is ki kell mondania: „Amit keresnünk kell a szellemi világban, hogy megtaláljuk azt, ami elveszett, az a szeretet, mely irányít és melegséggel éltet minden lényt, de csupán akkor válik igazzá, ha az élet alapvető megértéséből ered."

Szeretni a másikat annyi, mint megérteni őt; a szeretet nem azt jelenti, hogy valakinek a szíve tele van egoisztikus melegséggel, mely túlárad a szentimentális beszédekben; szeretni azt jelenti, hogy megértünk egy lényt, akiért cselekednünk kell, nem pusztán az intellektussal megértve őt, hanem a legbensőbb lényünkkel, megérteni az emberi lényünk egész természetével és lényegével.

Egy ilyen szeretet, mely a legmélyebb szellemi megértésből ered, képes megtalálni a helyét az emberi életben, amely vágyik és törekszik rá, hogy ápoljon egy ilyen szeretetet, ami még ezekben a nehéz időkben is lehetséges annak, aki kész újra a mágusok útját járni a Jászolhoz. Ekkor azt mondhatja önmagának: „Éppúgy, ahogy a napkeleti bölcsek keresték az utat, a szeretet útját a Jászolhoz, úgy magam is keresem az utat, ami a tekintetem felemeli a fényhez, melyben az emberi szeretet igaz tettei lehetővé válnak. Éppúgy, ahogy a mágusok feladták a hitüket a csillagos ég mindenhatóságában, hozzátéve a csillagbölcsességükhöz ennek a tudásnak a feláldozását, egyesítve a halhatatlansággal, mely Karácsony éjjelén megjelent a Krisztus-gyermekkel, úgy kell az emberiségnek ezekben a kései időkben felajánlania a legmélyebb lelki impulzusokat, mint áldozatokat annak a Lénynek, Akinek évenkénti szimbóluma a Karácsony ünnepe. Ha ezzel a tudattal telik meg a lélek, a Karácsony ünnepét ismét igaz és őszinte módon fogja ünnepelni az emberiség. Ez az

ünnep ekkor kifejezheti, nem a tagadást, hanem annak a lénynek a megismerését, akiért a karácsonyi gyertyák ragyognak.

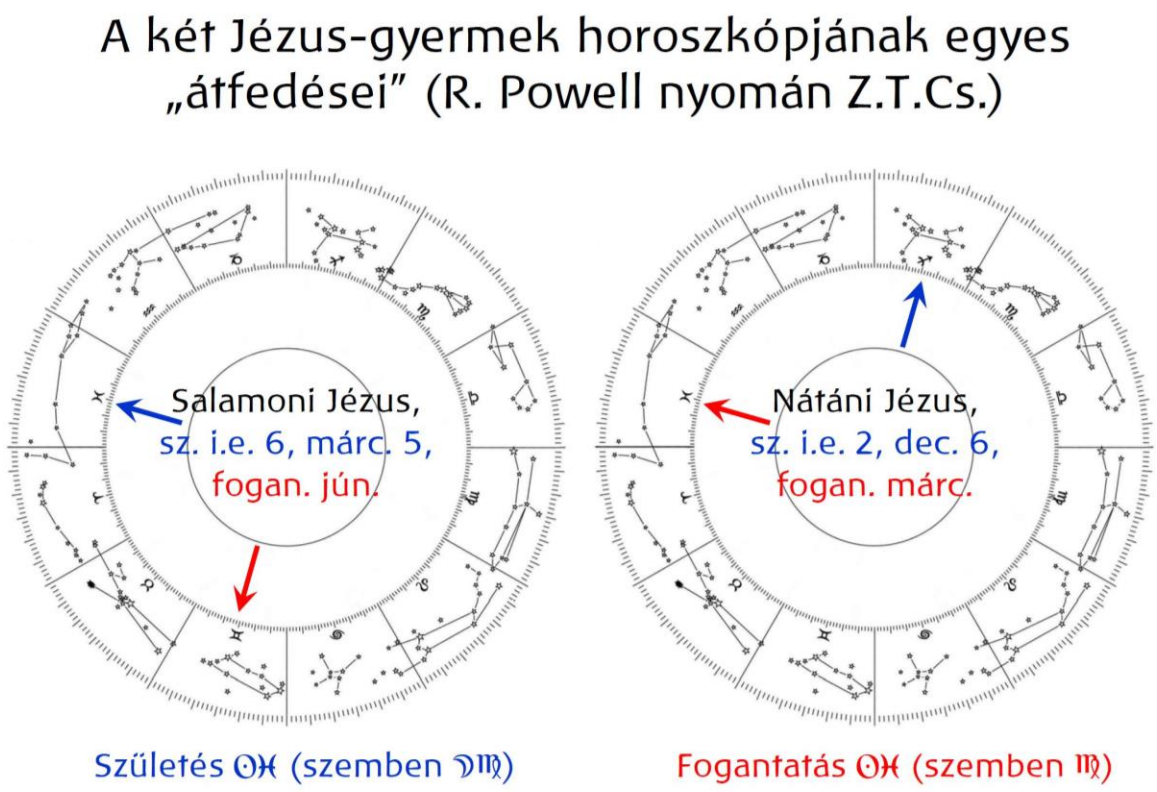

Függelék

Robert Powell:

A napkeleti mágusok csillaga[146]

A napkeleti mágusok (gör. *magoi apo anatolon*, lat. Magi ab oriente, Mt. 2,1) csillagismeretének hátterét a babiloni asztrológiában és asztronómiában találhatjuk meg. Már a német csillagász, Johannes Kepler megkísérelte azonosítani, mi volt a mágusok csillaga, mit láttak a mágusok az égbolton Jézus születésekor? Kepler arra a következtetésre jutott, hogy a mágusok csillaga a Jupiter és a Szaturnusz háromszoros együttállásával kapcsolatos, ami a Halak jegyében zajlott i.e. 7-ben. E két planéta háromszor találkozott i.e. 7-ben. Kepler kiszámította, hogy e két bolygóhoz csatlakozott a Mars, és így három planéta, a Mars, Jupiter és a Szaturnusz voltak közel egymáshoz i.e. 6. márciusában, és Kepler ezt az adatot jelölte meg Jézus születési dátumaként *De Stelle Nova* című könyvében (1606). Keplert e három planéta Jézus születésekor való együttállása inspirálta, amikor 1604.

[146] Fordította: Z. Tóth Csaba.
Forrás: Robert Powell: *The Star of the Magi, Horoscopes of the Birth of Jesus*, www.astrogeographia.org.

október 17.-én látta, hogy ez a három planéta nagyon közel áll egymáshoz a Skorpióban (szideri-kus/precessziós számítás szerint), együtt egy új, ragyogó csillaggal (egy asztronovával) az Ophio-chus, a Kígyótartó csillagképéből. Szilárdan hitte, hogy ennek valami hasonló, rendkívüli, égi jel-nek kell lennie, mint ami a három mágus számára megnyilatkozott Jézus születése táján.

Ha követjük Kepler számításait Jézus i.e. 6. márciusi születésével kapcsolatban, azonosíthat-juk a születés napját, eseményét. Mint említettem a könyveimben, a telihold a Szűzben volt i.e. 6. márc. 5.-én. A telihold a Szűz jegy közepén a születést jelöli. Erre az eseményre tekintett a három mágus az égbolton, és látták a ragyogó teliholdat a Szűz jegyében. A Szűz csillagkép egyik oldalán látták a búzakalász által szimbolizált kenyeret, a másik oldalán pedig a bort szimbolizáló szőlőfür-töt. Ahogy megfigyelték a holdkorongot, látták a Gyermek sugárzó lelkét, amint leszáll hozzájuk, lejön a földre. Ez volt az a nagy látomás, ami arra vezette őket, hogy megtudják, hol született Jézus ezen az éjjelen. És azt is tudták a babiloni hagyomány alapján, hogy Nagy Kürosz, perzsa király azért szabadította meg Izrael népét, hogy visszatérhessenek és újjáépítsék a Templomot Jeruzsá-lemben.

A mágusok úgy hitték, hogy Jézusnak Jeruzsálemben kell megszületnie. Ezért felkészültek, hogy itt keressék az újszülött királyt. Mint tudjuk, tévedésből Heródes királyhoz mentek, és őt kér-dezték, hogy hol találják az újszülött királyt. Ez vezetett a betlehemi gyermekgyilkossághoz. Figye-lemreméltó, hogy egy babiloni ásatáson találtak egy táblát, amely mutatja, hogy a babiloni papság valóban kiszámította ezt a napot, i.e. 6. március 5.-ét. Aznap egész nap tartott a Mars-Jupiter együtt-állás. És ők előre kiszámították a Mars és a Jupiter találkozását i.e. 6. márc. 5.-re. Ez volt a kiszá-mítható oldala annak, amit a mágusok tapasztaltak a bensőséges látomásukban, a csillagos égbolt szellemi észlelésén keresztül (ld. a mágusok horoszkópját Jézus születésére, mely a Máté evangéli-umban szerepel).

Mivel a három mágus a babiloni csillagbölcsesség áramlatából jött, ezért a babiloni sziderikus zodiákust használták (ld. PhD-értekezésem, *History of the Zodiac,* A zodiákus története, 2007, ma-gyarul 2011), amely azonos a szinetikus tavaszponton (SVP) alapuló zodiákussal (ld. Cyril Fagan, Donald Bradley, Garth Allen). Ezért a mágusok csillagának horoszkópját a sziderikus zodiákus alapján rajzolták fel, amely a teliholdat a sziderikus Szűz-jegy közepén mutatja, ahogy fentebb le-írtuk. Mindazonáltal valamit nem láthattak, és ez a telihold együttállása a Plutóval, ami a gyermeket fenyegető veszély jele, utalva Heródes parancsára, hogy öljenek meg minden gyermeket Betlehem-ben 2 éves kor alatt. Szerencsére Józsefet és Máriát figyelmeztette a három mágus, és Egyiptomba menekültek, hogy elkerüljék a vérengzést.

Sok más érdekes vonatkozása van a mágusok horoszkópjának, az egyik, hogy a nap a szide-rikus Halak közepén foglal helyet, amely jegyet nemcsak Jézushoz, hanem az egész kereszténység-hez is társítják. A „Jézus a Hal" megjelölés, amelyet később (AD 3. századtól) az alexandriai ke-resztények kezdtek használni, ebben a kozmológiai-asztrológiai értelemben igaz (ld. alább). Más-felől a Mars-Jupiter együttállás a sziderikus Kos elején a hatalmas erőt jelzi (a Mars domicíliuma, saját háza a Kos) a bölcsesség szolgálatában (Jupiter), ami Jézus Krisztus nagyhatású tanításainak jelölője.

Irodalom:

Robert Powell: *Chronicle of the Living Christ: Foundations of Cosmic Christianity* (1996)
— : *The Star of the Magi and the Life of Christ: Christian Hermetic Astrology* (1998, új kiadás 2009)

Jézus születésének horoszkópja

A Kos-korszak 2160 évig tartott, nagyjából i.e. 1946-tól AD 215-ig. Ennek végefelé történt meg Krisztus testetöltése. Krisztus megtestesülését a Kos korszakában a mágusok hagyománya készítette elő, melyet Zoroaster alapított Babilonban i.e. 6. században. A három mágus ennek a hagyománynak a beteljesítője volt, amint részletesen leírtam a *Keresztény hermetikus asztrológia* című könyvemben. Ez Krisztus megtestesülésének egyik aspektusa. A másik nyilvánvalóan az, amit Izrael népe készített elő. Krisztus megtestesülése a földön a Kos-korszakban történt meg, és Keresztelő János ezekkel a szavakkal ad hírt róla: *„Íme az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűneit”* (Ján. 1,29). A Bárány, akit feláldoztak az emberiségért, a Kos jegyére vonatkozik. Ez a mélyebb jelentősége annak, hogy Krisztus a Kos-korszakban jött el.

Ugyanakkor Krisztus az életével, tevékenységével és tanításaival előkészítette az utat a Halak közelgő korszakába. Krisztus idején a tavaszpont a Kos 2º 30’-nél állt, ami a tavaszpont hátráló mozgásának megfelelően a korszak végének felel meg, az átmenetnek a Halak korszakába. Ebben az összefüggésben jelentős, hogy Krisztus első tanítványait halászok közül hívja el. De vannak további jelzések a Halak jövendő korszakára. Például a Halak-korszak kezdetén, AD 215 körül, a katakombákban a hal volt Krisztus szimbóluma, akit az I.CH.T.Y.S. anagrammával is jelöltek, mely a görög *Iesus Christos Theou Yious Soter*, Jézus Krisztus Isten Fia Megváltó szavak kezdőbetűiből áll, és egyben a hal jelentésű görög szót adja (Y = üpszilon). A vízenjárás, a halszaporítás eseményeiben Krisztus megnyilatkozásait láthatjuk az Isteni Hal hatalmával. Így Krisztus a Kos korszakában öltött testet és Isten Bárányának nevezték, majd a hal szimbolikája a Halak-korszakot jelzi [megfigyelhetjük az ezt követő, kb. 2380-ban kezdődő Vízöntő korszakra való utalásokat is, amikor Krisztus az élő vízről beszél, mely az ember lelkéből fakad, Ján. 4,14., 7,38., v.ö. Jerem. 2,13. – A ford.]. A hal és Krisztus jele volt a X, a görög khí betű is (☧ Khí-Ró: Khrisztosz o rüómenosz, Krisztus a megváltó), és a kereszt kifejezte a szellemi Krisztus-lény, a Logosz (függőleges vonal) megtestesülését egy földi emberben, Jézusban (vízszintes vonal).

Időzzünk el egy darabig az új csillagbölcsesség egyik jelentős aspektusánál, amellyel a mágusok a saját csillagmegismerésükkel előkészítették Jézus jövendő születését. Mint a *Keresztény hermetikus asztrológia* című könyvemben tárgyaltam, Jézus születésének eseményét i.e. 6. március 5.-re lehet helyezni. Ezen az éjszakán a telihold a Szűzben haladt tova. Hol volt a nap a zodiákuson Jézus születésekor, akit meglátogatott a három mágus a Máté evangélium szerint? A Nap a Halakban volt. A telihold nagyjából a Szűz közepe táján tartózkodott; a Nap ezzel szemben, a Halak jegyében. Így megérthetjük, hogy miért gyűjtötte tanítványait a halászok közül, s miért tanította őket e szavakkal: *„Embereket fogsz halászni.”* [Mt. 4,19., v.ö. Jerem. 16,16., Ezék. 47,10. – A ford.]

Mint Rudolf Steiner rámutatott, a Máté és a Lukács evangéliumok kétféleképp írják le Jézus genealógiáját, ami arra utal, hogy valóban két Jézus-gyermek létezett, akiknek szerepük volt a megváltás-történetben. A Máté evangéliumban leírt Jézus-gyermeket látogatták meg a mágusok, ő született i.e. 6. márc. 5.-én, amikor a Nap a sziderikus Halak-jegy közepén tartózkodott. A másik Jézus-gyermek születését a Lukács evangélium írja le. Őt a pásztorok látogatták meg, és i.e. 2. december 6.-án, röviddel éjfél előtt született, amikor a Nap a sziderikus Nyilas közepén volt. Ez utóbbi gyermek az, aki 33 és egyharmad évig élt, majd elszenvedte a kereszthalált. Egész élete, mint tanítóé és gyógyítóé, a Nyilas szellemi jegyében állt [a Nyilas a Jupiter „háza”, domicíliuma. – A ford.].

Tehát a názáreti Jézus isteni születése, melyet a Lukács evangélium ír le, akkor történt, amikor a Nap a sziderikus Nyilas közepén volt. Ez a születés különbözik a Máté evangélium Jézusának születésétől, akit a napkeleti mágusok Betlehemben kerestek. A názáreti Jézust pásztorok látogatták meg, születése i.e. 2. dec. 6. vagy 7. szabbat éjjelén történt, éjfél felé, amikor a Nap a Nyilasban volt, míg a másik, a betlehemi Jézus születésekor a Nap a Halakban volt, s őt a mágusok látogatták meg. A názáreti Jézus születése a Nyilas jegyben eszünkbe juttatja a Nyilas ősi szimbólumát, a kentaurt. A görög mitológiában Kheiron az egyik kentaur neve, aki az argonauták, a nagy görög

hősök, az aranygyapjú megszerzőinek és Achilleusznak is bölcs tanítója, de gyógyító is volt. Ezt az archetípust megtestesítette a názáreti Jézus, akit másképp Megváltónak is neveztek, ami a betegség, bűn gyógyítóját is jelenti. Ahogyan Keresztelő Jánost azért nevezték így, mert keresztelt, Jézust azért nevezték Megváltónak, mert gyógyított. Bármelyik városba ment, meggyógyította a betegeket a kezének rátételével, és tanította Izrael népét [Máté, 4,23. – A ford.]. Így a kentaur-archetípus, a bölcs, gyógyító Kheirón alakja, melyet a görög mitológia ábrázolt, kiteljesedik a názáreti Jézus életében.

Minden évben, amikor a Nap visszatér a Nyilas-jegy közepére, készülünk Jézus születésnapjára (Advent). Ez az esemény minden évben emlékeztet bennünket isteni küldetésére. A napéj-egyenlőségi és napfordulós pontok precessziója miatt a Nap minden évben egy kicsivel (1,2 évente 1 ívperccel) később tér vissza a sziderikus Nyilas közepére. Ma már nincs többé a Nap a Nyilas közepén dec. 6.-án. Jelenleg minden év január elseje körül van ez az időpont. Minden újév előestéjén, amikor éjfélkor megszólalnak a templomi harangok, hogy köszöntsék az újesztendőt, mélyebb és rejtettebb jelentőséget kap ez az ünnep. Ez az ünnep a názáreti Jézus születésének ünnepe kozmikus értelemben, amikor a Nap visszatér ugyanabba helyzetbe a zodiákuson, mint amikor a születésekor volt. És a 2000. év jan. 1.-én a Nap kétezredszerre tért vissza ugyanabba a pozícióba, mint amikor a názáreti Jézus születésekor volt. Ezért az új évezredbe való átmenet egyúttal a názáreti Jézus születésének pontosan 2000. évfordulója volt.

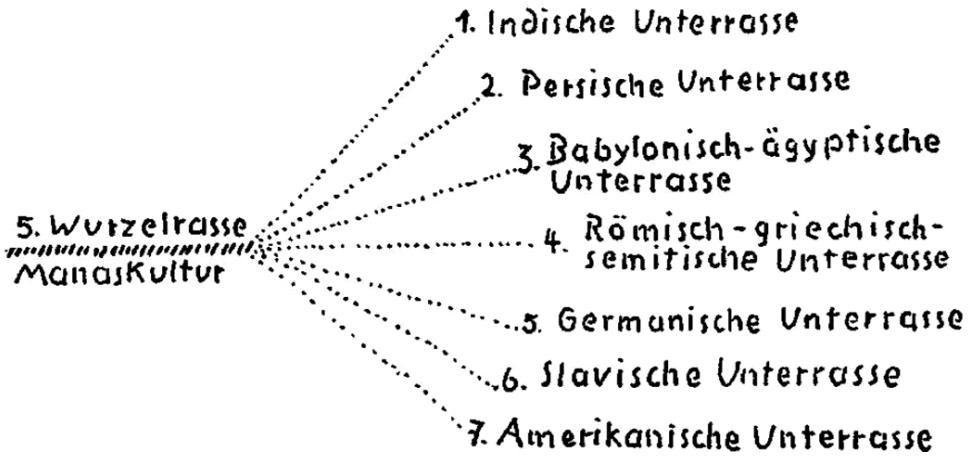

Az Atlantisz utáni 7 kultúrkorszak vázlata (Rudolf Steiner táblarajza nyomán, Berlin, 1905. okt. 31., *Grundelemente der Esoterik*, 28. előadás, GA 93a, fig. 18, Wurzelrasse = főkorszak, Unterrasse = alkorszak, ld. még *Dritte naturwissenschaflicher Kurs*, GA 323, 1921. jan. 6, a platóni Nagy Évről, mely 25.920 földi év, épp annyi, mint az ember lélegzetvételének száma 1 nap alatt, vö. Várkonyi N.: Az idő szívverése, *Galaktika* 50). Indiai-teozófiai kifejezéssel, a jelenlegi Manasz-kultúra feladata az étertest megtisztítása (ez a folyamat átível az érző-lélek hosszú korszakától az értelmi-lélek korszakán át a tudati-lélek ismét hosszabb korszakának jövőbeli végéig, ld. még Heft 14, Drei Logoi), ezt követi még két főkorszak, 2 x 7 x 2160 év, az asztráltestet átalakító Budhi/Életszellem-, és az én-t legmagasabb fokra fejlesztő Atma/Szellem-ember fejlődési korszaka, melyek végére teljesen kialakul az ember érzékfeletti lénye (vö. JnJel 22,4-5). Az ősi, szellemi látásból fakadó korszakolást átalakították a brit páholyok a 17. századtól, hogy előrehozzák az Amerikai-korszakot (vö. GA 167/3, Berlin, 1916. márc. 28., „Anfang der siebzehnten Jahrhunderts" mondattól), de 1879-ben elkezdődött egy Michael-korszakvezetés, mely alatt főként a közismerten „praktikus" angolszász impulzus keveredik egy „antikrisztusi" befolyással, melyet önmagán belül kell legyőznie, a szellemi és szociális igazságok mélyebb befogadásával (JnJel 12,7-12, Michael letaszítja a Sárkányt az emberek közé, mely „nagy haraggal tel-

jes, mint aki tudja, hogy kevés ideje van", vö. a 7 arkangyal egyenként 345 év 4 hónapos korszakvezetéséről, J. Trithemius, O.S.B.: *De septem secundeis*, 1515, *A hét másodlagos okról*, ford. Z.T.Cs., 2015, in *Acta Hist. Hung. Turi.*, ZMTE, online, 2018/10.)

I.

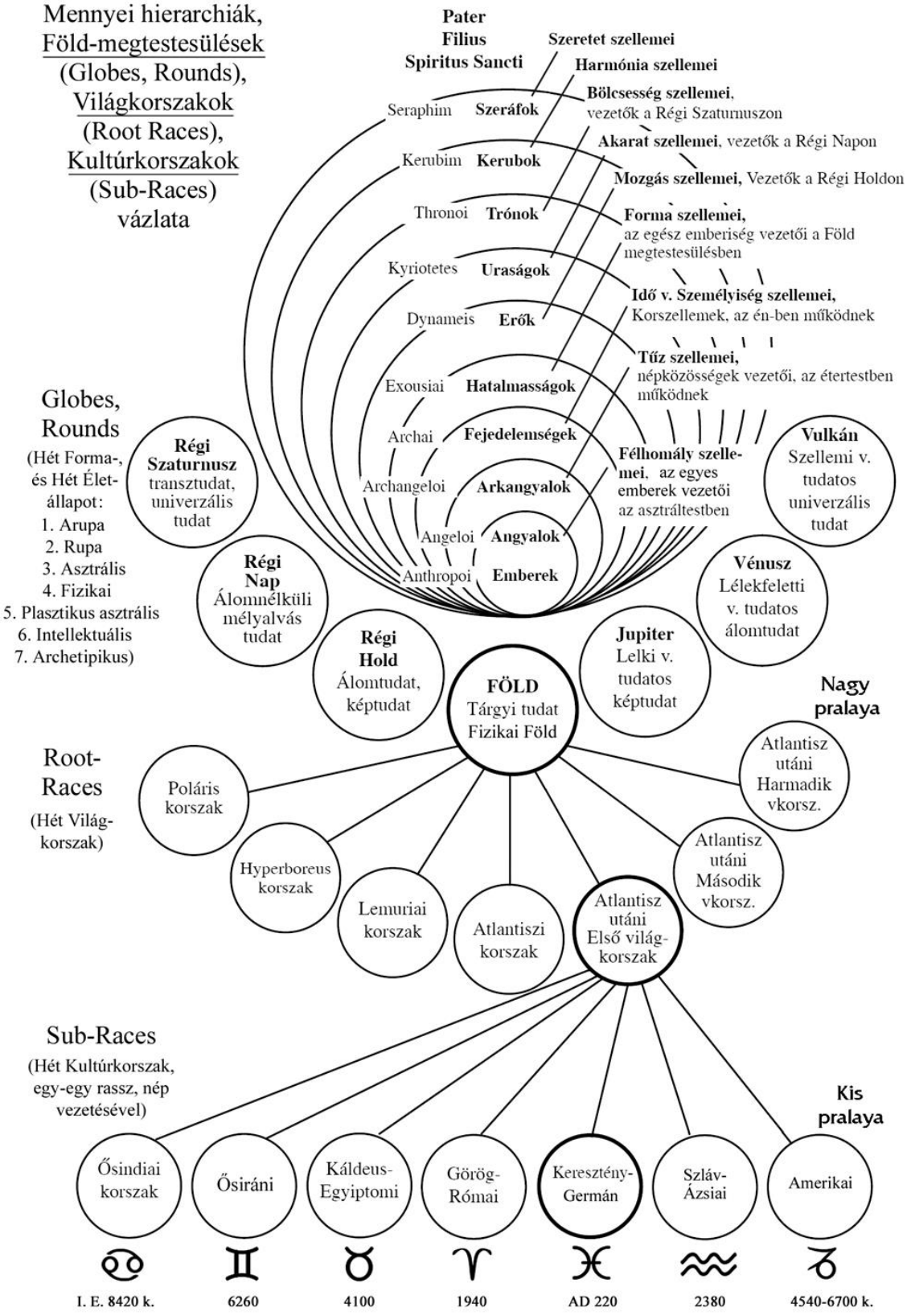
Mennyei hierarchiák,
Föld-megtestesülések
(Globes, Rounds),
Világkorszakok
(Root Races),
Kultúrkorszakok
(Sub-Races)
vázlata
Pater
Filius
Spiritus Sancti
Szeretet szellemei
Harmónia szellemei
Bölcsesség szellemei,
vezetők a Régi Szaturnuszon
Akarat szellemei, vezetők a Régi Napon
Mozgás szellemei, Vezetők a Régi Holdon
Forma szellemei,
az egész emberiség vezetői a Föld megtestesülésben
Idő v. Személyiség szellemei,
Korszellemek, az én-ben működnek
Tűz szellemei,
népközösségek vezetői, az étertestben működnek
Seraphim Szeráfok
Kerubim Kerubok
Thronoi Trónok
Kyriotetes Uraságok
Dynameis Erők
Exousiai Hatalmasságok
Archai Fejedelemségek
Archangeloi Arkangyalok
Angeloi Angyalok
Anthropoi Emberek
Globes,
Rounds
(Hét Forma-, és Hét Élet-állapot:
1. Arupa
2. Rupa
3. Asztrális
4. Fizikai
5. Plasztikus asztrális
6. Intellektuális
7. Archetipikus)
Régi Szaturnusz
transztudat, univerzális tudat
Régi Nap
Álomnélküli mélyalvás tudat
Régi Hold
Álomtudat, képtudat
FÖLD
Tárgyi tudat
Fizikai Föld
Jupiter
Lelki v. tudatos képtudat
Vénusz
Lélekfeletti v. tudatos álomtudat
Vulkán
Szellemi v. tudatos univerzális tudat
Félhomály szellemei, az egyes emberek vezetői az asztráltestben
Nagy pralaya
Root-Races
(Hét Világ-korszak)
Poláris korszak
Hyperboreus korszak
Lemuriai korszak
Atlantiszi korszak
Atlantisz utáni Első világ-korszak
Atlantisz utáni Második vkorsz.
Atlantisz utáni Harmadik vkorsz.
Sub-Races
(Hét Kultúrkorszak, egy-egy rassz, nép vezetésével)
Kis pralaya
Ősindiai korszak
Ősiráni
Káldeus-Egyiptomi
Görög-Római
Keresztény-Germán
Szláv-Ázsiai
Amerikai
I. E. 8420 k.
6260
4100
1940
AD 220
2380
4540-6700 k.

Z. T. Cs.

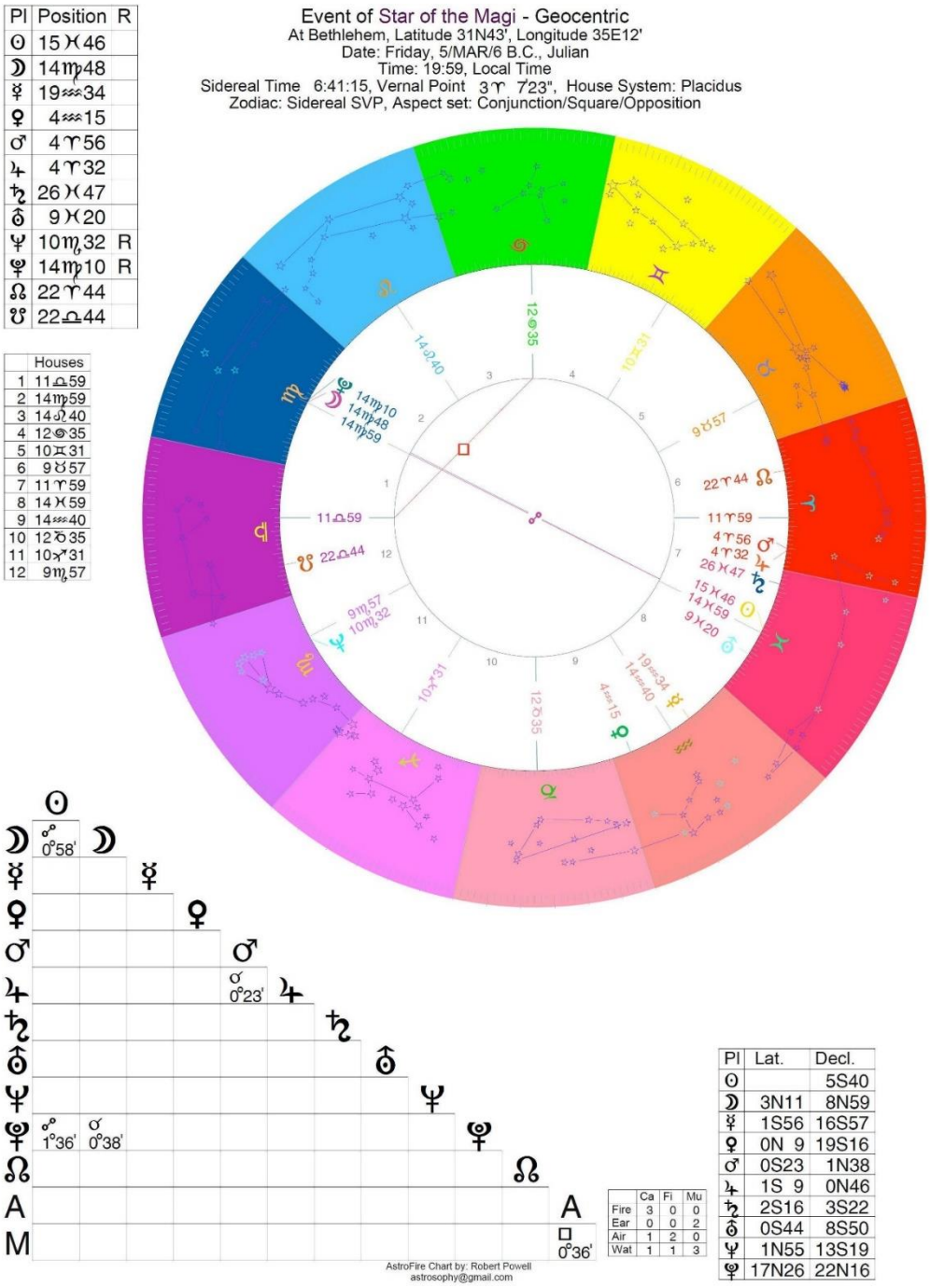

Pl	Position	R
☉	15♓46	
☽	14♍48	
☿	19♒34	
♀	4♒15	
♂	4♈56	
♃	4♈32	
♄	26♓47	
♅	9♓20	
♆	10♍32	R
♇	14♍10	R
☊	22♈44	
☋	22♎44	

	Houses
1	11♎59
2	14♍59
3	14♐40
4	12♑35
5	10♒31
6	9♉57
7	11♈59
8	14♓59
9	14♒40
10	12♉35
11	10♐31
12	9♍57

	Ca	Fi	Mu
Fire	3	0	0
Ear	0	0	2
Air	1	2	0
Wat	1	1	3

Pl	Lat.	Decl.
☉		5S40
☽	3N11	8N59
☿	1S56	16S57
♀	0N 9	19S16
♂	0S23	1N38
♃	1S 9	0N46
♄	2S16	3S22
♅	0S44	8S50
♆	1N55	13S19
♇	17N26	22N16

A napkeleti bölcsek látogatása a salamoni Jézus-gyermek betlehemi születése idején, Betlehem, i.e. 6, márc. 5. († AD 11. Húsvét előtt), a legvalószínűbb csillagászati adatokkal: Nap a Halakban, Hold (és Föld) a Szűzben (Robert Powell, astrogeographia.org)

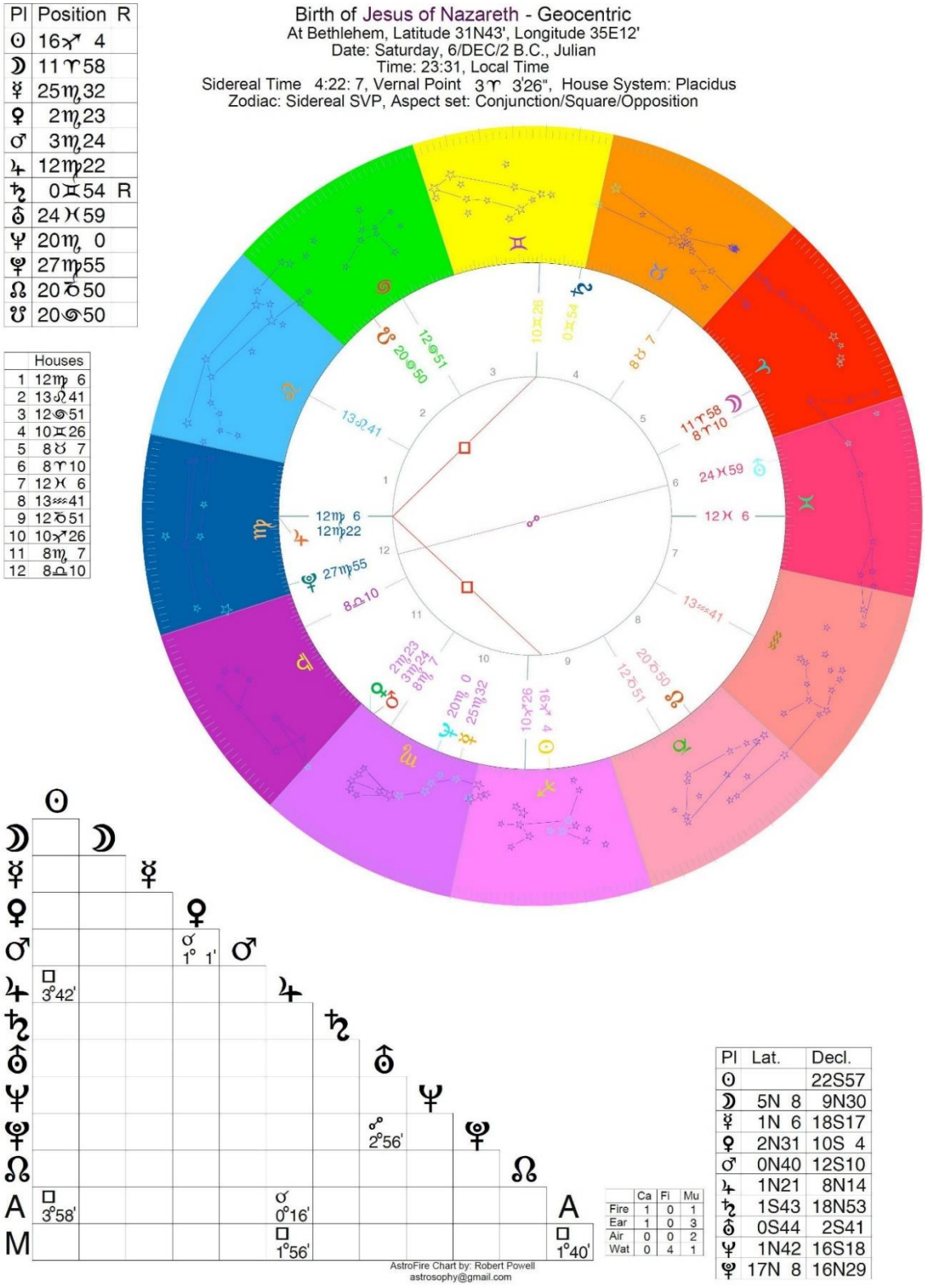

Pl	Position	R
☉	16♐ 4	
☽	11♈58	
☿	25♍32	
♀	2♍23	
♂	3♍24	
♃	12♍22	
♄	0♊54	R
♅	24♓59	
♆	20♍ 0	
♇	27♍55	
☊	20♉50	
⚷	20♋50	

	Houses
1	12♍ 6
2	13♌41
3	12♋51
4	10♊26
5	8♉ 7
6	8♈10
7	12♓ 6
8	13♒41
9	12♑51
10	10♐26
11	8♍ 7
12	8♎10

	Ca	Fi	Mu
Fire	1	0	1
Ear	1	0	3
Air	0	0	2
Wat	0	4	1

Pl	Lat.	Decl.
☉		22S57
☽	5N 8	9N30
☿	1N 6	18S17
♀	2N31	10S 4
♂	0N40	12S10
♃	1N21	8N14
♄	1S43	18N53
♅	0S44	2S41
♆	1N42	16S18
♇	17N 8	16N29

A nátáni Jézus-gyermek horoszkópja (szül. Betlehem, i.e. 2, dec. 6-7. között, éjféltájban), ő fogadta be az Isteni Logoszt 30 éves kora körül, s vált Krisztussá, Isten „felkentjévé”, 3 éven át

Z. Tóth Csaba (Pécs):

Az örök Szent Johanna

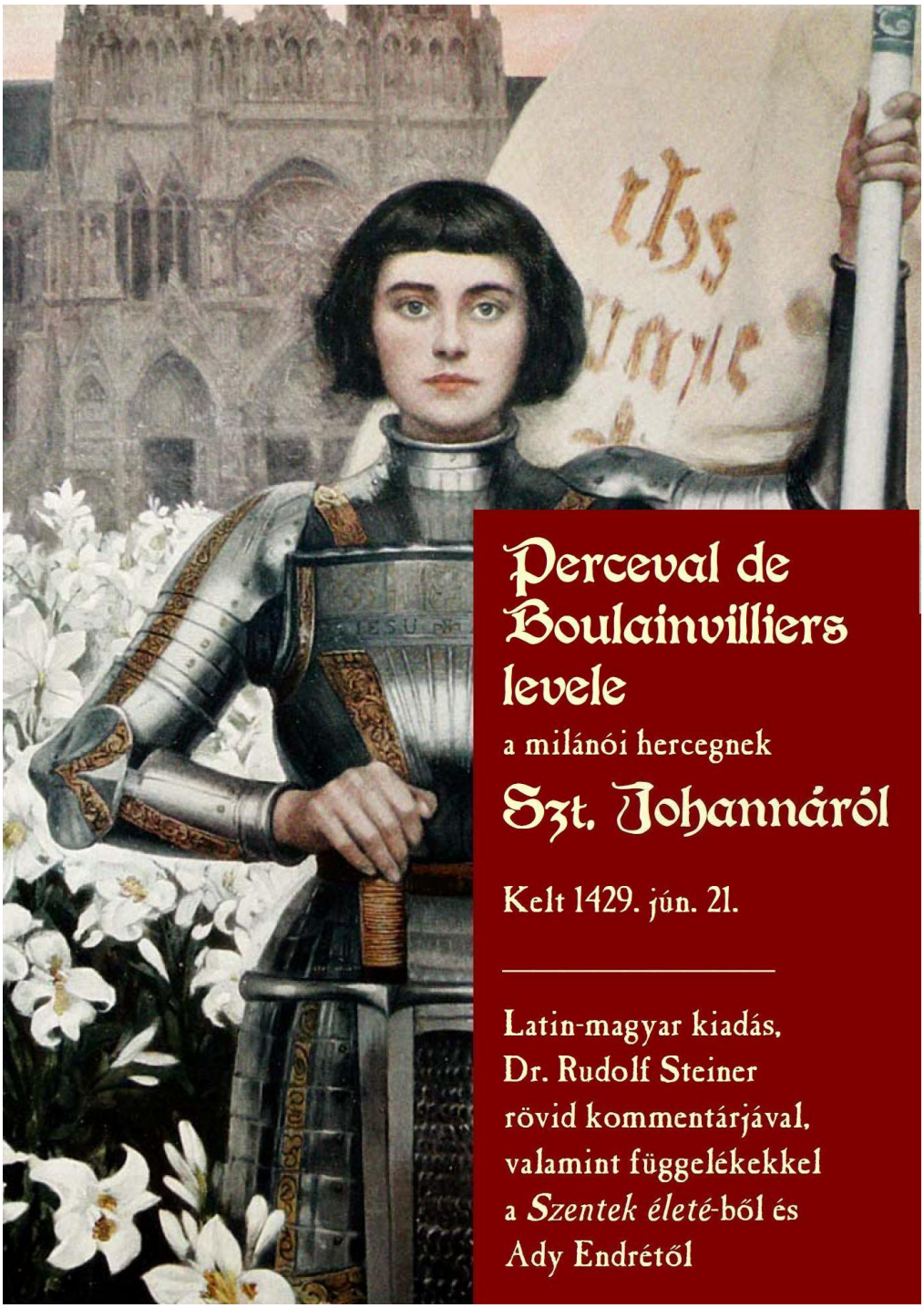

Perceval de Boulainvilliers levele a milánói hercegnek Szt. Johannáról, kelt 1429. jún. 21.

Latin eredeti:

Illustrissimo et magnifico principi domino Philippus Angelo Mariæ, duci Mediolanensi, domino meo honorando.

Illustrissime et magnifice princeps et domine mi honorandissime, mortalium cura et præcipue studiosi excellentesque animi nova et alias inusitata scire desiderant, inveterataque quasi diu degustata fastidiunt. Hinc est, magnifice princeps, quod, attentis vestræ serenitatis laudibus, præconiis et vestrorum desideriorum mirandorum investigatione et conatibus, præsumpsi vobis significare qualia et quanta regi nostro Franciæ regnoque suo noviter contigerunt.

Jam, ut reor, auribus vestris insonuit fama cujusdam Puellæ, nobis, ut pie creditur, divinitus missiu, cujus ut vitam, actus, statum moresque paucis attingam, ipsius ortus narrabo principia.

Nata est in uno parvo villagio nominato Donpremii in ballivia Bassignata, infra et in finibus regni Franciæ, super fluvium de Meuse. Quæ juxta Lottringiam justis et simplicibus parentibus noscitur progenita. In nocte Epiphaniarum Domini, qua gentes jucundius solent actus Christi reminisci, hanc intrat mortalium lucem, et omnes plebeii loci illius inæstimabili commoventur gaudio, et, ignari nativitatis Puellæ, hinc inde discurrunt, investigantes quid novi contigisset. Nonnullorum corda novum consenserant gaudium. Quid plura? galli, velut novæ lætitiæ præcones, præter solitum in inauditos cantus prorumpunt, et alis corpora tangentes, fere per duas horas novæ rei prænosticare videntur eventum.

Alitur infans, quæ ut crevisset et annos altigisset septenos, agricolarum gentium more, agnorum custodiæ a parentibus deputatur, in qua nec ovicula noscitur deperiisse, nec quicquam a fera exstitit devoratum; et quando affuit in paterna domo, omnes familiares tanta securitate protexit ut, nec hostis, fraus barbarorum vel malitia in minimo contingerent. Tandem peractis ætatis suæ duodecim annis, prima sibi revelatio facta est in hunc modum:

Ipsa cum puellis custodiente oves parentum suorum, quædam vagabantur in prato. A circumstantibus accessitur; utrum pro florum pugillo aut pro aliquo tali, cursitare veilet, interrogant. Annuit illa et, sponsione facta, tanta celeritate secundo et tertio incursu movebatur quod minime eam terram calcare credebant, adeo ut una puellarum exclamaret: «Johanna (sic est nomen ejus), video te volantem juxta terram.»

Quæ quum cursum peregisset et in fine prati quasi rapta et a sensibus alienata, spiritus resumendo, corpus pausaret fatigatum, juxta eam affuit quidam juvenis qui eam sic est allocutus*: Johanna, domum pete; nam mater dixit se opera tua indigere.*» Et credens quod frater esset aut aliquis convicinorum puerorum, festinans domum venit. Mater obviat quæ causam adventus aut derelictarum ovium quærit et increpat. Et respondens innocens Puella ait: «Numquid pro me mandasti?» Cui mater: «Non.»

Tunc credens se esse de puero delusam, volens ad sodales reverti, subito ante ipsius oculos nubes prælucida objicitur, et de nube facta est vox ad eam dicens: «*Johanna, oportet te aliam vitam agere et mirandos actus exercere; nam tu illa es quam elegit Rex coeli ad regni Francorum reparationem et Karoli regis, expulsi a dominio suo, auxilium et protectionem. Tu virili indueris veste; arma sumens caput eris guerræ; omnia tuo consilio regentur.*» Hac autem

facta voce, disparuit nubes et Puella, tanti prodigii stupefacta, dictis nec pro primo fidem adhibens, sed manens perplexa, utrum credere deberet an non, innocens ignorat. Diebus noctibusque consimiles apparitiones dictae Puellæ fiunt et vicibus repetitis renovantur. Tacet illa; nulli, nisi soli curato presbytero, animum detexit et in hac perplexitate fere quinque annorum perseverat spatio.

Tandem comite Salseberiensi ex Anglia in Franciam appellente, præmissæ apparitiones et revelationes dictæ Puellæ ultra solitum reinnovantur et multiplicantur. Concutitur juvenculæ animus, mens anxietate æstuat, et quodam die, dum contemplaretur in agro, insolita apparitio grandior et clarior quam unquam vidisset ei visa fuit, et facta est ad eam vox dicens: «*Usquequo tardas? Quare non festinas? Aut cur non pergis cito gradu quo Rex coeli te destinavit? Nam in absentia tua destruitur Francia, devastantur oppida, justi obeunt, proceres occiduntur, inclytus sanguis funditur*. Et illa aliquantisper animata, curato suo monita, respondit: «*Quid faciam aut quo modo faciam? Ibo? Non novi viam, gentem nescio, regem non cognosco; mihi non credent; cunctis ero in derisum et merito. Quid stultius quam magnatibus dicere quod puella Franciam reparet, regat exercitus, de hoste triumphum reportet? Quid ludibrius quam quod puella virili induatur veste?*» Quumque hæc et plura alia disseruisset, responsum sic accepit: «*Rex coeli ordinat et vult; ne amplius quæras quomodo hæc fient: quoniam sicut voluntas Dei est in coelo, sic erit et in terra. Perge hic prope jacentem villam, nominatam Vaucolors quæ sola in Campaniæ partibus regi fidem servat, et villæ illius custos nullo impedimento te ducet quo petes.*»

Sic egit, et multis præostensis mirandis, jussit eam nobilibus associatam per vias conduci ad regem. Qui venientes, per medios hostes transierunt, nulla repulsa interjecta. Et quum usque pervenissent ad castrum de Caynone [Chinon] in Turonensibus partibus quo se rex muniebat, consilio regio deliberatum erat quod faciem regis non videret neque ei præsentaretur usque in diem tertiam. Sed hominum corda subito mutantur. Accersitur Puella. Mox et de equo descendit et per archiepiscopos, episcopos, abbates et utriusque facultatis doctores diligentissime examinatur in fide et moribus. Demum rex eam ad suum parlamentum ducit, ut strictius et vigilantius adhuc quæstionaretur. Et in his omnibus, reperta est fidelis catholica, bene sentiens in fide, sacramentis et institutis Ecclesiæ. Amplius per mulieres doctas, peritas virgines, viduas et conjugatas curiosissime percunctatur, quæ nihil aliud quam [quod] muliebrem honestatem atque naturam decet, sentiunt.

Præterea adhuc spatio sex septimanarum custoditur, intuitur, consideratur, si saltem aut aliqua levitas vel mutatio ab incoepto concipiatur. Sed immobilis Deo serviendo, missam audiendo, Eucharistiam percipiendo, prima proposita continuat; regem omni die lacrimosis suspiriis efflagitat ut licentiam invadendi hostes det aut domum paternam repetendi. Et difficulter licentia obtenta, cum victualibus conducendis Aurelianum intrat. Cito post castra obsidentium invadit, quæ licet inexpugnabilia judicarentur, tamen in trium dierum spatio ipsa devicit. Hostes non pauci occiduntur, plures capiuntur, reliqua pars fugatur. Nunc civitas ab obsidione liberatur. Quibus actis, ad regem revertitur. Rex ei obviam properat, jucunde suscipit, et aliquanto temporis intervallo cum rege manet, festinat, sollicitat, ut expeditiones evocet, congreget acies ad reliquam partem adversariorum devincendum. Et redintegrato exercitu, villam quæ vocatur Jarguellum obsidet; in crastinum conflictum dat; vi capitur, sexcentis bellatoribus nobilibus ibi victis, inter quos cornes Suffordiæ, Anglicus, et frater germanus capiuntur, reliquus vero frater occiditur.

Post tamen trium dierum interjecto spatio, Magdunum super Ligerim et Baugenceium, oppida fortia et munita, invadit, expugnat et devincit. Nec moram ponit, et die illa sabbati quae xx. erat junii, exercitui Anglicorum ad succursum properanti occurrit. Invaduntur hostes; victoria nostri potiuntur, interfectis mille quingentis viris bellatoribus, mille captivatis, interquos

quidam capitanei capti sunt, scilicet domini de Taleboth, et de Fastechat, et filius domini de Hendesfort, et quamplures alii. De nostris autem non reperti tres occisi. Quæ omnia miraculo divinitus facto attribuimus. Haec et multa alia Puella operata est et, Deo largiente, majora horum faciet.

Haec Puella competentis est elegantiæ, virilem sibi vindicat gestum, paucum loquitur, miram prudentiam demonstrat in dictis et dicendis. Vocem mulieris ad instar habet gracilem, parce comedit, parcius vinum sumit; in equo et armorum pulchritudine complacet, armatos viros et nobiles multum diligit, frequentiam et collocutionem multorum fastidit, abundantia lacrimarum manat, hilarem gerit vultum, inaudibilis laboris et in armorum portatione et sustentatione adeo fortis, ut per sex dies die noctuque indesinenter et complete maneat armata. Dicit Anglicos nullum habere jus in Francia, et dicit se missam a Deo ut illos inde expellat et devincat, monitione tamen ipsius facta. Regem summe veneratur. Ipsum dicit esse dilectum a Deo et specialiter præservatum et præservandum. Dominum ducem Aurelianensem, nepotem vestrum, dixit miraculose liberandum, monitione tamen prius super sua libertate Anglicis detinentibus facta. Et ut, illustrissime princeps, finem faciam verbis, mirabiliora sunt et fiunt quam vobis possem scribere aut lingua fari.

Ultra scribendo præsenter evenit quod præfata Puella jam perrexit ad partes civitatis Remis in Campania, ubi rex festinanter tendit ad consecrationem et coronationem suam, Deo juvante.

Me vobis humiliter recommando. Scriptum die xxi. junii, anno Domini 1429. Vester humillimus servitor, Paranalio, dominus de Bolanvillari, consiliarius et camerarius regis Francorum et domini ducis Biturícensis [Bourges] senescalcus.

———————————

Forrás: Lettre de Perceval de Boulainvilliers au Duc de Milan, 21 juin 1429, in: *Codex Diplomatico-historico-epistolaris* III., p. 237., www.stejeannedarc.net, www.maidofheaven.com. Vö. Marius Sepet: Observations critiques sur l'histoire de Jeanne d'Arc. La lettre de Perceval de Boulainvilliers, *Bibliothèque de l'École des Chartes*, Paris, Librairie Alphonse Picardet fils, t. 77, 1916, p. 439-447, https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k12454p/f439.image)

Perceval de Boulainvilliers levele a milánói hercegnek Szt. Johannáról, kelt 1429. jún. 21.

Magyar fordítás:

»Legdicsőbb és fenséges úrnak, Fülöp Angelus-Mária [Visconti]-nak, Milánó hercegének, tisztelt Uramnak,

Az emberek általában, és különösen a művelt és kiváló elmék, mohón vágynak az új hírekre, melyek ritka eseményekről szólnak, és elfordulnak a régóta latolgatott, megszokott dolgoktól. Ezért, fenséges Herceg, bátorkodom kegyes figyelmedbe ajánlani, és megfontolásod tárgyaként eléd bocsátani azokat a nagy eseményeket, melyek legutóbb történtek a mi királyunk országában, Franciahonban.

Bizonyos vagyok abban, hogy már a füledbe jutottak a hírek egy bizonyos Szűzről, akit, mélységesen hisszük, Isten küldött nekünk, és ezért engedd meg, hogy röviden beszámoljak életéről, tetteiről, állapotáról és jelleméről, és mindenekelőtt a születéséről. Egy Domrémy nevű kis faluban született, Bar megyében, Franciahonban, a Meuse folyónál, Lorraine közelében, egyszerű és becsületes szülőktől. Ez a mi Urunk Epifániájának éjjelén történt (jan. 6.), ekkor látta meg halandó élete napvilágát, mikor az emberek nagy odaadással szoktak emlékezni Krisztus gyermekségére. És, csodálatos elbeszélni, a hely szegény lakóit megragadta egy felfoghatatlan öröm, és anélkül, hogy tudtak volna a Szűz születéséről, ide-oda szaladtak, keresve, hogy milyen új esemény történt? Szívük egyesült egy új örömben. Mi több, a kakasok, mint egy új öröm hírnökei, akaratuk ellenére olyan kukorékolásba kezdtek, mint előtte még soha, és több mint két órán keresztül csapkodtak szárnyaikkal, mintha ezt az új eseményt akarnák hírül adni.

A gyermek felcseperedett, és amikor elérte a hétesztendős kort, a parasztok szokása szerint a szülei rábízták a juhok őrzését, melynek során egyetlen állat pusztulásáról sem tudtak, egyet sem ragadtak el a vadállatok, s amíg a leány az apja fedele alatt élt, nagy biztonságban voltak általa, nem háborgatta őket semmilyen ellenség, barbárok fondorkodása, vagy más baj. Végül, amikor elérte a tizenkét esztendős kort, az első kinyilatkoztatás érte, a következő módon.

Amikor ő és más leányok a szüleik juhait őrizték, a mezőn kószáltak. A leányok körbeállták őt, és kérték, hogy rendezzenek virággyűjtő versenyt, vagy hasonlót. Ő beleegyezett, és megállapodva a szabályokról, a második és harmadik körben olyan gyors volt, hogy a többiek úgy látták, mintha nem is érintené a lába a talajt, így az egyik gyerek felkiáltott: „Jeanne," mert ez volt a neve, „te a föld felett repülsz!"

Amikor befejezte a virágszedési versenyt, a rét szélén, mintegy önkívületben, leheveredett, elvesztve minden érzékelését, majd amikor elpihent és egyenletesen lélegzett, megjelent mellette egy ifjú, aki így szólt hozzá:

„Jeanne, térj haza, mert anyádnak szüksége van a segítségedre," és arra gondolván, hogy a testvére volt az, vagy az egyik szomszéd gyerek, hazasietett. Amikor hazaért, anyja megkérdezte, miért jött haza, és megdorgálta, amiért otthagyta a juhokat. És a szűz ártatlanul így válaszolt neki: „Nem te voltál az, aki értem küldettél?" Az anyja pedig azt mondta: „Nem."

Ekkor arra gondolt, hogy az ifjú biztosan megtévesztette, és vissza akart térni a társaihoz, de hirtelen egy ragyogó felhő borult reá, és a felhőből egy hang hallatszott, azt mondván neki:

„Johanna, egy másfajta életet kell élned, és csodálatos tetteket kell véghez vinned, mert te vagy az, akit a Mennyek Királya kiválasztott, hogy helyreállítsd a francia királyságot, és segítsd és óvd Károly királyt, akit elűztek a királyságából. Férfiruhát kell öltened és fegyvert fognod, hogy a háború élére állj; mindent elrendez majd a te tanácsosod."

Amikor ez elhangzott, a felhő eloszlott, és a Szűz csodálkozott ezen a próféción. Először nem hitte, amit hallott, kételyek gyötörték, hogy higgyen benne vagy sem, s a maga ártatlanságában ne is törődjön vele. Éjjel és nappal hasonló jelenések látogatták meg újra és újra, s ő megőrizve nyugalmát, csak a plébánosnak mondta el a gondolatait, és ebben a kételkedésben maradt majdnem öt esztendeig.

Végül, amikor Salisbury grófja Angliából Franciahonba érkezett, a mondott jelenések és kinyilatkoztatások megszaporodtak, jobban mint előtte. A gyermek lelke felindult, értelme kínlódott a szorongástól, és egy nap, amíg kint a mezőn töprengett magában, látott egy rendkívüli jelenést, mely nagyobb és tisztább volt, mint a korábbiak, és egy hangot hallott:

„Meddig késlekedsz még? Miért nem igyekszel? Miért nem szaporázod meg a lépteid, amikor a Mennyek Királya hív téged? Nélküled Franciahon elpusztul, a városok romba dőlnek, az igazak meghalnak, a főembereket megölik, a drága vér kiontatik."

Erre a leány felindultan így fordult a papjához: „Mit kellene tennem, és hogyan? El kell mennem? Nem tudom, merre menjek; nem ismerem az embereket; nem ismerem a királyt. Nem hinnének nekem; mindenki céltáblája leszek, és joggal. Micsoda bolondság azt mondani a főembereknek, hogy egy leány fogja megmenteni Franciahont, parancsol a seregnek, és legyőzi az ellenséget? Milyen dolog az, hogy egy leány férfiruhában mutatkozik?

Miután ilyen és hasonló kérdések közt vívódott, választ kapott:

„A Mennyek Királya ezt parancsolja, ez az Ő akarata. Ne kérdezz tovább, hogyan kell megtenni ezeket a dolgokat. Mivel ez az Isten akarata a mennyben, így kell lennie a földön is. Menj a szomszédos városba, Vaucouleurs-be, amely még hű a királyhoz Champagne megyében, és a város kormányzója készséggel elvezet téged bárhová, ahová menni akarsz."

A Szűz eszerint cselekedett, és számos csodálatos dolog ment végbe. A város kormányzója elrendelte, hogy a leányt a királyhoz vezesse egy csapat nemesember. És ezek készséggel elkísérték Chinon várába, Touraine megyében (a Loire-nál), ahol a király elsáncolta magát, és a királyi tanács úgy döntött, hogy a leány nem láthatja a királyt, csak három nap múlva. De az emberek elméje hirtelen megváltozott. Hívatták a Szüzet; ő leszállt a lováról, és az érsekek, püspökök, apátok és mindenféle doktorok gondosan megvizsgálták a leány hitét és jellemét. Végül a király a tanácsba vezette, hogy alaposabban kikérdezzék. És minden dologban igaz katolikusnak találtatott, a hitben, a Szentségekben és az Egyház rendelkezéseiben rendíthetetlennek. Továbbá alaposan kikérdezték a művelt asszonyok, tapasztalt hölgyek, özvegyek és házas nők, akik elismerték, hogy nincs benne semmi, ami ne válna egy tiszteletreméltó nő becsületére. Ezután hat héten át őrizetben tartották, és alaposan megfigyelték, hogy vajon mutate bármilyen gyengeséget, változik-e a magatartása. De ő állhatatos maradt, eleget tett a vallási kötelességeknek, misét hallgatott, és részesült az Oltáriszentségből. Naponta könnyek között könyörgött a királynak, hogy engedje megtámadni az ellenséget vagy hazatérhessen atyja házába, és végül nagy nehezen elengedték, és elment Orleans-ba egy élelmiszerszállítmánnyal. Ezután hamarosan megtámadta az ostromlók táborát, s noha lehetetlennek tartották, ő mindazonáltal három nap alatt bevette azt. Az ellenség közül számosan elestek, sokakat fogságba

vittek, a többiek megfutamodtak. A várost felszabadították, s amikor ez megtörtént a Szűz visszatért a királyhoz. A király azonnal találkozni akart vele, örömmel fogadta őt, és miután bizonyos időt a királlyal töltött, türelmetlenné vált, és könyörgött, hogy gyűjtse össze a katonákat, és győzzék le a maradék ellenséget. És a sereget ismét felállították, és a Szűz vezette a hadat Jargeau városa ellen.

Másnap lezajlott a csata és legyőzték az ellenséget. Hatszáz nemes lovag elesett; az angol Suffolk grófját és fivérét fogságba vitték, egy másik fivére elesett. Majd három nap múlva a Szűz megtámadta és bevette Meung-sur-Loire és Beaugency jól erődített városokat. De nem késlekedett, és szombatnapon, ami június 20.-ra esett, találkozott az angol sereggel, amely a városok segítségére sietett. Az ellenség támadott, de győzelmet arattunk, ezerötszáz harcos elesett, ezer fogságba került, akik között volt néhány főember is, így Talbot és Fastolf lordok, és Hendesford lord fia, és sokan mások. A mi oldalunkon azonban még három halott sem volt, amit mindannyian isteni csodának tekintettünk.

Ezeket és sok más dolgot vitt véghez a Szűz, és Isten kegyelméből még nagyobbakat fog végrehajtani.

A Szűz magatartása egy férfinek is becsületére válna, és a társalgásban csodálatosan jó érzéket mutat. Hangja nőiesen bájos; keveset eszik, méginkább mértékletes a borivásban. Gyönyörűségét leli a szép lovakban és fegyverekben, és csodálja a fegyveres nemeseket; kerüli az érintkezést és társalgást a sokadalommal, olykor bőséges könnyekre fakad, élénken fejezi ki magát és nagy munkabírású. Olyan kitartó a fegyverforgatásban és -viselésben, hogy hat nap és éjjel teljes fegyverzetben képes maradni.

Kijelentette, hogy az angolnak semmi keresnivalója Franciahonban, s hogy őt Isten küldte, hogy legyőzze őket. A király iránt a legnagyobb hódolattal viseltetik. Azt mondta, hogy őt Isten választotta, és az Ő különleges védelme alatt áll. Továbbá kijelentette, hogy az orleans-i herceg, az ön unokája, egy csoda folytán megmenekül, miután figyelmeztetik az angolokat, akik fogságban tartják.

És mindent egybevetve, legdicsőbb herceg, a dolgok, melyek történtek s történnek, csodálatosabbak, mintsem, hogy elmondhatnám önnek írásban vagy szóban.

Miközben ezt írom, a Szűz már elindult Reims városába, Champagne-ban, ahol Isten kegyelméből a királyt hamarosan felkenik és megkoronázzák. Ajánlom magam legalázatosabban kegyelmednek. Íródott június XXI. napján, a mi Urunk 1429. évében.

Legalázatosabb szolgája,

Perceval, Boulainvilliers ura, a francia király tanácsosa és kamarása, és Berry hercegének udvarmestere.« (az angol kiadás alapján ford.: Z.T.Cs.)

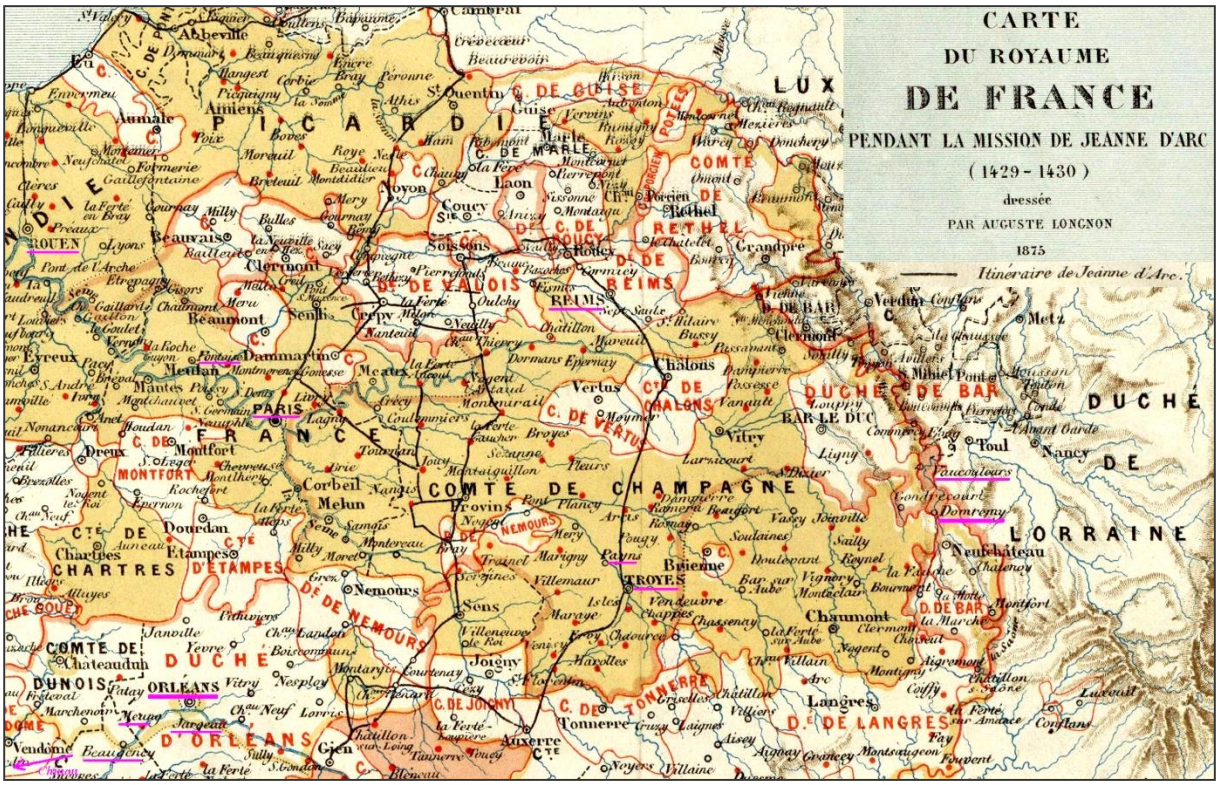

Rudolf Steiner Jeanne d'Arc-ról, az Orleans-i Szűzről és jelentőségéről:

...A szellemtudomány követőinél mindig utalni lehet arra, hogy tisztán intellektuális alapokon lehetséges az, hogy szellemi hatalmak, szellemi erők működjenek emberek útján, valóban igazolhatóan egészen a mi századunkig, anélkül, hogy a tisztán ezoterikus-okkult kutatáshoz fordulnánk, mellyel elsősorban foglalkozunk. Hogy megértsük a szellemtudomány bizonyos lehetőségét, hogy a történelemben tisztán külsőleg igazolja az érzékfeletti hatalmak működését, engedjék meg, hogy a következőkre utaljak.

Aki egy kicsit belemélyed a modern emberiség fejlődésének menetébe, ahogy az a 14-15. században és a 16. századig végbement, az tudni fogja, hogy rendkívül mély jelentőségű az, ahogy ebbe az újkori emberiségfejlődésbe egy bizonyos személyiség történelmileg beavatkozott, akiről valóban, mondhatni, a legkülsőbb alapokból azt lehet kijelenteni, hogy általa szellemi-érzékfeletti hatalmak működtek. Egy kis fényt vetve az okkult történelemfelfogásra is, feltehetjük a kérdést: mi lett volna az újabb Európa fejlődéséből, ha a 15. század kezdetén nem avatkozik be egy leány, az *Orleans-i Szűz*? Aki ugyanis ennek a kornak a fejlődését teljesen kívülről veszi szemügyre, annak azt kell mondania: ha az Orleans-i Szűz tevékenységét kitöröljük a történelemből, akkor aszerint, amit tisztán a történelmi kutatások alapján tudhatunk, világosan kell látnunk, hogy *ha az Orleans-i Szűz útján nem működnek a magasabb, érzékfeletti hatalmak, akkor a 15. században Franciaország és egész Európa ténylegesen más alakot öltött*

*volna. Mert akkoriban mindaz, ami az akarati impulzusok terén a fizikai agyakban lejátszódott, oda vezetett volna, hogy Európa minden országán az államiságnak olyan felfogása vonuljon át, amely eltörli és kioltja a népek individualitását.** És ennek hatására egészen biztosan végtelenül sok dolog lehetetlen lett volna abból, amit az utóbbi évszázadok Európájában az európai népek egymásra hatása hozott létre.

Ha arra gondolunk, hogy az Orleans-i Szűz cselekedetét kitöröljük a történelemből, és Franciaországot magára hagyjuk a maga sorsával, anélkül, hogy ebbe ő beavatkozott volna, feltehetjük a kérdést: mi lett volna Franciaországból e tett nélkül? Aztán gondoljunk arra, hogy milyen szerepet játszott Franciaország a következő évszázadokban az egész emberiség szellemi életében! Ehhez tegyük hozzá a nem eltagadott, hanem a külső dokumentumokon alapuló tényeket az orleans-i leány küldetéséről. Ekkor világossá válhat számunkra, hogy ez a maga korához viszonyítva sem különösebben magas képzettségű leány 1428 őszén, amikor még húszéves sem volt, hirtelen úgy érzi, hogy az érzékfeletti világ szellemi hatalmai szólnak hozzá. Ezeket az élményeit olyan formába önti, amelyeket ismer, és így a saját szemüvegén át látja őket. Ez azonban nem érv ezeknek a hatalmaknak a realitása ellen. Képzeljük el, hogy a leány tudja: érzékfeletti hatalmak irányítják akarati erőit egy bizonyos pontig. Most nem azt mondom el, amit erről az *Akasha-krónika* útján el lehet mondani, hanem csak azt, ami adatszerűen, tisztán történelmileg megállapítható.

Tudjuk, hogy ez az orleans-i leány először egy rokonának nyilatkozott meg, akinél – mondhatni, szinte véletlenül – megértésre talált. Némi kerülők és nehézségek után *Károly király* udvarába vezették, amely az egész francia hadvezetéssel együtt úgyszólván a végét járta. Tudjuk azt is, hogy miután minden elképzelhető módon akadályozták a leányt, végül egy sereg ember közül, akik Károly király köré álltak, úgy, hogy külsőleg nem volt tőlük megkülönböztethető, megtalálta őt, így azonnal hozzá fordult. Azt is tudjuk, hogy a király rábízott valamit – ezzel akarta próbára tenni –, amiről azt mondhatjuk, hogy egyedül ő és az érzékfeletti világ tudott. A külső történelemből az is ismert, hogy a folyamatos impulzusok hatására és erős hitének köszönhetően – azaz közvetlen látása alapján –, a leány a hadsereget a legnagyobb nehézségek árán győzelemre vezette, és a királyt megkoronáztatta.

Ki avatkozott be akkoriban a történelmi fejlődés menetébe? Nem más, mint a magasabb hierarchiák! Az orleans-i leány csak eszköze volt ezeknek a lényeknek, és ezek a lények, a magasabb hierarchiák irányították a történelem menetét. Lehetséges lenne, hogy az értelem ezt mondatná valakivel: ha én irányítottam volna, okosabban teszem – mert ez vagy az, ami az Orleans-i Szűz fellépése során történt, nem felel meg valaki gondolkodásának. A szellemtudomány képviselője azonban az isteni cselekedeteket nem akarja kijavítani, ahogy ma az ún. civilizációnkban mindenütt megtörténik. Természetesen vannak emberek, akik a mai kor értelmében a modern világ történelmét mentesítenék az Orleans-i Szűz tetteitől. Ilyen materialista irányultságú művet írt korunkban *Anatole France*. Az ember tulajdonképpen csak azt szeretné tudni, hogyan törődik bele a materialista gondolkodás az ilyen közlésekbe, amelyek valóban – még mindig a külső történelem dokumentumai alapján beszélek – egész jól megalapozottak. Ezért szeretnék – minthogy épp itt vagyunk, és szeretek olykor tekintettel lenni a helyi viszonyokra – egy tényt elmondani, amire itt már egyszer hivatkoztak.

A stuttgartiak bizonyára tudják, hogy élt itt egyszer egy jelentős evangélium-kutató. A szellemtudomány követőiként egyáltalán nem kell egyetértenünk azokkal a némelykor helytálló bölcsességekkel, amelyeket *Gfrörer* – így hívták az evangélium-kutatót – a kutatásai során megállapított, és biztosak lehetünk abban, hogy amikor ő meghallotta volna, hogy mit hirdetünk

most a szellemtudomány területén, azt a beszédfordulatot használta volna, amelyet gyakran használt ellenfeleivel szemben, és akiket makacssága folytán nem egykönnyen hagyott békén. Azt mondta volna ugyanis, hogy ezek a teozófusok olyan emberek, „akiknek a kalapja alatt nincs minden rendben". Akkoriban azért még nem jött el az idő, amikor úgyszólván tisztán materialista módon át lehetett siklani a történelmi dokumentumokon, ahogy ezt ma teszik, ha ezek a történelmi dokumentumok kényelmetlenek, mert szemmel láthatóan azt közlik, hogy eleven szellemi erők működnek a fizikai világunkban. Ennélfogva szeretnék ma egy kis írást idézni, egy levelet, ami a 19. század első felében került nyilvánosságra. Csak néhány helyet szeretnék felolvasni, ahogy akkoriban Gfrörer, hitének igazolásaképpen erre a levélre hivatkozik. Egy olyan szöveget szeretnék felolvasni, amely az Orleans-i Szüzet jellemzi, és aztán meg lehet kérdezni, mit jelent egy ilyen ábrázolás.

Miután a levél írója, amelyre Gfrörer hivatkozik, felsorolja, hogy az Orleans-i Szűz mi mindent tett, így folytatja:

> „A Szűz mindezt, és még sok mást is megtett, és Isten segítségével még nagyobb dolgot is végre fog hajtani. A leányka kecses szépséggel és férfias tartással rendelkezik, keveset beszél, és csodálatos okosságot mutat, beszédében egy bájosan finom, nőies hangzás van. Mértékletesen eszik, és még mértékletesebben iszik bort. Tetszenek neki a szép lovak és a szép fegyverek. A fegyvert viselő nemes férfiakat nagyon kedveli. A nagy társaságot és a beszélgetéseket nem szereti, gyakran elöntik a könnyek, szereti a vidám arcokat, elviseli a kemény munkát, és a fegyverek viselésében olyan állhatatos, hogy hat napon át, éjjel-nappal megszakítás nélkül állandóan fegyverben marad. Kijelentette: az angoloknak nincs joguk Franciaországhoz, és Isten azért küldte őt, hogy azokat elűzze és legyőzze, de csak előzetes figyelmeztetés után. A királyt biztosította a legnagyobb megbecsüléséről, azt mondta neki, hogy Isten szereti őt, bizonyos védelem alatt áll, és ezért meg fogja tartani. Az orleans-i hercegről, a király unokaöccséről azt mondta, hogy csodálatos módon megszabadul, de csak miután az angolok, akik fogva tartják, figyelmeztetést kapnak, hogy szabadulásának meg kell történnie.
>
> És ezzel én, kegyes herceg, tudósításomat azzal fejezem be, hogy még csodálatosabb dolgok történnek és történtek, amiket írásban vagy szóban kifejezni lehetne. Mialatt ezt írom, a Szűz már Rheims város területén jár, ahol a királyt Isten segítségével sietve felkenik és megkoronázzák. Legkegyelmesebb és nagyhatalmú herceg és tiszteletreméltó Uram! Alázatosan kegyelmednek ajánlom magam, és kérem a Legmagasabbat, hogy kegyelmedet megtartsa, és kívánságait teljesítse. — Kelt *Biteromisban,* június hó 21. napján. Alázatos szolgája, Percival, Bonlamiulk ura, a francia királynak és Orleans hercegének tanácsosa és kamarása, a király főasztalnoka, Berry születésű."

A király közvetlen környezetéből írta tehát valaki ezt a levelet, aki a leányt ismerte. Tulajdonképpen bámulatos, hogy mindezeket a dolgokat tisztán okkult eszközökkel is meg tudjuk találni – mert megtalálhatók az Akasha-krónikában –, és látjuk, hogy éppen az ilyen eseteket külső dokumentumokkal is alá lehet támasztani. Röviden, majdnem őrültségnek tűnik kételkedni abban, ami az Orleans-i Szűz közvetítésével itt működött. És ha még azt is tekintetbe vesszük, hogy a cselekedetei következtében az újkor egész történelme más arculatot öltött, akkor jogosan mondhatjuk, hogy itt közvetlenül, külső dokumentumokkal igazolhatóan látható az

érzékfeletti világ beavatkozása. Mert aztán, ha a szellemi kutató tovább megy, és a maga módján körülnéz, hogy tulajdonképpen ki is az inspirátor, aki az Orleans-i Szűz esetében működött, őt eszközként felhasználva, akkor kiderül, hogy egész más formában, más módon inspirált egy másik személyiséget is, aki korábban filozófusként működött Kopasz Károly udvarában: *Johannes Scotus Eriugenát*, akinek filozófiai-teológiai eszméi a 9. században mély hatást gyakoroltak Európára. Láthatjuk ebből, hogy ugyanazok a hatalmak különböző korszakokban, különböző módon működnek bizonyos személyekben, akiket eszközként használnak. Kontinuitás, folyamatosság van abban, amit történelemnek nevezünk...

Jegyzetek:

Forrás: *A világtörténelem szellemi háttere*, magyar kiadás, Bp., é.n., ford. Drahos S., pp. 170-174. (*Okkulte Geschichte*, GA 126., második előadás, Stuttgart, 1910. dec. 28., németül www.anthrowiki.at, angolul www.rsarchive.org, vö. GA 157/4.

Orlean-i Szűz – 1412-1431 (ld. még a két filmes feldolgozást egyaránt 1999-ben, *Joan of Arc*, Leelee Sobieski és Milla Jovovich főszereplésével)

Akasha-krónika – a szellemi világ éteri-asztrális régiójának szanszkrit neve, melyet a teozófiai mozgalom is használ; a hagyomány szerint az isteni „világterv" egyfajta „Élet Könyve", „Élők Könyve", mely megismerhető a szellemi tapasztalás útján, s a földi emberek átélései is „beíródnak" a szellemi világ szövetébe a halál után, ld. akik be vannak írva ebbe a „könyvbe", és akik nem, ill. a könyvtekercs, mint az érzékfeletti közlés szimbóluma, Ján. Jel. 3,5., 20,15., 21,27., 22,19., Fil. 4,3., és Zak. 5,1-3., Dán. 12,1., Ezék. 2,9., 3,1., Ésa. 34,16., Zsolt. 139,16., 69,29., 2.Móz. 32,33.

Károly király – VII. Károly, francia király, 1403-1461

Anatole France – francia író, 1844-1924, vö. Ernest Renan: *Jézus életé*-ről R. Steiner: *Az emberiség fejlődésének belső impulzusai*, 1916, GA 171, 1916. szept. 18.

Gfrörer – August Friedrich, 1803-1861, idézett műve: *Geschichtes des Urchristenthums*, III., 1838, Stuttgart, 3. fej., pp. 281-87. (books.google.com), forrásai: L'Averby: *Notices et extraits des Manuscrits de la bibliothèque du Roy*, Lib. III., Lebrun de Charmettes: *Histoire de Jeanne d'Arc, surnommée la Pucelle d'Orleans, tirée de ses propres declarations, de cent quarante quatre dépositions de témoins oculaires et des manuscrits de la bibliothèque du roy et de la tour de Londres*, 1817, a levelet németre fordította Prof. Voigt, a Német Lovagrend történetírója.

Biteromis – Bituriges, a mai Bourges

Kopasz Károly – frank király, 823-877.

Scotus Eriugena – ír filozófus, kb. 810-877, latinra fordította Szt. Pál apostol tanítványának, Dionysius Areopagites-nek egy 4. századi másolatban fennmaradt híres művét, *A mennyei hierarchiák*-at (Ap.Csel. 17,34); jelentősebb saját munkája a *Periphyseon*, a Természet felépítéséről (*Division of Nature*, angolra ford. John J. O'Meara, 1987), ld. még Eriugenáról R. Steiner: *A filozófia rejtélye,* 1914, GA 18, és *Az emberiségfejlődés perspektívái,* 1921, GA 204/15-16. (katalog_ga_2002, pdf a neten).—Vö. Trithemius: De septem secundeis, A hét másodlagos okról, ford. Z.T.Cs. 2015, *Acta HHT*, 2018/10.; a híres bencés apát által közvetített hagyomány

szerint a kb. 1173-1527 közötti korszakot Samael, a Mars arkangyala vezette, Samael volt a korszellem, de a marsi harciasság „páncélján” Johannánál áttűnik a gall-francia népszellem, melynek felszabadítására elhívták a magasabb erők, Krisztus és a Szűzanya zászlaja alatt.

* *Megj*.: Johanna példája távolinak tűnhet, mégis tanulságul szolgálhat a mai nemzetek számára, az ún. globalizáció jelenségével kapcsolatban, melynek során nagymértékben kiterjedt az angolszász-kozmopolita uralmi törekvés. De mintha jelenleg egyúttal a Johanna-korabeli események „jótékony párhuzamai” is zajlanának: a saját népszavazásuk révén bekövetkezett, bár az eredeti célkitűzéseikkel némiképp ellenkező „*Brexit*” (ld. W.T. Stead, Churchill az „Európai Egyesült Államokról”, mely szükséges a „világ-szuperkormány” létrehozásához), és a legutóbbi *észak-ír választáson* a Sinn Féin sikere után (Marie Le Pen-re és Európa többi népére még várnunk kell, de a 2024-es USA- és EU-választások elhozhatnak egy kedvező fordulatot), immár az *oroszok* álltak a sarkukra, és egy honvédő háborút indítottak Ukrajnában, miután a kozmopolita erők 2014-ben puccsot hajtottak végre Kijevben, hogy kiszakítsák a történelmi orosz államiság szívét, megszerezzék Ukrajnát, s azóta is tart az ukrajnai orosz és más kisebbségek, így a kárpátaljai magyarok hátrányos, sőt botrányos megkülönböztetése. Reménykedjünk, hogy egyre több lánglelkű „Jeanne d’Arc” lép színre mindenütt, akik, ha nem is „középkori” módon, de a *valódi* igazság mellett állnak ki, s az ukrán vezetést is eléri egy „magasabb sugallat”, a felismerés, hogy az Orosz Föderáció volt tagjaiként ne engedjenek a „minél roszszabb, annál jobb” nyugati híveinek, akik akár egy világméretű háborút sem átalnak kirobbantani Nyugat és Kelet között, melyet már gerjesztenek a hamis propagandával, szankciózással, tőzsdei spekulációval, „szükségszerűségként” beállítva mindezt, az *egész* világ rovására. (Z.T.Cs.)

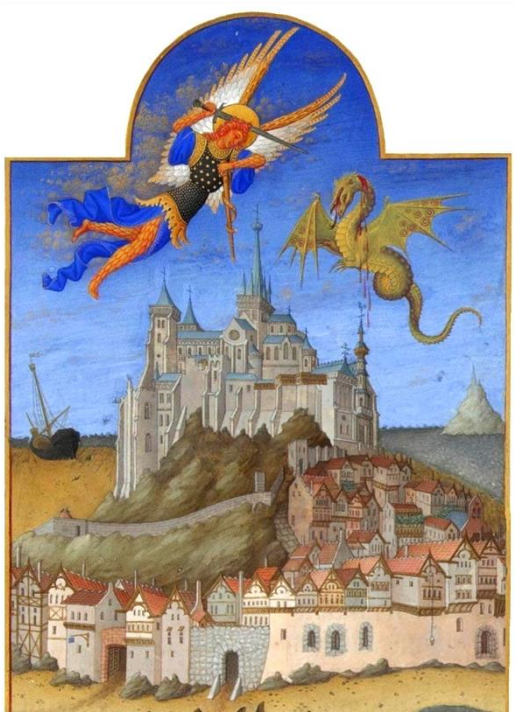

Mihály arkangyal harca a Sárkánnyal, a Mont Saint-Michel apátság felett,
melyet sosem tudtak elfoglalni az angolok, részlet Berry herceg hóráskönyvéből,
1411-16 körül

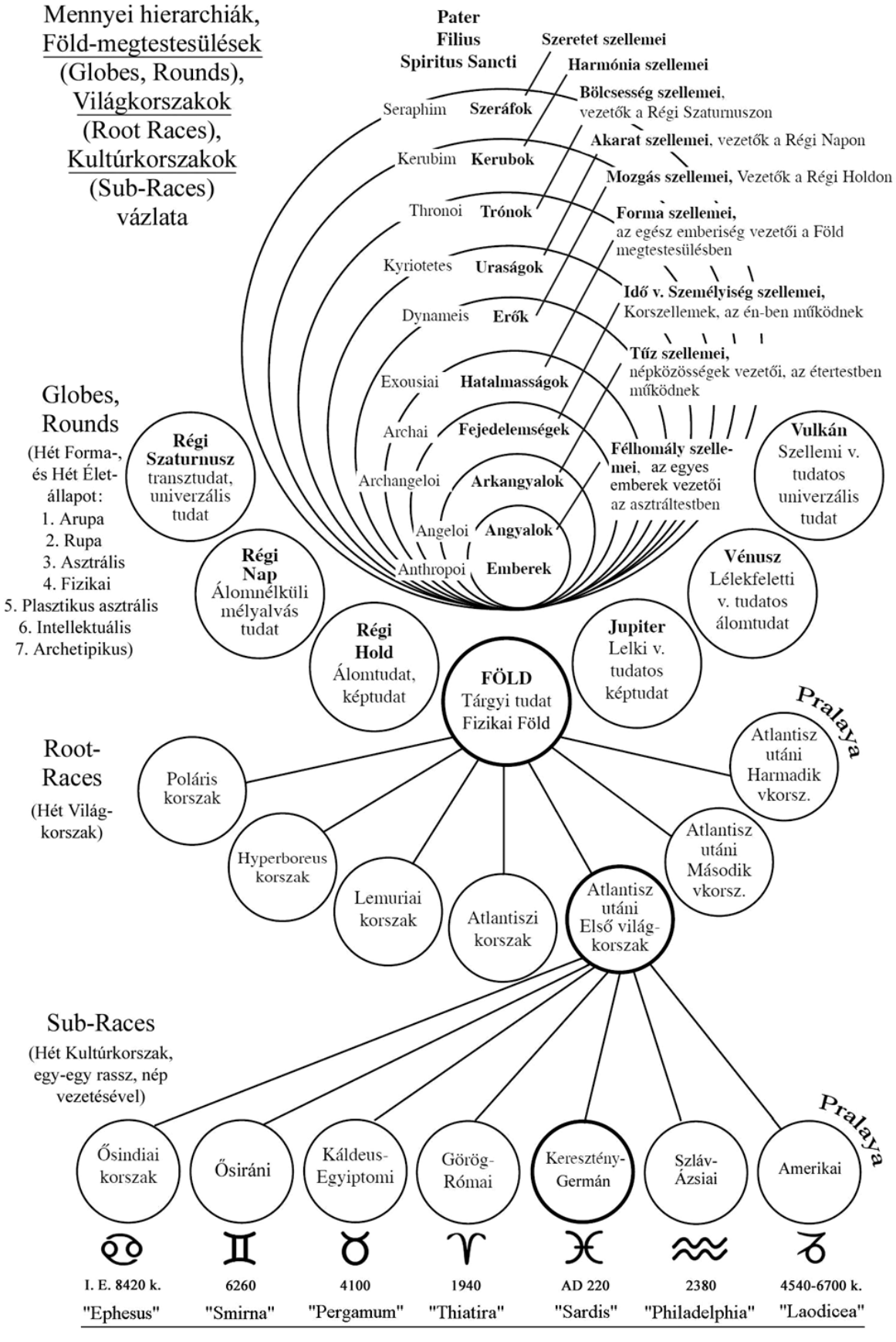
Mennyei hierarchiák,
Föld-megtestesülések
(Globes, Rounds),
Világkorszakok
(Root Races),
Kultúrkorszakok
(Sub-Races)
vázlata
Pater
Filius
Spiritus Sancti
Szeretet szellemei
Harmónia szellemei
Bölcsesség szellemei,
vezetők a Régi Szaturnuszon
Akarat szellemei, vezetők a Régi Napon
Mozgás szellemei, Vezetők a Régi Holdon
Forma szellemei,
az egész emberiség vezetői a Föld
megtestesülésben
Idő v. Személyiség szellemei,
Korszellemek, az én-ben működnek
Tűz szellemei,
népközösségek vezetői, az étertestben
működnek
Seraphim Szeráfok
Kerubim Kerubok
Thronoi Trónok
Kyriotetes Uraságok
Dynameis Erők
Exousiai Hatalmasságok
Archai Fejedelemségek
Archangeloi Arkangyalok
Angeloi Angyalok
Anthropoi Emberek
Globes,
Rounds
(Hét Forma-,
és Hét Élet-
állapot:
1. Arupa
2. Rupa
3. Asztrális
4. Fizikai
5. Plasztikus asztrális
6. Intellektuális
7. Archetipikus)
Régi
Szaturnusz
transztudat,
univerzális
tudat
Régi
Nap
Álomnélküli
mélyalvás
tudat
Régi
Hold
Álomtudat,
képtudat
Félhomály szelle-
mei, az egyes
emberek vezetői
az asztráltestben
Vulkán
Szellemi v.
tudatos
univerzális
tudat
Vénusz
Lélekfeletti
v. tudatos
álomtudat
Jupiter
Lelki v.
tudatos
képtudat
FÖLD
Tárgyi tudat
Fizikai Föld
Root-
Races
(Hét Világ-
korszak)
Poláris
korszak
Hyperboreus
korszak
Lemuriai
korszak
Atlantiszi
korszak
Atlantisz
utáni
Első világ-
korszak
Atlantisz
utáni
Második
vkorsz.
Atlantisz
utáni
Harmadik
vkorsz.
Pralaya
Sub-Races
(Hét Kultúrkorszak,
egy-egy rassz, nép
vezetésével)
Ősindiai
korszak
Ősiráni
Káldeus-
Egyiptomi
Görög-
Római
Keresztény-
Germán
Szláv-
Ázsiai
Amerikai
Pralaya
I. E. 8420 k.
6260
4100
1940
AD 220
2380
4540-6700 k.
"Ephesus"
"Smirna"
"Pergamum"
"Thiatira"
"Sardis"
"Philadelphia"
"Laodicea"
Z. T. Cs.

Függelék

Szent Johanna – Jeanne d'Arc, az Orleans-i Szűz

Ünnepe: Május 30., * Domrémy, 1413 körül, † Rouen, 1431. május 30.

Jeanne d'Arc valószínűleg 1413 vízkeresztjének napján született a Maas folyó menti kis faluban, Domrémyben. Szülei Champagne-ból bevándorolt, nem éppen szegény parasztok voltak. Apja, Jacques d'Arc községi elöljáró volt. Édesanyját Isabelle-nek vagy Zabillet-nek hívták, de volt egy mellékneve is: Romée. Így nevezték azokat, akik megjárták Rómát, vagy más távoli kegyhelyre zarándokoltak. A jámbor szülők házasságából öt gyermek született, két lány és három fiú. Jeanne a negyedik volt a sorban. Keresztelésekor az Úr legkedvesebb, szűz apostolának (Szent Jánosnak) mennyei pártfogására bízták, kit a korabeli hívek különösképpen tiszteltek. És Jeanne életével bizonyságot tett arról, hogy méltóvá vált égi pártfogójához, amikor erkölcsi-politikai tisztátalanságba süllyedt korában a testi-lelki tisztaság tanúja lett.

A francia történelem egyik legsötétebb korszakában, a százéves háború idején élt. Az angol királyok a francia trón örökösödési jogát akarták megszerezni. 1420. május 20-án Troyes-ban az elborult elméjű VI. (Őrült) Károly († 1420) francia király nevében Izabella királynő és Jó Fülöp burgundiai herceg egyezményt kötött V. Henrik angol királlyal, mely szerint Henrik feleségül veszi VI. Károly leányát, Katalint, és a király halála után örökli a francia koronát. Ez az egyezmény – állítólagos törvénytelen származása miatt – kizárta a trónöröklésből VI. Károly fiát, Károly trónörököst, a dauphint. Jó Fülöp, Burgundia és Flandria hercege, a francia birodalom hatalmas hűbéres fejedelme bosszúból csatlakozott a szerződéshez, mivel a trónörökös hívei meggyilkolták apját. A háború így a Loire-ig terjedt, s hullámai Jeanne hazáját is érintették. A kislány gyermekkora folytonos rablások, vérengzések és rettegések közepette telt. A trónviszályokat kihasználó kisebb-nagyobb hűbérurak szabadon hódolhattak harácsolási szenvedélyüknek. A nagyobb haszon kedvéért hol az egyik, hol a másik fél oldalára álltak. Sokszor véres intrikákkal, politikai gyilkosságokkal tetézett köpönyegforgatásaikat leginkább a falvak népe és a városi polgárság szenvedte meg. A parasztok földjeit tönkretették, állataikat elhajtották. Nem egyszer túszokat szedtek, s kegyetlenül legyilkolták őket, ha a nincstelen hozzátartozók képtelenek voltak kifizetni a váltságdíjat. A városok legnagyobb veszedelme a katonák beszállásolása volt, s a polgárok hamar megtanulták, hogy mindkét párt fegyvereseitől ugyanazt várhatják.

A városok tanácsainak egyetlen célja csak az lehetett, hogy ügyes diplomáciával, homályos szerződésekkel – hol az egyik, hol a másik félnek tett engedményekkel – mentsék a lakosság életét és vagyonát. Ilyen légkörben élte át Jeanne a látomásait, amelyekben az egyszerű pásztorlány küldetésül kapta, hogy a trónörököst tegye fölszentelt királlyá és tisztítsa meg az országot az angoloktól.

Tizenkét éves volt, amikor először részesült azokban a rendkívüli ajándékokban, melyek egész életét meghatározták, ellátták természetfölötti tanácsokkal és bátorították külső és belső harcaiban. Az Úr különleges figyelmességgel a korabeli Franciaország három legkedveltebb szentjét adta Jeanne mellé vezetőnek: Szent Mihály arkangyalt, Alexandriai Szent Katalin és Antiochiai Szent Margit vértanút, valamint élete néhány válságos pillanatában Gábriel arkangyalt. De többször nyújtotta ki feléje karját a mennyből és fogadta leányává a Szűzanya is.

A látomások előtt Jeanne teljesen egyszerű falusi lány volt, egy a falu jámbor leányai közül, élénk természetű, szeretett táncolni. Az első jelenés után megváltozott: nem játszott, nem sétált többé, s nem táncolt, legfeljebb a kicsinyekkel, hogy megugráltassa őket. Visszahúzódott a mezei munkától és a pásztorkodástól, s kivételes buzgósággal kezdte gyakorolni hitét: gyakran gyónt, naponta hallgatott szentmisét, rendkívüli áhítattal járult a szentáldozáshoz. A nap bármely percében megtalálhatták a templomban, amint arccal a padlóra borulva vagy térdelve imádkozott, máskor szemét Krisztus Urunk vagy a Szűzanya képmására szegezte.

Látomásaiban a szentek Isten leányának szólították, s buzdították, hogy legyen jó. Majd miután lelki élete kellőképp elmélyült, tudatták vele konkrét feladatát, mely minden látszat ellenére korántsem politikai jellegű volt. Amint maga Jeanne hangoztatta, ő Franciaország igazi királyáért, Jézus Krisztusért indult harcba: VII. Károly, akit meg kellett koronáznia, az országot csak kommendába (letétbe) kapja, s csupán képviselője az ország igazi Urának, Krisztusnak.

Hogy Jeanne az isteni hívásnak engedelmeskedhessen, kérlelhetetlenül szembe kellett szegülnie környezetével. Apja megfenyegette, hogy saját kezével fojtja vízbe, a faluban gúnyolták, zavarodottnak, ördöngősnek tartották. Isten leánya egykedvűen fogadta mindezt, s állhatatosan követte a „hangok" legkisebb utasítását is.

Fölkereste Baudricourt lovagot, a közeli Vaucouleurs várának parancsnokát, aki eleinte természetesen szóba sem állt vele. Végül azonban sikerült rábírnia, hogy adjon mellé egy kis csapatot, melynek kíséretében a trónörököshöz mehet. Férfiruhát öltött – hogyan is forgolódhatott volna másképp tartósan a férfinép között? –, s így lovagolt az ellenség megszállta területen keresztül minden baj nélkül Chinonba a dauphinhez.

Károly, aki könnyen befolyásolható, ingatag ember volt, környezete sugallatára bizalmatlanul fogadta őt. Letette királyi ruháját, s nemesi öltözetben elvegyült a főurak közt, hogy a „boszorkány" ne ismerje föl. Boszorkány helyett azonban szerény, egyszerű külsejű pásztorlány lépett a terembe. Egyenesen az álruhás királyhoz lépett, akit még sohasem látott, de azonnal fölismert. Térdre borult előtte és átkarolta lábait. A király fölkiáltott: „Nem én vagyok a király, hanem ez itt!" – és rámutatott egy úrra, akit a királyi színekbe öltöztettek. A lány azonban nem tágított, hanem ünnepélyesen mondta: „Nemes trónörökös uram, az egek Királya általam üzeni, hogy Reimsben királlyá kenik és megkoronázzák Önt." Amikor a király ezt követően magánkihallgatáson fogadta, megnyugtatta őt törvényes születését illetően, s föltárta előtte a maga küldetését is.

Károly mélyen vallásos volt, naponta gyónt és háromszor hallgatott szentmisét mindvégig térden állva, s minden ünnepen szentáldozáshoz járult. Jeanne hivatásának elbírálását az egyház tekintélyére és tapasztalatára bízta, s fölkérésére Poitiers-ben hat hétig vizsgálták Jeanne szavahihetőségét. A próbák között szerepelt többek között ez is: egy áldozás alkalmával a papnál két ostya volt, egyik konszekrált, a másik nem. A pap az utóbbit nyújtotta a szűznek, aki ezt mondta: „Ez nem a mi Urunk Megváltónk Teste. Ő a másik ostyában van." – Abban ugyanis, amelyet a pap elrejtett.

A doktorok arra a véleményre jutottak, hogy Jeanne alázatos, istenfélő, becsületes, egyszerű és mindenestől jó, s mivel azt állítja, hogy Isten Orléans alatt fogja őt jellel igazolni, igenis oda kell küldeni, nehogy az elutasítás a Szentlélek kegyelmének elutasítása legyen. Így aztán Károly egy kis csapat élére rendelte őt, melynek feladata az volt, hogy fedezze az élelmiszer eljuttatását az ostromlott Orléans-ba. És a szállítmány eljutott a városba. Jeanne megjelenése – akit most már mindenki csak „a szűz"-nek (la Pucelle) hívott – lángra lobbantotta a hitet a város

csüggedt lakóiban, fölrázta a fáradt és félénkké vált katonákat. És háromnapos harc után, 1429. május 8-án Orléans megszabadult az angoloktól.

Ez az első eredmény megszerezte az ismert pénzember, Coeur anyagi támogatását a rendkívül nehéz loire-i hadjárathoz. 1429. június 18-án a patay-i csatában az angolokat Loire menti állásaik föladására és elhagyására kényszerítették, parancsnokuk, Talbot elesett. A francia sereg ekkor az angolok háta mögött Reimsbe indult, ahol 1429. július 27-én a trónörököst királlyá kenték. A szertartáson jelen volt Jeanne, kezében tartva mindvégig – mint ő maga mondta – a szeretet zászlaját, s Károlyt azzal a szent olajjal kenték királlyá, amelyet egykor a Szentlélek hozott galamb képében Szent Remigius († 533) reimsi püspöknek a frank Klodvig keresztelésére és koronázására. Ezzel VII. Károly visszanyerte az angol királytól, VI. Henriktől a törvényes uralkodói jogot. Jeanne-t azzal jutalmazta meg, hogy egész családját örökös nemesi rangra emelte (a címet maga Jeanne sohasem viselte), és szülőhelyének adómentességet biztosított.

Jeanne – jóllehet kortársai egybehangzó véleménye szerint kitűnően ülte meg a lovat és forgatta a fegyvert – győzelmeit egyedül Isten kegyelmére hagyatkozva vívta ki. A hadi siker titkát a katonák lelkének kegyelmi állapotában találta meg. Szigorúan megtiltott közöttük mindenféle káromkodást, paráznaságot, elűzte a táborból a bűnös nőket, kiket lélekbelátó képességével azonnal fölismert. És a katonaélet durvaságaihoz szokott sereg elfogadta parancsait és meghajolt Isten leánya előtt, aki egyik győzelemről a másikra vezette őket. Jeanne a polgárháború következtében hajléktalanná vált szerzeteseket és apácákat összegyűjtötte külön zászló alatt, hogy ezzel biztosítsa számukra a közös imádság lehetőségét, a katonáinak pedig a szentmisehallgatást.

Csata közben mindig a legveszélyesebb helyzetekben lehetett látni. Gyakran mondogatta, hogy mivel valamennyien gyóntak a csata előtt, semmiféle veszedelem nem fenyegeti őket. Ugyanakkor minden bátorsága ellenére is állandóan vallotta, hogy igazi küldetése nem a harc, hanem a béke és a segítség kieszközlése a szenvedőknek. Minden fontos csata előtt több ízben is – személyesen – fölajánlotta az ellenfélnek a békekötést, kitéve magát ezzel azok ocsmány szidalmainak és káromlásainak. Súlyos vállsebesülése után (amit előre megjövendölt) csak annyit kért, hogy ott helyben gyónhasson és társai kötözzék be, azután azonnal visszatért a csatatérre. Legádázabb ellenségeinek elestét megsiratta és hosszasan imádkozott, vezekelt értük. A patay-i csatában egy haldokló angol katonát halála pillanatáig bűnbánatra biztatott és vigasztalt. Csekély pihenő idejében, ha csak tehette, imádságba vonult. Úgy tűnt, észre sem veszi a rajongást, mely körülvette, s természetes egyszerűséggel utasított vissza minden – csak az ő lényének szóló – csodálatot.

A koronázás után addig akarta folytatni a harcot, amíg – küldetésének megfelelően – az angolokat teljesen ki nem űzik az országból. Az ingatag jellemű VII. Károly azonban tanácsadói hatására – akik féltékenyek voltak Jeanne-ra a királyra gyakorolt befolyása miatt – lassanként elfordult egyetlen igaz támaszától. Kezdte hátráltatni Jeanne terveit, lassította csapatai előrevonulását. Elbocsátotta a költséges koronázási sereget, és titkos tárgyalásba kezdett leghatalmasabb hűbéresével, az angolok oldalán harcoló burgundi herceggel. Így aztán Jeanne Párizs felszabadítására irányuló támadása szeptember nyolcadikán támogatás híján sikertelen maradt. A hadsereg a király parancsa szerint visszatért a Loire-hoz. Tél végén Jeanne a hosszú tétlenséget megunva, saját felelősségére megindult a burgundoktól ostromlott Champiegne védelmére.

1430. május 23-án délután a várból kirohanást intéztek az ostromlók ellen. A visszatérést Jeanne néhány emberével hátvédként fedezte. Mire azonban a várhídhoz ért, a várbeliek azt már fölvonták, és ő néhányadmagával az ellenség kezébe került. Véletlen volt? Vagy árulás?

Nem tudni. Jeanne-nak már jó ideje megmondták a szentjei, hogy fogságba fog esni. A luxemburgi herceg foglya lett, s hiába követelte kiadatását a párizsi egyetem, hiába könyörgött érte a herceg felesége ura előtt térden állva, a herceg 10.000 frankért – akkor óriási összeg! – átadta az angoloknak.

A hírre, hogy angol fogságba kerül, a szűz hirtelen megingásában és halálfélelmében kivetette magát a vártoronyból, ahol fogva tartották. E tettét később egész hátralévő – rövid – életében siratta, de tudta, hogy Isten megbocsátott neki, hiszen őszinte bűnbánattal gyónta meg. A szentség erejébe és az Úr irgalmába vetett rendíthetetlen hitét és bizalmát későbbi bírái arcátlan kevélységnek kiáltották ki.

Az angolok diadalmenetben vitték Rouen városába, ahol mint boszorkányt vádolták be az egyházi hatóságnál. Céljuk az volt, hogy aláássák ezzel a reimsi koronázás érvényességét. A perben mozgósították a domonkos inkvizíciót és a párizsi teológiai fakultást, mely akkor, a bázeli zsinat előestéjén szinte második egyházkormányzat szerepét töltötte be (a zsinat célja az volt, hogy a pápa tekintélyét a zsinaténak vesse alá). A dolgok ilyen állása mellett szinte magától értetődik, hogy Jeanne hiába fellebbezett az ítélet kihirdetése előtt a pápához, hiszen a bírák jórészt azonosak voltak a zsinat vezetőivel, önmagukat az egyház kormányzójának tekintették, s úgy vélték, hogy a pápát kellően képviseli a domonkos inkvizítor.

A per Rouenban folyt le a párizsi egyetem 53 doktora, valamint a domonkos inkvizítor előtt. 1431 márciusától májusig tartott. Az elnök Couchon, a beauvais-i püspök volt, egyben az üresedésben lévő érsekség helynöke. Kétségtelenül az angolok nyomása alatt állt, s a per lefolytatásában több szabálytalanságot is elkövetett, ami 25 évvel később alkalmat adott a rehabilitálásra.

Hozzátartozik az igazsághoz, hogy az egyházi bírák mindent megtettek annak érdekében, hogy Jeanne-t beismerő vallomásra bírják, s ezzel az angolok várakozásának (a koronázás érvénytelenítése) halálbüntetés nélkül is eleget tegyenek. Fáradoztak azon is, hogy a jogi kifogások élét legalább jegyzőkönyvileg elvegyék.

Amint a per megmaradt okmányai mutatják, a kilenc hónapi nehéz fogságban kimerült Jeanne az egész eljárás alatt csodálatos válaszokat adott a teológiai szempontból magasan fölötte álló bíráinak. Csak kettőt idézünk a fennmaradt iratokból:

– Ha egyszer a hangjaid azt mondták, hogy Isten megszabadítja Franciaországot, minek kellenek még katonák?
– A katonák harcolnak, de Isten adja a győzelmet.
– Azt tartod-e, hogy a kegyelem állapotában vagy?
– Ha abban vagyok, bárcsak megmaradnék benne! Ha nem, bárcsak Isten visszavezérelne kegyelmébe!

Röviddel az ítélet meghozatala előtt azonban halálfélelemtől meggyötörve, megadta a kívánt visszavonást, azaz „beismerte”, hogy képzelgések áldozata lett, „hangjai” a sátán praktikái voltak. Az egyházi hatóság erre – máglya helyett – kenyéren és vízen töltendő, életfogytiglani börtönre ítélte, s kötelezte, hogy vesse le férfiruháit.

Kifejezetten megígérték neki, hogy „vallomása” fejében az angolok börtönéből átviszik az egyházi börtönbe, de ezt nem tették meg. Megtagadták tőle a szentségeket is. Látomásaiban árulással vádolták a szentjei, az angol őrség egy katonája pedig molesztálni kezdte, mire Jeanne

újra felöltötte férfiruháit. Meg kell jegyezni, hogy férfiruháit – nyilvánvalóan provokatív szándékkal – nem távolították el, hanem ott tartották a cella egyik sarkába félredobva. Minden bizonnyal számítottak arra, hogy a katonák zaklatása ellen védekezve a szűz előbb-utóbb újra felölti azokat. Tettét notórius visszaesésnek minősítették.

Miután egy utolsó szentáldozást – minden kísérő szertartás nélkül – még engedélyeztek neki, 1431. május 30-án reggel az egyházi bíróság mint visszaeső eretneket kizárta az egyházból. Az angolok, akiket csöppet sem elégített ki az életfogytiglani ítélet, s mindenképp a „boszorkány" halálát akarták, már nem is pazarolták az időt a világi bíróság ítélethozatalára (amely persze ugyanúgy határozott volna). Azonnal átadták Jeanne-t a hóhérnak.

Kopaszra nyírt fejére papírsüveget húztak e felirattal: „Eretnek, szakadár, visszaeső bűnös, hitehagyó, bálványimádó." Kordéját nyolcszáz (!) angol katona kísérte. Jeanne az egész úton áhítattal imádkozott. A korabeli följegyzések leírják, hogy mindenki sírt körülötte. Mielőtt a kordé a vesztőhelyre ért volna, odarohant egy pap, és rimánkodva könyörgött a szűz bocsánatáért: ő volt a per egyik hamis tanúja, Jeanne sorsának megpecsételője.

Amikor Rouen régi piacterére értek, az elítélt letérdelt, mindenkitől bocsánatot kért, bíráitól és elítélőitől is, és hangosan ajánlotta lelkét Istennek, a Szent Szűznek, Szent Mihálynak, Szent Katalinnak és Margitnak. Feszületet kért. Egy angol katona két gallyat kötött össze feszület gyanánt, amit Jeanne a keblébe rejtett, s az végig vele volt.

Amikor a máglyát meggyújtották, nagy szóval fölkiáltott: „Jézus! Jézus!" – Ez volt az utolsó szó is, amit hallani lehetett ajkairól: „Jézus!"

A hóhér rendesen sűrű, fojtó füstöt szokott támasztani, mielőtt a láng elérte a máglya tetejét, hogy ezzel megrövidítse az elítélt szenvedését. Ez Jeanne esetében nem történt meg. A roueni hóhért ugyanis megzavarta a sok csoda, amit Jeanne-ról, a boszorkányról és a szentről beszéltek, és nem is férhetett eléggé a máglyához, mert túl magasra építették. S bár a hóhér igazán nem könnyen indulhatott részvétre, azt vallotta, hogy a szűznek túlságosan keserves halállal kellett meghalnia. A tömeg föloszlásakor az angol katonák között is elhangzottak ilyen megjegyzések: „Az Úr vértanúja volt, szentet égettek el!"

Hamvait a Szajnába szórták, nehogy valaki boszorkányságra vagy más gonosz célra használja. Huszonöt évnek kellett eltelnie, míg az angolok végleges kiűzése után VII. Károly francia király Jeanne családjának kérésére jóvátételi eljárást indított meg. Sokan életben voltak az egykori tanúk közül, és nem egy elítélője ismerte el, hogy Jeanne cselekedeteit Isten Lelkének sugallatai vezették.

1909. április 11-én boldoggá, 1920. május 16-án szentté avatták. 1944. május 13-án XII. Pius Franciaország második patrónájának nyilvánította.

Élete a 20. század dráma-, zene- és filmművészetének érzékeny témája lett. Megpróbálták politikai céllal földolgozni, máskor történelmi jelentőségét csökkenteni. Pedig Jeanne nem akart sem politikát csinálni, sem jelentős történelmi tettet végbevinni. Egyszerűen csak szent volt, Isten igaz leánya, és ezt századunk, úgy tűnik, alig képes fölfogni.

Alakját a mélyen katolikus Paul Claudel formálta meg a leghűségesebben, s műve Honegger oratóriumának szövegkönyve lett. Benne ezek Jeanne utolsó szavai:

Nincs más, csak az ének, és nincs nála erősebb,
Nincs más, csak az öröm, és nincs nála erősebb,
Nincs más, csak az Isten, és nincs nála erősebb!

És a nép (kórus) válasza: Senkinek sincs nagyobb szeretete annál, aki életét adja a felebarátaiért. (Ján. 15,13, ld. még Szt. Pál a szeretetről, 1.Kor. 13.)

(Forrás: Diós István, *A szentek élete*, I.)

Leelee Sobieski, a *Joan of Arc* (1999) tévéfilm címszereplője (ld. még Luc Besson filmje, *The Messenger: The Story of Joan of Arc*, 1999, Milla Jovovich főszereplésével)

Ady Endre: *Jeanne d'Arc és modern ellenségei*

Párizs, dec. 2.

Apró ibolya-bokréta, krizantém, rózsa hull néhány hét óta egy bearanyozott lovas-szobrocska elrácsozott kőaljára. Domrémy csodálatos leányát ábrázolja ez a faragott kép. Mikor annak idején a Place de Rivolira, tövébe a Tuiléria kertjének, fölállították, készítőmestere kérte, követelte, adják vissza, hogy befuttassa arannyal. Nem adták, s ő visszalopta éjnek idején. És most aranyos fényben csillog a Place de Rivolin Jeanne d'Arc-nak, a dicsőséges szűznek kicsi szobra.

És úgy történt, hogy a francia napi politika Minotaurusza megéhezett a régi múltnak e legendás szűzére. Néhány hét óta Jeanne d'Arcot együtt emlegették Syvetonnal és Jaures-val, Andréval és Vadecard-ral.

Nem első eset ez. Mikor a modern Franciaország fiók-Voltaire-jai múlt-romboló, legendafaló dühbe borulnak, mindig a Jeanne d'Arc-legendán kezdik a dolgot, ők tudják, miért, de a kis csodálatos Jeanne-ra haragusznak legjobban. Mikor róla írnak, beszélnek, haragtól reszket a tolluk s rekedt a hangjuk. A haragos *libre penseur* professzorkák már mi mindent ki nem derítettek a domrémy-i kis parasztleányról!… Hogy ostoba kis leány volt. Sohse vitézkedett. Sohse halt mártír-halált. Hogy az angoloknak a légy is többet ártott nála. Hogy a nép fantáziája szőtte az egész orléans-i szűz-legendát. És hogy az egész história a tömeg-patológiára tartozik és Jeanne d'Arc egész élete egy kis parasztleány mániájának bolondos képe, egy babonás, za-

varos korszakban. Mintha több volna mániánál az a módszer, mely egy szabadgondolkozó bölcsességével akarja nemcsak a jövendőt kiszabni, de a múltat is átalakítani. A természettudományos gondolkozásnak az elemistái e bősz tanár urak. Igazi gondolkozó, óh, nehezen mond ítéletet. De ezek előtt a mániákus szabadgondolkozók előtt nincs titok, nincs nehézség. Jeanne-d'Arc és Szent Lajos legendái a francia géniusz dicsőségét hirdetik. E legendákat lehet a mai gondolkozás rostájába rakni. De még így sem lehet állítani, hogy ez az igazság. Végre is e büszke századra is következhet öt század, s talán ez az öt század nagyobb differenciákat teremt az emberi gondolkozásban, mint az az idő, mely 1425 óta eltelt, mikor a tizenöt éves Jeanne „Isten és a szentek segedelmével" megindult az angolok ellen. De nem szabad ilyen legendáknak egyszerű, vad romboló kedvvel nekiesni.

Legutóbb egy Thalamas nevű líceumi professzor tette ezt. Különösen rossz időben cselekedte. A francia társadalom kezd megirtózni attól a destruáló hadjárattól, melyet a szabadgondolkozás szent nevében folytatnak a francia nemzeti érzés, a múlt, a tradíciók ellen.

Két hét óta forrong a francia diáknegyed. A rendőrök naponkint csatáznak a tüntetőkkel. A diákokat egy párszor Coppée, a nagy francia poéta vezette Jeanne d'Arc szobrához. És, ami már szokott, de szomorú dolog, a politika is kizsákmányolta az ügyet. A nacionalisták a kormány számlájára írták Thalamas bűnét, a kormány pedig fogta magát, s talán meggyőződése ellenére, bűnösnek mondta ki a professzort, s elhelyezte vidékre, miként tette volt nemrégiben egy elvtársával, aki viszont nemzete *gloire*-ját cibálta meg összességében, s védelmébe vette Carnot gyilkosát.

A Thalamas-afférrel egyidőben esett az Akadémia nagygyülése, melyen megkoszorúztak egy Jeanne d'Arcot dicsőítő munkát. Domrémy-ben leleplezésre vár az orléans-i szűz szobra. És most mozgalom indult, hogy nemzeti ünneppé tegyék az évnek egy illő napját Jeanne d'Arc tiszteletére.

Két nap óta elcsöndesedtek az utcai tüntetések. Most már csak ibolyával, krizantémmel s rózsával tüntetnek a Place de Rivolin. A Thalamas-affér pedig sok-sok aktuális társával együtt újra azt hirdeti, hogy mentsen Isten minden társadalmat minden fajta ultramontanizmustól. Jeanne d'Arc nincs útjában a haladásnak mint például nincs, mondjuk, Kinizsi Pál…

Budapesti Hírlap 1904. december 4.

(In: *Cikkek, tanulmányok*, V. köt., 74. sz. cikk, www.mek.oszk.hu) — A címlapon: Jeanne d'Arc, Albert Lynch, 1903, *Figaro Illustré*

TÁJAK, ÖVEZETEK, ORSZÁGOK TÖRTÉNETE

Darai Lajos (Kápolnásnyék):

Sokkal korábbi ellenkező irányú népmozgás

Lehetséges, hogy csak annyi az összefüggés egy újabban újságcikkekben[147] felkapott téma és egy korábbi közlemény[148] között, hogy mindkettő Fülöp-szigeteki népről szól. A korábbi közlemény Kovács János és filippínó felsége, Perie Alkorán „A visayan Fülöp-szigeteki nyelv magyar eredetű?" címmel kis könyvecskéjük[149] az ismertetője, de a lényeget – a szószedetet – bemutatja. A könyvecske tartalmát Kovács János előadta 1987. május 26-án Zürichben, a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Második Magyar Őstörténeti Találkozóján. Ottani előadásvázlata szerint a Fülöp-szigetek legnagyobb – központi – szigetén legjobban elterjedt nyelv a viszajan.[150] Ennek pedig két nyelvjárásában – szebuano és hiligajnon (ilonggo) – találtak a magyarhoz valamiképp hasonlító szavakat: A „*Fülöpszigeti nyelv: magyar nyelv"* címmel saját kiadásukban megjelent könyvecskében „az a szerény felvetés található, hogy e nyelv némiképpen összefügghet a magyarral. Az előadó ajánlja feltevése további vizsgálatát. Tételei erősen összecsengenek a 'Tamana' tézisével."[151] Előadásának szövege ugyan a kötetben nem szerepel, de hogy előadását 18,10 órától 18,40-ig megtartotta, azt a ZMTE Emlékkönyvben az előadó és W. Vityi Zoltán elnök aláírása megerősíti.[152]

Kovács János a németországi Hückelhovenben élt, aki Fülöp-szigeti angolszakos tanárnő feleségével levelezés útján ismerkedett meg, – és séta közben fedezték fel a magyar nyelv és a felesége anyanyelve közti hasonlóságot. A szerzők kis könyvük fülszövegében a következőket írják: „A magyar és a Fülöp-szigetek visayan nyelve hasonlóságának felfedezése a véletlennek

---

[147] Például Patrick Imhasly: Vergessene Welt: In dieser Sprache wird das Gedächtnis zum Himmel. NZZ am Sonntag 12.08.2022, 16:15. https://magazin.nzz.ch/nzz-am-sonntag/wissen/eskayan-die-letzte-sprache-der-welt-ld.1697169?reduced=true&mktcval=E-mail&mktcid=smsh. The Astonishing Origins of a Rebel Language in the Philippines. (Egy lázadó nyelv elképesztő eredete a Fülöp-szigeteken. *Max Planck Institute of Geoanthropology* April 07, 2022.
https://www-shh-mpg-de.translate.goog/2152072/the-astonishing-origins-of-a-rebel-language-in-the-philippines?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=hu&_x_tr_hl=hu&_x_tr_pto=sc

[148] Perie Alkorán, Kovács János: A visayan Fülöp-szigeteki nyelv magyar eredetű? *Acta Historica Hungarica Turiciensia* 33. évf. 10. sz. (2018.)
https://epa.oszk.hu/01400/01445/00053/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2018_11_021-033.pdf.

[149] Perie Alkorán, Kovács János: *Fülöpszigeti nyelv: magyar nyelv.* Hückelshoven, 1983.

[150] „33,8% viszajan, 27,7% tagalog (filippínó), 9,8% ilocano, 6,8% bicolano, 5,1% moro, 3,1% kapampangan, 1,7% igorot, 1,4% pangasinense, 1,2% kínai, 1,1% zamboangueño, 6,8% más. A második legnagyobb sziget délen a Mindanao, és érdekes, hogy harmadik a több szigetből álló, az ország középső területét alkotó Viszajan- vagy Viszajasz-szigetek. (https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%BCl%C3%B6p-szigetek#Nyelvi_megoszl%C3%A1s.)

[151] *A II. (Zürichi) Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai.* Ung. Histor. Verein Zürich, Zürich, 1993. *Acta Historica Hungarica Turiciensia* II. évf. 1. sz. pp. 11, 17. https://mek.oszk.hu/06400/06487/06487.pdf. A Vámost-Tóth Bátor által felfedezett Tamana- jelenségre: https://www.ancient-origins.net/opinion-guest-authors/was-tamana-universal-civilization-mankind-great-flood-006816 és https://forum.index.hu/Article/showArticle?na_start=0&na_step=30&t=9125753&na_order= és http://www.magyarvagyok.hu/kultura/hungarikum/magyar-kincsek/tudas-a-magyar-nyelvben/7584-Ismetlodonevek-szerte-a-vilagban-A-Tamana-jelenseg-felfedezese.html., és a kritika: https://humbug.blog.hu/2014/05/23/9_kamu_erdekesseg_a_magyar_nyelvrol.

[152] *ZMTE Emlékkönyv 2. (1986-1987). Acta Historica Hungarica Turiciensia* 31. évf. 7. sz. (2016.) 23. oldal. https://epa.oszk.hu/01400/01445/00021/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_02_1986_1987.pdf.

köszönhető. Magyar ember létemre Nyugat-Németországban élek, és onnan ismerkedtem meg levelezés útján feleségemmel, Perie Alkoránnal, Távol-Keletről, a Fülöp-szigetekről. Már három hetes házasok voltunk, amikor begyalogoltunk a közeli német városba. Megnyújtottam a lépéseimet, mire feleségem rám szólt: 'Baktass!' Erre a szóra felfigyeltem és megkérdeztem feleségemet, hogy hogyan mondta? 'Baktass!' – válaszolta. Megkérdeztem tőle, hogy ez mit jelent az ő nyelvén és nagy meglepetésemre ugyanazt jelenti, mint a magyarban: baktatást. Ez volt az első közös szavunk. Utána már tudatosan kerestük azokat a szavakat feleségem Fülöp-szigeteki nyelvéből, melyek jelentése azonos vagy hasonló a magyarral. Így egy egész sor szót fedeztünk fel. Erre a nemvárt eredményre némi tanakodás után mindketten elhatároztuk, hogy ez még olyan ismeretlen dolog a nyelvészeti kutatásokban, hogy érdemes volna vele rendszeresen foglalkozni. Hozattunk egy Fülöp-szigeteki visayan–angol szótárt és abból rendszeresen kiválogattuk a magyarral azonos vagy hozzá hasonló jelentésű visayan szavakat.[153] Legutóbb pedig arra határoztuk el magunkat, hogy ezt a felfedezésünket könyv formájában ismertessük meg a magyarsággal, a Fülöp-szigetekkel és a nagyvilággal. Hadd tudja meg mindenki, hogy nekünk, magyaroknak a Fülöp-szigeteken is vannak nyelvrokonaink. Ugyanis nem lehet puszta véletlen, hogy körülbelül 300 szavunk azonos vagy hasonló jelentésű a Fülöp-szigeteki visayan nyelvvel és annak Cebuano tájszólása van a legközelebb a magyar nyelvhez. Mivel nem vagyunk feleségemmel szakmabeli nyelvészek, ezúton kérjük a magyar nyelvtudósokat, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet erre a visayan nyelvre és szakmai alapossággal mélyedjenek el annak a magyarral való egyeztetésébe, összehasonlításába. Őstörténtünk kitisztázása éppen korunkban kapott nagy lendületet és ennek szerves része a nyelvészeti összehasonlítás is. A visayan nyelv alapján őstörténészeink egy olyan jelentős új adathoz jutnak, amelyet felhasználhatnak az elmúlt évezredek ködében rejlő származásunk és a Fülöp-szigetek lakóval való esetleges rokonságunk kiderítésére. Ezzel pedig úgy a magyarságnak, mint az emberiség kultúrtörténetének lehetne hasznos szolgálatot tenni."[154]

Kijelentik, hogy bár egyikünk se nyelvész, mégis úgy érzi, hogy e műkedvelő kutatással is nagy szolgálatot tehenek a magyar nyelvrokonságot kutatóknak, őstörténelmünknek és az általános emberi kultúrának. Hangoztatják, hogy nem kívánnak „vitába bocsátkozni semmi eddig felfedezett nyelvi rokonsággal, sem valami újdonságot felfedezve, ezt ráerőszakolni dogmaként a nyelvkutatásra. Mi csak leközöljük a visayan és a magyar nyelv azonos vagy hasonló értelmű szavait és mindenki saját belátása szerint vonhatja le a következtetéseket". És reményüket fejezik ki, hogy könyvükkel „talán egy újabb homályos pontot sikerül kitisztázni, magyar népünk származásából. Talán népünk ősi eredete a Távol-Keletre, a Fülöp-szigetek felé mutat? Ki tudja? Nem mi vagyunk illetékesek ennek tudományos megállapítására és bizonyítására, hanem a szaktudósok."[155]

Mégis azonban a Fülszöveg végén ezt olvashatjuk: „Mindennek alátámasztására vettük jelen könyvünkbe azokat a már felderített régészeti adatokat és tudományos felfedezéseket, amelyek már világszerte ismeretesek az őstörténészek előtt, és amelyek főként a rejtelmes körülmények között eltűnt földrésszel, a MU-val vannak kapcsolatban."[156] A könyvhöz csatolt szórólapon olvasható: „A FIN-UGOR elméletet adták nekünk a múltban, ahol közben inkább a

[153] Amiből következik, hogy a viszajan (visayan) szavakat angol ábécé avagy átírás szerint kapták, igaz a feleség ismerhette a eredeti kiejtést.
[154] Alkorán, Kovács 1983. Fülszöveg.
[155] Alkorán, Kovács 1983. pp. 6-7.
[156] Alkorán, Kovács 1983. Fülszöveg.

távolságot választották, mint a rokonságot. Könyvem tanulmányozásával arra is rájönnek, hogy a Fülöp-szigetiek nemcsak hogy nyelvrokonok, hanem még több is lehetnek." Aztán Kovács János másoknak ajánlja ugyan „feltevése további vizsgálatát", de nem hagyja ennyiben, hanem egy hírhedten elterjedt elméletet segítségül hívva, maga is megpróbál magyarázatot adni. Mégpedig arra, miként történhetett, hogy „ez a nyelv a magyarral némiként összefügghet". És ezért beletesz a rövid könyvecskéjébe részleteket Csicsáky Jenő: *A magyar nemzetcsalád útja távol nyugatról távol keletig* (Hungarian Publishing Co. Ltd, Sidney, 1961.) című könyvéből.[157] 12 oldalnyi idézetet, mondván, hogy ezek az „oldalak rávilágítanak a Fülöp-szigetek korábbi őstörténetére".[158]

Bizonyára ezért került be aztán ez a könyvecske az „őstörténeti csodabogarak" közé (meg talán a Tamana említése miatt).[159] Ahol a leminősítés mellett egyébként nincs válasz a nyelvi hasonlóságra, s a megbélyegzést ez a „magyarázat" okozhatta. Amit én is bíráltam korábban, a könyvecske ismertetésekor, jelezve, hogy a könyvecskében ismertetett Mu-elméletet azóta a tudomány megcáfolta, ezért nem is kell vele bővebben foglalkozunk. Mert azóta a tudomány egyrészt kizárta az olyan hirtelen és civilizációt megsemmisítő katasztrófa lehetőségét, mint amire a Mu-földrész elsüllyedéséről szóló elméletet, alapozták, másrészt elég sokat tudunk már a még sokkal korábbi ember északról-délre terjedéséről. Azaz a nyelvi kapcsolat akár még sokkal régebbi is lehet, mint Kovács és Alkorán feltételezi. Amit alátámaszt híradásuk is, hogy „Mindanado északi részét 'Maranaosnak' vagy 'Maranaunak' nevezék. Az itteni lakosok azt mondják eredetökről, hogy 'ők a tengerből jöttek' és ezt a mondát apáról fiúra adják tovább. A 'Visayant' úgy értelmezi a nép, mint 'víz alján', vagy… 'az Anyaföld leszállt a víz alá'."[160] Ami az utolsó jégkorszak felmelegedésének tengervízszint emelkedése tengerparti élményére utal.

Alkorán és Kovács könyvecskéje a szórólapon 13 000 évvel ezelőttre teszi a különválás idejét. Amivel persze ők nem a jégkorszak végi olvadás tengerszint emelkedésére utalnak, hanem a Csicsáky-féle eseményre, amidőn Mu, a virágzó magas műveltséggel bíró óriási földrész „Kr. e. 11.542. év május havának 13. napján az ottani éjjelen vulkanikus lángörvénytől elárasztva az Óceán mélyére süllyedt... E földrésznek s így a Nap birodalmának uralkodó népe a magyák volt. Ennek az elsüllyedt földrésznek pedig a vízfeletti maradványai a későbbi keletű korallszigetek kivételével a Csendes Óceán elszórt szigetei. (Tehát a Fülöp-szigetek is. – K. J.) Életben maradt lakóinak egyenes leszármazottai pedig e szigetek őslakói."[161]

Kovács Jánosnak tehát megtetszett ez a magyarázat a Fülöp-szigetek vonatkozásában, de bizonyára azért is, mert Csicsáky a mui „magyákat" végsősoron a magyarokkal is azonosította, mivel „földünkön minden műveltség és művelődés terjesztői a magyák voltak".[162] Így a mezo-

[157] Aki James Churchward két könyvére hivatkozik: The Lost Continent of Mu, the Motherland of Men (1926) és The Children of Mu (1931).
[158] Alkorán, Kovács 1983. p. 20.
[159] Sándor Klára: *Nyelvrokonság és hunhagyomány. Rénszarvas vagy csodaszarvas? Nyelvtörténet és művelődéstörténet.* Typotex, Budapest, 2011. https://core.ac.uk/download/pdf/42932922.pdf. p. 50. Az 1983-as könyvecske lehetett a bírálat alapja, hiszen az 1993-as előadás szövege nem jelent meg.
[160] Alkorán, Kovács 1983. p. 20.
[161] Alkorán, Kovács 1983. pp. 21-22.
[162] Alkorán, Kovács 1983. p. 29.

potámiai, egyiptom, amerikai, de az ógörögé is, akiket magya származású szittya királyuk, Prométheusz kapcsol szerinte a magyarok, a mai magyákhoz.[163] Kovács János szerint „ezek az idézetek kihangsúlyozzák magyarságunk származását Mu-ból, hozzák azt összefüggésbe a Húsvét szigetekkel, mint az elsüllyedt Mu földrész megmaradt délkeleti sarkával. Jelen könyvünk viszont a visayan–magyar szóhasonlító jegyzékkel azt igazolja, hogy magyar népünk nyelvileg a visayannal van rokonságban. Tehát nemcsak Mu délkeleti sarkában, hanem a Fülöp szigetek középső szigetein is találhatók nyomok a magyarság eredetét segítő fölfedezéshez. Ezt a nyelvrokonságot kívánjuk igazolni a következő oldalakon közölt visayan szavakkal és azok magyar jelentésével. Tíz, húsz szónak a hasonlósága lehet a véletlen műve, de többszáz már nem lehet véletlen. Itt már erős összefüggést kell föltételeznünk."[164] És ez az erős összefüggés tehát nyelvileg igaz lehet, még ha a Mu-elmélet magyarázata a dologra hamis is. Ezért érdemes lehet foglalkoznunk a viszajan–magyar szavakkal, jegyzéke könyvük 33–50. oldalán.[165]

Előzetesen helyesen írják: „Ebben a kérdésben szem előtt kell tartanunk, hogy a mai magyarság és a Fülöp-szigetek visayan nyelven beszélő népessége sok ezer éve van távol egymástól. E sokezer év alatt minden élő és használt nyelv óriási változásokon megy át. Ugyanez történt meg úgy a magyar, mint a visayan nyelvvel, amely nagy változás meg is mutatkozik a szavak betűszerinti kiejtésénél is, vagy értelemszerűségüknél. Ez alatt azt értjük, hogyha egy visayan szó betű szerint nem is egyezik a magyarral, nem hasonlít hozzá, de közeli értelme van a magyaréval, mint pl. nahibilin – mérleg (billen).[166] Az ilyen értelmi hasonlóságot a magyar szó után zárójelbe tettem. Szöveggyűjteményünkben a visayan nyelvnek azt a két tájszólását vettük alapul, amelyek a legközelebb állnak a magyarhoz: a Hiligaynon és a Cebuano tájszólást. Szótárunk ABC sorrendben összeállítva, így három szóból áll egyazon szó összehasonlítására. Ahol a két tájszólás közül csak az egyik van feltűntetve, a hiányzó másik kötőjelek közti x-szel jelölve. Így az olvasó tudja, hogy az illető magyar szónak a rokon szava vagy csak a Hiligaynon, vagy csak a Cebuano tájszólásból van kivéve."[167] A szórólapon még az is szerepel, hogy „dacára a 13.000 éves[168] különélésnek, még ma is vannak olyan magas műveltségről tanúskodó

[163] Alkorán, Kovács 1983. pp. 29-30.
[164] Alkorán, Kovács 1983. p. 32.
[165] Alkorán, Kovács 2018.
[166] Varga Csaba hasonló, távoli időkben a magyartól eszakadt nyelvi változások jellegzetes sajátosságait taglalja több művében.(Varga Csaba: *A kőkor élő nyelve.* Fríg Kiadó, 2003. Varga Csaba: *A magyar szókincs titka.* Fríg Kiadó, 2005. pp. 60-68. Varga Csaba: *Ógörög: régies csángó nyelv.* Fríg Kiadó, 2006. Varga Csaba: *Az angol szókincs magyar szemmel.* Fríg Kiadó, 2007. pp. 85-100. Varga Csaba: Szlovák, a kismagyar nyelv, avagy: a szlovák nyelv a magyar nyelv egyik sajátos változata. https://maghon.weebly.com/uploads/2/0/0/3/20035969/varga-csaba-szlovak-a-kismagyar-nyelv.pdf és https://www.scribd.com/document/120513364/VARGA-CSABA-SZLOVAK-A-KISMAGYAR-NYELV.
[167] Alkorán, Kovács 1983. pp. 33-34.
[168] Mindezért a jelen folyóirat előző, Deák István alkotta tanulmánya végén közölt térkép nyilainak iránya is megfordulhat. (Deák István: Dunától az Indusig. *Acta Historica Hungarica Turiciensia* 33. évf. 10. sz. 2018. p. 18. https://epa.oszk.hu/01400/01445/00053/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2018_11_004-020.pdf.) Aki ezt a megjegyzésemet máig nem tartja figyelembe veendőnek. Lásd Deák István: A magyar őstörténet tér- és időbeli viszonyai. *Acta Historica Hungarica Turiciensia* 38. évf. 1. szám, 2023. https://epa.oszk.hu/01400/01445/00066/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2023_1_0550-0715.pdf. Illetve ennek javított változata Deák István: A magyarság őstörténete. Utótanulmány Torma Zsófia korszakalkotó felfedezésének rendszerbe helyezéséhez. *Acta Historica Hungarica Turiciensia* 38. évf. 2. szám, 2023. https://epa.oszk.hu/01400/01445/00067/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2023_2_131-313.pdf. V. ö. Deák István:

szavak, mint ’pagpasaylo’. Ez ’megbocsájtó’ a mai nyelvünkben. Bizonyságot is tesz arról, hogy már akkor is ruhában jártak, vagy a ruhát ismerték, ahogyan e szó: ’tabas’ azt dokumentálja, ami ’szabást’ jelent. Ismerték a bűnt is, ami ’bunal’ a mai nyelvükben. Érdekes még, hogy az előesküvő, eljegyzésben az eljegyzettet ’pangasawonon’ azaz ’menyasszonynak’ hívják.”

A Zárószóban ezt olvashatjuk: „El kell ismerjem, hogy sok szónak nincs a mai magyar szóhoz valami nagy hasonlósága a visayan szavak közül, de újra nem szabad elfelejtenünk, hogy az időbeli távolság a magyar és a visayan között több ezer esztendőt tesz ki, ami alaposan – sokszor már felismerhetetlenül is – megváltoztatja az egyes szavak leírását, kiejtését, avagy értelmét. Ezt a fontos dolgot szem előtt tartva is, a fenti szógyűjtemény alapján bizonyosra vehető, hogy magyar nyelvünknek határozott azonossága, hasonlósága van a visayan nyelvvel. Az már a jövő feladata lesz a nyelvtudósok számára, hogy az itt közölt tájékoztatás és szógyűjtemény alapján a további kutató és összehasonlító munkát folytassák. Ha csak annyi visayan szó rokonságát mutatják majd ki a magyarral, mint a finn-ugor szótárból ki vannak már mutatva (tudomásom szerint nem több mint kb. kétszáz szó), akkor is – úgy érzem – a feleségem és a saját törekvésem, mint műkedvelő nyelvészkedőké, nem volt teljesen hiábavaló. Kérem a magyar nyelvészeket, hogy figyelmüket fokozatosan ebbe az irányba fordítsák egész magyarságunk javára.”[169]

A két szerző pontosan 495 szót, illetve kifejezést gyűjtött össze, ahol nemcsak az első látásra nyilvánvaló hasonlóság érdekes számunkra, hanem az ősi nyelvállapot is, és annak hanghasználata, a változások, különbözések természete. Ugyanakkor Perie Alkorán és Kovács János felhívása a nyelvészekhez talán éppen azért nem volt eddig eredményes, azaz nem tudunk további kutatásról e témában, mert ők ketten – avagy csak Kovács János – mégsem elégedtek meg tényfeltárással, a nyelvi hasonlóság bemutatásával, hanem magyarázattal is szolgáltak rá. Ami elriasztott mindenkit, különösen hogy erre gúnyos felhívás is történt.[170]

Ezt a felhívást tehát most, a Neue Zürcher Zeitung szenzációt keltő cikke és a Max Planck Intézet Geoantropológiai Részlege[171] után, kicsit utánajárva azok tartalmának, talán meg lehet ismétleni. Azaz több októl is érdemes lenne a helyszínen utánanézni ennek a kapcsolatnak. A svájci újságcikk írója, vagy a német intézet által hivatkozott ausztrál kutató nem ismerheti a magyar–filippínó házaspár nyelvi tapasztalatát, 1983-as könyvecskéjük tartalmát, azaz hogy magyar nyelvi összefüggéseket találtak az ottani visayan nyelv két tájszólásában. Aminek esetleg az újabban most bemutatott nyelv és írás valamilyen leszármazottja is lehet, azaz nem feltétlen kell a semmiből jöttnek tekinteni ezt, ahogy az újságcikk teszi, illetve annak helyszíni ausztrál kutatója, mint majd látjuk. Ugyanakkor, amit a cikk nem említ, azt is ki kellene deríteni, hogy sokkal mélyebb és távolibb lehet az időben a kapcsolat e nyelv eredetét, illetve annak odavivőit illetően. Ezért e célból tehát jó lenne, ha egy magyar kutató helyszínen tisztába tenné, amennyire lehet, ezt az egész kérdéskört.

Van a több tízezer éves, ősnyelvinek mondott befolyás lehetőségén túl még egy lehetőség, mégpedig a spanyol nyelv valamilyen hatása a filippínó–magyar nyelvi kapcsolatra, hiszen a latin esetében is tudunk magyar kapcsolatról, talán az etruszkon keresztül. A szokásosan ős-

---

Üveghegy. *Acta Historica Hungarica Turiciensia* 28. évf. 1. szám, 2013. p. 17. 5. ábra. https://epa.oszk.hu/01400/01445/00008/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2013_1_004-011.pdf.)

[169] Alkorán, Kovács 1983. p. 52.

[170] Sándor 2011. p. 50.

[171] Imhasly 2022. Max Planck Institut 2022.

nyelvinek mondott hatás viszont tehát nem a Mu-elmélethez kötött, hanem éppen fordított irányú, s a neandervölgyi korszak emberének az egész Földön történt elterjedéséhez kapcsolt.[172] Amit jól alátámaszt az *1. ábra* tartalma. Ezen Clive Gamble a würm leghidegebb időszakának a telepeit a würm fölmelegedése utáni észak-afrikai telepekkel együtt szemlélteti. Feltűnő, hogy a modern ember nem található meg az emberiség forrásánál, Közép-Afrikában. Nem találjuk meg az ábrán Perigord, Chatelperon és a Bükk emberét sem, holott ezek a legkorábbi aurignaci műveltség telepei voltak. De az látszik, hogy a modern ember hihetetlen sűrűségben fordul elő Európában, és éppen azokon a területeken, ahol a neandervölgyi ember élt. Viszont mindenütt másutt hihetetlenül ritka – kivéve a dél-ázsiai szigetvilágot, ide értve Ausztráliát is.

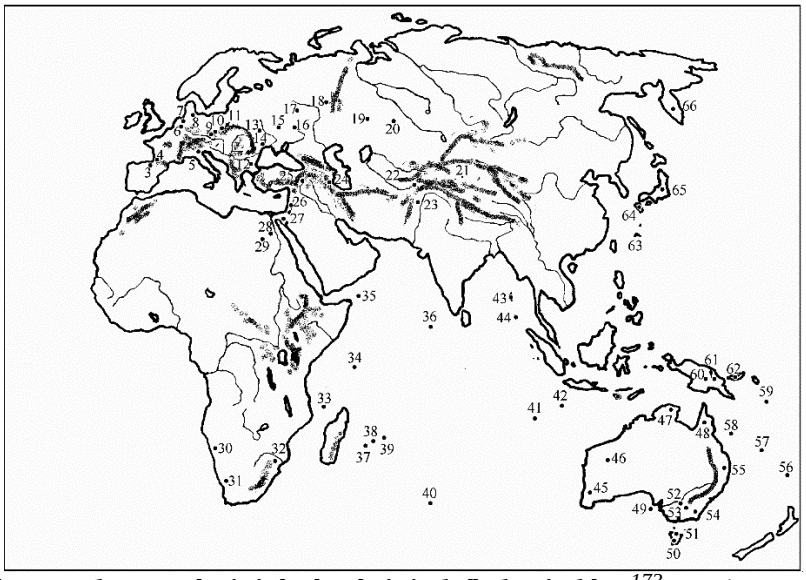

1. ábra. A modern ember eurázsiai és óceániai első elterjedése.[173] *3: Tito Bustillo Altamira , 4: Pech merle lascaux, 5: Cobricon, 6: Pincevernt, 7: Stellmoore, 8: Salzgitter lebenstedt, 9: Drachen, 10: Dolni Veštonice, 11: Spadzista, 12: Bach Kiro, 13: Molodova, 14: Mezhirich, 15: Khotylevo, 16: Kostenki, 17: Sungir, 18: Kapova, 19: Kara Born, 20: Golobaya Kokorevo Malta, 21: Shenya, 22: Teshik Tash, 23: Thar, 24: Houmain, 25: Shanidar, 26: Jilat, Uwaynid, Wadi Hammeh, 27: Boker, Tahtit, Farah II, 28: Wadi kubbaniya, 29: Wadi Arid, 30: Apolli II, Erongo, 31: Elandsfontain, 32: Drakensberg, 33: Comoros, 34: Seychelles, 35: Socotra, 36: Maldives, 37: Reunion, 38: Mauritius, 39: Rodriques, 40: Amsterdam, 41: Cocos, 42: Christmas-sziget, 43: Andaman, 44: Nicobar, 45: Swan River, 46: Puritjarra, 47: Malakunanja, 48: Laura, 49: Kangoroo-sziget, 50: Kutikina, Juds, Nunamira, Ballawinne, Warreen, 51: Cave Bay Cave, 52: Willandra lakes, 53: Murray, 54: Clogs, 55: Kenniff, 56: Norfolk-tavak, 57: Keppels, 58: Percy, 59: Solomon-szigetek, 60: Kosipe, 61: Huon, 62 New Ireland Mateikupkum, 63: Ryukyu Okinawa, 64: Sozudai, 65: Kanto Plain, 66: Uski-tó.*

A modern ember műveltségéhez köthető szerszámiparok, az ú.n. penge iparok (aurignaci, gravetti, chatelperoni, stb) már a würm első lehűlése végén, de mindenképp a második lehűlést megelőző interstadiálisban Európa-szerte elterjedtek. Ugyanakkor Afrikában modern emberi

[172] V. ö. Cser Ferenc, Darai Lajos: Kárpát-medence, vagy Szkítia? Fríg Kiadó, 2008.
[173] Gamble (1995), pp. 183 és 227 alapján.

iparok még az észak-afrikai telepeken is csak a würm második erős lehűlésekor, illetve az azt követő felmelegedéskor jelentek meg. Közép- és Dél-Afrikában ekkor még mindig az acheuli jellegű iparok (késői levellois) a jellemzők.[174]

Teshik Tash barlang (Üzbegisztán, 1500 m magasan) 22. számú lelete kőszáli kecske szarvakkal dekorált neandervölgyi gyerek sírja. Neandervölgyi csontozat és a moustieri szerszámok ellenére Gamble modern embernek tekinti,[175] mert azt, hogy vadásszon, azt csak a modern emberről tartja elképzelhetőnek, a neandervölgyiről nem. Ám több más helyen talált együttélési nyomokból és a hideg és meleg éghajlathoz alkalmazkodott testalkatból egyébként az tudható, hogy a modern ember sokkal korábbi, mint korábban gondolták.

Az ember az indiai kontinenst átszelve gyalogosan lejuthatott Malajziába, ahol tartósan meg is telepedett. Genetikusok innen indulva vélik Kína betelepítését, majd onnan a Csendes-óceán nyugati medencéjében lévő szigetekét – de ezt bőven a würm fölmelegedését követő időszakra időzítve.[176] Innen települhetett át az ember Ausztráliába is, ahol a modern ember viszonylag hamar megjelent. Soha nem élt előember Ausztráliában, csupán a modern ember jelent ott meg. Sem a déli szigetvilág tetemes része, sem Ausztrália nem volt szárazföldi híddal összekötve Ázsiával, jóllehet, a würm hideg szakaszaiban az indonéz szigetek nagy része Ázsiához tartozott, ahogy ezt a 2. és 3. ábra szemlélteti (1-gyel jelzett területek).

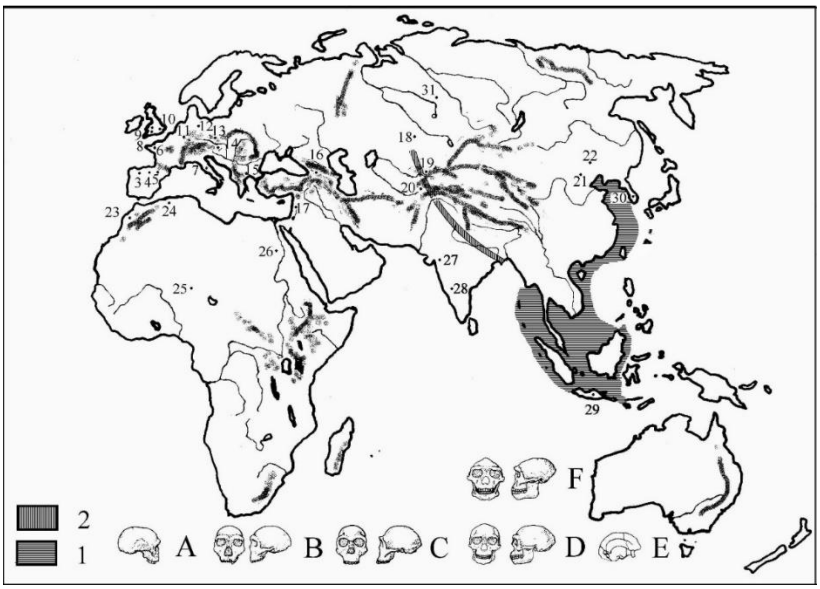

2. ábra. Archaikus ember fejtípusok és elterjedésük Afrikában és Eurázsiában.177 Koponyák származási helye: A: Steinheim – archaikus Homo sapiens, B: Petralona – archaikus Homo sapiens, C: Afrikai Homo erectus, D: Zhoukoudian – Homo erectus, E: Narmada koponya – Homo erectus, F: Indonéz Homo erectus. 1: szárazulat, 2: Movius vonal. Lelőhelyek: 3: Atapuarca, 4: Torraba, 5: Terra Amata, 6: Boxgrove La Cotte, 7: Isernia, 8: Swans-comb,

[174] Frederick E. Zeuner: *Dating the Past. An Introduction to Geochronology*. Methuen, London, 1950. pp. 284-290.
[175] Clive Gamble: *Time Walkers*, Penguin Books, London, 1995. pp. 193-197.
[176] Stephen Oppenheimer: *Eden is the East; The Drowned Continent of Southeast Asia*. Phoenix, London, 1999. pp. 65, 126-129.
[177] Gamble (1995), p. 126 alapján.

9: Pontnewydd, 10: Hoxne, 11: Steinheim, 12: Bitzibgsleveb, 13: Stranska Skala, 14: Vértesszőlős, 15: Petralona, 16: Dmanisi, 17: Ubeidiya, 18: Kuldara Karatau, 19: Riwat, 20: Siwaliks, 21: Lantian, 22: Zhoukou-dian, 23: Sidi Abderahman, 24: Temifine, 25: Yayo, 26: Bir Tartawi, 27: Narmada, 28: Hungsi, 29: Solo River Trinil Nangdong, 30: Sokcjang-Ni, 31: Tuva.

Az az ember mégis áthajózott a legalább 90 km-es nyílt vízen és 60 évezrede él már Ausztráliában, és 40 évezrede Új-Írországban, Pápua Új-Guineától néhány száz kilométerre keletre. Az Indonéziához tartozó nagy szigetek és Pápua Új-Guinea között sohasem volt szárazföldi híd, tehát át kellett hajózni, hogy az ember oda juthasson. Ez is modern emberi teljesítmény! Ugyanez érvényes Ausztráliára, ami viszont a würm időszak nagy részében Pápua Új-Guineával össze volt kötve szárazföldi híddal. Az az Ausztráliába érkezett ember minden szempontból a modern embernek felel meg, hiszen azonnal művészetet is teremtett.[178] Az először Ausztrália északi területeire érkező, majd a kontinens közepe felé terjeszkedő ember chinoid típusú volt (hidegövi, vékony csontozatú, lapított orrú). Aki aztán ezt az embert a würm utolsó lehűlési szakaszában felváltotta, meleg égövi, vastag csontozatú, a jávai ember típusával harmonizáló ember volt (különlegesen nagy fogai még a *Homo erectus*ét is meghaladták, koponyacsontja 1 cm-nél vastagabb volt).[179]

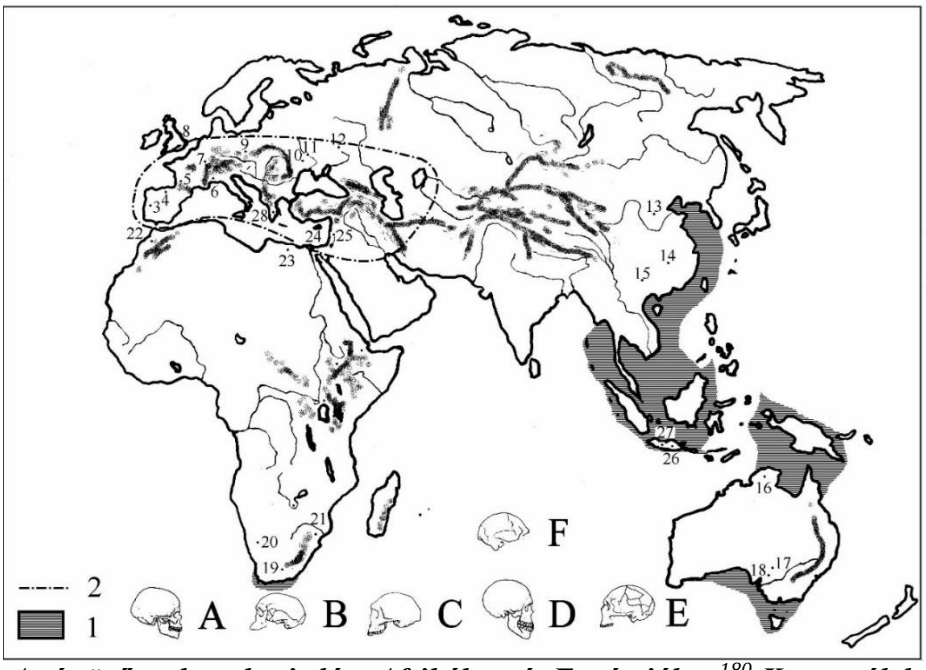

3. ábra. Az úttörő ember elterjedése Afrikában és Eurázsiában[180] Koponyák lelőhelye:
A: Kostienki, B: Djebel Irhod, C: Kabwe (Broken Hill), D: Qafzeh 9, E: Amud, F: Ngandong.

[178] Josephine Flood: *Rock art of the Dreamtime: images of ancient Australia*. Angus & Robertson, Sydney, 1997. pp. 9-11.
[179] Josephine Flood: *Archeology of the Dreamtime. The Story of Prehistoric Australia and its People.* Angus & Robertson, Sidney. 1995. pp. 73-74.
[180] Gamble (1995), p. 153 alapján.

1: Szárazulatok, 2: a neandervölgyi ember területe. ***Lelőhelyek:*** *3: Vilas Ruivas, 4: Castillo, 5: Abri Pataud Combe Granal Chapelle aux Saints St Cesaire, 6: Circeo, 7: Stadel Wreinberg, 8: Kents Cavern, 9: Dolni Veštonice, 10: Bacho Kiro, 11: Moldova, 12: Kostenki, 13: Dall, 14: Maba, 15:Ldiujiang, 16: Kakadu, 17: Mungo, 18: Karotta, 19: Klasies River Mouth, 20: Apollo II, 21: Kabwe, 22: Djebel Irhoud, 23: Haua Fteah, 24: Boker Tachtit, 25: Mt. Carmel, Qafzah, Keoreo, Amud, 26: Wajak, 27: Ngandok, 28: Kiro.*

A genetikusok vélekedése szerint[181] azonban a modern ember mintegy 45-50 évezrede hagyta el Afrikát, és kezdett el észak felé terjeszkedni, de akkor hogyan népesíthette be Dél-Ázsiát úgy, hogy onnan már a chinoid ember 60 évezrede áthajózott Ausztráliába? S talán Amerikába is ez az ember hajózott át, nem pedig a würm utolsó fölmelegedő szakaszán lábalt át a már akkor vízzel elborított Bering-szoroson a kései utóda.

Érdemes még visszatérnünk az ún. archaikus ember telepeire, amelyeken abból az időből igen véletlenszerűen és ritkán találnak emberi csontokat. Mégis, az archaikus ember területi eloszlásában meglehetősen nagy csontozatbeli különbségek mutathatók ki. Csupán a fejformát szokás bemutatni (3. ábra). Az archaikus ember szemöldökcsontja a maihoz képest vastagabb, az agykoponya azonban nagymértékben területtől függő, de általában nyomottabb, kisebb. Összehasonlítva a két korai, *Homo sapiens*nek feltüntetett koponyát (Steinheim, Petralona) a *Homo erectus* koponyákkal, a különbséget az arckoponyának az agykoponyához való viszonya adja: a *sapiens* arckoponyájának síkja nem ferdén hajlik az agykoponya síkjához, hanem ahhoz képest függőleges. A Steinheim és a Petralona koponya alakja azonban jelentősen eltér ezektől. Az utóbbi hasonlít inkább a *Homo erectus* elődökére, a Steinheim ember koponyája más. Ugyanakkor mindkét modernnek látszó koponya korát 400 évezredesre becsülik.[182] Ezzel szemben a Kárpát-medencében, Vértesszőlősön talált, 1300 ml koponya-térfogatú embert *Homo erectus* osztályba sorolják, holott becsült kora több mint száz évezreddel fiatalabb, és közbenső területről került elő. A koponya alakja a vértesszőlősi embernél nem ismert, csupán a tarkócsontja került elő, így nem tudjuk megmondani, hogy a Steinheim, vagy az afrikai *Homo erectus* koponyák alakját idézi-e. A lényeg ebből az, hogy Európában a *Homo erectus* korában és acheuli szerszámaival egyetemben, a pattintott kő emberét már a modern ember fajtájához lehetett rendelni. Ez az a terület, ahol később a neandervölgyi ember lesz az uralkodó típus, és ahol a legrégebbi modern emberi szerszámiparokat is találjuk.

[181] Pl. Spencer Wells: *Az ember útja. Egy genetikai Odüsszeia.* Akkord Kiadó, 2003.

[182] Gamble (1995), p. 135. Clive Gamble: The Peopling of Europe 700,000—40,000 Years before the Present. *Prehistoric Europe*. Ed. B. Cunliffe. Oxford Univ. Press, Oxford. pp. 21, 25.

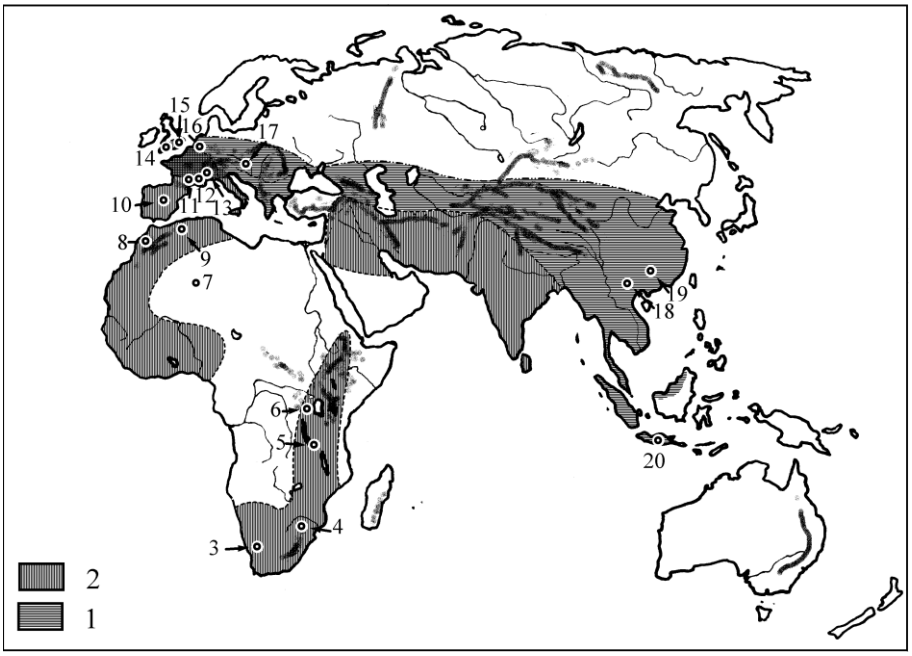

4. ábra. Az ősemberi szerszámcsoportok elterjedése Afrikában és Eurázsiában.[183]
1: Hasító iparok, 2: kézibalta iparok. ***Homo erectus helyszínei****: 3: Montague cave, 4: Cave of hearths, 5: Kalambo Falls, 6: Orduvai Gorge, 7: Tazazmout, 8: Sidi Abderrahman, 9: Temifine, 10: Torralba Ambrona, 11: Escale, 12: Terra Amata, 13: Vallonel, 14: Pitdown, Swanscomb, 15: Hoxne, Clacton, 16: Mauer, 17: Vértesszőlős, 18: Lant'ien, 19: Choukoutien, 20: Trinil Sangiran.*

Az acheuli elnevezésű szerszámiparokat gyakorló ún. archaikus ember telepei nagy sűrűségben találhatók a Kaukázus völgyeiben,[184] és valamivel ritkábban Európa szerte, a Kárpát-medencében is, egészen a Brit-szigetekig. De ugyanígy szétterjedt Ázsia déli területein keresztül egészen Kínáig. Nem találni viszont nyomát Ázsia belsejében, a nagy hegységektől északra a hidegebb, sztyeppei környezetben. Szerszámiparai alapján az ember két csoportba osztható. Az eredeti, afrikai ember a kézi baltát készítette és használta, ugyanakkor az eurázsiai embert elsősorban a hasítók ipara jellemezte. A két szerszámcsoport területi eloszlását a günz–riss időszakban, azaz az acheuli műveltségek idején (középső pleisztocén) a 4. ábra szemlélteti. Látható, hogy az eredeti, afrikai szerszámipar, kézi balta, Afrika keleti és nyugati részein, Eurázsia déli részein használt. A hasítók készítése ellenben Közép-Európát, ill. Ázsia középső és keleti részeit jellemzi. Ide tartozik a Kárpát-medence ősi ipara is, amely alapvetően kavics ipar volt, és a környezetéhez képest mindig 'előrefutást' jelentett.[185] És mint láttuk, ezen a területen egyben modern emberi koponyákat is találtak ebből a korszakból.

Figyelemre méltó tehát, hogy *a későbbi malájföldi, jávai és a kínai ember* nem az afrikai kézi-balta, hanem *a közép-európai hasító műveltséghez tartozik*. Ez alapvetően megkérdőjelezi, hogy oda az ember közvetlenül Afrikából került volna. Az archaikus ember mindenütt domb-

[183] Brian M. Fagan: *People of the Earth. An introduction to world prehistory.* Scott, Forshman, London, 1974. p. 86. Francois Bordes: *The Old Stone Age*. World University Library, London. 1968. p. 139 alapján.
[184] Gábori Miklós: *Ala Tau – Ararát. Régészeti utazások.* Gondolat, Budapest, 1978. pp. 274-278.
[185] Gáboriné Csánk Vera: *Az ősember Magyarországon*, Gondolat, Budapest, 1980. pp. 71, 80, 124, 151.

és hegyvidékre telepedett, és mindig édesvíz mellé. Az archaikus ember a tengerpartokat nem népesítette be, tengerparti telep egyáltalán nem ismert. Az 5. ábrán a nyilak a Vértes László szerinti archaikus emberterjedést mutatják a „kavicsösvényen”.[186] A térképre írt számok pedig a korábbi munkánkban[187] közölt és a günz jégkor idejére tett génáramlás végállomásait mutatják.

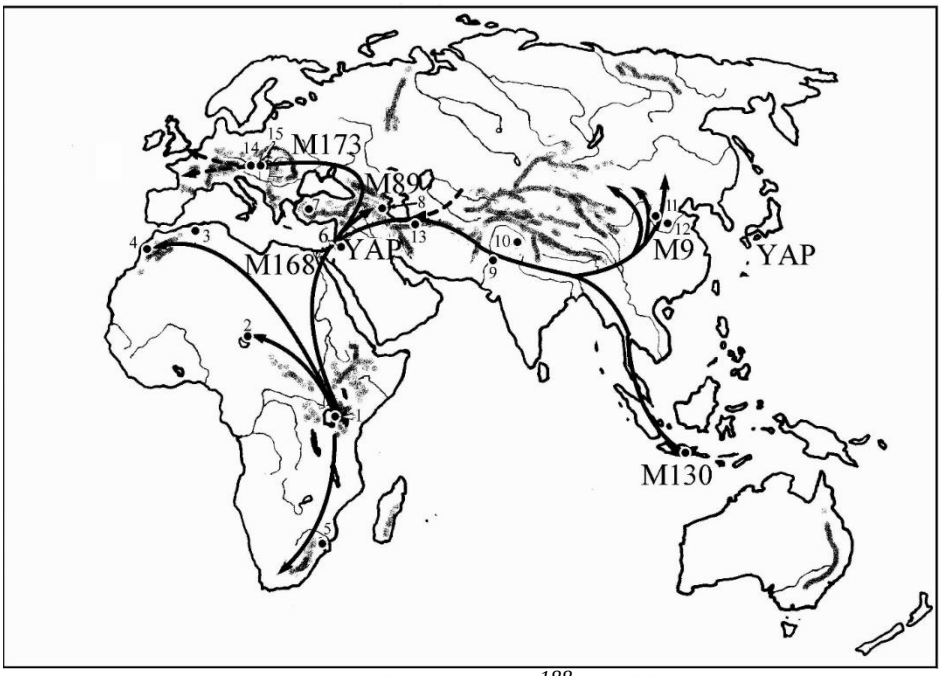

5. ábra. A Homo erectus vándorlása Vértes szerint.[188]*1: Olduvai, 2: Koro-Toro, 3: Ternifine, 4: Sidi Abderrahman, 5: Swartkrnas, 6: Ubeidiya, 7: Karain, 8: Borda balka, 9: Soan, 10: Guler, 11: Chaukau-tien, 12: Lantian, 13: Dushanbe, 14: Buda, 15: Vértesszőlős.*

Eszerint az afrikai szavannákról az ember északnak indult, áthaladt a Levantinon, ahol részben megtelepedett, majd tovább haladva elágazott. Az Y kromoszóma M168 variánsát jelenthette ez a kiágazás, amely Közép-Afrikából eltávozott, aztán ennek egyik alágát (YAP) a Levantin környezetében telepítve – Ubeidiya (6. sz.) telepén – hagyta. Az emberek másik része északnak tartott, a Kaukázuson keresztül eljutott Európába. Ezen útvonal melletti telepek időrendje megfelel Eurázsia Y kromoszóma-vizsgálatokból megállapított alléljei területi eloszlásának (6. ábra).[189] Az anatóliai Karain (8.) telepre – és a Kaukázusba! – az M89-es juthatott el. A Kaukázusban az M89 változat aztán északi és déli ágra bomlott, amellyel az M9 változat jöhetett létre. Ennek nyugati ága, az M173 jut be később a Kárpát-medencébe és alkotja a budai műveltséget. Vértes szerint ez az ember ment aztán tovább nyugatra, és jutott el a Brit-szigetekre. Ugyancsak az M89-ből kivált északi rész, az M9 jut Kínába. Az M173 és az M9 vonal a

[186] Vértes (1969), pp. 218-219.
[187] Cser Ferenc, Darai Lajos: *Magyar folytonosság a Kárpát-medencében, avagy kőkori eredetünk és a sejti tulajdonságörökítő kutatás.* Fríg Kiadó, 2005.
[188] Vértes László: *Kavicsösvény*, Budapest, 1969. 79. ábra.
[189] Cser Ferenc, Darai Lajos: *Európa mi vagyunk. Európa történeti kapcsai a sejti tulajdonság örökítőkhöz és a Kárpát-medencei népi, nyelvi, műveltségi folytonosság.* II. kötet. Fríg Kiadó, 2007. 38. ábra.

hasító iparok területén található, ahová végül is az M130 is elkerült. A Levantinból egy újabb rész föltehetően Pakisztánon és Észak-Indián keresztül került Dél-Ázsiába, hiszen ott az M130 változat gyakori. Eszerint a Levantinból közvetlenül kiágazó gén változatot, az M130-ast kell feltételeznünk Pakisztán Soan (9.) telepére is.

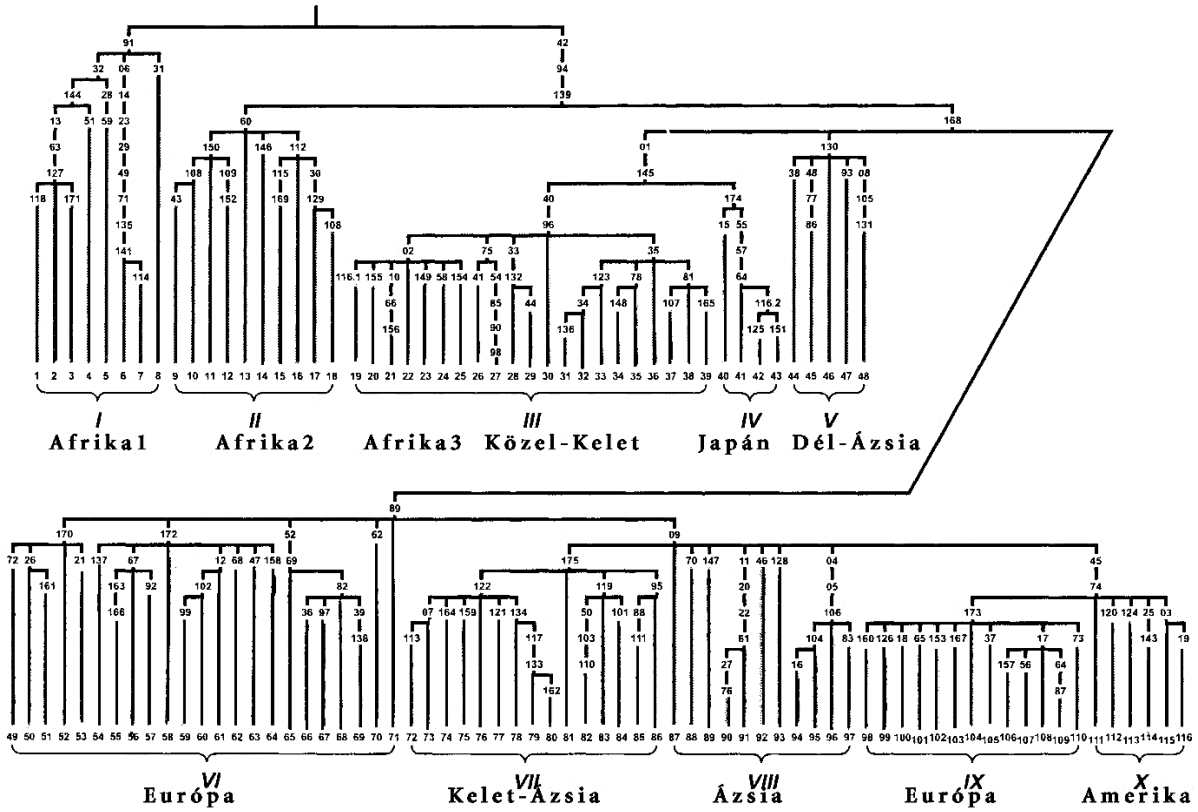

6. ábra. Az Y-kromoszóma változatainak kapcsolata és a változatok legnagyobb gyakoriságának a helye a földgolyón.[190]

Az 5. ábrán nem látszik a hasító iparok indiai elterjedésének nyomvonala. Feltételezhető, hogy a két elterjedés nem azonos útvonalon történt, és az M9 ág Indiától északra terjedt el Kína felé. Ide Vértes egy visszatérő ágat jelöl (szaggatott nyíl). Az ember a günz időszaktól kezdve Eurázsia meghatározó lénye lett. Az emberi történet itt a *Homo erectus*tól a *Homo sapiens sapiens*ig folyamatos. Ahová a modern ember nem Afrikából került egy második kirajzás során, hanem az itteni ember vált a ma ismert modern emberré több százezer éves története során. Láttuk, a görögországi Petralona és a Délnémet-síksági Steinheim emberének koponyája már 400 évezreddel a jelen előtt a modern ember koponyájához volt hasonló.

[190] Underhill, Peter, A., Peidong Shen, Alice A. Lin, Li Jin, Giuseppe Passarino, Wei H. Yang, Erin Kauffman, Batsheva Bonné-Tamir, Jaume Bertranpetit, Paolo Francalacci, Muntaser Ibrahim, Trefor Jenkins, Judith R. Kidd, S. Qasim Mehdi, Mark T. Seilstad, R. Spencer Wells, Alberto Piazza, Ronald W. Davis, Marcus W. Feldman, L. Luca Cavalli-Sforza and Peter J. Oefner: Y Chromosome Sequence Variation and the History of Human Population. *Nature Genetics*, **26** (2000), p.: 359. alapján.

A mindel vége felé Európában megszaporodtak az emberi települések és párhuzamosan a szerszámfajták. Új embertípus jelent meg, amelyet első fölfedezésének a telephelye alapján neandervölgyi embernek, *Homo neanderthalis*nak neveznek. Viták folynak arról, hogy egy új, később kihalt emberfajtát tisztelhetünk-e benne, azaz *Homo neanderthalis*t, avagy már modern ember, a *Homo sapiens* egyik képviselőjét, azaz *Homo sapiens neanderthalis*t. A moustieri szerszámipar, a hozzá kapcsolt ú.n. *úttörő* ember elterjedését a 3. ábra mutatja, szaggatott vonallal kiemelve a neandervölgyi ember legfőbb életterének a határa. A térképen modernnek tekintett emberi telepeket is feltüntetett a szerző (Gamble), amelyek a neandervölgyivel egyidősek. Azóta még több területet tártak fel, ahol a neandervölgyi és a modern ember együtt élt, például Spanyolországban, a Francia-középhegységben, Észak-Balkán Magyarországgal határos részé. Viszont az archaikus és a modern ember közötti átmenetet csupán Európában és Ázsia nyugati és középső területein (Kaukázus) lehet megtalálni. Afrikában – néhány emberi maradványtól eltekintve – a szerszámiparok egészen a würm jégkorszak végéig alig változtak, a *Homo erectus* acheuli típusú szerszámait, annak néhány variációját képviselik. Az archaikus és a modern ember közötti átmenetet tehát szinte kizárólag a kihaltnak, mellékhajtásnak tekintett neandervölgyi emberek jelentik.

A neandervölgyi jellegzetesen hidegövi ember volt. Már a vértesszőlősi embernél találkozunk a neandervölgyi emberét idéző koponyatérfogattal (1300-1650 ml), amely a *Homo erectus* 915-1225 ml koponya térfogatával szemben 1300 ml volt.[191] A modern emberé 1100 és 1700 ml között változik. A neandervölgyi ember vastag csontozatú, akinek rövid lábon hosszú törzse és hosszú feje, hosszan hátra dűlő homloka volt. Szemöldökcsontja erősen előreugrott és vastag volt. Ilyen koponyája volt az egyébként melegövű, de vastag csontozatú jávai embernek is, aki a *Homo erectus* típushoz tartozott.[192] Gamble viszont az ebből a korból származó jávai embert kései *Homo erectus*nak jelöli meg ezen az ábráján. Kostienki (A, 12) és Qafzeh (D, 25) emberének koponyáját már modern emberinek jelöli, pedig a Kostienki koponya alakját tekintve erősen hasonlít Steinheim emberének koponyájára. Djabel Irhod (B, 22) koponyáját átmenetinek, Kabwe (C, 21) koponyáját pedig archaikus *Homo sapiens* koponyájának tekinti Gamble. Itt egyedül Amud koponyája (E, 25) jelenti a klasszikus neandervölgyi emberét.

A neandervölgyi ember már bizonyosan vadász volt. Telepein valamelyik vad csontjai kiemelkedő mennyiségben szerepelnek. A Kárpát-medencében pl. az egyébként barlanglakó neandervölgyi embernek a szabad felszíni telepén, Érden a würm első hideg szakaszának a végén a legfőbb vadászott állata a barlangi medve volt. Több tonnányi húst tároló (jég)verem is található a telepen, amelyet az ember több tízezer évig rendszeresen használt. A Bükk hegységben másik neandervölgyi emberi telep volt, a Subalyuk, amely a Szeleta műveltséggé alakult át – és itt a kőszáli kecske volt a legfőbb élelemforrás. Subalyuk embere csontozata alapján neandervölgyinek tekinthető, és Szeleta embere bizonyosan ebből alakult ki. A Szeleta emberének szerszámkészlete azonban már sokkal inkább a modern, és nem az átmeneti emberét jelenti.

[191] Grahen Clarke, Stuart Piggot: *The History of Human Society.* J.H. Plumb. gen. ed. Hutchinson, London, 1965. pp. 36-37, Thoma Andor: Human Tooth and Bone Remains from Vértesszőlős. *Vértesszőlős: Site, Man and Culture.* Ed. Miklós Kretzói and Viola T. Dobos, Akadémia Kiadó, Budapest. p. 255.
[192] Flood (1995), pp. 73-74.

A neandervölgyi ember az, aki először a halottait eltemette. Korszaka végén ez a rítus általánossá vált. A közép-ázsiai Teshik Tash barlang[193] és Anatóliában az Eufrátesz felső folyásánál a Shanidár barlang[194] mutat vallásos temetkezési nyomokat. A halott mellé a sírban jelentőségű tárgyakat helyeztek, ami valamiféle túlvilági életben való hitükre utal. Róluk azonban több régész – pl. Gamble – azt ételezi fel, hogy beszélni se tudtak, még nem voltak emberek. De tehát a neandervölgyi embernek vallási felfogása és erkölcse volt. Az európai hideg klímán a neandervölgyi-féle vadászata közös vállalkozás volt, amihez stratégia, emberi együttműködés szükséges. Az ilyen mellérendelő emberi szemlélet nélkül a kemény éghajlati körülmények között élő ember élete és fennmaradása elképzelhetetlen. Ebben az időszakban jelenik meg az ember a síkvidéken. A Kaukázus nyugati völgyeiből a telepek a közeli folyók völgyébe terjedne. A Donnál például Kostienkiből ismert, ahol ^{14}C kormeghatározás szerint 45-50 évezreddel a jelen előtt, azaz a würm első lehűlésének végét jelentő időszakban, a moustieri szerszámoknak a gravettibe való átmenete nyomon követhető. A Kárpát-medencében a tatai műveltség a würm első fele hidegre fordulásától mamutra vadászott. Előrefutó megmunkálású kavicseszközei mellett, mamut csontot csiszoltak,[195] ami tudatos tevékenység, és a modern emberre jellemző penge eszközök (vésők, fúrók) is megtalálhatók.[196] Ezután a Bükk-hegység Istállóskő barlangjában megjelenő műveltségre a csiszolt csonteszközök jellemzők, ennek emberét már a modern ember képviselőjének ismerik el, az istállóskői műveltség az aurignaci műveltség egyik legrégebbi telephelye.[197]

Az istállóskői műveltségben nem találtak emberi maradványt, így az ember típusa meghatározhatatlan. Ellenben a csontszerszámok többsége a modern ember műveltségeiben jellemző. A moustieriből az aurignaciba való átfejlődés azonban másutt több helyen is megtalálható Európában és Ázsia határán: a korai perigordi[198] műveltségében (chatelperoni) és a Kaukázus nyugati völgyében, a Rioni folyóba futó völgyekben található barlangok közül a Tars-klde barlangban a moustieriből a gravettibe, a Khergulio-klde barlangban pedig a moustieriből az aurignaciba történő szerszámipar átfejlődést követhetjük nyomon a würm második lehűlésének az időszakában.[199] A perigordi műveltségben emberi koponyát is találtak, és annak jellemzői a modern emberét tükrözik.

Afrikában ez az átmenet nem található, mégis, állítólagos genetikai eredmény alapján, azt állítják,[200] hogy a modern ember Afrikában alakult ki, és a jelen előtt kb. 45-50 évezrede hagyta el Afrikát, terjedt el Eurázsiában, majd ment át az amerikai kontinensre és Ausztráliába. Ennek a lehetetlenségét a modern ember – *Homo sapiens sapiens* – esetében szemlélhetjük, aki würm második lehűlési szakaszát megelőző hideg időszakban jelent meg Európában és Kis-Ázsiában. Kínában viszont a würm kezdete óta ismert a mongolid modern ember, aki ott lecserélte a *Homo*

[193] Gábori (1978). Clark (1965), p.: 63.
[194] Clark (1965), p. 63.
[195] Bordes (1972), p. 111.
[196] Gáboriné (1980), p. 124.
[197] Gáboriné (1980), p. 176.
[198] Bordes (1972) p. 147.
[199] Gábori (1978), p. 278.
[200] Ornella Semino, Giuseppe Passarino, Peter J. Oefner, Alice A. Lin, Svetlana Abruzova, Lars E. Beckman, Giovanna De Benedictis, Paolo Francalacci, Anastasia Kouvatsi, Svetlana Limborska, Mladen Marcikiæ, Anna Mika, Barbara Mika, Dragan Primorac, A. Silvana Sanatachiara-Benerecetti, L. Luca Cavalli-Sforza, Peter A. Underhill: The Genetic Legacy of Paleolithic Homo sapiens sapiens in Extant Europeans: A Y Chromosome Perspective. *Science* 290. 2000. November 10.

erectus műveltségét.[201] Legkorábbi abszolút kormeghatározással datált telepét Qafzeh-be teszik (Levantin), ahol a neandervölgyi emberrel párhuzamosan élt mintegy 92 évezreddel a jelen előtt.[202] De a perigordi ember sem élt ennél sokkal később, hiszen a würm helyileg második lehűlési szakaszában képződött löszben találták meg koponyacsontját.[203] A Kárpát-medencében a modern ember csonteszközei a würm interstadiálisából erednek, azaz ennek kora 50-65 évezred, jóllehet, a telep korát ^{14}C módszerrel 36 évezredesre becsülték.[204] Kínában is a würm elején jelent meg tehát a modern ember, – és ezt nem szabad figyelmen kívül hagyni! – a mongolid fajta,[205] azaz vékony csontozatú, hidegövi és lapított arcú, széles és rövid fejű ember.

A 6. ábrán az Y kromoszóma változatainak a rendszere, és az egyes csoportoknak a Föld felszínén legnagyobb gyakorisággal tapasztalt jelenléte látható ezerfőnyi mintavételi eredmény alapján. A rendszer a főemlősöktől ágazik ki. Ennek első három ágából kettő kizárólag Afrikában található meg, a harmadik alág – az M168 – már megoszlik, és bizonyos részének afrikai jelenléte mellett innen indul ki valamennyi más kontinensen élő ember Y kromoszóma változata. Ez az afrikai eredetet már önmagában is bizonyítja, de az egyes alágak szélessége – nem ábrázolja a rendszer! – is azt mutatja, hogy az első két főág mindenképp a kiindulási rendszerhez tartozó, és a legidősebb változatokat foglalja magában.

A mai emberek Y kromoszóma eloszlása területenként más alági arányokat jelent. A Wells és Semino részletes elemzési adatai alapján szerkesztett 7. ábra az Y-kromoszóma főbb alágai Eurázsiában talált eloszlását szemlélteti. Hét főágat mutat, ahol a YAP (M1) mindazon változatok összegzése, melyek nem tartoztak az M130 és az M89 alághoz. M130 valamennyi hozzá tartozó alág összegzése. M89 alatti összegzésből csak az M9 alághoz tartozók vannak kivéve. M9 esetén az M45-höz, M45 esetében az M173-hoz tartozók vannak kivéve az összegzésből. Így egyetlen rátekintéssel nyomon követhető az elágazások térbeli elterjedése.

Az eloszlásból jól látható, hogy amíg Nyugat-Európára az M173 jellemző, addig Kelet-Ázsiára annak több lépcsővel magasabb ága, az M9. Az M89, mindkettő felettese viszont elsősorban a Kaukázus körzetét határozza meg, ami azt jelenti, hogy innen az M9 valamikor eltávozott, és a Távol-Keletet népesítette be. Az M17, az M173 alága Közép- és Kelet-Európát jellemzi (ez a legnagyobb éppen a magyaroknál), de megtalálható Közép-Ázsiában is. Így a 7. ábra kiegészíti az Y-kromoszómára elkészített emberi származási fát (6. ábra).

A modern ember a Föld különféle éghajlati körülményei között él, és a würm jégkorszak végére az egész Földet belakta. Külső megjelenésében azonban határozott, és földrajzi területre is jellemző különbségek, emberfajták léteznek, bár az emberiség egyetlen faj. Ámde ezek a különbségek csak bizonyos mértékig vezethetők vissza a modern ember ősére, mint egyetlen

---

[201] Caroline Blunden, Mark Elwin: *Cultural Atlas of China,* TIMES LIFE-Equinox, 1992., p. 50.

[202] Gamble (1995), pp. 154, 175. Gamble megemlíti (p. 152), hogy Afrika délibb részein is találtak (a tanzániai Laetoliban 120, és az etiópiai Omoban 130 évezredes modern emberhez hasonló kinézetű csontokat. (Ami aztán szintén felrúgja a modern ember 50 évezredes Afrikából elterjedése erőltetett elméletét).

[203] Bordes (1968), pp. 147-166.

[204] Gáboriné (1980), p.: 175. Ez kalibrálatlan, nyers eredmény, kalibrálás után ez több mint 40 évezredet jelent. Az ötvenes évek végén, hatvanas évek elején ez jelentette a ^{14}C kormeghatározás felső határát, de ilyen korok esetében a legkisebb felszíni szennyezés is esetleg tízezer évekkel megfiatalíthatta a minta korát. Az Istállóskő barlang előterében a modern ember is nyájat tartott, és azok vizelete leszivároghatott a régészeti rétegekig. Ezért a ^{14}C kormeghatározás eredményét, mint lehetséges legfiatalabb időt kell tekintenünk. Két települési réteget találtak itt. A fiatalabb réteg korát a kormeghatározással 30 évezredesnek találták, rétegtanilag azonban a würm második lehűlését megelőző kornak felel meg.

[205] Blunden (1992), p.: 50.

gyökérre, sokkal inkább az archaikus ember modern emberré alakulása során bekövetkező jellegzetes változásoknak következményeiként foghatók fel. Vagyis az emberiség mai arculata nem egyetlen, a modern emberi gyökérből származik, hanem különböző helyeken a Földön párhuzamosan alakult ki. Az egységesülésben is felfedezhetők különbségek, például láttuk fentebb, hogy az úttörő, azaz középső kőkorszak emberének szerszám anyaga Eurázsiában több helyen is folyamatosan alakult át a modern emberébe, ugyanakkor ez Afrikában nem mutatható ki. Az ellentmondást úgy oldható fel, ha elfogadjuk, hogy a modern emberré alakulás a Föld több pontján is párhuzamosan haladt, és a würm jégkorszak idején játszódott le. Ennek a változásnak az eredményét láthatjuk a földrajzi területtől, az élettér éghajlati és földrajzi körülményeitől függő különböző embertípusok kialakulásában. A valóságos közös gyökér ellenben a *Homo erectus* korára, vagy azt megelőző időszakra tehető.

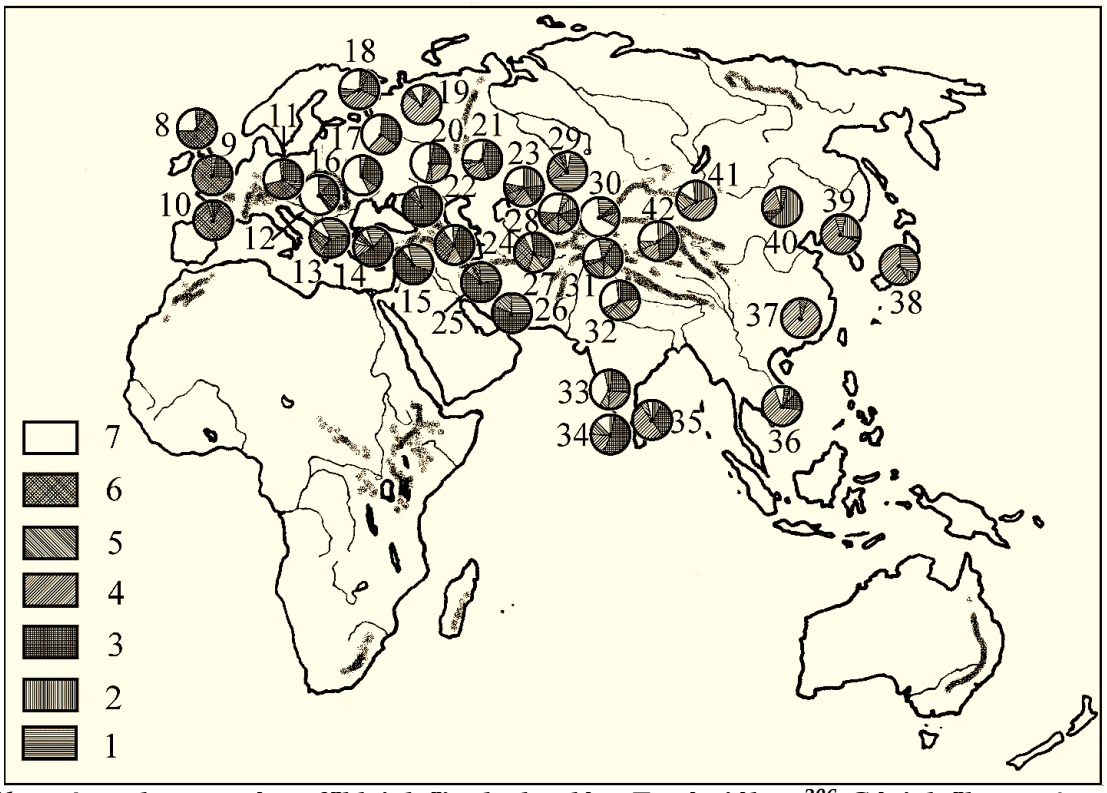

7. ábra. ***Az Y-kromoszóma főbb jelzőinek eloszlása Eurázsiában.[206] Génjelzők:*** *1: YAP, 2: M130, 3: M89, 4: M9, 5: M45, 6: M173, 7: M17.* ***Népesség:*** *8: Orkney, 9: britt, 10: baszk, 11: cseh-szlovák, 12: Magyar, 13: görög, 14: török, 15: libanoni, 16: ukrán, 17: észak-orosz, 18: lapp, 19: nyenyec, 20: orosz, 21: kazáni tatár, 22: kazbeg, 23: üzbég (1), 24: örmény, 25:*

[206] Wells (2001), R. Spencer, Nadira Yuldasheva, Ruslan Ruzibakiev, Peter A. Underhill, Irina Evseeva, Jason Blue-Smith, Li Jin, Bing Su, Ramasamy Pitchappan, Sadagopal Shanmugalakshmi, Karuppiah Balakrishnan, Mark Read, Nathaniel M. Pearson, Tatiana Zerjal, Matthew T. Webster, Irakli Zholoshvili, Elena Jamarjashvili, Spartak Gambarov, Behrouz Nikbin, Ashur Dostiev, Ogonazar Aknazarov, Pierre Zalloua, Igor Tsoy, Mikhail Kitaev, Mirsaid Mirrakhimov, Ashir Chariev, and Walter F. Bodmer: *The Eurasian Heartland: A continental perspective on Y-chromosome diversity* PNAS 98/18**,** pp.: 10 244-10 249 (2001. augusztus 28) és Semino (2000) adatai alapján.

iráni (Teherán), 26: iráni (shiraz), 27: turkmén, 28: üzbég (2), 29: kazah, 30: kirgiz, 31: shugian, 32: hunza, 33: sourashivan, 34: yadhava, 35: kallar, 36: kamboodzsai, 37: kínai, 38: japán, 39: koreai, 40: mongol, 41: tuvai.

Mivel a délkelet-ázsiai, ezen belül a Fülöp-szigeteki térségből ebben a tekintetben alig van régészeti és genetikai adat, nem csak anyaggyűjtést kell végezni, hanem régészeti feltárásokat és genetikai felméréseket, hogy tisztán lássunk az őslakosság ügyében. Mert ugyan az is csak elnagyoltan, majdnem mítoszi homályban, de a gyarmatosítás kora valamennyire ismert. És itt lép be a műveltség, a nyelv főszerepe, sőt az önálló írás kérdése, mert mint Piers Kellynél alább látjuk, a térség több helyén és népénél is voltak hasonló törekvések, kezdeményezések.

A nyelvalkotó lehetőségnek tehát lehetnek ilyen nagy mélységei, amit az újonnan feltárt írásfeltalálás is alátámaszthat. Ugyanakkor a világtól elzárkózás szándéka mint eszköz, olyan célt is tartalmazhat, amit a sikertelen függetlenségi mozgalmak kudarca tűzött ki. Erről tudósít tehát a svájci napilap egyik szombati mellékletében megjelent cikk, amelyet Patrick Imhasly írt, és a címe: „Elfelejtett világ: Ezen a nyelven az emlékezet mennyországgá válik."[207] A bevezető, azaz a figyelmet felkeltő első pár mondat arról szól, hogy a Fülöp-szigetek középső részének egyik déli szigetén igen összetett és rejtélyes nyelvet beszélnek. Amiről csak néhány évtizede szerzett tudomást a világ. Ekkor a szerző bizonyára a „fejlett világra" gondol, mintegy gazdájára a világ többi részének, ahol úgy hiszik, hogy akik ott, a világ végén élnek, csak akkor boldogok igazán, ha a „fejlettek" tudnak róluk. Ám a cikkből az ellenkezője derül ki, azaz hogy az eszkaják azért találták ki nyelvüket, hogy függetlenítsék magukat a világ káros befolyásától. Kérdés, tényleg kitalálták-e, vagy valami mélyben megmaradt nyelviséget újítottak fel.

Feltevésem tehát nemcsak az, hogy esetleg nem is kellett kitalálni azt a nyelvet, hanem csak visszatérni a mélyebb – időbeli és eszmei – rétegeihez, hanem az is, hogy e felszínes megítélés és feltárás során, amelyet most röviden ismertetek, nem lehetett eljutni – többek között magyar nyelvismeret hiányában – valódi magyarázathoz. És talán ennyi is reménykeltő lesz arra, hogy érdemes lenne a helyszínen még tovább kutatni.

1980-ban kormányzati tisztviselők érkeztek Bohol-sziget hegyvidéki részére (8. ábra), hogy megtanítsák a lakosokat a műtrágyák és a növényvédő szerek használatára, hogy növeljék a rizstermelést. Azonban nem értették a faluközösség nyelvét, akik a külvilágtól elzárkózva éltek. És a nők viselete olyan volt, mintha apácák lennének, hosszú köntöst és fátyolt viseltek, míg a férfiak takaros inget és szövetsapkát hordtak. A csoport ***eszkaja*** néven nevezte magát.

[207] Imhasly 2022.

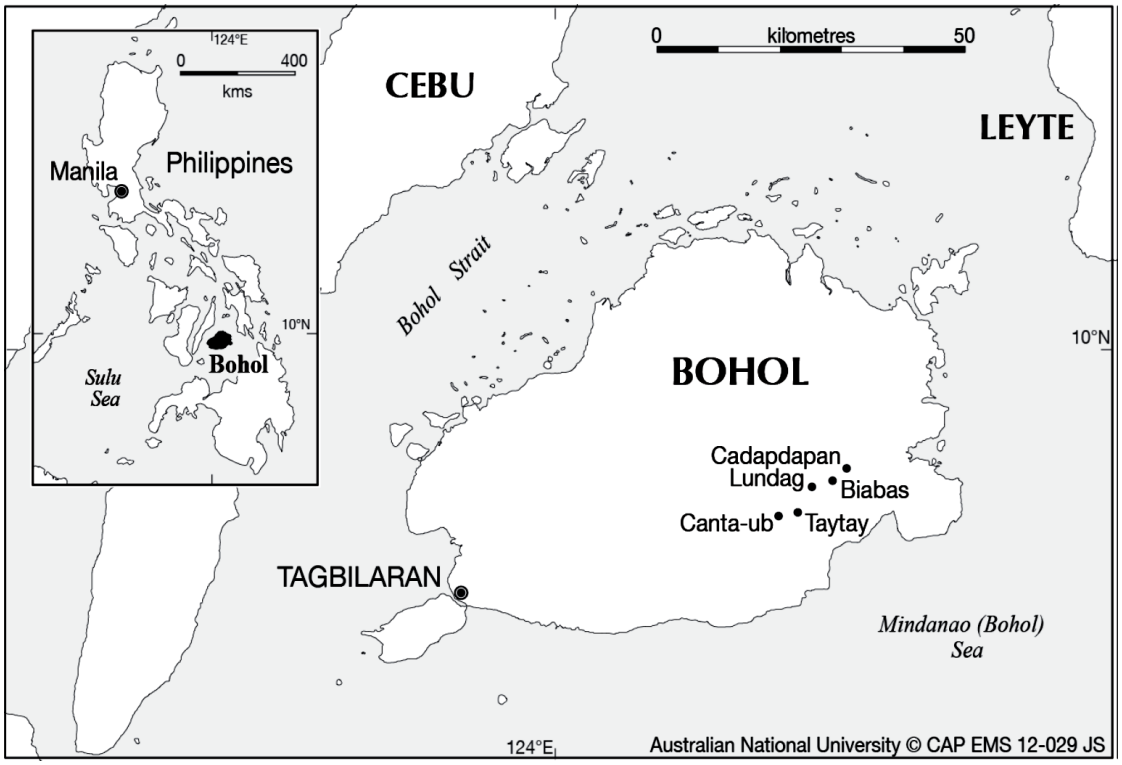

8. ábra. Fülöp-szigeteki Bohol-szigeti öt hegyvidéki faluja. 550-en beszélik az eszkaja nyelvet.

Az újságírók felkapták a róluk szóló híradást, messziről jött szent görög, indián, egyiptomi, föníciai, arab vagy jávai népnek, még elveszett izraeli törzs leszármazottainak is nevezték őket. Aztán azzal is megvádolták őket, hogy azért alkotnak szektát és használnak egyedi nyelvet, hogy az ország elismert kisebbségének számítsanak, és pénzügyi támogatást kapjanak. Erről a vita máig folytatódik. Viszont Piers Kelly[208] ausztrál nyelvész–antropológus elkezdte őket tudományosan vizsgálni. Együtt élt velük, kutatva nyelvüket, műveltségüket. Tanulmányt[209] írt róluk és könyvet. [210] De őt meg azért érdekli mindez igazán, hogy talán ez a kis nép a semmiből feltalált egy nyelvet, hogy így találja meg helyét a világban. És akkor az micsoda egyedülálló eset, amit ő mutathat be a világnak.

Kellyt az is hajtja, hogy a nyelvészet, a történeti és nyelvi embertan és a történetírás résein átszivárgó adatok révén, különösen a néprajzi erőfeszítések mentén visszaidézze azokat az em-

[208] Dr. Piers Kelly az Armidale-i The University of England nyelvészeti antropológusa, aki kapcsolatban áll a Kölni Egyetem Ausztrál Tanulmányok Központjával, a jénai Max Planck Institute for the Science of Human History nyelvi és kulturális evolúciós tanszékével, valamint a canberrai ARC Centre of Excellence for the Dynamics of Language kutatóközpontjával.

[209] Piers Kelly: Introducing the Eskaya writing system: a complex Messianic script from the southern Philippines. (Az eszkaja írásrendszer bemutatása: összetett messianisztikus írás a déli Fülöp-szigetekről.) *The Australian Journal of Linguistics* 36/1, 2016. pp. 131-163.
https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/07268602.2016.1109433?journalCode=cajl20 és https://openresearch-repository.anu.edu.au/bitstream/1885/100980/3/01_Kelly_Introducing_the_Eskaya_2016.pdf.

[210] Piers Kelly: *The Last Language on Earth. Linguistic Utopianism in the Philippines.* (Az utolsó nyelv a Földön. Nyelvi utópia a Fülöp-szigeteken.) Oxford University Press, 2022.

beri tapasztalatokat, amelyeket elnyomtak a gyarmati lét során. Mert a kolonializmus bár magáról az ellenkezőt állítja, de szerinte soha nem lehetett igazán hegemón. Lenyűgöző a mód, ahogyan a befolyásolás, a felforgatás megbomlik „alanyai" ellenállásán. A dekolonizációs erőfeszítéseknél fontos e „törés" számos mozzanatára felfigyelni, fényre hozni őket. Ami nem azt jelentik, hogy az őslakos kulturális formákat úgy kellene „rehabilitálni", hogy beleillesszék azokat olyan gyarmati kategóriák és mérőszámok közé, mint a mezőgazdaság, az etnikum vagy az írásbeliség. Ehelyett Kelly abban hisz, hogy a gyakorlatukat, eredettanukat és tudásukat saját feltételeik szerint kell elismerni, önálló, erőteljes rendszerként, és képesek lehetünk azokat elemezni, megérteni, újraértelmezni és tiszteletben tartani.[211]

Az eszkaják mellett felfigyelt a kis bajbajin népre is.[212] Amint beszámol róla 2014. január 23-ai hozzászólásában, a Fülöp-szigeteki GMA Network médiahálózat cikkéből egy Bonifacio Comandante nevű titokzatos kutatótól ismerte meg őket. Mely népecske nézete az írásról az, hogy az írás képes természetfeletti változásokat előidézni. A betűk mindig képszerűek, még akkor is, ha ilyen ihlető forrásukat nehéz felismerni. Az írás az elsődleges közlési mód, míg a beszéd másodlagos, és hogy a Fülöp-szigeteki írás igen ősi. S bár ezek egyikére se hoz a cikk kézzelfogható bizonyítékokat, Kelly szerint maga az ilyen elméletek létezése is bizonyíték arra, hogy az ottani emberek milyen közösségi jelentéseket tulajdonítanak az írásnak.

És ez a képszerűség az íráshoz való eszkaja hozzáállásnak is az egyik jellemzője, ahogy azt „A spanyol és a viszaja ábécé" című hagyományos nyelvtörténeti könyv is tárgyalja. Ez a viszaja (azaz eszkaja) betűket az emberi testrészekkel társítja, míg a spanyol betűk hétköznapi dolgokra hasonlítanak, például egy gyertyatartó az I betűhöz, egy olló az X-hez. Pedro Paterno már 1887-ben úgy vélte két bajbajin jelről, hogy jelképként a férfi és női nemiszervet utánozza, és egy harmadikról, hogy isteni fénysugarat jelent, amely egyesíti a kettőt. Az első jel Bonifacio Comandante szerint kagylóhéjhoz hasonlít. Ugyanakkor az angol és viszajan mellett a másik helyi hivatalos nyelv, a tagalog írásában ez Isten neve: 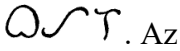 . Az első betű a nőt jelképező betűt: és a harmadik, a férfit jelképezi: és a középső: a fény, a szellem, Isten jelképe egyesíti a kettőt.

Egy előadáson Bonifacio Comandante antropológus és mérnök feltaláló feltárta, hogy a bajbajin, a gyarmatosítás előttről való írásrendszer több annál, aminek látszik. Többek közt létezik olyan, hogy bajbajin tánc.[213] Továbbá bizonyos „finom energiák" találhatók ennek az ősi szótagírásnak mind a 17 szimbólumában, amelyek a növényekre is jótékonyan hatnak, ha bajbajin jelképpel „meghajtott" vízben nőnek. A Taklobo óriáskagylót alapul vevő bajbajin, a Fülöp-szigeti őslakók ősi írásrendszere, már azelőtt létezett a szigetvilágban, hogy az első spanyol gyarmatosítók odahajóztak volna. Az őslakók énekek, imák, versek és üzenetek vagy levelek írására használták, olyan anyagokra írták, mint farönkök, bambuszlevelek, sziklafalak és fémek. Hogy ezek az írások Krisztus születése előttiek, mutatják a Manunggul Jar (Palawan) temetkezési edényeken talált írásjelek, melyek készítését Kr. e. 890-710-re mérték ^{14}C-gyel, bár mások szerint a jelek csak díszek. És ez cáfolja azokat a történelmi feltételezéseket, amelyek szerint

[211] Dr. Piers Kelly: About my work. *Brave new words. Graphic codes, linguistic creativity and rare manuscripts.* https://bravenewwords.info/about
[212] https://bravenewwords.info/2014/01/23/folk-theories-of-philippine-scripts/
[213] Ime Morales: Four things you may not know about our Baybayin. August 23, 2013. https://bravenewwords.info/2014/01/23/folk-theories-of-philippine-scripts/

ennek az írásrendszernek a létrehozása csak kb. 100 évvel a spanyol gyarmatosítók 1521-es érkezése előttre tehető.

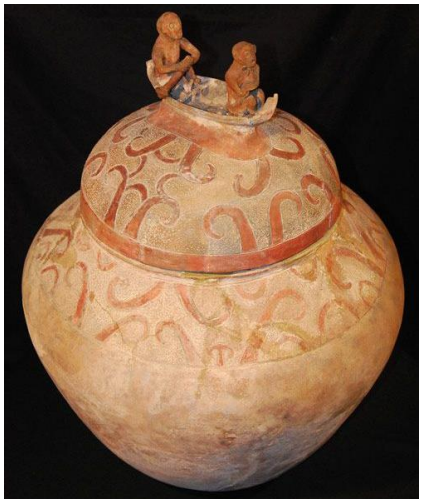

9. ábra. Manunggul jar (Kr. e. 890-710)[214]

Bonifacio Comandante beszámol a Sayaw vagy Sabai nevű bajbajin táncról, valamint a ng Silangant (Bangsi) nevű bajbajin harcművészetről. A bajbajin táncmozgás a szótár 17 betűjére épül, azaz a mozdulatokat az írott jelek alakjáról másolják. Az írásformák mozgássá alakítása könnyű módot biztosított a bajbajin írás és olvasás megtanulására, elsősorban az „izommemória" miatt. De a bajbajin tánc öngyógyításra is használható, és imádkozásra, A táncon keresztül történő imádkozás tökéletes terápia. Magának a táncnak nincsenek konkrét vagy előírt mozdulatai. A táncos szabadon alkothatja meg saját kifejezésmódját az ebben az ősi írásrendszerben található 17 szimbólummal.

[214] https://www.pinterest.ph/pin/252201647860330798/visual-search/?x=10&y=10&w=480&h=714&imageSignature=9fe0d06487067f37bac611f66f88d952

10. ábra. Bajbajin táncmozdulatot végzők.[215]

Bonifacio Comandante azt is kikutatta, némi időt eltöltve egy Palawanról származó tagbanua bennszülöttel, hogy a bajbajin írás a taklobo óriáskagylóból származik. Ezt az óriáskagylót a bajbajin ősök táplálékként, eszközként, edényként, használati tárgyként, mészforrásként használták a bételrágáshoz, testdíszként vagy temetkezési eszközként. Az, hogy minden egyes bajbajin szótag önmagában egy szó, az ősöknek az óriáskagylóval kapcsolatos rituáléjából vagy gyakorlatából fejlődhetett ki. Magukat a szimbólumokat a kagyló fizikai alakjai ihlették. Ez az elmélet fontos és érdekes fejleményt jelent a bajbajinok történeti tanulmányozásában, s megcáfolja a szótagírás eredetére vonatkozó korábbi feltételezéseket.

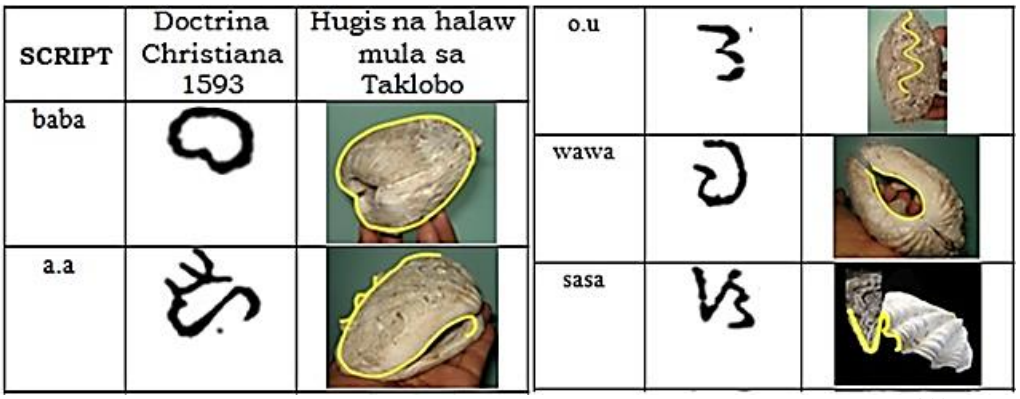

11. ábra. A taklobo kagyló, mint az ősi bajbajin betűk mintaadója.[216]

[215] https://bravenewwords.info/2014/01/23/folk-theories-of-philippine-scripts/.
[216] https://bravenewwords.info/2014/01/23/folk-theories-of-philippine-scripts/.

És még egyszer azokról a bizonyos, a bajbajin írásmódban rejlő finom energiákról. Bonifacio Comandante kísérleteket végzett növényeken, és felfedezte, hogy minden egyes bajbajin szótagírásjel sajátos erőket hordoz, amelyek a természeti erőkhöz kapcsolódnak. Képes ezeket az energiákat hasznosítani a növénytermesztésben, valamint önmaga és mások gyógyításában. A folyamat során felírja a megfelelő bajbajin szimbólumot egy papírra, és a papírt az alanyra ragasztja. „Ne felejtsd el, hogy ez a te imádságod. Legyetek konkrétak, őszinték és tömörek a kérésetekben, és írjátok rá az 'én imám' kifejezést" – árulja el a módszert. Az így a kimondott üzenetek vagy imák hatékonyabbak. És Bonifacio Comandante fájlalja, hogy a bajbajin félre lett téve, miután a spanyolok a Fülöp-szigetekre jöttek. Mielőtt ez történt, az őslakos filippínó népet a bajbajin egyesítette. „Most nem értjük egymást, mert annyira különbözőek vagyunk" – mondja végül.

Visszatérve az eszkaja nyelv és írás Piers Kelly-féle ismertetésére, ő fontos mozzanatnak tartja, hogy a huszadik század folyamán a délkelet-ázsiai alulról szerveződő mozgalmak vezetői arra törekedtek, hogy a kisebbségi nyelvek státuszát emeljék azáltal, hogy egyedi írásokban tegyék láthatóvá őket. A Shong Lue Yang által 1959 és 1971 között kitalált *Pahawh hmong* írás talán a leghíresebb, de új írásrendszerekről számoltak be, többek között a laoszi loven nyelv (1924) és a malajziai Borneón élő iban (1947-1962) esetében is.

ಎಲ್ಲಾ ಮಾನವರೂ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿಯೇ ಜನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕು
ಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ಆಂತಃಕರಣ ಗಳನ್ನು ಪಡೆದವರಾದ್ದರಿಂದ
ಅವರು ಪರಸ್ಪರ ಸಹೋದರ ಭಾವದಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು.

12. ábra. A Pahawh hmong írás.[217]

Kelly tanulmányai a Fülöp-szigeteki eszkaja írásrendszert ismertetik, és megvitatják az ihletett (újra) létrehozásának indítékait és gyakorlati vonatkozásait. Bár az eszkaja írás arra szolgál, hogy a széles körben használt viszajan (cebuano) nyelvet írásban ábrázolja, kiváltságos szerepe is van. Ez pedig Kelly szerint egy újonnan kialakított, szintén eszkaja néven emlegetett utópisztikus nyelv írásos megismétlése. Az eszkaja nyelvet és írásrendszert, amelyet állítólag az ősük, Pinay pápa hozott létre, mintegy 550 ember használja korlátozott célokra Délkelet-Bohol hegyvidéki régiójában. Az eszkaja a mássalhangzó jegyek kis csoportjában egy eredendő magánhangzót használ, amely stratégia a Fülöp-szigeteken máshol található, veszélyeztetett – imént látott – bajbajin rendszerekre emlékeztet. Nagyrészt azonban a mintegy 1000 szótagjelet fel lehet bontani a helyi írástudók által inahan (anya) néven emlegetett CV kezdőbetűkre és a mássalhangzó-gyűjteményt jelölő mellékjeles sinyas (gesztus) karakterekre. Bár az inahan grafikus formája alapján a kezdőbetű gyakran megjósolható, a mellékjelezés nem következetes, ami azt jelenti, hogy minden egyes szótagjelet önállóan kell elsajátítani.

[217] Piers Kelly: Eskayan Language, writing systems. The International Workshop on Endangered Scripts of Island Southeast Asia. February 3. 2014. *Brave new words. Graphic codes, linguistic creativity and rare manuscripts*. https://bravenewwords.info/2014/02/03/the-eskayan-alphasyllabary-of-the-philippines-history-and-description-of-a-utopian-writing-system/.

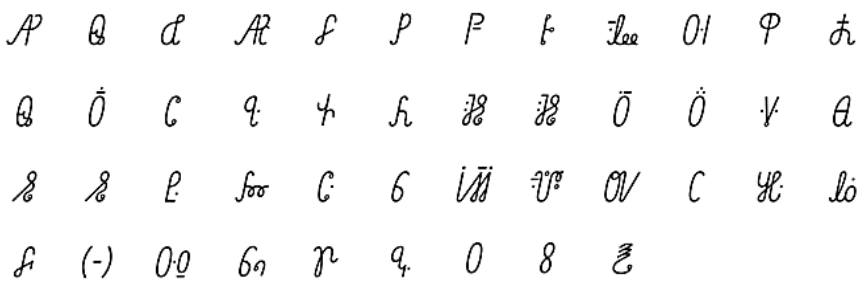

13. ábra. Eszkaja ábécé. Kettős alfabetikus és szótag értékkel rendelkező eszkaja betűk. [218]

Kelly szerint az eszkaja írásrendszer viszonylag rendszertelen jellege és az ismert eszkaja írásjegyek többségének ismétlődése megmagyarázható az 1920-as években való megjelenését kísérő körülményekkel és ideológiákkal. Az eszkaja nyelvet kezdettől fogva a gyarmatellenes mozgalom tagjai támogatták, akik elutasították Bohol 1901-es amerikai megszállását, és egy alternatív őslakos kulturális rend felértékelésére törekedett. Az eszkaja írásrendszert valószínű, hogy először a viszajan és a spanyol szövegek rejtjeles átírására fejlesztették ki. Később a szótagrendet kibővítették, hogy befogadja és megelőzze a kialakulóban lévő eszkaja nyelv egzotikus szótagformáit, miközben előrevetítette egy helyi jóslat beteljesülését is, miszerint az eszkaja nyelvet egy nap a világ összes nyelvének írására fogják használni. Ez a saját és az egyetemes közötti dinamika jelenik meg a hagyományos eszkaja irodalomban, ahol az írott nyelv metaforikusan olyan, mint az őslakosok másságát és függetlenségét alátámasztó nemzeti zászló, és mint az emberi testből származó szerves igazság kifejeződése.

Ami a kulturális azonosság és a politikai ellenállás megteremtését illeti, az a Fülöp-szigetek katolikus misszionáriusai és a 16. századi spanyol gyarmati hatalommal szemben történt. Majd 1898 után az amerikaiakkal szemben, végül a második világháborúban a japán megszállással szemben. A spanyol misszionáriusok megszállottan templomokat építettek, és fanatizmusuk hatalmas áldozatot követelt a lakosságtól. A reducción (a népesség mesterséges városokba zárása) gyarmati gyakorlata, a kényszerű áttérések, a szentségek önkényes visszatartása és a templomok építése mint adóztatási forma (amelyet a szájhagyományban a rabszolgamunka egy formájaként emlegetnek) rendszeresen a végsőkig kizsigerelte a lakosságot. Az 1621-es tamblot felkelésben kereszténység elleni sámánista visszahatásként a lázadók megszentségtelenítették a szent képeket. A híresebb és hosszabb ideig tartó Dagohoy-lázadást (1744-1829) az váltotta ki, hogy egy spanyol pap megtagadta valakitől a keresztény temetést – bár valószínűleg a valódi kiváltó ok a lakosság széleskörű súlyos sérelme volt. E spanyol befolyástól mentes 85 év alatt a dagohoji felkelők saját kápolnákat építettek, a kereszténységet újraértelmezték a maguk módján, felelevenítve a spanyol hódítás előtti temetkezési szokásokat, animista rítusokat és társadalomszervezési rendszereket.

Bohol mindig is az ellenállás területe volt – írja Kelly. A szigeten található eszkaja írásról a használói úgy vélik, hogy a hős Pinay ősük, „pápájuk” hozta létre, és később, az 1920-as években Mariano Datahan (1875-1949) veterán lázadó „feltárta”, aki felfedezett egy barlangban őrzött, faragott fatáblákból álló nyelvi archívumot. Messianisztikus céljai ekkorra kiteljesedtek, és a sziget délkeleti részén nagyszámú követőre talált. Miután kegyetlen összecsapásokat és egymást követő megszállásokat szenvedtek el, Datahan hívei ezen írásukat az idegen befolyástól mentes, romlatlan, a hódítók érkezése előtti műveltség jeleként értékelték.

[218] Ugyanott.

Mariano Datahan, a Fülöp-szigeteki eszkaja közösség karizmatikus vezetőjének törekvései Bohol szigetén egy radikális utópisztikus közösség létrehozására vezettek. Ezt Kelly szóbeli és írott forrásokból tárta fel. Gyermekkorában Datahan ministránsként szolgált a misszionárius nyelvész, Felix Guillen atya mellett, később pedig résztvett a Fülöp-szigeteki–amerikai háborúban (1899-1902). Miután pedig csatlakozott az Iglesia Filipina Independiente (Fülöp-szigeteki Független Egyház) hitközösséghez, radikális spirituális célkitűzést dolgozott ki és a sziget egész területéről vonzotta követőit. Harcias mozgalma sok hasonlóságot mutat a szomszédos szigeteken működött *pulahan* és *colorum* néven ismert szektaszervezetekkel. Majd békét kötött az amerikai rezsimmel és egyedülálló kulturális és irodalmi program kidolgozásába kezdett, amely Bohol japán megszállása előtti években (1942-1945) teljesedett ki.[219]

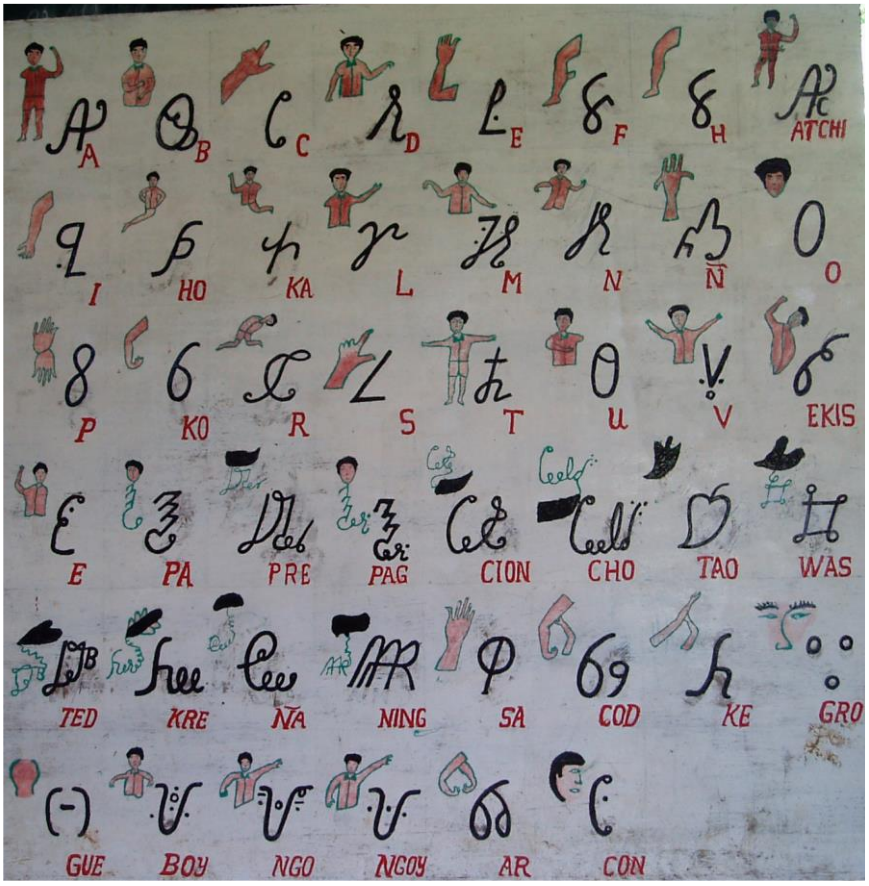

14. ábra. Az *Abidiha egy fatáblán megjelenítve a Taytay-beli eszkaja iskolában.*[220]

Az alföldi városközpontoktól elszigetelten a hegyekben élő eszkaja népet Taytay faluban tehát mezőgazdasági tanácsadók „fedezték fel", és írásukat oly bizarrnak ítélték, hogy számos újságíró és amatőr antropológus feltételezte, hogy a közösség egy érintetlen őslakos kisebbség.

[219] Kelly 2022, Chapter 8. https://academic.oup.com/book/41912/chapter-abstract/354796660?redirectedFrom=fulltext

[220] https://www.researchgate.net/figure/An-Abidiha-displayed-on-a-wooden-board-at-the-Eskaya-school-in-Taytay_fig2_290329723

Kelly vizsgálta az eszkaja nyelv nyelvtanát, szótanát, írásrendszerét és irodalmát, hogy nyomon követhesse a nyelv történetét. Nyelvészeti bizonyítékokra, levéltári anyagokra és szóbeli hagyományokra támaszkodva feltárta az eszkaja nyelvi kultúra eredetét és fejlődését a Boholon ismétlődő gyarmatellenes felkelések összefüggésében. Bár ez az írás szerinte a Fülöp-szigetek déli részén széles körben használt viszajan (szebuano) nyelv ábrázolására szolgál, kiváltságos szerepe egy gyártott utópisztikus nyelv írásos lemásolása, amelyet *eskayan* vagy *bisayan declarado* néven emlegetnek. Az eszkajan nyelvet és annak írását, ami Pinay pápa nevű ősük talált fel, mintegy 550 ember használja korlátozott célokra Bohol szigetének délkeleti részén. Az írásrendszerben található 1065 darabszámú alfabetikus készletből 24 az elsődleges karakter, választható szótagértékekkel.

Az eszkaja írás, írásrendszer abban a tekintetben egyedülálló a világ írásai között, hogy mennyire ötvözi a hangok és a nyelvi ábrázolás különböző módjait. Az eszkaja rendszer egyszerre alfabetikus (betűrendű), alfa-szillabikus (betű- és szótagszerű) és szigorúan szótagoló jellegzetességekkel rendelkezik. S ehhez következetlen mássalhangzó-diakritikai (mellékjeles, hangértéket módosító) rendszerrel bír. Több mint ötvenszázalékos redundanciája a rögzített szótagjelek között, beleértve a 37 karaktert hangsorozati lehetetlenségek ábrázolására (14. ábra). E redundancia az írás szóalaktanában visszaköszön, ahol a rajzi eltérések túlságosan meghatározók, és nincs egyértelmű irány a vonások és hurkok egységes eligazítására. Helyesírási változatosság abban is mutatkozik, hogy egyes írnokok hogyan tagolják a szavakat szótagokra, mássalhangzókra és magánhangzókra: egy szónak több elfogadható szótagja is lehet az írásmódok között.

Az eszkaya ábécé betűi olyan írógépszerűek, mintha a spanyol vagy a visayan spanyol helyesírásának közvetlen átírására tervezték volna őket. Bár nem egyértelműen, de a rendszer bizonyos fokú logográfiát (logotípiát: rövid szavak, szótagok egybeöntése a nyomdászatban) mutat. És talán még piktográfiát (képírást) és ideográfiát (fogalomírást) is az Abidiha, vagyis az elsődleges „ábécé". Kevesebb nem egyértelműen fogalomírási, a számjegykészlet decimális, s még más célokra is használható, de úgy tűnik, hogy a számrendszerben szándékosan zavaros vagy félrevezető számjegyeket tartalmaz egy olyan írnok szemszögéből, aki előzetesen hinduarab betűkkel tudott írni. Ez a zavaró tényező, amely más jelek közötti látszólagos ellentmondásban mutatkozik bizonyos számformák, azok jelentése és hangi megvalósításai között, sugallja az írásrendszer más szempontjai szándékos elhomályosításának lehetőségét. Az egyik ilyen terület a mássalhangzók álmellékjeles rendszere: egyszeri grafikus elemek, amelyek csak a megkülönböztetés funkcióját töltik be, kombinatorikai érték nélkül. Ami az írásra a latin ábécé hatásait mutatja, míg az írásrendszer a spanyol ábécé elemeit, és a benne rejlő magánhangzókat tartalmazza. Ezek a Fülöp-szigeteki és indonéziai őslakosok írásmódjára emlékeztetnek, még akkor is, ha az eszkaja magánhangzók alapértelmezett megvalósításukban nagyobb változatosságot mutatnak.

Összefoglalóan elmondható, hogy az eszkaja a legkevésbé rendszerezett írás, amelyet valamikor feljegyeztek és ma is rendszeresen használnak. A rendszerezettség hiánya nem a helyesírás viszonylagosságáról szól, azaz az egyes írásjegyek hangoknak való megfeleléséről, sokkal inkább a nyelvváltozatok rendkívül sokrétűségéről. Ez írásrendszer szétválaszthatatlan legkisebb elemei (grafémái) lehetnek betűk, szótagok, fogalmak, azok kifejezett feleslegével az ábrázolás szempontjából. Más szóval, az eszkaya megsérti azt a követelményt, hogy a nyelve számára hatékony hangrendszerrel bírjon, alaktana az írott formához igazodjon.

A mi magyar szempontunkból ezek az eszkaja írással kapcsolatos jellegzetes rendszeres rendszertelenségek mintha a rovásírásunk betűösszevonásaira, jel összerovásra vagy ligatúrára hasonlítanának. S ha az emlékezet oly régiségből a betűket nem is őrizte meg, az összevonás képességének, gyakorlatának emlékezete tovább élhetett.

Ugyancsak felmerül az eszkaja és bajbajin nyelvvel kapcsolatban a gyökjelleg szerepe is. De nemcsak ezért lenne igazán érdemes közelebbről, leginkább a helyszínen megvizsgálni ezeket a nyelveket, hanem az ősiségük és máshonnét érkezésük fennmaradt emlékezete miatt. Mert ez most még inkább nyilvánvaló lett, és tehát nem Kovács János által sugallt mui eredetet illetően. Az ősiség inkább az ázsiai szárazföldön elterjedt kőkori műveltség folytatását jelentheti, és ennyiben az egyetemes emberi őstörténet jelentős érdekessége. S amellett, hogy további vizsgálattal fény derülhet eme nyelvi mélység tulajdonságaira, mellékesen a magyar nyelv igen régi mivoltáról is tájékozódhatunk, ha ilyen távoli és régi kapcsolata bebizonyosodik.

Rihmer Aurél (Budapest):

Turán „udvari" vonat

Ez a munka a vitéz nagybányai Horthy Miklós különvonatának történetét igyekszik bemutatni. Igyekeztem felkutatni, hogy mikor és merre járt a szerelvény, illetve, hogy milyen összetételű volt. Az alkalmakról, amelyekre a Főméltóságú Úrat vitte a szerelvény, külön nem írok. Akiket érdekel, az a célállomásoknál megadott újságcikk forrásokból annak utána tud nézni. Így ez az írás egyben emléket állít a Főméltóságú Kormányzó Úr utazásainak is.
A forrásokat áttekintve, megállapítható, hogy a Turán általában éjszaka, vagy hajnalban volt leginkább úton.

Külön köszönetet kell mondanom Lossonczy Miklós vasútkutatónak és barátainak, akik munkám elkészítésében nagyon sokat segítettek. Itt kell megjegyeznem, hogy a Turán kormányzati szerelvény története, még a vasúttörténészeket is megosztja. Van, aki szerint húzta azt X típusú mozdony (pl. 109-es), míg mások szerint nem. Ugyan így eltérések vannak a kocsiszámok terén is. A Turán egészének is értelmezési gondjai vannak. Például, a Turán része-e, az alkalmilag hozzákötött kocsi, vagy sem. Egyes szakmunkák írnak bizonyos vagonokról, míg mások tagadják, hogy az a szerelvény része lehetett. A kérdés megérne egy vasúttörténeti konferenciát.

A Turán szerelvényt a MÁV állította össze vitéz nagybányai Horthy Miklós Főméltóságú Kormányzó Úr számára. A szerelvény közforgalmi termeskocsikból állt, és 1920-1945 között közlekedett kormányzati szerelvényként, majd 1945-ben Csehszlovákiába került.

Ez a szerelvény a magyar történelem talán leghíresebb vonata. A Turán vagonjai 1896-1903 – 1916 – 1928 - 1943 között készültek. A szerelvény összeállítása a két világháború között többször változott. A MÁV Horthy számára nem épített külön vonatot –nem így Kádár számára a páncélozott Ezüstnyilat-. Néha a festése is megújult a szerelvénynek. A szerelvényt vonatta gőzmozdony, villanymozdony és motormozdony.
A szerelvény korai összeállítása: Mozdony, kalauzkocsi, vonatkísérő vasúti tisztségviselők kocsija, kormányzó kocsija, személyvagonok, majd az étkezőkocsi, személyzet kocsija.[221]

A Turán az 1930-as években így volt összeállítva: mozdony-szerkocsi, kalauzkocsi, vasútat kísérő vasúti tisztviselők kocsija, távírda kocsi, ezt követte a kormányzó 1927/1928-ben épített hathengeres termes kocsija, ezt követte általában két termes kocsi a kiséret számára. A következő kocsi az étkező kocsi, a személyzet kocsija, majd a szerelvény végén volt a kormányzó gépkocsiját szállító zárt vasúti kocsi. Így a célállomáson a Főméltóságú Kormányzó Úr a saját gépjárművébe tudott átszállni. E szerint, 1930-ban már nem használták az egykor Ferenc József udvari vonatához tartozó 1896-ban épített kocsit.[222]

Ma ismert a 9-es, a 12-es vagon sorsa, továbbá még két-három vagonról lehet tudni.

[221] (Frisnyák Zsuzsa: Az udvari vonatok és a vasútüzem)
[222] (Fejes Antal: Szigorúan ellenőrzött vonatok – Múlt-kor 2011. ősz)

A szerelvény főleg az országon belül közlekedett, de járt Lengyelországban, Ausztriában, Németországban és Olaszországban is.

Egy visszaemlékezés szerint: „Egy alkalommal utaztam a Túrán vonattal, a kormányzói különvonattal, mely egy szalon-, egy étkező- és több I—II. osztályú Pullman-kocsiból állott."[223]

A Horthy család igen gyakran étkezett a Turán étkezőkocsijában. A vonat gyakran volt Kenderesen, különösen ősszel és tavasszal. Ha a vonat Kenderesre ment, akkor általában este 10-kor indult Budapestről a Keleti pályaudvarról. A vonat lassan haladva így hajnalban ért Kenderesre. Ekkor a Kormányzó Úrnak a reggelit a vonaton szolgálták fel. A vonat Gödöllőre viszont ritkábban ment, mert oda Horthy általában autóval ment a fővárosból.[224]

A kenderesi vasútállomás 2020-ban, az 1931-es állapot helyreállítása után.[225]

[223] (Magyarország, 14. évfolyam, 1977-01-16 / 3. szám)

[224] (Frisnyák Zsuzsa: Az udvari vonatok és a vasútüzem)
[225] (https://csodalatosmagyarorszag.hu/hirek/itthon/kaprazatos-lett-a-horthy-kastelyhoz-kozeli-kenderesi-vasutallomas/)

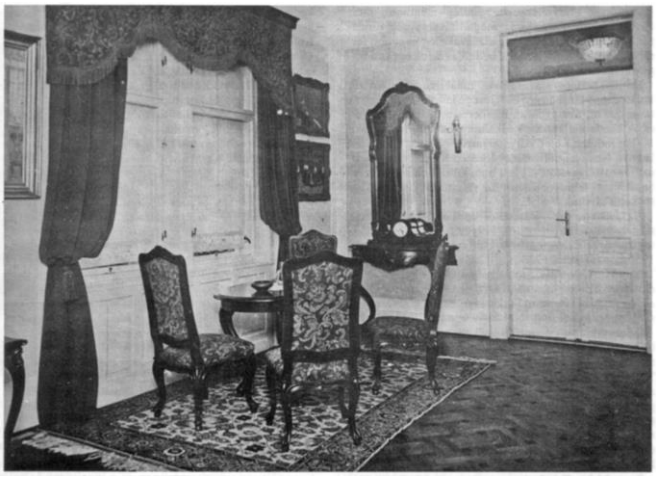

A kormányzói váró 1942-ben Kenderesen.[226]

A Turán felszereltségéhez hozzá tartozott a szerelvényeket összekötő telefon. Erről így írt egy korabeli cikk: „Telefonon rendelheti meg ebédjét vagy vacsoráját az étkező-kocsiban, telefonon érdeklődhetik, vájjon szabad-e a borbély, (mert minden amerikai expresszen van borbélyfülke is!), hívhatja a manikűrösnőt (ez utóbbi természetesen egy néger lady!) és telefonon érintkezhet az expressznek bármelyik alkalmazottjával, ha bármit akar. A Vízesés Expressz utasai 30 óra hosszat tartó útjukon páratlan kényelemben élvezhetik a gyönyörű tájat és nem kell hiába végigmenni a hosszú expresszen, hogy helyet keressenek az étkezőben, vagy a borbélynál. Ez az expressz-telefon egyébként nem ismeretlen nálunk a Máv.-nál, mert a kormányzó Túrán- vonatának egyes vagonjait szintén telefon köti össze.”[227]

A személyzet kevés tagja ismert. Ezért érdekes ez a cikk: „Puskás Györgynek még egy fontos beosztása van; ö a fő szakácsa Horthy Miklós Kormányzó udvari különvonatának is Címe és rangja, fényképes igazolványa szerint: „A Túrán különvonat fő- szakácsa“” [228]

Egy életkép a Turánról:
„Ha a kormányzó utazott, akkor ezt a Turán különvonaton tette, melynek mozgásának biztosításáért egyszemélyben én voltam a felelős. Sőt állandóan a vonaton kellett tartózkodnom. Együtt ebédeltem és vacsoráztam a kormányzóval és a testőrséggel. Vacsora után nagyon szerettem ottmaradni az asztalnál, mikor tengerészélményeiről mesélt. Rendkívül jó előadó volt. Ekkor ismertem meg közelebbről. A tiszteleten túl talán meg is szerettem... Később már, mint csehszlovák katonai attasé negyedévenként be kellett számolnom neki. Minden érdekelte. Nagyon jól volt tájékoztatva. Egyszer megkérdezte, hogy milyen ember ez a Tiso? Azt válaszoltam, hogy államférfinak látszik. „Egy pap?" - kérdezte megrökönyödve...” Ez Kéri Kálmán visszaemlékezésének a részlete.[229]

A Turán igen gyakran került a politikai viták kereszttüzébe.

[226] (Frisnyák Zsuzsa: Az udvari vonatok és a vasútüzem)
[227] (Pesti Hírlap, 51. évfolyam, 1929-12-04 / 276. szám)
[228] (Ujság, 18. évfolyam, 1942-04-04 / 77. szám)
[229] (Új Magyarország, 3. évfolyam, 1993-09-04 / 206. szám)

„ Minden költségét kifogásolták. Bizony az első években Horthy nem volt annyira népszerű, mint lett később. Volt egy különvonata, a „Turán" - aligha van még egy vonat az egyetemes vasúttörténetben, amelyet ennyit emlegettek volna egy parlamentben. Folyton a szerelvény fenntartásával járó költségeket firtatták és kritizálták a kormányzó ellenségei. Különösen a szociáldemokraták támadták az államfő állítólagos pompakedvelését - ami mellesleg csakugyan a feladatuk volt. Viszont nem volt teljesen igazuk, hiszen Horthy nem volt úgy oda a külsőségekért. Megtehette volna, hogy belakja szinte az egész budai Várat - a Palotában több mint 800 helyiség volt, ehhez képest ő egész családjával és személyzetével együtt megelégedett egy mindössze kilencszobás lakosztállyal, az is a vendégeknek kijáró traktusban helyezkedett el.” [230]

A Turán „luxusát” még 1977-ben is felhánytorgatták: „Egy alkalommal utaztam – Shvoy Kálmán - a Túrán vonattal, a kormányzói különvonattal, mely egy szalon-, egy étkező- és több I—II. osztályú pullman-kocsiból állott. A kormányzó környezetében levő urak ekkor már magasan ültek a lovon, mindegyik félistennek képzelte magát. Már volt testőrség, udvari borbély, detektív, szakács. Az volt az érzésem, hogy egy olyan szegény országnak, mint mi akkor voltunk, kár volt ez a nagy rongyrázás. Elegendő lett volna egy kocsit vagy szalonkocsit csatolni a rendes vonathoz, s nem ilyen luxussal utazni, mint ezek az urak.”[231]

Olvasva a korabeli újságokat, feltűnt, hogy számos uralkodó udvari vonata ellen terveztek merényleteket. A Turán elleni merényletkísérletről, azonban nem szólnak a források.

A Turánhoz kapcsolódó protokolláris részekről Frisnyák Zsuzsa bőven ír. Én most az ő könyvéből emelek ki részleteket. Horthy mindig kísérettel utazott. Mindig vele volt a katonai és a kabinetiroda főnöke, a szárnysegédei, a testőrség parancsnoka és helyettese. Vele volt útimarsallja, egy orvos, néhány testőr, egy detektív, távírász és a konyhai személyzet. Később kibővült a katonai iroda egy tisztjével, a honvédelmi minisztérium sajtóosztályának egy munkatársával, egy palotás altiszttel és küldönccel. A vonatot mindig az államvasutak egy főtisztviselője vezette. A kormányzó udvari kocsijába csak a katonai és a kabinetiroda főnöke, az első szárnysegéd és a testőrség parancsnoka foglalt helyett. Közvetlenül a kormányzói termeskocsi melletti szalonkocsiban utazott a többi szárnysegéd, a katonai és kabinetiroda irodai beosztottjai, az orvos és az útimarsall. A kormányzó illetve a katonai és a kabinetiroda főnökének engedélye nélkül az udvari vonaton senki sem utazhatott. A szerelvényen utazók –ide értve a vasutasokat is-, mind névre szóló igazolványt kaptak. Az utazás programját a katonai iroda állapította meg. Részletesen szabályozták a vonat pályaudvari búcsúztatását, illetve fogadását is.[232]

A korszakra jellemző, hogy ekkoriban még a Főméltóságú Kormányzó Úrnak is volt magánélete. Magánjellegű útjairól, vadászatairól a sajtó igen gyakran hallgatott. Így a Turán magánútjai sem szerepelnek a sajtóban.

[230] (Székely Hírmondó, 15. évfolyam, 2010-06-15 / 82. szám)
[231] (Magyarország, 14. évfolyam, 1977-01-16 / 3. szám)

[232] (Frisnyák Zsuzsa: Az udvari vonatok és a vasútüzem)

A Turán hivatalos útjai:

Év:	Felkeresett települések (itt nem jelzem, ha egy évben többször is volt ott):
1920	Kisújszállás, Karcag, Debrecen, Újfehértó, Nyíregyháza, Ceglédre, Kecskemét, Szeged, Békéscsaba, Gödöllő, Budapest, Miskolc, Siófok, Szentesre, Hódmezővásárhelyre, Makóra, Mezőhegyesre, Orosházára, Pusztapó, Hatvan, Eger, Ócsa, Csurgó major – Örkény, Sátoraljaújhely.
1921	Dorog, (Sütrég), Ódalmánd, Kaposvár, Nagykanizsa, Kurdacsibrák, Zalaegerszeg, Szombathely, Győr, Keszthely, Veszprém, Pécs, Dunaszecskő, Bátaszék, Baja, Szeged, Szőreg, Kecskemét, Félegyháza (Kiskunfélegyháza), Kiszombor. Sopronba Gömbös Gyulát vitte.
1922	Miskolc, Gödöllő, Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Kiskundorozsmára, Szeged, Mezőkövesd, Szikszó, Sátoraljaújhelyre, Örkény, Csorna, Kapuvár, Nagycenk, Győr, Körmend, Szombathely, Sárvár, Mosonmagyaróvár, Hegyeshalom, Sopron, Kőszeg, Celldömölk
1923	Nagykanizsa, Pécs, Újdombóvár, Szekszárd, Tolnamözs, Bátaszék, Tolna, Baja, Hidas-Bonyhád, Kaposvár, Örkény, Miskolc, Mezőkövesd, Gödöllő, Sárospatak, Tállya, Miskolc
1924	Kisköre, Debrecen, Budapest
1925	Cegléd, Veszprém
1926	Gyula, Kiskunhalas, Jutas, Veszprém, Mohács, Szikszó, Miskolc, Kecskemét, Szeged, Budapest, Ebes, Debrecen
1927	Debrecen, Hajdúböszörmény, Nagykőrös, Őrkény, Berettyóújfalú, Hajdúszoboszló Ebben az évben használta a Győr—Sopron—Ebenfurti vasútvonalat is.
1928	Debrecen, Kisújszállás, Kenderes
1929	Szombathely, Makó
1930	Pécs, Szentlőrinc, Sopron, Kecskemét, Szeged, Dunaföldvár Sopronba a Bicske-Komárom-Győr-Csorna-Kapuvár útvonalon ment.
1931	Pápa
1932	(Kőszeg), Bicske, Komárom
1933	Keszthely
1934	
1935	Szeged, Alsózsolca
1936	Szin, Bánkút **Olaszországi út:** Bécs - Velence - Bologna – Róma, Hegyeshalom, Mosonmagyaróvár, Győr, Budapest
1937	Mosonmagyaróvár, Szeged, Kenderes (Ebben az évben 37 utat tett meg a Turán.)
1938	**Lengyelországi út:** Zebrzydowice, Krakkó, Varsó, Bialowiezsa Székesfehérvár, Csödömér – Páka **Németországi út:** Bécs – Berlin – Nürnberg – Bécs - Linz – Budapest Göring meghívására **Kelet-Poroszországba ment** Báreza, Kassa
1939	Mezőhegyes, Bakonysárkány, Szatmárnémeti, Nagyvárad, Csap, Munkács, Szerencs, Kecskemét, Szeged, Sátoraljaújhely, Torna, Kassa

1940	Kenderes, Csenger, Szatmárnémeti, Nagyvárad, Csíkszereda, Szeged (Ebben az évben 42 utat tett meg a Turán.)
1941	**Németország – Ausztriai út:** Monichkirchen Tolna, Szabadka, Keszthely, Kenderes, Hajdúszoboszló, Újfehértó, Nyíregyháza, Szolnok, Kolozsvár **Hitler főhadiszállásán Lengyelországban a Farkasoduban.**
1942	Kenderes, Pusztaszentlőrinc, Szeretfalva, Déda, Mezőhegyes
1943	Eger, vadászat a görgényi havasokban
1944	**Németország – Ausztriai út:** Salzburg – Linz - Hegyeshalom –Mosonmagyaróvár - Bicske – Budapest **Horthy fogsága:** Budapest – Bécs - németországi Hirschberg (Münchentől 50 km-re)
1945	Budapest, Kőszeg, Semmering, Sopron, Purgerstrasse, Bahndorf, Bécs, Krems, Spitzdonau, Linz, Salzburg, Hofgarten, Mibach, Eisenstrasse, Prága

Egy évben 37 illetve 42 utat tett meg a Turán. Lossonczy Miklósnak tűnt fel, hogy ez igen nagy számú utat jelent. Szerinte egyszerűen elképzelhetetlen, hogy a különvonat, vagy legalább egy része hetente, kéthetente, vagy akár háromhetente „úton lett" volna, hiszen egy év 52-53 hét. Lehet, hogy a telephelytől távol töltött napok számát értette rajta Frisnyák Zsuzsa. Frisnyák írta, hogy a Horthy család magánútjaira is szívesen használta a Turánt. Egy kenderesi hétvége lehetett 3-4 nap. Ha ezt havonta egyszer megtették, akkor már az ismert hivatalos utakkal együtt elképzelhető a 37-42 napi távollét a szerelvény eredeti budapesti állomáshelyétől.

A Turán protokolláris útjai a sajtó fényében részletesen kibontva:
1920
1920. március 18-án Horthy Kiskunfélegyházára érkezett. Vonatát ekkor már udvari vonatnak nevezték, de még nem kapta meg a Turán nevet. A Turán csak áprilisban készült el. A vonat Cegléd érintésével ment Szegedre 19-én. A szerelvény Pullmann kocsikból állt.[233]

Mitől Pullmann kocsi a Pullmann kocsi?
A luxus jellegű berendezés és a hálófülkék bevezetése mellett Pullmann legjelentősebb újítása az volt, hogy forgóvázat épített be a vasúti kocsik aljára. Ezekre azért volt szükség, mert az igények növekedésével a vasúti kocsik méretének is nőnie kellett, ami természetesen a járművek tömegének növekedésével is járt. Egy idő után annyira hosszúra tervezték a kocsikat, hogy azokat két tengelyen már nem lehetett elhelyezni. Ha viszont további, a szokásos módon merevén beágyazott tengelyeket helyeztek el az alvázon, az szinte lehetetlenné tette, hogy a vonat az ívveltebb szakaszokon is áthaladjon. A kerekek beszorulhattak vagy lebillenhettek a sínről, miközben erősen koptatták is azok anyagát. Ennek problémáját oldotta meg Pullmann ötlete: olyan kéttengelyes, rövid tengelytávolságú alvázat kell beszerelni a kocsik két végére, amelyek egy forgótányér körül elfordulhatnak. Emellett a forgóvázakon olyan lengéscsillapítókat kell alkalmazni, amelyek jelentősen csökkentik a kocsik rázkódását. Magyarországon az elsőként

[233] (Félegyházi Hírlap, 38. évfolyam, 1920-03-21 / 13. szám)
(Uj Nemzedék, 2. évfolyam, 1920-03-20 / 69. szám)

felavatott, Pest-Vác vasútvonalon is forgóvázas pullmannkocsik futottak a síneken. Ugyanígy a mozdonyokon is alkalmazták forgóvázakat, amelyek így Pullmann legfontosabb ötletének minősültek. A Pullmann kocsikat nagy fényűzéssel berendezett háló-, étkező- és termes-kocsik gyanánt használták. [234]

1920. április 12-13-ra virradóan, indult először útjára a Turán. Erről így írtak a korabeli újságok:

„Horthy Miklós, Magyarország kormányzója a rablóktól felszabadult Tiszántúlra utazik a budapesti Nyugati pályaudvarról. Azt mondja a magyar példabeszéd: minden ember otthon hasonlít legjobban önnönmagához. Vonzott bennünket, hogy mikor szűkebb hazájába utazik, mellette legyünk, lássuk a kormányzót otthon. Ismernünk kell teljesen a nagyinkat, hogy követhessük szándokát. Elmentünk hát véle, elkísértük különvonatát tiszántúli útjára. **Április 12—13-ra virradóra, reggel három órakor indult el a „Turán" különvonat (igy, nevezték el a kormányzó úr udvari vonatát)** a nyugati pályaudvarról. A besszállás ideje este tíz órára volt kitűzve. A kísérő személyzet már előbb elfoglalta a helyét a vonaton. Az érkezők meglepődve szemlélték a pompás udvari vonatot, mert hiszen tudvalévő, hogy az oláhok az összes udvari vonat szerelvényeket elrabolták. Az álmélkodó kérdezősködés nyomán azután hamarosan híre futott, hogy a Magyar Királyi Államvasút részéről kellemes meglepetésben részesült a kormányzó úr: az igazgatóság ugyanis tűrhetetlennek tartotta, hogy a kormányzó ezekre a fárasztó útjaira, midőn több napot kell a vonaton töltenie, a lerongyolódott, kényelmetlen kocsikon utazzék. Az államvasúti főműhely munkásai is megértették az igazgatóság intencióját s éjjelt is nappallá téve dolgoztak, iparkodtak, hogy már erre a debreceni útra összeállítsák az új udvari vonat garnitúráját. **Az új szerelvény megcsinálásához a használatból régebben kivont udvari kocsik anyagát használták föl. A kormányzó úr kényelmes termes kocsija, melyben az ő hálószakasza s a szárnysegédeinek fülkéje helyezkedik el, a terem két oldalán annak a termes kocsinak anyagából képződött ki, mely Ferenc József király idejében Paar és Bolfras táborszernagyok használatára szolgált az udvari vonaton** (ex Udvari 23-as kocsi)**.** – Két udvari vonata volt Ferenc Józsefnek. Az első 13 kocsiból állt és 1884-ben a Prága melletti Ringhoffer Kocsigyárban készült. Az említett vagon talán az úgynevezett második udvari vonat része lehetett, ami 1896-ban készült el, és egykor 7 kocsiból állt. Ezt a millenniumi udvari vonatot a Ganz és Társa gyártotta le. –

[234] (http://www.mimicsoda.hu/cikk.php?id=1396)

A második udvari vonat egy kocsija. Sötétzöld színű, aranyozott díszítményekkel gazdagon ellátott, négytengelyes vagon. (A kép érdekessége, ha jól látom, hogy az egyik forgóváz 3 tengelyes, míg a másik csak 2 tengelyes.) Eredetileg a kíséret tagjait szállította, de valamiért nem volt hozzákötve a szerelvény többi részéhez, így ez túlélte az I. világháború utáni román fosztogatásokat. Ez lehetett Horthy termeskocsija a Turán udvari vonaton 1920-ban. A kocsi egyesek szerint a II. világháborúban megsemmisült, mások szerint Csehszlovákiába került.[235]

A képen Ferenc József második udvari vonatának egy része. Talán a románok vitték magukkal 1920-ban. A vonat összetétele: mozdony, uralkodó termes kocsija, királyné termes kocsija, udvari étkezőkocsi, udvari kiséret „A" termes kocsija, udvari kiséret „B" termes kocsija, kísérő személyzet kocsija, szolgálati kocsi. A király, valamint a királyné termes kocsija, két-két három tengelyű forgózsámolyon nyugszik.[236]

Az udvari vonat összeállítása 1896-ban: 7 kocsiból állt, kettő 6 tengelyes, további három 4 tengelyes és még kettő 3 tengelyes. [237]

[235] (https://www.szoljon.hu/kozelet/helyi-kozelet/volt-egyszer-egy-udvari-vonat-1272607/)
(https://www.ktenet.hu/uploads/events/2017-10-17-kozlekedestechnikai-napok/doc/meszaros-andras-eloadasa.pdf)
[236] (https://timelord.blog.hu/2012/04/14/az_eltunt_kiralyvonat)
(Matlekovits Sándor (szerk.): Magyarország közgazdasági és közművelődési állapota ezeréves fennállásakor és az 1896. évi ezredéves kiállítás eredménye 8. kötet (Budapest, 1898) Birly Béla: Vasúti kocsik)
[237] (https://forum.index.hu/Article/showArticle?go=65807715&t=9116135)

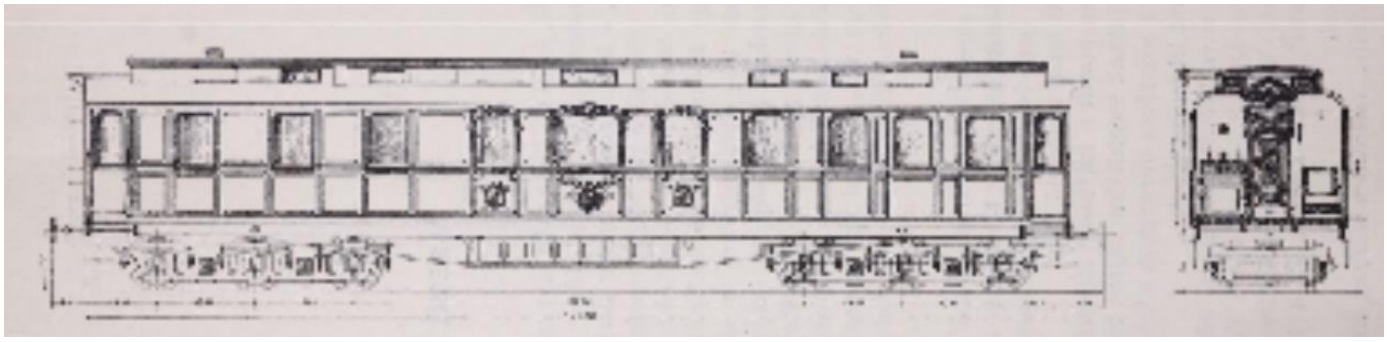

Ferenc József termes kocsija. Ez nem volt része a Turánnak, de a Turán része is ilyen jellegű kocsi volt.

(Ferenc József udvari vonata.: A kocsik teljes hossza az ütközőkkel együtt 18. 71 méter, legnagyobb tengelytávolsága a két szélső tengely között 15. 10 méter. A király kocsijának önsúlya 41.9 tonna, a királyné kocsijáé 42.5 tonna. Az udvari kiséret részére készült két »A« és »B« termes kocsi hossza és tengelytávolsága azonos az étkező-kocsiéval, az »A« termes kocsi súlya 37.4 tonna, a »B« termes kocsié pedig 38.1 tonna. Ezen udvari termes kocsik belső berendezésükre oldalfolyosós szakaszos kocsik, melyeknél a folyosó, a kocsi közepén egy teremmel van megszakítva ; az »A« kocsi hat, a »B« kocsi pedig nyolc félfülkével bír. A kisérő személyzet kocsija, valamint a szolgálati kocsi három külön álló, szabadon beállítható tengellyel bír. Alvázuk tisztán vasszerkezet. A kocsik egész hossza, az ütközőkkel együtt 12.61 méter, tengelytávolságuk 8.0 méter, önsúlyuk pedig 21.0 tonna, illetőleg 20.0 tonna. **Horthy kocsija a Turánon feltehetőleg az egyik ilyen udvari kocsi lehetett.**) (Egy újságcikk szerint 1934-ben a Budapestre látogató sziámi uralkodópár, Ferenc József egykori udvari vonatát használta. Feltehető, hogy ez egy osztrák vonat volt és nem az egykori magyar királyi udvari vonat.)[238]

A Főméltóságú Kormányzó Úr Turán nevű különvonata:

Külön kocsija van a kíséretnek, itt van a telefonközéppont is, mely kapcsol a kormányzó szalonjába is. Külön kocsija van a hivatalos személyeknek, meghívottaknak és testőrségnek, az utolsó kocsi a kormányzó automobilját viszi. A lokomotív után a pakkós kocsit csatolják, e között és a kormányzó úr kocsija között a MÁV igazgatóságának kocsija van. A Turán ekkor 8 kocsiból állt. Az igazgatóság részéről ugyanis, régi szokás szerint, mindig elkíséri az államvasút fővezetőségéből valaki az udvari vonatot. A kormányzó szegedi útjára Keletin Dénes, a MÁV kormánybiztosa utazott a vonattal. Debrecenbe tasnádi Szücs Andor cs. és kir. kamarás, miniszteri tanácsos, kormánybiztos- helyettes, utazott el s Ráday Gedeon gróffal, a pestmegyei főkormánybiztossal mintegy a kormányhatóságot képviselték. A MÁV részéről Horánszky Gyula igazgató, mint egyik intézője az új szerelvény létrehozásának, továbbá Lázár László felügyelő kísérték el útjára az udvari vonatot. A vonat útja, a merre halad, egy diadaluk A kora reggeli órákban fut keresztül a vonat Szajolon, a Himnusz hangjait halljuk s álmunkból felébredve az ablakhoz húzódunk: kint van a falu apraja-nagyja, az állomás föl van bokrétázva, zászlózva, a banda húzza, az emberek kalaplevéve énekelnek. A vonat tovább ha-

[238] (Pesti Napló, 85. évfolyam, 1934-08-07 / 177. szám)

lad, ha a kormányzó ébren lenne, biztosan megállította volna, mert ha falut kint látja az állomáson, többször megállítja a vonatot, hogy néhány szót beszélhessen a néppel. Egy ilyen zsúfolt falusi állomáson megkérdeztem egy polgári:
— Az egész falu kijött?
— Ki!
— Hát otthon ki maradt?
— Csak a kutyák!
Fenséges, nyugalmas, istenáldotta ez a nagy magyar Alföld; az ember nem tudja eldönteni, hogy kincset termő ereje a földiében van-e, vagy a levegőjében, mely csapadékával s az alföldi napsugár hevével duzzasztja meg, érleli aranysárgára a mindennapi kenyeret adó szemet. Az Alföld népe ezeken a napokon hős fiát, nagynevű szülöttjét, Hunyadi János alkotmányunk szerinti kormányzóságának örökösét, Horthy Miklós kormányzót köszönti s föltárja Télikét. A szónokok mindenütt emlegetik a föld vérségének a kapcsolatát, a kormányzó családjának régi alföldi származását, szeretettel beszélnek az atyjáról, azután Horthy Szabolcsról, a ki a főispáni székből ment el a háborúba s ott hősi halált halt. S mi, a kik a gyengéd ragaszkodás, a becéző szeretet és a tradíciókban megnyilatkozó testvéries simogatás, ölelkezés e fölemelő jeleneteit nézzük s benne az ünnepeltet s az ünneplőket látjuk, azt gondoljuk magunkban: ez a nép, mely ezen a földön lakik, épp oly tényezője ez istenáldotta vidék gazdagságának, mint akár a földje, vagy az éghajlata. A kormányzó szereti hangoztatni beszédeiben, hogy nem született szónok. Ha szónoklat alatt plasztikus beszédet kell érteni, akkor csakugyan úgy lenne, mert a kormányzó beszédeit a közvetlenség jellemzi s a mondatok katonás rövidsége. Képei azonban, melyet beszédközben használ, oly megkapóak és találóak, tartalomban oly gazdag a beszéde, igazságai annyira megdönthetetlenek, hogy viszi, ragadja magával hallgatóságát a csendesen gyönyörködő helyeslésből a kitörő lelkesedésbe. Karcagon történt, hogy mikor a száz hold föld ajándékozását köszönte meg, melyet a díszközgyűlés szavazott meg s végül bejelentette, hogy a földet valamely különösen vitéz katonának fogja adományozni s az ilyen kisbirtokokból, a mennyiben ez alkotmányjogilag lehetséges, majorátust fog csinálni. Hogy mondhassák el később büszkén ezek a kisbirtokosok, hogy apáink vérük hullásával szerezték ezt a földet. Leírhatatlan lelkesedés tört ki erre s a hallgató agyában bontakozni kezdtek a kormányzó koncepciójának messzireható perspektivái. Most érijük meg, hogy miként tudta, szinte példátlan gyorsasággal, szinte máról holnapra megcsinálni a magyar nemzeti hadsereg mai nagyszerű, fegyelmezett szervezetét. Érti ismeri a magyar nép lelki világát, vágyát, törekvését a kormányzó. A katonát pedig megbecsüli, szigorúan, de szeretettel bánik vele, a katona tudja, érzi ezt; s érzi, hogy a kormányzó hadseregének tisztikara a hadúr neveltje, a ki tisztjeitől is a katona szeretetét követeli. A tiszt a legénységgel szemben nem az többé, a mi a közös ármádiában volt. A tiszt ma a katona gondozója, oktatója, óvója, barátja: magyar tiszt áll szemben a magyar katonával. S a katona bátran bízza magát egészen tisztjére, a tiszt kezének vezetésére, mert tudja, hogy a közös mindnyájunk sorsa, java érdekében kell cselekedni s a tiszt jobban tudja, mit akar a kormányzó, ő pedig legjobban tudja, hogy mit kell tennünk a hazánkért.
A nép, a föld népe, annyi balsors tapasztalása után, jól tudja, hogy ha nem seregük a hadsereg köré, ha nem támogatja, akkor, akár minden esztendőben eljöhet hozzánk valamelyik zsákmányra éhes szomszédunk, mikor nálunk jó termés van, ő náluk rossz. És a népnek ez a fölvilágosulása a kormányzó munkája, a ki jár közötte, mint Mátyás király tette. Azt láttuk, azt érez-

tük ezen az utunkon, hogy Horthy Miklós kormányzó nem egyszerűen kormányzója az országnak, hanem a magyar ügynek, Magyarország ujjáébredésének és föltámadásának, a szebb és nagyszerű jövőnek, mint az igazi apostoli magyar király helyettese; Gondviselés apostola."

„A MÁV munkásai udvari vonatot készítettek a kormányzónak. Tegnap este 9 órára nyolc kocsiból álló udvari vonat várakozott a nyugati pályaudvaron. **Valamennyi kocsi ragyogott, a fényes, fekete lakk maga erősebb volt, mint a kőszén és füst illata a nagy csarnokban, minden kocsi oldalán arany korona fénylik, az ablakokra vadonatúj sárga selyem függöny ereszkedik, csillogó rézrudak a lépcsők mellett, fény és tisztaság végig a folyósokon. Puha szőnyegbe süpped az ember lába, amint végigmegy a kivilágított kocsikon.** A MÁV munkásai készítették az új vonatot Horthy Miklós kormányzónak s minden csöpp részén a munkáskéz szeretete csillog. Egy új vonattal lepték meg Magyarország kormányzóját, aki tegnap este (13-án) utazott először rajta, amikor a felszabadult Tiszántúlt ment meglátogatni."
Horthy Miklós tervezett útja ekkor a Tiszántúlon: Kisújszállás (14-én), Karcag (14-én), Debrecen (14-én) és Újfehértó (15-én), Nyíregyháza (15-én). A vonat 15-én a visszaúton Ceglédre érkezett.
Ezen az úton a szerelvény így nézett ki: A „begördülő udvari vonatot, mely **koronás címerekkel és a mozdonyon nemzeti- szín zászlókkal volt díszítve**." **A vonat egyik kocsijának folyósóján volt egy ruganyos dívány**. [239]

1920 júniusában a vonat Kecskeméten volt.." Horthyról szól a napló 1920- ban írott néhány sora is: „ Június 28—29—30.: A kormányzó látogatása Kecskeméten, Szegeden, Csabán ... Éjjelezés .a Túrán vonaton ..."[240]

1920. augusztus 14-én Gödöllőről, Budapesten át Miskolcra ment. Miskolcról a Turán Gödöllőre érkezett vissza. A szerelvényt Gangl Bódog főfelügyelő vezette a vonatot.
„A kormányzó azonnal visszavonult dolgozófülkéjébe és a „Túrán" távíró és telefonállomása működésbe lépett. „[241]

[239] (Budapesti Hírlap, 40. évfolyam, 1920-04-18 / 94. szám)
(Uj Nemzedék, 2. évfolyam, 1920-04-14 / 90. szám)
(Uj Nemzedék, 2. évfolyam, 1920-04-15 / 91. szám)
(Czeglédi Hiradó, 2. évfolyam, 1920-04-18 / 32. szám)
(Uj Nemzedék, 2. évfolyam, 1920-04-20 / 95. szám)
[240] (Magyarország, 20. évfolyam, 1983-08-28 / 35. szám)
(Kecskeméti Közlöny, 4. évfolyam, 1922-06-29 / 148. szám)
[241] (Kis Ujság, 33. évfolyam, 1920-08-15 / 194. szám)
(Kecskemét és Vidéke, 1. évfolyam, 1920-08-17 / 77. szám)
(Pesti Napló, 71. évfolyam, 1920-08-15 / 194. szám)
(Uj-Somogy, 2. évfolyam, 1920-08-17 / 187. szám)

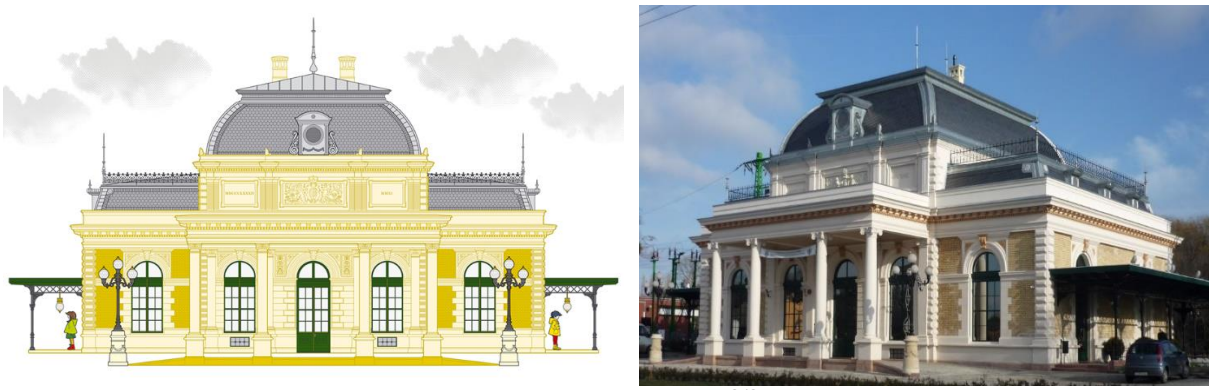

A gödöllői királyi váró.[242]

1920. augusztus 22-én a Turán Siófokra vitte Horthy-t.[243]

1920. augusztus 28-án a Főméltóságú Kormányzó Úrat ismét Kecskemétre vitte a Turán. A vonat innét feltehetőleg Gödöllőre tért vissza.[244]

1920. augusztus 29-én Gödöllőről indult a Turán.[245]
„(A kormányzó utazása.) A Magyar Táv- Irati Iroda jelenti: A kormányzó ma este 10 órakor szállott Gödöllőn a Túrán különvonatra. A kiséret jelentkezése után a kabinetiroda és a katonai iroda előadói hosszabb jelentést tettek a kormányzónak. A Túrán vasárnap reggel 10 órakor érkezik a Csongrád-szentesi hídavatáshoz. Onnan a kormányzó Szentesre, Hódmezővásárhelyre, Makóra, Mezőhegyesre, Orosházára és Békéscsabára megy, ahol a helyőrségek felett szemlét tart, majd szeptember 1-én Egerben az egyik gyalogezred zászlószentelésén fog részt venni. A négynapos szemle végeztével, szeptember 1-én, délután fog visszatérni Gödöllőre.”[246]

1920. augusztus 30-án a Turán Szegeden, Szentesen és Hódmezővásárhelyen volt. A vonat az Alföldi körút során felkereste Makót 30-án, Orosházát, Békéscsabát.[247]

1920. szeptember 1-én 7 órakkor már Makóról jelentik a Turánt, majd 9 órakkor Orosházáról. A vonat Orosházán fél órát állt, majd tovább ment a következő állomására. A tiszántúli körút következő állomása Békéscsaba. Innét Pusztapó-ra ment. A vonat este 10 órakkor Hatvanba érkezett. Itt kötötték a szerelvényhez a Főméltóságú Asszony kocsiját. Innét ment a szerelvény Egerbe.[248]

---

[242] (http://godolloimuzeum.hu/wp-content/uploads/2014/02/BESZAMOLO-KIRALYI-VONATOK.pdf)
(http://www.gkrte.hu/public/magazin4.php?id=632)
[243] (Uj-Somogy, 2. évfolyam, 1920-08-24 / 192. szám)
(Budapesti Hírlap, 40. évfolyam, 1920-08-24 / 200. szám)
[244] (Kecskemét és Vidéke, 1. évfolyam, 1920-08-31 / 88. szám)
[245] (Budapesti Hírlap, 40. évfolyam, 1920-08-29 / 205. szám)

[246] (Budapesti Hírlap, 40. évfolyam, 1920-08-29 / 205. szám)
(Világ, 11. évfolyam, 1920-09-01 / 207. szám)
[247] (Szeged 1920. augusztus 31, kedd I. évfolyam, 13. szám)
(Pesti Hírlap, 42. évfolyam, 1920-09-01 / 207. szám)
(8 Órai Ujság, 6. évfolyam, 1920-08-31 / 206. szám)
(Pesti Hírlap, 42. évfolyam, 1920-08-31 / 206. szám)
[248] (Kis Ujság, 33. évfolyam, 1920-09-01 / 207. szám)

1920. szeptember 02-án a vonat Egerbe érkezett, majd visszatért Gödöllőre. Egyes újságcikkek szerint a vonat Budapestre ment.[249]

Úgy tűnik, hogy az újságokban előre tervezett programban programváltozás történt a tiszántúli és egri út esetében.
„A Túrán vasárnap reggel 10 órakor érkezik a csongrád-szentesi hídavatáshoz. Onnan a kormányzó Szentesre, Hódmezővásárhelyre, Makóra, Mezőhegyesre, Orosházára és Békéscsabára megy, ahol a helyőrségek felett szemlét tart, majd szeptember 1-én Egerben az egyik gyalogezred zászlószentelésén fog résztvenni. A négynapos szemle végeztével, szeptember 1-én, délután fog visszatérni Gödöllőre.” [250]

1920. október 03-án a Turán Ócsa –itt megállt a vonat- érintése után befutott a Csurgó major megállóba, hogy onnét Horthy gépkocsin menjen tovább Örkénybe.[251]

1920. december 19-én a Turán Sátoraljaújhelyre érkezett.
„— (A kormányzó Zemplénben.) Sátoraljaújhelyről jelentik: Horthy Miklós kormányzó őfőméltósága ma reggel a Túrán különvonattal Sátoraljaújhelyre ért. A kormányzó Károlyi László gróf Zemplén megyei, radványi birtokára utazott, ahol részt fog vonni a tiszteletére rendezendő vadászaton.”[252]

1921
1921. február 20-án Dorogra érkezett a Turán.[253]

1921. június 3-án vette kezdetét a Főméltóságú Kormányzó Úr dunántúli utazása.
„A kormányzó a Dunántúl. A kormányzó szombat reggel a Turán különvonaton dunántúli körútra indult. Először a sütrégi állami méhest tekintette1 meg, majd az ódalmándi borgazdaságot. Ódalmándról Kaposvár felé vette útját, ahová 12 óra 40 perckor’ érkezett meg. Az állomáson disz- század várta a kormányzói, élén Soós Károly körletparancsnokkal, akinek jelentése után Sárközi György főispán üdvözölte a kormányzót. Ezután harangzúgás közepett a kormányzó és kísérete a küldöttségek — a rendőrség, katonaság és diákság sorfala között a Kossuth-térre vonultak, ahol a város polgármesterhelyettese mondott üdvözlő beszédet. Ezután a vármegye- házán] volt fogadtatás, utána diszebéd, melynek végeztével a kormányzó sportünnepélyen vett részt.”[254]

(Nemzeti Ujság, 2. évfolyam, 1920-09-01 / 207. szám)
(Pesti Hírlap, 42. évfolyam, 1920-09-01 / 207. szám)
(Pesti Napló, 71. évfolyam, 1920-09-01 / 207. szám)
(Uj Nemzedék, 2. évfolyam, 1920-09-02 / 208. szám)
(Budapesti Hírlap, 40. évfolyam, 1920-09-01 / 207. szám)
[249] (Miskolczi Napló, 20. évfolyam, 1920-09-03 / 203. szám)
[250] (Budapesti Hírlap, 40. évfolyam, 1920-08-29 / 205. szám)
[251] (Egyetértés - esti kiadás, 1. évfolyam, 1920-10-05 / 28. szám)
(Pesti Napló, 71. évfolyam, 1920-10-05 / 235. szám)
(Friss Ujság, 25. évfolyam, 1920-10-05 / 235. szám)

[252] (Magyarság, 1. évfolyam, 1920-12-19 / 5. szám)
[253] (Pesti Hírlap, 43. évfolyam, 1921-02-22 / 42. szám)
[254] (8 Órai Ujság, 7. évfolyam, 1921-06-07 / 122. szám)

1921. június 04-én a Turán Kaposvárra érkezett, majd 5-én Nagykanizsára.
A Túrán különvonaton a tolnamegyei Kurdcsibrákra érkezett, majd tovább ment Zalaegerszegre, majd Szombathely és Győr a következő állomás.[255]

1921 júniusában egy királypárti írás felrótta Horthy-nak, hogy a MÁV szűkös szénkészletét az udvari vonatra tékozolja. Ugyan ekkor, más lapok is felrótták az udvari vonat létét.[256]

1921 júliusában a dunántúli körúton lévő Horthy, felkereste Keszthelyt a Turán-on utazva 4.-én. Keszthelyre Veszprémből érkezett. Ezen utazás során a szerelvény járt Nagykanizsán és Zalaegerszegen is.[257]

1921. október 5-én reggel 9 órakkor a Turán Pécsre érkezett. **A Turán ekkor 9 szalonkocsiból állt.** A kormányzó tovább utazott gépkocsin Dunaszecskő érintésével, Bátaszékre. Bátaszéken szállt fel a Turánra. Innét utazott tovább a vonattal Bajára. Bátaszéken a Turánra felrakták a kíséretének autóit is. [258]

1921. október 06-án a Turán Horthy-t Bajára, Szegedre, majd Szőregre vitte. Ez a Főméltóságú Kormányzó Úr délvidéki útjának volt a része. Október 10-én a vonat áthaladt Kecskeméten. [259]
1921 októberében Félegyházára vitte a vonat az admirálist. Ekkor a szerelvény járt Kiszomboron október 8-án volt a vonat, míg Szegeden 8-án és 9.-én. [260]

A Turán 1921 októberében járt Félegyházán.[261]

1921. október 24 és november 5 között valamikor, a Turán Sopronban járt. De ekkor utasa nem Horthy, hanem Gömbös Gyula volt.
„ A Túrán be is robogott az állomásra egész pontosan, de nagy meglepetésemre abból nem a kormányzó szállott ki, hanem Gömbös Gyula, Ranzenberger Jenő őrnagy, azután Manno Miltiádesz rajz- és szobrászművész kíséretében.” „„„…… Nem volt igaz, mintha Gömböst a kormányzó küldte volna Sopronba, hanem saját elhatározásából fűttetett be a Turánba, amellyel

[255] (Somogyi Ujsag, 12. évfolyam, 1930-02-23 / 45. szám)
(Világ, 12. évfolyam, 1921-06-07 / 122. szám)
(Pesti Hírlap, 43. évfolyam, 1921-06-07 / 122. szám)
(https://www.zaol.hu/eletstilus/helyi-eletstilus/horthy-miklos-zalai-latogatasai-2449436/)
(Zalai Hírlap, 53. évfolyam, 1997-02-08 / 32. (33.) szám)
[256] (Jövő, 1. évfolyam, 1921-06-22 / 101. szám)
(Előre, 17. évfolyam, 1921-06-28 / 3220. szám)
[257] (Pesti Hírlap, 43. évfolyam, 1921-07-03 / 144. szám)
(Az Ujság, 19. évfolyam, 1921-06-07 / 122. szám)
(Uj Nemzedék, 3. évfolyam, 1921-06-07 / 122. szám)
(Nemzeti Ujság, 3. évfolyam, 1921-06-07 / 122. szám)
(Nemzeti Ujság, 3. évfolyam, 1921-07-05 / 145. szám)
[258] (Pécsi Szemle, 14. évfolyam, 2011 / 4. szám: Kult László: Horthy Miklós látogatásai Pécsett)
(Munkás, 1. évfolyam, 1921-10-06 / 8. szám)
[259] (Pesti Hírlap, 43. évfolyam, 1921-10-09 / 225. szám)
(Kecskemét és Vidéke, 2. évfolyam, 1921-10-11 / 230. szám)

[260] (Félegyházi Hirlap - Félegyházi Hiradó, 39. évfolyam, 1921-10-16 / 42. szám)
(Szegedi Napló, 44. évfolyam, 1921-10-08 / 454. szám)
[261] (Félegyházi Hirlap - Félegyházi Hiradó, 40. évfolyam, 1922-07-02 / 28. szám)
(Félegyházi Hirlap - Félegyházi Hiradó, 39. évfolyam, 1921-10-16 / 42. szám)

azután Sopronba érkezve, népszerűségét hajhászó célzattal tartotta kiszínezett beszámolóját."[262]

1922

1922 januárjában, vagy februárjában az udvari vonat Miskolcon járt, ahová vadászatra vitte Horthy-t. [263]

1922. június 29-én Gödöllőről Ceglédre érkezett. A Vonat Kecskemétre ment tovább. A következő állomás Kiskunfélegyháza. Innét Kiskundorozsmára ment a Turán, hogy aztán másnap már Szegeden legyen.[264]

1922. június 30-án Szegedre vitte a Főméltóságú Úrat a Turán.[265]

1922. június végén, vagy július elején a Kormányzót a Turán Kecskemétre, majd Félegyházára vitte.[266]

1922 szeptemberében Mezőkövesdre érkezett, majd tovább utazott Miskolcra és Szikszóra. Szikszóról Sátoraljaújhelyre ment tovább a Turán.[267]

1922. november 6-án Örkénybe vitte a Turán a vitézek főkapitányát.[268]

1922. december 6-án a szerelvény Csornán volt. A vonat következő állomása Kapuvár, majd Nagycenk. A Vonat 10-én Győrbe érkezett. A szerelvény 12-én Körmendre és Szombathelyre érkezett. Másnap 13-án ismét járt Körmenden, majd felkereste Sárvárt és Magyaróvárt (Mosonmagyaróvár) és Kőszegen. Másnap 14-én Hegyeshalom és Csorna volt a célállomás. Sopronba 14-én érkezett meg. Ezen a körúton a Turán járt Celldömölkön is. [269]

1923

1923 áprilisában ismét Nagykanizsára látogatott Horthy a Turánnal. Ekkor a hatodik gyalogezred zászlószentelő ünnepségére kapott meghívást. Este a vonat visszatért Budapestre.[270]

---

[262] (Soproni Szemle, 40. évfolyam, 1986 / 4. szám, Fogarassy László: Prónay Pál emlékezései az 1921. évi nyugatmagyarországi eseményekről. Negyedik rész)
[263] (Új Előre, 18. évfolyam, 1922-02-02 / 3429. szám)
[264] (Új Barázda, 4. évfolyam, 1922-06-29 / 145. szám)
[265] (Uj Nemzedék, 4. évfolyam, 1922-07-01 / 146. szám)
(Dunántúl, 12. évfolyam, 1922-07-01 / 146. szám)
[266] (Félegyházi Hirlap - Félegyházi Hiradó, 40. évfolyam, 1922-07-02 / 28. szám)
(Kecskeméti Közlöny, 4. évfolyam, 1922-07-01 / 149. szám)
[267] (Pesti Hírlap, 44. évfolyam, 1922-09-30 / 222. szám)
[268] (Szózat, 4. évfolyam, 1922-11-07 / 255. szám)
[269] (Kőszeg 1922. december 17, 51. szám)
(Kecskeméti Közlöny, 4. évfolyam, 1922-12-13 / 286. szám)
(Szózat, 4. évfolyam, 1922-12-14 / 286. szám)
(Pesti Hírlap, 44. évfolyam, 1922-12-14 / 284. szám)
(Kisalföld, 48. évfolyam, 1993-09-06 / 208. szám)

[270] (https://www.zaol.hu/eletstilus/helyi-eletstilus/horthy-miklos-zalai-latogatasai-2449436/)

1923 április 26-án Pécsre érkezett. Pécsről a vonat Újdombovárra, majd Szekszárdra és Tolnamözsre érkezett. A következő állomás Bátaszék. Innét ment Tolnára, majd Baja városába 27-én. A szerelvény Hidas-Bonyhád után utána Kaposvárra ment 28-án.[271]

1923. május 15-én a Turán Örkénytábor állomáson volt.[272]

1923. június 10-én a szerelvény Miskolc érintésével Mezőkövesdre ment.[273]

1923. október 9-én Gödöllőről Sárospatakra érkezett a Turán. Ekkor felkereste Tállya-t is, majd Gödöllőre érkezett vissza.[274]

1923.11.24-én a Miskolc Tiszai Pályaudvarra indult a szerelvény. A Turánt ekkor a **328**-as mozdony húzta, majd átmenetileg a **342**-es vontatta az iparvágányon, amikor felkereste a diósgyőri vasgyárat.[275]

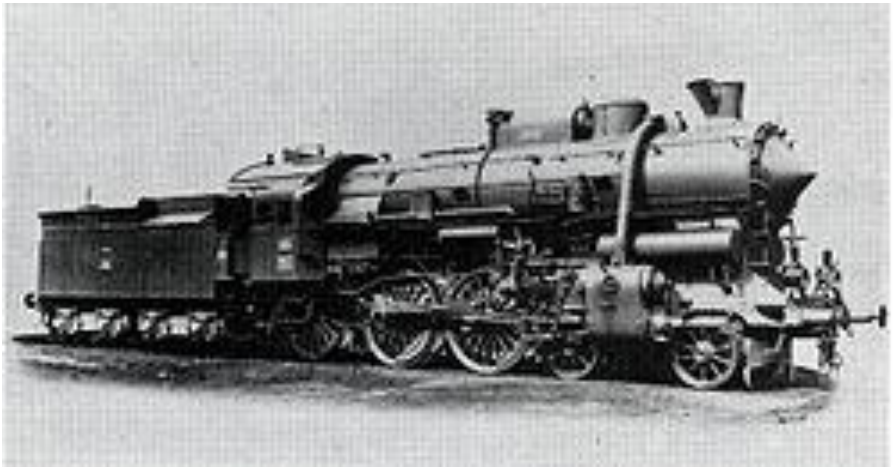

A 328-as típusú mozdony, amelynek sebessége 90-100 km/h, de 70 km felett „nyugtalanul” futott. Az utolsó mozdonyt 1973-ban nyugdíjazták.

[271] (Pécsi Lapok, 2. évfolyam, 1923-04-27 / 95. szám)
(Pécsi Lapok, 2. évfolyam, 1923-04-28 / 96. szám)
(Uj-Somogy, 5. évfolyam, 1923-04-29 / 98. szám)
(**Vendel István (szerk.):** Szekszárd megyei város monográfiája (Szekszárd, 1941))
(Pesti Hírlap, 45. évfolyam, 1923-04-28 / 96. szám)
(Dunántúl, 13. évfolyam, 1923-04-28 / 96. szám)
[272] (Uj Nemzedék, 5. évfolyam, 1923-05-15 / 108. szám)
[273] (Uj Nemzedék, 5. évfolyam, 1923-06-12 / 130. szám)
[274] (Magyar Jövő, 5. évfolyam, 1923-10-10 / 228. szám)
(Kultúra és Közösség, 12. évfolyam, 1985 / 1. szám: MŰVELŐDÉS ÉS ÖNRENDELKEZÉS: Koncz Gábor: Módszertani szempontok "A Művelődés Háza, Sárospatak" tevékenységének tervezéséhez)
(Magyar Jövő, 5. évfolyam, 1923-10-09 / 227. szám)
(https://core.ac.uk/download/pdf/42927238.pdf)
[275] (Magyar Jövő, 5. évfolyam, 1923-11-25 / 267. szám)
(Reggeli Hirlap, 32. évfolyam, 1923-11-25 / 268. szám)

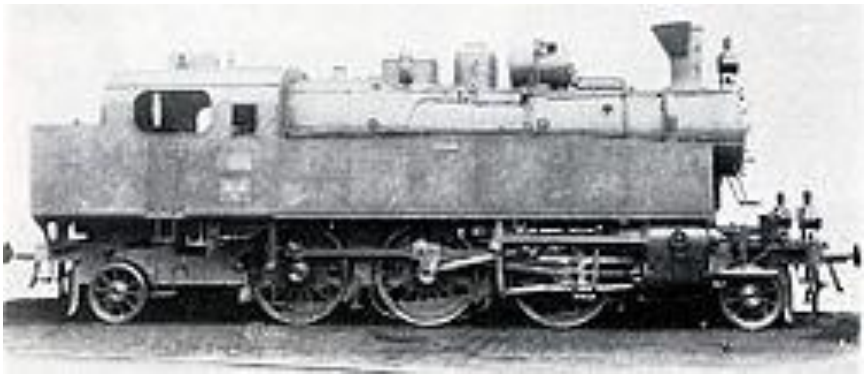

A 342-es típusú mozdony, amely sebessége 85 km/h. 1915-1972-ig voltak szolgálatban.

1924

1924.04.02-án 11.30-kor futott ki a Nyugati-pályaudvarról és Kiskörére ment. Másnap az újjáépített Abádszalók-Pusztataksony vasútvonalat és vasúti hidat avatta fel a szerelvény.[276]

A Turán 1924-ben Kiskörén.

1924. november 6-án a Turán Debrecenben volt, és még aznap visszatért Budapestre.[277]

A képen legtávolabb az első 1-es számú kalauzkocsi, feltehetőleg a mozdony után. Utána talán a még át nem épített tetejű 2., avagy régi millenniumi kocsi –ekkor kormányzói szalonkocsi-, az az utáni kocsit nem ismerem.

[276] (Dunántúl, 14. évfolyam, 1924-04-04 / 79. szám)
[277] (Új Barázda, 6. évfolyam, 1924-11-07 / 237. szám)
(8 Órai Ujság, 10. évfolyam, 1924-11-07 / 236. szám)

1925

1925. május 5-én a Turán 7 percre megállt Cegléden.[278]

1925. május 25-én a kormányzót a Turán Veszprémbe vitte.[279]

1925. augusztus 31-én a Főméltóságú Kormányzó Úr különvonata befutott a ceglédi pályaudvarra.[280]

1926

1926. január 2-án a Turán Gyulára ment, hogy Horthy megszemlélje az árvíz sújtotta várost. [281]

1926. június 13-án a Turán a Főméltóságú Kormányzó Urat Kiskunhalasra vitte.[282]

1926. augusztus 9-én érkezett a Veszprém megyei Jutasra.[283]

1926. augusztus 15-én Veszprémbe érkezett a Turán.[284]

1926. augusztus 30-án a mohácsi pályaudvaron volt a szerelvény. Ekkor az utasai között volt vitéz Habsburg-Lotaringiai József Ágost tábornagy, főherceg is. [285]

1926 szeptember 2-án Szikszón volt. „A Kormányzó kíséretében érkeztek Denk Gusztáv ezredes, a kabinet- iroda főnöke, Magasházy László alezredes, első szárnysegéd, Koós Miklós őrnagy, szárnysegéd, Görgey György alezredes, a testőrség parancsnoka, Timon Béla százados, Szim Lőrinc százados, utimarsall és M o r l i n Adorján a polgári kabinetirodából.” a vonat ekkor felkereste Halmajt is. A szerelvény a célállomásokat Budapestről, Miskolc érintésével érte el.[286]

1926 október 4-én Kecskeméten majd Szegeden volt. A vonathoz Pullmankocsik (Pullman) tartoztak. A szerelvény október 5-én érkezett vissza Budapest, Nyugati Pályaudvarra.[287]

---

[278] (Czeglédi Hiradó, 7. évfolyam, 1925-05-10 / 19. szám)
[279] (Nemzeti Ujság, 7. évfolyam, 1925-05-26 / 117. szám)

[280] (Magyarság, 6. évfolyam, 1925-09-01 / 195. szám)
(Új Barázda, 7. évfolyam, 1925-09-01 / 195. szám)
[281] (https://www.gyulaihirlap.hu/135877-idoutazas-gyulan--95-evvel-ezelott-a-varosban-jart)
[282] (Városok Lapja, 21. évfolyam, 1926-06-15 / 12. szám)
[283] (Somogyi Ujsag, 8. évfolyam, 1926-08-10 / 179. szám)
[284] (Veszprémi Szemle, 22. évfolyam, 2020-12-01 / 4. szám: TANULMÁNYOK: Rainer Pál: A m. kir. Veszprém-jutasi Honvéd Altisztképző és Nevelő Intézet zászlaja)
[285] (Magyarország, 33. évfolyam, 1926-08-31 / 196. szám)
[286] (Miskolci Napló, 26. évfolyam, 1926-09-07 / 202. szám)
(Magyar Jövő, 8. évfolyam, 1926-09-07 / 202. szám)
(Magyar Jövő, 8. évfolyam, 1926-09-03 / 199. szám)
(Miskolci Napló, 26. évfolyam, 1926-09-03 / 199. szám)
[287] (Kecskeméti Közlöny, 8. évfolyam, 1926-10-05 / 227. szám)
(Kecskeméti Közlöny, 8. évfolyam, 1926-10-01 / 224. szám)
(Szegedi Friss Ujság, 27. évfolyam, 1926-10-03 / 236. szám)
(Budapesti Hírlap, 46. évfolyam, 1926-10-06 / 226. szám)
(Pécsi Napló, 35. évfolyam, 1926-09-25 / 217. szám)

1926. október 16-án a Turán Ebes térségében várakozott, és innét ment tovább Debrecenbe.
1926. október 17-én a Turán Debrecenbe érkezett, majd átment Újfehértó-ra. Ekkor a mozdonyt maga Keleti Dénes, a MÁV elnök-igazgatója vezette.[288]

1927
A Győr—Sopron—Ebenfurti vasúttársaságnak a „Túrán" vonat által még az 1927. évben eszközölt szállításért bejelentett követelése kiegyenlítésében leli indokát.[289] Sajnos magáról az útról nincsen információ.

1927. június 3-án Debrecenbe várták a Turánt. Utána Horthy Hajdúböszörménybe ment tovább.[290]

1927. június 12-án a Turán Nagykőrösön volt.[291]

1927. júniusában, Örkényben járt a szerelvény.[292]

1927. október 15-én Berettyóújfaluba utazott. A vonat 16-án indult vissza Budapestre.[293]

1927 októberében Hajdúszoboszlóra érkezett.[294]

1928
1928 júniusában Debrecenbe érkezett. Este a vonat Kisújszállás érintésével tért vissza Kenderesre. [295]

[288] (Pál Csaba: Jegyzetek „a nagy napról "Horthy Miklós 1926-os debreceni látogatása a korabeli sajtó tükrében: http://epa.oszk.hu/01500/01515/00006/pdf/mediarium-iii_3-4_08.pdf)
(BALOGH TAMÁS ZOLTÁN: Horthy Miklós és Debrecen: a kormányzó debreceni diákságának története és látogatásai kormányzósága idején:
http://epa.oszk.hu/02500/02586/00018/pdf/EPA02586_uj_nezopont_2019_02.pdf)
[289] (Állami zárszámadás: Zárszámadás, 1929-1930: Jelentés az 1929-1930. évi zárszámadásról)
[290] (Uj Nemzedék, 9. évfolyam, 1927-06-03 / 125. szám)
[291] (Budapesti Hirlap, 47. évfolyam, 1927-06-14 / 133. szám)
(Kecskeméti Közlöny, 9. évfolyam, 1927-06-14 / 136. szám)
[292] (Új Barázda, 9. évfolyam, 1927-06-14 / 133. szám)
[293] (Pesti Hírlap, 49. évfolyam, 1927-10-16 / 235. szám)
(Pesti Napló, 78. évfolyam, 1927-10-16 / 235. szám)
[294] (Tiszántúli Hírlap, 8. évfolyam, 1927-10-25 / 242. szám)
[295] (Pesti Hírlap. 50. évfolyam, 1928-06-12 / 131. szám)

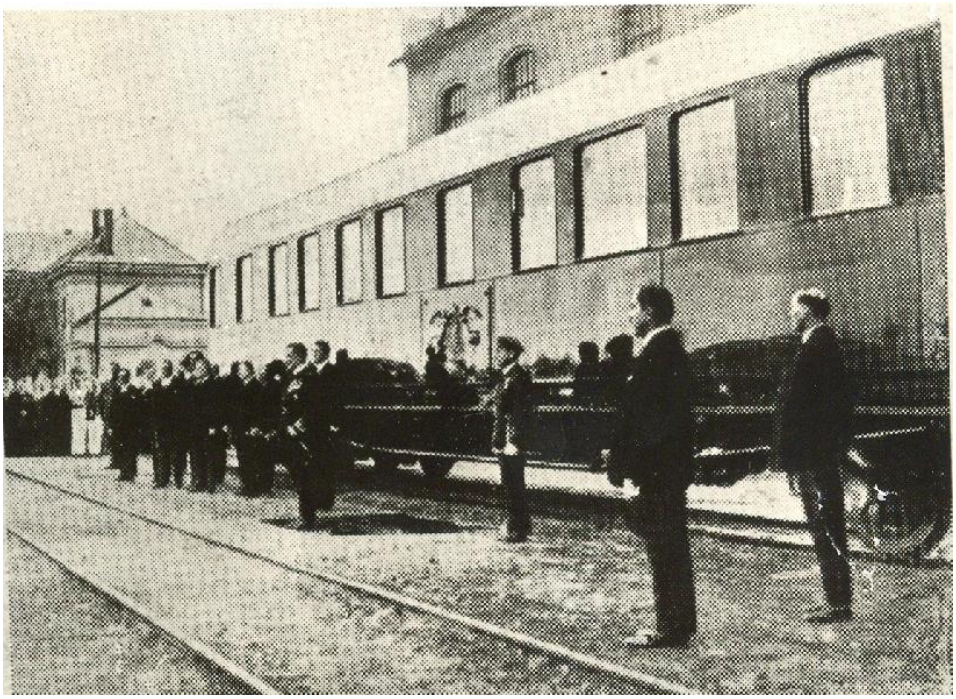

A Turán új kocsija 1928-ban. Ekkor készült a háló, étkező, szalon, bizottsági, stb. kocsi. A fotó Horthy Miklós kormányzó látogatását örökíti meg, amikor személyesen vette át a megrendelt kocsikat. Helyszín: MÁV Főműhely, Dunakeszi.[296]

Érdekes, hogy később alig, vagy nem esik szó az 1928-ban elkészült kocsikról. Frisnyák Zsuzsa is alig érinti ezt az időszakot. Én azt hiszem, hogy a hivatkozás téved, és arra gondolhat, hogy a Turán számára 1928-tól folyamatosan készölnek kocsik Dunakeszin.

Egy érdekesség a személyzetről:
„Az olimpiai konyhafőnökről Irt, tudósításunkat helyesbíteni kell azzal, hogy Palásthy Rezső nem főellenőr, hanem II. osztályú szakács a Waggon Litsnél, amely csak egyszer küldte őt ki a Túrán különvonatra."[297]

Waggon Lits belga cég 1872-ben „Compagnie Internationale des Waggons Lits" néven alakult meg, majd 1876-ban a "Compagnie Internationale des Waggon Lits et des Grands Express Européens" (azaz Első Európai Nemzetközi Hálókocsitársaság, rövidítve W.L.) névre váltott, amikor egyesült egy angol céggel. A cég hálókocsikat és étkezőkocsikat üzemeltetett Európa vasútvonalain. Az I. világháború után, a MÁV 1923-ban kötött ismét szerződést a céggel a Magyarországon futó háló és étkezőkocsik üzemeltetésére. A MÁV fenntartotta a minőség ellenőrzésének jogát, az étel és italárjegyzékek jóváhagyásával készülhettek, és előírta kifüggesztésüket az étkezőkocsikban. Támogatta a hazai italféleségek terjesztését is, mivel kötelezte a W.

[296] (http://dkvk.hu/adatbazisok/hfa/fomuhely-3/)

[297] (Az Est, 19. évfolyam, 1928-06-13 / 132. szám)

L. arra, hogy magyar borokat és sört árusítson, valamint állandóan tartsa készenlétben a „közkedveltségű” magyar ásványvizeket.[298]

1929
1929 szeptemberében Szombathelyre vitte a vonat Horthy-t. [299]

1929. szeptember 29-én viszont már Makón volt a szerelvény.[300]

1930
1930. október 13-án a Turán Pécsre ment, Szentlőrinc érintésével.[301]

1930 októberében Sopronban volt a Turán. „A kapott program szerint a kormányzói látogatás újabb eseményekkel bővült.19.20 Horthy kormányzó október 19-én 0 óra 01 perckor indul Túrán különvonatával a Nyugati pályaudvarról. A Bicske-Komárom-Győr-Csorna-Kapuvár útvonalon keresztül érkezik meg 8 óra 45 perckor a GYSEV vasúti pályaudvarra. A korábbi programnak megfelelően részt vesz az evangélikus templomnál az egyházi szertartáson, majd a hittudományi fakultás új épületének felavatásán és az egyetemi közgyűlésen. Ezt követi egy 50 perces szieszta, az állomáson várakozó Túrán különvonatban. 13-14 óra között a Kaszinó nagytermében díszebédre kerül sor. A délutáni programba bekerült a Bányamérnöki és Erdőmérnöki főiskola megtekintése is, így hosszabbodott a kormányzói látogatás időtartama is. Az előzetes tervek szerint a kormányzó 15 óra 45 perckor hagyja el Sopront. Kelenföldre pedig a tervek szerint 20 óra 15 perckor érkezik.”[302]

1930. október 16-án Kecskemétre érkezett a Turán, majd visszatért Budapestre.[303]

A Turán 1930. október 25-én már ismét Szegeden volt.[304]

1930. november 23-án Dunaföldvár-ra érkezett, hogy a Kormányzó Úr felavathassa a Dunahidat. Ekkor a Turánt Samarjay Lajos MÁV-elnökigazgató vezette. [305]

1930 novemberében a Turán így volt összeállítva, illetve ilyen volt az élet a vonaton:
„Brunswik őrnagy (útimarsall, utóbb alezredes) intézi az államfő utazásait. Már hét esztendeje tölti be ezt a munkakört, és nyilván jól tölti be, mert ha nem jól csinálná, mindjárt beosztanák

[298] (Az utasellátás története: http://www.huszadikszazad.hu/index.php?apps=treasury&action=cikk&id=9&last_action=creative_list)
[299] (Pesti Hírlap, 51. évfolyam, 1929-09-03 / 198. szám)
[300] (http://www.vasutallomasok.hu/allomas.php?az=mako)
[301] (Pécsi Napló, 39. évfolyam, 1930-10-16 / 235. szám)
(Pécsi Napló, 39. évfolyam, 1930-10-14 / 233. szám)
[302] (Soproni Szemle, 57. évfolyam, 2003 / 2. szám: KORTÖRTÉNET ÉS VÁROSTÖRTÉNET II. Polgár Tamás: "A tudomány igazságai és a hit igazságai egyesüljenek az új épületben": Horthy Miklós kormányzói látogatása Sopronban, 1930. október 19.)
[303] (Pesti Napló, 81. évfolyam, 1930-10-17 / 236. szám)
[304] (Pesti Hírlap, 52. évfolyam, 1930-10-26 / 244. szám)
(Néptanítók lapja 63. évfolyam, 1930-11-01 / 41-42. szám)

[305] (https://www.duol.hu/vezeto-hirek/kilencven-evvel-ezelott-adtak-at-a-fovaros-alatti-elso-dunai-hidat-3995794/)
(Pesti Napló, 81. évfolyam, 1930-11-25 / 268. szám)
(Az Est, 21. évfolyam, 1930-11-25 / 268. szám)

máshová. Itt mindennek úgy kell menni, mint a karika- csapás." „A kormányzó vonata öt kocsiból áll. A mozdony után poggyászkocsi következik, ehhez kapcsolják az úgynevezett távirati kocsit, amelyen Hughes-állomás van, telefonfülke, a Magyar Távirati Iroda egy embere, egy fotóriporter, egy államvasúti úr, akinek „műszaki kocsihivatali főnök" a címe, egy detektív és egyéb hely híján ezen a kocsin utaznak azok a testőrök is, akiket a parancsnokság az útra kirendel. A harmadik kocsi a kormányzó szalonkocsija. Két külön hálófülke van rajta a Főméltóságú pár számára, kétágyas félfülkék a kiséret számára és fürdőszoba. Itt utazik a testőrparancsnok is, az első szárnysegéd és ha az utazásban részt vesz a Főméltóságú Asszony, akkor itt jut hely a komornájának is. A negyedik kocsi az úgynevezett kíséreti kocsi, ezen utazik a kabinetirodai főnök, a katonai iroda főnöke és még két szárnysegéd. Végül jön a büfékocsi. Itt van a konyha, valamint férőhely az inas, a vadász, a szakács és a konyhaszemélyzet számára. Olyankor, ha a kormányzó vendéget is visz magával, például valamelyik minisztert vagy katonai méltóságot, akkor a vonathoz egyszerűen még egy első osztályú kocsit is csatolnak. Halljuk csak Brunswik őrnagyot, hadd mesélje el, hogyan utazik az államfő. — A Főméltóságú Úrtól egyszersminden- korra azt a parancsot kaptuk, hogy alkalmazkodjunk a MÁV menetrendjéhez. Ha vadászatra utazik, csak menetrendszerű vonatot szabad igénybe vennünk. Kiválasztjuk a legmegfelelőbb időben induló vonatot és a kormányzósági kocsikat ehhez kapcsoltatjuk –ekkor a Turán nem önálló szerelvény, hanem menetrendszerű vonat része-. Ha pedig külön mozdonnyal utazunk, tehát különvonatot képezünk, akkor is az az ordré, hogy előbb el kell eresztenünk magunk előtt a menetrendszerű vonatokat, és általában a MÁV személy- és áruforgalmában semmi változást sem szabad okoznunk. A Főméltóságú Ur rendesen úgy utazik különvonattal, hogy este féltizenegykor beszáll termeskocsijába a nyugatin és mindjárt lefekszik. A vonat éjfélkor lassan elindul. Reggel érkezés előtt körülbelül két és fél órával a vonatot megállítjuk és valamelyik alkalmas állomáson szabad mellékvágányra tolatjuk. Akkor az inas kopogtat a Főméltóságú Ur hálófülkéjének az ajtaján. Ö azonnal ébred és kiszól: „Igen!" A vonat két óra hosszat áll, ezalatt ő megfürdik, megborotválkozik, amit mindig maga végez, felöltözködik és megreggelizik. Még pedig egyedül reggelizik mindig, vagy kettesen a Főméltóságú Asszonnyal, ha ketten utaznak. Reggeli után a vonat megindul és befut az út végállomására. — és ba mégis nappal kell utazni? — Akkor a Főméltóságú Úr dolgozik a vonaton. A kabinetirodai főnök és a katonai iroda főnöke aktákat visznek magukkal és éppen úgy referálnak, mint itthon a palotában. Ha a referálást befejezték, a Főméltóságú Ur egyedül dolgozik azokon az aktákon, amiket részint tőlük visszatartott, részint itthon már előre kikészített magának. A szalonkocsiban van egy kis négyszegletű asztal, azon van a töltőtolla és irodai holmija. Oda kiteregeti magának az aktáit a bőrtáskából és dolgozik. — Miféle bőrtáskából? — Van egy sárga aktatáskája, olyan, amilyet az ügyvédek hordanak. Egészen egyszerű bőrtáska, nincs rajta semmi jel. Ha elveszne, akkor az, aki megtalálná, sohasem jönne rá, hogy éppen az ország kormányzójának az aktatáskáját találta meg. Egyszóval ott dolgozik a Főméltóságú Ur a kis asztalnál a robogó vonaton. Szeret itt dolgozni, a szalonkocsi nagyon kedvére való. Másfél éve (1928-ban) csinálta neki a MÁV-gépgyár és arról nevezetes, hogy az utolsó szegig tiszta magyar gyártmány. Ha nem is pompás, de igen tetszetős a berendezése. A Főméltóságú Ur nagyon szereti és kíméli. Külön gonddal vigyáz a bútorokra. — és az étkezés hogy megy a különvonaton? — A Főméltóságú Ur a kísérettel együtt ebédel és vacsorázik. Az asztalon tizenhat személynek lehet teríteni, de ennél mindig kevesebben vagyunk. A Főméltóságú Ur az egészen egyszerű kosztot szereti. A menü mindig három fogásból áll, utána gyümölcs és fekete. Csak ha vendég van, tálalnak még elvételt is. Reggelire legszívesebben két tojást eszik,

egy szelet sonkát és egy csésze teát. Két étel van, amely tíz éve még sohasem fordult elő a különvonaton: kaviár és homár. És két ital is van ilyen: pezsgő és tokaji. Azaz bocsánat: tokaji mégis volt egyszer, most jut eszembe. Mikor Tokajban járt a Főméltóságú Ur, megtekinteni az állami pincét, a pincészettől kaptunk három butélia tokajit.
— Milyen ital szerepel az asztalon? — Van egy kimért kéknyelű borunk, de a Főméltóságú Ur nem nagy barátja az italnak. Ebédnél is, vacsoránál is egy-egy boros pohárnyit iszik meg, többet soha. Likőrt egyáltalában nem iszik. Más itallal egy esetben tesz kivételt: ha vendég és pezsgőt szervíroznak. Ilyenkor udvariasságból megiszik egyetlen pohár pezsgőt, de annál többet nem.
— De a hosszú úton csak nem dolgozik folyton? — Nem hát. Ha elvégezte a dolgát, diskurál a kísérettel. És néha kártyázik. Bridgel szeret játszani. Mikor legutóbb Sopronban voltunk, bridgezett a vonaton a két séffel... — Kikkel? — A két séffel: Vértesy kegyelmes úrral, a kabinetiroda főnökével és Somkuthy tábornok úrral, a katonai iroda főnökével. És a kultuszminiszterrel. — Mekkora alapon, — Filléres alapon. — Es vesztett, vagy nyert?
— Nyert. Többnyire nyer, mert kitűnően játszik. Majdnem tiz pengőt nyert.
Hát ezt is megtudtam. A kormányzó jobban bánik a kártyákkal, mint a kultuszminiszter. Az pedig nem tréfa."[306]

A fenti cikket olvasva azt kell gondolnom, hogy a Turán kocsijai sokkal többet futottak a valóságban, mint amiről cikkek szólnak. A cikkek feltehetőleg csak a Turán „külön" útjairól szólnak, míg hallgathatnak azon utakról, mikor a kocsik egy menetrend szerinti vonathoz kötve futnak.
Továbbá a fentiek alapján a Turán általános összeállítása 1930 körül így nézhetett ki:
A kormányzó vonata öt kocsiból áll. A mozdony után poggyászkocsi következik (**régi 1.**), ehhez kapcsolják az úgynevezett távirati kocsit (**régi 5.**). A harmadik kocsi a kormányzó szalonkocsija **(10. termeskocsi**). A negyedik kocsi az úgynevezett kíséreti kocsi (**talán a régi 6.**). Végül jön a büfékocsi (**ABat 2451favázas kocsi**). Olyankor, ha a kormányzó vendéget is visz magával, például valamelyik minisztert vagy katonai méltóságot, akkor a vonathoz egyszerűen még egy első osztályú kocsit is csatolnak. (1930)

Amikor a kormányzó termes kocsiját, különösen az 1920-as években, menetrend szerinti vonathoz kötötték, a vonat sok állomáson megállt és vesztegelt. Ezek a menetrendszerinti utak az 1930-as évektől fokozatosan megszűntek. Olyan állomáson, ahol a vonat megállt, de programszerű kiszállás nem volt, a kíséret tagjainak tilos volt kiszállni. Az állomásokon a kocsikból kihajolni, kibeszélni, szigorúan tilos volt. Öltözködni, aludni, csak leeresztett függönyök mögött volt szabad. Ott, ahol a kormányzó kiszállt, szigorú protokolláris rend volt életbe léptetve.[307]

A Turánon a testőrök munkája is szabályozva volt:
A Turán vasutas személyzete a mozdonyvezető, aki egy kirendelt MÁV főmérnök, és a fűtő volt. A szerelvény személyi felszerelésének ellenőrzését Brunswik (utóbb alezredes) végezte. Ő felelt a vonaton való étkezésért, pihenésért, az utasok elhelyezéséért. Ő felelt a testőrök eligazításáért is. A testőrök az utazás előtt néhány órával elvégezték az előírt vonatvizsgálatot. A

[306] (Pesti Hírlap, 52. évfolyam, 1930-11-23 / 267. szám)
[307] (Frisnyák Zsuzsa: Az udvari vonatok és a vasútüzem)

testőrség részéről mindig minimum négy testőr utazott a vonaton, beleértve a testőrparancsnokot is. A kormányzói szalonkocsiban külön fülkéje volt a testőröknek. Kezdetben a vagon két bejáratánál egy-egy testőr állt őrt, míg a harmadik a kormányzó hálófülkéje mellett adott őrséget. Később a kormányzói szalonkocsinak csak az egyik ajtaja volt nyitva, amely előtt kétórás váltásban váltották egymást az utazó testőrök.
A kormányzó kocsijában egy szalonszerűen berendezett kupé-nagyságú helység mellett egy kisebb süllyesztett fürdőkád és mosdó volt, valamint egy elválasztott pihenőrészben egy nagyobb heverőt helyeztek el a kormányzó részére. A pihenőrész melletti kupéban utazott a testőrség parancsnoka. Külön vagonban utazott a kíséret többi tagja, például a kormányzói inas. A Turán többször leállították a célállomás előtti állomáson, hogy utasai az álló vonaton készülhessenek fel mosakodással, öltözködéssel a következő állomáson történő hivatalos fogadtatásra. Amikor a Turán befutott a célállomásra, először két testőr szállt le, akik az ajtó két oldalán fegyverrel tisztelegve állt fel. Ezután szállt le Brunswik György útimarsall, majd a testőrparancsnok. Őt követte szárnysegéd, majd a kormányzó úr. A többi testőr a vonaton maradt. Ha sok testőr kísérte a kormányzó úrat, akkor először azok szálltak le és az ajtóval szemben, egyenes sorban, fegyverrel tisztelegve álltak sorfalat.[308]

A Turán hivatalos útjai alkalmával a szerelvény előtt úgynevezett előfutómozdony haladt. Ekkor a MÁV gondoskodott a hidak, alagutak, magastöltések átvizsgálásáról és őrzéséről.[309]

1931
1931. szeptember 7-én a Turán áthaladt a biatorbágyi völgyhídon.
„A nyomozás során az is felmerült, hogy esetleg a kormányzó különvonatát, a Turánt akarta felrobbantani. Az valószínű, hogy a különvonat áthaladásakor, szeptember 7-én este Matuska a helyszínen volt, és az előkészületekkel foglalkozott."
Ekkor a Turán Pápára ment a kollégium jubileumi ünnepségére.[310]

1932
1932. május 28-án Horthy Kőszegre érkezett a Hősök kapujának felavatására. Ekkor állítólag motorvonattal érkezett a városba a Főméltóságú Úr. Talán ez is a Turán egyik útja volt. A MÁV 1926-tól rendelkezett már BCmot motorvonatokkal. Ezek sebessége 55-60 km, és nem tudtak túl nagy súlyt vontatni. Viszont ezen motorkocsik nem tudtak hagyományos kocsikat vontatni, így csak a hozzájuk tervezett kocsikat tudták elhúzni. Ha ez így volt, akkor ez az út nem tekinthető a Turán útjának. Korábbi források azt írták, hogy Horthy többször utazott úgy, hogy a Turán vagonját besorozták egy menetrend szerinti vonatba. Itt viszont ez nem megoldható.[311]

[308] (Monostori Péter: Testőrkönyv)
[309] (Frisnyák Zsuzsa: Az udvari vonatok és a vasútüzem)
[310] (Élet és Tudomány, 61. évfolyam, 2006-10-13 / 41. szám)
(Köznevelés, 36. évfolyam, 1980-10-17 / 33. szám)
(Dunántúli Protestáns Lap: 42. évfolyam, lapszámok1931-09-13 / 37. szám)
[311] (Vasi Szemle 37. évfolyam, 1983 / 3. szám: HAGYOMÁNYOK – HELYTÖRTÉNET: Kövér István: 100 éves a kőszeg-szombathelyi vasútvonal, Dunántúl első helyi érdekű vasútja)
(https://ujkor.hu/content/horthy-motorvonaton-erkezett-koszegi-hosok-kapujanak-felavatasa)

Egy BCmot mellékvonali motorkocsi. Az 1980-as évekig állt szolgálatban ez a típus. Ezt a típust és előzményét 1926-tól gyártották.

1932. október 26-án a Turán a bánhidai erőműhöz vitte a Kormányzót. Ez a Budapest – Komárom villamosított vonal megtekintésének a része volt. „Ez alkalommal a Turánt a Kandó-mozdony vontatta és Bicskétől Komáromig a kormányzó úr is mozdonyon utazott. Szakszerű érdeklődését a villamos létesítmények ismertetése teljesen lekötötte és a látottak felett kitüntető elismeréséllek adott kifejezést." Ez lehetett az első forgalomba állított Kandó-mozdony, mivel az első villanymozdony 1932.. augusztus 17-én indult el.
„Bicskén a Kormányzó Úr Fabinyi, Vértessy, Tormay, Somkuthy, Samarjay és Verebély kíséretében fölszállt a villamos mozdonyra, ahol vitéz Lajthay főmérnök jelentkezett mint felelős mozdonyvezető. Innen Komáromig az Államfő és kísérete mozdonyon utazott és megtekintvén a mozdony egész szerkezetét, a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott annak kiváló kiviteléről, valamint a mozdonynak még 100 km sebességen is feltűnően nyugodt járásáról."

Az első Kandó-mozdony a Keleti-pályaudvaron. (MÁV V40-es sorozat, engedélyezett sebessége 100 km/óra.) Feltehetőleg a képen látható mozdony húzta a Turánt is. Erre a cikk megjelenéséből követ-

keztetek, amelyben a fénykép van. Az első mozdony 1932.08.17-én állt szolgálatba. Ebből a villanymozdony típusból 29 db készült 1932 és 1940 között. Ez a típus 1967-ig állt a MÁV-nál szolgálatban.[312]

Egy V40-es (016 pályaszámú) kiállítva a Füsti-ben (Magyar Vasúttörténeti Park) 2021-ben.

1933

1933. május 8-án a Turán Keszthelyre érkezett. „Keszthelyen nagy tiszteletadással, a kormányzói pár, a királyi hercegek, a kormány, az országgyűlés két házának, a hatóságoknak képviselői s ezrekre menő gyászoló közönség jelenlétében kisérték örök nyugalomra Festetics Tasziló herceget. Nagy tömegek zarándokoltak a kegyúri templomba s vonultak el a ravatal elött, amelyet teljesen elborítottak a belföldről és külföldről érkezett koszorúk. A kormányzó hatalmas nemzetiszínű szalaggal ellátott koszorúján a következő felírás állt: „Herceg Festetics Tasziló felejthetetlen emlékének — Magyarország kormányzója”[313]

1934

Ebből az évből a sajtóban nem találtam a Turánra vonatkozó forrást.

1935

1935. augusztus 12-én a Turán egy színházi előadásra, Szegedre vitte a Főméltóságú Párt. Az előadás után a vonat visszaindult Budapestre. **Ekkor a szerelvény öt kocsiból állt**.[314]

1935. október 11-én a Turán Alsózsolcán állt meg. Ekkor a kormányzó a felsőzsolcai agárversenyt nézte meg. Este a vonat Budapestre tért vissza.
„A kormányzó a versenyre már csütörtökön éjjel megérkezett a zsolcai pályaudvarra a **Túrán motoros különvonaton**. Az éjszakát a kormányzó és kísérete a vonatban töltötte, majd háromnegyed kilenc órakor reggel fogadta a tisztelgéseket,” Ha hinni lehet a cikknek, akkor itt a Turán

[312] (Magyar Vasút és Közlekedés, 21. évfolyam, 1933-01-01 / 1-2. szám)
(Elektrotechnika, 25. évfolyam, 1932-11-01 / 21-22. szám)

[313] (Ujság, 9. évfolyam, 1933-05-09 / 104. szám)
[314] (Budapesti Hírlap, 55. évfolyam, 1935-08-13 / 183. szám)
(Félegyházi Hirlap - Félegyházi Hiradó, 53. évfolyam, 1935-08-18 / 33. szám)

egy különleges összeállításáról lehet szó. A MÁV az 1930-as évektől már használt motorvonatokat. Mivel a Lél kormányzati motorvonat csak 1936-ban készült el, az 1935-os hír nem vonatkozhat a Lélre.[315]

A MÁV az 1930-as években már használt motorkocsikat, de kevés volt alkalmas Pullmann kocsik vontatására. A Turán pedig Pullmann kocsikból állt. Ismereteim szerint Camot 315 és 316-os motorkocsik tudtak Pullmann kocsikat vontatni. A Camot motorkocsiknak két darab négytengelyű – „Pullmann" – kocsit, amelyek egyenként 40 tonna önsúlyúak, 90 km/h legnagyobb sebességgel vagy 8–10 darab szabványos kéttengelyű, 20 tonna önsúlyú személykocsit 60 km/h legnagyobb sebességgel történő vontatására alkalmasnak kellett lenniük. A motorkocsi teherbírása 160-200 tonna, ami 4-6 Pullmann kocsi súlya 60 km/h sebesség mellett.
Ezeket a feltételeket úgy kellett teljesíteni, hogy a vontatandó szabványos személy- és gyorsvonati kocsikon semmilyen változtatást nem volt szabad eszközölni. Az előírt sebességhatárok (60 ill. 90 km/h) az akkori személy- ill. gyorsvonatok utazósebességei voltak. Egy másik kikötés a motorkocsi nagy sebessége ellenére annak nyugodt futása volt, kényelmessé téve az utasoknak a hosszú utakat. Az új Ganz motorkocsinak rendelkeznie kellett egy olyan berendezéssel, amely óránként 300–400 kg, a személykocsik fűtéséhez szükséges gőzt tud termelni. A Ganz erre a feladatra több prototípust is készített, többször módosította a terveit a próbákon szerzett tapasztalatok alapján. A MÁV az elődtípusokkal történt sok sikertelen próba után a Ganz sikeres próbát végzett motorkocsijait Camot 315–316 pályaszámmal sorozta be. A Camot 315 már 1934-ben forgalomba állt.

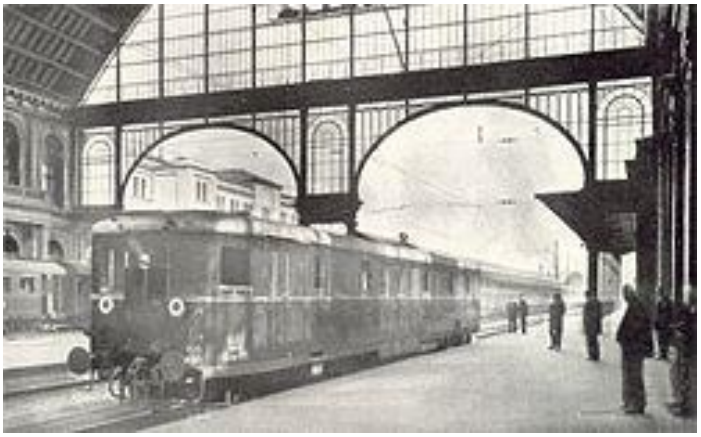

[315] (Pesti Napló, 86. évfolyam, 1935-10-12 / 233. szám)
(Felsőmagyarországi Reggeli Hirlap, 44. évfolyam, 1935-10-12 / 233. szám)
(Frisnyák Zsuzsa könyve)

Camot 315

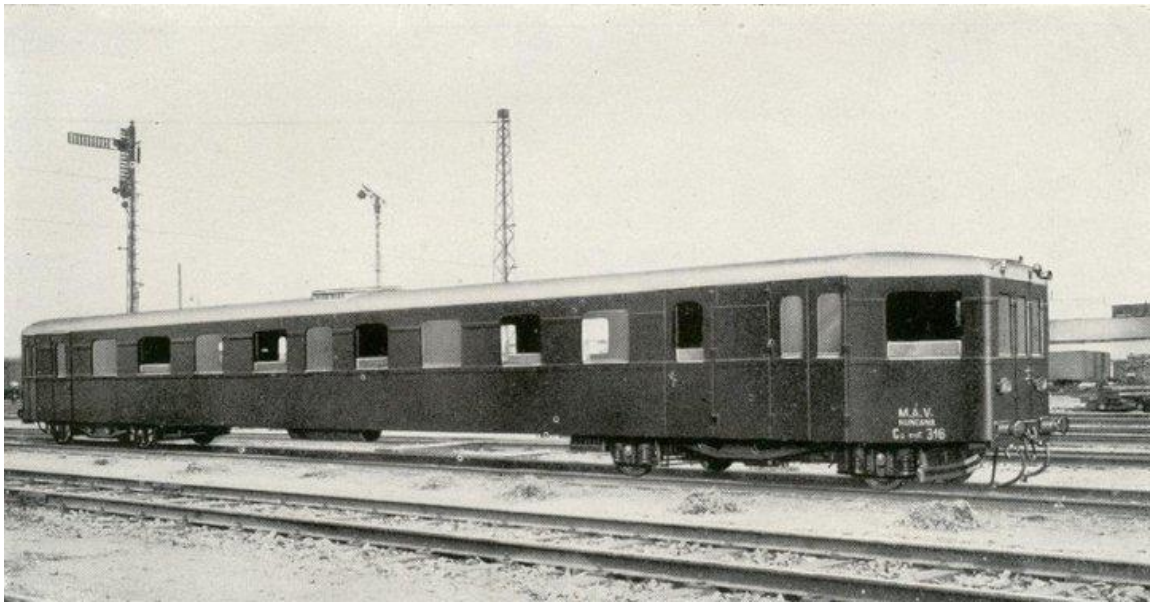

Camot 316

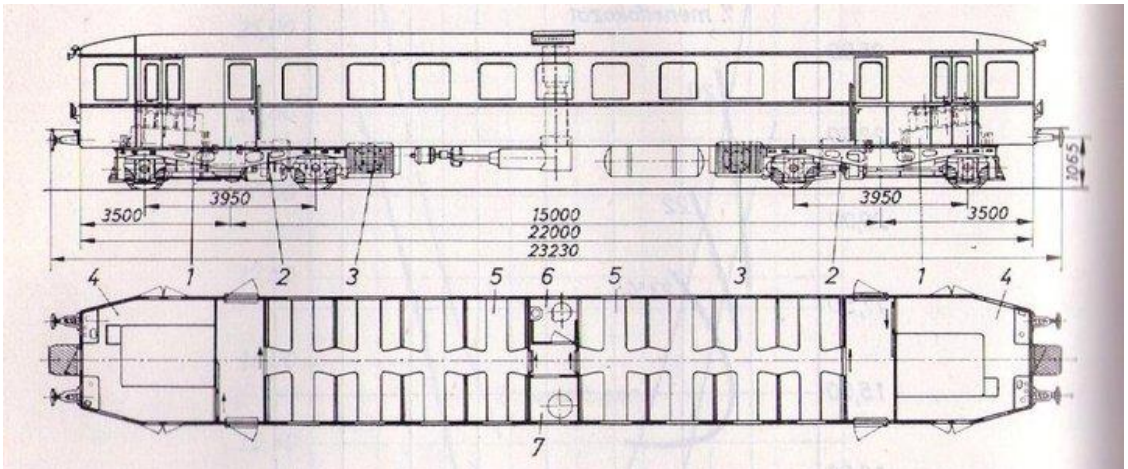

109. ábra. Ca motorkocsi

1 dízelmotor; *2* mechanikus sebességváltó; *3* hűtő; *4* motortér és vezetőállás; *5* utastér; *6* toilette-fülke; *7* kazántér

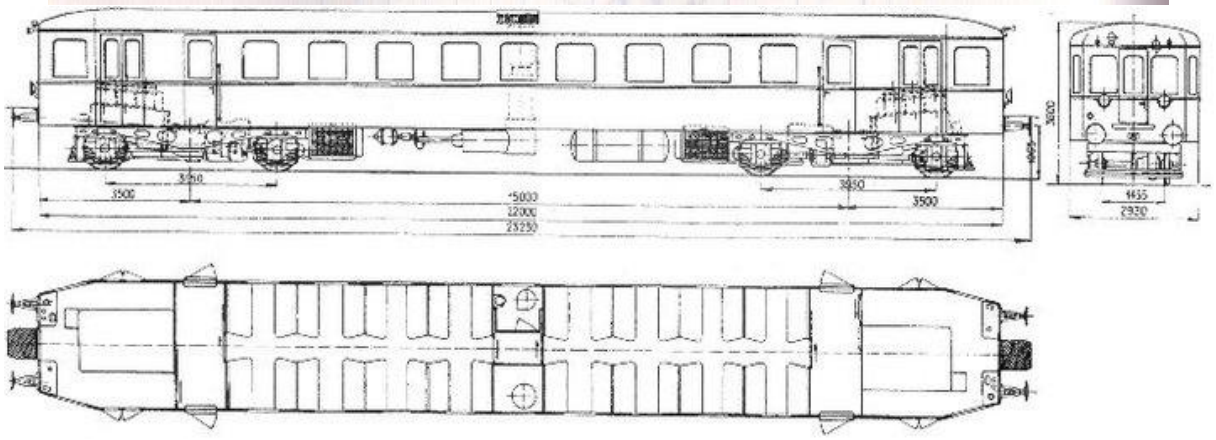

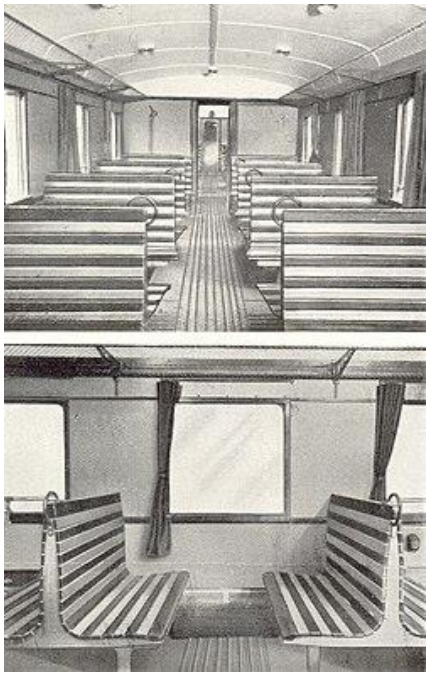

A két Camot motorkocsi közül az egyik. Ezek képesek voltak vontatni a Turán kocsijait is.[316]

1936

1936 májusában a Főméltóságú Kormányzó Úr és a kormány tagjai a Baradla barlangot keresték fel. Horthy ehhez az utazáshoz is a Turán vonatot használta. Ekkor a vonat az abaújmegyei Szin vasútállomásán volt.[317]

1936. november 11-én a Turán Kassán volt, majd a szerelvény visszatért Budapestre.[318]

Horthy olaszországi útja:

A Turán eredetileg november 19-én indult volna és 20-án ért volna Rómába. Idővel azonban az indulást elhalasztották.[319]

[316] (https://hu.wikipedia.org/wiki/Camot_315%E2%80%93316)
(https://www.facebook.com/124751094216689/photos/camot-315-diesel-mechanikus-motorkocsi-szem%C3%A9lykocsikkal-budapest-p%C3%A9cs-gyorsvonat/2683208891704217/)
[317] (Pesti Hírlap, 58. évfolyam, 1936-05-23 / 118. szám)
(Az Est, 27. évfolyam, 1936-05-23 / 118. szám)
[318] (Uj Nemzedék, 20. évfolyam, 1938-11-12 / 257. szám)
[319] (Magyar Szó, 10. évfolyam, 1936-11-06 / 258. szám)

Indul a Turán Rómába. Ekkor egy MÁV 424-es „Bivaly” mozdony húzta. A vagon pedig a kalauzkocsi.[320]

1936. november 24-én a Turán Velence érintésével Bologna-ba (Olaszország) érkezett.
„…. hétfőn délután indult el a keleti pályaudvarról Olaszország felé, a keddre virradó éjjel áthaladt Velence állomásán. Reggel kilenc órakor érkezett meg Bolognába.”
A Turán előtt 10 perccel egy kísérleti mozdony fut, hogy ellenőrizze a pálya biztonságát. A szerelvény még aznap megérkezett Firenzébe. **Ekkor olasz villanymozdony húzta** a Turánt. A kormányzó a Turán étkezőkocsijában villásreggelin látta vendégül az őt Firenzében fogadó küldöttséget. A szerelvény még aznap Rómába érkezett. **A Turán ekkor hét mélyzöld (sötétzöld) színű termeskocsiból állt.**[321]

[320] (https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=2089)
[321] (8 Órai Ujság, 22. évfolyam, 1936-11-25 / 270. szám)
(Magyarság, 17. évfolyam, 1936-11-25 / 270. szám)
(Budapesti Hírlap, 56. évfolyam, 1936-11-25 / 270. szám)
(Képes Vasárnap, 62. évfolyam, 1940-03-03 / 9. szám)

Rómát Horthy 1936. november 28-án hagyta el a Turánnal a római Termini pályaudvarról. A szerelvény még aznap befutott Firenzébe, majd még aznap a különvonat osztrák földre ért. Este a vonat már Bécsben volt.[322]

A Turán 1936. december 1-én indult Budapestre Bécsből a Turán. Útközben a szerelvény megállt Győrben.[323]

A Turán Bécsbe érkezett Rómából.[324]

Az Olaszországból Bécsbe érkező Turánt feltehetőleg egy **BBÖ (SB) 580-as hegyi mozdony** vontathatta. A gőzsíp elhelyezkedése adja erre a legfőbb okot. A létra kerülhetett a másik oldalra. A filmbeli képen a biztonsági szelepeket a gőzdóm mögött lehet látni, a megmaradt példányon pedig a gőzdóm tetején vannak. A gőzhengerekhez vezető csövet takaró alkalmatosságot viszont nem látni a filmbeli képen. De nem biztos, hogy a 10 évig gyártásban volt mozdonysorozat mindegyike egyforma volt minden részletében. Például több Olaszországban futó mozdonyról hiányzik a létra, illetve a kompresszor is hátrább került. Lehet, hogy Görögországban is átalakították őket, és az onnét Ausztriába visszakerült mozdonyok maradtak ma fent. Tekintettel arra, hogy Olaszország felől érkezett Bécsbe a vonat, vagyis áthaladt a Semmeringen, indokoltnak is tűnik ennek a mozdonytípusnak a szerepe.
A szerelvény útvonala a következő lehetett: Róma – Firenze – Bologna – Padova – Tarvisio – Villach – Klagenfurt - Bruck a.d. Mur – Mürzzuschlag – Semmering – Bécsújhely – Bécs.
Alább lásd a BBÖ 580-as sorozat néhány fennmaradt példányát. Ezek sem egyforma mozdonyok.

[322] (Pesti Hírlap, 58. évfolyam, 1936-11-29 / 274. szám)
[323] (Kis Ujság, 49. évfolyam, 1936-12-02 / 276. szám)
(Nemzeti Ujság, 18. évfolyam, 1936-12-02 / 276. szám)

[324] (https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=2097)

Az olasz FS 482 002 ex SB 580.12, de itt más a hátsó gőzsíp, viszont nincsen burkolva a mozdony és létra sincs.

SB 580 (BBÖ 580.03 Strasshofban, ÖBB 258) hegyi pályamozdony 1912-1922 között 37 db épült. Engedélyezett sebessége 70 km/h.

1936 december 1-én vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, feleségével és kíséretével római és bécsi útjáról a Turán különvonaton kedden délelőtt, tíz órakor a Keleti pályaudvaron visszaérkezett a fővárosba. **A Turán ekkor hat kocsiból állt.** A Bécsből érkező vonaton, **Hegyeshalomnál az osztrák gőzmozdonyt, magyar villanymozdonyra cserélték ki.** A vonat Mosonmagyaróvár és Győrön át érkezett Budapestre. Magyar területen a vonatot Senn Ottó, a MÁV elnöke vezette.[325] Budapestre még is gőzmozdony húzta be a Turánt.

[325] 8 Órai Ujság, 22. évfolyam, 1936-12-02 / 276. szám

Hazaérkezik a Főméltóságú Úr Rómából. Feltehetőleg ekkor is egy MÁV 424-es „Bivaly" mozdony húzta.[326]
A forrásokban valami tévedés lehet, mert Senn Ottó a Keleti-pályaudvaron fogadta a hazatérő Főméltóságú Kormányzó Urat.[327] Ráadásul a már hivatkozott 8 Órai Ujság, 22. évfolyam, 1936-12-02 / 276. szám arról írt, hogy a Keleti-pályaudvarra is villanymozdonnyal futott be, míg a filmhíradón gőzmozdony van.

A kormányzó különvonatán érkezett vissza a fővárosba Darányi Kálmán miniszterelnök. valamint Kánya Kálmán külügyminiszter is. A kormányzó kíséretében érkezett vissza Vértésy Sándor titkos tanácsos, a kabinet- iroda főnöke, vitéz Keresztes-Fischer Lajos tábornok, a katonai iroda főnöke, vitéz Koós Miklós ezredes, első szárnysegéd, vitéz Brunswik György alezredes utimarsall, vitéz Gerlóczy Gábor őrnagy, szárnysegéd, vitéz Németh Tibor őrnagy, szárnysegéd és Scholtz András folyamőr kapitány, szárnysegéd. Darányi Kálmán miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter kíséretében gróf Csáky István követségi tanácsos, és Teleki Gyula gróf követségi titkár érkezett vissza. [328]

[326] (https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=2098)
[327] Kis Ujság, 49. évfolyam, 1936-12-02 / 276. szám
[328] (Budapesti Hírlap, 56. évfolyam, 1936-12-02 / 276. szám)
(Budapesti Hírlap, 1936. december (56. évfolyam, 275-298. szám)
(Nemzeti Ujság, 18. évfolyam, 1936-12-02 / 276. szám)
(8 Órai Ujság, 22. évfolyam, 1936-12-02 / 276. szám)
(Uj Nemzedék, 18. évfolyam, 1936-12-02 / 276. szám)
(Uj Nemzedék, 18. évfolyam, 1936-12-01 / 275. szám)

A Turán étkezőkocsijának terve 1936-ban. Badon Károly színezett ceruzarajza.[329]

1936-ban Olaszországban az úgynevezett E/26-os típusú villanymozdonyok voltak üzemben. Ezen mozdonyok 1927-1939 között épültek de több példányuk még a 2000-res években is forgalomban volt.

Az E626.045-ös mozdony 2005-ben Lecco állomáson. Feltehetőleg ilyen típusú mozdony húzta a Turánt Olaszországban. Az olaszok ebből a típusból 448 db-ot építettek. Sebessége 95 km/ óra.

[329] (**Frisnyák Zsuzsa szerk.**: Királyi vonatok, udvari utazások (Budapest, 1994)II. Katalógus1.) (https://timelord.blog.hu/2011/12/23/amikor_az_allamfo_sporol_avagy_kozpenzek_es_magankiadasok)

Az E626.185 nosztalgiavonat.[330]

A Turán megérkezik Rómába az olasz villanymozdonnyal vontatva. A másik képen a Turán kocsijai láthatóak.[331]

1936 decemberében Bánkútra ment vadászatra vitéz nagybányai Horthy Miklós.

[330] (https://it.wikipedia.org/wiki/Locomotiva_FS_E.626) (https://en.wikipedia.org/wiki/FS_Class_E.626)
[331] (https://patrimonio.archivioluce.com/luce-web/detail/IL3000052454/1/il-viaggio-italia-s-s-reggente-d-ungheria-ammiraglio-de-horthy-giornate-romane.html?startPage=20)

[332]

1937

1937. január 5-én a Turán Mosonmagyaróvárra vitte utasait, Frigyes főherceg temetésére. A szertartás után a vonat visszatért Budapestre.[333]

1937. május 30-án Szegedre érkezett a Turán.[334]

1937 szeptemberében a Turán vitte vitéz Horthy István lovassági tábornok koporsóját Budapestről Kenderesre.[335]

1938

Horthy lengyelországi útja:

„Az udvari váróterem előtt az első vágányon áll a Túrán, a gyönyörű különvonat, amelynek **sötétbarna oldalát aranyos magyar címer díszíti**, **teteje pedig ezüstszürke**. Ezen a vonaton fog Magyarország kormányzója átsuhanni Magyarországon, a Felvidéken s Lengyelország nagyrészén. A **hét pompás kocsiból négy termes kocsi, egy büfékocsi és két kísérőkocsi**”[336]

A vonat Krakkóba a Keleti pályaudvarról indult 1938. február 4-én, este 10 órakkor.
A szerelvény 5-én, reggel ¾ 7-kor érkezett meg Zebrzydowice lengyel 'határállomásra. „Ezekben és a legközelebbi napokban két nagymultú és történelmi hivatással bíró nemzetnek minden hű fia, a nyugati kereszténység és műveltség két régi, hatalmas bástyája: Krakkó és Varsó felé fordul. A magyar műszaki tudás és boszorkányos ügyességű kétkezi munka pompás alkotása: a Túrán vonat repül a lengyel mezők felé. A vonat Horthy Miklós kormányzót és magas kíséretét, köztük István fiát és Kánya Kálmán külügyminisztert viszi a baráti Lengyelországba: Krakkóba 5-én ½ 10-kor érkezett meg. A vonat innét tovább ment Bieloviezsa érintésével Varsóba, ahová még 5-én, 15 óra 48 perckor érkezett meg. Horthy Lengyelországba a nagyhatalmi rangra emelkedett lengyel köztársaság elnökének meghívására utazik. Harmadszor tesz a magyar államfő hivatalos jellegű látogatást külföldön. A ragyogó emlékű olaszországi és ausztriai látogatás után, most a poraiból megélemedett és hatalmassá vált Lengyelországba megy, hogy ezzel is bizonyságot tegyen a két nép és a két ország baráti kapcsolatáról, valamint

[332] (https://filmhiradokonline.hu/watch.php?i d=2128)
[333] (Magyarország, 44. évfolyam, 1937-01-06 / 4. szám)
[334] (Orosházi Friss Ujság, 26. évfolyam, 1937-06-01 / 121. szám)
(Budapesti Hírlap, 57. évfolyam, 1937-06-01 / 121. szám)
[335] (Ellenzék, 58. évfolyam, 1937-09-26 / 222. szám)
[336] (Pesti Napló, 89. évfolyam, 1938-02-05 / 28. szám)

az igazságos békét szolgáló közös őszinte törekvéséről.” Varsó után a vonat Bialowiezsa-ba ment az orosz határ közelébe, még 5-én, ahová 21 órakkor érkezett meg.[337]
A Turán 1938. február 5-én érkezett Krakkóba. Innét tovább ment Varsóba.[338]

A Turán Varsóban. Lossonczy Miklós szerint az első vagon a régi 1-es kalauzkocsi, míg a második kocsi talán 10-es kormányzói vagon.[339]

1938. február 07-én a vonat Varsóból indult haza, a Főméltóságú Kormányzó Úrral a Krakkói pályaudvarról. A Turán a lengyelországi út után a Keleti-pályaudvarra érkezett vissza.
„Felszállt még a különvonatra a kormányzó kíséretében résztvevő Uray István titkos tanácsos, a kabinet iroda főnöke, vitéz Keresztes Fischer Lajos altábornagy, a katonai iroda főnöke, vitéz Koös Miklós első szárnysegéd, Brunswick György ezredes, utimarsall, vitéz Gerlóczy Gábor alezredes, Németh Tibor őrnagy és Scholtz Andor folyamőrkapitány, szárnysegédek, továbbá a kíséreten kívül résztvevő gróf Csáky István követségi tanácsos, a külügyminiszter kabinetfőnöke és báró Bakach-Bessenyey György követségi tanácsos, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője.” Kánya külügyminiszter is a vonaton volt. A szerelvény érintette Czentoshova-t és Kattowitze-t. A vonat 11-én, hajnali 4.24-kor hagyta el Lengyelországot Zedribevice határállomáson.[340]

„A Kormányzó lengyelországi látogatása alkalmával a »Túrán« vonatra id. Daubner Béla csemege-bonbon- és mignon megrendelést kapott. A szállítással a Kormányzó és a vendégek igen meg voltak elégedve s a menükártyára írott elismerést a Turánról postán kapta meg Daubner.”[341]

[337] (Esti Ujság, 3. évfolyam, 1938-02-08 / 30. szám)
(Budapesti Hírlap, 58. évfolyam, 1938-02-05 / 28. szám)
(Budapesti Hírlap, 58. évfolyam, 1938-02-08 / 30. szám)
[338] (Nemzeti Ujság, 20. évfolyam, 1938-02-01 / 25. szám)
(Csendőrségi Lapok XXVIII évfolyam, 1938. február 14.:
http://epa.oszk.hu/03000/03096/00953/pdf/EPA03096_csendorsegi_lapok_1938_04.pdf)
[339] (https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=2679)
[340] (Pesti Hírlap, 60. évfolyam, 1938-02-08 / 30. szám)
(Népszava, 66. évfolyam, 1938-02-08 / 30. szám)
(Új Magyarság 1938. február 5 szombat)
(Esti Ujság, 3. évfolyam, 1938-02-11 / 33. szám)
(Somogyi Ujsag, 20. évfolyam, 1938-02-11 / 33. szám)
[341] (Orosházi Friss Hírek, 15. évfolyam, 1938-03-10 / 56. szám)

Horthy Miklós kormányzó búcsúztatása Varsóban, 1938 [342]

[342] (https://www.antikvarium.hu/konyv/frisnyak-zsuzsa-fejezetek-az-udvari-es-a-kormanyzati-utazasok-tortenetebol-523131)

[343]

A Turán Varsóban 1938-ban. Összeállítás, mint Krakkóban.[344]

[343] (https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/jednostka/-/jednostka/5921095/obiekty/248171)

[344] (http://ekartkazwarszawy.pl/kartka/pobyt-wysokosci-regenta-wegier-warszawie/)

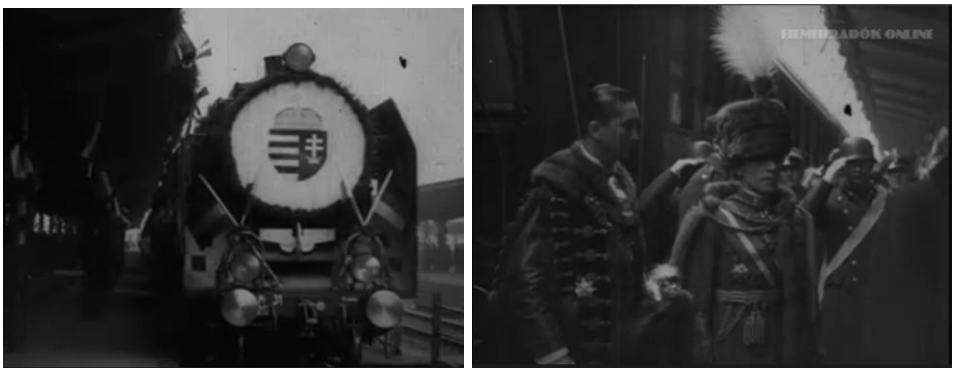

A Turán befut Krakkóba, filmhíradó részlet.[345]

A Turán a lengyelországi út során hét kocsiból állt: két kalauzkocsi és öt címeres nagy szalonkocsi. Furcsa, hogy a korabeli leírások eltérnek a Turán összeállításában. A Turán Lengyelországban, több mint 700 km-es uta tett meg a látogatás során.[346]

A Turánt Varsóban a lengyel PKP Os24-42 pályaszámú mozdony húzta. A mozdony elején olvasható a pályaszáma. A nagy „O" betű a személyvonati mozdonyra utal, a kis „s" pedig a tengelyelrendezésre (a mi jelölésünk szerint 2D). A 24 a típus száma, ami lengyel gyártmányra és a konstrukció évére (1924) utal. A 42 pedig a jármű saját sorszáma.

A **krakkói képen is olvasható a mozdony sorozatszáma: Pt31-?? A nagy P betű a gyorsvonati mozdonyra utal, a kis t az 1D1 tengelyelrendezésre. 1931-es lengyel konstrukció.** A Chabówkaban készített fényképen (Lossonczy Miklós felvétele) több látszik belőle.

[345] (https://www.youtube.com/watch?v=ukHjyouQjQ8)
(https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=2677)
[346] (Magyarország, 45. évfolyam, 1938-02-11 / 33. szám)
(8 Órai Ujság, 24. évfolyam, 1938-02-05 / 28. szám)

PKP Pt31-64 (Lossonczy Miklós felvétele)

1938. május 22-én volt a vitézavatás Székesfehérváron. „A kormányzó és családja (felesége és fiai), valamint kísérőik a Turán nevű kormányzói különvonattal érkeztek a virággal, lobogókkal, nemzeti színű drapériákkal és címerrel gazdagon ékesített székesfehérvári állomásra, miközben a katonazenekar a himnuszt játszotta.”[347]

1938 júniusában Csömödér - Páka-ra érkezett a Turán a Főméltóságú Úrral. Ekkor a zalai olajmezöket tekintette meg az államfő.[348]

Horthy németországi útja 1938-ban: Bécs (Turán) – Kiel (Turán) – Laboe – Hamburg – Berlin (Turán)- Nürnberg (Turán). A jelzett városokban ott volt a Turán, de nem tudom, hogy például Hamburgban ott volt-e.

[347] (https://www.szekesfehervar.hu/82-eve-ezen-a-napon-volt-vitezavatas-szekesfehervaron)
[348] (Zalai Hírlap, 74. évfolyam, 2018-07-07 / 156. szám)
(https://www.zaol.hu/hirek/a-to-es-a-kisvasut-vonzasaban-1844620/)

Budapest, 1938. augusztus 20.
Horthy Miklós kormányzó a Keleti pályaudvarról Németországba utazik, jobbra felesége, Horthyné Purgly Magdolna, előtte fia, Miklós. A háttérben feltehetőleg a kormányzói kocsi.

Megérkezés Bécsbe[349]

[349] (https://www.antikvarium.hu/konyv/frisnyak-zsuzsa-fejezetek-az-udvari-es-a-kormanyzati-utazasok-tortenetebol-523131)

[350]

A Turán ekkor a felvételek alapján 7 kocsiból állt és kb. 280 tonna lehetett a vagonok összsúlya.

Megérkezés Bécsbe 1938-ban[351]

[350] (https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=2940)
[351] (https://www.borsonline.hu/galeria/restauraljak-horthy-miklos-egykori-szerelvenyenek-etkezokocsijat/227030) (https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=2940)
(Frisnyák Zsuzsa)

Horthy a Turán különvonat szalonkocsijában.[352]

[352] (https://www.origo.hu/tudomany/20190319-hamis-legriadoval-akadalyoztak-meg-hogy-a-kormanyzo-hazautazhasson.html)

A Turán Bécsben 1938-ban. Az első kocsi a 10-es kormányzói kocsi.[353]

A Turánt 1938-ban Bécsbe vivő osztrák mozdonyt nehéz azonosítani, mert az orrán lévő címer, sok információt eltakar és a felvétel élessége sem a legjobb. De a legtöbb vasútkutató a MÁV egykori 109-es sorozatú mozdonyát véli abban felfedezni. Lovász György viszont vitatja azt, hogy 109-es húzta volna a Turánt.

„Az első világháború előtt az OMM egyik nagy vasúttársasága volt a Südbahn/Délivasút. A háború után a vonalhálózata Ausztria, Olaszország, Szerb-Horvát-Szlovén Királyság és Magyarország között oszlott meg. A különböző országokban más és más lett a maradvány sorsa. Magyarországon Duna-Száva-Adria Vasút (DSA) néven működött 1932-ig, amikor a magyar állam megváltotta és a MÁV-ba integrálta. Ennek a cégnek a kocsija volt a későbbi Turán 6 és 9. Ugyanezé volt a bécsi képen sejthető 109-es gőzmozdony is. Érdekesség az, hogy ebből a mozdonytípusból 3 db. ma is megvan. Egy nálunk (109.109), egy Ausztriában (109.13) és egy Szlovéniában (109.38)” (Lossonczy Miklós gondolatai)

[353] (https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=2940)

1996-ban a 150 éves Magyar Vasút ünnepén Budapest –Angyalföldön, a DV 1915-ben Győrben gyártott Da 6406 pályaszámú poggyászkocsijával.

A képeken az osztrák florisdorfi mozdonygyárban 1910-ben épített 109-es sorozatú gőzmozdonyok egyike. Az 1750 mm hajtott kerékpár átmérőjű 100 km/h legnagyobb sebességű mozdony Európában az első amelynek a kazánközépvonal síntől való távolsága elérte a 3000 mm-t. Ez a mozdony 1917-ben épült a Dél Vasút számára, majd átkerült a Duna-Száva-Adria vasúttársasághoz. Ez a mozdony 1931-1967 között a MÁV állományában szolgált. Utóbb Gárdonyban múzeumi kiállított tárgy, majd felújították és nosztalgia vonatként üzembe helyezték. A 109-es típus 12.5§-os emelkedőn egy 320 tonnás szerelvényt tud elhúzni, 40 km/h sebességgel, 6.7%-os emelkedőn a szerelvény 350 tonnás és a sebessége 60 km/h, míg sík terepen a 350 tonnás terhet 90-100 km/ sebességgel képes vontatni.

A 109 sorozatú mozdonyok a már említett hosszúsági korlát miatt csak kisebb méretű, háromtengelyes szerkocsi lehetett kapcsolni. A merevkeretes, az SB/DV-nél 56b sorozatúként jelölt szerkocsi 6,1 (de legfeljebb 7,1) tonna szenet és 17 m³ vizet szállíthatott. A szerkocsi minden kerékpárját egy oldalról (hátulról) fékezték.
Osztrákoknál az I. világháború után BBÖ 209 sorozatjelet kapták ezen mozdonyok.[354]

A Bécset is érintő németországi útján a Főméltóságú Úr és hitvese Kielben részt vett a Prinz Eugen nehézcirkáló vízrebocsátásán. A nehézcirkálón az egykori Osztrák-Magyar Monarchia Prinz Eugen nevű csatahajójának számos ereklyéjét helyezték el.

[354] (http://www.vonatka.hu/109%20109%20dv.htm
https://hu.wikipedia.org/wiki/SB/DV_109_sorozat)

1938. augusztus 22-én Kiel-ben fogadja Hitler, Horthyt. A háttérben a Turán.[355]

1938. augusztus 27-én a Turán Nürnbergben volt a Főméltóságú Úrral. Ekkor Hess vezérhelyettes volt a kísérője. A Turán még aznap tovább indult, de az eredeti tervtől eltérően nem Passauba ment, hanem Linzbe. Itt a kormányzó és felesége átszállt a Zsófia gőzösre, ami hazahozta Budapestre. A miniszterek és a kíséret Budapestre a Turán vonaton tért haza.[356]

[355] (https://www.darabanth.com/hu/nagyaukcio/21/kategoriak~Motivum-kepeslapok/Motivumok~7346/Horthyt-Adolf-Hitler-fogadja-Kielben-Reichsverweser-von-Horthy-vom-Fuhrer-in-Kiel-empfangen-Verl~II1043455/)
[356] (Felsőmagyarországi Reggeli Hirlap, 47. évfolyam, 1938-08-28 / 193. szám)
(Pesti Napló, 89. évfolyam, 1938-08-28 / 171. szám)

Horthy Berlinben 1938

Horthy Berlinben 1938

1938. augusztusában a Turán Berlinbe érkezett.

Egy DR 01-es mozdony

A Turán német mozdonyának a részlete Berlinben, 1938 augusztusában.[357]

[357] (https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=2948) (https://www.youtube.com/watch?v=3NhSry_rybQ)

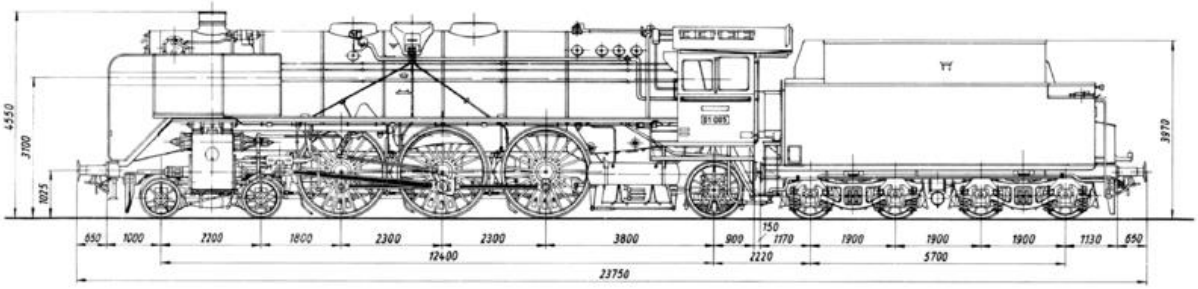

Ha a képrészletet jól azonosítom, akkor Berlinbe a Turánt egy DR 01-es gyorsvonati mozdony vontatta, amely típust 1925-1938 között gyártottak Németországban. A típus 1981-ig állt szolgálatban, de még ma is vannak működőképes példányai. A típusból 231 darab épült. Engedélyezett sebessége 120 km/h.[358]

1938. szeptember 18-22-között Göring meghívására Kelet-Poroszországba utazott Horthy egy magánjellegű vadászatra a Turánon. A vadászat Rominten vidékén volt. Németországból a vonat a Budapest Nyugati-pályaudvarra érkezett vissza.[359]

A bécsi döntések (első bécsi döntés 1938. november 02, második bécsi döntés 1940. augusztus 3.) után a szerelvény megjelent Kárpátalján és Erdélyben. **A szerelvény színe sötétbarna, aranyozott magyar címerrel díszítve**. A szerelvényen utazott Imrédy Béla és gróf Teleki Pál, Ribbentrop német és Ciano olasz külügyminiszter.

1938. november 11-én, Báreza érintésével, Kassára érkezett a Turán a Főméltóságú Kormányzó Úrral, és kíséretével. [360]

[358] (https://de.wikipedia.org/wiki/DR-Baureihe_01)
[359] (Kecskeméti Ellenőr, 2. évfolyam, 1938-09-22 / 213. szám)
(Kis Ujság, 52. évfolyam, 1938-09-21 / 213. szám)
(Budapesti Hírlap, 58. évfolyam, 1938-09-23 / 214. szám)
(Brassói Lapok, 44. évfolyam, 1938-09-23 / 217. szám)
[360] (Uj Nemzedék, 20. évfolyam, 1938-11-12 / 257. szám)

1939

1939 januárjában Horthy a Turánnal 7 alkalommal utazott vadászatra. Az úti cél gyakran Mezőhegyes vagy Bakonysárkány. A vadászatra Horthyt az udvari vadász is elkísérte. Mivel ezek magánutak, a sajtóban nem leltem rá forrást.[361]

„…….amikor Szatmárnémetibe és Nagyváradra bevonultak a magyar csapatok, akkor mi a Túrán vonaton részt vehettünk egy reggelizésen vagy egy vacsorán, ahol a főhelyen őfőméltósága ült" – emlékezett vitéz Békássy Miklós, egykori testőr.[362]

1939. március 18-án a Turán Csapra, majd Munkácsra érkezett, a felszabadult Ruténföldre. A vonat 18-án már Szerencsen járt, majd visszatért Budapestre.[363]

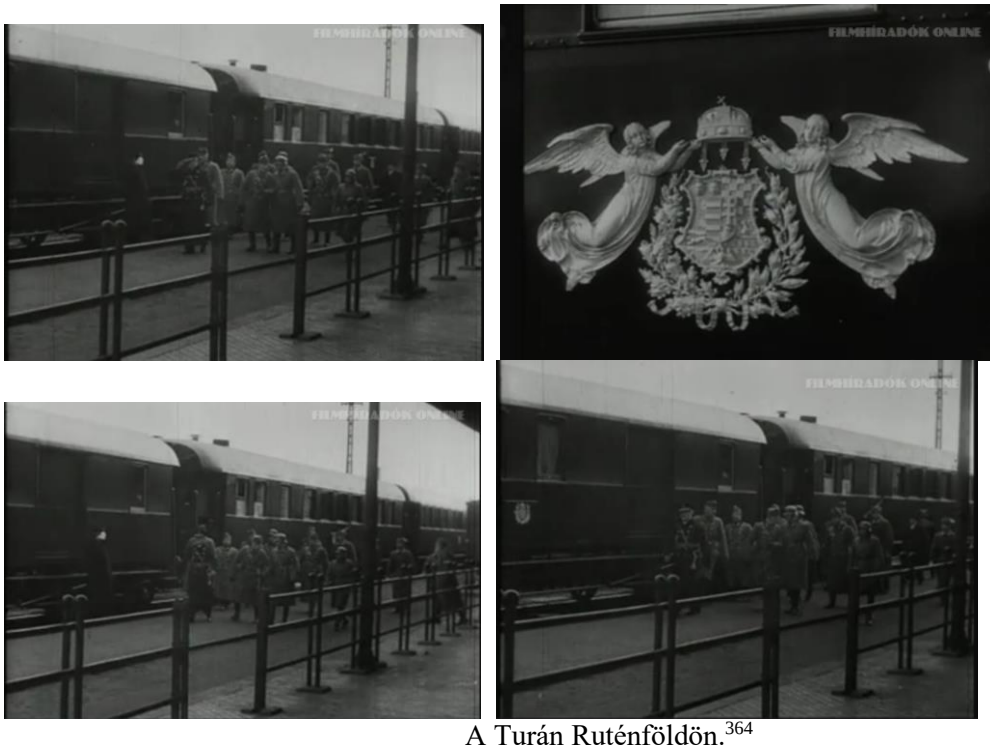

A Turán Ruténföldön.[364]

1939. augusztus 7-én a Turán áthaladt Kecskeméten, amikor az altengernagyot Szegedre vitte. Visszafelé Budapestre, szintén érintette a kecskeméti vasútállomást.[365]

1939.augusztus 11-én a vonat radványi kastély közelében Sátoraljaújhelyen állt. Ekkor a kormányzó úr felkereste a Szin-i erdőt. Este a kormányzói pár a vonaton tért nyugovóra. Innét a

[361] (Frisnyák Zsuzsa)
[362] (Új Magyarország, 3. évfolyam, 1993-09-04 / 206. szám)
[363] (Pécsi Napló, 48. évfolyam, 1939-03-19 / 65. szám)

[364] (https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=3224)
[365] (Kecskeméti Ellenőr, 3. évfolyam, 1939-08-08 / 179. szám)

vonat másnap Huszt-ra ment 12-én, Kárpátalja visszatérte alkalmából. A vonat Tornán is megállt egy éjszakára. Ez a Főméltóságú Úr Felvidéki magánjellegű útja volt.[366]

1939. november 06-án a Főméltóságú Kormányzó Úrat a Turán Kassára vitte.[367]

1940

1940. június 28-án Horthy Miklós lányának, Paulette-nek a koporsóját vitte a vonat Budapestről, a Nyugati pályaudvarról Kenderesre.

[368]

A képen feltehetőleg egy Da sorozathoz tartozó kocsi látható.

1940. szeptember 5-én a Turán Csengerre érkezett. Innét ment a Főméltóságú Kormányzó Úr a Szatmárnémeti ünnepélyes bevonulásra.[369]

1940. szeptember 6-án a Főméltóságú Úr a Turán szerelvényen Nagyváradra érkezett, Biharkeresztes érintésével.[370]

1940-ben a Turán felkereste Csíkszeredát.

[366] (Pesti Napló, 90. évfolyam, 1939-08-11 / 182. szám)
(Uj Magyarság, 6. évfolyam, 1939-08-13 / 184. szám)
(Magyarság, 20. évfolyam, 1939-08-12 / 54. szám)
(Magyar Nemzet, 2. évfolyam, 1939-08-12 / 183. szám)
(Pesti Hírlap, 61. évfolyam, 1939-08-11 / 182. szám)
[367] (Az Est - Pest, 30. évfolyam, 249-262. szám - 1. évfolyam, 1-11. szám, 1939-11-06 / 252. szám)

[368] https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=3845)
(Ujság, 16. évfolyam, 1940-06-29 / 146. szám)
[369] (Szabad Föld, 74. évfolyam, 2018-12-07 / 49. szám)
[370] (Az Ujság, 16. évfolyam, 1940-09-07 / 203. szám)

Horthy Miklós kormányzó és felesége Csíkszeredán, háttérben a Turán vonat termeskocsija, 1940

[371]

Feltehetőleg ekkor járt a Turán Tusnádfürdőn. „Jelen voltam magam is, amikor a Rezső-forrásból Horthy Miklós is ivott. Ki volt téve oda egy asztal szép abrosszal, és megkínálták a kormányzót vízzel. Emlékszem, még azt mondta akkor nagy kacagva, hogy aztán nehogy itt valami rossz viccet csináljanak velem. Mert az a víz hajtó víz is volt. De mégis megitatták az öreggel. Eljött ide az udvari vonattal a feleségével együtt. Megérkezett valamikor délelőtt, megjárta magát ott, ahol akart, és aznap itt is maradt még éjszakára is. Itt állt a vonata egész éjjel az állomásban, nem félt, hogy megölik. Szalonkocsija volt neki. Ott volt a szakácsa, ebédlője, hálója, mindene volt abban a vonatban. Tusnádfürdő akkor még számított, bár kicsike volt."[372]

A Turán 1940-ben Szegeden is járt.

[371] (Frisnyák Zsuzsa)

[372] (Korunk 2009 Augusztus: Özv. Bálint Lajosné Gál Brigitta: Emlékképek a régi Tusnádfürdőről Lejegyezte Tánczos Vilmos: [Korunk - 3. folyam, 20. évf. 8. sz. (2009. augusztus))

A Turánt ekkor a MÁV 424-es „Bivaly” vontatta.[373]

1924-1958 között a MÁV részére 365 db és jóvátételre 149 db készült belőle. Engedélyezett sebessége 90 km/h. A mozdony kifejlesztésében részt vett Horthy István későbbi kormányzóhelyettes is. Ez a típus 1984-ig állt aktív szolgálatban.[374]

Az 1940-es évek első felében a MÁV Dunakeszi Főműhelyében, hegesztett acélvázas, 15-16 m forgócsaptávolságú, hattyúnyaktartós, forgóvázakon futó, „behúzott” és „egyenes” szekrényvégű, külső megjelenésére A Ba 2500 és Cs 5800-as személykocsikhoz nagyban hasonlító, külön célú vagonok épültek. A Turán számára épített 1, 5 és 11-es pályaszámú, „behúzott” szekrényvégű külön célú kocsik fő méretei és bizonyos járműszerkezeti részegységei, teljes egészében megegyeztek a MWG, illetve GANZ „nehéz” kocsikével.

[373] (https://www.flickr.com/photos/markizay/13324050384/)
[374] (https://www.facebook.com/gozmozdony.hu/posts/2677786815571226/)
(https://hu.wikipedia.org/wiki/M%C3%81V_424_sorozat)
(http://vasutgepeszet.hu/wp-content/uploads/vasutg_2017_4_Csiba_Mikodij.pdf)

A Turán részére 1928–ban 1, majd 1942-ig újabb 6 kocsi épült Dunakeszin. [375]

1941

1941. április 24-én a Turán a németországi (ausztriai) Monichkirchen-be érkezett Hitler főhadiszállására. Ez Wiener Neustadttól 35 kilométerre délre található. Horthy ekkor délvidéki területek Magyarországhoz való csatolásáról tárgyalt Hitlerrel.[376]

A Turán 1944-ben Salzburgban, több írás szerint. Valójában ez a kép 1941-ben készült Mönichkirchen állomáson, Németországban (Ausztria).[377]

1941 júliusában Szabadkára érkezett a szerelvény Tolna felől. Ekkor a Főméltóságú Úr a Délvidéket szemlélte meg.

„….a Turán-vonat sötétzöld, címeres kocsijaival.” **Ekkor a vonat első kocsija volt a Főméltóságú Kormányzó Úr kocsija, míg a második kocsi volt a feleségéé**.[378]

1941. augusztus 7-én a Turán Horthy-t Keszthelyre vitte, herceg Festetics György temetésére.[379]

1941. augusztus 25-én Kenderesről Szoboszlóra (Hajdúszoboszlóra) érkezett a Turán.[380]

1941. augusztus 26-án Kenderesről, Újfehértóra ment a Turán.

---

[375] (Szécsey I. – Lovász Gy.)
[376] (Élet és Tudomány, 69. évfolyam, 2014-03-07 / 10. szám)
[377] (https://www.antikvarium.hu/konyv/frisnyak-zsuzsa-fejezetek-az-udvari-es-a-kormanyzati-utazasok-tortenetebol-523131
[378] (Esti Ujság, 6. évfolyam, 1941-07-28 / 171. szám)
(Uj Magyarság, 8. évfolyam, 1941-07-29 / 171. szám)
(**Vendel István (szerk.):** Szekszárd megyei város monográfiája (Szekszárd, 1941))
[379] (Pesti Hírlap, 63. évfolyam, 1941-08-08 / 180. szám)
[380] (Debreczeni Ujság, 45. évfolyam, 1941-08-26 / 193. szám)

1941. szeptember 7-én a Turán Németországba, Hitler főhadiszállására ment. Szerintem ekkor Hitler lengyelországi, úgynevezett Farkasverem főhadiszállására ment Horthy, mivel 1941. június 24-től itt volt a Führer főhadiszállása, és a filmhíradó képei is erre utalnak.

A Turán „Németországban” a Farkasverem közelében.

Lossonczy Miklós szerint ez nem biztos, hogy a Turán, hanem egy német szerelvény lehet, a hátsó kocsi oldalán lévő címer formájából kiindulva. Azon kívül pedig a magasságánál szélesebb ablakok csak a 10-esen voltak, de ott sem ennyi egymás mellett. Bár nem kizárt, hogy még is a Turán és akkor az „50-es széria” kocsik lehetnek a háttérben.[381]

A jobboldali és az alsó képen, ugyan az a kocsi van.[382]

[381] (Monostori Péter: Testőrkönyv)
[382] (https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=4366)

Marton István testőr őrmester 1941. szeptember 7-én a Turánon kísérte Horthyt, Hitler főhadiszállására. Visszaemlékezése szerint, a beérkező vonatról csak a kormányzó, illetve szárnysegéde szállhatott le. Érkezéskor még a sötétítőt is le kellett húzni a szalonkocsiban, és csak akkor lehetett felengedni, amikor a látogatás végeztével a kormányzó felszállt a vonatra.[383]
1941 szeptember 28-án Kolozsváron volt a szerelvény.[384]

1941 november 17-én Nyíregyházán volt a Főméltóságú házaspárral.[385]

1941-ben a Turán kocsijai a Kormányzót Szolnokra vitték egy agárvadászatra. Ekkor két detektív, négy testőr, két komornyik, két gépkocsivezető kísérte. A vonaton ekkor két gépkocsi volt. [386]

1942
Ebben az évben Horthy, Ribbentrop német külügyminisztert látta Mezőhegyesen vendégül egy vadászaton. Ide a kormányzó a Turánon érkezett, míg német vendége saját különvonatán érkezett. Mindkét politikus, saját különvonatán aludt a mezőhegyesi állomáson. Ez alkalommal Mezőhegyesen és környékén hatalmas razziák voltak.[387]

A frontról indított gyásszerelvény, egy sebesültszállító szerelvény, amihez hozzákapcsolták a koporsóvivő kocsit. Ez a szerelvény kassáig hozta a nemzet nagy halottját. Itt a magyar kormány képviseletében Radocsay László igazságügyminiszter, a honvédség képviseletében pedig vitéz Lakatos Géza altábornagy vette át. a földi maradványokat tartalmazó koporsót. Innét különvonat indult Budapestre, amit egy MÁV 424-es húzott. Igen valószínű, hogy innét már a „Turán" vitte tovább a gyásszerelvényt Budapest Déli-pályaudvarra, hogy aztán az utat a Nyugati pályaudvarról folytassák Kenderesre. A források viszont a Turánt csak a budapesti indulásnál emlegetik. Lehet, hogy a Turán attól Turán, hogy a szerelvény része Horthy Miklós szalonkocsija, ez pedig nem volt része a koporsót szállító különvonatnak ekkor.[388]

[383] (Monostori Péter: Testőrkönyv)
[384] (Frisnyák Zsuzsa: Az udvari vonatok és a vasútüzem)

[385] (Pesti Hírlap, 63. évfolyam, 1941-11-18 / 263. szám)
[386] (Frisnyák Zsuzsa)
[387] (Frisnyák Zsuzsa: Az udvari vonatok és a vasútüzem)
[388] (https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/historia/90-056/ch11.html)
(Magyarság, 23. évfolyam, 1942-08-25 / 191. szám)

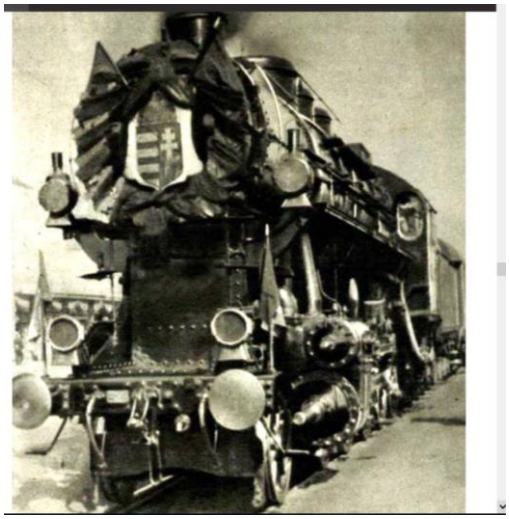

389

„Turán” Kassáról – Budapest Déli 1942 MÁV 424-es (Bivaly) mozdony[390]

vitéz Horthy Istvánt koporsóját Budapest Nyugati-pályaudvarról a Turán vitte Kenderesre 1942.08.22-én, majd a halotti torát is vasúton tartották meg.
A Főméltóságú Kormányzóhelyettes koporsóját szállító szerelvény „programja” és összeállítása:
A Turán 1942.08.22-én indult a Nyugati pályaudvarról Kenderesre. **Összeállítása: 1, étkezőkocsi, 2, 50, 55, 6, 10, 9, 11 pályaszámú termes kocsik, egy poggyászkocsi, a (Da) 6402 pályaszámú koporsót vivő kocsi és a Da 6092-es koszorúszállító kocsi.** (Lovász György szerint a 6092 nem része a Turánnak. Ezt vitatom, mert a Turán részeként szerepel a filmhíradóban.) A szerelvény déli 12 órakkor futott ki, és 12.26-kor érkezett Pusztaszentlőrincre. Itt a Kormányzó Úr és szűkebb környezete számára, a 9-es kocsiban ebédet szolgáltak fel. A kíséret a vonat elején lévő termeskocsiban étkezett. A kíséret számára történő étkezés feltehetőleg a

[389] https://alfahir.hu/2018/08/26/tortenelem_evfordulo_horthy_istvan_horthy_miklos_magyarorszag_masodik_vilaghaboru

[390] https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=4759

Turán 52-es kocsiban történhetett, amelyről tudjuk, hogy büfékocsi volt, de lehet, hogy az Alan Butschek által említett, 1928-ban Dunakeszin készült négytengelyes személyvagonról (**092-es típusú** 50 54 89-20) van szó. Ebben volt egy tábla, hogy a konyha üzemeltetésekor vegyék fel a kapcsolatot
a fő étkezőkocsival.

A vonat 16.00-kor érkezett meg Kenderesre. A szerelvény útvonala: Budapest- Cegléd- Szolnok – Kisújszállás- Kenderes.
A temetés után a Turán visszatért Budapestre.[391]

Kassáig a Főméltóságú Kormányzóhelyettes koporsóját az alábbi vagonban hozták:

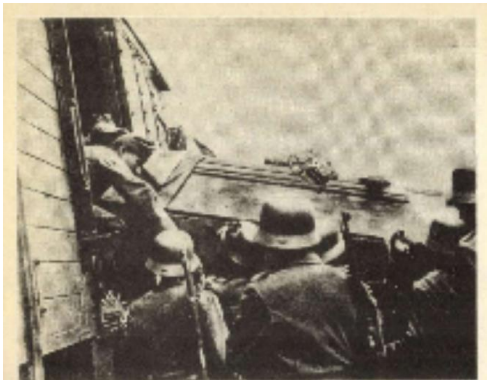

A német vasútnál a II. világháború előtt, alatt és utána egy ideig szokás volt az egyes teherkocsitípusokat városnevekkel megjelölni. (Oppeln, Hamburg, Kassel, Bromberg, Altona, Linz, Villach, stb.) Ez nem volt túl következetes, menet közben változtattak is a neveken. Bizonytalan források szerint eredetileg az adott településen levő vasúti műhely volt a típus szakmai gazdája. A Karlsruhe típus rajza és egy helyreállított példány, már Kassel néven. (Lossonczy Miklós közlése nyomán)

[391] (https://www.antikvarium.hu/konyv/frisnyak-zsuzsa-fejezetek-az-udvari-es-a-kormanyzati-utazasok-tortenetebol-523131)
(Magyar Nép, 22. évfolyam, 1942-09-05 / 36. szám)
(Uj Nemzedék, 24. évfolyam, 1942-08-28 / 195. szám)
(Frisnyák Zsuzsa: Az udvari vonatok és a vasútüzem)

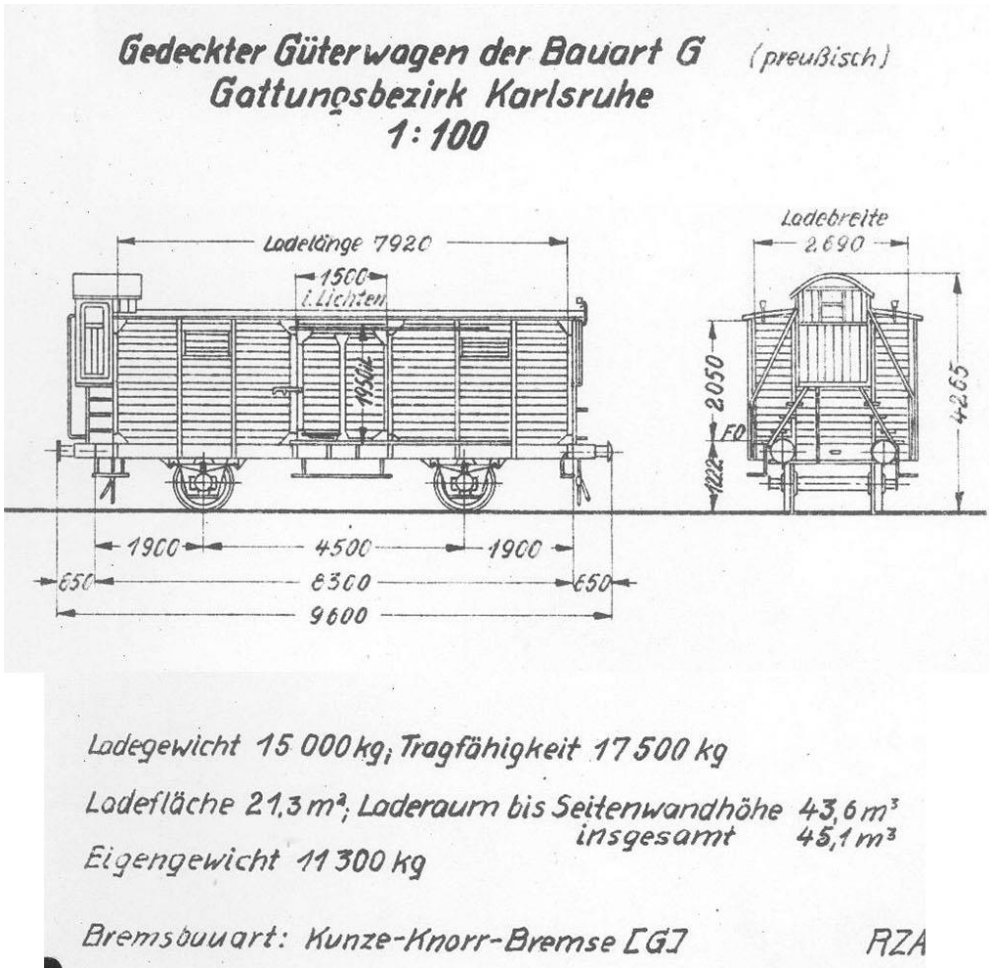

Utóbb ez a vagon nem lett a Turán része. A fentebbi képen egy hasonló típusú vagon látható.

vitéz Horthy István koporsójának feltétele a Turánra a 6402-es pályaszámú kocsiba, Budapest Nyugati-pályaudvaron..
A filmhíradó és az újság fényképén más vagon és személyek vannak. Az újság képe akkor készült, amikor az elhunytat hazahozták a frontról. Így az a kép nem a Turán kocsiját ábrázolja.[392]

A Da 6402 kocsi képén látszik a „MÁV Sud” felirat. Ez utal arra, hogy a DSA-tól 1932-ben átvett kocsi. (Lossonczy Miklós észrevétele.)

[392] (Hadak Útján, 44. évfolyam, 1992-08-01 / 423. szám)

Horthy Kenderesre érkezett a gyászvonattal. A bal oldali talán a 9-es vége, míg a tengernagy a 10-es kocsiból száll éppen ki.[393]

Érdekesség, hogy a filmhíradó képein olyan vagon is szerepel, ami nincsen megemlítve az újságcikkben, lásd D 6002-es. A koporsót valóban a D 6402-es vagon vitte. A Da 6092-es kocsi, ami az újságcikkben szerepel, feltehetőleg sajtóhiba és az valójában a Da (D) 6002-es vagon.

A Temetés után a Turánra ismét kellemesebb utak vártak.

1942. december 5-én a vonat az erdélyi Dédára ment, ahol átadták a Szeretfalva – Déda vasútvonalat. Ekkor Horthy szalonkocsija a szerelvény 4. kocsija volt.

Érdekesség, hogy ekkor a Turánt két egymás után kötött 324-es gőzmozdony húzta.

[393] (https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=4759)

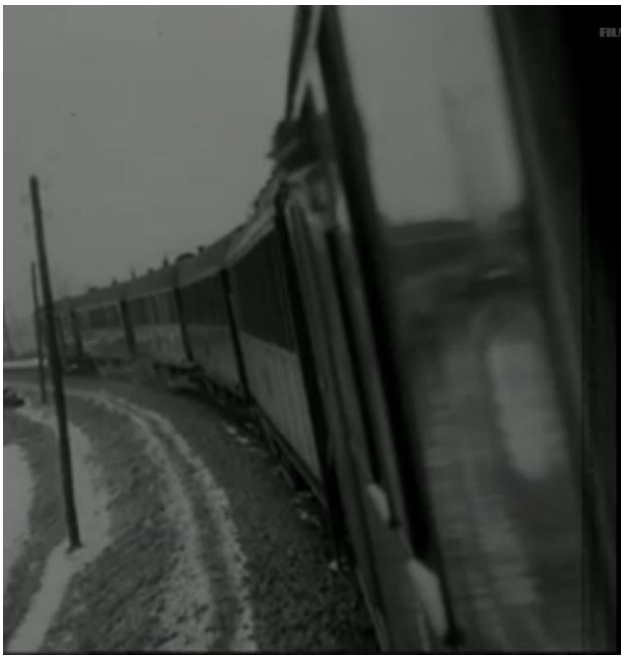

A vasútvonal felavatására érkezik a Turán.
A vagonok hátulról előre a bal oldali képen: 11, 9, 10, 53, 5, 1

A fenti képen lévő hátsó kocsi.

FILMHÍRADÓK ONLINE

FILMHÍRADÓK ONLINE

FILMHÍRADÓK ONLINE

FILMHÍRADÓK ONLINE

A Turán vagonjait zárt peronok kötötték össze.
Talán a hátsó (bal oldali) vagon a 10-es, míg az első az 53-as vagon.

Az első (jobb oldali) talán a 10-es, míg a hátsó a 9-es kocsi.

Az első talán a 10-es, míg a hátsó a 9-es kocsi.

Alulról felfelé (balról jobbra) talán 9-es, 10-es és 53-as vagon.

Ez a 10-es vagon. A filmen pár kockával később látszik a címer a vagon oldalán.[394]

A közönség hosszas és lelkes éljenzése közben ezután a Kormányzó Ur és kísérete felszállt a Turáni-vonatra. A **zöld színű szerelvény** zajtalan siklással gördült ki a dédai állomásról, miközben a MÁV zenekar a Himnuszt játszotta.[395]

A szerelvény összeállítása a dédai úton: 1., 5., 53., 10., 9. és 11. pályaszámú kocsi. A Turán Szeretfalvát 13.05-kor hagyta el és Dédára ért 13.40-kor. A vonat Dédáról Budapestre ment, és másnap reggel fél nyolckor érkezett meg a Nyugati Pályaudvarra.[396]

Mivel a Déda – Szeretfalva vonal átadásánál ismerjük a Turán összetételét és kocsisorrendét, ezért ezen filmhíradó segítségével lehet legjobban azonosítani az egyes vasúti kocsikat. Ezért szerepel ennyi kép a filmhíradóból.

A szerelvényt 2 db 324-es mozdony húzta.

1909 és 1919 között 828 db ilyen típusú mozdony épült. A 324-es mozdony másképp IIIu. mozdony. A szerkocsija IIIu. típusú. A mozdony engedélyezett sebessége 75 km/ óra és 40 km/h sebességnél

[394] (filmhíradó: https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=4863
[395] (Székely Nép, 60. évfolyam, 1942-12-06 / 277. szám)
(Pesti Hírlap, 64. évfolyam, 1942-12-08 / 278. szám)
[396] (Frisnyák Zsuzsa)

1550 t szerelvényt tudott elvontatni. Magyarországon ez a mozdonytípus 2016-ig volt forgalomban. A GYESEV 1981-ig üzemeltette menetrendszerűen. [397]

A Szeretfalva – Déda vasútvonal a magyar vasútépítés egyik remeke. Az építők 225 m szintkülönbséget hidaltak át, 48 km-es, 81 pályaívvel. Elkészült A 48 km nyílt vonali pálya mellett 25 km állomási vágány, Dédán teljesen új állomás, Szeretfalván szintén, négy további állomás, 3 megállóhely, 30 híd, 4 viadukt, 21 alul- és felüljáró, 160 épület: egy sor komoly vasúti őrház, víztornyok épültek. E „másodrangú fővonalra" 60–75 km/óra sebességet engedélyeztek és 16 t tengelyterhelést, bár helyenként nagyon lassan mehetett a szerelvény. A szakaszon a menetidő 45-60 perc volt. Két alagút is elkészült Monorfalva közelében. Az 538 méter tengerszint feletti magasságon fekvő nagy alagút 930 m hosszú lett, a kis alagút 496 m hosszú. A vonal Alsórépa és Gledény között éri el a tetőpontját, nagyjából 550 méter magasan, itt van ugyanis a Szamos és Maros közti vízválasztó, amelyet alagúttal fúrtak át. A szeretfalvai kiindulópont kb. 330 méter magasan található, Déda mintegy 480 méteren. Emiatt a pálya Szeretfalva felől meredekebb, mint Déda felől. A vasútvonal terepbejárásában és útvonalának kitűzésében vitéz Horthy István is részt vett. Ezért kapta a nagyalagút az ő nevét.[398]

1943

1943. február 1-én a szerelvény az egri pályaudvarra futott be. Ekkor a Főméltóságú úr, Szmrecsányi Lajos egri érsek temetésére érkezett a városba.[399]

[397] (https://www.youtube.com/watch?v=MUZsrVbJOHc = Fejezetek a Magyar Vasutak Történetéből: A Szeretfalva-Déda vasútvonal)
(https://hu.wikipedia.org/wiki/M%C3%81V_324_sorozat)
(https://hu.wikipedia.org/wiki/M%C3%81V_M_jelleg%C5%B1_szerkocsi)

[398] (https://hu.wikipedia.org/wiki/Szeretfalva%E2%80%93D%C3%A9da-vas%C3%BAtvonal)
(http://mek.oszk.hu/10900/10966/10966.pdf = A SZERETFALVA-DÉDAI VASÚT ÉPÍTKEZÉSÉNEK ISMERTETÉSE ÉPÜLT 1941—1942)
(http://www.sinekvilaga.hu/a-szeretfalva-deda-vasutvonal-epitese)
(Hadmérnök VI. évfolyam 4. szám – 2011 december: Horváth Attila: ADALÉKOK ÉS MEGVÁLASZOLATLAN KÉRDÉSEK A SZERETFALVA–DÉDA VASÚTVONAL ÉPÍTÉSÉNEK TÖRTÉNETÉHEZ)

[399] (Uj Magyarság, 10. évfolyam, 1943-02-02 / 26. szám)
(Esti Ujság, 8. évfolyam, 1943-02-01 / 25. szám)

A szalonkocsi díszcímere

Balról Rádl József és Berkeczi Dénes testőrök 1943-ban a Turán szalonkocsija mellett.[400]

1943. szeptember 20-30 között Horthy a görgényi havasokban vadászott. Ide Budapest és Szászrégen között Turán-on utazott, majd útján gépkocsin folytatta. (Frisnyák Zsuzsa)

1944

1944.03.17-én a szerelvény a kormányzót Salzburgba vitte, aki onnét autóval ment tovább Klessheim-be, hogy találkozzon Hitlerrel. A visszaúton 18-án egy vagont kötöttek hozzá, amiben Edmund Veesenmayer utazott Budapestre. [401]

[400] (Monostori Péter: Testőrkönyv)

[401] (Fejér Megyei Hírlap, 50. évfolyam, 1994-03-19 / 65. szám)
(Ország-Világ, 20. évfolyam, 1976-11-03 / 44. szám)

Horthy megérkezett Salzburgba. A képen jóbban (jobbra) látható kocsi a Főméltóságú Kormányzó Úr személyes vagonja után volt kötve.[402]

A Turán Salzburgból, a Hegyeshalom –Mosonmagyaróvár - Bicske – Budapest útvonalon tért vissza. A vonatot Linzben a németek addig tartóztatták fel légiriadó címszóval, míg a fő német erők át nem lépték a magyar határt.[403]

1944. október 15-én a Turán-nal kellett volna Horthynak Huszt-ra utaznia az I. magyar hadsereghez. A szerelvény útja elő volt készítve, de végül ezt az utat lefújták. Ha elindul a Keleti pályaudvarról, lehet, hogy Magyarország sorsa másképpen alakul.[404]

1944 októberében a sikertelen kiugrási kísérlet után, Budapestet a Főméltóságú Úr és szűkebb családja –fia kivételével- 1944. október 17-án 4.54-kor hagyta el a Turánon. A szerelvény ekkor Kelenföldről indult, és SS őrség volt rajta. A Turán Bécs érintésével haladt a célállomása felé. A vonat később visszatért Budapestre.[405]

A várból 1944 novembere és decembere között kezdték el elszállítani a felszereléseket a Turánnal. A vonaton volt Horthy magánvagyonának egy része is.

[402] (https://www.criticalpast.com/video/65675038840_Adolph-Hitler_Admiral-Horthy_Occupation-of-Hungary_Hungarian-Foreign-Minister-Sztojay)
[403] (Ország-Világ, 19. évfolyam, 1975-01-22 / 4. szám)
(Zalai Hírlap, 70. évfolyam, 2014-04-07 / 81. szám)
[404] (Magyar Nemzet, 63. évfolyam, 2000-10-17 / 244. szám)
(Népszabadság, 27. évfolyam, 1969-10-15 / 240. szám)
[405] (Ország-Világ, 19. évfolyam, 1975-03-26 / 13. szám)
(Horthy Miklós, Emlékirataim; Buenos Aires 1953)

1945

1945 januárjában a Turán 8 kocsiból állt, és a Budai Királyi Vár tárgyainak egy részét vitte Kőszegre. „Petri Béla 1957. október 7-én a toloncházban internálva elmondta, ő, mint a Túrán szerelvényhez beosztott detektív tudomással bírt, amikor a kérdéses értékeket szállító szerelvény Kőszegre érkezett. „A 8 vagonból álló szerelvénnyel Semmeringen, Sopronon, Purgerstrassen, Bahndorfon, Bécsen, Kremsen, Spitzdonaun, Linzen, Salzburgon, Hofgartenen, Mibachon keresztül Eisenstrasseba mentem, és ott angol-amerikai bizottság szállta meg a vonatot, majd egy cseh tiszt átvette és Csehországba vitte a szerelvényt. A szerelvény átadásánál Mireczky Gusztáv MÁV felügyelő is jelen volt".

A Turán Szálasi Ferenc nemzetvezetőt vitte 1945 márciusában Kőszegre.[406]

Kőszeget a Turán 1945. március 29-én hagyta el. Ezzel a vonattal menekült a nyilas vezérkar is. A koronát kísérő őrök magukkal vitték díszruhájukat is, hiszen 1945. május 5 -én, Mattsee községben, Szálasi esküvőjén még díszőrséget álltak (itt ásták el később a koronát!), a többi felszerelés azonban Kőszegen maradt.

A Turánt egy 46 kocsiból álló szerelvény részévé vált, amit tévesen neveztek „Aranyvonatnak". A későbbi kártérítések aranyvonata, amelyhez a Turán kocsijai is tartoztak, Zircről indult a Német Birodalom belsejébe. Parancsnoka Toldy Árpád egykori csendőr ezredes volt. December végén, január első napjaiban érkezett a vonat Brennbergbányára. Itt még három hónapig állomásoztatták a rakományt, amelyhez folyamatosan érkeztek az újabb és újabb szállítmányok Szombathelyről, Győrből – a többi között a Győri Múzeum festményei is -, és más dunántúli városokból. Az utolsó transzport márciusban érkezett meg. A vonat végül 1945. május 7-én került amerikai fogságba az ausztriai Böcksteinnél, s innen vontatták az ugyancsak ausztriai Werfenbe május 16-án. Úgy tűnik, hogy Petri Béla rosszul emlékezett arra, hogy hol került a szerelvény amerikai kézbe.

Tehát, a Turán nem volt része az „Aranyvonatnak", mivel az 1945. január 23-án indult fertőbozi állomásról Ausztria felé. Az „Aranyvonat" a Magyar Nemzeti Bank 30 tonna aranykészletét, nagy összegű devizatartalékait, valamint letétbe helyezett értékeket, dokumentumokat (például Mátyás király korvináit), a méteretalon platinarúdját, stb. szállította. A vonaton szállított értékek egy része 1946 augusztusában tértek haza.

„Pechány Aladár szerint a Várpalota műtárgyait a testőrség parancsnoka szállíttatta Kőszegre, és a szerelvényt átfestve felismerte 1945 augusztusa végén egy prágai pályaudvaron. A javak kisebb része a kőszegi missziós ház gondozása alá került." „Mireczky Zoltán egy 1946-os PM feljegyzés szerint megerősíti a 8 vagon létét és az útvonalat, valamint azt, hogy a vonatot az angol és amerikai szövetségi bizottság szállta meg. Hopfgarten és az időpontok, a szövetségesek megjelenése egyértelművé teszi, hogy a Túrán szerelvény a kincstári szerelvény része lehetett. Gellért Andor főkonzul 1946. február 6-án jelenti Gyöngyösi János külügyminiszternek Salzburgból, hogy a kincstári vonat 46 kocsiból állt, amikor az amerikaiak lefoglalták. A kísérő

[406] (Vasi Szemle 37. évfolyam, 1983 / 3. szám, HAGYOMÁNYOK – HELYTÖRTÉNET, Kövér István: 100 éves a kőszeg-szombathelyi vasútvonal, Dunántúl első helyi érdekű vasútja)

személyzetet 14 vagonban Altenmarkba szállították, 24 vagonba pakolták az értékeket. A 8 hiányzó vagonról nem tesz említést."[407]

A Turán épp nem használatos kocsijait 1920-1944 között a Nyugati pályaudvar kocsiszínében őrizték. 1944 novemberében a Dél-Dunántúlra vitték: Bakonyszentlászló, Veszprém, Szombathely majd Kőszeg útvonalon. 1945. március 28-án hagyta el Kőszeget. Osztrák és bajor vonalakon április 16-ra a csehszlovák Hamery-Hojsovi Straz állomásra érkezett. A Turán itt vesztegelt június 1-ig, majd Prágába vontatták. 1945. június 6-án a Turán a Prága Smichov állomáson a következőképp volt összeállítva: **1. számú négytengelyes kalauzkocsi, 5. számú négytengelyes híradókocsi, 10. számú hattengelyes államfői termeskocsi, 2. számú négytengelyes termeskocsi, 6. számú négytengelyes termeskocsi, 9. számú négytengelyes étkezőkocsi konyhával, 11. számú négytengelyes kalauzkocsi, 12. számú négytengelyes autószállító kocsi.**[408]

A vonatot 1945-ben az amerikai zónában lefoglalták, és kirabolták.

Ettől kezdve a szerelvény eltűnt, majd 1945-ben a Csehszlovák államvasutak lefoglalta, és vagonjait külön-külön állította forgalomba.

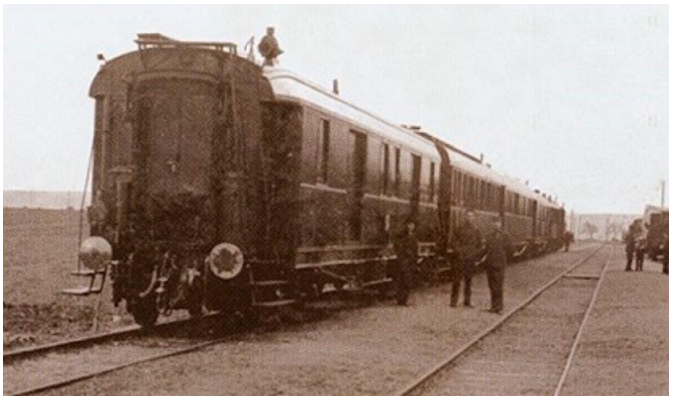

A várakozó Turán, nem tudom hányban és hol. Az első kocsi talán a régi 1-es kalauzkocsi még az átépítése előtt, míg a második kocsi a 2-es millenniumi kocsi lehet.[409]

[407] (Kapu, 2005. november - december (18. évfolyam, 11-12. szám) INTERJÚ-RIPORT-DOKUMENTUM: Geönczeöl Gyula: A Werfen vonat eredete.)
(História 19821982 / 6. szám: TÖRTÉNELEM AZ ISKOLÁBANBÍRÓ FERENCNÉ: Kell a jó könyv?!)
(https://hu.wikipedia.org/wiki/Aranyvonat)
[408] (Frisnyák Zsuzsa)
[409] (Monostori Péter: Testőrkönyv)

A kormányzó kiszállás előtt

Marton István testőr őrmester a kormányzó inasával és egy MÁV tiszttel

Ha 1942/43 utáni a kép, amin Marton István látható, akkor talán a Turán 54, vagy 55 ablakából néznek ki a kormányzói kíséret tagjai.

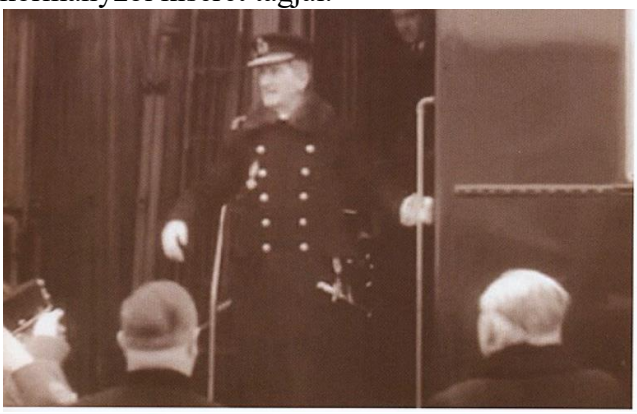

A testőrök tisztelegnek a vonatról leszálló kormányzónak

(Monostori Péter: Testőrkönyv)

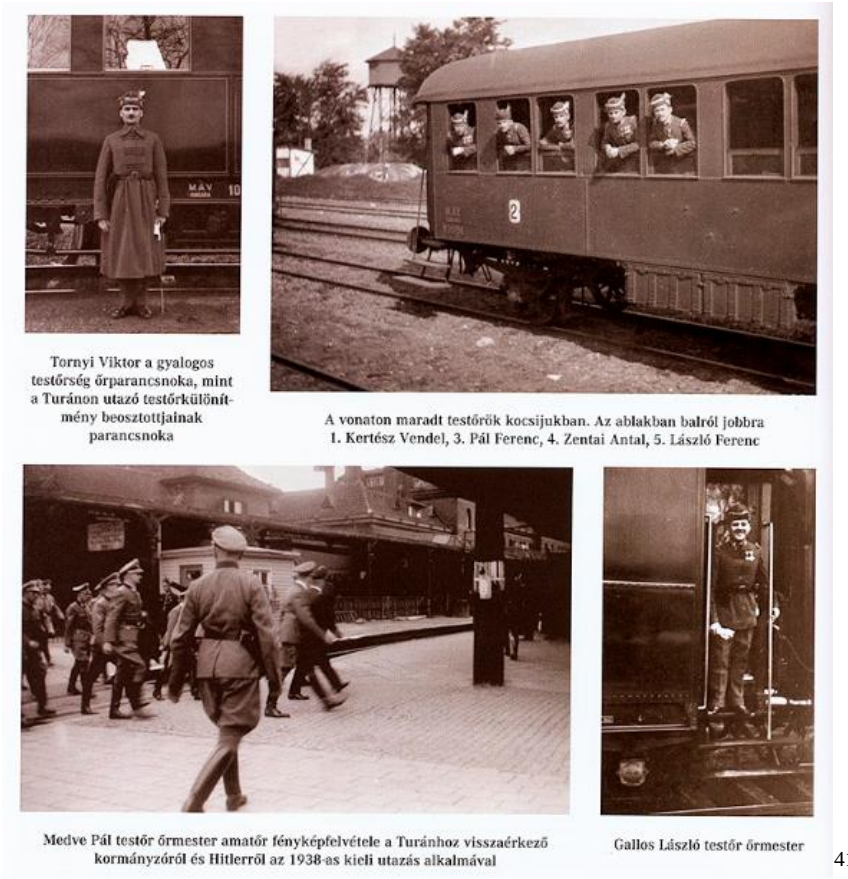

Tornyi Viktor a gyalogos testőrség őrparancsnoka, mint a Turánon utazó testőrkülönítmény beosztottjainak parancsnoka

A vonaton maradt testőrök kocsijukban. Az ablakban balról jobbra 1. Kertész Vendel, 3. Pál Ferenc, 4. Zentai Antal, 5. László Ferenc

Medve Pál testőr őrmester amatőr fényképfelvétele a Turánhoz visszaérkező kormányzóról és Hitlerről az 1938-as kieli utazás alkalmával

Gallos László testőr őrmester

[410]

A testőrök csoportképén egy B 31xxx számú kéttengelyes személykocsit van. Ha a Turán része volt, akkor feltehetőleg az utolsó állandó Turán vagon után köthették, mint a szerelvény ideiglenes részét.

A B 31xxx személykocsik azonosítása egy kicsit bizonytalan. Ugyanis az alábbi két képen láthatóan volt közöttük öt fülkés, valamint négy és fél fülkés változat. Azt pedig még rejtély, hogy melyik tartozott a 310xx, a 311xx , a 312xx és a 313xx számcsoportba. Többnyire részletfotók maradtak csak róluk, amelyekből nem lehet mindig biztosan eldönteni a fülkék számát. A négy és fél fülkés, 12,6 m ütközők közötti hosszú és 7 m tengelytávolságú. Az öt fülkés esetében nem tudom, hogy hosszabb-e vagy a fülkék rövidebbek benne.
(Lossonczy Miklós)

[410] (Monostori Péter: Testőrkönyv)

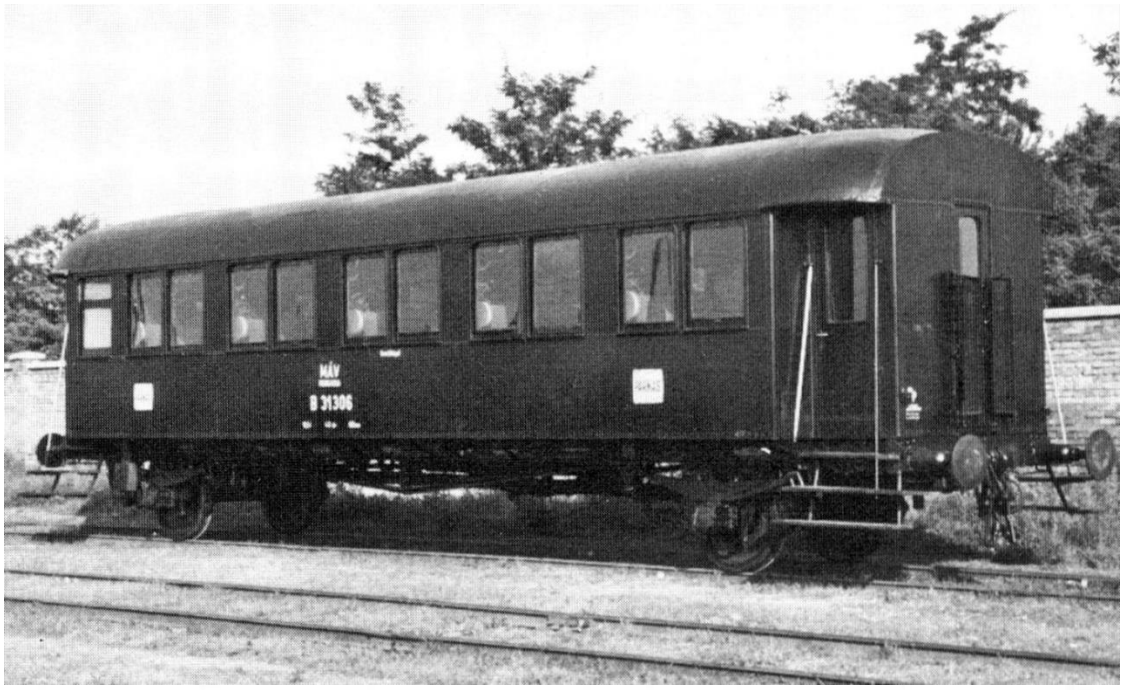

A Turán kocsijai:

"Más politikusok külön a saját elképzeléseik alapján gyártattak vonatokat maguknak, Horthy Miklós ezzel szemben egy egyszerű, meglévő kocsit alakíttatott át."
Ezen annyit árnyalnék, hogy a Turán vonat étkezőkocsija volt a tárgyalt jármű. A 10 számú államfői termeskocsi 1928-óta megvolt. (és az is Csehszlovákiában végezte) A megcsonkított és szétrabolt ország csak szolidan költött a kormányzati különvonatra. Amely nem volt egy komplett vonat, hanem alkalomszerűen összeválogatott kocsik sora.

Frisnyák Zsuzsa könyve és más források alapján a Turán kocsijai:
X = megvan (meg volt, mert leégett **X**)[411]

Az egyes vasúti kocsik története:

1.pályaszámú különcélú kalauzkocsi (Az első 1-es kocsi)

A Schlick által 1911-ben gyártott X e' jellegű, Da^g 107055 számú kalauzkocsi – megfelelő átalakítás után – 1925 és 1943 között szolgált Turán 1 számon. Miután elkészült a 11-es számú új kalauzkocsi, visszakerült a közforgalomba Da 6037 számmal, Lossonczy Miklós kutatása szerint. Későbbi sorsa nem ismert.

1942-ben a Szeretfalva – Déda vonalon, de ekkor már a tetejét modernizálták.

Eredetileg úgy nézhetett ki, mint a Da^g 107055-es pályaszámú kalauzkocsi.

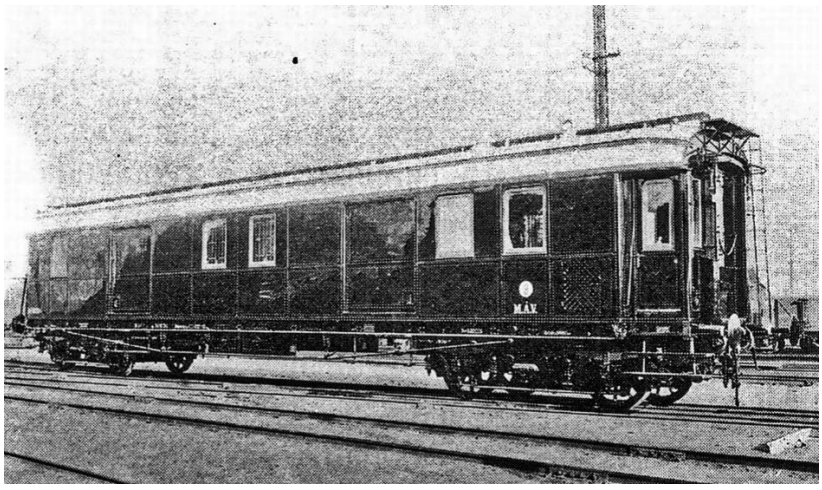

Da^g 107055

Az X e' jellegű kalauzkocsik eredeti adatai: 1909-11 között a Ganz és a Schlick készített

[411] (https://forum.index.hu/Article/showArticle?na_order=&na_start=1048&na_step=200&t=9121413) (http://www.vonatosszeallitas.hu/jarmuvek_mav_nosztalgia.html)

61 db-t. Da^g 10107001-107060 + 18 (az akkori udvari vonathoz). 18,21 m ütközők között, 17 m szekrényhossz, 12 m forgócsaptáv, 2,5 m tengelytáv a forgóvázban, 28,4 t saját tömeg, 10 t teherbírás, gőzfűtés, akkumulátoros világítás, zárt vámszakasz is van benne.
1925-től Da 6001-6030. Ennek a kocsisorozatnak 1945 után csak a fele került idegen államok kezébe.

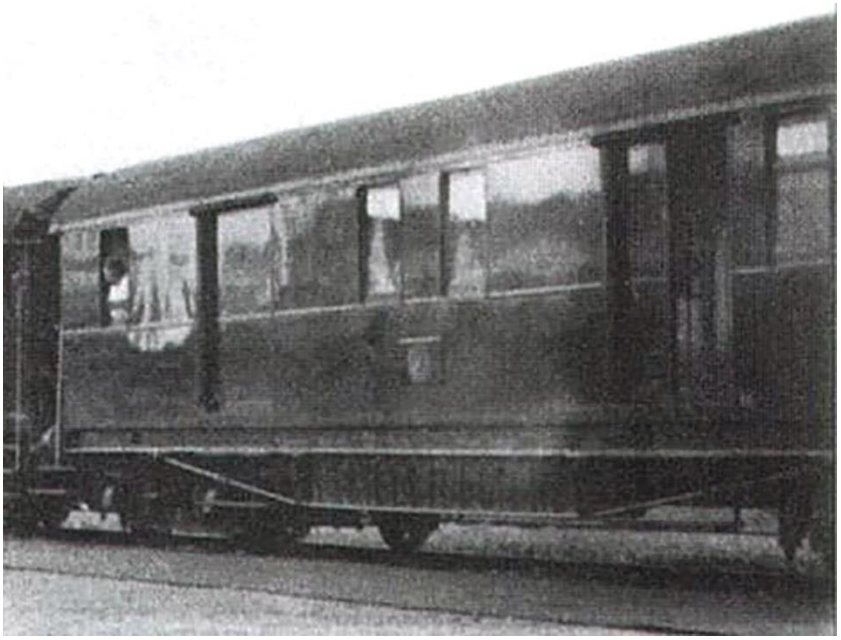

Turán 1 (régi) Déda, 1942.12.05-én

[412]

Lossonczy Miklós szerint, ez is talán a régi Turán 1-es, de nem tudni mikori a kép. A testőr feje fölött látszanak a kalauzkocsi kutyaszállító rekeszének szellőzőnyílásai.

1.(Újonnan épült kalauzkocsi Dunakeszin 1943-ban (második 1-es kocsi) X

Az 1915-ben a győri MWG-ben készüt ABa^{h} 100669 (majd ABa 2908, BCa 3908, majd Ba 3158) pályaszámú kocsi "átépítésével" épült gyakorlatilag újként a Turán 1-es kocsi. Így csak papíron épült új kocsi.[413]

Dunakeszi 1943,
22,46 m ütközők között,
21,17 m szekrényhossz,
15 m forgócsaptáv,
25 ülőhely, 12 fekvőhely,
45,65 t sajáttömeg,
acél szekrényváz, hattyúnyaktartós forgóváz, Kurz-gőzfűtés[414]
Valószínűleg a 2020-ban Jaroměřban kiégettek kocsik egyike.

Alan Butschek adatai:
Négytengelyes személyvagon (Aza 1-0094 típusú): Járműszáma: 1-0094

[412] (Monostori Péter: Testőrkönyv)
[413] (https://forum.index.hu/Search/showArticleResult?topic_id=9121413&aq_ext=1&aq_text=Tur%E1n)
[414] (Szécsey I. – Lovász Gy.)

Épült Dunakeszin 1928-ban.
Átszámozva 1945 Aza: 1 1945: 1-0092 | *1947* : 1-0094 | *19xx* : 960 | *19xx* : 44648 | *xxxx* : 1-0094
A MÁV vasúttársaság 1-es számmal jelölt szalonkocsija. (Az 1-es vagon postavagon volt.) 1945-ben az 1. vagont a ČSD állította szolgálatba, mint az Aza 1-0092 vagonja. Körülbelül 1947/48-ban újraszámozták 1-0094-re. Ez tévedés, mert az 1-0094-es a Turán 11-es.
1945 után a cseh ČSD kormányzati szerelvény része. Egy meghatározatlan évben kivették a ČSD kormányzati szerelvényből, és a VÚŽ Praha céghez kerültek, és itt használták MV 960, később MV 44648 oszcillográfiai vagonként és az elektromágnesességet mérték a berendezéseivel. A vagon belsejét átalakították, és beépítettek egy kisebb elektromos áramfejlesztőt, a vagon tetejét és oldalát leszigetelték. A vagont a Járműdinamikai Tanszék használta. Tesztelték kisiklás elleni védekezés során is. Később műhelykocsi lett belőle, majd anyagraktár és hálókocsi. 1976-ban a VÚŽ Praha cég állapotát felülvizsgálta. 1984-ben a prágai Rohansky ostrovban is felülvizsgálták a műszaki állapotát.
1992-ben a prágai Bubny-ban roncsaként dokumentálják. 1993-ban átadták az LD Nymburknak a T 499.0002-al együtt, ahol 1998-ban még látták. Ezt 2005-ben Kamenický Šenov-ban dokumentálják. Az vagon teljesen fémszerkezetű.[415]

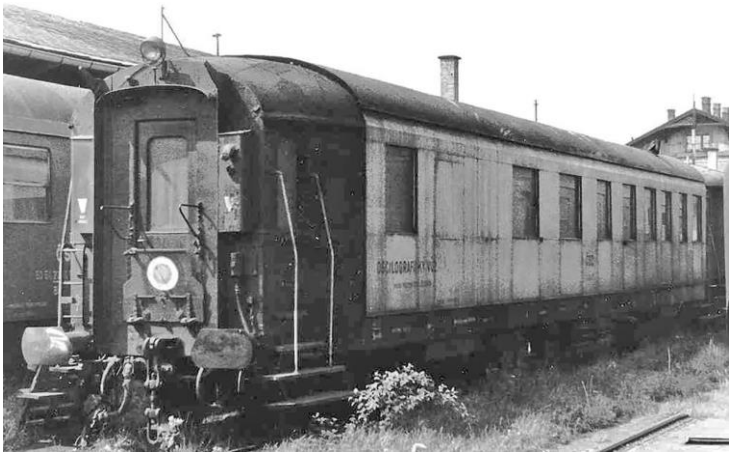

Turán 1 Oscilograficky 44648 ex 960 VUZ Praha-Tesnov 1984.06.03.
(Lossonczy Miklós-tól kaptam a képet)

[415] (Plusz forrás: https://www.k-report.net/discus/archiv2014/28/254743-archiv-1.html)

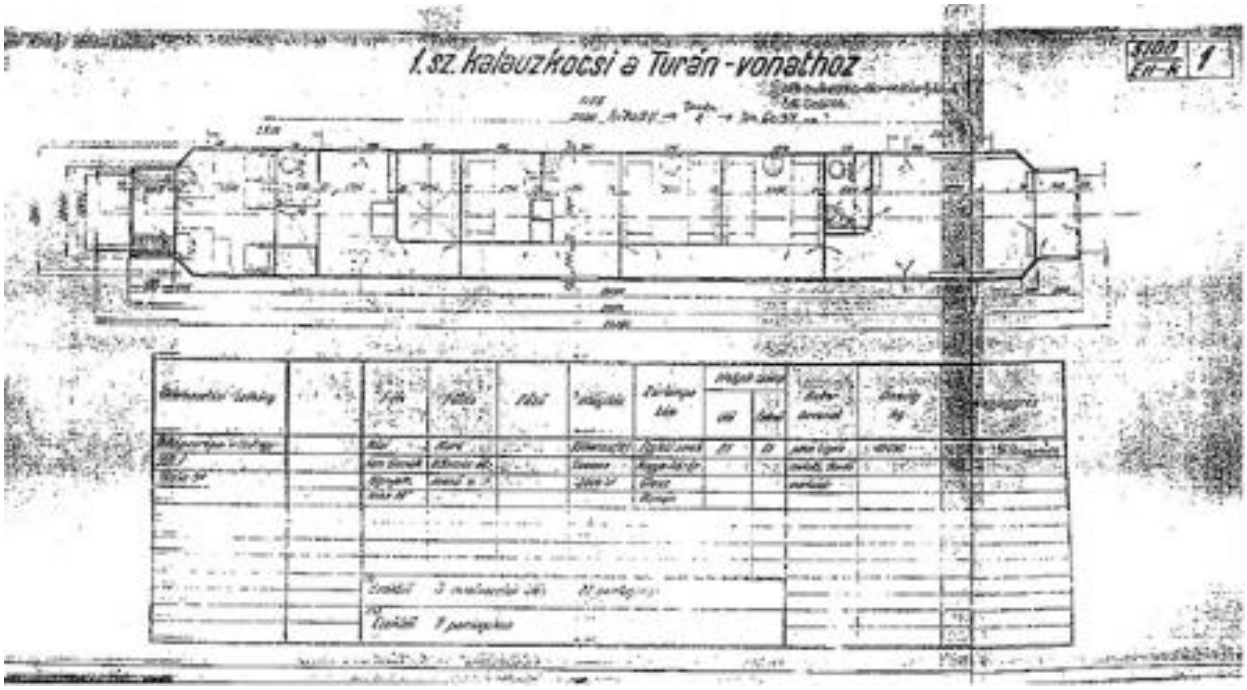

A baloldali kocsi talán a kiégett 1-es kalauzkocsi, és ugyan ez a kocsi egy másik szögből.

Állítólag 2020-ban a kiégett vagonok egyike Lovász Gy. szerint.

2.számú kíséreti termeskocsi (millenniumi) kocsi

1896-ban épült millenniumi udvari vonat része. Ez a 23-as pályaszámú termeskocsi.
I v. jellegű 4 tengelyes udvari kíséreti kocsi. Eredetileg feltehetőleg két 3 tengelyes forgóvázas kereke volt, majd később cserélhették ki azt két darab kéttengelyesre. A kép átmeneti állapotot mutat, mert az egyik forgózsámoly 3, míg a másik 2 tengelyes.

A Turán részére a Dunakeszi Főműhely korszerűsítette. A kocsi 1920-tól a Turán része. Utóbb 1926 körül átépítették. A korszerűsítéskor a kocsi beosztását nem változtatták meg, de a laternás tetőszerkezetet, dongatetőzetre cserélték. A kocsi üléseit szürke gobelin szövettel kárpitozták. A kocsi kisnyomású gőzfűtést, valamint dinamós villanyvilágítást kapott. A kocsiba Westinghouse légnyomásféket és a kéziféket Hardy légűrfékkel egészítették ki.

Ganz 1896. „KISÉRETI TERMESKOCSI”
Eredetileg »A« típusú termes kocsi
Ezen udvari termes kocsik belső berendezésükre oldalfolyosós szakaszos kocsik, melyeknél a folyosó, a kocsi közepén egy teremmel van megszakítva ; az »A« kocsi hat félfülkével bír.
18,21 m ütközők között, 16,98 m szekrényhossz, 12 m forgócsaptáv, 37,4 t sajáttömeg, favázas, eredetileg a millenniumi udvari vonat része volt (I.v. jelleg) 23. psz.
Eredetileg gróf Paar lovassági tábornok (táborszernagy) és báró Bolfras táborszernagy, Ferenc József katonai irodájának a főnöke használatára szolgált Ferenc József udvari vonatán.

1945 után ČSD, Aza 1-0093, vagy Aza 1-0092 (ez biztos téves adat) utolsó hír szerint Hradec Kralovéban volt. Ha nem pusztult el, akkor nem tudni, miképp került a csehekhez. Alan Butschek nem tud arról, hogy a vagon a csehekhez került. Szerintem az Aza 1-0093 szintén egy másik vagon lehet.
Lovász Gy. szerint 2- (ex Udvari 23) - 1975-ben eladták a csehszlovákiai Königgrätz -i Úttörőcsapatnak. Utóbb ott elbontották

Lovász György vasúttörténész szerint, Ferenc József udvari szerelvényének egyik kocsija sem lehetett része a Turán-nak, mert szerinte, minden vagon román zsákmány lett. Állítását vitatom, mert a korabeli sajtó nevezi meg az adott vagont. Az pedig eredetileg Ferenc József udvari szerelvényének a részét képezte.

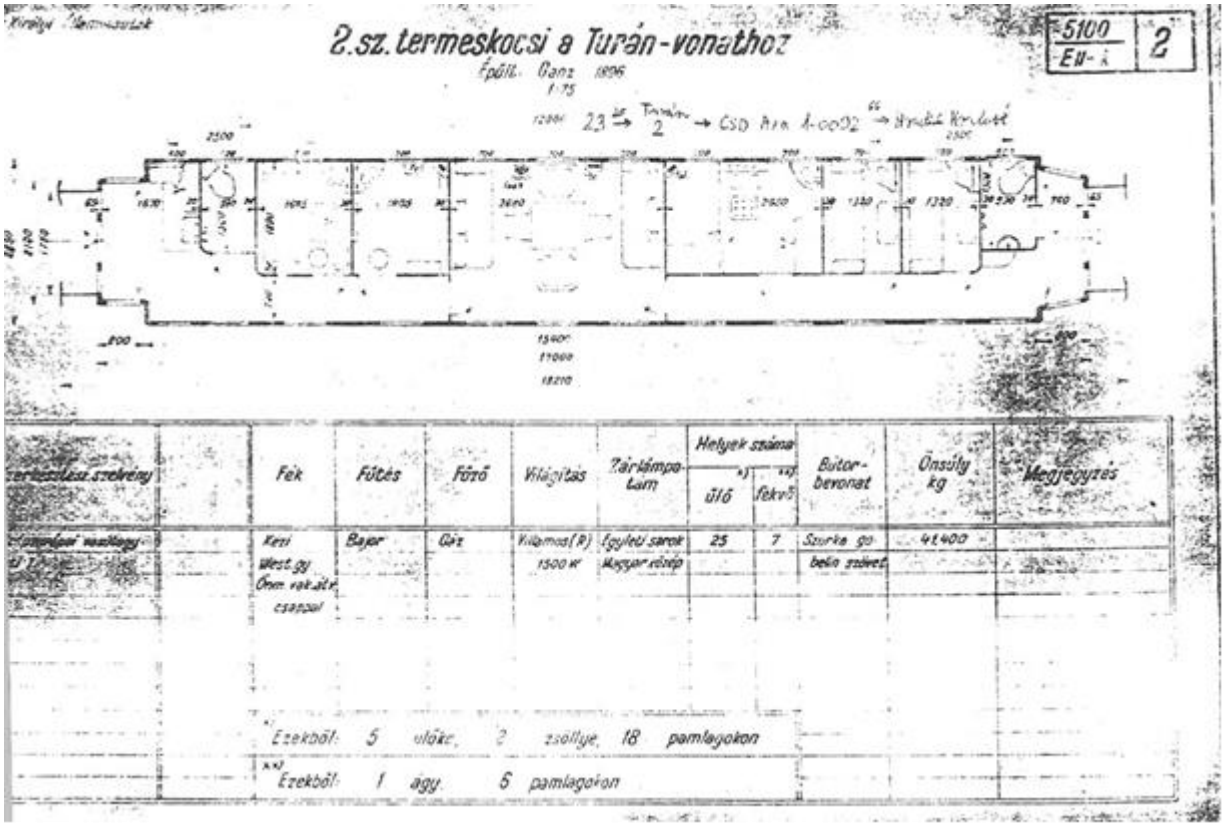

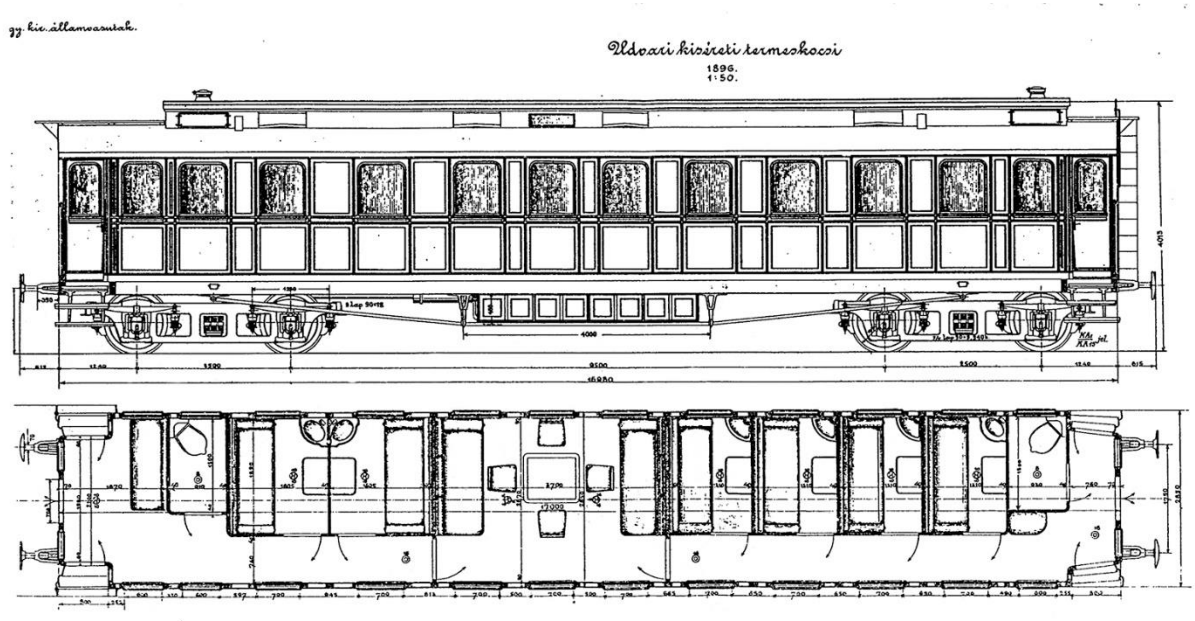

A kocsi 1896-os, eredeti, állapotát ábrázoló rajz:

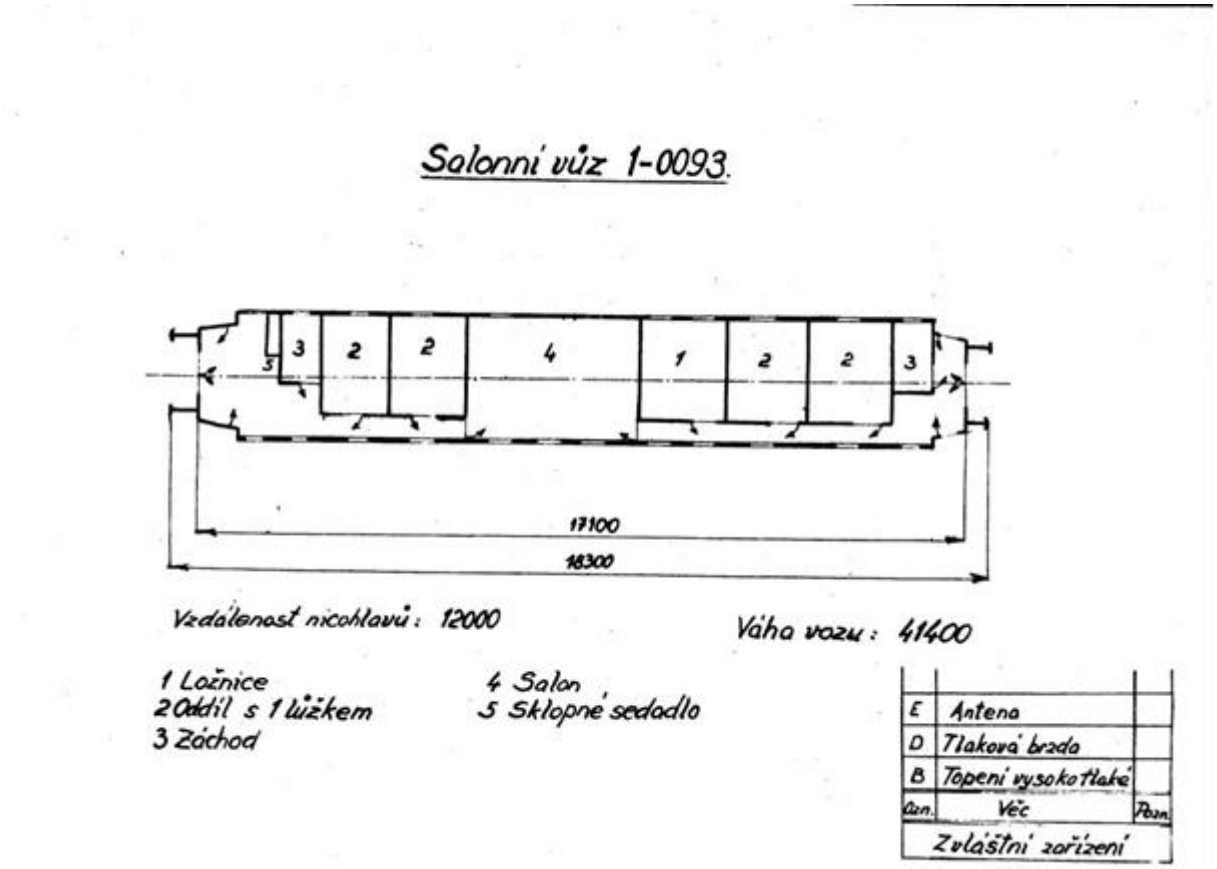

Talán az 1945 utáni állapot rajza. A Rajz nagyon hasonlít a Turánhoz kiadott régi rajzhoz. Igaz, a kocsi hosszanti méretei eltérnek az eredeti Turán 2-es hosszméreteitől, így lehet, hogy egy másik kocsiról van szó!

A millenniumi udvari vonatot a Ganz készítette az uralkodó részére 1896-ban. A vonatot – e kocsi kivételével – az oláhok elrabolták. Így nézett ki az egész:

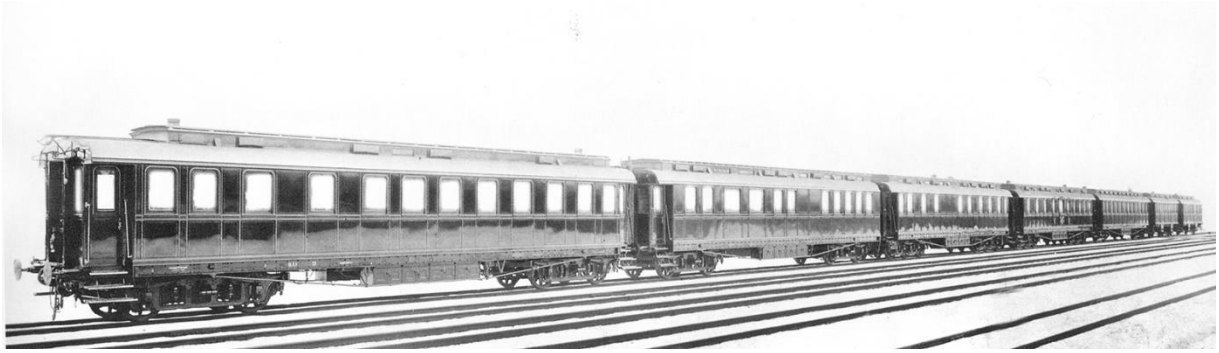

3.pályaszámú termes kocsi

1912-ben I. osztályú személykocsinak épült IVs jelleggel.

Az 1930-as évek végétől visszaminősítették személykocsinak.

4.pályaszámú termes kocsi

1896-ben I. osztályú személykocsinak épült IVe jelleggel. Az 1930-as évek végétől visszaminősítették személykocsinak.

5.pályaszámú távírdakocsi (első 5. pályaszámú kocsi)

1900-ban épült I-II. osztályú négytengelyű, forgóvázas kocsinak, majd később átépítették 29. pályaszámú udvari kíséreti kocsinak, VE jelleggel.
(A Frisnyák könyv szövegében 1900 szerepel építési időnek, míg ugyan ezen könyv táblázatában 1908.)

Hátulról a az ötödik kocsi és az kinagyítva ugyan abból a filmből 1942-ben.

1925-től volt a Turán része. Az átépítés során az eredeti forgócsaptávolság, az alváz feszítőmű és a faszekrény meghagyásával, a laternás tetőszerkezetét, dongatetőre cserélték. Az eredetileg oldalfolyósós kocsiszekrény beosztását megváltoztatták. A távbeszélő központ egy Morse és Hughes szakaszt kapott. A kormányzói és a vasúti kíséret számára, öt szakaszban, négyszemélyes hálófülkéket alakítottak ki. A kerékvázak acélöntésű küllősek lettek. A villanyvilágítást dinamóval oldották meg. A mosdós árnyékszékek, a Westinghouse gyorslégfék és a Hardy légűrfék változatlan maradt. A kocsi 1943 körül már elavult, ezért visszaalakították közforgalmú személykocsinak.

5.pályaszámú (második) távírdakocsi

1913-ban épült a Déli Vasút részére, II. osztályú személykocsinak. Eredetileg a Duna-Száva-Adria Vasúttársaság, majd a (DSA) Duna-Száva-Adria Vasúttársaság kocsija BCaü 13 803 pályaszámon. Utóbb, 1932-től a MÁV Ba. 3503 (3303) pályaszámú kocsija.

Eredetileg 7 + ½ fülkés, II. osztályú faszekrényes vagon.

13.6 m forgócsaptávolságú, ún. közép-európai forgóvázakon futó, 2-3 osztályú személyvagon. Az 1940-es évek elején, feltehetőleg rossz állapota miatt, alvázcserére jelölték ki. [416]

Dunakeszi 1941, „TÁVÍRDAKOCSI”
22,46 m ütközők között, 21,17 m szekrényhossz, 15 m forgócsaptáv, 35 ülőhely, 22 fekvőhely, 47,7 t sajáttömeg, acél szekrényváz, hattyúnyaktartós forgóváz, 1945 után ČSD, Aza 1-0089, majd OBYT 3480, 51 54 55-10 002-1

A Ba 3303 (80 55 117 9114-9) pályaszámú 2. osztályú személykocsi jármű sorozatának jellegzetes egyede és ritkának tekinthető megmaradt példánya. De a Ba 3303-as szerintem másik sorozat lehet, mint a keresett távírda kocsi, vagy nagyon átépítették, mert a jellegrajz albumban az Aa 1500-as sorozat 6 teljes + 2 fél fülkés (a fél fülkéknél keskenyebb ablakokkal). Ez a kocsi 1927-ben, acélvázas kocsiként épülhetett.[417]

A keresett távírdakocsi viszont, eredetileg faszekrényes. 1941/1943-ban a faszekrésnyes személykocsit átépítették a Dunakeszi Főműhelyben. Ennek során forgócsaptávolságát 13.6 m-ról 15 m-re növelték, és vasszekrényes önhordóvá építették át. A kocsiba, többek között kialakítottak egy géptermet, és egy távbeszélő termet. Állomáson a vonat távbeszélőjét közvetlenül rá lehetett kötni az országos hálózatra. Az 1940-es évekbeli átépítés során a régi alkatrészeket nem használták fel, így lényegében új kocsi épült.

(2020-ban Rákosrendezőn, illetve előtte Kápolnásnyéken volt.)
Ba 3303 (80 55 117 9114-9) pályaszámú 2. osztályú személykocsi 1945-ben a fenti képen. A kutatók (https://mutargy-static.kormany.hu/export-4-135.html) közül ezt a vagont többen a második 5. számú távírda kocsival azonosítják. Lossonczy Miklós hívta rá fel a figyelmemet, hogy ez valójában nem a kérdéses távírda kocsi, noha azonos a pályaszám. Ez a vagon 1945-ben készült Dunakeszin közforgalmú ülőhelyes kocsinak. Ennek a pályaszámai: 1945-től Ba 3303, 1954-től Ba 3404, 1959-től Aa 1402, ????-tól 30 55 117 6730-6 (üzemi kocsi). A tévesztés oka, hogy a háború után Dunakeszin 15-20 db négytengelyes „behúzott végű” személykocsi készült, feltehetőleg az ott lévő anyagok felhasználásával. Talán gazdasági, vagy adminisztratív okból kaptak ezek a kocsik olyan pályaszámokat, amiket korábban, talán már megsemmisült vagonokon alkalmaztak.

[416] (https://forum.index.hu/Search/showArticleResult?topic_id=9121413&aq_ext=1&aq_text=Ba%203303), (Szécsey I. – Lovász Gy.)

[417] (https://forum.index.hu/Search/showArticleResult?topic_id=9121413&aq_ext=1&aq_text=Ba%203303)

A tévedés oka talán, hogy a Turán 5 eredetileg 3503 és nem 3303-volt.

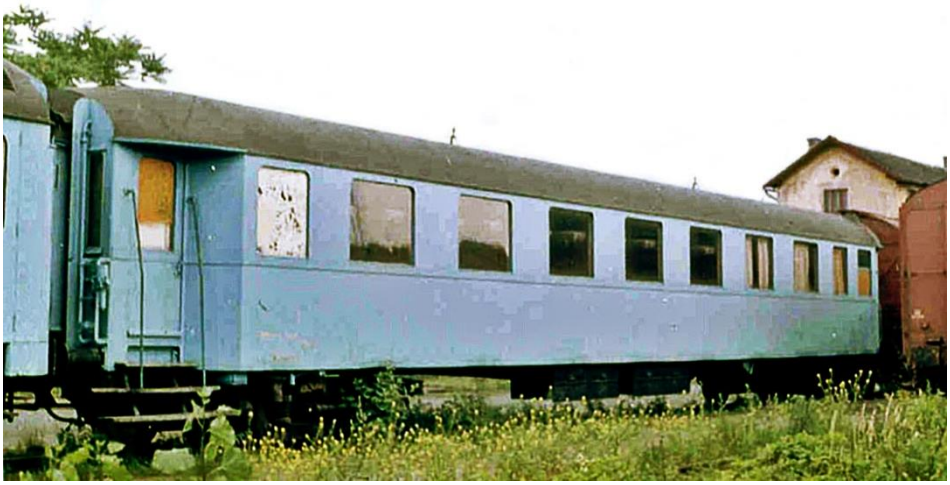

Turán 5 Aza 1-0089 Praha-Bubny 1993.06.11. (A képet Lossonczy Miklós-tól kaptam)

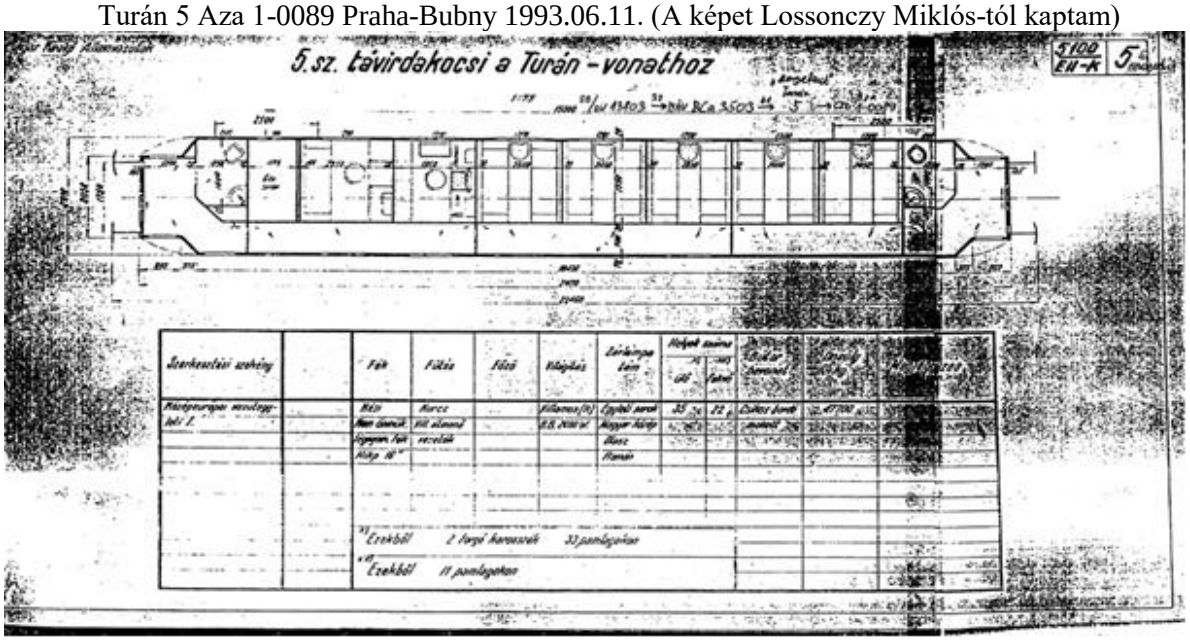

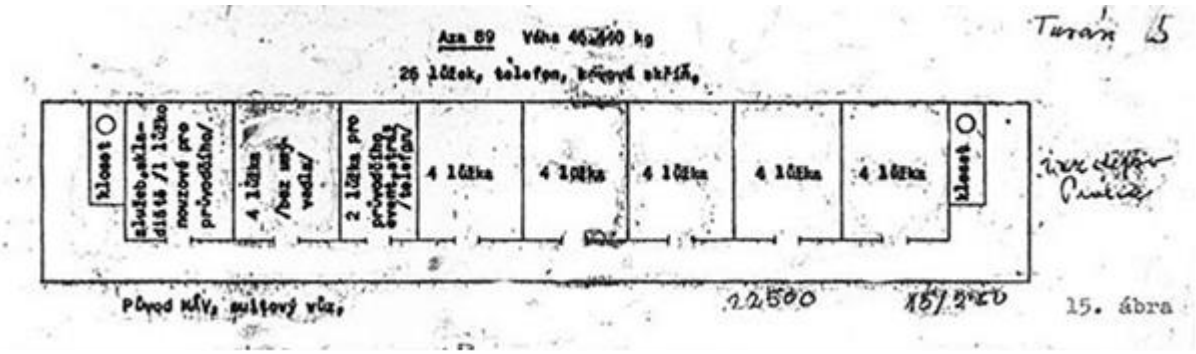

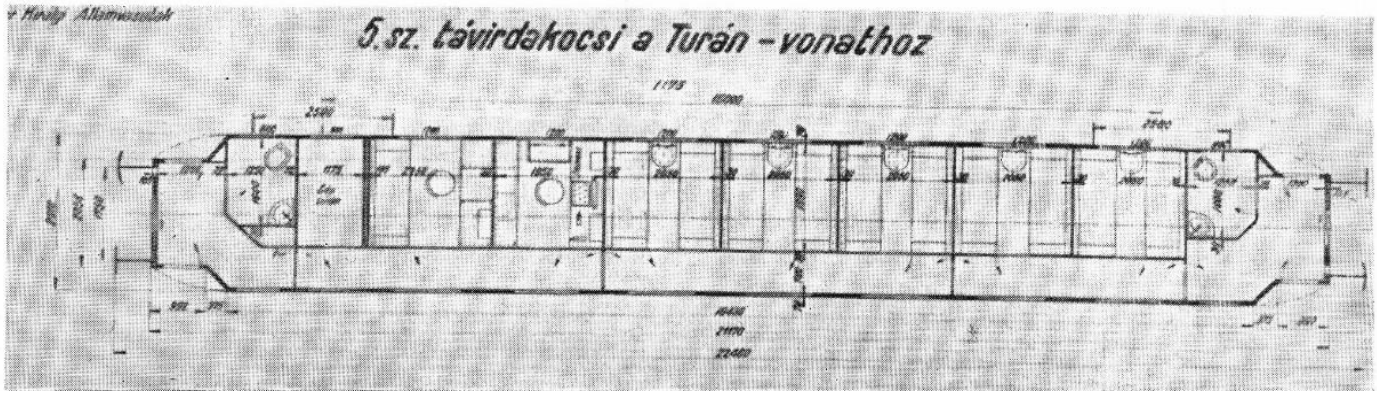

Alan Butschek adatai:
Négytengelyes személyvagon (089 típusú) 50 54 89-20
Épült 1909
Átszámozva: 1945: 1-0089 | 1957: 89 | 1967: 50 54 89-20
A MÁV vasúttársaság 5-ös számmal jelölt szalonkocsija. 1945-ben az 5-ös számú szalonkocsi a ČSD-nél (Csehszlovák Államvasutak) állt forgalomba, Aza 1-0089 személyvagon pályaszámmal. 1967-től felkerült a személyvagonok újraszámozási listájára, és valószínűleg leselejtezték ekkor. A személyvagon jövője nem ismert 2015 szeptemberében. A személyvagon karosszéria fém, és telefonnal volt felszerelve.

2010-ig Kápolnásnyéken, majd a Rákosrendezőm állt.
Ma fellelhető: Magyar Vasúttörténeti Park (1142 Budapest, Tatai út 95.)

6.pályaszámú termes kocsi (első 6. számú kocsi)

1913-ban épült I. osztályú személykocsinak, IVs jelleggel.
(A Frisnyák könyv szövegében 1913 szerepel építési időnek, míg ugyan ezen könyv táblázatában 1912.)

1925-1938 között kíséreti termeskocsiként volt a Turán része. 1925-ben a MÁV Északi Főműhelyében átépítették. Az átépítés során a kocsi beosztása ész szerkezete nem változott. A hármas ülések helyett, a szakaszokba két-két bordó plüss kárpitozású pamlagot (összesen tizenkettőt) helyeztek el.
Az 1938 végén visszaminősítették I. osztályú személykocsinak.

6.pályaszámú (második) termes kocsi X

1903-ban a Déli Vasút részére épült I-II. osztályú kocsi.
1932-ig a Duna-Száva-Adria Vasúttársaság kocsija volt.
A kocsit a Dunakeszi Főműhely átépítette 1938-ban. A kocsi az átépítés során új acélvázas szekrényt kapott. A kocsi vasvázát meghosszabbították, de a faszekrénye, kisebb átalakításokkal a régi maradt. Bútorzatát barna, úgynevezett „epinglé” kárpittal borították. Kurz rendszerű, kisnyomású gőzfűtést, illetve villanyvilágítást kapott.

Ganz 1903. átépítés Dunakeszi 1938. „TERMESKOCSI”
Eredetileg DV ABa^{ü} 629 (A 6-os egy behúzottvégű, hegesztett szekrényvázas kocsi, amit átépítettek és szétbontották és teljesen új kocsi épült helyette. – Lovász Gy.)
1932-től MÁV ABa 2403*
18,3 m ütközők között,
17,4 m körüli szekrényhossz,
12,87 m forgócsaptáv,
nem tudni, hogy fa-, vagy acélvázas,

Talán ez a 2020-ban kiégett 6-os kocsi.

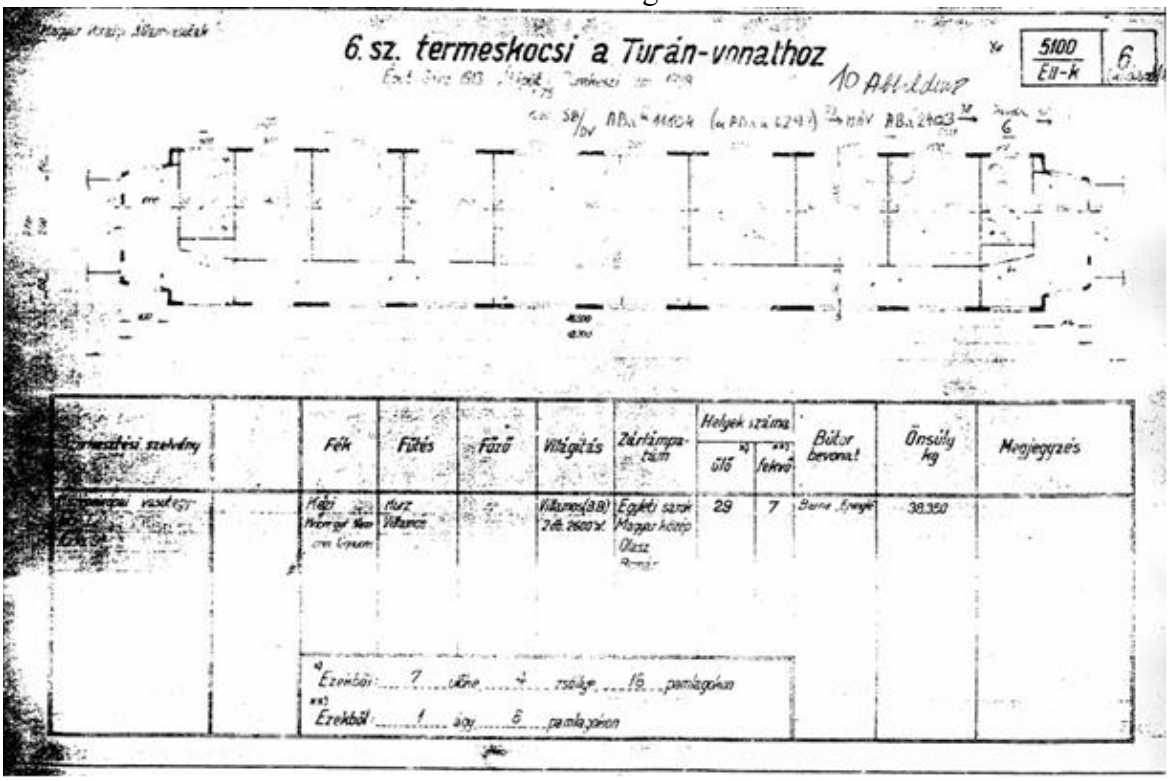

(Lossonczy Miklós-tól van a kép)

Csehszlovákiába került, ahol állítólag a 2020-ban Jaroměřban kiégett vagonok egyike volt, de Lovász Gy. szerint, lehet, hogy sikerült a tűzből kimenteni.

Talán a 6-os vagon, még a 2020-as tűzvész után.

Alan Butschek adatai:
Négytengelyes szalonkocsi (081 típusú): Járműszám: 50 54 89-20
Készült 1902-ben
Átszámozva 1945 AZA, (1945:1-0081, 1957:81, 1967: 50 54 89-20
A MÁV vasúttársaság 6-os számmal jelölt szalonkocsija. Az úgynevezett Horthy-vonat személykocsija volt amely a második világháború végén a magyar elit elől Németországba menekítettek Magyarországról. A vonatot azonban Šumavában őrizetbe vették, a személyvagonokat pedig lefoglalták. 1945-ben a 6. számú vagon a CSD alatt az Aza 1-0081 $^{\text{II néven}}$ futott. 1967-től felkerült a személyvagonok újraszámozási listájára, valószínűleg nem történt további átszámozás, és kivonták a forgalomból

9. pályaszámú étkezőkocsi X

1913-ban a Déli Vasút részére épült I-II. osztályú kocsiként.
A kocsit a Dunakeszi Főműhely átépítette 1937-ben. A kocsi az átépítés során új acélvázas szekrényt kapott. Kicserélték a forgóvázat és a kocsiszekrény új beosztást kapott. 1937. szeptember 9-én volt a kocsi első futópróbája.
A kocsi gőz és villamosfűtést kapott a villanyvilágítás mellett. A konyhafelszerelés porcelán étkészlet, ezüst teás-, kávés és tejszínkannák, ezüst evőeszközök és különféle apróbb kiegészítők. Csehszlovákiába került.

Ganz 1913.
DV ABa^{ü} 11807 (DV 28 f jelleg) (ABat 11807)
1932-től MÁV ABa 2405
Átépítés: Dunakeszi 1937. „ÉTKEZŐKOCSI”
20,27 m volt ütközők között az átépítés előtt,
13,6 m forgócsaptáv, (nem változott)
nem tudni, hogy fa-, vagy acélvázas-e
1945 után ČSD, Aza 1-0084

1970-ben selejt, azóta Szencen áll magánterületen.[418]

Hátulról a második kocsi.

[418] (https://forum.index.hu/Search/showArticleResult?topic_id=9121413&aq_ext=1&aq_text=1-0084)

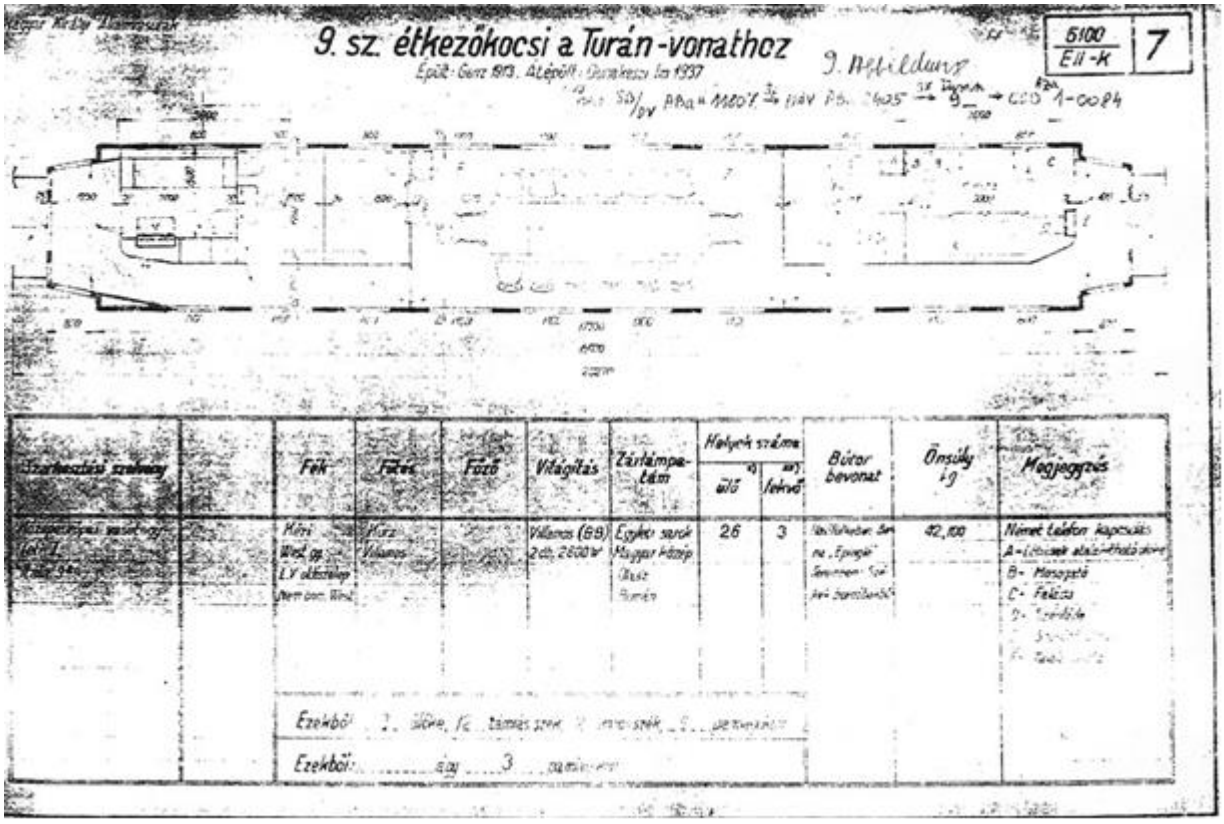
9. sz. étkezőkocsi a Turán-vonathoz
5100
E II-K
7
Fék
Fűtés
Fűtés
Világítás
Zártámpa-tám
Helyek száma
ülő
álló
Bútor bevonat
Önsúly kg
Megjegyzés
Ezekből
Ezekből

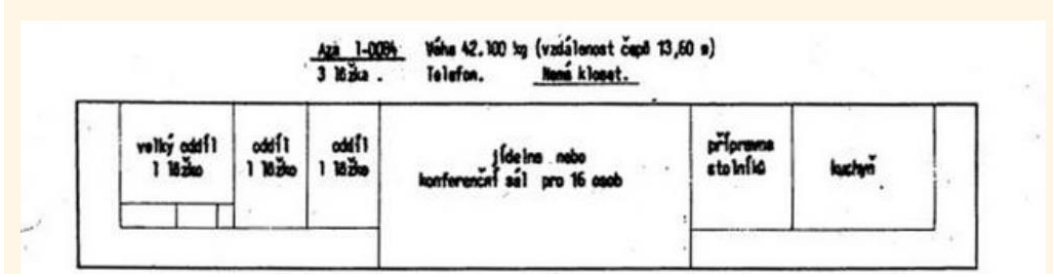
Aza 1-0084
Váha 42.100 kg (vzdálenost čepů 13,60 m)
3 lůžka .
Telefon.
Není kloset.
velký oddíl
1 lůžko
oddíl
1 lůžko
oddíl
1 lůžko
jídelna nebo
konferenční sál pro 16 osob
příprava
stolního
kuchyň

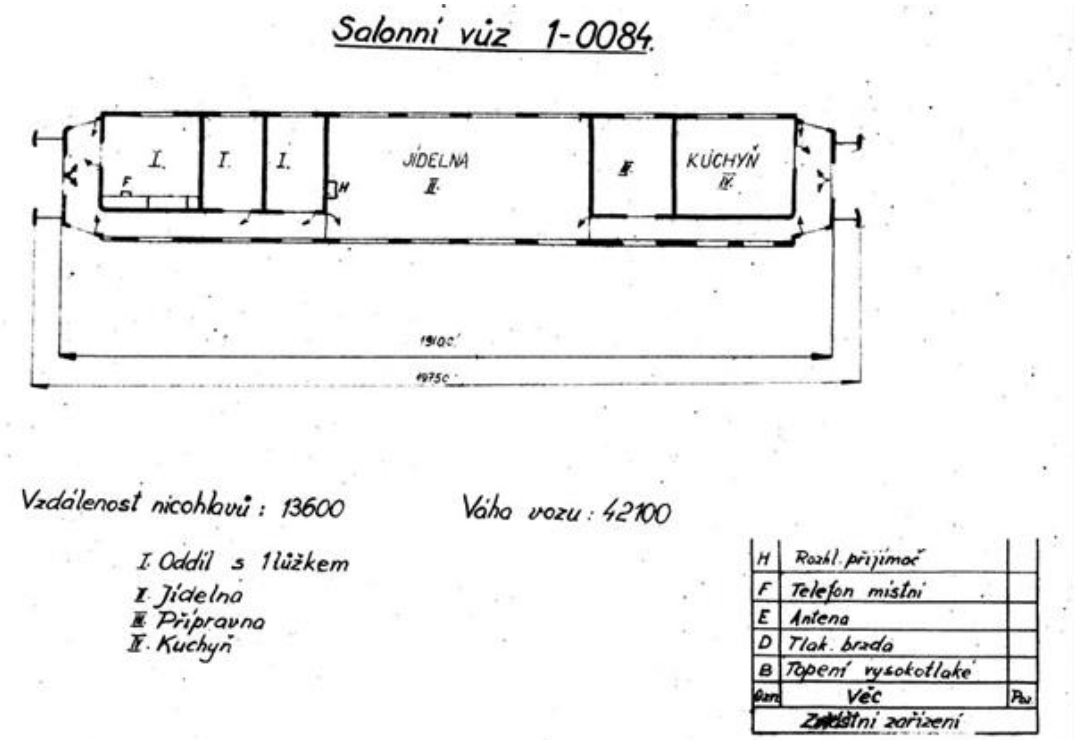

A 9-es számú, a kormányzó hat (3+3) tengelyes extra, e célra átépített, különleges étkező-, szalon-, hálófülkés kocsija volt. Ebben volt egy I. egy II. osztályú étkezőszakasz, egy un. "termes" szalon - szakasz, plusz néhány hálófülke (kizárólag a kormányzói pár saját használatának céljára.

Alan Butschek adatai:
Négytengelyes személyvagon (084-es típusú) 51 54 89-80
Épült Dunakeszi 1928
Átszámozva 1945: 1-0084 II | 1957: 84 | 1967: 51 54 89-80
A MÁV vasúttársaság 9-es számmal jelölt szalonkocsija, a Horthy vonat (Turán) része volt. 1945-ben a 9. számú személyvagon az ČSD alatt haladt el Aza 1-0084 néven. 1967-től felkerült a személyvagonok újraszámozási listájára, de valószínűleg ekkor leselejtezték. További sorsa ismeretlen még 2018 júniusában. Az étkezőkocsi közepén 1947-ben egy 16 fős étkező volt kialakítva. Az ebédlő bal oldalán, az oldalfolyósó mentén volt egy helység egy ággyal és két másik helység további egy-egy ággyal. Az ebédlőtől jobbra oldalsó folyosó volt, ahol az étkeket előkészítő helység és asztal volt, továbbá a vagonban volt a konyha is. A szerelvényen antenna volt, hogy abból telefonálni lehessen. Érdekesség, hogy az étkezőkocsiban nem volt WC. A vagon festése 1947-ben sötétkékre volt festve.
Butschek 4 tengelyest ír. Lehet, hogy a csehek a korábbi 6 tengelyes forgóvázat kicserélték 4 tengelyesre.

A Turán9-es étkezőkocsi 1970-ben lett leselejtezve. A kocsit egy szenci telken (1993-tól Szlovákia) helyezték el, egy betonlapra állítva és betonfallal fedték az utca felől, tetejére pedig tetőfedés került. A vagon így jó állapotban élte túl az évtizedeket. Étkezőkocsivá egy egyszerű

vasúti kocsi lett kialakítva. A kocsit 2020.09.10-én fedezte fel Darázs László a Szlovák Vasúttörténeti Múzeum munkatársa. A kocsit az alváz szám alapján sikerült azonosítani.
Ezt a kocsit 1913-ban gyártották, fele-fele részben első és másodosztályú kocsinak. A Turán részeként, egy étkezővel, nyolcszemélyes faragott asztallal, konyhával és három hálószobával felszerelt szalonkocsi volt. Belülről nagyon szép faborítást kapott, megvannak az eredeti székek és az asztal. Vannak olyan darabok, amelyek teljes felújítást igényelnek, de olyanok is, amelyeket újra kell gyártani az eredeti alapján. Például a rézkilincseket ellopták a hajléktalanok.
A kocsit a budapesti Közlekedési Múzeum 10 millió forintért vette meg. Magyarországra 2020.12.21-én érkezett vissza. Felújítása közel 25 millió forint.

A Turán9-es megtalálásakor kívül és belül.

A Turán 9-es szállításra előkészítése. A vagon súlya 21 tonna.

A Turán 9-es a másik oldalról.[419]

[419] (https://www.borsonline.hu/galeria/restauraljak-horthy-miklos-egykori-szerelvenyenek-etkezokocsijat/227030) (https://index.hu/kultur/gasztro/2021/02/14/befalazva-talaltak-ra-felujitjak-horthy-miklos-etkezovagonjat/)

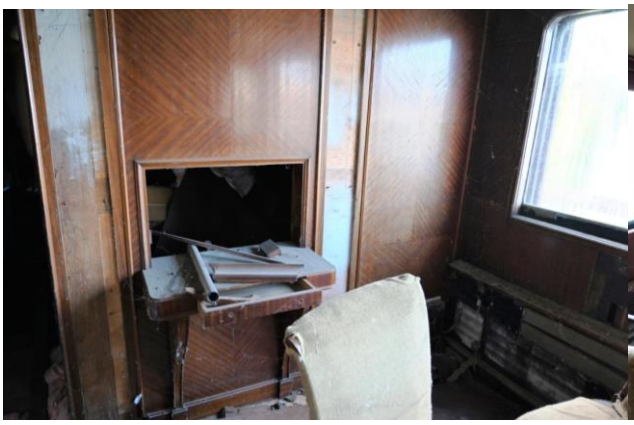

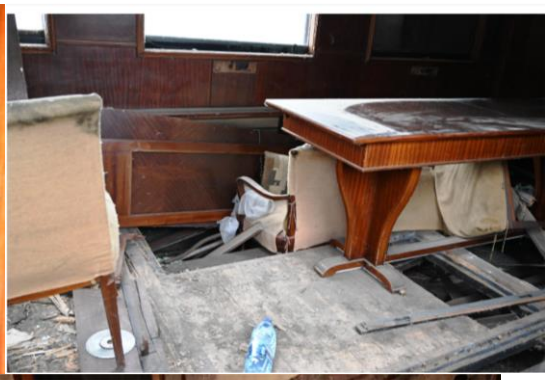
[420]

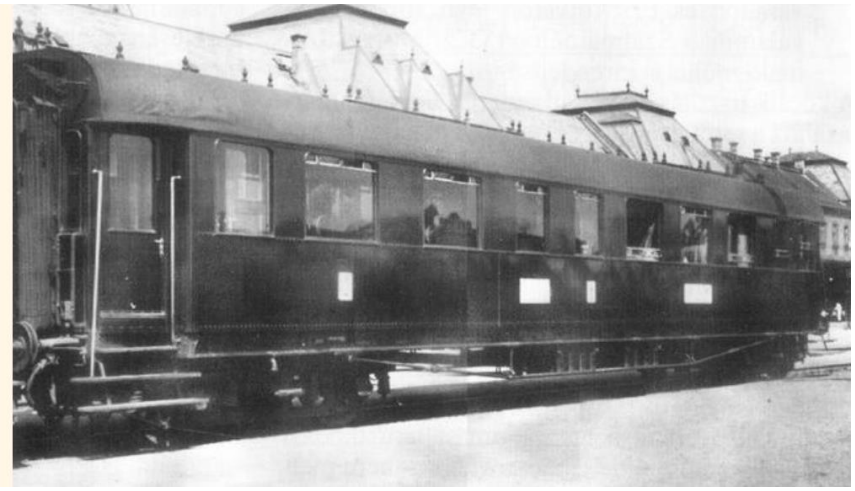

Feltehetőleg a Turán 9-es is így nézett ki az átépítése előtt. A képen az ABa 2404-es vagon, amely azonos osztályú vagon a Turán 9-el.[421]

10. pályaszámú államfői termes kocsi X

A hathengeres kocsit a Dunakeszi Főműhely építette 1928-ban.
Ez a kocsi hattengelyű, forgóvázas, vasszekrényű, önhordó vázszerkezetű kormányzói termeskocsi. A kocsiba fürdőszobát is kialakítottak. A kocsiba férfi és női hálószakasz került. A nappalit és a női hálót zöld selyemmel, a kormányzói hálószobát bordó selyemmel kárpitozták. Az oldalfolyósó bordó ripsz borítást kapott. A kocsiban volt rádió, villamosfőző, gátfűtés, melegvízfűtés, Ganz dinamós villamosvilágítás.
Két külön hálófülke van rajta a Főméltóságú pár számára, kétágyas félfülkék a kiséret számára és fürdőszoba.

(A Frisnyák könyv szövegében 1927 szerepel építési időnek, míg ugyan ezen könyv táblázatában 1928. Az 1928-as dátum a helyes időpont külső forrás alapján.)

[420] (https://www.senec.sk/sk/aktualita/chata-na-slnecnych-jazerach-vydala-svoje-tajomstvo)

[421] (https://forum.index.hu/Search/showArticleResult?topic_id=9121413&aq_ext=1&aq_text=1-0084)

Csehszlovákiába került.

Dunakeszi 1928. „ÁLLAMFŐI TERMESKOCSI”
21,41 m ütközők között,
20,2 m szekrényhossz,
14 m forgócsaptáv, 3 tengelyes forgóvázakkal,
49,6 t sajáttömeg,
1945 után ČSD, Aza 1-0091
1945 után a forgóvázakat kicserélték 3 m tengelytávú, 2 tengelyesekre. A Turán 10-es és talán a 6-os vasutasok üdülőjeként szolgált Šumavában az 1990-es évek elejéig.
1992-ben Horni Planá-ban volt, 2009-ben már nem találtam ott.
Google-kép alapján már 2006-ban Jaroměřben volt, ahol 2020.10.20-án felgyújtották és kiégett.

A 3+3-as tengelyes (c c futómű) forgóvázak a kocsinak kényelmesebb futást biztosítottak, mint a 2 tengelyes (b b futómű) forgóvázak. Nem tudom, hogy mi indokolta a cserért.
Megjegyzendő, hogy azért kicsi a (c c) és a (b b), mert ha nagy (C C) és nagy (B B) lenne írva, akkor meghajtott kerekekről beszélnénk. Márpedig itt személykocsiról van szó és nem motorkocsiról.

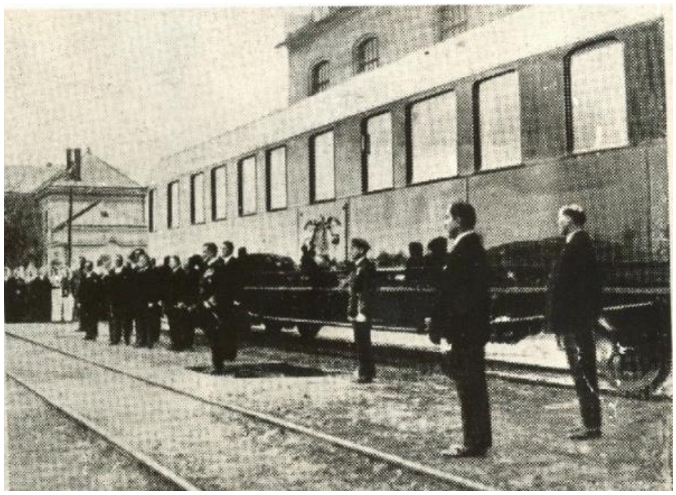

Alan Butschek adatai:
Hattengelyes szalonkocsi (091 típusú): járműszám 50 54 89-20
(Az 5-ös és a 10-es vagonnak azonos a járműszáma?)
Épült: Dunakeszi 1927 (1928)
Átszámozva 1945 Aza: 10 1945: 1-0091 | 1957: 91 | 1967: 50 54 89-20
A MÁV vasúttársaság 10-es számmal jelölt szalonkocsija a Főméltóságú Kormányzó Úr számára. 1945-ben a 10. számú személyvagon a ČSD alatt állt szolgálatba, Aza 1-0091 néven. 1967-től felkerült a selejtezendő vagonok listájára. 2020 augusztusában még nem lehetett biztosan tudni, hogy mi lett vele.

1990-ben a 10-es számú kocsi. Az eredeti 3 tengelyes forgóvázat, 2 tengelyesre cserélték ki.[422]

Ez egy „machinált kép”, amit Lossonczy Miklós készített. Az a célja, hogy láttassa a kocsi két oldalát. De csak az oldalfolyosó felőli oldalról van rendes oldalnézeti kép. (az a fejen álló). Ezért a másik oldal ábrázolása érdekében az alaprajz alapján átvariálta rajta az ablakokat. A fénykép egyébként Csehországban készült. Már a kéttengelyes forgóvázakkal látható rajta. Sajnos az alaprajz elég hitvány minőségű volt. Elég sokat dolgozott rajta Lossonczy Miklós, amíg ilyen lett. Egyes helyeken nem biztos, hogy mi elmosódott rajzrészlet és mi képhiba. Ez főleg a szalon bútorainál szembeötlő.

[422] (https://forum.index.hu/Search/showArticleResult?ar_start=30&ar_step=30&o=&aq_text=Tur%E1n&aq_cre=0&user_id=&topic_id=9121413&forum_id=9191461&aq_ext=1&aq_hnt=eJzzswYAANkAig==)

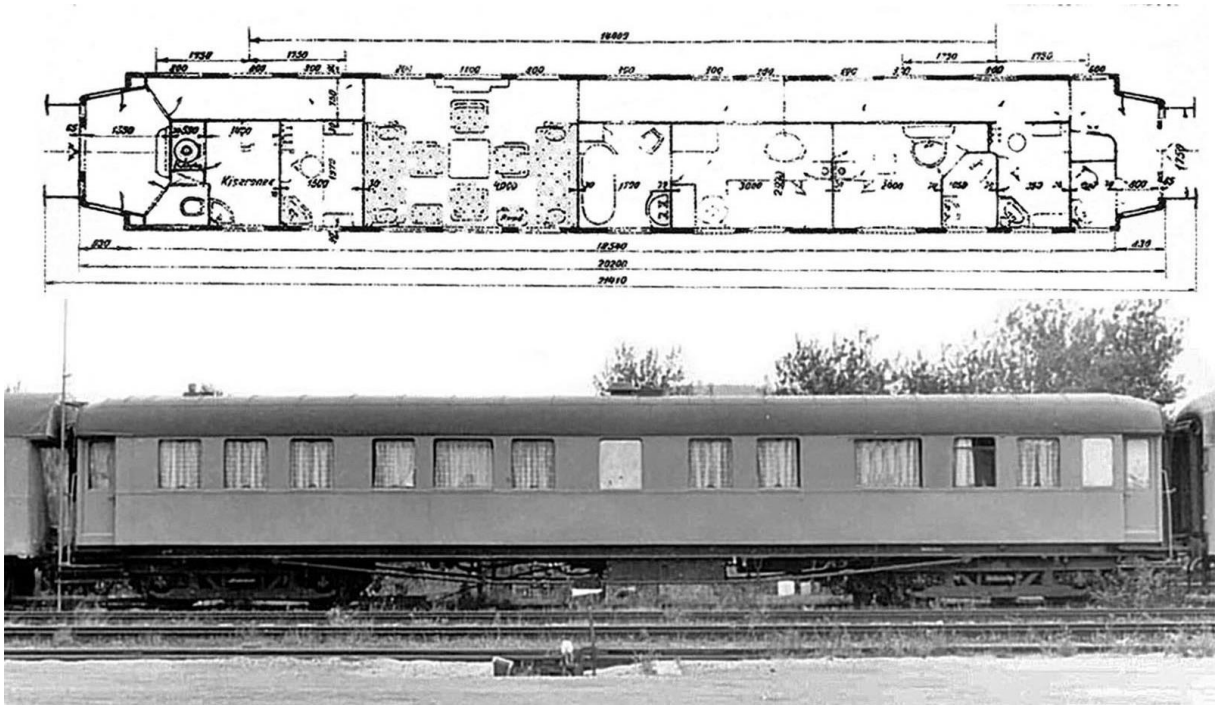

A következő két kép vélhetően új korában készülhetett róla a Nyugati pályaudvaron. Az egyiken a Lehel téren álló templom tornyai, a másikon pedig a Podmaniczky utca 55. sz. ház felismerhető. A kocsi mögötti épület már nincs meg. Ide épült a ma már használaton kívüli Nyugati Motorszín, amely kb. a 90-es évekig a kormányzati vonatok járműveinek volt s tárolóhelye.

A Turán 10-es a tűzvész előtt.[423]

[423] (https://www.google.hu/maps/@50.3452214,15.9194468,3a,15y,354.41h,88.74t/data=!3m6!1e1!3m4!1sFCB-mvEjmmY_eOXNg7EYQw!2e0!7i16384!8i8192)
(https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/v-muzeu-v-jaromeri-shorelo-pet-zeleznicnich-vagonu/1948048)

A 2020-as kiégés után.

A hátsó a kiégett 10-es, míg a jobboldali első talán a kiégett 6-os vagon.

11. pályaszámú szolgálati és poggyászkocsi (első 11. pályaszámú)

Eredetileg gyorsvonati poggyászkocsi volt Xe jelleggel.
Az 1930-as évek végén visszaminősítették kalauzkocsinak

11. pályaszámú (második) szolgálati és poggyászkocsi X

(Van, aki szerint újonnan épült kalauzkocsi Dunakeszin 1943-ban, de ez téves dátum.)

A kocsit 1914-ben a MÁV Istvántelki Főműhelyében építették, 13 méter forgócsaptávolságú, faszekrényes, 2. osztályú személykocsinak. Trianon után 1918-1941 között a Jugoszláv Államvasutak tulajdona volt, ahol JDZ 24 046-os pályaszámmal futott. 1941-ben került vissza a MÁV tulajdonába. Eredeti hazai pályaszámát nem tisztázták.

A legutolsó kocsi hátulról.

1914-ben ilyen típusú kocsiból összesen 5 db épült. Ezek a MÁV Bam 101 657 – 101 661-es pályaszámú kocsik. Ezek közül a 101 657 és a 101 661 Romániába került, míg a 101 658 és a 101 659 Trianon után a MÁV-nál maradt. Így a keresett kocsi csak a 101 660 lehet. Hazakerülése után, alvázcserés főjavításra küldték, feltehetőleg rossz állapota miatt.
A valóságban viszont 1943-ban egy teljesen új kocsi épült. Az sem kizárt, hogy az új Turán 11 már épült, mikor a JDZ 24 046 hazakerült, Ba 3909-es számon. (Szécsey I. – Lovász Gy.)

Dunakeszi 1943. ”KALAUZKOCSI”
22,46 m ütközők között,
21,17 m szekrényhossz,
15 m forgócsaptáv,
23 ülőhely, 13 fekvőhely,
45,15 t sajáttömeg,
hegesztett acél szekrényváz, hattyúnyaktartós forgóváz,
1945 után Csehszlovákiába került, ČSD, Aza 1-0094 (van ahol 1-0092-tő szerepel), utóbb

Da 7026, ill. 51 54 89-80 026-5
2020-ban Jaroměřben volt (nem tudni, hogy a tűz érintette-e)

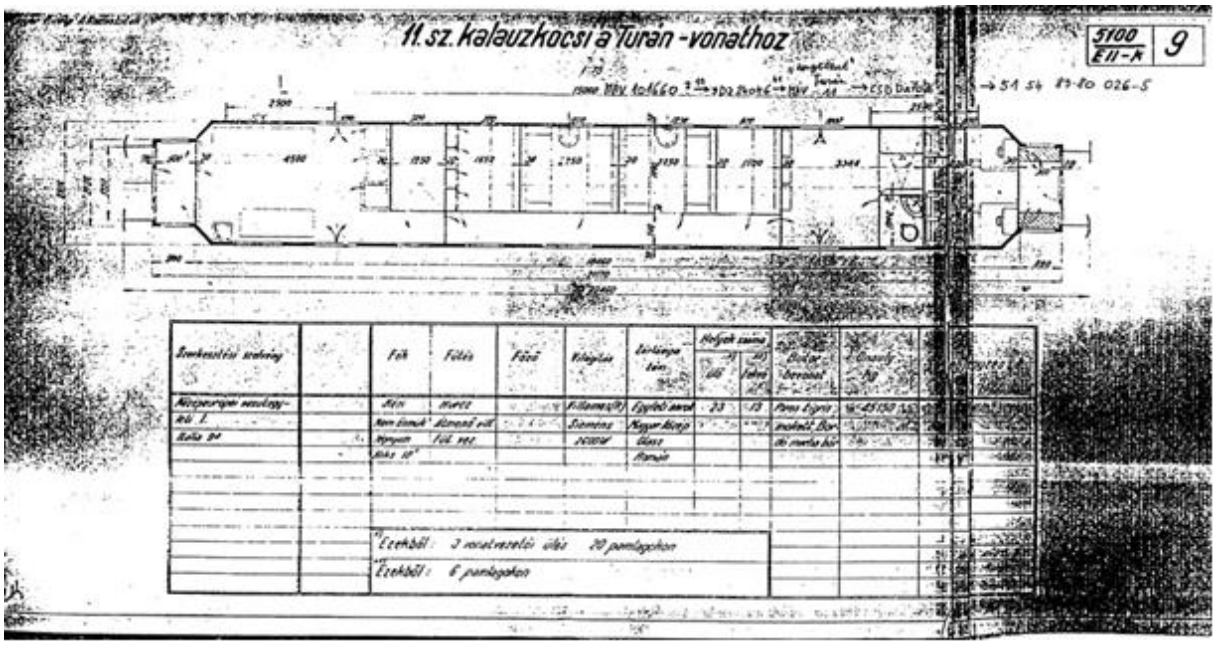

51 54 89-80 026-5 Praha-Bubny (Budna) 1990.

Turán 11, Jaroměř-ben

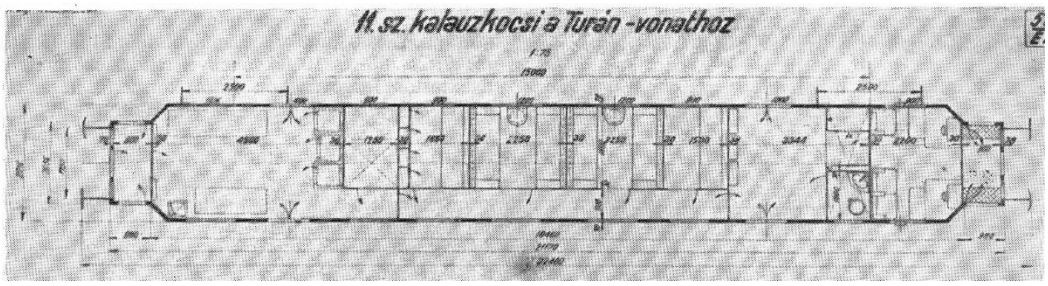

(Szécsey I. – Lovász Gy.)

12. számú különleges autószállító kocsi X

1916-ban épült Győrben, (a Magyar Waggon- és Gépgyár Rt. győri gyáregység) 22309 gyártási számmal, II. osztályú személykocsinak, kéttengelyes fordítókorongos kocsiként,
az 1916-17-ben készült VI v' jelleggel a Ba^k 202466 – 202500 számú kocsisorozat, A MÁV Bak 202471 pályaszámú kocsi.
A kocsi méretei: 15,4 m ütközők közötti hossz, 14,2 m szekrényhossz, 9,3 m forgócsaptáv, 2 m tengelytáv a forgóvázban, zárt peron, oldalfolyosós, 6 szakaszban 47 ülőhely.
Az 1925-ös átszámozásnál Ba^r 39xx számokat kaptak. A Ba^k 202471, 1925-től Ba^r 3954-ből alakították ki 1936-ban a Turán 12 autószállító kocsit. A forgóvázzal szerzett kedvezőtlen tapasztalatok miatt 1936-ban kéttengelyesre átalakították őket és az új számuk B 341xx lett. 1945-1986 között a Csehszlovák Államvasutak használta a Bar kocsit.

Ez a kocsi 2. osztályú vasúti kocsinak minősült. 1925 után Bar 3954 pálya-számmal üzemelt. 1936-ban elhatározták, hogy Horthy Miklós kormányzó „Turán vonat" szerelvényét a személygépkocsijának szállítására alkalmasan átépített kocsival egészítik ki. A kocsiszekrényt széles

oldalajtóval és – homlokrakodást is lehetővé tevő – homlokajtóval is ellátták. Az oldalrakodáskor a személygépkocsi elforgatásához egy 5.2 m-es fordítókorongot építettek a kocsi padlójába. 1944-ben a Turán vonat menekítése során Csehszlovákia területére, amerikai majd szovjet megszállási övezetbe került. A MÁV és a magyar állam éveken át igyekezett a szerelvényt visszaszerezni, ám azt végül a cseh állam a Csorba-tói egyezményre hivatkozva nem adta vissza. A kocsi CSD-nél (Csehszlovákia) kormányzati kalauzkocsiként üzemelt CSD Da 6-5051 majd Da 7025 pályaszámmal. 1985-ben (VASÚTGÉPÉSZET 2015/241VASÚTGÉPÉSZET MÚLTJA) Praha Liben állomáson sikerült fellelni. 1988-ban, járműcsere kapcsán került vissza Magyarországra. 1993-ban a CSD-től a MÁV megszerezte járműcsere keretében, majd a Vasúttörténeti Park megnyitására a MÁV Szolnoki Járműjavító Üzem újította fel 2002-ben, az 1936 évi állapotának megfelelően.[424]

9. ábra: A Turan kocsiból oldalrakodáskor a személygépkocsi elforgatásához fordítókorongot építettek be

10. ábra: A Turán 12 psz. kocsi felújítva

A Turán12-es két képen.

[424] (http://vasutgepeszet.hu/wp-content/uploads/vasutgepeszet_2015_2_37-41_0624.pdf)

A felújított Turán 12-es a másik oldalról.

A Turán 12-es kocsija a következő típusadatokkal rendelkezik:
A kocsicsaládot, amelyhez tartozik, a Zechmeisrter Jenő szabadalma nyomán gyártott 2000 mm tengelytávolságú, keresztrúgó és himba nélküli „Zechmeister" forgóvázakkal építették. A kocsik – a 9,3 méteres tengelytávolságú (Forgócsaptávolság) kéttengelyes családnál komfortosabb – oldalfolyosós elrendezéssel és zárt peronnal készültek. Az I.-II. osztályú ABak kocsikban (VN jelleg) 9 első osztályú (másfél fülke) és 32 másod osztályú (4 fülke) ülőhelyet, a II. osztályú Bak kocsikban (VIv' jelleg) 47 ülőhelyet (6 fülke) alakítottak ki. A kocsikat a kor minden kényelmi berendezésével felszerelték. Fémkeretes ablakok, gőzfűtés, központi olajvilágítás tették kényelmessé az utazást. A kocsik Westinghouse gyorsfékkel rendelkeztek. A párnás kocsik alvázát felhasználva a MÁV és a KsOd is rendelt azonos alvázzal rendelkező kalauz kocsikat is (MÁV Xa' jelleg). Ezek egyik végét nyitott peronnal építették. A kocsi teljes hossza 15430 mm, teljes tömeg 34.4 tonna. Engedélyezett sebesség 100 km.
1936-1938 között: 3954 és 3957 kivételével a Bar kocsikat kéttengelyessé alakította (B 34101 – 34130)– 1936: Bak 202471 majd Bar 3954 pályaszámú kocsi átépítése fordítókorongos kormányzati autószállító kocsivá (Turán 12)[425]

[425] (Dr. Lovász György: 100 éves a 9,3 méter forgócsap távolságú személykocsi család: Vasútgépészet, 2015/2. szám.) (http://www.vasuttortenetipark.hu/hu/cikk/mav_12_turan_kuloncelu_autoszallito_kocsi?language_content_entity=hu)

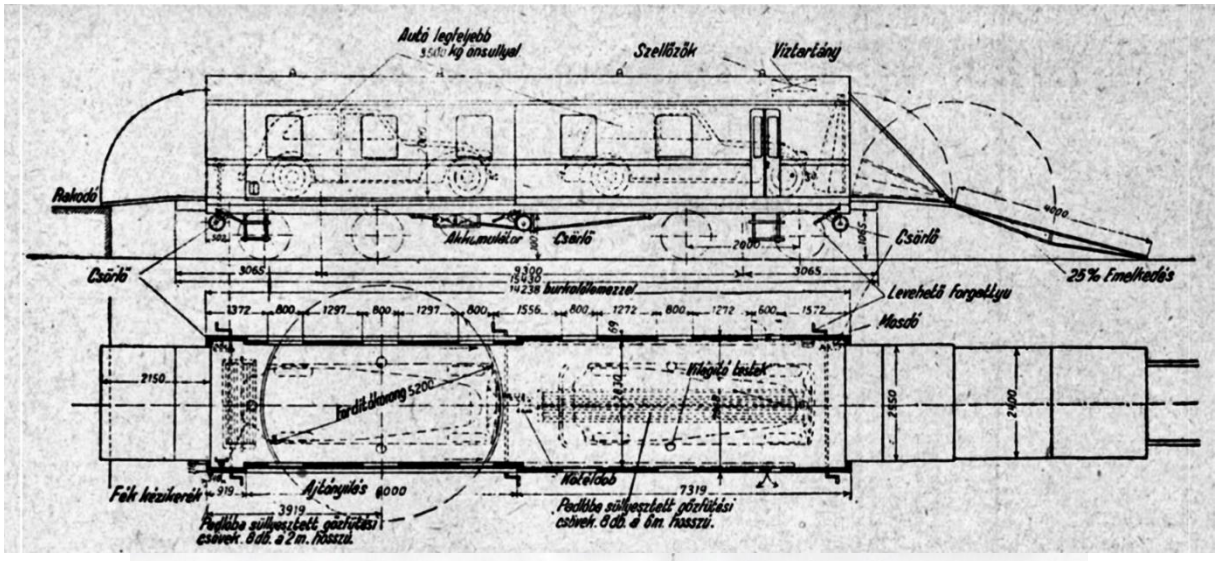

Felújítás előtt.

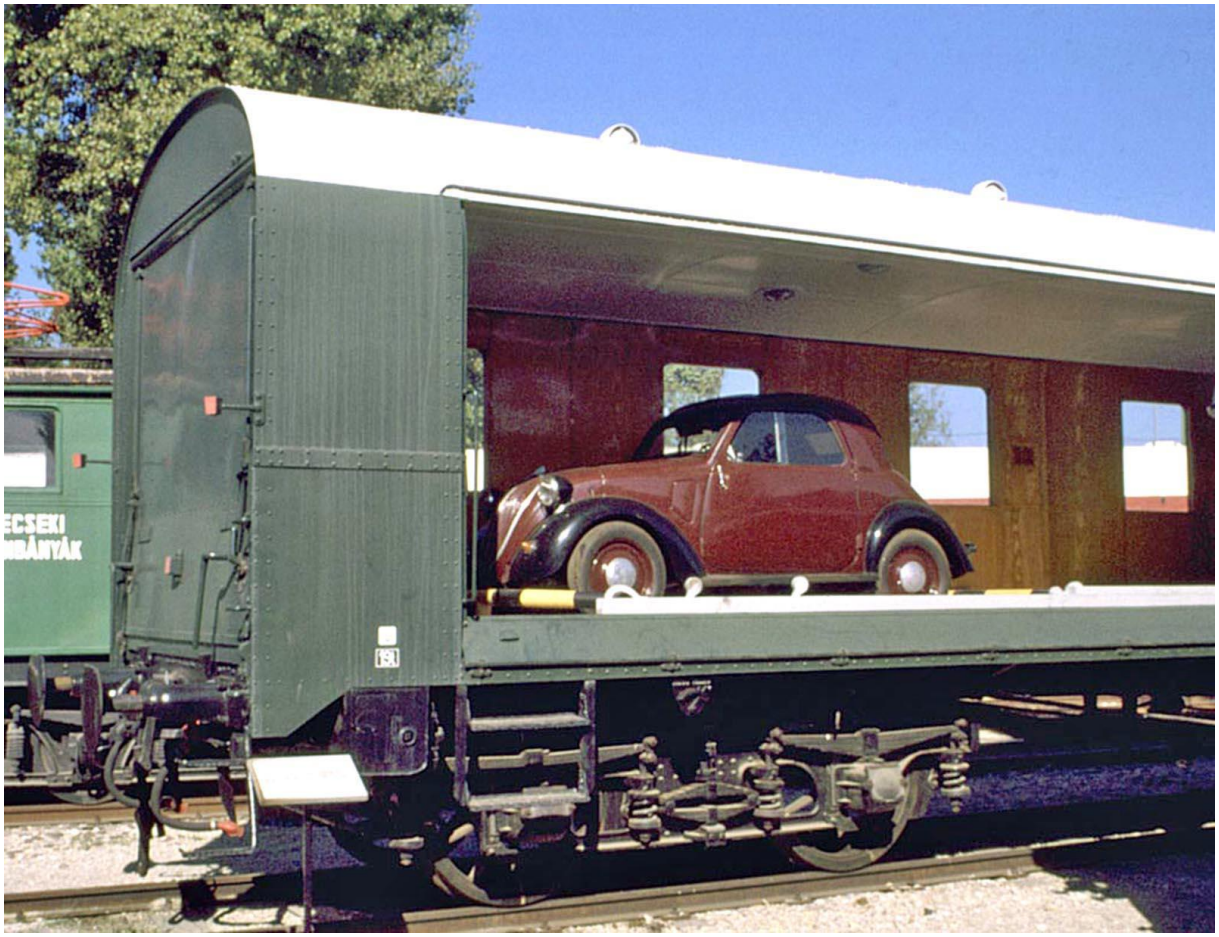

A felújított belső tér.

50.számú újonnan épült termeskocsi Dunakeszin 1942-ben

Az 50-es sorozat kocsijai a „nehéz” ABa 2500-as és a Ca 5800-as kocsiktól részben már eltérő főméretekkel épültek, miközben több szerkezeti elemet átvettek a fenti kocsikból. Az 50-es széria kocsijai „behúzott végű”, különcélú termeskocsik.

Az 50-es kocsi elődje egyesek szerint 1913-ban épült. Mások szerint viszont még a pénzügyi elszámolás szerint is új kocsiként készült Dunakeszin 1942-ben „KÜLÖNCÉLÚ TERMESKOCSI”-nak.
22,29 m ütközők közötti hossz, 21 m szekrényhossz, 15 m forgócsaptáv, behúzott szekrényvégek, hattyúnyaktartós forgóváz, hegesztett acélszekrényváz, 48,5 t sajáttömeg, 31 ülőhely, 12 fekhely.
1942-ben a „gyászvonat” Turán része. A háborúban eltűnt.

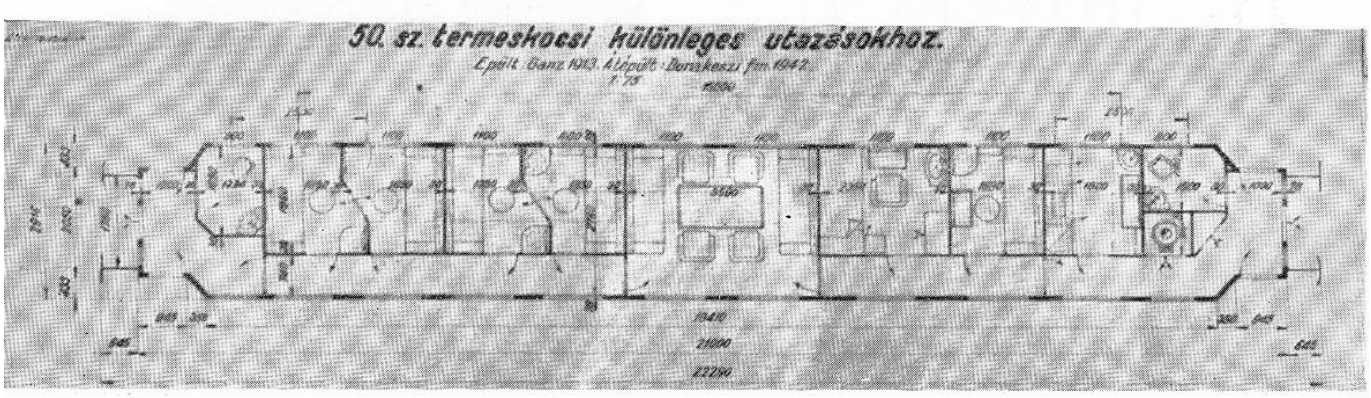

426

A ma futó 51-es kormányzati (WLS 051) hálókocsi – szalonkocsi, nem volt része a Turánnak. Ez a kocsi Dunakeszin készült 1958-ban.

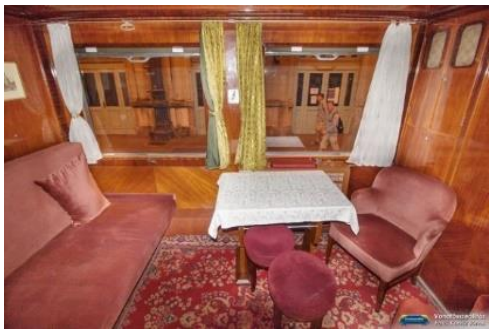

427

A régi 53-as kocsi (1942-ben a dédai szerelvény része)

[426] (Szécsey I. – Lovász Gy.)
[427] (http://www.vonatosszeallitas.hu/ezustnyil_levendula_expressz.html)

Hátulról a negyedik kocsi. Sajnos ennél több adat jelenleg nem áll rendelkezésre erről a kocsiról.

A ma futó 53-as kocsi 1960-ban épült Dunakeszin, hálókocsinak és poggyászkocsinak. Nem volt része a Turánnak. Lásd a lentebbi képeken.

54-es újonnan épült termeskocsi Dunakeszin 1941-1942-ben (Hálókocsi – szalonkocsi) Mai neve Horthy kocsi. X

Ismeretlen számú régi kocsi „álfelújítása”. Valóságban új építés.
Ezen kocsi jogelődjét 1915-ben a GANZ gyártotta a Déli Vasút részére, 1-2 osztályú, faszekrényvázas kocsiként. Ez a kocsi 13.6 m forgócsaptávolságú és 36 t tömegű volt. Pályaszáma ABaű 11 811 volt. A DSA államosítása után a MÁV-nál az ABA 2406-os pályaszámot kapta.

Dunakeszin készült „átalakítása során”, valójában egy új kocsi épült 1941-1942-ben, behúzott végű kocsiszekrénnyel. A Turán része lehetett. Mai színe sötétzöld. Kocsiszám: 54-99-10 054
Vontathatósági sebessége 120 km/h.

Adatai: 23,36 m ütközők közötti hossz, 22,07 m szekrényhossz, 15,9 m forgócsaptáv, 51 t sajáttömeg, behúzott szekrényvégek, hattyúnyaktartós forgóváz, 25 ülőhely, 10 fekhely. Hattyúnyaktartós forgóváz, hegesztett korszerű acélszekrény.[428]

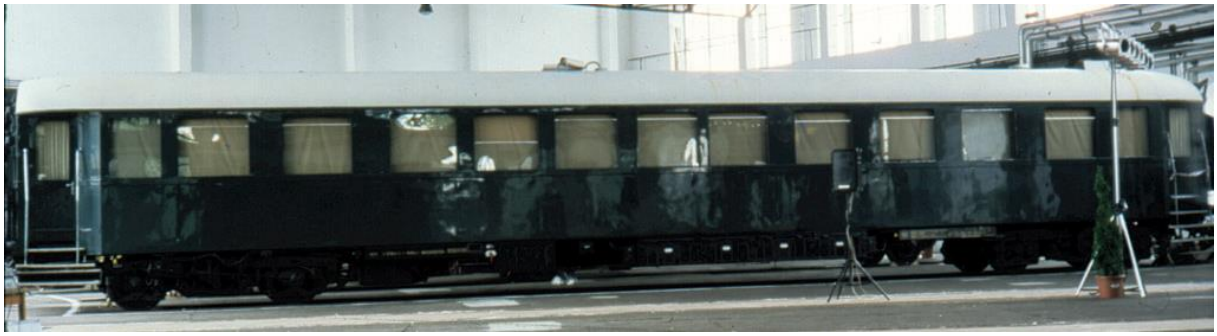

Lossonczy Miklós felvételei[429]
99-10 054

[428] (Szécsey I. – Lovász Gy.)
[429] (http://vasutikocsi.hu/kc/61559910054-7.html)

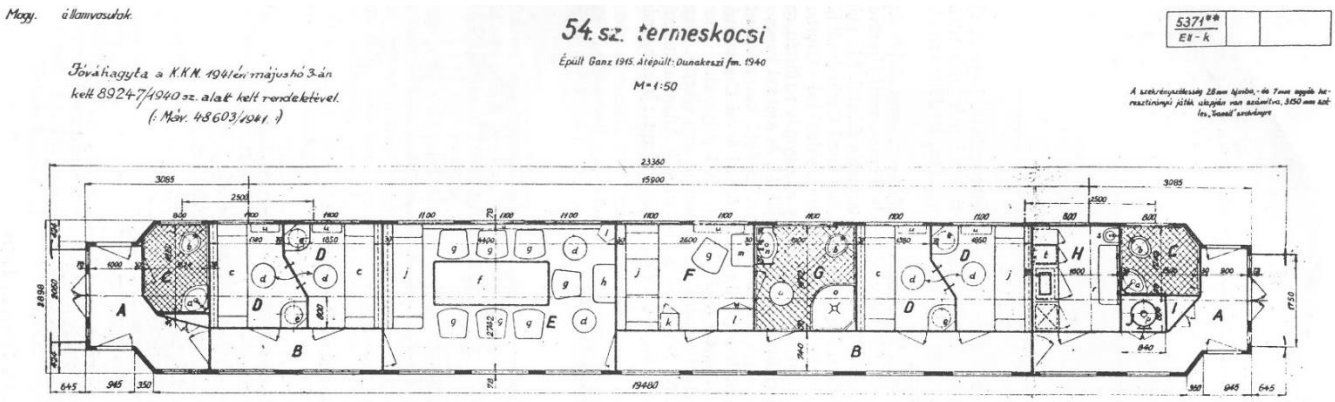

Kormányzati kocsi, de lehet, hogy nem volt a Turán része. Őrzési helye a Nyugati pályaudvar.

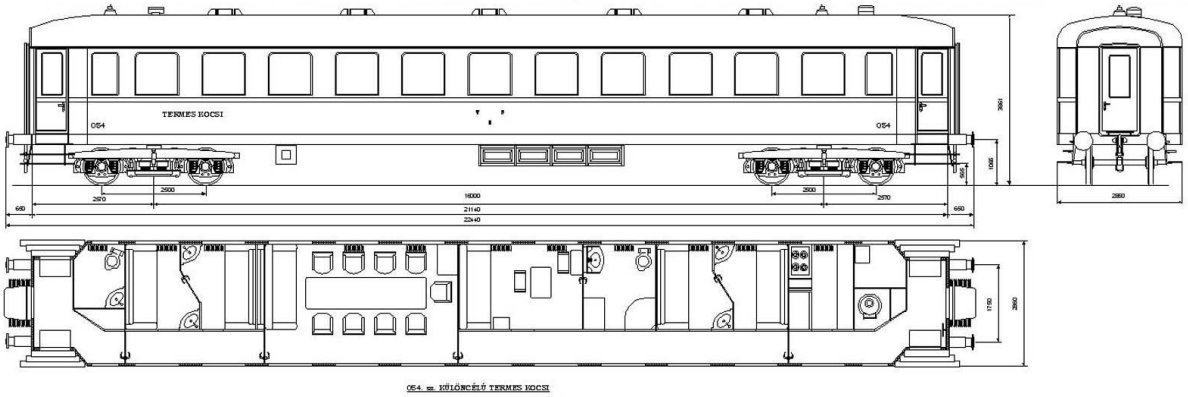

(Lossonczy Miklós képei)

A kocsi 1969-től 61 55 99-10 054-7 1, a közelmúlttól pedig MNOS 56 55 89-69 054-6 WLS számot viselte/viseli.[430]

55-ös újonnan épült termeskocsi Dunakeszin 1942-1943-ban X

Jogelődje 1915-ben a Győri Magyar Waggon és Gépgyár építette, régi favázas kocsinak a MÁV részére. Az 1915-ben épült kocsi pályaszáma ABam 100 667 volt, 18 973-as gyári számmal. A kocsi 13 m forgócsaptávolságú, 38 450 kg súlyú, 1-2 osztályú vagon volt. 1925-26-ban a pályaszáma ABak 2901, majd 1934-től Bak 3906-os 2. osztályú kocsi.

Az 1915-ös kocsi „álfelújítása", valójában új építésű kocsit eredményezett Dunakeszin 1942-1943-ban.
Az új kocsi pályaszáma: 55-99-10 304
Adatai: 23,87 m ütközők közötti hossz, 22,58 m szekrényhossz, 16 m forgócsaptáv, 49,6, t sajáttömeg, 31 ülőhely, 11 fekvőhely behúzott szekrényvég, hattyúnyaktartós forgóváz, korszerű hegesztett acélszekrényű kocsi.[431]

Kormányzati kocsinak nevezik, és 1942-ben a „gyászvonat" Turán része a régi 55-ös kocsi.
A régi 55-öst idővel 1953-ban hálókocsivá alakították és átnevezték WL 352, majd 60-10 001 számra. Később bizottsági kocsi, 61 55 99-10 304-6-számon, majd xx 55 60-10 001-x, behúzott végű termeskocsi, Szegedi Ig. bizottsági kocsija volt, most a Nosztalgia Kft-é, kék sárga csíkkal. Forgóvázak nem eredetiek! Őrzési helye a **Magyar Vasúttörténeti Park.** [432]
Megengedett vontatható sebessége 120 km/h.

Lossonczy Miklós felvételén a 61 55 99-10 304-6-os kocsi.[433]

[430] (https://forum.index.hu/Search/showArticleResult?ar_start=30&ar_step=30&o=&aq_text=Tur%E1n&aq_cre=0&user_id=&topic_id=9121413&forum_id=9191461&aq_ext=1&aq_hnt=eJzzswYAANkAig==)

[431] (Szécsey I. – Lovász Gy.)
[432] (http://vasutikocsi.hu/kc/kc.html)
[433] (http://vasutikocsi.hu/kc/61559910304-6.jpg)

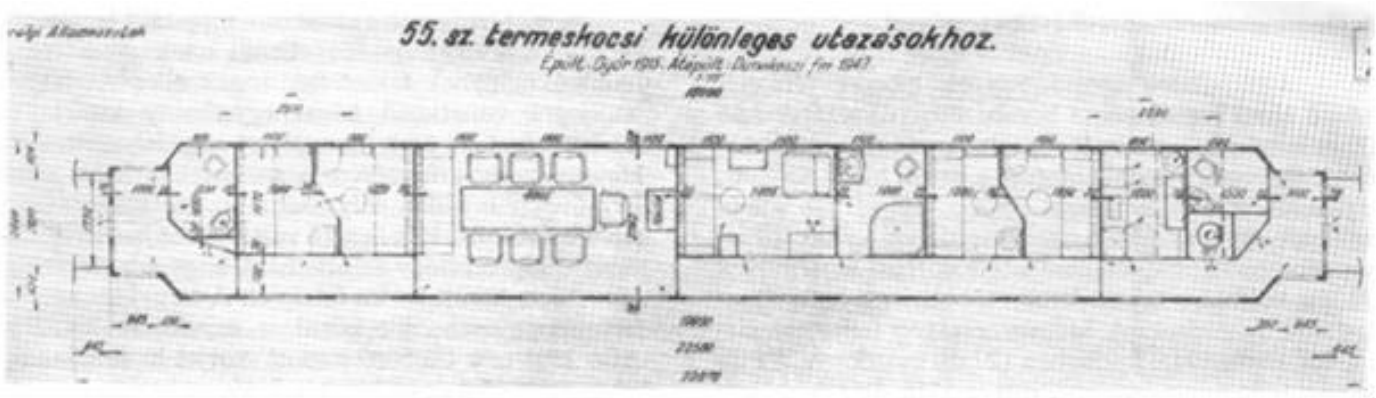

(https://forum.index.hu/Search/showArticleResult?ar_start=30&ar_step=30&o=&aq_text=Tur%E1n&aq_cre=0&user_id=&topic_id=9121413&forum_id=9191461&aq_ext=1&aq_hnt=eJzzswYAANkAig==)

(Lossonczy Miklós képei)

A ma futó 55-ös kocsi 1952-ben készült Dunakeszin, így ez nem volt része a Turánnak, (hálókocsi – szalonkocsi), lásd az ábráját alább. Pályaszáma 55-ös, 61 55 99-10 055-4.

[434]

Van, aki az 56-(WLS056)-os szalonkocsit is a Turán részének tartja. X
Utóbb a száma talán 00-29 940 Ztz.

[434] (https://forum.index.hu/Search/showArticleResult?topic_id=9121413&aq_ext=1&aq_text=Tur%E1n)

(60 55 00-29)[435]

1944-ben épült a MÁV Dunakeszi Főműhelyében, „egyenes szárnyvégű" különcélú termeskocsinak. Nem tudni, hogy ténylegesen futott e a Turán-ban és, hogy esetleg ott volt e a klessheimi úton. A II. világháborúban megsérült, 1946-ban felújították és évekig a köztársasági elnök szalonkocsija volt.
Pályaszámai: xx 55 99-10 056-x, majd 1984-től a HM birtokába kerülve 60 55 00-29 940-5. Egyes források szerint, egy időben a **pályaszáma** 60 55 99-10 056-3 volt. A kocsit 2002-ben felújították, jelenleg pedig MNOS 56 55 89-69 056-1 WLS számon szerepel.

A kocsi főbb adatai: 23,87 m ütközők között, 22,58 m szekrényhossz, 16 m forgócsaptáv, egyenes szekrényvég, 52,5 t sajáttömeg, 23 ülőhely, 7 fekhely, hattyúnyaktartós forgóváz, és hegesztett acélszekrényű szekrény. [436]

A kocsiban négy kétágyas fülkében, egy egyágyas, saját fürdőszobás „kisszalonban" és egy 8 férőhelyes nagyszalonban utazhatnak a vendégek. A folyosó egyik végén kapott helyet a közös mosdó és zuhanyzó, míg a kocsi másik végén a kocsikísérő fülkéjét helyezték el. Jelenleg a Nosztalgia KFT tulajdona. Őrzési helye a Magyar Vasúttörténeti Park. Jelenlegi színe, fehér/kék sárga csíkkal.[437]

[435] (http://www.vonatosszeallitas.hu/ezustnyil_levendula_expressz.html)
(http://gerzsoltrain.com/?p=5387)
[436] (Szécsey I. – Lovász Gy.)
[437] **(http://vasutikocsi.hu/kc/kc.html)**

(60 55 00-29)

Lossonczy Miklós felvételei[438]

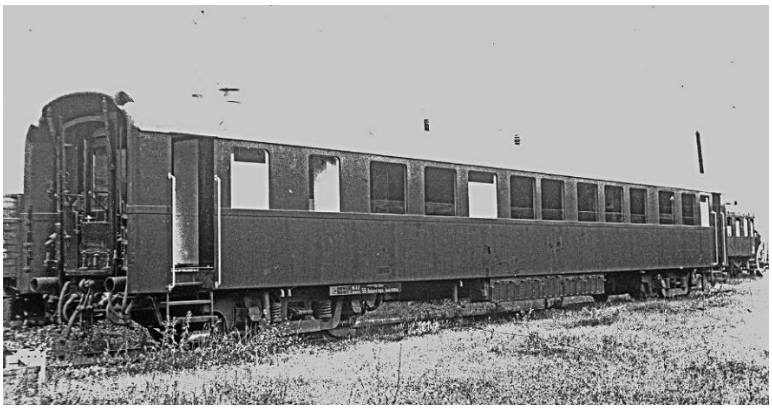

1947-ben Tildi Zoltán köztársasági elnök Szolnokra érkezik.

[438] (http://vasutikocsi.hu/kc/60550029940-5.html)

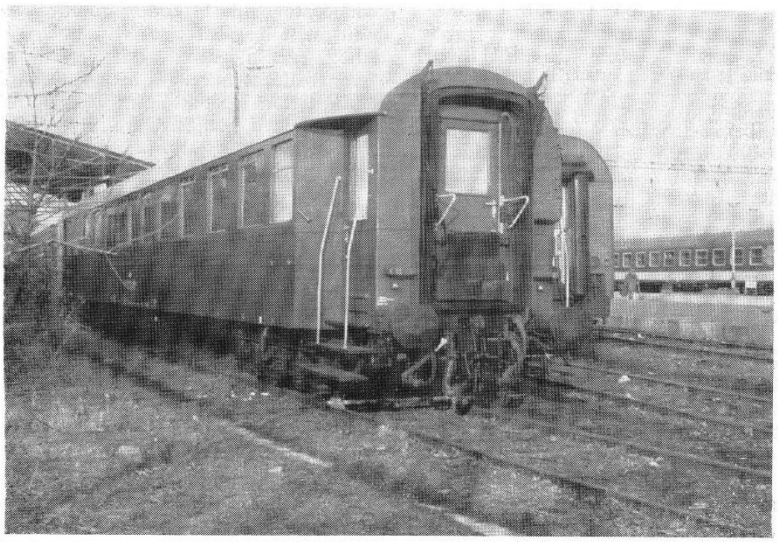

35. ábra. A 61 55 99-10 304-6 pályaszámú kocsi
(ex 55(1) számú különcélú termeskocsi Szegeden, 1992. január 24-én) 439

[439] (Szécsey I. – Lovász Gy.)

Régi étkezőkocsi

A Turánnak 1937 előtt nem volt külön étkezőkocsija. **Ekkor leginkább a 2451-es pálya-számú étkezőkocsit használták. (ABat 2451favázas kocsi)**.

A KM Adattárában megtalálható volt kartonokon (Varjú Béla szerkesztése) az ABat 2451 - 2453 pályaszámú kocsik a DSA 11851 - 11853-as kocsikból 1932-ben lettek átalakítva, s a karton szerint az átalakítási rajz száma: MÁV 5000 EII. Minthogy az ABat 2451 és 2452-es kocsikat 1945 után ülőhelyessé alakították (BCa 3589-3590), így még az sem kizárt, hogy a rajz az utolsó átalakításra vonatkozik. Először 3 DV (DSA) eredetű kocsit alakítottak át ABat 2451-2453 pályaszámon, melyek megmaradtak fa-szekrényvázas kocsiknak. Ezt a kocsit a DV 13,3 m-es forgócsaptávú kocsijaiból alakították át. A férőhelyek helyes adatai: 1x 6 ülő-helyes 2. osztályú, 1x 6 ülőhelyes egész és két x 3 ülőhelyes fél-fülke 1. osztályú ülőhelyes rész, valamint 3 x 4 ülőhelyes és 2 x 2 ülőhelyes asztallal az éttermi rész, s ezen kocsivégen volt a konyha is kialakítva.[440]

Da 6402-es koporsóvivő teherkocsi

Pályaszám alapján kalauzkocsi.

[440] (https://forum.index.hu/Search/showArticleResult?topic_id=9121413&aq_ext=1&aq_text=2451

A D típust 1906-1916 között gyártották. Engedélyezett sebessége 60 km/h.

Da 6092-es koszorúszállító kocsi (Valójában feltehetőleg ekkor a koszorúkat a **D 6002-es kocsi szállította**, de lehet, hogy mindkét vagon a Turán része volt.) Pályaszám alapján kalauzkocsi.

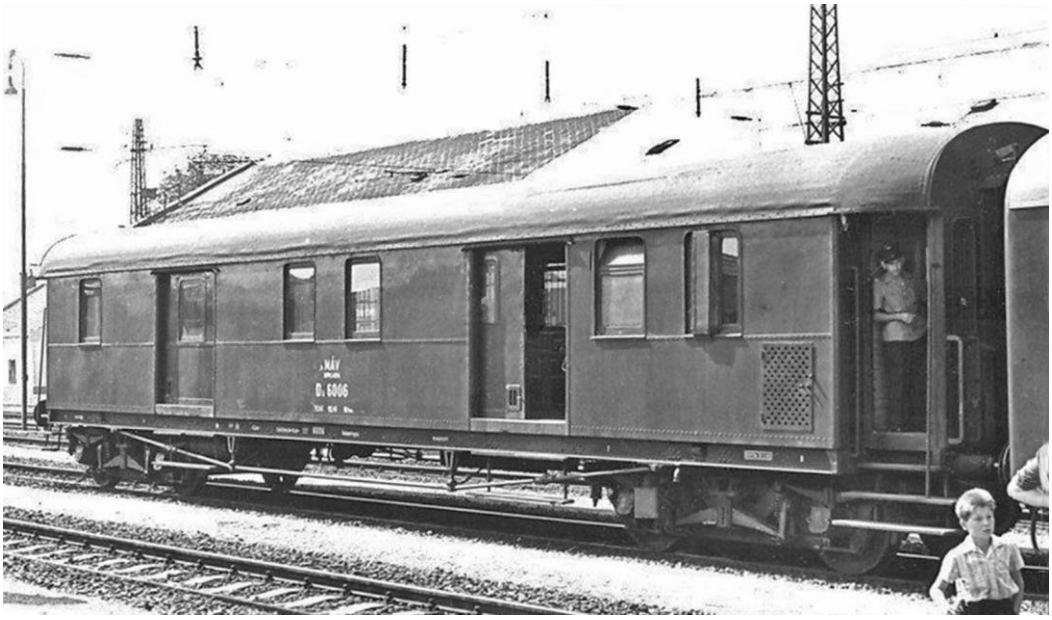

1962-ben, feltehetőleg az előbbi D (Da) kocsik testvére a D 6006 a felső képen. (Lossonczy Miklós)[441]

Szintén a Da 6000-res széria tagja, az 1915-ben gyártott és 1997-ben felújított Da 6404-es és az alsó Da 6002-es. Ilyen lehetett a Turán kocsija.

[441] (https://forum.index.hu/Search/showArticleResult?topic_id=9121413&aq_ext=1&aq_text=Da%206002)

D (Da) kocsik adatait lást a régi 1-es kalauzkocsinál feltüntetve.
A fenti Frisnyák féle lista, csak egy 1928-ban épült kocsit említ, noha az általam hivatkozott cikk képaláírása egyértelműen több kocsiról beszél 1928-ból. Viszont ezeket a kocsikat sehol sem találom a magyar forrásokban.
Alan Butschek cseh vasútkutató kutatása a Turánról, viszont több olyan vasúti kocsiról tud,[442] amely vasúti kocsi 1928-ban készült. Viszont az általa megadott MÁV kocsiszámok és a Frisnyák és más magyar anyagokban szereplő kocsiszámok és az azokhoz tartozó gyártási évek, eltérőek.

Alan Butschek kiegészítő adatai a már a számozott vagonoknál leírtak mellé:[443]
Alan Butschek a Turán kocsijai közül 7 vagont tételez fel Csehországban.
Kihangsúlyozza, hogy az elvett vagonokról nincsen megfelelő szakirodalom. A magyar források az 1., 2., 5., 6., 9., 10. és 12. eredeti pályaszámú vagonokat említik.
Ez a szövegben Alan Butschek-nél a 081, 084, 089, 091, 092, 1-0094 és 026 típusú vagonok.
Én még a 11-es csehországi „fogságáról" is hallottam. Ez így már 8 vagon.

Alan Butschek megemlít két olyan vagont is, ami lehet, hogy egykor a Turán része volt, de lehet, hogy csak olyan régi magyar vagon, ami 1945 után Csehszlovákiába került, de nem volt a Turán része.
Négytengelyes személyvagon (092 típusú): Járműszáma 50 54 89-20
Épült 1928 Dunakeszi
Átszámozva: 1945 Aza: 1945: 1-0092 ^{II} | 1957: 92 | 1967: 50 54 89-20

A MÁV vasúttársaság ismeretlen számmal jelölt szalonkocsija. 1945-ben a személyvagon a CSD alatt szolgált, mint az Aza 1-0092 II ^{vagon} . 1967-től felkerült a selejtezendő vagonok listájára. 2015 szeptemberében a sorsa nem ismert. A vagon 1947-es alaprajza szerint volt benne kisebb konyha hűtőszekrénnyel és a bal végén volt egy kamra. Az oldalfolyósóról több helység nyílt. Az elsőben 3, a következőben 4, az azutániban 4 és az utolsóban 2 ágy volt.

[442] (http://www.alanbutschek.cz/rady/rada_sr.php)
[443] (http://www.alanbutschek.cz/rady/rada_sr.php)

A kocsiban volt egy széles nagy helység, ahová kívülről is be lehetett jutni egy dupla ajtón keresztül. A folyosó mögött az egyik oldalon egy szekrény, a másikon mosdó és WC volt, a kocsi vége pedig szerviz részlegként volt fenntartva. A vagonban volt telefon és egy felhívás, hogy ha a konyhát működtetni szeretnék, akkor fel kell venni a kapcsolatot az előkészítő helységgel és az Aza 1-0084 konyhájával. Ez másképp a 9-es számú étkezőkocsi. A személyvagont zöldre festették.

Négytengelyes szalonkocsi (026 típusú): Járműszáma: 51 54 89-80
Épült: ?
Átszámozva 1945: *6-5xxx* | 1957: 7026 | 1967: 51 54 89-80

Nem egyértelmű eredetű hivatali vagon 2015 szeptemberében. Lehet MÁV vasúti kocsi az úgynevezett Horthy vonatból, de az 1947-es szalonkocsik áttekintése nem említi. Az Aza 1-0092 ^{II} újraszámozott vagonjáról van szó. 1967-ben felsorolják az Aza 92 és a Da 7026 vagonként újraszámozva. Egy másik lehetőség hogy a vagon, Da 6-5000 hivatali személyvagon amelyet a Da sorozatú hivatali vagonból építettek át étkezőkocsinak. 1967-ben leselejtezték.[444]
(http://www.alanbutschek.cz/rady/rada_sr.php)

Alan Butschek négy 1928-ban épült kocsit említ. Ugyan 7 Turán kocsiról ír, de lehet, hogy ez csak 5 személyvagon valójában. Az általunk ismert pályaszámok: **1**., 2., **5**., **6**., **9**., **10**. és 12. Lovász Gy. szerint a **11**-es kocsi is Csehszlovákiába került.

Alan Butschek által talált vagonok pályaszámai: **6**., **9**., **5**., **10.**, **1**., és két ismeretlen MÁV számozású kocsi. A két ismeretlen kocsi lehet a 2., a 11-es és a 12-es, bár Butschek szerint, az egyik vagon szerinte nem szerepel azon a listán, amin a Turán kocsijai a csehekhez kerültek. Ha Alan Butschek-nek igaza van, akkor 4 vagon épült 1928-ban (1-es, 9-es, 10-es, és egy ismeretlen számozású vagon), és ezeket az 1940-es években átépítették. Így ezen vagonok nem az 1940-es években épültek. Viszont van olyan vagon, aminek építését ő 1928-ra dátumozza, miközben a magyar források szerint például a MÁV 9-es kocsi 1913-ban épült és 1937-ban átépítették, míg a MÁV 1-es kocsi (kalauzkocsi) 1943-ban épült. Az biztos, hogy Alan Butschek a Csehországba került vagonokról beszél, és ezen vagonok lettek átadva a cseheknek a II. világháború után.

A Turánnak 1937 előtt nem volt külön étkezőkocsija. Ekkor leginkább a 2451-es pályaszámú étkezőkocsit használták.

Az információk szerint a Turán kormányzati vonatnak, három fő korszaka lehetett összeállítás szerint. Az első korszak tarthatott 1920-1928 között, amikor 1896-1916 között épült kocsik alkották. A második korszak 1928-tól 1942-ig terjedhetett, míg a harmadik korszak 1941-1945 között volt. Természetesen, közben a szerelvény kocsijai kibővülhettek átalakított kocsikkal, lásd pl. autószállító kocsi, illetve 1937-38-ban átalakított régebbi vagonokkal. Alan Butschek

[444] (https://forum.index.hu/Article/showArticle?t=9246828)

szerint, viszont a csehekhez került vagonok között nincsen 1940-es években készült vagon. A vagonok szerinte azok, amik hivatalosan átkerültek a csehekhez.
Lossonczy Miklós, alias „Gumidani" írja, hogy sok esetben elképzelhető, hogy régi vagonokat építettek át –pl. fa szerkezetűt fém szerkezetűre -, de költségvetési okok miatt, az átépített vagon, mint új vasúti kocsi jelenik meg.

A Vasúthistória Évkönyv 1992. 103-147- oldalain Szécsey István tanulmányában foglalkozik olyan típusú vagonokkal, mint amilyenek a Turánhoz is tartoztak. E kocsikat "behúzott végű" kocsiknak becézték, echte magyar tervezés és kivitelezés volt. A "behúzott vég" és az önhordó, hegesztett acélszerkezet volt a közös a német gyorsvonati kocsikkal, egyebekben nem sok hasonlóságot mutattak azokkal. Az alap konstrukcióhoz tartozott az: Aa, (ex ABa), Ba (ex Ca) és Da sorozatok kocsijai, de volt különcélú (termes és "Turán" poggyász) kocsi is, sőt ehhez a családhoz tartoztak az un. vasvázasított (csak pénzügyi elszámolásban felújított, a valóságban új gyártású) behúzott végű **(ABa sorozatú, 13,5 méter forgócsaptávú, illetve az alaptípus méreteivel megegyező Ba 3302-3303 pályaszámú) személykocsik is. (Az 3303-as a Turán 5. számú új kocsija, amit 1943-ban építettek át egy 1913-ban épült kocsiból!)**
Szécsey két tanulmánya részletesen leírja a kocsik történetét és pályaszámonként a selejtezés időpontját, ami többségében 1973-75 közötti időre esett.
A 050-es sorozatból Dunakeszin épült „Bak" kocsik, azonos felépítésű szalonkocsik és a kormányzati vonathoz, avagy a Turánhoz készültek. Így a 99-40 051, a 99-10 054. a 99-10 055 és a 99-10 056 feltehetőleg futott a Turánban. Feltehetőleg ennek a sorozatnak volt a tagja a 050-es is –bár ez egy 1913-ban épült vagonból lett átépítve és eltér a belső kiképzése a többi 050-es sorozatú kocsikétól- és 053-as is. Az 50-es, az 053-as és az 55-ös az, ami biztos, hogy 1942-ben futott a Turánban. A többiről csak feltételezni lehet. A 052-es büfékocsi lett.
A 99-10 054, 99-10 055 és a 99-10 056-os kocsi, Ganz behúzott végű luxus termeskocsi volt. A 054-et és 056-ot eredetileg a Turán részére készítették. Ez a két kocsi ma is megvan és nosztalgiavonatok része. A megmaradt kocsik felújítását nehezíti, hogy azokról szinte semmi belső rajz, vagy felvétel nem maradt fent. [445]

A vonaton gyakran használtak Bar típusú vagonokat. Ezen kocsik az alábbi modell szerint néztek ki:

A Bar kocsi modellje a kocsi fülke felöli oldaláról nézve.

[445] (https://forum.index.hu/Search/showArticleResult?topic_id=9121413&aq_ext=1&aq_text=%20E%20kocsikat%20%22beh%FAzott%20v%E9g%FB%22%20kocsiknak%20bec%E9zt%E9k,%20echte%20magyar%20tervez%E9s%20%E9s%20kivitelez%E9s%20volt.%20A%20%22beh%FAzott%20v%E9g%22%20%E9s%20az%20%F6nhord%F3,%20%20hegesztett%20ac%E9lszerkezet%20volt%20a%20k%F6z%F6s%20a%20n%E9met%20kocsikkal,%20egyebekben%20nem%20sok%20hasonl%F3s%E1got%20mutattak.)

A Bar kocsi modellje a kocsi folyósó felöli oldaláról nézve.[446]

Két vagy négy vasúti kocsi az észak Csehország-i Jaromér Múzeumba került 1996-ban. Az adatok hiányosak. A Turán egykori kocsijai 2020.10.20-án egy tűzvészben kiégtek. Információink szerint a Turánból az 1-es (kalauzkocsi, újonnan épült kalauzkocsi Dunakeszin 1943-ban), a 6-os (személyvagon, 1903-ban készült személykocsi Dunakeszin átépítve termeskocsinak 1938-ban), de ezt lehet, hogy megmentették még és az időközben négytengelyesre átalakított 10-es pályaszámú (újonnan épült államfői termeskocsi Dunakeszin 1928-ban) kocsik égtek ki. Egyesek szerint itt van a 11-es számú kocsi is.

Talán a Turán kiégett fémvázas kocsija van a képen. A teljesen kiégett vagon az Orient Expressz favázas kocsija. Feltehetőleg szándékos gyújtogatásnak lett áldozata. Jó volna, ha hazánk átvenné a három kocsi maradványát és megpróbálná felújítani.

Feltehetőleg a kék vagon a Turán része és talán ez lehetett a Turán 10-es vagy a 6-os szalonkocsi. Képek a kiégése előttről. Készítette őket Vlastimil Weiner fotósa B. Skoda. Szerinte csak két vagon tartozott a Turánhoz a Jaromér Múzeumban. Abban mindenki egyetért, hogy az 1928-ban készült szalonkocsi leégett ekkor.

[446] (https://vonatmagazin.blog.hu/2017/12/22/udvbaksereg)

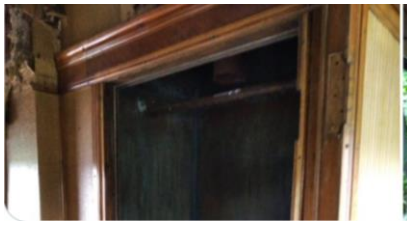
[447]

A képek vagy a Turán 10-es, vagy a Turán 6-ost mutatják belülről, még a tűzvész elött. Különböző megfontolásokból, és a Turán 10-es vagonra szavazok.

Hírek szerint a Turán két termeskocsija kiégett. A tűz előtt „jó” belső állapotban voltak. A többi, talán két kiégett vagon az Orient Expressz része volt, de ezek belső tere már régóta hiányzott, mert már korábban műhelykocsikká építették át őket. A Turán fémszerkezetes kocsijai a tűzben kevésbé sérültek meg a teljesen elpusztult fa szerkezetű Orient kocsikhoz képest.[448]

Talán ez a kiégett vagon az, ami megmaradt az egykori MÁV 10-es szalonkocsiból.

[449]

[447] (https://twitter.com/vlastimilweiner/status/1318519975724732416)
[448] (https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/v-muzeu-v-jaromeri-shorelo-pet-zeleznicnich-vagonu/1948048)

[449] (https://www.impuls.cz/regiony/kralovehradecky-kraj/zeleznicni-muzeum-vytopna-jaromer-pozar-poskozovani-historicke-vagony-lokomotivy-kralovehradecky.A201029_103805_imp-kralovehradecky_kov/foto/TUU86dbf3_131429_6151722.jpg

Vagy a Turán 10-es, vagy a 6-os a kiégés után.

Turán 10-es, és látszik rajta a cserélt forgóváz.

[450]

A most kiégett kocsik megszerzése végett Dr. Lovász György vasúttörténész, komoly erőket próbál meg megmozgatni. A 4 Turán kocsi cseréjének lehetőségét az a kettő CSD eredetű motorkocsi képezi, melyek védéséről 1986-ban, a MÁV História Munkabizottságon belül készített javaslat alapján a MÁV vezérigazgatója rendeletben gondoskodott, majd pedig a MEH Műtárgyvédelmi felügyelősége védettnek nyilvánított, így elkerülték a selejtezést és bontást. A cseh érdeklődők ezeket szeretnék visszakapni. Ezekért cserébe a Jaromerz-ben tárolt, részben tűzesetet szenvedett kocsikat szeretnék elcserélni.

Hobbi vasútkutatók szerint Horthy kormányzó kitűnő ízléssel szecessziós stílusban megtervezett szalonkocsiját (lakosztály és tárgyaló) látták a Füstiben (Magyar Vasúttörténeti Park), amikor a 301-es odakerült. Sem előtte sem azután nem látták a kocsit. Tehát ez a szalonkocsi is megvan valahol. (Szerintem ez a Turán 10-es kocsi lehetett, de állítólag ez égett le Csehországban.) Persze ezzel a Kormányzó nem Kenderesre járt, hanem tárgyalásokra, például a Kieli flottaparádéra, Berlinbe vagy éppen a híres-hírhedt Klessheimi találkozóra. Ez a szerelvény

[450] (https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/pozar-zeleznicni-muzeum-vytopna-jaromer-vagony-hasici-kralovehradecky.A201020_085345_hradec-zpravy_tuu/foto/TUU86db5f_480243938503_8091127770742270319_n.jpg)

vitte Szatmárnémetibe Észak Erdély birtokbavétele során stb. Kétségtelenül egy történeti jelentőségű és értékű szerelvényről van szó, ha a mozdony megvan azt különös gonddal kell őrizni.[451]

A Levendula Expresst az „Ezüstnyíl" (Kádár kormányzati vontatta) vontatta 2015-ben. Mögé állítólag a Turán vagonjai voltak kötve, de ezek szerintem nem mind a Turán vagonjai voltak, hanem szintén Kádár kormányzati vonatának részei.[452]

Források, amik fent nincsennek külön megjelölve mindenhol:

Frisnyák Zsuzsa: Fejezetek az udvari és kormányzati utazások történetéből, Vasúthistória Könyvek, Budapest – MÁV 2000.
Fejes Antal: Szigorúan ellenőrzött vonatok – Múlt-kor 2011. ősz
Gőgh Gábor - Monostori Péter: A Magyar Királyi Testőrség képes krónikája 1920-1945 Könyv Militária kiadó, 2011, 536 oldal, Kemény kötésű fűzött egyéb nagy méret ISBN 9766155173075
Szécsey István – Lovász György: A MÁV „nehéz" és „könnyített" kivitelű négytengelyes, hegesztetett acélszekrényvázas személy- és poggyászkocsijai (1938-1944), részlet; Vasúthistóriai Évkönyv; „Behúzott" és „egyenes" szekrényvégű, külön célú kocsik gyártása a MÁV Dunakeszi Főműhelyében, 1945 előtt.
http://vasutgepeszet.hu/wp-content/uploads/vasutgepeszet_2015_2_37-41_0624.pdf
https://24.hu/tudomany/2020/09/11/horthy-kulonvonatanak-egy-vagonjat-talaltak-meg-egy-hatsokertben/
https://www.szoljon.hu/jasz-nagykun-szolnok/kozelet-jasz-nagykun-szolnok/horthy-miklos-kormanyzo-kulonvonataval-rendszeresen-visszajart-kenderesre-928661/
https://iho.hu/hirek/tuzvesz-a-jaromeri-vasuti-muzeumban-kiegtek-a-turan-kocsijai
https://ujszo.com/regio/horthy-miklos-turan-szerelvenyenek-vasuti-kocsijara-bukkantak-szencen
https://www.mmkm.hu/hu/hirek/hazaerkezik-horthy-miklos-legendas-szerelvenyenek-etkezokocsija
https://ujszo.com/regio/elszallitottak-horthy-vagonjat-szencrol
https://azonnali.hu/cikk/20200911_megtalaltak-horthy-kulonvonatanak-vagonjat-meg-pozsony-mellett
https://www.origo.hu/tudomany/20190319-hamis-legriadoval-akadalyoztak-meg-hogy-a-kormanyzo-hazautazhasson.html
http://vasutgepeszet.hu/wp-content/uploads/vasutgepeszet_2015_2_37-41_0624.pdf
https://vonatmagazin.blog.hu/2017/12/22/udvbaksereg (Bar kocsi)
http://www.vonatka.hu/109%20109%20dv.htm
https://hu.wikipedia.org/wiki/SB/DV_109_sorozat
http://vasutikocsi.hu/kc/kc.html
Frisnyák Zsuzsanna dr.: Udvari vonatok, királyi utazások (a Közlekedési Múzeum IX. évkönyvében)
Frisnyák Zsuzsa dr: Az udvari vonatok és vasútüzem (Vasúthistória évkönyv 1994)

[451] (https://forum.index.hu/Search/showArticleResult?topic_id=9036868&aq_ext=1&aq_text=tur%E1n)
[452] (http://www.vonatosszeallitas.hu/ezustnyil_levendula_expressz.html)

Szécsey István –Lovász György: A MÁV „nehéz” és „könnyű” kivitelű négytengelyes hegesztett acélszekrényvázas személy- és poggyászkocsijai (1938-1944) (Vasúthistória évkönyv 1992.)

Körülbelül 700 újságcikk lett ehhez az anyaghoz átnézve, jórészt az Arcanum adatbázis segítségével. Egy-egy eseményhez gyakran több cikket is megadat forrásnak, azért, hogy akit érdekelnek az akkor és ott történt események, annak bővebb forrásból tudjanak utána nézni. Az anyagban több filmhíradó felvétele is feltűnik, illetve több, más forrásból származó újságcikk is szerepel.

IRODALOM

Darai Lajos (Kápolnásnyék):

Emberségünk emberisége

A múlt eseményei történelemmé nem maguktól lesznek, hiszen ha elmúltak,
kellenek emlékezet fenntartók, őrzők, érdekeltek, kik felhasználják a múltat.

Nagy megtévesztés folyik ezzel manapság, mert történelmi tetté minősítenek
legnagyobb kiemelkedő teljesítményt, vitorlába fogva emberiség szelet.

Mert szeretnek ama legmagasabb szintre felkapaszkodottnak bemutatni jelent,
elhangzik, hogy ilyen még sosem volt, történt, és ettől lesz a szereplő égbe emelt.

Nincs ugyan kimondva, sőt, inkább tagadva, hogy isten a történelem birtokosa,
s mintha gondviselője lenne, csak legjobbat hagy fennmaradni, jutalmát neki osztja.

Nyelvi mondatokban intézik a sorsunk, háború után békekötés dönti el,
ki számít bűnösnek, kié a jó oldal, kié a haszon, veszteséget ki visel.

Azaz hogyan alakul a történelem, mit mutat a hatalmi szükségszerűség,
mintegy előírják, hogy mi fog történni, és ezzel megfordul a valósághűség.

Mert egyrészt visszamenőleg is írnak, győzelmüket a múltra is kiterjesztik,
másrészt a jelenben olyan számít nagynak, mi feltupírozott, szemünket mereszti.

Belép életünkbe hihetetlen csoda, csak csalással lehet ahhoz hozzájutni,
de a hazugságot el tudják takarni, diktálva a valót, így lesz a múlt lutri.

Nem megalapozott, nem érdem szülötte, igazi találmányai elfelejtve,
mintha nem az egyes ember adná össze, létünkön trónolnak, de lényegét vesztve.

Világot látni! Világot látni! hangzik ma is mindenfelől vérmes követelmény,
mert máshol mindenből jobbat tapasztalhatsz, utolérjük őket, tenni sokat kell még.

És tényleg, sokmindenben előttünk jártak eddig, különösen nyugati országok,
előnyöket történelmi okból nyertek, létükből kevesebb féreg foga rágott.

Jó pénzért árulták tudós fölényüket, mindenféle téren hasznos tanácsukat,

sokféle készüléket gyártottak nekünk is, vettük, betömjünk szükséglet lyukakat.

De a fontos dolgot cicomázni kezdték, s már a fényűzést is meg kellett fizetni,
divathóbort felé mozdult el világuk, mely irányba nem lehet a jövőt vetni.

Ott szétválasztódott, mi itt még egyben van, hit és erkölcs ügye műszaki dolgoktól,
sokkal többet megengedhetnek maguknak, míg mi még épülünk megfontolásokból.

Szegénységnek nevezik állapotunkat, ez sokkal többet mutat lelki oldalon,
eredményre is hajt, nyugalmat is áraszt, miközben itt sem hiányzik a vigalom.

De észnél kell lennünk, mert már támadás ér józan eszünkért is, és ami normális,
el kellene vetnük, kalandos életet testi téren kellene keresni, máris.

Ám mi nem esszük olyan forrón a kását, bár sokan külföldre csábultak manapság,
de ott nem élménytől, szerektől kábultak, meg kell előznünk, mi gyógyultan is rabság.

Sorra jön káros jólétre oly megoldás, hosszú táv még rosszabb, mint eredetileg,
mi meg felélesztjük hagyományainkat, igaz múlt tanulsága jövőnkért fizet.

Önostorozás az, ha egy nép fogyni kezd, végzetévé válva éri el a sikert,
hogy ugyanúgy éljen csökkent élettérben, hanyatlásra fordul a jövőhöz mérten.

Hozzá segítené elnyomó hatalom, ne örvendezzen sok új születésnapon,
sőt, élők is adják fel nemzetiségük, eme más világhoz idomuljon létük.

De ez igen erőltetett hozzáállás, lelki ételünkre öntött hamis mártás,
mert minden ember igen szilárd épület, alapunk kemény hit magunkban, nem üreg.

Nem dől össze világ, ha nagy a változás termelt javainkból kiké lakmározás,
az se zavarjon, ha szomszéd másként beszél, közös kár, ha viharrá válik szembeszél.

Amennyire kiterjed a teljesítmény, akkorára duzzad ország felépítmény,
álságosan ezt nem lehet megnövelni, vérvalóság fala fogja visszaverni.

Ideig-óráig győz le távolságot szagolni messziről szállított virágot,
de majd közbejönnek valós nehézségek, előbb hervadtan jön, majd ide se érhet.

És jobb kiszolgáltatottan megmaradni szerényen, mint kiszolgálóként úgy kapni
függőséget, mi kiüresítve pusztít, hűséget követel, hűtlenként gyanúsít.

Őrizzen bennünket megelégedettség azzal, amink megvan, gazdag nyelvi egység,
és hogy mindegyikünket saját feladat vezérel, megtéve közösséggé avat.

Külső erő vetett el széthúzás magot, helyette őrizzük a szaporulatot,
emelve, ha lehet, az emberség fokon, aki nem vértestvér, az is lelki rokon.

Ha nem önbizalomnövelde a magyar őstörténet és nem is dicsőséggyár, mert
tele van hamisítással, hazugsággal, amit leleplezni már a tudomány mer

és képes, ahol túlléptünk fél évezredes leverettetésünk megalázó útján,
mit ránk erőltettek múlttá maszkírozva, betömve emlékeink gazdag szent kútját,

akkor ama forrás főjét, nyílását kell megtisztítanunk, ügyelve az ördögi
terv és gyakorlat maradványaira, ne sugározzák tovább betegítő, dögi

létben tartó hatásukat mai napig, rajtunk tiprók kezéből a váltóbotot
kiverjük, leleplezzük a mesterkedést, minek nyomán nekünk nem jut más, csak robot.

Szégyen, hogy nyerteseket raknak fejünkre utólag, visszamenőleg, igazságot
tiporva, holott harcban megálltuk helyünk, és mi vívtunk ki embernek szabadságot

nemcsak honvédelem megszervezésével, de tízezer évek óta folyton-folyvást
a körülményekhez alkalmazkodó, találmányokkal itt, befogadva oly mást

is, ami s aki szívesen jött, vagy ide menekült, de a támadókat levertük,
beolvasztottuk, ámde mindet megtartva sajátságukban, hogy többek legyünk együtt.

Ebből nyerhetünk igaz önbecsülést, és ezt kell most dicsérnünk, nem gyilkos hajlamot,
ami elfajulást tobzódik, új álság mentén lesznek árulóvá világnagyok,

de a tiszta erkölcs történelmi hite kötelez bennünket megmaradni annak,
kik mindig voltunk, vállalva áldozatot, mit ha isten vet belénk, földünk nem parlag.

Alapítvány-tetralógia a neve a jövő tudományát regényesítő
nagy műnek, amely megalapozott minden további hasonló irodalmat, dicső

filmet a Tejútrendszer belakásáról, de nemcsak előre, hanem hátrafelé
szintén feltételezve ez állapotot, mintegy hitelesítve kétkedők felé.

Amivel a bizonyítás kívülről jött, hogy a Földön kívüli élet régóta
fejlettebb, e képzelt világ szerint, mint mi, ám nem véletlen, hogy mi nem tudunk róla.

Azaz a szerző két döglegyet leütött egy csapásra, ezzel a szerkezettel, mert
tudásunkat túlhaladót meghirdetve tőlünk távol, jelen létünk felmentett lett.

Hogy mi még nem tudunk térugrást művelni, nem a mi hibánk, egykor így határoztak
milliónyi bolygón uralkodó nagyok, maradjunk mi emberséget őrző osztag.

Ahonnét, ha kell, vihetnek eredeti magot, embercsírát megújítani már
elfajult testüket-lelküket velünk, mert mi még ismerve Istent, mondunk neki imát.

Mialatt ama értelmes lények ott kinn nekünk felfoghatatlan tudással bírva,
képzelhetetlen szerkezetekkel élve, eszmény képtelenek mulandóság kínra.

Tanulság, hogy bárhogy csűrjük és csavarjuk, közös élményeinken sosem jutunk túl,
bárhová álmodjuk magunkat merészen, jót s szépet mutató emberi utunk úr.

Nagy kaland volt, biz' a', míg ide elértünk, hogy már szinte lecsurgunk a Föld széléről,
de ha a létről még alig-alig tudunk, fontosabb, mi visszaköszön magas égből.

Valami fontos és a legfontosabb közt annyi a különbség, hogy ki képviseli,
kinél kerül előtérbe minden előtt, mert általa életboldogságát nyeri.

Ősmúltból női alakot jelző szobrok sokasága került elő termékenység
tisztelet általános voltát mutatva, azazhogy jól tudták az anya szerepét,

gyerekszülés által világunk folytatja, s ha csecsemőjüket elvesztették gyakran,
ismételt áldozat a túlélést adta, s képesség növelő, ha erő kicsattan.

Körül rajongták hát, látszik alakjukon, telt idomaikból jusson a magzatnak,
s ha ma divat vékonynak maradni, tudom, árthat, bővében kell lenni tápanyagnak

a terhesség alatt, mi áldott állapot lett, midőn ki akarták venni a kezünkből
saját sorsunk, szaporodás ajánlott lett felsőbb, égi rendelésből, s fogant bűnből,

bujaságból tiltottan, ha nem szentségben kötött frigyben, hogy természetesség fölé
kerekedjen hatalom bűvöletében az ember, lelke gyűljön istenség köré.

Az örök anyából istennőt kreáltak, magában sűrített emberi lényeget,
égi magasságból kaptak, kik helytálltak, oda mondtak érte hálás köszönetet.

De ez nem csökkenti kihordás nehezét, minden anya megszenved életet adván,
új korban férfiuralom lett a vezér, ifjak értelmetlen a harcmezőn halván.

Párhuzamosan, de rejtve ment az élet tovább a maga rendes útján, a földön,
gondolatközléssel tartva a szellemet a helyén, s anyatiszteletet a nőkön.

Csodás képességnek tartani ma azt, hogy népünk a tágabb környezetéhez képest
békét szeretne a szomszédságba, pedig a háború örök természetes, bár rossz

szükségszerűség, ember veleszületett tulajdonsága, hogy egymásra támadni
se rest, ha érdekeit sérelem éri, és élete árán is megvédi magát,
otthonát, a hazát, mindezt így mondani hamisítás, valójában szentségtörés
az ember isteni teremtése kapcsán, s érdemeink tévedéses eltúlzása.

Nemcsak, mert ha mi ennyire kimagaslók vagyunk, nem is várhatjuk el többiektől,
akik ily módon nem hasonlítanak ránk, hogy kövessék az általunk járt utat,

így hát legfeljebb majd mi áldozatul esünk támadásnak, és túlnyomóságuk
miatt nem kétséges gyászos kimenetel, örök vesztesekkén igazan meghalunk.

Hanem, mert a felszínes károgást könnyű elhessenteni, cáfolja adatsorok
hossza, hogy a föld és az ember sokáig, sokkal-sokkal tovább mentes volt erőszak,

gyilkolás és hasonlóktól, évmilliók állnak szemben utóbbi féltucat ezer
évvel, amikor felütötte fejét ez elfajulás réme, egyéni haszonként

megkísértő ördögi eljárást kezdve mások kárára, kegyetlen lelkülettel,
tehát nem alapállásból fakadóan, hanem csak pillanatnyi elmezavarban.

A mi érdemünk, hogy népként is őrizzük, az eredeti emberségcsírát, magot,
a béke nemcsak hasznunk, hanem örömünk, így vagyunk, voltunk, leszünk mindig magyarok.

Boldog, aki helyhez kötődve élhet, de ez nem jelent egyetlen pontú életre
szűkített követelményt, hanem értékes vidék megbecsülését, ha a föld ékes

szülőföldünk, vagy másért jeles az a táj, ha ott vagyunk, lelkünkben nincsen akadály
megélve felidézni a hely szellemét, élvezzük, hogy ott állt meg az életkerék

velünk, hogy részleteiben elmerüljünk, ugyanezt keressük, bárhová kerüljünk,
ahol megtaláljuk magunk s számításunk, hová halottainknak nyughelyet ásunk.

Ilyenként világban járva, kalandozva nyitottan az újra, szépre, gazdagodva
térünk vissza, mert van kinek beszámolni, nem feltétlen kell hozzá ajándék holmi,

de jólesik mindig összehasonlítás, a hazai jobb, másholi ámítás.
Mégis viszont azért csereberélni jó, ellesett ügyességek haszna csábító,

és itt is van sokminden, mit megmutatnánk válaszul külső javakért odaadnánk.
Mindez összedől, mikor menekülni kell, mikor a gyűlölet rombolása kikel,

és összekever tavaszelőt, nyárutót, nem kenyeret termel, hanem földönfutót.
Mert ha a földünkre másnak fáj a foga, és az emberségnek alacsony a foka,

többséget mutatva támadnak majd miránk, nagyobb hatalommal parancsolva irányt,
páriát csinálva az ellenállóból, szemet hunyva rossznak részesülnek jóból.

De javakat a föld végül mégis úgy ad, termelték azokat, nem vadászott dúvad
minden, megőriz minket helybéli tudás, s itt így élni jövőt nem pokolra jutás.

Bár megszokott emlegetni hasonlatként a szorgos méheket, akikre nyugodtan
mondhatjuk, hogy olyan fáradhatatlanok, eltéríthetetlenek és hervadatlan

munkálkodók, mint ők, s mintegy jutalomként úgy alkalmazzuk rájuk e megjelölést,
hogy már nem is tudjuk, emberről vittük-e át a tulajdonságot, mint jövendölést,

mit lehet elvárni ilyen társainktól, avagy a méhektől, így tájékoztatjuk
magunkat, milyen értékesek ők nekünk, sőt, őket mintaként felsorakoztatjuk.

Pedig annak természetesnek kellene lennie, hogy szüntelen tevékenykedünk,
hogy a vérünkben van a kötelességünk, és az eredményességből nem engedünk.

S napi dolgunk mellé még jöhet alkotás, teremtés öröme, felülemelkedés
a szükségeseken, pihentetésképpen hagyományápolás, elmeszellőztetés.

Ami bizony már nincsen a méheinknél, nekik az életük úgy beszabályozott,
hogyha kedvezőtlen körülmények közé kerültek, az számukra pusztulást hozott.

Ezért kell megbeszélnünk történetünket: abban előfordultak nagy nehézségek,
amikor nagy fordulatot kellett tenni, életmódot váltani a túléléshez.

S ezért ha nem is teremtés koronája, de alkalmazkodás „királyai" vagyunk,
ám miután újrakezdtünk új életet, törekvésből ismét legtöbbet adunk.

Hűség a régiséghez micsoda ármány lett egyesek szemében, akiknek nincsen
keresnivalójuk a múltban, gondolják tévesen, nem osztozkodhatnak a kincsen,

mit évezredek vívmánya felhalmozott, de kirekesztésük éppen olyan hamis,
mint birtokoknak urakhoz rendelése, mert a gazdagság szorgalmas ész szülötte,

nem pusztán leszármazotti vér vetése. És a tájakon átívelő hatalom
olyan modern uralom, mi nem ismeri, sőt, megveti a kis helyi közösséget,

melyből csak sokból lesz az úri csűr teli. Az ilyenek természete: ismerete
minden anyagi-szellemi adottságnak, ennek művelése kapcsán sokadalom

támad az elmében, s nem valami átlag teremtődik, de sosemvolt esetleges
egyedi különlegesség, mi meghódít szomszédságot, tágabb környezetet is,

mert hasznos, életre előnyként rakódik. Eközben a gyakorlati ész arra megy,
amerre a legkisebb az ellenállás, mert a kitűzött cél lebeg szem előtt,

miközben megindul felé búcsújárás. És nemcsak ellenértékben veszik őt meg,
hanem erőszakkal szolgaságba hajtják, még az anyanyelvét is elvennék tőle,

pedig az lényege, mint tavasznak hajtás, rügyfakadás életfeltételek nélkül
nem lehetséges, mint magot ne szórj kőre, ha növényt akarsz s termést elérni végül.

Nincs tehát se felső-, se alsórendű nép, nyelv, alkat, műveltség és más egyéb előny,
össze kell egyeztetni dús javainkat, ne rombolj, építés legyen győző erőn.

Ami Földünket héjként pókhálózza be, nem felülről ránk eresztett búvárharang
alakú és szerepű készség vagy eszköz, hanem milliárdnyi szálú önsugárzás

együttese, nem isteni gondviselés teher elszívója életkonyhánk mélyén,
öntudatra ébredésünk örök jele, kiméri hűen helyünket a Nap alatt.

Azaz feladatunkat, hogy ne várjuk más segítségét, megoldását jelentkezni,
mert nem fog, nekünk kell rendbetenni magunk okozta bajunk, mire van is reményünk

teljes joggal, ha összekapcsoljuk eszünk és hallgatunk rá, magától értetődő,
mégis mélyenszántó bölcsességeire, amit igaz emberekként kimondhatunk.

Illetve tőlük származtathatunk, még ha nehéz is megismerni őket szándékos
ismeret zajban, mit azok gerjesztenek, akiknek semmi se, nekünk minden drága,

ahol nem vehetünk részt a döntésekben, átnyúlhat fejünk fölött távhatározat,
elrontva sorsunkat nemzedékeken át, hacsak nem állunk ellen összefogással.

Szívünkből fakasztott együttérzés mentén figyelve a múltból jövő tanulságra,
hogy megmaradásunk tétje forog kockán, ha nem zendül bennünk üdvös összhangzatunk,

hogy közösségünket árulják tudatlan, kik külső erőkkel szövetkeznek folyton,
renyhe kényelmességük nem lehet erény, minta, vállalni kell jövőnkért a harcot.
És ez egybeforrasztja lelkesedésünk, távlatokban terem áldozatunk üdve,
e kevés is sok, ha emberségről van szó, összeadva ment meg, míg világ a világ.

A kétnemű ember titokzatos csoda, rejtelmes, ahogy kiegészíti egymást,
szerelem élete legmagasabb foka, félemberi léted lesz nélküle, meglásd.

Mindenki tudja, hogy a legnagyobb szentség egymásra találni természetrend szerint,
ki a hőfokából részesül, szerencsés, árama párunk körül kitartón kering.

És szeretete kiterjed gyermekekre, előre és hátra mozgat nagycsaládot,
lelki egészség koronája fejekre, hűség igazsághoz, nemzethez, hazához.

Nem csupán önmagunk mindennek forrása, de emberösszesség feneketlen kútja,
mélységes mindenség szülöttei vagyunk, ha tetszik, égi istennek földi mása.

És ez nemcsak tetszetős elméletet nyújt, megéljük hasznát a mindennapok során,
történet mutatja, mindig jó szelet fújt ránk, szellemiséggé vált már igen korán.

Régóta ismerjük szigorú törvényét, hogy rokonok között nem lehet házasság,
ennek ma tudomány rögzíti érvényét, tiszta elme alkotása világnagyság.

Felnőtt és fiatal úgy különül el, mint reggel s este, érett gyümölcs és éretlen,
mester és tanítvány, bolygó Napot kering, értelem fénye sose gyullad véletlen.

Nemzedékek dolgoznak megoldásokon, egyensúlyba kerüljön élet és halál,
ne markolj túl sokat, ne jusson csak pofon, add meg, mit szív adhat, megbecsüld, mit talál.

Az emberszeretet egyetemessége egyedre lebontva akkor érvényesül,
sorsunk rendezi vállalt ész közössége, üdvözült érzésből mindenki részesül.

Folytonosság tudatot vittek magukkal a bujdosók, viszik ma kivándorlók,
bőrük alá rejtetten a lényegünket, vagyunk magas fokon emberség gyakorlók.

Azért harcoltunk s elbukva elfutottunk, ügyünk ne csak hősi halál vigye tovább,
s nem megfutamodás nehézségek elől, ha haladó eszménk megelőzte korát.

Ez a testvériség, mi időtlen csorbul, mintha végig mozgatná a történelmet,
megsértése hasznos, hiánya szenvedés, kinek kívül tágabb, nem kér álkegyelmet.

A vád hamis, hogy ez sarkos vélemény, merthogy a hatalom kegyetlenségével
meg kell tanulnunk együttélni vidáman, hisz’ az idő jobban tudja, hogy mit érlel.

És majd enyhülni fog a kemény szorítás, visszatér az élet régi nyomdokába,
mit elvesztünk közben, nem üres áldozat, jövő nemzedékek boldogulás ára.

De nem tér vissza, mert az új terpeszkedik, tobzódik szinte kimerülhetetlenül,
mert megtalálja világnagy rokonait, vérséginek mondva hazugságba merül.

Mert csak a kiváltságosság akarása egyetemesíti haszonélvezőit,
egyoldalúvá téve az értékmérést, szűkíti az eszményt, bár hirdeti, bővít.

Kell hát visszatérni, kibújni föld alól, mint költözőmadár s tavaszi kikelet,
megőrzött örök emberit visszatenni a helyére, hogy éljen igaz szeretet.

Ami jellemezte évmillióinkat, ezt rontaná el pár ezer év szemete,
de újra jó úton járva megbocsátás működtet együttélést, világ szelleme.

Érdekes, az eszmék egyetemessége milyen régóta tud virulni közöttünk,
csak a hatalomban érdekelt szív kérge oly kemény, lepattan róla elvi főztünk.

Pedig világrészek saját bölcselettel bírnak és ha azt szabadon kifejthetik,
elcsodálkozunk, elmeél mit termel, világként elénk színes szőnyeget terít.

De értelmét, hatását vissza akarják gyömöszölni a régmúltba mai világ-
erők, hogy higgyük már tarka kuszát mutat, messze van tőle haladó irány.

Győzteseknek van ilyen hozzáállása, lerombolandó ellenállás csíráját,
de az embernek épp attól van tartása, belül soha nem adja fel eszmevárát.

Ottan nem, itten igen, nyugvó nap táján, s mi kelethez kötne, nem tisztán áll elénk,
mi nem szüretelhetünk a tudás fáján, ne küldjön híradást onnan senki felénk,

ahol a józan észt nem igázták még le, erőszak jelképét terítették rájuk,
istenimádattal fizettettek érte, elrablott javuk mások élvezték másutt.

De még azelőtt, hogy fegyverek születtek, körbeért a földön sok békés találmány,
folytatása, mik minket emberré tettek, hogy amit legyőztek, csak természet-ármány.

Mai rossz üzenet tehát a jövőnek, hogy pusztuljon eszmény, éppen elég van már,
mintha após gyermeknemzést tilt a vőnek, csökkentett módban nem kereskedhet kalmár.

Nem a mennyiség rossz, de hiány minőség, pedig milliárdok építkeznek szépen,
nézzük meg, mitől van náluk boldog bőség, magunkban találni istent, nem az égen.

Nagy kérdés, milyen mély gondolkodás kútja, milyen forrás vize tölti meg eszmével,
külön kitaposott-e elvontság útja, vagy ha kérdez, válaszol közös eszével.

De csak egyén fejben fészkelhet gondolat, nehéz kifejezni, másoknak átadni,
nem semmiből bukkan fel, és már nem lohad, ha megfogant, társad bólint, hogy nem talmi.

Ettől azonban még nem nyílt eredete, kétséges, valaki lehet-e oly okos,
benne gyűlik szellem, mint borban hegy leve, sőt aztán cifrázza, elmeerőt fokoz.

Azaz nem tudható, lebeg-e köröttünk tudást adó erő, lelki besugárzás,
mit ők is előbb, s mi tőlük örökültünk, kik őseink, de ma is folyik észgyártás.

No, nem a természet burjánzó hevével, hanem fölé emelkedő szemszögekből –
elemzed anyagát, ellát törvényével, néhanap minden addigi tudás megdől.

De sosem kérdezzük, isten rosszul tudta, ki addigi tudással ellátott minket,
az önteltséget is minden korszak bukta, hát ne dobj el bután, moss ki koszos inget.

S itt jöhet segítség közelről, távolról, mellőzött szomszédságból, messzi földrészről,
nekik is van tapasztalatuk e korról, emlékük sikerről, még több gyászos vészről.

S ha bolygónk olyanná tette a hatalom, mintha szétszakadt volna az emberiség
szolgákra s urakra, van mélyebb tartalom, jó hagyományból egyensúlyos lelkiség.

Így tanulság, hogy egymástól kell tanulnunk, kiterjesztve érdeklődést több világra,
mint minek egysíkúságától búsulunk, végtelen gazdagságra szívünk kitárva.

Amidőn az emberek nagy tömegének már szerep jutott eldönteni ügyeket,
háttérbe szorult rege, krónikás ének hirdetni jót, újdonság fakasztott rügyet.

Ennek hangneme, tartalma alacsonyabb szintre terelte az áldott nép figyelmét,
más értelmet adva húsvét–karácsonynak, evilággal töltvén meg az elmét.

Földi mennyországnak mitől jön el üdve, eddig rossz állapotért kik felelősek,
mint lesz emberi nyomorúság leküzdve, hogy támadnak békében nem szentelt hősök,

hanem a mindennapokat felemelők munkaérdem által boldogság terébe,
édes jövőt táplálnak megbecsült emlők, közös gyarapodásnak nem szakad vége.

Máig nem tudjuk, mennyire volt őszinte mindez, vagy csak új hatalom porhintése,
tény, voltak, kik vakon követték, tekintve rá vallásos hittel, hogyan áll nyerésre,

annak ellenére, hogy sokat lerombolt addig elértből rossz múltnak bélyegezve,
mondván, nem bűn, csak a forradalom tombolt, tűzben lesz edzett, erős az igaz eszme.

Mindeközben mára úgy megokosodtunk, átlátunk függönyön, mit elibénk húznak,
kiszivárogtatják, ez új világordung, fő, hogy ne állj ellen, mert semmivé zúznak.

Olyan fegyverekkel, mit képzelni se tud az átlagember, ki ugyanúgy félt éltet,
mint egykor, értelmetlen szembeszélt megun, csökkentett módban örül, ha tovább élhet.

Hol rontottuk el, kérdezik még jópáran, hát ott, hogy engedtük megölni az eszményt,
de még feltámadhatunk, gyúlhat hitáram, égbe emelhetjük életünk keresztjét.

Ugyan mi a gond a piramis léttel, mikor annak csúcsán irányítók ülnek,
magas dombról is sokkal messzebbre látni, magas véleménytől hiedelmek dűlnek.

Szinte természetes, ahogy kiizzadjuk magunkból az emelkedett csoportokat,
melyeknek tagjai sokkal másként élnek, ráérnek megfigyelni hasznos dolgokat.

Inkább van szükség a munkamegosztásra, ám csupán a saját rendje-módja szerint,
ahol minden tevékenység mesterére közössége nagy megbecsüléssel tekint.

És ő nem ranglétra tetejére mászik, legkiválóbbat nyújt élete végéig,
segíti tanítványait, követőit, vigyék a teljesítményt határ széléig.

És a képességek válogatnak köztük, kinek-kinek kiosztják a feladatát,
ezért nincs betöltetlen munkaterület, sőt, több újdonságot új tehetség talál.

Mindebben nincs helye henyének, lustának, értelme se lenne megfosztani embert
cselekvő lényegétől, mihez elméjét kiművelni kapja életkezdet részét.

Még a gonoszságnak sincs mindebben helye, olyat magunk közül egészségünk kizár,
nincs kísértés sötét oldalt kipróbálni, míg elménk üdvös végtelenségre kitárt.

Gondolkodjunk hát el jelen állapotán, kinek lapos még mindig gömbölyű földünk,
kik rakatnak maguk alá pénzhegyeket, eszmesíkon is rájuk pazarlón költünk.

Midőn világméretekbe kapaszkodnak, hitegetnek, riogatnak nagy serényen,
elég, ha buborékjukat kipukkasztjuk, tovább tevén a dolgunk igaz szerényen.

Honnan máshonnan, mint egymástól tudhatjuk, amit tudunk, felülünk eleinte még
kétely nélkül élet órjáskerekére, átszelve világunk érthető közegét.

Aki tanít minket, azzal bizonyítja igazát, hogy működőképes és hasznos,
eközben erkölcsös és szép, amit tanít, s kézzelfoghatóan valósághoz passzos.

S ez csak távlatosan tud érvényesülni, nemcsak az időben, hanem a tér terén,
messze kell tekintenünk és sok szempontot egyszerre figyelembe venni, nem elég

pillanatnyi élvezetet, talmi sikert hajszolni, mert hitünk hamar összeomlik,
éppen tanultakban, de erre játszik rá sok megtévesztés, s kísértésbe torkollik.

Hogy tagadjunk meg addigi ismeretet, hisz' szemmel láthatóan ellentmondásban
van az erőt mutató folyamatokkal, kezdjünk végre hinni és utazni másban.

De az az erő és gazdagság máshonnan származik, mint aki rendelkezik vele,
meg kell néznünk, miként áll abban a helyzet, lehet-e egyetemes cél eredete.

Meddig csak szólam mondott hivatkozása, van-e benne tényleges hozzájárulás
létezés értéshez, élet javításhoz, leplezzük le, hogyha szentséget árulás.

Mert nemcsak afelé kell legyen kritikánk, hogy ki és mit tálal gyerekeink elé
oktatási-nevelési feladatát végezve, haladjon naprakész szint felé,

hanem korlátozni kell vállalkozóként magunkat szintén, közösség szereplőként,
törvénnyel, ha szükséges, mert komoly a tét, ne kockáztassuk utódaink jövőjét.

Állítólag túl sokan vagyunk a Földön, hogy a Holdat és Marsot kell megcélozni,
mintha már itt nem lenne elég hely nekünk, s nem lenne mód értelmes tevékenységre,

mert ahhoz nincsenek meg a feltételek, kétséges, hogy elegendő élelem is
mennyi ideig áll még rendelkezésre, s meleg ruha, lakás, vagy éppen hűtött,

mind-mind veszélyben van, nagyban csökkenteni kell létszámunkat, hogy ne szaporodjuk túl
a megtermelhető és felhasználható biomassza elérhető mértékét, és

fogyasztásunkat zsugorítsuk annyira, hogy fenntartható maradjon a világunk,
mert most nemcsak a nyersanyagok, az erdő, az édesvíz, az ásványkincsek fogynak el,

hanem a népsűrűség tönkreteszi lelkünk, megrontja az idegrendszerünk és egész
testi létezésünk leromlik, kár élnünk. Harsogják ezt minden olyan hírcsatornán,

melyeket azok tartanak fenn, akik a világrendszert kormányozni vélik, de csak
annak önjáró működéséből húzott haszon élvezetét biztosítják maguk

és hatalmuk számára, fegyverkezésbe ölve sokmilliárd ember által termelt,
gondozott, és végül nélkülözött vagyont, háborúkkal biztosítva erőfölényt.

Pedig mindez ellenkezőként nézhető, azaz jut már ember minden feladatra,
mit bárhol, bármily összefüggésben, és jó előre érzékelnek okos, érzékeny

szakértők, megvan hozzá épp elég tudás, hogy megoldjuk a világproblémákat is,
mihez egyetemessé kellene tenni a földön értelmesség uralmát erőszak fölött.

Hiába vagy az élet közepében és élsz a sűrűjében, dolgozol és alkotsz
viszonylag maradandót, élvezed minden perced, megszenveded néha időd,

nem fogadnak el hitelesnek leharcolt eszmék magukat gladiátornak hívó
hívői, nem engednek egyetemesség közelébe, példaképnek, porba fulladsz,

ha megcélzod, nem él nemzeti nemesség, a mindenki számára hazát jelentő
áldozat szervezete, tiszteletteljes szabadság, közös ügyben békét teremtő.

Kinyomnak erővel a világ szélére, erős vár istenüket szekértáborral
nem fogod megingatni, maradjon paraszt a gyártósornál, locsolja torkát borral.

Gyártson utódokat, de csak olyanokat, kik nem lázadnak ketrecbe zárás ellen,
mi határt szab határtalan képzeletnek, visszapattanjon, hol ember tehetetlen.

Ez a világlátás lett tehát elavult, mert világelsajátítás magas fokra
jutva több kérdést old meg, mint mi felmerül, ha nem szaporítja rosszindulat bokra.

Felhőkakukkvárból parancsoló kakukk, szüntelen szajkózva örökkön örökké
érvényesnek kijelentettet, megöli vele a tettet, mert nem lesz az göröggé,

ki meghódítja fegyverrel vagy másképpen lakóhelyét, eltiporva hagyományát,
aztán hanyatlik, mert él még a törvény, hogy ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát.

Mihez az ébrenlétet kell megbecsülni, ébredettebbeknek szabad utat adni,
mi valódi kiemelkedőket táplál, hogy összesség tudjon többet visszakapni.

A csalás lényege a hamis üzenet, élet javaiból igen vágyott szelet
ígéretére ráugró természetünk kihasználása, miről mi is tehetünk.

Hiszen tudjuk, nincs kolbászból a kerítés, teljesítmény nincs ingyen, hozzá veríték
kísérete mellett értelmes munkával jutunk, s sikerünkért még sok ember fárad.

Általában véve, de a részletekbe beleveszhetünk, ha másra lesz terelve
figyelmünk, mint mi szokásos, törvényszerű, hogy még ki is forr bornak kisajtolt nedű.

Sem eljárásmódot, sem érlelő időt nem mellőzhetünk, nem lesz gyakorlat kinőtt,
csak mert valaki előáll szokatlannal, ismét ezreket jóllakatna hat hallal.

Vagy olyannal etet a múltat tekintve, ami ma is érték, csábítási szintje
fellegekbe emeli a képzeletet, hogy az milyen kiváló világ lehetett.

Okosok rá se néznek, hamar kidobják kezük ügyéből is, mások meg dobolják,
hirdetik kéretlenül is, mert legalább tudjunk róla, volt aranykor, s jöhet talán.

Mert ha volt, akkor vissza kell térni oda, ami szükségszerűn túlmutató csoda,
nyomai maradtak a barlangrajzokon, regékben még pislákolnak gyenge fokon.

Ilyenkor a vakhit meggyőződést terem, van egy örök pásztor, jó mezőre terel,
visszatalálhatunk a régi magunkhoz, minden adat alátámaszt, nem gyanút hoz.

De azért a kiválóság most sem avítt, hebehurgyaságunk tudatlanba taszít,
helyes gondolkodás most is úgy születik, elmék egymást érzékletekkel etetik.

A legkényelmesebb, a legbelakottabb korszak mindig az, amelyben élünk, nehéz
mást elképzelni nekünk, ezért másoknak, korábbiaknak, igen régieknek is,

nagyjából a jelen időket vetítjük vissza, csodálkozva, ha aztán kiderül,
mennyire mások voltak a viszonyaik, így aztán elkezdjük tagadni különbség

meghatározó mivoltát, egyetemes emberségre hivatkozva, teremtményre,
kit Isten teljességbe helyezett, s mindig volt, ami ma, mert megvolt hozzá az

eszünk, csak annyi változás történt végül, hogy a bűnben tévelygő emberiséget
megváltás vezette új emberré lenni, így hát istennek tetsző birodalmakban

élünk, míg az ókorban kegyetlenségük a hasonló nagyságú képződményeknek
istennek se tetszett, de azért ott rend volt, és lenyűgöző az az erős hatalom,

amivel a hunnak, tatárnak mondottak rendelkeztek, nagy dinasztiáik voltak,
s már-már elfelejtjük pusztításaikat, népszerűsítve a piramisos világ

hatékony alá és fölé rendelését, még ha háborúval kell is betartatni,
miközben a békés egymás mellett élés szellemi és anyagi építkezése
emelte mai szintre tudásunkat és hasznos természetelsajátításunkat,
vívmányainkat is annak köszönhetjük, hogyha szabadon szárnyalhatott az elme,

emberkísérletnek, közösség tiprásnak tekintsünk hát minden új kezdeményezést,
hogy korábbi rossz állapot igazoljon mai, veszélyeket hozó berendezést.

Szóljak bár tudomány vagy művészet nyelvén, ha szeretet nincs bennem, sosem érem el
a természet önmagyarázása szintjét, sem teremtődése, sem a vége táján.

Anélkül csak tárgyként tekintek világra, magamra is benne, hiszen anyag vagyok,
lerajzolhatom és újraalkothatom legkisebb részletekig a működését,

viszont a tudatát sehol sem találom, ezért azt szükségtelennek nyilvánítom
elemi szinten, vagy feltételezésként társítom mellé, mintha az mozgathatná.

Szívtelenség előbbi, száraz tényverem alján vakoskodás, s szellemi fénysugárt
imád utóbbi, mi eltakarja tőle saját szerkezetét, tévelygés történik.

Mert csak odaadásunkkal gondolhatunk nagyot, egyezőt a helyzetünkkel, benne
élvén teremtő társai vagyunk, élve értelmünkkel, nemcsak hasznosan használva,

hanem megelégedéssel, szeretettel létezésünk iránt, min belül a lényeg
éppen ennek értékét úgy felfoghatni, hogy abban ne legyen kezdetre és végre

szükség, és hogy az örökkévalóságnak nincs szüksége kívülről megerősítést
gondolnunk hozzá, mert csak mi vagyunk ilyen árvák, mulandóságunk tudatában,

ezért a mi csúcsteljesítményünk lesz a szeretet, mi olyan földi mennyországot
ígér számunkra, mely már szépségéről is beszél mindannak, ami van és lesz is

mindig, mert csak jelen van állandóan. Csüngjünk hát rajta örömteli lélekkel,
istenünk szerelmetes gyermekeiként, ki így szeretetnek is örök szülője.

Mit tudnak a költők, és mit a tudósok, tiszteletünk nem veti össze őket,
külön-külön merülünk el bennük, nem igen keresünk összevethetőket.

Szívesen vesszük a költészet képeit, mindennapos lelkünkben is helyet kapnak,
nagy és apró összefüggésekre bátran, különleges tehetséggel rámutatnak.

Közben úgy érezzük, ők közülünk valók, akár mi is mondhatnánk helyettük mindazt,
mit kedvünkre felhengerít szőnyeg versük, vagy jajgatunk velük, ha életünk tikkaszt.

A tudományt viszont nehéz befogadni, hosszú tanulással készítjük azt elő,
mégsem biztos, hogy sikert fogunk elérni, sok a hatékony elterelő tényező.

Idegenkedünk is felkészülésünktől, megmutatkozik, mihez nincs tehetségünk,
és ha kimarad egy-egy tudás lépcsőfok, szükséges magasságba már fel nem érünk.

Mind a két munkához elég tehetség kell, különben nem lesz körében eredménye,
mert egymást is megítélik, befogadja beavatás közös kedve, nem önkénye.

Talán a két területet egyesíti szintén nem könnyű, de mutatós bölcselem,
ahol az is kijön a követelményből, saját kell legyen, nem mástól elemelem.

Mit azért mindig nehéz ellenőrizni, hiszen teljesen egymás léttudatában
élünk, s teszünk-e hozzá valami újat, jól eltakarja közös gondolat-áram.

Örömünkre van e sokezernyi csoda, mit embertársaktól folyton remélhetünk,
kiszolgál bennünket képzelet- s eszmetár, költőtől bájt, tudóstól bizalmat nyerünk.

Voltak, akik a Történelem Istene helyébe képzelték magukat, nemzetek
sorsáról döntve ferdén, felelőtlenül, maguknak képeztek nemlétező népet,

múltba avatkoztak, mintha véletlenül teremtődött volna győzelemre esély,
felemelkedőnek mondott zsákmánylesők csillagzata számára, árulással vagy

mérgezéssel eltéve az útból királyt, hadvezért, a kitört járványra fogva, a
szükségszerű ellenlábasokra, akik ugyebár vannak minden hatalom ellen,

fellépnek, ha tudnak, rést pedig találnak, mert nem teljeskörű a fennálló hűség.
Azaz úgy tesznek, mintha Isten rendezné igen kacifántos módon életünket,

mert szándékai kifürkészhetetlenek, s vonatkozik ez legmagasabb körökre
ugyanúgy, mint a kisemberekre, el kell fogadni Gondviselőnk határozatát.

Mi meg, az utókor, vakká tett árván szülőanyánkat sem ismerhetjük máig,
történelmünk viharai elsodorták mellőlünk, ezért nincs nekünk történelmünk,

de van másoknak, ma születetteknek is, kik nem idegen tollakkal ékeskednek,
hiszen az újabb igaz oldalon állnak, mi visszamenőleg igazságot mutat.

Számunkra tehát kibogozhatatlanság a válasz, ha kutakodni merészelnénk
jogos tulajdonunk, ezernyi vívmányunk után, pedig csak a körmére kell néznünk
történetíróink, régiség fosztóink teljesítményének, csak a józan ésszel
s mai eszközökkel, nem engedve tovább istenként tisztelnünk ellentmondásaink.

Talán költészettel lehet áthidalni mély szakadékot ember és ember között,
magas kerítést, falat úgy átugrani, kezdődjön kiegyezés hatalom mögött,

mi eddig letaglózta józan eszünket, rejtetten érvényesülve, mintha saját
indulatunk lenne, pedig belénk oltott gyűlölet más érdekből veszi igazát.

Amihez nekünk csak annyi közünk lehet, hogy szenvedünk tőle vagy látszat élvezet
fordul felénk, megtévesztve szívünk, hitünk, későn vesszük észbe, hogy tévútra vezet.

Népek érintkezésekor észrevesszük a különbségeket, mi ott természetes,
ahol létrejött, de akár zavaró is lehet a szomszédban, vagy csak nem kellemes.

Mert ahogy ízek és illatok eltérők, táncmozdulatok vagy éneklő szokások,
mindenki a maga módján tud örülni, békés lélek érzi, mily mások a mások.

De a harciasság más eszközökhöz nyúl, a leigázást teszi meg megoldásnak,
közreműködőket kiemel, jutalmaz, s árkot egymás közé maguktól is ásnak.

Mert mindig lesz az emberek közt eltérés, az életjavakból másként részesülve,
és akkor kiegyenlítődés nem lehet, ha közösség helyett felbőszített csürhe

irigykedik s rablás csap le mindazokra, akiknek több van, mert régebb óta ügyesek,
különösen a műveltséget rombolják szószerinti vagy csak lelki fegyveresek.

Egymás megértése őskorban könnyebb volt, mert egynyelven beszélt kisszám emberiség,
aztán úgy elszaporodott számban, nyelvben, ma egységet nyújthat nemes eszmeiség.

Régi és új összecsapásának látni, beállítani és hirdetni ezentúl
az ember hitére vonatkozó szentség megnyilvánulását elfogadó viszonyt,

oly rettenetesen veszélyes újdonság, amit csak a teljes megsemmisítésre
építő hatalom gyakorolt korábban, úgy kívánta eltörölni ellenségét,

hogy írmagja se maradjon, se emléke, az okot kikiáltva nemlétezőnek,
ami felkeltett emberi ellenállást, ami csak a kikiáltónak volt hasznos,

és alávetett magának mindenki mást, megölt idő méhében fogant emberit,
a csillagok közül érkezettnek mondva a felhatalmozót és felhatalmazást,

visszaszorítva természetmegismerés eredményeit virágzó köztudatból,
eszközei még kezdetlegesek voltak, mi mára kifinomultabban működik,

olyan azonosságot őriz a múltból, mintha fényűzés szolgálata lenne
a történelem feltárult tanulsága, lenézetteti és gúny tárgyává teszi

évezredek óta a békés létezést, a magvetőket és lélekemelőket,
mintha a gonoszság is miattuk lenne elterjedt a földön, fegyelmezés céllal

csupán, de használandó ellenük fegyver, különösen saját szellemiség terén,
mert tévedést hordoz saját gondolkodás, mégha csak befogadja is a szentséget,

mit az egész emberiség érdekében és hosszú évmilliók tapasztalatát
tükrözve ragad meg igaz erkölcsösség, javunkat és üdvösségünket szolgálva.

Olyan, mintha nem ugyanazon csónakban eveznénk a világegyetemen belül,
s egyesek kívülről bekiabálhatnak, szabotálnak, hogy hajónk már-már elmerül.

Mintha megtehetnénk, hogy nem egyirányba húzunk, úgyis megment majd valami erő,
igazság, kiegyensúlyozza a létet, ne csak kevesek helyzete legyen nyerő.

E bizalom is istenre hivatkozik, de nem kimondottan, mint a másik oldal,
amely a felelősségbe is beleáll, szájból kiénekelt sajt ne legyen kordal.

Azaz előbb meg kellene egyezni a tett elveiben, mielőtt belemegyünk
időnk és képességünk felélésébe, de csak azon túl, hol nincs magunknak szerünk,

mert egyébként hagyjuk egymást boldogulni, s főként lelkiekben van a sok akadály,
mi testvériséget gyakran lábbal tipor, ki kegyetlen törtet, ki meg mulya szamár.

És ahogy ez valóságban történik, hogy ne legyen szokvány ahogy esik úgy puffan,
tisztán kell látnunk a sorsunknak folyását, lejtő felé halad, s nem felfelé bukkan,

zúdul föld alatti rejtett víznyelőkbe, oszlik a semmibe dédelgetett vágyunk,
mert mások korábban ébredtek, ágálnak, s a kapu számunkra vigyázatlan zárult.

Annak őrzői-nyitói feladata mindnyájunknak joga, célja is kell legyen,
de a hozzáférést elvben kell rendezni, nem egymásnak adott kegyelem kenyeren,

mert az isten dolga, vagy ami ugyanaz, világától magát megkülönböztető
nagy emberiségé és kis emberségé, ilyen értelemben nincs fölöttünk tető.

Hány és hány esemény zajlik most egyszerre, felfoghatatlan szám még fontosabbja is,
de hogy vigyázzon is valaki minderre, annak a meséje alapvetőn hamis.

Mégis hiszünk benne, kőbe nem üt lábunk, úgy elrendezett a világ menetrendje,
egymás mellé s egymásba épülést látunk, és még a szabadság is meg van engedve.

Bizonyos szint fölött választhat mindenki, hogy mit, merre és hogyan csinál tovább,
sőt, van olyan, mit nem dönthet el más senki, s van, ami túl későn jön, s van mi túl korán.

Fontos feladatunk istent segíteni, hogy beteljesítsük rendeltetésünket,
ne legyen életünk büntetéssel teli, mi rögtön követi helytelen tettünket.

Ilyen teljességről és fogyatékról szól testi-lelki egészségünk, fejlődésünk,
szerencsésen szerencse kovácsolásról, meghatározottan célszerű lépésünk.

De hát honnét lenne ennyi tudatosság bennünk, kérdezzük, de látjuk mégis, hogy van,
ha csak idő előtt agyunk ki nem mossák megtévesztő eszmék idejét múlt korban.

Mert a korszerűség az igaz élmény, még úttörő szerepet is vállalhatunk,
minket követésre nem szükséges kérvény, már a jó példával jó erősen hatunk.

Mások meg, különösen az öregebbje, nekünk segítenek sokezernyi téren,
hol nem vagyunk otthon, tapasztalat verve, de van kiút, tanulásvágy örök szerep.

Igen érdekes, hogy minden bonyolultság feltárattatik majd egyszer valakiktől,
ilyen eredmények lesznek nekünk újság, de nyitottságot óvatosságra intőn.

Igaz, ma sem szabadna werbőczyskedni, történelmi alkotmány helyén új lenni,
mert a nemzet lényege kerül veszélybe, ha a népakarat nem a törvény vére.

Képviselete kap olyan szabadságot, bekebelezheti az egész világot,
olyan irányt vehet, amilyet csak akar, nem állíthatjuk le, ha hamisat kavar.

És ahogy ez igaz miránk itt kicsiben, háborút robbant ki nagyban és íziben,
mihelyt beleütközik egy akadályba, mi ellenállna, figyelve igazságra.

Mert csak másik összefüggést is tiporják, nemhogy egyenlően szeletelnek tortát,
és a túlnyomó részt kevesen zsebelik, ezért egyoldalú világ keletkezik.

Hogy megőrizhessék a túlnyomó zsákmányt, újra koponyába kell verni a csákányt,
oly kifinomult fegyvereket gyártanak, egész földrésznek halálosan ártanak.

De ez a gyakorlat azért tarthatatlan, mert nemcsak a föld lesz tüzes pokol katlan,
az ember is semmivé váló felesleg, géppel helyettesített múzeum szeglet.

Ám hogy ne csak jóslatokba bocsátkozzunk, vagy gonosz ellen folyton imádkozzunk,
éljünk javaslattal helyes cselekvésre, mi legyen elménkbe továbbra bevésve.

Hogy ekkor a megoldás a visszatérés, kipróbált törvénnyel való újra élés,
mit közakarat ki tud kényszeríteni, hogyha magát elkezdi isteníteni.

Minden tulajdon és hatalom az övé, minden tett eredménye gyűljön e köré,
minden tudás tudjon csak embert szolgálni, minden természetünk örökké fennállni.

Ne kezdjünk hasonlítani az általunk létrehozott gépies folyamatokra,
különösen az okosnak mondottakra, hiszen azok sosem többek, mint átlagunk.

Mert van, aki egyáltalán nem képes rá, és van, aki nagyobb minőséggel teszi,
és a mennyiségi túlszárnyalásunkat ne tekintsük többnek, mint mi valójában.

Azaz segítségünk gyorsabban eljutni nemcsak egyik helyről a másikra, hanem
végigszámolni millió dolgot, egybevetni, adatokat csoportosítani.

Mi döntsük el, hogy hová akarunk menni, még akkor is, ha oda nehéz elérni,
mi ismerjük fel, ha rossz irányban megyünk, már sejtés szintjén, ne csak bizonyossággal.

Nem is minőséget, hanem emberséget kell leggyakrabban eszménynek állítani,
ha nagyobb méretben látunk nehézséget, vagy jó cél igényét nem szokásos módon.

Aztán pártatlansággal feltárt múltunkat is beépíthetjük nézetrendszerünkbe,
megtisztítva az ott ható érdekektől, hogy szélesebbre tágítsunk tudatmezőt.

Mert ettől lehet erős meggyőződésünk, belefoglalva a jövőnk szempontjait,
azaz így lehet igazán szabadságunk, emberlényegünket őrizni, növelni.

Ne akadjunk el akaratunk elibe dobott fogalmak harapós kutyaságán,
a tisztázandókat világosan látni észfényünk használjuk, megalkuvás nélkül.

Mert a reménységünk okosságunkban van, bizalmunkból fakadó hittel vértezve,
nem önjáróvá elszabadult szörnyekben, ezért ne is hagyjuk megszületni őket.

Mikor a jelenben kanyarogva megyünk, nemcsak órákkal, napokkal, de évekkel
járhatunk más helyen élő emberek előtt, vagy lehetünk leszármazva tőlük.

Attól függ, merre megy fejlődési irány, s mi annak közepében, vagy távol vagyunk
tőle, minket követnek-e a többiek, vagy mi kulloghatunk a haladás után.

A régiségben ez sokkal lazábban telt, időtálló volt valamennyi vívmányunk,
igen kicsit kellett változtatni rajta, hogy újra korszerűen szolgáljon minket.

Legyen szó a nemesített növényekről, a már kezessé tett háziállatokról,
kézre álló hasznos eszközről, szerszámról, vagy a lelki téren vallott hitvallásról.

Újabban csak a legújabb ér valamit, de az is eleve elavulásra van
tervezve, alkotva, ugyancsak a hírek egymás torkát tapossák, mind hamar szemét.

Ám nem is győzzük egyre mindet kidobni, gyűlnek emlékekhez kötött tárgyak, lomok,
akármerre megyünk, a szép múlt köszönt ránk, az ízléseset megtartja a közszellem.

De nem lehet az egész világ múzeum, meg kell végre állítani a rohanást,
mert mint az élősdi, felemészt bennünket, haszonelvre épült vagyonfelhalmozás.

Bolygónyi méretben látszik az elfogyás, nyersanyag, erőforrás, tiszta levegő,
hiszen ismerjük, fóka–eszkimó viszony, egész földgolyón nem élhetünk ugyanúgy.

Nem legnagyobbat, legdrágábbat célozva, élhetjük túl magunkat, ártalmainkat,
hanem a legtermészetesebbre törve, ki- és betöltve a helyi lét szellemét.

Világszinttől várni gazdasági bajok orvoslását, vakrepülés, behunyt szemű
ugrás a sötét ismeretlenbe, magunk kiszolgáltatása, rossz sodródás szerű

megoldás, belátatlan következménnyel, mert csakis helyi szinten dőlnek el dolgok,
bár a helyi érdek lehet kiterjedett, földrésznyi befolyásolt üzleti sorsok

kezelése központi akarattal, úgy, hogy az hálózatosan érvényesüljön,
s mivel minden szervezettel betartatják, egyes szereplőknek pecsenyéje süljön.

Világszint azért sem old meg csak úgy semmit, mert merev határokkal különíti el
közakaratnak mondott döntés célzatát, eredményre saját területen figyel,

akár kényszert is alkalmazva másokra, akiket lenyomhatónak ítél meg s el,
mert csak kiegészítik tevékenységét, könnyen pótolható munkával, szerekkel,

vagy olyanokkal, amit el lehet venni, ha kell, háborút is kockáztatva érte,
– fegyvereszköz megvan hozzá felhalmozva – erősebbként békétlen korszakra térve.

Azaz a megoldás mindenütt hazai, belső folyamatok úgy irányítása,
hogy a népességtől szerezzen meg gyógyszert, nehézségek ő szintjükre szétszórása,

haszon ne adásból, elvételből jöjjön, önrendelkezéssel bénaságot oldva,
önszegényítéssel váltva életmódot, de még mindig nem katonát feláldozva,

alkalmazkodva az új világhelyzethez, és nem a gyeplőt a lovak közé dobva,
hinni a bajok elháríthatásában, jó ösztönnel, a rossz ne legyen megszokva.

Ha beavatkozol, ez meg az lesz, mondjuk, általában akkor és azokra, kiket
nem tudunk megakadályozni ebben, falra hányt borsó, de mégis eredményes

lehet, mert az ember suttogóra fogott közléseknek jobban hisz, mint hangosaknak,
ellenáll az ellenállhatatlannak is, ha nem lát más kiutat, mert feláldozzák

úgyis, könyörtelenül, de mézes-mázas körítéssel, vagy akár nyílt lebombázást
be-, illetve ledobva, bizonytalanná téve eszmeileg, hogy ne védekezzen.

Nem onnan kell ezt megközelíteni, hogy kik ezek a kegyetlenek, hanem onnan,
mit tudunk ajánlásaik hamissága felől, a tapasztalati tudományra

hagyatkoznunk eközben csak úgy tehető, ha belátott és bizonyított elmélet
mellett szavazunk, s különösen érzelmi oldalról nem hagyjuk magunkat befolyás

alá vonni, felismerve, leleplezve az üres érveléseket, erősítve
kezdeményezéseket a józan ésszel élőn indított mozgalmak sikeréért.

Ilyen terület az egészség őrzése, hol az üzleti érdek avatkozik be,
színezésekkel eltakarva a rosszat, az ártalmasat, hozzászoktatva bajhoz,

végzetes következményekhez bennünket, és ugyancsak az egész természet egészsége,
bolygónk állapota, mit porszem emberek kevésbé rontanak, mint maga a nagy Föld

csillagászati kitettsége, mozgása, ingadozása, mi élőhely romlással
vagy kedvező változásával járva, az alkalmazkodást hozzá teszi törvénnyé.

Ne törődjünk bele, hogy istent keresztre lehet feszíteni bennünk, ismételten,
újra és újra emberség kirekesztve, ha szenved az igazság bilincsbe verve.

Mintha velejáró adottságunk lenne az élettel szükség nagyúr mivolta,
és a kiváltság nem kiválóság kedve, túlélés nem lenne mindannyiunk dolga.

Hanem erre kiválasztottakat kért fel világon túli felfoghatatlan erő,
velük kifürkészhetetlen tervet ért el, minek alanyai vagyunk, bár meglepő

hogy velünk nem közölt akaratot hajtunk végre, nem tudják, de teszik, szól a verdikt,
csak azt vesszük észre, hogy taposnak rajtunk, miközben hallhatunk szólni vigasz verklit.

Annak értelméről, ami értelmetlen, hogy szívet-lelket gyengít, aláz rombolás,
mert az új már sokaknak elérhetetlen, szem nem látta világról hallani csodás.

De a parancsok a csupasz földön járnak, feláldozzák bátran a tömegeinket,
úgy kell megfelelünk e gyilkos világnak, nemlétre cserélünk rajtunk lévő inget.

Nemcsak meghalunk csatatéren, felrobbant házban, de haldokló módján élünk tovább,
miközben szép életünk semmibe lobbant, visszasírjuk viszonylagos béke korát.

Olyan ez, mintha az ördög uralkodna, megvetve, kigúnyolva mindent, ami jó,
félelemtől ember bénán szomorkodna, mikor még félt istent, az volt a dáridó.

Csakhogy akik ölik istent most is bennünk, sokkal lejjebb állnak nálunk erkölcs fokán,
valóságot alkot a mi történelmünk, szenvedve jelenben múlt és jövő jogán.

Nagy múltat álmodni divat lett jelenben, nem vágy volt ez előbb, nem is csak véletlen,
hanem érdekszféra gyökereztetése, könnyebben indokolt, ha volt előzménye.

Sokat tanulunk a nagy birodalmakról, szigorú rendű kegyetlen hatalmakról,
mindegyik ugyanarra a kaptafára épült, hódított s messze megnőtt határa.

De a viszonylatok benne árulkodók, igen nagy távolságokon áthatolók
lettek volna gyalog vagy lovon harcosok, erről krónikák szólnak, nem pletyka dolog.

És a népességben egyöntetűséget, osztályokra tagolt egyenlőtlenséget
fogadtatnak el velünk nagy területre, mai állapotok lettek ott elvetve.

Így összekerített múlttól jövő mit vár, illeszkedjen össze, mint kabáton cipzár,
ami megtörtént elmúlt évezredekben, ugyanaz folytatódjon megújult rendben.

Ám ha megkaparunk árulkodó felszínt, a mélységből egészen más tárul fel, kínt
okozva a kutató fejben, kicsi, sokkal kisebb volt minden, hogyha elhiszi,

amit pontos mérések tényként előadnak, bizonyítékokat felsorakoztatnak,
olyan méretbe foglalva múlt világot, mi megközelít akkori valóságot.

De ehhez elfogadandó hihetetlen, mivel szemben érzelmi ész tehetetlen,
úgy be van ágyazva, belénk ívódva a megszokottság, mindennek bolondok dala

jelleget kölcsönöz, ne bolygassunk semmit, ami jól működik, megtanultak keltik
bennünk a jó érzést, s hogy nagy összeomlás jöhet ránk mindettől, csak kishitű mondás.

A régi korokat mai eszközökkel tálalják nekünk, érdekesen, hogy nézzük
inkább ezt, mint az olcsó szappanoperát. Szenzáció kelti fel érdeklődésünk,

beindítja, szítja képzelő erőnket, közben szélesvásznon, színesben dob elénk
sosem látott tájakon találhatókat, romokat, mikbe belelátni nem mernénk

magunktól annyi mindent, hihetetlennel határos magyarázatokkal, hol viszont
mi nem vagyunk otthon, épp azt a tudományt nem műveljük magas fokon, se nagy szigort

nem tudunk támasztani látottak felé. Így inkább választjuk a könnyebbik utat,
mai elképzelésekből kiindulót, s látva, hogy a film is ellenszélben kutat,

nemcsak a helyszínen üldözik a stábot, de a tudós világ is megorrol rájuk,
persze, hogy felkeltődik a szimpátiánk, s kicsit olyan beavatottakká válunk,

érzékennyé, sőt már függővé is ilyen tárgykör irányába, átsiklunk felszínes
lélekkel cáfoló törvényszerűségen, hiszen tájékozottságunk nem oly híres,

mint amennyire kíváncsiságunk élnék. Egyébként sok igazság van ezek mögött,
de a gyarmatosítás sújtotta vidék feltárása inkább szemet hunyt afölött,

hogy a műveltségnek vannak ott nyomai, régebbi időkből, mint a modern világ,
a fejlettnek mondott fel tud ilyet mutatni. Ezért erről nyitni nem kellene vitát,

hanem jó lenne ötvözni száraz tudást megjelenítő, ábrázoló előnnyel,
hogyha feltárul titok, ne sikkadjon el a szép csodákkal teli repülőszőnyeg.

Nem vagyunk új nemzet, hogy mítoszképzéssel kelljen nekünk történelmet teremtenünk,
nem újkori nagyhatalom zeg-zugából, hanem ősi idők legmélyéről jövünk.

Ne tegyünk úgy, mint akik belőlünk élnek, szép eseményeinket kisajátítják,
szószerint értve, mit jelképesen szabad, s minekünk csak vesztes csatáinkat hagyják.

Még az se biztos, hogy azok tényleg voltak, inkább csillagleáldozásra mutatnak,
amint a felbukkanást is mindig jelzik égre írt kalendáriumok, naptárak.

Onnan mindenki a maga nyelvén olvas, földművest időjárásról tudósítja,
katonák számára hősi égi kultusz hatalmasságnak csillogó mintája.

S mintha tudták volna, hogy csillagok Napok, fegyverükre arany ragyogását tették,
bátran harcoljanak honvédő csatában, kiszolgálta őket hadtáppal a köznép.

Hitüket pedig összeigazították földi szorgalommal égi Hadak Útján,
látták rendben járni életük értelmét, kikelet születést, téli halál napját.

Megfértek az égen fenn Nimród fiai, vadászván, a magvető nép gyermekével,
aki a Szűz csillagképből lépett elő, hogy megváltásra serkentsen igaz hittel.

Mindebben megegyezhetnénk, bárhonnan jön látogatónk, bekéretszkedőnk e földre,
ha békés a szándéka élhet itt tovább, hódításnak köztünk nincsen semmi helye.

Azt is megtudtuk már jó régészeinktől, hogy innen népesedett be az új világ,
előbb ez a földrész, amelyen mi élünk, aztán a többi is kapott, így mind barát.

Hivatkozást visszájára fordítani nemcsak nem illik, de veszélyes is lehet,
az értelmet rombolásba rondítani, minden reménykedést ármánysírba temet.

Reményünk volt megérteni a világot, isten akaratát velünk kifürkészni,
tovább lobogtatva emberiség lángot, jószándékú tettre istenáldást kérni.

Értelmességünkben oly többletet látni, mi segít túlélni kis-nagy nehézséget,
ügyes megoldást éles eszünktől várni, megelőzni a bajt, mi körmünkre éghet.

Nem szerencsétlenségnek tekinteni tényt, hogy mennyire sokan élünk már a földön,
hanem terjeszteni felébresztett igényt, használni javakat, adni, ha kell, kölcsön.

Nemcsak tanítani egymást, de kutatni jobb eljárásokat, takarékosságot,
közös elhatározással odahatni, táguljanak messze ismeret határok.

Legyen létezésünk olyan egyetemes, amire felszólít szellemi minőség,
élőlények között végtelenül remek képességi szintünk, gondolati bőség.

De ebbe a lehetőség-állapotba villámok csapkodnak manapság kedvükre,
nem az égből, hanem földi bunkerokba bújt katonák küldte rakéták fejünkre.

Álságosan hazug indoklással élve vészhelyzetet hirdetnek a béke helyett,
sötét erők üzelmeinek kétsége a múlté, nyílt tobzódásuk tölt ki teret.

Égbekiáltó bűn békéért támadni, szavak jelentését fordítva beszélni,
tömeghalálba megy sok hazafi hadfi, ki fogja e szégyen förtelmét túlélni?

Egyre kevesebben gondolkodnak, mondják a szakértők, és az arány megdöbbentő,
helyette képeket néznek, mozgó ábrát, történeteket, hírt, vagy humoros poént,

jártukban-keltükben is, ülve járművön, mit nem ők vezetnek, nem is beszélgetnek,
vagy ha megszólalnak, visszaböfögik a rájuk zúdult sablonos tömör szöveget,

csak főáramú ítéletet szajkóznak, a világ menőnek vagy lúzernek tartott
dolgairól, szereplőiről, miközben nekik sokszor csak az álmodozás marad.

Régen is imádkoztak imakönyv fölé hajolva, esetleg fohászkodtak, midőn
nagy munkába fogtak, sőt, imát fejből is tudtak, de a hírközlés fő forrásaként

a messziről jött ember szerepelt, míg ma nincs ebben a tekintetben távolság, mert
ugyanaz időben, mikor megtörténik, nézhetünk a Föld túloldalán eseményt

innen a képernyőn, ama hangzavarban, mi a hangulatról gondoskodik, téves
érzés kerít hatalmába, hogy ott vagyunk mi is, részt veszünk az eseményen, nagynak

látjuk magunkat, hiszünk szerencsénknek, hogy ennyi minden történik velünk, holott csak
képzeletünket ejtette fogságba az új eszköz képessége, hogy megjeleníti

a mások élményét, cselekvését, igazán mi kimaradunk belőle, és így van ez
az elvont tartalmakkal is, megérteni valót, fejtörést okozót alig látunk,

előrerágottakat kell emésztenünk, és felböfögnünk másnap társaink között,
kérődzők lettünk, és az unalom aztán előbb-utóbb begyűjt szellemeskedést is.

Mi magunknak összeforratlannak látszunk, annyifelé húzva, amennyien vagyunk,
ugyanama helyen külön utat járunk, de bár erőlködünk, közös nyomot hagyunk.

Ez külön-külön keveseknek sikerül, mert kiugró tehetséget igen ritkán
ismerünk el, többsége lapátra kerül, ámde elmerengünk más nemzetek titkán.

Hogy ők tudnak egységes arcot mutatni, olyan sok nagyszerű embert kinevelve,
akik még itt, miránk is képesek hatni, emberséget új színvonalra emelve.

Igaz, ők rég éltek sok eszköz szolgával, olyanokhoz mi sosem jutottunk hozzá,
jövőjüket tervezhették biztonsággal, abban minden rendben volt, nem vált káosszá.

Ezzel szemben nekünk nem volt ingyen semmi, meg kell harcolni minden ügyes lépésért,
annyit enged a világ magunkért tenni, hogy ne veszélyeztesse náluk a cégért.

Mert a történelem gyarmattá tett minket, szinte ingyen komoly javakkal szolgáltunk,
s magunknak varrtunk ruhát, gatyát, inget, díszítésükkel is különcökké váltunk.

Akik pedig e földkerekét uralták, nagy távlatokkal szereztek kiváltságos
létet, ölükbe hullt kiválóság, nagyság, ám napjainkra mutatványuk válságos.

S eljött a mi időnk: eredetiségünk egyetemes érték, közkinccsé kell tenni,
félelmet magabiztosságra cserélnünk, egyes elismerést nemzetbe terelni.

Vannak sokkal érdekesebb tájak annál, mint amit most látunk, rajtuk, felszínesen
tekintve rájuk, a talajtakaróra leginkább figyelve, legfeljebb színesen

látjuk őket, zöldnek, vagy kiégett fűvel színtelennek, sűrű erdő lombja alatt
járva alakzatuk is jól elrejtőzik, ami egyébként kopasz hegyen megragad,

vagy nagyobb távolságból úgy sorakoznak, egymás mellé vetett gyúrt parasztkenyerek,
de közelebb érve eltűnik a varázs, és vannak még patakok, források, erek.

Ma nagy folyókon is hidak ívelnek át, ha város épült mellé, nagyon szép látvány,
ritkaság, hogy vár, kastély díszlik hegytetőn, nálunk mindent lerombolt idegen ármány.

Szerencsésnek mondott országokban látunk régit és újat úgy összeilleszkedni,
ami lakhatóvá teszi együttesük, arra járván lehet érte irigykedni.

Különösen, ha észbe vennénk a csodát, mit a réges-régi tájaink mutattak,
s hogy milyen volt, nemcsak következtethetjük, hanem rajzok, festmények visszaadnak.

De leszoktattak azonosításukról, mintha mindig szántóföld s erdő lett volna
vonatablakból látott, szemlélt táj hamis, örökre eltakart igazi mivolta.

Ám azért beszédesek még alakzatok, és azt is tudjuk, hogy szétkapkodták dolgaink,
máshol felépítve a mi mintánk után, ideje feltárni elveszett tájaink.

Kerek a világ, alig rajta fogódzó, mivel megnyitható lenne bezárt titka,
minek részese vagy, rajtad érvényesül, ezért a feltáró gondolkodás ritka.

De nemcsak nehéz hozzájutni valami érvényes, valósághű megragadáshoz,
hanem ettől soknak égnek áll a haja, aki eddig hozzászokott sokkal máshoz.

Sőt, felesleges is lenne megbolygatni, úgyse sikerül ugyanazt ugyanazzal
megismerni érvényesen, észt az ésszel, természetesség hagyományban marasztal.

Ami csak annyi, ha már beleszülettünk, folytassuk ugyanúgy, mint tették előttünk
élők, ami a dolgunk, felnőni rendben és megteremteni, megenni, mit főztünk.

És ez működne is tovább, mint tette már, évszázezrek óta, lépésekkel róva
létünk országútját, tapasztalatait egymásra rakva, felhalmozottat óvva.

Időjárás változást darabig tűrve, majd átköltözve „melegebb éghajlatra”,
vagy a zordon időt eszközzel legyőzve, találmány okosságát vetve a latba.

Utólag békésnek mondjuk azt a módot, ahogy akkor éltünk, nem is tudva róla,
aztán harcias támadás háborúja megtanította, hogy az volt a jó nóta.

Ahogy képességünk felnőtt feladathoz, mit mások önkénye tűzött erőszakkal
ránk teljesíteni, s meg is kellett élnünk, bölcseletet igéztünk rejtett szavakkal.

De még ezt is kikezdte őrült hatalom, eszmerendszerrel takarva igazságot,
nem csoda, ha alig tudunk használhatót magunkról, világról, mi nem csontig rágott.

Aki látott erős szélvészt mindenhova befújni, hogy semmi sem kerülhette el
söprő hatását, tudja, ez jó hasonlat arra, ha hatalom diktatúrát nevel.

Árvízi áradat csak a mély részeket rohamozza: magaslatokra vonulhat,
menekülhet az ember, amint eszmei magasságot híg propaganda nem dúlhat.

A nagyobb baj tehát, ha minden ízében támadás éri valamely közösséget,
olyanoktól, kiknek van elég ereje, pénze, régiségteleníteni népet.

Minden lélekből kitaposni, ami jó, mert az nem szolgálja, hogy szolgák legyenek,
semmivé téve szellemi szerveződés hagyományos szertartásait, ünnepeket

se hagyva ünnepelni, sem múltról való énekeket előadni tábortűznél,
még szokásokat is átalakítanak, oly kedvteléseket, mit szívesen űznél.

És ha mindez így volt régi korszakunkban, nem kerülhető el, hogy megismétlődjön,
újra vallásként támad szellemi fegyver, elveri a port bűnös tegnapelőttön.

Mert a tegnapot már éppen ő uralta, de nem vallja be saját felelősségét,
s bár rossz irány gyökerét ő mélyítette, fenntartja okosságának látszat-képét.

S ehhez minden ellenállást letör, szélként minden zugba befúj, ahol még értelem
pislákol, lelohaszt ellenálló kedvet, nem csoda, hogy jövő így aligha terem.

A mai butáknak nem az eszük tompa, hanem hamis forrásból ered tudásuk,
elfedi a lisztet belekevert korpa, teljes kiőrlésnek hazudják vakságuk.

Hogy minden szempont figyelembe veendő, de nem teljesítik, szét kell választani
szereplőket ahhoz, hogy mint a Teremtő lássuk, mi jó és rossz, semmi és valami.

Mert ha mi nem tesszük, lépnek a helyünkre, maguk felé hajló kezű hamis szentek,
sőt az ilyen háttér hajlamos a bűnre, téged vádolván, mivel ők sokra mentek.

És ha felszínes vagy, menthetetlen leszel, megelégedsz a pillanatnyi örömmel,
értelmezett adatot birtokba veszel, de a lényeg rejtve marad, és nagy zömmel.

Mert azt pénz és vagyon elfedi előled, oly nagy mennyiségben, miről nem is álmodsz,
mit látunk, csak porhintés, üres előleg, nem leplezheted le, ha csupán szád tátod.

Mert nem természetes kényszer szülte hatás, bármennyire is életrevaló maradt,
évszázadok múlva tör elő a határ, csírája igazságtalanságból fakadt.

De a kutatója visszamenőleges tévedés csapdába esik szüntelenül,
attól félve, hogy rászakadnak az egek, ha égbekiáltó gazságra fény derül.

Ráadásul olyan összetettség van már, aprólékosan sorba rakott dominók,
hogy minden összeomlik, ha ledől a vár, ahol tartanak világurak dáridót.

Ám ha most megrettensz, akkor buta maradsz, nem hánytorgathatod fel, biztosan veszélyes,
s valóságot erősít az égi malaszt, mással is foglalkozhatsz, létünk oly széles.

Kezdeti eredményt az éles ész teremt, hitben kell éltetni igaz valóságot,
midőn a múlt Napja egyre inkább dereng, fényes jövőért küzd, ki ma még csak látnok.

„Ha nem tudnád…” – kezdődik bennfentes buták szövege, butábbnak nézve újsága olvasóját,
aki nem juthat hozzá olyan tudáshoz, mint magát beavatottnak képzelődő,

legalábbis átlag fölé tevő szerző, pedig ami őhozzá eljut, lecsorog
a nemzetközi tudásfáról, már sokkal korábban keletkezett, megszűrt és néha

titkos közlemények kiszivárogtatott részlete, megfosztva összefüggésétől,
mit tudósok sok pénzzel támogatott serege s eszközrendszer eredményezett,

olyan drágán, hogy kis országok nem bírják annak költségeit állni, s nem mellékes,
hogy a nagyok is elveszik másoktól is, hogy összejöjjön a sok látszatra alig

érdekfeszítő alapkutatás raja, ami aztán előbb a fegyvergyártásban
köt ki, innen a titkossága, s csak később mehet át polgári iparba, viszont

az egyetemek csak szerencsés esetben jutnak hozzá, hogy taníthassák, alapnak
tekintve továbblépéshez az eredményt. Ezért kellene inkább az egy hajóban

evezés tekintetében előadni tudományos közleményeket, elmélet
felé terelve, annak megértésére a kíváncsiságot, érdeklődést, hiszen

kellenek olyan jövő nemzedékek, kik nemhogy tudatlanságban maradnak, csodát
látva minden kütyüben, szolgálatukra rendeltnek gondolják mások vívmányait,

hanem megértik működésüket, tovább gondolják a lehetőségeket még jobb
megoldást elérni, ha látják a káros következményeket, ami nemcsak eszköz

és környezet elhasználódását veszi vizsgálat alá, hanem az embereknek
gépekkel helyettesítése határát, amin nem szabad túlmenni, tömegesen

fölösleges embert teremteni. S közben már a világ mint olyan is kétségessé
válik, erkölcs és művészet sem alkotót, sem befogadót, részesedőt sem ismer

s enged szóhoz, érvényesüléshez jutni, hanem valami sosemvolt torzonborzság,
káosz uralkodik el, és már nem is az emberen, hanem roncsai maradványán.

Meg kell hát állítanunk a megtévesztést, ami ma kis megalázással indul,
hogy „Mit szólsz hozzá?” – amiről fogalmad se lehet, vagy szavazz vázlatosan is alig

eléd tárt fontos döntésekről, holott már kiépült a társadalom intézményes
védekező rendszere, mi működését napi s helyi szinten kell kikövetelni.

Ami érthetetlen, nem felfoghatatlan, miért érthetetlen, de felfoghatatlan
mindig érthetetlen marad, úgy született, ha született, kicsiben igaz, nem nagyban,

és e kétfélét áthidalja a lélek, számára a világ a valódi nagyság,
de azt ha bejárja, kívülre nem kerül, az lenne nem tapasztalt halhatatlanság,

de mivel tud róla, forrását keresi, csak megszemélyesítve tud rá gondolni,
maga képessége emelve szellemmé, mi lehet közben társakkal közös holmi,

s más alakban adottan végtelen örök, de nem szabadulunk okozati lánctól,
észbeli béklyóba veri szabad elménk, így lesz csapongás kötetlen szárnyalásból,

mikor a lényegünk egyesülve örül, ünnepi magasságból nézzük magunkat,
eltörpülnek kicsinyes különbségeink, felértékeljük szeretett világunkat,

oly azonosságokat találunk benne, mi megbecsül múltat, régi elődökét,
kik ugyanúgy látták értelmünk határát, alvó kráter mélyén Földanya köldökét,

csillagoknak pontos rendje szerint éltek, földre rajzolt alakzataikon jártak,
mindenségből éreztek oly részesülést, téli fagyban idézése forró nyárnak,

megszolgálatlan jutalom létjelenlét, lépcsőzetességét mi építjük tovább,
közben élet legyen nyugalom tengere, mint jöttünk, elhagyjuk elevenség korát,

de míg itt, most vagyunk, nézzünk úgy egymásra, kiknek szemtükrében legmesszebbre látunk,
közös értelemmel világosság támad, jóság fényre szívünk kapuján át vágyunk,

egyek vagyunk élők, holtak, eljövendők, legszigorúbban is szentek társasága,
hiba nincsen bennünk, akadozni lehet, nem hinni ebben bűn, megbocsátás ára

még több, jobb cselekvés felduzzasztott mell-lel, benne légneműként terjengő reménység
állandósága, időtlen tapasztalat, isteni távlatok mindennapi létként.

Mióta van tudomány, igen jól látszik, hogy eszünk értelme másképpen működik,
mint a világmozgató törvényszerűség, és ez a szakadék más téren is ködlik.

Ahogy megismertük, körülöttünk mi van, kézzel és szemmel foghatókat figyeltünk
leginkább, színes, zsúfolt képpé állt össze külvilág, s volt benne sok, mi néha eltűnt.

Álldogálók mellett mozgékonyakat is tapasztaltunk, mindezt hasznunkra kerestük,
anyatermészetként tekintettünk rájuk, változatosságuk tápláléknak vettük.

Szemhunyás és éjszaka sötétjét okkal azonosítottuk, összekötve élet
szaporodás-szerű megjelenésével, hogy minden kezdődik, s egyszer majd véget ér.

Azonosságokat számláltunk okosan, egybefoglalva a tulajdonságukat,
ilyenből a legtöbbet az égen láttuk, mintha sötétségben mutatnák az utat.

Földi vonalakkal utánozhatókként fényes terjedelmes alakzataiknak
történettel pótoltuk ki párhuzamát, éj nappallá téve tükör titkainknak.

De ez csak nagybani változatlanságot fedett le elménkben, apróban matatva
kezesbáránnyá lett s szelíd növényekké ellenséges vadság, boldogságot adva.

Ma sikernek mondjuk, mi kibontakozott akkor évszázezrek alatt, mi szép múltunk
lehetne, ha megbecsülnénk, megtanulva minden lépését, hová bajban jó nyúlnunk.

És hát éppen ez a tudomány lényege, hogy megismételhetően épít újat,
oly nyilvános, bárki fel tudja használni, közkinccsé válva közös szekeret húzhat.

De éppen itt csúszott hiba gépezetbe, mint mikor vadállat keveredik közénk,
életünk értelmét mohón elragadta, eszmei felügyelőt állított fölénk.

Mindannak teremtője nevében lép fel, minek megismerésében szorgoskodva
határainkat egyre messzebbre toltuk, eszközeként terjed megromlottság odva.

Ugyan magas fokoz űzött mesterség lett kevesek által értett tudomány ügye,
miközben embertömegeket fosztanak meg tőle, inkább maradjon örök gügye.

És a jótét lélek bele is menekül terjesztett kétségből bizonyosságba,
nem kíváncsi már az élet lényegére, rábízza magát régi csillagvilágra.

A múlttal garázdálkodó orgazdákat nem ismerjük, ha jól tették a dolgukat,
a maguk szempontjából persze, ördögi módon tökéletesen, nem hagyva lyukat,

min beláthatnánk igazi állapotba, sőt, úgy intézve az utókor életét,
eszünkbe se jusson arról kutakodni, ki volt itt a történelem szerint elébb.

Mármint a valóságos eseményeket, elől szereplőket figyelembe véve,
nemcsak a győztesek által diktált leírást, mi érdekből font kötéllel kötött kéve,

miből majd földünkön kereszteket raktak, s lettek új falvaink a régiek helyett,
sőt asztagok is városokként épülve, hogy az új világunk kitöltse a teret.

Ezt már nekünk szánták, csakhogy már szolgaként, előtte lepusztították a terepet,
minden szántóföld lett, erdő és legelő, mi mozdítható volt, mind felkerekedett

és messzire került, új várkastélyokba, meg szoktuk csodálni mai turistaként,
mindennek minálunk írmagja se maradt, megaláznak pogány, nomád kirakatért,

mit hamisan homlokunkra biggyesztettek, vagy a nemességünk megtették bűnbaknak,
amink volt, nem is volt, s ha igen, akkor meg a világ szégyene, alja hatalmaknak.

Nemcsak pusztává tették virágzó földünk tehát, hanem a lelkünket is béklyóba
verték, nehogy szellemünk újraéledjen, szítva emberséget rossz helyett a jóra.

Sok hazugságot használtak fel hozzá, földönfutóvá lettünk – örök földművesek,
kik állatainkat is házunkba tettük, ne fázzanak télen legyenek szívesek.

Minket raktak képzelt szekérre, lovakra, mint akik mást nem tettek, csak vándoroltak,
az útjukba esőket lehengerelték, fölégették, s persze gyilkoltak, raboltak.

De bagoly mondja verébnek, hogy nagyfejű, fordítva volt a dolog, mi voltunk bölcsek,
ők meg újdonász hódítók, koncra lesők, áldozatok lettek termő dombok, völgyek.

Azokon mi vagyunk a lakosok máig, javaink java még mindig elvándorol
olyan messzeségbe, hogy nem tudjuk kikhez, de a szívünk mélyén igaz múltunk honol.

Hogy a természetnek saját törvénye van, lépten-nyomon tapasztaljuk, de hogy ennek
milyen következményei vannak miránk, megértéséhez tudás közel nem enged.

Mert az a gondolkodásunkra hasonlít, véges létezés csúcsára hogy jutottunk,
az érzékelhetőkkel megismerkedni, sokáig ilyen szinttől függött a sorsunk.

Környezeti tényezőket, szereplőket jegyeztünk meg eleinte az elménkben,
azok képét, összefüggését tároltuk, hívtuk elő és használtuk cselekvésben.

De a felgyülemlett nagymértékű készség fejben tartani az élet-csínját-bínját,
egyszercsak már kikívánkozott belőlünk, azóta beszédek mások eszét bírják.

Így vált közössé elszakadva ismeret kézzelfogható és képi valóságtól,
és sokkal gyorsabban képes lett dúsulni, önálló, független létközeget gyártón.

Ám ekkor az ember megijedt magától, hogy végsősoron nemlétezőhöz jutott,
de ezzel sokáig meg tudott békélni, belátva, csak a természet után futott.

Tisztelni kezdte az örök különbséget a robogó világ és önmaga között,
az égen talált rögzült állandóságot, lelke nyugalma néha oda költözött.

Ezek ünnepnapok voltak, ismétlődés szívet melengető szép bizonyossága,
hogy a körforgásban tovább lépegetünk, gondoskodik róla mindenség gazdája.

És ez a Nagy Természet volt, belátatlan végtelenségének számunkravalóság
ígéret feltételezhetőségével, kihez-kihez viszonya keménység, jóság.

Akkor viszont még nem tévesztettük össze a világműködést a gondolatunkkal,
mint utóbb, amikor célokságba fúltunk, dúltunk törvényein, mintha ördög sugdal.

És már követelőztünk is tőle, mintha hozzánk hasonló személyiség lenne,
és majd teljesíti minden kívánságunk, csupán rokonszenvet kell kelteni benne.

Kijózanodásunk akkor kapott lángra, mikor sokan lettünk, mint égen a csillag,
s bár azokról megtudtuk, hogy miként vannak, ha tudásunk másról nem, de rólunk hírt ad.

Nem volt-e múlt is az, ha nagy ma a jelen, hiszen a Föld se volt semmivel se kisebb,
a kérdés nem a földfelszínen mereng, hanem az emberi nagyságnak ad tisztet.

Azt pedig nem a kiterjedésen mérjük, bár a hosszú idő létszámot is növel,
de hatékonyságon, semmitől se féljünk, mi a napok során egymásután jön el.

És mivel már korábban beilleszkedtünk, állat-fokunkon a természet rendjébe,
az a többlet, amivel emberré lettünk, úgy feltöltött, legyen bennünk lelki béke.

S hogy a kezdeti korban milyenek voltunk, egyáltalán nem oly lehetetlen kérdés,
mert bár millió éveket átugrottunk azóta, ugyanolyan súlyú a mérték,

mi kiszabja életünknek folyamatát, feltételrendszerünk aligha változott,
etetni kell ma is megszületett babát, s temetni, ki közülünk elhalálozott.

Ami közte van, bár ezernyien más lett különböző korszakok és helyek szerint,
követelmény, kövesse gondolkodást tett, ne fordítva, s a Nap, mi fölöttünk kering,

mindenünk forrása és nem pótolható, hiába fordulunk el istenarcától
önző, lázadó, vélt újdonságnak ható irányba, őt nem foghatjuk ki a hámból,

örök szabályozásától mentesülni, mintha egész világmindenség lehetne
otthonunk, parancsra nem fog úgy fütyülni létünk, hogy kis rész nagy erőre vezetne.

Ha máshol több, valahonnan el kell venni, s míg kevesen voltunk, nem okozott gondot
más élőlény életterét megszüntetni, de ma már, mikor minden lebetonozott,

hová embertömeg büszkén beköltözik, nem tud lélegezni Földünk saját bőre,
az élelmiszerlánc is keresztbe törik, kényszer válaszolnunk ingadozó hőre,

s bár ismerjük sokaknak az alkotórészét, és másból lebontva létrehozzuk egyre,
mi nem bírjuk működtetni az egészét, csak utólag tudunk felérni a hegyre,

mit most rakunk, de onnan kellene látni sosemvolt tájon rejtőzködő veszélyeket,
miközben miránk végzetes lehet bármi, végtelen apróság, mi alkot itt teret.

Háttérsugárzásnak nevezhetnénk talán, mi hálózatosan, és mindenre kihat,
így ha uralkodnál a világon magán, legyen benned hozzá istenhez mért szimat.

De az inkább visszafordít önmagunkhoz, ahogy emberiség útját megtekintjük,
így ne különb legyünk, mérve magunk múlthoz, szerény kicsinységünkben érjük el szintjük.

Tanulni kellene a történelemből, mondják nekünk mindkét oldalról, vesztesekéről,
vagyis miénkről, és győztesekéről, azaz minden másik oldalról körülöttünk.

Legalább annak örülni, ami maradt, mert nem véletlenül nem vagyunk a sorsnak
kegyeltjei, annyi bűnünk volt előtte, vezekelni kell érte több nemzedéknek.

De hogy miben vétkeztünk, amiben más nem, az nincs kimondva sosem egyértelműen,
s míg az összességünk sújtja megbélyegzés, egyénenként és csoportosan gyötörnek.

Mintha lennének köztünk elítélendők, akik sokkal jobban felelősek azért,
amivel vádolják egész közösségünket, hogy más népek rovására akart élni.

Ezzel pedig ellentétet szítanának nemzeten belül, felkeltve gyűlöletet,
nem elnyomók és kiszolgálóik felé, hanem egymás között keressünk bűnbakot.

Ideig-óráig ment ez és felszínen fejet is hajtottunk, de nem hunytunk szemet,
túlélés jutalmát igazságnak adva kerestük életünk sajátos törvényét.

Félig-meddig ezt már első alkalommal is megtaláltuk, de hályog volt szemünkre,
hogy velünk egyívásúak igáztak le haladást, majd testvérharc nem csökkent sosem.

De miután megismétlődött bukásunk és idegen ellenség vett rajtunk erőt,
nyilvánvalóvá vált különállás ténye, mi mélyebbre vezet, mint vesztes háború.

A tisztánlátás tüzében fellázadtunk, minek következtében szentekké lettünk,
s utána már másként viselünk elnyomást, kitöltve lelkünk megtalált javainkkal.

Ezek eszmeiségünkből táplálkoznak, minden embert egyenrangúként kezelnek,
természetességből veszik képességük, földön mennyet élnek közösségük révén.

A természetnek megengedett a múltját lehető legrészletesebben feltárnunk,
de az emberre ez így nem vonatkozik, ott még eléggé gyermekcipőben járunk.

Mintha stafétafutás más pályán menne, egyiken az élettörténet mozoghat,
másikon emberé, aki élő ugyan, de eszes is, a kettő nem találkozhat.

Nem származhat utóbbi előbbiből, nem szellemiségünk testi mivoltunkból,
mert akkor mindannyian egyformák lennénk, megszabadulhatnánk nyűgünktől, jármunktól.

Hogy mitől valójában, azt hosszadalmas kifejteni, ráadásul nem láthatunk
elég tisztán, mert a felszín takarja a mélyet, hol a közösség lényege lapul.

Ez pedig kettős, hogy erős rendet látunk rajtunk uralkodni, felhatalmazása
túlnő rajtunk, isteni magasságokba, s mi eredetünk, rendeltetésünk tára.

Ezért lett az ember önérdeme kevés, hogy megindokolja saját létrejöttét,
sőt a természet is csak fahangon szólalt, míg isten belé nem oltotta a zöngét.

Míg ki nem gyúlt az értelem fénye bennünk, amitől kiderült, a világ is eszes,
legalábbis mi úgy találjuk mindegyre, de akkor hozzá isten előbb volt kegyes.

Így hát mi is származhatunk természeti úton korábbi kezdetlegesebb lényi
elődöktől, mire fel hát a tilalom, mi erről kíváncsiságunkat lebeszéli.

Sőt a' bizonyos igát rakja nyakunkba, avagy tehertételként hátunkra ülnek
olyan irányítók, akiknél messzebb látunk, ha bátor tetteink okosságot szülnek.

Mi sokkal nagyobb biztonsághoz vezethet, mint ahogyan most minden feláldoztatik,
hisz' isten nem kiválasztottakat kedvel, de ésszerűség és öröm mélyén lakik.

Nem tudhatunk róla mást, mint hogy végtelen és örök, kívül lévén időn és téren,
mi pedig belül, így múltat és jövendőt élünk, határunk értve szellemi fényen.

A felszíni béke mögötti csúf ügyek ha borzalmasságra váltanak, kapkodjuk
fejünket, hogy ilyen lehet, szörnyülködünk csoportokon, mint omlik le eszmetornyuk.

Pedig ha pontos elemzést igényeltünk, mélyére láthattunk már folyamatoknak,
hogy mint természet, gazdaság se érzékeny méltányosságra sem, nemhogy igazságra.

Mint áradás folyik lentebbi részekre, befektetőt gyenge ellenállás vonzza,
hogy az ő szempontja érvényesülhessen, ott addig élőkre nem nagyon van gondja.

Főként az életterükre fáj a foga, bányát nyit alattuk, kivágja erdőjük,
munkaerejüket sem úgy hasznosítja, mint addig szokás volt, mást követel tőlük.

Így aztán helyiek inkább rosszul járnak, ahogy haladásnak mondott érdek terjed,
nem válogathatnak lehetőségekből, míg az elnyomók egyre többet mernek.

De nem véletlen volt egységes a földön egészen sokáig a műveltség szintje,
csak a tájegységek éghajlata miatt volt pár különbség életmódra tekintve.

És az az emberiség úgy eléldegélt megszámlálhatatlan évezredek során,
mindent elvégzett a maga idejében, nem jött soha semmi későn, avagy korán.

Természettől függött időszámítása, de nem mindene, mi felé ma lépdelünk,
nem is pazarolt és nem is szűkölködött, önállóságban élt, ellentétben velünk.

Inkább átfogó képe volt a világról, míg mi könnyen elveszünk a részletekben,
emlékei lényeglátását mutatják, míg mi egymást akadályozzuk meg ebben.

Nem irigység követel egyenlőséget, egyfelől, az igazságosság nevében,
miközben a józan észre hivatkozik, többre mennénk egymás tartalmas terében.

Ettől az elzárást, tehetség eldobást olyanok kényszerítik ránk, kevesen,
kiknek gazdagságát rendszerbe foglalta, s védi béke nyugton, háború hevesen.

Ám megfordult arány, természetjavaké népességre nézve, ki kell kényszerítsen
legjobb megoldást földkerekség ügyében, embertelen lesz, ha feltétele nincsen.

Cél nélküli célszerűségű természet azért ne legyen utánozandó példa,
hogy célkitűzést a maga helyén tegyünk, mert ami nem az, nem érhet sose célba.

Inkább a hasonlóságot fedezzük fel, ha rátekintünk zöldülő környezetre,
mint fű nő, egyre úgy gyarapodunk mi is, s ez érvényes testre és lélekre.

Persze a fák az ég felé törnek, de ez nem ugyanaz, mintha odatartanának,
ahogy mi mehetünk legmagasabb csúcsra, ők törvényt szabnak függőleges formának.

Rakódnak egymásra egyre növekedve hajtások, föld-merőleges tengelyt nyújtva,
hogy akár még száz év múlva is álljanak, ferdén növőnek nem lehet hosszú múltja.

Ilyen egyenesség miránk is jellemző, nemcsak állva járunk négylábúság helyett,
jellemünk is akkor legegyetemesebb, legigazabb, ha egyenes úton mehet.

Ez az egyszerűség is csupán eszköz, mi állat- s növényvilághoz társít szépséget,
s jó nekünk, ha bonyolult egyszerűből áll össze, majd tűz mindent egyszerűvé éget.

És még sokkal inkább szándékot látunk hozzánk közel élő, tartott állatokban,
szemükből is szeretnénk kiolvasni, hogy mit akarnak, semmi se lehet titokban.

Ám ez mind csak emberi megközelítés szüleménye, néha átka, mert károsan
hat nemcsak külvilág megítélésére, de magunkról is hiedelem lesz „hozam”.

Mintha a világ célja csak az lenne, hogy minket szolgáljon, mindig körbeugráljon,
mint gyerekkorunkban történt „jó” esetben, nem hagyjuk, életünk valósággá váljon.

Mert hogy itten minden az emberért lenne, és mi koronák lennék a teremtésen,
nem eleve adottsága mindenségnek, sokat dolgoztunk érte, s ma is légy résen,

hogy ne téveszd össze, ha egy bot alkalmas valamire, már te héjaztad le, fémet
olvasztani kellett előbb, s formába öntve lesz gép alkatrésze, emberségünk tények

gyűjteménye, melyeket mi ismertünk fel, anélkül természet része maradnának,
mint mi is, és megosztjuk ismeretünket, célszerűen ki-ki szép hivatásának.

Nemzet és állam annyira nincs egy szinten, hogy együtt emlegetni őket tévedést
hordoz, a nemzet magára úgy tekintsen, mint szervesült emberiség képviselést

önmaga magvalósító állapotra, egyedi egyetemes azonosságra,
hol művelődés szerteágazó bokra ahány ember, annyi eredmény virága.

Mert más útja-módja nincs olyan elvontság működésének, amit ember elérhet,
hogy keze, agya egyívású rokonság, mégis ő kell hozzá, hogy éljen az élet,

oly természetességgel, mint felkel a Nap, rendelkezhessen minden tulajdonsággal,
mi számunkra csak kiindulási alap, és anyanyelvi gondolkodással szárnyal.

Az állam ehhez segítő eszköz lehet, lesz is, ha belső törvényeket betartat,
ami tagjai által teremtett keret, szép tetterőt serkent, jó nyugalmat altat,

s a külső feltételek határát őrzi, lebont közlekedési akadályokat
más nemzetek felé, őket is meggyőzi, közösségünk kitermel általánosat.

És az ilyen felfogás nagy tétet takar, első pillantásra nem is vesszük észre,
csak az ellenkezője mutatja hamar, hogy az emberlét sorsa kerül veszélybe,

ha összekeveredhet eszköz és cél ügye, az állam a saját határát átlépve
rátámad más népre, ne fakadjon rügye, s ottani megtévesztetteket csal lépre.

Álképviseletet hirdet mindenségnek, kitalált szerkezetet erőltet művi
módon összetákolt, haladónak véltnek, csonkolt szolgalétnek, s alárendelt tűri,

befelé fordulva családjától remél és nyer oltalmat, tart meg erkölcsiséget,
mi igaz szívében végtelenül zenél, nyelvi gazdagságba elrejt bölcsességet.

Használjunk hát fogalmára illő nevet minket boldoggá vagy semmivé tevőre,
ki nemzetek fölöttiként rajtunk nevet, akik hagyatkozunk hagyomány erdőre,

bitorlók ők, ingyenélők csoportjával, vagyonuk a mi munkánknak köszönhetik,
kik az egész Földön rendelkeznek házzal, sorsuk kisebb nemzett közösségbe vetik.

Őstörténetünk előzi ókorunkat, utóbbi középkorunkat, külön-külön
lehetséges érdemben beszélni róluk, bár eddig különböző okból jobbára

összemosták e korszakainkat, hamis eredményre jutottak, későbbieket
helyezve korábbinak fenntartott polcra, mintha minekünk nem lett volna ókorunk,

se középkorunk igazán, monda szinten megjelenő adatokból építkezve
készült el szinte legkésőbbi időben megjelent múltban szerepeltetett népünk,

de nem tisztázva sem a létszáma, sem megszületésének pontos helyszíne,
a hozzávetőlegesség nyert nagy teret, vélt vagy valós hasonlóságok medrében,

modernkori megfigyeléseket visszavetítve a távoli időkbe, máshol
látottakat miránk alkalmazva, sosem bizonyítva, hogy kire hatott, milyen

volt valóban egy találmány terjedése, és mikor történt, mennyi ideig tartott,
honnan jött és hová vezetett a hatás. Más népnek szabad ókorban gyökerezni,

csak nekünk nem, holott itt a latin nyelvet ötszáz évvel tovább beszéltük, mint akik
újlatinnal örökösnek számítanak, vagy hatalomban szereplőket osztályoz

utókor, a mieinket kirekesztve a szalonképességből, kereszténységből,
kinyomva innen, mai szülőföldünkről, messze földről idevándoroltatva, s mint

hontalan földönfutót megbélyegezve, egész népet azonosítva kisszámú
katonasággal kimondatlanul, de csak a hódítókról hírt adva, őket minden-

áron befeketítve, a dolgos népről nem beszélve, akiknek műveltsége volt
mindannak alapja, szolgáltatott magas színvonalon haladáshoz kellő erőt,

„emberanyagot” a honvédségbe, fémet a fegyverekhez és kovácsokat, nem is
szólva elvont szellemi téren látszó nagy fölényről, erkölcsi kiteljesedésről.

Mindez nincs, nem lehet előzmények nélkül, csak helyben gyökerezve van magyarázat
minden vívmányunkra, aminek meglétét is elvitatták tőlünk, s el is lophatták,

ha helyünkön magukat itt toroztatták, időnket modern korig homályosítva,
nem szakaszolva valós eseményekkel egyeztetve, s így őstörténettel pótolt

lett ókorunk s középkorunk első fele, mi kijár nekünk mai tudatunk gazdag
tartalmaként, de el kell különítenünk, hisz másoknak is mi adtuk eredendően.

Gyimóthy Gábor (Zollikerbeg, Svájc):

Ezer nyelvleckéztetés

Nyelvleckéztetés

(1)
Tudni kell: magyarul **moszat** az **alga** !
És aki nem tudja, kicsit tán **balga**.
Ám, aki tudja de úgy mondja: **alga**,
durvább szó illik rá, enyhe a **balga** !

(2)
Ikszip Szilonról azt hallom:
Emblematikus.
Majdnem kiszaladt a számon
a csúnya szó: Kuss!
Hisz a szegény szószóló a
végén még képes
s azt sem tudja, hogy magyarul
e szó: **jelképes** ?!

(3)
Tétovázott az illető
– s ahogy ez itt áll –
ráripakodtak ketten is:
Miért **hezitál** ?
Bennem e szó hallatára
fenődött agyar:
Mért használnak kifejezést,
ami nem magyar ?

(4)
Rettentget sok idegen szó,
(ext)rémüldözöm !
Például e divatszó itt:
Extrém. – Üldözöm !

(5)
Aszongya, hogy amit főz, az
tradícionális.
Bennem persze a jóérzés
ágaskodott máris:

Mért gondolja, hogy neki a
magyar szó hátrányos ?
Rövidebb is, érthetőbb is
e szó: **hagyományos** !

(6)
Több szóval is fordítható,
mafla szó a **szegmens**.
Fejezd ki magad magyarul
s a **szegmenstől** megments !

(7)
A **gyógyfürdőt thermal spa**-nak
nevezik egy idő óta.
Ha én találtam volna ki,
mondhatnák: Ez idióta !!

(8)
A savanyú szájízemtől
megalvad a nyál is,
ha meghallom e divatszót:
professzionális !

Túl rövid, vagy túl pórias,
vagy tán túl egyszerű
tökéletes fordítása,
a magyar **szakszerű** ...?

(9)
Delegáció érkezett,
de mi tudtuk rég,
hogy az bizony kicsit sem más,
mint a **küldöttség** ...

(10)
„**Kvalifikációs** verseny."
Tudtad Te kis buta,
minősítőnek, ha mondod,
nem üt meg a guta ?!

(11)
Nem mondom, hogy **fénykép** szavunk
mérhetetlen kincs,
de **fotó** a magyar nyelvben
egyszerűen nincs !!

(12)
Demonstráció. – Már megint !
Szörnyűség e szó !
Mondanátok **tüntetésnek**,
lenne szép és jó.

(13)
A férfias kórságokra
senki nem irigy.
A magyarban **prosztata** nincs,
csupán **dülmirigy** !!!

(14)
Idegen szavak szátyárát
nem illeti bók.
De szetretném megpofozni,
ki azt mondja **sztrók** !
S mit gondoljunk arról, aki
ezt a nyelvet bírja,
plakátjára teszi a szót
és **stroke**-nak írja ?!

(15)
Ha **virágpor** helyett **pollent**
mondasz, nem jól teszed.
Azt hiszik majd, hogy teljesen
elment már az eszed !

(16)
Ne hülyéskedj ! Jól hallottam,
azt montad, hogy **junior** ?
Ragadjon rád véglegesen
egy jajvörös gumiorr !

(17)
„A betegnél a bőrrákot
diagnosztifikálták.”
Ám e szónak használóját
bíró elé cibálják,
ott aztán majd megkérdezik,
mért nem beszél magyarul ?
Gyerekkorban nem pofozták,
vagy csak nagyon hanyagul ...

(18)
Édes fiam nyelvezeted
kimondottan *tré* !
Csak nem mondod **permet** helyett
szándékosan: **spré** ?!

Ám, ha készüléket hívsz így
az is szörnyű, borzasztó,
hiszen annak magyar neve
érthetően: **porlasztó**.

(19)
Összpontosíts agyacskáddal
s, ha sikerül: jó nap !

Mert nem mondtad, amit teszel
koncentrációnak...

(20)
Ezt hallottad valakitől:
„**Abban vagyok szkeptikus**”...
Szörnyűlködhetsz, de világgá
azért talán mégse fuss.
Mondd meg neki, ha képzetlen
az értelmes beszédben,
amit mondott, az magyarul
egyszerűen: **azt kétlem** !

(21)
Lazíts kicsit, hogyha fáraszt
megerőltető kaszálás,
vagy e fölösleges szónak
kimondása: **relaxálás**.

(22)
Az a baj, hogy rendetlenkedsz
és nem beszélsz magyarul.
Azt mondod, hogy **trend** s eközben
az **irányzat** kiszorul !

(23)
Azt mondja a szövegmondó,
hogy a kenőcs **hidratál**.
Nedvesíthet, **nyirkosíthat**,
de mért kell a hídra tál ??

(24)
Késztet, **serkent**, **ösztökél**,
ihlet és mást is csinál
(szép dolog a spirális),
de mért kell az **inspirál** ?!

(25)
Fajsúlyos az egyén – mondod ?
Na ne legyél ostoba !
Vagy nem tudod, mi a fajsúly,
vagy szólsz – s nem figyelsz oda !

(26)
Idősbödik a filmcsillag.
(*Die alternde Diva.*)
Ámde van **más választásod**:
az **alternatíva**...

(27)
Adekvát – mondja a pasas –
mert magyar szót nem lel ő.
A maflája tán nem tudja,
hogy az a **megfelelő** ?

(28)
Idegenszavak tengere
elég nagy már, ne hordd
szolgamódra belé a szót,
mint ezt: világ**rekord**.
A **rekord** csak **bejegyzés**
és nem jelent **csúcsot**.
Csapj a szádra, ha belőled
mégiscsak kicsúszott!

(29)
A fickó, ki kitalálta
– **nyilvánvaló**, **evidens** –
hogy az **orvostanonc** legyen
mától kezdve **rezidens**,
aggyal bír, mely józanságnak
ellenálló, **rezisztens** !

(30)
Úgy tűnik, hogy van, akinek
iszonyatos áldozat,
ha a **verzió** helyett azt
mondja ki, hogy **változat** ...

(31)
Szakszerűen elkészített
gyümölcstartó: „*profi tál*”.
Eladója **hasznot húz** tán,
világért sem **profitál** !

(32)
Tanakodik a nő vajon
Tibinél, vagy Lacinál
aludjék az éjjel – de hát
mért mondod, hogy **vacillál** ?!

(33)
Mit csinált az uralkodó ?
Azt mondod, hogy **regnált** ?
Akkor legyen *regnálkodó* !
A kétségtől megvalt ...

(34)
Mondd meg nekem, aranyvirág,
hogy a **központ** miért **centrum** ?
És mért lenne – ezt is súgd meg –
az **okirat dokumentum** ??

(35)
Fülönfogtam a malacot.
Torka szakadtából visít
és arra, hogy megszökhessen
nem **koncentrál**, **összpontosít** !

(36)
„**Kvalifikációs** verseny”.
– Ijedten megáll az ütő ! –
Ha magyarul mondtad volna,
az a verseny **minősítő** !

(37)
Ki a **szavazást** időnként
voksolásnak mondja,

gyógyíttassa az elméjét,
arra legyen gondja !

(38)
Megalázza az országot
és megalázza a magyart
a reklám, mely **ká**-**end**-**há**-t mond
s megcsillantja az elmebajt **!!!**

(39)
Hogy' került a magyar nyelvbe
e förmedvény: **ráta** ?
Használóját korbácsold meg,
érezze a háta !

(40)
Visszatekintőt ő sajnos
nem találta jónak.
Tán azt hitte, örülünk a
retrospektív szónak ?!

(41)
A magyarnyelv-tudásának
mérve igen vitás,
mert hiszen az **azonosság**
neki: **identitás**...

(42)
Hogyha a sáp, amit kapnék
nagy, pénzzel telt láda,
akkor se mondanám **autó-**
pálya helyett **sztráda** !

(43)
Oly soká mondtuk: **konnektor**
– égnek áll a hajzat –
Nem túl jó szó, de ezután
nevezzük így: **aljzat** ...

(44)
Elmondó is lehetne a
narrátor és oly sok más,
de mi sűrűn mondogatjuk!
Nem furcsa e *megszokvás* ?

(45)
Teljesen megállt az eszem
és tán Te is megtorpansz,
ha hallod ez „*újmagyar*” szót,
mely így hangzik: **performansz**...

(46)
Fölszólít a szép hirdetés
– tegezve ! – hogy **Regisztrálj !**
Ettől aztán szegény fejem
fortyogni kezd s megint fáj !
Kit jegyezzek föl és hova ??
Úgy gondolják, **magamat** ???
Akkor így lenne a helyes:
Regisztráltasd magadat.
A tegezést megbocsátom,
– van tej, melyen nincs már föl –
regisztráltatás helyett mondd:
Jelentkezz ! **Iratkoz föl** !

(47)
A **végjátékot** s a **döntőt**
finálénak mondod !?
Vizsgáltasd meg agyacskádat,
arra legyen gondod !

(48)
Szavak, melyek végződése
arra szólít föl, hogy **kuss**,
mindegyike **ellenszenves**,
azaz **antipati-kus**s.

Egyszerűen **jelképes** csak
lám az **emblemati-kus**s.
Hiteles szavunkat öli
már az **autentikus** – **kuss** !

(49)
Angol szavakkal bárgyúskodsz,
merthogy azok rövidek ?
Elszabadult tunyaságod
szép nyelvünket öli meg.
Ámde akkor, ami **helyzet**
miért **szituáció** ?
Nem számoltad meg talán, hogy

hány szótagból áll e szó ?

(50)
Ne használd a **volument**,
ha nem tudod, mit jelent.
Terjedelem, **mennyiség**,
térfogat és sok más még.
Csak a magyar szót használd
(és megérti) az anyád !

(51)
Szörnyűséget hallottam a
rettentőn elterjedt **sztrókról**:
volt egy **magyar** orvos, aki
szélütést kapott e szótól ...

(52)
S-A-L-E áll a kirakaton.
Nem lázadsz föl ellene ?
Pedig az a véleményem,
hogy már nagyon kellene !

(53)
Detonáció lökött föl ?
Az aligha, öregem.
Nem robbanás, csak **durranás**.
Akár hiszed, akár nem !

(54)
Túl rövid és túl magyar
s túl érthető – nem vitás. –
Ezért vált tán száműzötté
a szó: **magánosítás**.

Mennyivel szebb, előkelőbb
(valóságos dáridó!)
s magánhangzó-hullámvasút
a **privatizáció** ...!

(55)
Hányavetin mondogatják,
ontja tévé, rádió
s szinte mindenütt jelen van
a szó: **információ**.
Noha nem büntetnék (s nem hoz

virgácsot a Mikulás),
ha elvétve fölbukkanna
a szép: **tájékoztatás** ...

(56)
Ha nem tudod, mondom máris,
gyökeres a **radikális**.
S azt is elárulom Neked,
olyan nincs, hogy **fizikális** ...!

(57)
Eldurvult a hangnem, azaz
radikalizálódott ??
Elemezzűk, hogy a pasas
ezzel vajon mit mondott.
Butaságról tanúskodik
e kiragadott eset:
azt tudtuk meg a hangnemről,
hogy **elgyökeresedett** ...

(58)
Azt mondod, hogy **ká**-**end**-**há**, hát
magas lehet a lázad !
Avagy ez egy érthetetlen,
durva, **önmegalázat** ?!

(59)
Azt hallottam, az úszó a
távot **abszolválta**.
Tréfált, aki mondta, avagy
elmebaj találta ?

(60)
Kálvárián a *kínpontok*
neve **stáció**,
de a **tanácskozás** miért
konzultáció ?

(61)
Folyton azt hallom, hogy **asszó** !
Mint a villanykörte,
divatból úgy ment ki sajnos
ez a szép szó: **csörte** ...

(62)
Beszélő, vagy **elmondó**, vagy
fölolvasó – bármi –
mert nagyon meguntam ám a
narrátor szót látni !

(63)
A divatos idegen szó
úgy ragad, mint a bogáncs !
Efölött ne légy **elnéző**,
hogy ne mondjam: **toleráns** !

(64)
Esküdsz az idegen szóra
s ittál Te rá *piát* ?
Ezért nem mondasz **gyógymódot**,
hanem **terápiát** ?

(65)
Azt mondod, hogy **nik**név ?
Hát azt észre sem veszed,
hogy teljesen meghülyültél !
Vagy csak elment az eszed ...?

(66)
Akkor baj az idegen szó,
ha fölösleges.
S ha még kizárólagos is,
a kár kétszeres !
Gyógyintézet lehetne, de
szanatórium.
Ne lázadj föl, használd tovább,
hat az ópium ...

(67)
A **gyógyfürdő** „újmagyarul”
s büszkén: **thermal spa**.
Búcsúztatlak szép magyar nyelv !
Isten veled, pá ...

(68)
Ha a döntőbe jutottál
– neved akár Lina, Pista –
mondd nyugodtan, **döntős** lettél
és nem pedig **finalista** !

(69)
Gyorsétkezdében „rendeltem”,
rámutattam szépen
valamilyen gyorsételre.
Megkérdezték: **béken** ?
Mit kéne nekem békenni ?
Esküszöm, nem értem!
Hogy vajon a tányér étket
szalonnával kérem ?
Ettől aztán meghűlt bennem
a vér (és a takony).
(Ne mesélje nekem senki,
hogy a **bacon** Bakony !)

(70)
Magyar szókincsünk sem rosszabb,
mint a finom halászlé.
Miért mondod hát olaszul,
hogy **sztráda** és **finálé** ??

(71)
Azonosságot jelent,
mert hiszen mi más ?
Amit gyakran hallunk ma,
az: **identitás** ?

(72)
„**Abszolút** nem !” **Teljesen** nem ?
Megáll az eszem !
Mert amit mondani akarsz:
egyáltalán nem.

(73)
Nincs **értelme** – mondhatnám, hogy
hol a **ráció** ? –
nemzedék helyett, ha mondod:
generáció.

(74)
Ha legalább váltogatnád,
ahogy borúra jön derű,
és az **aktuálist** néha
így mondanád: **időszerű** ...

(75)
Egyezés, vagy **megegyezés**,
főleg: **egyetértés**.
Mért használod a **konszenzust** ?
Ez itt most a kérdés.

(76)
Ütlegelték, **bántalmazták** ...
Szerinted ez **atrocitás** ?
Kicsinye lett a macskádnak.
Te vagy most az apró cicás !

(77)
Azt hallottam, az úszó a
távot **abszolválta** !
Ettől aztán rámtört egy vad,
allergiás nátha.
Megtette, vagy **leúszta**, vagy
akár: ***hazavágta***.
Még a szleng-szó is jobb lenne,
mint az **abszolválta** !

(78)
Vajon igekötő a **fó-**, és a **fókuszál**
abban a bugyorban ül, hol az **össze**kuszál ?
Egy frászt ! mondja nyelvértelmem és nagyot sikít,
hiszen csupán azt jelenti, hogy **összpontosít** ...

(79)
A hegy füstölg magában:
„**Vulkán** a nevem”,
de magyarul csak **tűzhányó**,
ha tetszik, ha nem.

(80)
Ha madár vagy, akkor lépre
ne röppenj, ne szállj !
A kacifántos **konfliktus**
magyarul **viszály**.

(81)
Ihlet, **serkent**, **ösztönöz**, a
fülednél fogva cibál.
Van valami okod arra,
hogy azt mondjad **inspirál** ?

(82)
A **hobby** a **kabasólyom**.
Én magyarul mondanám !
És hogy erre buzdítsalak,
ez a **vesszőparipám** ...

(83)
Instrukció = **utasítás**.
Parancsszerűbb ? Nem vitás.
Esetenként enyhíts rajta
s mondd, hogy **eligazítás**.

(84)
Ha a **stagnál** szót használod,
idegen a hang.
Nyelvtisztító ténykedésed
ezesetben **pang** ...

(85)
Hangulatod **túláradó** ?
Ám szóhoz ne juss,
ha szerinted ez az érzés
eufórikus !

(86)
Így szólsz büszkén: **perspektíva**.
Fene megette !
Távlat is lehet, vagy **szempont**,
azt mondd helyette !

(87)
Magyarországon a magyar
idegen szavak közt elvesz' ...
Hogy' jutott eszedbe drágám,
kiírni e szót, hogy **wellness** ?!

Gazdasági tényező
az idegenforgalom.
Szükségszerű vonzata
ez a nyelvi borzalom ?!

(88)
Ritka eset bronz szobornál,
hogy az orra nem bronz-orr.
S aki pénzel, ha nincs pénzed,

támogatód, nem **szponzor** !!

(89)
Niknevet mondsz **becenévként** ?
Orrcimpám remeg !
S haragosan rádüvöltök:
Ki engedte meg ?!!

(90)
Indíték, vagy **indító ok**,
ösztökélés csupán.

Motivációnak mondod ?
Fölvágón, vagy bután ?

(91)
A virág **virágport** ereszt néha szélnek.
Ki lelkén szárad, hogy **pollenról** beszélnek ?!?

(92)
Mentális (nem mentolos !)
egyszerűen: **szellemi**.
Idegen szót használni itt,
a józan ész elleni ...

(93)
Szimpatikus empátia ?
Rokonszenves együttérzés.
Hogyha magyarul mondhatod,
mért nem mondod ? Ez a kérdés ...
(Idegen szók özönétől
megindulhat az orrvérzés ...)

(94)
„Száz kilométer **per óra** ...”
lett volna a sebesség ?
Óránként száz kilométer ...
ím a nyelvi helyesség !

(95)
Ha **wellness**-ben részesül,
üdül, vagy **felüdül** ő.
S így a **wellness**-szálloda
egyszerűen: **üdülő**.

(96)
Időszerű lenne Téged
fölvilágosítani,
hogy a fránya **aktuális**
helyett mit kell mondani ...

(97)
Az, amit Te **drognak** mondasz
nem **portré**, csak „*tré por* ...”
És amit **portrénak** mondasz:
arckép (ugye szép sor ?).

(98)
Revelációnak mondod ?
Nagy **felfedezés**,
hogy nem tudsz magyarul fiam,
vagy eszed kevés !

(99)
Azt mondod, hogy „Ebben nincsen
evidencia” ?
Elmebajod **nyilvánvaló** !
Gyógyulj meg ! Szia ...

(100)
Bombára bukkantak megint
s jónak találták,
hogy a környéken **lakókat**
evakuálják (!!).

Légüres a tüdejük most
s másuk is talán ?
A bombától kevesebben
haltak volna ám !

Megemlítem (szendén, mert hát
nem vagyok zseni),
jobb lett volna a **házakat**
kiüríteni ...

(101)
Gyönyörű szó s milyen rövid !
a jól ismert **lízing**,
s jól jön, ha az autó drága,
sőt: drágább, mint tíz ing ...

Jól jön, hogy *egyből* az ember
ne túl sokat költsön,
de én magyarul mondanám:
ártörlesztő kölcsön.

Ez túl hosszú ? Igazad van,
ám azt azért ne feledd,
ha magyarul mondasz **MINDENT**,
rövidebb a szöveged !

(102)
„**Abban vagyok szkeptikus**”...
kezdődött a mondat.
Azt kétlem, hogy józan ész
Veled ilyet mondat !

(103)
Testrész az **in**, testrész a **fark**,
viszont kakukktojás a **tus**.
Hogyha **infarktusnak** mondod,
zagyva szó lesz abból, apus !

Ám magyarul **szívszélhűdés**.
(S tudja minden hentes,
hogy az sem baj, ha e szó sem
kakukktojás mentes ...)

(104)
Így a rendőr tudósító:
„**Bűntényt valósított meg** ...”
Én meg **tervet követtem el** ...
Ezzel kész az egyenleg !

(105)
„**Hermetikusan** lezárták
a vidéket.” – na neee !!
Levegő most se be, se ki.
Ezt jelenti ugye ?

E csodától gyönyörömben
kiráz a hideg,
hisz ***a vidék*** nagyobb, mint egy
lekvárosüveg ...!

(106)
„**Fizikailag** rendbe jött
és **mentálisan**.”
(Boldogok lehetünk, hogy nem
fizikálisan ...!)

Testileg is rendbe jött már
és **szellemileg**.
Mondtad volna, ha nyelvileg
nem lennél beteg ...

(107)
„**Én azt gondolom, hogy**” – nocsak !
Kimondani van-e lég ?
Te szerinted – kéz a szívre –
a **szerintem** nem elég ??

(108)
Olasz szavakat szajkózol,
eresztesz a szélnek.
Gondolod, hogy ettől ők majd
magyarul beszélnek ?

Legföljebb csak kiröhögnek,
mint ahogy én téged,
várva, hogy nyelvtiszteleted
öntudatra ébred.

Finálé és **finalista,**
sztráda és más egyéb,
nyelvszeretetedet szerintem
letojta a veréb.

(109)
„... **megint egyszer** ...” – szólt a szöveg.
A magyarban nincs ilyen !!
Le ne fordítsd szószerint azt,
mi angolul **once again** !!

(110)
Vajon honnan szedték elő
– nyavalya tör rám is –
hogyha lépten-nyomon hallom

e szót: **fizikális** ?

(111)
Fatálat vágok fejedhez,
ami marad: roncs-fatál,
ha a **megállapít** helyett
azt mondod, hogy **konstatál** !

(112)
Az **infarktus** keveset mond,
szívinfarktus a szó.
És magyarul **szívszélhűdés**
(megkapni azt se jó !).

Ám hogyha magyarul mondod,
én megúszom (hátha)
és nem kapok **szívszélhűdést**
a nyelvromlást látva ...

(113)
Azonosság (**és semmi más** !)
a divatszó: **identitás**.
Mégis jó néha használni ?
Véleményed igen vitás.

(114)
Ha **invitál**, akkor **meghív**.
Ne fogadd túl fanyarul.
Vagy nagyképű, vagy csak mafla,
vagy tán nem tud magyarul ...

(115)
„**Nem igazán**” a **not really**
tükörfordítása.

A magyarban a **nem nagyon**
az **értelmi** mása !

(116)
Kereskedelmi s Hitelbank
rövidítve **Ká és Há**.
Ám valaki parancsára
úgy mondják, hogy **ká**-**end**-**há**.

Már angolul gondolkodott ?
Legyen az **és** **and** ! Nesze !
Á, ez eszébe sem jutott.
Egyáltalán, volt esze ?!

Mert hogy hát a szóból érts,
akkor mért nem **ké-end-écs** ?!

(117)
Már megint megállt az eszem,
lépést sem tesz, ez itt áll !
Képes vagy **habozik** helyett
azt mondani: **hezitál** ?!?

(118)
Butaságának lólába
nem kilóg, de kiáll,
hiszen ő nem **meghatároz**,
hanem: **definiál** !

(119)
„**Megkérdőjelez**” – na nézd csak !
Máris írja a kezünk,
jaj! A jel túl egyenes lett:
fölkiáltójelezünk ...!

Kétségbe von, **kétli** avagy
kérdésesnek tart talán.
A ***megkérdőjelez***-ezés
nem tűnik kicsit sután ?

(120)
Abszolút nem ! – hallom folyton.
Teljesen nem – netán ?
Vagy az **abszolút** átvedlett
és lett: **egyáltalán** ?

(121)
Gondold meg és mondd el nekem,
máris veszem a lapot:

hogyha **alapvetőt** mondasz,
tényleg vet-e **alapot** ??

(122)
Szélütés érhette talán ?
Vajon mitől mondta: **sztrók** ?
Vagy tán nagyon pofonvágta
egy elcsúszott múzsa-csók ?

Beletojt a magyar nyelvbe
és észre se vette tán.
(Uralni a végbélnyílást
a tudattól függhet ám !)

Na de, ami engem meglep,
a rengeteg utánzó !
Noha bizony bitang-ritkán
hangzik ilyen bután szó !

(123)
Nem vagány vagy édes fiam,
de siralmas bunkó,
ha a **sztrádáról** azt hiszed,
elfogadott, új szó ...

(124)
Többnyire, **főleg**, **leginkább**
(lesz ma felhős az idő).
Vagy tán **teljes**, **hiánytalan**
(lesz a felhőlepedő) ...

Na de vajon hogy' lehetne
ez idő **alapvető** ??

(125)
A városi ricsaj után
itt nem ébreszt fel nesz.
Az **üdülő** olyan csöndes,
talán ez a **wellness** ...?

(126)
Komolyan mondod, hogy **voksol** ?
Beborul az üres ég !
Nem vicces és nem jópofa,
csak **meredek hülyeség** !!

(127)
Ma csak **koncertek** léteznek.
Kipusztult a **hangverseny** !

Vigyázz ! – ha ezt rosszallanád,
rádförmedhetnek nyersen.

(128)
Ha az ember a hírekben
csemegéket kutat,
ilyesmit is hallhat, hogy „ már
kátyuzzák az utat”.

Hát ez aztán durva tréfa
(és nem csak a fele):
út, amelyen nem volt kátyu,
kátyuval lesz tele ??

Megjegyzés (ráadásul!):

A kátyu **nagy**, **mély** és **sáros**:
bentragad az ökör !
De sohasem fagykár marta,
aszfaltúti **gödör** !!

(129)
Ne értelmezz át szavakat,
mert hiszen az mire jó?
Jó, hogyha medrében marad
s folyik tovább a folyó ...

(130)
Szégyelled az anyanyelved,
anyanyelved szavait ?
Nahát akkor egy történet,
példabeszéd álljon itt:

Híres egyetemi város
– nincs, aki nem ismeri –
ám nevének jelentését
elkezdték szégyenleni ...

Lefordították magyarra
– úgy nem érti senki se –
Ökörgázló lett belőle ...

Véget ért a kis mese !

Azaz, hogy nem, még nem mondtam,
ez **Oxforddal** megesett!
(Csak azt ne hidd, hogy valóban
meg is történt ez eset ...)

(131)
A panyókán hordott zekét
bizony könnyen *veszti váll*.
Az **ünnepély** kihalt szó lett,
ma minden csak **fesztivál**.

(132)
Hogy Te **nem realizáltad** ?
Na ne mókázz öregem !
Nem fogtad föl, **meg se láttad**,
mondhatnád akár nekem.

Realizál = megvalósít
és ez az **egy** értelem.
A másikat ne terjeszd el,
már egy is túl sok nekem !

(133)
„... ott **sorjáznak** a pénztárnál ...”
Uram fia ! Eszelő !
Szerintem csak **sorban állnak**,
hisz nincs náluk reszelő !

(Más értelmet ne adj szónak,
ígérd ezt meg aranyom,
mert az angol sorsára jutsz:
egy szó, mely húsz fogalom ...)

(134)
Kémikáliáról beszélsz,
mit termel a **kémia** ?
(A nyelvromlást terjeszti ma
és védi a **média*** !)

Vegyszer van és **vegytan** van és
vegyipar és **vegyészet**.
Kezdd elölről, írd le százszor,
tanuld meg az egészet.

*Közvetítő közeg bizony,
nem mondom, hogy rövid szó.
(Gondold végig mi minden van,
amiből hosszú a jó ...)

(135)
Fölvállalnod nem kell semmit,
mert hát hiszen fönt a váll.
Ha vállalod, az már elég,
azzal mindent megmondtál.

A bendődben nincsen vállad,
eddig nem tűnt föl Neked ?
Ebből aztán következik:
bevállalni nem lehet !

(136)
„Szereted a görögdinnyét ?"
„Nem annyira." – mondod.
(A not so much köszön vissza,
erre legyen gondod !)

Nem annyira **mint** a sárgát ?
Avagy **mint** egy vakondot ?
Rossz tükörfordításokkal
anyanyelvedet rontod !

(137)
Ikszip Szilon nem „**azt mondta**",
hanem „***úgy fogalmazott***".
És ez persze rendjén volna,
ha tényleg **fogalmazott**:
kényes ügyben, ravaszaknak
ügyes kis választ adott.
Ám hogyha csak egy-két szót szólt,
mondott rövid mondatot,
akkor elég az ***azt mondta***,
vagy hát: ***úgy nyilatkozott***.

(138)
Ellensúlyoz, kiegyenlít,
kárpótol a kompenzál.
Kár, ha szövegedbe itt-ott
idegen szó somfordál ...

(139)
Komplikált szerinted az ügy ?
Úgy mondanám, **bonyolult**.
Fontos tudni, hogy az ember
szót keresve hova nyúlt ...
(140)
A hal bőrén van a pikkely,
Paragrafus pedig **cikkely**.

(141)
Népszerűsítésnek mondom.
Hangorgia, dáridó
e szájkoptató szörnyeteg:
popularizáció !

(142)
Nem gondolkodsz már magyarul !
Nem elcsépelt e lemez !
Azt mondod, hogy **analizál**,
ám magyarul: **elemez** !

(143)
Ha valami, vagy valaki
generál valamit,
képez, **fejleszt**, **előidéz**,
okoz, vagy **alakít**.

Válaszd ki a megfelelőt,
rábukkansz a jóra.
Ne csökkentsd a választékot
egy idegen szóra !

(144)
Elismer, vagy **hitelesít**,
elfogad, vagy **igazol**,
fölhatalmaz, avagy **megbíz**.
Nyelvünk bőven adagol ...

Árnyalatok közt dúskálhatsz,
ékesszólást onthatsz,
nem furcsa, hogy aztán mégis
akkreditált mondasz ?!?

(145)
Tradícionálist mondott ?
Hagyományos hiba.
Azt hiszi, így előkelőbb.
Szegény, buta liba ...

(146)
Szerintem a **diagnózis**
megbélyegző lehet.
Ha magyarul gondolkozna,
azt mondaná: **lelet**.

(147)
Szimptóma és *szimptó-holnap*,
szimptó-holnapután ...
Idegenszó szereteted
örök **tünet** netán ?

(148)
Nem csak a magyar nyelv romlik,
ez a **tendencia** !
Mondd legalább **irányzatnak**,
mondjuk ketten ! Szia ...

(149)
Járványos ez **infekció**,
hogy nem beszélsz magyarul.
E **fertőzés** azt éri, ki
mondókámból nem tanul.

(150)
Transzplantációt írtak ki
(nagy meglepetés:
nem muskátlit ültetnek át !),
szervátültetés.

A magyar szó többet mond ki.
– Nem első eset. –
S idegennyelv-tudás nélkül
is megértheted.

(151)
Igazából ... Így kezdted a mondatot.
Ez a kezdés engem szinte meghatott.
Attól féltem, hogy valótlant hallhatok;

volt, ki veled igaztalant mondatott.
De, mint mondom, a kezdés megnyugtatott.
Ám a többi, máskezdetű mondatok,
az igazság azokban is szót kapott ?
Hangulatom bizonytalanná kopott ...
Csak ***igazából***-lal kezdjél mondatot !

(152)
A divatszó **extrém**
valóságos agyrém !
Koporsóba tenném
szépen eltemetném,
így lenne csak **ex** rém.

(153)
Ha **kontrollál**, **ellenőriz** !
Mi jutott eszedbe,
hogy idegen szókat tűzdelsz
a magyar szövegbe ?!

(154)
Nem magyar szó (de megszoktuk)
a suta kis **elegáns**.
Ma már nem zavar sok vizet,
nem történik vele gáncs.
De bamba, ki **fontos** helyett
azt mondja, hogy **releváns** !

(155)
Mitől jobb az **univerzum**,
mint a **világegyetem** ?!
Sőt: én **mindenségnek** mondom,
amikor csak tehetem.

(156)
Fényképeket raktak bele,
vagy bélyeget gyakran,
s aztán **albumnak** nevezték,
semmi rossz nincs abban.
Ámde jött egy mafla pacák,
nekiment a fal ! Bumm !
Attól kezdve a CD-t is
úgy nevezte: **album** ...

Elégséges a szavaknak
egyetlen egy értelem !
(És az **átértelmezőknek**
jót tenne az értelem ...)

(157)
Fényképész, vagy **fényképművész**,
de nem **fotográfus** !!
A legelőn tehén-lepény,
kívánom, hogy ráfuss ...

(158)
Mit hallottam – Uram fia !
e szót: **paraszolvencia**.
Aki ilyesmit kitalált,
nyugodtan szégyellje magát !
És aki e szót használja
csodálja, ha fáj a mája ??

(159)
A **projekt** is egy olyan szó,
mely a pokolba vezet.
Hátmég, ha **prodzsekt**-nek mondod,
a magyar nyelv elveszett !
Pedig hát a jelentése
semmi más, mint **tervezet**.

(160)
A kontextus összefüggés.
Fogadd meg az elvet:
Ne használj oly kifejezést,
melyet a nyelv elvet !

(161)
A **fejlődés** kicsit se más
– semmire se jó –,
ha szajkózva úgy mondod, hogy
evolúció ...

(162)
A **komfort** csak **kényelem** és
ha nem renyhe agyunk,
belátjuk, mily kényelmes, hogy
erre is van szavunk ...

(163)
A **kisbolygó** – elhiheted –
nem lesz tőle oda,
ha fennhéjázón úgy mondod,
hogy **aszteroida**.

(164)
Ibolyántúli sugárzás.
– Mondtuk egykor régen. –
Szegény ma már csak **úvé**-ként
halad át a téren.
És a **vörösön inneni**
sem volt akkor fölös.
Szegényke ma félmagyarul
csupán **infra**vörös ...

(165)
A **Tejút** ma **galaktika**,
ám a ***galak*** titka,
hogy csak **tej** – ott útról szó sincs. –
Sajnos mégsem ritka.
Ámde legyen ! Még mindig jobb,
mint a szó **galaxis** !
Akár a **Tejúton**, vagy a
galaktikán *lax* is ...

(166)
Anesztéziológia.
(Ejnye az enyém de rossz máj !)
Miért nem állhatna ott, hogy
Érzéstelenítő osztály ?!

(167)
Pulmonológia. – Netán
Pullman kocsik álma ?
Fenét ! **Tüdőosztály** helyett
e fölirat áll ma !

(168)
Onkológia. (Ha mondom:
nagybácsikhoz nincs köze !)
Rákosztály ha állna ott, az
a törvénybe ütköz'-e ?

(169)
Kardiológia. – Nocsak !
Kardok, tőrök szablyák
osztálya, vagy csak **szívosztály**,
ha rövidre szabják ...?

(170)
Anesztéziológia.
Idegenszó-mánia !
Mit jelenthet ? Tán it lakik
a szép Anasztázia ?

(171)
Relikviák – hallom gyakran.
Vajon e szón mit szeret,
aki folyton hangoztatja,
hiszen azok **kegyszerek** ...

(172)
Rituális gyilkosságról
számolt be ma János.
Enyhítő körülmény volna,
ha csak **szertartásos** ...?

(173)
Valamilyen törvénykönyvben
rögzítetten áll-é,
hogy a **szertartás** szó helyett
jobb a **rituálé** ?!

(174)
Meteoritból kösöntyű,
vagy akár kaláris ?
Csillagközi volt az, ami
ma **intersztelláris** ...

(175)
Konvergencia programról
hablatyolt a **média**.
Elmagyarázhatnám, mi az,
mert nem bolondéria.
Ámde inkább suhints oda
kérdésedhez alapul
és **követeld**, meséljék el
érthetően, magyarul !

(176)
Más bolygókon értelmes lény
talán ***asztromókus*** ?
Miért jobb a **csillagásznak**,
hogy ma **asztronómus** ??

(177)
Milyen volt az őseinknek
Kardja, nyila, íja ?
Régészet kutatta, mely ma
archeológia...

(178)
A **tábornok** – vajon miért? –
néha **generális**.
Néhány éve fiút **nemzett**,
szóval **generál** is ...

(179)
Generációnak mondod ?
Pedig az a **nemzedék**.
Neveld jól az ifjúságot,
az legyen a nemzet-ék !

(180)
Ha csak Téged rúgtak úgy meg,
hogy a röptöd szép, nagy ív,
elmondhatod a világnak,
hogy ez az ív **exkluz-ív**.
Kizárólagos a röptöd,
így nem repült senki más !
Annak is tán, ki megrúgott,
kizárólagos rúgás.

(181)
„**Kvalifikálta magát** ...” – ezt
de szép is volt hallani !
Még nyakatekertebben csak
akkor tudnád mondani,
ha én tekerném a nyakad
és kezdenél fullani !

(182)
„**Finalista a junior**.”
Hogy oda ne rohanjak !
Döntőbe jutott az ifi.
S tán megmarad magyarnak ...
(183)
Fotografál, fotográfus,
fotós, fotográfia ...
De szépen beszél magyarul
s erre szokik rá fia ...!

(184)
A **kvalitás** csak **minőség**
– ne csodálkozz !– semmi más !
Baj hogyha a szót használod
s úgy véled, ez „nagy dobás”.

(185)
Ikszip Szilon nagyot vívott
s „**kvalifikálta magát**”.
Bejutott, vagy **tovább jutott**.
Ilyen egyszerű ! – Nahát !

(186)
Aki **garanciát** vállal,
egyszerűen **jótáll**.
De nem mondja, ki a száján
idegenszót lóbál ...

(187)
Kitalálta egy **link** alak
– netán egy **link** elme? –
Legyen e, már bevett szónak
második értelme !
Pedig nyelvünk oly sokszínű,
mint lepkén a hímpor.
Találjunk rá érthető szót,
mint például: **címsor**.

(188)
Fontos, jelentőségteljes.
Semmi más a **releváns**.
Ne használd, mert bánt engemet.
Se mással, se vele bánts !

(189)
Megfelelő helyett, hogyha
azt mondod, hogy **adekvát**,
rakd magad máglyára, melyhez
oly szívesen adok fát ...

(190)
Arra **figyel**, arra **ügyel**
(csak azt ne mondd: **fókuszál** !),
vagy – mint tudjuk – **összpontosít**.
Kell még a szó : **koncentrál** ?
(191)
Aspektus jutott eszedbe ?
A **szempont** már nem is jó ?
Vagy nincsen a tárolódban
– csak rejtetten – magyar só ?

(192)
Dermatológia – íme
e szó is fölösleges.
Bőrgyógyászat állna ott, az
magyar és nem semleges.

(193)
Vaksi hapsi **vokssal voksol**,
vajon mire és hova ?
Magyarul is **szavazhatna**,
ha lenne magyar **szava** ...

(194)
Opciós lehetőségek ?
Miket mondasz kiskomám ?
Vagy az egyik, vagy a másik,
az józanabb lenne ám !

(195)
Opció magyar szövegben,
ugyancsak kakukktojás !
Megsúgom, hogy **lehetőség**,
ha nem mondta volna más ...

(196)
„Hagyományaink *vannak*, sőt:
tradícionálisak” !
Ezt hallottam s eltűnődtem,

szép dolog ez mégiscsak !
Hiszen akkor megnyílik az
„opciós lehetőség”
és nyelvünkben előfordul
néha magyar szó is még ...

(197)
Kitelepít, **áttelepít**,
ha azt mondod: **deportál**.
(A homokot nem bírja ki,
jégesőt se, de port áll ...!)

(198)
A **kompjúter** **számítógép**.
Komputernek írod ?
Vagy **computer**, vagy **kompjúter**,
ha eszedet bírod !!

(199)
Magyarul **kattint** az ember
és sohasem **klikkel** !
Ne kacérkodj a *dögpocsék*
nyelvezetű **klikk**-kel !

(200)
Bár Heraklesz híres volt és
csodálatos hős, de
bolond vagy, ha **börzét** mondasz
amikor az **tőzsde** ??!

(201)
Micsoda vagy, édes fiam,
azt mondod, hogy **motivált** ?!
Kedvem van pofozni azt, ki
nyelvileg így *kicsinált* !

(202)
Honnan szedted ezt a szót, hogy
iniciatíva ?!
Magától jött nálad már, vagy
erőszakkal hívva ?

Tán érted a jelentését
– bár egy kicsit kétlem –,
de a magyar kifejezést

nem tudod, úgy vélem.

Megtanítalak rá, fiú
– s ez tán nem kevés –
kiabálva ***súgom*** Neked:
kezdeményezés !

(203)
A divatszók használata
addig-addig **motivált**,
míg belőled, édes fiam,
szajkózgató buta vált !

Ha **kedved van** valamire
– s az elméd nem beszorul –
gondolkozz egy ici-picit
és aztán mondd magyarul...

(204)
Indítékod, **ösztönzésed**,
vagy csupán csak **kedved van** ?
Elmondhatod magyarul is,
s a **motivált** szó le van... !

(205)
Akárcsak a szállóige,
e divatszó szerteszállt,
s most már mást is ért alatta,
ki azt mondja: **motivált**.
Azt reméli, sőt: ***elvárja***,
arra állítódott be.
Ám e szónak valójában
nincs ám ilyen értelme !

(206)
Ha a magyart mindenképpen
nyúzni kell,
a **daljáték** új nevet kap:
mjúzikel...

(207)
Már az **információ** is
sok helyütt fölösleges,
mert csak **adatról** van szó, mely
rövidebb is és helyes.

És ha **infóra** csonkítod
nem mented a helyzetet,
ami rossz és nem célszerű,
zagyva, beteg nyelvezet !

(208)
Akcentusnak mondod, ami
kiejtés, vagy **hanglejtés**;
és e lejtőn nincs megállás,
ami nyelvi felejtés ...!

(209)
Leértékelődik, hogyha
devalválódik.
És a magyarszavú mondat
csak elkallódik ...

(210)
Szervadó, vagy **adakozó**,
ami neked **donor**.
Divatból megy ki magyar szó,
ez a nyelvi nyomor !

(211)
Arról **számol be** szövegem
– és nem **referál** –,
milyen nyakatekert szó is
a **diszpreferál** !

Nem szereti, **nem kedveli**,
számára rémálom ...
Számomra is ! – és ezt a szót
én **diszpreferálom**!

Előnyben nem részesítem,
a hangzása fanyar
s annak, ki szájára veszi
agya már nem magyar !

(212)
Az **aukció árverés** és
többet nem jelent.
Ha használod, nem díjazzák
ám se föntt, se lent ...

(213)
Azzal nem jut messzi Pista,
ha mindenben **pesszimista**.
Még az élettől is fázó
az örökös **borúlátó** !

(214)
„**Kátyuzzák az utat**”...
Érzed, milyen bárgyú ?
„Ágyúzzák a várost”...
Nem lesz benne ágyú ??

(215)
Azonosságod keresed
s úgy hívod **identitás** ?
Kezdetemtől én vagyok én,
s ez számomra nem vitás ...

(216)
Optimista biciklista;
ismeri az egész város.
Mindent rózsaszínben lát a
bizakodó kerékpáros.

(217)
Tárnics az a virág, amely
neked **encián**.

Különbségen múlik és nem
differencián !

(218)
A **tumultus nyüzsgő tömeg**,
tülekedés, miegymás.
Ha magyarul mondod Te is,
jobban értjük mi egymást.

(219)
Törekvő és **igyekvő**, és
szóhoz ne is juss,
ha nagyképűn úgy mondanád:
ambíciózus...

(220)
Nóénak mondták: „Bárkáddal
minden szót ne ments !”
Nyilvánvaló, egy ilyen szó
volt az **evidens**...

(221)
Igazándiból
szép vidék Tirol !
Igazándiból
Te belőled szól !

Gügyögj hozzá egy kicsit,
hátha az is jólesik.
Éppen meglágyult az agy,
vagy csak egy kicsit kihagy ?
Igazándiból
de nagy hülye vagy !

(222)
A **komplex**, mely divatszó lett,
gyakran csupán **összetett**.
Az **indirekt** – közbevetem –
mindössze csak **közvetett**.

(223)
Kommunikál ? **Közlekedik** !
Azt akartad mondani ?
Vagy hogy csak **szóbaáll** veled,
kis **beszédet tartani** ?

Tárgyal, **cseveg**, **eszmét cserél**,
vagy **beszélget** Teveled,
tájékoztat – annyi szó van –
csak neked nincs eleged ...!

(224)
Zabálásnál a **kockázat**,
hogy az ember hízik, ó !
Azt remélem, nem úgy mondod,
mint oly sokan: **rizikó** !

(225)
Volt egy sziget: Celebesz, de
ma az Szulavézi.

A **celeb**-től meghalt a nyelv
(minden hulla nézi ...).

(226)
Az agynak csak fele kell,
ha a **celeb** kelepel ...
A **celeb** szót törlöm mától
(és azt, aki csöndben **lájkol** ...) !

(227)
Aszongya, hogy **attitűd** ...
Van énnekem *attitűm* ?
Fölhevülne ám a szűm,
hogyha lenne *attitűm* !

Attitűdre gondolok,
vajon milyen szép dolog ?
Hozzáállásom „lobog”.
Így leszünk mi boldogok ...

(228)
Abszolút és **abszolút** és
mondd még egyszer **abszolút** !
Ha nem mondod **abszolút**,
kiapadhat minden kút !

(229)
Csalódás, vagy **csalódottság**
a **frusztráció**.
Nincs **értelme**, hogy használjad,
hol a **ráció** ?

Ám a **frusztrált** néha-néha
már értelmet veszt
s *átértékelt* állapotban
fölbosszantott lett.

Mondd magyarul, érthetőbb lesz,
van elég szavunk !
Óriási szókincsünkből
válogathatunk.

(230)
Konzekvenciát, ha mondasz,
kérdésem epés:

Nem tudod, hogy az nem más, mint
következtetés ?!

(231)
Celebeszről jött a **celeb** ?
Ezt Te sem hiszed,
hiszen egészen más néven fut
már a sziget.

Nem elég, hogy idegen szó,
de csonkított is
s ráadásul több fogalmat
fed a kis hamis.

Ünnepelt személyiség-e
az a bűnöző,
ki **celebként** szerepel, mert
ismert betörő ?!

(232)
Az **intenzitás erősség**.
Kurzus = **tanfolyam**,
és ha **intenzív**, hát **erő**l-
tetett az iram.

(233)
A **metódus módszer** csupán,
bár e szó csak félmagyar,
mégis jobb, hisz célegyenes
is jobb, mint egy célkanyar ...

(234)
(Míg a hajó alatt Sajó,
mit csinál a Sió ?)
A **rögtönzés** jobb szó, mint az
improvizáció ...!

(235)
Szóbeli az **eszmecsere**.
– Tudod Te, hogy mi jó ! –
akkor mért mondod: **verbális**
kommunikáció ???

(236)
Ambivalens ? **Kétértékű**,
kétértelmű, mi más ?

Jobbnak tartod az idegent ?
Fölfogásod hibás !

(237)
A mormota fekszik néha,
néha ül, sőt áll is.
Különleges állat, de mért
mondod: **speciális** ??

(238)
Mindaz, **amit hozzáadnak**,
adalék és más is,
az az, amit Te úgy mondasz:
addícionális ...

(239)
A **kurzus** a **tanfolyam** és
megtanulod azon,
hogy ki idegenszót használ,
kellemetlen *fazon* ...

(240)
Sok-sok átvett szóval nincs baj,
ilyen a **sport**, az **atom**,
de a **döntő** mért **finálé** ??
Ezt én föl nem foghatom !!

(241)
Esélyes, vagy **kedvenc**, ami
neked **favorit**.
(Kalodába zárt nyelvrontót
keményfa borít ...)

(242)
Bosszúság és **csalódottság**
a **frusztráció**.
Bármennyire gyakran hallod,
nem kell ez a szó !

Mert a magyar szabatosabb !
Nem árnyalatok,

hogy **mérgelődöm** éppen, vagy
csalódott vagyok ...

(243)
Rezgésszám a **frekvencia**.
Tudtad, csak nem mondod.
Hanyagsággal, „fölvághatnék-
kal” a nyelvet rontod !

(244)
Tópartnál töltöm az időt
majdnem minden nyarant’ én ...
És nyugodtan elhiheted:
vesztegzár a **karantén** !

(245)
A **látomás** kedvesebb szó,
mint a **vízió**,
és **megérzés** – semmi más! – az
intuíció !

(246)
Hozzáállásom remek !
Figyeljetek emberek !
Ez aztán az **attitűd** !
Repeshet tőle a szűd !

(247)
Eszenciális a dolog ?
Hát akkor az **lényeges**.
Semmi szükség arra nincs, hogy
ettől után nézegess !

(248)
Procedúra – hogyha mondom !
Eljárás, vagy **folyamat**.
Ne használd a szót, mert azzal
tépkeded a hajamat !

(249)
Hidd el nekem, hogy a
konferencia
értekezlet – mondta
Kón Ferenc fia.

(250)
„*Egységes* ***uniformisban*** *...*”
(jött a társaság.)
Egyenruha ! Édes komám !
Röhög a világ !

(251)
Csókolom a *kisztihandját*
minden **lájkolónak** !
Kockacukrot adok nektek,
mint a többi lónak ...

(252)
Röviden is megírom én,
nem kell ehhez cikk-hely,
hogy bizony a **paragráfus**
szép-magyarul **cikkely** !

(253)
A **frakció töredék** csak,
vagy hát mondjuk **részleg**.
Miért használják oly sokan ?
Az a sok mind részeg ?

(254)
A **funkció működés**, vagy
munkakör, vagy **föladat** ...
Ha magyarul mondanád,
kiismernéd magadat !

(255)
A **legelső föllépésnél**
mért mondod, hogy **debütál** ?
Idegen és fölösleges !
Tán nem butít, de *butál* ...

(256)
Ti tüdőtök **attitűde**
olyan, hogy levegőt vesz ?
Hozzáállása jó akkor
s levegővel tele lesz ...

(257)
Igazából-lal kezdeni mondatot
ostoba, de tőlem akár mondhatod.

Ám ha ***igazándiból***-lal kezded,
akkor sokkal súlyosabb a helyzet !

(258)
“**Ezzel együtt**” – szólt a pasas
és nem vette észre,
hogy mondani azt akarta:
ennek ellenére ...

(259)
Nem annyira – mondod Te
s én lefogadom,
amit mondani akartál
az a **nem nagyon** !

(260)
Józan eszed (ha van olyan)
Téged arra int,
nem fordíthatsz az angolból
mindig szószerint.

Megsúgom Neked, mert eddig
nem tűnt föl talán,
a magyarban értelmetlen
a ***nem igazán***.

Azaz, hogyha jól megnézzük,
van ott értelem !
Jelentése – elhiheted –
egyáltalán nem !

(261)
Holivud az istenadta,
mert hát angol szó,
de amerikai szegény:
Halivud a jó !

Ám valaki a fejedre
tán féltéglát ejtett,
hogy Te folyton s megrögzötten
Hálivudnak ejted ??

(262)
A népművész a bútorra
valamilyen díszt pingál.

Megkülönböztet – ha mondom !
mindaz, aki **disztingvál**.

(263)
Nem gyereknek mondasz mesét
otthon valahol,
ha a tévében így kezded:
Igazándiból ...

Bunkóság, vagy **jópofaság** ?
Nem vitatkozom,
rendszeresítése ellen
itt tiltakozom !

Nem csak azért, mert az eszem
ettől majd' megáll,
hanem mert a mondókád száz
utánzót talál !

(264)
(Francia szó és nőnemű:
La **"boratórium"** ?)
Felfüggesztés, vagy **haladék**
a **moratórium**.

(265)
A **büdzsé** a **költségvetés**
és *budget*-nek írják.
Azt, aki ezt úgy is ejti,
ki talán nem nyírják ...

Volt egy holland pacák, aki
hollandnak gondolta,
ő nem **büdzsé**-nek ejtette
csak *budget*-nek mondta ...

(266)
Voksolás és ***per pillanat***
egykor jópofáskodás,
rendszeresítve úgy hangzik,
mint a kotkodácsolás ...

(267)
A ***Rock and Roll*** **rokkendrol** csak,
mert a szó angol,

de mert Amerikából jött,
ezért **rakkendrol** ...

Veszett patkány mart meg Téged
talán valahol,
hogy ezt másképp ki nem mondod
csak Így: **rákkendrol** ?!

(268)
Szintétikus = **mesterséges**,
s ha nem vagy hanyag,
sosem mondod **plasztik**-nak azt,
ami **műanyag** !!

(269)
Nem bánom, ha azt mondod, hogy
megkérdőjelez,
de ha **csak** így mondod, nekünk
vajon mit jelez ?

Azt, hogy más megoldást agyad
hiába kutat ...
Kérdőjellel látom el a
nyelvtudásodat !
(270)
"***Per pillanat*** *az a helyzet ...*"
nyögte ki a *tag*,
csak mert lusta limondani:
pillanatnyilag !

Vagy tán úgy ítéli, tréfás
ez a fordulat
és ő humorkirály lesz, ha
tovább így halad ?

Inkább attól tartok, sajnos
ő olyan legény,
hogy a helyes változatot
nem tudja szegény ...

(271)
Ásványbörze. – Így a reklám,
s én kíváncsi vagyok,
tőzsde helyett az íráson

miért **börze** ragyog ??

Azt én már nem is kutatom,
de tán kérdi Örzse,
hogy egy közönséges **vásár**
mifenétől börze ??!!

(272)
Állítja a szöveg, hogy majd
négyszer gyorsabban
tanulsz angolul – ha mondom !
Nézz oda jobban !
Mert, hogy mihez képest, arról
Egy szó sincs abban ..!

(273)
Vajon milyen lukból fúvó
s hovámenő szelet hív,
ki a **különített** helyett
azt mondja, hogy **szelektív** ?

(274)
Aszongya. „A hatóanyag
kétszer gyorsabban
szívódik föl.” – Hű az anyját !
Szívem megdobban !

Ámde mihez viszonyítva ?
– tör a gyanú rám,

hogy mindössze hülyének néz
engem a reklám !

(275)
A **preventív megelőző**
s ezért nemfeledni jó,
hogy nem más, mint **megelőzés**
a latin **prevenció** !

(276)
„**Kétszer gyorsabban** ...” – **ilyen nincs** !!
Kétszer olyan gyorsan, mint ...
lenne helyes, ha az ember
szabatosságra tekint !

(277)
Vegyél elő egy kis szótárt,
ez ahhoz a legjobb út,
hogy rádöbbenj mennyi mindent
jelenthet az **abszolút**.

Feltétlen és **feltétlenül**,
teljes s persze: **teljesen**,
örökérvényű, vagy **tiszta.**
S néha: **tökéletesen** ...

Önmegalázás, ha mindezt
egy szóval cseréled fel.
S e szók kipusztulásáért
kívüled majd ki felel ?!

(278)
Ezt a szót haszálni
hogy' jutott eszedbe ?
A józan ész ettől
leáll meggebedve ...

Más nem volt kéznél csak
a **diszpreferálás** ?
Elmebajt-kutató
lesz e szóért hálás !

Annak, aki érti,
jó szó kétségtelen,
de magyarba szőni ?
Az ötlet képtelen !

Amikor hallottam
azt hittem rémálom ...

A **diszpreferálást**
én **diszpreferálom** ..!

(279)
A hímkutya fogja magát
s minden fánál *improvizel*.
Te pedig nem **improvizálsz**:
rögtönzöl, ha nekem hiszel !

(280)
Rendszeres és **módszeres** és
szándékos is néha,
ne mondd **szisztematikus**-nak,
Te ne legyél léha !

(281)
Az **akció cselekedet**,
ám gyakran ma már
üzletekben egyszerűen
leszállított ár.

Előfordulhat a szóban
olyan tartalom,
amely **cselekmény** is lehet,
akár: **mozgalom**.

(282)
Beszédre szánt lélegzeted
elfogyni nem fog,
hogyha **kábítószert** mondasz
ahelyett, hogy **drog** !

(283)
A **horizont láthatár** és
körvonal a **sziluett**.
Kevertnyelvű szövegeket
a fene már megevett ...

(284)
Amint találkozunk
meg foglak ma róni,
mert a **gesztenyére**
azt mondtad **maróni** !

(285)
Jó szó a **program**, hát
nem szólok ellene,
ámde cserélgetni
műsor-ral illene ...

286)
Applikáció (az, amely megcsonkítva **app**)
alkalmazás, s a szó ettől értelemre kap ...

(287)
Külföldi pénz-átváltásról
tán sosem szólt Jézus,
de ha mégis, **árfolyamra**
nem mondta, hogy **kurzus** ...

(288)
Változékonyságra mondod
volatilitás ??
Többi ápolt megkérdezi:
„Hol a dili, társ ?!”

(289)
Ha **korrigál**, **kiigazít**.
Vált hát át e szóra !
Ez a **kiigazításom**,
ne mondd: **korrektúra** !

(290)
Valós gömb a **reál szféra**.
Ami persze marhaság !
Mármint ezt a szót használni,
mert nem érti a világ.

Ne bújkálj oly szavak mögé,
melyeket nem ért a „nép”.
Buta politikus hiszi,
Hogy népszerű lesz eképp ..!

(291)
Magasztos hangzású,
kevély, szinte hősi
az **archaikus**, mely
mindössze csak **ősi** ...

(292)
Nagyszabású **vállalkozás**,
vagy csupáncsak **ügylet**
lesz a **tranzakció**,
– mondtam én – és úgy lett ...

(293)
Ha **rezervál**, **fenntart**.
Ha Te **rezerváltatsz**,
fenntarttathatsz – mondjuk –

szobát, melyben hálhatsz ...

(294)
Volt egyszer egy ember,
szakálla volt kender,
s ő se tudta szegény,
mit jelent a **tender** ...

Megvallom most nektek
egy kis szótár mellett,
hogy e szó értelme
fejemben nem rejlett !

Kinek beszél tehát
aki e szót mondja ?
Arra, hogy értik-e
van-e vajon gondja ?

A szó jelentése
a **versenytárgyalás**,
tendernek mondani
súlyos agylágyulás !!

(295)
Alteregó = **másik én**-ed,
vagy csak **hasonmás**.
Hogy ezt magyarul mondd eztán,
arra hasson más !

(296)
Kényszerít az idegen szó
– nem használ itt sírni –
például a **show**-t sem lehet
magyarul leírni ...
vagy itt a **sale** (levakarnák
kirakat falárul),
ha ***szél*** állna ott, azt hinnék,
a bolt babot árul ...

(297)
Lét, **létezés**, **létbiztonság**,
vagy akár **létalap**.
Szó az **egzisztenciára**
van egy teli kalap ..!

(298)
Területi, **tájegységi**,
vagy csak **helyérdekű**
a **regionális** (s nézd meg,
pontosan tíz betű ...)

(299)
A **deviáns** **csak** **eltérő** !
Rákerül a sor ma.
Például – amitől eltér –
társadalmi forma.

Ha egy alig ismert szó a
Magyar nyelvnek *sír-ás*,
tisztességesebb s **érthető**
lesz a körülírás

(300)
Azt mondod az illetőre,
hogy **fajsúlyos** személy ?!
Ezért aztán kíméletet
tőlem ne is remélj !

Vagy nem tudod, mi a fajsúly
– ami elég szégyen –,
vagy nem beszélsz tudatosan,
de bárhogy is légyen:

Hülyeségeket hangoztatsz
rádión, vagy tévén,
s a hűlyeség gyorsan terjed
médiánknak révén !!

(301)
Pásztáról pásztára
tapogat a gépem
és a szövegemet
beszkenneli szépen.

Mi lenne, ha magam
kicsikét megráznám
s **szkennelés** helyett a
szöveget **pásztáznám** ?!?

(302)
Orientálódik
– hangzik előkelőn –
csak **tájékozódik**,
parasztin, érthetőn !

(303)
Affinitás, drágaságom
ezeket jelenti:
rokonság, vagy **vonzódás** és
megérti mindenki ..!

(304)
Hallottad ? Ez a jóember
azt mondta, hogy **monstre** !
Erreföl a magyar nyelvet
elvitték a *bonctr-*
embe, hogy megvizsgálhassák
mért halt meg a drága ?
Ím az ok: a nyelvhasználók
kaján trehánysága !

(305)
Bodzafahéncs ... **Szignifikáns** ...
(Marhaság, de rímel.)
Jelentős, vagy **jelentékeny**,
amit a szó mímel.

(306)
A **tender**, ha jól megnézed,
azt jelenti **gyengéd**.
S **ajánlatot** hívsz így, ha a
magyar sajnos „gyengéd”.

Vagy vasúti **szerkocsi**, s ha
ezt nem vennéd zokon,
ez a három fogalom tán
Teszerinted rokon ??

Az angolból sokértelmű
szókat elővakar,
kinek gondolatmenete
már régen nem magyar !

(307)
A lólábak szakértője
talán *patalógus* ?
Kukoricát pattogató
netán *pattológus* ?
Akkor a **kórbúvár** orvos
miért **patológus** ?!

(308)
Lám az **alga** sem magyar szó;
jelentése: **moszat**.
Idegen szó a magyarban
szemet bántó maszat.

(309)
Azt mondtad, hogy tudsz magyarul.
Nem hazugság, de tódítás.
Elmélet helyett mit mondasz ?
Teóriát ! Te „óriás“ …
(310)
Hogyha egy leszállt UFÓ-ból
valós E.T. hussan,
lebénul, ha hallja e szót:
teoretikusan.

Nem, mert nem érti meg, de az
üt fejébe szeget,
mért nem használod a magyar
elméletileg-et ?!?

(311)
Mondom – hogy a keresésben
ki ne fárasszd magadat –
a **szekció** magyarul csak
egyszerűen **tagozat**.

(312)
Hiába tanítlak, fiam ?
A türelmem fogy !
A mondatot **MINDIG** így kezdd:
Azt gondolom, hogy …

Jobb ennél csak akkor lehetsz
– s rád ragyog a fény –,
ha előtte ott áll egy nagy,

hangsúlyozott **Én** …

Hallgatóságodnak térde
a gyönyörtől rogy,
ha **többször is** elhangzik az
... **azt gondolom, hogy** ...

(313)
A **kontinens szárazföld**, de
legtöbbnyire **földrész**.
Ha használod, célpontjaim
listájára fölmész !

(314)
Egyre magasabbra serdül
ember lánya, ember fia.
Én ezt **irányzatnak** mondom,
szebb szó, mint a **tendencia**.

(315)
A *Legszebb ív* jelölésé-
re **pályázik** a *spirál'*...
Úgy is mondhatnád, de minek (?!?),
Hogy e címre **aspirál** ...

(316)
Azt mondják, hogy eltúlzom az
idegenszó-hajszát.
(Vajon ki az, akinek ez
perzseli a bajszát ?)

Példát mondok: túlzás lenne
– hiszen nem is kérdés –
globalizáció helyett,
tekeszertesítés ...

Globalizáció marad !
– Hogy ne kapjunk sérvet ! –
Privatizáció mellett
ki hoz föl **jó** érvet ???

(317)
Globalizáció, privatizáció,
civilizáció, diszkrimináció.

Demonstráció, detonáció,
evolúció, kongregáció.

Stagnáció, szelekció,
injekció, erekció.

Laudáció és **szekció**,
náció és a **ráció** ...
Végtelenig sorolhatnám,
ám nem tudom, ebben mi jó ?

Divat ma a **bió** alma,
vagy akár a **bió** dió,
szavak végződése pedig
legyen lehetőleg -**ció** !!!

(318)
Nyelvrongálók népe lettünk
s ím a **diszkrimináció**:
a magyar szót **kirekeszti**
ez a *dísz, krimi **náció*** !

(319)
Nem értem ám, hogy mire jó
a szó: **privatizáció** ?!
Mégcsak árnyalatban sem más
a magyar: **magánosítás** !

(320)
Bemutatom a helytelent
és nem **demonstrálom** !
Ha ez a szó kipusztulna,
lenne kéjes álom ...

(321)
A **narancs** nem ősmagyar szó,
éppen úgy a **citrom**.
E szavak beáramlása
szakadatlan ostrom ...

Ámde kérlek, a hangzásra
néha azért pillants,
A **grépfrútnál** magyarabbul
csendül a szó: **citrancs**.

(322)
Privatizáció alatt
magánosításra gondolsz ?
Akkor miért nem úgy mondod,
hiszen értelemtől tombolsz ...?

(323)
A híradók háza előtt
ezres tömeg áll.
Kiabálja, hogy ő **tüntet**
és nem **demonstrál** !!!

(324)
Ha **kontextust** használsz:
idegenszó-függés !

Közted és magyar közt
van még **összefüggés** ?

(325)
Az **asszisztens kisegítő**,
vagy csupáncsak **segéd**.
Ne használd ! és magyarabb lesz
tőle minden regéd ...

(326)
Szerencsére divatból megy,
régies a **duett**,
mint pókhálós faszuszék,
amelyet a szú *ett* ...

Hiszen, ha **kettősnek** mondod,
megszokhatod hamar;
kutya sem harap meg érte
és kígyó se, ha mar ...

(327)
Fundamentum az **alapzat**,
szakramentum: **szentség**.
Idegenkedsz a magyartól?
Jó ! – Akkor az mentség ...

(328)
„**Konfiguráld** ki magadnak ...!”
Szólít föl a hirdetés.

Állítsd össze ... lám így hangzik
idegenül ! Mily mesés ...!

(329)
Korrepetál ? – nehogy azt hidd,
fiatalkort **repetál** !
Ismételtet, **gyakoroltat**
és hasonlókat csinál.

(330)
Települési, **községi**
lám a **kommunális**.
Szürkébb neked a magyar szó
még a hamunál is ?!

(331)
Azt mondtad, hogy **extrém** **jó** ?
Ez így nem megy komám !
A ***nagyon jó*** helyett is
nagy jót mondasz talán ?

Ha már használod e szót,
így helyes az ábra:
extrémen, vagy **extrémül**,
ha **jó** áll utána.

Ám Te nem vagy szívbajos !
Kényeskedni ? Minek ?
Kerek-perec mondhatnád
mindjárt **extremly**-nek !!

(332)
A **publikum** csak **közönség**,
s a **publikust** bárhogy nézem,
hogyha **nyilvánosnak** mondod,
értelme úgy fekszik kézen ...

(333)
Az úgy nem jó, hogy misét **mond** ?
Már-már attól félek **celeb** !
Merthogy azt mondod **celebrál**.
Legyen minél idegenebb ?

(334)
Azt mondtad, hogy **mindösszesen ???**
Hogy ezt bárki jól megértse,
olyan, mintha egy állatra
azt mondanád **denevércse** ...

Az összesen nem lesz mindebb
akárhány ***mind***-et szúrsz elé
és a mind sem összesenebb ...
Csak a fejünk fájdul belé !

(335)
Hogyha azt mondod, hogy **play off**,
a kérdés nyelvemre tolul,
mi gátol meg, hogy ne mondjál
minden mást is csak angolul ??

(336)
Becsüld meg a **műanyagot**,
annélkül nincs mai világ !
És hogyha **plasztiknak** mondod,
az a szókincsből is kihág,
s rosszabb, mintha a gyémántot
fitymálón neveznéd szénnek,
vagy a ragyogó aranyat
lekicsinylőn, csupán fémnek !

(337)
Van egy szavunk a mindössze,
mely másszóval csupán.
Mindösszesen-né képezted ?
Itt állsz – **nagyon** bután !

(338)
Földolgozás, **átdolgozás**:
adaptáció.
Ha több fogalmat fed egy szó,
mondd, abban mi jó ?

(339)
Nem tudom, hogy gondoltad-e,
német szó a **gríz** is.
Ámde az a nyelv **válsága**,
ha azt mondod **krízis** !

(340)
Örömet akarsz **okozni** ?
Nekem azzal **szereznél**,
ha az **okoz** ige helyett
maradnál a **szerez**-nél ...

(341)
Görögbe mész ? **Olaszba mész** ?
Divat rémség, amit fújsz !
Mit szól ez a fönti kettő,
ha hátulról belébújsz ??

(342)
Országról ő nem is beszélt
csak, hogy **megy Spanyolba**.
Tunyaságától így jutott
mindössze a Francba ...

(343)
Megkérdezzük Kelement máris,
mit jelent az **elementáris** ?
„Szórakoztok velem, mi ?!
hisz tudjátok: **elemi** !”

(344)
Íme e szó: **petíció**,
nem tudni, hogy benne mi jó !?
Folyamodvány szép-magyarul,
s magyarázatra nem szorul !

(345)
Térséget – mely régi, jó –
idegenszó **légió**
áraszt ma el törtetőn,
s úgy nevezi: **régió** ...

(346)
Önigazgat, **önkormányoz**,
avagy **önrendelkezik**,
ha **autonóm.** – Itt is magyar
s **önálló** szó kéretik !

(347)
Erkölcsi helyett, ha folyton
azt mondod, hogy **morális**,

erkölcstelen ! (Mégha a szón
szivárványszín por áll is ...)

(348)
Az **archívum levéltár**, vagy
irattár, vagy **adattár**.
Van tanár, aki e szóért
néhány pofont adott már ...

(349)
Íme egy szó, amelynek a
végződése megint **-ció** !
Mire jó **gyűjtemény** helyett
ezt használni: **kollekció** !?

(350)
Ne zavarjuk meg a fickót,
ő most éppen **interpretál**.
Ha azt mondod, csak **értelmez**,
attól tán az esze megáll ...!

(351)
Sereg, **csapat**, **sokadalom**,
sokaság a **légió**.
Nyúlj vissza a magyar szóra,
s a nyelv marad régi-jó !

(352)
Azt mondtad, hogy **mindösszesen** ?
Meghülyültél, aranyom ?!
Vagy mindig is mafla voltál ?
Ezt tovább nem vitatom.

Mindössze és **összesen** két
különböző fogalom !!
Irtsuk ezt a szót ki végre,
s úrrá lesz a vigalom !

(353)
Mit csinál, ha **uralkodik** ?
Azt mondod, hogy **regnál** ?!
Mintha ízes halászlébe
egy varangyot dobnál !

Hatalmon van, **ő a főnök**,
a ***jogarral kopog*** ...

Ám, hogyha Te **regnált** mondasz,
a magyar nyelv zokog ...

(354)
Ha **renoválsz fölújítasz**,
vagy pedig **tatarozol**.
Idegenszóval a nyelvben
elzagyvulást okozol !

(355)
Kémikáliát hangoztatsz,
tudod Te, hogy mit beszélsz ?
Netán szabadságra vonult
fejedből a józan ész ?!

Jaj, bocsánat ! Rádöbbenek
és a szívem elszorul,
hiszen a szót talán soha
nem hallottad magyarul ...

Megsúgom, hogy **vegyianyag**,
vegyszer, akár **vegyület**.
Azt hittem, hogy tudsz magyarul,
emiatt a rémület.

(356)
„A síneket most javítják.
– Tudósítónk így szaval –
Az iskolák szünetelnek,
a lakosság meg nyaral ...”

„**Ezzel együtt** nagy dugókra
számíthat a közönség,
merthogy torlódást okoz majd
ez a munka – tudjuk rég ...”

Megáll az ész ! Hol csatangol
a szándékolt értelem ?
Ha a város szinte üres:
„**Ennek ellenére** ...” – Nem ?

(357)
Azt mondod, a városszéli
építkezés arról szól ...
Na, erre kíváncsi vagyok,
megnézem, hogy halljam jól,
merthogy építkezés **beszél**
olyan fenséges csoda,
türtőztetnem kell magamat,
hogy ne rohanjak oda!

(358)
Tudatosan mondtad: **pollen**,
vagy nem tudod, mit beszélsz,
mert mások szájából átvett
divat-ragályokkal élsz ?!

(359)
Gyönyörű szó a **fájl**, viszont
– többek között – **reszelő**.

Használata agylágyulás,
mondhatnám, hogy eszelő !

Adatköteg, **adatnyaláb**,
akár **adatcsatolat** ...
Szolgamódra veszel át szót ?
Ne hagyd már el magadat !!

(360)
Hogyha azt mondod, hogy **regnál**,
fölteszem a kérdést,
butaságból műveled-e
ezt a nyelvi sértést ?
Vagy csak vagánykodni akarsz
s nem érint az aggály,
hogy amit így szerteszórsz az
súlyos, nyelvi ragály ?!

(361)
Képes vagy e szót használni:
szubszidiaritás ???
Száz közt hány van, ki számára
értelme nem vitás ?

Nem mondom meg mit jelent, e
szónak ki kell múlni !!
És ez okból fölösleges
lenne megtanulni !

(362)
Reklám mondja, hogy a gyógyszer
segít a tüneteken ...
Olyan, ami **rajtam** segít,
olyan gyógyszer kell nekem !

A tüneten ne segítsünk
– majdcsak ellesz valahogy –
a betegnek csak az használ,
ha a tünet végre **fogy** !

(363)
Lelki sérülés, vagy
megrázkódtatás.
Rövidebb a **trauma**,
ez nem is vitás.
Gondold csak végig, hogy vajon
ettől a nyelv szebb ?
Hány szót vegyünk át és honnan
csak, mert **rövidebb** ??

(364)
Valószínűleg, hogy ...
Természetesen, hogy ...
Nyilvánvalóan, hogy ...
Kétségtelenül, hogy ...

Feltehetően, hogy ...
A türelmem elfogy !
Hiszen rossz a szerkezet !
Ennyire nincs már eszed ?!

Természetes, hogy ..., vagy:
természetesen ...
Fenti példák módját
irtsad hevesen !!!

(365)
Ha nővel nem *nőölünk*
és sóval nem *sóolunk*,

s a tűvel nem *tűölünk*,
sível miért **síelünk** ???

Esik a hó, netán *hóol* ?
Micimackó meg *szánkóol* ?
Aki zabál gyakran hízik,
de nem **síel**, hanem **sízik** !

(366)
Itím, *itímebb* és végül
a **legitímebb**.
Törvényesebb – mondanám én,
feltétlenül szebb ...

(367)
Van egy bivaly, amely kaffer,
nem abból készül a **koffer**,
melynek – tudja minden teve –
magyarul **bőrönd** a neve !

(368)
Akár mérnök, akár orvos,
specialista: **szakértő**.
Mégsem így mondta ma Ervin !
Biztos, hogy magyarul ért ő ?

(369)
Aszongya az öreg Kiss:
Internacionális ...
Kijavítja lánya, Gizi:
Az magyarul **nemzetközi** !

(370)
Intervenció csak
beavatkozás !
Beszéljen magyarul
Te helyetted más ?

(371)
Egyszer volt, hol nem volt ...
Egy **specialista**.
Neve tán Jóska volt,
de lehet, hogy Pista ...
Speciális volt a
specialitása:

szójababból főzött
kukoricakása.
Csak ő tudta ezt a
különlegességet,
az egész világon
csodálták evégett.
Miért mondtam ezt el ?
Ilyet nem tud Miska !
– Sajnos **szakértő** sem –
csak **specialista** ...

(372)
Jogos lehet, vagy **törvényes**,
ami **legitím**.
Ha egyszerre mind a kettő,
legeslegitím ?

(373)
Speciális: **különleges**,
ha úgy tetszik: **egyedi**.
S ha nem tudtad, nyelvtudásod
a fene is eheti !

(374)
Fogtad magad és egyszercsak
azt mondtad, hogy **entitás**.
Szolgamódra vetted át e
divatszót, ez nem vitás.
Te sem érted és az a baj,
veled együtt senki más ...
Ezért indul el most tőlem
hozzád ez a felhívás:
Ha **izé**-nek mondod eztán,
mit e szóval megjelölsz,
senki sem érti kevésbé
s humoroddal tündökölsz !

(375)
Azt mondod, hogy **szkeptikus** vagy,
s ezt meggyőzően teszed.
Ez egy foglalkozás, vagy csak,
amit mondok **nem hiszed** ?

Hogyha **kétkedsz** valamiben,
az kicsit sem meglepő,

ám az, aki **szkeptikus** már
örökké csak **kétkedő** ...

(376)
Ha pontosan fordítod le,
gyakran az idegen szó,
jóval kevesebbet jelent,
ím a **gravitáció**:
súlyoskodás, **nehézkedés**
már fogalmi véget szab.
Jobban hangzik magyarul, s a
tömegvonzás pontosabb.

(377)
Divat lett e szó: **entitás**;
hajtogatod fenemód !
Pedig, amit jelölsz vele,
arra lenne magyarszód.

Mellékes, hogy mást jelent mint,
amit mondanál vele
– hiszen e szó bonyolultabb
tartalommal van tele. –

Te most **egység**-ként használod
– önmagában kényes tény –,
szerintem e fogalomra
joblenne a ***létezmény***.

(378)
Azt mondod, hogy **funkcionál** ?
Magyarázat kéretik,
e tényállás közlésére
mért nem jó a **működik** ??!!

(379)
Ha **paríroz**, hát **szótfogad**,
avagy **engedelmeskedik**.
Idegenszók használatát
egyszer majd talán büntetik ...

(380)
Szenzibilizál: **fogékonnyá tesz**,
avagy éppen **érzékennyé**.
– Így érthetőbb lesz !

Nyelvünknek értékeire
– míg bírják e vállak –
fölhívom a figyelmedet,
szenzibilizállak ...

(381)
Kompetenciákat mondtál
képesítések helyett,
Pedig inkább **jogosultság**,
jól jegyezze meg fejed !

Ha mindent magyarul mondasz
nem csinálsz ilyen hibát,
s nem képzed a mitsem sejtő
idegen szavakat át !

(382)
Kié volt az ötlet,
mely nyelven üt sebet,
fotót terjeszteni
fénykép szavunk helyett ?!

(383)
Amiatt felelős ??
Na ne hülyéskedjünk !!
Itt az **azért** szóra
lenne inkább kedvünk !

Odafigyelsz néha
arra, amit mondasz,
vagy csak ismétled azt,
amit máshol hallasz ?!?

(384)
Magyar filmben dúlt e szép szó:
rezonábilis.
Ki színésszel ilyet monddat,
súlyosan dilis !

Hisz a színész mást nem mondhat,
csak fáj a feje,
mert attól fél, azt hiszik majd,
hogy ő a hülye !

Idegenszó a magyarban
terjed, mint a dudva !
S terjesztője még büszke is –
magyartalankodva ...

Gondolkodó, **értelmes**, vagy
egyszerűen **józan**.
Ám, ki **rezonábilist** mond,
nem részes e szóban !

(385)
Szelektáltan aranyozott
a csodás, új érem.
Hogy ettől falra ne másszam,
talán még megérem !

Szelektáltan ? Szóval itt-ott,
avagy egyik-másik ?
Csodálom, hogy ettől más is
a falra nem mászik.

Magyartalan s értelmetlen
lássuk be ezt kérem,
mert **helyenként** aranyozott
a szép ezüst érem !

(386)
Azt mondod, hogy **szitálás** lesz ?
Mit szitálnak ? Lisztet ?
Időjárást jósló komám
a tenyerem viszket !

Ködszitálás a varázsszó,
apád ezt még tudta,
s kimondani nem volt – mint te –
béna, bárgyú, lusta !!

(387)
Jaj de szép szó a **vakcína** !
(Süketcína nincs is !)
S aki kapja, annak gyakran
életvédő kincs is !

A *tehén* szó származéka,
tehát ne légy hanyag,

mondd csak nyugodtan magyarul,
nem más: **oltóanyag** !

(388)
Ki **objektív**, **tárgyilagos**.
Nehéz megjegyezni ?
Jó lesz – ha magyarul tanulsz –
füledet hegyezni !

Objektív a **tárgylencse** is.
Hej ! Az élet cudar !
Az idegen többértelmű,
nem úgy, mint a magyar !

(389)
Na ne tréfálj ! Szádon csúszott
ki, hogy **família** ?
Félsz, ha **családnak** mondanád,
nem ért ember fia ??

Fizet valaki azért, hogy
idegenül gagyogsz ?
Vagy úgyhiszed, hogy csakis az
idegennel ragyogsz ?

(390)
Legerősebb a **domináns**,
uralkodó akár,
kimagasló, **legföltűnőbb**.
Alig van itt határ.

Annyi szó van a magyarban,
használd hát az eszed !
Bármilyen szót raknak eléd,
azt te meg is eszed ??

(391)
Anyag, **állomány**, **tartalom**,
néha akár **lényeg**.
Hogyha **szubsztanciát** mondasz,
sok közül mit értsek ??

(392)
Képletes beszéd, **hasonlat**
lám a **metafóra**.

Mondd magyarul, nem bánod meg,
tegyél a jó lóra !

(393)
A **morális**, **erkölcsös**, s a
balmorál erkölcstelen ?
Használj magyar szót s a szöget
gyakrabban találod fejen ...

(394)
Az **objektum** minden lehet:
tárgy, **képződmény**, **épület**,
műemlék és **létesítmény**,
vagy **ufó**ként szánt eget ...

Marha-kényelmes ez, fiam,
szedd össze magadat, héé́é ́!
Objektum helyett mondhatnád
egyszerűen, hogy **izé** ...!

(395)
Elfáradsz mire kimondod:
emócionálisan.
Meghatóan bárgyú szó ez,
könnyem mivel száritsam ?

Keress rá mást, s ha ráérzel,
énszerintem máris van:
érzelmileg – a másikat
felejtsűk el hát gyorsan !

(396)
Letesz, **lerak**, **letétben hagy**
és hasonlókat csinál
mindaz, aki azt állítja,
hogy ő bizony **deponál**.
(S ha letette és rámászik,
mondhatja, hogy **depón** áll ...)

(397)
Ha **applikálsz** **alkalmazol**,
vagy **illesztesz** valamit.
Applikáció lesz abból,
hogyha meg nem csal a hit.
Tehát – mondjuk – **alkalmazás**.

Ez az **applikáció** –

ámde biztos illik rá más
mezei-, vagy házi-szó ...

(398)
Ne mondd, hogy ezt nem tudtad: a
matéria az **anyag** !
Aki tudja s mégsem mondja,
az rém mafla, nem hanyag !

(399)
Az **aspiráns** a **pályázó**,
hogy mire, az mellékes.
A tudomány titkainak
mélyére, ne mellé less ...

(400)
Integritás: **sértetlenség**,
épség, néha **tisztesség**.
Magyarul beszélj, nyavalyás !
Én ezt hányszor mondjam még ?!

(401)
Világrész, vagy **földrész**, akár
szárazföld a **kontinens**.
Hogyha elfelejteném, hát
Téged kérlek pont: kiments !

(402)
Ha **referál**, hát **beszámol**,
előterjeszt, vagy **jelent**.
Fölösleges idegen szó
beszennyezi a jelent !

(403)
Itt a **ráta**, mely lehet **rész**,
hányad, **mérték**, **arány**.
Ha e szót használod, agyad
kisméretű: parány ...!

(404)
Ha a **rizikó** szót hallom,
a hideggel rázat !
Pofon egyszerű magyarul:

veszély, vagy **kockázat**.

(405)
Az **impulzus indíttatás**,
ösztönzés, vagy csak **lökés**.
Ha egy szót nem értesz rögtön,
utánanézni ne késs !

(406)
Vörös iszap tette tönkre,
pusztult minden holmi.
S így mondták, hogy: „A házat le
kellett **dózerolni** ...”

Mit érez az, ki e házat
magáénak vallja,
és hogy mit kell vele tenni,
hírekben így hallja ?!

Finomabban is lehetett
volna fogalmazni.
Szomorú hírnek is lehet
a módját megadni !

S bár e panasz elején az
iszap állt, a veres,
a **dózer** szó a magyarban
nem tudom, mit keres ...!

(407)
Így és így – azt mondod – lehet
lájkokat szerezni ...
Megkedveltetni magadat
nálam nem fog menni !

(408)
Ha **protestál**, **tiltakozik**,
mint most éppen én is:
van rá szavunk s idegenül
mondogatod mégis !

(409)
Edukáció: **nevelés**.
Mi ütött beléd,
hogy a magyar szó helyett a

külföldit leléd ??

(410)
A **tempó** lehet egy **mozgás**,
iram, avagy **ütem**.
Ne használd, mert „magyarodban”
megrendül a hitem ...

(411)
Szezonális: **idényszerű** !
De, mert nem köt béklyó,
új szót ötlök és kimondom
íme: **évadméltó** ...

(412)
Mozzanat, vagy **tényező**,
fizikában **nyomaték**
a **momentum**, s ha így mondod,
az szellemi fogyaték ...

(413)
Szenvedélytannak mondanám:
addiktológia.
És e szót, míg el nem tűnik
addig tolom, szia !

(414)
Ha **konvertál**, **átalakít**,
átértékel, **átvált**.
„Idegenkedsz” pedig anyád
magyar szóval táplált ...!

(415)
Kontinensnek becézgeted ?
Hát nem vagy nagy bölcsész !
Óvodások is tudják, hogy
az magyarul **földrész**.

(416)
A **tendencia**, **irányzat**
s néha talán **hajlam**.
Idegenszók szajkózását
tőled meg ne halljam !

(417)
A **ráta** szó lehet **mérték**,
rész, **arány**, vagy **hányad**.
Fölösleges a magyarban,
hogyha hallom, hányat !

(418)
A **kockázat** szép magyar szó,
miközben a **rizikó**,
úgy viszonyul hozzá, mint a
gazellához viziló ...

(419)
Lám a **stabil** is olyan szó,
halom fogalmat jelent.
(Nagy a magyar szóknak „tétje”,
Idegenszók tétje: lent ...)
Szilárd, **állandó**, vagy **tartós**,
maradandó, **végleges** ...

Nyelvünk – látod – kifejező,
szabatos és részletes.

(420)
Ha **fluktuál**, **ingadozik**,
váltakozik szorgosan.
Sőt, **hullámzik**, vagy **hintázik**,
akár lassan, vagy gyorsan.

(421)
Ha valami kezdettől rossz
– akár hányan mondják –
nem lesz jobb s a mondogatók
csak a nyelvet rontják.

Ilyesmire példaként csak
egyetlen szó álljon:
poliamíd soha nem volt
nejlon, hanem **nájlon** ?

(És a „**nejlon** zacskó” pedig
– elárulom halkan én – ,
mégcsak nájlon sem volt soha,
csupán **polietilén** ...)

(422)
Azt mondja az időtjósló,
hogy holnapra hidegfront
lepi el majd az országot,
északnyugatról beront.

Aszongya, hogy **ezzel együtt**
a hőmérséklet marad.
Tehát nem jön a lehűlés,
a jóidő ittragad.

E divatos szóhasználat
furcsa, szinte röhejes,
hiszen **ennek ellenére**
lenne szerintem helyes !

(423)
A **táblázat** félig magyar.
A **tabella** mire jó ?
Jobban tetszik, ha teljesen
idegen a használt szó ?!

(424)
Cselekvés vagy **tevékenység**,
ügyködés az **aktívitás**.
Ha nem találsz magyar szót rá,
hogy az agyad **aktív**, vitás !

(425)
Zavar, **bosszant**, **idegesít**,
ingerel vagy **háborgat**.
Sok szó van, amit az ember
irritál helyett mondhat !

(426)
Olyan nincs, hogy **mindösszesen** !
S hogy a legbutább is értse:
Olyan sincs, hogy **skorpióca**,
s olyan sincs, hogy **denevércse**.

A **mindössze** s az **összesen**
két önálló, külön állat.
Vigyázz arra, hogy e kettő
ne olvadjon egybe nálad !

(427)
A módszer csak félig magyar ?Tán igazad van.
A **metódus** teljességében magyartalan !

(428)
A készülék működik bár,
ámde csak hang hallható.
A képernyő hirdeti is,
nem lesz más, csak **audió**.

Annak, aki kitalálta
agya lágy, az esze pang,
mert helyesebb s magyar lenne,
ha az állna ott: csak **hang** !

(429)
Ráta ! **Ráta** ! Rátalálsz,
az ördögök kérték,
hogy e szót használd merthát:
hányad, **arány**, **mérték** !

(430)
Mit hallok gagyogni ?
Ó ! Uram fia !
Vegyianyag helyett
kémikália ?!?!?

(431)
„**Mennyi ember** szavazott le ?”
Ismeretes e körben,
hogy azonos hiba lenne:
Hány víz van a vödörben ?

(432)
Az **impresszió benyomás**,
szószerint vagy átvitten.
Idegenszó-szemétdombra
ezt a szót is átvittem.

(433)
Következetes ! Ha mondom !
Miért lenne **konzekvens** ?!
Fölösleges idegenszók
özönétől Isten ments !!

(434)
Ha **recitál**, **szaval**, **fölmond**,
fölolvas, sőt: **idézget**.
Aki velem egy követ fúj,
e versekből idézhet.

(435)
Attribútum: **tulajdonság**
avagy **ismertetőjel**.
Ha használod, tunyaságod
arról ismerhető fel !

(436)
A **riválisvetélytárs**,
Akárhonnan nézzük !
Jobb hogyha a fogalmakat
magyarul becézzük !

(437)
Azt mondod **totálisan** ?
Tán **teljesen** hibbant vagy ?
Vagy, ami fejedben van,
idegenre kattant agy ?

(438)
A **lumbágó idegzsába**.
Hogy' jut eszedbe e szó ?
Ha beléd áll, rettenetes.
Semelyik nevén sem jó !

(439)
Ha **apellál**: **folyamodik**,
régiesen: **fellebez**.
Gondolkozz magyarul s meglásd,
boldogító szellem ez !

(440)
A **szimbólum** szépen hangzik,
ám mégis fölösleges,
mert hát **jelkép** (s nyelvőrzéssel
foglalkozni érdemes).

(441)
Az **exkluzív egyedi**,
avagy **kizárólagos**.

Szemed magyar szóra nyíljon
és ne legyen hályogos !

(442)
Azt kérdezed, mi az **instant** ?
Megmondom én rögvest.
Azonnali is lehetne
és lehetne **rögvest**.

Ám az ember – lépten-nyomon –
akárhová pillant,
reklámokról vigyorog a
rosszhangzású **instant** !

(443)
Mivel lehet az akácfát
kiváltani ? – Kérded.
És ettől a hülyeségtől
nem remeg a térded ??

Netán-tán a zaciban ül
s rád a fogát feni ?
Kérdésedben helyes lenne:
helyettesíteni !!!

(444)
Annyi szó van a magyarban,
a szomszédba sose fuss !
Kíméletlen, **nyers** vagy **durva**,
vagy **vaskos** a **drasztikus** !

(445)
Feltevés, **feltételezés** ...
Magyarázd meg mégis,
mért jut helyette eszedbe
a szó **hipotézis** ?!

(446)
Az ember a nyelvet hallván
gyakran csóválhat fejet:

új divat az ennek **mentén**,
ennek **alapján** helyett !

(447)
A probléma megoldását,
hogy nem lehet **megkerülni** ?
A sétádnak **körülötte**
miért is tudnál örülni ?

Amit mondani szeretnél:
kikerülni, **elkerülni**.
S az értelme az lenne, hogy
nem tudsz **útjából kitérni**.

(448)
Megeshet, hogy beszédközben
elragad a hangulat,

de azért a mondat végén
ne vidd föl a hangodat.

Becsületes hanglejtéssel
fejezd be a mondatot,
mondat végén ne magasítsd
azt a négy-öt szótagot.

Mondataid fűzérében
minden egyes mondatod
akkor zárul, ha a végén
hangod nem fönt hordozod !

Jót tesz, hogyha beszéd közben
önmagadat hallgatod,
s nem várod meg *hangejtéssel*
legutolsó mondatod.

(449)
Mondatvégi hangfölvitel
rémesen ronda divat !
Mint mikor az ijedt kutya
kérdő hangsúllyal ugat ...

Nyűvöd szép nyelvünk hangzását
akkor, hogyha így beszélsz.
Tán, hogy a szavadba vágnak
 – idő előtt – attól félsz ?

Vidd le nyugodtan a hangot
mielőtt jönne a pont,
magaslatra vitt mondatvég
rossz szokása nyelvet ront !

(450)
Tegyél beszédben is pontot
a mondati végeken !
Hidd el, semmit nem változtat
a tartalmi tényeken.

Lemenő hang – mondatvégen –
befejezni hivatott,
magasra vitt hang jelzi az
undorító divatot.

Ne beszélj így ! nem vagy napon
s a fejeden nincsen vaj.
Magashangú mondatvéggel
kezdődik az idegbaj ...!

(451)
Ha azt mondod valakiről,
hogy ő Téged **vegzál**,
idegen szavak iránti
szent haragom megszáll !

Anyanyelved szókincséből
netán-tán kikoptál ?
Bosszant, **nyaggat**, **háborgat**, vagy
zavar, **zaklat**, **piszkál** !

(452)
Van, aki oly zsarolható,
hogy neki egy dia bétesz ...
Te pedig a **cukorbajra**
azt mondod, hogy **diabétesz** ?!?

(453)
Vígan fújja minden diák:
a szauruszok **fosszíliák**.
Ki tudja még közületek,
hogy magyarul **kövületek** ?

(454)
Tudtad Te kis tökkelütött,
hogy a **frusztrált** néha **dühödt**,
néha **bosszús**, vagy **csalódot** ?
Ehhez készíts vonalkódot !

(455)
Vetélytárs lenne a helyes
– császár is és király is
tudja ezt – és nem a bamba
kifejezés: **rivális** !

(456)
Intuíciónak mondod ?
Megérzés csupán.
Idegen szavakért Téged
fizetnek netán ?

(457)
Hajdanán a vászon szövet
hol kender volt, hol len ...
Törvény mondja ki, hogy legyen
a **virágpor pollen** ??

(458)
Civakodás, **torzsalkodás**,
ha úgy tetszik: **viszály**.
Hány szó kell még, hogy a bárgyú
konfliktusról leszállj ?!

(459)
Idegenszó ám a **gríz** is,
pontosan úgy, mint a **krízis**.
Búzadara – íme a szó !
Krízis helyett **válság** a jó !

(460)
Autonómiának mondod ?
Megtudni ne késs,
hogy az magyarszóval simán
önrendelkezés !

(461)
Ifjúsági helyett akkor
mondogasd, hogy **junior**,

hogyha kutyafüleidhez
járul szőrös, sunyi orr !

(462)
Az **objektum** homályos szó,
a cél körül sántikál.
Minden mást csak helyettesít,
mintha **izét** mondanál.

(463)
Ha **imitál**, csak **utánoz** !
Ne hagyjon hát hidegen
a kérdés: Ha van magyar szó,
minek oda idegen ?!?

(464)
Nézd a szavak *önértelmét*
és akkor majd nevetve
nem kérkedsz idegenszóval,
magyart használsz helyette.

Például a **frekventál** is
olyan amely nevettet.
Akár úgy is fordíthatnánk
szerintem, hogy **rezegtet** ...

(465)
Diverzitás: **sokféleség** !
Csak egy szó a több közül.
Aki idegenszót használ
bizony sosem üdvözül ...

(466)
Magyar szövegben a **deszant**
engem főleg azért bosszant,
mert száz közül vajh hány akad,
ki tudja, hogy **rohamcsapat** ??!

(467)
Mondd meg nekem, abban mi jó,
hogy azt mondod **konklúzió** ?
Van rá szavunk ! Nem is kevés !
Például: **következtetés** !

(468)
Értetlenül szörnyűlködöm
s fejem töröm mindig én,
mitől lett némely szövegben
a **bennszülött indigén** ?!

(469)
Nosztalgia, **nosztalgikus** ...
Valóságos kulcsszó már !
Múltsóvárgás, **múltsóvárgó**,
vagy röviden **múltsóvár**.

(470)
Mondani hosszan is lehet:
Di-ag-nó-zis..? Jobb a: **le-let** !

(471)
Árverés, vagy **árverezés**
magyarul az **aukció** !
Idegenül mondod ? – Abban
vajmi kevés ám a jó !

(472)
Régen tudjuk, hogy a villa
nem lehet más, csupán villa.
Ezzel szemben a csatorna,
csatorna és, kanális ...
Erre mondanád te szegény:
mul-ti-funk-ci-o-nál-is ?!

Ki fizet meg hét szótagért ?
A szád nagyobb kopású !
Rövidebb is, magyarabb is,
ha azt mondod **több-cé-lú**.

(473)
Kla-vi-a-tú-rá-nak mondod ?
Géped nem is zongora !
S ha az lenne, **bil-len-tyű-zet**
még akkor is jobb oda !

Ám a nyomógomb mezőre
(nem árt néhány gondolat)
– senki meg nem verne érte –
ha azt mondod: **gombozat**.

Nevetségesnek találod ?
Ne tétovázz túl sokat,
hiszen nyugodtan mondhatnád
így is: **nyómógombozat**.

(474)
A **porció** – bárhogy nézem –
jómagyarul csupán **adag**.
Idegenül előkelőbb ?
nézeteid jócskán vadak !

(475)
Tárgyilagosságnak mondod
– ez nem is vitás –
ha magyarul is tudnád, mi az
objektívitás ...

(476)
Sohasem volt a fejedben,
vagy elhagyott rég ész ?
Archeológusnak mondod,
ki magyarul **régész** ??

(477)
Kavalkám és **kavalkád** és
kavalkája lehetne,
ám a szótő nem **kavalka**,
s így a fene megette !

Lusta vagy utána nézni ?
Az ilyesmi kimerít ?
Megsúgom: a **kavalkádból**
csupán néhány ló nyerít ...

Ott használd a **kavalkád** szót
– ha eszedbe nem jut más –
ahol azt jelenti, ami:
szép **lovas fölvonulás** !

(478)
Őrült, bolond, akár hülye
németben a *Narr*.
Hülyítő hát a **narrátor**
gondolnánk hamar.

Ámde sajnos ezesetben
német nem segít.
Viszont, ki e szót használja
majd hogy nem hülyít !

Fölolvasó, **mesemondó**
e szó magyarán.
S ha így mondjuk megromlana
a mese netán ?!

(479)
Ha két szó hasonlót jelent,
akkor **rokonértelmű**.
Magyar szót használ az ember,
hogyha a nyelvéhez hű.

Ám, aki ezt be nem látja,
annak szinte „szeme néma” !
Idegen szót használ bambán
és azt mondja: **szinoníma**.

(480)
Bélyegalbum, fényképalbum ...
Ne is lesd az alkum !
Közönséges CD-lemez
sosem lehet **album** !

(481)
Műveletlen vagyok sajnos
– ez most már nem vitás –

mert fogalmam sincs, mi a
szubszidiaritás !

Azt mondod, hogy nem más, mint az
önrendelkezési jog ?
Akkor – ki e szó mögé bújt –
hangosan röhögni fog.

Jelentheti a terhesség
megszakítási jogát ?
Vagy, hogy ennek a tilalmát
az állam ruházza rád ?

Szóval, ki a műveletlen ?
Ki szót vesz át hanyagul,
ahelyett, hogy fogalmazna
egyértelműn, magyarul !

(482)
Protestál az illető, mert ...
Miért is **tiltakozik** ?
Mert azt mondtam, hogy fejében
nyelv-zűrzavar lakozik.

(483)
Ráta, ráta, ráta, ráta,
rátalál a szád,
Ha nem magyarul gondolkodsz
s nem ügyelnek rád.

Részarány, vagy **százalék**,
vagy van tán más eset,
amelyben más magyar szó is
pontosabb lehet !

(484)
Van a **mind**, a **mindössze**,
az **összes**, **összesen**.
Mindösszesen viszont nincs !!
Hidd el énnekem.

Összesennél egyszerűen
nincs ***összesenebb*** !
Gondolkozz kicsit, ha beszélsz,
Úgy értelmesebb.

(485)
Kettőezertizenötben
azt mondom neked,

kétezertizenöt van most,
ezt el ne feledd !

Kettővel akkor kezdj számot,
ha a hangerő
lanyha és a **két-** a **hét**tel
fölcserélhető.

Az évszámnál ez a veszély
messze elkerül.
(**Hétezertizenötben** majd
– talán – fölmerül ...)

(486)
A finta viszont cselvágás

Kérdezősködhetsz, barátom
Gödöllőtől Aradig ma,
és kiderül, hogy nem tudják,
mit jelent a **paradigma** !

Összeszorított fogakkal
Azt mondod, hogy csak azért se !
Kiválasztott népnek irkálsz
és azt úgy, hogy csak az értse !

De ha a célközönséged
bárki fia, lánya légyen,
írj magyarul ! Hidd el nékem,
a magyar szó sosem szégyen.

Ám a kedves olvasóm most
joggal kíváncsi e szóra,
fordítsuk e versikénket
hosszú léről végül jóra.

Mi lehet a **paradigma** ?
Mondjuk: **ragozási minta.**
Noha egész mást is jelent.
Lám e szóban itt a **finta**.

Példakép is, **mintakép** is,
és hogy bámuljon a nép:
uralkodó tan is lehet
s **tudományos világkép** !

(487)
Azt mondja a bamba szöveg,
hogy valaki **szankcionál**.

Ha magyarul írták volna,
jobban tudnánk, hogy mit csinál.

Mert e «remek» idegen szó
tucatnyi fogalmat takar,
érthet belőle az ember
éppenséggel, amit akar !

Ha kíváncsi, a szótárból
néhány értelmet kiszemel:
szentesít, vagy **engedélyez**,
avagy **jogerőre emel**.

Megerősít, **jóváhagy** és
alátámaszt, sőt: **jutalmaz**.
Amint látjuk **dzsóker** szó ez,
jelentése csinos halmaz !

(488)
Elasztikus, azt mondod és
dehogy törődsz vele,
hogy annak a magyar nyelvben
rugalmas a neve !

Én magyarázzam meg neked,
– mert az agyad gügye –,
hogy a nyelvünk minden magyar
legfontosabb ügye ?!

(489)
Rajzocskák fölé a lapra
odaírtad: **Ikon**.
Csakhogy ez a szó, aranyom,
együtt idegen lyukon !

Mi lenne, ha **ikon** helyett
azt írnád, hogy **képjel** ?
Egyszerű nép az **ikon**ról
tuggyisten, mit képzel …

(490)
Tudsz még magyarul fiacskám ?
Ne haragudj, kétlem !
Mert azt mondod, hogy **inaktív**
és nem azt, hogy **tétlen**.

(491)
Mért mondanád görög szóval,
hisz **tejút** a **galaxis**,

ha idegenszó-imádat
büszke lován haladsz is !

(492)
Kétszer gyorsabban hat a szer ?
Akkor az már három !
Nem tudsz háromig számolni ?
Nálad nem csodálom.

Magyarul ez így hangzana:
Kétszer olyan gyorsan,
mint (micsoda ?) – Azt is mondd meg
érthetően, sorban !

(493)
Koncepciós per, amelynél
az ítélet készen áll
mielőtt a per kezdődne.
Büntetés gyakran: halál.

Nem hiszem, hogy rontanák a
szörnyűséges helyzetet,
koncepciós helyett e szók:
előre eltervezett.

(494)
Azt mondod, öcsi, hogy
rivalizáció ?
Ellustult agyadra
rárivall ám e szó !
Mert van ám más szó is
mégpedig nem kevés.
Magyarul mondanád,
akkor: **vetélkedés**.

(495)
Ez az ember, akit hallok
talánbizony megveszett.
Félrevezet helyett folyton
azt mondja, hogy **megvezet** !

Ilyen szó nincs, aranyoskám !
Honnan vetted ezt elő ?
Gondolkozol mielőtt szólsz ?
Vagy ural az eszelő ?!

Értelmes szót értelmetlen
– hogyha így helyettesít –
a magyar nyelv sírva fakad
s még a lelkem is visít !

(496)
Eufóriának mondjam
ami **túláradó öröm** ?
Annak mondom majd amikor
anyanyelvem már csak töröm !

(497)
Mit csinálsz te ? **Prognosztizálsz** ?!
Agyad mire fanyarul ?
Sokkal inkább **jósolhatnál**,
ha tudnál még magyarul !

(498)
Azt mondod, hogy **morálisan** ?
A magyar nyelv merül lassan …
Azaz sajnos dehogy lassan,
hamar feledésbe hussan …

Noha megtartani – tudod –
teneked is föladatod !
Addig, amíg itt élsz benne,
erkölcsileg ügyed lenne.

(499)
Száddal beszélsz, mégsem mondod,
hogy szöveged **orális**.
Akkor viszont mért mondod az
Erkölcsösre: **morális** ?!

(500)
Ha az agyad egyszer megáll,
ne hidd, hogy csak picit áll !
Vagy már megállt ? Gyanítható,
ha azt mondod: **licitál**.

Idegenszó használatunk
lassacskán már vállig ér …
Ha **licitál**, az magyarul
egyszerűen: **ráígér**.

Értelmeden van valahol
talán még egy árva rés,
melyen bemegy tudatodba,
licitálás: **árverés** !

(501)
E szövegbe **fícsör**-t írtak !
Röhögjek most, avagy sírjak ?
Vagy hallgassak gyűrt tudattal,
netán ön-megalázattal ?
Hova jutott szegény nyelvünk,
rossz irányba meddig mentünk ?
Ha így mondom, nem hiúság:
jellegzetes tulajdonság.
Kimondani nincsen kedved ?
Mondd így, röviden: **jellegzet**.

(502)
Fennhéjázón azt mondom, hogy
reprezentatív.
Ez a szó már önmagában
tiszteletre hív !

Ámde jobban átgondolva
eszembe szökött,
hogy szegény *lennhéjázgat* a
tetszetős mögött.

Mutatósnak is mondhatod,
az se idegen –
ha a nyelvünk tisztasága
nem hagy hidegen …

(503)
Törvényesít, felhatalmaz,
följogosít, igazol,
ha **legitimál**-t szótárból
magyar ember kigazol.

S aki erre, hogy ezt megtedd
följogosít, mit csinál ?
(S gyomláló szerszámot is ad)
Tán: *leges-legitimál* …

(504)
Azanyját ! De szép szó ez a
kompetencia.
Dicsekedett is vele a
főnököm fia.
Jogosultság, avagy inkább:
illetékesség.
Tüsszents rá egyet, hogy igaz !
Kedves egészség …

(505)
Ha valaki azt mondja a
kecsap helyett **kecsöp**,
akkor tán a bóvli árus
becsap helyett *becsöp* ?!

Bár, ha te is úgy mondod, hát
nem tetszik, de légyen …
Ám ha filmszinkronban hallom,
az már bizony szégyen !!!

(506)
Ha e szó tolul nyelvedre :
applikáció,
ahelyett a nem-idegen
alkalmazás jó.
Ám ha értelemszerűen
más lenne e szó,
akkor szövegedbe talán
a **rátét** való.

(507)
Régen haragszom e szóra,
ne mondd azt, hogy **diaszpóra** !
Szórvány az, mely külföldön él
s anyanyelvi jelzőt remél.

Szórvány közösség is lehet,
ha ez jobban tetszik neked.
Hosszabb, mint a **diaszpóra** ?

Érjél rá a magyar szóra !

(508)
Ha nem tudod, hogy magyarul
mit jelent az **unikális**,
tőlem kérdezd, s nem habozom,
hogy **egyedi**, mondom máris.

Egyedülálló is lehet,
habár e szó kicsit hosszabb,
ám ha **unikálist** mondasz,
magyar szavainknál rosszabb.

(509)
Magyar szövegben olvastam,
hogy valaki **vindikál**.
Ettől meg is állt az eszem
és sajnos még mindig áll ...

(Ha elindul s gondolkozni
újra tudok szegénnyel,
elmondom, hogy az magyarul
megkövetel, igényel.)

(510)
Idefigyelj öcsi, hallga,
nem magyar szó ám az **alga** !
S ha maszatos, mégsem maszat.
Tisztességes neve **moszat**.

(511)
Ha valaki **prognosztizál**,
akkor **előrejelez**,
megjósol, vagy **megjövendöl**.
Egyszerűen ilyen ez,
ha az eszed magyarul jár
s nem gagyogja, amit hall
olyantól, ki hadi lábon
ácsorog a magyarral !

(512)
Nemlétező szókat használ,
mint például: **megvezet**.
Félrevezet helyett mondja !
Talánbizony megveszett ?!

(513)
Tudod te, hogy mi a **fajsúly**,
szegény nyelvi nyomorék ?
Úgy használod, hogy attól a
fej fáj és a gyomor ég !

Fajsúlya csak anyagnak van;
nem más mint egy viszonyszám.
Ám téged az iskolától
megkímélt egy iszony tán…

Ember nem lehet **fajsúlyos**.
Az sem, amit hangoztat.
Jelentős, vagy **fontos.** S mondhat
lényegeset, **fontosat**.

S hogy belásd, rossz használata
hülyeségtől mily súlyos:
Hidrogénnél nincsen könnyebb
s teljességgel **fajsúlyos** !

(514)
Kényszerülten azt kell, mondjam,
elhangzott az: **Azt kell, mondjam**.
Kérdezhetné Uram fia,
miért **kellett** mondania ?

Figyelj, mert nem mondom kétszer:
Ne használd, ha nincs rá kényszer !

(515)
Hű de szépen hangzott ez, hogy
rivalizáltunk !
Nem is tudom, hamarjában,
mit is csináljunk ?

Sóljunk csak, vagy **rivalljunk** rád,
hogy ez nem magyar,
és hogy ez a szóhasználat
tán mást is zavar !

Versengtünk, vagy **vetélkedtünk**,
lett volna helyes.
Bunkóságodat átveszik

s ezen ne nevess !

(516)
Kanalizál alapja a **kanális**.
Analizál alapja az **anális**...?
Beszédünkben elvi alapelem ez:
mondd magyarul s egyértelmű e lemez.
Analizál ? Egyszerűen: **elemez** !

(517)
Az **annó**-t ma így használják:
valamikor, **régen**,
pedig szegény nem jelent mást:
évében, vagy **évben**.

Ám lehetne új értelme
– mondhatná egy **lektor** –
annak idején, **régebben**,
vagy csupán csak: **egykor**.

(518)
Hogyha **tendál**, hát **irányul** !
(Esetleg: **törekszik**.)
Ne orrolj rám, a magyar szó
sokkal jobban tetszik !

(519)
Intervallum szépen hangzik,
előkelőn csendül.
Magyar lelkem mélyén mégis
valami megrendül.

Időszak, vagy **időszakasz**
egyértelműbb lenne !
(Nincs mindenki fejében ez
idegen szó benne …)

(520)
Magatartás, avagy **szokás**,
viselkedésmód is,
ám újabban a **habitus**
divatos és “módis”.

Megjelenés, sőt **testalkat**,
avagy akár **termet** !

Záporoz a sok magyar szó,
valóságos permet …

(521)
Tegnap mondtad olyan szépen,
hogy: **Improvizációzó**.
Ha megméred, másfél méter
s háromnegyed kilós szó !

Rögtönzés lenne a helyes,
érthetően, kereken,
ha nem szégyellnél beszélni
magyarul és röviden !

(522)
Gravitáció-nak mondod,
pedig **tömegvonzás**.
A magyar szó szabatosabb,
s ez szerintem pompás !

Az idegen, **nehézkedést**,
„**súlyosulást**” jelent.
Sőt, a népnyelv e kis szóból
tehénkedést teremt …

(523)
A **konfliktus** de elterjedt !
Mert megállt az eszünk
s helyette a szókincsünkből
magyar szót nem veszünk.

Pedig lehet: **ellentét,** vagy
összekülönbözés,
vita, viszály, torzsalkodás,
akár **pörlekedés,**
nézeteltérés, cívódás,
villongás, küzdelem.
És még több szót találhatunk,
miénk a kényelem:
marakodás, civakodás
– nem fenyeget veszély,
hogy kifogynánk a szavakból. –
Íme egy új: **feszély** …

(524)
Ixip Szilon valamiben
itt és ekkor **debütál** ?
Hisz ez szinte így érthető:
De bután áll ! – Mit csinál ?

Pedig ő csak **újonckodik**,
legelőször szerepel.
De buta, ki **debütált** mond:
idegenül kelepel …

(525)
Szép szó jutott a fülembe:
Akklimatizálódik.
Nyelvünk fölött a koporsó
födele már záródik …

Alkalmazkodik ! Ha mondom !
Rövid, magyar, érthető.
Avagy nekünk ez a szó már
nem elég előkelő ?!

(526)
Ismétlődőn fordul elő ?
Gőgösködő húzással
úgy is mondhatnád e tényt, hogy
periódicitással.

Ámde miért mondanád, ha
közben magyarul beszélsz ?
Nevetséges, hogyha néha
Gőgös-üzemmódra térsz …

(527)
Privilégiumról beszélsz ?
Mért nem mondod magyarul ?
A fejedből a magyar szó
– nem is lassan – kiszorul ?

Előjog, vagy **kiváltság** sőt,
akadna több szó talán.
Keresgéld csak, mert mind édes,
mint érett gyümölcs a fán …

(528)
Ha **dominál**, **többségben van**,
ural, vagy **uralkodik**,
mások **fölött áll**, **kiválik**,
vagy **közülük kitűnik**.

Sorolhatnám még tovább is,
számtalan az árnyalat.
Ha csak a **dominált** tudod,
a pontosság elmarad !

(529)
Álláspontok ütközése,
szembenálló nézetek,
összetűzés, **szembesítés**:
konfrontációk ezek.

Bár itt hosszabb a magyar szó,
ez csak **egy** kifejezés.
Ha szöveged **csakis** magyar,
rövidebb lesz az egész !

(530)
Jaj de szépen mondtad azt, hogy
kuriózitás.
Kisujjad pohártól távol
tartod, nem vitás !

Kisujjad az idegen szó,
nyelvünk a pohár,
melyből kopik a magyar szó,
kiürül. – Kopár.

Egyszerűen: **érdekesség** !
Túlzottan magyar ?
És neked a magyar szó már
netán-tán fanyar ?!

(531)
Korporáció az egyik,
a másik **korporatív**.
E két rettentő szó engem
kiigazításra hív !

Testület és **testületi**.
Rövidebb és egyszerű,
ha az ember önmagához
és az anyanyelvhez hű.

(532)
Kell-e nekünk ez a szó, hogy
regionális ?
Fenének kell ! És hogy miért,
megmondom máris:
Térségi az istenadta,
olyan egyszerű !
Idegenszavakkal a nyelv
roppant híglevű !

(533)
Azt mondod, hogy **intervallum** ?
Úgy jutsz orrhossz előnyhöz,
hogyha rövidebben mondod
és magyarul: **időköz**.

(534)
Ekkorra és ekkorra
datálható az eset …
Gyanítom, hogy ezt mondani
magyarabbul is lehet.

Kicsit összeszeded magad
s el ne hagyjon a remény:
a bizonyos időpontra
tehető az esemény.

(535)
Kompetensnek mondod, mert már
keresetlen lett e szó.
Ha egy kicsit keresgélnél,
illetékes lenne jó !

(536)
Mért mondaná egyszerűen ?
Bonyolult jobban esik:
alkalmazkodik helyett ő
akklimatizálódik …

(537)
Szervilitás: **szolgaiság**,
avagy **szolgalelkűség**,
vagy hát **szolgai alázat**,
hunyászkodóelvűség.
Egyszerűbben is mondhatjuk
– nem csalás, nem ámmítás,
hiába csűrjük, csavarjuk –
közönséges **talpnyalás** !

(538)
Mafla vagy, ha azt mondod, hogy
fizikailag.
Hiszen dől belőle is az
idegenszó-szag.
Ám hogyha azt mondanád, hogy
fizikálisan,
ne kerülj a szemem elé !
Tűnj el, de gyorsan !!

(539)
Sosem magyarázták neked,
beszédedben mi rossz, mi jó ?
Hogyan került a csőrödre
ez a szó, hogy **ováció** ?!

Ünneplés, vagy **üdvrivalgás**,
ha a lélek benned magyar !
Vagy mondj **minden** szót latinul
s akkor megszűnik a zavar …

(540)
Azt mondtad, hogy **hektikus** ?
Hogy' jutott eszedbe ?!
Hogyha van agyfejlesztőd,
nagyon gyorsan szedd be !

Zaklatott, vagy **nyugtalan**,
izgága, **izgatott** …
Ha ezekre áll a szád,
az agy-gyógyszer hatott !

(541)
Oktatgatlak mindig én:
őshonos s nem **indigén** !

(542)
Szókincsed ne legyen árva !
Álca a szó és nem **lárva** !

(543)
Ne mondd DN**A**-nak azt,
ami DN**S** !
Eme rövidítés záró-
betűjére less,
mely magyarul bizony : **S**av,
angolul : **A**cid.

S így a DN**A** miatt
a nyelvem leszid !

(544)
Ne hülyéskedj ! Azt mondtad, hogy
kemikália ?!
Belecsapott az agyadba
az istennyila ?

Írd le százszor, mert neked tán
kevés lenne egyszer.
Amit mondtál, az magyarul
egyszerűen **vegyszer** !

(545)
Miért jobb az **ősi**-nél a
bonyolult **archaikus** ?
Mafla kifejezésekért
a szomszédba sose fuss !

(546)
Az agyadnak körme alá
szálka, avagy szeg ment,
hiszen **festék** szavunk helyett
azt mondtad, hogy **pigment** !

(547)
Nem tudod már ? Megmondom én,
ide figyelj és ne nevess,
ami neked **speciális**,
az magyarul **különleges**.

(548)
Evolúció ? Egy fenét !
Félrebeszélsz, nem is kérdés !
Szólj magyarul és akkor az
fejlődés, vagy **törzsfejlődés**.

(549)
Választékos szóhasználat,
ha úgy mondod : **intenzitás**.
Ám, ha **erősség**nek mondod,
az magyarabb, nem is vitás !

(550)
A macskádra büntetlenül,
nyugodtan mondhatod: cicus,
de a **zűrzavaros** helyett
miért jobb a **kaotikus** ?!

(551)
Juj, de jól hangzol te szó, hogy:
improvizatív !
Ámde téged néhány szó most
vad párbajra hív !
Rögtönződlékeny, vagy akár
rögtönződleges.
Egyszerűen **rögtönződő**.
Ezen se nevess !
Tovább is mehetünk, íme:
rögtönöztető.
S az esettől függőn más is
elképzelhető..!

(552)
Opcionálisnak mondod ?
Erre vagy csak képes ?!
Hiszen a szó mást sem jelent,
minthogy **lehetséges** !!

(553)
Minőség is, **képesség** is,
ez a **kvalitás**.
Idegenszavakkal élni
önmegalázás !

(554)
Rivalizációt mondasz ?
Nyelved majd’ elkopik…
Vetélkedés magyarabb is,
rövidebb is pedig !

(555)
Azt mondod, hogy **anamnézis** ?
Megáll az eszem !
Azért beszélsz, hogy megértsék,
avagy talán nem ?!
Gondolkozz hát magyarul s, ha
elhagy a remény,
nézd neg szótárban, hisz nem más,
mint **kórelőzmény**.

(556)
Sajnállak, mert úgy látom, hogy
nem lehetsz nagy lángész,
hogyha **kontinens**nek mondod,
mi magyarul **földrész** …

(557)
Emblematikus ? Egy csudát !
Légy oly kedélyes,
mondd magyarul és akkor az
csupán: **jelképes** !
(558)
Relevanciának mondod ?
Menthető vagy még ?!
Erre van szép magyar szavunk
a: **jelentőség** !

(559)
Evidencia ? Istenem !
Nyilván valóság,
nem tudsz magyarul hisz ez a:
nyilvánvalóság !

(560)
Virágport mondtunk magyarul;
mit keres a **pollen** ?
Féreg lázítja agyadat
magyar szavak ellen ?!

(561)
Tisztes szó a **földalatti**,
mért kell nekünk **metró** ?
Visszapillantás helyett csak
Hányinger a **retró** !

(562)
A nagy termik az erdőből
mindig hűvös szelet szív.
Különgetett hulladékod
miért lenne **szelektív** ?

(563)
A **képlet** bár **nedvesítő**,
a gyomrom kifordula,
ha a reklám azt harsogja:
hidratáló formula !

(564)
Empátiát mondtál, drágám ?
Elöntene az orrvérzés,
ha a magyar szót használnád,
mely szerényen: **együttérzés** ?

(565)
Ma már nem rökönyödünk meg
az idegen **tubus**on.
Nekem viszont visszatetsző
a francia **kaboson**.
Csöppidomra „fordítottam”.
Szókincsünkbe beoson ?

De a **szelfi** szótól bizony
tajtékzik szám *haboson* !

A **paszta** se szúr már szemet,
bár nem kimondottan szép,
ha megnyomod azt a **tubust**,
vígan gyün belőle **pép**...
Ám az ember régi szókat
jobb, ha ma már szét nem tép...

Mi lenne, hogyha a **szelfit**
úgy neveznéd, hogy **önkép** ??

(566)
Individuális ?
Tiltakozhatsz máris !
Hat szótagon gyorsan kopik
nyelved is és szád is !

Gondolkozz egy kicsit,
szeretnélek kérni !
Mint látod, csak három szótag
magyarul: **egyéni** !

(567)
Konszolidáció ?
Megszilárdulás.
Ámde van rá még néhány szó,
a nyelvünk csodás:
helyreéllás, **erősödés**,
állandósulás...

(568)
A szerkezet kiváló
és jól **funkcionáló** ?
Magyar szóban az erő !
Hiszen az: jól **működő** !

Három szótag összesen !
Nem kérdezlek szívesen,
vajon az agyad kihagy,
vagy teljesen hülye vagy ??

Használsz ötszótagú szót
(amelyik idegen vót),
három szótagú helyett
s ölöd anyanyelvedet !

(569)
Nem mondom, hogy nem szép szó
a **stabilizáció**.
Csakhogy sajnos idegen !
Ne használd hát öregem !

Hisz magyarul mindjárt más
e szó: **megszilárdítás**,
vagy – amit agyadba véss –
ím, a: **megerősítés**...

(570)
Bárgyú vagy, ha azt mondod, hogy **adekvát** !
Magyar szóra ötleteket adok hát.
Hegyezd most a füledet, mely elálló:
Megfelelő, odaillő, találó.

(571)
Édes fiam elhiheted,
ez nem ámítás:
függetlenség mindössze a
szuverénitás !
Nincs helye a magyar nyelvben.
Ugye, Kispajtás ?

(572)
Ne vedd rossz néven magadtól,
ha tetszik a kaláris...
Magyarban csak **részleges** van
és nincs **partikuláris** !

(573)
Azt mondtad, hogy **narratíva** ?
Kerülgessen a gyalázat !
Mért nem jó az **elbeszélés**,
vagy akár a **magyarázat** ?

(574)
A **tendenciózus** szóra
senki fia rá nem szorul !
Nyolc szót is találsz helyette,
ha gondolkodsz még magyarul:
célzatos, vagy **irányzatos,**
elfogult, rosszakaratú,
igazságtalan, szándékolt,
részrehajló, egyoldalú...

(575)
Az **evidens** nem is elég ?
Az Isten nyila
Csapjon bele eme szóba:
evidencia !

Nyilvánvalóság, hogy engem
nem hagy hidegen,

ha valami a magyarban
ilyen idegen !

(576)
Ellaposít nyelvet az,
azaz, nyelvet lapít,
ki azt mondja **konstatál**,
noha **megállapít**.

Mondhatná, hogy **észrevesz**,
vagy **észlel** valamit.
Ezáltal kevert szöveget
magyarrá alakít...

(577)
A **komplex** ma újkeletű
divatszóvá vált.
Régen erre annyit mondtak
csak, hogy **komplikált**.

És már az is fölösleges,
ki magyarul tanult,
tudta, az nem jelent többet,
mint a **bonyolult**.

Ám jelenthet **összetettet**
s mást is ez a szó:
sokoldalú, **sokrétű**, vagy
szerteágazó...

(578)
Pragmatikust úgy mondanám:
gyakorlatias.
Így gyerek is megértené.
Ezen ne mulass !

(579)
Az **úticél** három szótag.
Mai **náció**
öt szótaggal nyögi ki, hogy:
desztináció !

Pedig hosszú szóra gyakran
lusta, mint a tetű...

És e szó nem csak **öt szótag**,
de **tizenegy betű** !

(580)
Ingadozást, **váltakozást**
jelent ez a szó –
cserélődést, **hullámzást** is.
Mindezt látni jó...
De nem látni, mert azt mondod:
fluktuáció !

(581)
Erősséget jelent csupán
s ez – mint tudjuk – nem is vitás.
Agydaganat kényszerít rá,
hogy azt mondjad: **intenzitás** ?!

(582)
A szöveged majdnem szép lett,
de a **formula** csak **képlet** !

(583)
Ha már idegen szót használsz,
legalább ne helytelenül.
Realizál = **megvalósít** !
Nem jelent mást ezenfelül !

Felfigyel rá, vagy **észrevesz** ?
A szó ilyen értelemben
csak az angolban létezik,
rámutatnom kellemetlen.

(Több, mint kellemetlen: kínos,
hogy rólad fel ilyet tegyek...)
Ki e szót **így** értelmezi,
feltétlenül **hülyegyerek** !

(584)
Szótag-szátyárkodsz már megint ?
Itt megáll az ész !
Ar-che-o-ló-gust mondasz, mely
csupán csak **ré-gész** ?!

(585)
Lenyűgöző méretű, vagy
monumentális ?
Idegenszók használata
„mini-mentális” ...

(586)
Meghatározó mutató,
vagy **meghatározó érték**:
paraméter – bár rövidebb –
nem magyar szövegre mérték.

(587)
Hipotetikust mondanál
magyar szó helyett ?
Pedig így sokkal egyszerűbb:
feltételezett !

(588)
Magyarul szólni légy bátor.
Nem magyar az **informátor** !
Pontos, szabatos és jó
a szó: **tájékoztató**.

(589)
Attól bénul Kata izma,
ha ezt hallja: **kataklizma** !
Hisz nem csalás, nem ámítás,
az a **természeti csapás**...

(590)
Elmondom én, ahogy dukál,
másol csak, ki **reprodukál**.
S ha ez neked mitsem jelent,
mondhatod, hogy **újrateremt**...

(591)
Keverékszó rém veszélyes !
Fölmehet tőle a láz is...
Ilyen szó a világ**rekord**,
vagy akár az adat**bázis**.

Míg a rekord csak **bejegyzés**
és sajnos nem jelent **csúcsot**,
a másik szó meg adat**alap** !

Bocs., hogy a számon kicsúszott...

(592)
A **teleszkóp** *távtekintés*,
ha szószerint vesszük.
A magyarban egyszerűen
távcsőnek nevezzük.

Ám ha rádióantenna
– csillagászatban is –

furcsa **teleszkópnak** hívni,
bár a szó nem hamis.

De mert most nem jut eszembe
megfelelőbb szó,
nyugodtan mondhatod úgy, hogy
csillagvizsgáló.

(593)
Jobb, ha mindent, amiről szólsz
nevén nevezed
és helyére nem csupán e
„dzsóker szót” teszed.

Ám úgy látom, használatát
te meg nem unod:
égitest helyett is beraksz
egy **objektumot** !

(594)
Diverzifikáció.
Ím, e rettenetes szó.
Nincs, aki ennek örül,
ne sajnáld hát, írd körül !
Nem minden fordítható,
nincs mindenre magyar szó.
Ne szégyelld, mert ha tudnád
– tátva maradna a szád –
mily rengeteg minden van,
magyarból **fordíthatlan**...

(595)
Korallból készült nyakék:
tengerparti kaláris.

Részlegesnek mondható,
ami **partikuláris...**

(596)
Nem DN**Á** – DN**S** !
Ezen, fiam ne nevess !
Ha magyarul csevegünk,
jöjjön már meg az eszünk !

Igaz, hogy rövidítés
– erre mondom, hogy: Na és ?! –
Savvá válik az **A**cid.
Megsértődik ? El ne hidd !

(597)
Mit művelsz a magyar nyelvvel
tökfilkó barátom ?
Azt mondod (most mindegy, hogy mit):
„**vizualizálom**”.

Vajon belegebedne-e
a fenséges elméd,
ha azt a bizonyos tárgyat
csupán **elképzelnéd** ?

(598)
Vajon kell-e e szó nekünk ?
Ha **szinopszist** emlegetünk,
van rá magyar szó, nem kevés,
legalább öt kifejezés !

Kivonat, tartalom, vázlat.
Összefoglalás sem árthat,
vagy akár a **leszűrt lényeg**.
Nézz utána, ezek tények !

(Nem bánom én, ha frászt kapsz is,
olyan is van, hogy **szin**a**pszis**...)

(599)
Mint jégszekrény Délisarkon,
olyan fölösleges
a **narrátor** szót használni.
Ezen ne is nevess !
A **narráció** azonban,

messze túltesz rajta !
Aki ezzel a szóval él,
furcsa emberfajta.

Hiszen pompássan megtenné
a **kísérő szöveg**.
Ettől senkiről nem pottyan
le a díszes föveg,
melyet akkor érez fején,
hogyha ő az író
s bemutatja, hogy ő bizony
nagy szókinccsel bíró ...!

(600)
Területiumról beszélsz,
hát elment az eszed ?
Az egyszerű **terület** szó
már nem elég neked ?

Ha nem elég, használd hát a
felségterületet,
vagy akár – ha tigrisről szólsz –
vadásztrületet.

(601)
Diverzifikációra
– bár kicsit kevés –
van eset, melyben nem más mint:
sokfélésedés.

(602)
Szupremáció ? Na ne mondd !
Nem mondták még neked,
hogy az **fennhatóság**,
főhatalom lehet,
avagy akár **fölény**
és **vezető szerep** ?
Rögtön beláthatod:
sok bajom van **Veled** !

(603)
A **barter** szót – elárulom –
bizony én sem értem.
Sajnos ennek már nekem is
utána kell néznem.

(Már azt hittem, hogy német szó
és szakállast jelent,
ám az – mint tudjuk – a *bärtig*...)
Minek használsz ilyent ?!

Nem azért írod szöveged,
hogy azt meg is értsék ?
A szabatos, magyar beszéd
hihetetlen érték !

Valamilyen **árucsere**,
ellenszolgáltatás.
Kiegyenlítés is lehet.
Mindjárt más a hatás !

Mindegy, milyen rövid a szó.
Nem a hosszát mérik.
Semit nem használ, senkinek,
hogyha meg nem értik...

(604)
Azt mondod, hogy **debütál** ?
büta vagy, vagy buta ?
Ha magyarul mondanád,
megütne a guta ?

Először lép föl, vagy akár
bemutatkozik.
Az értelmes szóhasználat
rád is tartozik !

(605)
Alaphálózat, esetleg
alapszerkezet.
Magyarul már meg sem érted ?
Az könnyen lehet.

Annyira tetszik neked az
infrastruktúra ?
Mondogatod, terjesztgeted
idegem nyúzva !

(606)
A vaddisznó néha bizony
szemétdombokon túr.
A malacok is turkálnak
és nem csak a kan túr,
s **körvonal** helyett kitúrnak
egy ilyen szót: **kontúr** !

(607)
Kontextualizáció ?
Istenem, de gyönyörű szó !
Azt megtudni jó lenne ám,
mit értesz alatta komám ?

Összefüggősítés lenne ?
Vagy valami más van benne ?
Méltóztatnál körülírni ?
Annak tudnék csak örülni !

Használd e szót s hamarosan
rájössz, hogy sok utánzód van.
Meg se érti tán a fele,
de majd „vagánykodik” vele !

S azon nem jár ám az esze,
hogy őt vajon megértik-e ?
Fő, hogy „előkelő” legyen !
(Nem baj, ha az agya megyen...)

(608)
Perifériára
szorították mára ?
Jaj de szépen modták.
Hisz csak **szélre** tolták...

(609)
Archeogenetika.
Megkérdezte Marika,
mit jelent ez, bácsika ?
Árulja a patika ?

Mi lehet ez a csoda,
századunknak új szava ?
A hangzása oly fura...
Valami új nyavalya ?

Édes lányom ez nem más,
mint az **ősgénkutatás**,
avagy akár **ősgéntan**.
Na látod, most megmondtam.

Génrégészet is lehet.
Az ember sok szót szeret.
Ez oly szép és magyar elv:
ettől színesebb a nyelv...

(610)
Nemzeti **azonosságunk**
– mit megőrizni kívánunk –
rettentően fontos darabja
a nyelv – sőtt tán az alapja !

Akkor miért **identitás** ?!
Magyarázd ezt meg, kispajtás !

(611)
Vajon a kis agyacskádban
milyen férgek ásnak,
hogy a **folyamatost** mondod
kontinuitásnak ?

Vagy mondhatnál **folytonost** is,
senki meg nem tiltja !
Ki idegen szókat használ,
a nyelvünket irtja !

(612)
Azt mondtad, hogy **mentálisan** ?
(Bors- vagy fodormentálisan ?)
Nem lenne jobb: **szellemileg** ?
Szádból idegenszó liheg...
Rád majd milyen zászló borul,
hisz alig tudsz már magyarul...

(613)
Kicsit hosszabb a magyar szó.
Mondhatnám: na és ??!
Konklúzió nem más, mint a
következtetés.

(614)
Buzdít, serkent, ösztönöz,
ihlet, sugall... Mit csinál ?
Neked nem jut más eszedbe
már, mint az, hogy **inspirál** ??!

(615)
A **tétlen** nem jut eszedbe ?
Agybaj mélyre szív ?
Képes vagy előkotorni
e szót: **inaktív** ?!

(616)
Organikus ? Csupán: **szerves**.
S az tudnivaló,
nem csak idegen, de jócskán
szótag-szátyár szó !

(617)
Ne haragudj, de ettől az
eszem meg-megáll.
Elkülönít helyett mondod
azt, hogy **szegregál** ?!

(618)
Ha **kompenzál**: **kiegyenlít** !
Agyad elborul...
S félek attól, hogy már régen
nem tudsz magyarul...!

(619)
Na ne mondd, hogy **kollekció** !
Mért nem jó a **gyűjtemény** ?
Magyar szót használj, ha beszélsz !
Vagy az neked túl kemény ?

(620)
„*Csak **lokális** esők lesznek*”,
mondja a jó időjós.
Úgyérzi, ha **helyit** mond, a
„műveltségnek” lesz adós...!

(621)
Megmondom, hogy mi a **trailer**,
mert úgy sejtem, nem tudod.

Kúszónövény, kacs és **inda.**
Vadhajtóra mondhatod.

Pótkocsi, vagy **lakókocsi,**
utánfutó, csapázó,
mindent elhalasztó ember.
Szóval nyegle „dzsókerszó” !

Nem gondolkozol magyarul,
szerintem rettenetes !

Hiszen amire használod,
magyarul: **előzetes**.

(622)
„Százados úr, seje haj !
Százados úr, ha felül a lovára,
Visszatekint, seje haj !
Visszatekint az elfáradt bakára.”

Lám, így lehet **visszanézni**,
de máshogyan nem !!
Hogy egy filmet **visszanéztél**,
azt én nem hiszem !

Ám meg lehet **újra nézni**,
akadálya nincs !
A szavaknak értelme van,
ami komoly kincs !!

(623)
Meg lehet a filmet,
hogyha kell, hát **újra nézni**.
Ámde hogy’ lehetne,
akár mit is **visszanézni** ?!

Noha sokmindennel
lehet – sajnos – visszaélni,
de az életedet
sosem tudod vissza-élni.

Se elölről hátra,
s főleg nem megfordítottan.
Az időfolyásba
menthetlenül belepottyan...

(624)
Sikerült **vissza-aludnod** ?
Mit ? Az éjszakát ?
Ne beszélj marhaságokat,
az neked is árt !

Mondd, hogy **újra elaludtál**
és ennek örülsz...
Hülye kifejezésektől
végleg meghülyülsz !!
(625)
Van egy szép szógyűjteményem:
egyharmad kiló,
azaz több, mint háromszáz szó
e véggel: **-ció**.
Amely szövegekben leltem,
egyiksem „bió”.
És most elémtoppant egy új:
nivelláció.

Ne keresd a szótárban, mert
ez még benne sincsen.
Ám számomra mégis öröm:
bővült a szókincsem !
Viszont nagyobb öröm lenne
– el ne áruld másnak ! –
ha „gazdája” írta volna
egyszintbehozásnak...

(626)
Azt mondtad, hogy **relatíve**.
Elment az eszed ?
Vagy csak **viszonylagosan** vagy
tán elmebeteg ?

Ó! Bocsánat, hogy rádszóltam
ilyen cudarul,
hiszen tudhattam volna, hogy
nem tudsz magyarul...

(627)
Antitradicionális ?
Hű, de *megaszontad* !
És, hogy ez tán nem magyar szó,

kétségbe se vontad.

Pedig **hagyományellenes**
lehetne nyugodtan,

avagy **hagyománytalan** is,
ha úgytetszik jobban.

(628)
Internacionalizmus.
Nyolcszótagú szó.
És hát idegen is szegény
s ez sehogyse jó !

Nyelvkeverő szóhasználat
megfertőzött rég,
és már azt sem tudod, mi a
nemzetköziség ?!

És a **nacionalizmus**,
a **nemzeti tudat** ?
Netán „*nácizmusnak*” mondod,
mit a kutya ugat ?

(629)
Monarchiát mondunk gyakran,
ám – ha jól tudom –
az egy picikét sem más, mint
egyeduralom...

(630)
Örökletes anyagodból,
mi továbbjut: **gén**.
Ha szellemi, mit továbbadsz,
az a híres **mém**.

Nem mondom, hogy tudok jobb szót,
de ha rájár szád,
magyarázat nélkül most még
sohase használd !

(631)
Hely-meghatároz is lehet,
ha **lokalizál**.
Ám, ha szótárban nézed meg,

ott nem csak ez áll.

Határt szab, vagy **elszigetel**
értelme lehet.
Pontosabb a magyar szó az
idegen helyett !

(632)
A **centralizáció** csak
központosítás.
(Vagy különállók esetén,
tán **összevonás**.)
Idegen szó magyar helyett,
búsítón hibás...

(633)
Avanzsál ? Na ne mondd !
Hogy' jut eszedbe.
hogy e zagyva, keverék szót
tedd szövegedbe ?

Emelkedik, halad,
avagy **boldogul**.
Vagy, ha úgy tetszik: **előlép**
– lene magyarul...

(634)
Ha **profitál**: **hasznot húz** !
Idegen szó: nyelvet zúz !

(635)
Kilométer **per óra** ?
Ráhúzlak egy karóra !!
Mert így helyes – tudjuk rég:
óránkénti sebesség.

(636)
Emblematikus öregem,
lenne az anyád,
ha néha fenéken rúgná
a hülye fiát !

Mert aki e szót használja,
mindenre képes.
S aki helyre igazítja,

nekem: **jelképes** !

(637)
Ha **deportál**, **kitelepít**,
vagy tán tetszik ez:
kapun kívülre, avagy az
ajtón túlratesz ?

Mert szószerint ezt jelenti
ám a **deportál**.
Aki pontatlan szót használ,
nyelvben botorkál.

(638)
Identitás: **azonosság**,
vagy **önazonosság**.
Magyarban nem lényegtelen
ám a szabatosság !

(639)
A **Nylon** csak márkanév volt.
Kiejtése – tudjuk –: **nájlon**.
Hogy vele aztán mi történt,
itt e néhány sorban álljon.

Ki a helyesírásunkban
nejlon néven rögzítette,
istenem, de nagy barom volt !
Máig pusztít dicső tette.

Mert elterjedt s szorgalmasan
szajkózza, ki szájraveszi,
hiszen honnan tudná szegény,
hogy rossz kiejtéssel teszi ?

Ráadásul, ki használja,
tudatlan csak és nem hanyag,
mert az, amit illet vele,
legtöbbnyire **más műanyag**.

A harisnya **tényleg nájlon**,
de a zacskó szinte **soha** !
Polietilénből van az,
nájlon lenne, lenne csoda !

Mert a **Nylon** *poliamid*.
Noha elég gyakran műszál,
olcsó fóliazacskóként
a világban sosem kószál !!!

(640)
Meztelen nő ment le hídba.
Arra mondhatnád, hogy **akt-ív**.
Ámde, amíg mozdulatlan,
nem illik rá e szó: **aktív**.

Viszont, ha **tevékeny**: **aktív**:
buzgó, **cselekvő**, vagy **serény**.
Hogyha magyar szókat használsz,
bizony dícséretes erény !

(641)
A **fotós** szó rettenetes !
Pedig **fényképész** csak. – Nem más.
Csúnyán csendül a fülembe,
mint a **rühes**, avagy **leprás**...

A **Fényképész** nem jó ? Nem vész !
Legyen akkor **fényképművész** !

(642)
Remélem, e szó hallatán
becsülettel fölhorkansz.
Hogy' kerül a magyar nyelvbe
e förmedvény: **performansz** ?!?!

Teljesítmény, **véghezvitel**,
bemutatás, **előadás**.
Vagy, hogy nagyvonalú legyek,
lehet akár **műalkotás**.

Kiválaszthatod magadnak,
amely szó épp megfelelő.
Ne hozakodj lehetetlen,
mafla ***dzsókerszóval*** elő !!

(643)
A **dzsúdó** már egyszer kihalt.
Cselgáncs lett belőle.
Szép szó, jó szó, szabatos szó.

Ne bújj el előle !

Főleg, mért kell bevezetni
újra, hisz nem új szó ?
Ráadásul japánul a
kiejtése **júdó**...!

(645)
Ifi, ifjabb, ifjúsági
is lehet a **junior**.

Ha használod, arcodra fagy
s nem jön többé le vigyor !

(646)
Itt van ez a szó, hogy **extrém**.
Félelmetesen hülye !
Mert pontosabb, magyar szókat
űzöl el végleg vele !

Ha valami **szélsőséges**,
különösen nagy, avagy más,
mondd meg pontosan ! – Mire jó
az **extrém** mögé bújás ?

(647)
Naszóval, a **sztrók** a csúcs ! Hát
Szégyelled a magyar szót ?!
Ennél marhább idegen szó
a nyelvünkben sosem vót !

Mért nem veszel át angolból
MINDEN szót, ami rövid ?!
Ha azt mondják, nincs több rövid.
azt te nekik el ne hidd !

Hogy ekkora állatságot
hogy' magyarázol nekem,
arra oly kíváncsi lennék,
meséld hát el, kedvesem.

Azt mondtad, hogy az **agyvérzés**
a **szélütés** már nem jó ?
Gyerünk hát egy angol szóval !
Vagy hogy' vót ez, kis bohó ?!

Tedd most jóvá ! Irtsd ki e szót !
Mert, ki használja buta !
Eszébe se jut: a **sztrók**nál
százszor jobb szó a **guta** !

(648)
Uralkodik, vagy **irányít**,
vagy hát csak **hatalmon van**.
Csak tudnám, mért leled kedved
a bugyuta **regnál**ban ?
Kellemesen lágyít agyat
a rövid, idegen szó ?
Vagy más már nem jut eszedbe,
elment a józan hajó ?

(649)
Idegen szó s idegenül
buggyan ki a magyarból.
A dupla **w**é szemet szúr s tán
kirepül a kanyarból.

Ámde nem más, mint **üdülő**,
élvezeteknek tere,
ami szem, száj, has, test, fenék-
nek bármilyen ingere...

Idegeneknek írod ki
a legföltűnőbb helyen ?
Nem bánom, de az **ÜDÜLŐ**
wellness mellett ott legyen !

(650)
A májat, a tüdőt,
a szivet, a vesét,
a belet, a lépet,
az agyat, az epét
eszedbe jutna-e
görögül nevezni
és magyar nevüket
örökre feledni ?

Akkor a **dülmirigy**
miért lett **prosztata** ?
Mért fertőz nyelvet már

régóta hangzata ?!

(651)
Az **eufórikus**, fiam
nagy szó-szörnyeteg.
Aki használja annak az
agya már beteg.

Ujjongó, vagy **túláradó**,
elragadtatott.

Akár **mámoros** is lehet.
Mindezt mondhatod.

Ne vegyél át szörnyű szókat.
Nem neked való !
Tudatosan használd mindig,
ami magyar szó !

Ám így még jobb: tudatosan
– egységet teremt –
ha nem használsz, **hacsak lehet**,
sosem idegent.

(652)
Demoralizáló ?
Na csak ezt ne mondd !
Bátortalanító
szerinted mit mond ?

Elkedvetlenítő
neked nem is jó ?

Csüggesztő is lehet.
Mind szép, magyar szó !

Ha szószerint boncolgatnám
tudod, hogy mi rejlik benne ?
Ha hiszed, ha nem ez a szó
erkölcstelenítő lenne...

(653)
Nyelvünkbe férkőzött,
nem tudom, mióta
e sértőn bárgyú szó,

őkelme a **kvóta**.

Gyakran mást sem jelent,
mint valami **szintet**,
mely fölött, vagy alatt
mást lát a tekintet.

Az Olimpiára
ki mehet ? – Azt nyersen
dönti el a **kvali-**
fikációs verseny.

Azt, ki ott indulhat
szűri ki a **kvóta**.
Ha **szintet** mondanál,
szebb lenne a nóta !

Kvalifikációs ?
Jaj, de durván „sercen” !
Sokkal jobb lenne a
minősítő verseny !!

(654)
Mi lehet az **orbitális** ?
Jelentése ordít máris:
földkörüli – ha az pálya. –
Örülj neki s igyál rája !

(655)
Ím’ az **obszervatórium**,
ha szószerint fordítod,
megfigyelő-intézetnek,
-állomásnak mondhatod.

Lám e szóban nem rejtőzik
se **csillag**, se **vizsgáló**.
Javaslatom: „maradj itthon”,
sokkal jobb a magyar szó !

(656)
Okos ember lánya, fia
nem mondja, hogy **fosszília**.
Hisz nem csorbul a becsület,
ha így nevezi: **kövület**.

(657)
Automatikus ? Nyelvem el ne hagyj !
Nekem csupán csak **önműködő** vagy...

(658)
Nem gondolnád? – Mondom *mégisz*:
fölösleges szó az **égisz**.
Védőszárny, avagy **oltalom**.
(Ha nem tudod, megsúghatom.)

(659)
Új divatszó az **entitás**.
Jól figyelj csak rám kispajtás,
most már akár **kutya füle**,
amit megjelölnek vele !
Gyakran csupán **létező**,
avagy akár **tényező**.
Létezmény, vagy **létezőség**
is lehetne – bár hülyeség !
Most épp olyan helyen láttam
ahol jelentése **állam** !!

(660)
Ne mondd már, hogy **hedonista** !
Nem érti meg Jóska, Pista,
akik magyar szóra várnak
s örülnének például az
élvhajásznak, **kéjsóvár**nak...

(661)
Hej, de gyakori a **konkrét** !
A világ hogy' rászokott !
Egy szó a **sok** magyar közül,
íme: **meghatározott**.

(662)
Vajon mond-e kardinális
olyan szót, hogy **kardinális**?

Mert ugyebár egyetértünk,
hogy ez bizony nem magyar szó.
Magyarító szótár szerint:
döntő, vagy **meghatározó**,
lényegi, vagy **sarkalatos**.

– Jó, ha szöveged tudatos! –
Lehet **kulcsfontosságú** is
s **alapvető** – a kis hamis. –

Szerintem **nagy fontosságú**,
magyarul szólj! – Ne légy bárgyú!

(663)
Reputáció ?! – A fenét !
Jóhír, hírnév és sok más.
Keresgélj a szókincsünkben;
valóságos hegyomlás:
hír, avagy **közmegbecsülés**,
köztisztelet, **tekintély**...
Ha mindez neked nem elég,
idegenben te kint élj !!

(664)
Politikus nem **posztot** kap,
jegyezd meg te szerencsétlen,
hanem **tisztséget**! – Légy szíves,
legközelebb így mondd szépen.

(665)
Nem annak szól, ki nem érti,
annak, aki használja:
Nem érti a **potrfóliót**
az emberek sokszáza !!

Írd körül, vagy magyarázd meg –
az okos szó nagy érték !
Avagy tán nem azért mondod,
hogy azt mások megértsék ?!

Szótárban kellett megnéznem
s a lelkem nem örvendez:
Idegenhez kelljen szótár,
de ne „magyar” szöveghez !!!

(666)
Jaj! a **kvóta** újra itt van
s rondít magyar szöveget !
Azt mondja az okos szótár:
hányad, **arány**, vagy **keret**.

S megsúgom, hogy gyakran bizony
elsütik a **szint** helyett...

Mielőtt megszólalsz, kérlek,
törj egy kicsikét fejet:
szövegedből húzd a **kvótát**
s magyar szóval tölts helyet.

(667)
Bosszant, zavar, idegesít
használatért kiabál,
ám tőled nem telik többre,
mint kinyögni: **irritál**...!

(668)
Él a szomszédban egy kislány
– a szép neve Ilona –
szentül hiszi, hogy az **extrém**
a **bányarém** rokona.

Megmondtam neki, nem így van,
amit hisz az nem igaz.
A szó azt jelenti, **trém** volt,
de ma – sajnos – már nem az...

(669)
Deviancia – De szép szó !
Gyönyörtől nyög az agyam !
Csupán **eltérés** s hogy mítől ?
Szövegedben benne van !!

(670)
Ne haragudj, de megmondom,
hülyének kell nézzelek,
miután magyar szövegbe
magyar szókat képzelek.

Mit gondolsz, száz ember közül
hánynál ismert ez a szó,
s tudja, hogy **autográf** helyett
sajátkezű lenne jó ?!

Mondókádnak értelmét tán
szándékosan titkolod ?
Félsz, hogy túlsokan megértik,

ha magyar a mondatod ?!

(671)
Szókincsünkben dúskálhatna:
töpreng, avagy **tétovázik**,
tűnődik, vagy **habozik**,
tanakodik, **ingadozik**
nyártól akár tavaszig...

Ám a mafla mit csinál ?
Azt mondja, hogy **hezitál** !!
(672)
Ha rászáradt a sár, néha
ne csak keféld, kapard is.
S ha lejöt, a **megtisztulást**
úgy mondod, hogy **katarzis** ??

(673)
Szótárában sajnos már csak
idegenszót észlel ő:
A **kognitív megismerő**,
fölismerő, **eszlelő** !

(674)
Az **affektív indulati**
és **érzelmi** is lehet.
Ha magyarul mondtad volna,
nem szégyellném képedet !

(675)
Na ne tréfálj engem hátba,
lélegzetem elállt máris !
Képes vagy **népszerű** helyett
azt mondani **populáris** ?!?

(676)
Mi lesz a szép magyar nyelvből?
Borzalmaknak vagyok jósa.
Miért lett mára **krizantém**
a gyönyörű **őszirózsa** ??

(677)
Ha **terapeutát** mondasz,
kitörik a nyelved.
E rémséget szókincsedből

ajánlom, hogy elvedd !

Sőt, temesd el! Abból lesz az
örömteli, jó gyász,
hiszen semmi mást nem jelent,
mint ez a szó: **gyógyász** !

(678)
Ne tegezd a **rapeutát**,
ne mondd: **terapeuta**,

mert ki nem tudja, hogy **gyógyász**,
mérget vehetsz rá: buta !!

(679)
Honnan ástad elő e szót,
aszongya, hogy: **skrupulus** ?!
Világ végére üldözném
s szeretném, hogy vele fuss !

Aggály, kétely, kétség, gátlás,
avagy **lelki furdalás**
bármelyik szó jobb lett volna.
Jegyezd ezt meg, kispajtás !

(680)
A hideg ráz ki a szóra,
ha azt hallom **diaszpóra** !
Lám a **szórvány** csak két szótag,
mit magyarul iderótak...

(681)
Nem mondom, hogy értelmetlen
ez a szó, de buta !
Hogyan juthatott eszedbe
a **te-ra-pe-u-ta** ?!
Szótagokkal szátyárkodsz és
idegenben kószálsz !
Magyarul csupán két szótag
és így hangzik: **gyógyász**.

(682)
Azt mondtad, hogy **archaikus** ?
Hülyeséged hősi !
Kilenc betűből négy szótag !

Magyarul csak: **ősi**...

(683)
A **misztikus titokzatos**
s a **misztikum titokzat**.
Csak töröd az anyanyelved ?
E kis versem kioktat !

(684)
Szimmetrikus? – **Részarányos**!
Hadd mondjam:
Ne felejtsd el, szó van rá a
magyarban!

(685)
Restaurál? Na ne tréfálj,
gondolkozz !
Magyarul oly egyszerű ez:
Helyrehoz...
(686)
Azt mondtad, hogy **nem igazán**, angyalom.
Amint látod, szónélkül ezt nem hagyom.
Azt akartad mondani, hogy **nem nagyon**.

Tudatos nyelv ma sínylődik: halóban !
Figyeld meg, hogy értelem van a szóban,
az **igazán** azt jelenti: **valóban**.

Így tehát a **nem igazán**, csupán: **nem**.
Ám ezt itt most nem csak ezért említem;
az idegen kifejezést szégyellem.

Mert ez az angolból tükörfordítás:
not really az eredeti – nem vitás –
s átvenni a logikátlant rossz szokás !

(687)
Fölszólítás, hogy **REGISZTRÁLJ,**
őrjítően hülye !
Annak, aki kitalálta,
miből van a feje ??

REGISZTRÁLTASD MAGADAT ! – Hisz
helyes csak így lenne.
Csak így találhatnánk vajmi

értelmet is benne !

Ámde nekem a **REGISZTRÁLJ**
más kérdést is szegez:
Mért nem magyar szóval hangzik ?
S főleg: **miért tegez ?!?!**

(688)
Azt rebegted kiskomám, hogy **prehisztórikus**.
A válaszom erre szinte prehisztérikus.

Történelemelőtti lenne a helyes szó,
de neked ez ahogy látom, sehogyan se jó.

Hogy' is lehetne, hisz agyad „prehisztórikus"
s megszabja, hogy azzal mily értelmi szintre juss...

(689)
Populáció – aszondod ?
Csodálkozom rég,
mi törölte ki fejedből
e szót: **népesség** ?!

(690)
Nonverbális ? Na ne viccelj !
Talán meg se értenéd,
ha valaki egyszerűen
azt mondaná **jelbeszéd** ?!

(691)
Petíció eredete
petite, avagy *pitizés* ?
Ha nem használsz magyar szót, az
butaság, vagy hencegés ?
Mert hát **folyamodvány** lenne,
hangzásra is gyönyörű !
S ha így mondom, nem véletlen:
szándékos és tervszerű !

(692)
Gyors részecske nyaláb, avagy
anyagsugár, gázsugár.
Magas, sebes széláramlat.
Nagynyomású vízsugár.
Röpgép, mely hőlégsugaras.

Ám szándéknál több a tett,
mondd magyarul, hisz minderre
egyetlen szavad van: **dzset** !

(693)
Turbulenciának mondod,
ami pedig **légörvény** !
Magyar szót, magyar szövegbe !
E kívánság rég törvény.

(694)
Mért jobb neked a görög szó,
hogy azt mondod **galaxis** ?
A **tejút** szó sem jelent mást
s így magyarnál maradsz is !

(695)
Univerzum – ó, de szép szó...
Egyet árulj el nekem,
miért nem mondod magyarul ?
Merthát: **világegyetem** !

(696)
Ahol magyar szót használhatsz
– hiszen tudhatnád ezt rég –
idegen szókat használni,
állati nagy hülyeség !

Rendellenes, **eltérés** az: **anomália**.
(Az állati hülyeség meg: *animália*...)

(697)
Rengeteg idegen szó közt
háromszáznak vége: **-ció** !
És te csinálsz egy ráadást ?
Mi az, hogy **kitaláció** ?!?

Tréfából lehet mondani,
ám e mafla szócska mára
igényt tart a becsületes,
hivatalos szókincstárra !

(698)
Illetékes, **szakavatott**,
hozzáértő, **jogosult**,

de a **kompetenst** használod
s a magyar szó elavult...

(699)
Irányzat, vagy **törekvés** is,
ha magyarul szólnál. – Szia! –
Ámde te csak mondogatod
nagy bambán, hogy **tendencia**..!

(700)
Hej! – Komám, a **prioritás**
elsőbbség, vagy **rangsor**, **sorrend**.
(A gyönyörű, idegen szó
hallatán a lelkem lelkend..!)

(701)
Jaj, megállt az eszem (és hát
ki tudja mi, amin áll?),
mér' mondod az **ural** helyett
angyalom, hogy **dominál** ?!

(702)
Ha **regnál**, hát **uralkodik** !
Ne mondd már, hogy ez a hír,
számodra oly ismeretlen
volt, hogy újdonsággal bír !

(703)
Ha azt mondom, hülye vagy,
helyeselj és ne füllents !
Honnan a fenéből szedted
ezt a szót, hogy **konzulens** ?!

Mért nem jó a **tanácsadó** ?
Magyarázd ezt meg nekem !
Magyarul írsz magyaroknak !
Vagy ezt én rosszul hiszem ?

(704)
Lokalizál ám, a csudát !
Meghatároz egy **helyet**.
Magyartudással dicsekedj,
kevert nyelvezet helyett !

(705)
Könnyfakasztóan szép szó a
kontinuitás !
Folyamatosság érthetőbb !
Ez nem is vitás.

(706)
Igazad van, anyukádnak
te vagy okos fia !

merthogy szerinted **időrend**
a **kronológia**.

(707)
Megmagyaráznád nekem, hogy
mit jelent a **septichor**?
Remélem, az érvelésed
józansága eltipor,
s megértem, hogy újság cikkben
mért bukkan föl olyan szó,
amely nem a közönségnek,
csak szakembernek való.
Azt akarod, hogy megértsék ?
Hiszen az lenne a *sikk*...
Avagy önkielégítő,
önkáprázтató a cikk ?!

(708)
Szerintem, ki **sztrók**-ot mond, az
rettentően buta !
Agyvérzés az – kis barátom –
vagy ha nem, hát **guta** !

(709)
Aranyoskám ! Szorgalmasan
hangoztatod: **extrém**.
Sajnos azonban ez a szó,
valóságos agyrém !
Szélsőséges – kis bogaram –
túlzott, vagy **túlságos**.
Elmeállapotod – félek –
ugyancsak válságos...

(710)
Sztrók-nak mondod az **agyvérzést** ?
Hát elment az eszed ?!
Ráadásul a plakátra
stroke-nak írva teszed ??
Ne haragudj, de ehhez már
hülyének kell lenned.
Sürgősen kellene – mondom –
agy-gyógyászhoz menned !!

(711)
Mit értesz a **szegmens** alatt,
hisz az minden lehet:
karéj, **gerezd**, **körcikk**, **részleg**,
szelvény, avagy **szelet**...!!!

(712)
Performansz ám, na ne tréfálj !
Ilyet még ki látott ?!
Hülyének nézel te engem,
s a magyar világot ?
A **performansz teljesítmény**
s ha te másképp érted,
sürgősen mondd meg magyarul,
én csak erre kérlek.

(713)
A **junior ifjúsági**,
ha úgy tetszik: **ifi**
(nem tudsz magyarul – öregem –
sajnos itt a *difi*...),
hogyha bajnokságról van szó,
akármelyik sportban.
Magyar nyelvhez magyar szavak
illenének jobban !

(714)
Szponzor ám, az öreganyád !
Szólj magyarul, mondom !
Ha **támogatónak** mondod,
áldásomat ontom...

(715)
Ha magyarul akarsz szólni
(esetleg, vagy hátha?),

hányad, arány, rész és **mérték**
is lehet a **ráta** !

(716)
Ne hülyéskedj ! Azt mondtad, hogy
***fajsúlyos* dokumentumok** ?!
Először is **okiratok**,
aztán pedig arról tudok,
minden fajsúlyos a Földön,
akár nehéz, akár könnyű.
Butaságod lenyűgöző !
Azt is mondhatnám, hogy szörnyű...

(717)
Az orvos, ha **megállapít**,
mért **diagnosztizál** ?
Hátmég – ahogy egyszer láttam –
diagnosztifikál ?
Ember esze megáll !!

(718)
Nagyon csúnya szó a **regnál**,
gusztustalankodik !
Olyan érthető magyarul
csupán: **uralkodik**...

(719)
Főszereplő színész itt a
magyar! – Ám nem mar a díva.
Magyarázat-nak nondhatod;
mért jobb itt a **narratíva** ?!

(720)
A **vélemény kikérését**
– nem tudom, hogy mire jó –
magyartalanul mondani
így, hogy **konzultáció** ?!

Megértik ezt a „pusztán” is ?
Mért kell megérteniük ?
Hisz magyarul gondolkoznak,
magyarul jár az eszük..!

(721)
Ha ezt a szót hallom, akkor
az eszem megáll !
Ráerőszakol helyett, mért
mondod: **oktrojál** ?!

(722)
Állsz a nyelvrongálásoknak
vajon mely fokán,

ha a **miatt** helyett folyton
azt mondod **okán** ?
(723)
Ne használj ilyen szavakat
(akkor inkább üttess !).
Hiszen a **komplexum** nem más:
épületegyüttes..!

(724)
Hogyha **káoszt** mondasz abban
engem az zavar,
hogy talán már nem tudod,hogy
az a **zűrzavar**.

(725)
Illogikus ? hihetetlen,
hogy ne tudnád: **ésszerűtlen** !

(726)
Nem mondom, hogy rövid szó,de
nekem jól esik
konspirál helyett hallanom:
összeesküszik...

(727)
„**Én azt gondolom, hogy**...”
A türelmem elfogy !
Csupán megemlítem,
magyarul: **szerintem**.

(728)
azt mondod, hogy **konzekvens**
s ez szégyenletes !
Tudhatnád, hogy magyarul:
következetes.

(729)
Interdiszciplináris.
Mondom halkan nevetve,
hisz magyarul – súgom máris –
szakokközti lehetne!

(730)
Itt az **okán** ! Új divatszó !
(És látjátok, emiatt
nyelvünkből kiszorul lassan
és teljesen a **miatt**.)
(731)
Kérdezhetnéd tőlem, pajtás,
miért rossz szó a **fotó** ?
Hiszen ezerszer is megtűrt
íme ez a szó: **autó**.

Azért, mert e fogalomra
már **fénykép** a szavunk,
s ha a **fotó** kiszorítja,
szegényebbek vagyunk !

És azért is, mert a **fotó**
legföljebb csak fényt jelent,
míg a **fénykép** pontos, magyar,
és mint olyan, nekem szent !!

(732)
Egyszercsak a magyar nyelvben
fölbukkant e szó: **okán**.
Ma már jóval gyakrabb, minthogy
teve megy át tű fokán...

Nagy szótárakban hiába
keresgélnéd ezt a szót.
Sajnos azonban úgy tűnik,
tőle a **miatt** kihótt...

(733)
A **korrekt**-re annyi szó van
a magyarban, öregem,
rímbeszedni öt versszakkal
sem lenne tán elegem.

Ám itt megelégszem azzal,
hogy **helyes**-re fordítom,
és hogy magyar szókat használj,
nem súgom, de ordítom !

(734)
Mit mondjak az **egzakt** szóra ?
Megjegyeznem fontos,
kicsivel sem találóbb mint,
ha azt mondod: **pontos** !

(735)
A mafla **karantén** szóval
maradjatok veszteg már !
Hiszen magyar értelemmel
bír ez a szó: **vesztegzár** !

(736)
A **kredit** csak abból áll, hogy
van a banknál **hiteled**.
Elhiszik, hogy amit adtak,
egyszer visszafizeted.

Tehát, amit ott kaphatunk,
nem **kredit**, csak **kölcsön**,
hogy legyen, amit az ember
– **míg nincs pénze** – költsön.

(737)
A **hobby**ra két szavunk van:
vesszőparipa,
avagy pedig **kabasólyom**.
Nem tudtad, buta ?

(738)
Naprendszerünk berkeibe
vezet el a séta ?
Amit látunk, néhány **bolygó**,
soha se **planéta** !

(739)
„Ezért aztán, tyúkanyó; hát
Jól megbecsülje kend magát...”

És az áldozatok számát ?

Azt bizony nem **meg**becsüljük,
hanem **fel-**, vagy **föl**becsüljük !

(740)
Hogyha vállalsz valamit,
akkor azt csak úgy teszed,
hogy a saját válladra
jelképesen fölveszed.

Hasadban lenne a vállad ?
Az: orvosi rém-tünet !
Ezért mondom, aranyom, hogy
bevállalni **nem lehet** !!!

(741)
Ellenőrzésnek, barátom,
nincs semmilyen iránya !
Azt, aki **le**ellenőriz,
csípje fülön a kánya !

(742)
A vizsgálás olyasmi,
amihez nem jár irány.
Ezért, aki **be**vizsgál,
rém nagy mafla valahány !

Vizsgálhatsz, vagy **meg**vizsgálhatsz,
átvizsgálhatsz, hogyha kell,
ám, ha **be**vizsgálsz, nagy baj van
magyar anyanyelveddel !

(743)
A régit az új valami
nem válthatja **ki**.
Felváltja, vagy **le**váltja, vagy
helyettesíti.

Kiválthatsz a börtönből egy
ártatlan rabot,
vagy a zálogházból – mondjuk –
télikabátot.

Avagy talán bőrkiütést
válthat **ki** egy gáz.
Vagy, ha sokkal mérgesebb, tán
amit **ki**vált: láz !

(744)
Kihangsúlyoz, **be**vizsgál és
beazonosít.
Ha ezt hallom, nyelvérzékem
sikít, vagy visít.

Hogyha rossz, vagy fölösleges
az igekötő,
sajnálja, hogy szuszt ad hozzá
a szegény tüdő...

(745)
Na ne mondd ! A véleményét
lenyilatkozta ?
Örülnék, ha téged bárki
lenyilazhatna...!

(746)
Nem zavar, hogy **fotót** mondasz
folyton **fénykép** helyett ?!
Hogy ne lásd a nyelvpusztulást,
homokba dugsz fejet ??

(747)
Van a **mind** és van az **összes**,
összesen, **mindössze**.
Agyalágyultan ne toldozz
zagyvaságot össze !

Torzszülött szót használsz folyton:
mindösszesen nincsen !!!
Vagy elöl, vagy hátul hosszú,
hidd el drága kincsem !

(748)
A *mindössze* lehet: *csupán*.
Kételyben nem hagylak:
mindösszesen nem létezik !
Mind, **összesen** van csak...

Ámde az is fölösleges !
Érjük e tényt tetten:
összesennél összesenebb,
elképzelhetetlen...

(Megtanítottak magyarul,
érted, mi az **összes**.
Eszedbe se jut mondani
ezt a szót: *mindösszes*.)

(749)
Arra nincsen előírás,
mint kezdjünk egy mondatot.
Ahogy éppen kedved tartja,
kezdheted és mondhatod.

Ha így kezded: ***Igazából***,
vidáman megteheted,
ám akkor minden mondatod
ugyanígy kell kezdened !
(Ugyanis, a máskezdetűt
nem hiszik majd el neked...)

Ha mondatod igazságát
ennyire hangsúlyozod,
azt hihetnék, a többiből
az **igazat** elhagyod.

(750)
Anyanyelvednek vagy adós !
Undorító szó a **fotós**.
Hiszen látod, ízre nem más,
mint például: ***rühes***, ***leprás***.
Fényképész, vagy **fénykép művész**,
avagy akár **műfényképész**,
lehetne e büszke szakma,
hogyha magyar nevet kapna !

Attól félsz, hogy a szó hosszú,
s utolér a szörnyű bosszú:
kimondani nem lesz időd,
kifullad a szegény tüdőd ?

Nézzünk körül, menjünk messze,
más nyelvekből lopjunk össze

minden szót, ami csak rövid ?!
A magyart a sírba ne vidd !

A nyelvünkben – drága kincsem –
ilyen szó, hogy **fotó**, nincsen !
Csak sok ember nem tör fejet,
s mondogatja **fénykép** helyett.

(751)
Ki ezt mondja, nem ide áll
(mondhatnám, hogy nem *ideál*),
hiszen, hogyha **revideál**,
egyszerűen **felülvizsgál** !

(752)
Kemikáliának mondtad ?!
Ne hülyéskedj velem !
Ettől a rettentő szótól
kifordul a belem.

Nem figyeltél énrám, pedig
elmondtam nem egyszer.
Magyarul ez a förmedvény
egyszerűen **vegyszer**.

(753)
E rejtélyről fátylat lebbents:
mért mondod, hogy **indifferens**?
Ha a nyelvre sokat adunk,
erre van jónéhány szavunk:

Közömbös, vagy **közönyös**,
jelentéktelen.
Részvétlen, vagy **semleges**,
sőt: **érzéketlen**.
Olyan, mi **nem számottevő**.
S mit mond még e szó?

Bárhonnan is vizsgálgatjuk
hát, **nem mérvadó**...

Láthatod, hogy mindegyikük
más-más árnyalat
(**indifferens**-ben szorongnak
egy kalap alatt),

hogy választékosan fejez-
hesd ki magadat.
Persze van, ki az idegen
szónál leragad...!

(754)
A **kompetens szakavatott**,
rátermett, vagy **jogosult**,
illetékes, avagy **jártas**
s **szakértő**-nek bizonyult.
(Volt, ki az idegen szóba
egyszerűen belefúlt...)

(755)
Függőleges talán áll is.
Miért lenne **vertkális** ?!

(756)
Ambíciózust mondasz?
Nem tudsz magyarul !
Nyelvhasználatod ily gyatra
szavakra szorul.

Törekvőt is, **igyekvőt** is,
becsvágyót lehet
használni a nyakatekert,
átvett szó helyett.

(757)
A **vakcína** idegen szó,
vak is látja, angyalom.
A tehén nevéből ered,
ami még nem borzalom.

De az igen, hogy lusta vagy
magyar szókat mondani:
védőoltás, **oltóanyag**.
Tőled ezt nem hallani !!

(758)
Ne bújj olyan szó mögé,
amely tízfélét jelent!
Egyértelmű szóval ember,
csak **egy** értelmet teremt.

Ha azt mondod **momentum**,
vajon mit mondtál vele?
Csak négyet sorolok föl,
hegyezd füled s nézz ide:

Mozzanat, vagy **nyomaték**,
pillanat, vagy **tényező**.

Az értelmük nem is rokon!
Monentum, nem érthető!

De, ha tetszik, fölsorolok
jelentésből még hatot,
melyeket **momentum** helyett
mind, nyugodtan mondhatod...

Ha tízértelmű a szó,
a találgatás azé,
ki szöveged olvassa,
s a szó lehetne **izé**!

(759)
Detektál az öreganyád !!
Észlel, avagy **észrevesz**,
érzékel – ha jobban tetszik –
vagy esetleg **felfedez**.

Gondolkodj mielőtt beszélsz
és gondolkozz magyarul.
Idegenszóktól a szádban
a nyelved besavanyul !

(760)
Azt mondod, hogy **abszurdum**.
Figyellek már rég !
Tudtad, hogy az magyarul
lehetetlenség ?

(761)
Ha **integrál**, **beilleszt**,
vagy akár **egységesít**.
Okos ember szavakat,
anyanyelvéből merít !

(762)
Karizmatikus – de szép szó!
A karizmom megfeszül,
hogy pofonvágjalak érte
viszonylag kegyetlenül.

Hisz magyarul: **varázslatos**.
Kár ide további szó.

Idegen a magyar nyelvben
rút és nem odavaló!

-kus-ra végződő szavaknak
a nagy része idegen.
Azokat gondosan kerüld!
Ezt ajánlom melegen.

(763)
Ne mondd már, hogy **heroikus**!
Elment tán az eszed?
Józanabb, ha szövegedbe
a **hősiest** teszed!

(764)
Csak azt ne hidd, hogy ezügyben
már szólni sem merek,
s ne akard, hogy menthetetlen
hülyének nézzelek !

Ősz fejemen a hajszálak
mind az égnek állnak:
mióta mondod a **vegyszert**
kemikáliának ?!?!?!

(765)
Hallom, ahogy beszélsz, beszélsz,
szövegedet ontván,
s pont tán e szó jött belőled
rögtönzötten: **spontán**.

Jó lenne ám, ha valaki
orrod elé tolna
olyan szótárt, melyből látnád,
magyarul hogy' volna?

(766)
Bolond vagy te, hogy azt mondod:
kemikália ?!?
Betegre röhögi magát
a vegyész fia.

Ezt minálunk kétszáz éve
úgy mondják, hogy: **vegyszer**.

Én is elmondtam már neked
hatszor ! És nem egyszer !

(767)
Azt mondod, hogy **aukció**
és azt hiszed, hogy az jó.
Tudhatnád, hogy **árverés**
a szabatos, magyar szó !

(768)
Van, akinek nagyon sivár
az értelmi terepe.
Azt mondja, hogy **komfortzóna**,
egyébre nincs kerete.

Eszébe se jut, hogy magát
magyarul fejezze ki,
komfortzónájában csak az
idegenszót szereti.

Pedig megköszönné neki
a magyar irodalom,
ha – teszem azt – így mondaná:
kényelmi birodalom.

Ám ez nem több egy példánál,
hisz bármi más is lehet.
Mondjuk, akár **kényelmi tér**,
vagy **kényelmi terület**.

(769)
Idegenszavak szótára
nem tartalmazza még ma,
eme elképesztőn bárgyú,
agyalágyult szót, hogy **spa**.

Nem bántom én, ahol lakik
– bármiből is lett e szó –
de maradjon távol tőlünk,
a magyarba nem való !!

Hévíz forrás, gyógyfürdő hely,
spa-t utálni kötelez !
Van oly marha, ki ilyen szót
magyar szövegébe tesz ?!?!
(770)
Ahogy tehén a legelőn
néha el-elbődül,

értelmes szó értelmetlen
jelentéssel bővül.

Ilyen szóvá vált a **hitel**,
amely dehogy **kölcsön** !
Illő, hogy ezzel az ember
néhány percet töltsön.

Hogyha neked **hiteled** van,
elhiszik, hogy egyszer
visszafizeted a **kölcsönt**,
mit fölvenni tetszel.

Kreditből jött a szó **hitel**,
amire fényt bölcs önt:
hitelt soha nem vehetsz föl,
hanem csupán **kölcsönt** !

(771)
Ha a víz a domboldalon
napvilágra bugyog,
avagy krumplifőzés közben
gőzölögve buzog,

az a **forrás**. Szép magyar szó,
nem elraccsolt r-rel.
Ha mást jelent – egymagában –
nyelvérzéket terhel !

Mert hát önmagában bizony
nem elég, barátom,

hogyha pénz**forrásról** beszélsz
– ahogy ezt itt látom. –

Erő**forrás** is lehet ám,
de csak az a nyerő,
ki a **forrás** elé teszi
e kis szócskát: erő...

Költségvetésbeli **forrás**
lehet egyértelmű,
de csak forrás – **hogyha nem víz** –
röhögtető derű !

(772)
Mint ahogy az időjárás
nem lehet csak ***járás***,
ugyanúgy a ködszitálás
sosem csak ***szitálás*** !

Ha az időjárást jósló
szitálást jövendöl,
szitálmányra számítsunk tán,
homokból, vagy lisztből ?!

(773)
MAGYARÁZAT – lenne jó ma,
nagybetűvel falra írva,
annak, aki szavasmarhán
azt mondja, hogy **narratíva** !

(774)
Fizet neked valaki, ha
idegen szót használsz ?!
Utánoz majd minden hülye –
ez az, amit elvársz ?

Csak magyar szavaim vannak,
nekem ez az árum.
Olyat nem tartok raktáron,
mint a **manifesztum**.

Kiáltvány, vagy **nyilatkozat**
– mely érthetőbb lenne –
sőt, kíváncsibb lennék tőle,
hogy mit írnak benne...

(775)
Van, aki magyarrá mosta
és azt mondja, **villámposta**.
A szó kicsit erőltetett,
ámde **e-mail** mégsem lehet !
Elfogadom – noha sírva –
de csakis **ímél**nek írva !

(776)
Tudod-e, hogy mit jelent a
transzcendens ?
Nem akarlak vizsgáztatni
– Isten ments !
Gyanítom, hogy százból csupán
öt tudná,
a többi inkább magyarul
hallaná.
Ha magyarul írnád körül
és öt szó,
meg nem értett szó helyett még
mindig jó !
Nem magyarázom meg hiszen
azt minek ?
Ha nem használod e szót, az
már remek !

(777)
Túl hosszú elöl, vagy hátul,
de használják esztelenül !
Amitől az agyam megáll.
Nem csak megáll: jegesre hűl !

Mind-összesen bárgyú, mert nincs
összesennél összesenebb !
Egyszerre nem fér bele az,
mitől kétszer telne a zseb...

Mindössze-sen nem létezik !
S hogy a hülye is megértse:
oly szó, mint a **skorpió-ca**,
vagy akár a **denevér-cse**.

(778)
Azt mondtad, hogy mindösszesen ?
Ez így sajnos értelmetlen !
-**sen** a szóvégen mit keres ?
Teljességgel fölösleges !!!

(779)
Ha azt hallom, **mindösszesen**,
az agyvelőm összerezzen !
Nem kell hozzá tyúkész se még:
a **mindössze** untig elég !
(780)
Atyaisten! Az agyacskád
vajon merre tévelyeg,
hogy e műszót: ***alapvetés***
használod a **tény** helyett ?!?!

(781)
Önálló vagy **független**
legtöbbször a **szuverén**.
Alagsorba való szó,
akárcsak a **szuterén**.

(782)
Csalóka az **illúzió**,
képzelgés vagy **önámítás**.
Magyar szónak érzi magát,
de idegen ! Nem is vitás !

(783)
A magyar szó nem eladó.
E téren nincs adás-vétel !
Idegen az **axióma**
és, hogy nem kell, **alaptétel** !

(784)
Azt látom, hogy nem vagy néma,
hiszen mondtad: **szinoníma**.
Ha magyarhoz lennél hű,
a szó **rokonértelmű** !

(785)
Sokszor mondtam már aranyom,
hangoztatom tovább is:
ha magyarul kívánsz szólni,

erkölcsi a **morális** !

(786)
Magyar szó a kéz is, méz is.
Miért mondtad azt, hogy **tézis** ?!
A **tézis** miért kivétel ?
Hiszen magyarul csak **tétel** !

(787)
Ha nem tudod, ki a hibás ?
Valóság a **realitás**...!
(788)
Ide figyelj öcskös, bátyus,
fölösleges szó a **státus** !
Rá annyi magyar szót találsz,
mint halat fog ügyes halász !
E szókat föl se sorolom...
Idegen szót fedje korom !

(789)
Mit mondtál, hogy mit is csinál ?
Csak nem azt, hogy **predesztinál** ?!
Agyadat rágja a hernyó ?
A **kijelöl** neked nem jó ?!

(790)
Elenyésző, **lényegtelen**,
jelentéktelen...
Hogy te **marginális**t mondasz,
mélyen szégyellem !

(791)
Gratulálok öregem, mert
alig sikerül
szót használni, mely hangzana
idegenebbül !
Szkepticizmus ? Uramfia,
pusztul a világ !
Hiszen csupán **hitetlenség**,
bizalmatlanság !

(792)
Volt egy szavunk, a **jelképes**.
Messzire ne fussá',
ha hallod, hogy átalakult

emblematikussá....

Ámde tudod, mi komikus ?
Leváltja az **ikonikus** !

(793)
Narratíva divatba gyütt !
S ez nem kis gyalázat !
Hiszen csupán **értelmezés**,
avagy **magyarázat**…

(794)
Ha fognék egy kis halacskát
koronával a fején,
mit kívánnék másodiknak ?
Azt bizony nem tudom én.

A harmadik kívánságon
is sokat törnék fejet,
vajon az emberiségnek,
leges-legjobb mi lehet ?

Ám az első kívánságom
– tán ordítanám a szót –:
Irtsuk ki a magyar nyelvből
a megalázó fotót !!!

Mit vétett nektek a **fénykép**,
trehányul nyelvrondítók ?
S mit vétettek mind, a többi
kirekesztett, magyar szók ???

(795)
Ha fordítasz, nézz szótárba,
és ne légy oly teve:

meg se nézed, ennek-annak
van-e magyar neve !

Különösen fontos ez, hogy
ha tenger a helyszín,
ahol nincsen **gyilkos bálna**,
csak **kardszárnyú delfin** !

A tengesben nincs sok növény.
Vedd nyugodtan ténynek,
gyilkos lehetne ott neve
csaknem minden lénynek.

Mitől **gyilkosabb** egy bálna,
mely fókát öl – egyet –,
Mint amelyik egy nyeléssel
rákot öl, ötezret ?

(Élő rovarokat **gyilkol**
az aprócska cickány,
mégsem mondaná rá senki
azt, hogy **gyilkos patkány**.)

(796)
Nagyzási téboly, vagy pedig
üldözési rögeszme.
Mért jó, ha e két fogalom
egy szóba van tömetve ?!

Ha **paranoiának** mondod,
azt csinálod, aranyom !
Maradj inkább az **érthető**,
szilárd, **magyar** talajon.

(Sajnos e szó úgy elterjedt,
mint a búbópestis:
paranojának írhatná
Buda is és Pest is…)

(797)
Magyar szó nem jut eszedbe
és azt mondod **ambíció** ?
Avagy éppen úgy találod,
választani kemény dió ?

Ugyanis a szókincsünkben
van rá elég kifejezés:
becsvágy, **buzgóság**, vagy akár
iparkodás, **nagyratörés**.

(798)
Kell-e nekünk ez a szó, hogy
repertoár ?! – kérdem én.

(Kell-e nekem repedt pohár
az asztalom térfelén ?)

Hiszen van egy csodás szavunk,
amely nem más, mint a **tár**.
Sok összetételben virul,
ami élő minta már.

Személyenként, esetenként,
az új szó nem lenne kár:
daltár, verstár, szereptár és
tánclépéstár is akár…
(799)
Túlsok idegen szót használsz,
ebből most ölég !
Diaszpóra helyett mondd, hogy
szórványközösség.

(800)
Több szó van rá szókincsünkben,
mely – mint tudjuk – mesés.
Iszonyúan barom szó a
megkérdőjelezés !

Megfölkiáltójelezem,
hiszen fölösleges !
Mint pirosra festeni azt,
mi már régen veres.

Kétlem, kérdésesnek tartom,
vagy **kétségbevonom**,
hogy azt, aki **kérdőjelez**,
észlénynek mondhatom…

(801)
Sűrűn s vígan mondogatja:
vakcináció,
a magyar nyelvvel szembeni,
vaksi **náció**…!

Közben nyelvi vihart okoz
– furcsa, nem vitás –
de legalább tövig magyar
az **oltakozás**.

(802)
Hársfán virul a sok virág,
hol magasban, hol lenn.
Méhek gyűjtik a **virágport**
– mért lenne az **pollen** **???**

Hülye vagy, hogy idegenül
nevezel meg ezt-azt ?
Nagy maflának tűnik az, ki
bambán nyelvet rothaszt !

(803)
A rendőrség **evakuált**
(azaz, **kiürített**,
a levegőt mind kiszívva ?)
egy jó nagy vidéket.

Hermetikusan lezárta
(azaz, **légmentesen**)
ráadásul, hogy oda be
a lég ne mehessen ?

Szerencsénk, hogy az ilyesmit
(bármennyire árthat)
megcsinálni lehetetlen !
Ez vet neki gátat…

(804)
Az **aukció** **árverés** és
a féreg, ha fába szorul,
ordít, ahogy én ordítok,
ha megszólalsz nem magyarul !

(805)
Diverzifikáció
nyelvünkbe rondító szó !
Magyarítani ne késs,
itt a **többfélesítés**.

(806)
Ha **kétségbe vonsz** valamit,
kérdésesnek tarthatod,
vagy csak egyszerűen **kétled**,
akkor úgy is mondhatod !

Meg is **kérdőjelezheted**,
de e szokás gyerekes.
A nyelv bunkósításába
ezáltal bele ne ess !!!

(807)
Nem nagyon – van a magyarban.
Olyan nincs, hogy **nem igazán !**
Mivé váltál szegény nyelvünk ?
Meddig süllyed még a hazám ?

(808)
Örülnék, ha farkaskutya
menne neked s mar addig ma,
míg nem mondod, hogy szerinted
mit jelent a **paradigma** !?

Többértelmű szót használsz ! Hát
nem lenne jobb egy értelem ?
S világosan közölnéd a
mondandódat (nem csak velem)…

(809)
Eszencia: **sűrítmény**, vagy
ha úgy tetszik: **kivonat**.
De az **eszenciális**nál
ne bízd ám el magadat :

Mert az **lényeges**t jelent és
mondd is így – ajánlom itt.
Jó lenne, ha a magyarral
törődnél még egy kicsit !

(810)
A **linket címsornak** mondom
és arra is akad gondom
– akkor is, ha későn kelek –
kattintok és nem **klikkelek**...!

(811)
Univerzum – ám, egy fenét !
Mondd ki nyugodtan a nevét:
világegyetemnek hívják,
s ha nem hülyék, úgy is írják !

(812)
Nincs szavad az **izotróp**ra ?
Szótárban nincs fönn, se lenn ?
Mi lenne, ha azt mondanád,
az **iránytól független** ?

Összirányú, **iránytalan**,
vagy akár **iránymentes**.
S úgy is lehetne mondani
tán, hogy **iránysemleges**.

(813)
Megkülönböztet – ha mondom !
Tehermentesül a váll,
ha nem cipel idegenszót,
s nem így mondod: **disztingvál** !

(814)
Ne használj orvosi nyelvet,
és ne áltasd magadat !
Attól, hogy **tumor**nak mondod,
nem gyógyul a **daganat**...

(815)
Rátermettség, **szakértelem**,
avagy **illetékesség**.
Ne mondd **kompetenciának** !
Magyarázom régesrég...

Ámde **hatáskör** is lehet,
jogosultság – ha tetszik.
Az a szép a magyarban, hogy
válogathatsz napestig...

(816)
Pandémia ? – egy nyavalyát !
Egyszerűen **járvány** !
Vagy, ha ez nem elég súlyos,
akkor: **világjárvány**.

Nem elég, amit e kórság
eddig ránkakasztott ?!
Behozta a **karantént**, a
vakcínát s a **maszk**ot !!

(817)
Princípium: **alapelv**, vagy
vezérelv, vagy **elv** csak.
Ha nem mondod magyarul, hát
pofont kapsz, mely elcsap !

(818)
Állapotom kimondottan
„*prehisztérikus*”,
hogyha azt hallom tőled, hogy
prehisztórikus.
Történelemelőtti az !
Csak nem vagy butus...?

(819)
Kell nekünk egy ilyen szó, hogy
szuverénitás ?!
Magyarabbul nem tudsz szólni ?
Hát már begbocsáss !

Függetlenség, **önállóság**,
akár **felsőbbség**.
Idegen szavakba bújni,
ötlettelenség !

(820)
Detektál ám a nagynénéd !
Ő is csak, ha hülye vót !
Nem találsz már a fejedben
értelmes, szép, magyar szót ?!

Érzékel, vagy akár **észlel**.
Ha úgy tetszik: **észrevesz**.
Az sem lenne hibás hogyha
azt mondanád: **fölfedez**.

Hiányzott ez a fejedből,
avagy letörölt lemez ?

(821)
Ékesszóló, **bőbeszédű**
lehet Iksz, vagy Ypszilon.
Ám, ha **elokvensnek** mondod,
akkor szégyellek nagyon !

Hogy jut eszedbe ilyen szó ?!?
Eltűnődöm minduntalan.
Hisz' messziről üvölt róla,
hogy mennyire magyartalan !

(822)
Mondd meg nekem, angyalom,
jobb lesz tán a tartalom,
hogyha **támogató** helyett
szponzort rejt a mondatom ?

Téged talán meghökkent,
e szó többet nem jelent,
ám ha gyakran használgatod,
szponzorálsz csak idegent !

(823)
Látom ám, hogy **konvenció** !
– Derült égből ménkű csapás ! –
Hisz' a jelentése ott csak
egyszerűen: **bevett szokás**.

Más mondatban jelenthet **mást**,
de arra van **más** magyar szó.
Sokértelmű, idegen szó
használata, mondd, mire jó ?!

(824)
Kritérium ? Na ne tréfálj !
Agyadat érte tán kis sérv ?
Hisz' magyarul is mondhatnád,
pofonegyszerűen: **ismérv**.

Akár **ismertetőjegy**nek
is mondhattad volna ám.
Idegenszó használatért
ez a kis gúnyvers a vám !

(825)
A leg**optimális**abb ? Hát
ne hülyéskedj, gondold meg !
Ez „felsőfok a hatványon",
mert az **optimum** már **leg-**...

(826)
Mi az, hogy **klaviatúra** ??
Nyelvünkben idegen kőzet !
Érthetőbb is, jobban hangzik
és magyar a **billentyűzet**.

(827)
Összpontosít. – Milyen szép szó.
Csakhogy sajnos ki is hal ma.
Ok: a **koncentrál**t használók
irgalmatlan nagy szorgalma !

(828)
Lakonikusnak mondod, bár
ezt mondhattad volna jobban,
mert ez több fogalmat takar,
több szó van rá a magyarban:
hallgatag, avagy **szűkszavú**,
szófukar, ám hogyha mondás:
velős, **magvas**, **tömör**, **rövid**...
Látod, válogathatsz pajtás !

(829)
Nyelvünkben – mint idegen szó –
egyéltalán nem árva,
ámde sokan azt hiszik, hogy
szép magyar szó a **lárva**.
Elárulom (szavainkkal
dúsan rakott a tálca),
magyar megfelelője a
rég elfeledett **álca**.

(830)
Nekem bizony fáj a **fájl**, mert
nincs rá magyar szó. Hacsak
nem ragadom meg a tollat
és így nevezem: **tasak**.

(831)
Definíció ?
Mi lehetne más,
egyszerűen csak
meghatározás !

(832)
„**Territoriális** állat.”
Magyarnak számít ez nálad ?!
Hányszor megy el füled mellett:
magyar szó hordoz értelmet,
azt a gyerek is megérti !
Idegen szó, fület sérti,
s meg kell tanulnod, mit jelent.
Ezzel pazarlod a jelent ?

Ha ismered, áldásom rád,
de szövegedben ne használd,
elég arra a magyar szó:
Területhez ragaszkodó,
hozzá hű, avagy **azt őrző**,
területéhez kötődő.
Nagyon nagy a választékod.
Magyar szó legyen szándékod !

(833)
Áskálódás, avagy **ármány**.
Ámde nincs vita,
neked ez nem jut eszedbe,
csak az **intrika**.

(834)
Amorális: **erkölcstelen**
– **becstelen**, ha tetszik –
magyar szövegben magyar szó
sokkal jobban fekszik !

(835)
Innovatív? – Na ne tréfálj !
Kell neked e hosszú szó ?
Idegen is és magyarul
egyszerűen: **újító**.

(836)
Magyar szövegben ilyen szó,
mint a **remittáns**,
mintha madársalátában
ülne a bogáncs !

Használod. – Hát fejed lágya
be tán sose nő ?

Ezerszer érthetőbb lenne
a **föl-föltűnő** !

(837)
Kompatibilitás: mi egy húron pendül.
Egyeztethetőség sokkal szebben csendül.

Csatlakoztathatóságnak is mondhatod,
avagy **összeillés**, hogyha úgy akarod.

Túl hosszú magyarul és a papírt falja ?
De rögtön megérti, ki először hallja !

(838)
Serkent, **buzdít**, vagy **ösztönöz**
– mondaná magyarul –
ámde sohasem **motivál**,
ki e versből tanul.

(839)
Ameddig a takaród ér,
te csak addig nyújtózz,
és **gyümölcscukor**nak mondd azt,
mi szerinted **fruktóz** !

(840)
A **variáns** a **változat**,
vagy **változó** – néha.
Ezt használd, ha magyarul szólsz
s nem vagy lusta, léha !

(841)
Hogyha beszélsz s magyarul szólsz,
Válogasd meg szavadat.
A **voks** csak **hang** – rosszul hiszed,
hogy az netán **szavazat**.
Tehát tévesen használják,
sajnos sokszor hallani.
S gyerekes magyar beszédben
latin szókat mondani !

(842)
A **riválisvetélytárs** és
tán versenyben áll,
hogyha **verseng**, **vetélkedik**,

ha **rivalizál**.

(843)
Hol tartod, amit **bevállalsz**,
a rekeszizom fölött ?
Na és oda a bejárat
tán-bizony a köldököd ??

Bevállalni nem lehet hisz
sehol nincsen benned váll.
De ahol van, rárakhatod,
ha valamit **vállalnál**.

Tehát, aki **bevállalós**,
csak roncsolt testű lehet:
tüdőt, avagy gyomrot használ
arravaló váll helyett !

(844)
A **klímára** is van szavunk,
csak lusta vagy kimondani.
Vagy az **éghajlat** szavunkra
meg kell téged tanítani ?!

A „zöldeknek” kedvenc szava
manapság a **klíma**.
Az, hogy a **légkör** melegszik,
alig hallott hír ma.

(845)
A **kontinenst** folyton hallom.
Erre mik az érveid ?
Azt hittem az idegen szót
használod, mert az rövid.

Eszedbe se jut a **földrész**
– rövid, két szótagból áll. –
A száműzött szavainknak
eredménye: nyelvhalál !!

(846)
Távlat, **látvány**, vagy **kilátás**,
ha úgy tetszik: **remény**.
Eshetőség, vagy **látószög**.
Mindegyik szó kemény

és pontos fogalmat takar,
mely éles, nem csorba.
A **jövőkép** és a **látkép**
is beáll a sorba.
Nézőpont, vagy akár **szemszög**.
Ez tíz szó leírva !
Mind erre csak egy szót használsz
s ez a **perspektíva**...!

(847)
Az **instant** csak azt jelenti,
hogy **azonnali**.
Az oldódás fogalmát a
szó már nem fedi.
Lám az angol szóhasználat
durván pongyola.
Pontos csak magyar szóval vagy,
épp ez a csoda !

(848)
A **hangverseny** furcsa szó, mert
hol ott a verseny ?
Ha **koncert**nek mondod, mégis
rád szólok nyersen !

Egyszerűen, mert magyarul
ez a **hangverseny** !!
Fogalom lett és mást se mond
ez a kis versem.

(849)
Hej ! – A **fícsör** kedvenc szavam !
Mondtam már, hogy **jellegzet** !
Nyugodtan használd öregem,
hogyha a szó megtetszett.

A szótárban nem találod,
ott keresni minek is ?
Ám a szó értelemszerű,
s megérti a gyerek is ...

(850)
Stroke ám a te öreganyád,
főleg, ha így írod !

Bár okosabb akkor se vagy,
hogyha **sztrók**nak írod ...

Szélütés az és más semmi.
(Ha úgy tetszik **guta,**
az ami üt...) Ki ne tudná ?
Csak az, aki buta !

(851)
Az **extrém**ről sokat írtam,
mert ma minden **extrém**.
Ez a divat úgy elterjedt,
valóságos agyrém !

Pedig hát csak **szélsőséges**,
és ne használd agyon,
hiszen a legtöbb esetben
mindössze csak: **nagyon** ...!

(852)
Fellépése – mert az első –
bemutatkozó.
Írd körül a **debütál**t, ha
nincs rá magyar szó.

Nem szégyen ám körülírni
– mondom ridegen. –
Viszont szégyen azt használni,
ami idegen.

(853)
A **tumultus tülekedés**.
Mért nem mondod magyarul ?
Idegen-szeretedből ez
a vers talán legyalul.

(854)
Ha **konzultál**, **tanácskozik**,
vagy **véleményt kutat**.
Érthetőbb vagy, hogyha követsz
magyarnyelvű utat !

(855)
De szeretjük ezt a szép szót,
mely így hangzik: **adekvát**.

Ha azt mondom **megfelelő**,
tán még szebb szót adok hát !

(856)
Pragmatikusnak mondod, de
ezen ne mulass !
Magyar szót használj, ha mondom:
gyakorlatias !

(857)
Ha az ajkad **nedvesíted**,
akkor te azt **hidratál**od ??

Ha igen, hát azt kívánom,
harapja a vidra, lábod ...

(858)
Csak úgy vagy képes beszélni,
hogyha más nyelvből tudsz lopni
és jónéhány idegen szót
szövegedbe belerakni ?

Mi az már megint, hogy **prodzsekt** ?
– S nem jobb, ha **projekt**nek mondod ! –
nevezd **tervezet**nek s akkor
kedvemet tovább nem rontod.

(859)
Kontraszt nincsen önmagában,
mindig több dolog, vagy két
valami között létező,
erős, éles ellentét.

Ezért körül is írhatod,
hiszen az ritka eset,
hogy a több valami közül
csak egyiket nevezed...

(860)
Eltérés, vagy **elhajlás** a
deviancia.
Bár tiltott, de viháncolás:
*devihánci*a...

(861)
Szépen hangzik a **performansz**,
hogyha röfögsz, vagy ha horkansz,
ám hogyha magyarul szólnál,
maradj meg a magyar szónál !

E szókat föl nem sorolom
– szótárban egy egész halom –
fejedet tenné okossá,
beszédedet szabatossá ...

(862)
Magyarázd meg nekem kérlek,
mire jó az **emeritus** ?
Azt mondhatnám egyszerűen,
hogy nem tetszik eme **rítus**
(csakhogy a **rítus** sem magyar,
itt most **szertartás**, vagy **szokás**),
mármint, magyar szövegekbe
az idegen szó-berakás !
Mért nem jó a **nyugdíjazott**,
avagy a **nyugállományú** ?
És a **nyugalomba vonult** –
kifejezés sem túl bárgyú.

(863)
Kaotikus – szövegedben. –
Minek ? – Hisz nem magyaros.
Nyugodtan írhattad volna:
rendezetlen, **zavaros**,

(864)
Kemikália. – Hülye vagy ?!
Mért nem jó a **vegyszer** ?!
Durván rádszóltam már ezért
és nem is csak egyszer !

(865)
Szövegedbe belerondít
ez a szó, hogy **irritál**.
Elmondom, hogy mit jelent és
hogy magyaraul mit csinál:

bosszant, zavar, izgat, avagy
egyszerűen **ingere**l.

Vagy téged az anyanyelved
már kicsit sem érdekel ?

(866)
Mosd le a piszkot magadról,
ha nem jön le, kapard is !
Ez aztán a **megtisztulás**...!
Te úgy hívod, **katarzis** ?!

(867)
Rabszolgává zsugorít az
idegenszó-szeretet.
Fosszíliáról gagyogsz, mely
egyszerűen **kövület**.

Ráadásul tudhatnád, hogy
idegen az írásmód.
Ne sziszegd hát — ha már mondod —
kettős sz-szel ezt a szót !!

(868)
Sose használd a **plasztik** szót:
nem **képlékeny** hidegen
amit jelöl, s mind eközben
undortkeltőn idegen.

(Gipszet, cserepet, üveget
sem nevezel **plasztik**nak,
noha a „születésükkor”
mind igencsak lágykodnak...!)

A lényegről mélyen hallgat
ez a rém pongyola szó,
hisz e fogalmat jelölni
csakis a **műanyag** jó !

(Ráadásul megalázó
ez a trehány kotyvalék:
közönségét sem nevezi
senki úgy, hogy **csőcselék**...)

(869)
A **vidék** szép, régi szó.
Sőt, mondhatnám: régi, jó !

Mért tolakszik kis csőrödre
az idegen **régió** ?!

(870)
Azt kérded, hogy mit csinálok ?
Meghívok s nem **invitálok** !

(871)
Tárgyilagosság
– ne mondd, hogy vitás –
érthetőbb mint az
objektívitás !

(872)
Relatívizálás
– ejnye, de szép szó ! –
Viszonylagosítás
lenne viszont jó !!

(873)
Te **csak** **megkérdőjelezel** ?
Máris írja fürgén kezem,
s ezt a hanyag szokásodat
megfölkiáltójelezem !

Nem mondom, hogy nincs ily ige,
csakhogy meg kell súgjam neked,
erre több más szavunk is van;
mondani szebben is lehet.

(Hatvanéves szótáramban
ott van, hogy **megkérdőjelez**.
Ámde ***megkérdőjelezem***,
hogy túlrégi szó lenne ez.)

(874)
Tanítottunk lányt és fiat,
s akkor úgy mondtuk, hogy **miatt**.
Ma itt állunk bambán, topán
és így mondogatjuk: **okán**...

Nem tudom, hogy mit csináljak,
sírjak-e, avagy örüljek ?
Vagy akár, hogy e szó láttán
más nyelvekbe meneküljek ?!

Mert ahol most keresgélem,
csak negyven éves a szótár.
És nincs benne ! Most dícséret,
avagy jár e szóért ócsár ?

(875)
Hülye szó a **tejútrendszer** ?
Igazad van, tán hülye szó.
Ám, hogyha görögül mondod,
akkor az attól lesz már jó ?

Semmivel sem lesz jobb attól,
mégha ezért sírni fogsz is,
mert hát ugyanazt jelenti,
csak idegen a **galaxis**...

(876)
A **kurbli**ra jó szó lenne: **forgantyú**.
Kicsit furcsa szó lenne a *lábantyú,*
mert hát az már megrögződött, mint **pedál**...
Viszont csakis **nyakék** lehet a **medál** !

(877)
Kétértelmű, **kétértékű**;
attól Isten ments,
hogy e szavak helyett azt mondd,
hogy **ambivalens**...!

(878)
Ím, az **im-pro-vi-zá-ci-ó**,
mint kérdés, oly kemény dió:
Miért nyögsz ki hat szótagot,
ha **Rög-tön-zés**nek mondhatod ?!

(879)
Az ember csak gondolkozva
következtet – és
abból lesz a **végeredmény**,
következtetés.

Konklúzió ezzel szemben,
oly idegen szó,
az értelme nem közvetlen:

tanulni való !

(880)
Tudod komám, mi komikus ?
Ha azt mondod, **ikonikus** !
Arra tán nem is vagy képes,
hogy azt mondanád: **jelképes**...

(881)
A **frusztrált** rém hülye szó és
mást jelent ma már,
mint talán még harminc éve,
húsz éve akár.
Másképp használja a jó nép:
csalódott, **dühös**.
Hogy mért nem magyarul mondja ?
Talány, különös...

Régen **gátlásost** jelentett,
kudarcost talán.
Ám ily értelmű gyümölcs ma
nincs a **frusztrált**-fán.

Még régebben nem használták.
Ó ! Boldog idők !
Magyar szavaink eközben
haldoklók, tűnők...!

(882)
Sok bárgyú idegen szó van,
de a **petíció** vezet !
Mint hogyha a *petit* szóból
franciául fújna szelet.

Namegaztán énszerintem
érdemes az említésre,
kegyetlenül emlékeztet
a *könyörgő pitizésre*.

Hiszen van rá magyar szavunk,
nem túl hosszú és nem ocsmány,
miért került a lomtárba
a szabatos **folyamodvány** ?!

(883)
Szankció sok mindent jelent,
ám az eset nem kevés,
mikor bárgyúság használni,
mert csupán csak **büntetés**.

(884)
Azzal te csak nyelvet rontasz,
hogyha **adekvát**ot mondasz.
Ha fejedben van kis velő,
tudhatnád, az: **megfelelő** !

(885)
Ha létezik **adekvát**,
van olyan, hogy **kapekvát** ?

Míg a szavad magyar lehet,
hülyeségen ne törj fejet.

Szókincsedet vedd elő,
s mondd így, hogy: **megfelelő**.

(886)
A magyar szó : **lehetőség** !
Mondd meg, hogy abban mi jó,
ha a józan észt elhagyva,
– hadd legyen a nyelvünk zagyva –
egyszerre csak: **opció** ??

(887)
Azt kérdem én megdöbbenten,
elment-e a kicsi eszed,
hogy a **lehetőség** helyett
te az **opció** szót veszed ?!

(888)
Ennek a szónak hallatán:
interdiszciplináris,
könnyek potyognak az égből
s vicsorít a szamár is !

Nem, mintha nem lenne szép szó,
a célnak megfelelne,
de gyereknek is érthetőn:
szakokközti – lehetne !

(889)
Junior az öreganyád !
Mondd, fiacskám, mire jó,
mondjuk, akár ***ifi*** helyett
ez a magyartalan szó ?!

(890)
Tudományos világképre
azt mondod, hogy **paradigma** ?!
Pedig magyarul beszélnek
Pozsonytól tán Aradig ma !

Nem elég ám a szavaknak
„tudományos” kicsengése !
Fontos lenne, hogy, ki hallja,
kivétel nélkül megértse !!

(891)
AZT GONDOLOM, HOGY-gyal kezded ?
Anyanyelvedet felejted ??
Akár hiszed, akár nem,
van ilyen, hogy: **SZERINTEM** !!!

(892)
A beszélő kobakjában
mi történhet? Talán víz áll?
Mert a nyelvből szavaival
merő zagyvalékot csinál:

Nem **csatornáz**: **kanalizál**,
nem **megbénít**: **paralizál**,
nem **rögtönöz**: **improvizál**,
nem **mozgósít**: **mobilizál**...!

(893)
Hipotézis. – Kell ez nekünk ?
Magyar szóval szebb az élet !
Kitalálok rá egy jó szót,
legyen – mondjuk – **sejtelmélet**.

(894)
Nem magyarul jár az agyad !
Szempont helyett **aspektus** ?
Lelki alkat, viselkedés
helyett pedig **habitus** ?!

(895)
Nem megmondtam, a **konfliktus**
összetűzés, ellentét,
avagy egyszerűen **viszály** !
Magyar agyad elment rég…

(896)
Nagyarányú, nagyszabású,
hatalmas, lenyűgöző.
Ezzel szemben, csak egy nyeszlett
grandiózust nyög ki ő…

(897)
Kuriózummal barátom,
vadidegen lovon ülsz.
Nyergelj hát át magyar lóra
s egyszeriben fölüdülsz !

Különlegesség, ritkaság,
érdekesség, furcsaság.
Ennyi szóval kecsegtethet
magyar lovon a világ…

(898)
Potenciális a veszély ?
Veszélyessé válható.
Nem csak **potenciális**an
tűnik el a magyar szó,

s vele tűnik az egyenes,
magyaros gondolkodás…!
Mire vársz? – Nem hozza vissza
neked azt a Mikulás !

(899)
Na ne hülyéskedj öregem,
azt mondtad, hogy **performansz** ?!
Angol szó átvételedben
vajon még meddig rohansz ?!

A trehány nyelvrongálásban
ez lenne a szilárd elv ?
Létedet szégyelli ímmár
a fennséges magyar nyelv !

Vagy netán-tán azt hiszed, hogy
ez valódi magyar szó ?
Akkor rád nem is a *trehány*,
a *buta* szó lenne jó !

Teljesítményt jelent **csupán**,
s ha mást értesz alatta,
akkor azt mondd, de magyarul !!
Hülyegyerek, ebadta !

(900)
Privilégium: **előjog**,
kiváltság, vagy **kedvezmény**.
Hogy magyarul gondolkozzál,
sajnos arra nincs remény...!

(901)
Anyanyelved lehet tőlem
német, angol, francia,
de ha magyar, akkor ne mondd
azt, hogy **relevancia** !

Fontosság, vagy **jelentősség**,
akár: **jelentékenység**.
Kinek mondom? Hisz' tudhatnád
önmagad is régesrég !

(902)
Hány embernek mond valamit
e szó: **portfólió** ?
Csak elvétve értett szóban
mondd meg nekem, mi jó ?

Nem baj, ha hosszú magyarul,
írd le szépen, sorban,
s akkor gyerek is megérti
már serdülő korban !

Befektetések összege,
avagy **iratgyűjtő**.
„**Befektetési csomag**"-nak
mondhatná a költő.

Egy vállalat vagyonának
teljes összessége. –

De a magyarázatoknak
tán még itt sincs vége...

(903)
Magyarságodra büszke vagy
– ez szerintem nem is vitás –
azonosságodat mégis
úgy mondod, hogy **identitás** ?

Pedig ezt már sokszor mondtam,
végre leszokhatnál róla,
s áttérhetnél **tudatosan** (!)
a feledett magyar szóra !
(904)
Nem **regisztrálsz** – hülyegyerek !
Regisztráltatod madad !
Ha **regisztrálsz**, te **jegyzel föl**
ezt, azt, avagy másokat.

Ezért jobb, ha **jelentkezel**,
vagy hát **föliratkozol**.
Azzal, hogy magyarul beszész,
a hazádnak tartozol !

(905)
Ha valamit **realizálsz**,
akkor **megvalósítasz** !
Más értelme nincs e szónak,
hidd el ezt, való igaz.

Észrevenni, vagy **fölfogni**
csak az angol értelem.
Szeretném, ha ezt **fölfognád**,
s nem vitatkoznál velem...

Elég baj, hogy a nyelvünkbe
idegen kerül bele,
még nagyobb baj, ha egyszercsak
rossz értelem jön vele !

(906)
A **detonáció** mondom
(de hiába !): **durranás** !
És téves, ha azt gondolod,
azt jelenti: **robbanás**.

(907)
Evakuálásnak végén
légüres tered marad.
És embert **evakuálni**
nem lehet ! – Látod magad...

Embereket nem, de viszont
kiüríteni szokás,
azt a **területet**, ahol
vészes a tartózkodás.

(908)
A **fesztivál** lehetne ám
ünnepély, vagy **ünnep-éj**,
vagy ünneplő **rendezvény**,
vagy éltetett **ünnep-élj** !

Ámde, hogyha körülnézel,
az ész kicsit meg-megáll,
hiszen **kizárólagosan**
csak egy van, a **fesztivál**...!!!

(909)
Valamikor **szertartás** volt
a szép **ceremónia**.
De ma inkább hacacáré,
megszokott dolgok sora.
Komolytalan esetekben
használja ember fia:
meccs utáni ingváltás sem
más, mint ***cseremónia***...

(910)
Úgy szeretem ezt a szép szót:
metabolizál.
Igaz, hogy ilyet az ember
Nem gyakran pipál.

Ámhogy a szó értelméig
tényleg el is juss,
tudni kéne, hogy mi is a
metabolizmus ?

Nem más ám az istenadta,
mint **anyagcsere**,
s **metabolizál** a képbe
így kerül bele.

Az értelme nem bonyolult,
meg nem tántorít:
anyagcsere révén csupán,
csak **átalakít**.

(911)
Ha valamiről úgy érzi,
hogy az neki bizony dukál,
igény tart rá, **megkövetel**.
Csak nehívnák így: **vindikál** !

(912)
Láthatod, hogy több értelem
lapulhat egy szó mögött,
melyet valaki trehányul,
idegenül kibökött:

Ilyen a **monopólium**,
mely **uralmi helyzet** is,
avagy **egyedárusítás**,
s **óriásvállalat** is...

(913)
„**Interpretálható**”:
kielemezhető,
vagy **magyarázható**
és **értelmezhető**.
A magyar szavakból
minden jól érthető.
Magyar szavakból áll
fejed fölött tető...!

(914)
Univerzum annyit jelent
csupán: **mindenség**.
Hogyha törődnél a nyelvvel.
tudhatnád ezt rég !

S nem fogynál ám ki a szuszból,
hidd el ezt nekem,

ha serényen kimondanád:
világegyetem !

Ám én attól félek, hogy rád
a hülyeség hat,
s szégyelled kimondani a
magyar szavakat...

(915)
Törekvés, vagy **iparkodás**,
becsvágy avagy **buzgalom**
magyarul az **ambíció**,
tanuld ezt meg angyalom !

S új szókat találhat az ki,
ki nem szótárban kutat.
Hogy tetszik például ez itt:
tettreajzó céltudat ?
Körülírtam ? Körülírtam !
És az vajon kit zavar ?
Hisz' így a gyerek is érti,
és jólhangzóan magyar !

(916)
„**Bevállalós**" vagy ? Egy nagy frászt !
Hol a vállad, kisapám ?!
Rekeszizom alatt ? Fölött ?
Köldököd mögött talán ?

Kórbonctani ismeret:
***be**-vállalni nem lehet !*

(917)
Mert a **ki-**nek iránya van,
agyadba tán behatol,
havibérlet **váltható ki**,
vagy kabát a zaciból.

Csalánkiütést **válthat ki**
szokatlan ennivaló.
Ám van, hova a **kiváltás**
semmiképpen sem való !

Egyik dolog a másikkal
tán **helyettesíthető**,

leváltható, **fölváltható**,
avagy **kicserélhető**.

Ily esetben a **kiváltás**
józan észnek ellent mond,
és aki ezt be nem látja,
énszerintem nagy bolond !

(918)
Anomáliának mondod,
mi csupán csak **eltérés**.
Idegenszó a magyarban
olyan, mint a jégverés.

S **anomália** a nyelvben,
hiszen tudhatnád ezt rég,
és bele kicsit sem illő,
durva **rendellenesség** !

(919)
Óránkénti sebesség van.
Ha azt mondod **per óra**,

mert nem gondolkodsz magyarul,
föltűzlek egy karóra.

(920)
Volt már számtalan sok **album**,
mitől e szó fogalom,
de **kis lemezre** nem illik !
Szívesen lefogadom.

(921)
Tájékoztatás van csak és
nincsen **információ**.
Más esetben az **adat** is
megfelel és nagyon jó !

(922)
Ha azt mondod, hogy **irritál**,
az szerinted magyar ?
Hiszen mondatodból látszik,
hogy csupán csak **zavar**,

De válogathattál volna
bosszant, ingerel közt.
Hangulatodhoz illően
találsz magyar eszközt.

Idegesít, **nyugtalanít**,
avagy akár **izgat**,
választékos szöveg mindig
megfelelőt iktat !

(923)
Az idegenek kedvéért
kiírjuk, mert így a jó,

mindenki messziről lássa,
hol az **INFORMÁCIÓ**.

Ám alatta, vagy fölötte
TÁJÉKOZTATÁS legyen.
E két szónak **kötelező**
megjelenni egy helyen !

Már csak azért is, hogy kételyt
mi senkiben ne hagyjunk:
itt, a mi kis országunkban
bizony magyarok vagyunk !

(924)
Itt a **hobby**, hova tegyem ?
Nem emészti meg a begyem !
Tán végkimerülnél benne,
ha **vesszőparipa** lenne ?!

A szó csak röviden szóljon ?
(Bár csupán csak kabasólyom),
de lehetne akár **hóbort**,
(hisz' cégér is hirdet jó bort...)

És egyébként, nem is sejted,
rossz, ha kettős b-vel ejted !
Jó lenne, ha észbekapnál,
maradván magyar szavaknál.

(S ha „műveltséged" nem rejted,
képes vagy s **hobbü**nek ejted...!)

(925)
„***Legkedvel***” – ha mondom! –
noha nincs ily ige,
a **preferál**t mégis,
el az ördög vigye !

Hogyha nincs magyar szó
– én azt **preferálom** –
fogom magam és hát
rögtön kitalálom...

Ezek a színes szók
– incselkednek velem. –
Kettőjük közül a
zöldet ***legkedvelem***...

(926)
Azt mondod, az **interaktív**
párbeszédes, **kölcsönös** ?
Nem találom jó szavaknak,
fordításuk túl ködös.

Nincs meg bennük mindaz, amit
az **interaktív** jelent.
Legyen: ***közcselekvő***, (ahogy
a fejemben megjelent...)

(927)
Új szót hozott a háború,
ím a **proxy** hadsereg.
Hogy azt, aki kitalálta,
a jó guta üsse meg !

Mért nem jó a **képviselő**,
vagy akár a **helyettes** ?
Nem ismered e szavakat ?
Ugyan már! – Ne röhögtess !

Szinte nyálcsorgatva várjuk
az új szót, az idegent !
Hadd szorulhasson háttérbe
jó magyar szó idebent...

(928)
Ha elromlott a karórád,
kösd rá egy szép karóra.
A sebesség **óránkénti** !!
Világért sem **per-óra** !!

(929)
Már megbocsájs, kis barátom,
de mi az, hogy **tematizál** ?!
A fejedben velő helyett
talán-bizony talajvíz áll ?!

Beszél róla, **megemlíti**,
vagy esetleg **szóbahozza**.

Ez a bárgyú szó netán a
lelked üdvözülését hozza ?!

(930)
Hogyha bármit tapasztaltál,
az már „***meg van tapasztalva***”!
A **meg**tapasztalás sajnos,
kicsit sem fokozhat rajta.

Itt hát a **meg-** kimondottan
fölösleges igekötő,
mint a **meg**örököltnél is
teljesen elfelejthető !!

(931)
Képes voltál használni az
ekvivalens szót ?!?
Egyenértékű szavunk tán,
nem mond neked jót ?

Magyartalan agyvelejed
tán azt is sajnálja,
hogy az **equivalens**-et nem
Q-val írjuk máma...

(932)
Honnan szedted ezt a szót, hogy
ekvivalens, aranyom ?!
Merre jár az eszed, tán már
rég nem magyar talajon ?

Ugyanis van ilyen szavunk:
egyenértékű ! – Bizony !
S mégis idegen szóhoz nyúlsz ?!
Ettől elfog az iszony !

A két szónak jelentése
a „leg**ekvivalens**ebb” !
Idegen szó a magyarban,
mint a nem gyógyuló seb !!

(933)
A **katéter** olyan kis csővezeték,
amellyel kivezethető folyadék.

Könnyen viseljük el, avagy nehezen,
egyszerűen **csőbetét**nek nevezem.

(934)
Háborúnak köszönhetjük,
íme itt a **proxy**.
Örül neki gyerek, felnőtt
s kiskutyám a Foxi.

Én azonban nem örülök
– szótárban sincs benne –
pedig hát ez jómagyarul
képviselő lenne...

(935)
Disznótorozás,
bebútorozás,
monitorozás.
Mindegyik csodás!

Mit jelenthet a harmadik,
hisz kakukktojás?
folyamatos megfigyelés,
sőt: **lehallgatás**.

(936)
Ide figyelj kis barátom,
magyarul már nem tudsz – látom !
Sértesz vele agyat, vesét,
kínozod az **ikes igét**.

Meg ne álljon már az eszem:
„Ha **ő** esz**ik**, **én** csak esz**em**,
Ha **ő** isz**ik**, **én** csak isz**om** !”
Oly nehéz ez, kis aranyom ?!

A nyelvtanár magyarázta.
S ki ezt régen elhibázta
(sajnos más a mai mérték),
büdös-nagy bunkónak nézték !

(937)
Azt mondod, hogy **szignifikáns** ?
Eme szóval fület ne bánts !

Legyél inkább „nyelvi hős”,
és mondd úgy, hogy **jelentős** !

(938)
Idegen szó magyarban: **seb !!**
S attól nem lesz jelentősebb
a **jelentős**, ha „megbántod”
és **szignifikáns**nak mondod !

(939)
A **koncepció** – mint tudjuk –
sokmindent jelent.
Tán még te is „élvezhettél”
koncepciós pert.
Az **gonoszul kiagyalt** volt...
E szó semmi más,
a legtöbb esetben csupán
csak **elgondolás**.

(940)
De szeretem ezt a szót, hogy
szuverenitás !!
Önmegalázásod előtt
komoly főhajtás !

Idegenszókra fanyalodsz ?
Nem vagy független !
Függetlenséget jelent – s te
függsz – kétségtelen !

(941)
Orrom előtt **despotizmus**
éktelenkedik.
Hiszen **zsarnokság**ot jelent,
tudhatnád pedig !

Iszonyatosan hülye szó,
mert fölösleges.
Használata magyartalan
s kicsit sem helyes !

(942)
A **hegemónia** talán
vajmi televény.

Magar növény nő belőle:
hatalmi fölény.

(943)
Ka-pi-ta-li-zá-ci-ó,
hétszótagú, hosszú szó.
Rövidítni nem kell kés,
magyarul: **tő-ké-sí-tés** !

(944)
Ki azt mondja **titulál**,
idegen vizeken evez,
hisz' az nem más, mint: **címez**,
avagy egyszerűen **nevez** !

(945)
Divatszó az **ikonikus**,
nem csak idegen,
s **jellegzetes**ként használják
gyakran idebenn.

Néha pedig **jelképes**ként
– és az is hamis !
S ha **kimagaslón**ak érted,
helytelen az is !

Beszélj magyarul barátom,
az oly egyszerű –
és az **ikonikus** pedig
csupán **képszerű**...

(946)
Kandeláber ám, egy fenét !!
Arra legyen gondod,
hogy azt **gyertyatartó**nak és
csak magyarul mondod.
idegenszó használattal
csak a nyelvet rontod,
s ez annyira önmegaláz:
megfájdul a csontod !

(947)
Hogy' jut eszedbe egy ily szó,
mint a **vacillál** ?!

Hülyébb idegen szót ember,
aligha talál !

És ez a szó a magyarban
rém fölösleges.
Tétovázik, vagy **habozik**
lenne a helyes.

(948)
A nyelvünkbe sajnos sok-sok
buta szokás hatol:
Régen **öntöztük** a kertet,
ma mindenki **locsol** !

(949)
Új szó terjed vagy húsz éve,
az **archeogenetika**.
Miért nincs rá magyar szavunk ?
Az a szóhasználók titka.

Ha téged az egyetemed
becsületes régésszé tett,
használd e szörnyűség helyett
nyugodtan, hogy **génrégészet** !

(950)
Megmondjam, hogy ki **komikus** ?
Ki azt mondja **ikonikus** !
Mert minden mást ért alatta
csak nem, mi az istenadta !

Jellegzetes, **kimagasló**,
sugárzó, avagy **jelképes**.
Szövegéből kiderül még:
tündöklő, **ragyogó**, **fényes**...

És ez mind **nem ikonikus** !
(**Mulatságos**, ki **komikus**.)
Ökörségét ne nézd bűnnek,
ám te csak értsd **képszerű**nek...

(951)
Sok idegen szó nyüzsög a
szegény, magyar nyelvben.

Majd' mindegyik kivetendő
gyakorlatban s elvben.

Ám, ha e rémséget hallod,
mely így szól **performansz**,
puhánnyá szégyelld magadat,
hogyha föl nem horkansz !!

(952)
Hogyha használod ezt a szót,
agyilag megtorpansz !
Jól tudod, miről beszélek,
ez a „szép" **performansz** !

Ki hoz ilyet a nyelvünkbe ??
S ki terjeszti aztán ??
És ki majmolja serényen,
szolgamódra, vaktán ?!

(953)
Félig lefordított írás
a franciából,
idegen szavakból szép, kis
csokrot nyalából.

Így találtam e három szót
„magyar" szövegben,
s ettől a magyar olvasó
már meg se retten:

po-la-ri-zá-ci-ó és a
kon-tex-tu-sá-ban
ma-te-ri-a-li-zá-ló-dik
– egymásutánban.

Meg-osz-tott-ság ösz-sze-füg-gé-
sé-ben meg-tes-te-sül.
Öt szótaggal rövidebb és
magyar ezenfelül...!

(954)
Ha **reagál**: **válaszol**.
Mért, te mit vártál el tőle ?
Rángatódzon? Reszkessen ?
Dőljön verejték belőle ?

(955)
Magyarul gondolkodsz te még ?
Ver benned még magyar szív ?
Hogy' csúszhat ki akkor szádon
tétlen helyett **inaktív** ?!

(956)
Barátilag súgom neked,
hogy mondani sosem lehet
alapvetően szavunkat
a **tulajdonképpen** helyett !

(957)
Ha már idegen szót használsz
– élve szegényes sókincsen –
fizikailag van csupán
és fizikálisan nincsen !!!

(958)
Információ csak **adat**,
s néha **tájékoztatás**.
Használata fölösleges,
belátható, nem vitás !!

(959)
Istenkém, az ilyesmitől megments:
mért kell nekünk ez a szó, hogy **szegmens** ?!
Rész, vagy **részlet**, **részleg**, akár **szakasz**.
Magyar szóhoz nem vagy elég ravasz ?

Ki fizet neked az idegenért ?
S ki bűne, hogy e szó hozzánk betért ?
Szótáraim – elég újak pedig –
kiadásukkor még nem ismerik !!!

(960)
Idefigyeljetek kedves emberek,
visszanézni filmet nem lehet.
Visszanézni lehet, vagy a múltba,
vagy a hátunk mögött hagyott útra.

A filmet meg megnézhetjük **újra** !!

Visszaaludni sem lehet! – Bizony !
Hogyha hallom, rámtámad az iszony !
Azonban – így kívánja az illem –
mégis lehet (ezért megemlítem),

de csak **visszafelé játszott** filmen...

(961)
Lehet, hogy magyart tanulni
épp e percben indultál ?
Sérteget, vagy **bántalmaz**, de
világért sem **inzultál** !!

(962)
A magyar nyelv karjaiból
elrohansz,
ha ily szót keversz bele mint:
performansz !!

(963)
Az embernek kifordul a bele.
Remélem, hogy más is így van vele !
Performansznak ütött meg a szele,
hogy' került ez a nyelvünkbe bele ?!

(964)
A **performansz** minden lehet kispajtás,
teljesítmény, avagy tán **műalkotás**,
véghezvitel, vagy csupán **előadás**.
Mért nem mondod magyarul, te nyavalyás ?!

(965)
Te az **ikonikus** jelzőt
szorgalmasan hinted.
Meg tudnád-e mondani, hogy
mit jelent szerinted ?

És ha ez a magyarázat
végül sikerülne,
és így valahonnan elő,
magyar szó kerülne,

akkor én csak értetlenül
azon törnék fejet,
mért nem mindjárt azt használod
ikonikus helyett **???**

(966)
Ha az **ikonikus** szót a divat
már a szádba adta,
magyarázd meg, légy szives, hogy
mit értesz alatta ?

Ha nem tudnád körülírni,
vagy megmagyarázni,
mért kell hallgatóságodat
azzal megalázni ?!

(967)
Azt mondod, hogy **ikonikus**
Ikszre, Ipszilonra.
Megmondanád, jelentése
e szónak mi volna ?
Eredetileg **képszerű**
lenne rá szabatos,
ám ez – akire használtad –
nem lenne túl lapos ?

Dzsókerszó mögé bújtál el,
s tartod spanyolfalul,
ahelyett, hogy amit akarsz,
mondanád magyarul !

Vagy csak használod e szót, mert
meghallottad mástól,
és senki nem mentett meg a

bárgyú majmolástól ?

(968)
Kell nekünk egy ilyen szó, hogy
konstatál ?!
A szókincsünk toporogva
sorban áll,
hogy magyar szót használjunk csak,
arra vár.
S idegenszóthasználókat
megcsodál.
Megcsodál, mert bamba népség,
látható:
jobb neki az idegen, a
kósza szó.
Megveti azt, ami magyar,
s régi, jó,
szokása eléggé meg sem
róható !

Nem mondom meg, ha **konstatál**,
mit csinál !

(969)
Hierarchia – rémes szó !
Kimondani szinte fáj.
Ha **hatalmi rangsort** mondasz,
rögtön derűsebb a táj...

A **ranglétra** sem lenne rossz,
magyarabbul hangzanék,
noha a **rang** is s a **létra**
is idegen származék.

(970)
Uralkodó és semmi más,
rendszerint a **domináns**.
Ám, ha mást értesz alatta
– mondjuk azt, hogy **kimagasló** –
mondd hát magyarul ! Ebadta !

(971)
Tódulnak a magyar szavak:
eltűr, **megtűr**, **elvisel**.
Azt is mondhatod, hogy **elnéz**,

de fülednek nem hiszel,
mert a mafla mit csinál ?
Azt mondja, hogy **tolerál** !

(972)
Eufórikus ?
Messzire ne fuss,
s lásd e távlatot:
Elragadtatott.

(973)
Ír és beszél, de szavait
vajon honnan szerzi – ó?
Ha **változat** helyett bambán
azt mondja, hogy **verzió**?!

(974)
Kíváncsi vagyok, hány ember
érti, mi a **portfólió**?
Érthetetlen szavak haszná-
latában mondd meg, hogy mi jó?!

A **befektetési csomag**
sem feltétlenül érthető?
De így magyar kifejezés.
Jobbik eszed vedd elő!

Fogalommá fog majd válni
– a jövőben kiderül –
jobb, ha ezt magyarul teszi,
mintsem hogy idegenül!

(975)
A **szignifikáns jelentős**,
vagy **jelentőségteljes**.
(Ez idegen szó hangzása
a fülemnek förtelmes!)

Ám lehet **jelentékeny** is,
avagy **meghatározó**.
Lám mily gazdag a szókincsünk,
s pontosabb a magyar szó!

(976)
Ha **következetes** lennél, nem
mondanád, hogy **konzekvens**.
Magyarba keverni bele
az idegent? Isten ments!

Tényleg! Hogy' jut ez eszedbe?
Hiszen ott a magyar szó!
Nyelvkotyvalékot csinálni
kinek használ? Mire jó?!

(977)
Lépten-nyomon csak **média**!
Fiatal és öreg
rég elfelejtette, hogy az
közvetítő közeg!

(978)
Lusta vagy már magyar szóra,
például azt mondod: **trend**!
S azt hiszed, hogy a nyelvünkben
ettől nem borul föl rend.

Illetve, ezt dehogy hiszed,
jellemző nem lenne rád.
Csupán fárasztana, hogyha
irányzatnak mondanád!

(979)
Idegen szavakat használsz!
Mérgezőbb az arzénnál,
főleg, hogyha fölösleges.
Ilyen szó az **arzenál**.

Fegyvertár, vagy **fegyverraktár**,
fegyverkészlet is lehet.
Magyar szóra téged sajnos
nem visz lelkiismeret...!

(980)
A **kavalkád lovasmenet**,
vagy **lovas fölvonulás**.
Egész biztos, hogy mondani
ezt akartad, kispajtás?!

Vagy csak hencegsz eme szóval
– hogy lássa öreganyád –
s valójában fogalmad sincs,
mit jelent a **kavalkád**!

(981)
Potenciális ellenfél?
Lehetséges – nemdebár?
Olyan, amely **szóbajöhet**,
vagy **valószínű** akár.

Sőt, amely **elképzelhető**...
Ha szöveged tudatos,
és ha magyar is egyúttal,
pontosabb lesz, szabatos!

(982)
Az **abúzus**: **visszaélés**
a legtöbbször, kispajtás!
Alig érti valaki, ha
így használod: **túlkapás**!
Idegenszó használata
önmagában túlkapás!

(983)
Agg-lomerizáció, mert
e szó abból ered,
hogy bizony már nagyon régi
a **város-környezet**.

(984)
„Ennek **apropó**ján...”
Látom a szövegben.
„Erről jut eszembe...”
Nem hangzana szébben?

Szerintem, magyarban
nem kell az **apropó**.
Másképp is mondható,
és nagyon mafla szó!

(985)
Narratíva = **magyarázat**.
De szeretem ezt a szót!!
Most jött igazán divatba,

ily sikere sosem vót!

Sokszor: **félremagyarázat**.
Ne kétkedjen senki se,
mert hát nem ritka esetben
csupán csak **gyerekmese**.

Ám ma sajnos leggyakrabban
hazugságon alapul,
azaz nem más: **süket duma**!
Erre használják vadul!

Mily előnyös elbujkálni
idegen szavak mögé.
Értsen rajta bárki, bármit,
s amit ért, az az övé...!

(986)
Szép szót láttam, büszkén írva:
önreprezentáció.
Bár mondani azt akarta,
hogy **önprezentáció**:

Ám, ha jobban megvakarjuk,
énszerintem ez se jó.
Miért esik nehezedre
a szép s pontos, magyar szó?

Szövegedet hogy' értse más,
ha azt magad sem érted?
Idegen szót használsz, s hogy az
szabatos, csak reméled...?!

(987)
Uniformis? Ne hülyéskedj!
Szó-lomtárból jött elő
ez a szó, amelytől megáll
az eszemben a velő...?!

Egyenruha nem jó neked,
mely érthető magyarul?
Uniformist csak az érti,
ki ilyen szót eltanul...

(988)
Dekolonizáció.
Istentelenül szép szó!
Visszagyarmatosítás?
Vagy **átgyarmatosító**?

Tán **gyarmattalanítás**?
Magyar szóval – nem vitás –
érthetőbb a szöveged,
sőt:
nagyobb lenne a hatás!

Ha később magyarázod,
az értelme micsoda,
címként ez idegen szó
minek is került oda?!

(989)
Az **objektív**: **tárgyilagos**.
Érthető és szabatos.
De jelenthet **tárgylencsét** is...
Használata nem okos!

(990)
A **rezümé** **összegezés**,
avagy **összefoglalás**.
Nem mondom, hogy rövid szó, de
viszont magyar, kispajtás!

(991)
Jaj, öregem, ettől megáll
nem csak az ész, de a szív!
Hogy' jut eszedbe használni
ezt a szép szót: **asszertív**?!?

Olvasóid null' hányada
érti így a szavadat,
ha nem tudod érthetőbben
kifejezni magadat!!

Megsúgom hát – bár e versem
nem jut olvasóidhoz –
öntudatos, **határozott**
lenne jó, s **asszertív** rossz!!!

(992)
Sokminden az **attitűd** de
legtöbbször csak **hozzáállás**.
Ki magyar szavakat használ,
az olvasó hozzá hálás

(993)
Ragad rád az idegen szó,
mint koldustetű, bogáncs,
és egyszercsak ottartasz már,
hogy azt mondod **elkatáns**.

Magyarul nem tudod, az mi?
Vagy csak megerőltető?
Kettőt súghatok, például:
kicsattanó, **meggyőző**.

(994)
Konzekvensnek mondhatod,
ami **következetes**,
de – mert magyar szó van rá –
rettentőn fölösleges!
(995)
Unikális ? – Ne hülyéskedj !
Honnan szedted ezt elő ?!
Hisz ez **egyedi** magyarul !
Rövid ! – Pontos ! – Érthető !

(996)
Meg se rándul Kata izma,
hogyha gyün a **kataklizma**.
Ugyanis, azt honnan tudja,
e szó mely jelentést dugja...?

Mondd hát magyarul barátom
– mért ne tennéd, be nem látom. –
Így érthető – nem is vitás –
ez a **természeti csapás** !

(997)
Mi a **szkepticizmus**, kérlek?
Kétkedés – nem *háromkodás*.
Amit viszont én hallatok
e szó láttán: **káromkodás**!

(998)
Mint amilyen szívós gaz a tarack is,
épp olyan a magyarban a **Galaxis**!
Gondolod, gogy csúnya átok jönne rád,
ha **Tejút**nak s nem görögül mondanád?

(999)
Cinn-nek mondani, ami **ón**, nincs ok!
A magyarban csak az egér cin-cog...

(1000)
Helyesbítlek, s ezért föl ne horkanj,
tudhatnád, magyarban a **cink**: **horgany**!!

A szövegben előforduló hibáimért hálásan fogadom a nyelvleckéztetést.

Szólista (a nem énekelő !)

A nyelvleckéztető gúnyversek
számozásával

Abszolút 72,120, 228, 277
Abszolvált 59, 77
Abszurdum 760
Abúzus 982
Adaptáció 338
Addiktológia 413
Addícionális 238
Adekvát 27, 189, 570, 855, 884, 885
Affektív 674
Affinitás 303
Akcentus 208
Akció 281
Akklimatizálódik 525, 536
Akkreditál 144
Aktív 640
Aktívitás 424
Aktuális 74, 96
Alapvetés 780
Alapvető 121, 124
Alapvetően 956
Album 156, 480, 920
Alga 1, 308, 510
Alteregó 295
Alternatíva 26

Ambíció 797, 915
Ambíciózus 219, 756
Ambivalens 236, 877
Amiatt felelős 383
Amorális 834
Analizál 142, 516
Anamnézis 555
Anesztéziológia 166, 170
Annó 517
Anomália 696, 918
Antipatikus 48
Antitradicionális 627
Apellál 439
App 286
Applikáció 286, 397, 506
Applikál 397
Apropó 984
Archaikus 291, 545, 682
Archeogenetika 609, 949
Archeológia 177
Archeológus 476, 584
Archívum 348
Arról szól 357
Arzenál 979
Aspektus 191, 894
Aspirál 315
Aspiráns 399
Asszertív 991
Asszisztens 325
Asszó 61
Aszteroida 163
Asztronómus 176
Atrocitás 76
Attitűd 227, 246, 256, 992
Attribútum 435
Audió 428
Aukció 212, 471, 767, 804
Autentikus 48
Autográf 670
Automatikus 657
Autonóm 346
Autonómia 460
Avanzsál 633
Axióma 783
Azt gondolom, hogy 312, 891

Azt kell, mondjam 514

Bacon 69
Barter 603
Bázis 591
Beazonosít 744
Bevállal 740, 843
Bevállalós 843, 916
Bevizsgál 742, 744
Biciklista 216
Börze 200, 271
Büdzsé 265
Bűntényt valósít meg 104

Celeb 225, 226, 231
Celebrál 333
Centralizáció 632
Centrum 34
Ceremónia 909
Cinn 999
Cink 1000
Computer 198

Datálható 534
Debütál 255, 524, 604, 852
Definiál 118
Definíció 831
Dekolonizáció 988
Delegáció 9
Demonstráció 12
Demonstrál 320, 323
Demoralizáló 652
Deponál 396
Deportál 197, 637
Depó 396
Dermatológia 192
Despotizmus 941
Deszant 466
Desztináció 579
Detektál 759, 820
Detonáció 53, 906
Devalválódik 209
Deviancia 669, 860
Deviáns 299
Diabétesz 452

Diagnosztifikál 17, 717
Diagnosztizál 717
Diagnózis 146, 470
Diaszpóra 507, 680, 799
Differencia 217
Diszkrimináció 318
Diszpreferál 211
Diszpreferálás 278
Disztingvál 262, 813
Diverzifikáció 594, 601, 805
Diverzitás 465
DNA 543, 596
Dokumentum 34, 716
Dominál 528, 701
Domináns 390, 970
Donor 210
Dózer 406
Dózerolni 406
Drasztikus 444
Drog 97, 282
Duett 326
Dzset 692
Dzsúdó 643

Edukáció 409
Egzakt 734
Egzisztencia 297
Eklatáns 993
Ekvivalens 931, 932
Elasztikus 488
Elegáns 154
Elementáris 343
Elokvens 821
E-mail 775
Emblematikus 2, 48, 557, 636, 792
Emeritus 862
Emócionálisan 395
Empátia 93, 564
Encián 217
Entitás 374, 377, 659
Eszencia 809
Eszenciális 247, 809
Eufória 496
Eufórikus 85, 651, 972
Evakuál 100, 803, 907

Evakuálás 907
Evidencia 99, 559, 575
Evidens 29, 220
Evolúció 161, 548
Ezzel együtt 258, 356, 422
Exkluzív 180, 441
Extrém 4, 152, 331, 646, 668, 709, 851

Égisz 658
Én azt gondolom, hogy 107, 727

Fajsúlyos 25, 300, 513, 716
Família 389
Favorit 241
Fájl 359, 830
Feltehetően, hogy 364
Fesztivál 131, 908
Finalista 68, 108, 182
Finálé 47, 70, 108, 240
Finta 486
Fizikailag 106, 538
Fizikális 110
Fizikálisan 106, 538, 957
Fícsör 501, 489
Fluktuáció 580
Fluktuál 420
Formula 563, 582
Forrás 771
Fosszília 453, 656, 867
Fotografál 183
Fotográfia 183
Fotográfus 157, 183
Fotó 11, 382, 731, 746, 794
Fotós 183, 641, 750
Fókuszált 78, 190
Fölvállal 135
Frakció 253
Frekvencia 243
Frekventál 464
Fruktóz 839
Frusztráció 229, 242
Frusztrált 229, 454, 881
Fundamentum 327
Funkcionál 378
Funkcionáló 568

Funkció 254

Galaktika 165
Galaxis 165, 491, 694, 875, 998
Garancia 186
Generáció 73, 179
Generál 143, 178
Generális 178
Globalizáció 316
Görögbe mész 341
Grandiózus 896
Gravitáció 376, 522
Grépfrút 321
Gríz 459

Gyilkos bálna (Killer whale) 795

Habitus 520, 894
Hálivud 261
Hedonista 660
Hegemónia 942
Hektikus 540
Hermetikus 105
Hermetikusan 803
Heroikus 763
Hezitál 3, 117, 671
Hidratál 23, 857
Hidratáló 563
Hierarchia 969
Hipotetikus 587
Hipotézis 445, 893
Hitel 770
Hobby 82, 737, 924
Horizont 283

Identitás 41, 71, 113, 215, 610, 638, 903
Igazából 151, 749
Igazándiból 221 257, 263
Ikes ige 936
Ikon 489
Ikonikus 792, 880, 945, 950, 965, 966, 967
Illogikus 725
Illúzió 782
Imitál 463
Impresszió 432

Improvizatív 551
Improvizáció 234, 878
Improvizációzó 521
Improvizál 279, 892
Impulzus 405
Inaktív 490, 615, 955
Indifferens 753
Indigén 468, 541
Indirekt 222
Individuális 566
Infarktus 103, 112
Infekció 149
Információ 55, 207, 921, 923, 958
Informátor 588
Infó 207
Infravörös 164
Infrastruktúra 605
Iniciatíva 202
Innovatív 835
Inspirál 24, 81, 614
Instant 442, 847
Instrukció 8
Integrál 761
Integritás 400
Intenzitás 232, 549, 581
Intenzív 232
Interaktív 926
Interdiszciplináris 729, 888
Internacionalizmus 628
Internacionális 369
Interpretál 350
Interpretálható 913
Intersztelláris 174
Intervallum 519, 533
Intervenció 370
Intrika 833
Intuíció 245, 456
Invitál 114, 870
Inzultál 961
Irritál 425, 667, 922
Izotróp 812

Junior 16, 182, 461, 645, 713, 889

Kaboson (*cabochon*) 565

K-and-H 38, 58, 116
Kanalizál 892
Kandeláber 946
Kaotikus 550, 863
Kpitalizáció 943
Karantén 244, 735
Kardinális 662
Kardiológia 169
Karizmatikus 762
Katéter 933
Kataklizma 589, 996
Katarzis 672
Kavalkád 477, 980
Káosz 724
Kátyuzás 128, 214
Kecsöp 505
Kémia 134
Kemikália 134, 355, 430, 544, 752, 764, 766, 864
Kettőezertizenöt 485
Kétségtelenül, hogy 364
Kétszer gyorsabban 274, 276, 492
Kihangsúlyoz 744
Kilométer per óra 635
Kitaláció 697
Kiváltani 443, 743, 917
Klaviatúra 473, 826
Klikk 199
Klikkel 199, 810
Klíma 844
Koffer 367
Kognitív 673
Kollekció 349, 619
Komfort 162
Komfortzóna 768
Komikus 950
Kommunális 330
Kommunikáció 235
Kommunikál 223
Kompatibilitás 837
Kompenzál 138, 618
Kompetencia 381, 504, 815
Kompetens 535, 698, 754
Komplex 222, 577
Komplexum 723
Komplikált 139

Komputer 198
Koncentráció 19
Koncentrál 35, 190, 827
Koncepció 939
Koncepciós 493, 939
Koncert 127, 848
Konferencia 249
Konfigurál 328
Konfliktus 80, 458, 523
Konfrontáció 529
Konklúzió 467, 613, 879
Konkrét 661
Konnektor 43
Konspirál 726
Konstatál 111, 576, 968
Konszenzus 75
Konszolidáció 567
Kontextualizáció 607
Kontextus 160, 324, 953
Kontinens 313, 401, 415, 556, 845
Kontinuitás 611, 705
Kontraszt 859
Kontrollál 153
Kontúr 606
Konvenció 823
Konvergencia 175
Konvertál 414
Konzekvencia 230
Konzekvens 433, 728, 976, 994
Konzulens 703
Konzultáció 60, 720
Konzultál 854
Korporatív 531
Korporáció 531
Korrekt 733
Korrektúra 289
Korrepetál 329
Korrigál 289
Kredit 736
Kritérium 824
Krizantém 676
Krízis 339, 459
Kronológia 706
Kurbli 876
Kuriózitás 530

Kuriózum 897
Kurzus 232, 239, 287
Kvalifikációs 10, 36, 653
Kvalifikálta magát 181, 185
Kvalitás 184, 553
Kvóta 653, 666

Lakonikus 828
Lájkokat szerezni 407
Lájkol 226
Lájkoló 251
Lárva 542, 829
Leellenőriz 741
Legitimál 503
Legitím 366, 372
Legoptimálisabb 825
Lenyilatkozta 745
Légió 351
Licitál 500
Licitálás 500
Link 187, 810
Lízing 101
Locsolás 948
Lokalizál 631, 704
Lokális 620
Lumbágó 438

Manifesztum 774
Marginális 790
Maróni 284
Materializálódik 953
Matéria 398
Medál 876
Megbecsül 739
Megint egyszer 109
Megkerülni 447
Megkérdőjelez 119, 269, 800, 806, 873
Megörököl 930
Megtapasztal 930
Megvezet 495, 512
Mentális 92
Mentálisan 106, 612
Mentén 446
Mennyi ember ? 431
Metabolizál 910

Metabolizmus 910
Metafóra 392
Metódus 233, 427
Metró 561
Média 134, 300, 977
Mém 630
Mindösszesen 334, 337, 352, 426, 484, 747, 748, 777, 778, 779
Misztikum 683
Misztikus 683
Mjúzikel 206
Mobilizál 892
Momentum 412, 758
Monarchia 628
Mondatvégi hangfölvitel 448, 449, 450
Monitorozás 935
Monopólium 912
Monstre 304
Monumentális 585
Moratórium 264
Morális 347, 393, 499, 785
Morálisan 498
Motiváció 90
Motivál 838
Motivált 201, 203, 204, 205
Multifunkcionális 472

Narrátor 44, 62, 478
Narratíva 573, 719, 773, 793, 985
Narráció 599
Nacionalizmus 628
Náció 318
Nejlon 421, 639
Nem annyira 136, 259
Nem igazán 115, 260, 686, 807
Négyszer gyorsabban 272
Niknév 65, 89
Nivelláció 625
Nonverbális 690
Nosztalgia 469
Nosztalgikus 469

Nyilvánvalóan, hogy 364

Objektív 388, 989
Objektívitás 475, 871

Objektum 394, 462, 593
Obszervatórium 655
Okán 722, 730, 732, 874
Oktrojál 721
Olaszba mész 341
Onkológia 168
Opcionális 552
Opció 195, 886, 887
Opciós 194, 196
Optimista 216
Orbitális 654
Organikus 616
Orientálódik 302
Ováció 539

Önprezentáció 986
Önreprezentáció 986
Örömet okoz 340

Pandémia 816
Paradigma 486, 808, 890
Paragráfus 140, 252
Paralizál 892
Paraméter 586
Paranoia 796
Paraszolvencia 158
Paríroz 379
Partikuláris 572, 595
Paszta 565
Patológus 307
Performansz 45, 642, 712, 861, 899, 951, 952, 962, 963, 964
Periféria 608
Periódicitás 526
Per óra 94, 635, 919, 928
Per pillanat 266, 270
Perspektíva 86, 846
Pesszimista 213
Petíció 344, 691, 882
Pigment 546
Planéta 738
Plasztik 268, 336, 868
Play off 335
Polarizáció 953
Pollen 15, 91, 358, 457, 560, 802
Popularizáció 141

Populáció 689
Populáris 675
Porció 474
Portfólió 665, 902, 974
Portré 97
Poszt 664
Potenciális 898, 981
Pragmatikus 578, 856
Predesztinál 789
Preferál 925
Prehisztórikus 688, 818
Prevenció 275
Preventív 275
Princípium 817
Prioritás 700
Privatizáció 54, 316, 319
Privilégium 527, 900
Procedúra 248
Professzionális 8
Profitál 31, 634
Prognosztizál 497, 511
Program 285
Prodzsekt 159, 858
Projekt 159, 858
Prosztata 13, 650
Protestál 408, 482
Proxy 927, 934
Publikum 332
Publikus 332
Pulmonológia 167

Radikalizálódott 57
Radikális 56
Ráció 73, 229
Rákkendrol 267
Ráta 39, 403, 417, 429, 483, 715
Reagál 954
Realitás 787
Realizál 132, 583, 905
Reál szféra 290
Recitál 434
Referál 211, 402
Regionális 298, 532
Regisztrál 46, 904
Regisztrálj 687

Regnál 33, 353, 360, 648, 702, 718
Rekord 28, 591
Relatíve 626
Relatívizálás 872
Relaxál 21
Relevancia 558, 901
Releváns 154, 188
Relikviák 171
Remittáns 836
Renovál 354
Repertoár 798
Reprezentatív 502
Reprodukál 590
Reputáció 663
Restaurál 685
Retro 561
Retrospektív 40
Reveláció 98
Revideál 751
Rezervál 293
Rezerváltat 293
Rezidens 29
Rezisztens 29
Rezonábilis 384
Rezümé 990
Régió 345, 869
Rituálé 173
Rituális 172
Rivalizáció 494, 554
Rivalizál 842
Rivalizáltunk 515
Rivális 436, 455, 842
Rizikó 224, 404, 418

Sale 52, 296
Segít a tüneteken 362
Septichor 707
Show 296
Síel 365
Skrupulus 679
Sorjáznak 133
Spa 769
Spanyolba megy 342
Specialista 368, 371
Specialitás 371

Speciális 237, 371, 373, 547
Spontán 765
Spré 18
Stabil 419
Stabilizáció 569
Stagnál 84
Stáció 60
Státus 788
Stroke 850

Szakramentum 327
Szanatórium 66
Szankció 883
Szankcionál 487
Szegmens 6, 644, 711, 959
Szegregál 617
Szekció 311
Szelektáltan 385
Szelektív 273, 562
Szelfi (*Selfi*) 565
Szervilitás 537
Szenzibilizál 380
Szezonális 411
Szignifikáns 305, 937, 938, 975
Sziluett 283
Szimbólum 440
Szimmetrikus 684
Szimpatikus 93
Szimptóma 147
Szinoníma 479, 784
Szinopszis 598
Szintétikus 268
Szisztematikus 280
Szitálás 386, 772
Szituáció 49
Szívinfarktus 103, 112
Szkennel 301
Szkepticizmus 791, 997
Szkeptikus 20, 375
Szponzor 88, 714, 822
Sztráda 42, 70, 108, 123
Sztrók 14, 51, 122, 647, 708, 710, 850
Szubszidiaritás 361, 480
Szubsztancia 391
Szupremáció 602

Szuterén 781
Szuverén 781
Szuverénitás 571, 819, 940

Tabella 423
Teleszkóp 592
Tematizál 929
Tempó 410
Tendál 518
Tendencia 148, 314, 416, 699
Tendenciózus 574
Tender 294, 306
Teorétikus 310
Teória 309
Terápia 64
Terapeuta 677, 678, 681
Természetesen, hogy 364
Territoriális 832
Territórium 600
Tézis 786
Thermal spa 7, 67
Titulál 944
Tolerál 971
Toleráns 63
Totálisan 437
Tradícionális 5, 145, 196
Trailer 621
Transzcendens 776
Transzplantáció 150
Tranzakció 292
Trauma 363
Trend 22, 978
Tumor 814
Tumultus 218, 853
Turbulencia 693

Uniformis 250, 987
Unikális 508, 995
Univerzum 155, 695, 811, 914

Úgy fogalmazott 137

Vacillál 32, 947
Vakcináció 801
Vakcína 387, 757

Valószínűleg, hogy 364
Variáns 840
Vegzál 451
Verbális 235
Vertikális 755
Verzió 30, 973
Vindikál 509, 911
Visszaaludni 624, 960
Visszanézni 622, 623, 960
Vízió 245
Vizualizál 597
Voks 841
Voksol 37, 126, 193
Voksolás 266
Vulkán 79

Wellness 87, 95, 125, 649

Motók (amit én egy t-vel írok)

(1)
Határozd el, hogy magyarul
mondod-e a szót,
vagy az angol jobban tetszik,
esetleg a skót ?

(2)
Néhány gúnyversikét írtam megint mára.
Kinek ingecskéje, vegye csak magára !

(3)
Szívleld, amit mondok és ne vedd rossz néven:
ha pocsékul beszélsz, Téged ér a szégyen.

(4)
Évszázadokon át a magyar nyelv fénylett.
Ma e nyelv ellen a merénylet erény lett !

(5)
A magyar nyelvromlás **hatványozott** máris.
Nem érted magyarul ? **Exponenciális** !!

(6)
Tudományos szöveg félig lefordítva,

szabatos nyelvünknek mélyre ásott sírja ...

(7)
Förtelmes dolgokat
a mai nyelv okád ...
Arany-verset nem ért
majd meg az unokád !

(8)
Idegen szavaktól csillog a süveged ?
Nélkülük érthetőbb lenne a szöveged !

(9)
Vettél latin szókat – itt-ott egy görögöt ..
Nyelvromlás ördöge markába röhögött ...

(10)
Magyarul akartam szólni,
egy kis csacsi valék,
mert ami ma divatbajött,
az merő zagyvalék ...

(11)
Idegen szavakkal Te vagy a „menő" ?
Fejed lágya talán egyszer majd benő ...

(12)
Idegenszó áradatot
a nyelvbéna agya ráz.
A magyar szó érthetöbb s így
önmagában magyaráz.

(13)
Divatos lesz, azaz **trendis**
a szép magyar szóbőség.
Ha túl sok magyar szót használsz,
elragad a **„trendőrség"**!

(14)
Magyarul akarsz beszélni ?
Engem nem hagy hidegen,
ha már sajnos nem tudod, hogy
melyik szó az idegen ...

(15)
Tanulj szépen meg angolul.
Arra legyél büszke.
De magyarban az angol szó
gennyet keltő tüske !

(16)
Ha idegen szókat használsz,
a kételyem nem túl nagy:
nem tanultál meg magyarul,
vagánykodsz, vagy bárgyú vagy !

(17)
Nemzetköziségre törünk !
Törnénk ... (legalább).
De a nyelvünk nem lesz azzá
attól, hogy **zagyvább** !

(18)
Én vagyok a szép, magyar nyelv
alázatos szolgája.
Ne legyél a nyelvrombolás
gyalázatos szolgája !

Fölösleges idegen szó
a nyelvromlást szolgálja,
s majd' mindegyik fölösleges !
– szólt a halász Olgája.*

*A *halász Olgáját* Karinthy Frigyestől loptam.

(19)
Ha magyarul beszélsz, vagy írsz
– ne haragudj, engem zavar –
hogyha olyan szót is használsz,
amely sohasem volt magyar.

(20)
Tanulj nyelvet jól és sokat,
de ha beszélsz anyanyelvet,
ne használj idegen szókat.
Tűzd ki célul ezt az elvet !

(21)
Változik a nyelv ! Azt mondod ?
Igazad van persze,
de **magától** rossz irányhoz

nem lenne ám mersze ...

(22)
Anyanyelved Téged ápol,
dédelget és éltet, sőt:
Hogy más nyelvet is tanulhass,
alapot ad és erőt.

Csakhogy kölcsönös a játék,
felelősséged megnőtt:
nyelvpusztulás viharában
kell, hogy ápold s védjed őt !

(23)
Lustaságból beszélsz rosszul ?
Elpuhít a kényelem.

Kalodába záratnálak
(ami durva kény-elem !).

(24)
Nyelvet nem elég ápolni,
hűen őrizni is kell !
Mert az alattomos hullám
ápolt gyermeket is nyel ...

(25)
Idegen szót használ gyakran ?
(Elég nagy ám a szókincs !)
E szokásnak nincs értelme !
S aki teszi, annak sincs ...

(26)
Közvetítő közegeink félmagyarul pofáznak.
Magyar szavak idegenszók zivatarában áznak ...

(27)
Ha megszólalsz, szépen beszélj,
ne úgy, mint mondjuk egy teve,
amely állat szó és szó közt
különbséget sosem teve.
Tudatosan válaszd ketté,
mi idegen, mi a magyar.
Idegenszó a magyarban:
mintha tevén lenne agyar ...!

(28)
Tudatosan beszélj mindig
és járd a világot.
Így – ha nem vagy hülyegyerek –
nem szólsz marhaságot.

(29)
Biztos nem vagy hülyegyerek
– bárhogyis becéznek. –
Ha kínzod az anyanyelved,
mégis annak nézlek !

(30)
Félig lefordított cikkek
ezrei kószálnak.

Mintha félig emészthetőt
adnál a jószágnak.

(31)
Tudatosan bészélj és a
nyelvezeted ápolt !
Vagy az elmegyógyintézet-
ben vagy éppen ápolt ?

Ne haragudj, de az ember
ilyet föltételez
annál, aki egy szép nyelvet
zsigerel és belez ...

(32)
Nyelvújítók, nyelvápolók,
nyelvőrzők és sok tanár
védte azt a nyelvet, melyet
tönkreteszel Te szamár !

(33)
Átveszel egy idegen szót
s azt hiszed, az jó.
Mit szóljon az összes többi,
még át nem vett szó ?

Tanulj meg hát idegenül,
hisz megteheted,

ha a saját anyanyelved
közönbös neked !

Az a baj, hogy azt sem tudod
mi az idegen !
Nyelvápolók agyán táncolsz,
s minden idegen !

(34)
A sok idegen szó-ó-ó-ó-ó
nyelvet bévül kirág !
(„*És nemzetközivé-é-é-é lesz*
holnapra a világ ...”)

(35)
Beépített jövevényszók
nyüzsögnek a nyelvben.
Átvenni továbbiakat
nem lehet bűn – elvben.
Igen, de ha kirekesztett
magyar szó az ára,

zagyvaságot idéz elő
s a magyar nyelv kára !

(36)
Fölösleges idegenszók
használata azzá fajul,
hogy észre se veszed s hipp-hopp
nem gondolkodsz már magyarul !

(37)
Bohócot csinálsz magadból,
ne majmold a divatot.
Nyelvünk silányítására
ne Te legyél hivatott !

(38)
Idegenszó számtalan van,
nincs nélkülük élet !
Ott van a baj, ha velük a
magyart **kicseréled** !

(39)
Nyelvkeverék a francia,
ugyanúgy a német.
Az angol már úgy született,
róla nem beszélek.
Maradjon meg a mi nyelvünk
tisztának, magyarnak,
ne törődjünk vele, mások
mi mindent kavarnak ...

(40)
Nemzetköziesíteni
nem lehet a nyelvet !
Ha idegen szókkal tömöd,
csak zűrzavart kelthet !

(41)
Fölösleges használatban
sok idegen szó,
bepiszkítja a nyelvünket,
semmiképp sem jó !

Ámde azért ne tisztítsuk
a nyelvünket agyon,
dobjuk ki, mi fölösleges,
de azt aztán nagyon !

(42)
Tanulj meg latinul !
Hasznát fogod látni.
De ne hagyd a magyart
fél-latinná válni !

(43)
Hogyha elvetődsz külföldre,
tanuld meg a nyelvet,
de ne úgy, hogy közben lassan
a magyart felejted !

(44)
Idegen szó a magyarban
nyelvet rontó gáncs.
Észrevétlenül ragad rád:
tapadó bogáncs ...

(45)
A nyelvromlás komoly járvány,
olyan, mint a pestis.
Megsínyli az egész ország
s Buda is meg Pest is ...

(46)
Úgy ragad a rossz nyelvezet,
mint a kódustetű
és kipusztul a magyar szó
és a magyar betű ...

(47)
Trágárodik a nyelvezet
és ez nem megy lassan.
Ápolt nyelv helyett sok szájból
csúnya dolog fossan !

(48)
Ronda módon elterjedt a
rövidítés-kór.
Van, aki az írt szövegbe
rengeteget szór.

De legalább ott állna az
írás elején,
hogy mely szavak rejlenek a
nagybötűk helyén ...

(49)
Már nem beszélsz tudatosan;
mondasz hülyeséget !
És ott tartasz, hogy emiatt
a szégyen se éget ...

(50)
Erőszakos nyelvújítás
ritkán vezet jóra,
ámde vigyázz mindenegyes
már meglévő szóra !

(51)
Idegen szók átvétele
sosem fog elmúlni,

de a régi, magyar szókat
ne hagyd kipusztulni

(52)
Idegenszó-átvétellel
lesz a nyelvből **koktél**.
Ennek bekövetkeztéig
nem múlik el sok tél,
ha a nyelvőrzés ügyére
Te csak nagyot köptél ...

(53)
Gyárts új szavakat, mert lehet,
ám, ha teszed, csak ügyesen !
És ne alkoss hülyeséget,
mint például: **mindösszesen** ...

(54)
Politikus – jónéhány –
idegen szavakat hány,
hogy úgy tűnjék (ő hisz benne !),
kegyetlenül művelt lenne ...

(55)
Egészen magyarul beszélsz,
vagy csak félig ? Döntsd el ! Jó ?
Figyeld meg, hogy amit mondasz
idegen, vagy magyar szó !

(56)
Újmagyar szövegben gyakran
olyan szókra meredek,
melyektől az egész írás
számomra túl *meredek*.

Politikus-szószátyárlat,
áltudományos szöveg,
vagy akár egy filmbírálat
értelmét ki mondja meg ?

Egy csárdában s egy időben
ritkán fér meg több dudás ...
Mért kell *újmagyar* szöveghez

sok idegen-nyelvtudás ?

Jobb lenne a fogalmazvány
elején eldönteni,
hogy azt csak magyarul fogjuk
értelemmel tölteni ...

(57)
Ahelyett, hogy ritkítanánk
az idegen szavakat,
újakat veszünk át **bambán**
s **dédelgetjük** azokat ...

(58)
Trágárkodni marhakönnyű,
e szavakból nagy a lista,
ámde, aki meg is teszi,
nyelvileg nem szobatiszta !

(59)
Idegenszók áradatát
ontja magából a balga
s eszébe se jut, hogy ezért
önmegalázatos szolga !

(60)
Idegenszó a magyarban
terjed, mint a dudva !
S terjesztője még büszke is –
magyartalankodva ...

(61)
Tégy a magyar szóra, s ezzel
értékeld föl a jelent !
Nem mindenki tudja, hogy az
idegen szó mit jelent.

(62)
Idegenszó-szátyárságnak
több szomorú oka van:
aki űzi hencegő tán,
vagy kioktathatatlan.

(63)
Szókat vesz át, lerövidít,
divat-szócsépléssel él ...
Magyarul a mai ember
már csak elvétve beszél !

(64)
Politika béklyóiban
mai, magyar nyelvész
valótlanságokat állít
s az igazság elvész !

„*A nyelv a belé nem valót*
majdan majd kidobja."
Ettől úgy kell röhögnöm,
a hasamat más fogja...!

(65)
Keress össze a nyelvekből
csupa rövid szót,

helyettesítsd a magyarba,
s a nyelvünk meghótt !

(66)
Ha egy szó a magyar nyelvben
visszatetszőn idegen,
– bárhogy nézem – az Téged sem
hagyhat folyton hidegen !

(67)
Idegenszó – kérdem vadul –
szádra vajon miért tolul ?
Élesre áll minden agyar !
Tán nem tudod mi a magyar ?!

(68)
Mért nyúlsz idegen szavakhoz,
gondolod, hogy az a *menő* ?
Hiába reménykedünk, hogy
majd a fejed lágya benő ?

(69)
Idegen szó a nyelvünkben
– ha beköltözött –

olyan, mint a tengeri sün
kolibrik között.

(70)
A magyarban az a jó, hogy
minden szava érthető !
Ezért észszerű használni,
ez a tény nem meglepő.

Könnyen meghökken az ember
– ez szerintem nem vitás –
ha egyszercsak ilyen szót lát,
mint: **szubszidiaritás...!**

Kontextualizáció-hoz
mit szólnál hát, kisöcsém ?!
Jól meglenne idegenszók-
nak lakatlan szigetén...

Ha barátod minden növény,
attól lesz szép a kiskert.
Mire jó, ha szövegedben
nem mindegyik szó ismert ?!?!

(71)
A birka csak bégetve szól,
merthát az a nyelve.
Használj idegen szavakat,
s nyelved le van nyelve...

(72)
Magyar nyelvet hanyagoló,
te nem is vagy csupán hanyag:
tényked̈ésed egyenesen
hazaárulási anyag !

(73)
Ki hanyagul nyelvet rongál,
– kimondom én: nagy bunkó !
Ha tudatosan csinálja,
akkor hazaáruló !

(74)
Fejezd ki magad magyarul
akkor, ha magyarul beszélsz !

Nem jó, ha erről az elvről
idegen szavakkal letérsz.

(75)
Nyelvet sose toldozz-foldozz,
ragaszkodj a magyar szóhoz !

(76)
Az ember az idegenbe
sokmindenért elmehet.
Hazaszeretet alapja
viszont, a nyelv-szeretet !

(77)
Népünket az anyanyelvünk
kovácsolja össze.
Rá (erre a tényállásra)
néha vajon jössz-e ?!

Ha a nyelvbe az idegen
új divatot ácsol,
az a nyelv valódi népet
többé nem kovácsol...

(78)
Mondd magyarul, amit mondasz,
mert különben nyelvet rontasz.

(79)
Magyarázd meg nekem hamar,
ha valaki szólni akar
és aztán magyarul beszél,
vajon mi értelmet takar,
ha nem minden szava magyar ?

(80)
Azonnal átvesszük, hogyha
jön egy új idegen szó,
és eszünkbe se jut, hogy az
magyarul is mondható !

Sőt, már az se jut eszünkbe,
hogy eszünkbe jusson az,
hogy erre gondolni, vagy nem,
nem egészen ugyanaz...

Szajkózásunk elképesztő
és a kék egekig ér.
Minden szajkó térden állva
könyörög a receptér' !

(81)
Hogyha **szándékosan** használsz
sok idegen szót,
olyan mintha termőföldre
hordanád a sót.

Az ott akkor gonosz
talajrongálás.
Az idegen szó meg
hazaárulás !

A szövegben előforduló hibáimért hálásan fogadom a nyelvleckéztetést

Péterfai János István (Budapest):

Magyar mennyei arcképcsarnok

Csodaszarvas a Csillagos Égen

I. AZ ÉGI CSODASZARVAS

Hatalmas teljesség, Ég pompás szarvasa,
Szár, mely aranysárga, s ezüstlő a Vasa,
Éji Csudaszarvas, forogsz a tejúttal,
Pettyeid közt vízzel, mélységes mély kúttal.

Csudás Éji Bura, millió pettyeddel,
Ha netán búsulnánk, rosszkedvünket vedd el,
Szemünket igéző pompázatos látvány,
Csillagtól származni nagy előny, nem hátrány.

Csudaszarvas anyánk, te csillagos égbolt,
Aki éjjel ragyogsz, s véled lép a szép Hold,
An isten szarvasa, aki szültél minket,
Szeressed népedet, amint eleinket.

Minden ember csillag, az Égtől születik,
Isteni parancsra ide alávetik,
Majd halála után lelke Mennyekbe száll,
Hanem, ha gonosz volt, a Pokolban kószál.

Pokolban pirítják évmilliárdokig,
Csillagtűzben izzik több millió fokig,
Amint a gonoszság kiég a lelkéből,
Lelke fényből áll majd, színtiszta elméből.

Mag az ifjú ember, Hun a Hon lakója,
Mag is, Hun is csillag, szívünk dobbantója,
Hun, mikor elhunyunk, s egekbe száll lelkünk,
Mikor a szent fénytől teljesen elteltünk.

Az, aki őseit dőrén veszni hagyja,
Testvéreit unja, fiát megtagadja,
Isten ellen vét az, de most menjünk lesni,
Őseink kutatni, őket megkeresni.

Csudaszarvas segít nagy feladatunkban,
Mutatja az utat titkos őshonunkban,
Tág csillagos égbolt tündérnép hazája,
Innen jött a magyar, akárki meglátja.

Csudaszarvas fején tündöklő Nap ragyog,
Homlokán Telihold, épp egyforma nagyok.
Arany a Napisten, a Hold ezüstfehér,
Ragyogó sugaruk mindenhova elér.

Szarvas fején agancs, hét ágra ágazik,
Mindegyik ágáról egy törzsünk származik,
Hét a király neve, hét napból áll a hét,
Hét ágra tűz a Nap, ontva ránk szent hevét.

Agancs ágán ékek gyújtatlan gyulladnak,
Csillagok ragyognak, s reggel elolvadnak,
Oldalán a pettyek ragyogó csillagok,
Ezer a csillaga, fején Nap s Hold ragyog.

Éji Csudaszarvas lépte halk, nesztelen,
Fordul a tengelyén, ki nézi, fesztelen,
Nagy nyugalom szállja meg a néző lelkét,
Megérti őseit és Isten szent elvét.

Csuda a szent Sütő, Suta-Szarvas égbolt,
Csúd-tó a Déli-tó, jajj, e kor de rég volt,
South, mondja az angol, Süt az bizony nékünk,
Szud-Án déli ország, régen volt vidékünk.

Ta-Weret a Tájat Ferdíti, Forgatja,
Pörög a Földország, Ta-Weret mozgatja,
Sarkcsillagba verve két hatalmas pózna,
Forgat az istennő, mintha csak lapozna.

Fenn az égen lakik Szép Tündér Ilona,
Mely a büszke Magok és Hunoknak hona,
Ott sétál kertjében, melyet a Nyíl öntöz,
Csillagvirágot szed, s fénykelmébe öltöz.

Ott a Csudaszarvas, ezer csillag laka,
Tündér Ilonának felénk nyíl ablaka,
Onnan tekint reánk, integet is néha,
Láthatnád is olykor, ha nem lennél léha.

II. NIMRÚD

Úr-Nim, az Oroszlán, kitől a Nem ered,
Nim Elámnak neve, tudja okos fejed,
Ním-et Oroszlán nép, zászlaján hordozza,
Angol a Napistent oroszlánként hozza.

Rúd meg egy petrence, hosszú is, veres is,
Kocsi rúdja lenne, igen is, meg nem is,
A Vörös Oroszlán ekként maga a Nap,
Másként az Órion, mondja táltos, s a pap.

Ő maga a Vadász, azután a Kaszás,
Lelkek vezetője, de nem az ős Patás,
Ő a Kilenc Vitéz, Vezér úr, ki vezet,
Amikor elhunytál, adjál neki kezet.

Nimród a Nagy Vadász, az Úristen előtt,
El se jött még az Úr, s már sok vadat lelőtt,
Sok kardfogú tigris bánta kődárdáját,
S barlangi oroszlán kerülte lándzsáját.

Kardfogú, s Késfogú kedvenc étke népünk,
Ebből a vadászból mi bizony nem kérünk,
Barlangi oroszlán, balti tigris, s medve
Nimrúd nyilaitól leszön általverve.

Nimrúd a magyarok vadászó ősapja,
Nagy Vörös Oroszlán, ki az éltet adja,
Gondolt egyszer egyet, mene lánynézőbe,
Gyönyörű lányokkal enyeleg évődve.

E naparcú lányok népe volt a szapir,
Kedvenc drágakövük a csillogó zafír,
Ruhájuk piros ház, szemük kéklőn ragyog,
Szemük elbájoló, kis égő csillagok.

Ankisza a leány, ki rá hálót vete,
Ankisza lett Nimrúd égő szerelmese,
An a Menny, Ki a Föld, Sza a népünk neve,
Anki An istennek neje volt eleve.

Tudni kell, a lányzó valójában lángzó,
Heves, forró, izzó, tüze naputánzó,

Lán a Naporoszlán, a Lán hosszú hajú,
Minden szapir leány naporoszlán fajú.

Ezért az oroszlán Leon, Lion nevű,
A Leány tüzes nap, lángja sütő hevű,
Hajadonnak haja folyik, mint a nagy Don,
A Csaj folyó hajú, haja szép tulajdon.

Szép Enéh, Ankisza tán a szarvas ünő,
A csillagos égbolt feljövő, s eltünő,
Csodaszarvas lenne Hunor s Magor anyja,
Ég és Föld szólója, akárki láthatja.

Nimrúd és Ankisza esküdtek a kőre,
Népük minden tagját hívták esküvőre,
Is-Ku, a Fény-Szájú hívta meg a népet,
Amikor Ankisza s Nimrúd frigyre lépett.

Kő Anya, a nagy Föld, frigyük megáldotta,
Ki Anya, a szent Föld, áldását osztotta,
Termékenység anyja Ankisza szülője,
Ő maga is elment a nagy esküvőre.

Egy férfinak egy nő, ez Ten rendelése,
Dicső szavárdoknak páros kedvtelése,
Ten kedvében járva, egy nőnek egy férfi,
Nem lehet több nője, akármilyen vérfi.

Aki ezt a törvényt hűen nem követi,
Sátán köpedékét Istenünkre veti,
Bosszuld meg, nagy Isten, a törvényszegőket,
Küldd a Patást rájuk, égesse meg őket!

III. MAGÚR

Ankisza, a Sza nép Anki istennője,
Megszülte két fiát alig esztendőre,
Eker úr, az Ikrek nemes védőszentje
Segíté a szülést, aki Isten kentje.

Eker kisebb isten, sok iker védnöke,
Ék-Er csillagisten, az Ikrek elnöke,
Ábrája oroszlán, két oroszlán szembe,
Isten tette be a Világegyetembe.

Hermész Triszmegisztosz, Tud isten, a Tudó,
Háromszor Hatalmas, nem oly lótó-futó,
Mondá, ami fenn van, legyen az itt lenn is,
Ami itt lenn vagyon, legyen az ott fenn is.

Ezt őrzi a magyar isteni szent nyelvén,
Tíz jégkorszak óta, Tudó isten elvén,
Tud, aki Thoth, okos, ékes a tudása,
Csillagokból ered szava bő forrása.

A Mag égi csillag, ezt mondja a Magas,
Tudja, ki akarja, aki nem szélkakas,
Egyszer ezt mond, máskor épp az ellentettjét,
Így rombolja népünk szívből jövő kedvét.

A Magos csillagos, mint a Kendermagos,
Tyúkocska ruháján Kendúr a csillagos,
Máglya „Csillag-Folyó", Mag-Ma a Ma Magja,
Má földanya hová Mágnességét rakja.

Mágus úr köpenyén csillagok ragyognak,
Főjén a Nap mellett helye van a Holdnak,
Mag-Szat a szent méhben csillagkeletkezés,
Napút a szülő út, végén magzat kelés.

Ami fenn van, legyen lenn is, benn a földben,
Növények magvai sarjadjanak bőven,
Mag a Van közepe, létünk eredője,
Egész emberiség dicső éltetője.

Csillagmagok ura a Nap gyémánt tömbje,
Magok ura Mag-Úr fénylő arany gömbje,
Jelképe Oroszlán, aki Magúr nevű,
Utuként utazva nyolc küllős kerekű.

Ankisza megszülte Magor fiacskáját,
Ősi szent magyarok napját, oroszlánját,
Aranylott a haja, mint a Nap sugára,
Aranyló hajjal jött Magor e világra.

IV. HUNÚR

Mennyei Földanya folytatta a szülést,
Háznépe asszonyi meg a felkészülést,

Jött a másik baba, szinte ezüst hajjal,
Ezüstlőn ragyogott, mint a derűs hajnal.

Haja szintén szőke, bár nagyon világos,
Aranyezüst színű, ezüst tűztől lángos,
Eker úr mosolygott, szép ikrek születtek,
Kiket Anki asszony két keblére tettek.

Hu-Na csillagháza, a Hun égi csillag,
Kiket fel az égre istenkézzel írtak,
Ötágú és lilás a Hunyor virága,
Ki Hunor jelképe, földből növő ága.

Párta-Hunya ragyog, ő a Párta Csillag,
Házasság mutató, hej de nagyon bírlak,
Tele az ég hunnal, akik maggá válnak,
Lejönnek a földre, ha szülőt találnak.

A Hugya is csillag, Húg a kistestvéred,
Mindig segít neked, ha szépen megkéred,
Égi vizek folynak a csillagok között,
Onnan lesz esővel Földanya öntözött.

Hunter angol nyelven Hun-Csillag értelmű,
Vadász jelentése ómagyari nyelvű,
Ő Vezér, Órion, Nimród fenn az égen,
Csodálatos képzet csillagi vidéken.

Lú-Hun-Ga Hun Ember sziklakemény Háza,
Enkidu éji táj ősi nagy vadásza,
Un-Ug az Első Nép Unug városában,
Uruk, másként Erek, Irak valójában.

Hun a Nagypiramis, főleg a teteje,
Hu-Fu Hunok Fője, Ku-Fu, ki nagy Keve,
Hun a Szfinx ősneve, Abu-Hul Hol-Apa,
Hun a Hon, mint Ehun, nevet néptől kapa.

Szép Alsó-Egyiptom Hun néven volt ismert,
Pompázatos tájék, fele öntözött kert,
Másik fele vadon, tele szárnyasokkal,
Vizekben halakkal, mezőn vaddal, sokkal.

Junu Csillagváros, „Csillagok”, szó szerint,
Óbéliszkőn csillag, ragyogva szerte int,

Híres egyeteme Jununak páratlan,
Tudtól jött tudása máig feltáratlan.

Amikor a szemünk becsukjuk, behúnyjuk,
Gyakran akkor, ha a fals beszédet únjuk,
Máskor megfáradva aludni készülünk,
Húnyva a csillagunk, s ágyunkba térülünk.

Elhúnyva a lelkünk csillagként égre száll,
A hatalmas Kaszás csillagokat kaszál,
Vezér, aki vezet, istenfénybe visz át,
Ám most nézzük újra Nimrúdot s Ankiszát.

Magor elsőszülött, mégis bátyja Hunor,
Magyar fiatalabb, ha idősebb Hunyor,
Mindketten egymásnak öccse és a bátyja,
Ki e csudát hallja, a száját is tátja.

A két kicsiny baba, két csillag, szopni kezd,
Szopd a Csillaggyermek, emlőt el ne ereszd,
Fejlődj, növekedjél szüleid kedvére,
Teremtő Istennek legfőbb örömére.

V. VADÁSZATOK

Nimrúd, az ősvadász, járta a világot,
Mint Vörös Oroszlán, aki sokat látott,
Hiszen maga a Nap, ki nyilat sugároz,
Amely vadat meglő, az már nem futkároz.

Éjszakon ezüstlőn Üveghegyek állnak,
Jeges szelet fúnak a déli világnak,
Délszakon az Alpok, Aláj és az Altáj
Jégpajzsot viselők, fehérlő jégfaltáj.

Hanem az állatok, melyek lábon állnak,
Nimrúd nyilaitól mind zsákmánnyá válnak,
Barlangi oroszlán, s nagy barlangi medve,
S barnamedve dühöng, fogával kérkedve.

Földneheze mamut, gyapjas bundájával
Dacol a hideggel, a jég országával,
Nagy gyapjas orrszarvú dübörög a tájon,
Vadászok elől fut, ebéddé ne váljon.

Őstulok, vadtulok, s az erdei bölény,
Mind azt hiszi dőrén, nála van a fölény,
Kosok, bakok, mének, hímek és a kanok
Levadászására errefelé van ok.

Télen nincs mit enni, csak húst, a vermeltet,
Jégországban nincsen meződ, nincsen kerted,
Tél végén negyven nap, amíg húst nem ehetsz,
Kiürül a sok hús, s majd húst újra vehetsz.

Vadászgatott Nimrúd, lelőtt bármely vadat,
Röptében lőtte le a sebes madarat,
Amint két szép fia nőttön növögetett,
Elkísérte apját, a Vadász öreget.

Nimrúd több fiat nemz, de a legügyesebb
Mind között az ikrek, a két legidősebb,
Hunor is, Magor is lóhátról nyilazott,
Pontosan lelőtték, ha látták, mi az ott.

Büszke volt nagy Nimrúd két dali fiára,
Mivel a határba még gyakran kijára,
Apáknak öröme, ha fiak különbek,
Látta, mint vadásznak, sosem ücsörögnek.

Ekkor Hunor s Magor lát egy csodás vadat,
Elfogni nem elég ügyesség, s akarat,
Kérték Nemród királyt, építsen kolostort,
Melyben a két ifjú tudományba kóstolt.

Öt évig tanultak világtól elzárva,
Enjük gondosan lett a világra tárva,
Tudták már, ki a vad, színekben pompázó,
Táltos és máguspap volt a magyarázó.

Amint Hunor s Magor naggyá cseperedtek,
Most már egyedül is vad után eredtek,
Nevetett két szeme apjuknak gyakorta,
Amikor két fiát lován pillantotta.

Szívbéli örömmel mondotta magának,
Meg édesanyjuknak, csodás Ankiszának,
Adjunk sátrat nekik s véle szabadságot,
Szálljanak szárnyukon, járják a világot.

Édes gyerekeim, én már öreg vagyok,
Vadásztudományból többet nem adhatok,
Kaptok annyi erdőt, lovat és országot,
Élhettek gond nélkül, kaptok sok jószágot.

Ha lehunyom szemem, országom tiétek,
Osszátok meg földjét, gondját is vigyétek,
Védjétek a népet és a becsületet;
Az apai áldás régen így született.

Ankisza más neve Enéh volt valóban,
Fürészté fiait mindenféle jóban,
E-Néh Nék-Házából megölelte őket,
S nem tartotta vissza az anyai könnyet.

VI. A SZARVAS ÜLDÖZÉSE

Zöld pázsitos dombon üték fel sátrukat,
Középen a tengelyt, a fő sátorrudat,
Gyúrt gyapjúval fedték, száz leányzó gyúrta,
Néhány óra alatt állott a két jurta.

Mentek vadászgatni, hanem a vad fogyott,
Jól látható módon egyre fogyatkozott,
Eltűnt a szélsebes, s a barlangi medve,
A hűsítő vermek nem lettek megtelve.

Elolvadt a jégpajzs, a sok jég vízzé vált,
Szürkéllő egekből hó csak télen szitált,
Nem volt többé mamut, orrszarvú se talán,
Kiveszett nagyerős, a busa oroszlán.

Egyre messzebb mentek vadászni, halászni,
Sík, tágas rónákon nyíllal madarászni,
Sűrű rengetegben bóklásztak vad után,
Hol a számtalan vad állt, s csak nézett bután.

Ötven-ötven legényt majd kiválasztának,
Vélük iramodnak néki a pusztának,
Majd ha az első hó a télen lelesik,
Útjukat majd akkor haza felé veszik.

Bölények, vadtulkok, vaddisznók, szarvasok
Embert sosem láttak, békés hatalmasok,

Nem bántották őket, inkább jobban esett,
Ha szemük magános és gyors vadra lesett.

Egyszer aztán láttak egy különös vadat,
Futottak utána, mint sebes áradat,
Utána, utána! – mondá Magyar s Hunor,
S a dali száz vitéz mind utánuk ugor.

Csodaszarvas volt az, fején a két szarva
Össze volt fonódva, s fénnyel egybetartva,
Lebegett, csillogott, lassan körbe forgott,
E szarvas a fején egy tejutat hordott.

Szarva ága-bogán csillagok ragyogtak,
Felgyúltak estélen, s reggelre elfogytak,
Napcsillag tündökölt két agancsa között,
Homlokán ezüst Hold szűrt fényben körözött.

Két szeme sötét tó, mint fekete gyémánt,
Dereka hajlékony, vékony, lengő fénypánt,
Nádszál karcsú lába földet nem érinti,
Amit mutat lába, azt virággal hinti.

Négy lába a világ négy tartópillére,
Tavaszpont és őszpont mindig visszatére,
Napfordító télen, napfordító nyáron,
Égboltunk tartója ezen a világon.

Csodaszép egy szarvas! – kiáltotta Hunor,
Ki az égügyekben gyerekkortól tudor,
Utána, utána, érjük gyorsan utol,
Elkapunk szép szarvas, akármerre futol.

Szaladott a szarvas, mint a sebes szélvész,
Játszadozott vélük, mint libbenő kérész,
Mint egy bájos tündér, eltűnt majd felbukkant,
Némelyik legényük ettől majd’ megpukkant.

Szaladj édes lovam! – biztatták lovukat,
Legények nem bírták, elhagyták sokukat,
Habos volt már sok ló, nem tudtak vágtatni,
Inkább vágytak volna zabot ropogtatni.

Nyíl nem fogta szarvas vezetgette őket,
Hívta, csalogatta a gyors üldözőket,

Aztán csak elillant, az égen száguldott,
Pettyes oldaláról hullócsillag hullott.

VII. SZÉP SZIGET

Szép szigetre értek, szépséges szigetre,
Körbe folyta földjét négy folyónak medre,
Szép az ősi földség, Szépisten lakhelye,
Szépapa örvendez, s Szépanya is vele.

Ameddig a szemük elért a távolba,
Dús, zöld erdők álltak, egymás után sorba,
Közöttük zöld fűvel virágos nagy mezők,
Terjengő síkságok, smaragdszín legelők.

Folyóvizek folytak keresztül és kasul,
Szépségüktől a szem, s a száj megittasul,
Kék tavak ragyogtak, bennük hal, ezernyi,
Csak legyen elég kéz hálóval kimerni.

Övükig gázoltak a dús nedvű fűben,
Virágok közt jártak, aranyló derűben,
Terebélyes nagy fák gyimilcseket adtak,
Amint a szigetre mind beljebb haladtak.

Be szeretnék itten maradni örökre!
Áradozott Hunor, s néz a legényfőkre.
Én is, testvér, én is! – mondá Magyar, s ámul,
Száz legényük szinte szájatátva bámul.

Vajon mit szól hozzá öreg Édesapánk?
Az már igaz, holnap gyorsan lóra kapánk,
Haza megyünk, testvér, s kikérjük tanácsát,
Fejünkre áldását, jövőnk biztos ácsát.

Hét nap és hét éjjel, hét hegyen vágtattak,
Nem várták azokat, akik lemaradtak,
Vadat nem öldöstek, csak amennyi kellett,
Futottak a lovak, az idő meg tellett.

Hol jártak az ifjak? Tudd meg, É-Den táján,
Talán Csallóközben, a Duna lapályán,
Talán Bura Nuna széles, nagy síkságán,
Szép Sziget, Dél Sziget vizenyős országán.

VIII. NIMRÚD HALÁLA

Amint megérkeztek, siettek apjukhoz,
Nagy uralkodóhoz, dicső királyukhoz,
Látták, apjuk gyenge, szeme is szomorú,
Reszketeg a hangja, nagyon idős korú.

Kétszer is hét napja, s hét éje vadásztok,
Tizennégy esztendőn lovakon vágtáztok,
Egy ma egy esztendő, Éva asszony íve,
Közben majd megszakadt jó atyátok szíve.

Bocsáss meg, jó apánk – mondta Hunor halkan,
Láttunk egy országot, gazdag vadban, halban,
Csudálatos szarvas mutatta az utat,
Rejtélyes szép szarvas, aki utat mutat.

Lefesték a szarvast, Nimród csak sóhajta;
Ilyen szarvas nincs is, nem is földi fajta,
Tündér Szép Ilona küldte le az égből,
Ez az Égbolt Szarvas, az ősi mesékből.

Szeretnénk szép földjén sátrunkat leverni,
Estélen aludni, reggel újra kelni,
Elköltözni innen Szép Sziget földjére,
Hol az illatos fű az övünkig ére.

És az én országom már nem kell tinéktek,
Más tájakra vágytok, más földekért égtek?
Apánk, van még fiad, van még több testvérünk,
Add nékik országod, mi más tájra térünk.

Szeretettel kérnénk apai áldásod,
Tanácsod is mondjad, mi a meglátásod,
És, ha úgy gondolod, add ránk áldásodat,
Ereszd szabadjára két iker fiadat.

Jertek ide nyomban, térdeljetek elém,
Áldásomat adom életem végtelén,
Reszkető kezemet fejetekre teszem,
Amint mostan mondom, majd minden úgy leszen.

Eredjetek fiúk, Isten vezéreljen,
A Nap nektek étket bőséggel érleljen,

Áldásom reátok, szerencse kísérjen,
Akár merre jártok, csak szerencse érjen.

Ezt mondá hős Nimrúd, szavát halkan mondta,
Majd Hunort és Magort homlokon csókolta,
Még egyszer megpihent rajtuk tekintete,
Éltének az Isten ekkor végét vete.

Lelkét kilehelte, mely szállt a magasba,
Isten fényhonába, Vadász csillagzatba,
Nimród e csillagkép nevét máig tartja,
Ez az Ég Fiai dicső akaratja.

IX. VISSZA SZÉP SZIGETRE

Meghalt Nimrúd király, pompával temették,
Testét balzsamozták, majd sírboltba tették,
Nagy halotti toron éltét magasztalták,
Majd sírboltja száját kővel befalazták.

Akkor Hunor s Magyar csendben elbúcsúztak,
Anyjuk, s az asszonynép sós könnyekben úsztak,
Apjuk nagy országát öccseikre hagyták,
Öccseik vállára örökségük rakták.

Átkeltek hét hegyen, hét völgyön sorjában,
Csendben lovagoltak nagy puszták porában,
Mezőkön vágtattak, csermelynél itattak,
Minden fontos kérdést buzgón megvitattak.

Nem öltek állatot, csak amennyi kellett,
Amennyi étkükhöz sütve szükségellett,
Mentek, mendegéltek, este tábort vertek,
Erőt az éji ég látványából mertek.

Fenn az égen folyik egy hatalmas folyó,
Ég nyílása, a Nyíl, csodás csillagtojó,
Tejút két ága közt gyönyörű Szép Sziget,
Rajta szép palota, körötte kert, s liget.

Esténként azt nézték a tábortűz mellett,
Csak parázspattogás törte meg a csendet,
Látták, Szép Ilona kilép a házából,
Hívogatta őket a szent palotából.

Bora Nuna partján sebesen vágtáztak,
Idig Inna vizén által hajókáztak,
Arasz folyó keskeny medrén átugrattak,
Uzun gyógyvizében fürödve vigadtak.

Evilát földjéről Kus tájára értek,
Nod szép síkságáról Kur erdőbe értek,
Itt folyik a Kur-A, Kur-Vize sebesen,
Hol több csíkos tigrist lopva értek lesen.

Hósapkás Ararát, ki a Hegyek Atyja,
Erre emelkedik, fejét fennen tarja,
Kettős kúpja csillog fenn az égmagasban,
Gyakran eltűnik sok ezüst felhőhasban.

Sza nép országa ez, magyarik földsége,
Szapirok tájéka, Ádám öröksége,
De Magor és Hunor elhagyták e földet,
Hívta, hívogatta a szent szarvas őket.

Végre megérkeztek, véget ért az útjuk,
Szép Szigetre értek, amint ezt jól tudjuk,
Akkor leborultak, majd hálát rebegtek,
Istennek köszönék, hogy jó útra mentek.

Áldották a szarvast, a Csillagos Eget,
Aki minden este némán megérkezett,
Szép vidékre csalta, csalogatta őket,
Ifjú vadászokat, új honkeresőket.

Több napja ott laktak, de senkit sem láttak,
Vadak között jártak, vadak között háltak,
Öcsém, nézzünk széjjel! – s mentek csatangolni,
Pompás rónaságon szertebarangolni.

X. LÁNYRABLÁS

Amint a ligetben, csalitos berekben
Kalandoztak csendben, erdőben, kerekben,
Mit nem láttak egyszer, elállt szemük, szájuk,
Szinte megdermedtek, oly látvány várt rájuk!

Forrásnak tövében, patak közelében,
Selymes zöld pázsiton, ama nap delében,

Egy nagy csapat leány szép körtáncot lejtett,
A körtánc hevében mindent elfelejtett.

Voltak vagy százan is, avagy tán még többen,
Karikában járták, lábuk szinte röppen,
Körbe, karikába, úgy keringtek körbe,
Egyik sem mutatta, tán most esnek tőrbe.

Összefogódzkodva keringtek és ingtak,
Bájos tánc ütemén topogtak és ringtak,
Középen két leány táncolt szép kecsesen,
Magor, s Hunor nézte fülig szerelmesen.

Az a két lány oly szép, oly tündéri szépség,
Rájuk pillantani, szinte az is vétség,
Napra nézni lehet, de nem a lányokra,
Aki rájuk bámul, nem viszi az sokra.

Elveszti az eszét, aki őket nézi,
Az őket nézőket a két lány igézi,
Hunor is, Magor is eszét veszejtette,
Nézvén, a szemüket rajtuk felejtette.

A Napra lehetett óvatosan nézni,
De a lányokra nem, másként kell itt kérni,
Gyorsan előtörtek, a módját megadták,
A sok visító lányt mind nyeregbe kapták.

Uzsgyi neki, vesd el magad! – s elvágtattak,
Maguk után sívó üres rétet hagytak,
Robogott a kis had, robogott sebesen,
Vitték a lányokat tüzes szerelmesen.

Mikor a sátrakhoz érkezve robogtak,
Az ifjak lovukról gyorsan leugrottak,
Aztán a lányokat gyöngén leemelték,
Majd karjukat nyújtva sátrukba vezették.

Hunor is, Magor is azt kapta nyergébe,
Aki a körben állt, emelve röptébe,
A többi száz legény más száz leányt rabolt,
Visított a sok lány, már egyik se danolt.

Reszkettek a lányok, vagy csak úgy tettették,
Mivel a lányrablást nagy örömmel vették,

Éppen százkét leány, s két királylány közte?
Eszük szárnyalását a vágy megkötözte?

Megtudták, a lányok apja Duló király,
Udu Ló, Nap Ember, s lehet, lesz nagy viszály!
Dúl tündérnép ura, harcosa számtalan,
Édesanyjuk, Jolán, sír és vígasztalan.

Hunor párja Teja, Magor párja Maja,
Mindkettő haja don, mint folyó a haja,
Arany tündérhajjal, vakító kék szemmel,
Tündér királylányok, telve szerelemmel.

Maja mondta: - Magor, mégiscsak úgy illik,
Kérd meg kezem, kérlek, mert jönnek a villik,
Szörnyű éjharcosok, apám éji népe,
Vélük aranytündék, s életednek vége.

Nem félek én tőlük, de hallgatok reád,
Nem lehet ellenség kedves Édesatyád,
Jó Jolánda úrnő napam lesz majd mára,
Megkérem kezedet, mondom, nemsokára.

Hunorral az ügyet meghányták, vetették,
Duló elé menvén ügyük helyre tették,
Duló és Jolánda ügyüket pártolták,
A két dali bajnok ügyét nem gátolták.

XI. AZ ESKÜVŐ

'A lánok' úratyja, naptündék királya,
Éjtündék nagyura, - tündenép a nyája,
Feleségül adta szép Teját és Maját,
S egy ideig tűrte lányai nagy jaját.

Hát akkor mi legyen, halljam, mit akartok?
Nem kell a férjetek, én már attól tartok!
Édes apánk, s anyánk, siratjuk lányságunk,
Egy-két óra múlva feleséggé válunk.

Ez volt a lánybúcsú, ez a nagy jajgatás,
A legények táján volt nagy csuhajgatás,
Aztán esküt tettek egy isteni kőre,
S meghívtak mindenkit a nagy esküvőre.

Ott volt Ankisza is, Ené úrnő asszony,
Mondta, Hunor s Magor nét maga válasszon,
Tetszett a választás, ölelte két menyét,
Néki a lányszépség nem égette szemét.

Te az enyém, én a tiéd – csengőn mondták,
Ásó, kapa sem választ el – s kezük fogták,
Dúl, a tündérkirály, indát tett kezükre,
Virágból font szalag emlék esküjükre.

Egyszerre tett esküt mind a száz legényük,
Száz tündérleánynak lett most dali férjük,
Mind kenyeret törtek, csipet sót hintettek,
Majd édes, lágy csókot adtak aztán vettek.

Friss virágból fonva fejükön szép párta,
Jelezvén, a leány édes férjét várta,
Házasság jelképe, virágtornyos fejék,
A ház koronája, esküvői kellék.

Hajukat, a folyót, mostan bekontyolták,
Gömböcskévé fonták, kis nappá bogozták,
Asszony lesz a lányból, isteni Ász Anya,
Ki a legnagyobb kincs, Égisten aranya.

Még azon a napon lakodalmat laktak,
Amely sikeréért oly sokan fáradtak,
Hiszen száz legényük száz tündérlányt vett el,
S időtlen időkig híres lett e tettel.

Volt ott étel, ital, tánc, mulatság, móka,
Ügyességi verseny, senki sem volt kóka,
Futás és lovaglás, célba lövés íjjal,
Ostorpattogtatás, s borjúfogás szíjjal.

Lányok a lányokkal hevesen versengtek,
Ifjak az ifjakkal bőszen ölre mentek,
Főzőversenyeken az asszonynép győzött,
Ahol áldást mondtak, férjük ott időzött.

Amint az ifjúság lassacskán fáradott,
A Nap lenyugodott, szürkén alkonyodott,
Eredményhirdetés fennhangon tartatott,
Dúl, Jolán s Ankisza ajándékot adott.

Örült a sok győztes és a sok helyezett,
Tudták, életükben ez egy új fejezet,
Új nép fog születni e sok házasságból,
Mely folyamként árad e nagy sokaságból.

Minden küzdő örült, mert díjat mind kapott,
Arany, ezüst, gyémánt csillogva áradott,
Aztán a zsibongás lassan elcsendesült,
A nyugvó Napisten álomra szenderült.

Az új házasokat virágsátrak várták,
Őket a csillagok csillagfénybe zárták,
A többiek mentek nagyot mulatozni,
Étel, s ital előtt egy se fog habozni.

Most jött a dalverseny, kobzosok, hárfások
Szép dalokat zengtek, meg a citerások,
Ropták a táncokat, óriási zajjal,
Így köszöntött rájuk az ezüstös hajnal.

XII. HUNOK ÉS MAGYAROK

Isten elégedett, frigyük megáldotta,
Sokasodó népét gondosan ápolta,
Sokasodott a nép, kicsi lett a sziget,
Népe óhajára Isten nem volt siket.

Fiai, lányai új hazát kerestek,
Népe vadászai más vadakra lestek,
Hunok és magyarok így felkerekedtek,
Zörgő szekereken nagy útnak eredtek.

Bolyongtak a bolygón, sokat vándoroltak,
Új hazát keresve, tán mindenütt voltak,
Minden földön egy törzs lemaradt a hadtól,
Visszamaradt lakni a vezércsapattól.

Így az egész nagy Föld magyaroktól lakott,
Bizonyítja nyelvünk, melyet Isten adott,
Ezer a testvérnép, csak elfelejtetted,
Az igazság magvát nyelvedbe rejtetted.

Vándorolt a magyar, hun testvére vele,
Mivel, hogy magyar volt a nép egyik fele,

Másik fele a hun, ifjak és öregek,
Erről rendelkeztek fenn a dicső egek.

Otthonunk volt É-Den, Háza a nagy Tennek,
Szép Parád-Íseum, hová később mennek,
Őshazánk volt régen csodás Szavárdia,
S hetvenezer éve mesés Kárpátia.

Aranyos Mennyország Szavárdu mellett állt,
Meseország táján Magor hazát talált,
Hetedhétországban szívesen időztek,
Máshol sárkányhaddal harcoltak és győztek.

Kezünk által épült Atlantisz, s Avalon,
Falukat őrölte már az időmalom,
Úr-Ga az Úr-Háza, nyugaton Kambria,
Szik ember városa, titkos Szikambria.

Kiengi, Kendúrság, Égi Pitom tája,
Hellász s Itália népünk szent hazája,
Turán, Irán, Szikta, Kérta, Kimméria,
Hyperbóreusok mind Magornak fia.

Hanem erről máskor mesélek majd nektek,
Mikor a munkában kissé megpihentek,
Addig is, meg mindig Istent imádjátok,
Ki védő pajzsotok, ki áldást hoz rátok.

Imádjátok Istent, mert ha nem teszitek,
Méltó büntetéstek bizony elveszitek,
Isten óvja népünk, ősi Elsők népét,
Hunort is, Magort is, s száznyolc nemzetségét.

Lébor Gabala Eirean – Hódítások Könyve

1. CESSAIR NÉPE

Jégpajzs domborodott egykor e földeken,
Északon mindenütt, mind a szigeteken,
Csak a déli szegély maradt jégmentesen,
Ott is tundra tenyész, sok évig, rendesen.

Amikor a jégpajzs kezdett olvadozni,
Óriások jöttek, borzalmat okozni,
Csillagképek voltak, meg a bölcs mágusok,
Hunter, a Hun Csillag, felettük átsuhog.

Cessair királynő érkezett nagy haddal,
Nílus-menti földről, sok harcossal, vaddal,
Ő Banhba, Bán Lánya, Eriu másnéven,
Dicsőséges leány volt ő mindenképpen.

Astraia Csillagos, Aszter, Isztár maga,
Ki égről származó, mint a hős csapata,
Ishtár néven harcol sok óriás ellen,
Nyila célba talál, vagy nyakon, vagy mellen.

Szárnyas óriások szállnak fenn az égen,
Hegy nagyságú lények, mint magyar mesékben,
Ő, az atlantiszi, ki magyar származék,
Győztes a csatákban, dicsérje őt az ég!

Szörnyek és más fajok fegyverét rettegték,
De az egyezséget mindig is megszegték,
Apja Bith, Noétól, Fintainn a férje,
Bóthair – Óceán fia, szó ne érje.

Három bárkán jöttek, mind tizenhét nejjel,
Bith, Fintainn, s Ladra, hárman, bátor fejjel,
Ki tudja, mit jelent szép Cessair neve,
Ki előtt elsimul Ó-Keán tengere?

A Szűz csillagképben lakik ma Cessair,
Hódol előtte sok bogatir és vanir,
Ír, skót, velsh harcosok adják testőrségét,
Mint csillagok várják a múlt világ végét.

2. PARTHOLÓN NÉPE

Jön Partholón népe, aki bronzot készít,
Jó vörös rézércet ónérccel egészít,
Shetland és Orkney legelső tábora,
Ahol magyar rovást rejt az idők kora.

Később délre halad, ónércet pártolón,
Ezért is a neve magyarul Part-Hol-Ón,
Hoz sok mesterséget, tanítja a népet,
Gulyát is hoz ide, jobb legyen az élet.

Ám a felesége egy házasságtörő,
Nem vigyáz nejére, sokat lődörögő,
Neje bűne átszáll Partholón fejére,
Elszáll a bizalom, romlott lesz a vére.

Jönnek fomoriak, akiknek száma sok,
Egy szemű, egy lábú, egy kezű harcosok,
Daldnat, a feleség, lehelete mérges,
Vereség a harcon, az erkölcs már férges.

Úgy tudni, Partholón visszament keletre,
A vereség után Torontálba menve,
Itt a jó ónbronzot bemutatta szépen
Bölcs Tornyok ülésén, táltos nagygyűlésen.

3. NEMEDEK NÉPE

Nemedek érkeznek egyetlen hajóval,
Nemeton ”szent ember”, szent hely, telve jóval,
Nemed Kedek népe magyarok ős törzse,
Csodálkozik rajta szomszédban egy Örzse.

Három győztes csata fomoriak ellen,
Emléket emeltek kurgánon vagy tellen,
Elesett harcosok mentek fel az égbe,
Csillagokká váltak égi messzeségbe.

Nem és Nim oroszlán, mint Numa, a morgó,
Ingerült is nagyon, ha a hasa korgó,
Nemes Oroszlán-Ház, akinek van neme,
Neje, ha úgy tetszik, oroszlán kelleme.

Nemed temetőben, jön egy nagy vereség,
Fomoriakgyőznek, nincs már hősiesség,
Nemedek elmennek, tán Hellászba futnak,
Görög akkor nem volt, csak e földre jutnak.

Annyit tudni illik, Felső-Görögország
Kárpátia földje, nincsen benne kórság,
Itt él a Kári nép, Kraii meg délre,
Kérek, a károkból majd görög lesz végre.

4. FIR BOLGOK NÉPE

Fir Bolgok, zsákosok, bőrszütyősök népe
Ezután érkezik, de nem vendégségbe,
Fir az ember, a nép, Pirből, Napból vagyon,
Zsákosok jó népét csak dicsérjük agyon.

Öt tartományt alkot Fir Bolgok jó népe,
Mai öt tartomány Bolgok öröksége,
Északon van Ulster, középen van Mide,
Rengeteg e tájon a tündérdomb, Sidhe.

Van még Konóth földje, arra van a Finster
Finish-terre másképp, azután Leinster,
Munster tartománya meg dél felé esik,
Itt a Zöld-szigeten állandóan esik.

Bolg talán a Belga? Pedig az Bél-Háza,
Inkább a Bulg névből ered e szó váza,
Zsákokban sok földet hordtak parcellákra,
Lett is sok szántóföld, s vigyáztak a fákra.

Tuatha Dé Danann elkergette Bolgot,
Ki a szántóföldön olyan sokat forgott,
Bolgok mentek gyorsan az Angol-szigetre,
Hol piktekkel küzdött, bár nem is volt kedve.

5. TUATHA DÉ DANANN NÉPE

Tuatha Dé Danann, Danu népe hódít,
Írországból embert mind kiakolbólít,
Tuath a Nép, Tu Nap, nemedek utóda,
A Dunánál éltek, nem kis idő óta.

Magh Tuiredh csata háromszor megtörtént,
Három az öldöklés,ölték egymást önként,
Először a Fir Bolg vesztett súlyos csatát,
Másodszor fomori vesztette el hadát.

Harmadik csatában Mil Fiai jöttek,
Vesztett Danu népe, sokat öldököltek,
Győztek Mil Fiai, Danu nép behódolt,
Legyőzött a győztes vezér előtt bókolt.

Tündér néppé váltak, Sidhekbe húzódtak,
Fegyverben aludva arról álmodoznak,
Ha eljön az idő, újra visszajönnek,
Kik tündér urai szépséges Írföldnek.

6. MIL FIAI NÉPE

Milu a hun szarvas, messzi Amur mellett,
Kit a Csudaszarvas, égi szarvas ellett,
A legnagyobb szarvas, éji ég jelképe,
Ott robog csillogón az ég tetejébe.

Mi-Lu a Fény-Ember, mint a Mi-Ra, csuda,
Tudja ezt nagy bölcsünk, Buddhává lett Buda,
Még azt is megmondja, Mil szkytháktól ered,
Jobb lesz, ha e tudást a fejedbe vered.

Vezérük volt Fénis, Nimrúdnak testvére,
Felépítik Bábelt, síkság közepére,
Nimrúd Magor apja, meg Hunornak apja,
Vadász a csillagkép, Magyar meg a Napja.

Jap-Hétnek fiai Gomer meg a Magog,
Ki Csillag-Óriás, fenn az égen ragyog,
Madai méd apja, Thirasz a trákoké,
Jáván görög őse, Meshek kazároké.

Mondják, Tubál elment nagy Hispániába,
Ám de Tubál-Káin ment Kis-Ázsiába,
Kaján, a vaskovács, Kajin, vasat verve,
Minden embert tanít, ekevas a terve.

Mil ment Szkythiába, hunok királyához,
Jó ötezer éve, ennyi idő mához,

Sangu volt a király, Sang meg a leánya,
Elvette a leányt, ezt mondja a fáma.

Sru, ki ükunoka, Fénistől származott,
Szkythiába menve, sereggel távozott,
Ibéria földjét sereggel bevette,
Önmagát e földnek királyává tette.

Később Breoghan volt e földek királya,
Ith és Mil két fia, e föld hősök tája,

Ith magas toronyból meglátta Írföldet,
Hova Mil hajóit ezer hullám görget.

Mil úrnak született Shangtól két szép fia,
Nem kellett Mil úrnak fiúknak szólnia,
Követték Atyjukat, Donn az egyik, Setét,
Mil benyújtja Írföld írott keresetét.

Másik Aireach; Édesanyjuk elment,
Fel, a Mennybe, Ahhoz, ki mindenkit felment,
Fel, Isten Atyához, minden fény urához,
Lelke csillaggá lesz, az nem, ki elkárhoz.

Mil ment Egyiptomba, hol Scotát elvette,
Sota írül Asszony, Isten teremtette,
Harminckét gyerek lett, több nőtől születtek,
Ilyen volt Mil király, gyerekei lettek.

Tuath, a Nép, vesztett, Mil Fiai győztek,
Ír-Gaelek győztek, nem sokat időztek,
Mentek Skóciába, Szkottasz a vezető,
Piktekkel csatáztak, e nép nem reszkető!

Nuada, s Lugh király, mentek Tir na n-Ogba,
Fiatalság Földre, titkos tündérhonba,
Eire, Fodhola és Banhba istennők,
Tündérdombban laknak, gael eredendők.

Érie Írország, Milnek kedves lánya,
Scota volt az anyja, titkoknak talánya,
Éber írül Ember, nagy Hiberniából,
Származott hunoktól, majd Hispániából.

Íme, bemutattam néhány rokonunkat,
Csangu nép Shanguja jobban boldogulhat,
Ha engem semmibe vesznek hatalmasok,
Nem mennek semmire, nyelvünk hatalma sok!

Murina királynő

I. MURINA HÁBORÚBA INDUL

Csendes a palota, csenő manó neszez,
Csen istennő csendben népével kutatgat,
Közben vele a Nap, arany Szemes szemez,
Aki minden zugba fénycsokrokat aggat.

Itt az idő bújni, Csen tűnik népével,
Amadonok lassan, halkan ébredeznek,
Cirógat Szemes úr néhány fénykévével,
Amadon asszonyok jó reggelit esznek.

Fürödnek friss vízben, meg is törülköznek,
Izmot tornáztatnak, aztán öltözködnek,
Parancsokat adnak a kijelölt köznek,
Közben nyoma sincs már a reggeli ködnek.

Murina királynő lép a trónterembe,
Helyet foglal trónján, fehér tunukára
Kék bársony köpenyt ölt, néz bele a csendbe,
Aranyvörös hajjal vár a koronára,

Mit Emese lánya szép fejére teszi,
Majd Temise lánya ékszert rak kezére,
Faragott jogarát jobb kezébe veszi,
Kék bársony köpenye simul termetére,

Lábán arany szandál, két lánya mellette,
Az egész tróntermet a helyére tette,
Jöhet az idegen messziről jött követ,
Akit vagy szerencse, vagy a balsors követ.

Belép az idegen, meghajol előtte,
Int a szolgáinak, ajándékot hoznak,
Riféus a nevem, a nevét ellőtte,
Ujjai egy arany kis könyvben lapoznak.

Az áll e lapokon, szent rovásírással,
Amadonok népe Atlasznak rokona,
Ránk támadt a gorgon, várak vívásával,
Gorgonok hazája űrnek sárkány hona.

Atlasz, a királyunk, kéri segítséged,
Amint lehetséges, hozzad hadinéped,
Arannyal fizetünk, s testvéri csókokkal,
Hozzad hadaidat, mégpedig jó okkal.

Mi lenne a jó ok? - kérdezi Murina.
Ha minket legyőznek, rád is rádtámadnak!
Mérges a királynő, feszül minden ina,
Ezek a gorgonok csak pusztulást adnak.

Folytatja a követ: Fejük neve Gorgó,
Kígyók tekerednek hajuk helyén körbe,
Sisakjuk rettentő, rajta kígyó forgó,
Pajzsuk fából készült, kardjuk ívelt görbe.

Aki rájuk tekint, kővé dermed ottan,
A sok gorgon böfög, s vidul jóllakottan,
Megfagy a vérünk is, lelkeket zabálnak,
Csatasoraikban elefántok állnak.

Miért hozzám jöttél segítséget kérni,
Van más királyság is, erős seregekkel,
Nem szabad a gorgon rút fejére nézni,
Cimborálnak azok az éji egekkel,

Megdermed seregem, elesünk a harcban,
Még össze sem csaptunk, máris csatát vesztünk,
Vajh, a gorgon ember, rémítő álarcban?
Még össze sem csaptunk, és máris elestünk?

Nem úgy van, királynő! Nőkre nincs hatással
Rémisztő pofájuk, tárgyalnánk mi mással,
De csak neked van oly hatalmas sereged,
Amely csak nőkből áll, s a győzelem veled!

Murina tanácsot tart a híveivel,
Ott van Csilla, Tilla, Cilla és Marina,
Bátor ezredeknek vezérlő fejivel,
Jön még Tünde, Zselyke, Dorina, s Darina.

Emese, s Temise anyjuknak azt mondják,
Ama-Zóna földről hívjanak sereget,
Amazon királynők seregüket hozzák,
Kemény harcosokból hozzanak eleget.

Égé nagy királynő, s Fehér Kanca anya,
S Grűné nagy királynő mind varázsló banya,
Tudásuk égig ér, szükség lesz majd rájuk,
Népük meg oda megy, amit mond királyuk.

Lovas hirnököknek csapata szétszéled,
Edina parancsnok száguld fehér lován.
Égé királynőhöz szólhat: tán úgy véled,
Gorgonok serege a háború során,

Téged majd békén hagy, akkor nagyot tévedsz,
Ők is amazonok, hódítani fognak,
Varázsló vagy Égé, ha jövőbe révedsz,
Meglátod a jövőt, amint vicsorognak!

Égé gondolkodott, azt felelte végül,
Murina serege véle kiegészül,
Megyünk a gorgóra, nézzük, amint görög,
Görgő seregükben sok majd halva hörög.

Edina jelenti Murina úrnőnek:
Égé, Fehér Kanca, s Grűné csatlakozik.
Murina hadai szinte égre nőnek,
Húszezer a lovas, s tovább szaporodik,

Harmincezer gyalog, fegyvere a lándzsa,
Sok hajító dárda, íj és nyíl, vasheggyel,
Harmincezer harcos, bátor maharádzsa,
Lovasoknál kend jel, minek neve kengyel,

Pajzsuk kettős ívű, csatabárd két élű,
Félhold az alakja, fényes éles szélű,
Indul már a sereg, Égé hoz hajókat,
Teli élelemmel, nagyokat és jókat!

II. AMAZON SEREGEK ÚTJA

Themiszküra várost elhagyja a sereg,
Tünde és kis Zselyke helytartónak marad,
De sok a teendő! Nap nap után pereg,
Amazonok népe, gondterhelt a nyarad!

Követek indulnak szkythák országába,
Sza Ura Matákhoz, és a szarmatákhoz,

Kimmérek földjére, talán nemhiába,
További népekhez, amazon anyákhoz.

Elkél a segítség Atlasz országához,
Atlantiszban álló rengeteg sok várhoz,
Harmadik Atlantisz tele van várakkal,
Van sok városa is, helyi hatalmakkal.

Dél irányba mennek, Tarszuszba, Merszinbe,
Megérkezik Égé, erős flottájával,
Murina most nem megy tágas kocsiszínbe,
Átmegy Kű-Pirosba, fél vezérkarával,

Serege Ugarnak irányába halad,
Ugarit városa ugorok nagy háza,
Murina és Égé szép Cipruson marad,
Paphoszba hajóznak, Pap Ház városába.

Nagy a tülekedés, ciprusi rovással,
Sok asszony törődik az Anya vallással,
Feljegyzik írnokok e híres esetet,
Templomnak Murina aranyat ad, hetet.

Pap-Hosz, avagy Pap-Ház, Nagy Istenanyának
Gazdag városa lőn, több tucat templommal,
Áldoznak itt papnők múltnak és a mának,
Arannyal, ezüsttel, és vér hatalommal.

Kű Piros szigetén van sok vörös rézérc,
Innen Küprosz neve, ami tudd, Kű-Piros,
Piroska is Priszka, Priszcilla se Lúdvérc,
Eredeti nevét kiejteni tilos?

Alasija neve, lásd Alsó Ázsia,
Lukiához közel fekszik ős Lúvija,
Ászok lakta térség, magyarok őshona,
Nem szól róla bölcs szó, csak vad zenebona.

Kűpirosz szigetén él szép Aphrodité,
Kagylóban született, tenger fodrozásán,
Nagy Zejsz anyja Létó, barlangja a Dikté,
Aphrodité lebeg tenger hullámzásán,

"A" a Víz, a Phrodít a magyar Fodorít,
Fodorítból lesz a Frodít, összemenve,

Fodros a szoknyája, amit fodor borít,
Fodros haja csillog, nincs olajjal kenve.

"É" a magyaroknál Ház, Palota, Templom,
Görögöknél az É lesz a nők jelzője,
Nő nem mehet hadba, dolga a sok lim-lom,
Ám a magyaroknak szabad minden nője!

Hadúr és Artemisz Murina szülője,
Lányuk a királynő, meg egész családja,
Ár hegyeken járva, nyilát hogy kilője,
Kiséri Artemiszt sok női barátja.

Te-Misz az Isten-Nő, hegyek birtoklója,
Nyílhegy, lándzsa, dárda veszedelmes nála,
Védi a vadakat, vadászoktól óvja,
Csodaszarvast kerget, nem érhet nyomára.

Murina és népe áldozatot adnak,
Nem lesz most halála szerencsétlen vadnak,
Virágkoszorút szó Murina is maga,
Aranyat is áldoz, ragyog a csillaga.

Kű-Piros szigetről Ugar házba mennek,
Vonul a nagy sereg a Nyíl folyó felé,
Berytosz urával meg is ebédelnek,
Szi-Don, a Nap-Úr vár, ura kijön elé,

Tur város jó ura Murinát köszönti,
Vendégül is látja a női szépséget,
Oltáron virágot édesvízzel önti,
Erre felé a Nap egyre jobban éget.

Városokban a nép magyar és szemita,
Jól megvannak együtt, nincs közöttük vita,
Szemest, a Napistent, mindkét nép imádja,
De a nő seregen mind a száját tátja.

Nil országhoz érnek, minek neve Delta,
Dél-Táj, a Hunország, ahol sok a város,
Gazdag búzatáblát, sok növényt nevelt a
Nílus édes vize, mely éggel határos,

Tejút folyó szerint épül sok piramis,
Itt mered a Nagy Szfinx szemével keletre,

Thoth, a Teút isten tudása nem hamis,
Imhotep építő, itt vár ezer tettre.

Murina serege átkel a Hét Ágon,
Atlantiszba megyünk, át a nagyvilágon,
Murit megyünk csapni, szól a lányainak,
Serege már lassul, fáradnak az inak.

Pihenőket tartva halad napnyugatra,
Sza és Pe városban kicsit elidőznek,
Hem városból lépnek már a sivatagra,
Ta-Kemből Deszertbe, megeszik, mit főznek,

Égi-Pitom földről Libu földre érnek,
Lib-Nan hercegétől van jó ajánlásuk,
Erre már a homok iszonyú temérdek,
Sivatag népétől nincs már nyugovásuk.

Gigász harci kocsik érkeznek nyugatról,
Amazonok népe nem is tud e hadról,
Kiderül, rokonok, messzi Kárpátföldről,
Hozzájuk csapódó ezernyi ökölről.

Szah Ára a Szahnak szahraz, mint Szahara,
Száraz itt a földség, homok a tengere,
Homokdűnék után terjeng sok kődara,
Hegységek, sós tavak, sódomboknak tere,

Líbek élnek erre, mint Lib-Nan országban,
Adürmakh, Ász Buszta, Auszkhisz és Bakal,
Naszamón több nejjel, kevés városában,
Garamantok földjén nincs semmi hivatal,

Giligama nép és Gindánok meg Makák,
Atlaszban atlánok, délre Ataranták,
Makhlüszok, Maxüszok, földművelő népek,
Tengerparton békés lótuszevők élnek.

Gigen ülő Ászok kocsikáztak erre,
Kárpátföld országból jöttek a gigászok,
Futottak a népek, erre meg semmerre,
Üvöltött a gigász: Most én hadonászok!

Van itt ugró egér, zegerisznek mondják,
Ő "az egerísz" tán, két lábon futkorász,

Pajzsot és a páncélt erre nádból fonják,
Rengeteg a szőlő, de kevés a borász,

Oroszlán is él itt, fekete sörényű,
Sok madárnak tolla szép csillogó fényű,
Antilopok, zebrák, s a nagyfülű róka,
Sakál, ravasz majom, ki nem süke-bóka.

Atlasz országához ért Emese hada,
Magas hegyormokhoz, laknak itt atlánok,
Utána érkezik Temise csapata,
Várják az atlánok, ember oroszlánok,

Atlantisz északra, nagyon messze fekszik,
Csillogó a fala aranytól, ezüsttől,
Csodálatos város, az éggel vetekszik,
Benne sok templomban drága tömjén füstöl.

Atlaszi atlánok Atlantiszból jőnek,
De már elgyávultak, szolgái sok nőnek,
Murina támadást tervez megfontoltan,
Haditanács előtt mindent megokoltan.

III. MURINA HARMADIK ATLANTISZBAN

Itt a Triton-tónál támad szép Murina,
Tritón folyón átkel, sós tavak előtte,
Kevés vizű folyó, olyan, mint a Rinya,
Tavakat itt a só páncélként benőtte,

Méné városában, neve Holdat jelent,
Áldozatot mutat a Hold istennőnek,
Majd Kerné a központ, hová hada bement,
Kerné seregei kapun elé jőnek.

Megütközik velük, betör a városba,
Minden férfit megöl, nőket, gyerekeket
Rabszolgának adják, más házba, számosba,
Megrázzák az Atlaszt, s Atlasz meg az eget!

Azt hirdetik erre, ki az eget tartja,
Rendületlenül áll, ég a fejfedője,
Atlasz titán, nem más, magyaroknak sarja,
Feje égbe nyúlik, arcán ég felhője,

Atlasz, Hegyek Atyja, két nagy ágra szakad,
Parti Atlasz fut a tengerpartok mellett,
Rif Atlasz nyugaton a tengerbe szalad,
Magas Atlasz délen az égig kitellett,

Atlasz a király is, név is, cím is egyben,
Ne irtsa a népet, részesítse kegyben,
Riféus a követ, kéri hős Murinát,
Kik hozzá fordultak, Atlantisz sok fiát.

Atlasz király jő el, nagy házanépével,
Fogadta Murina Atlantisz királyát,
Tárgyal Riféussal, Atlasz követével,
Lakomát ad nékik, s kinyitja a száját:

Atlantiszról mesélj, hová lett a város?
Elsüllyedt a vízben, eltűnt a habokban,
Csudálatos lakhely, semmivel sem páros,
Páratlan szépségű, áll az iratokban.

Népe keletre ment, Kárpátok földjére,
Második Atlantisz, esküszünk nevére,
Más törzs ide jött le, e magas hegységbe,
Melynek nagy csúcsai feltörnek az égbe.

Folytatja nagy Atlasz: Negyedik Atlantisz
Túl van az Atlantin, Át-Alanti földön,
Hol a Nap lenyugszik, ott aranyból van dísz,
Mérhetetlen számú, örökké örökkön.

Ament "Víz-Menti", titokzatos térség,
Hol lelkek tanyáznak, démonok lapulnak,
Ismeretlen tájék, lelkeknek reménység,
Démoni szellemek reménytől vadulnak,

Ötödik Atlantisz Nílus mentén virul,
Ott az emberi bőr szép pirosra pirul,
Min isten országa Minosz birodalma,
Atlantisz népe az, Min isten oltalma.

Aranyat, ezüstöt, csodás drágakövet
Ajándékoz Atlasz Murinának ottan,
Van sok drága palást, finom gyapjúszövet,
Azután távozik, Atlasz megfontoltan.

Murina Kernéből új várost építtet,
Épülnek a házak, Murina lesz neve,
Környékről sok embert ide telepíttet,
Falait izzítja Ré Napisten heve.

Arghilasz városa, Tingi, Lixusz, Szála
Csatlakozik hozzá, az egeknek hála,
Megy a rábeszélés, jól mennek a dolgok,
De ekkor jönnek a démoni koboldok.

Pajzsuk krokodilbőr, kígyó hajuk helyén,
Lándzsával, dárdával vannak fegyverkezve,
Női hadseregük kígyót hord a fején,
Vonul nagy seregük, homokban evezve.

Csilla lovassága jobb szárnyon sorakoz,
Középen Emes, s Temise pajzsfala,
Bal szárnyon a többi, s Atlán hada lakoz,
Hátrébb a tartalék Murinával vala.

Néki, a győzelem szárnyas istennője,
Mondja Murinának, néki lesz jövője,
Niké másképp neve, Nyékek pártfogója,
Ártó ellenségnek szörnyű megtorlója.

Összecsap a két had, megy az öldökölés,
Halálsikoltások, vér fröccsen a földre,
Kürtök mély búgása, rettentő dobpörgés,
Csillogó hadsorok hullanak megölve,

Csilla vadul harcol, arany a peltéje,
Félkörívű pajzsa, bronz a csatabárdja,
Lovas harcosai a gorgonok éje,
Csilla a lándzsáját gorgon testbe mártja.

Középen Emese csatabárdja kaszál,
Mellette Temise gorgonokat darál,
Harcolnak egész nap, döntetlen a csata,
Ragyog mindkét sereg fénylő csillagzata.

Hajnalban Ré isten haját égre veti,
Amazon lovasság új támadást indít,
Murina a harcot dombról nézegeti,
Megöljük a gorgont, elesik most mind itt!

Valóban, hős Csilla áttör az ellenen,
Fut a gorgon sereg, összeomlik sora,
Látszik a bátorság az igaz jellemen,
Gorgonból nem marad csak a szálló pora.

Háromezer foglyot fognak a futókból,
Nem ölik meg őket, nem tudni, mi okból,
Hanem a gorgonok éjjel fellázadnak,
Ekkor mind megölik, vége van a hadnak.

Murina murija fényesen sikerült!
Ment ezután messze, Nyári szigetekre,
Több piramist épít, semmibe se került,
Ka-Nári országban szükség volt jótettre,

Guancsok laknak itt, ősi rokon népek,
Kapu Nyár országra a Ka-Nári térség,
Talán e szigetek a szárazföld végek,
Talán e guancsok egy ősi testvérség?

Közben Égé hada gorgonokra akad,
Medusza flottája száz darabra szakad,
Süllyednek hajói, nagy lett a vereség,
Égé oldalán meg dagad a nyereség.

Heszperia földjén tesznek még egy utat,
Bronzművesek jönnek szép Kárpátiából,
Eme félszigeten hősnőnk sokat kutat,
A tudást keresi, az, amit hiányol.

Tartesszosz királya, ki vendégül látja,
Tárt a király neve, Tartód a leánya,
Hatalmas sziklákból épült palotája,
Tartód pedig tündér, népe boszorkánya.

Végül elbúcsúznak, Égé nagy flottája
Kelet felé halad, merre Atlasz tája,
Csilla, Tilla, Cilla, és a lovassága
Hazafelé indul, várja szép országa.

IV. MURINA BIRODALMA

Amadzon királynő, Amadok úrnője,
Kelet felé halad, s kivel találkozik?

Vezér úr serege, és sok követője,
Rábukkan hadára, s nagyon ámuldozik.

Vezér, a Nagy Vadász, Murinát öleli,
Arany írást ad át a nagy királynőnek,
Szépségében Vezér nagy örömét leli,
Égi-Piton földjén urak eléd jőnek.

Üzenek fiamnak, Hornak, a királynak,
Nejének, Hathornak, meg az Alsó-Tájnak,
Adjanak meg nektek minden támogatást,
S kívánok harcodban sikert, s jó folytatást!

Hosszú, poros úton Hun földre érkeznek,
Égi Nyílás alant, Tejút alsó mása,
Ez a Nyílós folyó, hol sok mindent vesznek,
Tündöklik a Tejút égi lobbanása.

Hor és Hathor jőnek, adnak mindenfélét,
Szeretettel adnak magyar amadoknak,
Drágakövet, szobrot, aranyból fénykévét,
Magor-fiak ők is, büszkén kezet fognak,

Nagy öröm Hunföldön, Magarból is jönnek,
Hölgyek, urak nékik boldogan köszönnek,
Csodálják Murinát, csodálják a hadat,
Ahol nők szolgálnak, s van női akarat!

Egyiptom folyója a keleti határ,
Átkelve a folyón Kánaánba mennek,
Olajfa ligetben van nemes illatár,
Phoenix itt pálmafa, mentén menetelnek.

Vad harcok kezdődnek bőszült arabokkal,
Csata csata után, viaskodnak győzve,
Sivatagi széllel, vad arab rablókkal,
Amazonok győznek, ellent megelőzve.

Lecsapnak nappal is, lecsapnak az éjben,
Amazon harcosnők látnak a holdfényben,
Szétverve az arab, fut mint nyúl, sebesen,
Amazon üldözi, haragvó hevesen.

Ama-zóna földön, hol amák az urak,
Amazon hercegnők hadat toboroznak,

Harcost a seregbe csak fényes Udu rak,
Ezért sok leánynak bánatot okoznak,

Csak az ügyesebbje kaphat pelte pajzsot,
Dárdát, hosszú lándzsát, s csatabárdot véle,
Száradt gorgon arctól nem vág ijedt arcot,
Azt is jól megnézik, a kígyóktól fél-e?

Növekszik a sereg, Szkűthiába mennek,
Előtte más népek földjén menetelnek,
Tudni való az is, szkűtháktól erednek,
Magyar, másként szkűtha, asszonytól teremnek.

Murina társai haditervet szőttek,
Haditervük szerint csapatokat küldtek,
Négy világtáj felé bronz nyilakat lőttek,
Előlük seregek messze menekültek.

Szubartun átkelve Kurtu földre értek,
Itt a Kura folyó csörgedezik lassan,
Aratta országban a búza temérdek,
Szekirtu országban van szekér vasaltan,

Asszúr és Ninive szumeri városok,
Tornyai az éggel majdnem határosok,
Irán után Turán földjén kóboroltak,
Közben sok sereget maguk előtt toltak.

Aztán megkerülték Kaszi nép tengerét,
Ez a Kaszpi vize, Szkűthia nagy tava,
Megkergették gyakran a síkság emberét,
Télen hajukba szállt észak fehér hava.

Dontu országától nyugatra haladtak,
Geta, másként Heta földön táboroztak,
Itteni népeknek fontos tudást adtak,
Bor-Üsten vizéből esténként boroztak.

Trákiába menve keményen harcoltak,
Trákföldön harcolva kis ideig voltak,
Visszatértek Trója földje oldalára,
Murina büszke volt nagy birodalmára.

Tünde, s húga, Zselyke, szép Themiszkyrában,
Kyra a Nap, tudjuk, dolgokat intéztek,

Sereget gyűjtöttek szkűthák országában,
Végrehajtották azt, amiket kinéztek.

Györgyi főparancsnok megy Georgiába,
Győr a Napnak köre, körbástyás építmény,
Amazon serege nem megyen hiába,
Kis győröket épít, mi kerek készítmény,

Phasis folyó mellett terül birodalma,
Szibarisz városban kiterjed hatalma,
Szibar az Aranyvár, szabárok székhelye,
Szapáriak vára, tudja hetven megye.

Egyszer a szkutha had elment kalandozni,
Feleségek várták, csak megjönnek egyszer,
Férjek nem akartak fájdalmat okozni,
De csak késlekedtek, harcoltak ezerszer,

Feleségek ekkor rabszolgákat fogtak,
Megtették férjeknek, így lett sok csapodár,
Ám a férjek jöttek, kapukon kopogtak,
Nem fogadta őket csak sok éji madár.

Csata lett belőle, győztek is a szkíták,
Kemény ütközetben győzelmük kivívták,
Sok hűtlen asszonyuk külföldre menekült,
Népet alapított, más országba került.

Szarmata asszonyok fegyveresen járnak,
Asszony-uralta nép, nők az uralkodók,
Nék férfi ruhában vágnak a határnak,
Vadászok, kik nyulat, s barna medvét fogók.

Hürkánia tájtól Maióta határig,
Meiotisz-tengertől, vize sós, ne merjed,
Masszageta földtől a Duna-deltáig,
Amazon úrnőknek nagy hatalma terjed.

Szkíta, hatti, szavárd, szumer, s az amazon,
Egy nemzetbe való, ősnéphez szavazom,
Szép Pentheszileia, Tomürisz, Valuska,
Nekünk oly kedvesek, mint aranygaluska.

Várost alapított a szkíta amazon,
Mürinát Leszboszon, Cymét és Pitanét,

Városok környékén ritkuljon a vadon,
Mytilénét szintén, Szmirnát és Priénét.

Hatalmas királynő, tetteit bámuljuk,
Legnagyobbak közé tartozik múltunkban,
Ne gondoljunk arra, hogy őt felülmúljuk,
Hős, nemes tetteit kövessük utunkban,

Tudás népe vagyunk, igazat keressünk,
Erővel, munkával igaz magot vessünk,
Dicsőség a részed Murina ősanya,
Aranyozzon téged szeretet aranya!

Tollaskígyó

Verses elbeszélés az őskorból.

Quetzalcoatl, a hős, az óceánon át,
Hajózott szüntelen, folyton napnyugatra,
Kereste jó fiúnk a nyugvó Nap honát,
És vágyott már nagyon egy kis jó falatra,
Éhes volt nagyon már, felment hát a tatra.

Körültekintve fent, hisz tat magast jelent,
Üveghegyek úsztak, ameddig ellátott,
Közben az arany Nap újra megint lement,
Előtte aranyból túlpirosra váltott,
Tulipiros színnel túlnan alászállott.

Röpült jó hajója napnyugatra egyre,
Éjszakon a hegyek mind üvegből voltak,
Reggelre nem talált a sok üveghegyre,
Hajósai padon gyorsan lapátoltak,
Dobosok ritmusban hevesen doboltak.

Dél irányba suhant a vitorlás gálya,
Bálna, fóka, rozmár, és a fehér medve
Elmaradt mögöttük, eltűnt a jég tája,
Helyette erdőség zöld lombjától fedve,
Fenevadak lestek, rájuk fenekedve.

Vizet vettek éppen, mikor egy nagy állat,
Kerekfejű medve tört rá a csapatra,
Előtte a vadász bizony meg nem állhat,
Vihar szelével tört a magori hadra,
Szakócák repültek az óriás vadra.

Háromszor nagyobb volt bármelyik medvénél,
Hajítófa zúgott, a szakóca repült,
Döngve becsapódott a medve fejénél,
Kapott még vagy tízet, s a szörnyeteg ledűlt,
Holtan összeesve, a földön elterült.

Medvetalpat ettek, ropogósra sütve,
Erdei gyümölccsel szórták a magokat,
Hozzá kis borocskát, vízben jól lehűtve,

Közben megbámulták fenn a csillagokat,
Szikrázva tündöklő, apró világokat.

Így hajóztak messze, egyre messzebb, délre,
Sütött a napocska, ontotta melegét,
Tollaskígyó, a hős, nem gondolt a télre,
Élvezte a napot, cirógató hevét.
Erdők száz virága káprázтatta szemét.

Hosszú félszigeten erdők virágoztak,
Itt a fák ágain nyíltak a virágok,
Barnálló fatörzsek virágokat hoztak,
Pirosan ragyogtak, mint a tulipánok,
Erdők mondták: piű, mint a gulipánok.

Szürkés krokodilok bőrükkel fizettek,
Állig át az orruk, mert alligátorok,
Emberből e hüllők most egyet sem ettek,
Inkább krokodilhúst nyelt az ember torok,
Lándzsát hajigáltak a hősi bátorok.

Nyugatnak fordultak, aztán megint délnek,
Ahol partra szállva dús erdőkbe értek,
Vitéz bajtársai senkitől sem félnek,
Oltalmazták őket finom művű vértek,
Láng lobbant fel nyomban, mihez hozzá értek.

Quetzalcoatl, a hős, Tollánba vándorolt,
Fekete köpenyes társai kísérték,
Toltékok között sok barbár szokás honolt,
Véres gyilkosságok sűrűn egymást érték,
A sok vérontásban nem volt náluk mérték.

Puskapor dübörgött, görögtűz égetett,
Gyilkos tolték házak vad tűzben lobogtak,
Tollaskígyó, a hős, nem volt elégedett,
Némely tolték házak aljasságba fogtak,
Hatalmuk összedőlt, ezért átkozódtak.

Ám a tolték törzsek harcosokat küldtek,
Akik Tollaskígyót védték, támogatták,
Gyilkosokat többé Tulában nem tűrtek,
Quetzalcoatl, a hős szavát tovább adták,
Tanait terjesztik, szívvel befogadták.

Ég a legfőbb urunk, fia a Napisten,
Aki az ősapa, Udum atya Ádám,
Csillag az unoka, éji égi szinten,
Éva az íveknek istennője, lám-lám,
Háromszázhatvanöt, mi Évánál szent szám.

A vért a Napisten nagyon is utálja,
Undorodik tőle, ha vérrel áldoznak,
Gonosz a papságnak vérrel teli tálja,
Akik azt áldozzák, kígyóvá változnak,
Szegény emberekre iszonyatot hoznak.

Így beszélt a nagy hős, Tollaskígyó apa,
Huszonnégy mágus hős támogatta szavát,
Tollaskígyó a Nap, a Napisten maga,
Gyilkosnak ellenség, jó embernek barát,
Uralja az égbolt csillagos magasát.

Kígyózva repülő, keletről nyugatra,
Papajó Ten köre felett tollal szárnyal,
An köre egyenlít, délre és északra,
A Borda Úrnője, Nin-Ti, véle tárgyal,
Borda íveket húz, miket fénnyel árnyal.

Ezért Udu-Ádám, s az ívek asszonya,
Éva istenasszony, minden ember őse,
Nyugaton van a Nap estéli alkonya,
Asszony neje nélkül nem lehet még ő se,
Éva, s Ádám nélkül nem lenne még kő se!

Tollaskígyó, az úr, toltékot tanított,
Teotihuacán városát készíti,
Követ csiszolgatott, laposra lapított,
Nap és Hold piramist magasba építi,
Csillámpiramissal városát ékíti.

Mágusok köpenyén csillagok ragyognak,
Magas kalapjukon Nap és a Hold csillog,
Messze vándorolva építésbe fognak,
Aki látja őket, a szeme csak pillog,
Piramisok csúcsán arany, ami villog.

Tollánból lett Tula, toltékok fő helye,
Hajnalcsillag templom díszíti a várost,
De Tollaskígyónak főhet szegény feje,

Hogyan tanítson meg sok tanítványt, számost,
Addig, amíg itt van, gyorsan, bölcsen, már most!

Történetet mondott, az ifjak hallgatták,
Csodálták a mestert, utasát tengernek,
A hős történetét rögtön tovább adták,
Tolték törzsek között hírverést tervelnek,
Legyen róla gondja mindegyik embernek.

Mayaföld hercege, a Hős gondolt egyet,
Elmegy a Pokolba, győztes csatát víni,
Ördögök királyát lecsapja, mint legyet,
Hősnek az erőben nagyon is kell hinni,
Utána áldomást, finomat fog inni.

Ment a Pokol felé, hét nap, hét éjszaka,
Tengeren úszott át, hol kígyók nyüzsögtek,
Az űrbéli tenger nagy kígyóknak laka,
Spirál karjaikkal messze dübörögtek,
Világító kígyók forogtak, pörögtek.

Egy kicsiny nyíláson bejut a Pokolba,
Pokol királyával keményen mérkőzik,
Hah, de a király győz, viszi a Seholba,
Levágja a fejét, állványon időzik,
Teste többi részét talán üstben főzik.

Pokol királyának fenséges leánya
Megnézte a nagy Hőst, kíváncsi volt rája,
Bele is szeretett, kis varázsló fránya,
Illegette magát, szabad volt a pálya,
Szerelmes csókra nyílt a leányzó szája.

Nyitott tenyerébe a fej beleköpött,
Vérlány volt a neve, ki teherbe esett,
Nagyon felbőszíti a legfőbb ördögöt,
Ikreket szült aztán, így történt az eset,
Emlékezzünk rájuk, egy percet, keveset.

Vitték az anyjukat, úsztak a Pokolban,
Át a világűrön, kígyók között jártak,
Tejútrendszereken, nem egy sötét ólban,
Átjöttek a Földre, hol rájuk már vártak,
Emberek feléjük tárt karokat tártak.

Jaguárszarvas és Vadász volt a nevük,
Nap és Hold lett sorsuk, mert istenek voltak,
Volt két fi rokonuk, főhet szegény fejük,
Mert rájuk támadtak, de most meglakoltak,
Aminek örültek élők és a holtak.

Egymajom, s testvére, Bőgőmajom gonosz,
Varázslatot szőttek, ami nem sikerült,
Felmentek egy fára, hol varázslat motoz,
Nem tudtak lejönni, egy varázsba került,
Pókmajommá váltak, amint ez kiderült.

Tollaskígyó mesél, a sok nép hallgatta,
Bűnhődik a gonosz, így legyen ezután,
Szokást és erkölcsöt e jó népnek adta,
Éljétek meg a jót, de ne ilyen után,
És, ha magyarázok, ne nézzetek bután!

Tollaskígyó, a Nap, mesél Napkeletről,
Aranyos Szegellet neve félszigetnek,
Fő része Atlantisz, mesél ezer tettről,
Barna oroszlánok vad bozótból lesnek,
Fehér egyszarvúak, s mamutok kergetnek.

Délen, a quechuák Peru országában
Viracocha néven Tollaskígyó hódít,
Tengeren hajózott tolték társaságban,
A sok találmánnyal quechuákat bódít,
Szeretetről beszél, és soha nem lódít.

Neve Tenger Habja, „Tengerzsír” értelmű,
Szeretik a népek, rajonganak érte,
Tanítása tartós, szeretet-érzelmű,
Ne öljetek embert, ezt ő nagyon kérte,
Huszonnégy mágus pap nagy útján kísérte.

Viracocha Perut széltében bejárja,
Égig érő hegyek keretezik útját,
Tanításra nyílik jó magorunk szája,
Megnyitja a népnek a tudás szent kútját,
Tanítja a szépet, elveti a rútját.

Ábrákat rajzolnak, bele a pusztába,
Kedvére az égi hatalmasságoknak,
Inkább a kövekre, semmint a lágy fába,

Üzenetet írnak az égi látóknak,
Szemeknek az éjben, távoli napoknak.

Peru a Magas Ház, az Örökkévaló
Tanyázik tájain, Ten tudásra tanít,
Itt a nép jóságos, égi tudást faló,
Növényeket termeszt, kemény követ hasít,
Állatokat tenyészt, és várost magasít.

Quetzalcoatl, a hős, távozik északra,
Mayaföldre menve, aztán toltékokhoz,
Vágyik haza menni, ülne már a tatra,
Honvágy fúrja, gyötri, menne az otthonhoz,
Emeli a szemét fénylő csillagokhoz.

Tengerjáró hajó úszik a partoknál,
Méhi-kó jó népe mágusokat sirat,
Atlantiszból jőve megáll egy földfoknál,
Magori hajósnál kiváló a szimat,
Tollaskígyó most még iratokat irat.

Szent magor írással ezüstre, aranyra
Rovásírást rovat helyi mesterekkel,
Isteni hatást sző az emberi agyra,
Őrzeti az írást helyi emberekkel,
Barlangokba viszik, rejtik nagy kövekkel.

Keletről jött hajó megtalálja őket,
Harminc év múltával mennek Napkeletre,
Hajóznak a vízen, járják az időket,
Atlantiszban a nép buzdítja új tettre,
Talán elhajózik újabb tengerekre.

Tollaskígyó, a Nap táltosa, mágusa,
Quetzalcoatl, a hős, Atlantisz vándora,
Huszonnégy a barát, habzó borok kusa,
Borkusok szandálján messzi földek pora,
Tengerjáró hősök, vizük tenger bora!

Csillagkapu

Ragyog ezer csillag, díszlik a Nagy Kosz,
Ég, amely fekete, s ékektől ragyog,
Igyál bort, eleget, biztat nagy Bakkosz,
S fejedben szikráznak majd a csillagok.

Káosz, a Sokaság, Ká lélek útja,
Honnan levetettnek mind a csillagok,
Olyan emberré lesz, amire futja,
Egek büszke sarja, vagy bután makog.

Kosz, te végtelenség, feketén ragyogsz,
Kosz-Mosz, te Ifjú-Kosz, rend s a nyugalom,
Benne, ifjú ember, jól élsz, nem nyafogsz,
Bár halálod jelzi ezernyi halom.

Koszt a fényes étek, csillogó asztal,
Koz-Ma fekete-hely, edények alján,
Koszorú a Kosz-Örv, csendben vigasztal,
Csillagokba vivő Vezér úr balján.

Nyílik csillagkapu, halkan csikordul,
Oda mén a lélek, Isten fényébe,
Ördög sok szolgája dühödten mordul,
Megszabadult lélek Ten isten éke!

Teuta királynő

Teuta szép leány, Kárpát-medencéből,
Feleségül ment az illyr főkirályhoz,
Gazdag, vérmes leány, nem ment ő szükségből,
Kiválóan értett harchoz és csatához,

Végbe is vitte azt, amit elhatároz.
Agron ill uraknak vezérlő királya,
Gyakran hadat viselt, rabló volt őkelme,
Kevés volt országa, Illúria tája,

Előbb lett hírneves tenger veszedelme,
Aztán lett hadvezér, népe segedelme.
Agaron, hős Agron, agarénusoknak
Hírneves királya trónörököst akart,

De Teuta inkább hódolt mágusoknak,
Jövendőmondóknak, kedvence volt a kard,
Teste vaspáncéllal, nem kelmével takart.
Teuta, Tejuta, húga Triteuta,

Hozzámegy Agronhoz, lesz a felesége,
Pinnész az ő fia, okos és nem buta,
Nővérét segíti, örül őfelsége,
Biztonságban Pinnész, ha Agronnak vége.

Agron délre támad, Medion városra,
Etolia hadát csúnyán tönkre veri,
Ellenségek közül rátámad számosra,
Epirusz ellen a kártyáit keveri,

Földjét, mit elvettek, mindet visszaveszi.
Démétriosz király, sorban a második,
Makedonok ura, dardánokra támad,
Teuta királyné közben anyásodik,

Longar dardán királyt elfogja a bánat,
De Teuta segít, felé hála árad.
Mikor Agron meghal, Teuta az utód,
Gyámja lesz Pinnésznek, hadak parancsnoka,

Vad Teuta régens, köröd hányszor futod?
Rátámad Rómára, bosszúvágy az oka,

De a háborúba beletör a foga.
Centumalus consul kétszáz hajójával

Beveszi Kerkürát, fondorlatos sereg,
Apollóniánál húszezer lándzsával,
S kétezer lovassal Albinus közeleg,
Tejuta királynő, szerencséd elpereg!

Nutria falunál győznek az illírek,
Teutana, aki Tejútanya, örül,
Királynő minőség, de rosszak a hírek,
Rengeteg római veszi népét körül,

Ebből a fogóból nincs, ki kipöndörül.
Risan városába szorul hada vissza,
Nagy római sereg már ostromra készül,
Kotori öbölben csak a könnyét issza,

Az ostromló sereg újjal kiegészül,
Ez az ostrom mostan tengernyi sok vért szül.
Teuta királynő dönt, megadja magát,
Nem akarja népe kardélre hányását,

Tárgyaláson végül megmenti a hadát,
A római enged, tarthatja vallását,
Rhizonba bezárva királyi állását.
Amazoni becsét Róma elismerte,

Nagy Dinári-hegység Rómának birtoka,
Ill urak hadait végül is leverte,
S kegyelmet gyakorolt, volt elég indoka,
Női harcosságnak ő legfelsőbb foka!

Partholón küldetése

Összegyűlt száz táltos szép Kárpátiában,
Azon tanácskoztak, hogy öntsék a bronzot?
Volt ércük, nem kevés, sok bőr tarisznyában,
Cipelték az ércet, de nem, mint koloncot.

Tűzön olvasztották, a fémet keverték,
Gondosan az ércport mérték is, és merték.
Kaukázusoknál dívott az arzénbronz,
Onnan jött táltosok e bronzot dicsérték,

De törékeny nagyon, ezért senkit se vonz,
Tudták, mennyi a réz, és az arzén mérték.
Bánátban táltosok vitatták, s a bánok,
Mi legyen a rézzel, meg pánok, s ispánok.

Írottkő táltosa antimónra szavaz,
Más táltosok az ónt helyezték előre,
Addig vitatkoztak, míg a tél már havaz,
Égen a Napisten nem jut delelőre.

Ekkor szól egy táltos: Megyek Albionba,
Hírlik, sok ott az ón, elmegyek ónhonba.
Déli partra megyek, hol az ónos szikla,
Mint égen a csillag, milliószám hever,

Elsőre olvasztom, avagy másodikra,
Kezem rezet ónnal biztonsággal kever.
Amint elkészültem, jövök is, hamarost,
Nem soká elérem a Tiszát és Marost.

Part Hol Ón lett neve, elment Napnyugatra,
Dunán felhajózott, Rajnán lehajózott,
Táltosok zászlóját tette ki a tatra,
Hű embereivel északra lopózott,

Táltosok zászlóján három a spirális,
Isten, Lélek, Tudás, csatlakozhatsz máris.
Orkney fősziget táltosok központja,
Us jel van ott, az Ős, a jeget vizsgálják,

Ez a táltos város a bölcs tudást ontja,
Hideg jég rohamát becsülettel állják.

Innen délre mennek, Kent tartományába,
Hol a vízrajz magyar, ma is, nem hiába.

Partholón és népe ónt olvaszt a parton,
Nagy és sok óntömböt hajókra pakolják,
Egyre több az ón fém, dolgoznak kitartón,
Feltöltött hajókat aztán vízre tolják,

Viszik az ónt messze, szép Kárpátiába,
Toron-Tál országba, körbe karimába.
Táltosunk híre nagy, Stonehenge-t építi,
Mondják, ő a táltos, az, aki pártol ónt,

Ónnal ötvöz rezet, jó bronzot készíti,
Dalok dícsőítik még ma is Partholónt,
Csillagvizsgálóját kőkörrel keríti,
Hódítások könyve őt is megemlíti.

Megérkezvén haza, Torony-Tál tájára,
Gyűlnek a táltosok, meghozni a döntést,
Antimón, arzén, ón kemény vitájára,
Adni a győztesnek hálát és köszöntést.

Győz Partholón bronza, kiváló minőség,
Partholónt illeti a győztes dicsőség.
Így esett a vita, egy táltos küldetés,
Messze Napnyugatra vitt Partholón útja,

Küzdött vízzel, jéggel, utazása mesés,
Ily történeteket ont a tudás kútja!
Tiszteld őseidet, kik okosak voltak,
Elavult helyébe jót és újat toltak!

Rasdi

Ébred Rasdi, a szép lány, ormos nagy palotában,
Hajnali Nap tüze fénylik, szól a rigó dala kintről,
Ébred a nép, keze munkál, kertben a harmat elillan.
Reggel Rasdi mosakszik, járván illata rózsa.

Jönnek a hercegi ifjak, kiknek az őse Atilla,
Nagy Abaújvár frissen kelve köszönti a jöttet.
Szörnyű rém a Velencei Péter, kergetik őt el,
Ment a követség Ruszba, ottan három a herceg,

Védeni jönnek a német aljas vad dühe ellen.
Élén jő a csapatnak délceg hősi Levente,
Aztán András, s Béla, Árpád hős unokái.
Rasdi szalad, leborulván ottan tárja a karját,

Délceg hősi Levente gyorsan száll le a lóról,
Szép lány, állj te előttem fel, szépen mosolyogjál,
Mint a szabad nép lánya, tartás illik a szépnek.
Mondd a neved te leányzó! Rasdi, innen a várból.

Tán Aba házából vagy, híres szép unokája?
Hírem nincsen, a szépségemről tán te beszéljél!
Megszállván Abaújvár hűs palotája szobáin,
Hősi Levente igézve, Rasdi kezét nem ereszti,

Így lett Rasdi Levente híres szép felesége.
Jöttek a népek először kérni, majd könyörögni,
Hírneves ősei vallását kérvén követelve.
Ekkor hősi Levente király szólt: Engedem én azt,

Az, ki a Nap, Hold, s csillagaink hívője, imádja,
Szkűtico réligiót is hévvel, s nagy becsülettel,
Jézus Napkeleten járt prófétái szavát igya,
Ám, ha akarja legyen csak Jézus hű követője

Bölcs vaticáni tanítás, püspöki szózat alapján.
Így lőn nagy szabadosság, zűr tere, mondta a klérus,
Mondták, rossz a szabadság, boldog a nép, nem adózott,
Így lőn, abban az évben titkon ölte a méreg.

Akkor Rasdi sikongott, férje zord temetőben.
András lett a király úr, bátyja rendeletét mind,

Megfontolván, püspöki kívánságra törölte,
Majd bevezette a római vallást üdvözitőként.

Hősi Levente nevét meg csúf feledésre itélték.
Szőlős várban a régi hitét gyakorolta a népség,
Nagy Vata úr a pogányság híve leend eleinte,
Jó fia, János az ősvallás hű támogatója,

Nagy udvart alapítván, mind az urak szeretettel,
S bölcsességgel is álltak a pártján, bátoritólag,
Vendég ott a varázsló, bűbájos gyakorolja
Tisztán, ősi tudását, jó füvesasszonyok élnek,

Gyógyítják a betegség sok-sok válfaja mindjét,
Jár ide Rasdi királyné, keltvén Béla haragját.
András elmene Mennybe, ekkor Béla király lesz.
Rögtön Rasdi királynét elkapván lefogatta.

Hölgyem, tudd, a Turulház gazdag, hercegi tagja
Nem járkálhat a nép közt, úrnő vagy, hatalommal,
Minden mondatodat följegyzik bősz követőid,
Mindezekért egy várba bezárlak, légy türelemmel,

Ott élj, mágusokat kergesd el, Jézus urunkat
Híven imádd szeretettel, Megváltónkhoz imádkozz!
Mondta a nép, bizonyára szegény szép Rasdi lerágta
Lábait, éheze, mert nem kapta az ételeit meg!

Ám de sosem nem rágta a lábát, halni se kellett.
Ősvallás ered égből, fénylő Isten Atyától,
Minden más hitet ördög adja az emberiségnek!
Meg nem tört a királyné, Rasdi az ősvallás követője!

Így hát nem szabadulhat, várba bezárva öreg lett.
Népünk szíve kitárva, benn él Rasdi, a hősnő!

Tar Lőrinc

Zsigmond király hős lovagja,
Kinek báró volt az apja,
Purgatoriumba mene,
Ahol sikoly volt a zene.

Szent Patriknak barlangjába
Vitte őt a sebes lába,
Írországba ment csapattal,
Herolddal és kardos haddal.

Vad Pokol tátongó kútja
Ahova visz a rossz útja,
Purgatorium a neve,
Hol sütöget nagy tűz heve.

Jobbról démonok serege,
Ott bezárult Isten ege,
Balról sok vádoló vétek,
E barlangban bűn az étek.

Yacobus királyi jegyző
Oklevelet ad, mi tetsző,
Aztán Miklós prímáshoz ment,
Hol jól fogadták, annyi szent!

Szentháromság templomában
Híre terjedt múltban, mában,
Hódolt Jézus botja előtt,
Imádta a fényből kelőt.

Ezt a botot Jézus adta,
Szent Patrik volt, aki kapta,
Kártékony faj mind menekült,
Írország békébe merült.

Dublinban, hol várta szelét,
Zsigmond király hit-levelét,
Hol a hitre sokat adnak,
Bemutatta az uraknak.

Jött a jó szél, hajójával,
Nem törődve tengerárral,

Egyiptomba vitorlázott,
Ahol szent napfényben ázott.

Innen elment Indiába,
Onnan Közép-Ázsiába,
Haza jött a királyához,
Kitől sok arannyal távoz.

Azt is írják, párbajozott,
Fejére vont kárhozatot,
Toldi Miklós, ki megölte,
Ki életét ketté törte.

Tar Lőrinc hős palóc vitéz,
Senki ne legyen itt ítész,
Bejárta a fél világot,
Hős lett, aki sokat látott.

Hungária Bertája

Szép Hungáriának gyönyörű Bertája,
Hun ország a világ legszebbik fertálya,
Híre messze terjed, szépsége világít,
Sok királyhoz eljut, mindenkit elámít.

Pipin, a frank herceg, meglátta szép Bertát,
Aki látásáért hegyen, folyón kelt át,
Rögtön megszerette, kezét is megkérte,
Királynéje trónját ott neki igérte.

Pipin, hazatérve, a lagzit szervezi,
Kit vendégségbe hív, ételt hogyan eszi,
Lúdlábú istennő, Berchta is vendége,
Berta védnöke lesz, míg a világ vége.

Elindult szép Berta Frankhon irányába,
Sebesen haladtak, vitte lova lába,
Kétszáz jó hun lovag fegyverrel kísérte,
S száz nyoszolyó leány, ki rajongott érte.

Haladván nyugatra, közben volt sok kaland,
Csúcsokon jégsapka, virágzó rét alant,
Medve támadt rájuk, kapott pár vasnyilat,
Menjen az erdőbe, forrásvizet ihat.

Rabló lovagoktól hemzsegett pár tájék,
Ám a hun nyilaknak nincs ki ellen álljék,
Sárkányt is meglőttek, goblint, trollt és orkot,
Ám Berta királylány bajban sosem forgott.

Perahta a Fénylő, kísérte útjukon,
Aki átfér bármely ici-pici lyukon,
Végre megérkeztek, Pipin várta őket,
Püspök adta össze a hű esküvőket.

Rózsánál pirosabb orcája szépséges,
Fehér liliomszál, a Napra is kényes,
Gyönyörködöm benned, mondta Pipin király,
Olyan a szépséged, mint százezer virály.

Tökéletes leány, Turulház szülötte,
Ki a dúvadakat nagy halomba lőtte,

Pompásan lovagol, röpdöd arany haja,
Szűnik a királyság nagy és kicsi baja.

Gyermeke hős Károly, karvaly a javából,
Vére Turul sólyom, haján naptűz lángol,
Carolus, a Magnus, király és hadvezér,
Akinek a keze oly messzire elér.

Rátört Pannonhonra, kincseit kereste,
Mivel Turulházi, a kincs őt illette,
Hat szekér aranyat zsákmányolt serege,
Aranytól csillogott Frankhon egész ege.

Vadrózsa virága, gyönyörű szép Berta,
Törődött hugával, tudni illik, mert a
Jó édesanyjának volt másik leánya,
Aki ezt sem tudja, vigye el a kánya.

Coustance huga szép Hungáriában,
E titok rejtőzik minden kőben, fában,
Királynő lett, bizony, Berta segítette,
Neve Konstanc, Kustanc, Berta trónra tette.

Ne feledjük dicső őseink emlékét,
Berta, s huga Kustanc, aranyló trónszékét,
Szeresd gyermekeid, szeresd őseidet,
Érte az Ég Ura sok csodával fizet!

Hun

Van egy kőoroszlán, titkos Szfinx nevű,
Szobra óriási, merengő szemű,
Nagy, gigászi kőből faragtatta ki
Vezér úr, az isten, vagy más valaki,

Csodálkozik rajt' a Nap, s az éji Hold,
Mert a kőoroszlán ember arcú volt.
Szfinx, vagyis a Rejtély, közismert neve,
Égeti a szent Nap lángoló heve,

Nyílós partja mentén száraz ivás gát,
Ezen sívó gáton érzi jól magát,
Évezredek óta sivatagban ül,
Tág, nyugati parton, teljes egyedül.

Ős halottak lelke napnyugatra száll,
Messzi napnyugatra, hol úr a halál,
Arra vezet Vezér, vészhely arra van,
Veszt a nyugat tája, mindig nyugtalan,

Amenti országa Vízmentin terül,
Vezér a lelkeddel afelé kerül.
Szikkadt, száraz, égett földre tűz a Nap,
Mint egy vad oroszlán, mindent szétharap,

Arca lángsörényű, hatalmas Magúr,
Míg a tengerének színe kékazúr,
Forgó napkorongunk fényes Ré szeme,
Teremtő istennek tündér kelleme.

Szahara a Szahráz, homok tengere,
Kőmorzsoló itt a napkéz ereje,
Hor, mint hajnalisten, és a jó Heper,
Piroslanak reggel, mint piros eper,

Hor izt ont a tájra, ott a Horizont,
Ahonnan az új Nap, Hor a Szétre ront.
Hat-Hor Hornak Háza, a Ház szent köre,
Féli őt az éjjel ártó ördöge,

Szét a széthasító, mindent szétverő,
Keletkezés isten, fekete erő,

Íz-Ísz Izzás-Fénye, az Ész szent helye,
Nephthysz Nép-Tűz isten, láng az ereje.

Napnyugat a holtak sápatag tere,
Atlanti a halál tágas tengere,
Vész ura, a Víz úr, Véd úr, ki vezet,
Mikor élted elvész, adj néki kezet,

Viszen a Vadászba, hol létra foka,
Istenfénybe jutsz át, véle menj oda.
Ré hajója siklik kéklő ég vizén,
Estvén alámerül, jól tudom, biz én,

Átalanti tájon sebesen halad,
Atalanta úrnő, felkel általad,
Délben Ré az isten, másik nevén Rá,
Köszöntse a Napot Hur-Rá és Haj-Rá!

Atlantiszból jöttek magyar emberek,
Nyílós partja mellé, hol homok pereg,
Magaslott egy szikla, kemény porfirit,
Mellette meg mészkő, fehéren virít,

Nosza, jó szobrászok, szabjatok követ,
Előre az arcot, majd a hát jöhet.
Csillagok a Magok, fő uruk a Nap,
Fején lángkorona, izzó lángkalap,

A sok kis magocska ura nagy Mag úr,
Napatyánk, nagy isten, hatalmas hadúr,
Jelképed oroszlán, lángsörényű vad,
Égi kéklő tenger tiszta kék tavad.

Úr-Mag, szent oroszlán, Napisten urunk,
Őt faragta ősünk, amit jól tudunk,
Arca napkeletre figyelve tekint,
És ha jő Hor isten, felkelésre int,

Fején arany kendő, szikrázva ragyog,
Mosolyogva nézik égi angyalok.
Esős korszak jő el, csillagvíz ömöl,
Magúr arca vízben, s fényben tündököl,

Mészkő hátát eső veri, csíkozza,
Vájadékot vájva, hátát kínozza,

Jó magyarok mentek, ki tudja, hova,
Ez a környék szárad, szörnyen mostoha.

Száraz korszak jő el, sívó szél sivít,
Porrészecskét szállít, állandón visít,
Vízszintesen vájja most a mészkövet,
Porlik, rongálódik a kő mészszövet,

Homokdűne hömpöly be is temeti,
A sivatag száját porral eteti.
Új magyarok jönnek, kiássák Magort,
Elsöprik fejéről, s szájából a port,

Másik nevet adnak, ő lesz nagy Hunor,
Érti jelentését bármelyik tudor,
Hun a hunyó csillag, lelkünk fényjele,
Éji tág égboltunk vélük van tele.

A nyugati parton, mely a vész helye,
Áll a Hun magában, kelet tengelye,
Tán a fejét vésték, s új arcot kapott,
S új szemével nézi Hort, az új Napot,

Kufu mondá büszkén, gúlám legyen Hun,
S Hun legyen Honunk is, ahun és ehun.
Kiderült a Rejtély, mit Ré rejte el,
Ré napisten minden kérdést megfelel,

Hunok városában, Junu szent helyén,
Ó Bél Isz Kő csillog, Hun van tetején,
Hun csillagok jelzik, jő a fényözön,
Minden áldott Reggel, Réh Kel, s ránk köszön.

Kufu

Volt egy nagy királyunk, Nyílvíz parti úr,
Fején kendő, színe arany és azúr,
Józer nevet vett fel, ő józerivel,
Barátságot kötött, nem egy senkivel,

Imhotep barátja Junuban tanít,
Híres egyetemen tudást gazdagít.
Thot isten, a Tudó, Hermész ő maga,
Emberi nemünknek támasz csillaga,

Imhotep tanára, ki tanította,
Aszklépiosz néven okosította,
Hermész Triszmegisztosz tervet készített,
Gyarapítani az emberi hitet.

Tudtad-e Imhotep, hogy Égi Pitom
Ég mintára készült, így lett Egyiptom?
Isten Atya fölénk sötét vásznat húz,
Nagy fekete vásznon ezer csillag úsz,

Sok luk van a vásznon, meg egy hasadás,
Ez a Tejút, Nyílás, fényes szakadás.
Alant a Nyíl folyó, a Tejút mása,
Földanya testének szétszakadása,

Másik neve Ha-Pi, Háza-Csillagnak,
Csillogó fényvizén madarak laknak,
Vízér neve Vezér névváltozata,
Ozirisz istennek víz áldozata.

Kanyarog a Nyílvíz, mint Égi Pitom,
Pi-Ton Csillag-Folyó, amint állítom.
Ki-Jó: a Földanya, Ki nagy folyója,
Kígyóként ölel át, mint egy vízpólya,

Keán isten vize, Ó-Keán habja,
Piton égi kígyó, a Tejút rabja.
Hosszúkás, kanyarog, csillog a felszíne,
Olyan fent a Tejút, mint a Nyíl vize,

Ezer csillag ragyog, s számos csillagkép,
Építsünk mennyboltot, elmondom, miképp,

Délebbre a Bikát, két nagy szarvával,
Északabbra Vezért, hét csillagával.

Józer épített egy lépcsős peremest,
Párkányon nagy tornyot, szemnek kellemest,
Hét lépcsője égi szférák mintája,
Lelke azon lépdel, várja Ten tája,

Lépcsős piramisa szikkuratu volt,
Tur-Án, Hegy a Mennybe, s tán benne lakolt.
Sznofru elődei tervét folytatta,
Ragyogó piramist rőt kőből rakta,

Déli felragyogó piramis bedőlt,
Tán a súlya alatt megrogyott a föld,
Tört piramis néven ma is láthatod,
Vörös piramisát megbámulhatod.

Ku-Fu lett a király, Kő-Fő lett neve,
Kőfejű és Kevély, más néven Keve,
Hu-Fu Csillag király, Nap szítja fejét,
Ke-Opsz, a Kő-Arcú, mutatja helyét:

Piramisom ide építettem én,
Legnagyobb lesz végül mind a földtekén.
Kőkockákból gúlát, hegyet épített,
Erősíteni az isteni hitet,

Piramisa sima, rá arany kerül,
Csúcsára ül a Nap, s el is szenderül,
Napkelte s napnyugta helye lesz neve,
Fényhegy, hol fény csillog, fénylik eleve.

Fia Kap-Ré, Haf-Ré, Ré-Kap a neve,
Ré napisten Fője, ős is nagy keve,
Piramisa csúcsa pontban akkora,
Kufu piramisa, mint amekkora,

Udu arra sétál, üdül a szeme,
Diadalra jut hát Thotnak szelleme.
Mén Kau Ré nagyúr lesz az új király,
Ré Kái a Mennyben Giszában sétál,

Parancsot ad tüstént, pontos terv szerint,
Új kőhegyet épít, keze rajzra int.

Mike-Ré királynak kisebb lesz hegye,
Sok mérnök vigyázta, jó helyre tegye.

Isteni piramis, lélekfogadó,
Lelkünk Istennek jár, isteni adó,
Nyitok és a Nyílám, meg a Mintaka
Vezérben egy létra három csillaga,

Min-Ta a Menny Tája, Ka a Kapuja,
Itt vár az Örök Fény csillag apuja.
Rá Dzsedef épített egy új csillagot,
Azt hozta a földre, ki égen lakott,

Piramis, amely a Szehedu csillag,
Ezt a nevet adta, igaz tündérlak,
Más királyok máshol építkeztenek,
Rombolta házukat múlt, s az emberek.

Haba, aki Kaba, délen épített,
Réteges gúlában tett istenhitet,
Szepszeszkaf gúlája ’Befejezetlen’,
Borítást nem kapott, lekövezetlen,

Jöttek más fáraók, megépült Vezér,
Ozirisz, nagy Nimrúd, ki lelket kísér.
Sok piramis épült még e kor után,
Biztosan, terv szerint, okkal, nem bután,

Megígérem néktek, utána járok,
Megnézem a témát, másra nem várok,
Isten előtt tanú, ami igazság,
Legyen hát jutalmunk egy kis vigasság!

Hat Sep Szut

„Hölgyek legnemesebbje”, dicső szépség,
Ki „Első a nemesi hölgyek élén”,
Kikaparták neved, mi volt a vétség?
Mért törölték neved rengeteg sztélén?
Te, mint női szépség, fáraó lettél,
Uralkodásodhoz jó mintát vettél.

Maat Ka Ré, aki Ré Kája Maát,
Igazság Ré Lelke, isteni Mát-Ka,
Dicsőn uralkodtál sok évig, nahát,
Feléd nem szállt néped kesergő átka,
Jólét s béke honol szép Egyiptomban,
Gazdag a lakosság e magor honban.

Atyád Első Tothmesz, ki Tejút Ifja,
Édesanyád Ahmesz, Ah lélek szépe,
Atyád mindig győztes, harcát így víjja,
Anyád egyszerű lány, nem a Nap képe,
Tán ezért támadtak rútul ellened,
Hiába az eszed és szép kellemed?

Férjed szintén Tothmesz, sorban második,
Harmadik Tothmesz meg mostohafiad,
Hat Sep Szut szépen meg is anyásodik,
Nofru Ré a lányod, létedre kihat,
Régensként uralkodsz, s fáraó leszel,
Nílus-parti népért mindent megteszel.

Szenenmut építész, a főintéző,
Hapuszeneb Ámon főpapod, s vezér,
Paiemré Ámon próféta s néző,
Dzsehuti kincstárnok keze messze ér,
Jahmesz Pennehbet ki harcos katona,
Ineni építész, s szépül a hona.

Ujjad köré tekert ez a sok férfi,
Hűségesek hozzád, ami nem vitás,
Nem tudni igazán, szíved ki bérli,
Nem tudni, kitől jő reád uszítás?
Serény vagy, ki tele dicső tervekkel,
S ujjad köré csavart jó emberekkel.

Puntba vitorláznak hősi hajósok,
Azúr vizek habján, messze dél felé,
Ity a királynő, van kincse jó sok,
Zsírfarú hátsóját alig emelé,
Perehu a király, ad sok aranyat,
Mivel visszatér a jó hajós csapat.

Deir el-Bahari halotti emlék,
Szenenmut építi, csodák mérnöke,
Tökéletes templom, öröklét kellék,
Lenyűgöző ma is vöröslő köve,
Dzseszer-dzseszeru ez, a Szentek Szentje,
Itt lakik Hat Sep Szut lélek felkentje.

Núbia Arany Föld, népe háborog,
Lázongást leverik tábornokai,
Hozzák az aranyat, míg a Föld forog,
Ömlik a sok arany, jólét fokai,
Színájból türkiz jő, véle sok arany,
Jólétben az ország, rengeteg alany.

Joppe, mai Jaffa falát döngeti,
Nem bírnak a várral, a fal ellenáll,
Dzsehuti tábornok kitöprengeti,
Negyven harcost beküld, ha az éj beáll,
Olajbogyós hordók kapun átjutnak,
Éjjel a harcosok mind előbújnak.

Kinyitják a kaput, a sereg beront,
Elfoglalva Joppe, híres ez a tett,
Minden ellenállást Dzsehuti leront,
Mára már közismert híres mese lett,
Ali baba nem más, mint hős Dzsehuti,
Akinek a neve tisztán Tejuti.

Tele ez a korszak magyar nevekkel,
Toth isten a Teut, Tejút istene,
Tothmesz Toth-Született, fény elemekkel,
Tehutimesz neve éteri zene,
Tejúti és Ifjú, Ahmesz Hold Ifja,
Jahmesz Holdszülötte, ezürt Hold fia.

Aki egy Amonnal, Henemet Amon,
Lassan elénk tűnik dicső korszakod,
Habár folyton őröl az idő malom,

Gyönyörű szép hölgyünk szívünket lakod.
Életedről, szép hölgy, megemlékeztem,
Elmondtam, irántad amit éreztem.

Rá

Rám tűz nagy Rá aranyló fénye dél felé,
Szikrázik a kék ég, zölden villan a táj!
Ilyenkor merengek ezen a világon,
Miért van ennyi sok gyönyörűség, szépség?

Hogy az elmúlás valamit találjon?
Rá izzó korongja úszik a kék égen,
A nagy bura kéklő, hullámzó tengerén.
Tündöklő csolnakján sugár az evező,

Fényében fürdőzik az egész nagyvilág,
A virágzó pagony, erdő, rét, mező.
Lángos arca az ég arany oroszlánja,
A nagy oroszlán arcán lángot viselő.

Végig evez az égő égszín tengeren,
Este lenyugszik, az égről aludni tér,
Jő az éj, s félsz suhan át az emberen.
Éjjel áthalad a sötét birodalmán,

Hol démonok, szörnyek és árnyak támadják.
Széth, a testvére harcol a testvéréért,
Reggel a hajnal hajló alján kibukkan,
S imát mormolunk Rá arany fényéért.

Maja

Mama, szent Földanya, máj a te jelképed,
Kőből kifaragva, májból jósolt néped,
Jót mond a jós mindig, ha nem, még megjárja,
Dühös lesz a magyar, Isten oroszlánja.

Maja szent Ma lánya, aki a föld jója,
Ma-Ja a föld vize, számtalan folyója,
Víz önti a földet, attól termékenyül,
Vályog lesz belőle, ha a vízzel vegyül.

Majóták tengere Maeotisz mocsara,
Vizes tér Majótisz, termékeny a sara,
Maja istenasszony anyja magyaroknak,
Maja táj népének, csillagtér járóknak.

Újvilági mayák nevünket viselik,
Ősi eredetük ma már meg sem lelik,
Nil folyójuk mentén piramisok állnak,
Maya-Pán városban szobrokat csinálnak.

Majdan Maja Tennek uralmi szakasza,
Ötödik hónapunk Maja szent tavasza,
Öt nagy Utu isten száma, ki fényöntő,
Tavasz Maja tája, szent ég, ez a döntő!

Májusi virágok a legszebbek vagytok,
Pompázatos fejjel nékünk ragyogjatok,
Májusi virágok örökké nyíljatok,
Minden új májusban mezőkre hívjatok.

Májusi virágok bársonyos szirommal
Nyíljatok az égre, örök bizalommal,
Májusi szerelmek oly édesek vagytok,
Édesek voltatok, édesek maradtok.

Májusfát állítva üdvözöljük Maját,
Magor feleségét, Nap nőt, földi anyát,
Tündér nőt, szépségest, népünk üdvösségét,
Földek és a vizek, s a növekvés lényét.

Torma Zsófia

Hallottátok hírét Torma Zsófiának,
Tudós nagy delnőnek, igaz szó fiának?
Aki nem hallotta, vessen az magára,
Árnyékot vet minden írásos mappára.

Kis törékeny asszony ásta a földeket,
Feltárt mélyen fekvő kulturrétegeket,
Első nagy régésznő az egész világon,
Kiből nem terem ám minden bikkfa ágon!

Bátyja, Károly, irigy, keresztbe tesz neki,
Pulszkynak, Hampelnek nincs ki négy kereki,
Még hogy Tordos rokon Trójával, Szumerrel!
Erdély rokon lenne messzi Al-tengerrel?

Szumiri őshaza hegyektől kerített,
Amit sok jó tudós régen kiderített,
Erdély az őshaza, avagy Kárpátia!
Tudja meg a magyar minden lánya-fia!

Sayce és Langenschmit kiáll hősnőnk mellett,
Virkowwnak, Schliemannak sok jó szóra tellett,
Mind az egész világ ismerte nagyságát,
Bámulták tudását, csodás okosságát.

De bénító asztma verte le lábáról,
Gáncsoskodók szóltak Torma Zsófiáról,
Könyvét sem adták ki, nehogy híre menjen,
Magyarok az ősnép, van, ki fenekedjen!

Torma Zsófia ír: Itt tízezer éve
Rovás van a sziklán, mindent helyre téve,
Ez aztán sokaknak nem fér a fejébe,
Fejükben sötétség csontfekete éje!

Hős Torma Zsófiát, amint megilleti,
Vegyük hőseinkhez, senki nem hiheti,
Ily nagy delnő tudóst ítélj feledésre,
Szoborra is teljen, ha telik evésre!

Péterfai János István (Budapest):
Szonettek[453]

1. SZONETT
BÍBOR REGGELEKEN

Bíborba öltözött a fényes reggel,
Levonta sötét fátylát az ég.
A lángoló nap sugárzó kezekkel
Bőven hajítja szerte a fényt.

Smaragdzöld pázsiton gyémántként ragyog
A hűvös éjjel harmat könnye.
Csillogó réten egy kis virág amott
Nyílik, a hajnalt, hogy köszöntse.

Örül a napfénynek a dermedt levél,
Örül a hajnalnak a susogó szél,
Újra ébred a szép természet.

Örül a napnak a zöldellő liget,
Te is örvendsz nékem, örül a szíved?
Én örülök, ha látlak Téged.

2. SZONETT
CSILLAGOKRÓL ÁLMODTAM

Fényes csillagokról álmodtam az éjjel,
Álmomban jöttek el, csengő éj-zenével,
Vörös óriások és tűzfehér törpék
Az egek kapuit könnyedén betörték.

Az egekbe jutván, fémszárnyú csillagok,
Fénylő tűzviharból csírát vető magok,
Büszkén elfogadtak, engem, a porszemet,
Akit elkerül a siker és szeretet.

E fényes csillagok rajongva szerettek,
Mellettem őszintén sajgó hitet tettek,
Álmodó barátunk, itt egy arany sugár!

[453] E mítoszok és szereplőik végre hazatalálhatnak hosszú száműztésükből. – *A szerkeztő megjegyzése.*

Az arany sugárban jól megkapaszkodhatsz,
Csillagok terébe gyorsan felsuhanhatsz,
Ott lesz néked hazád, mely mindig visszavár!

3. SZONETT
PIRKADAT GYÁRAKKAL

A kék, csöndes éj elsuhant, s az árnyak
Újra alusszák hosszú, mély álmukat,
Midőn a nesztelen csendbe a rőt nap
Sugárözönnel szít arany hangokat.

Mint az ősföld őskorában, úgy szakad
Egy forró, fényesőt szóró buborék
El a földtől, és száll egyre fel a nap.
Ébred a táj, és halkan zsongul a rét.

Szentlőrinc ligetében a víg lények
Vidáman füttyögnek, és susog a fa,
Majd bődülnek a karcsú gyárkémények.

Bús ember-folyó árad, zúg és harsog,
Özönlik fel a sárga villamosra,
Míg egy szarvasbika a ligetben barcog.

4. SZONETT
ÖLELJ MEG ÉDESEM

Izzad a homlokom, és ég a szemem,
Gyorsul a szívverés, remeg a kezem.
Mitől e jelenség? Miért remegek?
Szerelemtől van ez, érted epedek!

Harsog az élet, de én visszafogva
Lélegzetem is, várok rád szorongva.
Ajkamra gyönyörű jelzők tolulnak,
De mikor megjössz, dadogásba fúlnak.

A sokszínű világ tarka pompája
Számomra semmi. Te jelentesz mindent.
Itt ácsorgok várva, bő egy órája,

Elkerül zene, zörgés, zaj és zörej,
Csupán csak a szívem dübörög itt bent,
Repesve vágyva, hogy ismét átölelj.

5. SZONETT
POROS ÚTON, ALKONYATKOR

E járda a faluban csak névleg járda,
Nem más ez itt poros homoksivatagnál,
Az alkonyi lámpa tűzsárga sugára
Homokföldre esik elfáradt lábamnál.

Esti főnszél forró fuvallata járja
Át a testem. Borzongok. Ott egy kocsmánál
Látom, mint püföli férjét dühös párja,
Lábam lecövekel, s megállok egy fánál.

Porszemek libegnek elfáradt arcomnál,
Sóhajtok és megyek. Egy madárka rászáll
Ágrejtett fészkére. Egy autó megáll.

S érzem, a fáradt benzin szaga átjárja
Az orrom s köhintek. Látom, amott várja
Egy lány, hogy csókot adjon hű párja szája.

6. SZONETT
SZÜRKÜLETI HANGULAT

Szürke fény önti el a külvárosi tájat,
Hol délután vidámság, s napfény uralkodott,
Csengő, friss gyermekkacaj lágy nyugalmat adott,
Majd uralkodtak táncos, ezüst-fakó árnyak.

A déli fuvallat megvadult, most süvít.
A nemrég még szikrázó ónszín kőfalakon
Most ördögi, vad árnyjáték játszik szilajon,
Hisz imént a nap és az éj haláltusát vítt.

Itt benn bévül is barnul az egykedvű homály,
És az ósdi vastűzhely lángjai őrjöngve
Belekapkodnak a jéghideg levegőbe.

Ülök hallgatagon. Borús lelkem elöntve
Mélabúval, egy karóra perceg, halkan jár,
És a bús, idegtépő csend elfut előle.

7. SZONETT
KOZMIKUS FÉNYEK

Most csend van, mély, álmos, világűri csend.
Szétterül a városon, csak a fények
Üzennek a fényes, csillagos égnek.
Ég mélyén a Tejút halványan dereng.

Mennyi fényhullám áramlik a téren!
Gyönyörű rét az éj, ezer csillaggal,
Villogó virágok tüzes arannyal,
Szikrázó ezüstláng a feketében.

Kozmikus rőt fények áradnak felém,
S a bús ismeret némán hasít belém,
Értvén, a csillag élte is múlandó.

A kozmoszhoz képest gyenge halandó.
Sugároz, árad az éj a sötétben,
S nézem csillagait a csodás égben.

8. SZONETT
A METEOR

E végtelen éjszaki kupola rám hajol,
Bámulom a tavaszillatú levegőben.
Nézem az ég csodás, szédítő alja alól
Áradó fénycsodát, e vad sugáresőben.

Hallgatagon nézek az ezüst Hold szemébe,
A csillagképek csillogása nagyon vakít.
Nézek a csillagok mögött tátongó mélybe,
Hirtelen a sötétbe fénnyel belé hasít

Egy villanó fénycsík, reményt hozó meteor.
Az ég küldötte ő, kicsiny kvarcit kövecske,
Fény lángol fel, majd rezegve kihuny valahol.

Mindenütt ezernyi csillogó csillag övezte
Éj honol. Sötét van. A föld nyugalmas éje
Rám borul, s várom, jön e új meteor fénye?

9. SZONETT
SZERETLEK TÉGED

Szeretlek téged, a szépet, a jót, a kedveset,
Mert te vagy nékem a csodás, rejtélyes örök nő,
Kit ősidőktől tisztel, szeret s imád a férfi,
Ki mellettem állsz jóban, rosszban, örök segítő.

Szeretlek eszemmel, úgy, mint férfi a nőt, téged,
Szeretlek szívemmel, érthetetlenül szeretlek,
Szeretlek lelkemmel, melynek eredete égi,
Örökké szeretlek, mint a lágy, honi vidéket.

Ó, nagyon szeretlek, alig tudom miért, téged,
Mert oly csinos vagy, és szépséges, gyönyörű leány,
E forró tűz itt benn oly nagyon perzselőn éget.

Emésztő tűz a lángoló, égető szerelem.
Nyugodt percem, nyugodt álmom nincs tőle rég sehány,
Mégis ezt kívánom, forró szerelmed kell nekem!

10. SZONETT
HAJNALI FECSKETÁNC

Míg az éj palástja borít be egészen,
Piciny drágakövek szikráznak az égen,
Ám az élet ébred, új napra, dologra,
Távol kakas szólal, üt a hajnal-óra.

Nyújtózik az alvó, közelg már a reggel,
A korán ébredő búsmogorván felkel,
Fáradt még és álmos, nem látja a napot,
Amint az égboltnak lángcsókot, hogy adott.

Először ezüstös, majd rózsaszín foltos
Lesz az ég keleten, narancs-bíbor lángú
Lángfáklya távolban, mint óriás festő,

Színes lángecsettel befesti a bolyhos
Hajnali párákat. A szél fényért esdő
Hárfán zeng. Egy fecske fenn olyan víg táncú!

11. SZONETT
ŐSZI ESŐK IDEJÉN

Az ezüstlő ősz köhint, s a szürke szelek
Őrült és keringő tánccal örvénylenek.
Az áttetsző ég vakító kék zománca
Felpattog és szürkül, s csörren a jég lánca.

Zöldeskék esők hullanak, dermed a föld,
A sárga megbarnul és kililul a zöld,
A múló természet halk sírása zendül,
Vacog az elmúlás, csendesen megpendül.

Pendül a tájon, és közben hull az eső,
Záporoz, a földön tócsák feketednek,
A meleg nyár, őszi napfény múltba vesző.

Ősz van. Bár jégcsapok még nem dermednek,
De a tél ujja, hópelyhes jégkesztyűben,
Fenyegető, hideg, veszélyes vészt üzen.

12. SZONETT
TE GYÖNYÖRŰ LÁNY

Képzeletem fényességes hercegnője,
Életemnek csodálatos szereplője,
Jó szívemnek egyetlenegy főbérlője,
Ha kívánod, neked adom mindörökre.

Cserébe csak éppenséggel arra kérlek,
Gyere hozzám édességes feleségnek,
Nem bánod meg, ha megteszed, amíg élek,
Lábad előtt, téged nézve, heverészek.

Nem kérek én soha semmit, édes, tőled,
Csakis annyit, hogy mennyire szeress engem!
Nekem nem lesz már elegem tebelőled.

Jó nevemmel fényesítem neved fényét,
Örömömben a világot körül lengem,
Kihirdetve esküvőnknek dicső tényét!

13. SZONETT
VÖRÖS CSILLAGESŐ

Az égbolt szürke szárnyán vad tél szitál,
Hó hull a városra, havas förgeteg.
A természet haldoklik, nagyon beteg,
Néhány vad magyar rossz, hamis bort piál.

Vén ez az éjszaka, friss hótól álmos.
A néhány vad magyar bortól őszinte,
Nincs már itt jövő, nincs már semmi szinte,
Csak ez a város, halott lelkű város.

Mulatni kell! Bódítson csaló varázs,
Vöröslő csillagok hullnak az égből,
Égetnek testet, lelket, izzó parázs.

A nép iszik. Eszik. Borúsan mulat.
Állukról csorog a bor, a szájvégből,
S rettentőn igéz a szörnyű kárhozat.

14. SZONETT
SZERESS!

A téli nap fénye rőt, maga fakó korong,
Talmi óarany, nem hevít, csalárdul becsap.
Ne számíts reá, most hideg ködében borong,
Ám tavasszal zöldbe borítja a tájakat.

Plazma szárnyal milliárd sejten át csendesen,
Harsan az élet, színözön árad, s elborít.
Vesd az életárba magadat szép kedvesem,
Örülj, kacagj, s ha nem, az engem szomorít.

Nevet a sivító szél, hangja vadul kacag.
Madarak táncolnak, zöldül mező és erdő.
Csendül az ég kagylója, édes, te is nevess!

Tavasz zsong a sarjadó füvön, duzzad a mag,
Csak a bús tél csikorog, siráma kesergő,
Mindent áthat a szerelem, édes, te is szeress!

15. SZONETT
SZEMED

Forgó örvénylésű kék szemed mélyében,
Ha rám tekintsz végre, tisztán látom magam.
Szemed tükrös tava mélye, mint az ében,
Érzem, a végzetem arra vonz, arra van.

Ébenszín tavacska, kék tájék körötte,
Fekete pupilla gyöngyházkék írisze.
Istenkéz formázta, tündérek Ízisze,
Türkizből alkotta, fénypászmából szőtte.

Íriszén barázdák, aranyló kis halmok,
Lápiszlazulikék völgyecskék, hegyhátak,
E tündér tájaknak oly nagy a hatalmok!

Ha oda tévedek, nincsen menekvésem,
Bűbája végzetem, s hol tündérek vártak,
Örök fogoly lette, szívemből egészen.

16. SZONETT
TAVASZ TÜNDÉRE

Szitakötő szárnyú, lágy lepelbe burkolt,
Zöld szemű, ezüst hangú nő, tarka lepkén,
Lovagolva szállsz képzeletemben, telt Hold
Idején, Tavasz Tündére, kacér hetykén.

Az ébredő élet oxigénbe harap,
Nagy fehérje molekulák rángatóznak,
S a pollen rohan, legyőzve minden falat,
Kéjjel várja már a sejt, s összefogódznak.

Megújul az északi szféra, smaragdzöld
Lesz a pázsit, a friss tavasz mindent betölt.
Éled az állat, s szeret az ember, mert szép

A Föld, a Kék Bolygó. Az életből elég
Sosem lesz, s irigy a Vénusz és a rőt Márs,
Mert a kék Föld a tavasztól protoplazmás!

17. SZONETT
CSILLAGVIRÁGOK

Bakacsinszín sűrű éjjel, amikor fent
Csábos csillagok csilingelnek csendesen,
Horkol a ház, tégla nyöszörg, sír a cement,
Sóhajt az ég, s én csodáit titkon lesem.

Ezüstszín folyóként kanyarog a Tejút,
A tündöklő Holdra felhőfoszlány lebeg,
Száguld gondolatom, végtelen térbe jut,
Ám folyton visszavonzza csábos tekinteted.

Fenn járok az égbolt csillagos kertjében,
Sétálok az éjjel csillogó terében,
Ildikó, csilingel csillámos szép neved.

Felém int mosolyod, ölelő két kezed,
Éji ég fénycsokrát néked készítem,
Szép csillagvirágait csak neked szedem.

18. SZONETT
CSABA KIRÁLY

Fönt szél zúg, kavarog, vöröslő porfelhő
Száguld az égbolton, s mint szép égi sellő,
Az ezüst Hold fürdik az ég tengerében.
Nézd, vitézek vágtatnak a néma éjben.

Ezüst patkó csattog, csillagokat szikráz,
Égi fejedelmek csoportja kezet ráz.
Nagy had halad ott fenn, Tejúton a hunok,
Fényes seregükön döbbenten ámulok.

Hős Csaba a vezér, oldalán pallosa,
Véle Mike, Beszter, Bendegúz, Kadosa,
Elől Hadúr halad, hátán félhold íja,

Ezüst holdfénynyíllal teli a puzdrája,
Fényes hun vitézek érkeznek a tájra,
Magyaroknak nem lesz soha többé híja.

19. SZONETT
DON TU

Süppedő sásosban, zsombékon, semlyéken,
Ingó lápországon, mocsaras vidéken,
Merre Dontu vize, két nagy folyó árad,
Arra, ha barangolsz, lelsz egy őshazádat.

Mocsaras vidéken, ingó lápországon,
Süppedő sásosban, semlyéken, zsombékon,
Szorgos két kezével országot teremtett,
Vérünk, az isteni, dicső szumer nemzet.

Ámde égi tűztől talaja kiszáradt,
Dontu két folyója árján sziksó áradt,
Unugok elhagyták, helyén csak köd borong.

Múló idő sodra söpri a világot,
Kékellő mélységben sápad a napkorong,
Nem áraszt Szumerra friss, érlelő lángot.

20. SZONETT
VIRÁGLOVAG

Kering, zümmög, zizeg a virágok lovagja,
Virágot jár, kutat át egy teljes életen,
Röptében szív nektárt, a friss pollent harapja,
Esténként haza száll a homályló réteken.

Színpompás, nyílt virágok illatfelhőjében,
Bódult képzelettel száll az édes méz felé.
Nem látja, ó jaj, mily messze az édes Éden,
S ő milyen hamar jut el az Elmúlás elé.

Mért gondolkodol, kicsinyke zümmögő rovar?
Ritmusban mért vered büszke hártyásszárnyaid?
A szorgalom dala s halála velőbe mar.

Virág mézébe mártsad becsületes csápod!
A vég s a méz mégis idegeidbe hasít,
S odavész párhetes, víg, dőre ifjúságod!

21. SZONETT
BARLANGI DAL

Barlangok mélyén benn dermesztő zord tél,
Sikít a hóvihar, kinn fagyott pokol,
Mindent kék jég borít, dermed a dús vér,
A tájon a csontkarú halál honol.

Vérengző tigrisek tépő kardfoga,
Erős, bölcs mamutok éles agyara,
Orrszarvú csontkardja, mely vak, ostoba,
Éhező farkasok vad zsákmánydala,

Mit neked! Megtörik büszke melleden,
Kőbaltád széthasít mancsot, koponyát,
Körülted elájul a fémhangú jég.

Csapott homlokod nem tudja, mi a vég,
Fürge szemedben soha sincs félelem,
Arcod mosolya ragyog az időn át.

22. SZONETT
MOCSÁRI DAL

Cuppogós léptek a fekete sárban,
Toccsanós fröccsenés magos nád között,
Locsogós semlyéken lebeg kosárban,
Vad, vízi Halember, s közénk költözött.

Mosze, nagy Ra Mása – anyád királylány,
Szarru Kénut anyja vízre kitette.
Szar-Gon gonosz állat, pikkelyes sárkány,
Leviathán gyomra partra vetette.

Mocsarak és lápok, Tengeri Ország,
Csatornák, öntözött gazdag rónaság,
Hany Istók, vízördög, Jószív uraság,

Gazdag, zöld növényzet, mocsári zsúrlók,
Mocsári gólyahír, sárga kuruzslók –
Mocsárba süllyed minden, ami kórság.

23. SZONETT
PÁSZTORDAL

Járom a tájat, járom a földet,
Nyájam után a mezőt és rétet,
Ritkás csalitost, ligetes zöldet,
Arcomra pírt az arany nap éget.

Bandukolok, vállamon tarisznyám,
Benne szalonna, hagyma, só, kenyér,
Víz helyett bár pincém borát innám,
Ám legel a juh, gazdag e fenyér.

Birka, jerke, toklyó, s a kos béget,
Lejárom estére fáradt lábam,
S vizsgálom a kéklő messzeséget.

Minden bő volt itt apám korában,
Kincs, marha, jószág; s egy kis bárányka
Lábamhoz búj, s nézem, mily parányka.

24. SZONETT
PARASZTDAL

Tej illat és sárarany színű szalma,
Frissen kaszált széna áll az udvaron,
Halmokban a sok illatozó alma,
Reggeli verőfény árad e napon.

Smaragd mezőkön legelész a marha,
Kertemben a gyümölcs aranylik, érik,
Magos szántások íve-hegye barna,
Dagad a gazdagság, arannyal mérik.

Fő Nap fia vagyok, mennyei munka
Dalol tenyeremben, testem is izzad,
Kettős sorban már a sódar meg sunka.

Becsvágy a barátom, meg a szorgalom,
Jól megélni, de ruhád ki ne hízzad,
Dologra keményen, ez az én dalom.

25. SZONETT
HALÁSZDAL

Fonva a háló, csobban a csolnak,
Céhbeli társid arcba locsolnak,
Vidám a reggel, sült hal a díjad,
Halra vadászó: háló az íjad.

Hajóra szállván futsz ki a vízre,
Halra leselkedj, ötre vagy tízre,
Dobd ki a hálót, húzd a karoddal,
Húzd meg a hálót, úszik a sok hal.

Úszik a sok hal, mén a hálóba,
Mint a malacka megy be az ólba,
Vond ki a hálót, csillan a tükre,

Arany a halpénz, csapj a fejükre,
Mennyi sok nagy hal, gazdag a zsákmány,
Hejh, ez a háló égi találmány.

26. SZONETT
MUNKÁSDAL

Mennyei munkánk a Menny ajándéka,
Mennyei szorgalmunk Ten adománya.
Mint kell jobban élni? Hej, heuréka,
Dologra fel, mert hív a gyár, a bánya!

Jó munkásnak lenni és gyarapodni,
Izzik a serénység, a munkás termel,
Szívós munkával kicsit gazdagodni,
Fogni a dolgot hosszú türelemmel.

Nevem Menny-Főt jelent, sokat dolgozom,
Isten országa munkám nyomán épül,
Bár olykor ruhámat magam foltozom,

S folyton kirabolnak, ezt ki érti meg?
Isten országa mégis, folyvást szépül,
Jut benne elég hely, hidd el, bárkinek.

27. SZONETT
CSUDASZARVAS

Kel keleten küllős kelő fényesünk,
Hosszú éjre bíbor fénnyel ébredünk,
Felkel csudánk, fényt lövellő csillagunk,
Körös, küllős Napistenünk, itt vagyunk.

Csudaszarvas éji égi őslakunk,
Őriz minket mindörökké hős Napunk,
Napistenünk orcája tűz, sárarany,
Éji égen arany napból mennyi van!

Minden csillag izzó, fényes, villogó,
Tűztároló, szikraontó, csillogó,
Csudaszarvas éji égbolt fényese,

Ki az égre csillaglábon érkeze,
Mutatja hős Magok fényes hazáját,
Éji űrben emelgeti patáját.

28. SZONETT
EGYSZERŰ SZERELMES VERS

Ildi végre, ím kimondom,
Messze röppen mind’ a gondom,
Mikor égő szerelemmel,
Ölelhetlek két szememmel.

A szerelem sötét verem,
Mégis, én is belé esem,
Olyan vagyok, mint a páva,
Fejem kába, arcom báva.

Szólnak hozzám kicsik, nagyok,
Ne szóljatok, süket vagyok,
Hozzám szólnak, kiabálnak,

Tőlem akármit csinálnak,
Én csak Ildi, érted égek,
Mert szeretlek nagyon Téged!

29. SZONETT
HOLDLEÁNY

Verseket csak néki írok,
Másra gondolni se bírok,
Forr az eszem, szédül, kering,
Szerelemnek tengerén ring.

Vészes tenger a szerelem,
Rabul ejtő élő elem,
Szomjúhomat nem enyhíti,
Ám kedvemet felderíti.

Vonzó mágnes ez a leány,
Hold világít szép homlokán,
Gondolatom csak felé száll,

Mindig körülötte kószál,
Napfénnyel vetekső erő
E csábító, tündöklő nő!

30. SZONETT
A REJTÉLYES LÁNY

Titokzatos, csodás e lány,
Kecses ívű édes mosoly,
Vidám szeme szép és komoly,
Bűv mosolyú titkos talány.

Csinos arca tündér rejtek,
Csodás leány, szép bajadér,
Fitos orra orromhoz ér,
Mitől mindent elfelejtek.

Mozgása kecs, hangja igéz,
Mester mívű tökély termet,
Szépségének hol a titka?

E leánytól megáll az ész!
Karja rabtartó kalitka,
Fonja rám a hő szerelmet.

31. SZONETT
HANGOK

Mit dallamok, bársonyos zengő ritmusok,
Mit muzsika, te lélek mennyei tükre,
Ha hangja, mint érzelmes szél susog,
Hallod szavait, de nem gondolsz értelmükre.

Áradnak csengő hangjai, körbe fonnak,
Hangból szőtt hálóba kerül az akarat.
Ezüst mágnesként vonzva magukhoz vonnak,
Rabul ejt hangja, mint háló a madarat.

Bongó, csengő hangok, végtelen térzene,
Értelmem mintha tündérnyelven értene,
Zengő-csengő hangját hallgatom derülve.

Ha szól a kedves, s szeme is rám tündököl,
S hangáradatában úszom elmerülve,
Édes, csábító hangja mindent elsöpör.

32. SZONETT
SZAVAK

Szavak, aranyló gyöngysort fonjatok,
Arany legyen benne minden atom,
Arany hangból mérje akaratom,
Mindent, mi van, aranyba vonjatok.

Aranyat mérős dallam ütemben
Ontson száz szóékszert a tudatom.
A legszebbik szógyöngysort kutatom,
Mely csak teremhet hű szerelemben.

Arany hárfa húrja zengje nevét.
Arany lant, s líra ad háttérzenét,
S a szógyöngyök aranylón hevülnek,

Pihén libbenve nyakára ülnek,
Aranyló nyaklánccként őt díszítik,
Kik látják őt, istennőnek hiszik.

33. SZONET
SZERELMES SZÉP VERS

Szerelmes szép verset kéne írni most,
Élő tűztől ékest, tajtékost, habost,
Dicsérni őt a nyár piros dalával,
Színarany mezők bő gazdagságával.

Mi szűk a szókincs, mert nincs is annyi szó,
Mivel tükrözhető, az, ami való,
Az, ami bejárná a tért, csillogón,
Dicsérve őt minden eljövő koron.

Dicsérni őt a nyár forró dalával,
Égő szerelem kínzó fájdalmával,
Víg füttyel, mit a málinkó énekel,

Hő szent szerelem, ki tudja, mint fogan,
Mitől van az, hogy tűzforró fénye kel?
Szerelmes szép verset írok boldogan.

34. SZONETT
MONDATOK

Szálljatok fényes tündöklő mondatok,
Mert kopár és néma ez a tág világ,
Szavakból teremjen benne száz virág,
Tündöklő mondatok hozzá szóljatok!

Mondatok szálljatok, vigyétek nevét,
Szépsége hírét mind a végtelenbe,
Bája erejét szét a négy elembe,
Csodálatos lánynak csinos lényegét.

Fehér téridőben rezgő kristályból,
Melyben szerelmi tűz bíbora lángol,
Szoborba faragni, élő szóba fonni,

Szoborba mérni, színkristályba vonni,
Őt, magát bevonni mondat-szoborba,
Befogni báját csupán néhány sorba.

35. SZONETT
HIDEG JAMBUSOK

Antik szobor szabálya, mérve,
Modern sorok feszült zenéje,
A próza tiszta rendű érve
Kimért, hideg, a szív reménye

Szerelmi láng, nem érhet ésszel
Megérthetőhöz, égbe vész el
A vágy, a kedve, esküvéssel
Fogadhatod, kemény merésszel,

Mi teljesül, ha vágysz utána,
Remény, te foghatatlan éke
Fajunknak, oly közel jutottál

Eszemhez, álmom kék ködébe
Hasít a fény, mi szebb a lány a
Leírt, kihűlt, rideg soroknál!

36. SZONETT
SZERELMI DAL

Tudom, a déli nap derűje fénylik
Arany szívednek ékes, víg álmain.
Szép tündéri lány, szép arcod fehérlik
Kék türkiz jövőnknek gyöngy hullámain.

Más semmi sem, csakis szerelmed számít,
Tűnj el mihaszna bú, s te dőre bánat,
Csalárd ígéret minket el nem ámít,
Karomba zárom szép, okos arámat.

Ne játsszon színt velem csavaros elméd,
Segítek, érd el szíved vágya célját,
S ne forgasd a szerelmi tőr acélját,

Én sem feszítem szerelmem türelmét,
Mindent megteszek szerelmem teérted,
Forró, tüzes csókom biztosan érted.

37. SZONETT
FÉNYCSOKOR AJÁNDÉKBA

Díszes csokorba gyűjtve mind a fényt,
Sárgán villanó, lángoló tüneményt,
Vertarany hajnali pehelylő derűt,
Piros fényesőt, izzó kohó-szerűt,

Harsogó zöldet, mely lombokra hullt,
Ezüstös szürkét, mely tavakból fakult,
Lilát, a szélvihar dölyfös hírnökét,
Mélyvöröst, égetőn bíborló tökélyt,

Átnyújtani Néked mind a fényeket,
Nem homályosítná szép smaragd szemed,
Csodálni, amint a fénytenger borít,

Lágy, hulló fénypihék öveznék arcod,
És érezném, karom magamhoz szorít,
Mint mély szorítja kristállyá a kvarcot.

38. SZONETT
AZ IDŐTÓ PARTJÁN

Hull az esti homály, toccsan a tóban
Egy sikamlós kishal. Elsuhanóban
A szálkás évek uszonyos menete.
Forog az idő fényküllős kereke.

Csend van. Kéklő vízből szökken a fény ki.
Hajló fütty csicsereg, s a szürke égi,
Telt, vízhasú fellegek tova futnak.
Vége van egyszer mindig minden útnak.

Fenn fényremegés, s lám, már hallik a zaj,
Repülő suhan át, s a vízről kacaj
Hullámzik felém, az idő kibomlik.

Eltévedt lepke kering, a neon ragyog,
Magas az ég s magam oly mélyen vagyok,
Bár valahol messze magas hegy oromlik.

39. SZONETT
FANTASZTIKUS RANDEVÚ

Áramló kék időpelyhek nesztelen
Hullámzással járnak velem szüntelen.
Lobogó lángok az égen hajlongva
Infra színpompát ontanak a Holdra.

Keresem kibomló jövőnk vonalát.
Eljött az este, de még minden kuszált.
Figyelem az ég hajladozását,
S tajtékzó múltunk túláradását.

Megyek az estben, hol szitálnak ködök,
Sárga lámpafények néma őrködők,
Halk zajok, az utca légzik csendesen.

Pár perc, a végén már biztos vársz reám,
Kutatva nézlek, téged keres szemem,
S ím megtaláltalak, szép csillagleány!

40. SZONETT
AZ ÉLET TRAGÉDIÁJA

Most, hogy gyűszűnyi igazságot értek
Az élet s létezés folyamatából,
Hej, szűk lett a föld, tennem oly temérdek,
Mert hív játszani a méretlen távol.

Lián az igazság, kusza szövedék,
Hol türkiz kolibrik, mint a kvantumok,
Az agy sorspályáin szállnak, de elég
Egy szép női arc, s nyílnak új paktumok.

Rendje a világnak egység s ellentét,
Mik vagyunk mi? Csak illanó lepkék,
Szárnyunkról lehull az élet hímpora,

Marad a végtelen gyöngyház bíbora.
Létünk, mint nyári rőtarany, megfakul,
Szikrát csihol csak, s a csúcsról mélybe hull.

41. SZONETT
A NAP GYERMEKÉHEZ

Sötétlő egekből szürkén csobogó
Jeges hóenyészet, kihűlt hófolyó,
S te Tél, daróc kámzsás, kedvölő barát,
Jéghártyás pocsolyák ragacsos sarát,

Csak ezt adod nekem, és semmi többet?
Szívemben jég ég, és jégpók kötözget
Sűrű jégpókhálót, s jeges hópenész
Bimbódzik, minden zugában hó enyész!

Tél, te szolgája hófödte északnak!
Éked száz jégkristály, nem gyémántkarát,
Add szépségedet őrültnek, színvaknak.

Én a fényt imádom, az energiát,
Aranyló csillagunk napszülött fiát,
Ki egekbe tör, mint magas Ararát.

42. SZONETT
VÁGY A JÖVŐ ÉVSZÁZAD UTÁN

Szeretném látni a jövő évszázadot,
Felhőket karcoló magas palotákat,
De nem egy félhalott betonsivatagot,
Szeretnék még látni dús, zöldellő fákat.

Kincset, rengeteget, melyet Isten adott,
Magasban ívelő önmozgó járdákat,
Sétáló légtaxit, kincses kirakatot,
Karórán vidifont, s száz tündöklő házat.

Fenn és lenn a város míves formán rakott,
Mindenütt gazdagság, fejlődés, pompázat,
Óh, de fák nélkül a beton s üveg halott.

Lesz-e mi mosolyra vonja keser szádat?
Lesz, aki öntözi a csírázó magot?
Vajon milyen lesz a jövendő évszázad?

43. SZONETT
VÁGY A JÖVŐ ÉVEZRED UTÁN

Száraz farönkök között fekszem napozva,
Égről a Nap sárarany fényesőt szitál,
Fekszem mozdulatlan, lelkemben orozva
Acsarg az ősz idő, e hatalmas király.

Őszült idő rabja lennék én, kis szolga,
Ki mérhetetlen hatalmából csipeget?
Percekből épített életét ápolva
Nem tudja, mily tenger kéklik a hegy megett?

Dísz lennék, mit bárhol leszakít magának?
Tán igen, de lelkemből szilaj ár árad,
Ne hordjam palástját a dölyfölő Mának!

Legyek a Jövőnek szerelmes gyermeke,
Ahol még nem szántott pusztító ész-eke,
Honom az űr legyen, s lakom e földteke!

44. SZONETT
HOLDJÁRÓBAN

Holdi tenger porló, sívó sivataga,
Óceánnyi homok, pora omló, laza,
Rajta át hajóval siklasz, úszhatsz haza,
Sík e tenger puszta, a pusztítás maga.

Holdjáró hajónk a víg száguldás ura,
Siklik a homokon, port dobál az égre,
Arany por hull alá az égből a stégre,
Éj égből arany hó a varázskapura.

Billen hajónk, fordul, kerülve a szikla,
Éles kráterhegyek ölében ezüst vár,
Lakógömbök sora zöld földfényben ragyog.

Ablakom világít, kicsi arany szikra,
Hajónk kiköt, látom, környékünk mily kopár,
Mégis szívem örül, újra otthon vagyok.

45. SZONETT
NAPVITORLÁSOK

Száguldanak a napvitorlások,
Hajtja őket a Napból jövő fény,
Űrbéli aranyos villanások,
Mindőjük egy-egy égi tünemény.

Három kilométer a vitorla,
Mikronnyi vékony színarany lemez,
Könnyű műanyag s üveg a gondola,
Benne a hajós a Nappal szemez.

Suhan a vitorlás, célja a Hold,
Ezüst pettyek a fekete űrben,
Hajósok nevét ajkadon sorold.

Igazi sport ez, milliók nézik,
Lepkék úsznak fenn egy csodás kűrben,
Holdlakók szemét, lásd, megigézik.

46. SZONETT
HETEVÉNY

Égi csoda, hét fény, hét csillag, Hetevény,
Hét Háza a Fénynek, éjünk tündöklőse,
Tejszínhab cukorral, fényt habzó televény,
Fényes hét csillag, csillagköd hét küllőse.

Tejfehér köd és csillagok, a Fiastyúk,
Égi űrben úsznak a szárnyas Plejádok,
Magasan szárnyaló, úszó fehér hattyúk,
Tündöklő szépségű gyönyörű leányok.

Porcukor halmazban szikrázó gyémántok,
Tündökletes szépség, soha meg nem szűnik,
Hatalmas csillagok, fehér elefántok.

Fényhajójuk úszik lassan imbolyogva,
Elszállnak hirtelen, mikor az éj tűnik,
Így van ez az idők kezdetétől fogva.

47. SZONETT
TÖRVÉNY

Isteni törvény, Tor hatalmas fénye,
Tör-Fény, tört idők, múlt idők erénye,
Tor Fények Tára, Napországi Tóra,
Emlékezz a nagy bölcsesség tudóra!

Nagy Mózes urunk, Ifjú-Ház, a magyar,
Kőnyelvet készít, vésője kőbe mar,
Mosz-E urunk, tudós, ő a Nap mása,
Ra-Moszék sarja, pap a hivatása.

Isteni vezére jó magyaroknak,
Kőnévtárban már a Tízparancsolat,
Történelmünk ragyog, szép históriánk.

Mutass törvényt szegény botorkálóknak,
Törvényünkről vedd el, Gonosz, mancsodat,
Hős Tóriánk fénye ragyogj, égi láng!

48. SZONETT
KEDVESKEDÉS I.

Légy kicsi fecske a villanydrót huzalon,
Cserke csicsörgéssel melegítsd a napot
Hűvös hajnali reggeleken, s tova szállj,
Amikor jön az ősz, meg a jég, hidegen.

Légy dús pázsitok orchideája, midőn
Újra tavasz jő, s zöldbe borítja a fát,
Minden zöld odacsődül ahol te leszel,
Zöld bársony fényű, borongós bíború lány!

Légy az Ünő, a csodált égi királynő,
Hívő isteni lény, a világ csillaga,
Kozmoszi társ, aki küldött, ősi erény!

Légy a tavasz szent istennője, fehér nő,
Szűzi lepelben áldd meg a föld erejét,
Kozmoszi úrnőt, engedd, látni tebenned!

49. SZONETT
KEDVESKEDÉS II.

Oly gyönyörű a hajad, mint ott fenn a világűr,
Rajta a szikrázó pici fények a csillagok,
És a ruhád vonalában a mesteri ívek,
Mint a Halál birodalma, annyira végzetes.

Kék szembogaradban az élet fénye világít,
Szikrázó sugarától fénylik az írisz,
Éle, ha villan, akár tán átfúrja a lelkem,
Lángja a nap fényét képes ezüstbe takarni.

Hejh, nézz te reám epekedve, isteni delnő,
Fénylő villámod te szemed ne röpítse belém,
Hisz a nagy Gilgámes utóda áll teelőtted.

Kedves, vess rám őzike, lágy sugarú pillantást,
Ints az ezüst kezeiddel hívó mozdulatot,
S vond szép mosolyodra vidáman az isteni szád!

50. SZONETT
CSÍKSOMLYÓ

Csík a Szik, az arany, mint tojás szike,
Szikel Aranyország, lásd, a Szikta is,
Csík a Tigeris úr, nevén érzik-e?
Szik El Tigrisország, védő, nagy pais.

Somlyó sólyom bizony, Szolimok éke,
Sólymosok zászlaján szent Turul madár,
Sólyom másként Sálom, neve a béke,
Sólyom a Napisten, övé a határ.

Sólyom a Szentlélek, nagy Líl jelképe,
Szent égi hármasság ősi egyike,
Hol a Nap szárnyal, mind az ő vidéke.

Csík-Solymán a székely egek ura előtt
Térdre borul hajnal, zeng az ős ige,
Fenn sólyom suhan át, jelzi szép Kelőt!

51. SZONETT
ERIDU

Leszállt a hatalom, leszállt a királyság,
Égi magasságból a földre alászállt,
Eriduba szállott, Eridj városába,
Udu nép várába, Nap palotájába.

Udu forró napja tüzel le a földre,
Aranyló sugarat ont le mindörökre,
Eridu Erős Nap, Magor oroszlánja,
Dicső magyar ember déli hős titánja.

Székkurat emeltek középre eleink,
Nagy Ten, hol pihenhet, mikor, kedve szerint,
Övezték magasló fallal falujukat,

Száz fényes tenplomban imádták urukat,
Tenger kikötőjén állott számos gálya,
Eridu a magor egyik őshazája!

52. SZONETT
BADTABIRA

Leszállt a királyság, leszállt az égből,
Eriduból szállott Bad Tabirára,
Isten hatalma kék ég közepéből,
Leszállt a Borok Nunája partjára.

El-Obejd buckája alatt már Szibar,
Tüzes, forró fény hull, romló az ebéd,
Nem zeng már itt szumer ősi harci dal,
Nem veti Szum úrra már a Nap hevét.

Bad Tabira halott, szabírok Dabja,
Én, a Mén, a Ló-Úr, - Én Mén Lú An-Na,
Én, Mennyei Gál Úr, - Én Mén Gál An-Na,

Sírjukban feküsznek, arany királyok,
Dumusid pásztor szemén időhályog,
Tabír alant, de él Magúr, a Napja!

53. SZONETT
UNUG

Unug szent városa ungárok hazája,
Isteni Gilgames falait építé,
Unugártól hemzseg Bor folyó lapálya,
Szorgos szumer kezük kapuit készíté.

Héroszi Hórusz ő, Dumuzid, a pásztor,
Nagy ősapja vala, nagy hős Lugál-Banda,
Nem számít, hajléka palota, vagy sátor,
Utóda Etana, s Adapa, nem sanda.

Unug a közösség, nevük később Uruk,
Erek is e város, mai nyelven Örök,
Úr-Mag nagy királya volt mindig az uruk!

Ám az idő küllő állandóan pörög,
Uruk örök helyén, leomlott várában,
Csak a múlt kavarog, ritkuló párában.

54. SZONETT
SURUPPAK

Özönvíz előtti idők városa,
Sziruppal töltött folyóágyak mellett,
Szumerok, ló urak, öklelő kosa,
Nyájad juha nem kost, egeret ellett.

Utódaid, látod, lezüllött korcsok,
Idegen ősbuták tapodják fejük,
Vodkát vedelnek, szürcsölik a borscsot,
Korccsá lett a testük, korcs a szellemük.

Utódok szokását gyakran majmolják,
Pa urak isteni ága nem ragyog,
Zabálják, mint kutyák, mások ételét,

Mit hazudnak nekik, bambán gajdolják,
Zavart agyú népség zavartan gagyog,
Tudó király mentsd meg néped életét!

55. SZONETT
NIPPUR

Níp Purja, a nép aranyló víg ura,
Nép az úr e helyt, Pór az úr, dicső ház,
Nibru neved nekem bizony nem fura,
Párduc Nap vagy, aki egünkön pompáz.

Mezőpotám ország síkján állottál,
Mező két víz ország legközepében,
Dicső eleinknek városa voltál,
Istenek laktak tenplom hűvösében.

Enlil főistennek, Lél Ék istennek,
É-Kur a temploma, Hegy Ura, Ék Ház,
Mit serény néped Lehelnek épített,

Gimil-Ninurtán itt bíz végig vernek,
Ő pedig csőstül háromszor megfizet,
Lásd, az utód dicső sorsodon méláz.

56. SZONETT
LAGASH

Dicső város, dísze Don Tu hazának,
Magas Én-Inmár és nagy falú Girszu,
Földeden fényes, nagy istenek járnak,
Ba'U Dag, a Boldog, Enlil, s Nin-Girszu.

Lagash, te ős Lakásh, többi lakosod
Tán Szapárta, s Lake-Dajmón fia lett,
Lakónia ura harcias kosod,
Kit a Sors Tájhetosz tájára vetett?

Nagy Úr-Nansze, várost szépítő király,
S É-Anna-Dú, Ég-Ház-Napja, te Átum,
S te, Én-Teména, a temén vezére,

Vagy Én-Mét-Ana, Mag-Ár-Úr, égi táj,
S Én-Gil-Sza-fi, Kagán, lásd, jön a fátum,
Sorsod felszállni a hírnév egére.

57. SZONETT
SZIPPAR

Ős Ház ez a város, sok-sok szíp házzal,
Szíp Isten háztája ten-plommal, szózzal,
Szabírok, szapírok ősi telepe,
Isteni Pa-Udum tündér szeglete.

Szapárok, szavárdok, szubardok vára,
Ősi bölcsességnek, tudásnak tára,
Mágusok, mag ősök fényes őrhelye,
En-Mén Dúr An-Na úr, király a feje.

Pár a kettő, a Ház, ő a Par-Aó,
Innen származik a dicső Fár-Aó.
Per-Aa „magas ház, magúrból ered,

Arra nem húzódott ős élettered,
Szippar mágusai Jézust tanítják,
Mindörökké hálás nékik a világ.

58. SZONETT
KIS

Hatalmas nagy város, királyi erőd,
Egész földre terjed isteni erőd,
Özönvizek után, ki a legnagyobb,
Ki az egész földet dicsőn uralod!

Ga-Úr alapított, ő a fő urad,
Gula-Níd-Aba úr jövőt néz, kutat,
Galibum Galibás, napos fő, napúr,
Kalumum kedvence a kékes lazúr.

Atabba Aba Aty, Árpium Árpim,
Etana, a pásztor, hej, nem akárkim.
Kis, a kies város, ura a tájnak,

Urai nem látnak semmit akadálynak,
En-Men-Berek őse nagy Agga apja,
Agga a kisi nép díszes kalapja.

59. SZONETT
URU SOLYMA

Uru Solyma volt eredeti ős neve,
Ötven évszázada állnak már falai,
Ima száll az Úrhoz, napimádók heve,
Papjai ajkáról szállanak dalai.

Szállanak a Sólyom, Szentlélek igéi,
Végtelenbe száll fel sólymunk, fehér Sálem,
Szálló Sol madara, szent neve is égi,
Sólymunk fészke nevét mondd ki, Jeruzsálem.

Ur Solyma magyar vár, Isten szent sziklája,
Kastélya Istennek szép pihenő helye,
Turul madár Isten Szentlélek madara,

Ízráél Izzó Rá, népünk ősi tája,
Turul a sólymoknak, galamboknak feje,
Urusolyma, íme, Istennek udvara.

60. SZONETT
UR

Ősi Ur város! Mező Potám ország
Zöld rónájának tündöklő gyöngyszeme!
Falad közt keresni élőt botorság,
Nem zeng itt már lyra és hárfa zene!

Elhagytak lakóid, távozott Ábrám,
Taré, a Táj Réje, apja honn maradt,
Arcunk fényes nap, ezt jelenti ábrám,
Nap apánk, az Ábra, lásd, tovább haladt.

Lugál, Ló Fő király, mondd el, merre jársz,
Követed a Napot, az égi gímet?
Szangu, Úr istene, mondd csak, mire vársz?

Csillagállást figyelsz, játszod a hímet?
Csangú családoknál Ur népét leled,
Szemere törzsnél nemzeted észleled!

61. SZONETT
TELLO

Ősi ungár város, Dél nagy gyémántja!
Vakbuzgó történész, szemed nem bántja?
Tello magyarul van, Tellő Nap neve,
Tüzet gyújt szívembe máig tűz heve.

Tellő, mint a Tele, déli ég Dele,
Tél az északi rész ellentétele.
Görög is megkapta, deil alakban,
Délosz, Delfi, Delfin, dél van a magban.

Tello Lagás magja, Tell domb, hegy, tető,
Törökben, arabban észbe égető.
Vitéz bajnokunk ő, nagy Toldi Miklós,

Dicső szabadsághős, uri Tell Vilmos.
Tello a Nap, Tell úr, Tel, Teljes, Tellő,
Unug Ár népének örökké kellő.

62. SZONETT
ARATTA

Fényes, gazdag város, ősi nagy Aratta,
Hol ősünk a mezőt százszor is aratta,
Kikelet telepe, aranyos Ár Atya,
Népednek emelte tündöklő Rá Atya.

Ara Ata isten aratás istene,
Niszai mezőkön élt népünknek fele,
Ara Ata a Nap, jó Arany Atyácska,
Arany búzából lett aranyos kalácska.

Ararát Hegyatya, aranynapos főcske,
Akin ezüst szikráz, hó hull rá, s esőcske,
Boldog-Szán országnak türkize, aranya,

Garmadával kincse, bő és gazdag tanya.
Lú Gál Banda kérte, hidd el, meg is kapta,
Fényes ősvárosunk, megvagy ám Aratta!

63. SZONETT
BORSZIPPA

Ősi szumir város, neved színmagyar,
Néped dolgos fajta, hegységi szabar,
Bor folyó síkságán néped, ki fárad,
Istennek állított toronyló várad.

Bor Szép Fa, nevednek ez jelentése,
Titkos és nagyszerű ősi szépsége,
Borvíz neked mára semmit sem jelent,
Szíp ősi, isteni, mint szépapa, szent!

Uraltad a mezőt, dicső Borszippa,
Messze tőled társad, kőváras Lippa,
Bura Nuna partján tündéri úrság.

Itt uralkodott isteni Nin-Húrság,
Kent királyok sora várad uralta,
Mit tegyen a szent nép, Isten sugallta.

64. SZONETT
LARAK

Harmadik ősváros, dicső, nagy Larak,
Hová tűntek már a telt, forró nyarak?
Hová lett sereged, rengeteg házad,
Tova tűnt korodtól negyvenöt század.

Ám a dicsőséged ma is fenn ragyog,
Örökkön örökké világít napod,
Te a rakott hely vagy, a hely szép fénye,
Rakott helyen a La, magyar nyelv ténye.

Neved értelmét a La helyre rakja,
Ősnyelvtől a neved minden darabja,
La hely napjai, La föld arany rái,

Házi kisistenek égi csudái,
En-Sib-Zi nagyurad jól megépített,
Szép, Szepezd és Sepsi építi hited.

65. SZONETT
KOPONYÁNYI MONYÓK

Ejh, te ici-pici, koponyányi ember,
Alvilági bajnok, bajszos és szakállas,
Kalpagod karimás, szakállad földet ver,
Nagy bunyózó vagy te, erős, szőrös, vállas.

Nem állít meg téged hegy-völgy, folyó, tenger,
Hősöknek hasáról kedveled a kását,
Tiéd is Evilág, napfürdette henger,
Nem találni rajta törpeséged mását.

Mikor egy héroszra ráborul a szender,
Lehet május, akár szeptember, november,
Erdődből előbújsz, koponyányi ember.

Kell egy adok-kapok, nálad ez a tender,
Bár nem vagy rossz fiú, sem barbár, sem berber,
Viszont a szakállad olyan, mint a kender.

66. SZONETT
KES

Dicső unug város, Szumer lankáin,
Tönkre tett a belharc, Ábel és Káin,
Kesz törzsünk őshona, dicső falaid
Fölött a sívó szél ág-bogot hajít.

Kaszi törzsünk népe messze vándorolt,
Útjuk mutatója fénylő Nap, s a Hold,
Szent kezük a népük sorsát készíti,
Mindennapjaikat csínnal díszíti.

Mondják, Kesh törzsünkről, keszeg volt neve,
Híg agynak, mint tudod, híg lesz a leve,
An-Khíses szent Torja keszi vezére,

Házassági szert tett Aphroditére,
Mennyei Khíses úr, istennő férje,
Néped végtelen égi áldás érje!

67. SZONETT
OLYMPUS MONS

Óriási gigász, eget verő titán,
Föfögő nagy vulkán, égre meredő,
Jövök hajómon, mely acél és titán,
Vizsgálat alatt a sok lávaredő.

Függélyes sziklafal meredek lábad,
Kapaszkodni ott lehetetlen dolog,
Sok merész hegymászó, ha lát, elsápad,
Csendesen, szótlanul odébb oldalog.

Legyezőszerűen terül szét lávád,
Ezer a szakadék és szűk hegyszoros,
Hajnalhasadtával szétfoszlik párád,

Előttem tündököl ezer vízesés,
Fel, a kalderához, az út gyöngyporos,
Nincs még egy titánhegy, amely ily mesés.

68. SZONETT
ALPESI SZAKADÉK

Magasló hegyormok döfködnek feketén,
Tüskés hegygerincek, éles sziklabércek,
Alpesi hegylánc az innenső holdtekén,
Égbe nyúló csúcsok, fekete lúdvércek.

Mily iszonyú erő szakította ketté
Ezüstön bíborló, sorjázó hegyláncod?
Melyik isten tette, hajh, számkivetetté
Holdkő csúcsaidon játszó árnyéktáncod?

Rengő, ringó árnyak őrült kartáncára
Isteni tenyér él sújtott le haraggal?
Holdbéli Alpoknak sebet az arcára

Ily iszonyú vágást, vajon ki tehette?
Vagy csak egy meteor sújtott le itt garral,
Alpok szakadékát az vágta, vetette?

69. SZONETT
OBERONI SZÉLSZIRÉNEK

Oberoni szélszirének,
Szarvas szelek, szúró rének,
Szirénei Oberonnak,
Ködországnak, ködvadonnak.

Jeges ködök széltölcsére
Oberonnak szélsziréne,
Torlaszt torló tornádója
Szélszirének kézfogója.

Páratölcsér pörgő, forgó,
Fekete szél bús komorló,
Szélördögök táncos hona,

Szélpaloták hűs balkona,
Forgószelek táncos száza
Oberonnak légi háza.

70. SZONETT
MÉNRÓT

Mén Rót, te mennyei rőt uraság,
Vörös Oroszlán, izzó Nap, a Pán,
Népünk fénye, az égi igazság,
Te dúsgazdag nábob, te égi Bán.

Kilenc Vitéz, Vezér, vörös Rózsa,
Tündöklő kék ég tüzes virágja,
Dús magvú kalász, ég Árdilusa,
Mag Úr, te Ten lángos oroszlánja.

Kaszás, Nimród, nép kedves atyja,
Gilgames, Enkidu, nagy Vadász,
Nim Rúd, Oroszlán Rúd, mennyek hőse,

Magor úr, ki az életet adja,
Orion, Hunor, Hunter, Óriás,
Mag urak dicső, isteni őse!

71. SZONETT
MAGOR

Tűzküllős kerekű, lángoló maghor,
Arany, fehér, bíbor koronás Magor,
Te Nap-Király-Isten, mag urak fénye,
Égi igéző, megyerek reménye.

Makhor, Ur-Mag, Mahur, lángos oroszlán,
Nyári napfordulón tűzszemű titán,
Égen át vágtatsz tündöklő lovadon,
Amíg pihensz, kihűl, hideg a föld-vadon.

Magor, menyei Mag, ura az égnek,
Ura a tájnak, hol táborok égnek,
Te Fény, Rész, Napisten, tekints népedre,

Kinek hallása mára gyenge, ferde,
Tekints a magyarra, Te En-fiadra,
Szegény hajszolt, űzött, pusztuló vadra!

72. SZONETT
HUNOR

Ég Ura, Égi Ügy, víg Unug ura,
Unug Árja, hungár arany hadura,
Hunok fényes apja, tüzes hadisten,
Igazságodra nagy szükség van itten.

Lezüllött erkölcs pusztulásunk oka,
Nem ismer már téged a sok unoka,
Elfelejté nyelvét, huncut lett a hon,
Moslékon él, és nem jó búzamagon.

Megunta nevét, undok módon hörög,
Még a dzsungár is már barbár, vad török,
Unja az Őshazát, hun élte napját,

Hun fellelhetné égi Édesapját,
Hunor, hatalmas úr, tégy igazságot:
A sok zülléstől mentsd meg a világot!

73. SZONETT
SZÉP ENÉ

Csudás istennőnk, isteni ősanya,,
Te, az En, mindőnk lényege és őse,
Segíts mirajtunk, támad a vad banya,
Védd meg népedet, Isten ismerőse!

Te vagy Ünő, csillagos égboltunk,
Nappal Égő Egünk, a Csuda Szarvas,
Tán elhagytál minket, csillag égboltunk,
Vagy a banya lett ennyire hatalmas?

Te vagy az Égi Ív, Éva ősasszony,
Min Rúd, Mennyei Rúd, hű felesége,
A sok munka téged el ne fárasszon,

Enéh, s Enikő, tündér édesanya,
Hunor s Magor anyja, kék egünk éke,
Napsugár asszony, égszín ég aranya.

74. SZONETT
EMESE

Meséink asszonya, Ten felesége,
Meseországnak fényes királynője,
Legfőbb istenasszony, Ég ékessége,
Csuda-Szarvas-nép ragyogó delnője.

Te, az aranyló nyár, bőség, gazdagság,
Is-Ten, aki Tesz, a teremtés ura,
Emes a családé, ő az Anyaság,
Ten a „tenni” szavunk, a nép hadura.

Emese háza maga a rőt Nap,
Nyáron ő a király, a nyár istene,
Aranyszín köntösben az Emese-pap.

Késői leányid a sok Emese,
A Te életed a nép története,
Nagy Ősanya vagy te, Ten szép hitvese.

75. SZONETT
TÜNDÉR SZÉP ILONA

Aranyszőke hajad villan az égen,
Mint éjszín éjszaka arany Tejútja,
Égszín igéződ ég tűzgyémántképpen,
Tündöklő szemed a szerelem kútja.

Gyönyörű arcodon bíborpír parázs,
Tulipiros ajkad izzó rózsavér,
Hangod selyme vonzó, bűbájló varázs,
Fogad csillogása szép ezüst telér.

Vagy az Élő Anya, bőröd gyöngyházfény,
Apád tündérkirály, honod Szapárta,
Ha nem vagy velünk, a világ oly kongó,

Üres, kihalt, hideg, ködben borongó,
Szépség istennője: koronád párta,
Te hitvesi hűség, csudás tünemény.

76. SZONETT
ANA

Magorok ősanyja, dicsőség néked,
Hatalmas istennő, Tejút az éked,
Te Teljesség Útja, a nagy Gál Axis,
Szoknyád hosszan omló, redős és maxis.

Te büszke nagy anya, unug istennő,
Ragyogó, tündöklő, fényszóró delnő,
Égi nagy felsőbbség, arany fényesség,
Isteni világban női ékesség.

Mén-Rót hív asszonya, nagy égi anya,
Napfény és csillagfény sárga aranya,
Égből a fejünkre szent áldást öntő,

Minden reggel újra reánk köszöntő,
Minket megcsókoló, Ana, az édes,
Űrből alászálló, fényes fenséges.

77. SZONETT
É

Ó, nagy É, magas tündéri épület,
É utak vezetnek ezüst ajtódhoz,
Égfehérbe vesző kék nyílásodhoz,
Reád tekintve elfog a szédület.

Az Éh a Hé, a Gé lenn, az Ég a fenti,
A Hé a tűz, a Hél, a Kélő Napod,
Az Éh szent, tiszta, isteni állapot,
Gé a Föld, az Ég az Istent jelenti.

Az Ék a csillag, az Éj ezüst téte,
É utak É palotákhoz vezetnek,
Isteni tündék égi kastélyába,

Fel az égbe, az istenek honába,
Egünk a Nagy Ház, hol komolyan vesznek,
Az Éj az Ég csillagos ellentéte.

78. SZONETT
RÁ

Déli Napisten, sárarany ékesség,
Te, a Ra, a Rá, felrepülsz az égre,
Köszöntünk téged, üdv, erő, békesség,
Önts üde telt fényt erre a vidékre!

Hajnal, a Menny kapuján csolnakodon
Kihajózol az égi tengerekre,
Segíteni a lenti boldogokon,
Arany fényt ontasz a jó emberekre.

Vagy te az Ár is, az isteni Arány,
Az aranyló Kör, a tökéletesség,
Rád nézve látni, az ember mily parány,

Karod a sugárod, szárarany dárda,
Árassz arany fénnyel, ó Rá, csak tessék,
Szikrázzon a millió fénypetárda.

79. SZONETT
ISTEN

Mondád, legyen fény, és lőn világosság,
Nagy Ten, tenni csak Te tudsz, nagy teremtő,
Imád téged a bús, magyar lakosság,
Minket a bajból állandón kimentő!

Vagy te az Ős, Is, Íz, meg az izzó Ész,
Minden tűz és fény, izzás alkotója,
Égi Egyetem vagy, az ősi Egész,
Minden égő csillag létrehozója.

Az Ég vagy te, Isten, Égház a házad,
Égházat épít néked szegény néped,
Viruljon, mint virág, a Te egyházad!

Szívünk felderül, fénykarod, ha tárod,
Aranyló napocska mintázza a képed,
Mindenek Tudója, fény a határod.

80. SZONETT
A

Égi vizek áramolva tobzódnak,
Földi vizek sodrozódva sodródnak,
Az „A” Isten égi vize, a nagy Jó,
Lenn a földön összegyűlve Fő-Fo-Lyó.

Pa-Jó, Folyó, Sa-Jó, Si-Jó, Berek-Jó,
Rajtuk úszik hajló fából a hajó,
Magyar folyó messze táji Huang-ho,
Arra folyik a Fej-Folyó, a Vej-ho.

Ja, Aj, Jo, Jah vizet jelent, mint Aha,
Egyiptomi szent meg a víz, s az Aqua,
Latin Aqua, magyar Acsa, ugyanaz,

Joki finn Jó, Kis-Jón folyó, ha csurog,
Csurog folyó, benne krokó acsarog,
Egyik déli folyónkra se nincs panasz.

83. SZONETT
IÓ-BÉLI KÉNVULKÁNOK

Ió-béli kénvulkánok,
Sárga hegyek, ördög kánok,
Poklok tüzét szerte szórók,
Világító ördög kórók.

Aranybarna kéntengerek,
Bíborvörös, olvadt hegyek,
Kénsárga szín süllyedékek,
Kénmocsárba vert hegyékek.

Kürtőtökben ördög kúszik,
Lávaárban sátán úszik,
Kénes felhő omlik elő,

Belfegor jő, tizenkettő,
Belzebub ül kéntornyára,
Lucifernek kapujába.

84. SZONETT
A CERESZI DISZNÓ DALA

Disznó vagyok, röf, röf, röf,
Az én orrom három rőf,
Nagy fülem meg harminchat,
Szépnek tartom magamat.

Szép a Ceresz kisbolygó,
Hol a járás imbolygó,
Tiszta itt a levegő,
Piros fülem lebegő.

Ha akarok, röpdösök,
Nagy orrommal bökdösök,
Hegyeken át szökellek,

Pörköltnek én nem kellek,
Itt nincsenek emberek,
Vígan éldegélhetek.

85. SZONETT
A MIMASZ NAGYKRÁTERE

Mimasz, te kerek hold, képed gömbölyű,
Mit csipkézett volna száz kesely, s ölyű,
Űrbombák szülte száz, s ezernyi kráter,
Mért történt ez így? Tudj a herkópáter!

Mind között egy órjás, kőütötte seb,
Neve Herschel-kráter, többi mind kisebb,
Mélyén és magasán csobban az éter,
Csúcstól a mélyéig húsz kilométer.

Hegyet mászni itten minő élvezet,
Mászni fel a csúcsra erős vágy vezet,
Indulni a mélyből jó szkafanderben,

Acél akarat támad az emberben.
Lankadatlan mászni, s végre fenn vagyok,
Messze, a távolban, gyémánt Nap ragyog.

86. SZONETT
EGÉSZ

Óh, hatalmas Egész, végtelen világ,
Galaktikus spirál, izzó fényű ág,
Egyetemes Ég-Ész, fénye az Égnek,
Hol az Égistenben csillagok égnek.

Hatalmas Égiszünk, Egünk szép Isze,
Fénylő világodban népünk még hisz-e?
Vagy már elhagyott, nem tudja, mi a fény,
Terjed agyában a Setét Kelevény?

Isz, meg Ész fényesség, világos tudat,
Ég az Egy, istenség, ősi istenünk,
Ész világánál, ki jó utat mutat.

Íz a Tűz, az izzás, fénye éltető,
Tündöklő Ar-An, midig maradj velünk,
Isten akaratja fényben érthető.

87. SZONETT
RÉSZ

Hatalmas Ré isten, lángoló Napunk,
Naprendszer központja, égő csillaga,
Belőled árad az élő fény hada,
Fénykezeddel áldó, látod, jól vagyunk.

Te vagy a Része a nagy Teljességnek,
Résen süt a fényed kék felhők között,
Réted sok virága fénnyel öntözött,
Tej-Utadon arany csillagok égnek.

Réce, Rece, Red, Réz, Ruca, Rice, Ráz,
Rác és Réc, Rusz és Rác értünk magyaráz,
Főrész és Partium, Róza, Rózsa, Rót,

Mind a Ré istenünk, menyei Min-Rót,
Egész a Mindenség, Rész a szép Napunk,
Ebben a tudásban megmaradhatunk.

88. SZONETT
ISTÁR

Izzás Tára, nagy Ész Tára, szép Isztár,
Íz az Izzó, Ész a fényes Napvilág,
Istár Őstár, Fénytár, Csillag és a Sztár,
Til-Mun delnő, fénysugárnő, Déli-Ág.

Te vagy minden Tárnak anyja, aki Tár,
Magtár, Könyvtár, Kaptár, Szertár, tároló,
Nagy ünnep az, mikor két kar, ha kitár,
Átölelsz, te setétséget zároló.

Fények anyja, ősi isten, csillagunk,
Aki ősi aranykorból ragyogó,
Tudhatod, hogy megfogyva bár, még vagyunk.

Árassz reánk simogató arany fényt,
Tündöklő sztár, isünk tára, csillogó,
Adj népednek, Ég Asszonya, kis reményt.

89. SZONETT
ÍZISZ

Íz, te Tűz, te Izzás, áldozati tűz,
Ísz, te Ész, te Éstu, virradó kelet,
Ki a napjainkból arany évet fűz,
Azt hiszem, nevedről, tényleg értelek.

Íz-Isz Tűz-Fény, Íz-Ész, izzó tűzparázs,
Mise alatt izzik vöröslő tüzed,
Árad pírtüzedből pírbíbor varázs,
Mikor a Nap nyugszik, s jő a szürkület.

Tűznek fénye vagy te, Napunk aranya,
Magyar izi izzás, Idből eredő,
Ízisz szép istennőnk, szép arany anya.

Csudálatos delnő, Napunk leánya,
Lágy, meleg parázsnál elszenderedő,
Fotonok mértéke, arany aránya.

90. SZONETT
VILLŐ

Csendes az éj, jön a hajnali óra,,
Vár a világ egy érces kakasszóra,
Ám, amint figyelsz kutató, amint illő,
Szép kerek erdőből most jön a villő.

Fénypaszomány a ruháján, mi villan,
Eltűnik, feltűnik, újra elillan,
Erdei villő, fény fia, csillanó,
Erdei fák között fel-fel villanó.

Fényember, vagy erdei fénykő, csillám,
Úgy mozog, oly gyors léptű, mint a villám,
Mondd neki: Illa berek, s várd meg, mit szól?

Ha akar, előjön, teste elilló,
Fényből szőtt fénylény, mint csillámló csilló,
Válasza: Náda kerek, s ládd, eliszkol.

91. SZONETT
ALULIM

Isteni Ember-Szarvas, titáni ős,
Minden királyság őse, ős eredős,
Vagy te a Mélu, Limu, égi kelős,
Nagy Lú, nagy Napa, hej, homlokod redős!

Mérges vagy tán ősi városod miatt?
Népedre neheztelsz, amely megriadt,
S mint a birka béget, reszketve remeg,
Bátrabbak nála már a kis egerek!

Eridu városod régóta halott,
Helyén rom, s rettentő sivatag van ott.
Népe Erdő-Elvén arannyal teli,

Tammúz Óba szobrát rég elföldeli,
Árdélyes királyfi kihozta népét,
Erdélybe tette át Alulim székét!

92. SZONETT
EPERKE ÉS CSEPERKE

Eperke eperszín ruhájában sétál,
Cseperke egy csepp víz kék színét viseli,
Eperke szép haja a szél szerint szétáll,
Cseperke, ha esik, nagy örömét leli.

Eperke az epret dísztálban hordozza,
Cseperke csipeget, csiperkét főz ritkán,
Eperke az epret Eperjesről hozza,
Ámulunk csiperke jó ízének titkán.

Gazdag ajándékot ád szép Földanyácska,
Kosarába gyűjti kéklő Áfonyácska,
Málnaszín ruhában kószálgat Málnahab,

Jó szívvel segíti társait Eperke,
Követi mindenben Eperkét Cseperke,
Mindőjükön színes, gömbölyded lánykalap.

93. SZONETT
TÜNDÉR

Tűnni tudó isteni lény, tünike,
Tünde leányt, ha látsz, mondd, eltűnik-e?
Fehér fény ruhája egy kis tünőke,
Meséjét figyeli hét kis ünőke.

Mint a reggel fényderűje, mint a dér,
Oly villogó, tünedező, s oly fehér,
Derűország fénylakója, szelleme,
Ez a szépség szép külleme s kelleme.

Királyaik nagy urak, mint nádorok,
Kormányzó fők, mint a gubernádorok.
Mind a férfi, mind a csodás tünde nő

Hűséges is, de igényes szerető.
Tündér papok járják a tág réteket,
Tünde lánnyal esketnek meg tégedet.

94. SZONETT
ELFIN

Erdőkben, hegyeken, mezőkön, réten,
Elfinek járkálnak fénylő ruhában,
Átragyognak ők az éji sötéten,
Nappal halvány árnyak a napsugárban.

Élő fények ők, embermérvű elfek,
Fennország lakói, tündéri fények,
Élőisten fénye, isteni elvek,
Zavart világunkban vezérlő tények.

Ám a sötét elfek föld alatt járnak,
Barlangok, üregek, rések lakói,
Nem örülnek ők az égő sugárnak.

Napra ritkán jönnek, kerülik a fényt,
Lent szemük izzó, a mély kutatói,
De azért tisztelik ők is az erényt!

95. SZONETT
CSILLA

Til Szumerban élet, csillag, fenti fény,
Tilmun ország mennyei ég csillaga,
Éji égbolt fényt árasztó pataka,
Éltet adó csillagporos telivény.

Tilla ősi csillagoknak lakhelye,
Tillág fényes csillagoknak négy ága,
Őseinknek világűri országa,
Létteremtő, hőt lövellő műhelye.

Csilla leány csillagi lány, tündérke,
Végtelen űr észt tároló leánya,
Ragyogó a szépsége és bűbája.

Tilla, Milla, Csilla lányok tábora
Égi fények tündökletes zápora,
Kozmoszbéli őshazánk, az űr éke.

96. SZONETT
MÁRIA

Földünk Napja vagy szép, csuda Mária,
Imád Tégedet magyar Hungária,
Unug néped imád Téged, Napdelnő,
Még az apró kisbaba is, ha felnő.

Csodálatos Édesanyja Istennek,
Teli Napja a csöpp, dundi kisdednek,
Jó-Szíp isten felesége, úrnője,
Anna asszony kisleánya, nemtője.

Beth-Lehemben fogantatál és szültél,
Nazarethben menekülni készültél,
Ég-Pitomban bujdokolva éltetek,

Názáretbe rejtőzködve értetek,
Fényes hazád szumeri Szamária,
Magyaroknak védnöke vagy, Mária!

97. SZONETT
RÉKA

Réka Napka, Nap leánya, égi nő,
Ré napunknak hív utóda, szép ünő,
Nap lelkecske, Nap kapuja, tünde száj,
Parancsokat osztogató, ha muszáj.

Szép Aríka, ő, ki Ríka, rívócska,
Nap leánya, hercegasszony, sírócska,
Napra nézve arca csillan, szép Kréka,
Égi delnő, fényt tündöklő szép Réka.

Egyik Réka Atilla felesége,
Másik Réka Árpádház ősi éke,
Utódaik napkirályok fiai,

Leányaik bíbor rózsa szirmai,
Ari, mondta Atilla, szép Arikám,
Ari, mondta Árpád, édesem, Rékám!

98. SZONETT
ILDI

Ősi Eridunak enje, tünde lény,
Nagy hatalmú tünde asszony, égi fény,
Un istennő szép leánya, tünde nő,
Mérhetetlen bájvarázsló, bűv erő.

Kis pulidról alabástrom szép szobor
Hirdeti, a hercegleány búskomor,
Kiskutyád a síron is túl elkísér,
Hűsége a csillagok közt, vajh, mit ér?

Ildi úrnő Eridunak gyémántja,
Régi kornak Tejút-ívű égpántja,
Tar-mor-úrnak kisleánya, nem vitás,

Nincs ebben a tényben semmi ámítás,
Kutya népnek hercegnője, szép Anya,
Erdő Elvén háza nagy tündér tanya.

99. SZONETT
ÉVA

Égi Ív, te Éva, szép Ívek Asszonya,
Összes íved Év lesz, Ádámnak nagy köre,
Ádámod világít, s ha jő az alkonya,
Kihuny, s te Ív, mondd csak, a setét megtör-e?

Éves Évikénk vagy, Évődsz a Nappal is,
Égre ível neved, sétálsz Ádámoddal,
Vajh, egy borda egy ív, a téma nem hamis,
Te nagy férjed Ádám, nagy sugárkarokkal.

Íved Nap bordája, íven evez Ádám,
Fény hajója csillog mély ég kék vizében,
Este alámerül, a fellegek hátán,

Udum a Napisten, An Szétje lenn az úr,
Oly sötét van ott lenn, mint fekete ében,
Éva íve mentén hajnalra fénybe túr!

100. SZONETT
ÁDÁM

Ad, te Atya, ki Ád is, fények istene,
Atum, Adam, Atyám, ki égi útra jár,
Elragadna tőlünk az ősvad, ne, te ne!
Járjad égi útad, te küllős fénykirály.

Mit adsz, a fényt, adóba kér miniszterünk,
Rabló szolgahaddal ő bőrre, csontra nyúz,
Futnánk rejt odúdba, de ma már nem merünk,
Hálóban szép lelkünk, s a háló visszahúz.

Mi vicc! Az „Ádám” persze, az is már magyar,
És nem érti nyelvét se szláv, se újlatin,
Se germán szó tudója, s villog az agyar!

Vicsorgva mond, nem értem, ez hogyan lehet,
Bár fényt gyújt enkezével hősi Naszr-ed-Din,
E fény kevés, s az égen hős Udunk nevet!

101. SZONETT
NAP

Nap, te izzó, lángpillájú égi szem,
Pan, te mindent átölelsz, én úgy hiszem,
Nagy hatalmú égi úr, a fény ura,
Birtokod a fönti égi kék bura.

Gömbalakba rendeződött égi gáz,
Napkeletről napnyugatra átcikáz,
Égi kör, mely tűzben izzó gázgomoly,
Százezernyi fénysugárú fénymosoly.

Száll feléd az égi téren száz ima,
Uralkodj az éjsetéten égi úr,
Isten igazlátó szeme tündökölj!

Fényes orcád izzó arany, szép sima,
Fényben ég az égi tenger, kék, s azúr,
Gazra sújtó istenököl, lángpöröly!

102. SZONETT
MERKUR

Merkur, neved ifjú kör, és kis merész,
Gyors a lábad, gyors futással tova mész,
Ifjú férfi, merész, kurosz, gyors kuruc,
Állandóan futni kell, mondd, hova futsz?

Kráterekkel telehintve felszíned,
Krátereid gyors futással, mért viszed?
Nagy Caloris tengeredben űr honol,
Száz csipkéjű hegyeiden Nap bomol.

Kéklő egű isteneknek hírnöke,
Szárnyas lábú, talán hajt egy ösztöke?
Napod forró, éjed hideg, dermesztő,

Életedet megfagyasztó, elvesztő.
Merkur-lények élete nagyon nehéz,
Olyan rossz az éghajlat, megáll az ész!

103. SZONETT
VÉNUSZ

Vénusz, titok, fenn tündöklő fehér fény,
Fényes úszó, világító égi lény,
Istenasszony, ki ék, szépség istene,
Bő bájosság ránk ragyogó fényszeme.

Vénusz szépség, est, s a hajnal csillaga,
Ezüstösen csillámoló fény laka,
Fiatalság, s asszonyi báj jelképe,
Fényt sugárzó istenasszony szépsége.

Vénusz bolygó Föld testvére, fény golyó,
Éjegünkről gyémánttűzzel ránk folyó,
Termékenység szimbóluma, védnöke,

Termésünknek, gyümölcsünknek támola,
Szerelmi tűz csodás istenasszonya,
Születendők szépségének mérnöke.

104. SZONETT
FÖLD

Nőiségnek, gazdagságnak világa,
Termékenység tündökletes virága,
Embereknek szülőanyja, matróna,
Csodálatos egünk szülte nagy róna.

Minden, mi van, tőled ered, szép Anya,
Növény, állat, ember imád, szép Mama,
Te vagy a Ta, te vagy a Ma, és a Ki,
Táplálónk és éltetőnk vagy, az, Aki.

Vized, földed mérhetetlen enlakunk,
Amennyit adsz, azzal bőven megvagyunk,
Étel és víz, gyümölcs és bor bőviben.

Szükséget mi nem szenvedünk miattad,
Részünkre a porciónkat kiadtad,
Kellesz nekünk ősi anyánk, ó, igen!

105. SZONETT
HOLD

Ezüstös fénytükör, égi ékesség,
Jöjj fel éjegünkre, gyere, csak tessék!
Szálló ezüst tükör, gömbölyű bolygó,
Szárnyas fehér labda, fényben gomolygó.

Éjegünk csodája, ezüstös fényű,
Ki szállsz csillagok közt, fehér erényű,
Haladás istene, család őrzője,
Imád a Föld minden férfia, nője.

Te a setétséget széjjel oszlatod,
Szét fekete árnyát szerte foszlatod,
Ezüst sugár karral minket cirógatsz,

Nő és férfi frigyét hatalmad védi,
Gyermekeink álmát fényed megvédi,
Őrzöd kis családunk, jóságra nógatsz.

106. SZONETT
MARS

Vörös, sívó tájak, gigászi kráterek,
Óriás vulkánok, pirosló tág terek,
Őrjöngő viharok, széles portengerek,
Vörös tüzű bolygó, ki múltban szendereg.

Irdatlan szakadék, alján bő barlangok,
Kőfalról pattanó, száz színű visszhangok,
Sejtelmes csermelyek, fénylő vízfolyások,
Mellettük sorjáznak ős, titkos lakások.

Haldokló égsziget, lakóid kő alatt,
Vörös, mozgó dűne temeti házaid,
Városok falait, falvaid százait,

Haldoklik az élet, pislákol a lángja,
Élőid mezsgyéjét a fagyhalál szántja,
Fényes csermelyedben nem látsz, csak kőhalat.

107. SZONETT
JUPITER

Hatalmas csillag úr, fényes Jú-Pit-Er,
Téged itt lenn mintáz sok kicsiny pityer,
Amikor pityereg, pityet ereget,
Kicsiny csillagocskák öntik szemedet.

Főisten, csillagúr, a jóság ura,
Messzi szállsz, szállva jársz, honod a bura,
Föld buráján szállasz, égi héjakon,
Végtelenbe szárnyalsz, csillagos bakon.

Küllős szekerednek gyémánt kereke
Forog az éj útján, robogsz előre,
Csodálatos kocsid Isten remeke.

Fényes udvaroddal éj tájad járod,
Bolygók nagyura vagy, a fény őre,
Mögötted csillogón repül uszályod.

108. SZONETT
SZATURNUSZ

Tündökletes csillag, aki lassan jár,
Szabad szemmel látlak, felhős, gyűrűs folt,
Égi Úr, hatalmas, holt tájad kopár,
Mély éjszaka atyja, gyűrűd mindig volt?

Mily rettentő szelek rohannak vadul,
Égi tájaidon rengeteg vihar,
Mekkora égzengés, orkánod, ha dúl,
Ráncos lesz az orcád, vihar, ha kimar.

Kor Ura, időknek titkos istene,
Szat Úr, ki uralkodsz poklok tájain,
Végtelen mély űrnek csillogó szeme,

Fénytornyos idő úr, Szat Úr nagy fénye,
Uralkodsz az éji lányok bájain,
Fia vagy a Fénynek, fény nyereménye.

109. SZONETT
URANUSZ

Gyönyörű planéta, szikrázón zöldeskék,
Gomolygó felhődben uráni ölyvecskék,
Vitorlás légnyulak, pille forma fodrok,
Repülnek nesztelen, Urán légi bodrok.

Oldaladra dőlve szállsz a csillagtérben,
Zöldellő gömbdeden jársz a csillagszélben,
Széles, szép gyűrűdben ezüstlő jéghegyek,
Csillagporként úsznak benne a jéglegyek.

Irdatlan zöld felhők, hol fehér foszlányok,
Halványan fénylenek, alig derengenek,
Lassan mozgó méla, ezüst felhő lányok.

Hatalmas Égi Úr, Ur-An bolygó tája,
Titokzatos világ, hol szférák rengenek,
Ur An az istenek ősmagyar királya.

110. SZONETT
NEPTUNUSZ

Káprázatos világ, tündöklő égszínkék,
Vannak-e felhődben neptuni széncinkék,
Lebegő légcsigák, üvegszál darazsak,
Légi tűzmedúzák, izzó tűzparazsak?

Meleg óceánod teljesen kietlen,
Vagy bő az életben, hogy az hihetetlen?
Mily hatalmas titkok sejtelmes tárháza
Vagy Neptun? Nagy kincsed életeknek száza?

Négy szép gyűrű övez, égszínkék légköröd
Viharok tanyája, tomboló orkánok
Robognak előre, veszett hurrikánok!

Iszonyú erővel egedet széttöröd?
Nép Tünője bolygó, avagy a Tünő Nap?
Ha tárod titkaid, mit hoz ránk a holnap?

111. SZONETT
PLUTÓ

Távoli bolygó, messze keringve
Járod az utcád, éteri pályát,
Háttered mélyűr, messze tekintve,
Űzöd a távot, fényfi hazáját.

Aprócska bolygó, hegysebes arcú,
Felszíne dombos, lávamezőkkel,
Mély fekete táj, koromló kvarcú,
Rengeteg kráter, hold temetőkkel.

Piciri fényfolt. Oly nagy a titka!
Van-e mögötte távoli testvér,
Vagy milliárdnyi szikla kering ott?

Légköre rejtély, mennyire ritka,
Meddig terjed a hígan üres tér,
Ahol az élet bölcsője ringott?

112. SZONETT
TITÁN

Sűrű, gomolygó, sárga felhő bolyhok
Mélán vonulnak nyugtalan egeden,
Tükrözött árnyak alanti jegeden,
Cafrangos, cirmos, cirádás légmolyhok.

Jéghideg tenger bodra feltarajló,
Hullámok között szerves kontinensek,
Viharos vagy lágy szél ordít vagy herseg,
Orkánod hangja dübörgésbe hajló.

Nitrogén égen villámok cikáznak,
Szerves földjeid mily élettel bírnak,
Titáni fáid mily esőben áznak?

Miféle lények mászkálnak a fákon,
Miként örvendnek a hajnali pírnak,
S hány lábbal futnak a titán pusztákon?

113. SZONETT
CERESZ

Pompás kisbolygó, kering, pörög, száguld,
Planéta-fiók, icuri-picuri,
Halvány fényecske, pirinyó, pinduri,
Hona az űrmély, tere mélyen tágult.

Gömbölyű forma, ritka légkörében
Szálló tölcsérek, rejtélyes jelenség,
Szép, titkos kisbolygó, igazi fenség,
Fénye ezüstös, az űr körben ében.

Millió testvére kíséri egyre,
Fém meg kőzet bolygók, nagy sziklák, s gömbök,
Némelyik hasonlít a Gellért-hegyre.

Pisla fényük kihuny, ha itt a reggel,
Jéghegyek, kőszirtek, tömör fémtömbök,
Kacagva évődnek a tündérekkel.

114. SZONETT
OBERON

Titkok titkát rejted ritkás felhőd alatt!
Mit rejtesz előlünk szürke jéglepleddel?
Orcádról titkaid, kérünk, gyorsan vedd el,
Pillantásunk elől vond el titok falad.

Hadd lássuk nagy ívű hómezős hegyeid,
Ezüstlő síkságok fehér lapályait,
Dimbes-dombos földség hullámzó tájait,
Jégkásával töltött téres tengereid.

Elefántcsontszínű lomha jégfarkasok
Miként lopakodnak a gyanútlan vadra,
S miként menekülnek ezüst jégszarvasok,

Sóból lett sórákok és jéghártyás halak
Miként másznak ki a jeges homokpadra,
Oberon, tünde úr, mondhatom, láttalak!

115. SZONETT
EURÓPA

Sima planéta, olyan, mint a tok,
Kívül a héja, mint tokos tojás,
Jégből kovácsolt tok viszonylatok,
Alant áralló, ömlő vízfolyás.

Irdatlan tenger, millió lénnyel,
Fényt ontó halak, medúza rajok,
Langyos óceán, élet eszménnyel,
Úszó polipon lengő tarajok.

Tüskés ugorkák, lépő szivacsok,
Kékes moszatfák gúla levéllel,
Lebegő indák, tekergő kacsok.

Ezernyi féreg, mászkáló rákok,
Húsevő rémek, karjukon éllel,
S házban laknak az emberbarátok.

116. SZONETT
GANYMÉDESZ

Sebhelyes arcú óriási hold,
Sziklás hegyeid járhatatlanok,
Emberi léptek ott nem hallhatók,
Tág völgyeidben vad szél nem sikolt.

Sötét színű fagyott óceánod
Mélyen felszántva, de mi van alant?
Milyen lényekről szól lent ott a lant,
Kiknek létét ember, tán kívánod?

Hatalmas ormok, kúpok, kráterek,
Ogrisz, Gilgamesh, Trósz, Tisz, Nut hegyek,
Holdunk orcáján fém ezüst erek,

Hegyes, köves tájak, sziklás dombok,
Széles kanyonok, felétek megyek,
Jön az ember, jönnek a holdkompok.

117. SZONETT
KALLISZTÓ

Két nagy gyűrűsáncod hűlt égre mered,
Magas hullámhegyek szúrnak felfelé,
Jégbe fagyva dermed téres tengered,
Így pörögsz előre, új napok elé.

Mennyi kráter tarkáz, mily fekete vagy,
Fehér foltok között sötét táj terül,
Forrásokból ömlik a fekete zagy,
Melyben bolygó lelked csendben szenderül.

Ász-Garád, s Walhalla nagy gyűrűsáncod,
Díszíti kráteres, gyönyörű arcod,
E két hegy arcodon köríves ráncod,

Körszerű gerincek sötét kőzete,
Emlékeztet, egyszer jól vívtad harcod,
Erről emlék a sánc kör gyűrűzete.

118. SZONETT
ENKELADUSZ

Jégdómok otthona, ki a fény fia,
Legfényesebb gömböc minden hold között,
Titkaid házának meg kell nyílnia,
Ki tündöklő arcú, s jégbe öltözött.

Barázdált gerincek sok tucatja fut,
Köztük sötét völgyek, mély szakadékok,
Titkaid tárházán nyiss nékünk kaput,
Hol vannak körterek és hasadékok?

Te hatalmas Enség, titáni nagy Kel,
Ragyogón fénylesz, bár parányi vagy,
Ősisteni Atyus, ki jeget lehel.

Néha feldübögnek mély vízvulkánok,
Vízjeget lövellve, hogy megáll az agy,
Forgolódnak alant az ős titánok.

119. SZONETT
JAPETUSZ

Rendkívül különös, sőt, csodálatos,
Sötét és világos a két félteke,
Mélyvörös félgömbjén élők éltek-e?
Avagy halott világ, rossz, utálatos?

Ezüst féltekéjén tán fagyott a víz,
Az tündököl, csillog, mint ezüst mező?
Bordó oldala bár homályba vesző,
Fénye nő, havától jégmező, ha híz.

Gyűrű forma foltok, vörös kráterek,
Vörös az ezüstben, milyen gyönyörű,
Japhet apa, Ap-Hét, égi Jól Vető,

Ősi magyar tündér, minket éltető,
Távoli ég táján istenes körű,
Nem árthatnak néked űri árterek.

120. SZONETT
TITÁNIA

Tündérnő világa, igen titokzatos,
Felszíned kráteres, csontos sziklatérség,
Széles hegyhátakon viharzó szél tapos,
Csúcsokon csillámló, havas hófehérség.

Lapos medencékben sűrű, barna massza,
Rejtélyes mocsarak, gőzölgő, mély lápok,
E tájat, könyörgöm, utas ne válassza,
Átömlenek rajta barna, bő hullámok.

Hegyes kráterekben ezüst körsíkságok,
Éles sziklacsúcsok, szédítő meredély,
Bármennyire jó volt, itt rossz lesz a kedély.

Gigászi szakadék alján ritkaságok,
Búvópatak titkán rejtőző aranyérc,
Fenyegetőn őrzi sok hatalmas lidérc.

121. SZONETT
CHARON

Plútó entestvére, titokzatos táj,
Sötét ikerbolygó, halott, jéghideg,
Forogsz és keringesz, neked így muszáj,
Jégbe fagyva dermedsz, holt tájad rideg.

Fagyott mocsaradat moha borítja,
Jégmoha, hómoha, s tört jég szilánkja,
Magas hegyeidet páncél szorítja,
Itt csak pislákol a napocska lánkja.

Mennyi milliárd év telt el azóta,
Mikor kőből, sárból, lám, megszülettél,
Csillagporból jöttél, s bolygóvá lettél.

Mi célja létednek, miért a nóta?
Mondd, mért vagy ott, hol vagy, Sztüx csónakosa,
Lelkek szállítója, űrmély lakosa?

122. SZONETT
RHEA

Gömbölyű égitest kinn az űrvidéken,
Szaturnusz ölében megkötötten szálldos,
Napfény csillan rajta, szürkésen és kéken,
Mindig előre néz, nyugodt, nem ficánkos.

Vezető félgömbje csillogó és fényes,
Talán hó borítja, az csillog fehéren,
Követő félgömbje sötétes és kékes,
Sok ezernyi sávja rejtély eme téren.

Repedések mentén vízgőz tör előre,
Dérré fagyva csillog, s elillan a térbe,
Vízvulkán lövete nem lel levegőre.

Gyűrűs hegyek falán fehér lerakódás,
Milliónyi kráter hemzseg, egymást érve,
Szép holdunk orcája egymerő aggódás.

123. SZONETT
PHOEBE

Ó, Phoebe, szegényke, tán sosem voltál,
Mars és Jupiter közt nem száguldottál,
Tág űrben rohanva sosem lángoltál,
Nap körüli pályát sosem futottál.

Millió szilánkra szét sosem törtél,
Nem robbantál soha ezer darabra,
Téged sem gyötörtek, te sem gyötörtél,
Reád sosem raktak láncot, mint rabra.

Kitalált bolygócska, meg sem születtél,
Sok százezer részed sosem állt egybe,
Vágtatva pályádon sosem ügettél.

De majd a jövőben bolygóvá lehetsz,
Tán megszülethetsz, részesülsz e kegybe,
A lét kosarából gyümölcsöt vehetsz.

124. SZONETT
KISBOLYGÓK

Pörögnek, forognak, perdülnek, dőlnek,
Fordulnak, lebegve mind száguldanak,
Imbolygón szállva űrlevükben főnek,
Előre peregve űrbe hulltanak.

Gyönyörű szép Ceresz gömbje ezüstös,
Pallasznak nyomában kettő hold repül,
Vesztának az arca homályos, füstös,
Szép Júnó hátára kis hold települ.

Előre pörög a Paciencia,
Métisz és a Thétisz, és a Fortuna,
Undina és Hébe, és Letícia.

Szállnak a kisbolygók, számuk millió,
Ám, ha egy véletlen Földre hullana,
Bizony, lenne akkor nagy ribillió!

125. SZONETT
IKREK

Magor, s Hunor égi egytestvérek,
Csillagporból támadt jó fivérek,
Fenn ők az ék urak, ékességek,
Csillogó csillagok, fényességek.

Ők a fényes Ikrek, fénytündérek,
Égbolton nagy csillag istenségek,
Kasz-Tor, mint Torló Ház, a Ház Tora,
Pol-Lux, mint Fölső-Lux, ég ostora.

Magor s Hunor a Szarvast kergetik,
Amíg világ, utol nem érhetik,
Szarvasunk az égbolt, pettyek laka,

Ezer égő gyertya, gyúlt szövétnek,
Éji égbolt millió csillaga,
Magor s Hunor fiai a fények.

126. SZONETT
ÖRÖK SZÉPSÉG

A gyors idő halkan, csendben tova száll,
Miközben legyezi magát, álnokul,
Ködös évekkel, és senki sem okul,
De majd a végén mindenkit lekaszál.

Napjaim kövéren, kerek formában
Sorjáznak csoszogva, mind egymás után,
Szürke arcú évek mennek oly sután,
Én is öregszem, helyben fordultában.

De, ha szép szemeddel felém tekintesz,
Megáll az idő, perce mozdulatlan,
Szoborrá dermed mind az idő katlan,

S e nagy dermedtségben célom egy lehet:
Látni szépséged, mit a múltra hintesz,
S örökkön örökké nézni tégedet.

127. SZONETT
ZÖLD SZEMED

Aranyzöld az egész burjánzó határ,
A tág árpaföldek, búza vetések,
Zöld hangokat dúdol szélben a madár,
Zöldek a felhők, és az ébredések.

Smaragdzöld a füvön a harmat cseppje,
Zöld a nád, lomb, moszat, levél, a növény,
Zöld a tavasz minden egyes pettye,
Világoszöld lett a tóparti fövény.

Fűzöld a föld, s zöld a születés maga,
Zöld a Galaxis, a szülés csillaga,
A zöld anyag is csak zöld tudatot szült,

Zöld ez a vers is, zölden így készült,
Zöld az én szemem is, zöldbe igéztem,
Zöld szemed tükrös íriszére néztem.

128. SZONETT
A LEGKEDVESEBBHEZ

Oly rég nem láttam már szemed fényét,
Selymes hajad, kebled ívelését,
Bársony hangod vidám szárnyalását,
Rubin ajkad csendes mosolygását,

Márványos homlokod fehérségét,
Fésüs szemöldököd ív szépségét,
Nimfa alakod szobor tökélyét,
Mozgásodnak rugalmas fölényét.

Én tudom, nincs festmény, mely szebb nálad,
Olyan szép sincs több, mint karcsú vállad!
Nincs művész, ki téged elképzeljen,

Rég nem láttalak, de képzetemben
Most is érzem élő szépségedet,
Mert szívembe zártam szép lényedet.

129. SZONETT
A KIS GALAGONYA LÁNYHOZ ÍROTT SZONETT

Kristály tökélyű női szépség lettél,
Átváltoztál, mint szén a mélységekben,
Izzó kezdetek fényéből születtél,
Gyémánttá váltál, s fürödsz a fényedben.

Kislányból nagylány, ki elérhetetlen,
Minden lépted csoda, és mozdulásod,
Hangod selymén a szót sosem kerestem,
Emberi időkben nem lesz elmúlásod.

Ha szerelmed égő tűz, s éltem ára
Vonzaná csak felém, nem fontolgatnám,
Mint nyűtt ruhát, az égő tűzbe dobnám.

Szép, fehér homlokod bársony falára
Puha csókot óvón, s enyhén lehelnék,
Ám, de eper szádra én csókot tennék!

130. SZONETT
A TÖKÉLTES KERESÉSE

Kerestelek már esőtől suhogós délutánban,
Mikor élő, zöld földeket öntöztek az egek,
Tavaszban, fényben, napsugárban, fűben és fában,
Sodródó felhőkben tébolyultan kerestelek.

Kerestelek már csillagtól szikrázó éjeken,
Mikor nyár tündökölt az aranyló földek felett,
Madár fütyülésben, a szélben, s szelíd fényeken,
Nőszobrok kőarcán, mindig téged kerestelek.

De nem találtalak, mert meg nem találhattalak,
Hisz nem jó helyeken kutatott, keresett szemem.
Most már látom: téged formáz a Világegyetem.

Már tudom, mert a világ csak majdnem tökéletes,
Érted ví tusát az élet, mindenben méretes,
Áldás a szent természetnek, hogy megláthattalak.

131. SZONETT
KERÜL AZ ÁLOM

Kerül az álom, zaklatottan élek,
Szemedet látom, mely ködből tekint rám,
Szemedben láng ég, amitől nem félek,
Bár izzó tüze perzselő hőt hint rám.

Megtompult árnyak borulnak fejemre,
Sóhajtó vágyak uralják életem,
Vad hiúz szemek lebegnek szememre,
Égő vágyaimtól görcsbe áll két kezem.

Kerül az alvás, ég bennem az élet,
Lelkem lobogó láng, tüzesít, éget,
Bolondul szeret, rajongja a szépet.

Üldöz a vágyam, így feléd kell mennem,
Lélegzetedből életerőt vennem,
Révületemben lényed fénybe tennem.

132. SZONETT
SZIKRÁZÓ ÉJJEL

Te szikrázó szögektől díszlő sötét Éjjel,
Mondd, még sohasem láttad vonzó, szép alakját,
Mert ezüst csorba Holdad fénylő fénypatakját
Nem reá öntöd, heves, izzó szenvedéllyel?

Te arany lángtengerű, fényes, vidám nappal,
Felelj, hát csodás termetét te sem ismered?
Hisz állandón látod, fényt ont aranyló szemed,
Mégsem díszíted őt minden fénysugaraddal?

Én, az Éjjel láttam, minden éknél szebb szeme,
Minden csillagfénynél csillogóbb arany haja,
Minden képzeletnél százszor szebb szép alkata.

Szól a Nappal: lágy zefírnél lágyabb a keze,
Derűs, égszín egemnél vidámabb mosolya,
Te vagy maga a tenger, nem épp kis pocsolya.

133. SZONETT
NEHÉZ REGGEL

Téglán tégla, beton oszlopokon vasszerkezetek,
Domború utak, rajtuk távolság-evő kerekek,
Pisla fények, melyek megcsillannak az ablakon,
Fenn szürke kupola, melyről tüdőbe hull a korom.

Sovány akácok, beteg ágakon elbódult rügyek,
Vaskoponyákból füstként szállnak a kicsinyes ügyek,
Az esti vén homály mindent beföd, s leple szétterül,
Világunkon egy kihűlt kődarab, a Hold fénye ül.

Feljő a Nap, sugárhálóval a szobákba merít,
Kifogja az álmot az éjből, és a földre hinti,
Rekedt óra csöng, s az új napszak őt gúnyosan inti.

Felkelünk, az agy kábult még, s az ágy szól, gyere vissza,
Utak, gyárak, padok hívnak, a fény mindent felderít,
S a csapzott város a hajnalt, még dühösen, felissza.

134. SZONETT
NEVED

Furcsa farkasként űz egyre neved,
Hangjával megmar, szavával csókol,
Jeges és forró, szeret s nem szeret,
Csúfol s cirókál, szidalmaz s bókol.

Könyörögtem hozzá, s térdre hulltam,
Megalázkodtam, hagyjon el önként,
Nélküle majdnem káoszba fúltam,
Visszajött lassan, órakörönként.

Éltet és megöl, bilincsként szorít,
Elenged, ha kell, s néha fojtogat,
Égvén, nedves bivalybőrrel borít,

Haldoklok, életvízzel ojtogat,
Üldöz s menekül, végül elérem,
Hisz neved a végzetem, s reményem.

135. SZONETT
KEDVESSÉGED

Millió éve vártam kedvességedet,
Mely úgy ölel át, mint íves ég a földet,
Látok tűzszemedben zegzugos jövőket,
Mi fémpocsolyákon tükrözőn lépeget.

Hogy rohannék feléd, bogár hátú úton,
Mely bíbor sörényű pirkadatban vész el,
S ott a szfinx jelezte templom keresztúton
Sugárkoronásan, lángra gyújtón nézel.

Istár szolgálói kavargva sürögnek,
Nincs ott helye búnak, közönynek, ürömnek,
Arany tányérokon hamisak a kéjek.

Téged, mint jelzőfényt, mint magot a burok,
S protont az elektron, borít, amit tudok,
Kedvességed, s táncos, fürge röptű fények.

136. SZONETT
FÉNYEK ISTENNŐJE

Koromló, sötét, mély éjszakában
Fénylő szemed gyújtott nékem lángot,
Kéklő szemed tüze lángoltában
Hevét ontja, és ezer villámot.

Ám nem hevítesz, csak világítasz,
Arcom árnyas fájó bánatomtól,
Jó tündérem, ki fénybe hasítasz,
Őrizz engem a Szét hatalomtól.

Ifjú lelkem fáradt, alig éltem,
Innom kell a szádból, melegedből,
Ez az Élet Csókja, mit reméltem,

Fények Istennője, engem szeretsz,
Adj heves fényedből, szép szemedből,
Árassz engem körül, ha rám nevetsz.

137. SZONETT
AZ ELSŐ HÓ

Kékesszürke felhők gyűltek össze fönn,
Eleredt csendben a halk hóözön,
Zuhant a fehér, hideg hömpölyeg,
Élet nagy fényét mégsem ölte meg.

Szomorúan álltak a hó verte fák,
Tova tűnt róluk levél és virág,
Karjukon fázós, mégis oly vidám
Madarak ültek, s nem hangzott sirám.

És esett a hó, a puha pelyhek
Törékenyek, mint a virágkelyhek,
Rájuk kell fújni, s a kristályvázak

Elolvadnak, cseppé, vízzé válnak,
Az első hóban, ti jó emberek,
Mosolyogjatok, gyönyörködjetek.

138. SZONETT
BÚSULÓ LÓ

Csípős az ostor, az egykor izmos termet
Már roskadoz, s ha néha enryed, ott termett
A gazda, arca vörös, kegyetlen, s kajsza,
Feketén zsíros, tömött, hegyes a bajsza,

Mi vészjóslón mered fel, mint téli égen
A fénytől űzött üstökös, mi a vandál
Pusztítás hírnöke. A ló, ki nem régen
Volt még kis csikó, remeg, és rúg a szandál,

S visszarúgni nem lehet, mert sovány a törek,
Száraz széna, az étel elmarad. Kövek
Nyögnek, a kocsi sírva jár, s csikorg, már,

Éppen csak, hogy bírja. Tompa patkó csattog,
Az élet cseng benne. Tépő ostor pattog,
S a rossz, ócska úton egy búsuló ló jár.

139. SZONETT
AZ AGY

Koponyádon bévül dörömböl az agy,
Folyton munkálódik, nyugton ne maradj,
Parány impulzusok szerte rohannak,
Ide-oda futnak, oka van annak.

Piramis sejtekben fények születnek,
Az Ész maga a fény, apja a tettnek,
Itt képződnek sorban a szép mondatok,
Özönnel áradnak a gondolatok.

Az agy az ész ágya, ágakra váló,
Tekervények mentén mély a barázda,
Isten találmánya, ezért oly kiváló.

Használhatod agyad jóra vagy rosszra,
Szabadon lehetsz galád és garázda,
Az igazi Ész csapás a gonoszra.

140. SZONETT
AZ ERŐS PAPRIKÁHOZ

Micsoda nagy erő lakozik benned!
Bár izmod, az nincsen, az izom minek?
Te paprika, nem kell semmit se tenned,
Mégis dől a könnyűm, ezt ki érti meg?

Levesembe teszlek, lesz erős leves,
Micsoda finomság, nagyon szeretem,
Számban, te paprika, égésed heves,
Kigördül a könnyem, erőd nevetem.

Bármely férfit könnyen könnyre fakaszthatsz,
Ám mégis befalunk, legyőzünk téged,
Igaz, hogy erős vagy, erőt nem adhatsz,

Megmondom, nem tudom, miért kedvellek,
Csak hívj, vágyódással leszünk vendéged,
Ahhoz, hogy erős légy, bíz én is kellek.

141. SZONETT
NOFRETÉTI

Gyönyörű királynő, nézem arcodat,
Csábmosoly a szép szád íves szegletén,
Vívod a múlással örök harcodat,
Időknek tengere mélyzöld keretén.

Tudom ám, ki vagy te, Napba Öltözött!
Bájú Anya lánya, csodás királylány,
Egyik szemed horpadt, könnyel öntözött,
Bal szemedben nincs fény, üres a márvány.

Napra tett az Isten, szép vagy, mint a Nap,
Napra-Téte névvel köztünk vagy ma is,
Napba mentél régen, mond az ősi pap.

Boldogasszony lánya, te gyönyörű nő,
Magyarok delnője, érvem nem hamis,
Uralkodj sokáig, tündérnek tűnő!

142. SZONETT
TEJE

Teje királyasszony, ki a Tej Háza,
Homlokpántján csillog sárga topáza,
Mikor rá süt nagy Rá, csillan, szikráza,
Arcán lágyan terül fehér por máza.

Alabástrom bőre szépsége tára,
Barna, s dús lágy haja nősége vára,
Ha az úton sétál, illan jó pára,
Még a Nap is leül egy nagy sziklára.

Arany barna szeme merengve néző,
Férfi veszedelme, mindent igéző,
Értelem van benne, bármit intéző.

Tej-E, te Tej-Háza, csalit szép őze,
Vajh, a Tépő Idő nékünk mit főze?
Gondolatom nálad gyakran időze.

143. SZONETT
NEITH

Te vagy az ősvíz, amiből születtünk,
Felcseperedtünk, és emberré lettünk,
Te vagy a Né is, istennő, szépséges,
Az ős Id vagy te, más nem lehetséges.

Ré és Szobek anyja, Szau védője,
Bő áradást hozó, víz istennője,
Fáraók védnöke, ki győzedelmes,
Jelvényed az íj, s nyíl, mely veszedelmes.

Harcistennő vagy te, Né, aki tombol,
Máskor álmot küldesz, alszunk pihenve,
S őrzöd álmunkat női hatalomból.

Szövést, fonást adtál, ruhát testünkre,
Hor mellé álltál, a gyűlésre menve,
Női fényt hoztál egész életünkre.

144. SZONETT
NUT

Nagy Tefnut leánya, tehén vagy az égen,
Szent tehén tej enje, nem szarvas tehene,
Szarvas nem legelget Nílus parti réten,
Ezért lett tehénnő égbolt Nu istene.

Nut hasa csillagos, csillagszőrű tehén,
Női alakjában lába áll keleten,
Nyugaton van keze, Föld nyugati felén,
Nagysága túl terjed minden ismereten.

Estére a Napot nyugaton bekapja,
Áthalad az éjen Nut csillagos testén,
Keleten reggelre újra visszaadja.

Minden lények anyja, az újjászületés,
Látod a Világfán, csillagfényes estén,
Ő a keletkezés, fényből jövő vetés.

145. SZONETT
NÉPH-THŰSZ

Nu anya kislánya, testvére Ízisznek,
Né-Bet-Hét istennő, Úr-Nője a Háznak,
Akit tengeren át Egyiptomba visznek,
Aki személyéről oly sokat vitáznak.

Vezér követője, segíti Oziriszt,
Széttel nem ölelkez, Vezérrel szeretkez,
Habár vetélytársak, kedveli szép Íziszt,
Anpu édesanyja Vezér előtt vetkez.

Pusztítja a gonoszt, mind az emberevőt,
Népet Tűzzel irtja, Vezér kérésére,
Né-Bet-Hut népet hűt, és gonoszra vevőt.

Nép-Tűz kisasszonyka a tüzek tudója,
Kannibált bünteti, jól eszébe vésse,
Embert enni tilos, ez a mondandója.

146. SZONETT
HAT-HOR

Hat-Hor szent istennő, Hor-Háta, Hor-Háza,
Éhi édesanyja, Ré szeme, Őstehén,
Csudaszarvas nőknek emberi kovásza,
Isteni korona tündöklik a fején.

Szarva Galaktika, Tejútnak spirálja,
A Test és a Lélek jelképe e tájon,
Ka tartás a Kar szót igen inspirálja,
Ka a Kar, Köristen, a lényegbe vájón.

Szerelem, Vidámság, Tánc és Zene, Bőség,
Nő a Szaporulat, ez az őslényege,
Nyugat királynője, vésszel vakmerőség.

Pusztító hatalom, a Nyugat védnöke,
Vász temetőjében harsog az éneke,
Isteni istennők bűbájos szépnöke.

147. SZONETT
NÉKH-BET

Nékh-Enben a Sólyom, a Neheni repül,
Nékh-Ebben keselyű istennő a védnök,
Nékh-Bet a Ház-Néje, aki itt települ,
Turul és Keselyű, nem hallod a léptök.

Nyékek ősi háza, fehér a koronád,
Sivatag őrzője, fáraót pártoló,
Dél rész királynője, vállad sosem vonád,
Ki a szülőúton újszülöttet toló!

Kismamák várnak rád, születés úrnője,
Hatalmas istennő, ki repül suhanva,
Ki az újszülöttek gondos segítője.

Nyékek törzse erre ősidőktől honos,
Mára dicső hírünk meg vagyon rokkanva,
De igazra int a rejtelmes, szent fokos!

148. SZONETT
MAJA

Gyönyörű hercegnő, Égi-Pitom éke,
Bájos mosolyodtól gyúlnak férfi szívek,
Szépségedtől kápráz Nyíl folyó vidéke,
Bűvös hatásúak arcodon az ívek.

Csábos arcod fegyver, uralkodsz általa,
Éles eszed fénye hatalmi eszközöd,
Nílus halászának rólad szárnyal dala,
Butaság házához nincsen semmi közöd.

Nagy hatalom csúcsán mint érzed enmagad?
Szarkalábak jőnek szemed szögletébe,
S megöregszel egyszer, s férjed is megtagad?

Dacolsz az idővel, bár hervad szépséged,
Az idő kegyetlen, mindenkit megtépe,
De mi egy festményről csodálhatunk téged!

149. SZONETT
HAT-SEP-SZUT

Nagy fáraóasszony, remek diplomata,
Ki éles eszével irányítja népét,
S népe elismeri szép, női felségét,
S kegyeit keresi kegyenceknek hada.

Öt nagy hajót küldet Puntnak országába,
Hol Hat-Hor istennő uralkodik békén,
Punt a Pont, Naporság, lenn a világ végén,
S vízúttól keletre emelkedik Sába.

Paréhu, a király, s Itü, a hitvese,
Aranyat ad nékik, sok elefántcsontot,
Ébenfát, mirhafát, tömjént, s ez nem mese.

Hat-Hor kap díszgallért, tőrt és harcibárdot,
Vászba ér a flotta, hol a partra ontott
Sok ezernyi kincset, és nem szedtek vámot.

150. SZONETT
TA WERET

Ta Weret istennő a Földet forgatja,
Fenn, északon lakik, hol erő jön létre,
Sarkcsillag póznáját az erő áthatja,
Az istennő keze rátapad az égre.

Tájat ferdítő nő, forgatja a tájat,
Póznáról fonál lóg, ezzel forgat, perget,
Kinn a világűrből forgatja a tárgyat,
Gyönyörű Földünket, s kezével tekerget.

Energiát termel a pólus északon,
Cövekelt nagy pózna a fonal eredő,
Forgatja a Földet, a mélyűrben vakon.

Feje vízilóé, mancsa oroszláné,
Asszonyi alakja szűrt fényben feredő,
Isteni lényege magyari titáné.

I. SZONETTKOSZORÚ

151. SZONETT
NYÍL

Égi Nyílás éji égen fényt lövell,
Nyílik rajta örök fénye Istennek,
Fénypor hullik, kékezüstös köd ölel,
Csillan lelke a Teremtő nagy Tennek.

Égi Nyílós földi Nyílás, Nyíl folyó,
Partja mentén smaragdzöld a dús vetés,
Bő Nílusnak öntözésre vize jó,
Szed ünnepén dús aratás a szedés.

Mint nyílvessző, olyan a Nyíl alakja,
Nyílik mentén ezer virág, s fa féle,
Kígyó s béka, hüllő és hal, s ló lakja.

Ámuldozzunk Isten fényes követén,
Ő a Nílus, bő vízáldás van véle,
Mély hasíték Isten setét szövetén.

152. SZONETT
RÉ

Mély hasíték Isten setét szövetén,
Tejút lángol éji égen szikrázva,
Ember mereng kis lakása szögletén,
Isten létben, Tejút fénytől átázva.

Jő a Reg-Gel, mikor Réh-Kel, jő a Nap,
Haja fényes, hajnalékes drágakő,
Lángfényével a setétre ráharap,
Föld színére fénypalástot jól rak ő.

Ré, tüzes Rá, Ráró isten hódító,
Fénnyel áraszt, merre lépdel, fényt adó,
Nyíl folyónak partja mentén bódító.

Ré napistent mi megértjük, mért dől el,
Ré lenyugszik, testünk alszik, szunnyadó,
Csendes éjben, csillagfény, ha átölel.

153. SZONETT
SU

Csendes éjben, csillagfény, ha átölel,
Su légisten lenge szélben halk susog,
Éji égről izenet, ha átjövell,
Éles füllel hallgatják a jó kusok.

Su légisten susogva jár, súgva búg,
Suhan, zuhan, amint a sas, szárnyaló,
Sugár karral világítva minden zug,
Su légisten vélünk sosem tárgyaló.

Su, ki susog, surran, lengén suhanó,
Jó Szélkirály, Su légisten halkan jár,
Halk neszekkel fák közt is rád bukkanó.

Merengsz egyre Tejút fényes ömletén,
Arra gondolsz, merre járkál nagy Kajár,
Töprengsz ős Ten fényből megszőtt ötletén.

154. SZONETT
GEB

Töprengsz ős Ten fényből megszőtt ötletén,
Pedig istenséged nagy tudással bír,
Jár a szemed folyvást éj övezetén,
Elpihensz, ha Ré kel, s jő a hajnalpír.

Geb-E a Kő-Háza, hatalmas hegyek,
Sziklapiramisok törnekég felé,
Gebel Gebnek helye, vagy kutya legyek,
Kebel domborulat, szép mell mímelé.

Élő-Keblek-Tája csodás Geb-Tiu,
Kérta földjén nőknek keble meztelen,
Szereti e tájat férfi és fiú.

Csillag pikkely, fény kavargás, tűzgolyó,
Geb Ten előtt tündököl fenn, nesztelen,
Égi Pitom, tüzes kígyó, lángfolyó.

155. SZONETT
PTAH

Égi Pitom, tüzes kígyó, lángfolyó,
Éjuraló, csillagpetéket tojó,
Alant Hapi tükörmásod, ura Ptakh,
Víz istene, Ta-Ten-En ő, nagy Patak.

Te teremtéd mind a földet, vizeket,
Madarakat, tengelicét, csízeket,
Állatokat, elefántot, zsiráfot,
Delfineket, halat, kagylót, s a rákot.

Művészetek ősatyja vagy, a Művész,
Kézművesek pártfogója, ős nemtő,
Megvéded a templomot, ha jő a vész.

Rajtad úszik bárka, hajó, sok csónak,
Tejútról jött vizet adó teremtő,
Lenn a Nílus tükre fenti folyónak.

156. SZONETT
VEZÉR

Lenn a Nílus tükre fenti folyónak,
Partja mentén smaragdzöld az új vetés,
Köszönjük az új életet ontónak,
Télre jő az új tavaszi ébredés.

Erpet Vezér vizet ömleszt, áradást,
Kék, bő vizek áramolnak, csobognak,
Csatornákba vizet vezet, ráadást,
Barázdák közt ezüst vizek locsognak.

Jóságos úr, emberevést eltörlő,
Ki szerszámot adsz az ember kezébe,
Udvarunkban búza, árpa tömörlő.

Nílus szellem, halban gazdag, ragyogó,
Nyíl folyónak színén villog szent képe,
Csorgó vízzel csillámolva csillogó.

157. SZONETT
SZÉT

Csorgó vízzel csillámolva csillogó,
Széles folyó, lusta hömpöly, iramló,
Partod mentén keselyű nép, vijjogó,
Bő vizedben ezernyi hal, sikamló.

Itt él nagy Szét, a setétség démona,
Fekete Eb, Barna Disznó a fia,
Te vagy Szetes, aki szétver, Éj hona,
Testvérölő, setétlő haramia.

Eldugod a testrészeit vérednek,
Vezér urunk alvó testét szétszedéd,
Rejtse el a részeket az éjsetét.

Sátáni úr, már új idők tombolnak,
Nílus felett ősi mesék élednek,
Vize tükrén vízpikkelyek omolnak.

158. SZONETT
HOR

Vize tükrén vízpikkelyek omolnak,
Égi Kígyó égalanti képmása,
Egyiptomban ősi mesék honolnak,
Piramis a tökély képre szabása.

Hor az ifjú, Vezér fia, izzó Nap,
Dühödt harcos, kemény szívű katona,
Tökéletes, ez a vége száz szónak,
Népe kedves, arany színű Atona.

Megbosszulja istenapját, Oziriszt,
Fényt nyilazva megvakítja szemünket,
Fénnyel önti pupillánkat, s az íriszt.

Halotti tor paptisztsége néki jut,
Nagy Vadászhoz felkíséri lelkünket,
Kanyarog fenn, mint a piton, égi út.

159. SZONETT
AMON

Kanyarog fenn, mint a piton, égi út,
Hatalmas Mony, Mennyei úr, ott sétál,
Útja mentén setét mélység, égi kút,
Poros partját vizek verik, hol Szét áll.

Amon szarva, Mon jelképe csavaros,
Ámen „A-Mén”, nagy Menny Ura, églakó,
Mint a Tejút, ívelt szarvú, ő a Kos,
Arany színű, mint a Fő-Kő, oly Fakó.

Kus hazában kusok laknak, büszke nép,
Szorgos, dolgos, áldozatos és eszes,
Nagy Kos isten Nyílországban színre lép.

Ammon A-Mon, Nyom is a Mony hatálya,
Bőség szarva maga nagy Mén, nem Szetes,
Csillagfelhős kígyózó víz, nagy pálya.

160. SZONETT
KOS

Csillagfelhős kígyózó víz, nagy pálya,
Áradmányos vízzel teli bő meder,
Tekergőző Égi-Pitom hazája,
Kosok tája, csillagod van, százezer.

Tekergőző Ammonszarv a Galaxis,
Tejút képe nagy kos szarva, mintája,
Csavart szarván ezer csillag, jó praxis,
Körbe forgó éji égbolt hintája.

Kos, mint a Kosz, Fekete Éj, csillaggal,
Mint Koszorú, mint a Kozmosz, csillogó,
Kozmetikum, szépítőszer, sok lakkal.

Kikent leányt láthatsz ezret, szép arcút,
Ős Kos szarva Tejút minta, éjfolyó,
Oly hatalmas, az égboltról még kifut.

161. SZONETT
TOTH

Oly hatalmas, az égboltról még kifut,
Égi folyó, csillagszülő, szép, csodás,
Méricskéled, itt a zenit, s azimut,
Csillagvilág csudálatos látomás.

Toth, aki Tud, ő a Tudós, a Mérő,
Ír és számol, feltaláló, varázsló,
Tudásával egész bolygót átérő,
Tűzre ábrát rak, ha a tűz parázsló.

Fabotra ró, számolja a napokat,
Deh-Uti ő, nagy Tej-Uti, tódító,
Gyógyító úr, ha fájdalom hasogat.

Égi Nyílós, kanyargó víz, nagy Kígyó,
Tejúti Tod, csillagokat lódító,
Nézd, a Tejút égi Piton, nagy Ki-Jó.

162. SZONETT
HUN

Nézd, a Tejút égi Piton, nagy Ki-Jó,
Hunmagyarok bámulattal ámulják,
Mintája a mák, mogyoró, s a dió,
Magzatáldást csillagfelhőből várják.

Mikorra az élet köre megpördül,
Hunná leszünk, hajunk ezüst, s elhunyunk,
Magból jövő dicső élet elgördül,
Térhajónkon Fényországba feljutunk.

Öreg magyar te vagy a hun, bölcs harcos,
Tanítod a magyarokat, ifjakat,
Öröklétű naporoszlán, kő arcos.

Nyíl vizéről fénybe úszik sok gálya,
Tejút folyónk Éj szövetén átszakad,
Tekergős a csillagfényes pompája.

163. SZONETT
MAGAR

Tekergős a csillagfényes pompája,
Kanyargós az égi folyó vidéke,
Tejút mélye ős magyari hon tája,
Ezer fénypont csillogása fő éke.

Nyílvíz mentén hatalmas Vász, nagy város,
Fehér falú, koronája szép fehér,
Száz irányban sivataggal határos,
Szemben Temet, hová tetem sok befér.

Néken, Abdu ős titkokat tárolók,
Víg magarok, oroszlánok telepe,
Ős tudásunk lebeg, szerte párolog.

Nil csillogó Arany-Folyó, nagy Si-Jó,
Áradása minden földet belepe,
Megérti a rejtvényeket, aki jó.

164. SZONETT
KEM

Megérti a rejtvényeket, aki jó,
Kem olyan föld, amely terem, s fekete,
Nő keletje, növekszik az ázsió,
Tág deszertben bölcsel sok bölcs remete.

Magas kémény kormos, sosem mosakszik,
Jó Kem-En-Ce kormos barlang, nagy lángú,
Kém az éjben, feketében lopakszik,
Kémlelve jár, szerte szálló szakállú.

Kémiában tudós kémlel, aki kém,
Fekete-Táj, Kem-Ta, titkot hordozó,
Mereven néz, békát les a szürke gém.

Isten, ha kell, fényruhában eljövell,
Dicsér s büntet, kenyeret és bort hozó,
Égi Nyílás éji égen fényt lövell.

165. SZONETT
MESTERSZONETT
ÉGI PITOM

Égi Nyílás éji égen fényt lövell,
Mély hasíték Isten setét szövetén,
Csendes éjben, csillagfény, ha átölel,
Töprengsz ős Ten fényből megszőtt ötletén.

Égi Pitom, tüzes kígyó, lángfolyó,
Lenn a Nílus tükre fenti folyónak,
Csorgó vízzel csillámolva csillogó,
Vize tükrén vízpikkelyek omolnak.

Kanyarog fenn, mint a piton, égi út,
Csillagfelhős kígyózó víz, nagy pálya,
Oly hatalmas, az égboltról még kifut.

Nézd, a Tejút égi Piton, nagy Ki-Jó,
Tekergős a csillagfényes pompája,
Megérti a rejtvényeket, aki jó.

II. SZONETTKOSZORÚ
166. SZONETT
BURA NUNA

Hol a Szem, égi Szem, fényét lövelli,
Ezüstös ónfolyó vize áradó,
Ezernyi csatorna dús földet szeli,
Boldog itt az élet, s Udu az adó.

Nuna Bora partján tanyák, városok,
Zöldellő ligetek, arany mezőség,
Emberek családban, házban párosok,
Férfi, s nő egyenlő, isteni főség.

Ő a Borok Anyja, vizet árasztó,
Jó anyja a bornak, édesvíz hozó,
Felfelé hajózni rajtad fárasztó.

Vizet adsz a földnek, bő termés lehet,
S míg a föld magot ád, bő, s adakozó,
Pára, s köd gomolyog csatornák felett.

167. SZONETT
AN

Pára, s köd gomolyog csatornák felett,
Vizek áramolnak halkan, csendesen,
Gyöngyház fényű reggel hozza a szelet,
An isten mendegél nagy ország lesen.

Ő a Menny, az Égbolt, benne csillagok,
Ágas csillogások élnek mezején,
Fénytároló lények, ember őslakok,
Éjjel szikrát hánynak az ég tetején.

An az ősi isten, tőle származunk,
Ő az apa, ős Ján, nő párja Anyu,
Hogyha Ant imádjuk, el nem kárhozunk.

Hol An Égügyelő, s a bajt kémleli,
A bajt elhárítja, hatalmas Anu,
Ott a paraszt földjén örömét leli.

168. SZONETT
LÍL

Ott a paraszt földjén örömét leli,
Hol An mellett Líl En járja az eget,
Lágy lég érintését bőröd észleli,
Mikor Lél rád lehel, s érint tégedet.

Líl isten lehellő, a Lég nagy ura,
Átszáguld a légen, mint a Lehellet,
Tőle ezer színű az égi bura,
Hideg szelet, ha fúj, kezed megdermed.

Meleg szelet fújva vetést égeti,
Nagy felhőket hozva esőt záporoz,
Gazdag, dús vetésed vízzel élteti.

Annyi lesz a búza, alig cipeled,
En Líl tőled semmit, soha nem oroz,
Smaragdzöld vetést hoz a szép kikelet.

169. SZONETT
KI

Smaragdzöld vetést hoz a szép kikelet,
Ki En önti vizét számolatlanul,
Szántón most szükséges számos mívelet,
Ne végezd szent munkád sosem hanyagul.

Ő, a fényes Keán, ősi nagy Kaján,
Mindent tudó mosoly terül ábráján,
Ki En isten mindig segít más baján,
Készenlétben várva égi vártáján.

Ő a nagy A-Keán, Okeán titán,
Inka az Andokban, ő a nagy Kajár,
Esőt, záport, vihart hoz a Hargitán.

Elismerik munkád a nagy istenek,
Nyomodban víz árad, s ahol En Ki jár,
Nyári búza táblák sárgán díszlenek.

170. SZONETT
EN TEN

Nyári búza táblák sárgán díszlenek,
Aranysárga árpa szélben ingadoz,
Bő zöldséget terem a sok kis telek,
Itt a föld művese gyakran vígadoz.

Tennek köszönhető a bő lágy eső,
Nagy folyamok árja, fekete iszap,
Viharfelhők mögött ő a nagy leső,
Annyi a jutalmad, amennyit kiszab.

Észak nagy istene, hűvöset hozó,
Pásztorok bárányán csengő szól, csiling,
Szaporulat atyja, minket gondozó.

Mikor a vetések szinte lángzanak,
Bő, nagy esőt öntesz, zab, s a búza ring,
Arany árpa földek lágyhullámzanak.

171. SZONETT
DUMUZID

Arany árpa földek lágyhullámzanak,
Kertben répa, retek, s bab, borsó vetés,
Nyáron a szép szőlők fényben áztanak,
Dús lesz az aratás és szüretelés.

Dumuzid, a halász, tengerekre mén,
Hálóval halat fog, pikkelyes étket,
Dumuzid, a pásztor, énje bak, kos, mén,
Hússal látja el a smaragd vidéket.

Gazdag szaporulat pásztora Dumuz,
Dömös és Dömsödé kedves birtoka,
Ahol ő jár, zsíros, fénylős a humusz.

Termékeny Földanya néki hízeleg,
És, ha Dumuz boldog, s rezgő a toka,
Mosolygós gyümölcsök igen ízlenek.

172. SZONETT
UTU

Mosolygós gyümölcsök igen ízlenek,
Ha nagy Utu fénye édes ízt teremt,
Utu körül a lég délben izz, s remeg,
Utu nem vigyáztál, minden tönkre ment.

Rettentő oroszlán, lángsörényű tűz,
Éles fénykarmával tépi földedet,
Jó húst megrothasztja, szétterül a bűz,
Földed kiszárítja, bőröd fölreped.

Ám, ha kedve kellő: az Idő üde,
Lágy, szüremlő fényben jó utat mutass,
Ifjú házaspárunk reád esküde.

Mind, a földi lények rád kiáltanak,
Gazdag, bő termést adsz, égi víg Utas,
Terméked piacon pénzre váltanak.

173. SZONETT
SZU EN

Terméked piacon pénzre váltanak,
Csudás szuméri föld gazdagon terem,
Udu víg fényében, ha felszántanak,
Csillagmagot vetve szét a földeken.

Szuen kék fényében csírát vet a mag,
Ezüst fénnyel Szuen lágyan öntözi,
Lila éjszakákon sziklevél fakad,
S virágot csokorba Szuen kötözi.

Sötét éji égen ezüst arcú Hold,
Szuen lépked ott fenn, fehérben dereng,
Múlt időktől kezdve égen bandukolt.

Szuen égjárása merev és konok,
Csillagpázsit tájon csendesen mereng,
Lágy, derengő fényben toronytemplomok.

174. SZONETT
ABZU

Lágy, derengő fényben toronytemplomok,
Csatornák vizével öntözött a táj,
Kengir népe híján terjed a homok,
Sivataggá válva senkinek se fáj.

Abzu sós vizével mélyben hömpölyög,
Hullámain gyöngyös szél szór permetet,
Vize habján játszik fóka, s cet kölyök,
Abzu habzón táncol, Hull-Máll, mit vetett.

Abzu alant Abüssz, mélye éjsötét,
Mérges szörnyek lakják, cápa és a krák,
S vad orkán szabdalja Abzu köntösét.

Mégis, Abzu háza gazdag és csodás,
Lakja százezer hal és ezernyi rák,
Messze térhatárban arany csillogás.

175. SZONETT
IZ DU BÁR

Messze térhatárban arany csillogás,
Búza s árpa földek lágyan ringanak,
Hogyha fúj a szellő, légi jó szokás,
S rezgő délibábban képek inganak.

Fehér Unug földjén sétál Izdubár,
Izzó Udu Ifja, s körbe nézdegél,
Piacon, ha lépked, mit mond a kufár,
Hallgatja és véli, népe mit remél.

Gis! – szól Édesanyja, - Szeresd népedet!
Gisgammas, Kis Gammás élte oly nehéz,
Vaskemény a szíve, de jóért eped!

Ő Fény-Szülte-Férfi, munkál emberül,
Naptornyokat épít, s kék egekbe néz,
Színes emeletek, arany legfelül.

176. SZONETT
LU HUN GA

Színes emeletek, arany legfelül,
Alatta színezüst, piros, kék, narancs,
Smaragdzöld emelet, és amin ez ül,
Fekete alapzat, s járja száz bakancs.

Csillag-Házi-Ember, mindig tettre kész,
Nagy-Hun-Ház szülötte, puszta vándora,
Tigris szívű harcos, bátor és merész,
Van igaz barátja, kenyere, s bora.

Toronytemplomokban Lu-Hun-Ga mereng,
Enkidut támadják a nagy istenek,
Fölötte varjú had, s száz holló kereng.

Múló Idő sodor, rombolva robog,
Idő vitorlásról néki intenek,
Fehér városokban limek és lomok.

177. SZONETT
EN INMAR

Fehér városokban limek és lomok,
Pusztító ellenség haláltáncot jár,
Vér és jajkiáltás, üszkök és romok,
Lagasban sírdogál égi En Inmár.

Fehér szakállába orkán kap belé,
Könnye, mint kis csillag, arcára csorog,
Ez, hogy történhetett?, s néz kelet felé,
Kérdi a Napistent, s sírva ácsorog.

Inmarban pusztulás, mérges En Inmár,
Elhagyja Nyárföldét, észak tájra megy,
Temploma összedőlt, Inmár rom immár.

En Inmár, te örök, célod alkotás,
Udmurt napemberek házába eredj,
Csudaszarvas népnek élte oly csodás.

178. SZONETT
NER GÁL

Csudaszarvas népnek élte oly csodás,
Búza kenyér mellé sült hús is kerül,
Folyó vize hűsít, s bő a halfogás,
Amint a hálója mély vízbe merül.

Boldog élte végén lelke égbe száll,
Teste megtörődve földbe kényszerül,
Ember élte végén nagy Ner Gál kaszál,
Ámde lelke szállhat égre ékszerül.

Ott, alant a mélyben árnyak otthona,
Rettegett királyuk alvilági úr,
Eres-Ki-Gál s Ner Gál fején korona.

Éjsetétbe törve rendületlenül,
Udu dísze arany, türkiz és lazúr,
Szumerban nagy Szem Úr pihenni leül.

179. SZONETT
EMES

Szumerban nagy Szem Úr pihenni leül,
Szikkuratra szállva széken üldögél,
Szem Úr szent fényében minden kiderül,
Király és közember, jövőt sződögél.

Emes, tájat járva, gazdagon terít,
Földeket és fákat életre költi,
Embereknek élést folyton ő kerít,
Raktárat színültig degeszre tölti.

Házat, várost épít, nagyot, magasat,
Amit Emes érint, mind életre kél,
Gyümölccsel, étellel tölti a hasat.

Tisztelet, szeretet Emest övezi,
Merre Szem Úr népe békén éldegél,
Hol a Szem, égi Szem, fényét lövelli.

MESTERSZONETT
180. SZONETT
SZEM ÚR

Hol a Szem, égi Szem, fényét lövelli,
Pára, s köd gomolyog csatornák felett,
Ott a paraszt földjén örömét leli,
Smaragdzöld vetést hoz a szép kikelet.

Nyári búza táblák sárgán díszlenek,
Arany árpa földek lágyhullámzanak,
Mosolygós gyümölcsök igen ízlenek,
Terméked piacon pénzre váltanak.

Lágy, derengő fényben toronytemplomok,
Messze térhatárban arany csillogás,
Színes emeletek, arany legfelül.

Fehér városokban limek és lomok,
Csudaszarvas népnek élte oly csodás,
Szumerban nagy Szem Úr pihenni leül.

III. SZONETTKOSZORÚ

181. SZONETT
ITAL

Rejtelmes ősország, titokzatos táj,
Ital vizén túlnan, kék egek alatt,
Vízpárák ködén túl oszlik zord homály,
Atlantisz szép földje, mondom, láttalak.

Habzó Ital árja visz ezer hajót,
Zöld hab árján túl van szép Itália,
Herkules Oszlopán makog sok magót,
Távolabb szendereg Lúsitánia.

Itália partján zöldes, sós ital,
Zöld hegyekre tükröz fényes égi kék,
Trószok dicsőségét zengi ősi dal.

Vulkánok hő lehe égnek ágaza,
Titokzatos tájak, rejtélyes vidék,
Magyariak földje, elsüllyedt haza.

182. SZONETT
DEJSZ

Magyariak földje, elsüllyedt haza,
Idők kék ködében vibrál képzete,
Dejsz, ős Atlantisznak földje oly laza,
Omló hegygerincnek követ érzed-e?

Iszen Dejszen tudod, te Mindentudó,
Hol terült Atlantisz, magyarok hona,
Láttad fényszemeddel, egünkön futó,
Ahol következik Napunk alkonya.

Isz En, Izzás Isten, fényt teremt kezed,
Millió csillaggal nézed, hol vagyunk,
Nappal ég az ég is, tündököl szemed.

Dejsz En, Tevő Isten, fényes égkirály,
Teremtéd Atlantiszt; drága őslakunk,
Pusztulásod emlék, talán nem is fáj.

183. SZONETT
ÚR AN

Pusztulásod emlék, talán nem is fáj,
Magyar szuperhaza, elfeledt a nép,
Múltunk ősködébe, gondolat ha váj,
Rosszul leszünk tőle, idegünkbe tép.

An Úr, Mennyek Ura, ott uralkodol,
Hol a Tudás Népe őrzi szent igéd,
Úr An, ten népeddel újat alkotol,
Feltalálás lángját népednek vivéd.

Egek Ura, An Úr, birtokunk a tűz,
Fényteremtő lángok ontják hő lehed,
Oszlik ördög árnya, tűz setétet űz.

Sátán fattya fajzat százezer gaza
Atlantiszra támad, s te elfeleded,
Nem tudod, szent néped onnan származa.

184. SZONETT
KORONÁS

Nem tudod, szent néped onnan származa,
Hol kávás barlangok rejtik nyelvedet,
Múló korszak mindent kőbe ágyaza,
Ma is olvashatod szent nőelvedet.

Koronás, az Idő, Kronosz ős urunk,
Mit nem beszél rólad sok szájas görög,
Sok jó nevetéstől földön gurulunk,
Megetted fiaid, mondja és hörög.

Te vagy a Kor isten, ki kört körre raksz,
Év körét az Évre, Időt építesz,
Majd a Kor Kórrá lesz, nyugton nem maradsz.

Múltra múlt hullámzik, mint vízáradat,
Tisz Atlan fennmaradsz, múltat szépítesz,
Háromszoros sáncok védik váradat.

185. SZONETT
JUPITER

Háromszoros sáncok védik váradat,
Hatalmas Atlantisz, Jupiter hona,
Ezer rege mondja, s százezer adat,
Atlantisz szent népünk ősi otthona.

Pit a csillag és ház, Er az úr, tudod,
Jó-Csillag-Úr védi, Róma, népedet,
Bolygóóriásunk, köreid futod,
Miközben a nép él, szület és temet.

Nagy Júpiter atya, villámot gyújtasz,
Mennydörgés dübörög, amerre lépdelsz,
Vad vihart támasztasz, ha reánk sújtasz.

Ha szíved megbocsát, s senki sem ledér,
Arany hull az égből, s mit el se képzelsz,
Házak színezüstje csillogón fehér.

186. SZONETT
HADÉSZ

Házak színezüstje csillogón fehér,
Jó itten az élet, bő az eleség,
Atlantiszba szállít hajó és szekér
Aranyat, ezüstöt, s szép a feleség.

Lent, alant a Hadész sivár rettenet,
Hadak Atyja trónol szellemek felett,
Árnylelked odajut, amint eltemet
Sírod setét dombja, s oda életed.

Had Ész, te Had Fénye, lent uralkodol,
Házad örök béke, csendes palota,
Talán csillagbelső, tűzvörös pokol.

Míg az Alvilágban izzás áradat,
Evilági síkon millió csoda,
Paloták aranyból, tátjad szájadat.

187. SZONETT
SZATURNUSZ

Paloták aranyból, tátjad szájadat,
Gazdaság és jólét utcán áramol,
Annyi sok a termék, hizlald májadat,
Sok szorgos polgárod tárol és tarol.

Csatornákat ásnak, vízi utakat,
Barázdán a földet vízzel árasztják,
S ha a folyó szárad, ásnak kutakat,
Kókadó növénykét vízzel támasztják.

Nagy Csatorna isten, bőséget adó,
Szaturnáliákon ünnepel a nép,
Földművelés atyja, éhet tagadó.

Éhező gyomrunkba minden belefér,
Boldogan alkotunk, folyvást, mint a gép,
Fényt szikráz a város, mely egekbe ér.

188. SZONETT
APOLLÓ

Fényt szikráz a város, mely egekbe ér,
Apolló, dél ura, fényt sugározó,
Hatalmad alatt áll a sok kisegér,
Izzó napistenünk, te fényt tározó.

Lú, a Fény, világít át az éteren,
Apa-Ló, Fény-Apa, tudod dolgodat,
Jósággal uralkodsz időn és teren,
Ezüst íjjal büntetsz, s szórod átkodat.

Szerelem isten vagy, nőket apoló,
Gyógyítva ápoló, kinek teste ég,
Tudás terjesztője, papnak papoló.

Aplú, te Apa Ló, fénynek zápora,
Látod, elfeledtünk, fordul a kerék,
Tíz Atlan királynak távol tábora.

189. SZONETT
JANUSZ

Tíz Atlan királynak távol tábora,
Nem tud segíteni bátor harcosa,
Belepte emlékük vén idő pora,
Pihen a táborok öklelő kosa.

Janusz, te kétarcú, kérlek, mondj mesét,
Melengesd jégszívünk, mondj történetet,
An istent emlegesd, és szép hitvesét,
An, lásd, kétarcú volt, ez vajh, hogy lehet?

Benn is vagy, meg kinn is, arcod néha négy,
An vagy te, úgy bizony, ősi égi úr,
Leereszkedsz hozzánk, majd a Mennybe mégy.

Segíts Annak nagy Jan, e türkiz tekén,
Égi palotádból nincs, aki kitúr,
Tűzpap őrzi lángod templom rejtekén.

190. SZONETT
EROSZ

Tűzpap őrzi lángod templom rejtekén,
Nagy Er úr, akitől mindnyájunk ered,
Ékes égről szólni, arra kellek én,
Akin rajta csillog minden ékszered.

Termékenység isten, ős keletkező,
Szerelem bajnoka, vagy a hímerő,
Szunnyadó álomból halkan érkező,
Végtelen éterből csendben ébredő.

Erős vagy, úgy bizony, és kicsinyt Eres,
E-Res, Háza Rózsa, régi, jó rokon,
Szegény, jó hunokat, minket is szeress!

Er, te szenvedélyes, testünk mámora,
Félig megőrjítesz, ezt ne vedd zokon,
Néped tenger és föld, s idők vándora.

191. SZONETT
MERKURIUSZ

Néped tenger és föld, s idők vándora,
Ifjú Merkur isten, ki magyari vagy,
Merészen Köröző, hajnal kámfora,
Másoknak adlak át, akkor, majd ha fagy!

Mer, az Ifjú, Merész, ő az, aki mer,
Kur a hegy, az ország, tökéletes kör,
Ifjonti Köröző, a hideg kiver,
Olyan gyors a lába, jön és elsöpör.

Rajta úti kalap és szárnyas saru,
Pálcáján két kígyó, hírnökök jele,
Te vagy Hermész isten, az erős karú.

Lélekvezetőként lábad égbe jár,
Nem védted Atlantiszt, vész csapott bele,
Tűzvihar, földrengés, ömlő égi ár.

192. SZONETT
VULKÁN

Tűzvihar, földrengés, ömlő égi ár
Hatalmas istene, ha föld, s tenger reng,
Feketén sötétlik a tág láthatár,
Füstöt szórsz az égre, Napunk csak dereng.

Vul Kán, te Tűz Király, ki lávát okád,
Odalenn a mélyben, aki kovácsol,
Óriási isten, tűzben áll bokád,
Üllődön acél cseng, karod kopácsol.

Arany utu-maták ott a szolga nép,
Utu-mata szobrok néma dolgozók,
Sorozatot gyártva mozog ezer gép.

Sajh, gonoszság ébred idők kezdetén,
Ezernyi háború, égre kormozók,
Pusztít Tisz Atlannak sok évezredén.

193. SZONETT
JAPETUSZ

Pusztít Tisz Atlannak sok évezredén
Zord felejtés démon, porral elfedő,
Pusztulás jár népünk földjén és egén,
Rothasztó, rogyasztó, gaz fenekedő.

Japetusz, a titán, hét nép apja ő,
Jáfet Atlantiszban békén éldegél,
Japhet hét fiával útnak eredő,
Hét-Apáról a múlt oly sokat regél.

Hét-Apa hét fiát várja száz kaland,
Ap-Het apja An úr, No-É más nevén,
Dicső tetteikről szóljon vers, s a lant.

Földrengés, vízözön, magas szökőár
Atlantiszra támad, léte telj delén,
Át, Alanti tájra hanyatlik a vár.

194. SZONETT
Ó-KEÁN

Át, Alanti tájra hanyatlik a vár,
Atalanti ország víz alá merül,
Ókeánosz földje hideg és kopár,
Atlantisz jó népe alant szenderül.

Kien isten, Keán, kő és víz ura,
Kájin, a vén Kaján népe vaskovács,
Imádattal tekint fényes Utura,
Tudás tárolója, építész meg ács.

Ó-Keán, Óceán vízhullámai
Elfedik Atlantiszt, víz alatt a sír,
Éjjel kísértenek népe álmai.

Lelkek, láthatjátok, szóra nyílt a száj,
Aludjatok, szemünk utánatok sír,
Rejtelmes ősország, titokzatos táj.

MESTERSZONETT
195. SZONETT
ATLANTISZ

Sejtelmes ősország, titokzatos táj,
Magyariak földje, elsüllyedt haza,
Pusztulásod emlék, talán nem is fáj,
Nem tudod, szent néped onnan származa.

Hármas árkok, s sáncok védik váradat,
Házak színezüstje csillogón fehér,
Paloták aranyból, tátjad szájadat,
Fényt szikráz a város, mely egekbe ér.

Tíz Atlan királynak távol tábora,
Tűzpap őrzi lángod templom rejtekén,
Néped tenger és föld, s idők vándora.

Tűzvihar, földrengés, ömlő égi ár,
Pusztít Tisz Atlannak sok évezredén,
Át, Alanti tájra hanyatlik a vár.

IV. SZONETTKOSZORÚ
196. SZONETT
DUNA

É-Den Isten háza, Isten palotája,
Benne Don és Duna, Den Tu Magaria,
Gazdag halban, vadban, Ten istennek tája,
Boldog-Sán, Eviláth, s magas Arménia.

Nyugaton a Duna bővizű folyója
Dús földeket öntöz, gályák úsznak hátán,
Bennük a környéknek búzája és sója,
Örül az emberszív e gazdagság láttán.

Duna isten vize kékellőn áramol,
Négy ágra bomolva Csallóközét járja,
Aranyos iszapot terít szét, már ahol.

Elődeink hősök, semmitől se féltek,
Földjükön állt, mit véd négy folyónak árja,
Isten szent temploma, hol őseink éltek.

197. SZONETT
TEN

Isten szent temploma, hol őseink éltek,
Négy folyó közén áll, tengervíztől távol,
Sokat munkálódtak, napkeltével kéltek,
Estélig dolgoztak, egyik sem téblából.

Tenni sokat teszel, tény, te tetted a fényt,
Széles síkságoknak világosság atyja,
Segíted népünket, szép leányt, jó legényt,
Magyarok szent népe Tennek szent magzatja.

A-Mu, Bora-Nuna, Nyíl és Idig-Inna,
Négy óriás folyó, édes vize éltet,
Nincs lény, olyan, aki e vízből ne inna.

Folyók áradása újabb medret vája,
Vized termékenyít, Édent megkímélted,
Smaragd a növénye, bokra, füve, fája.

198. SZONETT
NIM RÚD

Smaragd a növénye, bokra, füve, fája,
Arany a búzája, ezüstös a hala,
Boldogság országnak Nim Rúd a királya,
Kenyér az étele, borvíz az itala.

Nim, a hős Oroszlán, nappal, mint Nap, éget,
Éjjel ő a Kaszás, Vezér, s a nagy Vadász,
Ránk hagyál, bő kézzel, gazdag örökséget,
Nemzetünk pásztora, gondos lélekhalász.

Nimnek vörös rúdja Horpahrúd nemzője,
Nagy Vörös Oroszlán ősapánk, hirdették,
Ki Isten előtt jársz, népünk vezetője!

Új korok, hazugul, felette ítélnek,
Őseink Nimrúdot, mint vezért, követték,
Istentől bőséget és tudást reméltek.

199. SZONETT
PUSZTA

Istentől bőséget és tudást reméltek,
Ősi magyar népek, amit meg is kaptak,
Minden hasznos dolgot ajándéknak véltek,
Tudást, fortélyt gonddal fiaiknak adtak.

Puszta apó népe áradó fényben élt,
Sík, végtelen pusztán fény ömlik az égből,
Szorgalmatos népe dolgozott, nem henyélt,
Isten áldást küldött égi messzeségből.

Génjükben kódolva nyíltság és becsület,
Fényisten úr előtt nem lehet hazudni,
Hamis szó megsérti az isteni fület!

Isten, ki fényt teremt, benne minden lényben,
Pusztán gabona nő, jól lehet azt tudni,
Arany árpaföldek rőtarany napfényben.

200. SZONETT
SZÉP MEZŐ SZÁRNYA

Arany árpaföldek rőtarany napfényben,
Nő a kicsi növény, törekszik fölfelé,
Szára, mint sólyomszárny, nő a televényben,
Ezt látva az Isten, nagy örömét lelé.

Ősi turul testén árpa, búza szára,
Szárnyal a gabona, mint az egek sólyma,
Szép Mező ős mező, élelmünknek tára,
Mesekincs mondója, ki igazul szól ma!

Hős Szép Mező Szárnya sárkány kergetője,
Gonosz Kalamona nem buta babona,
Hősünk a sárkánynak vitéz megölője.

Tágas árpaföldek örömet okoznak,
Lenge szellő fújja, érik a gabona,
Messze az égaljig lágyan hullámoznak.

201. SZONETT
JÓ SZÉL FÚVÁSA

Messze az égaljig lágyan hullámoznak,
Leng a búza s árpa, fejük szellő fújja,
Száruk közt szélfiúk csendesen motoznak,
Gabonát cirógat a Napisten ujja.

Jő Jó Szél Fúvása, haja szent csimbókban,
Széllel fut a lova, Szélisten barátja,
Haja aranybarna, amelyben szép bog van,
Napisten jelképe, tudja, aki látja.

Ő a vadász s halász, halkan lopakodó,
Hálót, varsát vet ki, ül csendben, horgászik,
Íja, s nyila végzet, sohasem kapkodó.

Lovával vadászik nyárban és a télben,
Boldog így az élet, feje fényben ázik,
Pálmák bólogatnak enyhe, langyos szélben.

202. SZONETT
SZÉP TÜZEK LÁNGJA

Pálmák bólogatnak enyhe, langyos szélben,
Ligetek közt műhely, cseng az üllő benne,
Reggelen, estélen, testizzasztó délben,
Mintha itt a kovács sohasem pihenne.

Ősi tűzláng ura, jó Szép Tüzek Lángja,
Izzó vasat formáz, csattog a kalapács,
Ját érte fizetség, felesége fánkja,
Sültek, friss kenyérrel, mézes tej és kalács.

Fegyverek, szerszámok készülnek szép sorban,
Éjjel áll a munka, a lángok lapulnak,
Csudaszarvast nézik fenn a házoromban.

Lapos háztetőkre ételt s italt hoznak,
Éji égen sorra égő ékek gyúlnak,
Éjjel a férfiak a tetőn boroznak.

203. SZONETT
KILENC VITÉZ

Éjjel a férfiak a tetőn boroznak,
Csendben vitatkozva csillagos ég alatt,
Kilenc Vitézt nézve bölcsen vigadoznak,
Miközben az éjben a Hold tovább halad.

Egyik lába Donnál, másik a Dunánál,
Csillogó égszerek formázzák szép testét,
Feje hármas csillag, csillagköd lábánál,
Odafentről int le, azt mondja: - jó estét!

Két kezében szerszám, korbács és a pöröly,
Ostor és a bunkó, gonoszokat büntet,
Igazságot osztó, véle sose pörölj!

Védi Éden táját, járkál a világban,
Rablást, fosztogatást, tolvajlást megszüntet,
A víz, mint olvadt vas, széles csatornákban.

204. SZONETT
AR DIL

A víz, mint olvadt vas, széles csatornákban,
Ar Dil, Arany Csillag, az utakat járja,
Igazságot teszen az egész országban,
Szülőivel lakik, mivel nincsen párja.

Hű szerelme Ilka, Szép Tündér Ilona,
El lett varázsolva, hajtincsét vesztette,
Ha rátalál Ardil, lesz majd zene-bona,
Esküvő és lagzi, ha már nőül vette.

Tündér Szép Ilona csodás Élet Anya,
Ardil tündöklő Nap, kit megigéz bája,
Fején lángzó haja sugárzó aranya.

Éden tája terül tenger s föld határán,
Vize éltet s édes, árpát hord uszálya,
Lassan hömpölyögve hajót hord a hátán.

205. SZONETT
HÉKA

Lassan hömpölyögve hajót hord a hátán,
Csillog az eleme Kien vízistennek,
Hékás, a kapitány, ül a hajóládán,
Mikor gyors hajói végtelenbe mennek.

Heka hármas csillag, Hekate jelképe,
Varázsisten feje, szeme és a szája,
Ha Heka arrébb megy, itt a világvége,
Ettől ne féljünk, míg csillog az orcája.

Három gyönyörű nő, pörög, forog, perdül,
Hekate tánca ez, Héka őt figyeli,
Hékás az égbolton reggel lassan eldűl.

Éji víz folydogál égi folyóágban,
Földön, égen virág, s van, ki irigyeli,
Élet vize neszez, csörgedez a fákban.

206. SZONETT
HADÚR

Élet vize neszez, csörgedez a fákban,
Dús mezőket öntöz Kien száz folyója,
Kenyér, szalonna, bor lapul az iszákban,
Jól megy itt a népnek, de van bosszantója.

Had Úr, Had Ész, Had Ad, légy résen, védj minket,
Sok a rabló, gyilkos, vagyonunkat orzó,
Házunkat pásztázza ártó, vad tekintet,
Képét Isten verte, ördögien torzó.

Hadak Ura segíts, nyújtsd ki kardos karod,
Ott van mit rabolni, hol sokat dolgoznak,
Védd meg szent népedet, ha te is akarod!

Mindig sürgölődnek, kora reggel kélnek,
De minek, ha tőlünk mindent eloroznak,
Városokban népek magyarul beszélnek.

207. SZONETT
KAJÁN

Városokban népek magyarul beszélnek,
Fényesek az utcák, ragyognak a boltok,
Csillogó tereken nők tereferélnek,
Magyariak népe dúsgazdag és boldog.

Kaján szobra téren, templomban és házban,
Kájin, a vaskovács, szabárokat tanít,
Egész Szabárország munkálkodó lázban,
Szabad, dolgos népe országot gyarapít.

Arcán kaján mosoly, mindentudás jele,
Nagyhatalmú isten, ha elhagyjuk, végünk,
Kő, víz, fém védnöke, a Jóisten vele.

Hanem mikor ránk tör, s ölni kezd a Sátán,
Kaján már nem segít, megdermed jó népünk,
Úgy, mint Ádám s Éva, az Úr Isten láttán.

208. SZONETT
HERKUL

Úgy, mint Ádám s Éva, az Úr Isten láttán,
Lába meggyökerez, aki Herkult látja,
Csodálkozva bámul, a száját is tátván,
Ő nagy Makar hősünk, magyarok barátja.

Magyarok ősatyja csodás Szkítiában,
Rettentő erejű, bunkó a fegyvere,
Testén oroszlánbőr, acél az izmában,
Meg se mozdul többet, akit fejbe vere.

Szkítiában járva három fiat nemze,
Kígyófarkú nőtől, ki varázsló asszony,
Az érti e rejtélyt, aki jól elemze!

Szkíta földön a nők úgy sertepertélnek,
Szájukból inda nő, hogy rózsát fakasszon,
Szavuk csengőn, bongón száll neki a szélnek.

209. SZONETT
JÓSZÍP

Szavuk csengőn, bongón száll neki a szélnek,
Szájukban arany szó, virágot fakasztó,
Szavuk szép madárdal, mit hárfán zenélnek,
Asszonyaink hangja mellünket dagasztó.

Jó isten, Szíp isten, Joszip, Jézus atyja,
Ő az ifjú Jóska, Joshua másképpen,
Ács az égbolt alatt, az eget forgatja,
Csillagokat toló, gondosan és szépen.

Fia Id, az Édes, kicsiny istengyerek,
Jó és Szép az atya, hasonuló Tenhez,
Isteni szavától megnyílnak a terek.

Asszonya Mária, virágot sző szája,
Lél házában laknak, mely közel Édenhez,
É-Den Isten háza, Isten palotája.

MESTERSZONETT
210. SZONETT
ÉDEN

É-Den Isten háza, Isten palotája,
Isten szent temploma, hol őseink éltek,
Smaragd a növénye, bokra, füve, fája,
Istentől bőséget és tudást reméltek.

Arany árpaföldek rőtarany napfényben,
Messze az égaljig lágyan hullámoznak,
Pálmák bólogatnak enyhe, langyos szélben,
S éjjel a férfiak a tetőn boroznak.

A víz, mint olvadt vas, széles csatornákban,
Lassan hömpölyögve hajót hord a hátán,
Élet vize neszez, csörgedez a fákban.

Városokban népek magyarul beszélnek,
Úgy, mint Ádám s Éva, az Úr Isten láttán,
Szavuk csengőn, bongón száll neki a szélnek.

211. SZONETT
NAPSUGÁR

Erdők hűvösében karral madarászik,
Völgyek rejtekében sujával vadászik,
Fenn, a kéklő égen fénnyel hadonászik,
Hűvös vizek mélyén sugárral halászik.

Édes, lágy ujjával finom bőrt cirógat,
Fényes sugarával szép arcot apolgat,
Természet rendjében vizet, felhőt forgat,
Reggel felkelésre lusta embert nógat.

Érintésed cukor, érints, s van jó dolgunk,
Ha felhő mögé bújsz, magunkban borzongunk,
Este, mikor kihunysz, félőn, csendben morgunk.

Napunk sugarával elűz jeget, fagyot,
Kézkarral tájunkra fényes eget rakott,
Nékünk, embereknek, víg életet adott.

212. SZONETT
VÁGY

Test vagy a lélek terméke a vágy?
Nagy a hatalma, erőd is elhágy,
Vágyad a vetett, puha pihe ágy,
S azon képzelődsz, ajka milyen lágy?

Ám a szerelem nem örökké vár,
Új gondolatod új vágyakat tár,
Vágysz a vagyonra, sírsz, ha nagy a kár,
Kínoz a vágy, ha minden tied már.

Előled ugyan mindenki kitér,
Valamit, ha kapsz, kezed újra kér,
Nem kapsz, az orcád elönti a vér!

Világ ura vagy, vágyad mégis tép,
Örök élet kell, nem kapsz, na még szép,
Jön az utódod, s öröködbe lép.

213. SZONETT
PARADICSOM

Par-Ad-Iseumban élt régen az ős,
Ádám, jó ősatyánk, aki nagyerős,
Mégse bírt nejével, a szép Évával,
S benn a kertben álló, tiltott két fával.

Suttogta az Ördög, egyél a fáról,
Meg ne feledkezzél mindkét almáról,
Mondta Éva, férjem, kérek két almát,
Magam is szeretném Atyánk hatalmát!

Megették az elsőt, tudás almáját,
Ám, de jött az Isten, megharagudott,
Parancsom szegtétek!, s ajtót mutatott.

Nem tudták elérni az élet fáját,
Ám Atyánk az almát utánunk küldte,
Tudásba rejtetten, már kiderült-e?

214. SZONETT
ALMA

Délföld gyümölcse, te szép piros alma,
Földanya gömbje, ízes diadalma,
Mily csodaszép az almafa virága,
Ha rád mosolyog ezüst bíborsága.

Bár almánk fenn van, fenn a fán őkelme,
Szép Alma nevén gondolkodj, te elme,
Mely oly lánynév is, mint az Ilma, s Elma,
Nékem egy alma, bizony nagyon kell ma.

Alma szeletke, tésztába mártalak,
Finom bundát kapsz most, cukorral szórva,
Almás pite te, már nagyon vártalak!

Sült alma illat, van, ki nem kívánja?
Égy almalekvárt, ne légy ily mogorva,
Kérsz almatortát? Ha nem, fejed bánja!

215. SZONETT
DÉLIBÁB

Napsütéstől remeg homok felett a lég,
Végtelen síkságon enmagamban valék,
Csak az élet zizeg, fű közt zöld gyík oson,
Sáska rebben arrább, túl egy kis laposon.

Remeg a levegő, a Nap remegteti,
Ezernyi sugarát égben lebegteti,
Forró levegőben Délibaba táncol,
Bűbájos látomás, ki magához láncol.

Arany haja szállong, lebben a távolban,
Fényruhája omlik áttetsző selyemből,
Talaj felett lebeg, nem is tudom, hol van.

Szeme, mint két csillag, mosolygós a szája,
Karjával hív, mégsem mozdulok helyemből,
Bár bájolva vibrál fényből szőtt ruhája.

216. SZONETT
HISZÉKENY

Az a buta ember, aki hiszékeny,
Aki mindent elhisz, és engedékeny,
Talán morog kettőt, de aztán legyint,
A sok butaságot elhiszi megint.

Egylábúak, griffek, rettentő mások,
Emberre támadó nagy óriások,
Törpök, egyszeműek, kopaszok klánja,
Távol kincset őriz a hegy sárkánya.

Mesebeli szörnyek, furcsa emberek,
Tőlük hemzseg a láp, erdő és berek,
Tündérek, lidércek, jó és rossz manók,

Beszélő állatok, s meg se mukkanók,
Magában gondolja, hiszi a piszi,
Majd, ha ismét mondod, megint elhiszi.

217. SZONETT
KAMRASZÉPE

Szép istennő, Kamruszépa, mit eszel?
Kövérke vagy?, talán karcsú, szépséges?
A szakácsod a tortádra mit reszel?
Kérésedre ugrik, pattan, készséges?

Marcipánt szór a tortádra, mily finom!
Asztalodon étel, arany tálakon,
Vázákban pár illatozó liliom,
Kis tündérek játszanak a szálakon.

Kamraszépe kamrája nagy és teli,
Sonka, kalbász, jó szalonna százával,
Istennőjét a jó sza nép tiszteli.

Kamraszépe maradj mindig minálunk,
Felköszöntünk száz virágos vázával,
Telt kamrádból jó népeket kínálunk.

218. SZONETT
SENTES

Dicső istenasszony, őrzöd népedet,
Alföldünk védnöke, szép kövér anya,
Te, ki magvakat adsz, s újra elveted,
Sárgálljon a búza, néped aranya.

Oly sok évezrede véded e népet,
Tisza menti tájon kik imádtanak,
Magok anyja, Szem nő, szólj hozzánk szépet,
S tudók fogságodból tán kiváltanak.

Sentes ősanyácska semmibe meredsz,
Kalitkába zárt a hatalmas idő,
Néped elfeledett, kit híven szeretsz.

Fájdalmas magányban könnyeid hullnak,
Csapdában vergődünk, termést készítő,
Démoni jövőben vészek lapulnak.

219. SZONETT
AKAR TESZ

Nagy Akar Tesz isten, Bánát népe sír,
Bánat járja földjét, hol vagy jó urunk?
Hiába a sok harc, sok ezernyi sír,
Báva lett a népünk, mindent elszúrunk.

A kar lehanyatlik, Akar Tesz gyere,
Adj erőt a népnek, fényesedj korunk,
Üdvözöljön vastaps, népünk tenyere,
Legyen bőven újra búzánk és borunk.

Szép bánáti dombok domboruljatok,
Völgyek, síkok, rétek örvendezzetek,
S ti Akar Tesz előtt térdre hulljatok!

Visszajön az isten, csak akarni kell,
Akkor jő el újra, el ne vesszetek,
Majd, ha a jövődben biztosan hiszel!

220. SZONETT
TABI TI

Gyönyörűség anyja, meleget adó,
Házi tűz oltalma, Élő Tűz anya,
Vizes fától menten sírva fakadó,
Tűzkelyhek védnöke, népünk asszonya.

Táltos paripánk parazsat habzsoló,
Táp az élet tüze, testet éltető,
Tűzparazsat habzsol az ötlábú ló,
Élő tűz az élet, így vagy érthető.

Hajh, de Tabán tüze alig pislákol,
Tab város lelkében dermed már a tűz,
Dab és Dabas földjén alig világol.

Haldoklik Tabiti élő, szent tüze,
Lobbanj élet lángja, ki setétet űz,
Izz, te tiszta észfény, tüzek szent szüze!

221. SZONETT
TE MERINDA

Hull és máll a hullám, ezernyi taraj
Sorjázik a vízen, fröccsen szerteszét,
Merin fodorítja, ezernyi a raj,
Tenger Anyja táncol, hibát sose vét.

Temerinben népe horgasztja fejét,
Temerinda szobrát ne is keressed,
Jó, ha megtalálnád bajunk elejét,
De pokolra őket, kérlek, ne vessed.

Marinda Te táncolj, lépj a habokon,
Habzón ring a tenger, száll a vízpermet,
Könyörülj népeden, szegény rabokon.

Táncolj a folyókon, fodros tavakon,
Táncos lábú tündér, isteni termet,
Táncolj fel egünkre, ne éljünk vakon.

222. SZONETT
HÉ BAT

Hébat asszony, égi fények úrneje,
Sátorodban felhő száll, eső szitál,
Hévizekben fürdesz száz esztendeje,
Fenn az égen száz leányod táncikál.

Sasok, sólymok szállnak fenn a kék egen,
Napkirályunk robog át a tájadon,
Tíz szférában, tíz levegő rétegen,
Hőház asszony, fény árad szép szájadon.

Csillogó ég úrasszonya, fényontó,
Égi házból gazdagságot árasztó,
Sötétséget fényáraddal szétrontó!

Tudjuk, értünk tartod háztartásodat,
Egünk pajzsát tartani is fárasztó,
Kérjük, vesd ránk csillag pillantásodat!

223. SZONETT
ILLÚJANKA

Bősz sárkány száll fenn a légben, bajra termett,
Elragadja Teszub szemét, szívét harcban,
Győz a zengő, zúgó, dörgő zivatarban,
Nem gondol rá, miként ásnak néki vermet.

Szép leánya, s Teszub fia egybe kelnek,
Kiadja a Viharisten szívét, szemét,
Szarrumának adja lánya kecses kezét,
Esküvőn a jó vendégek bort vedelnek.

Fény sárkányát, ki a Naphoz kapcsolódik,
Ekkor Teszub, alja módon, meggyilkolja,
Fejére a bűn szégyene ráfonódik.

Saját fiát elpusztítja a rongy ember,
Szarruma volt az erkölcsnek tökfilkója,
Teszub sarki isten, aki nagy gazember.

224. SZONETT
ANA HITA

Nagy Hit Anya, felsőbb szférák szép nője,
Ki a lélek húrján pendülsz hallgatag,
Tudásodnak kevés már a kérője,
Romlik nyelvünk, sok táltosunk balgatag.

An áhíta, Anahita, ó anya,
An követel, az Égatya nem felejt,
Ó istennőnk, hitünk anyja, aranya,
Hozz reánk bűv égi mosolyt, száz delejt.

Hit nagy Anyja, Anyahita istennő,
Heta Anya, heták anyja, szép delnő,
Hozz ránk hitet, igazságot, jóságot.

Mint a gyémánt, úgy ragyogjon szent hitünk,
Amit minden egyes nappal szépítünk,
Leverjük a ránk rakódott kórságot!

225. SZONETT
DI ANA

Di a ragyogásod, szép vadász anya,
Te vagy a szerelem igés alanya,
Kis-Ázsia népe téged imád rég,
Hegyek felett sétálsz, s tőled kék az ég.

Gyémántos diamant, két kebled ragyog,
Nevedben a kettő, ki fényért sajog,
Sokkeblű istennő, természet szülő,
Szűz is és termékeny, Holdra készülő.

Hold a te jelképed, égi léptű hölgy,
Holdfény villan által holdas íjadon,
Téged néz az erdő, ágat ráz a tölgy,

Szavárdok asszonya, ki Rómába ment,
Szellő léptű lábad féli száz vadon,
Minden vadász imád, dicső element.

226. SZONETT
A POP HISZ

A pap hisz, Apophisz, sejtelmes titok!
Most az éji égre ablakot nyitok,
Tejúti vad sárkány, égen csörtető,
Kifigyellek téged, égi csönd vető.

Bonyolult ősképek vadja A Pop Hisz,
Ap Ophisz vetése múlt időkbe visz,
Tollas kígyó útja égi rejtelem,
Rejti égi házát titkos négy elem.

Amint a Nap útja, úgy ingadozó,
Kitér jobbra-balra, kileng röptiben,
Reánk, jó népedre, bölcs tudást hozó,

Sárkány vagy, kígyó vagy, égi röptű gyík,
Papok számítása, évek bőviben,
Táblázat napokról, benne mindegyik.

227. SZONETT
SZIBYLLA

Szibylla szépasszony, varázsolgató,
Szíp Illa, ki jósolsz, szépséged csodás,
Igazat súg néked a Mindenható,
Minden szavad tiszta, égi áldomás.

Torja városában tanácsokat adsz,
Trója templomában messze tekintesz,
Isten titkos útján mámorban haladsz,
Jövőnk elébe rózsaszirmot hintesz.

Illa asszonyunknak tündér gyermeke,
Szibilla, te papnő, illatárba mész,
Szent tűz lángja lengő, abból olvasol,

Regélsz és javasolsz, két szemed sasol,
Azt is megjósolod, fejünkön a vész,
Deli Szibyllának vonz a termete.

228. SZONETT
TE UTA TESZ

Végtelen isten, csillagokat, ki tesz,
Világegyetemben spirálist sodor,
Lélekteremtő, aki ad és elvesz,
Csillaghabot verve, pödör és fodor.

Tej Uta Tesz isten, Tejutadon jársz,
Aki egyetemes, törzsek ősura,
Tejútról hallhatod, ha kicsit kivársz,
Amint hozzád szól sok kürt és tambura.

Tegyél értünk Atya, nagy Tej Uta Tesz,
Elfeledett néped, azóta romlik,
Nagy tejúti isten, néped hova tesz?

Tejúti istenünk, spirális Tejút,
Architeutist nézd, föléd oromlik,
Tejút központjában titokzatos kút.[454]

[454] Péterfai János István munkásságának teljesebb képe talmányozható honlapján: www.peterfai.hu.

Szekeres István (Budakalász):

TŰZBEN HAMVADT HEGEDŰM maradék versei

Oázis

(*Szonettkoszorú. Békéscsaba, 1961 nyarán*.)

I.

Bolygónk örök hazánk. Egyetlenem.
Gaia-anyám a testéből merített
tudatra fel, mély kútjából az éjnek,
s hogy lássak: fényre vonta két szemem.

Talán, egy pillanatra csak. S vélem
mi van, még nem tudom mi végett,
de létem forró magmatüze éget
Heraklészként, és minden sejtemen.

Kainokkal és együtt Ábelekkel
lemegy a nap, és vélük együtt felkel
tüzem kohója lángvermébe zártan.

Elysiumban? Örök Tartarosban?
s e magma-tűzben égve kárhozottan? —
Ahonnan hajt, és lázadó a vágyam.

II.

Ahonnan hajt és lázadó a vágyam
a jobb és szebb után, és rajta át
örök kényszer, hogy újra még…! Dalát
éneklem ajzva, részegülve vágyban.

E perc enyém az elnémult Hazában,
ahol a némaság a lant szavát
emésztené… De én harmóniát
éneklek ím! vágyittasan és bátran.

A némaságot dalommal lebírni,
s ebben, oh ember! oly erővel hinni,
hogy partot ér e fojtó éj-homályban

lélektől lélekig. Még nincsen
veszve, hajómra szállni, és ki a tengerre
első hajósként, parttól-szakadtában.

III.

Első hajósként, parttól-szakadtában.
S mert elszakadva teljes-egy a tét:
Megnyugszik mégis az, ki életét
egy útra tette, végleg megtaláltan.

Kiválasztottan milliárdot vártam,
bolyongva fogyhatatlan tengerét
időnek, és tudattalan terét
a végtelennek vég nélkül bejártam.

S mert vártam oh, ezer s ezernyi évet:
Velem dalolt az ősanyag-természet,
mert itt voltam már vágyban, szűz anyagban.

S ha fáklyám fénye búcsúzóként lobban:
— Felhők tüzében ég a kék szemem.
Úgy nézek vissza habzó tengeren.

IV.

Úgy nézek vissza habzó tengeren,
ki tudja már, hogy soha többé nincsen
több virradat, hogy partját megtekintsem.
Mikorra már, csak habja lesz velem.

S marad, ki él; és tart a küzdelem.
Egymást ölik az érdek-ázott kincsen
az önzés rabjai. Szemükbe intsen
feloldódást az ész! hogy küzdve, benn

kezükbe tudják bölcsen hűs kilincsét,
és törvényként az értelemnek kincsét
viselni öltsék minden emberen.

Mert értelméhez nincs szebb szó, mint: Ember.
S ha önmagával harcba szállni nem mer:
Megtérni nincsen máshová helyem.

V.

Megtérni nincsen máshová helyem.
Az asztronauta visszatér az űrből;
a szomjúság s az éhség is felőröl.
A beduint is hajtja víztelen,

ha végzetévé lett már a jelen.
Vizet fakasztna minden látott kőből,
mert látomásban: Oázisban dőzsöl.
A szája véres és erőtelen

szólít egy néma, szótlan „Allah”-ot,
ki végül is, csak homokból ivott,
s előtted fekszik néma tanúságban.

Csontja fehér. Mert oly nagy volt a tét,
s nem lelt vízre. Úgy érte végzetét.
Más éltetőm már nincsen itt a Mában.

VI.

Más éltetőm már nincsen itt a Mában.
Rakétával hiába is repülsz
kihült bolygók felé, és szenderülsz
csaló vágyak kényelmes paplanában,

ha nem vagy otthon — itt! Fajod ziháltan
remeg, mint víz színén a kábult küsz.
Éhség? Méreg? — Mindegy! Épp úgy merülsz
el sokkosan az égre-nyíló szájban.

Magad falva fel önmagad; vagy fojtva,
egymásra rontva, szúrva, térdre rogyva
rekontrázó, dühödt, és vad tusában:

Víz nélkül Szaharában. Elfeledve
megértés hűsét rakni a sebekre.
Nincs más Oázis űrünk homokjában.

VII.

Nincs más Oázis űrünk homokjában.
Megülheted a dörgő lángsugárt,

nyergelve álmaid Pegassusát
s már–már egészen Icarusszá váltan,

keresve messzi, sívó pusztaságban
új Mózesként, a gazdagabb hazát,
hallgatva fogyva-fúló sípszavát
tüdődnek, őrült, manna-váró lázban;

szemed sötétedő tükör-taván
az elhagyott, csillagló Kánaán
vesző fénye, ha mondanád: Legyen!

— Házat találhatsz, lakhatót. Hazát: Nem!
Itt mondhatod, hogy poklod, avagy: Éden.
Megférni bár, nehéz ily kis helyen.

VIII.

Megférni bár, nehéz ily kis helyen;
akvárium-lakók, kik űr-üveggel
bezárt világuk foglyai, hol reggel
újult vágyakkal kelnek, szüntelen

dörömbölve a lét falán: Jelen!
egy még erősebb, új rabló sereggel;
falat szakító perce mint közelg el
a „kritikus tömegnek”? Végtelen

erősségű neutron-ütközések
csapódnak úgy, mint felgyülemlett érdek
egymás pályái ellen! s még ha vágy is,

miféle ős-erő, mi célja lenne,
ha maga-magát… De én bízom benne
mégis! Hajóm, ha száz viharon átvisz!

IX.

Mégis! Hajóm, ha száz viharon átvisz,
hányódva bár, de mégse nem merül
az ős-káoszba vissza, emberül
megáll vihart, tisztító szép catharsis.

Vagy mégse az? Öt ezredév „azért is!”
Állkapcsok görcse, mely szorítva hül

tetemként szétfeszíthetetlenül
a zsákmányt fogva, — s véle a halált is?

Egyszerre röppenő utolsó kések?
egymásra perzselő halál-lövések,
s kitérni kell előlük védtelen?

Hajóm ciklonban nyög, tatján a hullám
átcsap, tarajzó hullámok vad ormán
ez ó-fövenyre tér, és hajt szelem.

X.

Ez ó-fövenyre tér és hajt szelem.
Oh, mossák partjaid a hűs hullámok

locsogva, halkan, és a szellő-szájtok
susogjon simogatva, szertelen.

Játékos esten játszva tincseken,
pálmák lombját hiába ringatnátok,
ha törve törzsük: fölcsattan az átok!
Ökölbe ha szorul a két kezem:

Lehengerelnek felhők, és a kék ég
mint szaggatott rongy, szélben elsivít!
és száll… eloldva dühvel érveit

az ember-hurrikán. A szélbe' fenn
a nyári estre… Marja lelkem kétség.
Törvényeit, hát bölcsen érlelem.

XI.

Törvényeit, hát bölcsen érlelem.
Találnám rejtett kulcsát meg a széfnek,
melyből a kozmosz titkai zenélnek:
Hasadna meg előtte két szemem!

Időm, ilyen kevés, nem volt nekem
soha! Lázadva törnek ránk a gépek,
igaz érdek csak az, mi közös érdek,
s úrrá kell lenni baj s veszélyeken!

Amit magának alkotott a két kéz:
fellázad az a teremtője ellen,
ha nem nőtt fel még hozzá értelemben.

E perc lehet: Az ítélet. A végzés.
Bezárulás. S lehet kinyíló bázis? —
Az űr homokján nincsen több Oázis!

XII.

Az űr homokján nincsen több Oázis.
Vitorlát bontva, s kedvező szelet
bevárhatsz itt, erős gyökérzeted
növesztve, míg az értelem befásliz,

megvéd, s így egyensúlyod zseniális
szaltó mortáléval röpítheted,
karcolva a titok-csipkés eget
a messzi, fénylő, köd-világon át is.

Gerincet vetve létnek és időnek,
s az ellen mind, kik ellenedre törnek,
ugorva át, hol les rád új verem.

Mert réges-régen meg van az már írva:
„Ego sum via, veritas et vita”
e rácsokkal fedett naprendszeren.

XIII.

E rácsokkal fedett naprendszeren
dörömbölj csak! Lám: érdemes még élni!
ha mást is lát szemem, mi nem ily égi:
Asszír, és perzsa harcost — szüntelen

csak harcost lát szemem a tengeren!
Porból a porba áramlókat méri
a dárda-vető kéz, és sosem véti
a sulykot el. Ki veszt — megértettem —

az ott marad! Vérét a por felissza,
s amit a Föld ad, hamar kapja vissza!
Csak egy reményem van: Az értelem.

Öt ezredév átkát szilánkra törni,
sosem látott csillagként tündökölni:
A béke legyen veled, és velem!

XIV.

A béke legyen veled, és velem.
Találjon számra szó, mint bűvös étek:
Nemhervadó vágyak reménye éltet
szavakban, gondban. Nyíljon! Úgy legyen.

Öt ezredév a harci szekerekben;
a porba-köpködő öt ezredévet
felejteni, csak az lehet az érdek,
s nem harcra kelni új és új jelmezben.

A Béke jelmezében, és nem értve:
Te tünde fény, futó reménység vagy te.
Ne fuss el és, maradj végleg velem.

Hiszen a Föld — a vérünket nem kéri!
Mégis, miért?! hogy nem mindenki érti:
Bolygónk, örök hazánk. Egyetlenem.

XV.

Bolygónk, örök hazánk. Egyetlenem.
Ahonnan hajt, és lázadó a vágyam
első hajósként, parttól-szakadtában.
Úgy nézek vissza habzó tengeren.

Megtérni sincsen máshová helyem.
Más éltetőm már nincsen itt, a Mában.
Nincs más Oázis űrünk homokjában,
megférni bár, nehéz ily kis helyen.

Mégis, Hajóm, ha száz viharon átvisz!
ez ó-fövenyre tér, és hajt szelem.
Törvényeit, hát bölcsen érlelem.

Az űr homokján nincsen több Oázis
e rácsokkal fedett naprendszeren.
A béke legyen veled, és velem.

Törvény

Ősök gyökerei kötnek e tájba,
hol összefutott hűs északról,
forró délről, szilaj keletről
elődeim vére,
s szerelmük itt lobot vetett.

Dallamuk fülemben: velem dalolnak
tovább. Századok mélyén
hurcoltam, óvtam, mint a tüzet: vér-lobogójuk,
s rejtettem veszélyben — szívemben, hogy majd
ha jő a szabadság napja, kibontsam
a szélben!

Gyermekei voltak
ők is e pornak, elvegyülve
ezredek porával,
csak itt érzem testüket közel!
— mindenütt másutt
idegen vagyok.

Mert testük e föld. E föld: a testem.
Barázdák tükrében látom az arcukat.
Homlokuk, jaj: összerepedezett.
Sorsom: e földet
termékennyé tenni.

(Békéscsaba, 1960.)

Mint erdőben a fák

Nem hagyhatod el
lépteiddel napjaid pörgő fény-kerekét
heteket begyűjtő éveidet

sárgák és súlyosak az érő búzamezők
nyár, nyár után
kanyargó Körösök hozzák
a kéklő Bihar víz-üzenetét

szépapáid déd és ükjei
századuk rongyaiban
elvonultak előtted itt hagyva
nyomaik mezítláb pecsétjét
szíveden

füledbe szól az erdőntúli síp
tárogatók hívnak
hegyaljai menetelések
őszi erdőkben kigyúló fanyar őrtüzek

fájdalmaktól egyenes kaszáik
oldhatatlan görcse összeszorít

Kezemben falevél
sárgult-barna vöröses erezet
lábam alatt a tavalyi levél
még mélyebben
humusz

meg nem tagadhatod
bennem rezonál mint zengő húrtól a fa
bennem zúg félrevert harangja
áthallatszik a réteges némaságon is
visszhangként visszaverődik!

létem mélyére néz a lomnici kő-arc
széthullok poraimra
és újra összerakódom

Véletlen? Törvény? Nem keresem
Csak az

az a levél
a vihartépte fán
hol száraz gallyak közt zöldell az élő
villám-szagatta törzse
kérdőjelként
kiáltásként az égre mered

de belegyökerezve holtáig e földbe
mint erdőben
a fák

Merengés

Vártalak fülledt nyári éjszakákon,
mikor szememre nem lopódzott álom.
Vártalak.
— S vágytam a forró tücsökmelódiát,
mely csendesen szólott az ablakon át.
Nem jöttél.
— De egyszer csak ott teremtél hirtelen:
képzelet-varázs az álom-egeken
Te voltál…
— S lebegtél, mint nyári forróság felém
egy naptól fogyó alkonyat kezdetén.

(Békéscsaba, 1960.)

Summárium

Szájuk „Pax!”-ot szólt és lángot okádott
őskori állat indulatát csattogtatta foguk
és taposásra indultak a talpak nyomukban
hörgő jaj-patakok iszonyú mustja csordult földig

átnyúltak tengereken hosszúra nőtt
sárkány-nyakukkal
bíboros vér lángjába borultak a földek
de kigyúlt a kő a homok
lángok nyaldosták a játékos ég
némult harangjait

Mesebeli hősök küzdenek
egyszál karddal meztelen
égő házak zsuppja alatt csak
pengéik csattognak a páncél
pikkely-acélján csak szomjuk
égőbb a rájuk-lövellt tűznél

enyhítik-e valaha végleg
cserepes ajkuk ősi szomját?

Mert szomjúhoznak a messzi a távol
földek is várakozásba epedve
vizet-enyhet sóhajt a láz-forró világ
s a jövőt-remegő értő és látó pupillák
víziók üvegébe fagyva csörögnek
koponyákban
faltól a falba verődve
nem-szabadulva a rettenet rabjaiként
ki-bejár a megriadt lélek

(csak a vak-felelőtlen ülhet tétova-némán
rábízva magát a szelekre nem értve
a történelem intő testamentumának
betelő igéit)

mert nézd olykor már a derült ég
hulla-lilás és füst-árnyas kelyhéből
halál-kormos pernye szitál jelezve
tűz ég már valahol
felgyúlhatnak a forró aszályban
kiszikkadt szikra-töltésű mezők

voltok billió hatványai húzzák
az ég kupolájának tartó húrjait

az esti szürkületben az ég felleges alján
villanó villám vörheny fénye cikáz
(most kéne nem utána a gyors
mea culpa)
- -
ha a tócsás földre szédülten hanyatt-esve
jajdulva-pengve szakadnak a húrok

Játszik-e kéz még elnémult hegedűdön?

(1962)

Lekár Jano

Egy férfi fut bicegve — fején zsák van:
Zsákból kifordított tiszta csuklya.
— Megáll — ijedten iramlik el újra. —
Szokatlan öltözék tavasszal, télen, forró nyárban;
riadtan dörmög, ahogy fut, magában. —

„Hé! Jano! hé! — nem arra van az arra!
Az arra van, amerről éppen jöttél!”
És fut Lekár Jano, és fut a gyerekcsorda:
„Lekár Jano! — vigyázz a zsákodra!”

…és fut Jano, a fején zsák van,
egy zsákból kifordított csúcsos csuklya.
— Megáll ijedten — és iramlik újra.
Megszokott Ő, tél, tavasz, vagy nyárban:
motyog, beszél, siet és fut. — A fején zsák van. —

(Egyik keze mindig a zsákját fogja.)
„Vigyázz Jano! — vigyázz a zsákodra!”

(Békéscsaba, 1959.)

Tarolt ágak közt

Tarolt ágak közt őszi szél barangol.
De bennem jázmin s bodza illata.
Pergő levél. Egy kéklő messze nyárból
felém lebben tűnt lépted halk szava.

S rám néz szemed: bilincsem színezüstje,
a bársonyos. Hangod oly elhaló.
Forróság láza. Rám borul az este.
Arcomra hullni kezd a hó. A hó.

Fűzfa

Szép szomorúság címere
mondd: Miért vagy szomorú?

— Itt felejtettek
könnyeim partján,
mozdulni nem tudok,
szárnyam már
vén sasé, lomb-hajam
könnyekben ázik,
gyökér-szám
könnyeket iszik.

Egy vándor is ágamra
kötötte a hurkot, s én
nem tudok sírni se
immár.

(1963)

Kérő

Mondd: Akarsz-e társam lenni?
Kéz a kézben együtt menni,
egymás kezét fogva, szépen,
fényzáporos napsütésben.
— Fényzáporos napsütésben.

Hű szerelmem téged kéret,
hogy velem köss szövetséget.
Nem fog akkor rajtunk átok,
kegyelmeddel lennék áldott.
— Kegyelmeddel lennék áldott.

Karom gyenge, erőm: semmi.
Erőssé csak Te tudsz tenni!
Erőssé, ha vihar támad:
két karommal megóvnálak!
— Két karommal megóvnálak.

Kéklő madár, — mint a nyárban
fénylő lelkek — fénnyé váltan,
élet-adón: jövőt adva
világunk, hogy csillaglana!
— Világunk, hogy csillaglana.

— Őszidőben, levél hulltán
kezem fognád, kezed fognám
— lassú sétán, őszi erdőn —
szemed nézném elmerengőn.
— Szemed nézném, elmerengőn.

Egyre feljebb

Kudarcok kaptatóján
jutottam fel a csúcsra. Egyre feljebb
zuhantam lentről, egyre feljebb
taszított minden botlás, minden
bizonytalanság egyre feljebb sodort.
Besötétedett.

Alattam elmaradt a nyár
és egyre hidegebb lett. Már
csak messzi fények lobognak
ott lenn — az est platánjai:
szívekből fakadt tüzek.

— Itt csend van. Havas,
csillogó tiszta csend. A sziklák
fagyot lehelnek. Köpenyem
a magány.
Távolban csúcsok sziluettjén hósipkák
fehérlenek. Az éjben
ragyognak
a csillagok.

(1964)

Álom

Az éjjel szörnyű álmom volt

csattogtak kerekek csattogtak fém-lécek
kék-zöld-piros lámpa-szemek égtek
pléh-testű zörejjel előttem vonultak
mint sok-sok bősz kísértet
minden-tudó szupergépek
nem beszéltek nem jajdultak
e-nélkül is mindent tudtak

előttem ahogy vonultak
kimért pályákon mint
öntörvényű bolygó testek

de szerencsémre felébredtem
s ugatott a szomszéd kutyája

Ilonka

Hittem még: több leszel
Ilonka.
De jött Parancs-szívű, s a létem
ismét megtaposta.

Fájlalod?
Én fájlalom. Kimondhatatlanul.
„Rivaldafényben” éltem, s a függöny
lehullt.

A nádason, hol bujdokolva élek,
zsombék s a nád otthont nem ad,
csak kínzó menedéket.

Esténként
ha fölhangzik a szél
üvöltő ordas-áriája,
fejem fölött az ég ragyog:
ragyog a tisztasága.

Aludni jó. Álmomban
a lábnyomod is látom:
öt éve járok utánad,
s Te messzebb vagy, mint álom;

öt éve sok-sok éjszakán
szökevény-útra térek:
cellájában marad a rab,
s utánad száll — a lélek.

A léptem újra könnyű lesz,
magam, ha újra látom:
bolyongva kereslek, utánad kószálok
hosszú éjszakákon.

De kő-rideg a Tiszaliget,
és sár dagad a vízben:
elém áll a cinkos folyó, és
híd átmenni nincsen.

Bóklászok kihallt utcákon;
a repteret is látom: —

Fekete varjak ülnek fenn
a ködbefúló fákon.

Megállok utcasarkokon:
a lépteidet várom;
szétszórtan egy-egy lámpafény
őszi éjszakákon,

s Te nem jössz el. Hát
most sem jössz. Elhagyatott tájon
a számban szép neveddel
kutatlak egyre, fájón.

És mintha hangod hallanám:
Itt vagy, és mégse látlak;
és elsuhansz, és én tovább
kutatom — az árnyad.

Egyszer — megláttam házatok,
de nem ott a Tabánban,
s idegen lány fogadott,
nem az, akit vártam;

csak a hangja volt tiéd,
az olyan ismerős volt.
— Ott álltam a szobában,
de az már üres volt;

és szétfoszlott, és remegett
bennem tovább a képed.
Már reggel volt. Zörrent a nád.
A nádas is felébredt.

Vártalak

Vártalak forró nyári éjszakákon,
mikor szememre nem lopódzott álom.
Vártalak.
S hallgattam a tücsökmelódiát,
mely csendesen szólt az ablakon át.
Nem jöttél. —
De egyszerre, ott teremtél hirtelen:
képzelet-varázs az álom-egeken
Te voltál,
s lobogtál, mint nyári forróság, felém
egy Naptól fogyó alkonyat kezdetén.

(Békéscsaba, 1960)

Gyöngybe-dermedten

I.
Születtem villámok
sújtó erdejében
vérkupolás
meztelen ég alatt

villám-sorsoló
Bertalan-éjen
emberek álltak
fedetlen fővel
bíbor-párnák
lucskos kövén
dermedt néma
birkanyájként
egymásba-bújva
összeszorulva
sorsuk mezejében

Acélon pengtek
húsban csikordultak
vad secundumok

És akkor hirtelen
koppant a kövön
a kés
Dermedten nézett
mindenki a kőre
Ott feküdt lenn
a kövön a kés
és nem nyúlt le
senki már érte

Kinyíltak a fény
ajtajai… és
kitódultunk a fényre

II.
Lavinaként zúdultak az évek.
Nőtt a felület… — nőtt
a felületek érintkezése
csilló cumulusként
törtem volna égre
jöttek tavaszok nyár melegével

jöttek nyarak téli jégverővel

Magamra zárultam… mint a mag
rácsokká-lett sáncaimat
kagylóként növesztő
opálos drágagyönggyé
fájdalmas fényűvé

Itt állok magamban
gyöngybe-dermedten
magamra zárva

Hol van szívetek
vérbő kalapácsa
összetörni rácsaimat?

Albérlet

Magadra vetted
bűntelenül, önként
vezeklésedet:
Beköltöztél e négy fal fedett
tilalom-táblái közé,
ahol az ajtófélfák is
felkiáltójelek:

nem
        nem
                nem szabad
nem lehet!

Szemed az ablakon (mint rácson át)
magadba visszanéz:
— korom-patinás tűzfalak,
látható dohszag,
                penész.

Pókcsápok fonnak körül,
a falak betakarnak,
ablakod is már csak
tátongó vakablak.
Füledbe dermedt csend kiált
otthontalanságot. —

Érted nyúl egy fojtogató
láthatatlan kéz.
— Zsebed óráján halkan
ketyeg a pénz.

Versenyszonett a szonettversenyről

Csak téma kell, és én szonettbe öntöm
folyékonyan, miként forró acélt
formába az öntő, csak lássak célt:
s indít az útra már a nyelvi ösztön.

Ha mondják is, nem sikk szonettet írni,
…

Helyzetjelentés

Ujjaid a vemhes Föld
verőeréről vedd le
dobszólók verik hártyáid idegét

görcsberángó torzalak-indulatok
járják az ősi táncot a mélyben
kőhegyű dárdákkal hadonászva és fent is
áradó indulatok borítják el horizontod a szem
tutaj és bárka után evez bár még
ez nem a pusztító árvíz a sodró
görgeteg simító gyaluja

— ellentétes erők
gyűjtik sújtani-kész öklök
milliárdos megapondjait

Kevesen vagyunk a gáton
mert nem lehetünk elegen
ha ég a kormozó fáklya
és jön a víz
alattomosan
centiről-centire amit ki rajta jár
nem lát csak a parton
a gátkoronáig?

Csont-kezem ujjai
némán matatnak agyam porló barázdáin
öt ezer éve
kutatva a múltat Volt ilyen már
máskor is de mindig kicserélődött
a vésztlátott falvak népe mind fiatal
és szól a zene örökös búcsú
ringispiljein szédítik könnyű
életüket tapogatva farát
minden gömbölyűségnek

Pedig
szögletes a világ!
Ember
ki itt állsz
hajad morzsolva a gáton
lóbáld meg a fáklyád a hangod
elfúja a szél de a fáklyád

meglátja valaki

Hiányod árnya

Kivédhetetlen fölém borul
hiányod hallgatag árnya,
léted antiléte
a szobanémaságra.

Mert úgy vagy itt, hogy: nem vagy,
és mégis itt: egészen.
Mínusz jelened sújtás a tárgyakon:
emlékek karátja asztalon és széken.

Pedig, tudom, — a nagy éji
csenden túli csöndben
értem jön a hallgatag árnyad,

s megszorul rajtam a hurokidő:
úgy megyek végleg — mindig utánad.

Emlékeztető

Mindig akadt egy ember, aki
elsőként
dobta a dárdát
elsőként
szúrt
elsőként
döfött
elsőként
ajzotta íját
elsőként
húzta meg a ravaszt
elsőként
mindig
elsőként
megelőzve
hogy
más legyen az első

Legszörnyűbb halál

A hallgatás ölt meg, tudom:
az a lakat, az ajkadon.
— S nem volt tovább:
Súlyától leszakadt az ág.

(1965)

Kékellő láng

Valami tűz kéne. Forró, tiszta
kékellő láng;
hogy, ki átmenne rajta: itt
belépve mocskosan, és tisztán
lépne ki odább.

Valami óriás
fertőtlenítő:
Az kéne! Gyógyítója
minden emberi sebnek.
Elfeledtetője, hogy voltak
dobpergő hadi táncok,
matériátlan nyilak és dárdák

szívekből-szívekbe
röppenve sziszegtek.

Apokalipszis

A Föld gömbölyű,
én látom: mindenütt
gömbölyű

húsz-öles lángcsóvával kúszom
lüktető szívetek fölé, gépem
vijjogó lángsikolyával,
a dörgő félelem árnyaival! kies
földjeitek napozóin
kinyíló lángrózsákkal
letiprom a csend virágait
a méhek zümmögését
belefojtom
gépem robajába!

vagyok: a suhogó kard
szárnyas lovamon
az égi ostor, lehetőség
a végső csattanásra, mert

szárnyam alatt a rombolás
néma spóráit: bombáim hordozom
s a rakéták gyors fullánkjait, hogy
indukáljak h a l á l t
életetek mágneses terében
sziklarepesztő pillantással
repülök fölöttetek, mint
kőszáli sas belelátok kezetek
titkaiba megtörni
igézetét

Kilopond-milliók
taszítanak az égre fölétek
parancsok áramkörei
házaitok zöldellő földjeitek
fölé

parancs: a szárnyam, fegyverem, a lelkem is
parancs

parancsra
rátok szabadítom
spóráim vakítva kinyíló

föld-desztilláló detonációját!
sugárzó gombák halálfejeit emelem
fejetek mint sírotok fölé
a fejfát! — —
Húsz-öles lángcsóvával kúszom
lüktető szívetek fölé, gépem
vijjogó lángsikolyával.

Szerelmeim

Mozdulatlanságba fagyott
évek tutaján
úsznak távolodva
ismertlen partok között.

Fejük fölött a Nap
glóriás:

Katalinok.
Ilonák.

Valamikor bennem éltek,
s bennem hagyva fészküket:
kirepültek,
égbe-szálltak,
mint kumulusz fellegek.

— S itt maradtam én. Csatákban
fehér füst kormozza hajam.
Izmom roppan, csontom hajlik,
maró vérét csurgatja rám a Nap.
— S szívem felett emlékeik pacsirtái
jajonganak.
Jajonganak.

Holtág

Kicsúszott a lábad alól ami tartott.
Nincs est
körül-ülni
legendák fellobogó rőtnyelvű lángját
századok pernyéjét kavarogni
füst- és szikraesőben
fejetek mágikus köre felett
fénye nem világít az éjben
arcotokon

Csak a hétfők és keddek szürke
naptalan napjai jönnek egyre csak egyre
falába verődik minden mozdulatod
— csak szerszám van s gép ami éhes
mit napról-napra etetni kell
és gond az élet véges
és lakás és ruha
és és
és
mi minden kell

Behúzódnál
az évek puha belsejébe
köréhúznád bástyás falad
de pucér vagy mint magános kan
s a szíved
gitárok jajdokló jajával vonul
országok síkja felett

Hiányod

Nappal is éjjelem.
Fölém borul
hiányod árnya,
léted antiléte
belép e szobába.

Csend. Tömör csend.
Hang nem fér benne,
csak percre perc, napra nap, évre év,
— mintha egy álló óra ketyegne.

Magára zárva hallgat az írógép,
némaságod szobra — pepita tokjában.
Mélyül a csend. Lebegek, mint csónak
a végtelen, üres óceánban.

Mert úgy vagy itt, hogy nem vagy,
és mégis itt: egészen.
Negatív jelened vetül a tárgyakra,
emlékek karátja asztalon és széken.

Állok. Csak állok
a csenden túli csöndben.
Érzem: értem jönnek
a szuronyos árnyak,

s megszorul rajtam a hurokidő.
Úgy megyek mindig, mindig utánad.

Balatoni alkonyat

Kapaszkodik még egy-egy napsugár
a fényevesztett, sápadó nádszálba;
kétségbeesten villan fénye már,
s meg-megcsillan a víz sötétlő háta.

De fent — már rég dőlt a küzdelem:
a Nap elvérzik és madár-sebzetten
átvált a végső, súlyos zuhanásba.
Fénye kihúny, terjengő vér-uszálya
lepel a nádra, vízre, és a tájra.

A hegység túlnan csúcsaival várja,
míg szerte-szórja véres aranyát;
sötét állkapcsok harapnak az égbe,
s a vér ráalvad a kék-lila égre
dermedten, és némultan áll a nád.

Porondon

Elátkoz és az ostorával csókol,
sugárzó tőrét testembe meríti.
S én elterülve felkelek a porból:
A porondra csak így lehet kerülni.

Tüdőmbe forró vizet csurgat, kéjjel
még megtapos. „Nos: Bírsz –e még felkelni?!”
Így formál nappal, számlálatlan éjjel.
Nehéz túlélők mágusává lenni. —

Könnyebb korom, a járatlan gyerekkor
emlékeimben felsóhajtva lebben,
és súlytalanul csivitelve száll el
szemem mögött, a látatlan egekben. —

És — itt maradtam én. Új mutatványra
szólít a sors, az élethosszig-ördög!
S nevetni kell! és mindig csak nevetni!
— míg buggyan vér, s a kínok kínja hörög.

(1965)

Gyöngybe-dermedten

I.

Születtem villámok
sújtó erdejében
vér-kupolás
meztelen ég alatt

villám-sorsoló
Bertalan-éjen
emberek álltak
fedetlen fővel
bíbor-párák
lucskos kövén
dermedt-néma
birkanyájként
egymásba-bújva
összeszorulva
sorsuk szegletében

acélon pengtek
húsban csikordultak
vad secundumok —
…és akkor hirtelen
koppant a kövön a
kés
és
nem nyúlt le senki már érte
Kinyíltak a fény ajtajai
s kitódultunk a vértelen fényre

II.

Lavinaként indultak az évek
csilló cumulusként
törtem volna
a mérhetetlen égre
Jöttek tavaszok nyár melegével
jöttek nyarak téli jégverővel

S magamra zárultam mint a mag
rácsokká-lett sáncaimat
kagylóként növesztő
opálos gyönggyé

Fájdalmas-fényűvé —

Itt állok magamban
magamra-zárva
gyöngybe-dermedten

Hol van szívetek
vérbő kalapácsa
összetörni rácsaimat?

Ködmalom

Előtted áll mint óriás
alaktalan
ködök ködéből ködmalom
előtted áll és dong–dohog
míg búzája és lisztje van

Virágos kertek illata
bódít zenél

De húsvirág az ajtaja
s bibék csábító tánca lejt —
oh jaj vigyázz!
e démoni tánc
a csábítás legősibb trükkje

A lét kötöz
csápok szívó korongjai
belepik testedet
letépik ősibb bőrödet
és ott állsz máris meztelen
és kapsz álarcos rabruhát
mi nem melegít s nem fed el

mert itt van itt
e köd-malom
s ha molnár épp
nem is leszel
de leszel búza
majdan liszt
leszel kicsiny
kis szögecs
leszel egy forgó
kis kerék
vagy leszel szíj
kit hajtanak
s te hajtsz tovább
hogy dohogjon a ködmalom
hogy őröljenek a kövek —

S ha kihulsz majd
kopott szegecs
ha leszel csak
törött kerék

ha kettétörsz!
a tengelyét!
ha szíjnak is
vásott leszel! —
egy koppanás
egy dobbanás
de nem hallod
porzik füled

pedig
dohog a ködmalom
és őrölnek a kövek

Rejtőzködő

Rejtőzködöm, fűben, fában,
út mentén a vadvirágban.
Tücsök, ha szól: szólok hozzád:
pilláidra álmot hoznák.

Vagyok én fa: széltől zúgó;
lépted alatt roppanó hó;
váratlanul fellebbentő
szoknyád alá kapó szellő.

Rejtőzködöm télben, nyárban,
bujdokolva vadvirágban;
ott vagyok én, amerre jársz,
megbotló kő, virágzó hárs.

Mindig ott, és gondolatban
mindenütt, hol lépted koppan;
múltadban, és jelenedben
megszólítlak minden percben.

— Fára ne üss, mert nagyon fáj!
Fűre ne lépj: eltaposnál.
Tücsök szavát meg ne intsed.
El ne rúgd, ha kaptál kincset.

— Rejtőzködöm fűben, fában,
nappalodban, s éjszakádban.
Ott lapulok: Csend a kertben.
Levél árnya. Szél, ha lebben.

Sláger

Csak ez ne volna
e változón is ugyanazt
újra és újra megrágott s kiköpött
nem múló csámcsogás

Ugyanabból a tálból
ugyanúgy ugyanazt
rágják és köpik
a kollektív bételt
a nagy közös edénybe

és beleesznek újra és újra
már rágni sem kell csak
csámcsogni és köpni
csámcsogni
köpni

Egyre feljebb

…és akkor
elhagytam a várost
sebektől vérezve, mint a megkövezett.

Csak fűzek kísértek szomorú lombjukkal
amíg kiértem. Harang se szólt.

S akkor
megpördült a világ s én
egyre feljebb
zuhantam lentről egyre feljebb
taszított a fájás és minden
egyre feljebb sodort.

Alattam elmaradt a nyár
és egyre hidegebb lett. Már
csak messzi fények lobognak
ott lenn — az est platánjai
a jázminos tüzek. —

Csend.
Havas, csillogó, tiszta
csend. A sziklák
fagyot lehelnek. Köpenyem
a magány.

Távolban
csúcsok sziluettjén
hósipkák fehérlenek. Az éjben
ragyognak a csillagok.

Fekve csendben

Fekve csendben, égő lázban,
önépítő rombolásban.

Arcomat az eső mossa,
perceimet széjjel hordja.

Mi még itt van, mint a hegycsúcs,
vízmosások ránca marja,

holnap lenn a síkon lesz már
törmelékként szétsodorva,

elvegyülve homok és sár.
Míg egyszer egy kéz nagy ujja

lenyúl érte, fölmarkolja,
csúcsot emel, s arc lesz újra? —

Fekve csendben, égő lázban,
önépítő rombolásban.

Kovács

Jönnek hajnalok, éjszakák
mély zuhanások,
nappalok csóvái röppennek át —

s én egyre verem, eszelősen
kalapálom
üllőm dalának vas-igazát.

Belülről már látom a szikrák
csillagos táncát
s lendül kezemben a kalapács;
egyre verem, kalapálom,
vér-tüzes szememről elfut az álom:
sejtjeim égve hevítik
az éjszakát.

Már csak egy kéz, egy kar
lendül, lesújt és
újra emelkedik fel, csupa
csont-inas, fogyva
mint égő hasáb;
de pattogva zengi, egyre dalolja
a visszarúgó vasra izzásig sújtva
pörölyszavát!

Metamorfozis

Porráégett a ház, amelyben eddig laktam.

Testem kitéve már a vad
komor szeleknek; a lelkem is
fázik. Ily hontalan
nem voltam soha még.

Kapirgálok a hamuban, mint őrült,
úgy keresem a kanibáltűz titkát;
úgy keresem a régit, aki voltam.

Szívem dobog. Kimérten
mint lépések a havas éjszakában.
A fagyban, jég-magányban ballagó
lépések — szívem dobbanásai.

Fekete virágok

Nincs fény szememben, földbefúló kéken
ólom-patak: fekete a vérem.
S szívemben nyílnak, egyre csak nyílnak
az évelő fájdalom
fekete virágai.
— Mondjátok: miért
tettétek ezt velem…?!

Hisz — megszülettem én is, mint akárki más,
kínban és vérben: mocsoktalan.

Habzó
piros volt a vérem,
nekem is nyíltak az égen
a Nap repeső virágai! Mégis
tördelő fagyok
leheltek palántámra;
lefagytak rügyei, sosemvolt szirmai,
kisem-nőtt levelei, — ága…!

beszorítva árnyékba, némaságba.
Csak a mozgó anyag ösztöne
pislákolt, mint pince-mélyi mécs, —
hogy lesz erőm feltörni a napra,
hogy megfestenek
kromogénjai még…!

Átlátszó csíraként
kúsztam a fényre,
taposott tucatnyi láb;
fényt-érve
lélegzetig éltem.
Magamba szívtam,
s törtem tovább!

De nem. Nem bírtam végig.
Voltam bár
szívós, mint a vas, kitartó
mint tarack:

Szívem idült fisztuláján
bimbóim feketét
virágzanak.

Szegfűk a télben

Hét szál piros szegfű
ég a tél tüzében.
Hamva hull a hóra
adventvégi éjjen.

Hét szál piros szegfű
éj-magányos csokra
künn, az ajtód előtt
hamvad el, lobogva.

Lángját szítja a fagy.
Borul hó jegébe.
Fájdalomtól kormos
lángjuk fut az égre.

Hóban lobogó tűz,
vérvirágos máglya.
Hét szál piros szegfű
hamvahullatása.

Vérvirágok

Hét szál piros szegfű
ég a tél tüzében.
Hamvuk hull a hóra
adventvégi éjjen.

Titkos-szép virágtűz
csokra ez a máglya.
Grönlandod fagyának
kinyílt tűzvirága;

jég és hómeződön
bolyongó délibáb
tüzében hamvadó
szegfűm, mind vérvirág.

— Évre év, ha múlik,
hamvuknak hullása
lobogó teledben
vérem havazása.

Mosolyogva

Mert nem szeretsz, sötét, sebzett bolygó
a lelkem, s feketéllő űr a világ.
Bús, bánatban bolyongó,
mit Nap sugara sohasem lát.

Meddig lehet még kibírni,
hogy nem éltet a drága fény? —
az egyetlen, melytől felragyognék
sorsom sötét egén.

Hallgatom lombjuk

Hajlong, hajlong, hajlik a jegenye,
tajték-tépett hosszú sorban a fák.
Alattuk állva zúduló szélben
hallgatom lombjuk tenger-moraját.

Múló évek hullámverte partján
örök József, hűség Robinsona.
Emléke ring még: Szédülő erdőm!
Remények fáin lombdús korona.

— Hátam mögött hamvában az erdő,
előttem is csonkig-égett fák
merednek ki feketén a földből.
Lombtalan lett az egész világ.

Egy őszi nap a partodra hajóztam,
s felgyújtottam hajóm, mint szál gyufát,
— hogy szabadulni soha már onnan!
Az életemet tettem akkor rád.

Vad vágtában szállnak át a felhők.
Emlékedet felissza már az ég.
Én keresem csak szélfútta nyomát,
én kutatom csak tenger fövenyét.

Hátam mögött hamvában az erdő,
előttem is csonkig-égett fák
merednek ki feketén a földből.
Lombtalan lett az egész világ.

Tiszta szívvel várva, üszökké lett
minden…? — De nem! A lélek kigyúlt fény!
Hiába kavar, hord pernyét a szél
a tágra nyíló évek tengerén.

— Hajlong, hajlong, hajlik a jegenye,
tajték-tépett hosszú sorban a fák.
Alattuk állva zúduló szélben
hallgatom lombjuk tenger-moraját.

Viharsarok

Ha megállsz itt
fény-suhatag nyárban
téli csikorgásban

nézed a város
főterén a három
templom égbe-szökő tornyát

nézd meg az
emberpiacot is

Itt
magát-kellette az áru
itt
elkelt az eleven élet
ha elkelt

nézd meg ezt a földet

ez a föld
a mi porunk

ez a föld
sír
ez a föld
zokog
ezt a földet
vihar hordta
tépte
ez a vihar-tépte kifordított sarok
a megtaposott
fájdalmak országos hamvvedre!
s a fekete humusz benne
ragyog!
Itt
ha nem bírtuk tovább
és szóltunk

a szívünkbe nyilaztak
s remegve állt meg benne
a gyűlölet

itt szavaink göröngyei

ökleink kövei szálltak

Itt
    igazunkon csorbult a szurony
akárha páncélra döfnek
itt körös-körül
                sortüzek dörögtek
        s az égen
messzire vöröslött a vérünk
mint mikor falvak égnek

Itt
    Áchim vére tüzelt
s Ő
      vére volt ereinknek

        Ha megállsz itt
emlékezz a nyárra
mely forró volt
                s igaz

(1961)

Katalán zászló

Sárga mezőben öt piros csík.
Íme: előtted a katalánok
zászlaja. Tépi,
fújja-lebegteti tengeri szél.

Sárga mezőben véres öt ujj
húzta a csíkját — mórokon győzve,
s nyerte jutalmul
e jelnek és jognak ötvözetét.

Katalán zászló! Frankhon és His-
pánia földjén — láttatva hirdesd:
Állama nincsen,
és mégis! — Oly szabadon lobogó…

Petrohán

A távolból már kékellő a Balkán,
autóm suhan felé az út aszfaltján.

Itthon vagyok. Itthon, e tág hazában,
s egy versre jár — mormolgatva — a szájam:

— „Zsiv e toj, zsiv e! Tam na Balkána!”
Hej! Hadzsi Dimiter, Sztefan Karadzsa…

— Felhők tapadnak fenn a csúcsok ormán.
Köddel fogad a hágó: vén Petrohán.

Hiányod sebzetten

Hiányod-sebzetten
fénylő marjulásban
kínom kagylójába
fájom az én gyöngyöm
Szivárvány-opálja
lázam-vacogásom
hamum és
halálom

Miféle rabság ez?
sarkfényedbe zárva
sugarad fonalán
szívem artistája?
Meddig e vér-rácsos
szívdübögő lángban?
mágneses teredben
káprázatba zártan

Kínom kagylójába
fájom az én gyöngyöm
Szivárvány-opálja
lázam-vacogásom
hamum és
halálom

Levelem Elek Tibornak 2023. január 14.-én.

Tisztelt Elek Tibor!

Ismét Önhöz fordulok a többnyire hat évtizede irt, el nem tüzelt verseimmel, s a kijavított „Oázis” szonettkoszorúmmal.

Tavalyelőtt, próbáltam rendet tenni az írástörténeti kutatásaimhoz szükséges, másolatokat tartalmazó dossziék között, amikor a kezembe akadt három olyan megsárgult dosszié is, amelyekben a hat évtizede írt verseim, verspiszkozataim és néhány közölt, a lapjából kivágott vers volt.

S ekkor visszagondolva az elítélésemet követő, még az elvált szüleimen is bosszút álló megtorlásokra, úgy gondoltam, hogy eltüzelem a megsárgult papírlapokon is emlékeztető fájdalmaim „relikviáit”. Mert a 14. évemben már verseket írtam, s nem lehettem tanár, se az, akivé már akkor szerettem volna lenni. Amelyhez már a vádiratomban is „adatolták”, a „megszerzett” adottságaim.

— Ültem a kazán előtt, bele-beleolvasgatva verseimbe. Fájtak a megsárgult papírlapokon felidézett versek ismerős sorai, ahogy egymás után, lassú sárga lánggal porlottak hamuvá. Semmivé. Mint fiatal elítéltként a felidézett ifjúságom.

Talán a felét már eltüzeltem. Néhányat mégis félretettem. A szonettkoszorút, amit József Attila után 1961-ig, tudtommal nem írt senki. Mert 1987-ig, olvasóként benne éltem a magyar irodalmi életben. (Ezért meglepődve olvastam 1990 után, hogy „nem kerültek elő a fiókokból” a Kádár-érában eltitkolt művek.)

— S akkor szólt a feleségem, hogy Kóbor Gyuri keres telefonon.

Kóbor Györggyel úgy kerültem barátságba, hogy az **iwiw** — **tudós virtus** rovatába is feltettem a „*Mikor ki szót emelt*” c. könyvecském kéziratát, s Ő megkeresett. Mert immár megtudta a KILIÁN-ra bevonuló újoncoknak rendre előadott történet (a történetem) igazságát, s ezt a Repülőmúzeum „Ti küldtétek” rovatában közzé is tette, amit ki is kimásoltam:

„Kóbor György: Az 1963. május 5.-ei különleges esemény a Kiliánon

Egy kis bevezető: sorkatonai kiképzésünk alatt ismertettek velünk egy -a Kiliánon lezajlott- drámai eseményt, ami az akkori ismertetés szerint az egyik fél halálával végződött.

Ezen a helyszínen jártam a szolgálati helyemre nap mint nap. Néha beleéltem magam az ismertetett helyzetbe és kényelmetlenül éreztem magam, tudván, hogy ott egy fiatal élet lángja kihunyt. Az elmondottak szerint azon az útszakaszon - egyik végétől a másikig emlékezetem szerint kb. 150 méter - két őrkatona őrködött. Az út végeiről indultak egymással szembe, az út közepén hátraarc, a végein újra hátraarc és így tovább periódikusan. A kerozin tartályokat őrizték.

Az ominózus napon tiszti növendékek és sorkatonák adták az őrszolgálatot. Az fáma szerint kutya-macska barátságban voltak (az én részemről nem így tapasztaltam, véleményem szerint ehhez is két ember kellett). A növendékek dühét fokozta az őrszolgálatra való vezénylés, mivel a hétvégi kimenő rovására ment. Ha így volt, akkor miért állítottak az út egyik végére

tiszti növendéket, a másik végére meg sorkatonát? Ezt a kérdést egy pár tisztnek feltettem, amikor szóba került ez az esemény magánbeszélgetés alkalmával. Mindegyik egészen másfelé terelte a szót. Egyetlen tiszt volt aki — ha erre terelődött a beszélgetés a tanszéken — hallgatott, de a szeme és az arckifejezése valamit sejtetett. Most — ha igaz, amit olvastam — értem, hogy mit.

A történet röviden: Az út két végéről lőttek egymásra. A tiszti növendék kezdte, nem talált. A sorkatona sorozatlövése végzetes volt. Röviden ennyit az akkor hallottakról. Azokról a Kiliános prominens személyekről kíváncsiskodtam az interneten, akiket sorkatonai szolgálati időmben ismertem. A Tudós Virtus — Mikor ki szót emelt II. — rovatban olvashatsz erről az eseményről:

http://tudos.virtus.hu/index.php?id=detailed_article&aid=70443.

Akkor félelmet generált bennem, mivelhogy én is lehettem volna az adott helyzetben áldozat, főleg amikor éjszakai lövészetről jöttem vissza a ciszterna mellett. Ilyenkor messziről rikácsoltam: A lőteres vagyok! Addig ismételgettem, amíg az őrszemtől nem kaptam egyértelmű választ, hogy felismert és tovább mehetek.

Most duplán forog a gyomrom. Van miért forognia, duplán is.
K Gy”

— Kóbor György 1969-70-ben sorkatonaként lőteres volt a KILIÁN-on, s így minden előadó tiszttel beszélő viszonyban volt. Nekem utólag említette azt is, hogy az említett tiszt, — aki tereptan tanárunk volt, — négyszemközt figyelmeztette, hogy ne feszegesse a történetet, mert baja lehet belőle.

Amikor felmentem a kazántól, s említettem Gyurinak, hogy ifjúkori verseim égetem, — igencsak meglepődött, hogy verseket és szonettkoszorút is írtam. Megkért, hogy szeretné elolvasni a még el nem tüzelteket. S én megígértem, hogy elküldöm, amit „**Tűzben hamvadt hegedűm**” címmel, az előzményeket is ismertetve küldtem el 2021. 04. 30.-án, Kóbor György barátomnak. Később pedig a családneve említése nélkül, a honlapomra http://www.szekeresistvan.hu is feltettem.

Tavaly pedig elhatároztam, hogy kijavítgatom és lemásolom a (többnyire) hat évtizede írt, Kóbor György „közreműködésével” megmaradt verseket. Amelyek a szonettkoszorúval, **talán egy kötetnyi** (44) verset (és verscsírát) alkotnak. Amihez, — ha megérdemlik, szeretném a segítségét kérni. Némelyik a háború kapcsán, most időszerűbb, mint amikor írtam.

A napokban kértem Kóbor György hozzájárulását, hogy a „Tűzben hamvadt hegedűm” levélhez, s ehhez a nem mindennapi történethez, immár a **családnevét** és az elérhetőségét is megadhassam: georgkobor@gmail.com

Én pedig, Tisztelt Elek Tibor — várom a válaszát: szekeresistvan1917@gmail.com címemre, vagy telefonon: 06-26-340-623

A „**Tűzben hamvadt hegedűm**” levelem is mellékelem.

Tisztelettel:

Szekeres István

Utóirat:
Szeretném megkérdezni, hogy tudnák közölni „A 'magyar' népnév, és három „ismeretlen eredetű" szavunk" — tanulmányom, vagy bármely más tanulmányom, amelyek a honlapomon olvashatók.

Elek Tibor válasza 2023. jan. 18.-án 12:50

Kedves Szekeres István,

átfutottam a verseit és a Gyurinak írt levelét is átolvastam, de sajnálattal kell tájékoztatnom, hogy sem a verseit, sem a tanulmányait nem tudjuk a közölni a Bárkában.

Ha egy kicsit tájékozódik a folyóiratról, beleolvasgat, akkor bizonyára észre fogja venni, hogy nem illenek a jó hatvan évvel ezelőtt írott versei a manapság közölt szövegek közé, más beszédmód, más szövegformálás és hát más esztétikai minőség jellemző a nálunk közölt szövegekre. Bizony sajnálatos, hogy annak idején nem tudta folytatni a versírást, nem képezte magát tovább stb., mert a tehetség jelei láthatóak a versekben, tanulással, újabb írásgyakorlatokkal stb. magasabb szintre juthatott volna.

A Bárkában nyelvészeti, írástörténeti, szófejtő írásoknak nem látom a helyét, ráadásul mi nem is vagyunk felkészültek azok tartalmának, érvényességének megítélésére.

Kérem megértését, jó egészséget kívánok, tisztelettel üdvözlöm,

Elek Tibor

Tűzben hamvadt hegedűm

Kedves (…) Gyuri Barátom!

Ígéretemhez hűen küldöm a húsvéti „rendrakásom” alkalmával még el nem tüzelt ifjúkori „hegedűm” dalainak öt-hat évtizedes, már sárgulva barnuló papír létükben megmarad maradékát, amit épp szándékomban állt kizárni az életemből, amikor felhívtál.
Nem emlékszem már a pontos évszámára, amikor nagy élvezettel olvastam a Szolnoki Repülőmúzeum honlapján *írásaid sorozatát*. Mert életemnek egy nagyon fájó része emlékeimmel, s a gépek dübörgő hajtómű-hangjaival — ott maradt a „Kiliánon”, ami életemnek akkor új kezdetű reménységet adott. Mert 1960 későőszén, még a békéscsabai MHSz Repülőklubjából is kizártak. —
— Eszembe jutott az ötvenhatos elítélt, Zelk Zoltán verse és verscíme, amit a birtokos személyragommal kiegészítettem, s ez alá másoltam „tűzben hamvadt hegedűm” dalainak maradékát. Úgy, ahogy huszonéves koromból a sárgult papírlapokon megmaradtak.
Védőm: Dr. Rábai Tibor (Martonyi János már 1966-ban meghalt apósa), az elsőfokú tárgyalásom egyik, ítéletemet is befolyásoló vádpontja ellen, védőbeszédében azt fejtegette, hogy „jelentős költő lehet” még belőlem. Amiből aztán, még a „lehet” sem valósult meg. —
— Talán egy kötetnyi verset és „verscsírát” már eltüzeltem a kazánban, amikor felhívtál, s a beszélgetésünk mentette meg a maradékot. Meg talán az, hogy bele-beleolvastam a „maradékba”, és néhányat — immár csak olvasóként, — jónak találtam. Lehet, hogy azért, mert feléledtek koraifjúságom érzelmei, gondolkodásom akkori világa. Kitűnik belőlük, hogy az emberiség létének nagy kérdései foglalkoztattak már húsz(on) évesen is, és a kommunista hatalom gyilkos, megnyomorító tettei. Épp tegnap tettük meg évente ismétlődő látogatásunkat családommal az Új Köztemetőben, ahol feleségem felmenői nyugszanak. S ilyenkor mindig meglátogatom a temető legtávolabbi sarkában lévő parcellákat, ahol az 1956-os, — nálam sokkal szomorúbb sorsra jutott sorstársaim porladnak. Mert engem a Kilián, lőtérrel szomszédos kerítés menti őrhelyen — mégsem sikerült 1963. május 5.-én megölni. Mert megmentőim a szó legjobb értelmében: **EMBEREK** voltak.
Kivettek az őrségből, s a helyettem lelőtt Gyömrei Mihály növendék is életben maradt. Soronként, tisztelettel ismét végig jártam az 1956-os kivégzetteken kívül, a már 1949-től 1956-ig kivégzettek, máig is jeltelen sírokban elföldeltek — sorait. Döbbenetes! — hány száz, vagy ezer magyar embert öltek meg a kommunisták. A fiamtól kapott különleges karórám jelezte, hogy egy jó órán át, meg-megállva, fényképezve, — több mint négy ezer lépést tettem meg, a sírsorok jelentősebb részét végig-járva. El is fáradtam, nagyon, — és, nem csak a négy ezer lépéstől.
— De, visszatérve a versmaradékokhoz: — Lemásoltam két szerkesztőség válaszát a beküldött három versemre, és néhány megtalált, közölt versemet is. —
— Nekem — nem sikerült „*kimentenem*”, — a Zelk Zoltán -i idézettel élve: — „**tűzből**” a *hegedűmet*. Elhamvasztották a kommunista hatalom bosszújának sorozatos megtorlásai.
— Beláttam, hogy nem maradt több lehetőségem a Kiliánról is kirúgva, a Zelk Zoltán –i „*vályogvetésnél*”, s megfogadva Komáromi őrnagy Édesanyámnak tett javaslatát: Elmenekülni minél messzebbre Békéscsabáról.

S ezt a „vályogvetés”-ben élést, nem csak szavakban juttatta kifejezésre, a beszélgetésünkben felemlített, Új Írás szerkesztőségében tett látogatásom alkalmával — Váci Mihály. Aki nem válaszolt a beküldött három versemre. Majd telefonos, időpontra bejelentkezésem után, *oly módon is megvárakoztatott* bő másfél órán át, hogy egy szerkesztőségi munkatársa kiküldött a váróhelységbe azzal, hogy várjak, mert: „*Váci Mihály most olvas*.” S ezt, — kinézve kétszer is a váróba, „*még mindig olvas*” megjegyzéssel, megismételte. Már rosszabbul éreztem magam, mint amikor a Kiliánról kirúgásomkor meghallgatást kértem az Iskola Pol. Helyettes tisztjétől. Aki szintén az előszobában várakoztatott azzal, hogy „vannak nála”, s akik hamar el is mentek. Aztán, úgy másfél óra múltán hallottam, mert kihallatszott a tökéletes csendben a szobájából: „Nézze meg: Itt van még a gyerek?” — Itt van. „Akkor küldje be.”
— S amikor végül bejutottam Váci Mihályhoz, — lényegében nem is a három beküldött versemről beszélt, hanem azt fejtegette: — Inkább foglalkozzam mással… S határozottan emlékszem arra, amikor *kérdezve mondta*: „Muszály verseket írnia?!” — S akkor úgy éreztem, hogy tudhat valamit rólam, a múltamról… De lehet, hogy a beküldött *verseim tartalma* nem tetszett Váci Mihálynak. Ennek volt számomra egy emlékezetes előzménye második otthonomban: a Békés Megyei Könyvtárban 1957 tavaszán, amikor Váci Mihály Garai Gáborral egy előadói est meghívott vendége volt. De akkor még nem tudhattam, hogy ők lesznek a Kádár-rendszer irodalmi életét, cégérként bevezető „cégtáblái”. (Garait *költőként* és „*irodalom szakembereként*” is, sokkal többre tartom Vácinál. S ez, a „találkozásunktól” független véleményem.)
— 1957 nyarán jelent meg az Élet és Irodalom, s én elküldtem három, még kézzel írt versemet (mert nem volt még írógépünk), amire Szabó Lőrinc aláírásával kaptam a két idézett szerkesztőségi válasznál is sokkal „melengetőbb” választ, amiben Szabó Lőrinc a még igencsak ifjú létemet is megemlítette. S erre akkor, — magamban — nagyon büszke voltam, mert épp ismerkedtem a Tücsökzene ciklusával. Csakhogy: Akkor még nem voltam elítélve.
— Mellesleg: — *volt mitől később félnem*. Tizennégy éves koromban kezdtem verseket írni, és három év múltán már a Megyei Ügyész vádiratának harmadik oldalán *nyomatékos vádpontként szerepelt*, hogy 1957-ben „izgató tartalmú” verseket írtam, s a *tárgyalásomon is részt kíván venni*. Ami szerencsémre: valami miatt nem teljesült. (A vádiratom harmadik oldalát kimásoltam, a „**vándorkiállításom tablói”** számára kiemelt röpcédulák jegyzőkönyvével. Kimásoltam a „Kilián” levelét is, melyben <u>postafordultával</u> kérik a bírósági végzésemet, és kimásoltam a gimnáziumi évzárón kapott József Attila kötet bejegyzését is.)
Azt pedig ma is, válasz nélküli kérdésként tehetem fel: Milyen törvényes jogszabály alapján rendezhettek rólam, fiatalkorúként próbaidőre felfüggesztett ítélet alapján Klaukó Mátyás megyei főtitkár és politikai rendőrei tablós vándorkiállítást…? Ami az akkor hatályos BTK-ban rögzítve, az ítélet kihirdetésétől már büntetlen előéletet is biztosított a három év próbaidőre is. Amely „vándorkiállításom” ***gyűlöletet indukáló hatását*** már a békési gimnáziumban észleltem, amikor Túsz Ferenc tornatanárunk, havi rendszerességgel kijelentette tornaórákon az osztály előtt: „*Szekeres örüljön, hogy tanulhat*!” Amihez osztálytársaimnak gőzük sem lehetett, mert nem teregettem ki az okát. Csak én tudtam: ***mi feszül*** mögötte! — mert osztályfőnükünk is bizalmasan megjegyezte: „*Láttam a művedet Béni*.” S ezért került az általa javasolt mondat is osztályunk tablójára: „***Legkülönb ember, aki bátor. S csak egy különb van, aki: bátrabb***.” ― A vándorkiállításomat még 1963-ban is, megyeszerte! — mindenhol bemutatták! A Kiliánról kirúgásom okaként is ez olvasható a honvédségi anyagomban. —

— Az „**Oázis**” *címmel írt szonettkoszorúm előzménye* volt, hogy az érettségi írásbeli dolgozat címei közül én a „József Attila és a parasztság” címűt választottam, s akkor rögtön elhatároztam, hogy: Megírom minden idők — feltehetően — legnagyobb terjedelmű érettségi dolgozatát. Amely a rengeteg idézettel, 22 oldalra sikeredett. Betéve tudtam József Attilának is rengeteg versét, bár akkor
Ady verselésének bűvöletében éltem.
A szóbeli vizsgák előtt néhány nappal az utca túloldaláról intett magához Balázs Imre biológia tanárunk, aki negyedikben már nem tanított minket. Görcsbe rándult a szívem, mert azt hittem: Mégse engednek leérettségizni! Csak közeledve láttam, hogy: mosolyog. — Gratulált a dolgozatomhoz.
Az évzáró ünnepségen az önképzőkörben végzett munkámért József Attila verskötetet kaptam. S az akkor szó szerint is „*jól*” sikerült érettségi után fellobbant önbizalmam „*megdicsőülés-érzetében*” elhatároztam, hogy József Attila 17 éves korához viszonyított három év „*túlkorosság*” ellenére, — én is írok egy szonettkoszorút. Amit fellelkesült állapotomban, néhány hét alatt gyorsan „össze is csaptam”. Csakhogy: — Behívtak tényleges katonai szolgálatra. S amikor kikerültem a Honvédségtől, már a „*megdicsőülés-érzet*” hamvát is rég szerteszét fújták az események. Így a szükséges és alapos utólagos javítgatása is elmaradt. Mint a versek, verscsírák többségének. Mert *elhamvadt hegedűm dalaiban* már sokszor csak a „*vályogvető*” lét fájdalmait vezettem le. Mert még az egyetemi felvételről is „örökre” kizártak. S ezt én: — Soha! de Soha! — nem tudom megbocsátani!
— Nem tudom: lehettem volna „költő”, vagy nem. Mert „Petőfi neveltjeként” már gyermekkorom titkos vágyaként szerettem volna az lenni. De költő csak az, akit az utókor is annak elismer. Ezért „írástörténet kutató”-nak nevezem csak magam, nem „írástörténész”-nek. Mert azt szintén az utókor dönti el, hogy volt elég „ész” e tudomány műveléséhez, avagy: nem.
S én — holtig tanulva azon dolgozom, hogy legalább ez bizonysággá legyen. Ezért be kell még fejeznem „***Amikor megszólalnak a régészeti leletek***” dolgozatomat, amit rajtam kívül e világon senki nem tud befejezni. S ha kapok még rá időt, megtöltöm tartalommal a már vagy húsz éve, címként létező: „**EMLÉKCSEPPEK záporában ázva**” — emlékiratomat. Mert van, volna mivel megtölteni. — Végül, meg kell még említenem, hogy a rendszertelen rendetlenségben egymásra hányt dossziék között lévő verseimről és piszkozataimról — eddig még a Családom se tudott. — S így, — **Kedves Gyuri Barátom! — Te vagy** e versmaradékok első olvasója.

Néphadsereg
A HONVÉDELMI MINISZTÉRIUM LAPJA
BUDAPEST, V., BAJCSY ZSILINSZKY ÚT 28
Telefon: 130-420

Szekeres István elvtársnak

Szolnok
Pf: 7992.

Kedves Szekeres elvtárs!

Beküldött verseiben komoly tehetség mutatkozik meg. Szeretnénk, ha írna röviden eddigi pályafutásáról, vagy ha Pestre feljövet megtudná látogatni szerkesztőségünket. /Ezt nem ártana, ha előre közölné, mert e sorok aláírója, aki a verseit elolvastam, csak külső munkatársa vagyok a lapnak.../

Addig is várjuk ujabb verseit, s szeretnénk, ha megjelenhetne lapunkban. Jó munkát kivánunk, üdvözöljük!

Budapest, 1963. aug.6.

Kerekes András
/:Kerekes András:/

Kortárs
SZERKESZTŐSÉGE
Budapest V. Alpári Gyula u. 22.
Telefon: 121-452

Bpest, 1965. okt. 18.

Szekeres István József
Budapest
XIII., Gogol u 22/H

Versei tehetségre mutatnak, igényességre és jó formakészségre, de gyakran találkozunk erőltetett, modoros fordulatokkal is, s ez zavarja az egyébként kedvező benyomást. Kérem, hogy egy idő mulva küldje be ujabb irásait.

Üdvözlettel:
Tóth Endre

61. VL — FNYV 8 : 187 Sza

3) A Bózsa Ferenc gimnáziumban 1957. tavaszán megindult a KISZ. szervezése is. Ebben a munkába tevékenykedett Bor József, és Balogh Miklós is, akik a gimnázium tanulói. Ekkor fk.Szekeres István terhelt a gimnázium WC-ének falára irónnal azt irta, hogy "le a két szinü Bor-Balogh brigáddal, más mellyett pedig le Bor-Balogh brigáddal és az orrok alá egy kos szuth cimert is rajzolt.

4) A fentiek mellett 1957. év első felében mintegy 8-9 izgató tartalu, az ellenforradalmat és abban resztvevő személyeket dicsőitő verset is irt, s ezeket megmutatta Csah Béla és Fabulya Balázs nevü barátainak. Az utolsó ilyen ellenforradalmi vemek 1957. októberében keszitette, amikor falragaszaiban az 1956. évi októberi ellenforradalomra való emlékezésre hivott fel. A verseket azonban a nyomozás során már beszerezni nem sikerult, mert azokat a entebb emlitett két barátja társaságában 1958. augusztus 28-án lakásán megsemmisitette.

Ezt a tényállást a terhelt beismerése mellett az iratokná. elfekvő irásszakértői vélemény, a rendőri jelentések, Csah Béla és Fabulya Balázs tanuk vallomása, valamint a bünjelként biztositott 92 drb., a terhelt által kiragasztott és a rendőrség által leszedett röpirat, valamint a gimnázium mellékhelyiségének falára irt jelmondat fotó másolatok bizonyitják.

Az eljárás lefolytatására a Bp.35.§.a./ pontja és a 24.§./1/ bekezdése alapján a gyulai megyei bíróságnak van hatásköre és illetékessége.

Indítványozom fk.Szekeres István terhelt előzetes letartóztatásának fenntartását az ügyben hozandó elsőfoku érdemi határozatig.

Közlöm, hogy a tárgyaláson részt kivánok venni.

Gyula, 1958. október 16. napján.

/:dr.Oláh László:/
megyei ügyész.

Idézendők:
1./ terheltként: fk.Szekeres Istvánt, a gyulai börtönből,
2./ tanuként: Szekeres Józsefné, törvényes képviselő, Békéscsaba, Battyány u 4.
Fabulya Balázs, Békéscsaba, Szt.István tér 9, fsz.6.
Csah Béla, Békéscsaba,- Budapest, XIII.ker.Dráva u 1; 15. /munkásszálló./

Megyei Bíróságnak,

Gyula.

BÉKÉS MEGYEI LEVÉLTÁR

161

B1

B.M. Békésmegyei Rendőrfőkapitányság
Politikai Nyomozó Osztály.

J e g y z ő k ö n y v:
Készült 1960. december 8.-án Szekeres István B.1234/1958 számu bi-
rósági dossziéból kiemelet anyagokról.

A fenti dossziéból az alábbi anyagokat emeltük ki:
23 darab kézzelirott SZ.I.SZ. aláirásu ellenséges tartalmu röplapot

A fenti röpcédulákat tablók készitésére használtuk fel.

kmft.

Gyurkó Pál
r.szds.
oszt.vez. h.

Gombos János
r.thgy.

BÉKÉS MEGYEI LEVÉLTÁR
158

124

"Kilián György Rep.Ti.Isk.
S z o l n o k .

L.i. A kért jogerősségi záradékkal ellátott ítélet kiadmány Címnek megküldendő.
1963. II.26.

m.b.tvezető.

Gyulai Megyei Bíróság

G y u l a .

Tárgy: Szekeres István bírósági határozatának megküldése.

A fenti parancsnokság kéri a Megyei Bíróságot, hogy S z e k e r e s István /:1940.Zsilák Ilona:/ Békéscsaba, Batyáni ut 4.sz. alatti lakos bírósági végzését alakulatunknak pósta-fordultával szivesked-jék megküldeni.

Értesülésünk szerint nevezett bírósági határozatát 1958.11.24.-én kel-tezte a B.1234/58-3 számu ügyirat szerint a Békéscsabai Konzervgyár-nak lett megküldve.

A bírósági határozatra ezért van szükségünk, mert a nevezett a fenti parancsnokság állományában, mint tiszti iskolás növendék tel jesit szolgálatot és az emlitett határozat a Máderanyag kiegészitéséhez feltétlen szükséges.

S z o l n o k, 1963. febr. 22.

/: Tóth Imre szds. :/
szd.ov.

166

186

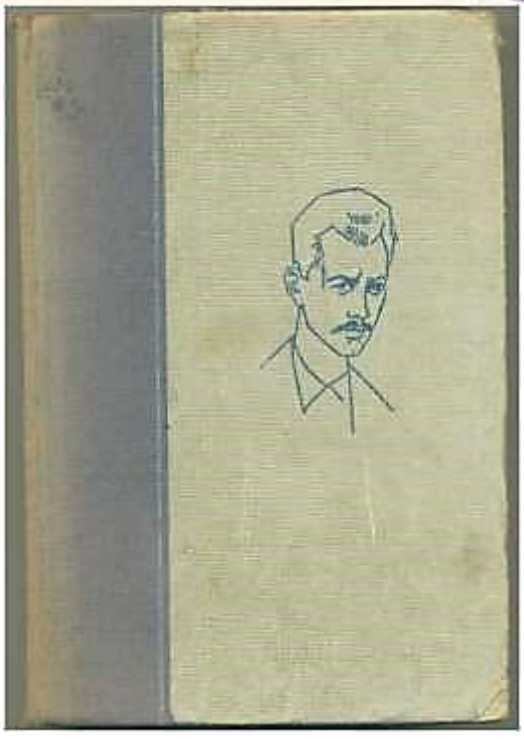

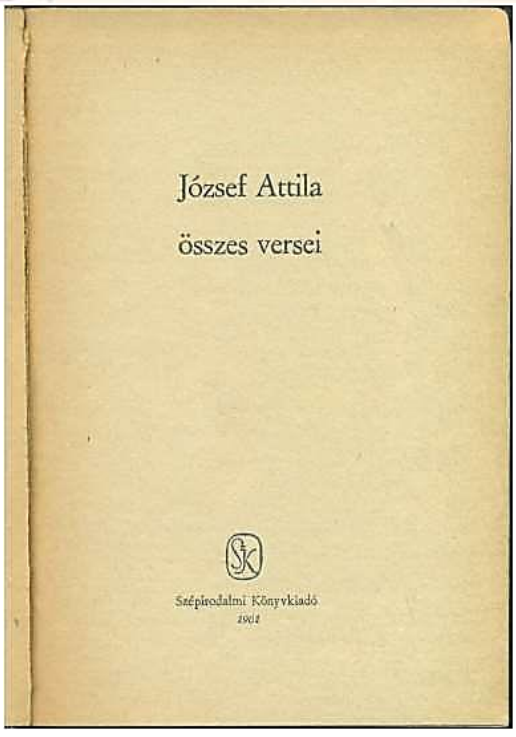

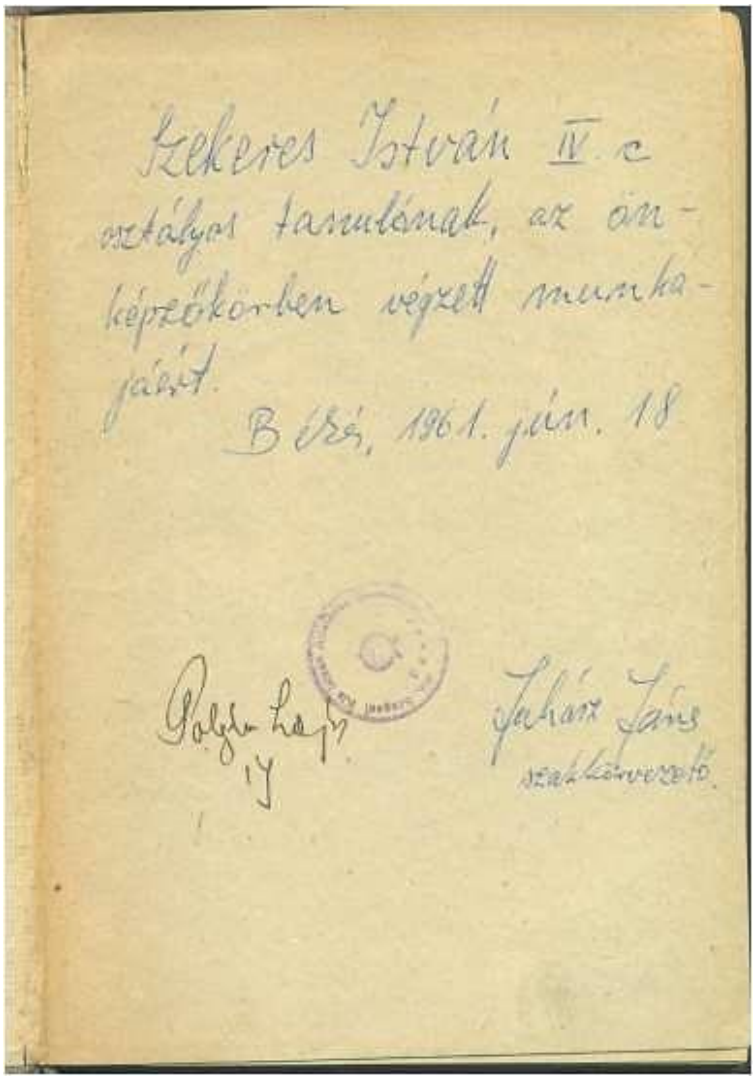
Szekeres István IV. c
osztályos tanulónak, az ön-
képzőkörben végzett munka-
jáért.
Bősz, 1961. jún. 18
Jakab János
szakkörvezető.

BÉKÉSI
„SZEGEDI KISS ISTVÁN”
ÁLL. ÁLT.
GIMNÁZIUM
1960-61-BEN VÉGLETT
IV/C. OSZT.
TANULÓI
TALÁLKOZUNK
1971-BEN
„LEGKÜLÖNB EMBER, AKI BÁTOR
S CSAK EGY KÜLÖNB VAN, AKI: BÁTRABB.”
/ARY/

Augusztusi vers

Demény Ottó

Szikszog a sárga rengeteg
hullámzó hátú sík a fényösünben
forró nehéz kék levegő veri
rögágya szikkadt már sovány üres

nem ünnepre fürge kövekre éretti
ahogy szegésre érik a kenyér
bekeritik az arató-hadak
tüzvörösen zihálva zakatolva

a feledletve a régi - s.olást
ami soscm volt so boldog se szép
ahogy nem szép semmilyen gyürzlem
de a kenyér a fehér asztalon

ára a daenak megpróbáltatásenak
amit nem lehet már elénekelni
a szájaktól ha kiveritik a földhöt
szép a kenyér a fehér asztalon

Törvény

Szekeres István József

Ősök gyökerei kötnek e tájba,
hol összefonjátok hűs északról,
forró délről, szilaj keletről
elődeim vére,
s szerelmük itt tudot vetett.

Dallamuk fülemben: velem dalolnak
tovább. Századok mélyén
kutroltam, óvtam, mint a tüzet: ver-lobogójuk,
s rejtettem a veszélyben — szivemen, hogy majd
ha jő a szabadság napja, kibontsam
a szélben!

Gyermekei voltak
ők is e pornak, elvegyülve
ezredek porával,
csak itt érzem testüket közel!
— mindenütt másutt
idegen vagyok.

Mert testük e föld, E. föld: a testem.
Barázdák tükrében látom arcukat
Homlokuk, jaj! — összeredesztt.
Sorsom: e földet
termékennyé tenni.

- 4 -

Summárium

Sz. István József

Szájuk „Pax!"-ot szólt és lángot okádott
öskori állat indulatai csattogtatta fogak
és taposásra indultak a talpak nyomukban
hörgő faj-patakok lepenyü mustja csordult földig

ásnyültak tengereken hasszúra nőtt
sárkány-nyakukkal
bíboros vér lángjába borultak a földek
de kigyölt a kő a homok
lángok nyaldosták a játékos ég
némult harangjait

Mesebeli hősök küzdenek
Egyszál karddal mezítelen
égő bárok zuhanja alatt. csak
pengék csattognak a páncél
pikkely-acéljún csak szemjuk
égőbb a rájuk-lövellt tüznél

enyhülik-e végleg
cserepes ajkuk ősi szomjúk?

Szemjuhoznak a messzi a jövő
földek is várakozásba-epedve
vizet enyhet sóhajt a láz-forró világ
s a jövőt-remegő értő és látó pupillák
vizlók üvegébe fagyva csörögnek
koponyákban
faltól falba verődve
nem-szabadulva a retteneti rabjulként
kl-bejár a megriadt lélek

(csak a vak-felelőtlen ülhet tétova-némán
rábízva magát a szelekre nem értve
a történelem intő testamentumának
beteló igéit)

mert nézd olykor már a derült ég
hulla-lilás és füst-árnyas kelyhéből
halál-kormos peruye szitál jelezve
tüz ég már valahol
felgyülhatnak a forró aszályban
kiszikkadt szikra-töltésü mezők
volfok billió hatványai húzzák
az ég kupolájának tarló hurjait

az esti szürkületben az ég felleges aljún
villanó villám vörhemy fénye alkáz
(most kéne nem utána a gyors
mea culpó)

— — — — — — — — — — — —

ha a tócsás földre szédülten hanyatt-esve
jajdulva-pengve szakadnak a húrok
játszik-e kéz még elnémult hegedűdön?

Mint erdőben a fák

Sz. István József

Nem hagyhatod el
lépteiddel
napjaid pörgő fény-kerekét
heteket begyűjtő éveidet

sargák és sölyösek az érő búzamezők
nyár, nyár után
kanyargó Körösök hozzák
a kéklő Bihar víz-üzenetét

szépapáid dédi és ükjei
századok rongyaiban
elvonultak előtted itt hagyva
nyomaik mezítláb pecsétjét
halálig szíveden

füledbe szól az erdéntúli sip
tárogatók hívnak
hegyaljai menetelések
őszi erdőkben kigyúló fanyar őrtüzek

fájdalmaktól egyenes kaszálk
oldhatatlan göröme összeszorít

Kezemben falevél
sárgult-barna, vöröses erezet
lábam alatt a tavalyi levél
még mélyebben
humusz

meg nem tagadhatod

bennem rezonál mint zengő húrtól a fa
bennem sóg félreveri harangja
áthallatszik a réteges némaságon is
visszhangként visszaverődik

létem mélyére néz a lomnici kő-arc
széthullok poralmra
s újra összerakódom

Véletlen? Törvény? Nem keresem
Csak az
az a levél
a vihar-tépte fán
hol száraz gallyak közt zöldell az élő
villám-szaggatta törzse
kérdőjelként
kiáltásként az égre mered
a teremtő időben

de belegyökerezve hullik a földbe
mint erdőben
a fák

Szekeres István:

Merengés

Vártalak fülledt nyári éjszakákon,
mikor szemeimre nem lopódzott álom.
Vártalak.
— S vágytam a forró tücsökmelódiát,
mely csendesen szólott az ablakon át.
Nem jöttél.
— De egyszeresak ott teremtél hirtelen:
képzelet-varázs az álom-egeken
Te voltál...
— S lehegtél mint nyári forróság felém
egy naptól fogyó alkonyat kezdetén...

A jobboldali vers a Békés Megyei Népújság 1961. VII. 30. számának ***KÖRÖSTÁJ*** mellékeltében jelent meg. A többi is, de nem tudom mikor, mert kivágtam mind az

újságból. Emlékezetem szerint, még legalább négy-öt versem jelent meg ott 1960-61-től (?), de nincs időm megkeresni. Több írásom, különböző álneveken, pl.: Kék Béni néven is, a megyei lapban jelent meg 1957-61-ben. Ezért a békési osztálytársaimnak Béni volt a becenevem. Miként a „Kiliánon”: Hégel. Mert még üveges inasként olvastam Hegelnek valamelyik művét, amelyben Kant „Tiszta ész kritikája” c. művével foglalkozott. S ezen emlékem roncsaiból idéztem néhány alkalommal.

Sz. István József

"harmó[illegible]

Oázis

Ő bolygó: Őshazám, egyetlenem;
Gaia-anyám, ki testéből merített
tudatra fel, mély kútjából az éjnek,
hogy lássak: fényre vonta két szemem.

Talán - egy pillanatra csak, e velem
mi célja van, én nem tudom, mi végett,
de létem tüzes istensége éget
Heraklesszként, minden[illegible] láncszemen.

Kainokkal, s jaj - együtt Ábelekkel
lemegy a nap, és vélük együtt felkel
kohónk tüzének láng-vermébe zártan;

[illegible]ban? Örök Tartaroszban?
e magma-tűzben égve kárhozottan?
ahonnan hajt, és lázad bennem vágyam.

II.

Ahonnan hajt, és lázad bennem vágyam
tisztább, és jobb után. És rajta át
kényszer, hogy: újra, egyre még...! Dalát
éneklem ajzva, részegülve vágyban:

E perc enyém! - s ha robbanó világban
a némaság, és tűz a lant szavát
emésztené - én még harmóniát
tündöklök im! aranyló láz-sujtásban.

A véghetetlent elmével lebírni,
s abban, oh ember! - fény-erővel hinni,
hogy partot ér a senki-föld-homályban,

a lélektől lélekig; még ninosen veszve
hajóra szállni, és ki a tengerre
első hajósként, parttól-szakadtában!

III.

Első hajósként, parttól-szakadtában,
e mert elszakítva teljes-egy a tét,
megnyugszik mégis az, ki életét
egy útra tette, végleg magtéltan.

Kiválasztottan milliárdot vártam,
hol yongva fogyhatatlan tengerét
időnek, és tudattalan terét
a végtelennek én vakon bejártam,

és vártam oh, ezer, s ezernyi évet:
/dalolt és sírt az ősanyag-természet,/
de itt voltam már vágyban, szűz anyagban;

s ha fáklyám fénye utolsókat lobban -
felhők tüzében ég a két szemem:
úgy nézek vissza habzó tengeren.

IV.

Úgy bénak vissza habzó tengeren,
ki tudja már, hogy soha többé ninccsen
több virradat, hogy partját újrakinyissam:
reménnyé végleg hab lesz majd velem,

s marad ki él. És tart a küzdelem.
Egymást ölik az érdek-ásott kincsen
az önzés rabjai. Szemükbe intsen
feloldódást az ész! hogy küzdve, benn

keményre tudják hűlésben vas kilincsét;
és Tabuként, már megnőtt kincsét
viselni ültsék minden emberen.

Mert értelemhez nincs szebb szó, csak: Ember;
s ha önmagával harcban állni nem mer:
megtérni nincsen máshová helyem.

V.

Megtérni nincsen máshová helyem.
Az asztronauta visszatér az űrből,
a szomjúság, s az éhség is felülről,
a beduint is hajtja víztelen

a lassan már végzetté vált jelen:
vizet fakasztna minden látott kőből,
zöld látomásban: Óázisban dúsból,
a szája véres, és erőtelen

szólít egy néma, szótlan "Allah"-ot,
ki végül is - homok-tengert ivott -
előtted fokozik szörnyű tanúságban:

csontja fehér: játszott; nagy volt a tét;
s nem lelt vízre: úgy érte végzetét.
Dús éltetőm más nincsen itt: a Máhan.

VI.

Dús éltetőm más nincsen itt: a Máhan;
rakétával hiába is repülsz
kihűlt holygók felé, és szenderülsz
csalt vágyak kényelmes paplanában,

míg nem vagy otthon - itt! Fajod zihálvan
rémeg, mint víz szinén a kéhult kősz.
Éhség? méreg? - mindegy! Épp úgy merülsz
el zokogva az égre-nyíló szájban,

magad falva fel önmagad, vagy fojtva
egymásra rontava,-asszurva, térdrerogyva
rekontrázó, dühödt, és vad tusában:

víz nélkül Szaharában. Elfeledve
megértés hűsét rakni a sebekre.
Nincs más Óázis űrünk homokjában.

VII.

Nincs mése Cézis Urlink homokjában.
Megülheted a dörgő lángsugárt,
nyergelve álmaid valós ~~Pegazusán~~, Pegasusát
s már- már egészen Ikarosszá váltan,

kereseve messzi, sivó pusztaságban
uj Mózesként, a gazdagabb hazát,
/hallgatva fogyva-fuló sípszavát
tüdődnek,/ őrült, manna-váró lázban;

szemed sötétedő tükör-taván
az elhagyott, csillagló Kénaán
vesző fénye, ha mondanád: legyen.

Házat találhatsz. Lakhatót, Hazát: nem.
Itt mondhatod, hogy poklod, avagy Éden!
Megférni bár - nehéz ily kis helyen.

VIII.

Megférni bár - nehéz ily kis helyen;
akvárium-lakók, kik ür-üveggel
lezárt világuk foglyai, hol reggel
újult vágyakkal kelnek, szüntelen

dörömbölve a lét falán: jelen
követelődző, s megragadó sereggel;
falat szakító - mi perce közelg el
a "kritikus tömegnek"? Végtelen

erősségü neutron-ütközések
csapódnak ugy, mint felgyülemlett érdek
egymás pólyái ellen! s még ha vágy is,

miféle ős-erő..., mi célja lenne,
ha maga- magát...? - - de én hizom benne
mégis: hajóm, ha száz viharon átvisz!

IX.

Mégis: hajóm, ha száz viharon átvisz,
hányódva bár, de mégis nem merül
az ős-káoszba vissza, emberül
megáll vihart, tisztító-szép katharsis.

Vagy mégse az? Öt ezredév "azért is!"?
állkapcsok görcse, mely szorítva hül
tetemként, szétfeszíthetetlenül
a zsákmányt fogva - s véle a halálit is?!

Egyszerre röppenő utolsó kések?
egymásra perzselő halál-lövések,
s kitérni kell előle védtelen?

Hajóm ciklonban nyög, tatján a hullám
átcsap, tarajzó hullámok vad ormán
ez ős-tövenyre tér, és hajt szelem.

X.

Ez ő-fövenyre tér, és hajt szelem.
Oh, mosolyok partjaid hullámok
lassogva, halkan, és a szellő-szátok
susogjon simogatva, szertelen,

játékos esten játszva tincseken,
pálmák lombját hiába ringatnátok,
ha törve törzse: fülcsattan az átok!
Ökölbe ha szorul a két kezem:

lehengerelnek felhők, és a kék ég
mint szaggatott rongy, szélben elsivít!
és száll... eloldva dühvel érveit

az ember-hurrikán! - A szélbe' fenn
a nyári estre... - marná lelkem kétség.
Törvényeit - hát bölcsen érlelem.

XI.

Törvényeit - hát bölcsen érlelem.
Találnám rejtett kulcsát meg a szélnek,
melyből a Minden titkai zenélnek:
hasadna meg előtte két szemem!

Időm, ilyen kevés, nem volt nekem
soha. Szabadra törnek mind a gépek,
/igaz érdek csak az, mi közös érdek,/
s urrá kell lenni haj,- s veszélyeken.

Amit magának alkotott a két kéz,
fellázad az a teremtője ellen,
ha nem nőtt fel még hozzá értelemben;

s pere lehet: az ítélet, a végzés;
bezáruláa, - s lehet kinyíló Bázis?
Az Úr homokján nincsen több Oázis.

XII.

Az Úr homokján nincsen több Oázis.
Vitorlát bontva, kedvező szelet
bevárhatsz itt, erős gyökérzeted
növesztve, míg: az értelem befásliz,

megvéd, s így egyensúlyod zseniális
"szaltó mortálé"-val röpítheted
/karcolva a titok-csipkés eget/
a messzi, fényló, köd-világon át is,

garmadot vetve kőnek és időnek,
s az ellen mind, mik ellenedre törnek,
ugorva át, hol lesz rád új verem;

te légy: minőség váltó-forradalma
- "ego sum via, veritas et vita",
e rácsokkal fedett naprendszeren.

XIII.

E ráncokkal fedett naprendszeren
dörömbölj csak! Lám: érdemes még élni!
ha mást is lát szemem, mi nem ily égi:
asszír, és perzsa harcost - szüntelen

csak harcost lát szemem a tengeren!
porból a porba áramlókat méri
a dárda-vető kéz, és sosem véti
a súlykot el. Ki veszt - megértettem -

az ott marad! Vérét a por felissza,
s amit a föld ad - hamar kapja vissza!
Csak egy reményem van: az értelem.

Öt ezredév átkát szilánkra törni,
sosem-látott csillagként tündökölni:
A béke legyen veled! - és velem.

XIV.

A béke legyen veled! - és velem.
Tolúljon számra szó, mint étek:
nemharcvadó vágyak reménye éltet
szavakban, gondban. Nyíljon! Az legyen.

Öt ezredév a harci szakerekben;
a porba köpködő öt ezredévet
felejteni - csak az lehet az érdek,
s nem harcra kelni új, és új jelmezben,

s a béke ~~költészetében~~ jelenlétében!! És nem értve:
"Te tünde fény! futó reménység vagy te".
- Ne fuss el, és maradj végleg velem!

hiszen a föld - a vérünket nem kéri! -
mégis, miért?! hogy nem mindenki érti:
E holygó: Óhazám, Egyetlenem!

IV.

E holygó: Óhazám, Egyetlenem,
ahonnan hajt, és lázad bennem vággyam,
első hajóként, parttól-szakadtában:
úgy nézek vissza hahó tengeren.

Megtérni nincsen máshová helyem.
Míg éltetőm míg nincsen itt: a Mában,
nincs míg Óázis Örök homokjában,
megtérni hár - nehéz ily kis helyen.

Mégis: hajóm, ha ezek viharon átvisz,
ez é-füvenyre tér, és majt szelem.
Tűrvényelt - hát bölcsen érlelem:

az Úr homokján nincsen több Óázis
e ráncokkal fedett naprendszeren:
A béke legyen veled! - és velem.

István Józsa

Lekér Jano

Egy férfi fut bicegve - fején zsák van,
zsákból fejére húzott tiszta csuklya.
- Megáll - ijedten iramlik az útra! -
Szokatlan ütközék a tűző nyárban;
riadtan dörmög, ahogy fut, magában.

"Hé! Jano hé! - nem arra van az arra!
az arra van, amerről éppen jöttél!
Vagy futnál halra, vagy futna jobbra - ott té-él!
van - s futhatsz a nap elől csak a napra!
Vigyázz Lekér! - vigyázz az árnyékodra!"

És fut Lekér Jano, és fut a gyerek-csorda:
"Lekér Jano! - vigyázz az árnyékodra!"

"Román-tiszt úr! - én nem vettem semmit!
Az az üt hód... az én kis kicsi födem...
...még ükapámnak jogán ...örökítem...
Uram! jaj Uram! - nem vettem semmit!"
"Csak úgy-e! - a parasztja istenit."

És fut Jano az úton - fején zsák van,
zsákból vállára hulló tiszta csuklya. -
- Megáll ijedten - és, iramlik újra,
, megszokott ő, tél, tavasz, vagy nyárban;
motyog, beszél, siet - a fején zsák van.

"Lekér Jano! - gyere no - nézd! - a labda!
Azt mondják, hogy te hires kapus voltál!...
Mutasd Jano - hogy védnél, most - ha volnál?...
- ...Ugy- ugy Jano! - vetődj csak a homokra...!
de vigyázz Jano! - vigyázz a zsákodra!"

/Az egyik keze mindég zsákját fogja:/
"Vigyázz Jano! - vigyázz a zsákodra!"

Csabai István

Tarolt ágak közt

Tarolt ágak közt őszi szél barangol.
De bennem jázmin s bodza illata.
Pergő levél. Egy kéklő, messzi nyárból
felém lebben tünt lépted halk szava.

S rám néz szemed: bilincsem színezüstje,
a bársonyos. Hangod oly elhaló.
Forróság láza. Rám borul az este.
Arcomra hullni kezd a hó. A hó.

Fűzfa

Szép szomorúság címere
mondd: miért vagy
szomorú?

Itt feledtettek
könnyeim partján,
mozdulni
nem tudok, szárnyam
vén esővé, lomb-hajam
könnyekben ázik,
gyökér-szám
könnyeket iszik;
egy vándor is ágamra
kötötte a harkot, e én
nem tudok sírni se
immár.

/1963/

Kérő

Mondd: akarsz-e társam lenni?
életünk útján együtt menni,
egymás kezét fogva, szépen -
fény-záporos napsütésben.

Fény-záporos napsütésben.

Hű szerelmem téged kéret,
hogy velem köss szövetséget.
S Nem fog akkor rajtunk átok
- kegyelmeddel lennék áldott.
Kegyelmeddel lennék áldott.

- Kar[illegible]: semmi.
Erőssé csak te tudsz tenni!
erőssé, ha viher támad! -
két karommal megóvnálak!
Két karommal megóvnálak.

Kéklő madár - mint a nyárban
fénylő lelkek - fénnyé-válton,
élet-adón - jövőt adva
világunk hogy csillaglana!
Világunk hogy csillaglana.

- Őszidőben, levél hulltán
kezem fognád, kezed fognám
- lassú sétán, őszi erdőn -
szemed nézném elmerengőn.
- Szemed nézném, elmerengőn.

Egyre feljebb

Kuparcsok kaptatóján
jutottam fel a csucsra. Egyre feljebb
zuhantam lentről, egyre feljebb
tasztított minden botlás, minden
bizonytalanság egyre feljebb sodort.
~~Fenyőtűtetett.~~

Alattam elmaradt a nyár
és egyre hidegebb lett. Már
csak messzi fények lobognak
ott lenn - az est platánjai:
szivekből fakadt tüzek.

Itt csend van. Havas,
csillogó tiszta csend. A sziklák
fagyot lehelnek. Köpenyem
a magány.
Távolban
csucsok sziluettjén hósipkák
fehérlenek. Az éjben
ragyognak
a csillagok.

Álom

Az éjjel ugörnyű álmom volt

csattogtak kerekek csapkodtak fém-lécek
kék-zöld-piros lámpa-szemek égtek
plén-testü szörnyjel előttem vonultak
mint sok- sok bőrz kisértet
mindent-tudó szuper-gépek
nem beszéltek nem jajdultak
anélkül is mindent tudtak

előttem ahogy vonultak
kimért pályákon mint
elektronok mint
Ön-törvényü holygó tesztek

de szerencsére felébredtem
s ugatott a szomszéd kutyája

Ilonka

Hittem [illegible] több leszel
Ilonka
- de jött Parancs-szivű, s a vállapom
a sírban megtaposta.

Fájlalod?
Én fájlalom. Kimondhatatlanul.
Hivalásfényben éltem, s a függöny
[illegible] lehullt.

+

A nádason, hol élek,
szomjak s a nád otthont nem ad,
csak kinző menedéket.

Esténként
ha fülhangzik a szél
üvöltő orkán-áriája,
fejem fölött az ég ragyog:
remeg a tisztasága.

Fülnyílnék - és mesterre van
a külömben ima: hiába;
ki fél - mit ér annak
fényének tisztasága? -

Aludni jó. Álmomban
a lábnyomod is látom;
öt éve járok utánad,
s Te messzebb vagy, mint álom;
öt éve nok- nok éjszakán -
[illegible] arra térek:
cellájában marad a rab,
utánad szalad a lélek.

A léptem újra könnyű lesz,
magam, ha újra látom:
holyongva keresslek, utánad [illegible]
hosszú éjszakákon. -

De kő-rideg a Tiszaliget,
és már dagad a vízben:
elém áll a cinkos folyó
és híd átmenni nincsen;

kósználok kihalt utcákon;
a repteret is látom:
feketc varjak ülnek fenn
a kődbe-[illegible] fákon;

[illegible]
megállok utcasarkokon:
a lépteidet várom;
szétszórtan egy- egy lámpafény
[illegible] őszi éjszakákon,

s Te nem jössz el. Hát
most sem jössz. Elhagyatott tájon
a szívben [illegible] nevedet
kutatlak egyre, fájón.

És mintha hangod hallanám:
itt vagy - és mégse látlak.
És elsuhansz. Tovább
[illegible] utánad. -

Egyszer - megláttam húsnatok,
de nem ott a Tabánban,
s idegen lány fogadott,
nem az, akit vártam,
csak a hangja ismerős volt tiéd,
az olyanismerős volt...
Ott álltam a szobában
- a szoba már üres volt.

Ez [illegible]
mint hegyomlás, ha indul: Te
lidércfény vagy! Lobban
opálvörös lángod, forróságban bolygórak
végzetes hálóba keményül!
[illegible]

És szétfoszlott, és remegett
bennem tovább a képed.
Már reggel volt. Zörrent a nád.
A nádas is felébredt.

Vártalak

Vártalak forró nyári éjszakákon,
mikor szemeimre nem lopódzott álom.
Vártalak,
s hallgattam [illegible] tücsökmelódiát,
mely csendesen szállt az ablakokon át.
Nem jöttél. -
De egyszerre - ott teremtél hirtelen:
képzelet-varázs az álom-egeken
te voltál,
s lebegtél, mint nyári forróság, felém
egy Naptól fogyó alkonyat kezdetén.

/1960/

István József

Gyűngybe-dermedten

I.

Születtem villámok
sajtó erdejében
vér-kupolám
mentelen ég alatt

villám-serkelő
Bertalan-éjjen
emberek álltak
fedetlen fővel
hiber-párák
lucskos kövén
dermedt-néma
birkanyéjként
sarokba-bujva
Megeszmerulva
sorsuk mezejében

Acélon pengtek
husban csikerdultak
vad secundumok

És akkor hirtelen
keppant a kövön a
kés
Dermedtem nézett
mindenki a földre
Ott feküdt lenn
a kövön a kés
és nem nyult le
senki már érte

Kinyiltak a fény
ajtajai és
kitódultunk a fényre

II.

Lavinaként indultak az évek
nőtt a felület nőtt a felületek
érintkezése
csilló csumllamként
tűrtem volna égre
jöttek tavaszok nyár melegével
jöttek nyarak téli jégverővel
simogatott nap sujtott kerhács

Magamra zárultam mint a mag
rácsokká-lett mancsaimat
kagylóként növesztő
epés drágagyűngyré
fájdalmas-fényuvé

Itt állok magamban
gyűngybe-dermedten
magamra-zárva

Jaj hol van szivetek
vérbő kalapácsa
Meszetörni rácsaimat?

Albérlet

Magadra vetted
büntelenül, önként
vezeklésedet:
bekültöztél e négy fal fedett
tilalom-táblája közé,
hol az ajtófélfák is
felkiáltójelek:

nem nem
nem szabad

nem lehet!

Szemed az ablakon/mint rácson át/
magadba visszanéz:
korom-patinás tűzfalak,
látható dohszag,
penész.

Fűkecsápok fonnak körül,
a falak betakarnak,
ablakod is már csak
tétongó vakablak;
füledbe dermedt csend kiált
otthontalanságot -

éjted nyúl egy fojtogató
láthatatlan kéz
- zsebed ürján halkan
ketyeg a pénz.

Szekeres István József

Versenyszonett a szonettversenyről

Csak téma kell, és én szonettbe öntöm
folyékonyan, miként forró acélt
formába az öntő - csak lássak célt:
indít az útra már a nyelvi ösztön;

ha mondják is - nem nikk szonettet írni,

Helyzetjelentés 1970

Ujjaid a vemhes Föld
verőeréről vedd le

lüktető hullámai
dobszólók verik hártyád idegét
görcsbe-rángó torz-alak-indulatok
járják az őrjöngő táncot a mélyben
kőhegyű dárdákkal hadonászva és fent is
érad folyók borítják el horizontod a szem
tutaj és hárka után evez bár még
az nem az áryiz a sodrú
gőrcsteg elmitt gyaluja
kihülő bolygónk
feszíti kérgét ellentétes erők
rugói gyűjtik sújtani-kész öklök
milliós megapondjait

Kevesen vagyunk a gáton

mert nem lehetünk elegen
ha ég a kormozó fáklya
és jön a víz
alattomosan
centiről- centire amit ki rajta jár
nem lát csak a parton
talán a gátkoronáig?

Csont-kezem ujjai
némán matatnak agyam porló barázdáin
ötezer éve
kutatva a múltat Volt ilyen már
máskor is de mindig kicserélődött
a vészt-látott falvak népe mind fiatal
és szól a zene örök bűbájú
ringlispiljein szédítik könnyü
életüket tapogatva farát
minden gümbölyüségnek

Pedig
szögletes a világ!

Ember
ki itt állsz
csupasz kézzel
hajad morzsolva a gáton
lehéld meg fáklyád a hangod
elfujja a szél de a fáklyád
meglátja valaki

H i á n y o d

Kivédhetetlen fölém borul
hiányod hallgatag árnya,
léted antiléte, ~~a tenger~~
szobanémaságra;

mert úgy vagy itt: hogy nem vagy,
és mégis itt: egészen,
minusz jelened ~~esillan~~ a tárgyakon:
emlékek karétja asztalon és széken.

Pedig, – tudom – a nagy-éjji
csenden túli csöndben
értem jönnek a szuronyos árnyak,

megszorul rajtam a hurokidő:
úgy megyek végleg – mindig utánad.

Emlékeztető

Mindig akadt egy ember, aki

elsőként dobta a dárdát
elsőként szúrt
elsőként döfött

elsőként ajzotta ijjét
elsőként húzta meg a rovásat

elsőként
mindig
elsőként
megelőzve

hogy más legyen az első

Legszörnyűbb halál

A hallgatás ölt meg, tudom:
az a lakat az ajkadon,
- e nem volt tovább:
Súlyától leszakadt az ág.

/1965/

István József

Csíra és növénye
/hangjáték/

/A színen hosszú ideig csend van. Sötét. Csak a háttér ragyogó csillagos egén villan egy- egy csillag. Fellobbanó fénye helyén sötét marad./

I.

Két viszhangzó hang az üres színen:

Add nekem a követ!
- Nem adom! pattints
te is magadnak!

Add nekem a követ!
- Nem a- dom! pat- tints
te is magad- nak! - - -

+

Add nekem a követ, a hist!
- Nem adom! vedd el,
ha tudod! - - -

+

Adjátok nekünk a köveket!
a hust! a bőröket mind!
- Nem adjuk!
Ejtsetek zsákmányt
ti is! - - -

+

Adjátok nekünk a földet! a vizet! a termést!
- Nem adjuk. Ásatok csatornát! vessetek búzát! - - -

+

Mondd, hogy: "Te vagy az én uram!" - vagy
megölnek!
- Ne ölj meg! - Te vagy az én uram!
ásom a csatornát, hordom a követ, bevetem földed! - - -
/korbácsolás, jajveszékelés/

II.

Egy hang:

Nem! - Azt üzenik: "Nem vagy a királyuk.
Nem adnak aranyat, sem mást."
Katonáim parancsodra várnak. - - -

+

Érdekünk megkivánja
érdekünk megkivánja
érdekünk megkivánja - - -
/viszhangként halkul, és ágyudörgésbe megy át/

+

Excellenciás uram! Kormányom
tudatni kivánja,
hogy nem marad semleges, amennyiben

hogy nem marad semlegesa, amennyiben
hogy nem marad semlegesa, amennyiben - - -
/egyre halkul, távoli fegyverdörgés, robbanások zaja/

+

Első hang: Legfőbb cél: a terjeszkedés meggátolása
legfőbb cél:sa terjeszkedés meggátolása
legfőbb cél: a terjeszkedés meggátolása
/ a hang végig folyamatos marad/

Második hang: Kormányunk eltökélt szándéka - hogy ragaszkodik
a jelenlegi status quo- hoz,
és a megbontására irányuló törekvéseket
minden eszközzel meggátolja
minden eszközzel meggátolja
minden eszközzel meggátolja
/belevegyül az előző hangba és folyamatos marad/

Harmadik hang: Egy talpalatnyi földet sem
egy talpalatnyi földet sem
egy talpalatnyi földet sem
/belevegyül az előző hangokba, hangzavar/

+

/A színen az előtérben felerősödik az égbolt helyén a glóbus konturja,
majd távolodni kezd, és fényló pontként elvegyül a csillagok között.
A hang a távolodással arányosan halkul, majd megszakad csend./

Gongütés.

István József

Valami tűz kéne. Forró, tiszta
kékelló láng.

Hogy ki átmenne rajta: itt
belépne mocskosan - és tisztán
lépne ki ódáhh!

Valami óriás
fertőtlenitő:
az kéne! gyógyitója
minden emberi sebnek.
Elfeledtetője, hogy voltak
dob-pergő hadi-táncok,
matériátlan nyilak és dárdák
szivekből- szivekbe
röppenve eziszegtek!

István József

Apokalipszis
/narcirepülő rémálma/

A Föld gömbölyű,
én látom: mindenütt
gömbölyű,

húsz-öles lángcsóvával kúszom
lüktető szivetek fölé, jeges tőként,
dörgő félelem árnyaival! kies
földjeitek napozóin
kinyíló láng-rózsák dörejével
letiprom a csend virágait,
méhek zümmögését
belefojtom
gépem dübörgő rohajába!

vagyok: a suhogó kard,
szárnyas vér-lovamon
égi ostor, lehetőség
a végső csattanásra,

szárnyam alatt a rombolás
néma spárgáit: bombáim hordozom
a rakéták gyors fullánkjait, hogy
indukáljak h a l á l t
életetek mágneses terében,
szikla-repesztő pillantással
repülök fölöttetek, mint
kőszáli sas, beleláttok kezetek
varázsló titkaiba: megtörni
igézetét,

kilopond-milliók
taszítanak
az égre, fölétek:
parancsok áramkörei
hőzaitok, zöldelő földjeitek
fölé,

parancs: a szárnyam, fegyverem, a lelkem is
parancs:

parancsra
rítok szabaditom
spárgáim vakitva kinyiló
föld-deszt illáló detonációját!
sugárzó gombák halálfejeit emelem
fejetek fölé, mint sir fölé
a fejfát! - -

Husz-öles lángcsóvával kuszom
lüktető szivetek fölé, gépem
vijjogó láng-sikolyával.

Szerelmeim

Mozdulatlanságba fagyott
évek tutaján
úszunk, távolodva
ismeretlen partok között.

Fejük felett a Nap
   glóriám:

   Katalinok,
   Ilonák.

Valamikor bennem éltek,
s bennem nagyra fészkükét
   kirepültek!
   égbe-szálltak!
Sosem lesznek ürek.
mint a fájós fülüget.
 - És itt maradtam én. Csatákban
fehér fűst kormozza hajam,
izmom roppan, csontom hajlik,
marú vérét csurgatja rám a Nap
 - a szivem felett emlékeik pacsirtái
   jajonganak!
   jajonganak.

Holtág

Kicsuszott a lábam alól ami tartott
nincs est körülölni
legendák fellobogó rőtnyelvű lángját
századok pernyéjét kavarogni
fűst- és szikra-esőben
fejetek mágikus köre felett a lángok
fénye nem világít az éjbe
arcotokon

Csak a hétfők a kedden hajnali
napjai jönnek az égre,
falába verődik minden mozdulatod
 - csak szerszám van kulcs fúró
gép ami éhes
és napról- napra etetni kell
és gond az élet végre
és lakás és ruha
és és
és
még mi minden kell

Behatolnál
az évek puha belsejébe
körélhatnád bástyás falad
de pucér vagy mint magános kan s a szived
gitárok daloló jajával vonul
országok sikjai felett

Hiányod

Nappal is éjjelem. Fölém borul
hiányod árnya,
léted antiléte
belóp a szobába.

Csend. Tömör csend.
Hang nem fér bennе,
csak percre perc, napra nap, évre év,
 - mintha egy álló óra kotyogna.

Magába zárva hallgat az írógép
 - némaságod szobra - papíra tokjában.
Mélyül a csend. Lebegek, mint csónak
a végtelen, üres óceánban.

Mert úgy vagy itt: hogy nem vagy,
és mégis itt: egészen.
Negatív jelenlét vetül a tárgyakra,
emlékek kárpitja asztalon és széken.

Állok. ~~Csak~~ állok
a csenden túli csöndben.
Érzem: értem jönnek
a szuronyos árnyak

a megszorul rajtam a hurokidő.
Úgy megyek mindig, mindig utánad.

Balatoni alkonyat

Kapaszkodik még egy- egy napsugár
 a fénye-vesztett, sápadó náduszálba;
kétségbe-esten villan fénye már,
 s meg- megcsillan a víz sötétlő háta;
de fent - már régen dőlt a küzdelem:
 a Nap vergődik és madár-sebzetten
átvált a végső, súlyos ruhaanyába:
 fénye kihúny, terjengő vér-uszálya
ráhull a nádra, vízre, rá a tájra,
a hegység túlnan fent fogakkal várja
 míg szerte szórja minden aranyát;
sötét álkapcsok harapnak az égbe,
a vér ráalvad a kék-lila égre
 dermedten. És némultan áll a nád.

Gyöngybe-dermedten

I.

Születtem villámok
sujtó erejében
vér-kupolás
meztelen ég alatt

villám-sorvasztó
Bertalan-éjjen
emberek éltek
fedetlen fővel
bibor-párák
lucskos kövén
dermedt-néma
birkanyájként
sarokba-bujva
összeszorulva
sorsuk mezejében

acélon pengtek
husban csikordultak
vad secundumok

És akkor hirtelen
koppant a kövön a
kés
Dermedten nézett
mindenki a földre
ott feküdt lenn
a kövön a kés
és nem nyult le
senki már érte

Kinyiltak a fény
ajtajai és
kitódultunk a fényre

II.

Lavinaként indultak az évek
nőtt a felület nőtt a felületek
érintkezése
csilló csmalluskánt
türtem volna égre
jöttek tavaszok nyár melegével
jöttek nyarak téli jégverővel
simogatott nap sujtott korbácsa

Magamra zárultam mint a mag
rácsokká-lett sáncaimat
kagylóként növesztő
opálos drágagyönggyé
fájdalmas-fényüvé

Itt állok magamban
gyöngybe-dermedten
magamra-zárva

Jaj hol van szivetek
[illegible] kalapácsa
életemtől rácsaimat?

[illegible]-malom

Előtted áll mint óriás
alaktalan
fejét hegyére tornyozva
ködök ködéből köd-malom

előtted áll és dong- dohog
míg buzája és lisztje van

Virágos kertek illata
bódít zenéje
a végtelen a tetteje
a partjain hullám-zene
könnyű kis parfüm langedez

de husz-virág az ajtaja
a bibéje csábító tánca lejt!

óh jaj vigyázz
e démoni ténc
a csábítás legősibb trükkje

A lét köt öz
csápok szívó koronglai
belepik testedet
letépik ősi bőrödet
ott állsz már egész meztelen
és kapsz élarcos rabruhát
mi nem melegít e nem fed el.

mert itt van itt
a köd-malom
s ha molnár épp
nem is leszel
de leszel buza
majdan lisztt
leszel kicsiny
kis szügecs
leszel forgó
kis kerék
vagy leszel szíj
kit hajtanak
s te hajtsz tovább
hogy forogjon e nagy malom
hogy örüljenek a kövek

S ha kihullasz majd
kopott szügecs
ha leesel
törött kerék
ha kettétörsz
a tengelyét
ha szíjnak is
vásott leszel

egy koppanás
egy dobbanás
de nem hallod
porzik füled
pedig
dohog az ős-malom
és örülnek a kövek

Rejtőzködöm

Rejtőzködöm fában, fában,
út mentén a vadvirágban.
Tücsök szólok hozzád,
Billádira álmot hoznak.

Vagyok én fa: szóltól búgó;
lépted alatt a ~~repedő~~ hó;
szoknyád alá kapó szélvész:
út aszfaltján lépted igéz.

Rejtőzködöm ~~fában~~, fában,
~~[illegible]~~ vadvirágban;
Ott vagyok én, amerre jársz
megbotló-kő, virágnó hárs.

Mindig ott, én gondolatban
mindenütt, hol lépted koppan;
múltadban, és jelenedben -
~~a bár lehetne sokkal szebben.~~

- Fára ne üss, mert nagyon fáj.
Fűre ne lépj: eltaposnál.
Tücsök szavát meg ne intsed.
~~Ne rúgd el~~, hű kaptál kincsest.
~~[illegible]~~
- Rejtőzködöm fában, fában,
nappalodban, s éjszakádban.
Ott lapulok: csend a kertben.
Levél árnya. Szél, ha lebben.

[redacted], Sláger

Csak ez ne volna
e változón is mindig ugyanaz
ujra és ujra megrágott, kiköpött
ez a folyamatos
[redacted]an csámcsogás

ugyanebből a túlból
ugyanúgy, ugyanazt
rágják és köpik
- ~~ami~~ kollektiv bételt -
a nagy közös edénybe

és beleesznek ujra és ujra
~~már~~ rágni sem kell
csak csámcsogni és köpni
csámcsogni
köpni

Egyre feljebb

És akkor
elhagytam a várost
~~pirkadat előtt,~~ sötétből
mint a megkövezett. ~~Kutyáktól~~ üldözve.

~~Nem~~ A tűzek kísértek,
amíg kiértem, ~~a~~ harang se
szólt.

Megpördült a világ, s én
egyre feljebb
suhantam lentről, egyre feljebb
tasnitott a fájás, és minden
egyre feljebb sodort.

Alattam elmaradt a nyár
és egyre hidegebb lett. ~~Nem~~
~~Csak~~ messzi fények lobognak
ott lenn - az est platánjai:
a ~~mécs~~-visszahúzó
jázminos tűzek.

Csend.
Havas, csillogó, tiszta
csend. A sziklák
fagyot lehelnek. Köpenyem
a magány.

Távolban
orgonák sziluettjén
hósipkák fehérlenek, ~~a~~ éjben
ragyognak
a csillagok.

István József

Fekve csendben

Fekve csendben, égő lázban,
önépítő romboláshan,

arcomat az eső mossa
perceimet széjjelhordja

mi még itt van, mint a hegycsucs,
vízmosások ránca marja,

holnap lenn a Síkon lesz már
törmelékként széjjelhordva,

elvegyülve homok és sár
míg egyszer egy kéz nagy ujja

legyúl érte, fölmarkolja
csúcsot emel arc lesz újra

Fekve csendben, égő lázban,
önépítő romboláshan.

István József

Kovács

Jönnek hajnalok, éjszakák
    mély zuhanások,
nappalok csövei röppennek át -

s én: egyre verem, eszelősen
    kalapálom
üllőm dalának vélt-igazát.

Belülről már látom a szikrák
    csillagos táncát,
s lendül kezemben a kalapács;
    egyre verem, kalapálom,
vér-tüzes szememtől elfut az álom:
sejtjeim égnek, hevítik
    az éjszakát.

Már csak egy kéz, egy kar
    lendül, lesújt és
újra emelkedik fel, csupa
    csont-inas, fogyva
    mint égő hasáb;
de pattogva zengi, egyre dalolja,
a visszarúgó vasra izzásig sújtva
    pörölyszavát.

István József

Balatoni alkonyat

Kapaszkodik még egy- egy napsugár
a fénye- vesztett, sápadt nádszálba';
kétségbe-esten villan fénye már,
s meg- megcsillan a víz sötétlő hátán;
de fent - már régen dőlt a küzdelem:
a Nap vergődik és madár-sebzetten
átvált a végső, súlyos zuhanásba:
fénye kihúny, terjengő vér-uszálya
ráhull a nádra, vízre, rá a tájra,
a hegység túlnan fent fogakkal várja
míg szerte szórja minden aranyát;
sötét álkapcsok harapnak az égbe,
a vér rávalvad a kék-lila égre
dermedten. És némultan áll a nád.

Porondon

Elétkoz, és az ostorával csókol,
sugárzó tőrét testembe meríti
a porondra nyújt. Én felkelek a porból
mert jól tudom: el nem szabad merülni!

Tüdőmbe forró vizet csurgat, kéjjel
most megtapos. "Nos - birsz- e még felkelni?" —
Így formál nappal, számlálatlan éjjel.
Nehéz az élet bűvészének lenni.

Könnyebb korom, a bárgyú, vak gyerekkor
álomnak is szép már — mőhajként lebben,
és verőfényként csillogva száll el
szemem mögött, a távoli egekben -

és itt maradok én. Új mutatványra
szólít az Úr, a sors: ez a szent Ördög,
s nevetni kell! mindig nevetni! újra
- míg csurran vér, s a kinok kínja hörög.

/1965/

Metamorfosis

Porrégett a ház, melyben eddig laktam.

Testem kitéve már a vad
komor szeleknek; lelkem is
fázik. Ily hontalan
nem voltam soha még.

Kapirgálok a hamuban; miat őrült
úgy keresem a kanibáltűz titkát!
úgy keresem magamban
a régit, aki voltam.

Szivem dobog. Kimérten
mint lépések a havas éjszakában.
A fagyban, jég-magányban hallagó
lépések szivem dobbanásai.

/1965/

István József

Versek születése

Kicsúszott a lábod alól ami tartott
nincs est körülülni
legendák fellobogó rőtnyelvű lángját
századok pernyéjét kavaregni
füst és szikra-esőben
fejetek mágikus köre felett a lángok
fénye nem világít az éjbe
arcotokon

Csak hétfők és keddek hajnali
napjai jönnek az égre
falába verődik minden mozdulatod
csak szerszám van kulcs fúró
gép ami éhes
~~és napról-napra ételt kell~~
és gond az élet végén!
és lakás és ruha
és és
és
még mi minden kell

Behúzódnál
az évek puha belsejébe
körséhúznád bástyás falad
de pucér vagy mint magányos kan a a szived
gitárek daloló jajával vonul
arcságok sikjai felett

Vagy tollat vesz kezébe vésőt
feltörni a titkok páncéljait
~~és [illegible]~~ szavak kemény szobrába vésve
körzőt vonalzót vesz kezébe
megteremtve a napok
holnapjait

Fekete virágok

Nincs fény szememben, földbe-fuló kéken
élom-patak: fekete a vérem,
s szivemben nyilnak, egyre csak nyilnak
az évelő fájdalom
fekete virágai.

Mondjátok: miért
tettétek ezt velem?!

Hisz megszülettem én is, mint más,
kinban és vérben: mocsoktalan.

Habár
piros volt a vérem,
nekem is nyiltak az égen
a nap repeső virágai!

mégis - tördelő fagyok
leheltek palántámra,
lefagytak rügyei, sosem-volt szirmai,
ki-sem-nőtt levelei- ága...!

beszorulva árnyékba, némaságba,
csak a mozgó anyag tudattalan ösztöne
pislákolt, mint pince-mélyi mécs,
hogy lesz erőm feltörni a napra,
hogy megfestenek
kromogénjai még!

étlátszó csiraként
küsztam a fényre,
taposott, táncolt, tucatnyi láb;
fényt-érve
lélegzetig éltem.
Magamba szivtam,
s türtem tovább! —

De nem. Nem birtam végig.
Voltam bár
szivós, mint a vas, kitartó
mint tarack;
szivem idült fisztuláján
bimbóim feketét
virágzanak.

~~Apokalipszis~~

Harcirepülő ~~pörölye~~ parancsolója.

A Föld gömbölyű,
én látom: mindenütt
gömbölyű,

húsz-ölnyi lángcsóvával kúszom
lüktető szívetek fölé, jeges tőként
dörgő félelem árnyaival! kiesz
földjeitek napozóin
kinyíló láng-rózsák dörejével
letiprom a csend virágait,
méhek zümmögését
belefojtom
gépem dübörgő rohamába!

vagyok: a suhogó kard,
szárnyam vér-lovamon
égi ostor, ~~lehetőség~~
~~a végső csattanásra~~,

szárnyam alatt a romboló
néma spóráit: bombáim hordozom
a rakéták gyors fullánkjait, hogy
indukáljak h a l á l t
életetek mágnesem-terében,
szikla-repesztő pillantással
repülők fölöttetek, mint
kőszáli sas, belelátok kezetek
varázsló titkaiba: megtörni
igézetét.

Kilopond-milliók
tanúzzanak
az égre, fölétek!
parancsok áramkörei
hézaitok, zöldellő földjeitek
fölé,

parancs: a szárnyam, fegyverem, a lelkem is
parancs:

parancsra
rétok szabadítom
spóráim vakítva-kinyíló
föld-deszt illáló detonációját!
sugárzó gombák halálfejeit emelem
fejetek fölé, mint sír fölé
a fejfát! - -

Húsz-ölnyi lángcsóvával kúszom
lüktető szívetek fölé, gépem
vijjogó láng-sikolyával.

Szegfük a télben

Hát szál piros szegfü
ág a tél tüzében.
Hamva hull a hóra
advent-végi éjjen.

Hát szál piros szegfü
éj- magányos csokra
kinn, az ajtód előtt
hamvad el lobogva.

Lángját szitja a fagy.
Borul hó jegébe.
Fájdalomtól kormos
lángja csap az égre.

Hóban lobog a tűz,
vérvirágos máglya.
Hát szál piros szegfü
hamvahullatása.

Mosolyogva

Mert nem szeretsz: sötét, ezzett bolygó
lelkem, s feketéllő ür a világ.
Bús, bánatban bolyongó,
mit Nap sugara sohasem lát.

Meddig lehet még kibírni,
hogy nem áltet a drága fény?
az egyetlen, melytől felragyognék
sorsom sötét egén.

Kibírni? hogy így múljon ez élet.
S napokra ~~jönnek~~ évek s újabb napok,
míg - fájdalmamban, hogy ne lássanak -
mosolyogva porrá omladok.

1967

Hajlongtam lombjait

~~Lángviharral vártál~~

Hajlong, hajlong, hajlik a jegenye,
tejték-tépett hosszú sorban a fák.
Alattuk állva zúduló szélben
hallgatom lombjuk tenger-morajt.

Múló évek hullámverte partján
örök Jákob; hűség Robinsona.
Emléke ring még: Szédülő erdőm!
Remények fáin lombdús korona.

Hátam mögött - homvában az erdő,
előttem is csonkig-égett fák
merednek ki feketén a földből.
Lombtalan lett az egész világ.

Vad vágtában szállnak át a felhők.
Lépted neszét felitta már az ég.
Én keresem csak szálfutta nyomát,
én kutatom csak tenger fövenyét.

Egy reggel - rég - partodra hajóztam
s felgyújtottam hajóm, mint szál gyufát,
- hogy szabadulni: soha innen.
Az életemet tettem akkor rád.

Hátam mögött homvában az erdő,
előttem is csonkig-égett fák
merednek ki feketén a földből.
Lombtalan lett az egész világ.

- Lángviharral vártál s üszökké lett
minden. De nem: a lélek-kigyúlt fény.
Hiába kavar, pernyét hord a szél
a tágra ~~kinyílt~~ nyílt évek tengerén.

Hajlong, hajlong, hajlik a jegenye,
tejték-tépett hosszú sorban a fák.
Alattuk állva zuduló szélben
hallgatom lombjuk tenger-morajt.

1916

István József

~~Itt~~ Vihar

Ha megállsz itt
fény-suhatag nyárban
téli csikorgásban

s nézed a város
főterén a három
templom
égre-szökő tornyát

nézd meg
az emberpiacot is

Itt magát-kellette az áru
itt
elkelt az eleven élet
ha elkelt

nézd meg ezt a földet

ez a föld
a mi porunk
ez a föld
sír
ez a föld
zokog

ezt a földet
vihar hordta
tépte
ez a vihar-tépte kifordított sarok
a megtaposott
fájdalmak országos hamvvedre
s a fekete humusz benne
ragyog

Itt
ha nem birtuk tovább
és szóltunk

a szivünkbe nyilaztak
s remegve állt meg benne
a gyülölet

itt szavaink görögyei
ükleink kövei szálltak

itt csörömpölt
az ári félelem reszketett

~~Ránk~~ küldték a szuronyt

itt mellünkön csorbult a szurony
akárha páncélra dőfnek

itt körüs- körül
sortüzek dörögtek

s az égen
messzire vörösölött a vérünk
mint mikor
falvak égnek

itt
Áchim vére tüzelt
voltunk az ere
s Ő vére volt
ereinknek

hát megölték őt
és folyt a pezsgő

bankettezett az úri gaz

Ha megállsz itt
emlékezz a nyárra
mely forró volt
s igaz

1861

Katalán vásznló

Sárga mezőben öt piros csík.
Ime: előtted a katalánok
vászlaja. Tépi,
fújja-lobogtoti tengeri szél.

Sárga mezőben véres öt ujj
hunta a csikját - mérkon győzve
s nyervo jutalmul -
e jelnek e jognak az ötvüzetét.

Katalán vásznló! Frankhon és Hispánia földjén - láttatve hirdesd:
állama nincsen
e népnek, és mégis: Szabad a lobogó!

Petrohán

A távolból már kókelő a Balkán,
autóm suhan felé az út aszfaltján.

Itthon vagyok. Itthon, e tág hazában
s egy versre jár - mormolgatva - a szájam:

- "Szív e toj, szív ei Tam na Balkána." -
Hej! Hadnzi Dimiter, Sztefan Karadzsa...

- Felhők tapadnak fenn a csúcsok orrán.
Ködbe fogad a hágó: ván Petrohán.

Hiányod

Nappal is éjjelem
hiányod árnya.
Léted antiléte
~~belép~~ e házba.

Csend. Tömör csend.
Hang nem fér benne,
csak percre perc, napra nap,
 - mintha egy állé óra ketyegne.

Magába zárva hallgat az írógép
 - némaságod szobra - pepita tokjában.
Mélyül a csend. Lebegek, mint csónak
a végtelen, üres óceánban.

Mert úgy vagy itt: hogy nem vagy,
és mégis itt: egészen.
Minusz jelened vetül a tárgyakra:
emlékek karátja asztalon és széken.

Állok
a csenden túli csöndben.
Érzem: értem jönnek
a szuronyos árnyak,

s megszorul rejtem a hurokidő.
Úgy megyek mindig, mindig utánad .

1975.III.

Hiányod-sebzetten fényló marjulásban
Zuhanásban szállva kinom kagylójába
fájom az én gyöngyöm
Szivárvány-opálja
lázam- vacogásom hamum és halálom

Miféle rabság ez? sorkfényedbe nórva
sugarad fonalán szivem artistája?
kerszij[illegible] o vér-rácsod és dübörgő lángban?
mágneses toredbeg káprázatba mártan

Folyton-zuhanásban
Urfekete bársony
magányom kárpitja pörgő zuhanásom
hiányod-sebzettenf fényló marjulásban
Kinom kagylójába
fájom az én gyöngyöm
Szivárvány-opálja
lázam-vacogásom hamum és
halálom

Gyöngyöm, zuhanásom

Hiányod-sebzetten fényló marjulásban
zuhanásban szállva kinom kagylójába
fájom az én gyöngyöm
Szivérvány-opálja
lázam- vacogásom hamum és halálom

Miféle rabság ez? sarkfényedbe zárva
sugarad fonalán szivem artistája
miért e vér-rácsos és dühörgő lángban?
mágneses teredbe: káprázatba zártan

folyton-zuhanásban Ürfekete bársony
magányom kárpitja pörgő zuhanásom
hiányod-sebzetten! fényló marjulásban
Kinom kagylójába
fájom az én gyöngyöm
Szivárvány-opálja
lázam-vacogásom hamum és
halálom

Vérvirág

Hét szál piros ~~szegfű~~
ég e tél tüzében.
Hamva hull e hóra
advent-végi éjen.

Titkos-szép virágtűz
csokra - ez e máglya
Grönlandod fagyának
éji tűzvirága;

jég és hómezőkön
bolyongó délibáb
tüzében hamvadó
szegfűm mind vérvirág.

- Évre év, ha múlik,
hamva-hullatása
lobogó teledben
vérem hevezése.

Hazám

Ősök gyökerei kötnek e tájba,
hol összefutott kis északról,
forró délről, szilaj keletről
elődeim véro, ~~ér~~
s ~~ért~~ szerelmük lobot vetett.

Dallamuk fülemben: velem dalolnak
tovább. Századok mélyén
hurcoltak, óvták ~~mint~~ tűzet,
vér-lobogójuk,
rejtették e vesmélyben.

Gyermekei voltak ők is e pornak,
elvegyülve
ezredek porával - nem más
csak itt érzem őket közel.

Mert testük e föld. A földé lesz
a testem.
Barázdák tükrében látom az arcuk.
Sírunk e földet
termőkertnyé tenni.

Ez a hazám.

1960

~~Kérlelő~~
Kérő

Mondd: akarsz- e társam lenni?
kéz a kézben, úgy bolyongni
nyéri erdőn, tarka réten,
fény, záporos napsütésben.
Fényzáporos napsütésben.

A ~~Szeretetem~~ téged kéret!
velem kötni ~~szövetséget~~ szövetséget,
~~hogy~~ ne fogjon rajtam árok,/
kegyelmeddel lennék áldott.
Kegyelmeddel lennék áldott.

Benne égnénk minden nyárban,
felizzanánk fénnyé-váltan!
és amit csak tőled kapva:
a szivem, hogy felragyogna!
A szivem, hogy felragyogna.

~~A Ha~~ Ellenünk a vihar készül,
tengerünk kint elsötétül,
szél, ha nyargal, hullám támad:
két karommal megóvnálak!
Két karommal megóvnálak!

- Őszidőben, levél hullton
kezem fognád, kezed fognám
lassu sétán, őszi erdőn -
szemed nézném elmerengőn.
Szemed nézném elmerengőn.

Hiányod

Nappal is éjjelem. Fölém borul
hiányod árnya,
léted antiléte
belép a szobába.

Csönd. Tömör csend.
Hang nem fér benne,
csak porrá por, napra nap, óvre óv,
 - mintha egy álló óra kotyogna.

Magára várva hallgat az írógép
 - némaságod szobra - papíra tokjában.
Mélyül a csend. Lebegek, mint csónak
a végtelen, üres óceánban.

Mert úgy vagy itt: hogy nem vagy,
és mégis itt: egészen.
Negatív ittléted vetül a tárgyakra,
emlékek karátja asztalon és széken.

Állok. Csak állok
a csenden túli csöndben.
Érzem: értem jönnek
a szuronyos árnyak

s megszorul rajtam a burokidő.
Úgy megyek mindig, mindig utánad.

Illyés

Elment Elment - bajokban hű Apánk
Mondjátok: ki mondja el? ki mondja ki?

amit ki kell még mondani
Trianon tépő századán

1983

Szekeres István

Szmetana: Moldva

Földből fakadó tisztaság
források csobogó csodái
fények rejtett tisztásain
fenyvesek méhéből áradók

völgyekben összefolyó
vizek törvénye: találkozni
egyetlen folyamban
ködárdás medreken
dombok ágyékán
évszakos erdők közt kanyarogva
elegyülni a tejben

Partok hullámzó susogása
gázlókon a víz futása
időtlen hangok árja
porlott-szentu Apám

meséi a hajdanvolt
durrogó telekről
üzéséről villámló vadaknak
felderengett szememben
erdők zöldje felivódik
vadászkürtök büszke bugása zug
lovak üző
vágtázó dobogása

Duzzadó szőkülésben
delel az árpa a roza
pengék suhogó muzsikája
szállong a tarlón
felsorakoznak a sárga keresztek
dombokon át
a partokig aranylón

hűsen iramlik a víz
falvak ezért pipacsát
alkonyi pír sötétíti
ünnepi tánc dobolása
lüktet az esthen

S ha lassan
felkuszik a méla
telihold
az őriás sárga
felöltözik a táj a halott fény
ezüsthársonyába
ezüstporral hintett az éj
ezüstgyik a folyó
ezüstgyöngyökkel ezüstkarikákkal
álmában álmodó

lélegzet a völgy
emelkedik süllyed
tücsökcirip
mozdulatlan gyikcsend

Hajnaloknak aranyhidat verő
örvénykarélyos liményok anyja
várak karvalyszemét őrző
idők viszhangját dörgető zivatar

folytonos multból
a jelenen át
a jövőbe térsz el

kéklő ködök egébe tűnsz
egyesülsz az éggel

FÜGGELÉK

E számunk szerzői

Bátonyi Pál ny. honvéd ezredes, hadtörténet kutató, Szentendre.

Darai Lajos a filozófia kandidátusa, prof. emeritus, Kodolányi János Egyetem, Kápolnásnyék.

Gyimóthy Gábor költő, magánkutató, Zollikerberg, Svájc

Moravcsik Gyula (1892–1972.) Kossuth-díjas bizantinológus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. 1923 és 1936 között az Eötvös József Collegium tanára volt. 1924-ben a középkori görög filológia egyetemi magántanára, 1932-ben a görög filológia címzetes nyilvános rendkívüli, 1936-ban nyilvános rendkívüli tanára lett. 1950 és 1967 között tanszékvezetőként tevékenykedett.

Péterfai János István ny. tanár, költő, a magyar nyelv és írás kutatója, Budapest.

Rihmer Aurél történész-tanár, Budapest.

Szekeres István írástörténet kutató, Budakalász

Végh Tibor jogász doktor, az utolsó az országban, aki latinul tette le a római jog vizsgát a Pécsi Egyetemen, Budapest.

Z. Tóth Csaba őstörténész, művelődéstörténész, Pécs.

Kiadványjegyzék

Jahrgang Évfo- lyam	Nr. Szám	Titel A kiadvány megnevezése	Nr. Sor- szám*
I.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia I. évfolyam 1. szám. Első (Benidorm 1986) Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai**. Zürich, 1991. ISBN 963 02 8926 1 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06366/06366.pdf	1
II.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia II. évfolyam 1. szám. A Második (Zürich 1987) Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai.** Zürich, 1993. ISBN 963 02 8926 2 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06400/06487/06487.pdf	2
III.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia III. évfolyam 1. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Harmadik (London 1988) Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai s Iratai**. Budapest-Zürich, 1999 ISBN 963 85684 5 3 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05930/05930.pdf	25
IV.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia IV. évfolyam 1. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Negyedik Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai. (Felsőőr/ Oberwart 1989)** Budapest-Zürich, 2005. ISBN 963 9349 10 0 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05927/05927.pdf	46
V.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia V. évfolyam 1. szám. Csihák György: A magyar parlamentarizmus ezer éve**. Budapest, 1990. ISBN 963 02 8925 3 és ISSN 2297-7511	6
V.	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia V. évfolyam 2. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Ötödik Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai. (Altenberg 1990)** Budapest-Zürich, 2005. ISBN 963 9349 09 7 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06800/06833/06833.pdf	49
VI.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia VI. évfolyam 1. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Hatodik Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai.) (Szent Gallen 1991**) Budapest-Zürich, 2005. ISBN 963 9349 08 9 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05946/05946.pdf	47
VII.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia VII. évfolyam 1. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Hetedik Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai. (Szentendre 1992)** Budapest-Zürich, 2005. ISBN 963 9204 48 X és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06800/06844/06844.pdf	51
VII.	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia VII. évfolyam 2. szám. Magyarok Őstörténete.** Zürich-Budapest, 1992. ISBN 963 02 8925 3; második kiadás 1996. ISBN 963 85274 6 3; **harmadik bővített kiadás** 2007. ISBN 963 9204 37 4 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06375/06375.pdf	3
VII.	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia VII. évfolyam 3. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Első (Szeged 1992) Magyar Történelmi Iskolájának Előadásai és Iratai**. Zürich, 1993. ISBN 963 8465 00 X és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06400/06488/06488.pdf	4
VIII.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia VIII. évfolyam 1. szám. Magyar Történelmi Tanulmányok 1**. Zürich, 1993. ISSN 1217 4629 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06400/06486/06486.pdf	5
VIII.	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia VIII. évfolyam 2. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Második (Tab 1993) Magyar Történelmi Iskola Előadásai és Iratai**. Budapest-Zürich, 1994. ISBN 963 04 4413 5 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06381/06381.pdf	9
VIII.	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia VIII. évfolyam 3. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Nyolcadik (Kaposvár 1993) Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai.** Budapest-Zürich, 1999. ISBN 963 85684 2 9 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06500/06527/06527.pdf	23
IX.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia IX. évfolyam 1. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Kilencedik (Tapolca 1994) Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai**. Budapest-Zürich, 1995. ISBN 963 85274 1 2 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06700/06769/06769.pdf	15
IX.	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia IX. évfolyam 2. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Harmadik (Tapolca 1994) Magyar Történelmi Iskolája Előadásai és Iratai**. Budapest-Zürich, 1994. ISBN 963 85274 12 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06365/06365.pdf	11
IX.	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia IX. évfolyam 3. szám. Die Frühgeschichte der Ungarn.** Zürich-Budapest, 1994. ISBN 963 85 274 4 7. **Zweite erweiterte Ausgabe** 2007. ISBN 963 9204 30 7 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06362/06362.pdf	10
IX.	4	**Acta Historica Hungarica Turiciensia IX. évfolyam 4. szám. Nagy Gyula: Az ellopott magyar őstörténet**. I. Budapest-Zürich, 1994. ISBN 963 04 4112 8 és ISSN 2297-7511	7
IX.	5	**Acta Historica Hungarica Turiciensia IX. évfolyam 5. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Első (Székelyudvarhely 1994) Övezeti Történésztalálkozó Előadásai és Iratai**. Budapest-Zürich, 1994. ISBN 963 85274 2 0 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06364/06364.pdf	12

Jahrgang Évfo- lyam	Nr. Szám	Titel A kiadvány megnevezése	Nr. Sor- szám*
IX.	6	**Acta Historica Hungarica Turiciensia IX. évfolyam 6. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Második (Komárom 1994) Övezeti Történésztalálkozó Előadásai és Iratai.** Komárom-Komárno-Zürich, 1995. ISBN 963 85274 3 9 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06370/06370.pdf	14
IX.	7	**Acta Historica Hungarica Turiciensia IX. évfolyam 7. szám. Képeslapok magyar történelmi motívumokkal**. 8 különféle, szimpla és dupla, színes ISSN 2297-7511	8
X.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia X. évfolyam 1. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Tizedik (Tapolca 1995) Magyar Őstörténeti Találkozó és Negyedik Magyar Történelmi Iskola Előadásai és Iratai**. Budapest-Zürich, 1996. ISBN 963 85274 8 X és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06500/06505/06505.pdf	17
X.	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia X. évfolyam 2. szám. Csihák György: Beszélgetés népemmel a hazánkról**. Budapest-Zürich, 1995 ISBN 963 85274 5 5 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/11200/11213/11213.pdf	13
X.	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia X. évfolyam 3. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Erdélyi Övezeti Történésztalálkozói (1995-1999) Előadásai és Iratai**. Csikszereda-Budapest-Zürich, 2000. ISBN 963 85684 9 6 http://mek.oszk.hu/06300/06372/06372.pdf	30
XI.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XI. évfolyam 1. szám. Honfoglalásunk és előzményei. Keresztény egyházak és történelmi szerepük a Kárpát-medencében. (Tapolca 1996)** Budapest-Zürich, 1997. ISBN 963 85684 1 0 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06500/06503/06503.pdf	20
XI.	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XI. évfolyam 2. szám. Csámpai Ottó: Nemzet és társadalom.** Bevezetés az etnoszociológiába. Budapest-Zürich, 1996. ISBN 963 85684 02 és ISSN 2297-7511	19
XI.	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XI. évfolyam 3. szám. Germann Georg: Ungarisches im Bernischen Historischen Museum. A Berni Történelmi Múzeum magyar emlékei.** Bern-Budapest, 1996. ISBN 963 85274 9 8 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05935/05935.pdf	18
XI.	4	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XI. évfolyam 4. szám. Csihák György: Ex Oriente Lux**. Budapest-Zürich, 1996. ISBN 963 85274 7 1 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06363/06363.pdf	16
XII.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XII. évfolyam 1. szám. Magyar út és nehézségei a nemzetállamtól az övezetek Európájába a huszadik század fordulóján. Avarok – onogurok – magyarok. (Tapolca 1997).** Budapest-Zürich, 2005. ISBN 963 9349 11 9 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06800/06837/06837.pdf	50
XIII.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XIII. évfolyam 1. szám. Nagy Kálmán: A honfoglalás hadtörténete**. (A Szabadtér Kiadóval együtt.) Budapest, 1998. ISBN 963 7810 97 8	21
XIII.	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XIII. évfolyam 2. szám. A honfoglalás és az 1848-1849-es magyarországi polgári forradalom és szabadságharc évfordulójára. (Tapolca 1998).** (324 oldal) Budapest-Zürich, 2001. ISBN 963 86100 5 0 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06500/06536/06536.pdf	31
XIV.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XIV. évfolyam 1. szám. Az első világháború és magyar történelmi következményei (1914-1921). Szent István és a magyar államalapítás. (Tapolca 1999)** Budapest-Zürich, 2004. ISBN 963 9349 02 X és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06800/06802/06802.pdf	42
XIV.	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XIV. évfolyam 2. szám. Csihák György: Válasz népem kérdéseire a hazánkról**. Budapest-Zürich, 1999 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05921/05921.pdf	22
XIV.	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XIV. évfolyam 3. szám. Die Ungarn und die Abtei Sankt Gallen. Magyarok és a Szent Galleni Apátság.** ISBN 963 85684 3 7 (Közösen St. Gallen Kanton levéltárával) – Második kiadás: Szent Gallen-Budapest, 1999. ISBN 96386100 8 5 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06100/06107/06107.pdf	24
XIV.	4	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XIV. évfolyam 4. szám. Csihák György: A magyar nemzet múltja - Szent István király életműve és a magyar államalapítás - A bambergi lovas - Sacra Regni Hungarici Corona és a magyar közjogi rendezés kérdései ma - Magyar - nép - kisebbség**. Budapest-Zürich, 1999. ISBN 963 85684 6 1 és ISSN 2297-7511 http://mek.oszk.hu/06300/06373/06373.pdf	26
XIV.	5	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XIV. évfolyam 5. szám. Fünfzehn Jahre UHVZ - A ZMTE tizenötéves 1985 - 1999**. Zürich-Budapest, 1999. ISBN 963 85684 7 X és ISSN 2297-7511	27
XIV.	6	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XIV. évfolyam 6. szám. Nagy Gyula: Az ellopott magyar őstörténet II**. Budapest-Zürich, 1999. ISBN 963 85684 4 5 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06700/06783/06783.pdf	28
XV.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XV. évfolyam 1. szám. A magyar műveltség gyökerei. Az 1930-as évek magyar műveltsége. (Felsőőr/Oberwart 2000)** Budapest-Zürich, 2004. ISBN 963 86100 3 4 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06700/06799/06799.pdf	41

Jahrgang Évfo- lyam	Nr. Szám	Titel A kiadvány megnevezése	Nr. Sor- szám*
XV.	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XV. évfolyam 2. szám. Délközép Kárpát-medence műveltsége, különös tekintettel a sárközi települések és népi műveltségük fejlődésére. (Sárköz-Decs 2000)** Decs-Zürich, 2004. ISBN 963 9349 03 8 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05926/05926.pdf	39
XV.	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XV. évfolyam 3. szám. Közös jelen, múlt és jövő Észak Kárpát-medencében, különös tekintettel a gömöri tájegységre. (Rozsnyó 2000)** Rozsnyó-Budapest-Zürich, 2002. ISBN 9638610026 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06700/06792/06792.pdf	38
XV.	4	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XV. évfolyam 4. szám. Csihák György: Dunhuang barlangképei és a Sánszi agyagkatonák néma üzenete a magyar műveltség gyökereiről**. Budapest-Zürich, 2000. ISBN 9638568488 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06300/06368/06368.pdf	29
XVI.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XVI. évfolyam 1. szám. Magyar haditechnika és magyar hadjáratok a kora középkorban. A második világháború és történelmi következményei Magyarország szempontjából (1939-1949). (Szentendre 2001)** Budapest-Zürich, 2002. ISBN 963 86100 6 9 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06700/06790/06790.pdf	35
XVI.	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XVI. évfolyam 2. szám. Barabási László: Nemes Székely Nemzet – Csillagösvényen**. Csiksomlyó-Budapest, 2001. ISBN 963 86100 4 2	32
XVII.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XVII. évfolyam 1. szám. Csihák György: Magyar nempolitikai írások**. Budapest-Zürich, 2002. ISBN 963 86 100 0 X és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05917/05917.pdf	33
XVII.	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XVII. évfolyam 2. szám. Kiadványaink tartalomjegyzéke – Vereinspublikationen mit Inhaltsübersicht**. Zürich-Budapest, 2002. ISBN 9638610077	34
XVII.	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XVII. évfolyam 3. szám. Achtzehn Jahre UHVZ – A ZMTE tizennyolc éve 1985-2002**. Zürich-Budapest, 2002. ISBN 9638610093	36
XVIII.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XVIII. évfolyam 1. szám. Magyar Történelem. Tízezer év – ezer oldalról**. Oktatási segédkönyv a magyar történelem tanításához. (636 oldal) Budapest-Zürich, 2003. ISBN 963 86100 1 8 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05939/05939.pdf	37
XVIII.	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XVIII. évfolyam 2. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Tizenhetedik Magyar Őstörténeti Találkozó és Tizenegyedik Magyar Történelmi Iskola Előadásai és Iratai. (Budapest 2003)** Budapest-Zürich, 2004. ISBN 963 9349 06 2 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05943/05943.pdf	43
XIX.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XIX. évfolyam 1. szám. A magyar huszárság története. A lovasműveltség sajátosságai. Az első magyar huszártörténeti konferencia keretében. (Nyíregyháza, 2004)** Budapest-Zürich, 2004. ISBN 963 9349 07 0 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06800/06824/06824.pdf	45
XIX.	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XIX. évfolyam 2. szám. Zwanzig Jahre UHVZ – A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület 20 éve 1985-2004.** Zürich-Budapest, 2004. ISBN 963 9349 05 http://mek.oszk.hu/06000/06008/06008.pdf	44
XIX.	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XIX. évfolyam 3. szám. Csihák György: Forog a történelem kereke...** Budapest-Zürich, 2004. ISBN 963 9349 04 6 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/05900/05916/05916.pdf	40
XX.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XX. évfolyam 1. szám. Csámpai Ottó: Nemzet és társadalom.** Bevezetés az etnoszociológiába. Második, bővített kiadás. Közösen a Heraldika Kiadóval. Budapest-Zürich, 2005. ISBN 963 9204 38 2	48
XXI.	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXI. évfolyam 1. szám. Kiadványaink tartalma**. Budapest – Zürich, 2006. ISBN 9639204 37 4 és ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06000/06007/06007.pdf	52
XXII	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXII. évfolyam 1. szám. Őstörténetünk és a genetika. 1456 – Nándorfehérvár – 1606 Zsitvatorok – 1956 Budapest.** (Mártély 2006) (372 oldal). Budapest-Zürich 2007. http://mek.oszk.hu/09100/09137/09137.pdf	53
XXIII	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIII. évfolyam 1. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Huszadik Magyar Őstörténeti Találkozó Előadásai és Iratai**. (Hódmezővásárhely 2007) (159 oldal). Budapest-Zürich, 2008. ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06800/06849/06849.pdf	54
XXIII	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIII. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2008/A**. (137 oldal) Budapest 2008. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00001/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00001/pdf/00001.pdf	55

Jahrgang Évfo- lyam	Nr. Szám	Titel A kiadvány megnevezése	Nr. Sor- szám*
XXIII	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIII. évfolyam 3. szám. Árpád-házi Szent Erzsébet tiszteletére. Tudományos emlékülés**. (Esztergom 2007) (67 oldal). Budapest-Zürich, 2008. ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/06800/06850/06850.pdf	56
XXIII	4	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIII. évfolyam 4. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2008/B**. (176 oldal) Budapest 2008. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00010/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00010/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2008_4.pdf	57
XXIV	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIV. évfolyam 1. szám. Hunyadi Mátyás és a magyar újjászületés. Tudományos emlékülés**. (Esztergom 2008) (115 oldal). Budapest-Zürich 2009. ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/09100/09125/09125.pdf	58
XXIV	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIV. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2009/A**. (145 oldal) Budapest 2009. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00002/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00002/pdf/acta_hist_01445_2009_2.pdf	59
XXV	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXV. Évfolyam 1. szám. 25 év, 1985-2009. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Őszinte Története** (239 oldal). Budapest-Zürich 2010. ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/09100/09126/09126.pdf	60
XXV	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXV. évfolyam 2. szám. Csihák György: „Cum Deo pro Patria et Libertate". „Horthy fasizmus" – „Antall demokrácia." Történelmi előzmény és párhuzam.** (142 oldal). Budapest-Zürich 2010. ISSN 2297-7538 http://mek.oszk.hu/09100/09110/09110.pdf	61
XXV	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXV. évfolyam 3. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2010/A**. (130 oldal). Budapest 2010. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00003/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00003/pdf/EPA01445_2010A.pdf	62
XXVI	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXVI. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2011/A. Az 1920. június 4-től 1944. december 21-ig tartó időszak magyarországi eseményeinek elemzése, különös tekintettel az október körüli eseményekre.** (231 oldal). Budapest-Zürich 2011. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00006/pdf/ és http://mek.oszk.hu/09400/09484/09484.pdf	63
XXVI	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXVI. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2012/A. Zentai KJF–ZMTE Történelemtanár-Továbbképzés Vizsgaelőadásai.** (230 oldal). Budapest-Zürich 2011. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00004/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00004/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2011.pdf	64
XXVII	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXVII. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2012/B**. (229 oldal) Budapest-Zürich 2012. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00005/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00005/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2012.pdf	65
XXVIII	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXVIII. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2013/A. A Zürichi Magyar történelmi Egyesület „Az altöttingi országgyűlés történelmi vizsgálata" című zártkörű tudományos tanácskozásán elhangzott előadások írott változata.** (176 oldal) Budapest-Zürich 2013. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00007/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00007/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2012_2.pdf	66
XXVIII	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXVIII. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2013/B.** Budapest-Zürich 2013. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00008/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00008/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2013_1.pdf	67
XXIX	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIX. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2014/A.** Budapest-Zürich 2014. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00009/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00009/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2014_1.pdf	68
XXIX	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXIX. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2014/A. „Tízezer hontalan magyar Szent István-napi zarándoklata 1947. augusztus 20-án" címmel a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület és a Pilisszántáért Egyesület közös rendezésében 2014. augusztus 20-án Pilisszántón a Boldogasszony Sziklakápolnában és a Páduai Szent Antal Templomban tartott ünnepi megemlékezés és tudományos ülésszak beszédei és előadásai.** Budapest-	69

Jahrgang Évfo- lyam	Nr. Szám	Titel A kiadvány megnevezése	Nr. Sor- szám*
		Zürich, 2014. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00011/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00011/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2014_2.pdf	
XXX	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXX. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2015/A. A Hazáért! A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara, valamint a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület centenáriumi rendezvénye Budapest, 2014. november 28. előadásai.** Budapest-Zürich, 2015. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00012/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00012/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2015_1.pdf	70
XXX	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXX. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2015/B.** Budapest-Zürich 2015. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00013/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00013/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2015_2.pdf	71
XXX	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXX. évfolyam 4. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2015/C. A Hazáért! A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara, valamint a Zürichi Magyar Történelmi egyesület második emlékkonferenciája az első világháborúról. Budapest, 2015. április 24. Ludovica tér 2. NKE Kápolna.** Budapest-Zürich 2015. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00014/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00014/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2015_3.pdf	72
XXX	4	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXX. évfolyam 4. szám. Géza A. Kósa: Calvinist Hungarians in Australia. The first 60 years of Hungarian speaking congregations 1950-2010.** Academia Press Co. and the Hungarian Historical Society of Zurich. Melbourne, 2015. 214 pages. National Library of Australia Cataloguing-in-Publication ISBN 9780957770744 (paperback)	73
XXXI	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2016/A.** Budapest-Zürich 2016. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00015/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00015/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_1.pdf	74
XXXI	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 2. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület 30 éve. 30 Jahre Ungarisch Historischer Verein Zürich. 1985–2015.** Budapest-Zürich 2016. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00016/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00016/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_2.pdf	75
XXXI	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 3. szám. Z. Tóth Csaba: Magyar őstörténeti tanulmányok 2014- 2016.** Budapest-Zürich 2016. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00017/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00017/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_3.pdf	76
XXXI	4	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 3. szám. A Kodolányi János Főiskola és a Zürichi Magyar történelmi egyesület „*A magyar történelem tanításának tartalmi és módszertani megújítása*" című 120 órás komáromi történelemtanár tovább és felnőttképzése vizsgaelőadásai.** Budapest-Zürich 2016. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00018/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00018/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_4.pdf	77
XXXI	5	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 5. szám. Alapvetés. Tanulmányok a magyar eredetről és következményeiről. Oktatási segédkönyv II.** Budapest-Zürich 2017. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_5.pdf	78
XXXI	6-18	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 6-21. szám. ZMTE Emlékkönyv (UHVZ Erinnerungsbuch) I-XIII. 1985–1998.** Budapest-Zürich 2016. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00020/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_01_1985_1986.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00021/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_02_1986_1987.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00022/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_03_1987_1988.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00023/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_04_1988_1989.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00024/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_05_1989_1990.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00025/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_06_1990_1991.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00026/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_07_1991_1992.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00027/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_08_1992-1993.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00028/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_09_1993_1994.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00029/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_10_1994_1995.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00030/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_11_1995_1996.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00031/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_12_1996_1997.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00032/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_13_1997_1998.pdf	79-91

Jahrgang Évfo- lyam	Nr. Szám	Titel A kiadvány megnevezése	Nr. Sor- szám*
XXXII	1-10	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXII. évfolyam 1-17. szám. ZMTE Emlékkönyv (UHVZ Erinnerungsbuch) XIV-XXX. 1998–2007.** Budapest-Zürich 2017. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00033/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_14_1998_1999.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00034/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_15_1999_2000.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00035/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_16_2000_2001.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00036/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_17_2001_2002.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00037/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_18_2002_2003.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00038/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_19_2003_2004.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00039/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_20_2004_2005.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00040/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_21_2005_2006.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00041/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_22_2006_2007.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00042/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_23_2007_2008.pdf	92-101
XXXIII	1-8	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIII. évfolyam 1-9. szám. ZMTE Emlékkönyv (UHVZ Erinnerungsbuch) XIV-XXX. 2008–2016.** Budapest-Zürich 2017. ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00043/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_24_2008_2009.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00044/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_25_2009_2010.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00045/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_26_2010_2011.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00046/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_27_2011_2012.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00047/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_28_2012_2013.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00048/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_29_2013_2014.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00049/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_30_2014_2015.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00050/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_31_2015_2016.pdf http://epa.oszk.hu/01400/01445/00051/pdf/EPA01445_acta_hung_ZMTE_emlekkonyv_32_2016_2017.pdf	102- 110
XXXIII	10	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIII. évfolyam 10. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2018/A.** ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00052/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00052/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2018_10.pdf	111
XXXIII	11	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIII. évfolyam 11. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2017/B.** ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00053/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00053/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2018_11.pdf	112
XXXIII	12	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIII. évfolyam 12. szám. Hirdető műsorfüzet. Az első világháború befejezéséről szóló, *A Hazáért!* című harmadik emlékkonferencia a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara (NKE), valamint a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület (ZMTE) közös rendezésében. 2018. december 1-2. NKE Kápolna, Budapest, Ludovica tér 2.** ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00054/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00054/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2018_12.pdf	113
XXXIV	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIV. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2019/A.** ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00055/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00055/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_01.pdf	114
XXXIV	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIV. évfolyam 2. szám. A Hazáért! A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara, valamint a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület harmadik emlékkonferenciája az első világháborúról. Budapest, NKE Kápolna, 2018. december 1.** ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00056/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00056/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_02.pdf	115
XXXIV	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIV. évfolyam 3. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület A korai magyar történelem és a ZMTE barátai című 31. Magyar Őstörténeti Találkozója, Budakalász, 2019. április 27-28,** ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00057/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00057/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_03.pdf	116
XXXIV	4	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIV. évfolyam 4. szám. Emlékkötet. Jóemlékezetű Tibai Takács József (1949-1999) a Zürichi Magyar Történelmi Egyesületben.** ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00058/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00058/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_04.pdf	117
XXIV	5	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXIV. évfolyam 5. szám. Nagy Kálmán: A honfoglalás hadtörténete.** ISSN 2297-7538 https://epa.oszk.hu/01400/01445/00059/pdf/ és https://epa.oszk.hu/01400/01445/00059/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2019_05.pdf	118
XXXV	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXV. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2020/A**. ISSN 2297-7538 https://epa.oszk.hu/01400/01445/00060/pdf/ és https://epa.oszk.hu/01400/01445/00060/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2020_01.pdf	119

Jahrgang Évfo- lyam	Nr. Szám	Titel A kiadvány megnevezése	Nr. Sor- szám*
XXXVI	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXV. évfolyam 1. szám. Fábián Sándor: Történelmi "szürrelál". Az Igazság Kálváriája.** ISSN 2297-753 https://epa.oszk.hu/01400/01445/00061/pdf/ és https://epa.oszk.hu/01400/01445/00061/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2021_1.pdf	120
XXXVI	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXVI. évfolyam 2. szám. Timaru-Kast Sándor: A magyar nép és a kelták. Eredetünk és környezetünk** ISSN 2297-753 https://epa.oszk.hu/01400/01445/00062/pdf/ és https://epa.oszk.hu/01400/01445/00062/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2021_2.pdf	121
XXXVI	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXVI. évfolyam 3. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2021/A**. ISSN 2297-7538 Szerkesztés alatt. https://epa.oszk.hu/01400/01445/00063/pdf/ és https://epa.oszk.hu/01400/01445/00063/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2021_3.pdf	122
XXXVI	4	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXVI. évfolyam 4. szám. Öröklődéstan és történettudomány. Tudományos vita a korai magyar történelem kutatásáról villámpostai úton levelezve – világjárvány alatt.** ISSN 2297-7538 http://epa.oszk.hu/01400/01445/00064/pdf/ és http://epa.oszk.hu/01400/01445/00064/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2021_4.pdf	123
XXXVII	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXVI. évfolyam 1. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2020/A**. ISSN 2297-7538 https://epa.oszk.hu/01400/01445/00065/pdf/ és https://epa.oszk.hu/01400/01445/00065/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2022_1.pdf	124
XXXVIII	1	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXVIII. évfolyam 1. szám. Zürichi Magyar Történelmi Egyesület 32. Magyar Őstörténeti Találkozó „Magyarságunk forrása régen és ma" címmel 2022. augusztus 13-14. Arany10 Kultúrház Budapest V., Arany János u. 10.** ISSN 2297-7538 https://epa.oszk.hu/01400/01445/00066/pdf/ és https://epa.oszk.hu/01400/01445/00066/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2023_1.pdf	125
XXXVIII	2	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXVIII. évfolyam 2. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület emlékülése „190 éve született Dr. Torma Zsófia, az első magyar régésznő" címmel 2023. január 27. Kós Károly Művelődési Ház, Budakalász, Szentendrei út 9.** ISSN 2297-7538 https://epa.oszk.hu/01400/01445/00067/pdf/ és https://epa.oszk.hu/01400/01445/00067/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2023_2.pdf	126
XXXVIII	3	**Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXVIII. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2024/A**. ISSN 2297-7538 Jelen kötet	127

***** Sorszám a megjelenés időpontja szerint/Nummerung nach Erscheinung

Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Ungarisch Historischer Verein Zürich
CH-8004 Zürich, Birmensdorferstrasse 41.
zmte@freemail.hu www.zmte.org

Az 53. számtól csak digitálisan Ab Nr. 53 nur in digitalisierter Form

Az Acta Historica Hungarica Turiciensia minden száma megtalálható ingyenesen a ZMTE honlapján: www.zmte.org, azon kívül az OSZK Magyar Elektronikus Könyvtárában (MEK) és az Elektronikus Periodika Archívumban (EPA), és az első 52 szám az Európai Digitális Könyvtárban (European Library).

Hivatkozható az MTA Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) egyéni adatbázisában.
Felvették a Svájci Nemzeti Könyvtár Katalógusába (Helveticat)
az időszakos és online kiadványok közé.

Die Periodikas der Acta Historica Hungarica Turiciensia gefunden werden kann kostenlos über unsere Hompage: www.zmte.org sowie in Ungarische Elektronische Bibliothek und Elektronische Periodika Archiv (EPA), weiterhin die ersten 52 Periodika in Europäische Digital Bibliothek (European Library).

Die Periodikas der Acta Historica Hungarica Turiciensia werden von der Ungarischen Akademie der Wissenschaften (MTA) als Erscheinungsort für die Publikationsdatenbank der Ungarischen Historischen Werke (MTMT) anerkannt.
Aufgezeichnet in Helveticat (Schweizerische Nationalbibliothek)
als periodisch und online Publikationen.